بسم الله الرحمن الرحیم

# دانش استخاره

آموزش روشمند اصول، قواعد، اصطلاحات و رموز استخاره

به همراه تطبیق بر تمامی آیات قرآن کریم

## جلد یکم

محمدرضا نکونام

سرشناسه: نکونام، محمدرضا، ۱۳۲۷ـ
عنوان و نام پدیدآور: دانش استخاره: آموزش روشمند اصول، قواعد، اصطلاحات و رموز استخاره به همراه تطبیق بر تمامی آیات قرآن کریم / محمدرضا نکونام.
مشخصات نشر: تهران، فرتاب، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری: ۵ ج.
شابک: ج ۱: ۴ ـ ۰ ـ ۹۱۵۷۲ ـ ۶۰۰ ـ ۹۷۸
شابک دوره: ۹ ـ ۵ ـ ۹۱۵۷۲ ـ ۶۰۰ ـ ۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا
موضوع: استخاره با قرآن کریم.
موضوع: استخاره.
رده‌بندی کنگره: ۱۳۸۸ ۳۷ د ۸ ن / ۵ / BP ۲۷۲
رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۷۹
شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۱۹۵۰۷۹۹

# دانش استخاره ـ جلد یکم

**محمدرضا نکونام**

**ناشر: فرتاب**

**محل چاپ: نقش‌گستر**

**نوبت چاپ: اول**

**تاریخ چاپ: بهار ۱۳۹۰**

**شمارگان: ۳۰۰۰**

**تهران ـ تهران‌پارس ـ فلکه‌ی دوم ـ خیابان ناهیدی**

**شهید زهدی ـ پلاک ۱۵۱**

**کدپستی: ۱۶۵۷۶ـ۶۱۶۵۴۱ * تلفکس: ۰۲۱۷۷۹۶۸۶۳۵**

www.nekoonam.com www.nekounam.ir

ISBN : 978 - 600 - 91572 - 0 -4

شابک دوره: 9 - 5 - 91572 - 600 - 978

# فهرست مطالب



## «بخش نخست: دانش استخاره با قرآن کریم»

### فصل یکم: چیستی استخاره



### فصل دوم: استخاره از منظر عقل و جایگاه آن در زندگی



### فصل سوم: نظرگاه قرآن کریم و دیدگاه فقیهان به استخاره

**فصل چهارم: استخاره از دیدگاه روایات**

**فصل پنجم: جایگاه قرآن کریم در استخاره**



**فصل ششم: چگونگی استخاره با قرآن کریم**



**فصل هفتم: مهم‌ترین اصول و قواعد استخاره با قرآن کریم**



**فصل هشتم: گزیده‌ی اصطلاحات و رموز استخاره**

## پیش گفتار

دانش استخاره همانند دانش تعبیر خواب و علم اسمای الهی از علوم موهوبی و مرتبط با غیب عالم است که ایمان به آن ایمان به غیب و باطن جهان دانسته می‌شود. این دانش توسط حضرات انبیای الهی و حضرات ائمه‌ی معصومین علیهم‌السلام آموزش داده می‌شده و گاه شاگرد مدرسه‌ی آن، حضرات معصومین علیهم‌السلام نیز بوده‌اند. بدیهی است دانشی که شاگرد آن معصوم باشد از دانش‌های بسیار سنگین و از اسرار ولایت است. این دانش از امور عنایی است و نه درایی و فرایند استخاره به عنایت حضرت حق شکل می‌پذیرد و نه به درایت عقل. البته عقل با درایت خویش، حجیت، حقانیت و ارزش صدق آن را درمی‌یابد. ایمان به استخاره به معنای ایمان به عنایت و توجه حق تعالی است. کسی که به عنایت حضرت حق چشم دارد، باطن را به مراتب بیش از ظاهر، بلکه در سیر علّی و معلولی مرتبط با آن و بالاتر از این، چیره‌ی بر آن می‌داند، از این رو هیچ گاه یأس و ناامیدی به وی راه نمی‌یابد و با این اسباب باطنی که همواره درکار و فعالیت می‌باشند، تعطیلی و بن بست برای نظام مادی قایل نمی‌گردد و پوچی در عالم نمی‌بیند و تهی انگاری را به خود راه نمی‌دهد؛ زیرا آنان را که در باطن وی در حال فعالیت هستند می‌بیند و صدای هر یک از آنان را می‌شنود. استخاره به معنای طلب خیر از

خداوند است و در طلب خیر عنایت نقش دارد و نه گزینش و اختیار که کارکرد خرد آدمی است. فرق میان استخاره و اختیار نیز در همین نکته نهفته است. کسی که کاری را با نیروی خرد خویش اختیار می‌کند قدرت گزینش دارد و گزینش از کارکردهای عقل است اما استخاره طلب خیر است و متعلق آن فعل خداوند و عنایت او و توجه به باطن شمرده می‌شود و نه درایت و دریافت عقل.

این علم مانند هر علم دیگری چنان‌چه حقیقی باشد، از دانش‌های ایجادی و انشایی به شمار می‌رود. علم حقیقی هیچ گاه از اخبار و مدد گرفتن از حافظه به دست نمی‌آید. استخاره با آن که برای نوع افراد مفهوم روشنی دارد، مصداق آن به‌درستی تبیین نگردیده است. دانش استخاره همانند دیگر دانش‌های اعطایی است که استخاره‌گیرنده باید ملکه‌ای قدسی را داشته باشد یا آن را در خود پدید آورد تا بتواند به استنباط مفاهیم و محتوای آن بپردازد؛ همان‌طور که فقیه نیز باید افزوده بر دانش‌های ظاهری و احاطه بر ادبیات، منطق، حدیث، رجال، درایه، اصول و فقه که همه از مبادی استنباط به شمار می‌رود، درون خود ملکه‌ای قدسی به معنای نوعی توانمندی معنوی در رابطه با استخراج حکم از شریعت پدید آورد که از آن به نیروی رد فروع بر اصول یاد می‌شود. دانش فقه، این ملکه‌ی قدسی را قاعده‌مند می‌کند تا فقیه با تکیه بر آن، قدرت رد فروع بر اصول را داشته باشد. فقیهی که بدون این ملکه به اجتهاد می‌پردازد در واقع فقیه نیست و فقه وی از شریعت به‌دور است و به خشکی و یبوست دچار می‌گردد؛ به‌گونه‌ای که چنین فقهی به‌هیچ وجه نمی‌تواند قضایای حماسی حضرت اباعبدالله الحسین علیه‌السلام را توجیه نماید و برای آن ملاک استنباط بیابد و چنین فقهی است که محیط حوزه‌های علمی را نیز به خشکی و سردی می‌کشاند و انگیزه‌ی تحصیل

را از طلاب جوان باز می‌ستاند. علوم حقیقی و معنوی به حوزه‌ها حیات، زندگی، نشاط و بالندگی می‌بخشد و به اعتبار عنایت به غیب و باطن حتی می‌تواند راهگشای نظام اسلامی در مشکلات باشد؛ چرا که اقتدار حاصل از امور معنوی و دینی به مراتب برتر از قدرت‌های مادی و اقتدار برخاسته از علوم تجربی است.

عالمان حقیقی بدون تکیه بر حافظه و معلومات، از خود به انشای دانش و ایجاد آن رو می‌آورند. آنان همواره در مسیر تولید دانش هستند و هیچ گاه از تولیدات دیگران بهره نمی‌برند و در پی آن نیستند که معلومات اندوخته سازند. علوم معنوی انشایی است و هرگاه شکل مدرسی به خود بگیرد اخباری و گزارشی می‌گردد. بشر امروز بیش‌تر در پی معلومات و محفوظات است و در حوزه‌ی علوم انسانی تولید علم به‌کندی پیش می‌رود و چه بسا که جز اموری تخیلی که حقیقتی در خارج ندارد چیزی ارایه نمی‌دهد. بیش‌تر عالمان بر معلومات و محفوظات خود تکیه دارند و کم‌تر می‌شود که کسی صاحب‌نظر گردد و با اجتهاد و رأی خود سخن گوید.

در علوم معنوی افزوده بر آن‌چه در دانش‌های ظاهر نیاز است، باید به نفس پاک و روح شاد مراجعه کرد و نه به نوشته‌های دیگران. عالمان حقیقی برای تعبیر خواب یا استخاره به کتابی جز کتاب نفس خویش مراجعه ندارند و با بازخوانی آن است که از خود یا دیگران دست‌گیری دارند. صاحبان علوم و اندیشه‌های بلند که از آنان به «اولوا الالباب» تعبیر می‌شود از محفوظات خود اندک استفاده می‌کنند و هرچه را که می‌گویند به انشای نفس آنان و با ایجادی جدید است، از این رو تکرار در گفته‌های آنان نیست و حتی اگر مطلبی را بنویسند که در نوشته‌های دیگران آمده است، چون آن را به صورت انشایی بیان می‌دارند، در نحوه‌ی تقریر و نگارش دارای تازگی و نوآوری است و تکراری در آن دیده نمی‌شود.

استخاره دانشی است با سیستم انشایی که استخراج و استنباط ویژه‌ی خود را دارد و چنین نیست که بتوان با حفظ قواعد و رموز دانش استخاره، به دقیق‌ترین استخاره‌ها دست یافت، بلکه دقیق‌ترین استخاره از آنِ کسی است که کتاب نفس وی گسترده‌تر، جزیی‌تر و دقیق‌تر باشد و وی بتواند با مراجعه به آن، از الهامات بهره ببرد. از این رو به جویندگان دانش استخاره توصیه می‌شود به جای تکیه‌ی صرف بر حفظ قواعد و اصول استخاره، به پالایش و پیرایش نفس خویش بپردازند و بر انس با قرآن کریم و قرب با این کتاب آسمانی سرمایه گذاری نمایند و این گونه است که به منطق استخاره و فقه استنباط و قدرت استخراج آن دست می‌یابند. بدیهی است دانشی که دارای چنین کششی باشد، قواعد و اصولی بسیار پیدا می‌کند که محدود به آن‌چه در این کتاب آمده است نمی‌گردد و افراد دیگری باید بیایند و با تمسک به مطالب ربوبی و ایجاد و انشای قواعد این علم، به تکمیل آن بپردازند و چنین نیست که این اصول و قواعد با تکیه‌ی صرف بر محفوظات به دست آید. پیشرفت علمی بشر امروز نیز مرهون افراد اندکی است که بر حافظه و معلومات خود تکیه نداشته‌اند. کسی دارای دانش استخاره است که همانند مجتهدی صادق و توانا، ملکه‌ای قدسی را درون خود پرورانده باشد که به مدد آن قدرت انشا و ایجاد حکم و توان استنباط موقعیت و ابداع را داشته باشد و تکیه‌ی صرف بر یادگیری اصول و قواعد استخاره، خواهان را قدرت گرفتن استخاره نمی‌دهد. مدرسی ساختن چنین دانشی حکم یکی از مبادی را دارد که برای غیر صاحبان استخاره به اندازه‌ی مبادی و مقدمات تأثیر دارد و نه بیش از آن، و البته این مقدمات چنان حایز اهمیت است که گاه با سعادت و شقاوت آدمی درگیر می‌گردد؛ زیرا ناآگاه از چیستی استخاره که در شناخت مصداق آن ناتوان است با مطالعه‌ی

این علم بر آن احاطه می‌یابد و جایگاه خود در این دانش را می‌شناسد و ناآگاهانه دست به قرآن کریم نمی‌برد و مردمی را به چالش و بدبختی و خود را به شقاوت و حرمان دچار نمی‌سازد. هم‌چنین اصول و قواعد یاد شده نقش اعدادی در حصول ملکه‌ای قدسی را در نفس دارد که با حصول آن توان و نیروی استنباط استخاره از آیات قرآن کریم را در نفس پدید می‌آورد.

آن‌چه در این مجموعه آمده است اموری کلی است که تنها می‌تواند عالم استخاره را تا حدودی به واقع نزدیک سازد و وی برای دریافت استخاره‌ای دقیق ناچار است اموری جزیی هم‌چون صفات خواهان و چگونگی ویژگی‌های وی را بشناسد و بدیهی است امور جزیی چنان کثرتی دارد که نمی‌توان آن را در کتابی جمع آورد، بلکه حصول آن به ملکه‌ی قدسی است که قدرت احاطه بر جزییات و رد امر جزیی بر کلی آن را می‌یابد.

استخاره از دانش‌های الهامی است که تنها بخشی از آن را می‌توان قاعده‌مند نمود و برخی دیگر از آن نیازمند تجربه‌ی درونی و انس با قرآن کریم است و با مدد از باطن و معنویت شکل می‌گیرد. از آن‌جا که آیات استخاره با توجه به نیت خواهان معنا می‌یابد و وی نقش فاعلی در معنابخشی آن دارد، ما در این نوشته سعی کرده‌ایم حد وسط و میانه‌ای را برگزینیم و بر اساس آن به تبیین استخاره‌ی آیات بپردازیم. باید توجه داشت گاه قصد خواهان تصمیم‌گیری در مورد مهم‌ترین مسایل است و گاه ممکن است جزیی‌ترین مسأله‌ی زندگی را در بر بگیرد و برای این دو نمی‌توان از یک آیه، معنایی یکسان را ارایه داد، اما می‌شود به صورت نسبی و کلی به معنایی دست یافت که هر دو تصمیم، مصداق یک آیه‌ی استخاره گردد و ما در بیان استخاره‌ی آیات شریفه‌ی قرآن کریم، به این

معنا توجه داشته‌ایم، بر این اساس، استخاره گیرنده که ما وی را «خواننده» می‌نامیم می‌تواند بر اساس نیت خواهان استخاره که ما وی را به اختصار، «خواهان» نام گذارده‌ایم، بر معنای آیه‌ی شریفه و اصطلاحات استخاره دقیق شود و پاسخی جزیی و موردی را به خواهان بدهد و دقیق‌ترین تعبیر را از استخاره‌ی وی داشته باشد.

باید توجه داشت متأسفانه، قرآن کریم و انواع استفاده و بهره‌بری از آن مورد بی‌مهری مسؤولان قرار می‌گیرد و این کتاب آسمانی که باید جایگاه خود را در تصمیم‌گیری‌های کلان نشان دهد، به دست افرادی می‌افتد که در مسایلی بسیار کوچک که چندان جایی برای استخاره نیست مورد استفاده قرار می‌گیرد و در مثل این برخورد با قرآن کریم مانند آن است که دانشمندی کم‌نظیر را معلم شاگردان سال اول ابتدایی قرار دهیم که هرچند می‌تواند شاگردانی خوب را پرورش دهد اما این کار، اتلاف دانش و نیروی دانشمندی کم‌نظیر و بی‌مهری به وی است.

استخاره‌ی قرآن کریم در صورتی که توسط اهل آن گرفته شود، در مسایل کلان است که می‌تواند اعجاز خود را نشان دهد و نه در مسایلی بسیار جزیی و کم‌اهمیت افرادی بسیار ضعیف که قدرت برگرفتن کوچک‌ترین تصمیمی را برای خود ندارند و به سستی و پوچی اراده دچار شده‌اند. افرادی که بیش از آن که به آخرت و سعادت خود بیاندیشند به منافع محدود و بسیار جزیی خود می‌اندیشند و به اصالت سود و بهره‌بری اعتقاد دارند و چیزی جز عافیت و لذت را نمی‌طلبند. برای چنین کسانی باید استخاره را بسیار نازل کرد تا با قصد و نیت آنان هماهنگ گردد و تعبیرهایی مانند این که: «کار مورد نظر خواهان را به هلاکت و نابودی می‌کشاند و او را به شکست دچار می‌سازد» یا «مرگ و میر و قتل در آن است»، برای چنین نیت‌های حقیری مناسب نیست و

باید به این نکته توجه داشت و استخاره را با توجه به کوچکی یا بزرگی نیت وی معنا کرد و «نسبیت» به معنای گفته شده در دانش استخاره راه دارد. تعدد معنای یک آیه با توجه به تعدد انگیزه‌های خواهان حیرت‌آور است و تنوع بسیار آن شگفتی فرد آگاه را برمی انگیزد؛ در حالی که همه‌ی این معانی متنوع، از ظاهر الفاظ و واژگان آیه قابل استفاده است. با احاطه بر چنین تنوع‌پذیری آیه است که مفهوم تعبیر «حمالة الوجوه» به نیکی دریافت می‌گردد. شایان ذکر است چنین وصفی در واقع وصف ناظر و گفته‌خوان است وگرنه ظاهر قرآن کریم معنای مشخص خود را دارد و وصف «حماله» را به این اعتبار نمی‌پذیرد.

با تأسف بسیار باید گفت خردی قصد و نیت‌هایی که برای استخاره می‌شود و بی‌خبری کسانی که برای استخاره دست به قرآن کریم می‌برند و نیز کتاب‌های زیادی که در موضوع استخاره به قرآن کریم به چاپ می‌رسد اما هیچ‌گونه ارزش علمی ندارد و علمی و روشمند نمی‌باشد و از اصول و قواعد استخاره با قرآن کریم به‌دور است، به «لوث کردن» استخاره که از علوم باطن به شمار می‌رود و به بی‌اعتبار کردن این دانش می‌انجامد و نه به شناخت و استفاده از آن و این امور هم‌اینک دانش استخاره را در سطح یک «باور» به تعبیری محترمانه، و به تعبیری صریح، به یک «خرافه» تنزل داده است؛ به‌گونه‌ای که یکی از نویسندگان روزنامه‌ی خراسان که سال‌هاست درباره‌ی مباحث فلسفی و عقلانی با نگارنده مصاحبه‌هایی دارد که برخی از آن در کتاب: «گفت‌وگوهای اجتماعی» به چاپ رسیده است، از این که نگارنده، استخاره را آموزش می‌دهد و آن را به صورت مدرسی بیان می‌دارد تعجب نموده و می‌گفت شما که سال‌هاست بحث‌های عقلی و فلسفی را در حوزه‌ی علمیه‌ی قم تدریس می‌نمایید چگونه است که از استخاره نیز سخن می‌گویید. چنین

رویکردی به استخاره سبب شده است این دانش از قرآن کریم استخراج نگردد و قرآن کریم نیز تنزل یابد و کتابی که می‌تواند در تمامی علوم و دانش‌ها به عنوان نخستین منبع کامل و درست مورد مراجعه قرار گیرد، از زندگی دانشمندان کنار گذاشته شود و تنها به قرائتی از آن برای رسیدن به ثواب بسنده نمایند و بهره‌ی علمی لازم از آن را نبرند. کتابی که به تعبیر قرآن کریم، همه چیز در آن است: ﴿**وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ**﴾[1]. کتابی که می‌توان با خلوت و انس گرفتن با آن به فنون و رموز آن وصول الهامی و کرامت فهم داشت. متأسفانه، حوزه‌های علمی ما هم‌اینک بیش‌تر به دانش‌های ظاهری و به فقه و اصولی خشک اکتفا می‌کند. بدیهی است چنین عالمانی نمی‌توانند ادعای وراثت دانش‌های پیامبران را داشته باشند. از طرفی کسی که بدون داشتن علم استخاره و آگاهی بر قواعد و رموز استخاره به قرآن کریم دست می‌برد و مردم را با ناآگاهی خود گرفتار می‌کند، هم‌چون پزشکی است که با تخلف از قوانین و آیین‌نامه‌های نظام‌پزشکی به طبابت می‌پردازد و مردم چنین افرادی را شایسته‌ی تعزیر و عقاب می‌دانند؛ البته استحقاق عذاب‌های برزخی آن به جای خود محفوظ است. این گونه است که عالم وارسته‌ای هم‌چون مرحوم حاج شیخ احمد خوانساری با آن همه صفا و پاکی که داشت هیچ گاه با قرآن کریم استخاره نمی‌گرفت و می‌فرمود آگاهی لازم از آن را ندارم. ایشان با تسبیح استخاره می‌نمود. مرحوم آقای فکور نیز که تنها داعیه‌دار استخاره در قم در زمان خود بود و حتی عالمان بزرگ نیز از ایشان استخاره می‌خواستند، پس از مدتی و در پی پیشامد اشتباهی که در جریان یک استخاره داشت، دیگر با قرآن کریم برای کسی استخاره

۱- انعام / ۵۹.

ننمود؛ چرا که فردی پیش ایشان استخاره کرده بود خودکشی نماید و استخاره‌ی آن خوب آمده بود و به همین سبب خودکشی کرده بود.

نکته‌ی دیگری که در این رابطه بایسته‌ی ذکر است این است که بلاها و ابتلاءاتی که در مسیر زندگی برای آدمی پیش می‌آید، در صورت برخورد صحیح با آن و رضایت به خواسته‌ی الهی سبب می‌شود که رنج‌های برزخی و کاستی‌های واپسینی وی کاهش یابد و پناه بردن به استخاره برای رهایی از ابتلاءات دنیوی و دوری از سیر طبیعی کرده‌های ناسوتی، محنت برزخی را در پی دارد و از این نقطه‌نظر نیز شایسته نیست به مصلحت‌اندیشی در پرتو استخاره پناه برد؛ مگر آن که تصمیم‌گیری در مورد کاری باشد که نفع یا ضرر آن همگانی است یا به دیگران می‌رسد. این نکته وقتی اهمیت شایان خود را نشان می‌دهد که توجه شود سیر حرکت در عالم برزخ به کندی صورت می‌گیرد و عالم ناسوت به سبب جمعیتی که دارد، در مسیر رشد کمال سرعت بیش‌تری دارد که به هیچ وجه قابل مقایسه با سیر برزخی نیست. کم‌ترین ابتلایی در دنیا که ممکن است تنها چند روز ذهن و جسم خواهان را به خود مشغول دارد می‌تواند چنان کمالی را در این مدت کوتاه برای وی بیاورد که کسب آن در برزخ به سال‌ها محنت نیاز دارد. سرعتی که در حرکت‌های دنیوی وجود دارد سبب می‌شود برای نمونه، کودکی که تازه به دنیا می‌آید و بی‌درنگ می‌میرد، در همان لحظه‌ی اندک، بهره‌ی دنیوی وی را فراهم سازد و کام خود را از دنیا بگیرد و به تعبیر دیگر، سرعت سیری که در حرکت‌های دنیوی وجود دارد نمی‌گذارد کسی ناکام از دنیا رود. خواهان با استخاره‌ای که می‌گیرد با چنین سرعتی همراه می‌شود و با فزونی و برتری که از قرآن کریم به دست می‌آورد، مسیر حرکت طبیعی خویش را تغییر می‌دهد و با غلبه بر این سرعت، کمالات برزخی خود را متفاوت

می‌سازد؛ به این معنا که یا آن را رشد می‌دهد و یا نوعی کاستی در آن پدید می‌آورد که چگونگی آن با نوع کرده‌ی وی ارتباط دارد.

اولیای الهی زیر شمشیر غمش رقص کنان می‌روند و خود را گرفتار دام مصلحت‌سنجی‌های عقلی که عشق ندارد نمی‌سازند. این غافلان دنیاطلب هستند که با از دست دادن کم‌ترین بهره‌ی دنیوی غم‌باد می‌گیرند و در غرقاب حسرت فرو می‌روند. کمالات دنیوی و خیرات اخروی بدون افتادن در کوره‌ی ناملایمات حاصل نمی‌شود و عافیت‌طلبی دنیوی نتیجه‌ای جز خسران برزخی را در پی ندارد. هیچ صاحب کمالی نیست که بدون پا گذاشتن بر لبه‌ی تیز تیغ‌هایی که اعماق وجود آدمی و روح او را می‌شکافند به جایی رسیده باشد.

افزوده بر این، چنین برداشت سودانگارانه از استخاره روا نیست. استخاره با قرآن کریم دارای واقع‌نمایی است و از حقیقت خارجی خبر می‌دهد. گاه ممکن است خیر خواهان در این باشد که وی آسیب‌هایی را متحمل شود و استخاره به سوی خیر بودن کاری که آسیب‌زاست رهنمون می‌دهد؛ زیرا به تعبیر قرآن کریم: ﴿**وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئاً وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ، وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئاً وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ، وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ**﴾[1] چنین نیست که هر آن‌چه ما دوست داریم همان صلاح ما باشد، و هر چیزی را که ناپسند و ناخوش می‌داریم، بد ما باشد. استخاره واقع‌نماست و خواهان را به اموری واقعی هدایت می‌کند و نه به خوشامدها و دوری از ناپسنداری‌های خواهان.

به هنگام استخاره، نیت خوانده برای گرفتن استخاره تأثیرگذار است و رکن مهم آن «استجماع» است که چگونگی آن را توضیح خواهیم داد.



۱- بقره / ۲۱۶.

نیت خواننده باید پیش از دست بردن بـه قـرآن کـریم بـاشد و تـقدم آن رعایت گردد، وگرنه استخاره‌ای که می‌گیرد به خواهان ارتباطی نخواهد داشت و فاقد اراده‌ی لازم برای استجماع و ورود به ساحت قرآن کریم برای کشف حال خواهان است.

گاه می‌شود که حتی «صـاحب اسـتخاره» کـه دانش اسـتخاره را بـه صورت موهوبی از خداوند متعال دارد، نمی‌تواند برای ورود به ساحت قدسی قـرآن کـریم اسـتجماع نـماید، وی در چـنین صـورتی اسـتخاره نمی‌نماید و چون فاقد قدرت استجماع است و حال ارتـباط را نـدارد، نمی‌تواند به روش عالمان به علم استخاره نیز به سوی قرآن کریم دست برد، با توجه به این نکته است که باید خـاطرنشان شـد مـردم نـباید از صاحبان استخاره انتظار داشته باشند که آنان در هر لحظه‌ای بتوانند از این دانش اعطایی بهره جویند و برای مردم استخاره گیرند؛ چرا که شاید آنان در حال ارتباط نباشند.

استجماع می‌تواند به کم‌ترین لحظه‌ای حاصل شود و این گونه است که صاحبان استخاره می‌توانند شمار بسیاری استخاره را در زمانی اندک انجام دهند.

هم‌چنین استجماع می‌تواند به وسیله‌ی ذکر و عبادت حاصل گردد یا گاه می‌شود که آن را بدون تمسک بـه ابـزاری پـدید آورد. البـته چـنین استجماعی بسیار سنگین است و به‌سختی ظهور می‌یابد.

در استخاره باید هم معنای واژگان هر آیه را به صورت تجزیه به دست آورد و هم معنای آن را در نقش تـرکیبی کـه دارد. مـا سـعی نـموده‌ایـم مـهم‌ترین و پـرکاربردترین واژگـان را کـه از آن بـه عـنوان «اصـطلاحات استخاره» یاد کرده‌ایم در فصل هشتم آموزش دهیم و معنای ترکیبی آن را نیز در ذیل هر آیه آورده‌ایم. همان‌گونه که گذشت، نظر ما ارایه‌ی کلی‌ترین

معنایی بوده که با قصد و نیت هر خواهانی سازگار باشد، و صاحب استخاره می‌تواند از هر آیه، با توجه به نیت خواهان، بیش‌ترین و دقیق‌ترین و جزیی‌ترین معنا را ارایه دهد که تبیین چنین اموری در حوصله‌ی این کتاب نیست.

استخاره دانشی پیشرفته است که همانند منطق نیازمند تدوین، ساماندهی و نظام‌سازی است و متأسفانه، با کم‌مهری عالمان رو به افول نهاده است. در روایات نیز آمده است که حضرات معصومین علیهم‌السلام این علم معنوی را آموزش می‌داده یا خود آن را فرا می‌گرفته‌اند. البته، فراگیری آنان هم‌چون تعلیم امانت امامت است که باید در جای خود و در مباحث ولایت از آن سخن گفته شود. بدیهی است دانشی که امام معصوم آن را تعلیمی می‌سازد استخاره با تسبیح یا رقعه نبوده، بلکه حقایقی بوده است که به سبب غربت شیعه و قلت آنان و استبداد، استکبار، ظلم و خفقان محیط به دیگران انتقال نیافته است. ان‌شاء الله به برکت صفای خون شهیدان این انقلاب که با دم مسیحایی حضرت امام خمینی رحمه‌الله پی‌ریزی گردیده است، رفته رفته این دانش‌ها با رشد و حرکت حوزه‌های علمی و برون‌رفت آنان از ظاهر بینی صرف و جمود برای مردم تبیین گردد. دانش‌هایی در قرآن کریم وجود دارد که حتی نامی از آن نیز در میان کتاب‌های موجود دیده نمی‌شود و ان‌شاءالله خداوند توفیق دهد روزی فرا رسد که این علوم از قرآن کریم استخراج گردد، هرچند ممکن است آن روز در آینده‌ای بسیار دور باشد.

برای رسیدن به چنین روزی و یافت چنین علوم معنوی باید دانش «حلال درمانی» را ترویج داد؛ چراکه دانش‌های اعطایی هیچ گاه از بستر حرام بر نمی‌خیزد، بلکه فرسنگ‌ها از چنین خاستگاهی فاصله می‌گیرد. باید توجه داشت عبادت و ذکر بدون شرط طهارت روح و باطن و

دوری از لقمه‌ی حرام یا لقمه‌هایی که طیب نیست و با خست بسیار به دست می‌آید ممکن نیست. پول بسیار اندک و ناچیزی که در برخی از مراکز دینی توزیع می‌شود دور از این وصف نیست و فاصله‌ای دور از رزق طیب دارد و هر توجیه و انتسابی اثر نامطلوب آن را از بین نمی‌برد؛ همان‌گونه که نذری که از مال حرام تهیه شده و به نام یکی از حضرات معصومین علیهم‌السلام به مردم داده می‌شود، آن را پاک و حلال نمی‌سازد.

سلوک معنوی بدون «حلال درمانی» همانند گزاردن هزاران رکعت نماز بدون وضوست و هیچ فایده‌ای را در بر ندارد. لقمه‌ی کسی که در دانش استخاره قدم می‌گذارد باید با ظلم یا استکبار یا با خست و پستی فراهم نشده باشد. رزق‌های پست و سست به شدت مانع رشد و ارتقای معنوی انسان است. دو شرط اساسی و لازم برای انس با قرآن کریم و رسیدن به الهامات قرآنی و بهره‌گیری از دانش استخاره آن است که نخست از مال حرام دوری گزیده شود و دو دیگر آن که از رزق طیب بهره برده شود. افزون بر استخاره، تعبیر خواب و دیگر دانش‌های موهوبی و اعطایی نیز چنین وصفی را دارد. باید توجه داشت هر رزق حلالی طیب نیست و رزقی طیب است که با خست، تکدی و تحقیر بسیار به دست نیامده باشد. دستی که برای پولی اندک دراز می‌شود، لقمه‌ای غیر طیب را به خانه می‌برد و عالمانی که ناچیزترین شهریه را به طلاب می‌دهند، در واقع به صورت ناخواسته و ناآگاهانه باب علوم معنوی را بر آنان می‌بندند و چنان‌چه به عمد و خدای ناخواسته برای کسب شهرت و اعتبار باشد، در دنیای دیگر استحقاق بازخواست را پیدا می‌کنند. حوزه‌های علمی اگر بخواهد در آینده نیز به روش ارتزاق فعلی خود ادامه دهد که هر کسی پول اندکی را به عنوان شهریه به طلاب دهد و رزق آنان را غیر طیب سازد، نباید امیدی به خود داشته باشد که بتواند دانش‌های معنوی قرآن کریم را استخراج نماید.

کتاب حاضر برای نخستین بار در جهان اسلام، اصول و قواعد استخاره و رموز آن را بیان می‌دارد. بدیهی است هیچ گاه دانشی که برای نخستین بار ارایه می‌گردد و هنوز مغزهای متفکری که قلبی بیدار داشته باشند بر آن اندیشه‌ورزی نداشته‌اند، به تکامل بایسته‌ی خود نمی‌رسد و این دانش با فراهم شدن فضای آزادی و سخت نگرفتن برخی از عالمان چیره که قدرت اجتماعی دارند بر عالمانی که از این دانش برخوردارند اما امکانات دنیوی آنان محدود است، جایگاه بایسته‌ی خود را می‌یابد.

ما در جلد نخست این کتاب، بحث‌های مقدماتی؛ مانند مشروعیت و توجیه‌پذیری استخاره با قرآن کریم و غیر آن و خردپذیر بودن آن را طرح نموده‌ایم و تفاوت‌های آن با دانش‌های مشابه را بررسیده‌ایم. هم‌چنین جایگاه استخاره از دیدگاه قرآن کریم و روایات باب استخاره و دیدگاه فقهیان و عالمان دینی که البته شمار آنان که از استخاره سخن گفته‌اند چندان زیاد نیست را در ادامه آورده‌ایم. آن‌گاه قواعد کلی استخاره و نیز رموز و اصطلاحات آن را برای نخستین بار تبیین نموده‌ایم. همان‌گونه که گذشت بررسی سیر تاریخی در این بحث نشان می‌دهد که عالمان سده‌های نخستین عصر غیبت بیش از عالمان متأخر از آن سخن گفته‌اند و استخاره برای آنان اهمیت داشته است. این افول که از سیر تربیتی حوزه‌های علمی ناشی می‌شود با نگاهی به حجم بسیاری از روایات این باب که در کتاب‌های کافی، محاسن، تهذیب، مصباح مرحوم کفعمی و بحارالانوار وجود دارد متأسفانه چشم‌گیر است. فقیهان بحث از استخاره را در کتاب نماز و به بهانه‌ی یادکرد از نماز استخاره آورده‌اند. از این کتاب‌ها که بگذریم دیگر کتابی که توانمندی علمی داشته باشد در باب استخاره نگاشته نشده و کتاب‌هایی که در این زمینه و در حال حاضر نوشته و چاپ می‌شود فاقد وجاهت علمی است و این وظیفه‌ی

مسؤولان و دستگاه‌های فرهنگی است که با معیار قرار دادن کتاب‌های علمی، از نشر چنین کتاب‌هایی جلوگیری نماید.

ما در این کتاب، ضمن آن که قواعد و اصول استخاره را بیان داشته‌ایم، همواره متذکر گردیده‌ایم که استخاره نوعی استخراج و ابداع است و به اصطلاح امری انشایی و ایجادی است که استخاره‌گیرنده باید با مراجعه به نفس خویش و با دارا بودن ملکه‌ای قدسی برای یافت معنا از آیات قرآن کریم و دریافت امور جزیی به استخاره الهام یابد. این امر وقتی خود را به‌خوبی نشان می‌دهد که توجه داشت هر آیه‌ای در استخاره دارای وجوه متعددی است که نسبت به خواهان و شرایط مکانی و زمانی متفاوت می‌گردد. گاه می‌شود که برخی از استخاره‌ها را باید با لحاظ اوضاع اجتماعی مردم و ملتی بیان داشت و تنها به خواهان نیز حصر توجه ننمود و این کتاب تنها راهنمایی است برای رسیدن به برخی از وجوه آن و چنین نیست که با وجود چنین کتابی، باب اجتهاد در این دانش برای همیشه بسته شده باشد. البته استخاره نوعی برات دل است که اصل پیدایش و وجود آن در درون آدمی قاعده‌مند است و قواعد و اصول و رموز و اصطلاحات یاد شده همه برای پیدایش آن لحاظ اعدادی دارد. ملکه‌ای قدسی که الهام الهی، ظهور حقی، وارد قلبی یا رشحه‌ی نفسی دانسته می‌شود.

در استخاره، توجه به آداب نزدیک شدن به قرآن کریم حایز اهمیتی ویژه است. کسی که می‌خواهد به قرآن کریم دست ببرد شایسته نیست بدون وضو باشد، بلکه افزون بر آن باید واجد طهارت باطنی نیز باشد. وی نباید نسبت به قرآن کریم عجله داشته باشد یا بدون خلوص و برای ریا و خودنمایی به محضر قرآن کریم راه یابد؛ زیرا قرآن کریم می‌فرماید:

**﴿وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ، وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا**

**خَساراً**﴾[1] و همان‌گونه که برای صافی دلان شفا و رحمت است بـرای آنان که می‌خواهند با زرنگی از آن استفاده کنند و شیطنتی داشته باشند گمراه کننده است: ﴿**وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَاراً**﴾. برای نمونه کسی کـه می‌خواهد با استخاره به قرآن کریم، خودروی تصادفی خود را به دیگری تحمیل کند، قرآن کریم گاه وی را به راهی هدایت می‌کند که تصادف یا شکستی برای وی پیش آید. کم‌ترین بـی‌حرمتی و شـیطنتی نسـبت بـه چیزی یا کسی در ساحت قدسی قرآن کریم، بدبختی و بیچارگی خواهان را موجب می‌شود. متأسفانه گاه می‌شود که عالمی دینی ساحت قدسی قرآن کریم را بهانه‌ای برای برخورد با دیگر عـالمان قـرار مـی‌دهد و بـه بهانه‌ی دفاع از قرآن کریم به شکستن ساحت قدسی و حرمت قرآن کریم روی می‌آورد که چنین فردی باید منتظر عاقبت ناخوشایندی که در انتظار وی است باشد.

در احترام به قرآن کریم، تجربه‌ی نگارنده این است که قرآنی کـه بـه همراه برداشته می‌شود با چیز دیگری در جیب گذاشته نشود و همیشه به تنهایی در جیب باشد. حتی مهر و تسبیح را نباید کنار آن گذاشت. به قرآن کریم باید به صورت یک شخص زنده و قدسی نگاه کرد و به آن حرمت گذاشت. در آینده خواهیم گفت قرآن کریم حقیقتی زنده و شخصی است که خود را در عرصه‌ی قیامت برای بندگان آشکار می‌سازد. کسی که به قرآن کریم نزدیک می‌شود تا از آن اعتبار و آبرویی برای خود به دست آورد، احترام قرآن کریم را حفظ ننموده و قرآن کریم گاه با چنین فـردی چنان رفتار ویژه‌ای دارد که هیچ خیری از این برخورد نمی‌بیند و همه‌ی سرمایه و اعتبار خود را به حادثه‌ای کوچک از دست می‌دهد. منظور این

---

۱- اسراء / ۸۲.

که باید حرمت قرآن کریم را همواره پاس داشت و چیزی را در کنار و در ردیف آن قرار نداد؛ همان‌گونه که قرآن کریم هرگونه مثل و همانندی را برای خویش بر نمی‌تابد و می‌فرماید: ﴿**قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيراً**﴾(۱). هیچ کتابی نمی‌تواند در ردیف قرآن کریم قرار گیرد و همواره و در هر جایی باید آن را مقدم داشت.

نگارنده از کودکی و پیش از توانایی بر خواندن و نوشتن با این کتاب آسمانی انس داشت و تنها کتابی است که می‌تواند انیس تنهایی هر صافی دلی گردد و بارها و بارها آن را خواند. البته باید توجه داشت قرآن کریم را باید همواره در کنار مقام عصمت قرار داد وگرنه بدون آن نتیجه‌ای مطلوب ندارد. ما بارها در دیگر نوشته‌های خود بر همراهی این دو ثقل عظیم در تمامی مراحل و حوادث یادآور شده‌ایم. با تأسف باید گفت کتاب‌هایی که درباره‌ی استخاره نوشته می‌شود، حرمت قرآن کریم را پاس نمی‌دارد. عالمان و فرهیختگانی که در گذشته در رابطه با استخاره کتاب نوشته‌اند به مراتب به حقیقت این دانش آشناتر بوده‌اند تا امروزیان که باید کتاب‌های آنان را با کاستی‌های بسیار همراه دانست؛ چرا که این کتاب‌ها نه‌تنها حرمتی برای دیانت نمی‌آورد بلکه حرمت قرآن کریم را نیز خدشه‌دار می‌سازد. البته هم‌اینک ملاک و معیاری برای ارزشیابی چنین کتاب‌هایی نیست و امید است کتاب حاضر بتواند این خلأ نظام مدیریتی را نیز پر نماید. کتاب‌هایی که هم‌اینک در زمینه‌ی فال‌گیری، سحر، جادو، رمل و اسطرلاب نوشته می‌شود نیز تنها جنبه‌ی تجاری دارد و از حقیقت این دانش‌ها خالی است و ارزش و واقعیتی ندارد، هرچند این دانش‌ها

---

۱- اسراء / ۸۸.

خود دارای حقیقت می‌باشد. افول شدید و سیر قهقرایی استخاره به سبب میدان‌دار نبودن عالمان ربانی و خارج نمودن هدفمند آنان از محیط حوزه‌های علمی است که البته دود آن به چشم ملت می‌رود و این شیعیان و ایتام آل نبی صلی‌الله‌علیه‌وآله هستند که تاوان آن را می‌پردازند.

کتاب‌هایی که هم‌اینک در رابطه با استخاره چاپ می‌شود که متأسفانه گاه بسیار اشکال دارد جز سودجویی از افراد عوام را دنبال نمی‌کند و آنان با خالی بودن میدان از مردانی الهی که می‌توانند محک و معیار ارزش هر صاحب ادعایی باشند چنین میدان‌داری می‌کنند؛ وگرنه خوش بود گر محک تجربه آید به میان. نوشته‌های موجود در باب استخاره که گاه در شکل تقویم‌های دیواری عرضه می‌شود از لحاظ علمی گسیخته و بی‌پایه است و افرادی که اعتبار و وجاهت قرآن کریم را دست‌مایه‌ی سودجویی خود قرار می‌دهند نباید خود را ایمن از حوادث آینده بدانند. نوشتن چنین نوشته‌هایی است که استخاره را در سطح یک باور و گاه خرافه تنزل داده است.

استخاره را باید در کارهای کلان و بسیار مهم که عقل از احاطه بر همه‌ی جوانب آن ناتوان است انجام داد و نباید ساحت قدسی قرآن کریم را به امور جزیی و خرد مشغول داشت. برخی متأسفانه به سبب ضعف در تصمیم‌گیری و به دلیل دچار شدن به سستی اراده به اعتیاد درگرفتن استخاره دچار می‌شوند و درکوچک‌ترین مسایل به آن روی می‌آورند که این رویه شایسته نیست. استخاره باید در تصمیم‌گیری‌های کلان زندگی دخالت داشته باشد و جایگاهی چون تعبیر خواب حاکم مصر توسط حضرت یوسف علیه‌السلام بیابد و آن‌گونه است که اهمیت این دانش و جایگاه آن خود را می‌نمایاند. برای نمونه، بنده در طول سال شاید تنها چند مورد محدود استخاره نمایم که به نمونه‌ای از آن اشاره می‌نمایم. پیش از

پیروزی انقلاب و در زمان ستم‌شاهی در مدرسه‌ی فیضیه حجره داشتم. در این حجره وسایلی نگه‌داری می‌شد که داشتن آن از نظر ساواک جرم بود. مأموران ساواک به بازرسی حجره‌ها مشغول شدند. برخی از عالمان مانند مرحوم آقای ربانی شیرازی به من توصیه نمودند که با توجه به حجم بالای وسایل مورد نظر، مدتی از قم بیرون بروم. بنده به قرآن کریم استخاره نمودم که بمانم. این آیه‌ی شریفه آمد: ﴿**هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ، حَتَّى إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلْكِ، وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ، وَفَرِحُوا بِهَا، جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ، وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ، وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ، دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ، لَئِنْ أَنْجَيْتَنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ**﴾[1].

این آیه‌ی شگرف مرا از آن مخاطره نجات داد. استخاره‌ی آن چنین است: کاری سنگین اما بسیار خوب است که با اخلاص در عمل نتیجه‌بخش می‌گردد. ساواکی‌ها در آن زمان، تختی در حیاط مدرسه‌ی دارالشفا زده بودند و فرمانده‌ی آنان در آن جا بر بازرسی‌ها نظارت می‌کرد و رفت‌و آمدها را کنترل می‌نمود. یکی از آنان باستانی‌کار بود. من به وی گفتم اگر بتوانی سرت را از زیر بغل من درآوری عمامه‌ام را به تو می‌دهم. پس از کمی شوخی بالاخره گفت چه می‌خواهی؟ گفتم میل‌های باستانی من در حجره است و می‌خواهم ورزش کنم. گفت مگر آخوند هم میل می‌زند؟ گفتم من هزار میل را در یک جلسه می‌زنم. اجازه داد میل‌ها را آوردم و من در جلوی روی آنان شروع به میل زدن کردم. خادم مدرسه نیز آن وسایل را عبور می‌داد. به آنان گفتم این‌ها وسایل ورزشی من است که وی آن را می‌برد، آنان به وی بی‌اعتنا شدند. در نهایت برای من نیز چایی ریختند و حرمت فراوانی گذاشتند. به آنان گفتم



---
۱- یونس / ۲۲.

اسم مرا برای تبرک در دفتر خود بنویسید و من نامی مستعار و غیر واقعی را به آنان گفتم. البته، آنان پس از یک ماه دوباره پی‌گیر من شدند که مشکلی پیش نیامد ولی در آن موقعیت، این آیه‌ی شریفه به صورت کلی بر من تطبیق کرد و همه‌ی محتوای آن را به صورت مجسم در این واقعه می‌دیدم. این واقعه مربوط به سال ۵۲ یا ۵۳ است.

باید توجه داشت اصول و قواعد استخاره با قرآن کریم، آن‌گونه که باید در روایات آموزش داده نشده و مدرسی نگردیده است. دلیل این امر آن است که حضرات معصومین علیهم‌السلام شاگردان فارغ و علاقمندی که به صورت روشمند پی‌گیر فراگیری دانش‌هایی از این نوع باشند کم‌تر یافته‌اند. گذشته از این، بسیاری از آن حضرات علیهم‌السلام یا با فشاری که خلفای جور بر آنان وارد می‌آوردند اجازه‌ی داشتن مدرسه و مکتب را نداشتند یا مجال آن را نمی‌یافتند. عده‌ی اندکی هم که این دانش را فرا می‌گرفته‌اند نیز برای مکتوب ساختن قوانین و قواعد آن تلاشی ننموده‌اند. از این روست که این دانش همانند علم اصول و منطق قوانین مدونی نیافته است و شماری که اهل چنین علوم موهبتی بوده‌اند تنها آن را سینه به سینه حفظ کرده و انتقال داده‌اند و بر این اساس، نمی‌توان برای دانش استخاره پیشینه‌ای چندان یافت. بله این دانش در برخی از روایات آمده و نیز در آثار بعضی از عالمان فرهیخته همانند مرحوم کفعمی، سید بن طاووس، علامه‌ی مجلسی و شیخ حر عاملی از آن یاد شده، اما در این آثار نیز روایات آن به تحلیل عمیق گذاشته نشده است.

برای استنباط اصول، قواعد و رموز استخاره لازم نیست به سخن معصوم علیه‌السلام استناد داشت؛ زیرا آنان امور کلی، مشروعیت و حجیت آن را در روایات چندی که نمونه‌ای از آن در جای خود خواهد آمد آورده‌اند. افزون بر این، تعلیمی بودن آن در روایات چندی آمده است و آن

حضرات به آموزش یا فراگیری این دانش می‌پرداخته‌اند. این مسأله، مدرسی بودن استخاره به عنوان یک دانش را مستدل می‌سازد. هم‌چنین، بسیاری از امور نوپدید است که اثری از آن در کلام معصوم نیست و ما حکم فقهی آن را با قواعدی کلی که شمار آن نیز زیاد نیست به دست می‌آوریم. در واقع، هرچند دانش استخاره هباتی است، همانند دانش ریاضی و دیگر علوم در دسترس خرد آدمی است و لازم نیست در آن تعبد داشت، از این رو به استناد روایی نیاز ندارد. روشمند بودن این علم سبب می‌شود که همانند قوانین ریاضی دست‌یافتنی و آموزشی باشد. بر این اساس، استخاره را نباید به مسلمانان محصور دانست و حتی فردی غیر مسلمان نیز در صورتی که آگاهی و نجابت لازم را داشته باشد می‌تواند با فراگیری قواعد و اصول این علم به قرآن کریم مراجعه نماید و از آن بهره ببرد.

البته، فشارهایی که حاکمان طاغوتی بر شیعیان داشته‌اند سبب شده است بسیاری از دانش‌ها از جمله استخاره، عرفان و ادبیات، متنی شیعی و پیراسته نیابد و دانشمندان شیعی نتوانند کتابی مستقل در این علوم به نگارش آرند و قواعد آن را هماهنگ با آموزه‌های مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام ارایه دهند.

از سوی دیگر، گفته شد استخاره واقع‌نماست و عامل ارتباط خواهان با خارج است. افزوده بر این، برای دست‌یابی به این واقع‌نمایی لازم است عاملی برای ایجاد ارتباط باشد که از آن به «استجماع» یاد شد. اگر استجماع حاصل شود، صاحب استخاره حتی بدون قرآن کریم می‌تواند با نفس خویش واقع‌نما گردد و خواهان می‌تواند با مراجعه به شخص وی خیر خود را از او بخواهد. البته، این بدین معناست که خواهان با مراجعه به نفس خویش در واقع به قرآن کریم مراجعه نموده است چرا که

نمی‌شود نفس صاحب استخاره با قرآن کریم مأنوس نبوده و در پرتو قرآن کریم نور نگرفته و نورانی نشده باشد.

لایه‌هایی از نفس که از حقیقت حکایت دارد، در پرتو نور قرآن کریم است که بینا گردیده و از تاریکی و غیبت بیرون آمده است و این گونه است که می‌تواند با مراجعه به نفس خویش به استنباط قواعد و اصول استخاره با قرآن کریم یا حتی استخاره‌ی نفسی روی بیاورد که ذکر آن را باید در جای دیگر جست. ابن سینا نیز که نابغه‌ی دنیای خردورزی است به گاه برخورد با مشکلات علمی و برای حصول استجماع و ارتباط با حقایق علمی، به نماز روی می‌آورد و با نماز از خدای خویش مدد می‌گرفت.

این کتاب به‌گونه‌ای که در خور این نوشتار است بر واقع‌نمایی استخاره و ارزش صدق آن نیز تأکید دارد. هم‌چنین رابطه‌ی استخاره با خردورزی که اندیشیدن خود شخص و خواهان است و نیز با مشورت که از دیگران خواسته می‌شود تا برای وی اندیشه‌ورزی داشته باشد و راه چاره‌ای برای رهایی از مشکلات موجود یا گرفتار نشدن به مشکلاتی که ممکن است در روند کار پیش آید یا انجام دادن کار به بهترین نحو ممکن پیدا کند نیز از دیگر مباحث طرح شده‌ی نوشتار حاضر است و در این بحث گفته شده است که استخاره می‌تواند خواهان را ویزیت کند و نظری کارشناسی شده که بر نیمه‌ی پنهان کار نیز که از دید خرد آدمی دور است به خواهان ارایه دهد و وی می‌تواند در پرتو رهنمون آن در عالم واقع تصرف کند و خود را به خیرات یا منافعی برساند یا از شرور و آسیب‌هایی دور نگاه دارد و این گونه نیست که تنها اثری ذهنی و نفسی بر خواهان داشته باشد و وی را فقط از حیرت، سرگردانی و تردید نجات بخشد و تخیل نفسی را برای وی شکل دهد؛ چیزی که بشر امروز کم‌تر به آن توجه دارد و در نتیجه، خود را از حقایق قرآن کریم و بهره‌های آن محروم نموده است.

استخاره به معنای گذر از ظواهر عالم که در دسترس عقل بشری است و تمسک به غیب و باطن عالم در پرتو هدایت قرآن کریم که آن ساحت فراتر از عقل صوری است که به حدس قوی یا شهود نایل نیامده است. مؤمن با استخاره در هیچ کاری بن‌بست ندارد و همیشه امید به زندگی و نشاط را در خود زنده نگه می‌دارد.

باید توجه داشت این کتاب در سه بخش کلی تنظیم شده است. بخش نخست در هشت فصل به آموزش دانش استخاره می‌پردازد که در جلد نخست آمده است اما بخش دوم که در جلدهای دوم، سوم و چهارم آمده است تطبیق قواعد و اصول استخاره را بر تمامی آیات قرآن کریم ارایه می‌دهد. جلد پنجم این کتاب بخش سوم را در بر دارد که عهده‌دار بیان استخاره‌ی سوره‌های قرآن کریم است که در تفأل کاربرد فراوان دارد. ما در جلد پنجم برای به دست آوردن استخاره‌ی سوره‌ها، استخاره‌ی خوب و بد هر سوره را استخراج نموده و سپس با مقایسه‌ی آن، استخاره‌ی هر سوره را به دست آورده‌ایم.

شایان ذکر است از مجموع ۶۲۳۶ آیه‌ی قرآن کریم، استخاره‌ی ۹۹۹ آیه خوب، استخاره‌ی ۶۶۶ آیه بد، استخاره‌ی ۱۲ آیه وسط، استخاره‌ی ۷۸ آیه برای صاحب استخاره، استخاره‌ی ۵۳۸ آیه عالی، استخاره‌ی ۱۱۲۳ آیه بسیار خوب، و استخاره‌ی ۱۴۷۸ آیه بسیار بد، استخاره‌ی ۷۶ آیه‌ی آن بد نیست و استخاره‌ی ۱۲۶۶ آیه‌ی آن خوب نیست می‌باشد که به‌طور کلی می‌توان گفت: ۴۴/۷۰ درصد استخاره‌ی آیات قرآن کریم (۲۷۴۹ آیه) خوب و ۵۵/۳۰ درصد آیات آن استخاره‌ی بد است. البته، آیات صاحب استخاره در این آمار منظور نشده است.

در بررسی آماری دیگری می‌توان گفت: از مجموع ۱۱۴ سوره‌ی قرآن کریم استخاره‌ی ۴۴ سوره (۳۸/۵۹ درصد) که دارای ۲۲۰۰ آیه است

خوب و هفتاد سوره (۶۲/۴۱ درصد) که دارای ۴۰۳۴ آیه می‌باشد استخاره‌ی بدی دارد.

در پایان به دو نکته توجه داده می‌شود: یکی این که ما برای تفهیم هرچه بهتر و سریع‌تر مفاهیم استخاره و فرازهای هر آیه ناچار از به کاربردن علایم نگارشی در آیات شده‌ایم و توجه به این علایم برای دریافت استخاره‌ی آیات مفید و گاه ضروری است. به این مثال توجه نمایید: ﴿**أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ، قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوَرٍ مِثْلِهِ مُفْتَرَيَاتٍ، وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ، إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ**﴾[1]. در بیان استخاره‌ی این آیه با توجه به علایم نگارشی که آن را به سه فراز تبدیل نموده، آمده است: «هر سه فراز این آیه غیر قابل تحقق است، از این رو انجام آن خوب نیست؛ چرا که نتیجه‌ای را در بر ندارد». این سه‌فراز تنها با توجه به ویرگول‌های به کار رفته در آیه به دست می‌آید که با تکیه بر وجود این علایم از توضیح آن خودداری شده است.

و دودیگر آن که گاه برخی از اصول و قواعد تحت قاعده‌ی کلی‌تر در می‌آید که ما به سبب اهمیت آن قاعده، آن را به عنوان اصلی مستقل آورده‌ایم.

**وآخر دعوانا أن الحمد لله ربّ العالمين**

---

۱- هود / ۱۳.

# ۱ بخش نخست

# دانش استخاره با قرآن کریم

# فصل یکم:

# چیستی استخاره

## ﴿معناشناسی استخاره﴾

استخاره در لغت به معنای خیر خواستن و به‌جویی است. همان‌طور که ماده‌ی استخاره از «خیر» است، ماده‌ی اختیار هم خیر است، ولی میان این دو تفاوتی هست. استخاره طلب خیر و به‌جویی از خداوند است، ولی اختیار طلب خیر به صورت مطلق و نوعی گزینش عقلانی است. گذشته از این، اختیار در تیررس ماست؛ ولی استخاره خارج از این قلمرو است. بر این اساس، استخاره طلب از باطن و اختیار در محدوده‌ی نیمه‌ی آشکار واقعیت‌هاست. به بیانی دیگر، ما در استخاره می‌خواهیم به حقایق پنهان که در محدوده‌ی عقل نیست و بیرون از دسترس اندیشه است دست یازیم؛ از این رو باید گفت استخاره توجه به عنایت است، ولی اختیار به عقل و خرد و توان آدمی تکیه دارد.

استخاره به قرآن کریم به معنای «خیر خواستن از خدا» نیست؛ زیرا طلب خیر کردن نیازی به قرآن کریم ندارد و انسان می‌تواند دست خود را به سوی آسمان بلند کند و از خداوند طلب خیر کند. هم‌چنین به معنای خیر خواستن از قرآن کریم نیز مراد نیست؛ چرا که در این صورت لزومی نداشت قرآن کریم را بگشاییم و آیه‌ی مربوط را ببینیم، بلکه همین اندازه که گفته می‌شد خدایا به حق قرآن کریم به من خیر ده کافی بود.

هم‌چنین استخاره به قرآن کریم به این معنا نیست که انسانی متحیر و

سرگردان و در راه مانده را تنها از حیرت به در آورد بدون آن‌که واقع‌نمایی داشته باشد که در این صورت، همانند استخاره به تسبیح یا «ازلام» می‌ماند و نوعی قرعه است و با هر چیزی قابل شکل‌پذیری است، حتی با یک سکه، اما استخاره دارای ارزش صدق است و واقع نماست و خیر را برای خواهان آن کشف می‌کند و قرآن کریم که کتاب مبین و آیینه‌ای واقع نماست، وصف آن ﴿ **وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ** ﴾[1] است و از این رو می‌تواند همه‌ی بندگان را ویزیت کند و برای آنان نسخه بپیچد. در استخاره با قرآن کریم ما می‌خواهیم خیری موجود را به دست آوریم، خیری که با عمل به استخاره به ضرورت به دست می‌آید و استخاره مانند توپی است که دروازه را به صورت ضروری و لابدی می‌گشاید اما در استخاره به دو معنای نخست از خداوند خیری را که موجود نیست می‌طلبیم و خواهان وجود یافتن آن برای خود می‌شویم.

استخاره به معنای راه‌یابی به واقع، گشایش و انتخاب راه و به اختیار خدا گذاشتن کار است. گویا، از خداوند خواسته می‌شود راهی را که صلاح می‌داند و خیرِ خواهان در اوست را از طریق قرآن کریم به وی بنمایاند. در دو معنای نخست، خواهان خیری در خود نمی‌بیند و بر آن است تا خیری را از خداوند با تعیین مصداق بگیرد؛ اما در معنای اخیر، خواهان استخاره می‌خواهد بداند خیری را که خداوند برای وی صلاح می‌داند در کاری که اراده‌ی انجام آن را دارد هست یا نه، و به تعبیر دیگر، استخاره علم است و خواهان می‌خواهد بر آگاهی و دانش خود نسبت به کاری با مشورت با کارشناسی آگاه به امور و معصوم که خطایی در ارایه‌ی نظر مشورتی خویش ندارد، بیفزاید و ببیند آیا آن کار شدنی است و

۱- انعام / ۵۹.

خیری در آن است یا نه و در این اصطلاح، واقع‌نمایی دارد و استخاره در دو معنای نخست، دعا و درخواست خیر از خداوند است.

به طور خلاصه، چند تصویر زیر را می‌توان برای معنای استخاره ارایه داد:

الف) استخاره حوادث و پیشامدهای آینده برای هدایت به خیر را گزارش می‌دهد و تقدیرهای آن را می‌نمایاند تا ما نیز همان تقدیرها را انتخاب کنیم و در واقع می‌خواهیم به سمت آن‌چه برای ما پیش می‌آید و به سوی واقع هدایت شویم. در این تصویر، استخاره به معنای دعا و طلب خیر نیست؛ بلکه ادراک واقع و علم به آینده مقصود است.

ب) استخاره بر آن است تا آن‌چه را که تقدیر ما در آینده است خیر نماید. برای نمونه، چنان‌چه برای کسی تقدیر شده بر اثر بعضی گناهان، کاستی‌ها و سستی‌ها تنبیه و مکافات شود و برای مثال، باید تصادفی برای وی پیش آید؛ خواهان با استخاره بر آن است که این حادثه را به خیر تبدیل نماید و خواهان در این معنا می‌خواهد واقع و قضا را با دعا و طلب خیر تغییر دهد و می‌گوید: خدایا، اگر شری باید نصیب من شود که استحقاق آن را دارم، شر را به خیر تبدیل نما و طلب خیر کردن به این معناست. وقتی ما از خدا طلب خیر می‌کنیم، یعنی: خدایا! ما بر اثر اعمال و گرفتاری‌هایی که داریم، سزاوار مکافاتیم؛ اما تو آن را برطرف کن تا اگر بناست تصادف، بلا، دشمنی و یا خطری در میان باشد، پیش نیاید. این استخاره‌ی دعایی است که می‌خواهد بلا را دور گرداند و خیر را جلب یا افزون کند.

ج) استخاره خواستن رضایت قلبی و همراه شدن دل است به آن‌چه تقدیر و خواست خداوند است. این استخاره نیز دعایی است که انسان از خدا می‌خواهد دل وی را با خواسته‌ی او یکسان سازد. خواهان در این

استخاره نمی‌خواهد قضا را تغییر دهد؛ بلکه می‌خواهد دل خود را تحویل برد. خواهان در تصویر نخست طلب علم و آگاهی دارد و مربوط به درک وی است؛ بدون آن که تغییر و تبدیلی داشته باشد، و در تصویر دوم تقاضای تغییر قدر را دارد؛ قدری که بر اثر مشکلات و گناهان به قضا رفته است و به خارج نفس خواهان و عالم تقدیر ارتباط دارد، و در تصویر سوم تغییر قلبی است و خواهان درخواست تحول دل را دارد و امری درونی و فردی است. در برداشت سوم وی می‌گوید: خدایا، اگر قرار است بلا ببینم، مرا دوست‌دار بلا گردان وبه آن‌چه برایم پیش می‌آید خرسند دار: «زخم خونین اگر به نشود، به باشد». اگر زخم من خوب نمی‌شود، خوب نشدن، خوب باشد و دلم به آن‌چه واقع می‌شود راضی و خشنود شود تا اگر در تقدیر من است به مسلخ‌روم رقص کنان و با دل شاد و سرمست روم؛ نه با نارضایتی و نگرانی.

د) استخاره می‌گوید: خدایا، تقدیر خود را به تمایل دل من باز گردان و قضا و خواسته‌ی خود را به خواسته‌ی دل من «تبدیل» نما. در معنای سوم می‌گفتیم: دل مرا به آن‌چه می‌خواهی، تبدیل کن، ولی در این تصویر می‌گوییم: خدایا، تقدیرت را به دل من تحویل بر و چنان کن که دل من می‌خواهد؛ نه آن‌چه بشود که تو می‌خواهی. تمایل دل به تمایل حق و «تبدیل حقی» بالاتر از تقدیر و مرتبه‌ی عمل است. تقدیر مربوط به امور جزیی است. در معنای چهارم، خواهان می‌گوید خدایا، آن‌چه که من می‌گویم، همان شود. «مستجاب الدعوه» به چنین کسی می‌گویندواولیای خدا این گونه طلب خیر می‌کنند؛ مثل این که می‌گویید: خدایا، شهادت را نصیب من کن؛ یعنی: اگر بنا نیست شهید بشوم، تو مرا شهید کن.

استخاره با قرآن کریم تنها در معنای اول معنا می‌یابد و سه معنای دیگر با آن ارتباطی ندارد و بیش‌تر دعاها و مأثورات در سه معنای اخیر وارد شده است.

این چهار معنا را می‌توان از دعای استخاره که در صحیفه‌ی سجادیه قرار دارد به دست آورد.

امام سجاد علیه السلام در دعای سی و سوم صحیفه‌ی سجادیه در دعای استخاره می‌فرماید:

«اللّهمَّ إنّي أَستَخيرُكَ بِعِلمكَ، فَصَلِّ عَلى محمّد و آله، وَاقضِ لي بِالخيَرَة، وَ أَلهِمنا مَعرفَةَ الاختيارِ وَاجعَل ذلك ذَريعَةً إلىَ الرّضا بِما قَضيتَ لَنا، وَالتّسليمِ لما حَكَمتَ، فَازِحْ عَنّا رَيبَ الارْتيابِ، وَأَيّدنا بِيَقينِ المُخلِصينَ، وَلا تَسمنا عَجزَ المَعرِفَةِ عَمّا تَخَيّرْتَ فَنَغْمِطَ قَدركَ وَنَكرَهَ مَوضِعَ رِضاكَ وَنَجْنَحَ إلى التي هيَ أَبعَدُ مِن حُسنِ العاقِبَةِ وَأَقربُ إليّ ضِدِّ العافيَة. حَبّب إلَينا مَا نَكرَهُ مِن قَضائِكَ وَسهّل عَلَينا مَا نَستَصْعِبُ مِن حُكمكَ.

وَأَلْهِمْنَا الانقيادَ لِما أَورَدتَ عَلينَا لِما مَشيَّتِكَ حتّى لا نُحبُّ تَأخيرَ ما عَجَّلتَ، وَلا تَعجيلَ مَا أَخَّرْتَ، وَلا نَكْرَهَ ما أَحْبَبتَ، وَلا نَتَخَيّرَ ما كَرِهْتَ. وَاختِم لَنا بالّتي هيَ أَحمَدُ عَاقبةً، وَأَكرمُ مَصيراً، إنّكَ تُفيدُ الكَريمَةَ، و تُعطِي الجَسيمَةَ، وَتَفعَلُ ما تُريدُ، وَأَنتَ عَلى كُلّ شَيءٍ قَديرٌ».

ـ خداوندا، من به دانشت خواستار خیر از تو هستم، پس بر محمّد و آل او درود فرست، و در حق من به‌خوبی و نیکی حکم کن، و به آن‌چه برای ما برگزیدی الهام فرما، و آن را وسیله‌ی خوشنودی به قضا و تسلیم به حکم خود قرار ده. پس تردید را از ما دور ساز و با یقین بندگان مخلص به ما نیرو ده و ما را از معرفت آن‌چه برایمان برگزیدی ناتوان مگردان که قدر تو را ندانیم و آن‌چه را تو از آن خوشنودی ناپسند داریم و به آن‌چه از عاقبت به خیر دور و به خلاف عافیت نزدیک‌تر است رویگردان شویم. آن‌چه را از قضای تو نمی‌پسندیم محبوب ما گردان و آن‌چه حکم تو دشوار می‌شماریم برای ما سهل فرما و سرسپردن به آن‌چه از مشیت خود بر ما وارد آورده‌ای در دلمان افکن تا دوری آن‌چه را نزدیک ساخته‌ای و

نزدیکی آن‌چه را دور نمودی دوست نداریم و آن‌چه را تو دوست داری ناپسند نداریم و آن‌چه را تو نمی‌پسندی برنگزینیم، کار ما را به پسندیده‌ترین عاقبت و نیکوترین فرجام پایان بخش، براستی که تو عطای گران‌مایه می‌بخشی و نعمت‌های بزرگ عطا می‌کنی و هرچه خواهی بجا می‌آوری و بر هر چیز توانایی.

باید بر روی این دعا اندیشه داشت تا انواع استخاره‌ای که ما تنها چهار مورد از آن را گفتیم به دست آورد.

متأسفانه، برخی از عالمان و گاه نویسندگان بدون آن که قدرت تحلیل و تجزیه‌ی روایات را داشته باشند و از دانش استخاره چیزی بدانند دست به قلم می‌برند و کتاب‌هایی در این باب می‌نگارند که هیچ یک از دقایق و اصول دانش استخاره در آن دیده نمی‌شود و مردم را به‌راحتی به ورطه‌ی گمراهی می‌کشانند. آنان روایات این باب را ترجمه‌ای می‌کنند و انواع و اقسام استخاره را با هم خلط می‌نمایند و حکم یکی را به دیگری می‌دهند. باید چنین کتاب‌هایی را از بازار نشر جمع‌آوری کرد. نمونه‌ی آن کتابی است که در یک صفحه آیه و در صفحه‌ی مقابل ترجمه‌ی آن نوشته شده است. درباره‌ی چنین نوشته‌هایی که اخاذی با آموزه‌های دینی را مقصود دارد می‌توان گفت:

مسجد اگر به نام خدا شد دکان شیخ

ویرانه‌اش کنید که دار العباده نیست

می‌گویند هویدا روزی به تیمارستان رفته بود. دیوانه‌ای به وی می‌گوید: «قربان مرا بی‌جهت گرفته‌اند. من عاقل و دانشمند هستم. کتاب نیز دارم» و کتاب خود را به او می‌دهد. وی تعجب می‌کند که چرا چنین آدمی که کتابی در حدود پانصد صفحه نوشته است را به تیمارستان آورده‌اند. وی در وقت مناسبی کتاب را می‌گشاید و می‌بیند وی در این

پانصد صفحه نوشته است: تلق تتلق، تلق تتلق، تلق تتلق. وی با خنده‌ای می‌گوید حقا که او چون من دیوانه است.

پاره‌ای از کتاب‌هایی که در باب استخاره موجود است چنین حکایتی دارد و از ابتدا تا پایان در آن نوشته شده ان شاء الله خوب است، بله، در چند مورد ان شاء الله خیر است دارد. آیا با چنین ترسیمی از استخاره که از آموزه‌های اولیای خداست می‌توان در این روزگار که عصر دانش و فضا خوانده می‌شود ترسیم درستی از دین به دست داد. باید گفت خرید و فروش چنین کتاب‌هایی و خواندن آن نوعی بیهوده‌گرایی است.

کتاب دیگری در مورد استخاره نشر یافته که به دروغ در آن نوشته شده کامل‌ترین کتاب استخاره با قرآن کریم است. البته، آیات قرآن که از وی نیست و ترجمه‌ی آن نیز از آیت‌الله استاد الهی قمشه‌ای است. ناشر می‌نویسد: چون صفحات زوج این کتاب دارای فضای خالی بود به توصیه‌ی بعضی از دوستان خالی از لطف ندیدیم که احادیثی از کتاب‌های معتبر از قبیل نهج الفصاحة، غررالحکم، دررالکلم و جهاد با نفس در آن درج کنیم تا هم از اسراف کاغذ جلوگیری شده باشد و هم احادیثی از ائمه‌ی اطهار آورده شود تا عوام و خواص بخوانند.

وی مردم را با این همه توسعه و پیشرفت، عوام فرض می‌کند و فضای خالی کتاب را برای دوری از اسراف، روایت می‌آورد. نشر چنین کتاب‌هایی می‌رساند جامعه‌ی مذهبی و حوزوی ما درگیر آفت غفلت و ناآگاهی شده و از همین روست که جامعه‌ی امروز برای نوشته‌های علوم انسانی ارزش علمی قایل نیست. وجود چنین کتاب‌هایی باعث می‌شود قشر تحصیل کرده، حوزویان را اهل سواد ندانند و نه تنها از آنان کناره‌گیری کنند بلکه دین‌گریزی نیز در میان آنان رواج یابد و در نتیجه، جوانان یا به پیرها و قلندرهای بی‌سواد روی آورند و نه به مجتهدان و

کارشناسان عرفان و معرفت در حوزه‌های علمی و یا پارتی‌های شبانه در طبقات بالای برخی از برج‌ها را دریابند. پارتی‌هایی که سی‌دی و لوح فشرده‌ی آن به بازار می‌آید و به‌طور علنی به فروش می‌رسد و انسان‌های شناخته‌شده‌ای اعم از دختر و پسر و زن و مرد در آن حضور می‌یابند.

بخشی از گناه وجود چنین ناهنجاری‌هایی بر دوش عالمان و حوزویان است که نتوانسته‌اند جوانان و مردم را با دانش ناب و حکمت ولوی خویش دریابند و پیرایه‌ها را از دین بزدایند. اگر اسلام سیلی بخورد یکی از علل آن وجود این نوشته‌های غیر علمی است و چنین نوشته‌هایی انقلاب و نظام را نیز در معرض خطر قرار می‌دهد. اگر فردای قیامت اولیای ما و شهیدان ما گفتند ما کشته شدیم اما شما چه کردید و چگونه از دین خدا مواظبت نمودید، متصدیان امور دینی چه پاسخی دارند. زیان هر یک از این کتاب‌ها برای دین از ضرر ده‌ها منافق و ضد انقلاب بیش‌تر است؛ چرا که چنین کتاب‌هایی سبب دین‌گریزی مردم می‌شود. مردم دیگر عوام نیستند تا گفته شود من این کتاب را برای عوام نوشته‌ام؛ چرا که پایین‌ترین مدرک رایج در کشور ما برای استخدام در شغل‌های پایین دیپلم است و عادی‌ترین مدرک، لیسانس و کارشناسی می‌باشد. این در حالی است که بچه‌های هفت ساله بیش از بزرگان خود می‌فهمند و سواد و اطلاعات فراوانی دارند. حوزه‌های علمی عهده‌دار تبیین مبانی دین و نظام اسلامی است و حوزویان وارثان انبیای الهی هستند و مردم نیز همین باور را دارند، از این رو اگر مشکلی برای نظام دینی پیش آید به عالمان بازگشت دارد.

کتابی دیگر در مورد استخاره وجود دارد که قرآنی کامل به همراه ترجمه است. نویسنده بدون اسم و رسمی و بدون مقدمه‌ای آیه‌ی ابتدای هر صفحه را انتخاب و استخاره‌ی آن را در حاشیه آورده است.

برای نمونه، در حاشیه‌ی ﴿**بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمنِ الرَّحِیمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعالَمِینَ**﴾ نوشته است: «با جهد و توجه به خدا و طلب یاری از او به مراد خواهی رسید. البته لطف خدا شامل خواهد بود.» وی در حاشیه‌ی صفحه‌ی دوم آورده است: «خدا را منظور دار و با تقوا و درستی وارد شوید، سبب رستگاری است.» حاشیه‌ی صفحه‌ی سوم نیز این گونه است: «بترس که این کار جنگ با خداست و به‌جز خسارت،سودی‌ندارد».

باید گفت یکی از ناشران برای کسب درآمد اقدام به چاپ چنین کتابی کرده است. وی بدون توجه به این که قرآن کریم وحی است و نمی‌توان مس و دست‌یازی بی‌مورد به آن داشت، استخاره را در حاشیه‌ی قرآن کریم آورده است. بله، آوردن ترجمه، تفسیر یا روایت اشکال ندارد اما نمی‌توان قرآن کریم را به چنین استخاره‌هایی تنزل داد. بر فرض کسی نیت کند به مسافرتی عادی و تفریحی رود و صفحه‌ی سوم آید، آیا مسافرت وی را می‌توان جنگ با خدا شمرد. جنگ با خدا به ندرت در عالم اتفاق می‌افتد. چنان‌چه در قرآن کریم تنها در یک مورد آمده است: ﴿**فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ**﴾[1] و نه بیش‌تر. گفتیم مشخص نیست ناشر این سخنان را از کجا آورده است و اگر وزارت ارشاد در واقع نظارتی کارشناسانه به این امر داشت، این گونه به قرآن کریم بی‌حرمتی نمی‌شد.

باید گفت برخی از ناشران هستند که در پی کسب درآمد از هر راهی؛ هرچند دین باشد، دست به چاپ چنین کتاب‌هایی می‌زنند وگرنه عالمان متعهد شیعی بر استناد کلمات خود بسیار دقت دارند و گاه روایتی را به‌خاطر ارسالی که در سند آن است کنار می‌گذارند. برخی از ناشران، کتاب‌های علمی حوزه‌ها را چاپ نمی‌کنند؛ چون از این کتاب‌ها نمی‌توان

---

۱- بقره / ۲۷۹.

کسب درآمد داشت و دست به چاپ چنین چیزهایی می‌زنند که کاسبی و سودجویی آنان با اکل نان از دین خود رونق بگیرد و مردم نیز با دیدن آن دل‌سرد می‌شوند و از عالمان دلسوز و حوزه‌ها که حاضرند برای دین هزاران سختی و مرارت را تحمل کنند و در این راه شهید شوند روی می‌گردانند. وقتی ذهن مردم آلوده گردد دیگر نمی‌توان آنان را هدایت کرد و از این روست که حوزه‌ها نباید کار را به صورت کلی به وزارت ارشاد واگذار نمایند؛ چرا که آنان لحاظ ارشادی بر همه‌ی مملکت و دستگاه‌های آن از جمله بر وزارت ارشاد دارند. با وجود چنین آسیب‌هایی در همه‌ی میدان‌ها، دین عقب می‌ماند و ناگهان دین‌داری از جامعه رخت بر می‌بندد و مردم چنان که شایسته است به دین دل نمی‌بندند.

### «تفاوت استخاره و قرعه با تفأل»

استخاره طریق خیر آدمی را می‌نمایاند اما این که چه حوادثی در روند انجام و در فرجام آن پیش خواهد آمد را به صورت محدود بیان می‌دارد و نه به صورت جزیی و تفصیلی. به تعبیر دیگر، «آینده‌نگری» استخاره محدود است، اما تفأل، افزوده بر این که می‌تواند خیر و شر بودن چیزی را روشن کند، «آینده‌نگری جزیی و تفصیلی» دارد و اثر و نتیجه‌ی آن را به صورت گسترده و دقیق می‌نمایاند. به طور خلاصه، تفاوت استخاره با تفأل در این است که دایره‌ی تفأل بسیار گسترده است و حتی از اموری که به کردار ما ارتباطی ندارد مانند دریافت زمان ظهور یا پیدایش قیامت و نیز هنگام مرگ و میر افراد و مکان دفن آنان و تولد فرزندان و یا پیش‌بینی حوادث غیر مترقبه می‌توان خبر گرفت. برخی از مغیباتی که در روایات آمده از قرآن کریم استنباط شده است. اما موضوع استخاره محدود به کردار آدمی و شخص استخاره‌کننده است و بر این اساس، تفأل جایگاهی بالاتر و والاتر از استخاره دارد. افرادی که اهل باطن هستند و صاحب استخاره می‌باشند از تفأل استفاده‌ی بسیاری می‌نمایند.

با تفأل می‌توان حوادث سالی که در پیش است را به دست آورد. ظهور حضرت امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) در چه دورانی است، هم‌چنین مرگ و میر قطعی افراد که تخلفی در آن نیست از این

طریق دانسته می‌شود که در این صورت، فرد بی‌باک می‌گردد اما کسی که نمی‌تواند هنگام مرگ خود را به قطع و یقین بداند، باید در زندگی احتیاط فراوانی داشته باشد.

تفأل با غیر قرآن کریم نیز ممکن است اما دامنه‌ی آن بسیار محدود است و تفأل با قرآن کریم بسیار بسیار گسترده و عظیم است. کسی که می‌خواهد به قرآن کریم تفأل بزند باید در تاریکی تنفس خود را تنظیم کند و با استجماع کامل و اهتمام تام قرآن را بگشاید و سپس از آینده خبر دهد.

تفأل چنان سنگین است که ممکن است موی فرد را در بار نخست سفید کند. قرآن کریم کتاب مغیبات است و با آن می‌شود خود و هر امر دیگری را دریافت.

با این توضیح به دست می‌آید که استخاره امری متمایز از تفأل است و در بررسی روایات آن نباید میان این دو خلط نمود و متأسفانه، برخی از عالمان به این خلط گرفتار آمده‌اند و در بحث استخاره، روایات و نیز حکایاتی را آورده‌اند که مربوط به تفأل است.

«تفأل» کوششی است در جهت آگاهی از وقوع امری در آینده و تلاش برای دیدن حوادث آینده و در واقع «استخبار» است و چون مطابق واقع است و واقع نمایی دارد از ارزش صدق برخوردار است. تفأل با قرآن کریم انجام می‌شود. کتابی آسمانی که هر رطب و یابسی در آن یافت می‌شود، البته، در سیر معنوی، انسان می‌تواند به جاهایی گام بگذارد که از رطب و یابس‌ها نیز خبری نباشد و امری ورای آن را در یابد. این امر در دروس خارج فلسفه و عرفان نگارنده توضیح داده شده است.

تفأل در علم اسما، علوم غریبه و یافت مغیبات و حقایق کاربرد دارد. نکته‌هایی که در تفأل از آن استفاده می‌شود بسیار دقیق است و به راحتی

به دست نمی‌آید. نکته‌هایی که می‌تواند قرآن کریم را به صورت بهترین و عالی‌ترین کتاب سیاست نشان دهد. در بازی‌های سیاسی باید به شرایط زمانی و مکانی آگاه بود و از چیزی غفلت نورزید و در تفأل نیز چنین است. این امر پیچیدگی بسیار دانش تفأل را می‌رساند. در روایاتی از «تفأل به قرآن کریم» مذمت شده؛ چرا که تفأل دانشی پیچیده و بسیار سنگین است و هر کسی نمی‌تواند از عهده‌ی آن برآید. به سبب همین نکته است که تفأل به قرآن کریم رواج چندانی ندارد، اما تفأّل از دیوان حافظ که نگارنده آن را برای اهلش امری صائب و درست می‌داند و برای آن نیز اصول و قواعدی را قایل است بسیار رایج است.

به دیوان حافظ نیز می‌توان استخاره نمود، اما استخاره به آن امری ناشناخته است. دیوان حافظ با همه‌ی ارج و ارزشی که دارد از لحاظ محتوا و معارفی که عرضه می‌دارد دارای اشکالات بسیاری است که ما آن را در کتاب «نقد صافی» که نقد اشعار حافظ در قالب غزل است آورده‌ایم و نواقص عرفان قلندری و محبی حافظ را نمایانده‌ایم. امید است نگارنده در آینده کتابی در چند و چون تفأل و نیز استخاره به دیوان حافظ بنگارد و به بسیاری از آن‌چه که برخی ناآگاهانه در این زمینه می‌گویند پایان بخشد.

شایان ذکر است که هر کسی را نرسد و نسزد که از قرآن کریم یا دیوان حافظ در تفأل و استخاره یا تعبیر خواب استفاده کند. شایسته است انسان خود را بیازماید تا بداند تا چه میزان می‌تواند در این امور از قرآن کریم استفاده برد و آیا باطن وی قدرت کشف چیزی را دارد یا خیر، و در صورت داشتن این توانایی، مقدار آن را بسنجد و قدرت کارکرد آن را به دست آورد.

اما تفاوت «قرعه» با استخاره در این است که قرعه تنها برای رفع تحیر

و تردید کارایی دارد و به ضرورت چنین نیست که کشف از واقع نماید. قرعه روش ویژه‌ای ندارد و با چیزهایی مانند سنگ و پول و شیر و خط نیز می‌شود رفع تحیر کرد.

موضوع قرعه وجود حیرت و مشکل است: «القرعة لکل أمر مشکل» و موضوع استخاره، آگاهی بر واقع و دستیابی به خیر و نیز ویزیت و ارایه‌ی نظری کارشناسانه است که مشکلات را از خواهان دفع می‌کند و قدرت پیش‌گیری دارد. قرعه هیچ گونه زمینه‌ی معنوی، ربوبی و نیز آگاهی بر حقایق و تصرف در خارج را ندارد. قرعه نیاز به استجماع ندارد ولی استجماع رکن مهم و پایه‌ای استخاره است. هم‌چنین استخاره را باید با مراجعه به نفس دریافت، در حالی که نفس در قرعه هیچ گونه حکمی ندارد و باید آن را با ابزاری ویژه انجام داد.

همه‌ی عالم ظرف قرعه است و با هر چیزی می‌شود قرعه انداخت، همان‌گونه که می‌شود از همه‌ی پدیده‌ها و نمودهای عالم هستی طلب خیر کرد. می‌شود سنگی در بیابان را سلام داد و از آن پاسخ شنید. می‌گوییم: «القرعة لکلّ امر مشکل»، قرعه فقط طریقی برای نجات یا طلب خیر است و این هدف با هر وسیله و ابزاری قابل تحقق است. همان‌گونه که می‌شود بر سر مزار مؤمن، عالم یا امامزاده‌ای طلب خیر کرد، می‌توان سنگی را از مسیر کوچه‌ای برداشت و به عنوان ظهور حق به آن سلام کرد و از آن طلب خیر نمود و از این رو استخاره اقسام گوناگونی می‌پذیرد که قدما برخی از آن را در کتاب‌های خود بیان کرده‌اند و همه نیز به‌نوعی درست است. باید دانست آیه‌ی شریفه‌ی: ﴿**ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ، نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ، إِذْ يُلْقُونَ أَقْلامَهُمْ، أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ، وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ**﴾ صحت قرعه را می‌رساند؛ چرا که پیامبری هم‌چون حضرت زکریا برای تعیین تکفل حضرت مریم قرعه می‌اندازد. مراد از

اقلام در آیه‌ی شریفه سهام و تیرهای قرعه است. آیه‌ی شریفه می‌فرماید: این از اخبار غیب است که به تو وحی نمودیم، و تو در نزد آنان حاضر نبودی آن زمان که آن‌ها برای نگهبانی و کفالت مریم قرعه می‌زدند و بر سر این کار نزاع می‌نمودند.

در روایات است بر سه نفر قرعه زده شد: یکی حضرت مریم علیهاالسلام، دیگری حضرت یونس علیه‌السلام برای آن که مشخص شود چه کسی به دریا افکنده شود و قرعه به نام حضرت یونس درآمد و بر جناب عبدالله پدر گرامی رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله برای نذر و قربانی که حضرت عبد المطلب علیه‌السلام داشت. در تاریخ است زنی در یک طهر با سه شوهر نزدیکی کرده بود و از آنان فرزندی داشت که هر یک بر آن نزاع داشتند و حضرت امیرمؤمنان علیه‌السلام با قرعه، نزاع آنان را پایان دادند. البته صحت و سقم نقل‌های تاریخی نیاز به تحقیق دارد و ما در این نوشتار مجالی برای طرح آن نداریم. بحث تفصیلی قرعه را باید در کتاب‌های فقهی دید.

# فصل دوم:

## استخاره از منظر عقل و جایگاه آن در زندگی

## ﴿جواز استخاره به قرآن کریم﴾

بر اساس قاعده‌ی «کل شیء لک حلال حتی تعلم أنه حرام» انجام استخاره جایز است؛ زیرا دلیل منعی برای آن در دست نیست و برای اثبات جواز آن نیز، اصول عام یاد شده ما را از ارایه‌ی حجت شرعی بر جواز آن بی‌نیاز می‌کند و نبود دلیل بر منع، خود دلیلی بر جواز آن است. البته، بحث تفصیلی جواز شرعی استخاره در فصل سوم خواهد آمد.

افزوده بر اصل جواز، روایات بسیاری در دست است که به استخاره توصیه نموده و در برخی از این روایات تأکید شده است مباداکاری بدون استخاره انجام گیرد. ما در فصل چهارم از این روایات سخن خواهیم گفت.

انجام استخاره هیچ گونه منافاتی با عقل ندارد و امری خردپذیر دانسته می‌شود. البته، درست است که استخاره به قرآن کریم امری جایز است، اما چنین نیست که هر چیزی متعلق آن قرار گیرد، بله اموری که عقل آن را ممکن و شایسته می‌داند و در شرع حرام نشده باشد و گناه دانسته نشود متعلق و موضوع استخاره قرار می‌گیرد؛ چرا که استخاره همانند مشورت خواستن است و همان‌طور که در مشورت نمی‌شود برای انجام امور ناممکن یا حرام راهنمایی خواست در استخاره نیز باید چیزی را مورد محک قرار داد که خلاف عقل یا گناه نباشد یا نیتی ناپسند

در انجام آن نداشته باشد؛ زیرا قرآن کریم کسانی را که نیتی پلید دارند و ظالم شمرده می‌شوند به هلاکت و خسران می‌افکند؛ همان‌گونه که می‌فرماید: ﴿وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ، وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَاراً﴾[1]. کسی که با نیت بد استخاره می‌کند قرآن کریم شر را برای او می‌خواهد و برعکس خیر وی به آن پاسخ می‌دهد و اگر متعلق استخاره برای وی بد باشد، پاسخ خوب برای آن می‌آید.

### خردپذیر بودن استخاره

همان‌گونه که گذشت استخاره به معنای خیر خواستن و به‌جویی است. همان‌طور که ماده‌ی استخاره از «خیر» است، ماده‌ی اختیار هم خیر است، ولی میان این دو تفاوتی هست. استخاره طلب خیر و به‌جویی از خداوند است، ولی اختیار طلب خیر به صورت مطلق است و نوعی گزینش عقلانی است. گذشته از این، اختیار در تیررس ماست؛ ولی استخاره خارج از این قلمرو است. بر این اساس، استخاره طلب از باطن و اختیار در محدوده‌ی نیمه‌ی آشکار واقعیت‌هاست. به بیانی دیگر، ما در استخاره می‌خواهیم به حقایق پنهانی که در محدوده‌ی عقل نیست و بیرون از دسترس اندیشه است دست یازیم؛ از این رو باید گفت استخاره توجه به عنایت است، ولی اختیار به عقل و خرد و توان آدمی تکیه دارد.

استخاره از راه‌های مختلف و با ابزار متفاوت و گوناگونی هم‌چون تسبیح، نوشته‌ی بر روی کاغذ و مانند آن قابل انجام است؛ همان‌گونه که می‌شود از طریق درخواست از خداوند و دعا یا با خواندن دو رکعت نماز شکل پذیرد. در این میان، بهترین نوع استخاره که روشمند و علمی است، استخاره با قرآن کریم است؛ چون وصول به حقایق پنهان و باطن

---

۱- اسراء / ۸۲.

اشیا از طریق قرآن کریم ـ چنانچه توضیح آن خواهد آمد ـ قابل جست‌وجو و دست‌یابی است.

بنابراین، انسان جوینده است و جویندگی از راه‌های مختلفی محقق می‌شود. جویندگی، جزیی از خصلت باطن آدمی است و انسان برای راه‌یابی به حقیقت امور در پی راه‌های مختلفی می‌گردد. پیش از اسلام نیز چنین راهکارهایی مرسوم بوده است؛ ولی اسلام با قرآن کریم به آن بعد و عمق خاص و روش بخشید.

برای کشف حقایق پنهان راه‌های گوناگونی؛ مانند: توجهات باطنی، استجماع، الهام، وحی و راه‌یابی به غیب ارایه شده که شرع استفاده از آن را پیشنهاد می‌دهد.

افزوده بر این، فقیهان، عارفان و فلسفیان استخاره را پذیرفته‌اند و به آن کم و بیش عمل می‌نمایند؛ چرا که انسان از سه روش و از سه بعد موفق به کشف حقیقت می‌شود: نخست انسان با حواس خود به شناخت می‌رسد و در مرحله دیگر، با عقل و اندیشه برای شناخت اقدام می‌کند و در مرحله‌ی سوم، از مسایل معنوی، از وصول به غیب یا وحی بهره می‌برد.

پس شناخت سه گونه «بُرد» و تیررس دارد، برد کوتاه، متوسط و بلند. برد کوتاه، استفاده از حواس است و برد متوسط آن خردگرایی است و برد بلند آن «توسل به امور معنوی» است. پیش از این گذشت استخاره گونه‌ای راهگشایی و گزینش طریق است؛ از این رو، استخاره با عقل منافات ندارد؛ چون انسان همان گونه که با حواس به رشد و بالندگی می‌رسد با عقل و معنویات نیز می‌تواند به این هدف برسد؛ ولی همان طور که اشاره شد بهره‌بردن از معنویات در مسیر شناخت، گستره‌ی بلند و زمینه‌ی ژرفی را شامل می‌شود و فتح این گستره برای هر کس امکان‌پذیر نیست. این قلمرو به اولیا، انبیا و عارفان ربانی ویژگی دارد.

در کتاب‌ها و مجامع روایی، هم‌چون بحارالانوار و دیگر کتاب‌های روایی بابی به استخاره تخصیص داده شده و عقل نیز تصرف در امور معنوی را امری خردپذیر می‌داند و بر این اساس، استخاره با عقل و خرد و مشورت منافاتی ندارد و عقل از آن نمی‌گریزد.

ما در انجام هر امری به «خردپذیر» بودن آن اهتمام می‌ورزیم؛ ولی چون وصول به نیمه‌ی باطن به طور خاص از دسترس عقل بیرون است، خرد حکم می‌نماید که با در دسترس بودن راهی که ما را به نوعی به باطن می‌رساند، در کنار عقل از نیروهای باطنی مدد بگیریم؛ برای نمونه، اگر کسی می‌خواهد خانه‌ای بخرد، در این رابطه با کارشناس مسکن مشورت می‌نماید و قراین عقلی و نظر کارشناسی برای خرید منزلی مثبت است؛ ولی با استخاره می‌توان نیمه‌ی پنهان و باطن این کار که در دسترس عقل نیست تا با احاطه بر آن به حکم جامعی برسد را دریافت و آن گاه با احاطه‌ی کامل بر ظاهر و باطن، حکم خردپذیر را از عقل دریافت نمود. برای نمونه، در مثال یادشده ممکن است پاسخ استخاره برای خرید منزل منفی باشد، در این حال باید پرسید: چرا حکم استخاره با نظر عقل و کارشناس مربوطه در تضاد است؟ که در پاسخ می‌گوییم: محدوده‌ی دریافت استخاره بسیار فراتر از محدوده‌ی دریافت‌های عقل نظرگرایانه است و استخاره برای دادن پاسخی جامع دارای پارامترهایی است که عقل از داشتن آن ناتوان است و حکم عقل یا مشاوره با استخاره منافاتی ندارد، بلکه هر یک نیمه‌ای از آن را نشان می‌دهد، عقل نیمه‌ی آشکار و استخاره نیمه‌ی پنهان یک چیز را می‌نمایاند؛ چرا که نظرگاه استخاره امور پنهانی را دید می‌زند و حوادث و وقایع آینده و پی‌آمدهای باطنی انجام این کار را می‌پاید و وقوع حوادث غیر مترقبه و یا غیر قابل پیش‌بینی مانند ویرانی یا ریزش ناشی از سیل، ریزش چاه و به کام کشیدن صاحب

خانه و یا گاز گرفتگی اعضای خانواده یا درگیری و ناآرامی با همسایه‌ی بد که پیش‌بینی هیچ یک در دسترس عقل یا مشورت نیست را در حکم خود ملاحظه می‌نماید.

البته، به حس و عقل باید اعتماد داشت؛ ولی دریافت‌های باطنی طریق دیگری را بر می‌گزینند و نیمه‌ی باطن در تصرف کسانی است که نیروی راه‌یابی به باطن اشیا را بدون هیچ گونه پیرایه‌ای داشته باشند.

استخاره با قرآن کریم که موضوع بحث ماست سبب تصرف در باطن می‌شود؛ ولی باید خاطرنشان ساخت که استخاره با تسبیح یا طلب خیر به صورت زبانی گرچه می‌تواند خیر را در پیش داشته باشد، چنین ویژگی را ندارد.

متأسفانه، در طول سال‌ها به دلیل حاکمیت طاغوت، قرآن کریم در جامعه‌ی ما از رونق افتاد و به صورت غالب و در محدوده‌ی اندکی از جامعه، از قرآن کریم برای بهره‌بردن از ثواب قرائت آن و یا برای دفع خطر استفاده می‌شود. برای نمونه، آن را در جیب خود یا وسیله‌ی نقلیه می‌گذارند تا از حوادث در امان باشند؛ در حالی که قرآن کریم پدیده‌ای است زنده و دارای حیات و علمی بی‌نهایت که با ما سخن می‌گوید و به عبارت دیگر، قرآن کریم معلمی زنده و طبیبی حاذق است که ما را ویزیت می‌کند.

با انس گرفتن با قرآن کریم و تعلیم الهی یا تعلیم معلمی آموخته شده می‌توان به آن دست یافت؛ چنان‌چه علم أسما و علم تعبیر چنین است. برای فراگیری علم استخاره باید به رعایت دو شرط اساسی اهتمام داشت:

۱ ـ انس با قرآن کریم اساس کار قرار گیرد؛

۲ ـ صفای نفس و باطن داشت.

با تحقق دو شرط مذکور، انسان با رموز و اسرار قرآن کریم آشنا می‌شود و در نتیجه، انجام استخاره امکان‌پذیر می‌گردد و با کاستی در هر یک از این دو شرط، در واقع اغرای نفس و نرسیدن به واقع پیش می‌آید، بنابراین، بی‌مقدمه و احراز شرایط یاد شده نمی‌توان اقدام به انجام استخاره نمود؛ چرا که هرچند قرآن کریم کتاب استخاره است، هر کسی توان و صلاحیت انجام آن را ندارد؛ چنان که بسیاری از بزرگان دینی به همین دلیل و با این استدلال که ما قادر نیستیم به باطن قرآن کریم دست یابیم، از انجام استخاره با قرآن کریم خودداری می‌کردند. از این رو هر عالم یا غیر عالمی توان انجام استخاره را ندارد و درست نیست کسی که شرایط آن را تحصیل نکرده است در این رابطه به قرآن کریم دست برد. استخاره با قرآن کریم امری تخصصی و روشمند است و یک «علم» به شمار می‌رود که اگر آن را به‌خوبی ندانیم و به نیکی با اصول و قواعد آن آشنا نباشیم به‌جای استفاده از مواهب استخاره، چه بسا که به ناهنجاری‌های بسیاری دچار گردیم. برای نمونه، کسی که علم استخاره نمی‌داند اگر برای کسی که قصد عمل جراحی دارد، استخاره نماید و جواب مثبت به آن دهد، ممکن است موجبات مرگ وی را فراهم کند؛ همان‌طور که پزشک در صورتی که متخصص جراحی نباشد و بر آن اقدام کند، می‌تواند سبب مرگ بیمار گردد. پس دوباره به صورت اکید تأکید می‌شود که استخاره یک علم است و باید از طریق خاص خود به آن پرداخت.

استخاره اصول و قواعدی دارد و برای هر امری نمی‌توان استخاره کرد. رابطه‌ی استخاره و عقل بسیار ظریف است و انجام استخاره را نباید تعطیل عقل دانست، بلکه در جهت تحکیم آن است. البته تأکید بر اهمیت انجام استخاره به این معنا نیست که باید در هر کاری استخاره

کرد؛ چرا که در عین حال که نباید از رموز باطنی غافل ماند، باید به اصول و مبانی انجام استخاره و محدوده‌ی آن و نیز فردی که برای وی استخاره می‌شود توجه داشت؛ چرا که ممکن است آیه‌ای، انجام کاری را برای کسی خوب بداند و همان آیه انجام کاری را برای دیگری خوب نداند؛ اگر به این مسایل توجه نشود، مردمی که به استخاره تکیه نموده‌اند دچار مشکل و سختی خواهند شد.

با توجه به توضیحات یاد شده، هر روحانی یا فرد مذهبی نمی‌تواند به رموز قرآن کریم و دانش استخاره راه ببرد، در نتیجه صلاحیت انجام استخاره را ندارد. هم‌چنین استخاره مربوط به امور پیش‌پاافتاده نیست. استخاره برای این نیست که کسی آبلیمو بخورد بهتر است یا آبغوره. استخاره برای کشف حقایق بزرگ است و مهم‌تر این که استخاره با قرآن کریم مثل «مدیریت» یک علم است؛ اگرچه پیش از این نمی‌دانستند مدیریت یک علم است و با این نگرش آن را بررسی نمی‌کردند.

«استخاره» یک علم است؛ علمی که هنوز ناشناخته مانده و برای ارایه‌ی روشمند و علمی آن تلاشی صورت نگرفته است. هرچند امیدواریم روزی فرا رسد که حقایق قرآنی آشکار شود و این کتاب عظیم آسمانی جایگاه واقعی خود را به عنوان منبع لایزال و پایان‌ناپذیر علوم ربوبی در میان بشر به دست آورد و اگر ما امروز از استخاره به عنوان علمی از علوم قرآنی یاد می‌کنیم، فردا علوم ناشناخته‌ی بسیاری از قرآن کریم کشف خواهد شد که در تیررس امروز ما نیست.

بر این اساس است که ما سعی کرده‌ایم در حوزه با دیدی تازه، نو، روشمند و علمی به استخاره با قرآن کریم نگاه کنیم و حیات علمی آن را با تدریس اصول و قواعد ویژه‌ی آن و تطبیق این قواعد با همه‌ی آیات قرآن کریم پی‌گیری نماییم، بدون این که با کارهای علمی منافاتی داشته

باشد و در تضاد با عقل‌گرایی یا مشورت قرار گیرد و از آن به عنوان امری خردستیز یاد شود؛ چراکه اگر باور و عقیده‌ای ملاک علمی داشته باشد، همان حقیقت است. برای نمونه، این گزاره که هم اکنون روز است، چنان‌چه در واقع نیز روز باشد، افزوده بر این که یک باور است، یک حقیقت نیز می‌باشد؛ اما اگر شب باشد و فردی بگوید روز است، این امر ممکن است برای وی یک باور و اعتقاد باشد، ولی باوری است که با حقیقت مطابقت ندارد.

معرفت؛ یعنی شناخت باورهایی که با حقیقت هماهنگ و هم‌سوست، اگر غیر از این باشد، آن باور یک توهم است؛ اما اگر اعتقاد همراه با دلیل و تجربه باشد با عقلانیت و حقیقت مناقاتی ندارد.

گره‌گشایی از مشکلات و انتخاب و برگزیدن گزینه‌ی صحیح در زندگی، تنها به شناخت حسی یا کلی امور و عقل که توانایی اتخاذ تصمیم‌های بزرگی را دارد بسنده و محدود نیست و با آن که لازم است، کافی نمی‌باشد و استخاره گزینه‌ی شناخت باطن را جبران می‌کند و مکمل دریافت عقل به شمار می‌رود و نه نافی آن. استخاره باوری است که با حقیقت مطابقت دارد، اما حقیقتی که در دسترس عقل محدود و صوری نیست، بلکه از طریق قرآن کریم و با بهره بردن از اصول و قواعدی ویژه و توجهات باطنی به آن دست می‌یابد؛ حقیقتی که می‌تواند ما را به امری بهتر از آن‌چه عقل آن را می‌نمایاند رهنمون شود.

**جایگاه استخاره در زندگی**

انجام استخاره به صورت متعارف همانند مشورت به مقتضای عقل است و افرادی که مشورت نمی‌کنند استبداد رأی یا اعتماد به نفس مضاعف دارند اما اهل مشورت افزوده بر این که خودبرتر بین و متکبر نیستند، از نظر کارشناسی دیگران بهره می‌برند. استفاده از استخاره نیز

چنین است.

کسی که درکار خود مشورت می‌کند یا از خداوند طلب خیرمی‌نماید، فرد فروتنی است و افزوده بـر ایـن مـثبت‌گراست و طـلب خـیر از نـظر اخلاقی امری نکوهیده و منفی نیست. برخلاف «تطیر» و بد خواستن و تفأل به بد زدن که صفتی ناپسند است. البته، در مراتب بالای ایمان، فرد مؤمن به حوادثی که برای وی قضا و تقدیر مـی‌شود راضـی و خـرسند می‌گردد و کم‌تر می‌شود که از استخاره استفاده نماید. نگارنده چگونگی مراتب ایمان و معرفت را در درس‌های منازل السائرین توضیح داده‌است.

استخاره توجه به حق تعالی را نـیز دارد کـه صـفت مـثبت اخـلاقی دیگری است. استخاره افزوده بر به دست دادن سیر وسلوک و شیوه‌ی درست زندگی، چون طلب خیر از خداوند است، توجه به حق تعالی را نیز با خود دارد و این امر علامت ایمان استخاره کننده و صـفت کـمال اوست. فایده‌ی دیگر استخاره این است که کسی که ادعای عقل کل بودن را ندارد و گاه به شک و حیرت گرفتار می‌آید، با انجام آن تصمیم قاطع بر ادامه‌ی روند کار خویش را به دست می‌آورد. وجـود اسـتخاره، اصـلی کمالی در دین است و آن این که دین بن‌بست ندارد و هیچ گاه حیرت را از کسی نمی‌پذیرد. در زندگی هر کسی به طور طبیعی شک ایجاد می‌شود و شریعت که سردر گمی و دودلی و حیرت را از کسی نـمی‌پذیرد و تـنها برای رفع شک در عبادات و به‌ویژه در نماز رهنمون‌های بسیاری نموده، روش استخاره را پیشنهاد داده است تا پیروان خود را از شک بیرون آورد و نگذارد آنان در بن‌بست باقی بمانند.

دین مبین اسلام دینی است که در هیچ زمینه‌ای بن‌بست ندارد. ما در بحث‌ها فراوان گفته‌ایم که اگر حکمی در دین وجود داشته بـاشد و بـا همان حکم نشود حقانیت و عقلانیت دین اسلام را ثابت کرد، آن حکم

پیرایه است و حکم خداوند تبارک و تعالی نیست.

امر مهمی که باید بر آن دقت داشت، رابطه‌ی استخاره با مشورت و استفاده از نظر کارشناسان است؛ از این حیث که آیا مشورت بر استخاره پیشی دارد یا قضیه بر عکس است و باید نخست استخاره نمود و سپس با مثبت بودن انجام کار به مشورت روی آورد. آیا با وجود استخاره، جایی برای رجوع به مشورت می‌ماند و مشورت با انجام استخاره بدون ملاک نمی‌گردد یا آن که با انجام مشورت و مثبت بودن پاسخ آن، ملاک و معیاری برای انجام استخاره نمی‌ماند؟ هم‌چنین بر فرض انجام استخاره و مشورت، و در صورت پیشامد تنافی و تعارض میان آن دو، تقدم با کدام است و تعارض و تنافی آن را باید چگونه برطرف نمود؟

باید دانست مشورت امری عقلایی و نیز عقلانی است و خرد آدمی حکم می‌کند که پیش از انجام هر کاری، نظر خبرگان و کارشناسان فن به دست آید و انسان باید در انجام هر کاری آگاهانه و با مجوز کارشناسان و کارآگاهان وارد شود. البته این نیمی از کار را می‌نماید و نیمه‌ی پنهان کار در تیررس استخاره است اما با وجود حیرت و تردید و نداشتن آگاهی از آن می‌توان شک را با استخاره برطرف نمود و نیمه‌ی پنهان کار را نیز به دست آورد. در بسیاری از کارها مشورت می‌تواند عاقبت و فرجام کاری را به ما بنمایاند و در چنین اموری نیاز الزامی به‌گرفتن استخاره نیست، اما در پاره‌ای از کارها چنین نیست و با نظر مشورتی کارشناسان نمی‌توان از نتیجه‌ی کار اطمینان یافت و در چنین مواردی که بیش‌تر در کارهای کلان است می‌توان به استخاره مراجعه داشت. استخاره و مشورت با هم تنافی ندارند و هر یک دیگری را تکمیل می‌کند. مشورت نیمه‌ی آشکار کار را به دست می‌دهد و استخاره دغدغه‌های باطنی را از میان بر می‌دارد و نیمه‌ی پنهان و باطن کار را آشکار می‌سازد. با این توضیح به

دست می‌آید که بر فرض تنافی نظر کارشناسان با استخاره، این حکم استخاره است که بر نظر کارشناسی تقدم دارد؛ چرا که استخاره در نمایاندن فرجام کار به باطن کار نیز نظر دارد؛ برخلاف نظر کارشناسان که تنها جنبه‌های ظاهری کار را می‌بینند و بر باطن کارها و پشت پرده‌ی آن آگاهی ندارند و این‌گونه است که مخالفت با امر ارشادی استخاره سزاوار نیست. بر این اساس باید گفت: مشورت و استفاده از نظر کارشناسان بر انجام استخاره در کارهای خرد و کارهایی که می‌توان بر ظاهر و فرجام امر با مشورت دست یازید، تقدم دارد و تنها در انجام کارهای کلان است که مشورت تقدم زمانی ندارد؛ به این معنا که در چنین کارهایی که حیرت و تردید خواهان با مشورت پایان نمی‌پذیرد و به اطمینان دست نمی‌یابد سزاوار نیست نخست مشورت نمود و سپس به استخاره روی آورد؛ چرا که بر فرض منفی بودن پاسخ استخاره، خواهان زحمت مشورت را بر خود هموار نموده و به‌ویژه در مسایل خانوادگی و ازدواج و مسایلی که با روح و روان وی ارتباط دارد و تأثیر عاطفی بر او می‌گذارد، گاه سبب بروز اذیت و آزار و فشارهای روانی می‌گردد.

بر فرض تعارض مشورت و استخاره، این استخاره است که بر مشورت حاکم است و باید آن را بر نظر کارشناسی برتری داد و مقدم داشت؛ چرا که استخاره هم ظاهر کار را می‌نمایاند و هم باطن آن را و چیزی که جامع میان ظاهر و باطن است بر مشورت که تنها نماینده‌ی ظاهر است برتری دارد.

نکته‌ی دیگری که در این بحث حایز اهمیت است این است که بر فرض انجام استخاره و مثبت بودن پاسخ آن، باز نباید مشورت را نادیده گرفت و انجام مشورت در این صورت نیز به استحکام عمل و دقت در انجام آن کار می‌انجامد و استفاده از نظر کارشناسان و تحلیل و بررسی

لازم آن، سبب می‌شود کار به بهترین شیوه و آسان‌ترین روش انجام پذیرد و نمی‌توان با انجام استخاره، عقل و نیمه‌ی ظاهر را نادیده گرفت و چنین نیست که استخاره بتواند جانشین کاملی برای مشورت باشد و جای آن را بگیرد. البته، به این معنا که با انجام استخاره، عقل بهترین حاکم در نیمه‌ی ظاهر کار است و چنین نیست که استخاره بتواند نیمه‌ی ظاهر کار را به صورت جزیی و موردی نشان دهد؛ همان‌گونه که در نیمه‌ی باطن نیز چنین است و از نمایاندن باطن کار به صورت گسترده و جزیی ناتوان است و باید حد و مرز استخاره را مطلق ندانست و آن را در جای خود و در مرزهای آن اعتبار نمود. از این روی باید برای رفع مشکلات نیمه‌ی ظاهر کار تفکر و اندیشه‌ورزی داشت و مشورت و استفاده از نظر کارشناسان را نادیده نگرفت؛ زیرا توان اداره‌ی عقل و خرد آدمی در نیمه‌ی ظاهر توانی گسترده است و جزییات امر را به دقیق‌ترین وجه بر می‌رسد. البته، اگر کارشناس مورد نظر در فن و رشته‌ی خود خبره باشد. بله، با فرض تعارض میان مشورت و حکم عقل، این استخاره است که به سبب جمع میان ظاهر و باطن، بر آن حکومت و پیشی دارد. با این توضیح به دست می‌آید استخاره، تفکر و مشورت هر یک دارای مرزهایی است که نباید آن را در هم آمیخت و نباید هیچ یک را نیز نادیده گرفت، بلکه هریک را در جای خود مکمل دیگری دانست.

باید توجه داشت این بحث در استخاره با قرآن کریم مطرح است و نه در استخاره به معنای طلب خیر؛ چرا که استخاره به معنای طلب خیر نوعی دعاست و بر هر چیزی تقدم دارد.

نکته‌ی دیگری که در این میان حایز اهمیت است این است که استخاره در صورتی حاکم است که توسط صاحب استخاره یا دانای به دانش استخاره که دلی مصفا دارد و قدرت ارتباط با باطن امر را دارد

انجام گرفته باشد، اما در غیر این صورت، این مشورت است که به سبب داشتن ضوابط محکم‌تر و به دلیل ظاهری بودن قابل امتحان و بازنگری است، و در این صورت، مشورت بر استخاره‌ای که به فرد خوانده و استخاره گیرنده اطمینان نمی‌باشد برتری دارد.

# فصل سوم:

## نظرگاه قرآن کریم و دیدگاه فقیهان به استخاره

### ﴿نظرگاه قرآن کریم و رویکرد فقیهان به استخاره﴾

باید دید در رابطه با مشروعیت استخاره در اصل و سند اولی دین مبین اسلام که قرآن کریم است، چه دیدگاهی وجود دارد. هم‌چنین فقیهان و عالمان دینی در این رابطه چه نظرگاهی را برگزیده‌اند. بخش حاضر بر آن است تا با اثبات مشروعیت استخاره، موقعیت دانش استخاره از دیدگاه فقیهان را بررسد. فقیهان کتاب مستقلی را به استخاره اختصاص نداده‌اند و از آن، بیش‌تر در ضمن برشمردن نمازهای مستحب یاد کرده‌اند؛ چرا که بر اساس مستندات روایی استخاره دارای نمازهای گوناگونی است که انجام آن مستحب است. هیچ یک از فقیهان، استخاره با قرآن کریم را امری دانشی و نظام‌مند که داری اصول و قواعدی باشد نیاورده است و هیچ یک خاطرنشان نساخته است که این دانش از شؤون اولیای الهی است. البته، آنان انجام استخاره را جایز می‌دانند؛ جز برخی که بر این باورند انجام استخاره حرام است و دلیل آن را آیه‌ی زیر می‌دانند: ﴿**إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ**﴾[1].

چنین فقیهانی در این بحث، استخاره با رقاع و مانند آن را قصد دارند

---

۱- مائده / ۹۰.

و نه استخاره با قرآن کریم را. در این استدلال منظور از «ازلام» را استخاره می‌دانند. ازلام در نظر آنان نوعی استخاره یا فالگیری بوده است به این شیوه که سه چوب از چوب‌هایی که با آن قمار می‌نمودند و یا تیری را انتخاب می‌کردند و بر یکی می‌نوشتند «افعل» و بر دیگری «لا تفعل» و بر سومی نیز چیزی نمی‌نوشتند و آن را در ظرف مخصوصی می‌ریختند و کسانی که فال می‌خواستند به آن‌ها مراجعه می‌کردند و فالگیر یکی را بیرون می‌کشید و چنان‌چه «افعل» می‌آمد، به وی می‌گفت آن را انجام بده و در صورتی که «لا تفعل» می‌آمد، به وی توصیه می‌کرد آن را ترک کند و اگر چوب سوم بیرون می‌آمد، دوباره فال می‌گرفت تا بالاخره یکی از دو طرف افعل و لا تفعل بیرون آید. قایلان به حرمت استخاره بر این باورند که فال از اقسام استخاره است که قرآن کریم آن را رجس دانسته و از آن با «فاجتنبوا» نهی کرده و بدیهی است که به نظر آنان نهی بر حرمت دلالت دارد.

در پاسخ به این فقیهان باید گفت: هیچ یک از دلایل یاد شده سلامت ندارد و استدلال بر نفی استخاره به شمار نمی‌رود. اصل استخاره از واقعیتی عقلایی حکایت دارد و اسلام نیز اصل آن را پذیرفته و با عنوان «استخاره» چنین امری را تأیید و توصیه نموده است و انکار قرآن کریم نسبت به استخاره، نسبت به اصل این عمل نمی‌باشد، بلکه به دلیل شرکی بوده است که در آن وارد می‌شده است. آنان با این چوب‌ها از خدایان خود و بت‌ها که مادی بودند طلب خیر می‌کردند و حرمت ازلام به خاطر این بود که ازلام مثل انصاب نوعی بت‌پرستی شمرده می‌شده است، آنان از اجسامی طلب خیر می‌کردند که درباره‌ی آن می‌گفتند:

﴿**لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى**﴾[1]؛ ما به این بت‌ها که خدایانی کوچک هستند تمسک می‌کنیم و می‌خواهیم به سبب آن به خدای بزرگ نزدیک شویم.

انتخاب واسطه میان حق و خلق باید به دستور خداوند و به گزینش او انجام شود و نه به دل‌خواه فرد و از این رو طواف به دور بت حرام است اما طواف به دور کعبه که خداوند به آن دستور داده است مشکلی ندارد. توسل و تمسک به اولیای معصومین علیهم‌السلام نیز چون به امر خداوند متعال است اشکال ندارد و بوسیدن، بغل گرفتن و بوییدن ضریح معصومین علیهم‌السلام به اعتبار روح معصوم چون امر حق تعالی را به همراه دارد اشکال ندارد؛ پس علت حرمت ازلام با این که مثل استخاره است این است که به شرک و بت‌پرستی آلوده شده است و استخاره یا فال‌گرفتن با ازلام مانند گفتن ﴿**رَاعِنَا**﴾ است که در آیه‌ی شریفه از آن نهی شده است: ﴿**لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انْظُرْنَا**﴾[2]؛ با این که «راعنا» همانند «انظرنا» است اما چون این واژه شرک و کفر را تبلیغ می‌کند حرام است. با این توضیح به دست می‌آید اگر کسی با استفاده از روش ازلام سه قطعه چوب برگزیند و روی یکی افعل و روی دیگری لا تفعل بنویسد و سومی را بدون نوشته بگذارد و از آن برای صرف رفع تحیر استفاده کند و نه به عنوان طلب خیر از بت، اشکالی ندارد؛ چرا که مؤمن با این کار از خداوند طلب خیر می‌کند.

باید دانست در قرآن کریم «ازلام» در دو مورد کاربرد دارد و هر دو مورد نیز در سوره‌ی مبارکه‌ی مائده قرار دارد. آیه‌ی نخست چنین است: ﴿**حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ... وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ ذَلِكُمْ فِسْقٌ**﴾[3] و آیه‌ی دوم همان آیه‌ی مورد بحث است: ﴿**إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ**

---

۱- زمر / ۳.
۲- بقره / ۱۰۴.
۳- مائده / ۳.

الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ﴾[1]. حال پرسش این است که در آیه‌ی اخیر، مراد از ﴿رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ﴾؛ پلیدی و کار شیطانی چیست؟ آیا خمر و شراب است یا میسر و قمار بازی و یا انصاب و سنگ‌هایی است که برای پرستش اطراف کعبه قرار می‌دادند و برای آن قربانی می‌کردند یا ازلام و قمار با تیرهای چوبی است. باید دانست انصاب، سنگ‌هایی است که نقش و نگاری دارد برخلاف اصنام که بت‌های نگارین و دارای صورت و قیافه بوده است. حال مقصود از «ازلام» چیست در آیه‌ی نخست می‌فرماید: «رجس و عمل شیطانی است». این آیه به روشنی بیان می‌دارد که بر شما میته (مردار)، خون و گوشت خوک حرام است. و بدیهی است که خوردن این امور حرام است و بدین ترتیب، اقسام خوردنی‌های حرام بیان می‌شود. سپس می‌فرماید: ﴿وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ﴾[2]؛ قسمت‌هایی که به واسطه‌ی ازلام از حیوان ذبح شده برمی‌گیرند، حرام است. بنابراین، روشن می‌شود که مراد از ازلام، قمار بر سر این گوشت‌ها بوده و نه استخاره تا بتوان حرمت استخاره را از آن برداشت کرد. در روایت، چگونگی قمار ازلام بیان شده است:

**«علي بن إبراهيم في تفسيره: عن الصادق عليه‌السلام: إنّ الأزلام عشرة، سبعة لها أنصباء، وثلاثة لا أنصباء لها، فالسبعة هي: الفذ، والتوأم، والرقيب، والحلس، والنافس، والمسيل، والمعلى، فالفذ له سهم، والتوأم له سهمان، والرقيب له ثلاثة، والحلس له أربعة، والنافس له خمسة، والمسيل له ستّة، والمعلى له سبعة، والثلاثة الباقية هي: السفيح والمنيح والوغد، وكانوا يعمدون إلى الجزور فيجزئونه أجزاء، ثمّ يجتمعون فيخرجون السهام ويدفعونها إلى رجل، وثمن الجزور على من لم يخرج له شيء من العقل، وهو القمار»**[3].

---

۱- مائده / ۹۰.
۲- مائده / ۳.
۳- مستدرك الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۲۶.

ازلام ده تیر بوده که هفت تیر آن همانند بوده و پَر داشته و سه تیر آن به‌گونه‌ی دیگر بوده و پَر نداشته است. اگر برای کسی که قمار می‌کرده تیری از هفت تیر می‌آمده، نفر اول یک سهم، نفر دوم دو سهم و نفر سوم سه سهم و نفر چهارم چهار سهم و نفر پنجم پنج سهم و نفر ششم شش سهم و نفر هفتم هفت سهم می‌برده و چنان‌چه تیری از سه تیر بیرون می‌آمده سهمی نصیب او نمی‌شده و وی می‌باخته و باید پول آن حیوان را به طور کامل می‌داده و این کار قمار است.

آنان با ازلام و با «افعل» و «لا تفعل»، تیرها را معین می‌کردند و قصد حقیقی آنان ذبح حیوان به صورت غیر شرعی و شرک‌آمیز بود که بدون بردن نام حق تعالی انجام می‌شد.

این امر به استخاره هیچ ارتباطی ندارد و نمی‌توان بر اساس آن به حرمت استخاره فتوا داد. البته پیش از این گفتیم بر فرض که مراد از «ازلام» استخاره باشد، حرمت آن به این دلیل بوده که در استخاره با ازلام، شرک و نیز قمار وجود داشته و اعراب از این تیرها طلب خیر می‌کردند و نه از خداوند عالمیان. مجمع‌البیان نیز این احتمال را آورده است: **«حرّمت عليكم الاستقسام بالأزلام، ومعناه طلب قسم الأرزاق بالقداح التي كانوا يتفأّلون بها في سفارهم»**[1] حال، چنان‌چه شرک و قمار از ازلام برداشته شود، استخاره‌ی ازلامی نیز اشکالی ندارد و می‌توان با تیرهایی که بر روی آن نوشته شده «افعل» و «لا تفعل» استخاره کرد. البته ازلام هیچ ظهوری در استخاره ندارد واین قول قابل پذیرش نیست؛ زیرا ازلام در کنار مردار، خون و گوشت خوک آمده که خوردن آن‌ها در آیه‌ی مبارکه به طور قطع حرام شمرده شده است و بر این سیاق، خوردن گوشتی که از

۱- مجمع‌البیان، مجلد ۳ـ ۴، ص ۱۵۸، سوره‌ی مائده، ذیل آیه‌ی ۳.

طریق قمار شرک آلود و نه از طریق شرعی به دست می‌آید حرام دانسته می‌شود و نه استخاره که به آن یا به خور اکی‌ها ارتباطی ندارد.

از این آیه‌ی شریفه به خوبی می‌توان وجود اصل استخاره در میان بشر و عقلایی بودن آن را برداشت نمود و می‌توان پذیرش آن را نیز امر قرآن و مورد تأیید این کتاب آسمانی دانست و انکار آن تنها در ناحیه‌ی شرکی است که در این رابطه وجود دارد و نیز در ارتباط با گوشتی است که از غیر طریق شرعی و به سبب قمار به دست می‌آید. تأسف از سستی استدلال و برداشت بی‌اساس و بلکه نادرست فقیهانی است که خواسته‌اند از این آیه‌ی شریفه بر حرمت استخاره استدلال نمایند و حرمت را به ناروا از آن استنباط نمایند و آن را حکمی شرعی بدانند.

از این بحث به دست می‌آید هیچ نهی و منعی از استخاره با قرآن کریم از آیات قرآن کریم به دست نمی‌آید و عقلانی و عقلایی بودن آن نیز تبیین گشت و ما در فصل آینده با بررسی روایات این باب، جواز شرعی آن را نیز به دست خواهیم داد.

### «دیدگاه شیخ مفید»

مرحوم شیخ مفید روایات استخاره را در ردیف نمازهای نافله و مستحبی هم‌چون نماز جعفر طیار و نماز حضرت امیرمؤمنان علیه السلام آورده است. وی برای استخاره به قرآن کریم باب مستقلی نگشوده است و در این باب روایاتی را می‌آورد که استخاره در آن به معنای دعای خیر نمودن است و جز استخاره‌ی ذات الرقاع از استخاره‌ی دیگری نام نمی‌برد.

در استخاره‌ی ذات الرقاع شش برگ انتخاب می‌شود و بر سه عدد از آن نوشته می‌شود: «**خیرة من اللّه العزیز الحکیم لفلان بن فلان، افعل**» و بر سه عدد دیگر بجای افعل، «لا تفعل» نوشته می‌شود و بعد از دو رکعت نماز، سه کاغذ به ترتیب برداشته می‌شود و چنان‌چه هر سه «افعل» بود، انجام می‌شود و اگر لا تفعل آمد ترک می‌شود. اما ایشان استخاره با قرآن کریم و تسبیح را پی نگرفته‌اند.

وی می‌نویسد:

«**باب صلاة الاستخارة**

**روي عن الصادق علیه السلام أنّه قال: إذا أراد أحدكم أمراً فلا يشاور فيه أحداً، حتّى يبدء، فيشاور اللّه عزّ وجلّ، فقيل له: وما مشاورة اللّه عزّ وجلّ؟ فقال: يستخير اللّه تعالى فيه أوّلاً، ثمّ يشاور فيه، فإنّه إذا بدء باللّه أجرى اللّه له الخير على لسان من شاء من الخلق.**

وروي عنهعليه السلام أنّه قال: يقول اللّه عزّ وجلّ: إنّ من شقاء عبدي أن يعمل الأعمال، ثمّ لا يستخيرني.

فإذا عرض لك أمر، أردت فعله فصلّ ركعتين، تقنت في الثّانية منهما قبل الركوع، فإذا سلمت سجدت، وقلت في سجودك: «أستخير اللّه» مأة مرّة، فإذا أتممت المأة قلت: لا إله إلاّ اللّه العلي العظيم، لا إله إلّا اللّه الحليم الكريم، ربّ بحقّ محمّد وآل محمّد، وصلّ على محمّد وآل محمّد، وخر لي في كذا وكذا للدنيا والآخرة خيرةً في عافية.

استخارة أخرى

وإن شئت صلّيت ركعتين، ثمّ دعوت بعدهما، فقلت: «اللهمّ إنّي أستخيرك بعلمك، وأستخيرك بعزّتك، وأستخيرك بقدرتك، وأسألك من فضلك العظيم، فإنّك تقدر ولا أقدر، وتعلم ولا أعلم، وأنت علاّم الغيوب، إن كان هذا الأمر الذي أريده خيراً لي في ديني، ودنياي، وآخرتي، وخيراً لي فيما ينبغي فيه الخير فأنت أعلم بعواقبه منّي فيسرّه لي، وبارك لي فيه، وأعنّي عليه، وإن كان شرّاً لي فاصرفه عنّي، واقض لي بالخير حيث كان، ورضني به حتّى لا أحبّ تعجيل ما أخّرت، ولا تأخير ما عجّلت.

استخارة أخرى

وإن شئت دعوت بعد الركعتين، فقلت: اللهمّ إن كان كذا وكذا خيراً لي في ديني، ودنياي، وآخرتي، وعاجل أمري، وآجله فيسّره لي على أحسن الوجوه، وإن كان شرّاً لي في ديني، ودنياي، وآخرتي، وعاجل أمري، وآجله فاصرفه عنّي، ربّ اعزم لي على رشدي وإن كرهته، أو أبته نفسي.

استخارة أخرى

روي عن أبي عبد اللّهعليه السلام أنّه قال: ما استخار اللّه عبد بهذه الاستخارة سبعين مرّةً إلّا رماه اللّه بالخير يقول: يا أبصر الناظرين، ويا أسمع السامعين، ويا أسرع الحاسبين، وياأرحم الراحمين، ويا أحكم الحاكمين، صلّ على محمّد وآل محمّد، وخر لي فيّ كذا وكذا خيرةً في عافية.

استخارة أخرى

وروي عنه عليه السلام أيضاً أنّه قال: إذاأردت الاستخارة فخذ ستّ رقاع، واكتب في ثلاث منهنّ: بسم اللّه الرحمن الرحيم، خيرةً من اللّه العزيز الحكيم لفلان بن فلان، افعل، وفي ثلاث منهنّ خيرةً من اللّه العزيز الحكيم لفلان بن فلان، لا تفعل، ثمّ ضعهن تحت مصلّاك، وصلّ ركعتين، فإذا فرغت منهما فاسجد، وقل في سجودك: «أستخير اللّه برحمته خيرةً في عافية» مأة مرّة، ثمّ استو جالساً، وقل: اللهمّ خر لي، واختر لي في جميع أموري في يسر منك وعافية، ثمّ اضرب يدك إلى الرقاع فشوشها، واخلطها، وأخرج واحدةً، فإن خرجت لا تفعل، فأخرج ثلاثاً متواليات، فإن خرجن علي صفة واحدة «لا تفعل» فلا تفعل، وإن خرجن «افعل» فافعل، وإن خرجت واحدة «افعل» والأخرى «لا تفعل» فخذ منها خمس رقاع، فانظر أكثرها، فاعمل عليه، واترك الباقي.

قال الشيخ: وهذه الرواية شاذّة، ليست كالذي تقدّم، لكنّا أوردناها للرخصة دون تحقيق العمل بها»[1].

شیخ مفید در این باب، نخست دو روایت در شأن استخاره می‌آورد و سپس پنج نمونه نماز استخاره را می‌آورد که استخاره‌ی رقاع یکی از آن‌هاست.

روایات مورد استناد شیخ هیچ دلالتی بر استخاره‌ی مصطلح با قرآن کریم و حتی با تسبیح را ندارد و از این رو به جواز یا منع آن ارتباطی ندارد و موضوع آن استخاره به معنای مطلق دعا و طلب خیر است.

البته وی از استخاره‌ی ذات الرقاع یاد می‌کند. وی گوید شیخ روایت استخاره‌ی رقاع را شاذ می‌داند و از این رو همانند روایات دیگر نیست و ما آن را برای تأیید بر جایز دانستن اصل استخاره آوردیم و نه برای تحقیق در عمل نمودن به این مورد خاص.

۱- المقنعة، صص ۲۱۶ ـ ۲۲۰.

### «دیدگاه ابن ادریس»

در میان فقیهان مرحوم ابن ادریس نسبت به جواز استخاره تشکیک کرده است. این فقیه نحریر و آزاده تنها کسی است که با شدت استخاره را نفی می‌کند و برای آن اصل و اساسی قایل نیست. وی نیز در ضمن نوافل بابی را تحت عنوان استخاره می‌آورد و در آن‌جا می‌گوید:

«وإذا أراد الإنسان أمراً من الأمور لدينه أو دنياه، يستحبّ له أن يصلّي ركعتين، يقرء فيهما ما شاء، ويقنت في الثّانية، فإذا سلّم، دعا بما أراد ثمّ ليسجد، وليستخر اللّه في سجوده مأة مرّة، يقول: أستخير اللّه في جميع أموري خيرةً في عافية، ثمّ يفعل ما يقع في قلبه، والروايات في هذا الباب كثيرة، والأمر فيها واسع، والأولى ما ذكرناه. فأمّا الرقاع، والبنادق، والقرعة، فمن أضعف أخبار الآحاد، وشواذ الأخبار؛ لأنّ رواتها فطحيّة ملعونون مثل زرعة ورفاعة وغيرهما، فلا يلتفت إلى ما اختصّا بروايته، ولا يعرج عليه، والمحصّلون من أصحابنا ما يختارون في كتب الفقه، إلّا ما اخترناه، ولا يذكرون البنادق، والرقاع، والقرعة، إلّا في كتب العبادات، دون كتب الفقه فشيخنا أبوجعفر الطوسي رحمه اللّه لم يذكر في نهايته ومبسوطه واقتصاده إلّا ما ذكرناه واخترناه، ولم يتعرّض للبنادق، وكذا شيخنا المفيد في رسالته، إلى ولده لم يتعرّض للرقاع ولا للبنادق، بل أورد روايات كثيرة فيها صلوات وأدعية، ولم يتعرّض لشيء من الرقاع، والفقيه عبد العزيز بن البرّاج رحمه

**اللّه‌أورد ما اخترناه، فقال: وقد ورد في الاستخارة وجوه عديدة، وأحسنها ما ذكرناه، وأيضاً فالاستخارة في كلام العرب الدعاء، وهو من استخارة الوحش، وذلك أن يأخذ القانص ولد الظبيّة فيعرك أذنه، فيبغم، فإذا سمعت أمّه بغامه، لم تملك أن تأتيه، فترمي بنفسها عليه، فيأخذها القانص حينئذ»**[1].

ـ هرگاه انسان خواست امری دینی یا دنیوی را برگزیند مستحب است دو رکعت نماز با هر سوره‌ای که خواست بخواند و بعد از سلام هرچه دوست دارد دعا کند و سپس به سجده رود و صد بار از خداوند طلب خیر کند و بعد از آن هرچه به دل وی آمد عمل کند. روایات در این باب فراوان است و به روش‌های مختلف می‌توان این نماز را خواند ولی بهترین شیوه همان است که ما گفتیم.

اما انواع دیگر استخاره هم‌چون ذات الرقاع، بنادق و قرعه، روایات آن ضعیف است؛ زیرا راویان آن فطحی مذهب و ملعون هستند؛ مثل: زراعه، سماعة و دیگران. محققان از اصحاب ما در کتاب‌های فقهی خود همان چیزی را گفته‌اند که ما بر آن اعتقاد داریم. آنان بنادق و استخاره‌ی ذات رقاع و قرعه را تنها در کتاب‌های عبادی و نه فقهی ذکر کرده‌اند. مرحوم شیخ طوسی در کتاب «النهایة»، «المبسوط» و «الاقتصاد» از آن‌ها نامی نبرده و نیز شیخ ما مرحوم مفید در رساله‌ی «المقنعه» معترض آن نشده و تنها روایاتی را آورده که در آن صلوات و دعاست و نیز ابن برّاج در مورد استخاره وجوهی را ذکر کرده و گفته بهترین آن همان دیدگاه ماست.

استخاره در کلام عرب به معنای دعا کردن است؛ به این معنا که انسان نماز بخواند و سجده و دعا کند.

---

۱- ابن إدریس الحلي، السرائر، ج ۱، صص ۳۱۳ـ ۳۱۴.

ابن ادریس در ادامه معنای استخاره را تنزل می‌دهد و می‌گوید: استخاره از استخارةالوحش است. هرگاه بر آن بودند تا حیوانی را به دام اندازند، بچه‌های آن را می‌آوردند و کاری می‌کردند که آن برای یافتن بچه‌ی خود به دام بیفتد.

**استخاره‌ی دل**

ابن ادریس از اقسام استخاره، نخست استخاره‌ی دل را می‌آورد. میان مردم شایع است که می‌گویند استخاره به دل است، اگر خوبی انجام چیزی به دل انسان برات شد، آن کار خوب است و در غیر این صورت خیر. بنا بر این گفته، استخاره همان حالت دل انسان است.

ما پیش از این گفتیم که استخاره شکل‌های متعددی دارد و از استخاره به تسبیح، رقاع و قرآن کریم نام بردیم اما از دیگر اقسام استخاره، رجوع به دل است تا دل با الهامی که می‌گیرد از حالت شوک و حیرت بیرون آید. در این زمینه روایاتی نیز رسیده است که سفارش می‌کند از خداوند طلب خیر کنید تا خداوند خیر را بر شما نازل کند. هیچ یک از فقیهان با این نوع استخاره مخالفتی نداشته‌اند. مرحوم ابن ادریس با این که با استخاره با قرآن کریم مخالف است در این مورد می‌نویسد:

ـ «هرگاه انسان خواست امری دینی یا دنیوی را برگزیند مستحب است دو رکعت نماز با هر سوره‌ای که خواست بخواند و بعد از سلام هرچه دوست دارد دعا کند و سپس به سجده رود و صد بار از خداوند طلب خیر کند و بعد از آن هرچه به دل وی آمد عمل کند... در این مورد روایات فراوانی وجود دارد و این امر روشن است».

وی در این زمینه، روایت زیر را شاهد می‌آورد:

**«قال سيّدنا الصادق عليه‌السلام: إذا عرضت لأحدكم حاجةٌ فليستشر اللّه ربّه، فإن أشار عليه اتّبع، وان لم يشر عليه توقّف. قال: فقلت: يا سيّدي، وكيف أعلم**

**ذلك؟ قال: تسجد عقيب المكتوبة، وتقول: «اللهمّ خر لي» مأة مرّة، ثمّ تتوسّل بنا، وتصلّي علينا، وتستشفع بنا، ثمّ تنظر ما يلهمك تفعله، فهو الذي أشار عليك به»**[۱].

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: اگر برای یکی از شما مشکلی پیش آمد با خداوند مشورت کنید و اگر دل به جایی اشاره داشت، از آن پیروی کنید و چنان‌چه اشاره‌ای نداشت، باز ایستید و کاری انجام ندهید.

راوی گوید: آقای من، چگونه بدانم دلم به چیزی اشاره دارد؟ حضرت فرمود: پس از نماز سجده نما و صد بار بگو: «اللهمّ خر لی» و سپس ما را شفیع قرار بده ببین چه چیزی به دلت الهام می‌شود هرچه بر شما الهام شد، به همان عمل نما.

این روایت از استخاره به دل یاد می‌کند. استخاره به دل یعنی آن‌که خواهان بدون توجه، استجماع و جمعیت خاطر در پی کاری نرود و کاری را با شک و تردید انجام ندهد.

در این روایت است **«وإن لم يشر إليه توقّف»**؛ و اگر چیزی به دل وارد نشد باید توقف کرد و به دنبال انجام کار نرفت. این بیان بسیار مهم است. روایت می‌فرماید نباید کاری را با شک، حیرت، دو دلی و سرگردانی انجام داد، بلکه در چنین حالتی باید از راه‌اندازهای دل استفاده کرد و سپس طلب خیر نمود.

همه‌ی روایاتی که بر طلب خیر از خداوند سفارش دارد بر استخاره‌ی دل قابل حمل است. در روایت دیگری نیز این معنا چنین آمده است:

**«وفي فردوس الأخبار: أنّ النبي صلی‌الله‌علیه‌وآله قال: «يا أنس، إذا هممت بأمر فاستخر ربّك فيه سبع مرّات، ثمّ انظر إلى الذي يسبق إلى قلبك، فإنّ الخيرة فيه. يعني افعل ذلك»**[۲].

---

۱- شیخ الطوسي، الأمالي، ص ۲۷۵.

۲- سید ابن طاووس، فتح الأبواب، ص ۱۵۶.

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می‌فرماید: ای انس، چون آهنگ انجام کاری داشتی، هفت مرتبه بگو: خدایا به من خیر عطاکن و سپس نگاه‌کن که چه چیزی بر دل تو می‌نشیند، همان خیر توست و همان را انجام بده.

در این روایت می‌گوید هفت مرتبه طلب خیر نما؛ چرا که چه بسا یک مورد آن مورد اجابت واقع شود؛ همان‌طور که در استغفار نیز بر هفت مرتبه گفتن آن سفارش شده است. البته، این روایت می‌فرماید در صورتی که خواستی بر کاری اقدام نمایی نخست هفت مرتبه طلب خیر نما و سپس بنگر چه چیزی به دلت می‌نشیند و هنگامی که چیزی به قلب تو وارد شد همان خیر توست؛ یعنی همان را انجام بده و اگر چیزی نیز به دل تو وارد نشد، باید گفت این امر نشان می‌دهد که این کار بد است و باید آن را رها کرد. اسلام حتی در چنین مواردی نیز بن بست را نمی‌پذیرد و راه‌حلی برای آن ارایه داده است. اولیای خدا چنان قدرت و نیرویی دارند که استجماع هم نمی‌کنند و در حالت عادی مشکل و چاره‌ی هر کاری را می‌یابند و برخی که توانایی یافت مشکلات و راه چاره‌ی آن در بیداری را ندارند، در «بازیابی رؤیایی» و هنگام خواب می‌توانند این کار را بکنند.

در روان‌شناسی معنوی بابی به نام «بازیافت رؤیت» وجود دارد و در آن‌جا گفته می‌شود کسی که مشکلی دارد و برای حل آن ناگزیر از ارتباط با روح یکی از پیامبران و یا عالمان و یا پدر و مادر خویش است، باید ذکر یا دعایی را با شرایط آن بخواند تا وی را در خواب ببیند و چنان‌چه صورتی شیطانی و خلاف بر وی تمثل نیابد، باید همان را پی بگیرد و در صورتی که او شخصی را در خواب نبیند باید حل مشکل خود را از دیگری بخواهد؛ چرا که ممکن است اسم رب وی با آن شخص سازگار نباشد و با وجود ناسازگاری، هیچ ذکری اثرگذار نمی‌گردد.

در این روایت به خواندن نماز سفارش شده، و چنین نمازی کار استارت و به راه انداختن دل را انجام می‌دهد و دل را متحول می‌سازد؛ چرا که دل نیز گاهی قفل و هنگ می‌کند.

استجماع، بازیافت رؤیت، و عبادات شرعی همانند نماز و دعا و طلب خیر از خداوند هریک به جای خود دل را باز می‌کند و آن را برای دریافت الهامات ربوبی آماده می‌سازد و اگر عبادت و توسلی نتوانست قفل دل را بگشاید باید عبادت و توسلی دیگر را آغاز نمود و توصیه به سجده، نماز، توسل و شفاعت در روایت یاد شده در این راستاست.

در روان‌شناسی ثابت است که گاهی کوچک‌ترین تحریکی، انسان را دگرگون می‌سازد و او را از حالی به حال دیگر می‌برد و برای نمونه، کسی که دچار سکسکه شده با ریختن آبی خنک به صورت وی به طور غافلگیرانه و یا با ایجاد عاملی تحریک‌آمیز، تحریک می‌پذیرد و سکسکه‌ی او قطع می‌شود. در این‌جا نیز با قفل شدن دل، شُک و تحریکی معنوی مانند خواندن نماز، دعا یا به دست آوردن استجماع با نشستن بر دو زانو و کنترل و تنظیم تنفس یا فرستادن دست‌کم چند صلوات، دلی را که قفل شده به حرکت می‌اندازد. پس این که روایت می‌فرماید نخست نماز بخوانید، ارشاد به حکم عقل است و امری تعبدی ندارد. معروف است ابن سینا به گاه برخورد با مشکلات و عویصات علمی نماز می‌گزارده است؛ چرا که وی افزوده بر این که پزشکی حاذق و فیلسوفی ماهر بوده، روان‌شناسی توانا نیز بوده است و می‌دیده فکر و اندیشه‌ی وی بدون عاملی تحریک‌کننده، حرکت نمی‌پذیرد و دو رکعت نماز را سکوی پرش اندیشه‌ی خود می‌ساخته است.

این روایت می‌گوید اگر بعد از خواندن نماز یا هر کار دیگری باز تحیر

باقی ماند و چیزی بر دل وارد نشد، معنا و مفهوم آن این است که آن کار خوب نیست و باید آن را رها کرد.

**ارشادی بودن نماز استخاره**

باید دانست آن‌چه در این روایت به آن سفارش شده، امری تعبدی نیست بلکه ارشاد به حکم عقل است و در بحث‌های عقلی و عرفانی آمده است انسان سه موتور جست‌وجوگر دارد: یکی جست‌وجوگری نفسانی که حساب‌گری‌های دنیای او را بر عهده دارد، دیگری نیروی جست‌وجوی عقلانی است و سومین نیرو نیز توانایی دل در بر شدن به مغیبات و دریافت الهام است؛ الهاماتی که عقل به آن راه ندارد. در این مرتبه، با چشم نگاه نمی‌شود، محاسبه‌ای انجام نمی‌گیرد، بلکه تنها دل است که حکم می‌راند. به تعبیر دیگر می‌توان گفت سه مدیریت در انسان وجود دارد: مدیریت مزاجی یا نفسی، مدیریت عقلانی و مدیریت دل و روح قدسی افراد. کسی می‌تواند با این سه موتور حرکت کند که از اولیای الهی باشد.

بسیاری از مردم موتور عقلانی را به کار نمی‌اندازند و ﴿**وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ**﴾ و ﴿**أَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ**﴾ وصف آنان است، اما اولیای خدا از ابتدا از موتور سوم و الهام دل و روح قدسی استفاده می‌برند.

**غفلت از دل**

متأسفانه، موتور جست‌وجوگر دل که بسیار قوی است در انسان نادیده انگاشته می‌شود و در میان گرد و غبار غفلت گم می‌شود. دل مرکز مغیبات و مرکز واردات است و سنگ نیست تا چیزی بر آن ننشیند. حقیقت هر انسانی دل اوست.

اگر دل به مسایل و حقایق و امور ربوبی گرفته شود، انسان گستردگی آن که هفت آسمان و زمین در برابر آن چون نگین انگشتری در کویری به

وسعت دنیا دانسته می‌شود را در می‌یابد. در مباحث معنوی و سلوک معرفتی باید برد و میزان رزمایش و مانور دل را بارها و بارها آزمود تا انسان ببیند از خود راهی به جایی دارد یا نه و تحولات و واردات قلبی خود را بررسی کند.

اگر حاصل دل انسان تنها همان آب‌هایی است که دیگران تحت عنوان درس و بحث و خواندنی و مدرسی در آن ریخته‌اند، حقیقت وی سطل یا بشکه‌ای آب بیش نیست و چنین چیزی دل نامیده نمی‌شود. اگر انسان به همان اندازه که برای ارجاع ضمایر کتاب‌های درسی کار می‌کند و زحمت می‌کشد بر خرابی دل خویش که در حقیقت آبادی آن است و شیوه‌ی آن را ما در دیگر نوشته‌های خود؛ مانند: «عارف و کمال» آورده‌ایم همت نهد، نتیجه‌ی بیش‌تری به دست می‌آورد.

دل آدمی دریایی بی‌انتهاست که به وسعت عوالم فراوان، بی‌نهایت واردات می‌پذیرد. دل موجودی است اکتیو و فعال که قدرت رزمایش آن به انجام هر کاری است. با این حال، گاه دل آدمی قفل می‌کند و به شک و حیرت می‌افتد و از این رو باید آن را از شک درآورد؛ چرا که هر کاری که با شک و دودلی انجام شود، فرجامی جز شکست ندارد و باید قفل دل را به شکلی باز کرد.

**وکالت در استخاره‌ی دل**

بعد از این خواهیم گفت که وکالت در همه‌ی امور جایز است و از طرفی دین اسلام دین یسر و وسعت است و عقلانیت و منطق را پاس می‌دارد، از این رو اگر کسی در حالتی است که دل وی قفل نموده و چیزی بر آن الهام نمی‌شود می‌تواند به مؤمن مورد اعتمادی مراجعه کند و وی را وکیل بگیرد تا از طرف وی دو رکعت نماز بگزارد و از خداوند طلب خیر کند و آن‌چه به دل وی وارد شد را انجام دهد. همان‌طور که در استخاره

می‌توان از دیگری خواست که برای وی استخاره کند و یا در مشورت از دیگری بخواهد به جای او فکر کند و حاصل فکر او را به وی منتقل نماید.

**نقد کلام ابن ادریس**

بعد از توضیح بخشی از کلام ابن ادریس که کلامی مهم در استخاره‌ی دل بود، مهم‌ترین نقدهایی که بر نظریه‌ی وی وارد است را در ذیل به صورت فهرست‌وار می‌آوریم:

الف ـ ابن ادریس می‌گوید استخاره در دین جایگاهی ندارد؛ چرا که فقیهان در فقه‌نوشته‌های خود برای استخاره بابی ویژه باز نکرده‌اند و آن را در باب نوافل آورده‌اند؛ این در حالی است که باید به ایشان گفت از آن‌جا که برای انجام استخاره در شریعت نماز رسیده است، این امر جایگاه بلند استخاره را می‌رساند، آنان به اعتبار نماز مستحبی آن، استخاره را در باب نوافل ذکر کرده‌اند.

ب ـ استخاره دارای روایات بسیاری است که نشان‌دهنده‌ی اهتمام شریعت به آن است اما ابن ادریس همه‌ی آن را به صرف خبر واحد بودن نادیده می‌گیرد و می‌گوید قابل استناد نیست؛ در حالی که در دیگر ابواب فقه از خبر واحد استفاده می‌شود و نیز نادیده‌گرفتن حجیت خبر واحد به انسداد باب علم و علمی منجر می‌گردد.

ج ـ جناب ابن ادریس به بهانه‌ی این که در سند روایات استخاره افراد ضعیفی هستند آن را پی نگرفته است؛ حال آن که در سند اخبار نماز استخاره نیز افراد ضعیفی قرار دارند و ایشان به آن استناد می‌کند؟!

د ـ بر فرض که تمامی روایات استخاره قابل استناد نباشد اما از آن جا که اصل اولی در آن اباحه، برائت و جواز است، می‌توان به استخاره پرداخت؛ همان‌طور که قرآن کریم می‌فرماید: ﴿**وَسَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ**

وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾؛ اذن کلی در بهره بردن از هر چیزی را می‌دهد مگر آن که منعی از ناحیه‌ی شریعت بر آن رسد. البته، چون شریعت اسلام دین خاتم است و هرچه را که لازم بوده بیان داشته، از این رو چنان‌چه از چیزی منع نشده باشد، این خود به معنای جواز آن است.

متأسفانه، عظمت و بزرگی قرآن کریم که از اعاظم مخلوقات الهی است، ما را در بهره بردن از آن به یأس یا ترس کشانده است. ترس از ابتلا به تفسیر به رأی. وجود چنین حالت روحی ـ روانی سبب شده است قرآن کریم کتابی کاربردی در میان مسلمانان نباشد و آنان نتوانند قرآن کریم را برنامه‌ی زندگی خود قرار دهند و تنها به قرائت آن بسنده می‌کنند.

یکی از کاربردهای قرآن کریم انجام استخاره با آن و راهنمایی خواستن از این کتاب قدسی است که افزوده بر رفع تحیر، واقع نمایی دارد و هیچ منعی برای استفاده از آن در این جهت نرسیده است. افزوده بر این، عقل ماندن در شک و حیرت را درماندگی در زندگی می‌داند و آن را نمی‌پسندد و یکی از راه‌های رفع حیرت انجام استخاره است و استخاره با عقل نیز سازگار است.

ابن ادریس و شیخ نجم الدین تنها فقیهانی هستند که با استخاره به اشتباه مخالفت نموده‌اند. آنان می‌گویند استخاره طلب دعا و داخل در توکل است و از هر کسی بر می‌آید و جایگاه آن را چنان تنزل می‌دهند و آن را به تحقیر می‌کشند که آن را از «استخارة الوحش» می‌داند؛ در حالی که ما استخاره با قرآن کریم را دانشی پیچیده و نظام‌مند می‌دانیم که از شؤون اولیای الهی است. ابن ادریس، در ردیف مخالفان استخاره، شیخ مفید را قرار می‌دهد و می‌گوید شیخ ما مرحوم مفید در رساله‌ی «المقنعه» متعرض آن نشده و تنها روایاتی را آورده که در آن صلوات و دعاست؛ در حالی که کتاب «المقنعه» کتابی خلاصه است که نمی‌شود در آن بیش از

این توضیح داد و نمی‌توان از اختصار وی مخالفت او را برداشت نمود.
این در حالی است که دیگر فقیهان همه از استخاره سخن گفته‌اند.

## «نظرگاه سید بن طاووس»

سید بن طاووس از صاحبان استخاره و آشنای به علوم باطنی است که در غیب عالم هستی به نوعی قدرت تصرف داشته و استخاره در دیدگاه ایشان دارای جایگاه والایی است. وی برخی از آداب استخاره را در کتاب فتح الابواب چنین می‌نویسد:

**«من آداب المستخير أن يتأدّب في صلاته كما يتأدّب السائل المسكين، وأن يقبل بقلبه على اللّه تعالى في سجوده للاستخارة، وقول: أستخير اللّه برحمته خيرةً في عافية، وكذا إذا رفع رأسه من السجدة، وأن لا يتكلّم بين أخذ الرقاع ولا في أثناء الاستخارة إلاّ بالمرسوم؛ لأنّ ذلك من قلّة الأدب، ولقول الجواد عليه السلام لعلي بن أسباط: «ولا تكلّم أحداً بين أضعاف الاستخارة حتّى تتمّ مأة مرّة، وإذا خرجت الاستخارة مخالفةً لمراده فلا يقابلها بالكراهة، بل بالشكر، كيف جعله اللّه أهلاً أن يستشيره»».**

جناب سید در این فراز برخی از آداب استخاره را آورده است که ما آن را در جای خود توضیح داده‌ایم. باید توجه داشت آن‌چه از استخاره در نزد این عالمان ربانی بوده بیش از آن چیزی است که در کتاب‌های خود می‌آورند و آنان لحاظ جامعه‌ی زمان خود را دارند و نمی‌توانند بدون تقیه و پنهان داشتن بسیاری از معارف، سخن بگویند و حقایق موجود در خود را تنها به سینه‌های محرمی که امانت‌دار آن بوده‌اند قرار می‌داده‌اند و نه

در دانش‌نوشته‌های خویش. وی در تبیین جایگاه استخاره می‌نویسد: **«اعلم أنّ الاستخارة من أشرف الأبواب إلى معرفة صواب الأسباب»**.

وی در این عبارت، استخاره را از راه‌های وصول به درستی کار و عمل صواب می‌داند و آن را در ردیف کتاب و سنت قرار می‌دهد و همان‌گونه که می‌توان به کتاب و سنت مراجعه نمود و درستی کاری را دریافت، می‌توان به استخاره مراجعه داشت و از صحت و سقم کار مورد نظر آگاهی یافت. البته، درستی کاری غیر از حجیت آن است و ما استخاره را حجت؛ تنها به معنای امری که بتواند حکمی را به شرع استناد دهد نمی‌دانیم. وی می‌نویسد: «**وانظر إلى جواب الرضا و الجواد**علیهما السلام **كيف عدلا عن مشورتهما بما عليه من التأييد والمزيد إلى الاستخارة، وهما نوّاب مالك يوم الحساب**». امام رضا و امام جواد علیهما السلام استخاره را معادل خود قرار می‌دهند تا مردم دریابند فردا که عصر غیبت رخ می‌دهد و دست آنان از معصوم کوتاه می‌گردد در کارهای مهم خود که برای آن‌ها رخ می‌دهد و بایسته است با امام معصوم مشورت شود، به استخاره پناه برند و از آن راهنمایی بجویند و از باطن و غیب عالم غفلت ننمایند. در واقع سید بن طاووس می‌گوید برای کشف درستی‌ها و صواب می‌توان از استخاره مدد گرفت و از مشکلات خلاصی جست و راه چاره‌ی آن را یافت.

وی در کتاب فتح الابواب در رابطه با استخاره نظری فقهی دارد که مبتنی بر اصالة الحذر در امور است.

**«الباب الثاني والعشرون في استخارة الإنسان عن من يكلّفه الاستخارة من الاخوان.**

**إعلم أنّني ما وجدت حديثاً صريحاً أنّ الإنسان يستخير عن سواه، لكن وجدت أحاديث كثيرة تتضمّن الحثّ على قضاء حوائج الاخوان من اللّه جلّ**

**جلاله بالدعوات وسائر التوسّلات، حتّى رأيت في الأخبار من فوائد الدعاء للاخوان ما لا أحتاج إلى ذكره الآن، لظهوره بين الأعيان، والاستخارات على سائر الروايات هي من جملة الحاجات، ومن جملة الدعوات، فإنّ الذي يستخير بالرقاع إنّما يسجد ويدعو مأة مرّة، ويرفع رأسه ويدعو أيضاً كما قدّمناه، فاستخارة الإنسان عن غيره داخلة في عموم الأخبار الواردة بما ذكرنا. ولأنّ الإنسان إذا كلّفه غيره من الاخوان الاستخارة في بعض الحاجات، فقد صارت الحاجة للذي يباشر الاستخارات، فيستخير لنفسه وللذي يكلّفه الاستخارة، أمّا استخارته لنفسه بأنّه هل المصلحة للذي يباشر الاستخارة في القول لمن يكلّفه الاستخارة، وهل المصلحة للذي يكلّفه الاستخارة في الفعل أو الترك؟ وهذا ممّا يدخل تحت عموم الروايات بالاستخارات، وبقضاء الحاجات، وما يتوقّف هذا على شيء يختصّ به في الروايات»[1].**

باب بیست و دوم درگرفتن استخاره برای دیگری

بدان و آگاه باش که من روایتی صریح بر این که انسان برای دیگری استخاره کند نیافتم، اما روایات بسیاری را دیده‌ام که بر بجا آوردن نیازهای برادران دینی با دعا و دیگر شیوه‌های توسل تأکید دارد، بلکه در روایات آثار و فواید بسیاری برای دعا به برادارن دینی دیده‌ام که نیازی به ذکر آن نیست، چرا که به چشم هر کسی آمده است، و استخاره نیز در زمره‌ی آن نیازها ودعاهاست؛ زیرا کسی که با رقاع استخاره می‌گیرد به سجده می‌رود و ذکری را صد مرتبه می‌گوید، و دعا می‌نماید همان‌گونه که پیش از این گذشت، پس استخاره برای دیگری در عموم این روایات به همان‌گونه که گفتیم داخل است. هم‌چنین کسی که برای دیگری می‌خواهد استخاره کند می‌تواند نخست استخاره کند که آیا مصلحت

---

١- السيد ابن طاووس، فتح الأبواب، ص ٢٨١ ـ ٢٨٣.

است برای دیگری استخاره نماید و به او بگوید آن را انجام دهد یا خیر و آن را ترک نماید و در این صورت هم در عموم روایات استخاره داخل می‌شود و هم عموم روایات قضای حاجت مؤمن آن را در بر می‌گیرد و این امر متوقف بر چیزی نیست تا در روایات به آن ویژگی داده شود.

سید بن طاووس در این عبارات به این پرسش پاسخ می‌دهد که آیا در استخاره می‌توان به دیگری رجوع کرد و از او خواست برای وی استخاره بگیرد یا هرکس باید خود کارشناس در این امر گردد و برای خود استخاره بگیرد؛ چرا که برخی عقیده دارند اساس استخاره بر تضرع شدید درونی و الهام گرفتن با دل برای رفع حیرت استوار می‌گردد و هر کس خود باید این حالت عارفانه و رمزآلود را در خود به وجود آورد و از این رو اصل اولی در استخاره این است که هر کسی برای خود استخاره بگیرد.

سخن سید بن طاووس در باب استخاره مبتنی بر «اصالة الحذر» یا «اصالة المنع» در همه‌ی کارهاست؛ چرا که بنا بر این نظریه، ما ملک خداوند به شمار می‌رویم و نمی‌توان در ملک خداوند بدون اجازه‌ی وی دخالتی داشت.



این در حالی است که با تلاش اصولیان، این اصل از میان مباحث علمی رخت بر بست و عالمی نیست که بر بی‌اساسی آن اذعان نداشته باشد و «اصالة الجواز» جز در موارد معدودی مانند ذباحه بر همه چیز سایه می‌افکند و در این صورت، جای آن نمی‌ماند که برای جواز استخاره به دلیل نیاز داشته باشیم. در اسلام، «اصالة الجواز»، «اصالة الاباحه» و «اصالة الحلیه» با توجه به آیه‌ی شریفه‌ی ﴿**وَسَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ**﴾[1] و بسیاری از آیات دیگر و با توجه به قاعده‌ی «کلّ شيء لک

---

۱- لقمان / ۲۰.

مباح الا ما خرج بالدلیل» بر هر چیزی حاکم است و ما برای اثبات حرمت نیازمند اقامه‌ی دلیل هستیم و نه برای اثبات اباحه و جواز مگر در چند مورد بخصوص و ویژه. این گونه است که دیگر نمی‌توان گفت دلیل صریحی بر استخاره برای دیگری وجود ندارد و جای آن نیست که شیوه‌ی پیشنهادی مرحوم سید بن طاووس را برگزینیم که اکل از قفا به شمار می‌رود. در استخاره برای دیگری می‌شود نیت کرد خدایا! انجام این کار برای این شخص خوب است یا بد و سپس استخاره کرد. استخاره‌گیرنده در این استخاره فاعل تسخیری است و برای خود استخاره نمی‌کند، بلکه برای دیگری است که استخاره می‌کند. این در حالی است که استخاره امری توصلی است و به چنین طرح و نقشه‌های علمایی نیاز ندارد. بله، تنها در باب عبادات نمی‌توان بدون دلیل چیزی را عبادی دانست و ما در استخاره چنین قصدی نداریم؛ چرا که استخاره به قصد قربت نیازی ندارد؛ همان‌طور که لازم نیست استخاره نمود آیا رواست برای دیگری استخاره نمایم یا خیر.

البته، باید انصاف داد که عالمان ما در هیچ مسأله‌ای از پیش خود چیزی نمی‌گفته‌اند و بر آن بوده‌اند تا میان خود و خدای خویش حجت داشته باشند و سخن گویند. از این جهت، عبارت کوتاه سیدبن‌طاووس بسیار فقهی، علمی و سنگین است و وی بر آن بوده تا استخاره‌ی فرد دیگری را به استخاره‌ی خود تبدیل کند تا دلیل خاص بر جواز آن داشته باشد. وی با همه‌ی نقدی که بر او وارد است بسیار روشمند و سنجیده سخن می‌گوید و در پرداخت و ارایه‌ی نظریه‌ی خویش تخصصی و فنی عمل می‌کند. به عکس برخی از نویسندگان کنونی که در ارایه و پرداخت استدلال از آگاهی و تبحر لازم برخوردار نیستند و دست به قلم می‌برند و تنها بر آن هستند که چیزی بنویسند و آن را به نام خود به چاپ رسانند.

چنین روشی که سید بن طاووس پیشنهاد می‌دهد شیوه‌ی «داعی بر داعی» است و نمونه‌های زیادی در شریعت دارد. برای نمونه، می‌توان برای انجام قضای نماز میت یا منبر رفتن قصد قربت داشت و با این وجود برای آن مزد گرفت.

البته، همان‌گونه که گذشت نیازی به شیوه‌ی پیشنهادی سید برای انجام استخاره نیست و قواعد کلی: «اصالة الجواز»، «اصالة الاباحة» و «اصالة الحلیة» برای جواز و حلیت آن بسنده است. آیات تسخیر؛ مانند: ﴿**سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ**﴾ و روایات فراوانی مانند: «**كلّ شيء لك حلال حتّى تعلم أنّه حرام**» بر آن دلالت دارد.

نکته‌ی دیگری که نباید از آن غفلت داشت روایات فراوانی است که می‌گوید از دیگران التماس دعا داشته باشید و از آنان بخواهید شما را دعا کنند و استخاره موضوع این روایات قرار می‌گیرد. در ادعیه است که گفته شود: «**اللهمّ اغفر للمؤمنين والمؤمنات، والمسلمين والمسلمات، الاحياء منهم والأموات، تابع بيننا وبينهم بالخيرات، إنّك مجيب الدعوات، إنّك قاضي الحاجات**»، استخاره، دعا و طلب خیر برای دیگری است و انسان در واقع با زبان معصوم دعا می‌کند؛ یعنی هر کسی چون با زبان دیگری گناه نکرده، زبان وی برای او عصمت دارد و دعای او در حق وی دعا به زبان معصوم است.

سید بن طاووس گوید حدیث صریحی بر جواز استخاره برای دیگری ندیدم و اصل آن است که هر کس تنها برای خود استخاره کند.

ما دیدگاه سید بن طاووس را در کلام علامه‌ی مجلسی به تفصیل نقد خواهیم کرد و در آن‌جا می‌آوریم که روش تربیتی حضرات معصومین علیهم‌السلام همواره روشی آموزش‌محور و شاگردپرور بوده است. آنان بعد از این که مسأله‌ای را برای کسی بیان می‌کردند از مردم

می‌خواستند آن را بنویسند و برای دیگران نقل کنند و تأکید می‌کردند که آن مسأله را تکرار نخواهند کرد؛ چراکه فرصت و زمانی برای تکرار نبود و از این رو، برخی از شاگردان آن حضرات تا بیست هزار روایت را نقل نموده‌اند. این روش در باب استخاره نیز جاری بوده است و آنان به‌جای انجام استخاره، دانش استخاره را به دیگران آموزش می‌داده‌اند تا هر کس بتواند برای خود استخاره بگیرد و در انجام این کار گسترده و وقت گیر نیازی به مراجعه به معصوم نداشته باشد و بر این اساس، نمی‌توان از نداشتن روایت در انجام استخاره برای دیگری از ناحیه‌ی حضرات معصومین علیهم‌السلام ممنوع بودن آن را نتیجه گرفت.

**وکالت در استخاره**

باید دانست کسی که به دیگری مراجعه می‌کند و از وی می‌خواهد تا برای او استخاره بگیرد در واقع او را وکیل خود در این امر می‌سازد و وکالت نیز از عقودی است که مورد تأیید اسلام است و به خواندن صیغه یا معاطات شکل می‌پذیرد و وکالت از آسان‌ترین عقود اسلامی است که کم‌ترین شرط را برای صحت دارد و با توجه به صحت وکالت در دین اسلام، ما از ارایه‌ی دلایل مستقل برای جواز استخاره بی‌نیازیم؛ هرچند ما پیش از این گفتیم که اصل اولی در استخاره برای دیگری جواز آن است. برای آشنایی با حقیقت وکالت سخن دو فقیه نامور شیعی از متقدمان و متأخران را در ذیل می‌آوریم: محقق حلی در شرائع الاسلام گوید:

**«كتاب الوكالة، ... وهو استنابة في التصرّف. ولابدّ في تحقّقه من إيجاب دالّ على القصد كقوله: وكّلتك أو استنبتك أو ما شاكل ذلك. ولو قال: وكّلتني، فقال: نعم، أو أشار بما يدلّ على الإجابة، كفى في الإيجاب. وأمّا القبول: فيقع باللفظ كقوله: قبلت أو رضيت أو ما شابهه. وقد يكون بالفعل، كما إذا قال:**

**وكّلتك في البيع فباع. ولو تأخّر القبول عن الإيجاب لم يقدح في الصحّة، فإنّ الغائب يوكّل والقبول يتأخّر»**[1].

ـ وکالت؛ نایب گرفتن در تصرف است. وکالت بدون خواندن ایجابی است که قصد موکل را برساند یا بدون تأیید آن از ناحیه‌ی وی و همانند آن هم‌چون اشاره به پذیرش آن شکل نمی‌پذیرد. قبول نیز هم به لفظ و هم به فعل تحقق می‌یابد. لازم نیست میان ایجاب و قبول موالات باشد و تأخیر قبول از ایجاب به درستی آن ضرری وارد نمی‌آورد؛ چرا که فرد غایب می‌تواند وکیل شود و قبول از ایجاب آن فاصله دارد.

امام خمینی‌ؒ در کتاب تحریر الوسیله می‌فرماید:

**«كتاب الوكالة، وهي تفويض أمر إلى الغير ليعمل له حال حياته، أو إرجاع تمشية أمر من الأمور إليه له حالها، وهي عقد يحتاج إلى إيجاب بكلّ ما دلّ على هذا المقصود، كقوله وكّلتك أو أنت وكيلي في كذا، أو فوّضته إليك ونحوها، بل الظاهر كفاية قوله: بع داري قاصداً به التفويض المذكور فيه، وقبول بكلّ ما دلّ على الرضا به، بل الظاهر أنّه يكفي فيه فعل ما وكّل فيه بعد الايجاب، بل الأقوى وقوعها بالمعاطاة بأن سلّم إليه متاعاً ليبيعه فتسلمه لذلك، بل لا يبعد تحقّقها بالكتابة من طرف الموكّل والرضا بما فيها من طرف الوكيل؛ وإن تأخّر وصولها إليه مدّةً، فلا يعتبر فيها الموالاة بين ايجابها وقبولها، وبالجملة يتّسع الأمر فيها بما لا يتّسع في غيرها، حتّى أنّه لو قال الوكيل: «أنا وكيلك في بيع دارك» مستفهماً فقال: «نعم» صحّ وتمّ وإن لم نكتف بمثله في سائر العقود»**[2].

ـ وکالت واگذاری امری به دیگری است تا آن را در زمان زندگی موکل انجام دهد یا بازگرداندن و واگذاشتن امری از امور بر عهده‌ی دیگری

---

۱- المحقق الحلي، شرائع الإسلام، ج ۲، ص ۴۲۵.
۲- السيد الخميني، تحرير الوسيلة، ج۲، ص ۳۹.

است در زمان زندگی. وکالت از عقودی است که نیاز به ایجاب و قبول دارد. ایجاب با هرچیزی که این واگذاری را برساند و قبول یه هرچیزی که بر رضایت به آن دلالت داشته باشد واقع می‌شود، بلکه وکالت به معاطات نیز انجام می‌گیرد، بلکه بعید نیست که به نگارش نیز شکل بپذیرد، و قبول می‌تواند از ایجاب مؤخر باشد، و میان ایجاب و قبول آن وجود موالات شرط نیست. و به صورت کلی امر در وکالت گسترده‌تر از دیگر عقود است و در آن چیزهایی بخشیده شده که در دیگر عقود باید مراعات گردد.

بر اساس این دو تعریف، وکیل نایب می‌شود تا از برای دیگری تصرف کند و در استخاره نیز کسی که خود از عهده‌ی انجام نیکوی استخاره برنمی‌آید، دیگری را نایب می‌گیرد تا استخاره کند. وکالت‌گرفتن نیز هم به قول انجام می‌شود و هم به فعل و هم به صورت معاطات. همان‌گونه که ما آن را در تمامی عقود جاری دانستیم و در جای خود ثابت نموده‌ایم که در انعقاد قراردادها و عقود به خواندن صیغه و ایجاب و قبول لفظی نیازی نیست و مردم نیز در کارهای خود، دیگران را این گونه وکیل قرار می‌دهند.

از سوی دیگر، استخاره امری تعبدی نیست و توصلی است و از این رو وکالت و توکیل در آن راه دارد.

در باب «نیابت» نیز می‌توان در هر کاری نایب گرفت، مگر آن که منعی از شریعت رسیده باشد؛ به طور مثال: کسی نمی‌تواند در عبادت نایب شخص زنده شود. به فرض اگر در شرع در این مورد حکمی نرسیده بود، می‌گفتیم: می‌توان برای فرد زنده نیز نایب شد.

شریعت در هر جا که حکمی بر خلاف سیره‌ی عقلا داشته، و آن را لازم می‌دانسته، بیان کرده و در هر موردی که بیانی از شریعت نرسیده،

باید بر اساس سیره‌ی عقلا عمل کرد. افزون بر این، بسیاری از اوامر شریعت ارشادی است و نه مولوی.

به هر حال، وکالت در استخاره صحیح است و راه حل مرحوم سید بن طاووس و علامه‌ی مجلسی امری غیر علمی و بدون دلیل و نوعی سخت‌گیری در این باب است.

باید توجه داشت در وکالت استخاره لازم نیست کسی که استخاره می‌کند بگوید من از سوی شما وکیلم که قرآن کریم را باز کنم و استخاره کنم. ما در بسیاری از کارها از باب وکالت به دیگران و به صورت معاطاتی کمک می‌کنیم و استخاره از باب وکالت نیز همین گونه است. استخاره را می‌توان از باب رفع حاجت مؤمن و قصد خیر نیز انجام داد.

مرحوم سید بن طاووس در کتاب خود برای توجه دادن به اهمیت و جایگاه استخاره، از آثار و شگفتی‌های آن نیز یاد می‌کند و نمونه‌های تجربی که برای وی واقع شده است را مثال می‌آورد. وی در نمونه‌ای می‌گوید من برای انجام کاری بیست و دو بار استخاره کردم و پاسخ آن در هر بار مثل گذشته بود:

**«وممّا وجدت من طرائف الاستخارات: أنّني طلبني بعض أبناء الدنيا وأنا بالجانب الغربي من بغداد، فبقيت اثنين وعشرين يوماً أستخير اللّه جلّ جلاله كلّ يوم فيّ ألقاه في ذلك اليوم، فتأتي الاستخارة (لا تفعل) في أربع رقاع، أو في ثلاث متواليات، وما اختلفت في المنع مدّة اثنين وعشرين يوماً، وظهر لي حقيقة سعادتي بتلك الاستخارات، فهل هذا من غير عالم الخفيّات؟»**

چیزی که از شگفتی‌های استخاره یافتم این است که زمانی یکی از دنیاداران مرا خواست و من در غرب بغداد بودم و به مدت بیست و دو روز از خداوند استخاره طلبیدم و در هر روز نیت می‌کردم که آیا با او دیدار داشته باشم یا خیر، و در چهار رقعه یا در سه رقعه‌ی پیوسته «لا

تفعل» می‌آمد و این پاسخ در هر بیست و دو روز تکرار شد و من حقیقت سعادت و خوشبختی خویش را آشکارا دیدم و آیا این امر جز از جانب خدایی است که از امور پنهانی آگاه است!

چنان که پیش‌تر گفتیم، استخاره با تفأل تفاوت دارد. هم‌چنین استخاره با رقاع با استخاره با قرآن کریم نیز دو امر متمایز و متفاوت است. استخاره در مورد کاری است که در انجام آن شک دارید و می‌خواهید بدانید که به صلاح است یا خیر و استخاره با قرآن کریم نوعی ویزیت و دریافت نسخه است. ولی در تفأل بحث از فعل و ترک کار نیست و تنها بازیابی امری در آینده مدّ نظر است استخاره و تفأل هم با قرآن و هم با رقاع انجام می‌شود. البته ما تا قرآن داریم به غیر قرآن نیاز نداریم؛ هرچند آن هم وسیله‌ای است. در تفأل با قرآن کریم سالیان سال از آینده‌ی فرد را درمی‌آورید و از این جهت مانند فال با دیوان حافظ است. تفأل با قرآن کریم به منظور استخراج مغیبات به‌صورت‌جزیی،تفصیلی‌وگسترده‌است.

**وممّا وجدت من عجائب الاستخارات: أنّني أذكر أنّني وصلت الحلّة في بعض الأوقات التي كنت مقيماً بدار السّلام، فأشار بعض الأقوام بلقاء بعض أبناء الدنيا من ولاة البلاة الحلّية، فأقمت بالحلّة لشغل كان لي شهراً، فكنت كلّ يوم أستصلحه للقائه أستخير اللّه جلّ جلاله أوّل النهار وآخره في لقائه في ذلك الوقت، فتأتي الاستخارة (لا تفعل)، فتكمّلت نحو خمسين استخارة في مدّة إقامتي (لا تفعل): فهل يبقى مع هذا عندي ريب لو كنت لا أعلم حال الاستخارة أنّ هذا صادر عن اللّه جلّ جلاله العالم بمصلحتي، هذا مع ما ظهر بذلك من سعادتي؟ وهل يقبل العقل أنّ الإنسان يستخير خمسين استخارةً تطلع كلّها اتّفاقاً: (لا تفعل)؟»**[1]

---

١- فتح الأبواب، ص ٢٢٣.

از دیگر شگفتی‌های استخاره که آن را یافتم این است که به یاد دارم زمانی به شهر حله رسیدم، در زمانی که اقامت‌گاه من دارالسلام بود، برخی از خویشاوندان با اشاره به من رساندند که به دیدار یکی از دنیاداران که از حاکمان سرزمین حله بود بروم، من برای حاجتی که داشتم یک ماه در حله ماندم و در آغاز روز و پایان آن از خداوند استخاره می‌خواستم که آیا او را در آن وقت ملاقات کنم یا نه، و هر بار پاسخ آن «لا تفعل» می‌آمد و شماره‌ی آن به پنجاه استخاره رسید و در هر بار همین پاسخ می‌آمد. آیا با این وجود برای من شکی باقی می‌ماند در صورتی که چگونگی استخاره را نمی‌دانستم و این که این جواب از ناحیه‌ی خداوند است که دانا و آگاه به مصلحت من است. این از اموری است که سعادت من برای من آشکار شد، و آیا خرد آدمی می‌پذیرد که کسی پنجاه استخاره بگیرد و همه‌ی آن به صورت اتفاقی یکسان واقع شود.

از زمانی که حقیقت استخاره را دانستم، هیچ تخلف و خللی در استخاره‌هایم پیش نیامد و در هیچ موردی نتیجه‌ی استخاره برایم ناخوشایند نبود.

از این عبارات جناب سید بن طاووس به دست می‌آید وی مورد عنایت الهی بوده و چنین پیشامدی را باید نوعی کرامت دانست.

## «مرحوم علامه‌ی مجلسی»

**باب النوادر**

**الفتح: قال‌: اعلم أنّي ما وجدت حديثاً صريحا أنّ الانسان يستخير لسواه... .**

**بيان: ما ذكره السيّد من جواز الاستخارة للغير لا يخلو من قوّة للعمومات؛ لا سيّما إذا قصد النائب لنفسه أن يقول للمستخير إفعل أم لا؟ كما أومأ إليه السيّد، وهو حيلة لدخولها تحت الأخبار الخاصّة، لكنّ الأولى والأحوط أن يستخير صاحب الحاجة لنفسه؛ لأنّا لم نر خبراً فيه توكيل في ذلك، ولو كان جائزاً أو راجحاً لكان الأصحاب يلتمسون من الائمّة ذلك، ولو كان ذلك لكان منقولاً لا أقلّ في رواية، مع أنّ المضطرّ أولى بالإجابة، ودعاؤه أقرب إلى الخلوص عن نيّة[1].**

ـ مرحوم علامه‌ی مجلسی در کتاب روایی خود، بحارالانوار، نخست سخنان سید بن طاووس در زمینه‌ی نیابت در استخاره را می‌آورد و سپس راه حل ارایه شده توسط وی را می‌پسندد و می‌گوید بهتر و احوط این است که هر نیازمند استخاره‌ای فقط برای خود استخاره بگیرد؛ چراکه در مورد وکیل گرفتن در استخاره حتی یک روایت نیز وجود ندارد و

---

۱- بحار الأنوار، ج ۸۸، ص ۲۸۵.

چنان‌چه استخاره برای غیر جایز بود یا برتری داشت شیعیان از امامان علیهم‌السلام درخواست استخاره می‌کردند و اگر چنین درخواستی واقع شده بود، دست‌کم در یک روایت نقل می‌شد.

جناب مجلسی نظریه‌ی جواز استخاره برای دیگری را خالی از قوت نمی‌داند و در این حکم با سید بن طاووس همراه می‌گردد و راه حل داعی بر داعی را حیله‌ای در جواز آن می‌شمرد؛ در حالی که ما پیش از این گفتیم جواز استخاره برای دیگری به هیچ یک از این توجیه و تأویل‌ها نیازی ندارد و استخاره گیرنده در تصمیم کاری که خواهان می‌خواهد آن را انجام دهد، فاعل مباشر می‌شود؛ نه در کاری که خود می‌خواهد انجام دهد.

مرحوم مجلسی معتقد است احوط این است که هر کس برای خود طلب خیر کند؛ در حالی که چنین نیست و برتری آن دارای ملاک است و ملاک و معیار طلب خیر آن است که هر کس که دل‌شکسته‌تر و صافی‌تر است همان برای دعا و طلب خیر برتری دارد و خواهان باید ببیند خود به غفلت دچار است یا خضوع بیش‌تری دارد و دل وی شکسته است تا کسی که می‌خواهد به او مراجعه کند.

دلیل این که علامه‌ی مجلسی معتقد است اولی و احوط این است که هر کس باید فقط برای خود استخاره کند این است که از طرفی هیچ روایتی وجود ندارد که گفته باشد می‌توان به وکالت از دیگری استخاره کرد و از سوی دیگر، چنان‌چه استخاره به وکالت جایز باشد شایسته بود اصحاب از امامان تقاضای استخاره می‌کردند و در جایی گزارش نشده که شیعیان از حضرات معصومین علیهم‌السلام چنین خواهشی داشته باشند. افزون بر این، کسی که مضطر، ناچار و نیازمند است، در صورتی که خود استخاره کند، به اجابت نزدیک‌تر است.

باید توجه داشت اشکال دوم مرحوم مجلسی برحسب ظاهر قوی است؛ زیرا می‌توان گفت روحانیان امر جدیدی به نام «جواز استخاره برای دیگری» آورده‌اند که از شؤون عالی آنان شمرده می‌شود؛ در حالی که هیچ روایتی نرسیده است پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و دیگر معصومان علیهم السلام حتی در یک مورد برای دیگری استخاره کرده باشند.

در پاسخ این شبهه همان‌گونه که پیش از این گذشت باید گفت: روش تربیتی حضرات معصومین علیهم السلام همواره روشی آموزش‌محور و شاگردپرور بوده است. این روش در باب استخاره نیز جاری بوده است و آنان به‌جای انجام استخاره، دانش استخاره را به دیگران آموزش می‌داده‌اند تا هر کس بتواند برای خود استخاره بگیرد و در این کار نیازی به مراجعه به معصوم نداشته باشد؛ برخلاف موقعیت فعلی که مردم برای خود استخاره نمی‌کنند و در این رابطه به عالمان دینی مراجعه می‌کنند و بر این اساس، نمی‌توان از نداشتن روایت در انجام استخاره برای دیگری از ناحیه‌ی حضرات معصومین علیهم السلام ممنوع بودن آن را نتیجه گرفت. این امر همانند آن می‌ماند که ما دلیلی در دست نداشته باشیم که حضرات معصومین علیهم السلام عقد ازدواج کسی را خوانده یا برای کسی صیغه‌ای جاری نموده باشند، و نبود دلیل در این موارد بر منع آن دلالت ندارد؛ همان‌گونه که انجام ندادن فعلی از ناحیه‌ی حضرات معصومین علیهم السلام دلیل بر منع آن کار نیست و عالمان دینی چنین چیزهایی را از سمت‌های رسمی خود می‌دانند. دلیل جواز استخاره روایات بسیاری است که نمونه‌ای از آن در پی می‌آید:

الف ـ **«عن جعفر بن محمّد علیهما السلام: کنّا نتعلّم الاستخارة کما نتعلّم سورة من القرآن»**[1].

---

۱- وسایل الشیعه، ج ۵، ص ۲۰۶ ح ۹.

ـ ما استخاره را آموزش می‌دیدیم همان‌گونه که سوره‌ای از قرآن را فرا می‌گرفتیم.

بـ «**افتح المصحف فانظر إلی أوّل ما تری فیه فخذ به**»[1].

قرآن کریم را باز نما و ابتدای آن را نگاه کن و به هرچه می‌گوید عمل نما.

ج ـ «**کان النبي صلی‌الله‌علیه‌وآله یعلّمنا الاستخارة في الأمور کلّها کما یعلّمنا السور من القرآن**»[2].

ـ همانا پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله استخاره‌ی در همه‌ی امور را بـه مـا آمـوزش می‌داد؛ به همان شیوه که سوره‌هایی از قرآن کریم را یاد می‌گرفتیم.

در تمامی این روایات از آموزش استخاره سخن گفته می‌شود و این امر روش تربیتی حضرات معصومین علیهم‌السلام کـه شـاگـردپروری بـوده است را می‌رساند و از این روست که حدیثی نداریم که حضرات معصومین علیهم‌السلام برای مردم استخاره کرده باشند؛ همان‌گونه که روایتی خواندن صیغه‌ی نکاح یا معاملات دیگر از ناحیه‌ی آن حضرات علیهم‌السلام برای دیگران را بیان نمی‌دارد. البـته، در زمـان مـا ایـن شـیوه‌ی صـحیح عـملی نـمی‌شود و روحانیان به‌جای تعلیم استخاره به مردم، تنها به انجام استخاره برای آنان بسنده می‌کنند و البته برخی از آنان نیز نه دانش آموخته‌ی مکتب الهی هستند و نه از دانش استخاره و اصول و قواعد آن آگاهی دارند ولی یاران حضرات معصومین علیهم‌السلام به صورت غالب با زبان قرآن کریم آشنا بودند و با تعلیم دیدن استخاره، نیازی به مراجعه بـه حـضرات مـعصومین علیهم‌السلام نداشته‌اند اما هم‌اینک که بیش‌تر مردم ولایت‌مدار را اهل فارس تشکیل می‌دهند که با زبان قرآن کریم آشنایی چندانی ندارند و دانش استخاره نیز

---

۱ـ همان، ص، ۲۱۶.
۲ـ بحار الانوار ج ۹۱، ص ۲۲۴.

به آنان آموزش داده نمی‌شود، مراجعه به غیر برای انجام استخاره ضرورت یافته است.

افزون بر این، استخاره امری توصلی است و وکیل گرفتن در انجام آن اشکالی ندارد و خلاف احتیاط نیز نیست؛ همان‌طور که گرفتن وکیل در معاملات اشکال ندارد. وکیل گرفتن در تمامی امور توصلی همانند نکاح و خرید و فروش و نیز استخاره جایز است. بنابراین اگر عالمی برای دیگری استخاره می‌کند، در واقع، خواهان او را وکیل خود نموده تا کاری را برای وی انجام دهد. وکالت؛ نایب شدن در انجام تصرف است و می‌تواند به صورت قولی یا فعلی و به شکل معاطات نیز انجام گیرد.

وکالت به این معنا در استخاره نیز جاری است؛ همان‌گونه که مردم دیگری را برای اجرای صیغه‌ی نکاح یا خرید و فروش وکیل می‌کنند؛ در حالی که با آموزشی و مدرسی شدن دانش استخاره و با حصول شرایط دیگر، آنان خود می‌توانند برای خویش استخاره نمایند.

هم‌چنین مسایل مستحدثه‌ای که در اسلام پیش می‌آید مانند بیمه، هیچ روایتی ندارد و با این وجود از نظر شرع امری جایز است؛ چون در آن‌چه شرع از آن نهی کرده است داخل نیست.

نایب شدن در انجام استخاره نیز منعی ندارد؛ برخلاف نیابت از زنده در انجام عبادات وی که منع شده است. سکوت شرع در هر مسأله‌ای نیز نشانه‌ی رضایت وی بر انجام آن است و احتیاط مرحوم مجلسی در این زمینه سخت‌گیری بر مردم دانسته می‌شود. البته، اصل در معاملات معاطات است و معاطات در تمامی عقود حتی در نکاح جاری است.

مرحوم مجلسی در این‌جا می‌نویسد: کسانی که با قرآن انس و الفت ندارند و محکم و متشابه آن را نمی‌شناسند و از علم تفسیر بی‌بهره‌اند باید از استخاره و تفأل به قرآن کریم سخت بپرهیزند. شاید این حدیث

شریف در اصول کافی که می‌فرماید به قرآن تفأل نزنید ناظر به همین گروه باشد.

مرحوم مجلسی از سویی عقیده دارد هر کسی باید خود استخاره کند و برای انجام استخاره به دیگری مراجعه ننماید و از طرف دیگر می‌گوید کسی می‌تواند استخاره کند که آیات محکم و متشابه را بشناسد و از تفسیر قرآن کریم بهره‌مند باشد. معنای این سخن تعطیلی استخاره در عمل برای بسیاری از مردم و نگاه داشتن آنان در وادی حیرت است؛ چرا که بیش‌تر آنان از دانش تفسیر و شناخت محکم و متشابه قرآن کریم آگاهی ندارند.

اگر شخصی قرآن کریم را بگشاید و آیه‌ی ﴿**يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ**﴾[1] بیاید، بیش‌تر مردم نمی‌دانند این آیه خوب است یا بد و نیز چه فرجامی دارد. البته، آنان با حفظ زمینه‌های استخاره و انس گرفتن به قرآن کریم و دوری از نیرنگ و فریب و نیز با آگاهی بر دانش استخاره و اصول و قواعد آن می‌توانند برای خود استخاره کنند، اما چنین شاگردی که در مکتب قرآن کریم به خوبی تربیت شده باشد درکجا یافت می‌گردد.

انسان می‌تواند هم برای خود و هم برای دیگری به وکالت استخاره بگیرد و از قرآن بهره ببرد. کسانی که می‌گویند فهم قرآن کریم ویژه‌ی «من خوطب به» و کسانی است که مهبط و فرودگاه وحی بوده‌اند از این نکته غافلند که باطن قرآن کریم است که مورد تخاطب آن حضرات بوده است و نه ظاهر آن که خطاب عام دارد و برای همه تکلیف‌آور است و چنین نیست که اندیشه‌ی بشر عادی آن را درک و فهم نکند.

---

۱- جمعه / ۱.

انسان می‌تواند هم برای خود و هم برای دیگری استخاره نماید و نه هیچ کدام ممنوعیتی دارد و نه هیچ یک بر دیگری افضلیتی دارد؛ بلکه ملاک برتری در خضوع و خشوع کامل و آگاهی بر قواعد و اصول استخاره است و انسان غافل بهتر است به مؤمنی آگاه به دانش استخاره مراجعه کند تا آن که خود در حال غفلت و ناآگاهی استخاره بگیرد.

نقد دیگری که بر مرحوم مجلسی وارد است این است که ایشان آگاهی بر محکم و متشابه و دیگر اصطلاحات تفسیری را برای فهم استخاره کافی می‌داند؛ در حالی که دانش استخاره امری متمایز از دانش تفسیر است و نباید آن را به هم درآمیخت. دانش استخاره به‌مراتب برتر از دانش تفسیر است و چه بسیار مفسرانی که آگاهی لازم از دانش استخاره را ندارند و پایین گرفتن چنین دانشی از ناآگاهی از موقعیت این دانش حکایت دارد.

هم‌چنین مرحوم مجلسی سخنان ابن ادریس را تحت عنوان «فذلکة» به نقد می‌کشد. مرحوم مجلسی محدّثی معتبر است که تسلط و آگاهی وی بر روایات به مراتب بیش از ابن ادریس بوده است. وی استخاره را در بیش از شصت صفحه به تحقیق و بررسی می‌گزارد و در نقل و نقد کلام ابن ادریس می‌نویسد:

**«فذلكة. أظنّ أنّه قد اتّضح لك ممّا قرع سمعك ومرّ عليه نظرك في الأبواب السابقة أنّ الأصل في الاستخارة الذي يدلّ عليه أكثر الأخبار المعتبرة، هو أن لا يكون الإنسان مستبّداً برأيه، معمّداً على نظره وعقله، بل يتوسّل بربّه تعالى، ويتوكّل عليه في جميع أموره، ويقرّ عنده بجهله بمصالحه، ويفوّض جميع ذلك إليه، ويطلب منه أن يأتي بما هو خير له في أخراه وأولاه، كما هو شأن العبد الجاهل العاجز مع مولاه العالم القادر، فيدعو بأحد الوجوه المتقدّمة مع الصلاة أو بدونها، بل بما يخطر بباله من الدعاء إن لم يحضره**

شيء من ذلك؛ للأخبار العامّة، ثمّ يأخذ فيما يريد ثمّ يرضى بكلّ ما يترتّب على فعله من نفع أو ضرّ. وبعد ذلك الاستخارة من اللّه سبحانه ثمّ العمل بما يقع في قلبه ويغلب على ظنّه أنّه أصلح له، وبعده الاستخارة بالاستشارة بالمؤمنين،

وبعده الاستخارة بالرقاع أو البنادق أو القرعة بالسبحة والحصا أو التفؤّل بالقرآن الكريم. والظاهر جواز جميع ذلك كما اختاره أكثر أصحابنا،وأوردوها في كتبهم الفقهيّة والدعوات وغيرها، وقد اطّلعت هٰهنا على بعضها، وأنكر ابن إدريس الشقوق الأخيرة، وقال إنّها من أضعف أخبار الآحاد، وشواذ الأخبار؛ لأنّ رواتها فطحيّة ملعونون، مثل زرعة وسماعة وغيرهما، فلا يلتفت إلى ما اختصّا بروايته، ولا يعرج عليه، قال: والمحصّلون من أصحابنا ما يختارون في كتب الفقه إلّا ما اخترناه، ولا يذكرون البنادق والرقاع والقرعة إلّا في كتب العبادات، دون كتب الفقه، وذكر أنّ الشيخين وابن البراج لم يذكروها في كتبهم الفقهيّة، ووافقه المحقّق فقال: وأمّا الرقاع وما يتضمّن إفعل ولا تفعل، ففي حيّز الشذوذ، فلا عبره بهما. وأصل هذا الكلام من المفيد رحمة اللّه عليه في المقنعة حيث أورد أوّلاً أخبار الاستخارة بالدعاء والاستشارة وغيرهما ممّا ذكرنا أوّلاً، ثمّ أورد استخارة ذات الرقاع وكيفيّتها ثمّ قال: قال الشيخ: وهذه الرواية شاذّة ليست كالذي تقدّم، لكنّا أوردناها للرخصة دون تحقيق العمل بها، انتهى.

ولعلّه ممّا ألحقه أخيراً في الهامش فأدرجوه في المتن. وقال السيد بن طاوس رحمه الله: عندي من المقنعة نسخة عتيقة جليلة كتبت في حياة المفيد رضي الله عنه، وليست فيه هذه الزيادة، ولعلّها قد كانت من كلام غير المفيد على حاشية المقنعة فنقلها بعض الناسخين فصارت في الأصل، ثمّ أوّلها على تقدير كونها من الشيخ بتأويلات كثيرة، وأجاب عن كلام المحقّق وابن إدريس رحمهما الله وجوه شتّى لم نتعرّض لها لقلّة الجدوى.

وقال الشهيد رفع اللّه درجته في الذكرى: وإنكار ابن إدريس الاستخارة بالرقاع لا مأخذ له مع اشتهارها بين الأصحاب، وعدم رادّ لها سواه، ومن أخذ مأخذه، كالشيخ نجم الدين، قال: وكيف تكون شاذّةً وقد دوّنها المحدّثون في كتبهم، والمصنّفون في مصنّفاتهم، وقد صنّف السيّد العالم العـابد صـاحب الكرامات الظاهرة والمآثر الباهرة، رضي الدين أبو الحسن علي بن طاوس الحسني ﷺ كتاباً ضخماً في الاستخارات، واعتمد فيه على روايـة الرقـاع، وذكر من آثارها عجائب وغرائب،أراه اللّه تعالى إيّاها، وقال: إذا توالي الأمر في الرقاع فهو خير محض، وإن توالي النهي فذلك الأمر شـرّ مـحض، وإن تفرّقت كان الخير والشرّ موزّعاً بحسب تفرّقها على أزمنة ذلك الأمر بحسب ترتّبها»[1].

ـ از آن‌چه به‌گوش تو رسید و چشم تو در باب‌های گذشته بر آن افتاد برایت آشکار شد که اصل در استخاره که روایات معتبر بسیاری بـر آن دلالت دارد این است که انسان استبداد رأی بر نگره و خرد خود نداشته باشد، بلکه به پروردگار خویش توسل جوید و در همه‌ی کارها بر او توکل نماید، و در پیشگاه او به ناآگاهی خویش بر آن‌چه مصلحت اوست اقرار دارد، و همه‌ی آن را به او واگذار کند، و از او آن‌چه را که برای انجام و آغاز او خیر است بخواهد، همان‌گونه که شأن و جایگاه بنده‌ی ناآگاه و ناتوان با مولای دانا و توانای خویش چـنین است، پس خـداونـد را بـه یکـی از شیوه‌های گذشته بخواند؛ خواه به همراه نماز باشد یا بـدون آن، بـلکه چنان‌چه دعایی مأثور را نمی‌شناسد، می‌توانـد خـداونـد را بـه دعـایی بخواند که به ذهن وی خطور می‌کند؛ و روایات عام بر جواز آن دلالت دارد و سپس در پی انجام آن‌چه می‌خواهد برود و به نتیجه‌ی آن؛ هرچه

۱- بحار الأنوار، ج ۸۸، صص ۲۸۷ ـ ۲۸۹.

باشد، خواه به سود او یا به زیان وی، خوشنود و راضی باشد. سپس بعد از انجام استخاره از خداوند، به آن‌چه که بر دل وی الهام می‌شود و گمان وی بر آن می‌رود عمل کند و سپس خیر خود را با مشورت با مؤمنان بخواهد، و در مرتبه‌ی بعد استخاره‌ی رقاع، بنادق، تسبیح، ریگ و تفأل به قرآن کریم قرار دارد.

ظاهر این است که همه‌ی این امور جایز است، همان‌گونه که بیش‌تر فقیهان شیعه چنین دیدگاهی دارند و آن را در کتاب‌های دعا یا فقهی و غیر آن آورده‌اند، و تو بر برخی از آن در این جا اطلاع یافتی، اما ابن ادریس گونه‌های گفته شده‌ی اخیر را انکار نموده، و گفته است روایات این باب خبر واحد یا شاذ و نادر است؛ چرا که راویان آن فطحی مذهب و ملعون هستند، همانند زرعه و سماعه و دیگران، پس به روایاتی که سند آن منحصر در این افراد است توجهی نمی‌شود و بر آن نمی‌توان قرار گرفت. سپس وی گوید: اصحاب مورد اعتماد ما در کتاب‌های فقهی خود در رابطه با استخاره دیدگاهی جز نظرگاه ما را برنگزیده‌اند، و از استخاره‌ی بنادق، رقاع و قرعه چیزی نگفته‌اند، مگر در کتاب‌های عبادی خویش و نه در کتاب‌هاب فقهی. وی گفته است شیخ طوسی و شیخ مفید و ابن برّاج آن را در کتاب‌های فقهی خود نیاورده‌اند، و محقق حلی نیز با نگره‌ی او موافقت نموده، و گفته استخاره‌ی رقاع و آن‌چه که در آن افعل و لاتفعل است، نادر و شاذ است و اعتباری به آن نیست. اصل این سخن از شیخ مفید است که در کتاب مقنعه تنها روایاتی را در باب استخاره آورده که در بردارنده‌ی دعا و مشورت و غیر آن از چیزهایی است که ما نخست آن را ذکر نمودیم. وی سپس استخاره‌ی رقاع و چگونگی آن را آورده و گفته شیخ مفید گفته است روایت آن شاذ و نادر است و مانند دیگر روایاتی که ذکر آن گذشت نیست، و من آن را برای بیان جواز آن آورده‌ام و در مقام تحقیق و افتا برای عمل به آن نیستم.

مرحوم مجلسی می‌فرماید: شاید این سخن که از شیخ مفید نقل شده، برای وی نباشد، بلکه از آنِ کسانی باشد که بر آن حاشیه زده‌اند و سپس ناسخ آن را در متن گنجانده است. شاهد این احتمال این است که سید بن طاووس گوید: نسخه‌ای قدیمی و ارزشمند از «المقنعه» نزد من است که در زمان شیخ مفیدﷺ نگاشته شده، و این زیاده در آن نیست، و شاید سخن فردی غیر از شیخ مفید باشد که بر این کتاب حاشیه زده و برخی از ناسخان آن را به متن منتقل نموده‌اند. وی سپس می‌گوید: بر فرض که این کلام از شیخ مفید باشد، آن را به چند وجه تأویل برده و دیدگاه محقق حلی و نیز ابن ادریس را نقد نموده و به شبهات آنان به چندگونه پاسخ گفته اما به سبب آن که فایده‌ی اندکی در نقل آن است آن را بازگو نمی‌کنیم.

شهید اول در کتاب «الذکری» گوید: این که ابن ادریس استخاره‌ی رقاع را انکار کرده با وجود آن که در میان فقیهان امامیه مشهور است و کسی جز وی و تابعان او مانند شیخ نجم الدین آن را رد نکرده است دلیلی ندارد. وی گفته است چگونه روایت استخاره‌ی رقاع شاذ است در حالی که محدثان و نویسندگان آن را در کتاب‌های خود آورده‌اند و نیز سید بن طاووس که سیدی دانشمند و عابد و صاحب کرامت‌های آشکار و آثار گران‌قدر است کتابی بزرگ و ضخیم در استخاره نگاشته و بر روایت رقاع اعتماد کرده و آثار شگرف و عجیبی برای آن ذکر کرده که خداوند آن را به وی نشان داده است. وی در ادامه گوید در استخاره‌ی رقاع اگر همه‌ی آن افعل آید، کار خیر محض و چنان‌چه همه‌ی آن لا تفعل باشد شر محض است، و در صورتی که به صورت پر اکنده آید خیر و شر آن با توجه به ترتیبی که دارد نسبی می‌شود.

وی سپس به شمارش انواع استخاره‌ها می‌پردازد و استخاره با قرآن

کریم که از آن به تفأل یاد می‌کند را در آخرین ردیف می‌آورد و حال آن که آن‌چه در استخاره مورد اعتماد است تنها قرآن کریم است و استخاره‌های دیگر تنها در رفع حیرت مؤثر است و قرآن کریم است که صاحب معرفت، غیب و رؤیت است و می‌تواند برای دیگران نسخه دهد.

قرآن کریم عقل کل و کتاب معرفت خداوند و وحی و غیب است و مهندسی عالم هستی را در خود دارد، اما: «گر گدا کاهل بود، تقصیر صاحب خانه چیست». متأسفانه، جامعه‌ی علمی به قرآن کریم اهمال بسیار می‌ورزد و چنان نمود و توجه به این کتاب آسمانی ضعیف است که گویا توجهی به آن ندارد و آن را مهم نمی‌شمرد تا در پی استفاده از آن رود. کسی که قرآن کریم را نمی‌شناسد و نتوانسته با آن انس گیرد استخاره با قرآن کریم را تنها در رفع حیرت مؤثر می‌داند؛ در حالی که رفع حیرت از ریگ و سکه‌ای نیز برمی‌آید! چنین دیدگاهی در افکار اخباریان ریشه دارد که قرآن کریم را کتابی صامت می‌دانند که جز به معلم آن؛ اهل‌بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام ناطق و گویا نمی‌شود. ما این دیدگاه را به تفصیل در کتاب «اخباری و اصولی چه می‌گویند؟» بررسیده‌ایم. رسوب چنین افکاری است که مجتهدی می‌گوید: من نمی‌دانم معنای قرآن چیست و قرآن کریم را برای رسیدن به ثواب قرائت می‌کنم. نتیجه‌ی این فکر است که مردم می‌پندارند قرآن کریم نمی‌تواند کتابی کاربردی در مسایل زندگی و نیز در برداشت‌های فقهی باشد. اما سخن ما این است که قرآن کریم در هر علم و دانشی قواعد و اصول کاربردی دارد و سرآمد دیگر کتاب‌های علمی در هر دانشی است. کسی که می‌خواهد لغت عربی بداند باید به این کتاب مراجعه کند و کسی که می‌خواهد قواعد صرف و نحو را استخراج کند، ناچار است که به این کتاب رو آورد. دانشمندان علم معانی و بیان و بدیع و نیز فلسفیان و عارفان و دانشمندان تجربی و

روان‌شناسان بدون مراجعه به این کتاب نامحدود در دانش‌های انسانی و الهی نمی‌توانند سیر تکاملی هر علمی را به دست آورند و نقاط جهش در هر علمی را بیابند. بله، به هنگام ورود به قرآن کریم و استنباط داده‌های آن باید روش ورود و متد استنباط را در دست داشت و با کمال احتیاط و دقت در آن نگریست؛ نه آن که باب فکر و اندیشه در آیات قرآن کریم را بست. امام راحل شجاعت بسیاری داشت و ایشان زمانی که رهبر جهان اسلام و شخصیتی برجسته در سطح جهان بود، تأسف می‌خوردند که چرا آن‌طور که باید در قرآن کریم غور ننموده است.

هم‌چنین علامه‌ی مجلسی در این عبارت، میان استخاره و تفأل تفاوتی نگذاشته‌اند و حال آن که میان این دو فرسنگ‌ها فاصله است و ما پیش‌تر تفاوت آن دو را به تفصیل بیان کردیم.

مرحوم علامه معتقد است استخاره امری جایز است و از این رو عالمان دینی و فقیهان آن را در نوشته‌هایی مستقل یا در ضمن کتاب‌های فقهی خود آورده‌اند.

﴿دیدگاه علامه‌ی طباطبایی﴾

«قوله تعالى: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ﴾، إلى آخر الآية، قد تقدّم الكلام في أوّل السورة في معنى الخمر والميسر والأنصاب والأزلام، فالخمر ما يخمر العقل من كلّ مائع مسكر عمل بالتخمير، والميسر هو القمار مطلقاً، والأنصاب هي الأصنام أو الحجارة التي كانت تنصب لذبح القرابين عليها، وكانت تحترم ويتبرك بها، والأزلام هي الأقداح التي كانت يستقسم بها، وربّما كانت تطلق على السهام التي كانت يتفأّل بها عند ابتداء الأمور والعزيمة عليها كالخروج إلى سفر ونحوه، لكنّ اللفظ قد وقع في أوّل السورة للمعنى الأوّل لوقوعه بين محرّمات الأكل، فيتأيّد بذلك كون المراد به هيٰهنا هو ذلك. فإن قلت: الميسر بعمومه يشمل الأزلام بالمعنى الآخر الذي هو الاستقسام بالأقداح، ولا وجه لايراد الخاصّ بعد العامّ من غير نكتة ظاهرة، فالمتعيّن حمل اللفظ على سهام التفؤّل والخيرة التي كان العمل بها معروفاً عندهم في الجاهليّة. قال الشاعر:

فلئن جذيمة قتلت ساداتها فنساؤها يضربن بالأزلام

وهو ـ كما روي ـ أنّهم كانوا يتّخذون أخشاباً ثلاثة رقيقة كالسهام، أحدها مكتوب عليه «افعل» والثاني مكتوب عليه «لا تفعل»، والثّالث غفل لا كتابة عليه، فيجعلها الضارب في خريطة معه، وهي متشابهة، فإذا أراد الشروع في أمر يهمّه كالسفر وغير ذلك أخرج واحداً منها، فإن كان الذي عليه مكتوب

**«افعل» عزم عليه، وإن خرج الذي مكتوب عليه «لا تفعل» تركه، وإن خرج الثّالث أعاد الضرب حتّى يخرج واحد من الأوّلين، وسمّي استقساماً؛ لأنّ فيه طلب ما قسم له من رزق أو خير آخر من الخيرات. فالآية تدلّ على حرمته؛ لأنّ فيه تعرّضاً لدعوى علم الغيب، وكذا كلّ ما يشاكله من الأعمال كأخذها الخيرة بالسبحة ونحوها.**

ـ خداوند می‌فرماید: ﴿**يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ**﴾ تا آخر آیه، پیش از این در آغاز این سوره از معنای خمر، میسر، انصاب و ازلام سخن گفتیم، شراب چیزی است که خرد را می‌پوشاند و آن هر مایع مست‌کننده‌ای است که در صنعت شراب سازی به دست آمده، میسر همان قمار به صورت مطلق است و انصاب بت‌ها و سنگ‌هایی است که آن را قرار می‌دادند تا برای آن قربانی ذبح کنند و آن را گرامی می‌داشتند و به آن تبرک می‌جستند، و ازلام تیرهایی بوده که با آن قمار می‌کردند و گوشت حیوان را با آن تقسیم می‌نمودند یا تیرهایی بوده که در آغاز هر کاری؛ مانند مسافرت، و برای تصمیم گرفتن بر آن، با آن فال می‌گرفتند. ازلام در ابتدای این سوره به معنای نخست و نوعی قمار است؛ چرا که با غذاهایی که خوردن آن حرام است آمده و این امر تأییدی است بر این که همان معنا در این جا نیز مراد است. اگر اشکال شود که میسر در معنای عام آن شامل ازلام به معنای نخست می‌شود و دلیلی برای ذکر خاص بعد از عام در این جا وجود ندارد و از این رو نباید آن را به معنای نخست گرفت، بلکه تنها معنای دوم متعین است که همان تیرهای فال و استخاره است و این عمل در نزد اعراب جاهلی عملی شناخته شده و معروف بوده است؛ چنان‌که شاعر می‌گوید:

چنان‌چه قوم جذیمه بزرگان خود را بکشد، زنان آنان با تیرها قرعه می‌زنند.

ازلام ـ همان‌گونه که گفته شده است ـ چنین بوده که آنان سه چوب نازک هم‌چون تیر را بر می‌گزیدند که بر یکی نوشته شده بود «انجام بده» و بر دیگری «انجام نده» و سومی بدون نوشته بود. ضارب آن را در انبانی قرار می‌داد و این سه شبیه هم بود و چون اراده‌ی انجام کار مهمی مانند مسافرت داشتند یکی از آن را خارج می‌ساختند و چنان‌چه بر آن نوشته شده بود «انجام بده»، آن را پی می‌گرفتند و در صورتی که «انجام نده» بیرون می‌آمد آن را ترک می‌کردند و در صورتی که تیری که چیزی بر آن نوشته نشده بود خارج می‌شد، دوباره این کار را تکرار می‌کردند تا یکی از دو طرف «انجام بده» و «انجام نده» از آن بیرون می‌آمد. این کار «استقسام» نامیده می‌شد؛ چرا که در آن خواستن چیزی است از رزق و خیر دیگری از خیرات که برای وی تقسیم شده (رزق مقسوم)، پس آیه‌ی شریفه بر حرمت «ازلام» به معنای استخاره دلالت دارد؛ چرا که در آن به ادعای علم غیب دست یازیده می‌شود، و هم‌چنین است دیگر انواع استخاره که به آن شباهت دارد، مانند استخاره به تسبیح و مانند آن. (البته از طرفی دلایل استخاره اندک و ضعیف است و توان مقابله با این آیه را ندارد).

**قلت: قد عرفت أنّ الآية فـي أوّل السـورة: ﴿وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ﴾ ظاهرة في الاستقسام بالأقداح الذي هو نوع من القمار لوقوعه فـي ضـمن محرّمات الأكل، ويتأيّد به أنّ ذلك هو المراد بالأزلام في هذه الآية. ولو سلّم عدم تأيّد هذه بتلك عاد إلى لفظ مشترك لا قرينة عليه من الكلام تبيّن المراد فيتوقّف على ما يشرحه من السنّة، وقد وردت عدّة أخبار مـن أئـمّة أهـل البيت عليهم السلام في جواز الأخذ بالخيرة من السبحة وغيرها عند الحيرة.**

ـ در پاسخ گویم: پیش از این دانستی که آیه‌ی: **﴿وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ﴾** در ابتدای این سوره در معنای نخست ظاهر است؛ یعنی تیرهایی که با آن تقسیم می‌کردند و نوعی قمار به شمار می‌رفته؛ این از

حر ام‌هاست؛ چرا که در شمار خور اکی‌های حرام آمده و آیه درصدد بیان طلب خیر از سوی کفار نیست و تنها نوعی قمار را حرام می‌شمارد. این امر تأییدی است بر این که همین معنا در این آیه مقصود است و در صورتی که این تأیید پذیرفته نشود، این لفظ به مشترک لفظی برمی‌گردد که تعیین معنای آن نیاز به قرینه دارد و در این آیه قرینه‌ی معینه‌ای وجود ندارد تا معنای آن را روشن سازد و از این رو کلام مجمل می‌شود و برای به دست آوردن معنای آن باید به سنت مراجعه کرد و از ائمه‌ی اهل‌بیت علیهم السلام روایات چندی وارد شده که استخاره با تسبیح و غیر آن به گاه حیرت و سرگردانی جایز است.

**وحقيقته أنّ الإنسان إذا أراد أن يقدّم على أمر كان له أن يعرف وجه المصلحة فيه بما أغرز اللّه فيه من موهبة الفكر أو بالاستشارة ممّن له صلاحيّة المعرفة بالصواب والخطأ، وإن لم يهده ذلك إلى معرفة وجه الصواب، وتردّد متحيّراً كان له أن يعيّن ما ينبغي أن يختاره بنوع من التوجّه إلى ربّه. وليس في اختيار ما يختاره الإنسان بهذا النوع من الاستخارة دعوى علم الغيب، ولا تعرض لما يختصّ باللّه سبحانه من شؤون الألوهيّة، ولا شرك بسبب تشريك غير اللّه تعالى إيّاه في تدبير الأمور، ولا أيّ محذور ديني آخر؛ إذ لا شأن لهذا العمل إلّا تعيّن الفعل أو الترك من غير إيجاب ولا تحريم ولا أيّ حكم تكليفي آخر، ولا كشف عمّا وراء حجب الغيب من خير أو شرّ إلّا أنّ خير المستخير في أن يعمل أو يترك فيخرج عن الحيرة والتذبذب.**

حقیقت استخاره چنین است که انسان چون اراده‌ی انجام کاری را داشت می‌تواند مصلحت در انجام آن را با نیروی فکر و اندیشه‌ای که خداوند در نهاد او قرار داده و مشورت با کارشناسانی که صواب و درستی را از خطا می‌شناسند به دست آورد و در صورتی که به این امر هدایت نشد و سرگردان باقی ماند می‌تواند آن‌چه که شایسته است انجام دهد و

آن را به گونه‌ای از توجه به خداوند تعیین نماید. و در این برگزیدن هیچ گونه ادعای دانستن غیب وجود ندارد و دستیازی و تصرف و دخالت در شؤون الهی و به آنچه ویژه‌ی خداوند است در آن وجود ندارد. و در آن شرکی نیست و غیر خداوند در تدبیر امور با او شریک گرفته نمی‌شود، و هیچ گونه مانع دینی دیگری در آن نیست؛ چرا که این عمل هیچ گونه شأنی ندارد جز تعیین فعل یا ترک عمل بدون آن که ایجاب و الزام یا تحریم و یا حکم تکلیفی دیگری در آن باشد، و نیز استخاره امور غیبی؛ اعم از خیر یا شر را آشکار نمی‌سازد؛ مگر آنچه را که خیر خواهان در انجام کار یا ترک آن است و بدین‌گونه از سرگردانی و نوسان بیرون می‌آید.

**وأمّا ما يستقبل الفعل أو الترك من الحوادث فربّما كان فيه خير وربّما كان فيه شرّ على حدّ ما لو فعله أو تركه عن فكر أو استشارة، فهو كالتفكّر والاستشارة طريق لقطع الحيرة والتردّد في مقام العمل، ويترتّب على الفعل الموافق له ما كان يترتّب عليه لو فعله عن فكر أو مشورة. نعم، ربّما أمكن لمتوهّم أن يتوهّم التعرّض لدعوى علم الغيب فيما ورد من التفؤّل بالقرآن ونحوه، فربّما كانت النفس تتحدّث معه بيمن أو شأمة، وتتوقّع خيراً أو شرّاً أو نفعاً أو ضرّاً، لكن قد ورد في الصحيح من طرق الفريقين: أنّ النبي ﷺ كان يتفأّل بالخير ويأمر به، وينهى عن التطيّر، ويأمر بالمضي معه والتوكّل على اللّه تعالى. فلا مانع من التفأّل بالكتاب ونحوه، فإن كان معه ما يتفأّل به من الخير وإلّا مضى في الأمر متوكّلاً على اللّه تعالى، وليس في ذلك أزيد ممّا يطيب به الإنسان نفسه في الأمور والأعمال التي يتفرّس فيها السعادة والنفع، وسنستوفي البحث المتعلّق بهذا المقام في كلام موضوع لهذا الغرض بعينه. فتبيّن أنّ ما وقع في بعض التفاسير من حمل الأزلام على سهم التفأّل واستنتاج حرمة الاستخارة بذلك ممّا لا ينبغي المصير إليه»[1].**

۱- تفسیر المیزان، ج ۶، صص ۱۱۸ ـ ۱۲۰.

اما حوادثی که در پی فعل یا ترک پیش می‌آید چه بسا در آن خیر و نیکویی باشد و چه بسا که در آن بدی باشد، همان‌گونه که در فعل یا ترکی که پسامد اندیشه‌ورزی و مشورت است ممکن است چنین باشد. بر این اساس، استخاره همانند تفکر و مشورت، راهی برای دفع حیرت و سرگردانی در مقام عمل است، و فعلی که هماهنگ با استخاره انجام می‌شود پسامدی هم‌چون کار برآمده از فکر و مشورت دارد. البته، ممکن است کسی بپندارد که در استخاره و تفأل به قرآن کریم و همانند آن ادعای دانستن علم غیب است و چه بسا که نفس بر او نهیب میمونی و مبارکی یا شومی کار را بزند و وی از آن انتظار خیر یا شر یا سود و زیانی را داشته باشد، اما در روایات صحیحی که هم از شیعه و هم از اهل سنت نقل شده، آمده است پیامبر اکرم ﷺ به خیر تفأل می‌زند و به انجام آن امر می‌نمودند و در انجام کار از فال بد زدن باز می‌داشتند و امر به گذر از آن و داشتن توکل بر خدا می‌نمودند. پس در این صورت هیچ مانعی از انجام تفأل به قرآن کریم و مانند آن وجود ندارد و در صورتی که آیه‌ای آید که بر خیر بودن آن تفأل زده می‌شود همان را انجام دهد و در غیر این صورت چنان‌چه بد آمد از انجام آن کار صرف نظر کند و بر خداوند متعال توکل نماید. و در آن چیزی بیش از این نیست که انسان به اعمال و کرداری که در آن خوشبختی و سود خود را به زیرکی درمی‌یابد برای او آرامش می‌آورد. ما مباحث مربوط به استخاره را در جای خود به صورت کامل خواهیم آورد. از این بحث روشن گردید که آن‌چه در برخی از تفاسیر آمده و ازلام در این آیه را بر تیرهای تفأل حمل نموده‌اند و از آن حرام بودن انجام استخاره را نتیجه گرفته‌اند از مباحثی است که شایسته نیست پی گرفته شود.

باید گفت: اسلام نیاز به یک بازیابی کلی دارد. شاهد ادعای ما چنین

مواردی است. جناب علامه در این عبارات چیستی و جایگاه استخاره را از نگره‌ی خویش تبیین نموده است. ما با ایشان در این بحث اختلاف فراوانی داریم و با آن که «المیزان» سرآمد تفاسیر شیعه و اهل سنت است، چنین نیست که خالی از مشکلات باشد. مرحوم علامه استخاره با قرآن کریم را تنها در رفع حیرت مفید می‌داند که چیزی از نیمه‌ی پنهان کار را برای خواهان آشکار نمی‌سازد؛ در حالی که پیش از این گذشت که استخاره از اموری خبر می‌دهد که عقل عادی به آن دسترسی ندارد و شأن استخاره دریافت باطن امور است؛ برخلاف مشورت و اندیشه‌ورزی که تنها به کشف ظاهر امور رهنمون می‌شود. ترسیمی که مرحوم علامه از استخاره با قرآن کریم به دست می‌دهد هیچ امتیازی بر استخاره با تسبیح و حتی شیر و خط نمودن ندارد؛ چرا که جز رفع حیرت، از آن انتظاری ندارد. این در حالی است که قرآن کریم کتابی کاربردی است که توان پیچیدن نسخه برای همه‌ی انسان‌ها را دارد، انسان‌هایی که در مسایل روحی، روانی، مزاجی و جسمی تفاوت بسیاری با هم دارند. ایشان استخاره را در ردیف فکر و مشورت قرار می‌دهد و ما تفاوت این دو را پیش از این بررسیدیم و در آن جا استخاره را بر فکر و اندیشه به لحاظ نیمه‌ی باطن مقدم دانستیم و گفتیم استخاره هم توان دریافت ظاهر را دارد و هم باطن کار را می‌بیند و فکر و مشورت تنها ظاهر را در دیدرس خود دارد و از این رو استخاره در کارهای کلان و در اموری که عقل قدرت احاطه بر تمام مراتب آن را ندارد بر مشورت پیشی دارد، اما مشورت در امور خرد و جزیی، علمی تفصیلی را به آدمی ارایه می‌دهد و چون استخاره در این امور راهنمایی کلی دارد، این مشورت است که بر آن مقدم می‌شود. ایشان ترسیم درستی از اندیشه‌ورزی و مشورت ندارند. استخاره توان ارایه‌ی طرح و برنامه در مهم‌ترین مسایل زندگی را دارد و

می‌تواند شایسته‌ترین مربی، آموزگار و مرشد برای خواهان در این گونه کارها باشد.

همان‌گونه که پیش از این گذشت کسانی که استخاره را حرام می‌دانند استخاره با رقاع و مانند آن را در این بحث قصد دارند و نتیجه‌ی استخاره را تنها رفع حیرت و سرگردانی می‌دانند؛ یعنی همان نتیجه‌ای که در ازلام و قرعه است؛ اگرچه مرحوم علامه استخاره را به قرآن کریم نیز تعمیم داده است اما نتیجه‌ای بیش از آن برای استخاره قائل نیست و از این که قرآن کریم توان ویزیت و ارایه‌ی نسخه را دارد چیزی نمی‌گوید.

در استدلال نافیان جواز استخاره، ازلام در نظر آنان نوعی استخاره یا فالگیری بوده است که قرآن کریم آن را رجس دانسته و از آن با «فاجتنبوا» نهی کرده و بدیهی است که نهی بر حرمت آن دلالت دارد.

در پاسخ این ادعا باید گفت آنان با این چوب‌ها از خدایان خود که بت‌های مادی بودند طلب خیر می‌کردند و حرمت ازلام به خاطر این بود که ازلام مثل انصاب نوعی بت‌پرستی شمرده می‌شده است، آنان از اجسامی طلب خیر می‌کردند که درباره‌ی آن می‌گفتند: ﴿**لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى**﴾؛ ما به این بت‌ها که خدایانی کوچک هستند تمسک می‌کنیم و می‌خواهیم به سبب آن به خدای بزرگ نزدیک شویم.

انتخاب واسطه میان حق و خلق باید به دستور خداوند و به گزینش او انجام شود و نه به دل‌خواه فرد. علت حرمت ازلام با این که به ظاهر مثل استخاره است این است که به شرک و بت‌پرستی و نیز قمار آلوده شده است. با این توضیح به دست می‌آید اگر کسی با استفاده از روش ازلام سه قطعه چوب برگزیند و روی یکی افعل و روی دیگری لا تفعل بنویسد و سومی را بدون نوشته بگذارد و از آن برای صرف رفع تحیر استفاده کند و نه به عنوان طلب خیر از چوب به عنوان بت، اشکالی ندارد؛ چرا که نه شرکی در کار وی است و نه قماری.

اگر سخن علامه در این باب درست بود و ازلام به معنای استخاره و نوعی از قمار بود، باید «الازلام» پیش از «الانصاب» قرار می‌گرفت؛ در حالی که چنین نیست و کافران آن چوب‌ها را همانند انصاب در حکم خدایگان قرار می‌دادند. بنابراین، ازلام تنها نوعی قمار نبوده، وگرنه با وجود میسر نیازی به ذکر آن نبود، بلکه ازلام نوعی طلب خیر از اجسام و در زمره‌ی بت‌پرستی بوده است و واسطه قرار دادن برای خدا بدون آن که از خداوند امری داشته باشد، ممنوع و حرام است؛ همان‌طور که شریک قرار دادن برای خداوند منان حرام است، اما ما از قرآن کریم حقایقی را طلب می‌کنیم؛ چنان که از اولیای معصومین علیهم‌السلام نیز چنین طلبی را داریم و هر دو چون با اذن بلکه با امر خداوند همراه است درست است، بلکه ما با توسل به آنان به خداوند تقرب می‌جوییم و آنان ما را به خداوند نزدیک می‌سازند. تقرب جستن به خداوند به واسطه‌ی قرآن کریم و اهل‌بیت علیهم‌السلام به امر خداوند است و همانند تقرب جستن مشرکان به بتان یا ازلام نیست؛ چرا که آنان برای این کار از ناحیه‌ی خداوند اذنی ندارند؛ گذشته از آن که شرک نیز می‌باشد. ازلام با استخاره تفاوت بسیار دارد و ملاک و مناط حرمت ازلام به هیچ وجه در استخاره وجود ندارد و اگر شرک موجود در ازلام از آن گرفته شود، اشکالی در انجام آن نیست؛ همان‌گونه که برای بیدار شدن از خواب، از ساعت زنگی استفاه می‌شود؛ پس در استخاره با تسبیح از تسبیح طلب خیر نمی‌شود و با تسبیح از خداوند خیر خواسته می‌شود. مشرکان از ازلام طلب خیر می‌کردند و این امر چون از ناحیه‌ی خداوند اذنی ندارد و خیر را از غیر خداوند می‌خواهند حرام است؛ چرا که شرک در آن وجود دارد. اما پاسخ مرحوم علامه پذیرش این اشکال است و با مدد سنت و روایات می‌خواهد از آن پاسخ دهد. این در حالی است که چینش واژگان مذکور

به علامه مجال ارایه‌ی چنین پاسخی را نمی‌دهد، اما بنا بر دیدگاه ما، ازلام نوعی قمار بوده که افزوده بر این، شرک در آن وجود داشته و انصاب نیز بت‌پرستی و نص در شرک است و از این رو از «میسر» جدا افتاده و انصاب میان میسر و ازلام فاصله شده است. ازلام همانند میسر، قمار و همانند انصاب، شرک است و میسر قمار است اما شرک نیست و انصاب، شرک است و قمار نیست و ازلام هم شرک است و هم قمار و از این رو چینش آیه، شکل منطقی خود را دارد و از این نظر، اشکالی بر آن وارد نمی‌شود.

همان‌گونه که گذشت مشکل عمده‌ی دیگری که در کلام مرحوم علامه وجود دارد این است که ایشان استخاره با قرآن کریم را در حد استخاره با تسبیح و رقاع تنزل می‌دهند و تنها انتظاری که از آن دارند رفع حیرت و دفع شک است؛ در حالی که قرآن کریم موجودی زنده و حی است که قدرت ویزیت و راهنمایی به واقع و نشان دادن واقع را دارد.

از این بحث به دست می‌آید درست است که قرآن کریم استخاره را در میان مشرکان مطرح می‌کند، اما این به اعتبار اصل استخاره نیست، بلکه به این لحاظ است که آنان با تیرهای قرعه و ازلام به خداوند شرک می‌ورزیدند و برای دور داشتن آنان از شرک است که از استخاره یاد می‌نماید. افزوده بر این، استخاره امری توصلی است و برای جواز آن نیاز به ارایه‌ی دلیل نمی‌باشد و نبود دلیل بر حرمت، دلیل بر جواز آن است و هیچ یک از دلایل مورد ادعا بر منع از استخاره، توان اثبات حرمت آن را ندارد و استخاره امری جایز، عقلایی و نیز عقلانی است.

# فصل چهارم:

## استخاره از دیدگاه روایات

## «جایگاه استخاره از دیدگاه روایات»

شایسته است در این بخش به بررسی جایگاه استخاره از دیدگاه روایات حضرات معصومین علیهم السلام بپردازیم تا به فرهنگ اهل‌بیت علیهم السلام در این زمینه آشنا شویم.

علامه‌ی مجلسی از استخاره در کتاب الصلاة[1] موسوعه‌ی بی‌نظیر خویش؛ بحارالانوار سخن گفته و روایات آن را در این باب آورده که برخی از این روایات چنین است:

**روایت یکم:**

**أبواب الاستخارات وفضلها وكيفيّاتها وصلواتها ودعواتها[2]**

**باب ما ورد في الحثّ على الاستخارة والترغيب فيها والرضا والتسليم بعدها**

**فتح الأبواب: للسيّد الجليل علي بن طاوس والمقنعة: عن الصادق علیه السلام أنّه قال: يقول اللّه عزّ وجلّ: من شقاء عبدي أن يعمل الأعمال ولا يستخير بي.**

ـ امام صادق علیه السلام: خداوند می‌فرماید از شقاوت و بدبختی بنده‌ی من این است که کارها را بدون استخاره و طلب خیر از من انجام دهد.

روایت ناظر به آن است تا بندگان را به باطن عالم و امور ماورایی

---

۱- بحار الانوار، ج۹۱، ص ۲۲۲.

۲- بحار الأنوار، ج ۸۸، صص ۲۲۲ ـ ۲۲۶.

رهنمون دهد و فاعلیت خداوند و اهتمام بر حضرت حق را بـه آنـان گوشزد نماید و استخاره به معنای درخواست خیر عاملی برای ارتباط با نیمه‌ی پنهان و غیب هستی است. توصیه‌ی به استخاره همانند توصیه به بسمله در شروع انجام کار است و سـبب شـقاوت بـنده هـمان اهـتمام نداشتن به پرودگار و غفلت از جناب حق تعالی است.

این روایت به گونه‌ی زیر نیز آمده است:

**ومنه: نقلاً من الكتاب المذكور لسعد بن عبد اللّه، عن الحسين بن سعيد، عن عثمان بن عيسى، عن بعض أصحابه، عن أبي عبد اللّه‌عليه السلام قال: أنزل اللّه: إنّ من شقاء عبدي أن يعمل الأعمال ولا يستخيرني**[1].

این دو روایت بر استخاره با قرآن کریم دلالت صریح ندارد و مطلق طلب خیر را شامل می‌شود و در آن ظهور دارد و در حقیقت بر لزوم توکل در کارها و طلب رونق از خداوند متعال دلالت می‌کند و نه بر استخاره‌ی اصطلاحی و استخاره با قرآن کریم. در انجام هر کاری باید بر خـداونـد توکل داشت و از او طلب خیر کرد. باید به استقبال زندگی رفت و با نور عقل حرکت کرد و در موارد حیرت و تردید نیز می‌توان راهی را با توکل برگزید و استخاره نکرد؛ اما نداشتن طلب خیر از خداونـد نکـوهیده و نوعی استکبار است. طلب خیر نیز به استخاره بـا قـرآن کـریم مـنحصر نیست و استخاره با قرآن کریم همان‌گونه که پیش از این گذشت در موارد کلان و بسیار مهم مورد و موضوع دارد. در بررسی روایات استخاره آن‌چه حایز اهمیت است این است که نباید میان اسـتخاره بـا قـرآن کـریم بـا استخاره با رقاع و تسبیح با استخاره به معنای مطلق طلب خیر خلط نمود و آن را یکسان دید.

---

۱- بحار الانوار، ج ۸۸، ص ۲۲۵.

با توجه به دو تعبیر: «یقول الله عزّ وجلّ» در روایت نخست و تعبیر «أنزل الله» در روایت دوم فهمیده می‌شود که این دو بیان از احادیث قدسی است.

باید در نظر داشت که استخاره ننمودن برخی از عالمان با قرآن کریم یا تسبیح از کمال آنان ناشی می‌شود و نه از شقاوت؛ چرا که برخی از آن روی استخاره نمی‌کنند که به آن‌چه خداوند برای آنان تقدیر نموده راضی هستند و آن‌چه از ناحیه‌ی خداوند به آنان می‌رسد را خیر خود می‌دانند و در آن‌چه از حضرت حق به آنان می‌رسد گزینش و برگزیده ندارند و تمامی را با دل و جان می‌پذیرند. اولیای خدا به جایی می‌رسند که وصف حال آنان چنین است:

در طریقت هر چه پیش سالک آید خیر اوست

در صراط مستقیم ای دل کسی گمراه نیست

اما کسی که با قرآن کریم یا تسبیح استخاره می‌کند، نوعی حساب‌گری معقول دارد. او با عقل حسابگر خود چیزی را می‌خواهد که برای وی خوب باشد. موضوع روایات استخاره چنین افراد دوراندیشی هستند که با استخاره از خداوند متعال طلب خیر می‌کنند؛ چرا که در غیر این صورت، روی خود حساب باز کرده‌اند و نه روی خدا. آنان از خداوند تنها خیر و خوبی به معنای خوشایند نفس را می‌خواهند و نه سختی و مشکلات را. چنین افراد خیراندیش کسانی هستند که تاب بلا و مکافات را ندارند و عافیت‌طلبی را ترجیح می‌دهند؛ اما به هر حال، این معنا در استخاره‌ی تسبیح یا استخاره با قرآن کریم و مانند آن با این دو روایت طلب خیر ارتباطی ندارد.

مرحوم فیض الاسلام در ترجمه‌ی صحیفه‌ی سجادیه از این روایت یاد می‌کند و آن را برای استخاره با تسبیح یا قرآن کریم می‌آورد. وی در آن

جا از چند روایت یاد می‌کند و از هیچ یک تحلیلی ارایه نمی‌دهد و روایات این باب را ـ که دست‌کم در چهار معنای متفاوت به کار می‌رود و ما این معانی چهارگانه را پیش از این آوردیم ـ با هم خلط می‌نماید. وی در ذیل دعای امام سجاد علیه‌السلام که در باب استخاره است می‌نویسد: «استخاره بر چهار قسم است و نخستین آن، استخاره به دعاست؛ یعنی: استخاره‌ای که برای دعاست.» وی برای این قسم احادیثی می‌آورد که هیچ ارتباطی به «استخاره‌ی دعایی» ندارد و موضوع آن یا استخاره به قرآن کریم است یا استخاره‌های دیگر. چنین نوشته‌هایی بر احادیث و روایات حضرات معصومین علیهم‌السلام توجه و دقت لازم را نداشته‌اند.

**روایت دوم:**

**وعن المحاسن عن ابن محبوب، عن ابن رئاب، عن ابن مسکان، عن محمّد بن مضارب قال: قال أبوعبد اللّه علیه‌السلام : من دخل في أمر بغير استخارة ثمّ ابتلي لم يؤجر**[1].

ـ امام صادق علیه‌السلام فرمود: کسی که بدون استخاره به انجام کاری وارد شود و سپس گرفتار شود، اجری نمی‌برد.

این روایت می‌رساند نه‌تنها از استخاره منعی نشده، بلکه بر انجام آن تأکید گردیده است. حدیث حاضر سفارش می‌کند که کاری بدون انجام استخاره دنبال نشود. البته، ما مرزهای استخاره را در ضمن برشمردن اصول آن یادآور می‌شویم. این روایت می‌تواند هم مطلق طلب خیر از خداوند را بیان دارد و هم شامل استخاره‌ی اصطلاحی که به عنوان دانشی از آن یاد می‌شود گردد. بدیهی است کسی که بدون احتیاط و از سر غفلت وارد کاری شود و به امداد الهی توجهی نداشته باشد، هرگونه



۱- المحاسن، ج ۲، ص ۵۹۸.

آسیب و خسارتی که ببیند، از آن اجری نمی‌برد. البته باید توجه داشت انصراف اولیای الهی از استخاره از آن روست که آنان در پی خیرخواهی خود نیستند، بلکه آنان غرق در حق‌طلبی می‌باشند و این‌گونه است که از غافلان شمرده نمی‌شوند.

**روایت سوم:**

**المحاسن: عن محمّد بن عيسى اليقطيني وعثمان بن عيسى عمّن ذكره، عن بعض أصحابه قال: قلت لأبي عبد الله‌ عليه السلام: من أكرم الخلق على اللّه؟ قال: أكثرهم ذكراً للّه، وأعملهم بطاعته، قلت: فمن أبغض الخلق إلى اللّه؟ قال: من يتّهم اللّه. قلت: وأحد يتّهم اللّه؟ قال: نعم، من استخار اللّه فجاءته الخيرة بما يكره، فسخط فذلك يتّهم اللّه**[1].

ـ یکی از یاران امام صادق‌ عليه السلام از امام پرسید: گرامی‌ترین آفریده‌ی خداوند چه کسی است؟ حضرت فرمود: کسی که بیش‌ترین ذکر خداوند را بگوید، و طاعت بیش‌تری در کرده‌ی خود داشته باشد. وی عرض کرد: مبغوض‌ترین آنان کیست؟ حضرت فرمود: کسی که خداوند را متهم کند. وی با تعجب پرسید: آیا می‌شود کسی خداوند را متهم نماید؟ امام فرمود: بله، کسی که استخاره نماید و خیر او آید و ناخوشایند وی باشد و او از آن ناراحت شود و آن را نپسندد و خشم گیرد، چنین کسی خداوند را متهم نموده است.

استخاره بر وزن استفعال، از خیر است و معنای طلب می‌دهد. خیر چیزی است که به آن رغبت می‌شود برخلاف شر که ناپسند است. استخاره در مقام بیان خیر مطلق نیست و خواهان باید توجه داشته باشد که آن‌چه در استخاره از خیر گفته می‌شود خیر نسبی است که با امور ناپسند، مکروه، ناخوشایند، دشوار و خطرناک نیز جمع می‌شود و ما را از

---

۱- المحاسن، ج ۲، ص ۵۹۸.

مشکل و شر بیش‌تر پرهیز می‌دهد و از این رو نباید انتظار داشت در کاری که استخاره‌ی آن خوب آمده است هیچ گونه شر، ضرر، آفت و آسیبی دیده نشود و نباید در استخاره، با پیشامد امر ناپسندی در کار، خداوند را متهم کرد. به طور مثال، کسی ممکن است برای مسافرت استخاره کند و خوب آید، اما وی در مسافرت، تصادف می‌کند و زخمی می‌شود، در این صورت، وی نباید خداوند را متهم سازد؛ چرا که شاید وی چنان‌چه در خانه‌ی خود می‌ماند به نوعی دیگر می‌مرد یا کشته می‌شد؛ پس مسافرت و تصادف وی از مرگ او پیش‌گیری می‌کند و خداوند که به اسرار پنهان عالم آگاه است، او را با شرّ اندک از شرّ بزرگ‌تر پرهیز می‌دهد و بشر با خرد محدود خود نمی‌تواند بر همه‌ی اسباب و علل عالم احاطه پیدا نماید و هیچ گاه نمی‌تواند خداوند را با ادعایی بی‌پایه و ناآگاهانه در معرض اتهام و سخن بی‌پایه‌ی خویش قرار دهد، از این رو هیچ جایی برای آن نیست که خواهان، از استخاره‌ای که نموده است پشیمان شود که این کار نیز همانند برخورد کسانی است که به استخاره به صورت کلی بی‌اعتنا هستند و به ماورای عالم و امدادات غیبی آن توجهی ندارند و از حضرت حق غافل می‌باشند که این خود از شقاوت آنان است. البته، این امر به معنای نادیده‌گرفتن توان عقل یا وسواس در کثرت استخاره نیست که توضیح آن پیش از این گذشت.



این روایت نیز در استخاره به معنای مطلق طلب خیر ظهور دارد و ممکن است استخاره با قرآن کریم را مقصود نداشته باشد، اما باز نباید تقدیرات الهی را نادیده گرفت و در کارها از طلب خیر غفلت ورزید.

**روایت چهارم:**

**الفتح: قال: وجدت في أصل العبد الصالح المتّفق عليه محمّد بن أبي عمير رضي اللّه عنه عن ربعي، عن المفضّل قال: سمعت أبا عبد اللّه عليه‌السلام يقول: ما**

**استخار اللّه عزّ وجلّ عبد مؤمن إلّا خار له، وإن وقع ما يكره**[1].

ـ مفضل گوید از امام صادق علیه السلام شنیدم که فرمود: بنده‌ی مؤمنی از خداوند استخاره نکند جز آن که خداوند خیر را به او نشان دهد؛ هرچند چیزی پیش آید که آن را ناپسند دارد.

موضوع این روایت، استخاره با قرآن کریم نیست، بلکه طلب خیر به صورت عام است و معنای دعایی آن را می‌گوید و دعای وی همان استجابت اوست و دست‌کم در دعا به خیر می‌رسد.

**روایت پنجم:**

**ومنه، نقلاً من كتاب الدعاء لسعد بن عبد اللّه، عن أبي عبد اللّه علیه السلام أنّه كان يقول: قال اللّه: من لم يرض بقضائي ويشكر نعمائي ويصبر على بلائي فليطلب ربّاً سوائي غيري، ومن رضي بقضائي وشكر نعمائي وصبر على بلائي كتبته في الصدّيقين عندي. وكان يقول علیه السلام: من استخار اللّه في أمره فعمل أحد الأمرين فعرض في قلبه شيء، فقد اتّهم اللّه في قضائه**[2].

ـ امام صادق علیه السلام: خداوند می‌فرماید: کسی که به قضا و حکم من راضی و خشنود نیست و نعمت‌های مرا شکر نمی‌گوید و بر بلای من بردبار نیست پس پروردگاری غیر از من را بجوید، و کسی که به قضای من خشنود است و نعمت‌های مرا سپاس می‌گوید و بر بلای من صبر و شکیبایی دارد، نام وی را در زمره‌ی صادقان درگاهم می‌نگارم. امام صادق علیه السلام بارها می‌فرمود: کسی که در امر خود از خداوند استخاره خواهد و یکی از دو کار را انجام دهد و در قلب او تردید یا نارضایتی به آن کار باشد، خداوند را در حکم و قضای خود متهم نموده است.

فرازهای نخست این روایت از صفات صدیقین سخن می‌گوید و به

---

۱- وسائل الشیعه(آل البیت علیهم السلام)، ج ۸، ص ۸۲.

۲- پیشین.

استخاره ارتباطی ندارد. استخاره‌ای که در این روایت از آن سخن گفته می‌شود به معنای دعاست و استخاره به معنای طلب خیر از حق است. طلب خیر نیز منحصر در استخاره با قرآن کریم نیست و مطلق دعا را در بر می‌گیرد و کسی که از خداوند طلب خیر کند، اما با مشکلی رو به‌رو شود نباید خداوند را متهم سازد؛ چرا که ممکن است خداوند شر بسیاری را با شر اندک از او دفع کرده باشد. انسان نمی‌تواند به آسانی از پشت پرده‌ی ماجراهایی که برای وی پیش می‌آید آگاه شود.

البته ظهور این روایت در طلب خیر به صورت مطلق و به گونه‌ی دعایی با استخاره با قرآن کریم و دیگر استخاره‌های شرعی مانند استخاره با تسبیح و رقاع منافاتی ندارد.

**روایت ششم:**

**وبالإسناد المتقدّم عن شيخ الطائفة، عن ابن أبي جيد، عن محمّد بن الحسن بن الوليد، عن محمّد بن الحسن الصفّار، عن محمّد بن عبد الجبّار، عن الحسن بن علي بن فضّال، عن عبد اللّه بن ميمون القداح، عن أبي عبد اللّه‌عليه‌السلام قال: ما أبالي إذا استخرت اللّه على أيّ طرفي وقعت، وكان أبي يعلّمني الاستخارة كما يعلّمني السور من القرآن**[1].

ـ امام صادق‌عليه‌السلام فرمود: چون از خداوند استخاره نمایم، اهمیت نمی‌دهم که استخاره چه آمده است: خوب یا بد. پیوسته پدرم استخاره را به من آموزش می‌داد همان‌گونه که سوره‌ها را به من تعلیم می‌داد.

این روایت در استخاره با قرآن کریم ظهور دارد.

**روایت هفتم:**

**مجالس الشيخ: عن المفيد، عن علي بن خالد المراغي، عن محمّد ابن الفيض العجلي، عن أبيه، عن عبد العظيم الحسني، عن محمّد بن علي بن**

۱- بحار الانوار، ج ۸۸، ص ۲۲۴.

**موسی عن آبائه‌علیهم‌السلام، عن أمیر المؤمنین‌علیه‌السلام قال: بعثني رسول الله‌صلی‌الله‌علیه‌وآله إلی الیمن فقال لي وهو یوصیني: یا علي، ما حار من استخار، ولا ندم من استشار**[1].

امیرمؤمنان‌علیه‌السلام فرمودند پیامبر اکرم‌صلی‌الله‌علیه‌وآله مرا به یمن فرستاد، در حالی که به من سفارش می‌نمودند: هر کس استخاره کند سرگردان نمی‌ماند، و کسی که مشورت کند پشیمان نمی‌شود.

این روایت به مقایسه‌ی استخاره با مشورت و تفاوت آن با مشورت اشاره دارد.

استخاره افزون بر جهات ظاهری کار، جهات باطنی آن را نیز لحاظ می‌نماید اما در مشورت تنها جهات ظاهری مورد اعتبار قرار می‌گیرد و خواهان مشورت بر آن نیست تا مشاور وی جهات باطنی کار را برای او بازگو کند؛ چرا که مشورت به صورت نوعی با افرادی کارشناس انجام می‌شود که تجربه و دانش بیش‌تری در آن کار دارند و با عقل عادی خود نظر می‌دهند.

برای نمونه، کسی که می‌خواهد خودرویی را بخرد ممکن است با کارشناس فنی مشورت کند و وی از لحاظ مکانیکی دریابد که آن خودرو تصادف، نقص و مشکل فنی نداشته و قیمت آن نیز کارشناسی شده و مناسب است اما وی نمی‌تواند پیش‌بینی کند که آیا خریدار با آن تصادف می‌کند یا نه و چنین چیزی از تیررس عقل عادی وی خارج است اما این استخاره است که نیمه‌ی پنهان آن را آشکار می‌سازد و به کشف امور غیبی نایل می‌آید.

در مثالی دیگر، شخصی برای خرید خانه‌ای که به حسب ظاهر و به

---

۱- الامالی، ص ۱۳۶.

نظر کارشناس بسیار مناسب بود استخاره کرد و استخاره‌ی وی برای خرید آن بد آمد، اما وی به این بهانه که استخاره به دل بستگی دارد، به آن عمل نکرد. وی برای دو سال در آن خانه که بسیار به وی خوش آمده بود زندگی کرد و در این مدت ایراد می‌گرفت که چرا برای خرید خانه‌ای که از آن این همه لذت می‌برد چنین استخاره‌ای آمده است، اما بعد از گذشت این مدت، ناگهان چاه آن فرو ریخت و همسر و کودک وی در آن خفه شدند. بدیهی است تشخیص این امر از کارشناس و معمار آن در دو سال پیش بر نمی‌آید و عقل عادی آنان توان دیدن چنین امری را ندارد و این استخاره بوده که آن را دیده و به وی خبر داده است اما وی در این زمینه خود را در پناه مصونیت قرآن کریم قرار نداد.

پشیمانی در مشورت به این اعتبار است که عامل می‌گوید چرا از افرادی که آگاه‌تر و داناتر از من بودند، استفاده نکردم اما حیرت، نسبت به امور پنهانی و باطنی است و پشیمانی شمرده نمی‌شود و از این رو در این روایت از مشورت که در امور ظاهری استفاده می‌شود و نه از امور باطنی، و از معلومات ظاهری و صوری مدد گرفته می‌شود با «ندم» و در استخاره با «حار» تعبیر آمده است. تعبیر «ما حار من استخار» به استخاره با قرآن کریم و دیگر انواع آن انصراف دارد و نه در مطلق طلب خیر به تنهایی. حیرت نسبت به ناآگاهی‌های پنهانی است و به طور کلی، چیزی که در استخاره با قرآن کریم بسیار اهمیت و عظمت دارد، اطلاع از برخی امور غیبی است که در تیررس عقل عادی کارشناسان فن نیست. موضوع استخاره امور پنهانی است که در تیررس دید عقل قرار نمی‌گیرد وگرنه در امور ظاهری جای استخاره نیست و همان‌گونه که گذشت استخاره و مشورت و اندیشه مرزهای خاص خود را دارد و نباید آن را در هم آمیخت و توان یکی را از دیگری انتظار داشت. از این رو استخاره نه تنها

با خرد منافاتی ندارد، بلکه می‌تواند دست عقل را بگیرد و به مدد او آید؛ چرا که عقل پای خود را از گلیم خویش درازتر نمی‌کند و در اموری که محدوده‌ی بررسی او نیست دخالتی نمی‌نماید.

از این جا تفاوت میان استخاره با قرآن با غیر آن دانسته می‌شود و آن این که قرآن کریم افزوده بر رفع حیرت عملی، حیرت و سرگردانی علمی را نیز برطرف می‌کند و خواهان را راهنمایی و رهبری می‌کند و برای او نسخه‌ی عملی می‌پیچد و مشکلات مسیر و شیوه‌ی گذار از آن را به وی می‌نماید، اما استخاره‌های دیگر تنها حیرت عملی را بر می‌دارد و در این مسیر می‌شود با هر چیزی حتی به همانند نهج البلاغه و صحیفه‌ی سجادیه یا دیوان حافظ استخاره کرد اما دامنه‌ی رفع حیرت آن محدود است و به صرف امر به انجام دادن یا ترک کردن آن هم‌چون رقاع و تسبیح محدود می‌شود.

**روایت هشتم:**

**«عن المعلّي باسناده عن أبـي عـبداللّـه عليه السلام قـال: «كـان أبـي إذا أراد الاستخارة في أمر توضّأ وصلّى ركعتين، وإن كانت الخـادمة تكـلّمه يـقول سبحان اللّه، و لا يتكلّم حتّى يفرغ»**[1].

ـ امام صادق عليه السلام فرمود: همواره پدرم چنین بود که هرگاه بر آن بود تا در موردی استخاره کند وضو مـی‌گرفت و دو رکـعت نـماز مـی‌گزارد و چنان‌چه خدمت‌کار ایشان با وی سخنی می‌گفت، «سبحان الله» را بر زبان جاری می‌نمود و چیزی نمی‌فرمود تا این که استخاره به انجام رسد.

روایت که می‌فرماید حضرت وضو می‌گرفت، به این معنا نیست که امام وضو نداشته و برای آن وضو می‌گرفته، بلکه مراد این است که آن

---

۱- بحار الانوار، ج ۹۱، ص ۵۹۹، باب ۱.

حضرت مخصوص استخاره وضو می‌گرفته و این عمل با گزاردن نماز، برای آن حضرت علیه‌السلام استجماع می‌آورده است.

هم‌چنین سبحان الله گفتن آن حضرت، پاسخ ایشان با اخلاق و ادب به خدمت‌کار بوده است؛ چرا که دادن پاسخ به پرسشی که شده همانند پاسخ گفتن به سلام امری واجب است و حضرت با این پاسخ شایسته، خادم را متوجه این کار می‌کند که اینک جای سؤال نیست؛ چرا که حضرت می‌خواهد با اتصال به حقیقت بی‌نهایت عالم، خود را عروج دهد و خویش را به حضرت حق مرتبط سازد.

این روایت با تعبیر «کان ابی» می‌رساند که مشی حضرت در استخاره چنین بوده است و کسانی که بی‌محابا دست به قرآن کریم می‌برند و ده‌ها استخاره را در زمانی اندک انجام می‌دهند گویا باید توانی با توان بی‌نهایت داشته باشند. البته، استجماع با سرعت در استخاره منافاتی ندارد و فردی می‌تواند آن دو را با هم همراه سازد.

برای به دست آوردن استجماع که از مهم‌ترین ارکان استخاره است می‌توان «وضو» گرفت. تحصیل استجماع و توجه روش‌های دیگری نیز دارد که در «روان‌شناسی قرآن کریم» از آن سخن گفته می‌شود. استجماع به معنای جمع کردن خود، فشرده نمودن تمامی انرژی، توان و نیروی خود و متراکم و کپسول کردن آن است و استخاره کننده باید در وجود خود اشراف، استحضار و حضوری بیابد تا بتواند خود را با قرآن کریم مرتبط کند.

این امر اگرچه بدون تحصیل وضو و نماز نیز می‌تواند شکل پذیرد، به استناد این روایت می‌توان گفت مستحب است برای انجام استخاره وضو گرفت؛ به این معنا که خوانده می‌تواند برای انجام استخاره وضو بسازد؛ زیرا وضو امری عبادی است و نه توصلی، و انجام عبادت بدون حجت

شرعی ممکن نیست؛ همان‌گونه که در انجام هر کار خیری امر به وضو دارد.

در انجام استخاره؛ خواه با قرآن کریم باشد یا با تسبیح، خواندن دعا لازم نیست، بلکه آن‌چه در استخاره مهم است و ملاک صحت استخاره به شمار می‌رود، توان برقراری ارتباط و توجه و استجماع است و کسی که بتواند در استخاره با قرآن کریم استجماع نماید و ارتباط خود را با قرآن کریم برقرار کند و توجه داشته باشد که چه می‌کند؛ هرچند هیچ گونه دعا، مناجات و ذکری نداشته باشد، استخاره‌ی وی صحیح است. همان‌گونه که گذشت استجماع برای برقراری توازن با حرکت و سیر سریع قرآن کریم و مبدء فیض است. ما غافلیم از این که خداوند حقیقتی است که همواره در شأنی است و نه یک مفهوم صرف و قرآن کریم نیز وحی موّاج و دریایی پرشکوه است که با بیش از سرعت نور حرکت می‌کند و ما برای ایجاد ارتباط با آن ناچار از یافتن توازن و داشتن سرعتی متعادل و هماهنگ با این سرعت سیر هستیم و این امر تنها در پرتو استجماع نفس با همه‌ی نیرویی که دارد و با توجه، اراده و تمشّی در حد توان امکان‌پذیر می‌شود.

**روایت نهم:**

**«عن هارون بن خارجه قال: سمعت أبا عبداللّه‌علیه‌السلام یقول: إذا أراد أحدکم أمراً فلا یشاورنّ فیه أحداً من النّاس حتّى یبدء فیشاور اللّه، قلت: وما مشاورة اللّه؟ قال: یبدء فیستخیر اللّه فیه أولاً، ثمّ یشاور فیه، فإنّه إذا بدء باللّه تبارک وتعالى أجرى اللّه له الخیرة على لسان من یشاء من الخلق»**[1].

احمد برقی به نقل از هارون بن خارجه گوید از امام صادق‌علیه‌السلام شنیدم

۱- أحمدبن محمّد بن خالد البرقي، المحاسن، ج ۲، ص ۵۹۸.

که فرمودند: هنگامی که خواستید کاری را انجام دهید با کسی مشورت نکنید تا آن را با مشورت از خداوند آغاز نمایید. عرض کردم مشورت با خدا به چه معنایی است؟ فرمود: ابتدا از حق تعالی طلب خیر نما و سپس مشورت کن تا خداوند خیر را بر زبان کسی که با او به مشاوره و رایزنی می‌نشینی جاری سازد.

ما پیش از این رابطه‌ی استخاره و مشورت را تحلیل نمودیم و در آن جا گفتیم که تقدم و تأخر مشورت و استخاره چگونه است و تحلیل امام علیه‌السلام در این روایت با بیان ما تفاوتی ندارد؛ زیرا ناظر به باطن کار است و مراد از استخاره در این روایت مطلق طلب خیر است و نه استخاره‌ی اصطلاحی و استخاره با قرآن کریم. این روایت می‌فرماید اگر نخست از خداوند متعال طلب خیر شود، و سپس مشورت گردد، خداوند خیر را بر زبان دیگران جاری می‌کند که این سخن از سلسله اموری باطنی و ماورایی حکایت دارد که می‌شود در مسیر انجام کارها، دست انسان به ارشاد و هدایت گرفته شود.

**روایت دهم:**

**«محمّدبن علي بن الحسين بإسناده عن حمّادبن عثمان، عن أبي عبدالله علیه‌السلام أنّه قال في الاستخارة: أن يستخير الله الرجل في آخر سجدة من ركعتي الفجر مأة مرّة ومرّة، تحمد الله وتصلّي على النبي وآله، ثمّ تستخير الله خمسين مرّة، ثمّ تحمد الله وتصلّي على النبي صلی‌الله‌علیه‌وآله وتمّم المأة والواحدة».**

ـ امام صادق علیه‌السلام درباره‌ی چگونگی استخاره فرمودند: باید در سجده‌ی آخر نماز صبح یکصد و یک مرتبه طلب خیر نمود و سپس بر خداوند حمد فرستاد و سپس بر محمّد و آل او صلوات فرستاد و بعد از آن پنجاه مرتبه طلب خیر نمود و دوباره حمد خدا نمود و صلوات فرستاد و طلب خیر خود را به یکصد و یک مرتبه پایان بخشد.

چنین استخاره و طلب خیر از خداوند بیش‌تر جنبه‌ی پیش‌گیری از وقوع در مشکلات دارد تا برای فردی که به مشکل گرفتار آمده است.

**روایت یازدهم:**

**«عن هارون بن مسلم، عن مسعدة بن صدقة، عن الصادق عليه‌السلام في حديث قال: اللهمّ، إنّي أستخيرك برحمتك، وأستقدرك الخير بقدرتك عليه؛ لأنّك عالم الغيب والشهادة، الرّحمن الرحيم، فاسألك أن تصلّي على محمّد النّبي وآله، كما صلّيت على إبراهيم وآل إبراهيم، إنّك حميد مجيد. اللهمّ إن كان هذا الأمر الذي أريده خير إليّ في ديني ودنياي وآخرتي فيسّره لي، وإن كان غير ذلك فاصرفه عنّي واصرفني عنه».**

ـ امام صادق عليه‌السلام در دعای استخاره می‌فرمودند: خداوندا، من به رحمت و بخشایندگی‌ات از تو خیر می‌خواهم، و از تو می‌خواهم که مرا بر خیر توانا سازی به قدرت بالغی که داری؛ زیرا تو دانای بر غیب و آشکاری، بخشنده و مهربانی و از تو می‌خواهم که بر محمّد؛ پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و خاندان وی درود فرستی همان‌گونه که بر ابراهیم و آل او درود فرستادی که تو پسندیده و بزرگواری. خداوندا، اگر کاری که بر آنم تا آن را انجام دهم برای دین، دنیا و آخرت من خیر است؛ پس آن را هموار و آسان فرما و چنان‌چه چنین نیست و برای دین، دنیا یا آخرت خیری ندارد، هم آن کار را از من بازگردان و هم مرا از آن منصرف ساز. دعاهای استخاره بسیار است و ما بخشی از آن را در این کتاب آورده‌ایم. همان‌گونه که گذشت این دعاها عاملی برای ایجاد ارتباط انسان با ماورای عالم هستی و توجه دادن وی به جهان غیب و امدادهای الهی است.

نکته‌ای که در این دعا حایز اهمیت و شایان ذکر است این است که حضرت خیر را به صورت وسیع و گسترده در سه جهت: دین، دنیا و آخرت از خداوند می‌خواهند و دنیا را در میان دین و آخرت بیان می‌دارد

و به آن عظمت می‌بخشد. دنیا در این تعبیر، نگین دین و آخرت شده است؛ زیرا دنیاست که موضوع دین و آخرت قرار می‌گیرد. دنیا اسم اعظم الهی است و متاسفانه همواره مورد بی‌مهری و تحقیر قرار می‌گیرد. البته دنیاداری غیر از دنیامداری است و ما مرزهای ظریف آن را در کتابی به نام «روشنای دنیاداری و دنیامداری» توضیح داده‌ایم. باید دانست سعادت آخرت بدون سلامت دنیا ممکن نیست و کسی که سلامت دنیوی ندارد، از سعادت اخروی و آن جهانی نیز محروم خواهد گشت. سعادت دنیا با فقر و فلاکت سازگار نیست و هیچ یک از پیامبران الهی فقیر نبوده‌اند. البته دنیا غیر از مفاسد و هوس‌های نفسانی است و همان‌گونه که گذشت دنیاپرستی غیر از دنیا داری است.

هم‌چنین در این روایت سخنی از شر دیده نمی‌شود و کلام به صورت عفیفانه و در قالب: **«وإن كان غير ذلك»** آمده است و با این تعبیر، ذهن آدمی را از یأس، ناامیدی، کژی، کاستی، عیب، نقص، حرمان و طغیان تطهیر می‌سازد.

**روایت دوازدهم:**

**«وعنه، عن مسعدة بن صدقة، عن جعفر بن محمّد عليهما السلام قال: كان بعض آبائي عليهم السلام يقول: اللهمّ لك الحمد، وبيدك الخير كلّه، اللهمّ إنّي أستخيرك برحمتك، وأستقدرك الخير بقدرتك عليه، لأنّك تقدر ولا أقدر، وتعلم ولا أعلم، وأنت علّام الغيوب، اللهمّ فما كان في أمر هو أقرب من طاعتك وأبعد من معصيتك وأرضى لنفسك وأقضى لحقّك فيسّره لي ويسّرني له، وما كان من غير ذلك فاصرفه عنّي واصرفني عنه، فإنّك لطيف لذلك، والقادر عليه».**

امام صادق عليه السلام می‌فرمایند یکی از پدرانم در دعای استخاره می‌فرمود: خداوندا، ستایش از آن توست، و خیر در دستان قدرت تو قرار دارد، من به رحمت و بخشندگی‌ات از تو خیر می‌خواهم، و از تو

می‌خواهم که مرا بر خیر توانا سازی که توانا تویی و من توانی ندارم و دانا تویی و من آگاهی ندارم؛ آن که همه‌ی جهات غیب و پنهانی‌ها را می‌داند تویی. خداوندا، آن‌چه را که به پیروی و طاعت از تو نزدیک است و از گناه و عصیان بر تو دورتر است و تو آن را خوش می‌داری و حق خداوندی تو را پاس می‌دارد، پس آن را بر من هموار و آسان ساز و مرا نیز برای پذیرش آن نرم نما و چنان‌چه چنین نیست، آن را از من بازگردان و مرا نیز از آن منصرف ساز که تو بر آن لطف داری و بر آن توانایی.

تعبیر: «**فيسّره لي ويسّرني له**» و نیز تعبیر: «**فاصرفه عنّي واصرفني عنه**» در این روایت و نیز در روایت پیشین به ارتباط تنگاتنگ پدیده‌های هستی با خود و نیز با خداوند متعال اشاره دارد و این که دنیا عالمی مشاعی است که هیچ پدیده‌ای از پدیده‌ی دیگر جدا نیست و همه بر هم تأثیر و تأثر دارند و موجودات و حقایق به تشبک و اصطکاک در آغوش هم قرا دارند به‌گونه‌ای که با کم‌ترین جابجایی یک پدیده، پدیده‌ای دیگر در خطر می‌افتد یا به خیری می‌رسد و تمامی ارتباطات این‌گونه است و هر پدیده‌ای با پدیده‌ای دیگر مرتبط است. چنین ارتباط تنگاتنگی می‌رساند هیچ پدپده‌ای به تنهایی و بدون مددگرفتن از خداوند امکان حیات و زندگی ندارد و این عنایات الهی و ربوبی و امداد فرشتگان غیبی و مدبرات امر است که آنان را زنده نگاه می‌دارد. توجه به این نکته از ارکان معرفت و راه‌یابی به باطن عالم است و رمز آن شب‌زنده‌داری است. شب‌زنده‌داری و احیای به عبادت و بندگی سبب نیرو گرفتن از غیب عالم و حضرت حق می‌شود. باطن شب و خلوت دل در تاریکی است که می‌تواند باطن بنده را آباد و زنده سازد و او را از جهان خفتگان و مردگان بیرون کشاند و هیچ عمل بزرگی در روز با کوچک‌ترین عملی که در شب انجام می‌شود در تأثیری که بر تربیت باطن آدمی دارد قابل

مقایسه نیست. تعبیر: «**فإنّك لطيف لذلك**» بر نقش آفرینی اسم لطیف خداوند در عالم تأکید دارد و همین نکته را خاطرنشان می‌سازد. با توجه به مضامین بلند این دعا باید گفت استخاره در واقع سرعت گرفتن و همگام شدن با پدیده‌هایی است که به سرعت در حال حرکت و برخورد با یکدیگر هستند و با استخاره مدد الهی طلب می‌شود تا ما را در این سیر پر سرعت نگاه دارد و چه بسا که سرعت خواهان را با آن موزون و متعادل سازد و یا بر آن پیشی دارد تا خیراتی که بر عالم ناسوت نازل شده است به صید وی درآید؛ چرا که هرگونه سستی و اهمالی آن را بهره‌ی کسی می‌سازد که در سرعت و سبقت‌گرفتن بر خیرات از دیگران پیش‌تر است.

در ادامه‌ی بحث از روایات باید گفت: همان‌گونه که در این روایت با تعبیر: «**وما كان من غير ذلك فاصرفه عنّي**» آمده و در روایت پیش نیز به آن اشاره شد، دقت در روایات باب استخاره نگرش مثبت‌انگاری اولیای معصومین علیهم‌السلام را به دست می‌دهد و آنان همواره در گفتار خود نیمه‌ی پر لیوان را موضوع قرار می‌داده‌اند، نه آن که نیمه‌ی خالی را نبینند. موضوع در روایات استخاره همواره خیر است و هیچ گاه گفته نمی‌شود استخاره بگیرید تا از شرور کار خود آگاهی یابید، بلکه یا به انجام کاری سفارش شده یا از آن نهی گردیده است و چیزی از شر در آن وجود ندارد. چنین نگرشی می‌رساند فرهنگ شیعه بر اساس فرهنگ خوش‌بینی واقعی، خیرنگری حقیقی و نیک‌اندیشاری است و هیچ گاه شرور و آفات را موضوع سخن قرار نمی‌دهد. موضوع قرار ندادن امور منفی به معنای نادیده‌گرفتن آن نیست. در استخاره از قرآن کریم که در واقع استخاره از خداوند متعال است جایی برای سوء ظن وجود ندارد و این گونه است که همواره موضوع این روایات، خیر و حسن ظن به خداوند متعال قرار

می‌گیرد. در بحث اسما نیز گفته شد اسمای جلالی اسمایی ثانوی ذاتی و تابع اسمای اولی و جمالی هستند و سوء ظن نیز ذهنیتی ثانوی است که از آسیبی که به صاحب آن وارد آمده است و با زمینه‌ای پیشینی از او ناشی می‌شود که این زمینه به صورت کلی در استخاره منتفی است و هیچ گاه موضوعیت نمی‌یابد.

**روایت سیزدهم:**

**روي عن الإمام الجواد عليه السلام لعلي بن أسباط: «ولا تكلّم أحداً بين أضعاف الاستخارة حتّى تتمّ مأة مرّة».**

ـ از امام جواد عليه السلام روایت شده که فرمودند: هرگاه استخاره‌ای می‌کنی در میانه‌ی آن با کسی سخن مگو تا آن که صد مرتبه‌ی ذکر آن پایان پذیرد.

این دستور برای پیدایش استجماع و توان برقراری ارتباط با غیب عالم است. برای این منظور باید گفت برای استخاره آدابی قرار داده شده که در برخی از کتاب‌های روایی و فقهی جمع آوری گردیده است.

**روایت چهاردهم:**

**«ذكر العلاّمة قدّس اللّه سرّه في مصباحه: أنّ هذه الاستخارة مرويّة عن صاحب الأمر عليه السلام، وهي أن يقرء الحمد عشراً، فثلثاً، فمرّة، ثمّ يقرء القدر عشراً، ثمّ يقول ثلثاً: اللهمّ، إنّي أستخيرك لعلمك بعاقبة الأمور وأستشيرك الحسن ظنّي بك في المأمول والمحذور. اللهمّ، إن كان الأمر الفلاني وتسمية ممّا قد نيطت بالبركة اعجازه وبواديه وحفّت بالكرامة أيّامه ولياليه فخر لي اللهمّ فيه خيرة ترد شموسه ذلولاً وتقعض أيّامه سرور اللهمّ إمّا أمر فأتمر وإمّا نهي فانتهى. اللهمّ إنّي أستخيرك برحمتك خيرةً في عافية، ثمّ يقبض على قطعة من السبحة ويضمر حاجته، فإن كان عدد ذلك القطعة فرداً فليفعل، وإن كان زوجاً فليترك».**

ـ مرحوم علامه طوسی در مصباح المتهجد گوید: این استخاره از

حضرت صاحب الامر(عجل الله تعالی فرجه الشریف) روایت شده که فرمودند: نخست سوره‌ی حمد را ده مرتبه و سپس سه مرتبه و بعد از آن یک مرتبه می‌گویی و سپس سوره قدر را ده مرتبه و آن‌گاه سه مرتبه قرائت می‌کنی و بعد از آن سه بار می‌گویی: «**اللهمّ، إنّي أستخيرك لعلمك بعاقبة الأمور وأستشيرك الحسن ظنّي بك في المأمول والمحذور. اللهمّ، إن كان الأمر الفلاني وتسمية ممّا قد نيطت بالبركة إعجازه وبواديه، وحفّت بالكرامة أيّامه ولياليه، فخر لي اللهمّ فيه خيرةً ترد شموسه ذلولاً، وتقعض أيّامه سرور، اللهمّ إمّا أمر فأتمر وإمّا نهي فانتهى. اللهمّ إنّي أستخيرك برحمتك خيرةً في عافية**».

در این استخاره از خداوند رفع تحیر و سرگردانی خواسته نمی‌شود، بلکه با استخاره از خداوند راهکاری برای انجام بهترین کار به بهترین نحو ممکن خواسته می‌شود تا در متن زندگی از آن بهره‌مند گردد و نه آن که از لحاظ ذهنی و نفسی تنها سرگردانی و شک او زایل گردد و صرف باور و عقیده باشد.

در رابطه با شماره‌ی سوره‌ها و دعاهای یاد شده باید گفت این تعداد برای آن است که استخاره‌گیرنده بتواند خود را با غیب جهان خارج مرتبط سازد و آن را پوشش دهد. استخاره برقراری ارتباط با ماورا و مظاهر اسمای الهی است که برای برخی بدون ذکر و دعا و نیز بدون توجه و مراقبت حاصل نمی‌شود. روان‌کاوی قهرمانان و بدل‌کاران نیز این معنا را به دست می‌دهد که آنان برای انجام کارهای خطیر خود گاه ده‌ها بار نیت و اراده می‌نمایند و تنها در یک نیت و اراده است که خود را موفق می‌بینند و به کار خطرناک خود اقدام می‌نمایند. بر این اساس، به گاه گفتن این اذکار، هرگاه خواهان اراده‌ی خود در ارتباط با عوالم برتر را موفق دید می‌تواند به همان چیزی که در آن هنگام بر قلب وی وارد می‌شود عمل

نماید؛ هرچند اعداد گفته شده را نیاورده باشد و در صورتی که اعداد گفته شده را عمل نماید اما خود را ناتوان از برقراری ارتباط می‌بیند، هرچند آن را به ده‌ها برابر نیز برساند فایده‌ای ندارد. باید توجه داشت که شماره‌های متفاوتی که در این روایات آمده ممکن است با توجه به اختلاف حال مخاطبان و توان آنان باشد؛ همان‌گونه که این تفاوت می‌تواند برآمده از متعلق و موضوع استخاره باشد؛ چنان‌که روایت زیر به آن صراحت دارد:

**روایت پانزدهم:**

«**وروى حمّاد بن عيسى، عن ناجية عن أبي عبد اللّه‌عليه‌السلام أنّه كان إذا أراد شراء العبد أو الدابّة أو الحاجة الخفيفة أو الشيء اليسير استخار اللّه عزّ وجلّ فيه سبع مرّات، فإذا كان أمراً جسيماً استخار اللّه مأة مرّة**»[1].

ـ از امام صادق‌عليه‌السلام روایت شده چون ایشان بر آن بود تا چیزی مانند عبد یا حیوان بارکش یا نیازی سبک و چیزی کوچک را بخرند هفت بار طلب خیر می‌کرد ولی اگر کار خیلی مهم و سنگین بود، صد بار طلب خیر می‌نمودند.

کسی که به علوم غریبه، مسایل اعداد و ریاضت آگاهی دارد، حقانیت شماره‌های یاد شده را به‌نیکی در می‌یابد و از این که این آمار و ارقام به‌راحتی در اختیار شیعیان قرار گرفته است به اعجاب فرو می‌رود. وجود این حقایق در دین نشان می‌دهد که هرچه سطح علمی مردم رو به تزاید گزارد و آنان با نگاه علمی به روایات ما نگاه کنند، بر حقانیت آن آگاهی بیش‌تری می‌یابند و چنین نیست که رشد علوم انسانی حتی در بستر غیر اسلامی آن به ضرر دین و دین‌داری باشد؛ هرچند می‌تواند به ضرر برخی

۱- من لا یحضره الفقیه، الشیخ الصدوق، ج ۱، ص ۵۶۳.

از متولیان امور دینی که توان تحلیل و تبیین دین مبین اسلام را ندارند تمام گردد.

**روایت شانزدهم:**

**«عن محمّدبن عیسی، عن عمرو بن إبراهيم، عن خلف بن حمّاد، عن إسحاق بن عمّار، عن أبي عبدالله‌علیه‌السلام، قال: قلت له: ربّما أردت الأمر يفرق منّي فريقان: أحدهما يأمرني، والآخر ينهاني؟ قال: فقال إذا كنت كذلك فصلّ ركعتين، واستخر الله مأة مرّة ومرّة، ثمّ انظر أجزم الأمرين لك، فافعله، فإنّ الخيرة فيه إن شاء الله، ولتكن استخارتك في عافية فإنّه ربّما خير للرجل في قطع يده وموت ولده وذهاب ماله[1]».**

ـ اسحاق بن عمار گوید: به امام صادق‌علیه‌السلام عرض کردم: چه بسا که می‌خواهم کاری انجام دهم اما من در آن دچار تشتت و نگرانی می‌شوم و گاه خود را به انجام آن مأمور می‌بینم و گاه نهیبی مرا از آن باز می‌دارد. امام‌علیه‌السلام فرمود: هرگاه چنین شدی دو رکعت نماز بگزار و برای یکصد و یک بار از خداوند طلب خیر نما و سپس ببین کدام طرف آن برای تو جزمی و قطعی شده و همان را انجام ده که به خواست خداوند، خیر در همان است و باید که استخاره‌ات را در سلامت بدانی و از انجام آن به شک نیفتی یا پشیمان نشوی که گاه می‌شود خیر بنده در پیشامد مصایبی هم‌چون قطع شدن دست و مرگ فرزند و از دست دادن مال است.

این روایت، مضمون آیه‌ی شریفه را بیان می‌دارد که: ﴿**وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئاً وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ**﴾ و ما پیش از این از آن سخن گفتیم.

موضوع این روایت، استخاره به دل است و با توجه به آن که ذکر حق را با خود دارد باید بر آن‌چه به دل الهام می‌گردد عمل نمود.

---

۱- المحاسن، ج ۲، ص ۵۹۹.

**روایت هفدهم:**

**عنهم**علیهم‌السلام: «**أن ينوي المستخير حاجته ويكتب في رقعة: «لا» وفي الثّانية الأخرى: «نعم»، ويجعلهما في بندقتين طين، ثمّ يضعها تحت ذيله ويـصلّي ركعتين، ويقول: «اللهمّ إنّي أشاورك فـي أمـرى هـذا، وأنت خـير مـتشاور (مستشار) ومشير، فأشر عليّ بما فيه صلاح وحسن عاقبة»، وتخرج واحدةً ويعمل بها**[1]».

ـ کسی که می‌خواهد استخاره بگیرد باید حاجت خود را نیت نماید و دو کاغذ برگیرد و در یکی «نه» و در دیگـری «آری» بـنویسد و آن را در پوششی از گل بگذارد و زیر فرشی که بر آن مـی‌نشیند قـرار دهـد و دو رکعت نماز بخواند و سپس چنین دعا نماید: خداوندا، من از تو در کار مورد نظر خود مشورت می‌خواهم که تو بهترین کسی هستی کـه بـا او مشورت می‌شود و بهترین راهنمایی، پس مرا به آن‌چه خیر و واپسـین نیک است راهنما باش و سپس یکی از آن دو را برگزین و از زیر آن خارج ساز و به آن عمل نما.

این روایت اقسام دیگر استخاره که با استخاره به قرآن کریم متفاوت است را بیان می‌دارد. ما گفتیم انواع و اقسام استخاره تعبدی نـیست و می‌توان برای آن طراحی بسیاری داشت؛ چنان‌چه در کلام مرحوم ابـن فهد حلی آمده است که می‌توان از خدواند خواست که خیر وی بر زبان یکی از بندگان وی جاری شود و پس از آن با او مشورت گردد که روایتی نیز به این مضمون در پیش گذشت و روایت دیگری ناظر به استخاره‌ی لا و نعم نیز در بحث از ازلام و در فصل آینده خواهد آمد.

---

۱ـ کفعمی، المصباح، ص ۳۹۱.

**روایت هجدهم:**

**«عن الرضا**علیه‌السلام: **وقد استشاره علی بن أسباط في الخروج في البرّ والبحر إلی مصر، فقال**علیه‌السلام **له: إیت مسجد النبي**صلی‌الله‌علیه‌وآله **في غیر وقت صلاة، فصلّ رکعتین، واستخر اللّه تعالی مأة مرّة، وانظر أي شيء یقع في قلبك، فاعمل به».**

علی بن اسباط روزی می‌خواست سفری زمینی و دریایی به شهری داشته باشد و از امام رضا علیه‌السلام مشورت خواست. امام علیه‌السلام به وی فرمود: در غیر از وقت نماز به مسجد پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله برو و دو رکعت نماز بخوان و سپس یکصد مرتبه طلب خیر نما و بعد از آن ببین چه چیزی بر قلب تو وارد می‌شود، و به همان عمل نما.

سفارش به رفتن مسجد در غیر از وقت نماز برای آن است که مسجد خلوت باشد و وی بتواند در آن مکان به استجماع دست یابد تا توان برقراری به ماورای عالم را داشته باشد. این استخاره از الهامات دل است و در آن به‌جز مبادی گفته شده از ابزاری استفاده نشده است و نماز و یکصد مرتبه ذکر یاد شده سبب ارتباط علی بن اسباط به غیب جهان می‌گردد. دقت شود که وی خیر خود را از خداوند می‌خواهد و نه صرف رهایی از تحیر و سرگردانی که با قرعه به هر چیزی می‌توان از آن رهایی جست و به انشا و ایجاد و نیز به الهام نفسی نیاز ندارد. استخاره در این‌جا به معنای دریافت نظری کارشناسی است با الهام‌گرفتن از باطن و حوادث آینده‌ای که در تیررس خرد نیست و می‌خواهد ارتباطات انسانی و ساختار زندگی را سامان بدهد.

اهمیت این روایت در این است که در آن به استخاره‌ی نفسی و باطنی سفارش می‌شود و خواهان برای یافت معنای استخاره حتی از قرآن کریم و مصحف استفاده نمی‌برد. انسان می‌تواند در پرتو قرب الهی بر حقایق

باطنی احاطه پیدا کند و خود صاحب استخاره با نفس خویش گردد و با استجماع و مراجعه به باطن خویش، خیر خود یا دیگری را دریابد. کسانی که دارای استخاره‌ی نفسی هستند قدرت استنباط قواعد و اصول استخاره از قرآن کریم را نیز می‌توانند در درون خود بیابند و این روایت می‌تواند مستندی برای اثبات حجیت گفته‌های آنان باشد؛ زیرا استخاره‌ی کسی که بدون ابزار کارآمد است، با بهره‌گرفتن از عوامل ارتباط هم‌چون قرآن کریم، کارآمدتر می‌گردد. استخاره به دل در روایت زیر نیز سفارش شده است.

**روایت نوزدهم:**

**«قال سیّدنا الصادق عليه‌السلام: إذا عرضت لأحدكم حاجةً فليستشر اللّه ربّه، فإن أشار عليه اتّبع، وان لم يشر عليه توقّف. قال: فقلت: يا سيّدي، وكيف أعلم ذلك؟ قال: تسجد عقيب المكتوبة، وتقول: «اللهمّ خر لي» مأة مرّة، ثمّ تتوسّل بنا، وتصلّي علينا، وتستشفع بنا، ثمّ تنظر ما يلهمك تفعله، فهو الذي أشار عليك به»**[1].

امام صادق عليه‌السلام می‌فرماید: اگر برای یکی از شما مشکلی پیش آمد با خداوند مشورت کنید و اگر دل به جایی اشاره داشت، از آن پیروی کنید و چنان‌چه اشاره‌ای نداشت، باز ایستید و کاری انجام ندهید.

راوی گوید: آقای من، چگونه بدانم دلم به چیزی اشاره دارد؟ حضرت فرمود: بعد از نماز سجده کن و صد بار بگو: «اللهم خر لی» و سپس ما را شفیع قرار بده ببین چه چیزی به دلت الهام می‌شود هرچه بر شما الهام شد، به همان عمل نما.

این روایت از استخاره به دل یاد می‌کند. استخاره به دل یعنی آن که

---

۱- شیخ الطوسي، الأمالي، ص ۲۷۵.

خواهان بدون توجه، استجماع و جمعیت خاطر در پی کاری نرود. این روایت می‌گوید آن‌چه به دل الهام می‌شود و کشف قلبی است که رجوع به خود دانسته می‌شود همان چیزی است که خداوند به آن اشاره دارد و این نشان دهنده‌ی آن است که خواهان توانسته با غیب و ماورای این عالم ارتباط برقرار کند و با مروری اجمالی بر حوادث آینده، قدرت پیش‌بینی خیر خود را با مشاوره‌ای الهی و بالانس حقیقت خود با سیر هستی بیابد. استخاره‌ی الهامی امر بسیار سنگینی است و بدون پدید آوردن زمینه‌های مناسب آن ممکن نیست و کسی که قدرت و توان آن را ندارد، هر چه بیش‌تر بر خود فشار آورد از آن دورتر می‌شود و باید زمینه و بستر آن را فراهم آورد؛ زیرا مسایل روحی روانی و امور تجردی با نرمی حاصل می‌شود و نه با خشونت و سخت‌گیری مضاعف بر نفس. پیش از این گفتیم از ضروری‌ترین مقدمات در این رابطه «حلال درمانی» و «دوری از خدعه و نیرنگ» است و با حفظ آن است که دل برای گرفتن الهامات و واردات قلبی آماده می‌شود. البته، مؤمنی که به مرتبه‌ی الهام و قرب الهی رسیده است همواره مورد تأیید و عنایت است و خیر وی پیشاپیش به او الهام می‌گردد.



**روایت بیستم:**

**«أحمد بن علي بن أبي طالب الطبرسي في الاحتجاج: عن محمّد بن عبد اللّه ابن جعفر الحميري، عن صاحب الزمان عليه السلام أنّه كتب إليه يسأله عن الرجل تعرض له الحاجة ممّا لا يدري أن يفعلها أم لا، فيأخذ خاتمين، فيكتب في أحدهما: نعم إفعل، وفي الآخر: لا تفعل، فيستخير اللّه مراراً، ثمّ يرى فيهما، فيخرج أحدهما، فيعمل بما يخرج، فهل يجوز ذلك أم لا؟ والعامل به والتارك له أهو يجوز مثل الاستخارة أم هو سوى ذلك؟ فأجاب عليه السلام: الذي سنّة العالم عليه السلام في هذه الاستخارة بالرقاع والصّلاة. عن صاحب الزمان عليه السلام».**

ـ حمیری گوید مکتوبی به امام عصر(عجل الله تعالی فرجه الشریف) نگاشتم و در آن از فردی پرسیدم که حاجتی به او روی آورده و وی نمی‌داند آن را انجام دهد یا خیر، از این رو دو انگشتر می‌گیرد و بر روی یکی می‌نویسد: آری انجام بده، و بر روی دیگری می‌آورد انجام نده، و بارها با آن استخاره می‌گیرد، آیا این کار جایز است یا خیر و آیا می‌توان آن را همانند استخاره و از اقسام آن دانست یا خیر، استخاره امری ورای آن است. حضرت(عجل الله تعالی فرجه الشریف) در پاسخ نوشتند: چیزی که سنت امام معصوم است این است که استخاره باید به رقعه و نماز باشد.

این روایت در واقع از استخاره به انگشتر نهی می‌نماید، البته نه به این معنا که آن را جایز نداند، بلکه آن را سنت نمی‌شمرد. دلیل آن این است که انگشتر در آن زمان‌ها هم وسیله‌ی بازی بوده و هم با آن قمار می‌شده است و با اسباب بازی نمی‌توان استجماع حاصل نمود و با باطن عالم ارتباط برقرار کرد و با آن که آلت قمار است به کشف واقع نایل آمد؛ همان‌طور که منبر نیز که وسیله‌ای برای ارتباط دادن مردم با خداوند متعال و معارف ربوبی است جای شوخی، مزاح و بازی‌گری نیست و این امور با شؤون روحانی منافات دارد.

بنا بر تحلیل گفته شده، استخاره با انگشترهایی که عالمان دینی آن را به دست می‌کنند، به‌ویژه در این زمان که با آن قمار یا بازی نمی‌شود، اشکال ندارد. البته انگشترهای جلف و سبکسرانه با نقش و نگارهای حیوانی موضوع این روایت است؛ چرا که چنین انگشتری‌هایی مانع و بازدارنده از وصول به غیب و بر شدن به باطن عالم است.

**روایت بیست و یکم:**

**ومنه : نقلاً عن الحميدي في كتاب الجمع بين الصحيحين، عن جابر بن عبد اللّه قال: كان النبي صلى‌الله‌عليه‌وآله يعلّمنا الاستخارة في الأمور كلّها كما يعلّمنا السور من القرآن**[1].

ـ جابر بن عبد الله انصاری گوید پیامبر اکرم صلى‌الله‌عليه‌وآله استخاره را در همه‌ی امور به ما آموزش می‌داد همان‌گونه که سوره‌های قرآن کریم را فرا می‌گرفتیم.

روایت حاضر و احادیث بعد از آن بر «علم» بودن استخاره و قابل تعلیم بودن آن دلالت دارد و می‌رساند تعلیم استخاره در مکتب اهل‌بیت عليهم‌السلام امری رایج و عمومی برای فرزندان آن‌ها بوده است که متأسفانه این علم الهی با گذشت زمان از حوزه‌های علمی رخت بربسته و حوزه‌ها نتوانسته است این دانش را همانند بعضی دیگر از علوم ربوبی پاس بدارد و آن را به دانش‌آموختگان خود در هر دوره‌ای تعلیم دهد.

باید توجه داشت عنوان «تعلیم استخاره» که در روایات از آن بسیار یاد شده امری غیر از توصیه به استخاره در انجام کارهاست و استخاره بدون بیان قواعد، اصول و مسایل آن آموزشی نمی‌شده است و آموزش آن می‌رساند که استخاره‌گرفتن یک تخصص و فن است و هر فردی برای مهارت بر آن باید دوره‌ی کارآموزی داشته باشد.

مراد از استخاره در این روایات، استخاره به قرآن کریم است و نه استخاره به رقاع یا تسبیح؛ چرا که آموزش آن استخاره‌ها هیچ گونه پیچیدگی ندارد که از آن به «تعلیم استخاره» یاد شود و می‌شود آن را در ضمن بیان یک روایت، تعلیم داد.



---

۱- بحار الانوار، ج ۸۸، ص ۲۲۴.

هم‌چنین مجموع این روایات می‌رساند کسی که این دانش را تعلیم ندیده و دوره‌ی آن را نگذرانده است نباید به قرآن کریم برای انجام استخاره دست برد و خود را وامدار مردم سازد. از آسیب‌های حوزه‌ی موجود، استخاره‌ی دانش آموختگان حوزه با قرآن کریم، بدون داشتن تخصص لازم در این زمینه است که نتیجه‌ی آن بی‌اعتقادی مردم به استخاره با قرآن کریم در پی برخورد به مشکلات کاری است که برای آن استخاره کرده‌اند. این در حالی است که برخی از بندگان خدا حتی در استخاره‌های درست نیز خداوند را متهم می‌نمایند تا چه رسد به استخاره‌ای که پایه و اساسی علمی و روندی سالم ندارد.

این تعبیر که حضرات معصومین علیهم‌السلام استخاره را در همه‌ی امور تعلیم دیده‌اند؛ به این معنا نیست که باید در هر کاری؛ هرچند جزیی و کم اهمیت استخاره کرد، بلکه این روایت تنها امور مهم و کارهای بزرگ را که از آن به «امر» یاد می‌شود قصد دارد و در این امور نباید وسواس داشت. هیچ مفهوم دینی را نمی‌توان سراغ داشت که معنای آن با عقل و اندیشه‌ی سلیم منافاتی داشته باشد.

**روایت بیست و دوم:**

**ومنه: ما رواه باسناده إلى جدّه أبي جعفر الطوسي فيما رواه إلى أبي العباس أحمد بن محمّد بن سعيد بن عقدة في كتاب تسمية المشائخ، عن شهاب بن محمّد ابن علي، عن جعفر بن محمّد بن يعلى، عن إدريس بن محمّد بن يحيى بن عبد اللّه بن الحسن عن أبيه، عن إدريس بن عبد اللّه بن الحسن، عن جعفر بن محمّد، عن جعفر بن محمّد، عن أبيه عليهما‌السلام قال: كنّا نتعلّم الاستخارة كما نتعلّم السورة من كتاب اللّه عزّ وجلّ[1].**

---

۱- پیشین.

ـ امام سجاد(ع) فرمود: ما استخاره را آموزش می‌دیدیم همان‌گونه که سوره‌ای از قرآن را فرا می‌گرفتیم.

باید توجه داشت که قرآن کریم با دانش‌های بسیاری در ارتباط است و دانش استخاره و دانش تفسیر، و دانش قرائت، نمونه‌ای از آن است و در شیوه‌ی آموزش آن، نباید این علوم و دانش‌ها را با هم خلط نمود.

**روایت بیست و سوم:**

**ومنه: من الكتاب المذكور لابن عقدة باسناده عن أبي عبد اللّه(ع) قال: كنّا نتعلّم الاستخارة كما نتعلّم السورة من القرآن، ثمّ قال: ما أبالي إذا استخرت اللّه على أيّ جنبي وقعت**[1].

امام صادق(ع): ما استخاره را آموزش می‌دیدیم همان‌گونه که سوره‌ی قرآن را فرا می‌گرفتیم و چون استخاره نمایم، اهمیتی نمی‌دهم که چگونه پاسخی آید.





---

۱- پیشین، ص ۲۲۵.

# فصل پنجم:

# جایگاه قرآن کریم در استخاره

## ﴿شیوه‌های فراگیری دانش استخاره﴾

دانش استخاره با قرآن کریم را می‌توان به دو شیوه فرا گرفت:

یکی تطبیق آیه به آیه و بیان استخاره‌ی هر آیه به دانشجو و طالب آن و نیز آموزش قواعد و اصول آن. این روش دوره‌ای دارد کوتاه‌مدت و دانش‌جو را زود به مقصد می‌رساند اما تعلیم یافته‌ی این روش تنها ماهی را در دست دارد و نه تور را و خود از صید ماهی عاجز است و تنها می‌تواند به صورت اخباری دانشی را که دیگری به صورت انشایی دریافت کرده است حکایت کند. چنین فردی در ایجاد ارتباط و انس با قرآن کریم نیز بلندایی چشمگیر ندارد.

دو دیگر آن که دانشجو خود دست به غواصی زند و با ایجاد انس و ارتباط با قرآن کریم، رسیدن به عمق و ژرفای آن را قصد کند. وی در طول دوره‌ی آموزشی خود با نظر مربی آموخته شده شیوه‌ی انس با هر آیه را در درون خود باز می‌یابد و می‌تواند آن را با شماره‌ای که مربی وی تعیین می‌کند ذکر بگیرد و بر آن مطالعه و تفکر داشته باشد و با آن آیه زندگی کند تا خود معنای آیه را در واقع ببیند و ملکوت آن را نظاره کند. باطن آیه برای چنین کسی در خواب یا بیداری رخ می‌نمایاند و او معنای آن را در باطن خود می‌یابد. در این روش لازم نیست تمامی آیات قرآن کریم آموزش داده شود، بلکه پس از مدتی دانشجو در درون خود نظام و

سیستمی را می‌یابد و هر آیه‌ای که برای وی خوانده شود، معنای آن را در درون خود می‌یابد. این روش به سال‌ها ممارست و تعلیم نیاز دارد و دیررس اما پربار است و به منزله‌ی دادن تور ماهی به دست دانشجوست که وی خود به غواصی می‌پردازد. میزان موفقیت این روش به میزان آشنایی و انس دانشجو با قرآن کریم و دانستن این حقیقت است که قرآن کریم کتابی زنده و حیّ، ناطق و خردورز و صاحب درک عمیق است که گاه بیش از فرشتگان الهی و پیامبران ربانی به انسان ژرفا و بینش می‌دهد و چشم‌اندازی را برای او می‌گشاید که بسیاری از پیامبران آن را ارایه نمی‌دهند و دستگیری آن تا افق اعلی و مقام أو ادنی است.

چنین طالبی چون دست به قرآن کریم برد حس می‌کند که به شخصی خردمند دست داده و معصومی را زیارت کرده است. معصومی حیّ، مجرد، ناطق، حکیم، کریم، رحیم، مدرک، کبیر، علیم و وسیع که تحقیق و تعیین دارد.

این امر در روایت نیز خاطرنشان شده و روایات بیان می‌دارد که قرآن کریم حیاتی ادراکی دارد و متکلم، ناطق، مدرک، سمیع و بصیر است و صورتی انسانی، ملکی، ارضی و نیز سماوی دارد و همان‌طور که فرشتگان الهی به شکل‌های گوناگونی در می‌آیند، قرآن کریم نیز شکل‌ها و صورت‌هایی حیاتی دارد و در همه‌ی عوالم و پیش همه‌ی پیامبران و کتاب‌های پیشین و نیز فرشتگان شناخته شده است و این انسانِ «ظلوم جهول» است که آن را تنها کاغذ و مرکبی می‌بینند.

### شگرفی چهره‌ی قرآن کریم در قیامت

روایت زیر حکایت قرآن کریم در عرصه‌ی قیامت و شگرفی چهره‌ی آن را بیان می‌دارد. خاطرنشان می‌شود مرحوم کلینی این روایت را در باب «فضل القرآن» آورده است؛ در حالی که روایات یاد شده در این

باب به بررسی حقیقت قرآن کریم و نحوه‌ی وجودی آن می‌پردازد و نه فضیلت آن، با آن که بی‌انتهاست:

کتاب فضل تـو را آب بـحر کـافی نـیست

که تر کنی سر انگشت و صفحه بشماری

**«علي بن محمّد، عن علي بن العباس، عن الحسين بن عبد الرحمن، عن سفيان الحريري، عن أبيه، عن سعد الخفاف، عن أبي جعفر**عليه‌السلام قال: يا سعد، تعلّموا القرآن، فإنّ القرآن يأتي يوم القيامة في أحسن صورة نظر إليها الخلق والنّاس صفوف عشرون ومأة ألف صفّ، ثـمانون ألف صـفّ أمّـة مـحمّد، وأربعون ألف صفّ من سائر الأمم، فيأتي على صفّ المسلمين في صورة رجل فيسلّم فينظرون إليه، ثمّ يقولون: لا إله إلّا اللّه الحليم الكريم، إن هذا الرجل من المسلمين نعرفه بنعته وصفته غير أنّه كان أشدّ اجتهاداً منّا في القرآن، فمن هناك أعطي من البهاء والجمال والنور ما لم نعطه، ثمّ يجاوز حتّى يأتي على صفّ الشهداء، فينظرون إليه الشهداء، ثمّ يقولون: لا إله إلّا اللّه الربّ الرحيم، إن هذا الرجل من الشهداء نعرفه بسمته وصفته غير أنّه من شهداء البحر، فمن هناك أعطي من البهاء والفضل ما لم نعطه، قال: فيتجاوز حتّى يأتي على صفّ شهداء البحر في صورة شهيد، فينظر إليه شـهداء البـحر، فـيكثر تـعجّبهم يقولون: إن هذا من شهداء البحر نعرفه بسمته وصفته غير أنّ الجزيرة التي أصيب فيها كانت أعظم هولاً من الجزيرة التي أصبنا فيها، فمن هناك أعطي من البهاء والجمال والنور ما لم نعطه، ثمّ يجاوز حتّى يأتـي صـفّ النـبيّين والمرسلين في صورة نبي مرسل، فينظر النبيّون والمرسلون إليه فيشتدّ لذلك تعجّبهم، ويقولون: لا إله إلّا اللّه الحليم الكريم، إن هذا النبي مرسل نـعرفه بسمته وصـفته غـير أنّـه أعـطي فـضلاً كـثيراً، قـال: فـيجتمعون فـيأتون رسول‌اللّه صلى‌الله‌عليه‌وآله فيسألونه ويقولون: يا محمّد، من هذا؟ فـيقول لهـم: أو مـا تعرفونه؟ فـيقولون مـا نـعرفه هـذا مـمّن لم يـغضب اللّـه عـليه، فـيقول

رسول اللّهﷺ: هذا حجّة اللّه على خلقه، فيسلّم، ثمّ يجاوز حتّى يأتي على صفّ الملائكة في سورة ملك مقرّب، فتنظر إليه الملائكة، فيشتدّ تعجّبهم، ويكبر ذلك عليهم لمّا رأوا من فضله ويقولون: تعالى ربّنا وتقدّس، إن هذا العبد من الملائكة نعرفه بسمته وصفته غير أنّه كان أقرب الملائكة إلى اللّه عزّ وجلّ مقاماً، فمن هناك ألبس من النّور والجمال ما لم نلبس، ثمّ يجاوز حتّى ينتهي إلى ربّ العزّة تبارك وتعالى فيخرّ تحت العرش فيناديه تبارك وتعالى يا حجّتي في الأرض وكلامي الصادق الناطق ارفع رأسك، وسل تعط، واشفع تشفّع، فيرفع رأسه فيقول اللّه تبارك وتعالى: كيف رأيت عبادي؟ فيقول: يا ربّ، منهم من صانني وحافظ عليّ ولم يضيّع شيئاً، ومنهم من ضيّعني، واستخفّ بحقّي، وكذب بي، وأنا حجّتك على جميع خلقك، فيقول اللّه تبارك وتعالى: وعزّتي وجلالي وارتفاع مكاني لأثيبنّ عليک اليوم أحسن الثواب، ولأعاقبنّ عليك اليوم أليم العقاب، قال: فيرجع القرآن رأسه في صورة أخرى، قال: فقلت له: يا أبا جعفر، في أيّ صورة يرجع؟ قال: في صورة رجل شاحب متغيّر يبصره أهل الجمع، فيأتي الرجل من شيعتنا الذي كان يعرفه ويجادل به أهل الخلاف، فيقوم بين يديه فيقول: ما تعرفني؟ فينظر إليه الرجل فيقول: ما أعرفك يا عبد اللّه، قال: فيرجع في صورته التي كانت في الخلق الأوّل، ويقول: ما تعرفني؟ فيقول: نعم، فيقول القرآن: أنا الذي أسهرت ليلك وأنصبت عيشك سمعت الأذي ورجمت بالقول فيّ، ألا وإنّ كلّ تاجر قد استوفى تجارته، وأنا وراءك اليوم، قال: فينطلق به إلى ربّ العزّة تبارك وتعالى فيقول: يا ربّ يا ربّ عبدك وأنت أعلم به قد كان نصباً بي، مواظباً عليّ، يعادي بسببي، ويحبّ فيّ ويبغض، فيقول اللّه عزّ وجلّ: أدخلوا عبدي جنّتي واكسوه حلّةً من حلل الجنّة وتوجوه بتاج، فإذا فعل به ذلك عرض على القرآن فيقال له: هل رضيت بما صنع بوليّك؟ فيقول: يا ربّ، إنّي أستقلّ هذا له فزده مزيد الخير كلّه، فيقول: وعزّتي وجلالي وعلوّي وارتفاع مكاني لأنحلنّ له اليوم خمسة أشياء

مع المزيد له ولمن كان بمنزلته، إلّا أنّهم شباب لا يهرمون، وأصحّاء لا يسقمون، وأغنياء لا يفتقرون، وفرحون لا يحزنون، وأحياء لا يموتون. ثمّ تلا هذه الآية: ﴿لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَى﴾، قال قلت: جعلت فداك يا أبا جعفر، وهل يتكلّم القرآن فتبسمّ ثمّ قال: رحم اللّه الضعفاء من شيعتنا، إنّهم أهل تسليم، ثمّ قال: نعم يا سعد، والصلاة تتكلّم ولها صورة وخلق تأمر وتنهى، قال سعد: فتغيّر لذلك لوني وقلت هذا شيء لا أستطيع أنا أتكلّم به في النّاس، فقال أبو جعفر: وهل النّاس إلّا شيعتنا، فمن لم يعرف الصلاة فقد أنكر حقّنا، ثمّ قال: يا سعد، أسمعك كلام القرآن؟ قال سعد: فقلت: بلى، صلى اللّه عليك، فقال: ﴿إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ﴾، فالنهي كلام، والفحشاء والمنكر رجال، ونحن ذكر اللّه، ونحن أكبر»[1].

ـ امام باقر علیه‌السلام فرمودند: ای سعد، قرآن را فرا گیرید؛ چرا که قرآن کریم در روز قیامت به نیکوترین صورت می‌آید که همه‌ی آفریده‌ها آن را نگاه می‌کنند. مردم در صد و بیست هزار صف ایستاده‌اند و هشتاد هزار صف از آن را امت پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله تشکیل می‌دهد.

این فراز می‌رساند امت پیامبر اکرم باید دو برابر تمامی امت‌های پیشین باشد که صد و بیست و چهار هزار پیامبر داشته‌اند. امت پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله چند هزار سال باید عمر نماید تا در صف محشر چنین جمعیتی داشته باشد! بر این اساس ظهور امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) به این زودی محقق نمی‌شود! قرآن کریم در چهره‌ای جوان حاضر می‌شود و به امت سلام می‌کند. این امر ادب بالای قرآن کریم را می‌رساند که با آن که بزرگ‌ترین آفریده‌هاست به دیگر پدیده‌ها سلام می‌کند. همه‌ی مسلمانان به او نگاه می‌کنند و می‌گویند گویا این

---

۱ـ الکافي، ج ۲، صص ۵۹۶ ـ ۵۹۸.

جوان از ما به قرآن نزدیک‌تر بوده و به همین خاطر از ما زیباتر است و خیر قرآن کریم به آن رسیده است. این برداشت و گمانه می‌رساند آنان متوجه نمی‌شوند که صاحب این چهره قرآن کریم است و نه جوانی از مسلمانان.

قرآن کریم سپس از صف مسلمین می‌گذرد و به صف شهیدان می‌آید. آنان می‌گویند شگفتا، این از کدام شهر است، گویا در منطقه‌ی ما نبوده و چنان منزلتی مهم دارد که نورانیت وی بیش از ماست.

قرآن کریم در هر صفی در می‌آید، آنان را به شگفتی وا می‌دارد تا آن که به صف پیامبران می‌رسد و به آنان می‌پیوندد، در آن جا در چهره‌ی پیامبری ظهور می‌یابد و پیامبران می‌گویند این پیغمبری است که ما او را به اوصافش می‌شناسیم اما گویا او از ما نیست، بلکه بالاتر و برتر از ماست. آنان با هم به خدمت پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می‌رسند و می‌گویند یا محمّد صلی‌الله‌علیه‌وآله، این نبی کیست؟ باید توجه داشت آنان پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله را به نام ایشان می‌خوانند و این امر قرب و صفای آنان را به دست می‌دهد و همانند این است که با هم همراه صمیمی باشند.

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله رو به پیامبران می‌فرماید: مگر او را نمی‌شناسید؟ آنان می‌گویند نه، اما همین مقدار می‌دانیم که وی از پیامبرانی است که بر آنان غضب نشده است؛ چرا که بسیاری از پیامبران به سبب ترک اولی مورد غضب واقع شده بودند.

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله به آنان می‌فرماید: وی حجت خدا بر آفریده‌هاست، چگونه او را نمی‌شناسید؟!

قرآن کریم سپس می‌رود تا به صف فرشتگان می‌رسد و در آن جا به شکل فرشته‌ای مقرب پدیدار می‌شود، فرشتگان با تعجب به وی می‌نگرند و می‌گویند او از ماست، ما او را با اوصافش می‌شناسیم ولی از ما مقرب‌تر است، لباس او با ما تفاوت دارد و مرتبه‌ی وی از ما خیلی بالاتر است.

قرآن کریم آنان را نیز پشت سر می‌گذارد و بالا می‌رود تا به پروردگار می‌رسد و بر عرش در می‌آید و آن را چیره می‌سازد.

باید دانست عرش امری مادی نیست و پدیده‌ای است که در مرتبه‌ای قرار دارد که بر اساس این روایت از مرتبه‌ی فرشتگان نیز برتر است.

قرآن کریم در آن‌جا سر خویش را فرو می‌گیرد و ثابت می‌ایستد. خداوند تبارک و تعالی او را صدا می‌دهد و می‌فرماید: ای حجت من در روی زمین و ای کلام صادق و ناطقم، سرت را بالا کن. بخواه تا به تو ببخشم و شفاعت نما تا بپذیرم.

بلندای مقام شفاعت قرآن کریم از این فراز دانسته می‌شود. بلندایی به درازا و گستردگی عرش الهی که همه‌ی فرشتگان و پیامبران را در بر می‌گیرد اما دل بستن به کتاب‌های بشری با همه‌ی زحمتی که در نگارش آن کشیده شده و با همه‌ی خوبی‌هایی که دارد نمی‌تواند انسان را در همه‌ی مقامات همراهی و رهبری کند و انسان را در جایی رها می‌کند و او را بر زمین می‌نهد.

قرآن کریم سر خود را بالا می‌گیرد و خداوند می‌فرماید بندگانم را چگونه یافتی و در مقامات و مراتب پایین چه خبری بود؟ قرآن کریم می‌فرماید: برخی به‌خوبی از من پذیرایی کردند و مرا ضایع نساختند. قرآن کریم در پیشگاه خداوند از رفیقان خویش یاد می‌کند، کسانی که توانسته‌اند با او انس بگیرند و با صفا و دوستی با او مواجه شوند.

خداوند بر خود حمد می‌فرستد و از آنان شاد و خرسند می‌شود. قرآن کریم سپس می‌گوید: برخی نیز مرا ضایع و تکذیب کردند و در پی تخریب من بر آمدند و حال آن که من حجت تو بر همه‌ی آفریده‌ها بودم.

خداوند تبارک و تعالی می‌فرماید: به عزت و جلالم سوگند که امروز به خاطر تو بهترین ثواب‌ها و بدترین عقاب‌ها را می‌دهم. در این حال،

قرآن کریم صورت خود را بر می‌گرداند؛ چون جلال و غضب خداوند را می‌بیند تحمل آن را ندارد و نمی‌تواند به چهره‌ی جلالی حق بنگرد.

سعد گوید از امام باقر پرسیدم: قرآن کریم به چه صورتی بر می‌گردد؟ حضرت فرمود: به صورت مردی رنگ پریده و سست، او نزد یکی از شیعیان ما که در مقابل مخالفان از ما دفاع کرده است می‌آید و به وی می‌گوید: مرا می‌شناسی؟ و او پاسخ می‌دهد: تو را نمی‌شناسم.

باید گفت در این هنگامه‌ی سخت که قرآن کریم جلال الهی را دیده است، با تکلم و سخن گفتن با یکی از شیعیان به آرامش می‌رسد همان‌گونه که پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله در هنگامه‌ی سخت عروج روحی و معنوی که از ناسوت جدا می‌شده؛ چنان که گویی دیگر نمی‌تواند به آن باز گردد از عایشه می‌خواست به او رو آورد و با او سخن گوید و می‌فرمود: «کلّمینی یا حمیراء»؛ یعنی مرا چنان سنگین کن که نتوانم عروج کنم؛ چرا که عایشه چنان تاریکی داشته و سنگین بوده که تعادل پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله را با آزار خود سبب می‌شده و آن حضرت را از ملکوت به ناسوت می‌کشانده است. در این جا نیز قرآن کریم تنها با سخن گفتن با یکی از دوستان خود به آرامش می‌رسد و نه با شخصی چون عایشه و این امر تفاوت مرتبه‌ی پیامبر اکرم و عظمت ایشان با قرآن کریم را می‌رساند و در مثل باید آن را به تفاوت عارفان محبی و محبوبی در بر شدن از ناسوت دانست.

قرآن کریم با مشاهده‌ی جلال الهی گویی چنان پر می‌کشد و بر می‌شود که احساس می‌کند اگر بیش از این عروج بگیرد نمی‌تواند باز گردد و از این رو به حضور یکی از شیعیان می‌آید و با او هم‌سخن می‌شود و به صورت صمیمانه می‌فرماید چطوری؟ مرا می‌شناسی؟ آن شیعه به وی نگاه می‌کند و می‌گوید تو را ای بنده خدا نمی‌شناسم.

خطاب این شیعه به قرآن کریم که با تعبیر «عبد الله» است حایز اهمیت است و علم وی به حی بودن قرآن کریم و صفات دیگر که حیات با خود دارد را می‌رساند. در این جاست که قرآن کریم می‌تواند به حقیقت نخستین خود باز گردد و دوباره از وی می‌پرسد آیا مرا می‌شناسی و آن شیعه، دوست صمیمی خود را می‌شناسد.

صمیمی بودن قرآن کریم با این شیعه از فرازهای بعد دانسته می‌شود. قرآن کریم می‌فرماید من نیز به تو می‌گویم تا بدانی که من تو را می‌شناسم: من بودم که شب‌های تو را سحر می‌کردم، تو مشکلات را می‌شنیدی و از من دفاع می‌کردی و در این راه سنگ به تو می‌زدند. حال هر کس هر چه به تو رسانده من بیش از آن را به تو سود و فایده می‌دهم و هیچ کس به اندازه‌ی من برای تو سود ندارد. قرآن کریم در این جا رو به خداوند عرض می‌دارد: این بنده برای من زحمت فراوان کشیده و از من مواظبت می‌کرده و به خاطر من دوستی و دشمنی داشته است.

خداوند می‌فرماید: بنده‌ی مرا وارد بهشت نمایید و تاج بر سر او گذارید. سپس رو به قرآن کریم می‌فرماید: آیا خشنود شدی؟ به عزت و جلال و بلندی مرتبه‌ی خود سوگند، کسانی که با قرآن هستند نمی‌میرند.

سعد گوید به امام عرض داشتم فدایت شوم، آیا قرآن سخن می‌گوید؟! حضرت تبسم نمود و فرمود: خداوند شیعیان ضعیف ما را رحمت کند. خدایا به شیعیان ما رحم کن، آن‌ها اهل تسلیم هستند.

اهل تسلیم در این فراز به این معناست که برخی از شیعیان تنها روایات و گزاره‌های ما را می‌پذیرند و پذیرش آنان تعبدی و از سر صدق است اما به حقیقت آن نمی‌رسند.

در این ماجرا گویا داستان اشعث تکرار می‌شود که چون حضرت امیر مؤمنان بر فراز منبر فرمود از من بپرسید که من به راه‌های آسمان تا به

راه‌های زمین داناترم، و او می‌گفت ریش‌های من چند تاست. سعد پس از این همه که از منزلت قرآن کریم می‌شنود و بارها و بارها امام به او می‌فرماید قرآن کریم با شهیدان و پیامبران و فرشتگان سخن می‌گوید از امام می‌پرسد آیا قرآن موجودی است که سخن می‌گوید؟ وی از امام چه می‌شنیده، مَثَل وی حکایت لیلی و مجنون است که شنونده بعد از پایان آن می‌پرسد لیلی زن است یا مرد؟!

در این جا حضرت علیه‌السلام چون دید سعد دچار مشکل شده است، مطلب را نازل فرمود و برای آن که سعد این باور را پیدا نماید و از وی رفع استبعاد شود، فرمود: سعد، همه سخن می‌گویند، نماز نیز سخن می‌گوید، نماز نیز صورت دارد و امر و نهی می‌کند. سعد گوید رنگ از رخساره باختم و عرض کردم آیا نماز هم سخن می‌گوید؟ فرمود: بلی! عرض کردم: این چیزی است که نمی‌توانم آن را در میان مردم بگویم. امام علیه‌السلام فرمود: مگر غیر شیعه‌ی ما هم ناس هستند. این معنا می‌رساند غیر شیعیان از ناس پایین‌تر هستند.

امام فرمود: هر کس نماز را نشناسد و نداند که آن نیز سخن می‌گوید، حق ما را انکار نموده است، سپس فرمودند: اینک به تو می‌نمایانم. قرآن کریم می‌فرماید: ﴿**إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ**﴾[1]، نهی کلام است و فحشا ومنکر مردانی هستند و ما ذکر بزرگ خداوند هستیم.

با این که امام فرمود اینک سخن نماز را به گوش تو می‌رسانم اما در عمل چیز دیگری فرمودند و این معنا را نازل نمودند.

بر اساس این روایت، قرآن کریم از صاحبان عقل، خرد و درک است

---

۱- عنکبوت / ۴۵.

که می‌توان با آن انس، معرفت، و وصل داشت. با این که سعد از اصحاب امام بوده اما در این که بپذیرد قرآن کریم چنین حقیقتی دارد مشکل پیدا می‌کند. این در حالی است که اگر کسی این باور را داشته باشد و به قرآن کریم سلام کند، پاسخ آن را می‌شنود. اگر کسی پی‌جوی معارف قرآن کریم باشد و قرآن کریم را با صفای باطن بخواهد، قرآن کریم او را درمی‌یابد. قرآنی که از پیامبران مرسل و از فرشتگان مقرب بالاتر است و تنها در مقابل جلال خداوند تبارک و تعالی سر خود را پایین می‌اندازد و همه چیز به آن آغاز می‌شود و به آن می‌انجامد. متأسفانه، حوزه‌های علمی ما حتی با قرآن کریم به اندازه‌ی رسائل و مکاسب نیز ارتباط ندارد و آن را کاغذ و مرکبی می‌بیند، در حالی که قرآن کریم کاغذ و مرکب نیست، بلکه نقشه‌ی حقیقت و شناسنامه‌ی حق و هستی است. قرآن کریم همه چیز را در درون و باطن خود دارد و با هر کسی که با آن انس گیرد همراه می‌شود، البته، به شرط آن که هم‌چون سعد، مشکل پیدا نکند. انسان می‌تواند این شناسنامه را به دست گیرد و حقایق نزولی آن را که در همه‌ی عوالم وجود دارد پی جو گردد و چنان‌چه بخواهد حقیقت هستی را با کتاب دیگری بیابد، به بی‌راهه می‌رود و فرجامی جز تباهی ندارد.

**«علي بن إبراهيم، عن أبيه، عن النوفلي، عن السكوني، عن أبي عبد اللّه، عن آبائه عليهم‌السلام قال: قال رسول اللّه صلى‌الله‌عليه‌وآله: أيّها النّاس إنّكم في دار هدنة، وأنتم على ظهر سفر، والسير بكم سريع، وقد رأيتم الليل والنهار والشمس والقمر يبليان كلّ جديد، ويقرّبان كلّ بعيد، ويأتيان بكلّ موعود فأعدّوا الجهاز لبعد المجاز، قال: فقام المقداد بن الأسود فقال: يا رسول اللّه، وما دار الهدنة؟ قال: دار بلاغ وانقطاع، فإذا التبست عليكم الفتن كقطع الليل المظلم فعليكم بالقرآن فإنّه شافع مشفّع وما حلّ مصدّق، ومن جعله أمامه قاده إلى الجنّة،**

**ومن جعله خلفه ساقه إلى النّار، وهو الدليل يدلّ على خير سبيل، وهو كتاب فيه تفصيل وبيان وتحصيل وهو الفصل ليس بالهزل، وله ظهر وبطن فظاهره حكم وباطنه علم، ظاهره أنيق، وباطنه عميق، له تخوم وعلى تخومه تخوم، لا تحصى عجائبه، ولا تبلى غرائبه، فيه مصابيح الهدى ومنار الحكمة ودليل على المعرفة لمن عرف الصفة، فليجل جال بصره، وليبلغ الصفة نظره، ينج من عطب، ويتخلّص من نشب، فإنّ التفكّر حياة قلب البصير، كما يمشي المستنير في الظلمات بالنّور، فعليكم بحسن التخلّص، وقلّة التربّص»**[1].

ـ ای مردم، شما در منزلی گذرا هستید، ماندگار نیستید، و رفتن با شما سرعت می‌گیرد، خورشید و ماه و ستارگان همه چیز کهنه می‌شود و شما را نیز کهنه می‌کنند، هر دوری را نزدیک و هر وعده‌ای را شکل می‌بخشند، آماده باشید که قیامت نزدیک است.

هنگامی که فتنه‌ها مانند پاره‌های شب به شما روی آورد، به قرآن پناه برید، چون قرآن کریم پناهگاهی قوی است، می‌تواند شما را نگاه دارد، هم شافع است و هم شفاعت او پذیرفته می‌شود، او شما را به محکمی و نیرومندی می‌رساند، اگر کسی قرآن را امام خود قرار دهد هدایت می‌شود و اگر او را امام خویش نسازد گمراه می‌گردد، قرآن دلیل است و بهترین راه را نشان می‌دهد.

ظاهر قرآن علم و باطن آن نیز علم است. می‌فرماید قرآن کریم علم است و به «حکم» تعبیر نمی‌آورد؛ چرا که باطن قرآن کریم حقیقتی است بالاتر از حکم؛ زیرا حکم می‌تواند جعل، اعتبار و قانونی همه فهم باشد اما علم چنین نیست.

ظاهر قرآن کریم شاد است و باطن آن خوف دارد. ظاهر انیق، ظاهر





---

۱- الکافي، ج ۲، ص ۵۹۸ ـ ۵۹۹.

شاد و باطن عمیق باطنی است که سبب خوف و وحشت می‌شود، کسی که در عمق می‌رود، ترس او را فرا می‌گیرد و باطن قرآن کریم نیز دلهره‌آور است.

قرآن کریم عمق دارد و ژرفای آن را ژرفایی دیگر است. عمق این اقیانوس عجایب و شگفتی‌هایی دارد که در ظاهر آن دیده نمی‌شود. باطنی که خوف دارد و همانند ظاهر آن نیست که شیرین باشد. باطن قرآن کریم علم، حیات و معرفت است. ظاهر قرآن کریم شناسنامه‌ی باطن آن است. قرآن کریم نقشه‌ای است که ما به وسیله‌ی آن به مملکت باطن آن وارد می‌شویم و ظاهر همه‌ی خصوصیات باطن را به دست ما می‌دهد، باطنی که همه چیز در آن است. باطنی است خطرناک که ظاهر آن خوشایند است، اما انسان باید در پی آن خطر و منتظر ریختن خون خویش در این راه پر بلا باشد راهی که مشاهده‌ی هر چیزی را به دست انسان می‌دهد: ﴿وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾[1].

البته، همان‌طور که حقیقت نقشه در خود نقشه نیست بلکه در خارج از آن است باطن قرآن کریم نیز خارج از ظاهر آن است و قرآن همانند نقشه‌ای از آن حکایت می‌کند و باطن عمیق آن در خود این کتاب نیست و در واقع شناسنامه‌ی عالم هستی است؛ چنان‌چه فیلم‌های سینمایی حکایت از خارج دارد و حقیقت آن در فیلم موجود نیست و از این رو اتومبیلی که در متن فیلم در حرکت است هیچ گاه از پرده‌ی سینما بیرون نمی‌آید.

بر این اساس است که می‌گوییم چنان‌چه کسی به الفاظ و واژگان قرآن کریم و ادبیات آن سرگرم شود به این می‌ماند که به‌جای رسیدن به حقیقت و سیاحت در آن به نقشه‌ی آن بسنده نموده است.

---

۱- انعام / ۵۹.

البته، جای این پرسش است که آیا قرآن کریم تمامی دانش خدا را در خود جای داده است یا بخشی از آن که نیاز بشر را پاسخ می‌گفته در این کتاب آمده است؟ خداوند حکیم است و در ریزش کمالات نیز افراط و تفریطی ندارد و به اندازه‌ی نیاز بشر از علم خود در این کتاب ریخته است. در این صورت، آیا برای آدمی امکان دارد به مرتبه‌ای رسد که اندیشه‌ی او از قرآن کریم بالاتر باشد؟ تفصیل این بحث را باید در جای خود طلبید و به اختصار گفته می‌شود چنین برتری برای بشر فعلی امکان ندارد؛ مگر آن که گفته شود غیر از بشر موجود، تحقق موجوداتی دیگر که برتر از وی باشند ممکن است.

این روایت می‌فرماید قرآن کریم باطن دارد و باطن آن دلهره‌آور است و عمق آن را ژرفایی است، و باطن آن علم است ـ یعنی حیات و معرفت دارد که قرآن موجود در دست ما شناسنامه‌ی آن قرآن است و قرآن موجود نقشه‌ای است برای دستیابی به آن حقیقت ژرف و مصحفی که در دست ماست؛ اگرچه میان جلدی قرار دارد و از مرکب و کاغذ است، اما همین قرآن حکم نقشه برای راهنمایی شدن به حقایق باطنی و ملکوت قرآن کریم را دارد. آن‌چه در دست ماست، نقشه است و آن‌چه در چنین روایاتی از آن سخن می‌رود، حقیقت قرآن کریم است. این لفظ و حکایت، شناسنامه‌ی عالم هستی است و کد و گرای آن است. لزوم حفظ حرمت این کتاب نیز به اعتبار نقشه بودن آن است؛ چنان که نباید به نام‌های خداوند بدون وضو دست زد؛ چون نام آن موقعیت همان حقیقت است و با آن نسبت دارد. در باب قرآن کریم نیز می‌گوییم حتی به واژه‌ی «کلب» که در آن به کار رفته نمی‌توان بدون وضو و تحصیل طهارت ظاهری دست زد؛ چرا که در این نقشه جای گرفته است. این واقعیت می‌رساند که نباید خود را به صرف واژگان قرآن کریم محدود و محصور

ساخت، بلکه باید بر اساس آن به سفر و سیر و سیاحت در جهان هستی پرداخت. به هر روی، چنین روایاتی در پی بیان حقیقت است و بـوی خون می‌دهد. می‌فرماید: ظاهر آن خوشایند و باطن آن خطرناک و دلهره آور است. باید انسان در پی آن خطر باشد.

**صفای باطن زمینه‌ساز انس با قرآن کریم**

قرآن کریم کامل‌ترین کتاب الهی و آسمانی است. تورات، زبور، انجیل و صحف و هر کتابی که پیامبران گذشته آورده‌اند، هم‌چون امت‌های آن، تمهیدی برای نزول قرآن کریم بوده است. مسلمانان با در دست داشتن قرآن کریم، هیچ کتاب آسمانی از آنان مفقود نگردیده و آنـان صـحف، زبور، تورات و انجیل را به صورت سالم و تحریف نشده در اختیار دارند. قرآن کریم دارای حقیقتی شخصی در خارج است که می‌توان به حضور او بار یافت. قرآن کریم چنان درک، شعور، عقل و آگاهی ژرفی دارد که باطن انسان و دیگر موجودات را به طور عمقی می‌یابد.

انسان نیز چنان‌چه خود را شبیه قرآن کریم سـازد و در بـاطن چـنان صفایی داشته باشد که بتواند با آن انس بگیرد همراز این کتاب آسمانی می‌گردد. (البته، درس‌های تعلیمی و مدرسی در این زمینه بی‌تأثیر نیست اما شاکله‌ای می‌تواند با قرآن کریم انس بگیرد) و بر دانش‌های آن؛ مانند دانش اسماء، علم تعبیر و دانش استخاره آگاه گردد. البته اگر از در نیرنگ و حیله با بندگان خدا وارد نشود و صدق و صفا در او تلاطم داشته باشد. کسی که چنین باطنی دارد، پیش از آن که وی به سراغ قرآن کریم رود، این کتاب آسمانی پی‌جوی او می‌گردد. نگارنده چنین تجربه‌ای دارد و این حقیقت را با باطن خود یافته است. بنده در کودکی پیش از آن که خواندن و نوشتن بدانم و بر قرائت قرآن کریم توانا گردم، در باطن خود می‌یافتم که قرآن کریم مرا دنبال می‌نماید. به گاه خردسالی هر کتابی را که به دست

می‌گرفتم با قرآن کریم می‌خواندم و آن را معنا می‌کردم! به این نوشته‌ها نگاه می‌کردم و از پیش خود قرآن می‌خواندم! همواره این احساس در دل بود که کسی دارد دل را به خویش می‌گیرد و به سوی خود می‌کشد.

چون این دل پیش از دوران کودکی به وصول دست یافته بود هنگامی که سنین بعد را تجربه نمود، می‌دید واژگان و الفاظ معانی را که به قلم مـی‌آورد نـمی‌دانـد و گـاه واژه‌ای را کـه بـا سـین مـی‌نویسند بـا صـاد می‌نگاشت. اگر کسی نوشته‌های قدیمی مرا مطالعه کند، می‌بیند که به طور مثال، «اوج» به صورت «عوج» نوشته شده است. این معنا در مورد قرآن کریم به صورت کامل صدق می‌کند. چنان‌چه انسانی بتواند با قرآن کریم دوست و رفیق شود، گاه به الفاظ و واژگان آن کاری ندارد و معنای آن را بدون این الفاظ درمی‌یابد، بلکه آن معانی وی را به سوی حقیقت خویش می‌کشاند. بنابراین، در مطالعه‌ی قرآن کریم و فهم آن نمی‌توان بر سواد و حافظه‌ی صرف تکیه داشت. گاه دیده می‌شود برخی از قاریان که این کتاب آسمانی را با چهارده روایت و با مدد حافظه می‌خوانند، امـا بهره‌ای از این کتاب ندارند! دانش و علم اکتسابی تنها حالت مقدمی برای حضور در محضر کتابی را دارد که همه‌ی اصول و قواعد و قوانین همه‌ی دانش‌ها را ارایه می‌دهد و این صفای باطن است که ریشه و اصل اساسی در فهم قرآن کریم است.

حال، اگر کسی چنین صفایی را در باطن خود می‌یابد و به هیچ یک از بندگان خدا با سیاست و زرنگی مواجه نمی‌شود و حیله و نیرنگ و فریب در پوسته‌ی کردار خود نـمی‌گنجاند و چـنین ویـروسی را در آن تـزریق نمی‌کند، می‌تواند دست به قرآن کریم ببرد و برای دیگران با حفظ شرایط دیگری که خواهد آمد استخاره کند وگرنه قرآن کریم او را که از ظالمین

است گمراه می‌سازد: ﴿**وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَاراً**﴾[1]؛ و برای ستم‌گران و ظالمان جز زیان چیزی نیفزاید، و بدین‌گونه است که او با استخاره‌ی ناصواب خویش بر ناراحتی و نارضایتی خود و مردم می‌افزاید. مردمی که گاه برای انجام عمل جراحی، فروش خانه که گاه همه‌ی سرمایه‌ی اوست، ازدواج یا طلاق استخاره می‌کنند و ممکن است با استخاره‌ای به ورطه‌ی بیچارگی در غلطند. دانش استخاره را نمی‌توان ساده انگاشت و با سبکسری از کنار آن رد شد و درست نیست کسی به‌راحتی وارد آن شود.

البته، صاحبان استخاره که دانش استخاره را به عنایت و دهش الهی دارند ماجرایی دیگر دارند. آنان بیش‌تر با دل خویش استخاره می‌گیرند تا با قرآن کریم و شاید در سال تنها چند بار با قرآن کریم استخاره کنند؛ چرا که دل آنان چنان با قرآن کریم انس گرفته که با آن یکی شده است و تنها بر مدار آن می‌چرخد. ما استخاره با دل را در جای دیگر پی خواهیم گرفت.

مأنوس شدن با قرآن کریم تنها در سایه‌ی صفا، صداقت، سادگی و یکرنگی است که شکل می‌گیرد؛ زیرا قرآن کریم کتابی است که غفلت ندارد و از این رو نمی‌توان از در حیله و نیرنگ با آن وارد شد. همان‌گونه که گذشت چنان‌چه انسان به اندکی از صفای باطن دست یابد، این قرآن کریم است که به سوی او می‌آید و او را به انس و رفاقت وادار می‌سازد. قرآن کریم مصدر اصلی و سرچشمه‌ی همه‌ی علوم و دانش‌هاست، بلکه باید گفت: قرآن کریم، کلید گشایش کارهای دیگری است؛ مانند گرفتن طالع و تفأل. انجام طالع و تفأل به قرآن کریم امری پیچیده است و به میزان صمیمیت و رابطه‌ی شخص با قرآن کریم بستگی دارد.

---

۱- اسراء / ۸۲.

انس با قرآن کریم است که تطابق و هماهنگی الهامات دل بـا آن را سبب می‌شود. باز خاطرنشان می‌شود از مهم‌ترین ارکان مأنوس شدن با قرآن کریم داشتن صفا، صداقت، یکرنگی و سادگی است. قـرآن کـریم شخصیتی است که در رفاقت با آن نمی‌توان از در حیله و نیرنگ وارد شد. اگر انسان به این معرفت و آگاهی دست پیدا کند درمی‌یابد که در حریم قرآن کریم غفلت راه ندارد و همواره و در هر حالی مراقب آدمی است. اگر انسان به اندکی از صفای باطن دست یابد، قرآن کریم بـه سـوی او می‌آید و او را برمی‌انگیزد.

برای انس با قرآن کریم، افزوده بر این شرط مهم لازم است آداب زیر را نیز پاس داشت:

طهارت دایمی داشت و هیچ گاه بدون وضو و طهارت نـبود. آیـات قرآن کریم را به عنوان ذکر قرار داد و به یاد آن بود. هنگام خواب، قرآن کریم را کنار خود داشت و در آن حال به خواب رفت؛ چون انسان‌های ضعیف را خوابی بدون بیداری دست می‌دهد اما قرآن کریم نمی‌خوابد و در کنار ما بر ما تأثیر می‌گذارد و با ما انس می‌گیرد و به ما نزدیک می‌شود. قرآن کریم را باید همواره و در هر جایی با خود داشت و آن را روی قلب یا مقابل دیده گذاشت و حتی برای لحظه‌ای از آن جدا نشد؛ هرچند برای تجدید طهارت باشد و در این صورت لازم نیست قرآن را از جیب خود بیرون آورد و آن را کناری گذارد. دور شدن از قرآن کریم است که شایسته نیست و همراه نداشتن آن حرمت گذاری دانسته نمی‌شود. قرآن کریم را باید شبانه‌روز همراه داشت و دست، دل، جان و حس خود را به آن لمس داد تا مؤانست با آن ایجاد شود. چنین کاری از قرائت یک جزء قرآن در روز تأثیرگزارتر و به مراتب بهتر است؛ چرا که در قرائت صرف، تعمق و مطالعه را از دست می‌دهد و بعد از آن نیز آن را در گوشه‌ای قرار می‌دهد

تا نوبت بعد. حضور دایمی در محضر قرآن کریم این گونه است که به دست می‌دهد و نه با تلاوت یا حتی حفظ قرآن کریم که در جای خود آن را نقد نموده‌ایم و آن را روش اهل سنت دانسته‌ایم و نه شیعه‌ی ولایت‌مدار.

باید بر قرآن کریم تدبر و تفکر داشت تا عشق و انس و صفا به آن حاصل شود.

هم‌چنین باید با قرآن کریم مدارا داشت و آن را احترام نمود و بر قرآنی که با خود برمی‌دارد فشار وارد نیاورد و آن را کهنه و پاره نساخت و آن را در کنار چیزهای دیگر قرار نداد و باید دانست که حقیقت محترمی را با خود حفظ می‌کند؛ نه این که بر آن حاشیه نوشت یا آن را کثیف کرد. اگر شما در منظر قرآن کریم قرار گیرید در حالی که شما آن را محترم نگاه می‌دارید، از ناحیه‌ی قرآن کریم و به عنایت آن صفای دایمی برای شما حاصل می‌شود و قرآن کریم از ظاهر تا باطن شما را مدد می‌کند. ما بعد از این، در این زمینه سخن خواهیم گفت.

راه‌یابی و بهره‌برداری از قرآن کریم افزوده بر آگاهی بر دانش‌های صوری و ظاهری؛ مانند: صرف، نحو، معانی، بیان، منطق، فلسفه و عرفان، بر بصیرت، صفا، سادگی، سلامت، انس و عشق نیاز دارد تا جایی که با حصول این امور، انسان می‌تواند چنان قربی با قرآن کریم پیدا کند که حتی در خواب نیز نظاره‌گر این کتاب الهی باشد و در زمان درماندگی و در صعب و مستصعب‌ترین امور و علوم و در هجوم سختی‌ها و بلاها از قرآن کریم کمک بخواهد و از او یاری جوید و اگر به چنین معنایی نظر داشته باشیم و نه آن که بخواهیم خیری را از کسی دور سازیم و فردی را از میدان به کناری نهیم، می‌توانیم با عنایات حضرات معصومین علیهم‌السلام «حسبنا کتاب الله» سر دهیم. البته، بدون آن که انسان دست در دست صاحب

ولایت گذارد نمی‌تواند در این دریا غور کند و سنّت، مربی قرآن کریم است که شیوه‌ی استخراج حقایق را از این منبع بی‌انتها آموزش می‌دهد و چون قرآن کریم از هر رطب و یابسی سخن می‌گوید، آموزه‌های سنت و صاحب ولایت نیز ریشه در این کتاب ولوی دارد. انسان افزوده بر آگاهی از ترجمه و تفسیر قرآن کریم و در دست داشتن دورنمایی از آن، می‌تواند در مرتبه‌ی عارفان محبوب بر ژرفا و عمق آن دست یابد و مقامات و آیات آن را ادراک کند. قرآن کتابی است که می‌تواند در همه‌ی مقامات و مراتب سمت استادی برای آدمی داشته باشد و کسی؛ حتی صاحبان ولایت بی‌نیاز از آن نیستند. متأسفانه، حوزه‌های فعلی از قرآن کریم بسیار دورند و از انس با این کتاب دانش و هدایت بهره‌ی اندکی دارند.

قرآن کریم شناسنامه‌ی عالم هستی است و نقشه‌ی دریافت و شناخت هر چیزی را در خود دارد. برای رسیدن به رمزهای این نقشه و به دست آوردن کلید فهم آن باید به همه‌ی دقایق و نیز به چینش کلمه‌ها و سوره‌ها دقت داشت و بررسید که آیه، چه ابتدا و انتهایی دارد و چه واژه‌ای در وسط آن قرار گرفته و به اصطلاح موقعیت استراتژیک هر واژه، آیه و سوره را شناخت. برای نمونه، در هر جزء چه سوره‌هایی قرار دارد یا هر جزء چند سوره دارد، یا در مثالی دیگر، بیست و سه سوره‌ی نخست قرآن کریم در یک گروه می‌گنجد، اما از سوره‌ی بیست و چهارم به گونه‌ای دیگر است. هم‌چنین باید بر مکی یا مدنی بودن آن و کوتاه و بلندی و تعداد آیات هر سوره و نیز چگونگی محتوای آن دقت داشت. این گونه است که می‌توان بر مهندسی نظام قرآن کریم آگاهی یافت.

مکانیسم استخاره بر برداشت از ظاهر آیات قرآن کریم مبتنی است. همانند تعبیر خواب که از شکل‌ها و صورت‌هایی که در خواب دیده شده به حقیقت آن گذر می‌شود؛ عبوری که در مورد هر خوابی به گونه‌ای

است. استخاره توانایی کشف از حقیقت و دریافت واقع و ارزش صدق دارد. برای کشف از واقع باید گاه از سوره، از مجموع آیه و نیز از آیات پیشین یا بعد و در بسیاری از مواقع، از همان آیه استفاده نمود. به طور مثال ﴿**بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ**﴾ هر سوره با توجه به همان سوره معنا می‌شود. ﴿**بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ**﴾ سوره‌ی حمد می‌رساند که کار خوب است و مشکلی ندارد اما در سوره‌ی بقره چون همراه با حروف مقطعه است، نشان می‌دهد که این کار خوب است، ولی پیچیدگی و مشکلات خاص خود را دارد.

باید دانست که در استخاره، افزون بر شناخت علمی آیات، فراست و زیرکی در شناخت فردی که استخاره می‌خواهد، توان و سرعت برداشت از آیات و صفای باطن و قدرت کشف از آن‌چه بر دل الهام می‌شود نیز لازم است. از سوی دیگر، استخاره باید به تمامی قرآن کریم انجام گیرد و از این رو لازم است انسان به همه‌ی آیات و معانی و حقایق آن آگاهی داشته باشد که هر یک از این ویژگی‌ها را در جای خود توضیح خواهیم داد.

## فهم قرآن کریم

گفتیم برای فهم قرآن کریم باید با آن انس گرفت و برای نمونه، آیه‌ای را بارها تکرار نمود و بدون مراجعه به کتاب‌های تفسیری دید چه معنایی از آن به ذهن می‌نشیند. متأسفانه، کتاب‌های تفسیری بیش‌تر گرفتار ادبیات علمایی گشته، ادبیاتی که برای فهم معنای قرآن کریم کاربردی جز تمرین و مشق ذهنی ندارد. مراجعه به کتاب‌های تفسیری مانند مجمع البیان، کشاف و املاء ما منّ به الرحمن در ذیل آیه‌ی: ﴿**وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ**

**﴿بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ﴾**[1] که اعراب آن آشکار است مؤیدی بر گفته‌ی ماست.

در این آیه‌ی شریفه فعل «وتکتموا» بر «تلبسوا» عطف شده است و از این رو «لا» بر آن نیز وارد می‌شود. اما آنان احتمال داده‌اند «تکتموا» منصوب باشد و «أن» ناصبه را در آن به تقدیر گرفته و جمله را به مصدر تأویل برده و حرف عطف، اسم مصدر مؤول را به مصدر فعلی که پیش از آن است عطف کرده و معنا چنین است: «لا تجمع لفظ الحق بالباطل وکتمان الحق».

چنین مشق‌های ذهنی تنها برای تمرین دانشجویان ادبیات مفید است و نه برای دیگران که چنین چیزهایی به اطفار کشاندن دانش تفسیر است و انسان را از حقایق و امور ربوبی و باطن قرآن کریم غافل می‌سازد. باید به جای این امور بر قرائت قرآن کریم و تفکر برای نزدیک شدن به معنای آن کار کرد و هر آیه را بارها و بارها خواند و با آن انس گرفت تا معنا خود به ذهن آید.





۱- بقره / ۴۲.

# فصل ششم:

# چگونگی استخاره با قرآن کریم

## «روش استخاره با قرآن کریم و غیر آن»

استخاره را با تسبیح، ریگ، کاغذ و نوشته و حتی با سکه نیز می‌توان انجام داد و روایت «ما حار من استخار» همه‌ی این موارد را شامل می‌شود ولی دامنه‌ی آن تنها رفع حیرت و سرگردانی است و از مبدء الهی و فیض رحمانی چندانی برخوردار نیست و اتصال به منبع لایزال حضرت حق در آن شرط نیست، اما استخاره با قرآن کریم، افزون بر اتصال به حضرت حق و وصول به باطن قرآن کریم، راهنما و رهبر است و نسخه می‌پیچد. به تعبیر دیگر، قرآن کریم افزوده بر این که حیرت ظاهری و فعلی را از میان می‌برد حیرت علمی را نیز برطرف می‌نماید.

گفتیم که استخاره با قرآن روش ویژه‌ای ندارد و امری طبیعی است که شخص آن را در نیت خود می‌آورد. استخاره با غیر قرآن کریم و حتی انجام قرعه نیز امری قراردادی است و به نیت فرد بستگی دارد. برای نمونه، کسی که با تسبیح استخاره می‌گیرد می‌تواند نیت نماید هر هشت دانه هشت دانه جدا کند و چنان‌چه هشت دانه باقی بماند بسیار بسیار بد است، اگر چهار دانه بماند بسیار بد است و چنان‌چه دو دانه بماند بد است و در صورتی که یکی بیاید خوب است، سه دانه‌ی آن متوسط و پنج دانه رنج و زحمت دارد و هفت دانه سبب ملامت می‌شود. هم‌چنین می‌توان کم‌تر یا بیش از این نیز نیت نمود.

می‌توان جفت جفت جدا کرد یا جفت و طاق یا سه تا سه تا و خوب یا بد بودن آن نیز به نیت فرد وابسته است؛ چرا که مهم در این گونه استخاره‌ها رفع حیرت است. استخاره با پلاک خودرو، پلاک خانه، صندلی‌های منزل و گل‌های قالی نیز امکان‌پذیر است.

قرعه نیز شیوه‌ی ویژه‌ای ندارد و شیر یا خط سکه‌ها را نیز در بر می‌گیرد. اگر انسان از خداوند طالب خیر و نیکی خود باشد، به هر وسیله‌ای برای رسیدن به آن متوسل شود، خداوند در آن حضور دارد و اشکالی بر آن وارد نیست.

شایان ذکر است جایگاه اصلی این بحث در «مصباح الانس» است، و در آن‌جا گفته‌ایم انسانی که استکبار بسیاری دارد؛ هرچند از سر ایمان باشد، به غیر خدا سر فرود نمی‌آورد؛ این در حالی است که مؤمن چنان‌چه به کمال رسد به هر چیزی حتی سنگ، آجر یا موزائیک به اعتبار این که ظهور خداوند و مظهر اوست سلام می‌کند و برای او خاشع می‌شود. کسی که ذات و استقلال را از اشیا بر می‌دارد، چنان‌چه دست ناز بر سنگی کشد یا بنده‌ای را دریابد و به او لگد نزند لطف و رضای حق را به دست آورده است. عارف واصلی با ما انس بسیار داشت و هنوز نیز زنده است اما به نفس‌های آخر نزدیک شده است. وی زمانی راننده‌ی تریلی بود و همیشه مقداری آب به همراه داشت و چون درختی را در بیابان می‌دید که از بی‌آبی رنج می‌برد، ماشین را کناری پارک می‌کرد و به آن درخت سلام می‌نمود و از او عذرخواهی می‌کرد که دیر آمده است و می‌گفت نمی‌دانستم شما را ندیده بودم و بعد مثل کسی که می‌خواهد آب به دهان کسی بریزد به آن درخت آب می‌داد. هم‌چنین وقتی سنگی را وسط جاده می‌دید می‌ایستاد و تریلی را به کنار می‌زد و پایین می‌آمد و به آن سنگ سلام می‌کرد و می‌گفت ببخشید آدم غافل زیاد است. این‌جا

له می‌شوی و با اجازه و با احترام سنگ را از آن‌جا برمی‌داشت و به کناری می‌گذاشت و سپس از او خداحافظی می‌کرد. وی می‌گفت گاه دلم برای آن سنگ‌ها تنگ می‌شود. این کار صفای او را می‌رساند! اگر عالمان عارف و مجتهدان وارسته و مراجع پاک نهاد و دانشمندان شایسته و دولت‌مردان جهان چنین دلی می‌یافتند عالم آباد و گلستان می‌شد و قتل و غارت و جنگ و ظلم و ستم از آن رخت بر می‌بست و دنیا گلستان آدمی می‌شد و نه جنگلی مدرن. البته چنین آدمی چون تنها باشد از بین می‌رود و نمی‌تواند در دنیایی که عصا را از کور می‌دزدند به‌راحتی زندگی کند؛ مگر این‌که مقام جمعی داشته باشد تا بتواند به تمامی ذرات هستی هم‌چون پیغمبر و امام احترام بگذارد و به هیچ یک از پدیده‌های هستی لگد نزند، ولی هیهات! آن دنیا کجا و این دنیا کجا.

**خواندن دعا هنگام استخاره**

گفتیم شایسته است برای انجام استخاره، نخست دعا و طلب خیر از حق داشت. البته، این امر برای حصول توجه و استجماع طبیعی است و ضرورت دارد. دعاهایی که برای انجام استخاره مناسب است در روایات آمده که نمونه‌ای از آن بیان و تبیین می‌گردد:

**«وجدت بخطّ جدّ شيخنا البهائي، الشيخ شمس الدين محمّدبن علي بن الحسين الجباعي قدّس اللّه أرواحهم، نقلاً من خطّ الشهيد، نوّر اللّه ضريحه، نقلاً من خطّ محمّدبن أحمد بن الحسين بن علي بن زياد، قال: أخبرنا الشيخ الأوحد محمّد بن الحسن الطوسي إجازة، عن الحسين بن عبيد اللّه، عن أبي محمّد هارون بن موسى التلعكبري، عن محمّد بن همام بن سهيل، عن محمّد بن جعفر المؤدّب، عن أحمد بن محمّد بن خالد البرقي، عن عثمان بن عيسى، عن سيف، عن المفضّل بن عمر، قال: بينما نحن عند أبي عبد اللّه عليه‌السلام، إذ تذاكرنا أمّ الكتاب، فقال رجل من القوم: جعلني اللّه فداك، أنا ربّما هممنا**

بالحاجة، فنتناول المصحف فنتفكّر في الحاجة التي نريدها، ثمّ نفتح في أوّل الورقة، فنستدلّ بذلك على حاجتنا، فقال أبو عبد اللّه عليه السلام: وتحسنون؟! واللّه ما تحسنون، قلت: جعلت فداك وكيف نصنع؟ قال: إذا كان لأحدكم حاجةً، وهمّ بها، فليصلّ صلاة جعفر وليدع بدعائها، فإذا فرغ من ذلك، فليأخذ المصحف، ثمّ ينو فرج آل محمّد عليهم السلام بدءاً وعوداً، ثمّ يقول: اللهمّ إن كان في قضائك وقدرك، أن تفرج عن وليّك وحجّتك في خلقك، في عامنا هذا أو في شهرنا هذا، فاخرج لنا آيةً من كتابك نستدلّ بها على ذلك، ثمّ يعد سبع ورقات، ويعدّ عشرة أسطر من خلف الورقة السابعة، وينظر ما يأتيه في الأحد عشر من السطور، فإنّه يبيّن لك حاجتك، ثمّ تعيد الفعل ثانيةً لنفسك»[1].

ـ مفضل گوید ما در محضر امام صادق عليه السلام بوديم و دربارهی قرآن کريم بحث می‌نموديم که مردی از شيعيان به امام عرض داشت: خداوند مرا فدايی شما گرداند، چه بسا که می‌خواهم کاری انجام دهم و قرآن کريم را بر می‌گيرم و در نيازی که دارم فکر می‌نمايم و سپس قرآن را می‌گشايم و صفحه‌ی نخست آن را ملاک قرار می‌دهم و از آن برای نيازی که دارم راهنما و دليل می‌طلبم. امام صادق عليه السلام فرمود: آيا می‌پنداريد آن را نيک می‌طلبيد؛ در حالی که به خدا قسم چنين نيست؟ وی عرض داشت: چگونه بايد استخاره نماييم؟ امام فرمود: چون نيازی برای شما پيش آمد و اراده‌ی انجام آن را داشتيد، نماز جعفر را بگزاريد، و دعای نماز جعفر را بخوانيد، سپس قرآن کريم را برگيريد و فرج آل محمّد صلی الله علیه و آله را در آغاز و پايان نيت نماييد و چنين دعا کنيد: «**اللهمّ إن كان في قضائك وقدرك، أن تفرج عن وليّك وحجّتك في خلقك، في عامنا هذا أو في شهرنا هذا، فاخرج لنا آيةً من كتابك نستدلّ بها على ذلك**»، سپس هفت صفحه بشمارد و سپس

۱- مستدرك الوسائل، ج ۴، ص ۳۰۲ ـ ۳۰۳.

ده سطر از پشت صفحه‌ی هفتم بشمارد و به سطر یازدهم نگاه کند که نیاز وی در آن توضیح داده شده و سپس آن فعل را دوباره برای خود تکرار کند.

در رابطه با معناشناسی روایت حاضر خاطرنشان می‌گردد: اصل استخاره به هر گونه‌ای که انجام پذیرد، امری عقلانی است و منحصر به شیوه‌ای خاص نیست. استخاره دارای اقسامی است و می‌شود به استخاره به معنای مطلق طلب خیر که امری دعایی است و نیز استخاره با تسبیح و استخاره با دل و نیز استخاره با قرآن کریم در این رابطه اشاره داشت. استخاره با قرآن کریم مشورت گرفتن از موجودی معنوی و زنده است که قدرت واقع نمایی دارد و روایت حاضر به استخاره با قرآن کریم اشاره دارد. اما تخطئه‌ای که در این روایت وجود دارد نسبت به اصل استخاره با قرآن کریم نیست بلکه در مقام بیان استخاره‌ی خاصی است و شاید در واقع رهنمودی به وی برای به دست آوردن قدرت استجماع باشد و و پرسش راوی با تعبیر: «**جعلت فداك وكيف نصنع؟**» و نیز شیوه‌ای که راوی با آن استخاره می‌گرفته است می‌رساند اصحاب و یاران استخاره را امری متنوع و متعدد می‌دانسته‌اند و راوی در پی فرا گرفتن بهترین شیوه برای انجام استخاره بوده است و ذکر یک مورد در این مقام، به معنای نفی موارد دیگر آن نیست و بر این اساس، انجام استخاره با قرآن کریم به شیوه‌ی یاد شده در کلام امام علیه السلام منحصر نیست؛ همان‌گونه که روایت بعد نوع دیگری از استخاره را بیان می‌دارد.

«**وفي البحار: وجدت في بعض مؤلّفات أصحابنا، أنّه قال: ممّا نقل من خطّ الشيخ يوسف بن الحسين القطيفي، ما هذه صورته: نقلت من خطّ الشيخ العلّامة جمال الدين الحسن بن المطهّر طاب ثراه، روى عن الصادق علیه السلام قال: إذا أردت الاستخارة من الكتاب العزيز، فقل بعد البسملة: إن كان في قضائك**

**وقدرك، أن تمنّ على شيعة آل محمّد عليهم السلام بفرج وليّك وحجّتك على خلقك، فاخرج إلينا آيةً من كتابك، نستدلّ بها على ذلك، ثمّ تفتح المصحف وتعدّ ستّ ورقات، ومن السابعة ستّة أسطر، وتنظر ما فيه»**[1].

ـ از امام صادق عليه السلام روايت شده است كه فرمود: چون خواستى با قرآن كريم استخاره نمايى، بعد از «بسم الله الرحمن الرحيم» بگو: «**إن كان في قضائك وقدرك، أن تمنّ على شيعة آل محمّد عليهم السلام بفرج وليّك وحجّتك على خلقك، فاخرج إلينا آيةً من كتابك، نستدلّ بها على ذلك**»، سپس قرآن كريم را بگشا و سپس شش صفحه بشمار و و در صفحه‌ى هفتم، سطر ششم را در نظر بگيرد و در آن نگاه كند.

**قال رحمه الله: بيان: الظاهر أنّه سقط منه، ثمّ تعيد الفعل ثانياً لنفسك .**

ـ مرحوم مجلسى گويد: ظاهر اين است كه ادامه‌ى روايت: «سپس آن فعل را دوباره براى خود تكرار نمايد» از آن افتاده است.

خطيب سمرقند در ادعيه‌ى خويش آورده است:

**«إذا أردت أن تتفأّل بكتاب اللّه فاقرء سورة إخلاص ثلاث مرّات، ثمّ صلّ على النبي وآله ثلاثة، ثمّ قال: اللهمّ أتفأّل بكتابك وتوكّلت إليك، فأرني من كتابك ما هو مكتوب من سرّك المكنون في غيبك، ثمّ أتفأّل الجامعة وخذ الفال من الجانب الأوّل، كذا ورد مستنداً إلى رسول اللّه».**

ـ هرگاه خواستى به قرآن كريم تفأل نمايى سه بار سوره‌ى اخلاص را بخوان و سه بار بر محمّد و آل او درود فرست، آنگاه بگو خدايا به كتاب تو تفأل مى‌كنم و به تو توكل مى‌نمايم پس به من نشان ده آن‌چه را كه از اسرار پنهانت نوشته شده است.

بعد از اين دعا به قرآن كامل تفأل بزن و اولين آيه‌ى سمت راست را بگير و به آن عمل كن.

---

۱- مستدرک الوسائل، ج ۶، ص ۲۶۰.

وارد شده است که پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله نیز این‌گونه عمل می‌نموده است و این نقل به ایشان مستند است.

همان‌طور که گذشت این دعاها به منظور اذن دخول است، از این رو همین که توجه و استجماع باشد و انسان بداند چه‌کار می‌کند و بر کار خود احاطه داشته باشد نیازی به خواندن دعا نیست.

نکته‌ی دیگری که در این دعا حایز اهمیت و شایان ذکر است توصیه به تفأل به «**الجامعة**»؛ یعنی قرآن کامل است و استخاره باید با همه‌ی متن قرآن کریم انجام شود و از این رو کتاب‌هایی که تنها یک آیه از آن را در هر صفحه‌ای آورده‌اند و تنها آن را ملاک قرار داده‌اند از حقیقت استخاره چیزی نمی‌دانند تا چه رسد به تفأل.

هم‌چنین در این دعا حضرت می‌فرماید اگر خواستی به قرآن کریم تفأل بزنی چنین نما و نمی‌فرماید ما این گونه استخاره می‌کنیم و این به این معناست که آن حضرات در مقام آموزش استخاره بوده‌اند و نه این که برای دیگران استخاره نمایند و این امر به عنوان فرهنگی در میان شیعیان نهادینه شده بود.

البته، مخفی نماند که مرحوم مجلسی میان روایت باب استخاره و باب تفأل خلط نموده است و ما در این مقام در پی تبیین دانش تفأل نیستیم و از آن در بخش‌های پیشین به اجمال سخن گفتیم.

در این ادعیه، روش‌های بسیاری برای انجام استخاره گفته شده و تعدد و چندگانگی این روش‌ها می‌رساند که استخاره با قرآن کریم روش واحدی ندارد و به نیت و نوع برخورد استخاره‌گیرنده باز می‌گردد. باید دانست در این روایت، تفأل به کتاب حق و توکل در کنار هم آمده و از آن چنین برداشت می‌شود که قرآن کریم حقیقتی است که حق در آن تجلی دارد و می‌شود بر آن اعتماد داشت و بدین‌گونه از خداوند استعانت و یاری خواست.

تفأل با توجه به این دعا می‌تواند مکتومات از اسرار مکنون را بنمایاند و به حقایق راه یابد. قرآن کریم مسیر یافت مغیبات و حقایق و کدها و رمزهای آن را باز می‌کند و انسان را به حقایق مکتوم و آن‌چه سرّ و باطن است می‌رساند. قرآن کریم بطون و پرده‌های پنهانی دارد و در پنهان سخن گفته است و چنین دعاهایی به این لطایف اشاره دارد. در این دعا از پنج مرتبه‌ی حقیقت چون: «کتاب»، «ما هو مکتوم»، «من سرّك»، «المکنون» و «فی غیبك» سخن رفته است. کسی که به محضر قرآن کریم شرفیاب می‌شود، باید چنین خواسته‌هایی داشته باشد و نه آن‌که خود را عمری به یافت مبتدا و خبر و جار و مجرور مشغول دارد. «هو» در فراز «ما هو مکتوم» یک قفل است که معانی بسیاری از آن به دست می‌آید و حقایقی در آن نهفته است اما ذهنی به آن می‌رسد و ذهن دیگری از آن هیچ در نمی‌یابد و طبیعی است کسی که به صورت مدرسی، مشاقی و لفّاظی به سوی کتاب الهی رود، نه به سرّ و غیبی می‌رسد و نه چیزی به نام حق پشتوانه‌ی اوست، بلکه فردی عادی و معمولی است.

باید دانست و باور نمود که قرآن کریم کتابی عادی و معمولی نیست، بلکه کتابی الهی است که دارای لایه‌های مکتوم و اسرار پنهان است و تمامی واژگان آن قفل است و آن‌چه از آن باز است، ادبیات، معنای ظاهر، مسایل اجتماعی و حقوقی و مباحث فلسفی و عرفانی آن است که حتی فردی کافر توان استفاده‌ی این علوم و دانش‌ها از قرآن کریم را دارد. بله، کسی که با قرآن کریم انس دارد می‌تواند قفل‌های آن را بگشاید و به سرّ و مکنون و دیگر بطون آن راه یابد.

دستیابی به ظاهر الفاظ قرآن کریم و این سویی آن، نیاز به تحصیل طهارت یا اهتمام به قبله ندارد و تنها هوش و استعداد و حافظه می‌خواهد و کسی می‌تواند به آن‌سوی الفاظ راه یابد که در پی تحصیل

طهارت معنوی و قرب الهی باشد. آن سوی واژگان قرآن کریم را ﴿**لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ**﴾[1] عنوان داده‌اند؛ به این معنا که ممکن نیست دستیابی به آن و محال است جز برای پاکیزگان. آن طرف را بدون طهارت باطن و صفا گشودن قفل ممکن نباشد. قرآن کریم راه را می‌گشاید و خواهـان را بـه لایه‌ی مکتوم، پرده‌ی سرّ، مرتبه‌ی غیب و ظرف «هو» می‌رساند.

در باب استخاره، یافت آن سوی الفـاظ است کـه تـوکل و تـوجه را می‌طلبد و عظمت قرآن کریم به آن سوی آن است کـه حـامل اسـرار و صاحب کلید قفل‌ها شده است. الفاظ برای آن باطن به منزله‌ی ذهن با حقیقت خارجی است. انبیای الهی پیش از نزول قرآن کریم به آن تمسک می‌کردند و خود و کتاب‌های آسمانی خویش را با آن محک می‌زدند و تست می‌نمودند. تفاوت اولیا و اهل مدرسه در چنین اموری است. آیا کسی هست که با آیات قرآن کریم همنشین و هم‌سخن شود و با آن به گفت‌وگو نشیند و آیه‌ای وی را صدا زند و او را بخواند و او نیز با آیات الهی هم‌کلام شود. این امور برای عارفان محبی به ندرت پیش می‌آید و محبوبان در طفولیت بدون آگاهی از ترجمه و تفسیر به آن می‌رسند. اینان گویی سفیدی‌های قرآن را می‌خوانند و سیاهی‌های آن را معنا می‌کنند. سفیدی‌های آن را می‌بینند و سیاهی‌های آن را می‌خوانند و با این تمایز انسان خود می‌فهمد که جزو کدام گروه است. البته اگر خداوند به انسان عنایت کند و جزو محبوبان شود، گاه عنایت حق او را نمدمال می‌کند؛ چرا که عاشق کشی حلال است؛ هم‌چون مادری که طفل خود را دوست دارد و او را از سر حب گاز می‌گیرد؛ اگرچه میان برخورد حق با عمل مادر تفاوت بسیاری است که در مقام بیان آن نیستیم. اگر کسی جزو محبوبان

---

۱- واقعه / ۷۹.

نیست، باید زحمت و ریاضت کشد. البته نباید قلندرباز و درویش مآب شود که راه به جایی نمی‌برد و سر از اختلال درمی‌آورد.

آن‌چه در این بحث مهم است این است که دریابیم قرآن کریم مُدرک و شعورمند است و ویزیت می‌کند و نسخه می‌پیچد. قرآن کریم ناطقی است که بیش از فرشتگان و انبیا افق دید دارد و بالاتر از همه‌ی آنان می‌نگرد و این حقیقت را انسان بپذیرد و باور کند که قرآن کریم کتابی چون دیگر کتاب‌ها و نوشتاری چون دیگر نوشته‌ها نیست و وقتی انسان به آن دست می‌زند، با همه‌ی وجود احساس کند که شخص معصومی را زیارت کرده است و به او دست داده است.

## توجه و استجماع

خواهان باید توان انجام استجماع و به‌کار بردن همه‌ی نیروهای نهفته در درون خود برای دریافت معنا را داشته باشد و وی به اصطلاح «اهل جمعیت» باشد و با توجه کامل استخاره نماید؛ چون قرآن کریم حقیقتی است نامحدود و بی‌انتها و انسان پدیده‌ای است که در دانش خویش با توجه به امکانات خود محدود است و بدون حصول نوعی انرژی متراکم و مضاعف نمی‌توان خود را به آن پیوند دهد و این انرژی لازم را تنها با استجماع می‌توان به دست آورد. در گزاردن نماز که عروج و پرواز روح مؤمن است مسأله‌ی استجماع حایز اهمیت فراوان است. با تحقیقی آزمایشگاهی می‌توان نقش «استجماع» در عروج معنوی را به دست آورد. برای نمونه، چنان‌چه چهارگروه ویژه از مؤمنان، فاسقان، مسلمانان و کفار انتخاب شوند و هر گروه برای پنج سال مورد مطالعه قرار داده شوند و با آنان در این مدت به صورت پیمانی قرارداد بسته شود که خود را در اختیار آزمایشگاه قرار دهند و گروهی از آنان پشت به قبله و بدون وضو و گروهی دیگر رو به قبله و با وضو و برخی افزوده بر این با توجه و

استجماع نماز بگزارند، بعد از این مدت می‌توان آثار و نتایج ایمان، نماز و نیز استجماع را به دست آورد و نقش جمعیت خاطر در عروج روح را شناخت. خواننده نیز باید تمام وجود و هستی خود را متمرکز کند و سپس استخاره بگیرد. ساختن وضو و خواندن نماز از طرف حضرات معصومین علیهم‌السلام برای حصول این امر بوده است.

همان‌گونه که گذشت در انجام استخاره؛ خواه با قرآن کریم باشد یا با تسبیح، خواندن دعا لازم نیست، بلکه ملاک صحت استخاره، توان برقراری ارتباط و توجه و استجماع فکر و دل با خداست و کسی که بتواند در استخاره با قرآن کریم استجماع نماید و ارتباط خود را با قرآن کریم برقرار کند و توجه داشته باشد که چه می‌کند؛ هرچند هیچ گونه دعا، مناجات و ذکری نداشته باشد، استخاره‌ی وی صحیح است. همان‌گونه که گذشت استجماع برای برقراری توازن با حرکت و سیر سریع قرآن کریم است. ما غافلیم از این که خداوند حقیقتی است با حیات ذاتی که در حال سیر است و نه یک مفهوم صرف، و قرآن کریم نیز وحی موّاج و دریایی پرشکوه است که با بیش از سرعت نور حرکت می‌کند و ما برای ایجاد ارتباط با آن ناچار از یافتن توازن و داشتن سرعتی متعادل و هماهنگ با این سرعت سیر هستیم و این امر تنها در پرتو استجماع نفس با همه‌ی نیرویی که فرد دارد و با توجه، اراده و تمشّی امکان‌پذیر می‌شود.

کسی که اراده‌ی استجماع دارد، خداوند عنایت خویش را با او همراه می‌سازد تا بتواند سرعت سیر خود را با سرعت سیر قرآن کریم هماهنگ سازد و با اتصال وی به قرآن کریم از نیروی آن بهره برد. مانند کسی که نماز می‌گزارد و ذهن وی به هیچ جا توجه نمی‌کند. شخصی که استجماع دارد هیچ‌گاه اشتباه به سراغ آیه‌ای نمی‌رود و برای او تفاوتی ندارد قرآن

کریم را از بالا به دست گرفته باشد یا از پایین و در هر دو صورت، استخاره‌ی وی درست است. با این توضیح به دست می‌آید اگر ائمه‌ی معصومین علیهم‌السلام پیش از انجام استخاره به خواندن ذکر، دعا یا نمازی سفارش نموده‌اند، برای این بوده که با حصول استجماع، ضعف اراده‌ی افراد برطرف گردد و توجه و توان ارتباط آنان با قرآن کریم میسر گردد. این امر در احکام شرعی و در اجرای عقود نیز وجود دارد و معامله یا عقد ازدواج بدون خواندن صیغه یا التفات عملی انجام نمی‌گیرد و تا این اراده شکل نپذیرد کاری صورت نگرفته است؛ هرچند الفاظی گفته شده باشد. بر این اساس است که چنین ابراز و اظهاری در هر عقدی لازم است و صیغه‌ای که برای عقود ذکر شده برای ابراز این معنا و حکایت از وجود این اراده است؛ اگر چه اظهار آن می‌تواند به عمل و به صورت معاطات شکل پذیرد.

درورزش نیز اراده بدون استجماع به مقصد نمی‌رسد. به عنوان مثال، در بسکتبال، اگر بسکتبالیست نتواند توجه و اراده‌ی خود را میزان و بالانس کند، نمی‌تواند توپ را در سبد بیندازد. ارتباط در عوالم، امری تکوینی و حقیقی است. آن‌چه در انجام استخاره مهم است استجماع است و بر این اساس کسی که استجماع دارد می‌تواند بدون خواندن دعا و ذکری در زمانی اندک، ده‌ها استخاره انجام دهد.

در کتاب مکارم الاخلاق فصل چهارم ص ۳۳۸ در باب استخاره و طلب خیر از خداوند نزدیک به شصت نماز برای انجام استخاره ذکر شده است. علت این امر این است که حضرات معصومین علیهم‌السلام می‌خواستند مؤمنان را به نماز و عبادت سوق دهند تا نفس، اراده و روح مؤمن قوت و قدرت یابد و نسبت به قرب و اعتماد به حق اهتمام نشان دهند.

ارتباط مخلوق با خدا در برد انشایی سنگین‌تر از وارد کردن شتر در

سوراخ سوزن است و نمی‌توان آن را ساده انگاشت و بدون هیچ توجهی در سایه‌ی بی‌دردی و رفاه و به دور از نماز و استجماع نشست و قرآن کریم را به دست گرفت و با آن استخاره کرد. اولیای خدا هیچ کاری را در ردیف نماز نمی‌دانند و نماز نور چشم پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله است که با آن حرکت می‌کند. ایشان از نماز مدد می‌گرفت و استعانت می‌جست: ﴿**وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ**﴾[1]. در امور معنوی و راه‌های نزدیکی به خداوند و تقرب به او کاری مهم‌تر از توجه به نماز و قبله نیست. نماز یعنی توجه و از این رو بیش‌تر استخاره‌ها با نماز که همان توجه به خداست همراه است تا بتوان به مبدء هستی و قرآن کریم وصول یافت. تکرار نماز یا ذکرها نیز برای تحقق این وصول است و استخاره گیرنده بارها و بارها آن را تکرار می‌کند تا شاید یکی از آن سبب وصول وی شود. کسی که صفا و صبوری دارد با این اذکار، مرحله به مرحله نزدیک‌تر می‌شود تا در نهایت در یکی اتصال یابد.

**اهمیت طلب و دعا**

گفته شد با حصول استجماع، درخواست و طلب استخاره گیرنده به هدف اجابت می‌خورد. هرچه به دعا و طلب اهتمام بیش‌تری شود، استجماع با نیروهای فزاینده‌تری شکل می‌گیرد و درصد اصابت آن به مطلوب بیش‌تر می‌گردد. البته، اگر مطلوب واقع نشود، خداوند در روز قیامت اجر دعا و طلب را می‌دهد. مثل این که وسیله‌ای را برای تعمیر به شخصی بدهند و وی تلاش خود را بنماید اما آن وسیله به‌درستی کار نکند که به خاطر زحمت وی، از باب لطف و امتنان و نه از باب حق، با این که کار مطلوبی نداشته است به او مزدی داده می‌شود. دعا و طلب

۱- بقره / ۴۵.

چنان جایگاه والایی دارد که سلاح مؤمن و کهف و پناهگاه او دانسته شده است. باید این حقیقت را دریافت که «خواستن» و طلب، امری تخصصی است و باید شیوه‌ی «طلبیدن» را آموخت. در روایت، دعا اسلحه و پناهگاه مؤمن معرفی شده است و این امر جایگاه دعا را می‌رساند. سلاحی که مؤمن را در مقابل دشمنان رویین‌تن می‌کند. در قرآن کریم تصریح شده که کسی که دعا و طلب ندارد از جرگه‌ی انسانی خارج است: ﴿**قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ**﴾[1]، در روایات نیز آمده است:

«**روي عن رسول اللّه ﷺ: الدعاء سلاح المؤمن، وعمود الدين، ونور السموات والأرض**»[2]. پیامبر گرامی اسلام ﷺ می‌فرمایند: در میدان طلب، سلاح مؤمن و ستون دین و نور آسمان‌ها و زمین دعاست.

«**روي عن رسول اللّه ﷺ: ألا أدلّكم على سلاح ينجيكم من أعدائكم؟ تدعوا ربّكم بالليل والنّهار، فإنّ سلاح المؤمن الدعاء**»[3].

پیامبر گرامی اسلام ﷺ می‌فرمایند: آیا شما را به سلاحی راهنمایی نمایم که شما را از دشمنانتان رهایی بخشد، شبان و روزان پروردگارتان را بخوانید که سلاح مؤمن دعای اوست.

«**روي عن رسول اللّه ﷺ: أعجز النّاس من عجز الدعاء**»[4].

پیامبر گرامی اسلام ﷺ می‌فرمایند: بی‌عرضه و ناتوان‌ترین مردم کسی است که از دعا کردن ناتوان باشد.

به عبارت دیگر، دعا نوعی توانمندی است و رمز موفقیت و پیروزی انبیا و اولیا این بوده است که می‌دانستند چگونه این توانمندی را به دست آورند و از آن استفاده برند.

---

۱- الفرقان / ۷۷.
۲- مکارم الاخلاق، ص ۲۸۰.
۳- مکارم الاخلاق، ص ۲۸۱.
۴- مکارم الاخلاق، ص ۲۸۲.

«روي عن رسول اللّه‌ﷺ: من سَرَّهُ أن يُستجابَ له في الشـدّة فـليَكثرِ الدعا في الرِخاءِ»[1].

پیامبر گرامی اسلامﷺ می‌فرمایند: کسی که دوست دارد به گاه گرفتاری دعای وی به اجابت رسد به وقت آسایش و گشایش خداوند را بخواند.

باید گفت در همه‌ی عوالم هستی و در تمامی مراتب آن قانونی واحد جاری است و شناخت قوانین یک عالم، شناخت اصول و قواعد تمامی عوالم است. در عرف دنیاداران و حتی در نزد شیاطین و جنیان، انس و دوستی بسیار در رفع نیازها کارساز است. زمانی شیطانی انسی می‌گفت: ما در همه‌ی ادارات پارتی داریم، بدین صورت که ما نمی‌گذاریم وقتی کار ما در اداره‌ای دچار مشکل شد، آشنا پیدا کنیم و رشوه دهیم، بلکه وقتی که هیچ کاری نداریم، در هر اداره‌ای مسؤولی را می‌بینیم و با او دوست می‌شویم و سپس که کار ما به آنان واگذار شد، وی کار ما را از باب دوستی انجام می‌دهد. ما در «رخا» و «راحتی» او را دیده‌ایم و او در «شدت» پاسخ ما را می‌دهد. این قانون و سیستم در همه‌ی عوالم جاری است و اگر کسی می‌خواهد در سختی‌ها پاسخ اجابت شنود، در راحتی و آسودگی باید با مدبرات عالم هستی انس گیرد و با آنان دوست شود. از این رو گاهی سختی و گرفتاری به شخصی فشارهای مضاعفی می‌آورد، اما دعای وی اثری ندارد و مستجاب نشدن دعای وی به سبب مشکلات قبلی است که وی داشته است.

«روي عن الامام الرضاؑ: دعوة العبد سرّاً دعوةً واحدةً، تعدل سبعين دعوةً علانية»[2].

---

۱- مکارم الاخلاق، ص ۲۸۲.
۲- مکارم الاخلاق، ص ۲۸۶.

امام رضاعلیه‌السلام می‌فرمایند: دعای بنده که پنهان باشد، یک دعای او با هفتاد دعای آشکار برابر است.

دعای مخفی که انسان خداوند را از دل می‌خواند کارایی بیش‌تری دارد؛ چرا که ما نمی‌توانیم دعا را ادا کنیم اما خداوند خود ژرفای دل بندگان خویش را می‌خواند.

البته جای آن دارد که با تحقیق در متون دینی ابزار سنجش مسایل معنوی را به دست آوریم و برای نمونه بدانیم چگونه شخصی «مستجاب الدعوه» می‌شود؟ ابزار، معیار و ملاک‌های آن کدام است؟ در این روایت آمده است ارزش دعای پنهانی هفتاد برابر دعای آشکار است. دعایی که با خلوت و همراه با باطن باشد استجماع ویژه‌ی خود را دارد. در دعای سرّی، زبان، گفتار و حرکتی وجود ندارد، از این رو تمام انرژی آدمی از مبادی دعا به حیات دل و عمق جان منصرف می‌شود اما در دعای با زبان، اراده در همه‌ی اجزای بدن منتشر می‌شود و تنها یک بخش آن زیربنای دعا قرا می‌گیرد و شصت و نه بخش دیگر آن در زبان، گوش و دیگر اعضا هزینه می‌گردد و از این رو توان دعا را پایین می‌آورد. در باب سلوک نیز ذکر خفی به مراتب بهتر از ذکر جلی و آشکار است؛ زیرا ذکر خفی تمام اراده‌ی آدمی را در دل هزینه می‌کند اما در ذکر جلی، اراده به مصرف دهان، چشم، گوش و عروق می‌رسد و چنان‌چه کسی در آن‌جا حاضر باشد، احتمال ریا نیز وجود دارد و توانی برای دعا باقی نمی‌ماند. به عبارت دیگر، اراده‌ی آدمی به صورت طبیعی محدود است و چنان‌چه این اراده بر یک امر که حقیقت دل مجرد و معنوی آدمی است تمرکز یابد کارایی بیش‌تری دارد تا آن که بر چند چیز منتشر گردد. استجماع که توجه داشتن به حق است نه چیز دیگری، به همین خاطر ارزش و اهمیت می‌یابد.

**«عن أبي الحسن موسى عليه السلام قال: عليكم بالدعاء، فإنّ الدعاء والطلب إلى اللّه عزّ وجلّ يرد البلاء، وقد قدر وقضى فلم يبق إلّا إمضاؤه، فإنّه إذا دعا اللّه وسأله صرف البلاء صرفا»**[1].

امام کاظم عليه السلام فرمود: بر شما باد به دعا و طلب از خداوند؛ چرا که دعا و خواستن از خداوند بلاها را بر می‌گرداند، در حالی که آن بلاها تقدیر شده و به آن حکم شده و تنها امضا و اجرای آن باقی است و چون خداوند دعا شود و از او خواهش گردد، بلا را به گونه‌ای باز می‌گرداند.

باید دانست دعا حقیقتی خارجی است، همان‌گونه که بلا چنین است و حقیقت دارد. بلا در مثل، همانند موشکی است که به سوی هدف شلیک و پرتاب شده است و دعا مانند ردیابی است که مسیر موشک را منحرف می‌سازد و سپری دفاعی در برابر بلاهاست که آن را ره‌گیری می‌کند و از بین می‌برد.

**«وعن الصادق عليه السلام قال : الدعاء أنفذ من السنان»**[2].

امام صادق عليه السلام فرمود: دعا از نیزه برنده‌تر است.

واژه‌ی «انفذ» میزان کارایی و سرعت دعا را می‌رساند. نیزه به خوبی و به سرعت در هدف فرو می‌رود، دعا نیز مانند آن، بلکه خیلی سریع‌تر و کاری‌تر از نیزه می‌تواند هدفی را محقق کند.

باید دانست چنین تعبیرهایی مجاز یا کنایه نیست. اولیای خدا می‌بینند که چگونه دعا پرتاب می‌شود و زمانی که اراده قوی گردد، چگونه دعا به اجابت می‌رسد. اولیای خدا درجه‌ی اجابت دعا را می‌شناسند و می‌دانند دعا را چگونه پرتاب کنند تا به مطلوب رسد و در کم‌تر از نفسی امری را سامان دهد، لیکن حوزه‌ها باید پی‌گیر این حقایق

---

۱- مکارم الأخلاق، ص ۲۷۰.  ۲- پیشین.

باشند. اصل علم این‌هاست و بسیاری از چیزهایی که در حوزه‌ها به عنوان علم خوانده می‌شود، علم نیست و خیالات است. حوزه‌ها باید از گنجینه‌های علم غنی شوند و خود را با علوم صرفی که بسیاری از آن کاربردی ندارد سرگرم نسازند؛ در حالی که علوم واقعی و غنی اسلام سر بسته و متروک مانده است. علمای ما باید برای دین و استخراج سرمایه‌های غنی اسلامی عمر بگذارند و هر کسی گوشه‌ای از علوم را به دست گیرد و در آن کار کند تا به نتیجه برسیم. بررسی چنین اموری است که دانش خوانده می‌شود و نه بسیاری از آن‌چه که به عنوان علم، ذهن جوانان و طلاب را به خود مشغول داشته، که آن چیزی جز خیال اندر خیال نیست.

**استخاره و مقدمات پیچیده**

پیش از این گفتیم که استخاره شیوه‌ی ویژه‌ای ندارد و امری قراردادی است. در میان روایت گاه دیده می‌شود برخی از استخاره‌ها با شیوه و طریقی بسیار پیچیده آموزش داده شده است که دو نمونه‌ی آن در زیر می‌آید:

**«في البحار: عن مجمع الدعوات، للشيخ أبي محمّد هارون بن موسى التلعكبري، عن أحمد بن محمّد بن يحيى، قال:أراد بعض أوليائنا الخروج للتجارة، فقال: لا أخرج حتّى آتي جعفر بن محمّد عليهما السلام، فأسلّم عليه وأستشيره في أمري هذا، وأسأله الدعاء لي، قال: فأتاه فقال: يا ابن رسول اللّه، إنّي عزمت للخروج (إلى التجارة ) وإنّي آليت على نفسي ألّا أخرج حتّى ألقاك وأستشيرك وأسألك الدعاء لي. قال: فدعا لي وقال: عليك بصدق اللسان في حديثك، ولا تكتم عيباً يكون في تجارتك، ولا تغبن المشتري فإنّ غبنه رباً، ولا ترض للنّاس إلّا ما ترضاه لنفسك، واعط الحقّ وخذه، ولا تحف ولا تجر، فإنّ التاجر الصدوق مع السفرة الكرام البررة يوم القيامة، اجتنب الحلف، فإنّ**

اليمين الفاجرة تورث صاحبها النّار، والتاجر فاجر، إلّا من أعطى الحقّ وأخذه، وإذا عزمت على السفر أو حاجة مهمّة، فأكثر الدعاء والاستخارة، فإنّ أبي حدّثني، عن أبيه، عن جدّه، أنّ رسول اللّه صلى الله عليه وآله كان يعلّم أصحابه الاستخارة، كما يعلّمهم السور من القرآن، وإنّا لنعمل ذلك متى هممنا بأمر، ونتّخذ رقاعاً للاستخارة، فما خرج لنا عملنا عليه، أحببنا ذلك أم كرهنا. فقال الرجل يا مولاي: فعلّمني كيف أعمل؟ فقال: إذا أردت ذلك، فاسبغ الوضوء وصلّ ركعتين، تقرء في كلّ ركعة الحمد وقل هو اللّه أحد مأة مرّة، فإذا سلمت فارفع يديك بالدعاء، وقل في دعائك:

يا كاشف الكرب، ومفرّج الهمّ، ومذهب الغمّ، ومبتدءً بالنعم قبل استحقاقها، يا من يفزع الخلق إليه في حوائجهم ومهامهم وأمورهم، ويتوكّلون عليه، أمرت بالدعاء وضمنت الإجابة، اللهمّ فصلّ على محمّد وآل محمّد، وابدء بهم في كلّ خير وفرج همّي، ونفس كربي، واذهب غمّي، واكشف لي عن الأمر الذي قد التبس عليّ، وخر لي في جميع أموري، خيرةً في عافية، فإنّي أستخيرك اللهمّ بعلمك، وأستقدرك بقدرتك، وأسألك من فضلك، وألجأ إليك في كلّ أموري، وأبرء إليك من الحول والقوّة إلّا بك، وأتوكّل عليك، وأنت حسبي ونعم الوكيل. اللّه، فافتح لي أبواب رزقك، وسهّلها لي في جميع أموري، فإنّك تقدر ولا أقدر، وتعلم ولا أعلم، وأنت علّام الغيوب، اللهمّ إن كنت تعلم أنّ الأمر ـ وتسمّي ـ ما عزمت عليه وأردته ـ هو خير لي في ديني ودنياي، ومعاشي ومعادي، وعاقبة أموري، فقدّره لي، وعجّله عليّ، وسهّله ويسّره، وبارك لي فيه، وإن كنت تعلم أنّه غير نافع لي في العاجل والآجل، بل هو شرّ عليّ، فاصرفه عنّي، واصرفني عنه، كيف شئت وأنّى شئت، وقدّر لي الخير كيف كان وأين كان، ورضني يا ربّ بقضائك، وبارك لي في قدرك، حتّى لا أحبّ تعجيل ما أخّرت، ولا تأخير ما عجّلت، إنّك على كلّ شيء قدير، وهو عليك يسير.

ثمّ أكثر الصلاة على محمّد وآل محمّد صلى الله عليه وآله، ويكون معك ثلاث رقاع، قد اتّخذتها في قدر واحد، وهيأة واحدة، واكتب في رقعتين منها: اللهمّ فاطر السماوات والأرض، عالم الغيب والشهادة، أنت تحكم بين عبادك فيما كانوا فيه يختلفون، اللهمّ إنّك تعلم ولا أعلم، وتقدر ولا أقدر، وتمضي ولا أمضي، وأنت علّام الغيوب، صلّ على محمّد وآل محمّد، وأخرج لي أحبّ السهمين إليك، وخيرهما لي في ديني ودنياي وعاقبة أمري، إنّك على كلّ شيء قدير، وهو عليك يسير.

وتكتب في ظهر إحدى الرقعتين: «افعل»، وعلى ظهر الأخرى: «لا تفعل»، وتكتب على الرقعة الثّالثة: «لا حول ولا قوّة إلّا باللّه العلي العظيم، استعنت باللّه وتوكّلت عليه، وهو حسبي ونعم الوكيل، توكّلت في جميع أموري على اللّه، الحيّ الذي لا يموت، واعتصمت بذي العزّة والجبروت، وتحصّنت بذي الحول والطول والملكوت، وسلام على المرسلين، والحمد للّه ربّ العالمين، وصلى اللّه على محمّد النّبي وآله الطاهرين. ثمّ تترك ظهر هذه الرقعة في الأصل أبيض، ولا تكتب عليه شيئاً، وتطوي الثلاث الرقاع طيّاً شديداً على صورة واحدة، وتجعل في ثلاث بنادق شمع أو طين، على هيأة واحدة ووزن واحد، وادفعها إلى من تثق به، وتأمره أن يذكر اللّه، ويصلّي على محمّد وآله، ويطرحها إلى كمّه، ويدخل يده اليمنى فيجعلها في كمّه، ويأخذ منها واحدةً من غير أن ينظر إلى شيء من البنادق، ولا يتعمّد واحدة بعينها، ولكن أيّ واحدة وقعت عليها يهده من الثلاث أحرجها، فإذا أخرجها أخذتها منه، وأنت تذكر اللّه عزّ وجلّ، وللّه الخيرة فيما خرج لك، ثمّ فضّها واقرءها واعمل بما يخرج على ظهرها، وإن لم يحضرك من تثق به، طرحتها أنت إلى كمّك وأجلتها بيدك، وفعلت كما وصفت لك، فإن كان على ظهرها «افعل» فافعل وامض لما أردت، فإنّه يكون لك فيه إذا فعلته الخيرة إن شاء اللّه تعالى، وإن كان على ظهرها «لا تفعل» فإيّاك أن تفعله وتخالف، فإنّك إن خالفت لقيت عنتاً، وإن تمّ

**لم يكن لك فيه الخيرة، وإن خرجت الرقعة التي لم تكتب على ظهرها شيئاً، فتوقّف إلى أن تحضر صلاةً مكتوبةً مفروضةً، ثمّ قم فصلّ ركعتين كما وصفت لك، ثمّ صلّ الصلاة المفروضة، أو صلّهما بعد الفرض، ما لم تكن الفجر والعصر، فأمّا الفجر فعليك بعدها بالدعاء، إلى أن تبسط الشمس ثمّ صلّهما، وأمّا العصر فصلّهما قبلها، ثمّ أدع اللّه عزّ وجلّ بالخيرة كما ذكرت لك، واعد الرقاع واعمل بحسب ما يخرج لك، وكلّما خرجت الرقعة التي ليس فيها شيء مكتوب على ظهرها، فتوقّف إلى صلاة مكتوبة كما أمرتك، إلى أن يخرج لك ما تعمل عليه، إن شاء الله»**[1].

احمدبن محمّد بن يحيی گويد بعضی از دوستان ما بر آن شدند تا برای سفر تجاری روند، وی گفت من به سفر نمی‌روم تا امام صادق عليه السلام را زيارت کنم، بر او سلام نمايم و در مورد کارم با ايشان مشورت کنم. وی خدمت امام عليه السلام رسيد. امام عليه السلام برای او دعا کرد و به او آداب تجارت را آموخت و نصايحی به وی کرد و سپس فرمود: هرگاه تصميم بر انجام سفری گرفتی يا حاجت و نيازی برای تو پيشامد کرد، بسيار دعا کن و استخاره نيز داشته باش. پيامبر اکرم صلی الله عليه و آله نيز استخاره می‌کرد و آن را به ما آموزش می‌داد، آن مرد گفت: مولای من، به من نيز ياد ده چگونه استخاره کنم؟ حضرت فرمود هنگامی که خواستی کاری انجام دهی وضويی که با نيت و دعا همراه است بساز، دو رکعت نماز بخوان، يک بار حمد و صد مرتبه قل هو الله را در هر رکعتی بخوان و بعد از نماز دست خود را به آسمان بلندکن و اين دعا را بخوان:

**«يا كاشف الكرب، ومفرّج الهمّ، ومذهب الغمّ، ومبتدءً بالنعم قبل استحقاقها، يا من يفزع الخلق إليه في حوائجهم ومهامهم وأمورهم، ويتوكّلون**

---

۱- مستدرك الوسائل، ج ۶، صص ۲۴۸ ـ ۲۵۴.

عليه، أمرت بالدعاء وضمنت الإجابة، اللهمّ فصلّ على محمّد وآل محمّد، وابدء بهم في كلّ خير وفرج همّي، ونفس كربي، واذهب غمّي، واكشف لي عن الأمر الذي قد التبس عليّ، وخر لي في جميع أموري، خيرةً في عافية، فإنّي أستخيرك اللهمّ بعلمك، وأستقدرك بقدرتك، وأسألك من فضلك، وألجأ إليك في كلّ أموري، وأبرء إليك من الحول والقوّة إلّا بك، وأتوكّل عليك، وأنت حسبي ونعم الوكيل. اللّه، فافتح لي أبواب رزقك، وسهّلها لي في جميع أموري، فإنّك تقدر ولا أقدر، وتعلم ولا أعلم، وأنت علّام الغيوب، اللهمّ إن كنت تعلم أنّ الأمر ـ وتسمّي ـ ما عزمت عليه وأردته ـ هو خير لي في ديني ودنياي، ومعاشي ومعادي، وعاقبة أموري، فقدّره لي، وعجّله عليّ، وسهّله ويسّره، وبارك لي فيه، وإن كنت تعلم أنّه غير نافع لي في العاجل والآجل، بل هو شرّ عليّ، فاصرفه عنّي، واصرفني عنه، كيف شئت وأنّى شئت، وقدّر لي الخير كيف كان وأين كان، ورضني يا ربّ بقضائك، وبارك لي في قدرك، حتّى لا أحبّ تعجيل ما أخّرت، ولا تأخير ما عجّلت، إنّك على كلّ شيء قدير، وهو عليك يسير».

سپس بسیار صلوات فرست و در این حال با خود سه رقعه که در یک اندازه و مانند هم است برگیر و بر روی دو تای آن بنویس: «اللهم فاطر السموات» و بر روی یکی: «افعل» و روی دیگری «لا تفعل» بنویس و رقعه‌ی سوم را سفید بگذار و آن را مانند هم تا بزن و به هم بپیچ و آن را در سه شمع و یا سه گِل که همانند هم است بگذار. این سه را به کسی بده که به او اطمینان بسیار داری و به او بگو که بر محمّد و آل محمّد صلوات فرستد و ذکر خدا گوید و آن را داخل آستین خویش نماید و آن را تکان دهد و سپس بدون این که نگاه کند و تعمدی بر برداشتن یکی داشته باشد، یکی از آن را بردارد و بعد آن را از او بگیر و تو خود پس از خواندن دعا، آن را بازکن و هرچه بیرون آمد خیر تو در آن است و به آن عمل کن.

اما اگر کسی نبود که رقعه‌ها را درون آستین وی گذاری، آن را داخل آستین خود قرار ده و همان کار را انجام بده و به آن‌چه بیرون می‌آید عمل کن، اگر «لا تفعل» آمد انجام نده زیرا چنان‌چه با آن مخالفت کنی به مشکل دچار می‌شوی و در صورتی که به‌حسب ظاهر مشکلی پیش نیاید، خیری برای تو در آن نخواهد بود.

وی پرسید: اگر آن کاغذ سفید بیرون آمد چه باید انجام دهم؟ امام علیه‌السلام فرمود: در این صورت تا نماز واجب صبر و بردباری کن و بعد از خواندن نمازی دو رکعتی که بعد از حمد صد بار توحید در آن خوانده شود که این نماز یا پیش از نماز واجب گزارده می‌شود یا بعد از آن و بعد کاغذها را در آستین بریز و کارهای یاد شده را دوباره انجام بده و اگر باز برگ سفید بیرون آمد، نماز واجب دیگری بخوان و همین کار را انجام بده تا به نتیجه برسی.

در این روایت، آن‌چه حایز اهمیت است ارادت و محبت این یار امام علیه‌السلام است که چنان به اولیای معصومین علیهم‌السلام وابسته است و به آنان محبت دارد که تا به زیارت ایشان نرود و اجازه نگیرد و از ایشان طلب خیر و دعا نکند، به سفر نمی‌رود.

**استخاره‌ی مصریه**

**«قال ابن طاووس: ووجدت بخطّي على «المصباح» وما أذكر الآن من رواه لي ولا من أين نقلته ما هذا لفظه: الاستخارة المصريّة عن مولانا الحجّة صاحب الزمان علیه‌السلام: تكتب في رقعتين: «خيرةً من اللّه ورسوله لفلان بن فلان»، وتكتب في إحداهما: «افعل»، وفي الأخرى: «لا تفعل»، وتترك في بندقتين من طين وترمي في قدح فيه ماء، ثمّ تتطهّر وتصلّي وتدعو عقيبها: اللهمّ إنّي أستخيرك خيار من فوّض إليك أمره، ثمّ ذكر نحو الدعاء السابق، ثمّ قال: ثمّ تسجد وتقول فيها: «أستخير اللّه خيرةً في عافية» مأة مرّة، ثمّ ترفع**

رأسك وتتوقّع البنادق، فإذا خرجت الرقم من الماء فاعمل بمقتضاها، إن شاء اللّه»[1].

سید بن طاووس گوید به خط خود که حاشیه بر مصباح زده‌ام دیدم ـ و الان نمی‌گویم چه کسی آن را برای من روایت کرد و یا آن را از کجا بازگو می‌کنم ـ استخاره‌ی مصری که از امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) نقل شده چنین است: در دو کاغذ می‌نویسی «**خیرةً من اللّه ورسوله لفلان بن فلان**» و در یکی از آن‌ها «افعل» و بر روی دیگری «لا تفعل» می‌نویسی و آن را در داخل گل قرار می‌دهی و سپس در ظرف آبی می‌اندازی و سپس وضو بگیر و دو رکعت نماز بگزار و این دعا را بخوان: «**اللهمّ، إنّي أستخيرك خيار من فوّض إليه أمره، وبارك لي في قدرك، إنّك تفعل ما تشاء، فأنت تقدر ولا أقدر، تعلم ولا أعلم، وأنت علّام الغيوب، يا أرحم الراحمين**»، و دعای گذشته را بخوان، آن‌گاه به سجده برو و صد بار این ذکر را بگو: «**أستخير اللّه خيرةً في عافية**» و بعد از پایان ذکر سرت را بلند کن و رقعه‌هایی را که داخل آب انداختی نگاه کن و هر یک بالا آمد بر اساس آن عمل نما.

البته این که سید بن طاووس می‌گوید من این استخاره را از کسی نقل می‌کنم که نمی‌خواهم از او نامی به میان آورم، آیا آن فرد از رجال غیب است یا مسأله‌ی دیگری در میان است. البته، در صورتی که وی رقعه‌ها را در داخل آب بیندازد و هیچ یک بالا نیاید یا هر دو با هم بالا آید چه باید کرد؟ هرچند لازم نیست شرع، نوع استخاره را آموزش دهد بلکه خود نیز می‌توانیم استخاره را ایجاد کنیم و می‌شود آن رقعه‌ها را داخل گچ، پلاستیک یا چیز دیگری قرار داد و همین طور می‌توان بر تعداد رقعه‌ها

---

۱- وسائل الشيعة (آل البيت)، ج ۸ ص ۷۲.

افزود و حتی می‌توان برای آن نرم‌افزاری را طراحی نمود و آن را با رایانه انجام داد. البته، انجام آن‌چه در این روایت آمده بسیار سخت است و در هر حال؛ خواه این امر به امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) منسوب باشد یا خیر، این نیز نوعی از استخاره است.

آن‌چه در این جا می‌خواهیم به آن اشاره‌ای داشته باشیم این است که مهم در استخاره رسیدن به هدف و دریافت مطلوب است و شأن حضرت نیست مانند قلندرها و درویشان به مریدان خود بگوید این ذکر را بگو و اگر نشد آن ذکر را؛ چون این کارها سرکارگذاشتن مردم است و به ویژه نسبت به محبی جدّی که می‌گوید تا حضرت را زیارت نکنم و از ایشان طلب نداشته باشم، از این جا نمی‌روم.

باید گفت انجام هر کاری در عالم و به‌ویژه سفرهای زمان قدیم که ماه‌ها به طول می‌انجامیده مخاطرات زیادی در بر داشته و ممکن بوده است در این راه بیمار شود یا کشته گردد، باید نهایت اهتمام را داشت و از انواع دعا، نماز و ذکر استفاده کرد تا در کارهای سنگین که تنیدگی و استرس آن بسیار بالاست با تمرکز حواس، آمادگی بیابد و از خداوند طلب خیر کند.

در واقع این امر، پیچیده بودن نظام عالم و حقیقت آن را می‌رساند. آدمی گاه با کوچک‌ترین چیزی به هم می‌ریزد و گاه با یک «افعل» یا «لا تفعل»، زیر و رو می‌شود. زمینه‌هایی بسیار ظریف و دقیق در آفرینش وجود دارد و عالم چنان بزرگ، بلند، پیچیده و ریز است که اگر پوست ظاهر و سطح ناسوت کنار رود شلوغی و پیچیدگی آن آشکار می‌شود؛ چنان‌که قرآن کریم در وصف آن می‌فرماید: ﴿**يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ**

الْمَبْثُوثِ، وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ﴾[1] و نیز ﴿وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ﴾[2]؛ این آیه‌ی شریفه ویژه‌ی قیامت نیست و هم‌اکنون نیز چنین می‌باشد. اگر چشم باز شود آن‌گاه به دست می‌آید که هیچ چیز متصلی در عالم وجود ندارد و تمام هستی کنار هم نشسته است و همه چیز مذاب‌وار و هم‌چون جریان قطرات آب در رود و دریا کنار هم می‌غلطد. ما در چنین عالمی می‌خواهیم کار کنیم و باید دید ما با استخاره به کجا متصل می‌گردیم، هدایت می‌شویم و به سعادت می‌رسیم یا به بدبختی دچار می‌شویم و از این روست که باید در مبادی استخاره دقت بسیار داشت و سبک‌سرانه از کنار آن نگذشت؛ چنان‌چه برای انجام آن نمازهای گوناگون و متنوعی ذکر شده که در کتاب‌های فقهی به تفصیل جزو نوافل آمده و ما در این جا به نمونه‌ای از آن اشاره می‌کنیم:

## نمونه‌ای از نماز استخاره

**«عن أبي جعفر محمّد بن علي عليهما السلام قال: كان علي بن الحسين عليهما السلام إذا همّ بحجّ أو عمرة أو عتق أو شراء أو بيع تطهر وصلّى ركعتي الاستخارة، وقرء فيهما سورة «الرحمن» وسورة «الحشر»، فإذا فرغ من الركعتين استخار اللّه مأتي مرّة، ثمّ قرء «قل هو اللّه أحد» و «المعوذتين»، ثمّ قال: اللهمّ إنّي هممت بأمر قد علمته، فإن كنت تعلم أنّه خير لي في ديني ودنياي وآخرتي فاقدروه لي، وإن كنت تعلم أنّه شرّ لي في ديني ودنياي وآخرتي فاصرفه عنّي، ربّ هب لي رشدي وإن كرهت ذلك أو أحبت نفسي، بـ«بسم اللّه الرحمن الرحيم، ما شاء اللّه، لا حول ولا قوّة إلّا باللّه، حسبي اللّه ونعم الوكيل»، ثمّ يمضي ويعزم»**[3].

---

۱- قارعه / ۴ ـ ۵.　۲- النحل / ۸۸.

۳- شیخ طبرسي، مکارم الأخلاق، ص ۲۵۶.

ـ امام باقر علیه‌السلام می‌فرماید: امام سجاد علیه‌السلام چون اراده‌ی انجام حج یا عمره یا آزاد کردن بنده یا خرید و فروش چیزی داشت، وضو می‌گرفت و دو رکعت نماز استخاره می‌گزارد، در رکعت نخست سوره‌ی الرحمن و در رکعت دوم سوره‌ی حشر می‌خواند. سپس دویست مرتبه «استخیر الله» می‌گفتند و سپس سوره‌ی توحید و فلق و ناس را قرائت می‌کردند و بعد از آن این‌گونه دعا می‌کردند: خداوندا، من همت بر انجام کاری دارم که تو بر آن آگاهی، پس چنان‌چه خیر دین، دنیا یا آخرت من در آن است، آن را برای من تقدیر فرما و توانایی انجام آن را به من ده، و در صورتی که برای دین، دنیا یا آخرت من شر و بدی است، آن را از من باز گردان، خداوندا، راهنمایی به نیکی را بر من ببخشای؛ هرچند آن را ناپسند دارم یا آن را دوست داشته باشم به «**بسم اللّه الرحمن الرحيم، ما شاء اللّه، لا حول ولا قوّة إلّا باللّه، حسبي اللّه ونعم الوكيل**»؛ سپس نیت نما و بر انجام آن اقدام کن.

این روایت می‌رساند حضرات معصومین علیهم‌السلام به مقدمات انجام استخاره و به‌ویژه به نماز آن اهتمام داشته‌اند و با سنگینی تمام استخاره می‌کرده‌اند تا کار صد درصد دارای ضمانت و بیمه باشد و وصول و قرب آن حتمی گردد. مؤمن باید این‌گونه حرکت کند و به کارهای خود اهتمام داشته باشد و تنها رضای خدا را در نظر بگیرد و در این صورت است که آفت نمی‌بیند و کارهای وی به صورت منظم و سلسله‌وار و بدون آشفتگی انجام می‌شود. ایشان در یک رکعت سوره‌ی «الرحمن» و در رکعت دیگر سوره‌ی «حشر» را می‌خواندند و این گونه نبوده است که نسبت به انجام استخاره و مقدمات آن سهل انگار باشند و بگویند برای خداوند معلوم است که ما چه درخواستی داریم و تفاوتی ندارد آن را بر زبان آوریم یا خیر.

البته در فهم این روایت نباید از اصل مهمی غافل شد و آن این است که مهم در انجام هر کاری داشتن طرح و برنامه‌ای درست منطبق با حکمت نظری است تا مقتضای دیانت، عقیده، عمل آسان و ساده به دست آید. بر اساس حکمت نظری پر کاری مهم نیست، بلکه آن‌چه مهم و نتیجه‌بخش است دقت در انجام کار است.

بر اساس این روایت، امامان معصوم علیهم‌السلام به انجام کارهای دنیوی «اهتمام» داشته‌اند تا کار خود را درست و محکم انجام دهند. کسی که به کار خود اهتمام نشان نمی‌دهد و تعهد کاری ندارد و کار را بر اساس خواسته و خوشایند دل و صرف منافع انجام می‌دهد نه نتیجه‌ی دنیوی چندانی از آن می‌بیند و نه ثمره‌ای اخروی برای آن دارد. کار باید درست، سالم و ربوبی انجام شود و روایت یاد شده نیز اهتمام امام سجاد علیه‌السلام به انجام یک استخاره و سلامت آن کار را می‌رساند. انسان در کارهای خود باید با خدا مشورت کند و از او طلب خیر نماید و این مهم نیز به انجام عبادت و نماز برای درک استجماع و وصول به مبدء لایزال نیاز دارد؛ نه این که انسان تنها بگوید: خدایا، خود کارها را درست کن.

برآیند مجموع این روایات با همه‌ی تفاوتی که در چگونگی آن دارد این است که استخاره طلب خیر از حق تعالی است که با اهتمام و اعتماد به حق و تکرار و پی‌گیری توجه در پرتو خواندن دعاها، آیات و سوره‌هایی شکل می‌پذیرد و در واقع شیوه‌ی تربیتی امامان معصوم علیهم‌السلام را خاطرنشان می‌شود که بر آن بوده‌اند تا شیعیان خود را به توجه به حق تعالی و دعا و نماز مأنوس و وابسته سازند. سفارش به نمازهای متفاوت برای این است که اراده‌ی نفس و روح انسان نسبت به قرب و اعتماد به حق تنوع و اهتمام پیدا کند، قوت، قدرت و نیرو بیابد و زمینه‌ی خیرات، کمالات و وصول در انسان ملکه شود و از کاهلی و سستی در نماز رها

شود و به نماز چنان وابسته و مأنوس گردد که به «عشق» و «دوست داشتن» نماز نزدیک گردد تا با انرژی حاصل از آن بتواند توجه پیدا نماید و خود را به مبدء هستی متصل سازد.

توضیح این که برای دریافت چگونگی ارتباط مخلوق با خالق نخست باید تصور صحیحی از این موضوع داشت تا به تصدیق آن نایل آمد. خداوند، قرآن کریم و دیگر حقایق نوری همواره در حال حرکت و سیر هستند و از این رو آدمی برای ارتباط با مبدء هستی و پدیده‌های در حال حرکت آن ناچار از تنظیم سرعت سیر خود است تا بتواند با آن همراه شود. برای نمونه نمی‌شود شخصی خیز بردارد و قطار تندرویی که با سرعت بالایی در حال حرکت است را بگیرد. رابطه با خداوند نیز این گونه است. کسی که می‌خواهد استخاره نماید می‌خواهد با خداوند در بردی انشایی رابطه برقرار کند که سنگین‌تر از داخل کردن شتر در سوراخ سوزن و سوار شدن بر قطار تندرو است، و نیازمند انرژی مضاعفی است تا بتواند سرعت بگیرد و این هدف را محقق سازد و این انرژی با خواندن انواع نمازها و دعاها و ذکرها فراهم می‌شود و نه با کنار نشستن، و خوش گذراندن و خیال قرب و وصول داشتن. تمامی نمازها و دعاهای سفارش شده این هدف را دنبال می‌کند که انسان با سرعت سیر اندک را چنان به جنبش و پویش وا دارد که بتواند حرکت خود را با حرکت هستی و پدیده‌های نوری متعادل و بالانس سازد و با اتصال به هستی و در پرتو حرکت آن به سیر خود ادامه دهد و سرعت سیر او با سرعت سیر این پدیده‌های برتر برابر شود. برای برقراری ارتباط باید بارها و بارها تمرین داشت تا ورزیده شد و نمازها و دعاهای سفارش شده میدان این تمرین و فضای آن و حرکت‌های لازم آن را آموزش می‌دهد. مهم‌ترین کار برای اولیای خدا نماز است و آنان به نماز بیش از هر عبادت دیگری؛ حتی

قرائت قرآن کریم، و درس اهمیت می‌دهند. قرآن کریم با شدت بیان و با استحکام تمام می‌فرماید: ﴿**وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ**﴾. برای وصول به امور معنوی و قربی کاری مهم‌تر از توجه، نماز و قبله نیست؛ چنان که در بحث اصول فقه گفتیم «صلاة» به معنای توجه است. گاهی سالک شبی تا صبح ذکری می‌گیرد و در صورتی که متوجه شود آن ذکر در نفس وی نهادینه نشده است، شب بعد دوباره آن را تکرار می‌کند. در این راه باید صبوری کرد و صفا داشت. اولیای خدا این گونه‌اند که «مستجاب الدعوه» هستند، یعنی نفس نزده جا می‌اندازند. خداوند توفیق دهد که از ذکر، نماز و دعا به طور عادت استفاده نشود و این امور به صورت تخصصی و زیر نظر مربی شایسته پی‌گیری شود و خود را تست کند که ذکری نتیجه می‌دهد یا نه و آیا ذکر در نفس جا می‌افتد و نهادینه می‌شود یا خیر و در غیر این صورت، هیچ ذکری کارگشا نیست. باید با «بسم الله الرحمن الرحیم» خود را پیش کشید و آن را وکیل خود قرار داد تا کار را به ثمر رساند.

**تفاوت استخاره‌ها**

با توجه به اختلاف دعاهای استخاره که در روایات آمده است می‌توان گفت استخاره بر اساس متعلق و موضوع آن دارای انواع مختلفی است و برخی دارای اهتمام بیش‌تری است. در برخی موارد نیز دعا به آسانی برآورده می‌شود و در جایی دیگر باید مؤونه‌ی بسیاری پرداخت.

در روایات، میان روش‌های طلب خیر و استخاره تفاوت بسیاری وجود دارد. گاه برای انجام یک استخاره به قرائت سوره‌های طولانی و خواندن دعای بسیار بلندی توصیه شده و در استخاره‌ای دیگر به خواندن سوره و دعایی کوتاه سفارش شده است و این تفاوت و گوناگونی در طلب به خصوصیات و شرایط انواع استخاره باز می‌گردد. گاه محتوای

یک طلب بسیار سنگین است و موضوع استخاره امری حیاتی و با ارزش بسیار است و گاه این گونه نیست. میان طلب و مطلوب باید تناسب میزانی و کمیت و کیفیت هماهنگی برقرار باشد. دعا هم‌چون داروست و نه باید کم‌تر از میزان لازم مصرف شود و نه بیش از آن وگرنه نه‌تنها بیماری و مرضی را درمان نمی‌کند، بلکه سبب کاستی در بدن و ایجاد مشکل برای آن نیز می‌شود. دعا باید بر اساس وزان عالم ناسوت باشد و میزان اهتمام لازم در آن با توجه به مطلوب و مقصود متفاوت می‌شود. برخی از روایات مورد نظر چنین است:

**«وروی حمّاد بن عیسی، عن ناجیة عن أبي عبد اللّه علیه‌السلام أنّه کان إذا أراد شراء العبد أو الدابّة أو الحاجة الخفیفة أو الشيء الیسیر استخار اللّه عزّ وجلّ فیه سبع مرّات، فإذا کان أمراً جسیماً استخار اللّه مأة مرّة»**[1].

ـ از امام صادق علیه‌السلام روایت شده چون ایشان بر آن بود تا چیزی مانند عبد یا حیوان بارکش یا نیازی سبک و چیزی کوچک را بخرند هفت بار طلب خیر می‌کرد ولی اگر کار خیلی مهم و سنگین بود، صد بار طلب خیر می‌نمودند.

این روایت دغدغه‌آور است و می‌رساند حضرات معصومین علیهم‌السلام میان کار معمولی و مهم تفاوت می‌گذارده‌اند.

دعا و استخاره در عالم ناسوت تحت قواعد و قوانین آن در می‌آید و چنین نیست که کسی یک یا خدا بگوید و پاسخ آن را بشنود، بلکه در جایی تنها طلب خیر می‌شود و در جایی دیگر باید افزوده بر آن نماز خواند و در موردی دیگر باید به مسجد رفت و در آن جا طلب خیر نمود.

استخاره طلب خیر از خداوند است و خواهان و طالب خواسته‌ی

۱- من لا یحضره الفقیه، الشیخ الصدوق، ج ۱، ص ۵۶۳.

خود را می‌طلبد، اما این که مطلوب به دست آید، امر آسانی نیست و تکرار بعضی از سوره‌ها و دعاها به منظور ایجاد رابطه با حق و تحصیل خیر از اوست، ولی این که آیا رابطه ایجاد شده و خیر به دست آمده است یا نه، معلوم نیست و از این رو نباید درخواست را آسان گرفت و خیال نمود همین که گفته شود: «خدایا، خیر خود را نصیب فرما، بدون آن که به دعا و طلب اهتمامی جدی شود، مورد قبول و اجابت واقع شود. البته، لطف و احسان خداوند باب دیگری است.

استخاره با آیات قرآن کریم نیز این چنین است و استخاره‌ای مهم و قابل اهتمام است و استخاره‌ای معمولی است و استخاره‌ای دیگر زمینه‌هایی پیچیده دارد.

از مواردی که طلب انسان محقق نمی‌شود جایی است که در طلب و خواهش کاستی دیده می‌شود، همانند دارویی که به هنگام و به مقدار لازم مصرف نشده و از این رو اثرگذار نیست:

**«وروی معاوية بن ميسرة عنه عليه‌السلام أنّه قال: ما استخار اللّه عبد سبعين مرّةً بهذه الاستخارة إلّا رماه اللّه عزّ وجلّ بالخيرة يقول: يا أبصر الناظرين، ويا أسمع السامعين، ويا أسرع الحاسبين، ويا أرحم الراحمين، ويا أحكم الحاكمين، صلّ على محمّد وأهل بيته، وخر لي فيّ كذا وكذا»**[1].

امام صادق عليه‌السلام فرمودند: بنده‌ای نیست مگر آن که به این دعا هفتاد مرتبه از خداوند طلب خیر کند جز آن که خداوند خیر را برای او پیش آورد و آن دعا چنین است: «**يا أبصر الناظرين، ويا أسمع السامعين، ويا أسرع الحاسبين، ويا أرحم الراحمين، ويا أحكم الحاكمين صلّ على محمّد وأهل بيته، وخر لي فيّ كذا وكذا**».

---

۱- شیخ طوسی، مصباح المتهجد، ص ۵۳۶.

## زمان استخاره

گاه دیده می‌شود در برخی از کتاب‌های استخاره، زمان‌های معینی را به شرح زیر برای انجام آن برشمرده‌اند:

شنبه: از طلوع آفتاب تا ساعت ۱۰ و از اذان ظهر تاساعت۴بعدازظهر؛
یک‌شنبه: از طلوع آفتاب تا ساعت ۱۲ و از ساعت ۴ تا اذان مغرب؛
دوشنبه: از طلوع فجر تا طلوع آفتاب و از ساعت ۴ تا وقت خوابیدن؛
سه‌شنبه: از ساعت ۱۰ تا ۱۲ صبح و عصرها از ساعت ۴ تا عشا؛
چهارشنبه: از طلوع آفتاب تا اذان ظهر و عصرها از ساعت ۴ تا عشا؛
پنج‌شنبه: از طلوع فجر تا طلوع آفتاب و از ساعت ۱۲ تا عشا؛
جمعه: از طلوع فجر تا طلوع آفتاب و از زوال تا ساعت ۴.

ما پیش از این گفتیم که آن‌چه در استخاره مورد اهتمام است داشتن استجماع است و آدابی که برای آن ذکر شده تنها زمینه‌ای برای حصول آن است و از این رو با داشتن قدرت استجماع، زمان در انجام استخاره تأثیری ندارد و نیز برای کسی که صاحب استخاره است و قدرت استجماع دارد رو به قبله یا پشت به قبله بودن تفاوتی ندارد و چنان‌چه کسی توانایی پیدایش استجماع و تمرکز قوا و حواس خود را نداشته باشد، استخاره‌ی وی حتی در شب جمعه یا قدر مقرون به صواب نیست. هیچ گاه در عالم تعطیلی رخ نمی‌دهد و همه‌ی عوالم همواره و در هر ساعتی مشغول به کار است و درهای بهشت و جهنم برای همیشه و در هر وقتی باز است و تنها چیزی که سبب تفاوت میان ساعات و زمان‌ها می‌شود موقعیت‌ها، حوادث، توجهات و حیثیات است. بنابراین زمان با زمان تفاوتی ندارد و این افراد مختلف هستند که آن را متفاوت می‌سازند. به عنوان مثال، کسی که مراسم ازدواج خود را در شب جمعه برگزار کرده، در این شب خوشحال می‌شود اما کسی که پدر یا مادر خود را در

این شب از دست داده، با رسیدن شب جمعه غمگین می‌شود. همین طور با آمدن عید نوروز و بهار به اعتبار رویش گیاهان شادمان می‌شویم و با آمدن محرم و عاشورا ناخودآگاه به خاطر از دست دادن عزیزی مثل امام حسین علیه‌السلام و یارانش غمگین و محزون می‌گردیم. همه‌ی زمان‌ها ایام الله است و تمامی به حق تعالی متعلق است و کریمه‌ی: ﴿**كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ**﴾[1] نیز به آن اشاره دارد.

همان‌گونه که گذشت برخی از حیثیات، بعضی از زمان‌ها را بر بعضی دیگر برتری می‌دهد. برای نمونه، میان فجر صادق و طلوع آفتاب که خنکای هوا با هوای پاک و بدون رسوبات همراه است و خلوت آن نیز مغتنم است و انسان بیدار در آن زمان با هوشمندی تنفس دارد و مشاعر و اعصاب وی باز است، اما انسان خواب این زمان را درک نمی‌کند و با طلوع آفتاب که دنیا در باتلاقی فرو می‌رود، وی از این همه نعمت بی‌نصیب می‌گردد و برتری این زمان به حسب حیثیات است. هم‌چنین است اگر کسی شام بسیاری بخورد و معده‌ی وی باتلاقی از مواد گردد، که به‌طور قهری اثر آن به مغز وی می‌رسد و خواب می‌بیند در حال خفه شدن یا سر بریدن کسی است اما در همین شب، چنان‌چه کسی شام سبک بخورد و سوره‌ی یاسین و أمن یجیب بخواند و در حال ذکر به خواب رود، وی بهترین خواب را می‌بیند.

زمان و مکان به اعتبار شرایط و وحدت و قرب در نفس ایجاد تبدلات می‌کند و در واقع مانند چکش‌هایی است که به نفس می‌خورد. به تعبیر دیگر، زمان و مکان از آن جهت که زمان و مکان است هیچ تأثیری بر انسان ندارد بلکه عوارض و لوازمی که با آن همراه می‌گردد باعث انگیزه

---

۱– الرحمن / ۲۹.

و توان‌مندی در انسان می‌شود. این امر در روایات خاطرنشان شده است:

«**زيد الشحام قال: قال أبو عبد اللّه** عليه السلام**: اطلبوا الدعاء في أربع ساعات: عند هبوب الرياح، وزوال الأفياء، ونزول القطر، وأوّل قطرة من دم القتيل المؤمن الشهيد، فإنّ أبواب السماء تفتح عند هذه الأشياء**»[1].

ـ امام صادق عليه السلام می‌فرماید: در چهار وقت، خواهش خود را از خداوند بخواهید: به هنگام وزش بادها، و بر چیده شدن سایه‌ها، و بارش باران، و نخستین قطره‌ای که از خون شهید جاری می‌شود، همانا درهای آسمان به گاه این امور باز می‌شود.

هنگامی که باد می‌وزد، صدای موسیقایی باد که بر در و دیوار می‌خورد، در نفس تکاپویی ایجاد می‌کند و نفس متحول می‌شود. امور دیگر نیز در نفس ایجاد قلق و اضطراب می‌کند و آن را دگرگون می‌کند و برای وصول آماده می‌سازد.

پیش از این گذشت که برای حصول استجماع و توجه، تفاوت خصوصیات شخص یا زمان و مکان به دلیل میزان انگیزه‌ها و توان‌مندی‌هایی است که در انسان ایجاد می‌کند.انسان صبح گاه نشاط بیش‌تری دارد؛ زیرا استراحت کرده و انرژی او به حد نصابی رسیده است؛ ولی همین زمان کارایی لازم را برای فرد ندارد؛ چون انسان تازه سیر خود را آغاز کرده و هنوز سرعت نگرفته است. حتی برای بعضی از کارها، اگر مقداری از روز بگذرد بهتر است. این تفاوت به دلیل آثاری است که روشنایی، تاریکی، سرما و گرما در نفس ایجاد می‌کند وگرنه زمان به خودی خود ویژگی و امتیازی ندارد.

جهاد و رویارویی حق و باطل نیز در نفس انعکاس می‌گذارد و به باطن

---

۱- مکارم الأخلاق، ص ۲۷۱.

انسان استقامت بیش‌تری می‌دهد و آدمی را بر انجام کار و مقاومت بیش‌تر بر می‌انگیزد و به شیوه‌ی خواستن کیفیت بهتری می‌بخشد و توان طلب را بالا می‌برد.

**عنه عليه السلام قال: يستجاب الدعاء في أربع: في الوتر، وبعد الفجر، وبعد الظهر، وبعد المغرب.**

ـ امام صادق عليه السلام می‌فرماید: دعا در چهار مورد به اجابت می‌رسد: در نماز وتر، بعد از طلوع فجر، بعد از ظهر، بعد از مغرب. نماز شفع و وتر هر دو نماز است اما نماز شفع چون دو رکعتی است کثرت را می‌رساند و نمازگزار به صورت غالب، نیک گزاردن نماز در رکعت نخست را به رکعت دوم حواله می‌دهد، مانند دانش‌آموزی که می‌خواهد درسی را دو بار بخواند و در هیچ یک نیز موفق نمی‌شود؛ چرا که اولی را به دومی و دومی را به اولی حواله می‌دهد، اما نماز وتر یک رکعت است و انتظار و کثرتی ندارد و از این رو ایجابی در انسان ایجاد می‌کند.

بعد از فجر نیز انسان از شب بیرون زده است و همین امر تحوّل و انگیزه‌ای در او ایجاد می‌کند. بعد از ظهر که دلوک خورشید است و آفتاب به‌خوبی خود را نشان می‌دهد وقت جلاست. هنگام غروب نیز پاییز زمان است و روز به پایان می‌رود و انسان این انگیزه را در خود می‌یابد که کاری را که به پایان نرسانده یا بر زمین مانده است را به پایان برد.

**«وعن أمير المؤمنين عليه السلام قال: اغتنموا الدعاء عند أربع: عند قراءة القرآن، وعند الأذان، وعند نزول الغيث، وعند التقاء الصفّين للشهادة.**

امام امیرمؤمنان عليه السلام می‌فرماید: دعا را در چهار مورد غنیمت بدانید: به هنگام قرائت قرآن کریم، به گاه اذان، به وقت بارش باران، و به هنگام کارزار نبرد که مؤمنان انتظار شهادت را غنیمت می‌شمرند. دعا در تمامی این اوقات به لحاظ خصوصیت‌هایی است که در این زمان‌ها و مکان‌ها

ایجاد می‌شود و انعکاسی که در نفس دارد و سبب تحریک و تحرک و استقامت بیش‌تری در نفس می‌شود و از این رو برای دعا آمادگی می‌یابد.

این مسأله در مکان‌های مختلف نیز صدق می‌کند. برای نمونه، کسی که در کنار خانه‌ی کعبه قرار می‌گیرد چون باور دارد در مکان مقدسی واقع شده، انعکاس این باور در او رقت قلب و آمادگی برای دعا و مناجات است و در واقع استجماع را برای او پدید می‌آورد.

برخی از مکان‌ها به بعضی از حضرات معصومین علیهم‌السلام ویژگی داده شده است. مدینه به پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله، کوفه به حضرت امیرمؤمنان علیه‌السلام و امام صادق علیه‌السلام نیز قم را از آن خود و اهل‌بیت علیهم‌السلام دانسته‌اند و چون قم حیث خانه‌ی امام صادق علیه‌السلام یافته است مرکز علم می‌شود و روحانیان و طلاب برای فراگیری علوم دینی به این خانه رو می‌آورند. در روایتی است که ری، ساوه و قزوین شوم است؛ چون ابن سعد برای نشستن بر سلطنت این شهرها امام حسین علیه‌السلام را شهید نموده است. شومی آن به گونه‌ای است که برخی از بزرگان و عالمان دینی در ری قصد عبور می‌کنند و نه قصد اقامت و ماندن؛ چرا که این خاکی است که به امام حسین علیه‌السلام معامله شده است و عمر سعد ملعون به اعتبار این خاک به جنگ با امام حسین علیه‌السلام رفته است؛ اما باید گفت: حقیقت از این قرار نیست و خاک ری مشکلی ندارد. در همین خاک است که حضرت عبد العظیم حسنی علیه‌السلام دفن می‌شود و زیارت خاک وی با زیارت کربلا برابر دانسته می‌شود: «**من زار عبدالعظیم بالری کمن زار الحسین بکربلاء و من زار الحسین بکربلاء کمن زار اللّه في عرشه**»؛ یعنی خاک ری می‌تواند «عرش الله» شود! ری از یک جهت شومی پیدا می‌کند و از جهتی دیگر هم‌چون عرش می‌شود؛ چون از همین خاک است که می‌شود به زیارت رفت. هم‌چنین اگر انسان در جایی بخوابد که ریگ، تیغ، مورچه یا

سوسک دارد، بدترین خواب‌ها را می‌بینید. به هر حال، حیثیت‌ها به زمان و مکان اعتبار می‌دهند و خصوصیات آن دو را تغییر می‌دهند.

**«عن أبي عبد اللّه‌علیه‌السلام قال: إذا رقّ أحدكم فليدع، فإنّ القلب لا يرقّ حتّى يخلص»**[1].

امام صادق‌علیه‌السلام می‌فرماید: اگر قلب شما رقت گرفت و دل شما شکست، دعا کن، همانا قلب رقت نمی‌یابد مگر این که به اخلاص رسیده و صفا یافته باشد.

این روایت در واقع ملاک به دست می‌دهد و روایات پیشین را تعلیل می‌کند؛ چرا که هنگامه‌های یاد شده در روایات پیشین صفا و رقت قلب و تقویت اراده و در نتیجه حصول استجماع را در پی می‌آورد.

## استخاره‌ی قهری

استخاره بر دو قسم ارادی و قهری قابل تقسیم است. استخاره‌ی ارادی استخاره‌ای است که انسان از ابتدا قصد دارد افزوده بر تحقیق یا مشورت، به آن بپردازد. استخاره‌ی قهری آن است که انسان نخست قصد تحقیق و مشورت دارد اما چون با این کار به نتیجه‌ی مطلوبی نمی‌رسد و سرگردان می‌ماند، به صورت قهری و به‌ناچار به انجام استخاره روی می‌آورد. این استخاره هم‌چون استخاره‌ی ارادی صحیح است؛ چرا که پیشی داشتن مشورت با خداوند که در روایت مورد تأکید بود، امری الزامی نیست. البته، استخاره‌ی قهری در صورتی که خواهان تنها قصد رفع تحیر را داشته باشد و در پی واقع‌نمایی آن نباشد، می‌تواند با غیر قرآن کریم یا با داشتن توکل نیز انجام شود اما برای به دست آوردن آگاهی نسبت به آینده تنها باید با قرآن کریم استخاره نمود. هرچند استخاره تنها

---

۱- مکارم الاخلاق، ص ۲۷۲.

بعضی از جهات آینده را به دست می‌دهد و این مشورت با اولیای خدا و صاحبان استخاره است که می‌تواند بنا بر نظر آنان جهات بیش‌تری از آینده‌ی کار را برای طرف مشورت یا خواهان استخاره بیان دارد.

**استخاره میان چند امر**

تفاوت استخاره با قرآن کریم با دیگر موارد آن در این است که هرگاه متعلق استخاره امور چندی باشد باید به تعداد موارد تردید، استخاره نمود، اما در استخاره‌ی با رقاع یا ریگ می‌توان به تعداد موارد، رقعه یا سنگ برداشت و نام هر یک را بر آن نگاشت و سپس بایک‌مرتبه‌استخاره، از تردید بیرون آمد. در این رابطه، روایت زیر حایز اهمیت است:

**«قال عبد الرحمن بن سيابة: خرجت سنة إلى مكّة ومتاعي بز، قد كسد عليّ، قال: فأشار عليّ أصحابنا إلى أن أبعثه إلي مصر، ولا أرده إلى الكوفة أو إلى اليمن، فاختلفت عليّ آراؤهم، فدخلت على العبد الصالح عليه‌السلام بعد النفر بيوم، ونحن بمكّة، فأخبرته بما أشار به أصحابنا، وقلت له: جعلت فداك فما ترى حتّى أنتهي إلى ما تأمرني به؟ فقال عليه‌السلام لي: ساهم بين مصر واليمن، ثمّ فوّض في ذلك أمرك إلى اللّه فأيّ بلد خرج سهمها من الأسهم فابعث متاعك إليها، قلت: جعلت فداك كيف أساهم؟ قال: اكتب في رقعة: «بسم اللّه الرحمن الرحيم، اللهمّ أنت اللّه الذي لا إله إلّا أنت عالم الغيب والشهادة، أنت العالم وأنا المتعلّم، فانظر لي في أيّ الأمرين خير لي حتّى أتوكّل عليك فيه وأعمل به»، ثمّ اكتب مصر إن شاء اللّه، ثمّ اكتب رقعةً أخرى مثل ما في الرقعة الأولى شيئاً فشيئاً، ثمّ اكتب اليمن، ثمّ اكتب رقعةً أخرى مثل ما في الرقعتين شيئاً شيئاً، ثمّ اكتب بحبس المتاع، ولا يبعث إلى بلد منهما، ثمّ أجمع الرقاع وادفعها إلى بعض أصحابك، فليسترها عنك، ثمّ أدخل يدك فخذ رقعةً من الثلاث، فأيّها وقعت في يدك فتوكّل على اللّه، واعمل بما فيها إن شاء اللّه»**[1].

۱- شیخ طبرسي، مكارم الأخلاق، ص ۲۵۵ ـ ۲۵۶.

عبدالرحمن سیابه گوید: سالی پارچه‌هایی را برای تجارت به مکه بردم و معامله در آن جا رونقی نداشت و پارچه‌ها به فروش نرفت. دوستانم هر کدام نظری می‌دادند: یکی می‌گفت آن را به کوفه ببر، دیگری می‌گفت آن را به مصر ببر و برخی می‌گفتند آن را به یمن ببر. من در حیرت مانده بودم که به نظر کدام یک عمل کنم و از این رو خدمت بنده‌ی صالح خدا امام کاظم علیه السلام رسیدم و به ایشان عرض کردم فدایت شوم، نظر شما چیست و من چه کنم و هرچه شما امر بفرمایی من همان را انجام دهم؟ حضرت فرمود: میان کوفه، مصر و یمن قرعه بینداز ببین خدا چه می‌خواهد. هر کدام از این شهرها از قرعه درآمد همان خوب است. عرض کردم: فدایت شوم، چگونه این کار را انجام دهم. حضرت فرمود: چهار کاغذ انتخاب کن و بعد از نوشتن اسم هر یک از شهرها، دعای زیر را بنویس: «**بسم اللّه الرحمن الرحيم، اللهمّ أنت اللّه الذي لا إله إلّا أنت عالم الغيب والشهادة، أنت العالم وأنا المتعلّم، فانظر لي في أيّ الأمرين خير لي حتّى أتوكّل عليك فيه وأعمل به**»، و در رقعه‌ی چهارم بنویس، در همان جا بمانم و به جایی نروم. سپس از یکی از همراهان بخواه تا آن را با هم مخلوط کند و آن را از تو مخفی بدارد، آن‌گاه یکی از آن‌ها را بردار و هرچه بود، بر خدا توکل کن و به آن عمل نما.

**خطای استخاره گیرنده**

قرآن کریم هیچ گاه خیر بندگان صالح را از نظر دور نمی‌دارد و استخاره‌ای را که ارایه می‌دهد طریق خیر و راه صواب است؛ هرچند در ظاهر برای خواهان خوشایند نباشد: ﴿**وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئاً وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ**﴾؛ اما ممکن است کسی که دست به قرآن کریم می‌برد تا استخاره کند به سبب نداشتن دانش استخاره یا آگاهی نداشتن از موقعیت آیات یا داشتن خطا در انجام استخاره به این صورت که دست وی برای برگزیدن

صفحه به سبب نداشتن ناخن یا کوتاهی بیش از اندازه‌ی آن، به خطا رود و استخاره‌ی چنین فردی اعتبار ندارد و نه تنها خیری در آن نیست، بلکه وی باید ضامن اشتباه خود باشد و لازم است چنین فردی گرفتن استخاره را ترک نماید؛ البته فرد اخیر که به اشتباه دست به قرآن کریم برده باید استخاره‌ای دیگر نماید که بحث از آن در جای خود آمده است چرا که گاه مردم برای انجام عمل‌های جراحی که میان مرگ و زندگی فاصله‌ای بسیار کوتاه دارد استخاره می‌کنند. مشکلاتی که استخاره گیرنده دارد را نباید به حساب قرآن کریم گذاشت و چنین کسی که از سر ناآگاهی استخاره می‌گیرد باید بداند افزوده بر استحقاق عذاب اخروی، از لحاظ قضایی نیز قابل پی‌گرد است؛ هرچند قانون جزایی ما از این نظر دچار نقص و فقدان قانون مناسب است.

این مطلب در استخاره به غیر قرآن کریم نیز صادق است و استخاره گیرنده باید قدرت اجرایی و عملی نمودن آن استخاره‌ها را داشته باشد و برای نمونه، چنان‌چه هنگام برداشتن یکی از رقاع دچار تحیر شود، این اشتباه به وی باز می‌گردد و نه به استخاره‌ی رقاع. به همین خاطر است که صاحبان استخاره همیشه استخاره نمی‌کنند؛ چرا که گاه احساس می‌کنند اتصال آنان برقرار نیست.

در گذشته، تا کسی صاحب استخاره نمی‌شد یا از صاحبان استخاره اجازه نمی‌گرفت، حتی به تسبیح نیز استخاره نمی‌گرفت. البته در استخاره با قرآن کریم، افزوده بر اجازه از صاحب استخاره، باید شایستگی و اهلیت انس با قرآن کریم نیز وجود داشته باشد تا استخاره به شکل صحیح شکل بگیرد. البته، کسانی که صاحب اطمینان هستند، حتی در اجتهاد فقهی به اجازه‌ی کسی نیاز ندارند، و کسانی که شاید مشکلی داشته باشند در پی گرفتن اجازه از این و آن بر می‌آیند.

کسی که برای دیگری استخاره می‌گیرد باید غم آنان را داشته باشد و از خداوند همواره طلب خیر آنان را کند و از او بخواهد کسی را به دست وی گمراه و بیچاره نسازد و او را به کسی بدکار ننماید. وی باید همواره استغفار داشته باشد و بگوید خدایا من برای خیر مردم این کار را کردم و اگر عارضه‌ای پیش آمد، تو ارحم الراحمینی و آن را اصلاح و جبران کن.

**مخالفت با استخاره**

باید دانست استخاره حجیت شرعی ندارد و چیزی را بر کسی الزام نمی‌سازد تا در صورت ترک آن به گناه و معصیتی دچار شده باشد؛ برخلاف عقل که می‌تواند در غیر مستقلات عقلی توصیه داشته باشد و از این رو گاه مشورت ممکن است امری الزامی را برای دیگری ایجاب کند و وی به تکلیف خود آگاه گردد اما توصیه و الزام آن ارشادی است و ترک توصیه‌ی عقل عقاب‌آور نیست اما آثار و عوارض منفی و آسیب‌ها و خسارات آن وی را در بر می‌گیرد.

در استخاره نسبت به نیمه‌ی پنهان، علم ایجاد می‌شود و عقل نیز نیمه‌ی ظاهر را بر می‌رسد و با مشورت می‌توان به تحلیل ظاهرکار دست یازید و تطابق و هماهنگی ظاهر با باطن را به دست آورد و بدین‌گونه است که می‌توان با آرامش خاطر به انجام کار اقدام نمود یا کاری را ترک کرد. برای نمونه، چه‌بسا قرار باشد داماد با خودروی مدل بالایی که دارد تصادف کند و بمیرد، اما با استخاره می‌توان از این آفت که در نیمه‌ی پنهان‌قر اردارد‌مصون‌ماندوآن‌گاه‌بامشورت‌مسایل‌ظاهری‌آن‌ر اپی‌گیرشد.

گفتیم استخاره امری ارشادی است و برای ما الزام و تکلیفی نمی‌آورد و بر این اساس می‌توان به آن عمل نکرد و ترک آن حرام نیست اما با عمل نکردن به استخاره دچار آفت‌ها و آسیب‌های آن می‌شود. اما مشورتی که بر اساس عقل و برهان صورت می‌پذیرد از لحاظ عقلی و نه شرعی الزام‌آور است و نباید با آن مخالفت کرد.

# فصل هفتم:

## مهم ترین اصول و قواعد استخاره با قرآن کریم

## «منطق استخاره با قرآن کریم»

استخاره دارای قواعدی عام و فراگیر است. شمار این قواعد بسیار است و ما به مهم‌ترین آن تحت اصول زیر اشاره می‌کنیم:

### اصل ۱

نخستین اصل استخاره این است که استخاره دارای اصول و قواعدی است. اصول و قواعدی که بدون آگاهی از آن نمی‌توان استخاره نمود. کسی که می‌خواهد استخاره بگیرد باید اصول و قواعد آن را بداند، و کسی که نمی‌تواند آیات الهی را در رابطه با استخاره تحلیل کند نباید برای کسی استخاره نماید؛ چراکه ممکن است مردم را به بیچارگی، گمراهی و بدبختی در اساسی‌ترین مسایل زندگی دچار سازد و استحقاق بازخواست و عذاب در آخرت را برای خود فراهم سازد. کسی باید استخاره نماید که میان خود و خدای خویش حجت داشته باشد و از صفای باطن و آگاهی بر مبانی و اصول استخاره بی‌بهره نباشد.

باز تأکید می‌شود استخاره هم‌چون علم تعبیر دانشی پیچیده و کاری بسیار سخت و سنگین است و برای انسان شایسته نیست خود را عهده‌دار انجام آن سازد مگر این‌که در پیشگاه خداوند حجت داشته باشد.

## اصل ۲

استخاره امری الهامی و از دانش‌های موهبتی و خدادادی است که بر باطنی که صفا و صداقت در آن هموار است ریخته می‌شود و به تسلط و آگاهی بر قواعد استخاره و نیز داشتن انس با قرآن کریم نیاز دارد.

این خیر ملکوتی حقیقتی است عنایی که به دهش خداوندی وابسته است. شیوه‌ای که هم‌اکنون در جامعه رایج است و مردم از هر کسی استخاره به قرآن کریم می‌خواهند و برخی نیز به‌دور از آگاهی لازم از دانش استخاره به این کار می‌پردازند، گمراهی و انحراف است. گاه برخی از افراد ناآگاه دست به استخاره می‌برند و مردم را با استخاره‌ی اشتباهی که می‌گیرند در مسایل مهم و سرنوشت‌ساز زندگی به بیچارگی و چالش می‌کشانند. کسانی که بدون داشتن مبادی و شرایط لازم استخاره می‌کنند نه با دم شیر بازی می‌کنند که اسرار الهی را به بازی می‌گیرند. چنین استخاره‌هایی بازی کردن با اسرار حق و به اهمال کشاندن آن است. شمار بسیار بسیار فراوانی از استخاره‌هایی که امروزه انجام می‌شود اشکال شرعی دارد و جایز نیست و انجام‌دهنده‌ی آن شایسته‌ی عذابی شدید می‌گردد و از وی به شدت بازخواست خواهد شد؛ چرا که وی بندگان خدا را با نادانی، بی‌اعتقادی و بی‌عملی خویش گمراه می‌سازد.

## اصل ۳

کسی که بدون داشتن زمینه‌ها و مبادی و شرایط لازم استخاره نماید ممکن است از خیرات بسیاری محروم شود؛ چرا که وی حرمت قرآن کریم را پاس نداشته است. در روایات بر لزوم رعایت حرمت مسجد، عالم دینی و قرآن کریم سفارش شده و از مصادیق حرمت قرآن کریم این است که بدون احاطه و آگاهی بر دانش استخاره و نیز صفای باطن و انس با این کتاب الهی، قرآن کریم را برای استخاره نگشاید. کسی می‌تواند با

قرآن کریم استخاره کند که چون قرآن کریم را بگشاید، این کتاب آسمانی با وی سخن گوید.

## اصل ۴

قرآن کریم، این بزرگ‌ترین و شگرف‌ترین کتاب الهی برای سرگرمی یا معرکه‌گیری نیست. معرکه‌گیرانی که بر جای عالمان واقعی، مجتهدان، متخصصان و کارشناسان دین بر مسندها پهلو می‌زنند. در مورد استخاره با قرآن کریم نه می‌شود افراط داشت و نه تفریط. افراط آن است که انسان بدون داشتن مبادی لازم و به سبکسری و بدون داشتن آگاهی لازم، قرآن کریم را برای استخاره بگشاید و تفریط و کوته‌نگری این است که گفته شود نمی‌توان به قرآن کریم استخاره نمود؛ در حالی که قرآن کریم به مؤمنان، رفیقان و دوستانی که با آن انس گرفته‌اند خیر خود را سرازیر می‌نماید.

## اصل ۵

فرایند استخاره دارای دو رکن اساسی است: یکی آگاهی بر مهندسی قرآن کریم و درک معانی و حقایق آن در پرتو انس صمیمانه با آن، و دو دیگر، شناخت نظام هستی و پدیده‌های جهان خارج و به‌ویژه آگاهی بر مراتب روحی و روانی انسان‌ها.

## اصل ۶

استخاره با قرآن کریم دانشی جدای از ترجمه و تفسیر قرآن کریم و تجوید و قرائت آن است و چنین نیست کسی که تنها بر دانش تفسیر آگاهی دارد بتواند استخاره نیز نماید. استخاره امری انشایی و ایجادی است و تفسیر دانشی اخباری و حکایی است. کسی می‌تواند استخاره نماید که قدرت انشا و گرفتن الهام از قرآن کریم با دل خویش را داشته باشد.

## اصل ۷

در استخاره نمی‌توان بر اساس دانش نحو و تفسیر، موضوع آیه‌ای را مشخص نمود و گاه یک آیه با توجه به اصول استخاره دارای دو موضوع متفاوت و در نتیجه دو حکم مغایر است که میان خوب و بد دوران دارد و این صاحب استخاره و عالم به اصول آن است که می‌تواند تشخیص دهد کدام موضوع آیه با خواهان متناسب است.

## اصل ۸

استخاره امری انشایی و ایجادی است. در استخاره، از خواهان خواسته می‌شود به تجویز قرآن کریم که برداشت استخاره‌گیرنده است و وی مترجم آن است عمل شود. خدا رحمت کند مرحوم آقا سید احمد خوانساری را که از قدیسان این عصر بود. ایشان با آن که صاحب فقه و درایت بودند و منصب حکمت و معقول داشتند و با همه‌ی صفای باطن و تعبّدی که داشت می‌فرمود: من با قرآن کریم استخاره نمی‌کنم. من استخاره‌ی آیه را نمی‌دانم و بر انشای آن چیره نیستم و علم این کار را ندارم. وی تنها با تسبیح استخاره می‌گرفتند و معتقد بودند در روایت است که استخاره با تسبیح اشکال ندارد.

## اصل ۹

استخاره همانند جوشش شعر در شاعران می‌ماند که گاهی این چشمه به جوشش می‌آید و گاه نه. گاهی رابطه‌ی استخاره گیرنده با باطن قرآن کریم متصل می‌گردد و گاه خیر. کسی که نتوانسته است با قرآن کریم ارتباط برقرار کند اگر به آن دست برد و آن را بگشاید نمی‌تواند از آن بهره‌ای ببرد و راه را به خطا می‌رود. هم‌چنین بر اساس این اصل، از صاحب استخاره و عالمان به آن نباید انتظار داشت که هر زمانی بتوانند با قرآن کریم استخاره نمایند.

## اصل ۱۰

کسی که عالم به استخاره است همانند فقیه و دیگر متخصصان و کارشناسان رشته‌های دیگر حوزوی به اجازه‌گرفتن از صاحبان استخاره نیازی ندارد. نگارنده هم‌اینک به اجازه‌هایی که برای عالمان دینی صادر می‌شود اعتقادی ندارد و آن را مبیّن قدرت علمی آنان نمی‌داند. خود نیز نه در پی‌گرفتن اجازه از کسی بوده‌ام و نه هیچ‌گاه به هیچ یک از شاگردان خود اجازه‌ای داده‌ام؛ چرا که اجازات امروز به پول و دیگر مشکلات آلوده شده است و تقوا و علم به‌تنهایی در آن دخالت ندارد.

## اصل ۱۱

استخاره برای انجام امور واجب یا ارتکاب گناهان و معاصی، باطل است و در این‌گونه تکالیف الزامی، هرکس باید به وظیفه‌ای که خداوند به صورت لزوم برای او تعیین نموده است عمل نماید.

## اصل ۱۲

استخاره با حکم عقل و خرد منافاتی ندارد و در اموری که عقل به وضوح در می‌یابد که آن‌کار اشکال دارد نمی‌توان استخاره نمود. خداوند متعال عقل را برای مدیریت زندگی به انسان داده و باید حرمت آن را پاس داشت و آن را به تعطیل نکشاند. کسی که برای خوردن آب‌گوشت و پیاز استخاره می‌کند، دچار تفریط در زندگی است و استخاره برای او وسواس، سردرگمی، سستی اراده و گریز از عقل را در پی می‌آورد و استخاره‌ی او بی‌حرمتی به استخاره و مقام شامخ عقل است و حکایت از بیماری روحی او دارد که باید به درمان خود اقدام نماید. هم‌چنین کسی که منکر اصل استخاره و استفاده از قرآن کریم می‌گردد، راه افراط پیش گرفته و خود را از مواهب قرآن کریم محروم ساخته است.

## اصل ۱۳

گاه برای عقل خوبی کاری بسیار روشن است و احتمال مشکلی در آن نمی‌رود که در این گونه کارها می‌شود استخاره نگرفت. باید دانست دامنه‌ی نفوذ عقل عادی برای دریافت مشکلات کارهای مهم و به ویژه کلان به نیمه‌ی ظاهر آن محدود است و ممکن است در پس این ظاهر بسیار نیک، شری نهفته باشد که عقل به آن نرسیده باشد، در کارهای نیکی که چنین احتمالی برای آن می‌رود و برای نوع انسان‌ها ایجاد حیرت و تردید می‌کند می‌شود استخاره کرد.

## اصل ۱۴

مشورت امری عقلانی است و خرد آدمی حکم می‌کند انسان باید در انجام هر کاری، آگاهانه و با مجوز کارشناسان و کارآگاهان وارد شود. مشورت نیمه‌ی ظاهر کار را می‌نماید و نیمه‌ی پنهان کار در تیررس استخاره است. مشورت در بسیاری از کارها می‌تواند عاقبت و فرجام کاری را به ما بنمایاند و در چنین اموری نیاز الزامی به گرفتن استخاره نیست، اما در پاره‌ای از کارها چنین نیست و با نظر مشورتی کارشناسان نمی‌توان از نتیجه‌ی کار اطمینان یافت. در چنین مواردی که بیش‌تر در کارهای کلان است می‌توان بـه استخاره مراجعه داشت. استخاره و مشورت با هم تنافی ندارند و هر یک دیگری را تکمیل می‌کند. مشورت نیمه‌ی آشکار کار را به دست می‌دهد و استخاره دغدغه‌های باطنی را از میان بر می‌دارد و نیمه‌ی پنهان و باطن کار را آشکار می‌سازد.

## اصل ۱۵

بر فرض تنافی نظر کارشناسان با استخاره، این حکم استخاره است که بر نظر کارشناسی تقدم دارد؛ چرا که استخاره در نمایاندن فرجام کار به باطن کار نیز نظر دارد؛ برخلاف نظر کارشناسان که تنها جنبه‌های ظاهری

کار را می‌بینند و بر باطن کارها و پشت پرده‌ی آن آگاهی ندارند و این‌گونه است که مخالفت با امر ارشادی استخاره سزاوار نیست.

## اصل ۱۶

مشورت و استفاده از نظر کارشناسان بر انجام استخاره در کارهای خرد و کارهایی که می‌توان بر ظاهر و فرجام امر با مشورت دست یازید، تقدم دارد و تنها در انجام کارهای کلان است که مشورت تقدم زمانی ندارد؛ به این معنا که در چنین کارهایی که حیرت و تردید خواهان با مشورت پایان نمی‌پذیرد و به اطمینان دست نمی‌یابد سزاوار نیست نخست مشورت نمود و سپس به استخاره روی آورد؛ چرا که بر فرض منفی بودن پاسخ استخاره، خواهان زحمت مشورت را بر خود هموار نموده و به‌ویژه در مسایل خانوادگی و ازدواج و مسایلی که با روح و روان وی ارتباط دارد و تأثیر عاطفی بر او می‌گذارد، گاه سبب بروز اذیت و آزار و فشارهای روانی می‌گردد.

## اصل ۱۷

بر فرض انجام استخاره و مثبت بودن پاسخ آن، نباید مشورت را نادیده گرفت و انجام مشورت در این صورت نیز به استحکام عمل و دقت در انجام آن می‌انجامد و استفاده از نظر کارشناسان و تحلیل و بررسی لازم آن سبب می‌شود کار به بهترین شیوه و آسان‌ترین روش انجام پذیرد و نمی‌توان با انجام استخاره، عقل و نیمه‌ی ظاهر را نادیده گرفت و چنین نیست که استخاره بتواند جانشین کاملی برای مشورت باشد و جای آن را بگیرد. البته، به این معنا که با انجام استخاره، عقل بهترین حاکم در نیمه‌ی ظاهر کار است و چنین نیست که استخاره بتواند نیمه‌ی ظاهر کار را به تفصیل و به صورت جزیی و موردی نشان دهد؛ همان‌گونه که در نیمه‌ی باطن نیز چنین است و از نمایاندن باطن کار به صورت

گسترده و جزیی ناتوان است و باید حد و مرز استخاره را مطلق ندانست و آن را در جای خود و در مرزهای آن اعتبار نمود. از این روی باید برای رفع مشکلات نیمه‌ی ظاهرکار تفکر و اندیشه‌ورزی داشت و مشورت و استفاده از نظر کارشناسان را نادیده نگرفت؛ زیرا توان اداره‌ی عقل و خرد آدمی در نیمه‌ی ظاهر توانی گسترده است و جزییات امر را به دقیق‌ترین وجه بر می‌رسد. البته، اگر کارشناس مورد نظر در فن و رشته‌ی خود خبره باشد.

## اصل ۱۸

در استخاره گاه ظاهر و باطن کار با هم سازگار و هماهنگ است و هر دو خوب یا بد است و گاه یکی خوب و دیگری بد است. در بیان استخاره‌ی آیات باید به این امر توجه داشت و پاسخ نهایی را در پرتو مقایسه‌ی ظاهر و باطن به دست آورد و نباید آگاهی‌های ظاهری را به صورت کلی نادیده گرفت.

## اصل ۱۹

استخاره با قرآن کریم حکمی ارشادی است و حجیت شرعی و الزام عملی ندارد؛ به این معنا که چیزی را بر کسی به صورت مولوی واجب و الزامی نمی‌سازد. بر این اساس می‌توان به آن عمل نکرد و ترک آن حرام نیست اما اگر با عمل نکردن به استخاره آفات یا آسیب‌هایی به وی وارد شد نباید جز خود کسی را ملامت کند. باید توجه داشت حرام نبودن عمل نکردن به مفاد استخاره به معنای مصون بودن از آثار و ابتلاءات وضعی آن کار نیست و این دو ملازمه‌ای با هم ندارد؛ زیرا درست است که استخاره حکمی ارشادی است و نه مولوی، اما آثار وضعی هرکاری امری خارجی و در طبیعت آن کار است و ملازمه‌ی قهری با آن دارد.

## اصل ۲۰

اصول و قواعد استخاره اموری کلی است که تنها می‌تواند عالم استخاره را تا حدودی به واقع نزدیک سازد و وی برای دریافت استخاره‌ای دقیق ناچار است اموری جزیی هم‌چون صفات خواهان و چگونگی کار وی را بشناسد و بدیهی است امور جزیی چنان کثرتی دارد که نمی‌توان آن را در کتابی جمع آورد. عالم به استخاره هم‌چون پزشک می‌ماند که باید خواهان و صفات وی را به نوعی بشناسد. البته صاحب استخاره با جعل مماثل بر انجام استخاره اقدام می‌نماید و نیازی به رؤیت خواهان یا شناخت ظاهری از صفات وی ندارد و در این زمینه با مشکلی مواجه نمی‌شود.

## اصل ۲۱

استخاره با قرآن کریم روش ویژه‌ای ندارد و این که ملاک را چندمین آیه قرار دهد و آن را منظور دارد، امری قراردادی است که شخص آن را در نیت خود می‌آورد. استخاره با غیر قرآن کریم و حتی انجام قرعه نیز چنین است و به نیت فرد و نوع قرارداد وی بستگی دارد.

## اصل ۲۲

در استخاره از قرآنی باید استفاده نمود که متن کامل قرآن کریم را داشته باشد. استخاره با قرآنی که سوره‌هایی منتخب دارد یا تنها یک جزء، یا یک حزب را دارد درست نیست.

## اصل ۲۳

برای انجام استخاره باید نیت داشت. در نیت باید تعیین نمود که کدام آیه از صفحه‌ی فرد یا زوج مورد نظر است. چنین نیست که تنها آیه‌ی نخست صفحه‌ی فرد آیه‌ی استخاره باشد، بلکه با توجه به نیتی که فرد دارد هر سطر از آن را می‌توان به عنوان استخاره برگزید؛ خواه در

صفحه‌ی زوج باشد یا فرد، بلکه یکی از آیات سوره‌ی بعد را نیز می‌توان نیت نمود. بر این اساس است که باید از استخاره‌ی تمامی آیات قرآن کریم بحث نمود. استخاره با قرآن کریم بر این اساس که تنها آیه‌ی نخست صفحه‌ی فرد را آورده است هرچند کافی است، کامل نمی‌باشد.

## اصل ۲۴

با ترجمه‌ی قرآن کریم نمی‌شود استخاره کرد؛ زیرا قرآن کریم کتابی منحصر و خاص است و باید تنها با خود آن استخاره کرد و جایگزینی برای آن وجود ندارد.

## اصل ۲۵

استخاره تنها باید با متن قرآن کریم انجام شود و با قرآن‌هایی که ترجمه‌ی مقابل دارد یا با تفسیر همراه است نمی‌توان استخاره کرد. منظور از قرآن ترجمه‌دار قرآن‌هایی است که ترجمه باعث ایجاد فاصله میان سطور شده است. استخاره با قرآنی که صفحه‌آرایی آن به طور طبیعی تنظیم شده و تعداد سطرهای آن در هر صفحه کاهش چشمگیر ندارد و آیات کمی در یک صفحه گنجانده نشده و نیز آیات آن مسلسل و پیوسته است و چنان‌چه ترجمه دارد، ترجمه به صورت ریز در زیر سطور آمده است؛ به‌طوری که اگر ترجمه نبود، سطرهای آن بیش از این به هم نزدیک‌تر نمی‌شد اشکال ندارد.

قرآنی که ترجمه‌ی مقابل دارد و صفحه‌ای را به آیات و صفحه‌ای را به ترجمه اختصاص داده یا ترجمه درکنار آیات فضای خاصی را به صورت پیوسته اشغال کرده در استخاره قابل استفاده نیست اما استخاره با قرآنی که خطوط آن با فاصله‌ی متعارف قرار گرفته و ترجمه، بدون اشغال فضای پیوسته‌ای در لابه‌لای سطور آمده است اشکال ندارد.

## اصل ۲۶

باید استخاره با همه‌ی متن قرآن کریم باشد. کسانی که به حسب عادت تنها دست به یک سوی قرآن کریم می‌برند و به محدوده‌ای خاص توجه می‌یابند، استخاره‌ی آنان دارای اشکال است و نمی‌توان گفت چون قرآن کریم دارای روح و صاحب شعور است و به استخاره‌گیرنده عنایت دارد، در این زمینه مشکلی پیش نمی‌آید؛ چرا که عنایت قرآن کریم در متن آن وجود دارد و باید با روش صحیح به آن نزدیک شد و از همه‌ی آن استفاده نمود و چنین استخاره‌ای دارای اراده و توجه کلی نیست. در برخی موارد ده‌ها آیه دیده می‌شود که استخاره‌ی آن همه خوب یا بد است و دست کسی که به آن محدوده عادت کرده است، تمامی استخاره‌هایی را که می‌گیرد خوب یا بد می‌آیدو در چنین استخاره‌ای اراده و توجه به تمامیت قرآن کریم وجود ندارد و در نتیجه، رکن استجماع را از دست می‌دهد.

## اصل ۲۷

کسانی که صاحب استخاره هستند قرآنی را به این امر اختصاص می‌دهند. شایسته است عالمان به استخاره نیز به رعایت این نکته اهتمام داشته باشند و با هر قرآنی استخاره نکنند.

استخاره با قرآنی واحد سبب دقت بیش‌تر در استخاره می‌شود و خواننده می‌تواند با تمرکز بر نسخه‌ای واحد، نیت خود را به گونه‌ای تغییر و تبدیل دهد تا با همه‌ی قرآن کریم استخاره گرفته باشد. البته، در صورت احاطه و توجه کامل، استخاره با غیر قرآن واحد اشکال ندارد.

## اصل ۲۸

در هر آیه واژه‌ای کلیدی وجود دارد که با یافتن آن می‌توان بر مفاد استخاره به‌سرعت و با دقت دست یافت. در پرتو انس با قرآن کریم نه

تنها می‌توان کلیدی‌ترین واژه‌ی هر آیه را شناخت، بلکه از هر کلمه‌ای می‌توان محتوای دیگر کلمات آیه را استنباط نمود؛ همان‌گونه که قیافه‌شناسی ماهر می‌تواند از صورت یک فرد، بقیه‌ی اندام وی را به دست آورد. دیگر فرازها، عبارات و دیگر واژگان تنها تأکیدی بر معنایی که از آن به دست می‌آید می‌باشد و در واقع تفصیل این مجمل است. با به دست آوردن این مرکز ثقل معنایی می‌توان بی‌درنگ به معنای استخاره راه یافت. به دست آوردن این مرکز ثقل در استخاره بسیار حایز اهمیت است. ما در برخی از آیات به واژه‌ی کلیدی آن در ضمن تطبیق اشاره خواهیم داشت.

## اصل ۲۹

صاحب استخاره با آیه‌ی استخاره، افزون بر استنباط استخاره توان شناخت خواهان و صفات و ویژگی‌های وی را نیز دارد، بدون آن که لازم باشد چهره‌ی خواهان را ببیند؛ اگرچه عالم استخاره چنین موقعیتی را ندارد.

## اصل ۳۰

صاحب استخاره بدون در دست داشتن متن قرآن کریم و بدون مراجعه به آن، قدرت انجام استخاره و به دست آوردن خصوصیات خواهان و خیر و شر او را دارد. استخاره با ظاهر الفاظ قرآن کریم برای صاحب استخاره، استخاره‌ای دیگر را در بر دارد که از آن به استخاره نفسی یاد می‌شود و در آن‌جا از لفظ بهره برده نمی‌شود، اما به لفظ در می‌آید و گاه نیز افزون بر استخاره که حکایتی اجمالی از کار را ارایه می‌دهد، به تفأل می‌انجامد که تصویری گسترده و تفصیلی از کار را ترسیم می‌نماید.

## اصل ۳۱

«صاحب استخاره» کسی است که به طور حتم «اهل باطن» باشد. عارفان محبوبی چنین هستند اما از عارفان محبی تنها گروهی که صاحب دم و مالک نفس و نیز دارای اجازه‌ی حقیقی باشند و به باطن راهی یافته باشند می‌توانند استخاره نمایند. محبان با ریاضت به صفای باطن دست می‌یابند و محبوبان چنین صفایی را به عنایت دارند. محبان با دم قدسی محبوبان و با اجازه‌ی آنان که در حقیقت عنایت آنان به ایشان است، در صورتی که اجازه واقعی باشد، می‌توانند نیروی استنباط استخاره از آیات را به دست آورند.

## اصل ۳۲

کسی می‌تواند ادعا نماید صاحب استخاره است که خود را با قرآن کریم محک زند و آزمایش کند، بدین‌گونه که پیش از انجام استخاره به ذهن خود مراجعه کند و بیاندیشد استخاره‌ای که می‌خواهد بگیرد خوب است یا بد، و سپس قرآن کریم را بگشاید و در صورتی که آیه‌ی مربوط با آن‌چه در ذهن وی گذشته هماهنگ است و مطابقت دارد، و در هر صد مورد هیچ مورد اشتباهی نداشته باشد، وی صاحب استخاره است و چنان‌چه در هر صد مورد نزدیک به ده مورد اشتباه دارد، وی «عالم» به استخاره است و نباید خود را به این عنوان مشغول دارد.

## اصل ۳۳

چنان‌چه کسی که قرآن کریم را به دست می‌گیرد، پیش از گشودن آن چیزی به ذهن وی نمی‌نشیند و وی در تحیر می‌ماند، نباید برای استخاره به قرآن کریم دست ببرد، بلکه وی باید نخست با قرآن کریم انس پیدا کند؛ چراکه انس با قرآن کریم است که تطابق ذهن با این کتاب آسمانی را در پی دارد.

کسی که با قرآن کریم انس دارد، انجام استخاره چنان برای وی هموار می‌شود که پیش از گشایش قرآن کریم به مفاد استخاره رهنمون می‌شود و یا چنان می‌شود که تا آیه‌ای را می‌آورد، معنای آن به دل وی می‌نشیند و خوب یا بد بودن آن را درمی‌یابد.

## اصل ۳۴

اگر تجربه‌ی مردمی آگاه که برای آنان استخاره می‌گیرد کسی را ستایش می‌کند معلوم می‌شود وی دستی برای انجام استخاره دارد و چنان‌چه مردم وی را نکوهش می‌کنند و استخاره‌ی او را موجب گرفتاری خود می‌دانند، وی باید خود را از این کار کنار کشد و در پی انس صادقانه با قرآن کریم باشد. نداشتن انس و رفاقت با قرآن کریم در استخاره نتیجه‌ی عکس می‌دهد و مشرکان و ظالمان را بهره‌ای جز خسران و ضرر نیست و به فرموده‌ی قرآن کریم: ﴿**وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ، وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَاراً**﴾؛ ما از قرآن چیزی را که شفا و رحمت است برای مؤمنان فرو می‌فرستیم و برای ظالمین افزوده‌ای نمی‌آورد جز خسارت و زیان.

## اصل ۳۵

برای فراگیری دانش استخاره، دانشجو می‌تواند با ایجاد انس و ارتباط با قرآن کریم، رسیدن به عمق و ژرفای آن را قصد کند. وی در طول دوره‌ی آموزشی خود با نظر مربی آموخته شده شیوه‌ی انس با هر آیه را در درون خود باز می‌یابد و می‌تواند آن را با شماره‌ای که مربی وی تعیین می‌کند ذکر بگیرد و بر آن مطالعه و تفکر داشته باشد و با آن آیه زندگی کند تا خود معنای آیه را در واقع ببیند و ملکوت آن را نظاره کند. باطن آیه برای چنین کسی در خواب یا بیداری رخ می‌نمایاند و او معنای آن را در باطن خود می‌یابد. در این روش لازم نیست تمامی آیات قرآن کریم

آموزش داده شود، بلکه پس از مدتی دانشجو در درون خود نظام و سیستمی را می‌یابد و هر آیه‌ای که برای وی خوانده شود، معنای آن را در درون خود مشاهده می‌کند. این روش به سال‌ها ممارست و تعلیم نیاز دارد و دیررس اما پربار است و به منزله‌ی دادن تور ماهی به دست ماهی گیر است که وی خود به غواصی می‌پردازد. میزان موفقیت این روش به میزان آشنایی و انس دانشجو با قرآن کریم و دانستن این حقیقیت است که قرآن کریم کتابی زنده و حیّ، ناطق و خردورز و صاحب درک عمیق است که گاه همراه فرشتگان الهی و پیامبران ربانی ژرفا و بینش می‌یابد و چشم‌اندازی را برای او می‌گشاید که پیامبران الهی آن را ارایه می‌دهند و دستگیری آن تا افق اعلی و مقام أو ادنی است.

چنین طالبی چون دست به قرآن کریم برد حس می‌کند که به شخصی خردمند دست داده و معصومی را زیارت کرده است. معصومی حیّ، مجرد، ناطق، حکیم، کریم، رحیم، مدرک، کبیر، علیم و وسیع که تحقیق و تعیین دارد.

## اصل ۳۶

عالم به استخاره لازم است در انجام استخاره «توجه» و «استجماع» داشته باشد و در صورتی که در انجام استخاره، حواس وی به جای دیگری معطوف باشد و توجه به استخاره را از دست دهد و اراده‌ی وی به آن متمشی نشود، استخاره‌ی وی درست نیست و باید موقعیت استخاره را فراهم سازد و دوباره استخاره بگیرد.

اراده‌ی خواهان لازم است قطعی و نیز جزمی باشد و نه تعلیقی، شرطی یا اهمالی و تمام هوش و حواس وی باید به آن معطوف گردد و به اصطلاح آن را از سر توجه و با استجماع کامل و با وجودی هماهنگ انجام دهد و بداند و آگاه باشد که چه کار می‌کند و نیز از کارهای ناموزون،

ناشایست، غیر اخلاقی، غیر عرفی و غیر عادی که با حرمت استخاره و قرآن کریم منافات دارد و استجماع را زایل می‌گرداند دوری نماید و بداند توجه به آداب استخاره است که آن را مجرب می‌سازد. هم‌چنین باید به اقتدار معنوی و وحی بودن قرآن کریم عنایت داشته باشد و بداند با چه پشتوانه‌ی قدرتی در حال ایجاد ارتباط است و نیز از این نکته غافل نباشد که قداست وحی در صورت مکتوب آن نیز وجود دارد.

## اصل ۳۷

کسی که می‌خواهد با قرآن کریم استخاره نماید ناچار از توجه و استجماع است. استجماع نیز برای برقراری توازن با حرکت و سیر سریع قرآن کریم است. همان‌گونه که خداوند حقیقتی در شأن و سیر است و نه یک مفهوم صرف، قرآن کریم نیز وحی موّاج است و دریایی پرشکوه است که با بیش از سرعت نور حرکت می‌کند و استخاره‌گیرنده برای ایجاد ارتباط با آن ناچار از یافتن توازن و داشتن سرعتی متعادل و هماهنگ با این سرعت سیر است و این امر تنها در پرتو استجماع نفس با همه‌ی نیرویی که دارد و با توجه، اراده و تمشّی امکان‌پذیر می‌شود.

## اصل ۳۸

کسی که اراده‌ی استجماع دارد، خداوند عنایت خویش را با او همراه می‌سازد تا بتواند سرعت سیر خود را با سرعت سیر قرآن کریم هماهنگ سازد و با اتصال وی به قرآن کریم از نیروی آن بهره برد. مانند کسی که نماز می‌گزارد و ذهن وی به هیچ جا توجه نمی‌کند. شخصی که استجماع دارد هیچ‌گاه به خطا سراغ آیه‌ای نمی‌رود و برای او تفاوتی ندارد قرآن کریم را از بالا به دست گرفته باشد یا از پایین و در هر دو صورت، استخاره‌ی وی درست است. با این توضیح به دست می‌آید اگر ائمه‌ی معصومین علیهم‌السلام پیش از انجام استخاره به خواندن ذکر، دعا یا نمازی

سفارش نموده‌اند، برای این بوده که با حصول استجماع، ضعف اراده‌ی افراد برطرف گردد و توجه و توان ارتباط آنان کامل شود.

## اصل ۳۹

شایسته است برای انجام استخاره، نخست دعا نمود. البته، این امر برای حصول توجه و استجماع ضرورت دارد. به عبارت دیگر، در انجام استخاره؛ خواه با قرآن کریم باشد یا با تسبیح، خواندن دعا لازم نیست، بلکه ملاک صحت استخاره، توان برقراری ارتباط و توجه و استجماع است و کسی که بتواند در استخاره با قرآن کریم استجماع نماید و ارتباط خود را با قرآن کریم برقرار کند و توجه داشته باشد که چه می‌کند؛ هرچند هیچ‌گونه دعا، مناجات و ذکری نداشته باشد، استخاره‌ی وی صحیح است.

## اصل ۴۰

با حصول استجماع، درخواست و طلب استخاره گیرنده به هدف اجابت می‌خورد. هرچه به دعا و طلب اهتمام بیش‌تری شود، استجماع با نیروهای فزاینده‌تری شکل می‌گیرد و درصد اصابت آن به مطلوب بیش‌تر می‌گردد. البته، اگر مطلوب واقع نشود، خداوند در روز قیامت اجر دعا و طلب را می‌دهد.

## اصل ۴۱

در دعای سرّی، زبان، گفتار و حرکتی وجود ندارد و از این رو تمام انرژی آدمی مصروف دعا می‌شود اما در دعای با زبان، اراده در همه‌ی اجزای بدن منتشر می‌شود و تنها بخشی از آن زیربنای دعا قرار می‌گیرد و بخش‌های دیگر آن در زبان،گوش و دیگر اعضا هزینه می‌گردد و از این رو توان دعا را پایین می‌آورد. در باب سلوک نیز ذکر خفی برای اهل دل به مراتب بهتر از ذکر جلی و آشکار است؛ زیرا ذکر خفی تمام اراده‌ی آدمی

را در دل هزینه می‌کند اما در ذکر جلی اراده به مصرف دهان، چشم، گوش و عروق می‌رسد و چنان‌چه کسی در آن‌جا حاضر باشد، احتمال ریا و اشتغال به کثرت و مشکلات دیگر نیز وجود دارد و توانی برای دعا باقی نمی‌ماند. به عبارت دیگر، اراده‌ی آدمی به صورت طبیعی محدود است و چنان‌چه این اراده بر یک امر تمرکز یابد کارایی بیش‌تری دارد تا آن که بر چند چیز منتشر گردد. استجماع که توجه نداشتن به دیگری است، به همین خاطر ارزش و اهمیت می‌یابد و توجه به این نکته در یافت استخاره‌ی مطلوب بسیار اهمیت دارد.

باید توجه داشت این بیان مربوط به اهل دل است و سالکان مبتدی و مردم عادی در صورتی که طلب و مناجات خویش را به‌گونه‌ای بگویند که‌گوش آنان آن را بشنود، اثر ویژه‌ای در کمال آنان دارد و فرد را از طریق حواس و قوای نفسی توان معنوی می‌بخشد.

## اصل ۴۲

قرآن کریم هیچ گاه خیر بندگان صالح و دور از نیرنگ را از نظر دور نمی‌دارد و استخاره‌ای را که ارایه می‌دهد طریق خیر و راه صواب است؛ هرچند در ظاهر برای خواهان خوشایند نباشد: ﴿**وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئاً وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ**﴾؛ اما ممکن است کسی که دست به قرآن کریم می‌برد تا استخاره کند به سبب نداشتن دانش استخاره، یا آگاهی نداشتن از معنای درست آیات یا داشتن خطا در انجام استخاره به این صورت که دست وی برای برگزیدن صفحه به سبب نداشتن ناخن یا کوتاهی بیش از اندازه‌ی آن مشکل دارد، بدیهی است خیری در استخاره‌ی وی نیست و وی ضامن اشتباه خود باید باشد؛ چرا که گاه مردم برای انجام کارهای مهمی هم‌چون عمل جراحی که میان مرگ و زندگی فاصله‌ای بسیار باریک دارد استخاره می‌کنند. مشکلاتی که استخاره گیرنده دارد را نباید

به حساب قرآن کریم گذاشت و چنین کسی که از سر ناآگاهی استخاره می‌گیرد باید بداند افزوده بر استحقاق عذاب اخروی، در جامعه‌ی پیشرفته‌ی اسلامی، از لحاظ قضایی نیز قابل پی‌گرد است؛ هرچند قانون جزایی ما از این نظر نقص دارد و قانونی در این رابطه وجود ندارد.

شایان ذکر است در استخاره با قرآن کریم و گشودن آن باید حرمت قرآن کریم را پاس داشت و کسی که ناخنی کوتاه دارد و برای برگزیدن صفحه مشکل دارد نباید از چیز تیزی بهره ببرد و تیغ و چاقو را بر قرآن کریم بکشد.

## اصل ۴۳

آن‌چه در استخاره مورد اهتمام است داشتن استجماع است و آدابی که برای آن ذکر شده تنها زمینه‌ای برای حصول آن است، از این رو با داشتن قدرت استجماع، زمان در انجام استخاره تأثیری ندارد و نیز برای کسی که صاحب استخاره است و قدرت استجماع دارد رو به قبله یا پشت به قبله بودن تفاوتی ندارد و چنان‌چه کسی توانایی پیدایش استجماع و تمرکز قوا و حواس خود را نداشته باشد، استخاره‌ی وی حتی در شب جمعه یا شب قدر مقرون به صواب نیست. هیچ گاه در عالم تعطیلی رخ نمی‌دهد و همه‌ی عوالم همواره و در هر هنگامی مشغول به کار است و درهای بهشت و جهنم برای همیشه و در هر وقتی باز است و تنها چیزی که سبب تفاوت میان ساعات و زمان‌ها می‌شود موقعیت‌ها، حوادث، توجهات و حیثیات است. بنابراین زمان با زمان تفاوتی ندارد و این افراد مختلف هستند که آن را متفاوت می‌سازند. گاه دیده می‌شود در برخی از کتاب‌های استخاره، زمان‌های معینی را برای انجام استخاره تعیین کرده‌اند که این امر به نکته‌ی گفته شده بازگشت دارد. به تعبیر دیگر، زمان و مکان از آن جهت که زمان و مکان است هیچ تأثیری بر

انسان ندارد بلکه عوارض و لوازم و موقعیت‌هایی که با آن همراه می‌گردد باعث انگیزه و توانمندی در انسان می‌شود.

## اصل ۴۴

استخاره گیرنده به گاه انجام استخاره نباید به هیچ گونه شکی گرفتار آید، و پیدایش و رخ نمودن شک با باطل بودن استخاره برابر است. برای نمونه، گاه وی دست به قرآن کریم می‌برد، اما نسبت به صفحات آن به اشتباه می‌افتد و در این که چه صفحه‌ای را برای بار نخست باز نمود، تردید در او ایجاد می‌شود یا حرکت ناموزون دیگری یا عوارض فیزیکی یا فکری در او ایجاد می‌گردد، در این مورد وی باید قرآن کریم را دوباره باز نماید، و استخاره‌ای جدید بگیرد.

## اصل ۴۵

عالم به استخاره باید برای انجام استخاره به صفات و روحیات خواهان استخاره آشنایی داشته باشد و شناخت وی در فهم و برداشت از آیات استخاره تأثیرگذار است. البته، صاحب استخاره می‌تواند این صفات را از آیه‌ی استخاره یا با الهام از نفس خویش به دست آورد.

## اصل ۴۶

با توجه به اصل پیش، کسی که با اتکا بر دانش استخاره و هوشمندی می‌خواهد استخاره بگیرد ناچار از رؤیت خواهان و مشاهده‌ی صورت خواهان است. استخاره گیرنده‌ای که به آموزش الهی تعلیم ندیده هم‌چون پزشکی است که بدون دیدن و شناخت بیمار توان تجویز و دادن نسخه‌ی درست را ندارد. ما در ضمن بررسی آیات قرآن کریم مواردی که شناخت خواهان را لازم دارد خاطرنشان خواهیم نمود.

## اصل ۴۷

اشخاص بسیار توان‌مند با مراجعه به دل خویش، باطن خواهان را به دست می‌آورند و بر چنین شناختی دست می‌یابند؛ چرا که آنان با عنایت

و استمداد استخاره می‌کنند و همین که به نام خواهان یا با توجه به او استخاره کنند کافی است، ولی آنان که صاحب استخاره نیستند باید با ذکاوت و فراست به وی بنگرند تا در برداشت از آیات به مشکل دچار نشوند. به عنوان مثال، فردی که «انعامی» است، اگر آیه‌ی: ﴿**صِراطَ الَّذينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَ لاَ الضَّالِّينَ**﴾ برای استخاره‌ی وی بیاید، باید به او گفت: انجام کار خیلی خوب است؛ چرا که «ضالّین» او را در بر نمی‌گیرد؛ اما همین آیه برای فردی که اهل نیرنگ، دغل و حیله است خوب نیست و به وی باید گفت آن کار را انجام ندهد وگرنه گمراه می‌شود.

صاحب استخاره با باطن خود و به مدد «عنایت» و «جمعیت خاطر» کار می‌کند و کم‌تر به مهندسی ساختار شخصیتی فرد نیاز دارد؛ چرا که «عنایت» کارایی بیش‌تری از شناخت ظاهری دارد و توجه به ساختار شخصیتی برای چنین کسی برای گذر از ظاهر به باطن فرد چندان اهمیتی ندارد.

این گونه است که بسیاری از گزاره‌های دانش استخاره را نمی‌شود به صورت قاعده و قانونی ثبت کرد؛ زیرا قرآن کریم به شمار آفریده‌های الهی و نیز به شمار باطن‌هایی که هر یک از آفریده‌ها از خود به نمایش می‌گذارند، در چهره‌های گوناگون ظاهر می‌شود و تماشای آن بسان دیدن چهره‌ی ماه در آبی روان است که لحظه به لحظه نو می‌شود و دانش استخاره تنها قدرت آن را دارد که اندکی از آن را بنمایاند.

## اصل ۴۸

کسانی که صفای باطن ندارند و با مردم از در حیله و نیرنگ وارد می‌شوند ظالم به شمار می‌روند و بر اساس آیه‌ی شریفه‌ی: ﴿**شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ، وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَاراً**﴾، قرآن کریم به آنان حیله می‌زند و

کاری را که به زیان آنان است را خوب و کارهای خوب را برای آنان بد می‌نمایاند از این رو باید با طهارت و توبه در محضر قرآن کریم قرار گرفت.

## اصل ۴۹

برخی از شکست‌ها معلول نیت خواهـان است. نـیت در پـاره‌ای از کارها هم‌چون چشم زخم نقش عمده دارد. در رابطه با استخاره نیز این گونه است و پاره‌ای از استخاره‌ها به سبب خبث باطن خواهان و نیت پلید وی نتیجه‌ای عکس را به او ارایه می‌دهد.

## اصل ۵۰

در استخاره نباید راه افراط را داشت و برای انجام هر کاری استخاره نمود؛ زیرا آدمیان به صورت غالب معصوم از خطا و گناه نیستند و فرد گناه‌کار بهتر است کم‌تر از قرآن کریم استخاره بخواهد. اسـتخاره بـرای افرادی مناسب است که دلی صافی دارند و همانان نیز باید به‌گاه اراده‌ی استخاره، از گناهان خویش توبه نمایند و با زبانی که به استغفار گشوده شده خود را به محضر نورانی قرآن کریم نزدیک سازند وگرنه طبق اصل پیش و آیه‌ی یاد شده بر بیچارگی خود پای می‌فشارند و آیه‌ای می‌آید که در آن کار، خیر را از آنان می‌گیرد.

## اصل ۵۱

برخی از تغییرات حاصل در هر کاری ناشی از طبیعت و دست تقدیر است و نه اراده‌ی آدمی.

در انجام هر کاری باید به طبیعت و تقدیر آن کار تن داد و نـباید بـه اراده‌ی خود اصرار و امتنانی داشت یا پـیوسته بـرای انـجام هـر کـاری استخاره نمود تا بتوان بهترین اراده‌ی خود را اعمال داشت و باید در هر کاری صبر و حوصله داشت و جزع و فزع ننمود و به دامان استخاره و مانند آن و خواست‌های خویش متوسل نشد.

## اصل ۵۲

گاه از آیه‌ی استخاره برخی از خصوصیات خواهان به دست می‌آید و برای نمونه، آیه می‌گوید خواهان به این استخاره عمل نمی‌کند و کار خود را انجام خواهد داد. احوال شخصی خواهان که از آیه استفاده می‌شود را نباید به وی گفت. این کار تصرف و دخالت در امور مردم است که جایز نیست؛ چرا که ارشاد و راهنمایی نباید به تجاوز و دخالت در شؤون دیگران بینجامد. استخاره گیرنده باید صاحب امانت باشد و کار مورد نظر خواهان را به او بازگو نکند وگرنه در صورت رعایت نکردن این اصل، از طرف طبیعت شعورمند تنبیه و مجازات می‌شود. رعایت این اصل، به‌ویژه برای جوانان لازم است؛ چرا که جوانی اقتضای کم‌حوصلگی و بی‌صبری و دوری از خویشتن‌داری را دارد. بی‌حوصلگی مانع از رشد و قوی شدن بنیه‌ی علمی و عملی است و عجولی سبب سطحی‌نگری می‌شود.

## اصل ۵۳

صاحب استخاره باید با صفای باطن دریابد که از موارد بسیاری که در استخاره است کدام یک به خواهان ارتباط دارد و تنها همان را به وی بگوید؛ نه این‌که تمامی یافته یا برداشت خود از الفاظ و آیه‌ی استخاره را بازگو کند.

گاه تمامی واژه‌های آیه که از اصطلاحات استخاره است خوبی کار را می‌رساند، اما تنها نکته‌ای کوچک در آن است که همان برای صاحب استخاره برجسته می‌شود و به ذهن او می‌آید و انجام آن کار را به اعتبار آن بد می‌داند. به دست آوردن چنین مواردی، سخت، پیچیده و رازآلود است و تنها در سایه‌ی صفای باطن است که امکان‌پذیر می‌گردد.

## اصل ۵۴

همان‌گونه که می‌شود به آیات قرآن کریم استخاره نمود، به سوره‌های آن نیز می‌شود استخاره کرد. به این معنا که شمار آیات استخاره‌ی هر سوره را باید به دست آورد و سپس استخاره‌های خوب و بد آن را نسبت‌سنجی نمود و ارزش استخاره‌ی آن را به دست آورد. دقت شود که آیات استخاره با آیات قرآن کریم متفاوت است. اصول و قواعد استخاره با سوره‌های قرآن کریم در این کتاب نیامده است. امید است این مهم در کتابی دیگر انجام پذیرد، ان‌شاء الله.

## اصل ۵۵

آیات استخاره با آیات قرآن کریم متفاوت است و گاه یک آیه چند استخاره دارد و در برخی موارد نیز چند آیه یک استخاره را شکل می‌دهد؛ به این معنا که چند آیه با هم یک آیه‌ی استخاره را تشکیل می‌دهد. گاه آیه‌ای که آمده است با آیه‌ی بعد یک استخاره دانسته می‌شود و گاه با آیه یا آیات پیش از آن. و این آیات گاه مضمون و محتوایی مشترک دارد و گاه محتوای آن متفاوت است و باید دید کدام آیه بر دل صاحب استخاره برات می‌شود، اما عالمان به استخاره در چنین استخاره‌هایی لازم است دو رکعت نماز بگزارند تا به نتیجه‌ی نهایی دست یابند یا استخاره‌ای دیگر نمایند. دستیابی به معنای آیاتی که در استخاره مستقل است آسان است؛ برخلاف آیات مجموعی که شگرد دست‌یابی به این معنا هم به عنایت است و هم بخشی از آن آموزشی است و قابل تعلیم و فراگیری می‌باشد که چگونگی آن در ضمن تطبیق اصول و قواعد استخاره بر آیات قرآن کریم و در بخش دوم خواهد آمد.

## اصل ۵۶

گاه خواهان انجام چندکار را نیت کرده و برای تمامی آن یک استخاره نموده و با توجه به آن گاه در آیات بر لزوم دقت، توجه و مشورت برای

یافتن نقطه‌ی ضعف و اشکال کار در هر یک از آن‌ها تأکید می‌شود، در چنین مواردی باید به نیت خواهان توجه نمود و به وی خاطرنشان ساخت که لازم است آن کارها در نیت تفکیک شود. بله، در صورت درستی نسبی تمامی کارهایی که در نیت است یا احتمال نادرستی تمامی آن، می‌شود برای همه‌ی آن یک استخاره نمود.

## اصل ۵۷

هرگاه متعلق استخاره امور چندی باشد باید به تعداد موارد تردید، با قرآن کریم استخاره نمود، اما در استخاره‌ی با رقاع یا ریگ می‌توان به تعداد موارد، رقعه یا سنگ برداشت و نام هر یک را بر آن نگاشت و سپس با یک مرتبه استخاره، از تردید بیرون آمد.

## اصل ۵۸

با توجه به این که آیات فراوانی از قرآن کریم کوتاه است که چند آیه در یک سطر می‌گنجد باید شماره‌ی آیه را نیت داشت و نه شماره‌ی سطر را و ملاک در استخاره، آیات استخاره است و نه کلمات و سطرهای قرآن کریم.

## اصل ۵۹

صاحب استخاره در آیاتی که میان خوب و بد نوسان بسیار دارد دارای «قدرت تصرف» است؛ به این معنا که وی گاه با تلنگری که از واژه‌ای از آیات در می‌یابد و رشحه‌ای که نسبت به مورد استخاره پیدا می‌کند و نکته‌ی خاصی که بر دل وی می‌نشیند متوجه می‌شود هرچند همه‌ی آیه بر خوبی کار دلالت دارد اما خواهان در این کار به لغزش مبتلا می‌شود و وی با صرف نظر از ظاهر آیه که خوب است، به وی می‌گوید بد است، با توجه به این نکته است که خواهان نمی‌تواند با آگاهی از آیه‌ای که آمده و ملاحظه‌ی آن، حقیقت استخاره‌ای که برای وی شده

است را دریابد؛ همان‌طور که ممکن است عالم به استخاره در این موارد مشکل پیدا کند که در این صورت باید رعایت احتیاط را داشته باشد. البته این امر تنها در استخاره‌هایی که کار مورد نظر را بد می‌داند نیست و در انواع دیگر آن نیز چنین است.

## اصل ۶۰

در استخاره باید توجه داشت که گاه یک آیه مستقل است و آیه یا آیات پیشین و بعد آن تأثیری در معنای آن ندارد اما گاه برخی از آیات به صورت گروهی مورد نظر است و در این جا باید مجموع این آیات از آن جهت که مجموعی و گروهی است در نظر گرفته شود. ما در این کتاب به چنین آیاتی، «آیات مجموعی» می‌گوییم. به عنوان مثال، ﴿**الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعالَمينَ**﴾ و ﴿**الرَّحْمنِ الرَّحيمِ**﴾، هر یک آیه‌ای مستقل در استخاره است، اما آیات هشتم تا بیستم سوره‌ی بقره از: ﴿**وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا**﴾ تا ﴿**إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ** ﴾؛ یعنی سیزده آیه یک مجموعه‌ی به‌هم پیوسته است که همه‌ی آیات یک آهنگ را دارد و همه نیز بد بودن انجام کار را می‌رساند و توجه به گروهی بودن آن، بدی بسیار آن را می‌رساند و بلا و مکافات آن حتمی است و در مقابل چنان‌چه این آیات خوب باشد، خوبی آن کار با توجه به مجموع آیات به دست می‌آید و بر خوبی بسیار آن دلالت دارد. در چنین مواردی باید خیراتی به دیگران داشت و احتیاط نمود که کار به عافیت‌طلبی و حرمان دچار نگردد. اگر در میان مجموعه‌ای از آیات که همه بر بدی کار دلالت دارد، آیه‌ای باشد که خوبی کار را برساند، باید کار مورد نظر را انجام داد و آن را ترک نکرد، وگرنه خواهان با غیر از آن کار به چیزی نمی‌رسد؛ زیرا خیری جز آن در اطراف این کار وجود ندارد.

چگونگی آیات استخاره به بحث چیدمان آیات ارتباط دارد و باید

دید تاریخ، چینش و ترتیبی که از آیات قرآن کریم به دست ما رسیده است را به چه کسی منتسب می‌داند و شاید این که برخی آیات شامل دو یا سه آیه‌ی استخاره است، به این چینش مربوط باشد که بحث از آن مورد نظر ما در این کتاب نیست.

## اصل ۶۱

وجود واو عطف در آیات دلیل بر ارتباط داشتن استخاره‌ی آیات به هم نیست و گاه می‌شود دو آیه که با واو عطف به هم پیوسته شده‌اند، دو آیه‌ی مستقل در استخاره دانسته می‌شود. همان‌گونه که گاه وجود واو نشانه‌ی مجموعی بودن آن آیات در استخاره است. در برخی از موارد نیز حرف عطف تأکیدی بر محتوای استخاره است و این امر در صورتی است که توجیهی روشن و آشکار برای ربط یا عطف بودن آن نباشد.

## اصل ۶۲

گفته شد آیات استخاره چینشی غیر از چینش آیات قرآن کریم دارد. با توجه به این نکته گفته می‌شود چنان‌چه دو آیه‌ی استخاره با واو عطف به هم مرتبط شده باشد و واو عطف سرعت در انجام کار را برساند، برای ترک آن نیز نباید استخاره گرفت.

## اصل ۶۳

حروف عطف مانند «واو»، «فاء» و «ثمّ» وجود گره و مشکل در کار را می‌رساند و هرچه به تکرار آن افزوده شود بر داشتن زحمت بیش‌تر و مشکلات فراوان‌تر آن دلالت بیش‌تری دارد. البته گاه حروف عطف، چگونگی سرعت در کار را می‌رساند.

## اصل ۶۴

گاه یک آیه از قرآن کریم دارای چند آیه‌ی استخاره است. باید توجه داشت که آیه‌ی استخاره می‌تواند در میان آیه‌ای دیگر قرار گیرد؛ به این

معنا که صدر و ذیل با هم یک آیه را تشکیل دهد اما لازم نیست دو استخاره به ترتیب و در کنار هم بیایند، بلکه گاهی یک آیه‌ی استخاره به اعتبار صدر و ذیل آیه‌ی قرآنی است و استخاره‌ی دیگر از میانه‌ی آیه استخراج می‌شود.

## اصل ۶۵

برخی از آیات کار مورد نظر را بد می‌داند اما در آن تفهیم می‌شود که خواهان کار دیگری را در نظر بگیرد و برای آن استخاره نماید. چنین استخاره‌ای را می‌توان «استخاره‌ی پیوست» نامید. فراز: ﴿**وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى**﴾ در آیه‌ی شریفه‌ی زیر از این نمونه است: ﴿**وَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَزِينَتُهَا، وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى، أَفَلَا تَعْقِلُونَ**﴾.

## اصل ۶۶

گاه بخشی از آیه هیچ ارتباطی به استخاره ندارد و از ماجرای دیگری حکایت دارد و نباید پنداشت هرچه در آیه است به استخاره ارتباط دارد. به تعبیر دیگر باید آیات استخاره را امری جدای از آیات شناخته شده در قرآن کریم دانست.

## اصل ۶۷

باید دانست تمامی آیات قرآن کریم از اموری قطعی و حتمی سخن می‌گوید و در هر موردی که از احتمال، شاید، گمان، تعلیق و شرط سخن به میان می‌آید، باید آن را امر انجام شده تلقی نمود و استخاره را با این پیش‌فرض استنباط نمود مگر در مواردی خاص و محدود که حتمی نبودن آن با قرینه مشخص شده است.

## اصل ۶۸

در انجام استخاره باید به این اصل دقت داشت که: هر کار بسیار عالی و مبارک و خجسته‌ای بسیار سنگین و سخت است و هر کار سختی،

مردودی بسیاری دارد و انجام آن در توان هر کسی نیست و افراد زبده‌ای را می‌طلبد، از این رو برای تشخیص خوب یا بد بودن کار خواهان، باید از این اصل غفلت نداشت و تناسب سنگینی کار و ارزش آن و توان خواهان را سنجید و با توجه به آن، پاسخ استخاره را بیان داشت.

## اصل ۶۹

برای به دست آوردن استخاره باید دقت داشت که کار مورد نظر امری عادی است یا غیر عادی، سبک و متناسب با خواهان است یا سنگین، سخت و طاقت‌فرسا که ممکن است خواهان از عهده‌ی انجام آن برنیاید یا آسان و راحت است، پیچیده، درهم و پر پیچ و خم است یا بسیط و دارای وسعت و آزادی عمل است، باید در انجام آن سرعت و تعجیل داشت یا لازم است با طمأنینه و احتیاط بسیار عملی گردد، نتیجه دادن آن زمان‌بر و دیررس است که صبر و بردباری زیادی می‌طلبد یا زود نتیجه می‌دهد، کار بدوی و تازه تأسیس است یا کاری که دارای پیشینه است و نتیجه‌ای برای گذشتگان نداشته، اما برای خواهان نتیجه می‌دهد و نیز کاری کسبی است که عمل و همت را می‌طلبد یا زحمت آن را دیگران کشیده‌اند و بهره‌ی آن بدون لازم داشتن تلاشی به وی می‌رسد. نتیجه‌ی آن مبارک و طیب است یا امری عادی است. خوبی یا بدی آن دایمی است به صورتی که نمی‌توان برای ترک آن استخاره گرفت یا موقتی و محدود است و ... ده‌ها گزینه‌ی متفاوت دیگر که مجال بیان کلی آن نیست و موارد مصداقی آن در بخش دوم که به تطبیق اصول و قواعد استخاره بر آیات قرآن کریم می‌پردازد آمده است.

## اصل ۷۰

در انجام استخاره باید دقت داشت که آیا این کار خیری قهری دارد یا کسبی، تا در صورت موفقیت‌آمیز نبودن آن به خیر قهری آن برسد. برای

نمونه، اتومبیلی می‌خرد تا با آن کار کند، اما در کار با آن موفق نمی‌شود ولی ترقی قیمت آن، بهره‌ای است قهری که به وی می‌رسد و از این رو خرید آن برای وی خوب است و دیگر نمونه‌هایی مانند آن که به شمارش نمی‌آید و بیان کلی آن نیز کارگشا نیست.

## اصل ۷۱

گاه در استخاره گفته می‌شود این کار نتیجه‌ای ندارد و گاه گفته می‌شود ضرر دارد. باید توجه داشت بی‌نتیجه بودن کار غیر از مضر بودن آن است. ضرر نیز گاه دنیوی است و گاه معنوی و روحی. به هر حال، برداشت از آیات باید دقیق و حساب شده باشد و اهمال و مسامحه‌ای در آن نباشد.

## اصل ۷۲

در استخاره خوب نیست با بد یا خیلی بد است تفاوت دارد و خوب نبودن کار دلیل بر بد بودن آن نیست، بلکه ممکن است تلاشی که انجام می‌شود به فرجامی نرسد و نتیجه‌ای در بر نداشته باشد، اما بد است به این معناست که کار ضرر دارد. هم‌چنین بد یا ضرر داشتن کار غیر از خطرناک بودن آن است و ممکن است کاری بد باشد اما خطرناک نباشد.

اگر در استخاره گفته می‌شود این کار سود یا زیان دارد به اعتبار بهره‌ها و آثار دنیوی آن است و چنان‌چه گفته می‌شود خوب یا بد است به امور معنوی و اخروی نیز نظر دارد. البته، بد بودن یک کار با سود دنیوی داشتن منافاتی ندارد. زیان داشتن کار امری ورای بد بودن آن است و گاه زیان داشتن آن به معنای بد بودن آن نیست، همان گونه که بد بودن به معنای زیان داشتن نیست.

باید دانست خیرها در سنگینی، سبکی و گوارایی یکسان نیست. گاه خیر «طور» است و گاه «میثاق» و گاه «کتاب»؛ ولی هر سه بسیار سنگین

است، اما یک وقت «فضل الله» است. «فضل الله» ممکن است از «طور» بالاتر باشد یا مثل «کتاب» باشد، اما آسان، سهل و سبک باشد؛ چنان که حتی خسته کننده نیز نباشد.

## اصل ۷۳

باید توجه داشت خوب و خیر بودن کار با شکست آن تنافی ندارد. برای نمونه، ممکن است کسی استخاره نماید به سفر رود و خوب آید، اما در سفر تصادف کند و بمیرد، اما این شکست برای او خیر باشد؛ به این معنا که ممکن است در صورت زنده ماندن، قاتل فردی بی‌گناه شود و آخرت خود را تباه کند.

## اصل ۷۴

گاه استخاره بد است، اما از آن جا که صاحب استخاره می‌داند خواهان چاره‌ای از انجام آن ندارد و نمی‌تواند آن را ترک کند، به وی می‌گوید آن را انجام دهد اما راهنمایی لازم برای به حداقل رساندن بدی آن را به وی خاطرنشان می‌شود.

## اصل ۷۵

چنان‌چه در میان گزاره‌هایی منفی تنها گزاره‌ای مثبت وجود داشته باشد؛ به گونه‌ای که پیش و پس از آن همه از اموری منفی یاد می‌شود، باید توجه داشت یا خواهان به کار مورد نظر که بد است می‌پردازد یا وی ناچار به انجام آن است و وی توان گریز از آن را ندارد و در مقابل عمل انجام شده قرار گرفته و در واقع، وی دیرهنگام استخاره نموده است و آن استخاره دیگر برای وی فایده‌ای ندارد. البته با چنین کسی نباید از واقعیت سخن گفت و تنها باید بدی کار وی را خاطرنشان شد؛ چرا که آگاهی دادن دیگران از هر آن‌چه که در آیه‌ی استخاره است و به شؤون شخصی وی مرتبط می‌شود دخالت در حریم دیگر اناست‌وگناه‌می‌باشد.

## اصل ۷۶

گاه در آیه‌ی استخاره مواردی پنهانی ذکر شده که برای نمونه، زن و شوهر یا دو دوست و همکار یا دو شریک، چیزی را از دیگری پنهان نموده است که آشکار کردن و بیان آن سبب نزاع و اختلاف میان آنان می‌شود، در این گونه موارد باید رفتاری اخلاقی داشت و از اختلاف افکنی دوری جست و موارد یادشده را برای خواهان باز نگفت و یا آن را به‌گونه‌ای گفت که ضمن هوشیارسازی وی مشکلی برای او پیش نیاید.

## اصل ۷۷

گاه ابتدا و ادامه‌ی آیه‌ای بر بدی کاری دلالت دارد، اما ذیل آن راهی برای رسیدن به خیر دیده می‌شود، و در این موارد، پایان آن‌کار به خوبی می‌انجامد و گاه آیه‌ای با خوبی شروع می‌شود اما روند آن در ادامه به بدی می‌گراید و گاه این تغییر رویکرد با فرازها و واژگانی تعبیر شده که خرد آن را به راحتی به دست نمی‌آورد و در برداشت آن باید دقت بسیار نماید. به تعبیر دیگر، از خوبی‌هایی که در متن بدی‌ها و نیز از بدی‌هایی که در متن خوبی‌ها تعبیه شده است، نباید غفلت نمود. چه بسیار بد نزدیکی که خوبی دوری را همراه دارد و چه دوستی‌هایی که دشمنی می‌آورد و چه همسایه و فامیلی که ضرر می‌زند. خوبی‌ها و بدی‌ها سوداگری دارد، ضمن آن که بسیاری از خوبی‌ها و همه‌ی بدی‌ها نسبی است.

## اصل ۷۸

برخی از استخاره‌ها بیان می‌دارد که نباید برای ترک آن استخاره نمود؛ خواه آن استخاره خوب باشد یا بد. باید دانست برخی از این نوع استخاره‌ها کوتاه مدت است و برخی می‌گوید کار برای همه‌ی زمان‌ها بد است و باید آن را به صورت کلی ترک کرد. هم‌چنین برخی از استخاره‌ها

نیز زمان انجام محدود و موقت دارد و برخی از آن گسترده است و در هر زمانی که انجام پذیرد خوب است.

## اصل ۷۹

برخی از استخاره‌ها متوسط است یا میزان خوبی یا بدی آن فراوان نیست، در چنین مواردی می‌توان برای ترک آن استخاره گرفت و با مقایسه‌ی این دو استخاره دریافت که انجام آن بهتر است یا ترک آن کار.

## اصل ۸۰

گاه برخی از استخاره‌ها بد است، اما خواهان به آن اعتنایی نمی‌کند و عمل مورد نظر خود را انجام می‌دهد، در این گونه موارد، گاه آیه هشدار می‌دهد که باید آن کار را در میانه رها نکرد و آن را به پایان رسانید؛ چرا که شاید برخی از ضررهای آن جبران شود.

## اصل ۸۱

برخی از آیات استخاره می‌رساند در کار مورد نظر خیری است اما معلوم نیست خیر آن به چه کسی می‌رسد و از این رو خواهان برای جلب آن خیر به خود، باید نخست کار خیری انجام دهد یا صدقه بپردازد و انفاقی داشته باشد یا از مؤمنانی درخواست دعای خیر داشته باشد و سپس برای انجام آن کار اقدام کند.

## اصل ۸۲

دانش آواشناسی در قرآن کریم نسبت به دریافت استخاره‌ی آیات می‌تواند به طور کامل مؤثر باشد و کسی که از آن اطلاع دارد، از آهنگ آیات می‌تواند بر خوبی یا بدی استخاره و دیگر ویژگی‌های آن آگاهی یابد.

## اصل ۸۳

باید توجه داشت کارهایی که در ناسوت انجام می‌گیرد هر یک مدار و قاعده‌ی ویژه‌ی خود را دارد که از مؤلفه‌های تأثیرگذار بر آن، زمان و مکان

است. در صورتی که خواهان استخاره می‌گیرد باید پی‌گیر آن باشد و آن را به فردا نیندازد و به تسویف دچار نگردد؛ چرا که ممکن است انجام کار مورد نظر در آن روز خوب باشد و در روزی دیگر به ضرر خواهان بینجامد.

افزوده بر این، ادب استخاره به قرآن کریم اقتضا می‌نماید که پس از استخاره به رهنمون قرآن کریم بدون از دست دادن وقت عمل گردد و نسبت به سفارش آن اهتمام داشته باشد.

## اصل ۸۴

باید توجه داشت کسانی که استخاره می‌کنند به صورت غالب افرادی هستند که در پی سود و طلب خیر مادی می‌باشند و هیچ‌گاه برای نیل به مقام رفیع شهادت یا صرف ثواب اخروی و بهشت الهی استخاره نمی‌کنند. ذکر بهشت و نعمت‌های آن به معنای دوررس بودن کار یا نتیجه‌ی دنیوی نداشتن است که به صورت غالب مورد طلب خواهان قرار نمی‌گیرد، از این رو در چنین آیاتی که هیچ بهره‌ی دنیوی ندارد با توجه به شخصیت خواهان گفته می‌شود انجام آن برای وی مناسب نیست. البته می‌شود نسبت به برخی از عناوین مورد کاربرد در آیه هم‌چون بهشت و نعمت‌های آن خیراتی مادی را برداشت نمود که تمسک به آن برای صاحب استخاره به برات نفسی نیاز دارد و عالم به استخاره نیز باید برای آن قرینه‌ای روشن در دست داشته باشد.

## اصل ۸۵

در استخاره باید تلاش نمود تا از آیه به دست آورد موضوع استخاره چیست و خواهان برای چه کاری قصد استخاره دارد. بدون شناخت موضوع، ممکن است بسیاری از احکامی که گفته می‌شود تناسبی با کار خواهان نداشته باشد.

## اصل ۸۶

ارزش استخاره‌ی هر آیه با توجه به موضوع آیه به دست می‌آید. لازم به ذکر است ارزش استخاره غیر از ارزش آیات الهی است. باید در به دست آوردن موضوع هر آیه توجه ویژه داشت تا به خلط و خبط گرفتار نیامد. برای نمونه، گاه موضوع آیه‌ای اهل کتاب است که می‌رساند انجام آن مناسب نیست و درگیری دارد، اما گاه موضوع آیه یکی از پیامبران اهل کتاب است که در این صورت استخاره‌ی آن خوب است. به این آیات توجه شود:

الف: ﴿**يَا أَهْلَ الْكِتَابِ، قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا، يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى فَتْرَةٍ مِنَ الرُّسُلِ، أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ، فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ، وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ**﴾.

موضوع آن اهل کتاب است و کاری مناسب و هموار نیست.

ب: ﴿**وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ: يَا قَوْمِ، اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ، إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ، وَجَعَلَكُمْ مُلُوكاً، وَآتَاكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَداً مِنَ الْعَالَمِينَ**﴾.

موضوع این آیه حضرت موسی علیه‌السلام است و نه اهل کتاب، از این رو خوب است.

ج: ﴿**قَالُوا يَا مُوسَى، إِنَّ فِيهَا قَوْماً جَبَّارِينَ، وَإِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا حَتَّى يَخْرُجُوا مِنْهَا، فَإِنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ**﴾.

آیه‌ی شریفه گفته‌های اهل کتاب را بیان می‌دارد و موضوع آن اهل کتاب است، از این رو مناسب نیست.

گاه موضوع برخی از آیات خاص است، از این نظر، محدودیت‌هایی در استخاره است و باید لحاظ فرد، زمان، مکان و دیگر خصوصیات را داشت و چنین نیست که این کار برای هر کسی خوب یا بد باشد؛ برخلاف برخی از آیات که موضوعی عام دارد و خواهان هر خصوصیت

شخصی یا کاری که داشته باشد به نتیجه‌ی مورد نظر می‌رسد. برخی از آیات برای بعضی از موضوعات خوب است و همان آیه مورد و کاری دیگر را نامناسب و بد می‌داند. تشخیص این گونه موارد با صاحب استخاره است.

## اصل ۸۷

در آیه‌ی استخاره باید بر تجزیه‌ی کلمات و ترکیب آن دقت داشت. گاه لحاظ کلمات و واژگان به تنهایی با لحاظ ترکیبی و معنا و مفاد آیه سازگار است و گاه می‌شود که با آن تنافی داشته باشد، از این رو باید میان آن جمع کرد تا به نتیجه‌ی نهایی رسید.

## اصل ۸۸

در استفاده از آیات باید به اسمای الهی و نیز ترکیب و چینش آن توجه داشت. باید به آیاتی که دارای اسمای الهی است توجه ویژه داشت. البته اسمای الهی یا بسیط است یا ترکیبی و یا تنها و فردی است یا جمعی و متعدد. در صورت وجود اسمای ترکیبی، باید استخاره را از مجموع ترکیب آن برداشت نمود.

هم‌چنین باید توجه داشت کدام یک از اسما جمالی است یا جلالی یا کمالی و نیز کدام یک ذاتی است و کدام فعلی و نیز کدام یک حاکم است و کدام یک تحت دولت دیگری است که برداشت از آن به آگاهی از دانش اسماء الحسنی نیاز دارد. نگارنده این دانش را در کتابی به صورت تفصیلی و گسترده آموزشی نموده است.

## اصل ۸۹

به صورت کلی در هر موردی که از اسمای جلالی حق تعالی یاد می‌شود مخاطرات و مجازات فراوانی در کار مورد نظر پیش می‌آید و ریزش افراد در آن کار احتمال می‌رود؛ چرا که اسمای جلالی حق تعالی سنگین است و کم‌تر کسی را یارای تحمل آن است.

## اصل ۹۰

در آیاتی که از علم، قدرت و امور معنوی سخن می‌رود، بـر وجـود خیرات معنوی در کار اشاره دارد و هرچه بر شمار چنین واژگانی افزوده شود، بر خیر آن اضافه می‌شود. یادکرد از این امور این معنا را می‌رساند که کار دارای کد، برنامه و متد خاصی برای اجرایی شدن است و باید آن را لحاظ نمود و این کار به صورت عـادی و مـعمولی انـجام نـمی‌شود. هم‌چنین وعده به پیامبران الهی نشان نیک بودن کـار است و چـنان‌چه بتوان زمینه‌های عملیاتی آن را به دست آورد، بسیار سودآفرین و خیرآور خواهد بود.

## اصل ۹۱

اشباع و تشدید، هر دو بر تقریر دلالت دارد. در حروف تأکید هـم اشباع وجود دارد و هم تشدید. البته، در صوت‌شناسی خواهیم گفت که در میان حروف مشبّهه (إنّ، أنّ، کأنّ، لیت، لکنّ و لعلّ) تنها «لیت» تشدید ندارد، ولی اشباع دارد.

## اصل ۹۲

آیاتی که تلفظ و قرائت واژگان آن به سبب تشدید و مد بسیار قلق دارد و سخت است، بر وجود گرفتاری و فلاکت دلالت دارد و هنجارشکنی و وجود مشکلات و سنگلاخ‌های بسیار در روند کار را می‌رساند.

## اصل ۹۳

اگر در آیه‌ی استخاره از هیأت «امر» استفاده شده است، در صورتی که امر به کار نیکی باشد نباید آن کار را ترک کرد و باید بی‌درنگ بر انجام آن اقدام نمود و آن را به تأخیر نینداخت. هم‌چنین اگر در صدر و ذیل آیه‌ای از امر استفاده شده است، باید کار مورد نظر را انجام داد؛ هرچند ذیل آیه لسان تهدید داشته باشد. البته، با توجه به وجود تـهدید لازم است در انجام کار مراعات احتیاط و دقت را داشت.

## اصل ۹۴

نهی از انجام برخی کارها دایمی است و نمی‌توان برای ترک آن استخاره‌ی دیگری گرفت و پاره‌ای دیگر از نهی‌های آن موقتی است و بعد از گذشت زمانی می‌شود دوباره برای آن استخاره گرفت.

## اصل ۹۵

توجه به این که آیه دارای جملات اسمی است یا فعلی و نیز تعداد و زمان فعل‌هایی که در آیات آمده در استخاره حایز اهمیت است و از آن می‌شود موقت یا مستمر و دایمی بودن نتیجه‌ی کار را به دست آورد و نیز این که آیا فعل دارای زمینه‌ی قبلی است و ریشه در گذشته دارد یا خیر نیز با توجه به زمان دانسته می‌شود. افزوده بر این، اگر آیه‌ای با جمله‌ی فعلیه شروع شود به این معناست که کار باسرعت بیش‌تری به نتیجه می‌رسد.

## اصل ۹۶

هرچه جملات اسمی و تعداد اسم‌های به‌کار رفته در آیه بیش‌تر باشد، مرتبه‌ی استخاره و محتوای آن بالاتر می‌رود و چنان‌چه خوب باشد، به‌تناسب و با توجه به تعدد اسمای به‌کار رفته، بر خوبی آن افزوده می‌شود. در جانب بدی نیز همین قاعده جریان دارد.

## اصل ۹۷

هرچه بر تعداد فعل‌های به‌کار رفته در آیه افزوده شود بر لزوم زحمت و تلاش بیش‌تر در کار مورد نظر دلالت دارد.

## اصل ۹۸

کاربرد فراوان فعل در آیه از پویایی کار، فعال و رونده بودن آن نشان دارد؛ اگرچه این امر می‌رساند کار مورد نظر عنایی و موهبتی نیست و زحمت و تلاش را می‌طلبد.

## اصل ۹۹

همواره دو امر بر پیچیده بودن روند کار دلالت دارد: یکی طولانی بودن آیه و دو دیگر، وجود فرازهای متعدد و درهم تنیده در یک آیه‌ی استخاره که باید نسبت به کمی یا فراوانی آن، این دو امر را لحاظ داشت.

## اصل ۱۰۰

در آیاتی که فعل به کار رفته و کرداری به کسی یا چیزی نسبت داده می‌شود، خوبی یا بدی آن فعلیت دارد و هم‌اکنون نیز دیده می‌شود و دیگر احتمال تخلف در آن نمی‌رود اما اگر از اسم استفاده شده است، خوبی یا بدی آن بعد از این تحقق می‌یابد و به این معناست که امکان تخلف آن می‌رود. در چنین آیاتی با توجه به استناد فعل به فاعل مورد نظر و با سنجش ارزش فاعل و کرده‌ی وی، خوبی و بدی استخاره و چگونگی آن به دست می‌آید.

## اصل ۱۰۱

همه‌ی حروف به کار رفته در آیه نوعی تحریک بر انجام دادن یا ترک کار است و باید به حروف به کار رفته در آیات، دقت ویژه داشت و با توجه به ساختار و هیأت حرفی آن، تناسب کار را بررسید.

## اصل ۱۰۲

طولانی و کوتاه بودن آیه‌های استخاره معنا دارد و چنان‌چه آیه‌ی استخاره بلند و طولانی باشد، کار مورد نظر دیر به نتیجه می‌رسد و در صورتی که کوتاه باشد، آن کار زودبازده است. آیات طولانی و بلند قرآن کریم که فراز و فرودهای متعددی دارد بر پر مخاطره بودن کار مورد نظر دلالت دارد. آیات کوتاه نیز تأکیدی بر مفاد آیه است و چنان‌چه استخاره‌ی آن بد باشد، بر خطرناک بودن آن کار دلالت دارد و در صورتی که خوب باشد، خوبی آن دوچندان است.

## اصل ۱۰۳

اسما و صفاتی که در آیات آمده همه در استخاره دارای معناست و چنان‌چه آیه از خدعه و مکر فرد یا گروهی سخن می‌گوید دلیل بـر آن است که در این کار خدعه و نیرنگ وجود دارد و آیاتی که از نفاق سخن می‌گوید نیز رفتار نفاق‌گونه‌ی خواهان یا طرف مقابل او را معنا می‌دهد. باید بر هرگونه صفتی که در آیه از آن ذکری به میان آمده دقت داشت. برای نمونه یادکرد از مردمی مدعی، فاسد، متکبر یا مردم‌آزار، این امر را خاطرنشان می‌شود که خواهان در کار خود با افرادی که چنین روحیاتی دارند مواجه می‌شود. برای مثال فرازهایی هم‌چون: ﴿**وَلكِنْ لا يَشْعُرُونَ**﴾ می‌رساند که خواهان با انسان‌های کم خرد رو به‌رو می‌شود و نـیز فـراز ﴿**قالُوا أَ نُؤْمِنُ كَما آمَنَ السُّفَهاءُ**﴾ چنین معنا می‌دهد که در این کار کسـانی شرکت یا دخالت می‌کنند که به خواهان به دیـد تـحقیر نگـاه مـی‌کنند. هم‌چنین اگر خواهان به ﴿**فَلا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلا هُمْ يَحْزَنُونَ**﴾ توصیف شده، وی نباید مسایل ریز این کار را پی گیرد و باید کار مورد نظر خود را بـه سرعت انجام دهد و چنان‌چه از استفاده‌های بسیار آن بگذرد و کـار را طولانی مدت نکند و آن را به درازا نکشاند و در انجام آن سرعت داشته باشد خوب است.

هم‌چنین به‌طور کلی هر آیه‌ای که در آن از «کفر» و مشتقات آن استفاده شده، بر زیان باری و خسران آن دلالت دارد و در هر جا که از فاسقان نامی برده شده به گروهی اشاره دارد که در کار خود جـدی نـیستند یـا اهـل عافیت و دنیاطلبی می‌باشند یا افراد بسیار بدی هسـتند کـه در نـهایت گمراه می‌شوند. وجود «شیطان» نیز می‌رساند خواهان یا طرف مقابل، دیگران را فریب می‌دهد و قصد کلاه‌برداری دارد و چنان‌چه افراد خاطی یا گناه‌کار باشند، بر هوا و هوسی بودن کار اشاره دارد. یادکرد از «رُوح

القدس» به این معناست که در عملی نمودن این کار کسی خواهان را حمایت می‌کند و مددکار او می‌شود. بنابراین در این کار نباید با عقل حسابگر پیش رفت و خواهان نباید خود را ناتوان از انجام کار ببیند، چرا که هرچند وی ناتوان باشد، این کار را به مدد تأییدات الهی و مباشرت دیگری انجام می‌دهد و باید امید خود را تقویت کند. اگر در آیه‌ای از خداوند یاد شده باشد، آن کار خوب است و سلامت روند آن را حکایت دارد.

## اصل ۱۰۴

باید به صفات یاد شده در هر آیه توجه داشت و آن را در انجام کار لحاظ نمود. برای نمونه، علم به این معناست که باید دقت و توجه در انجام کار داشت و از اهمال و سستی دوری نمود. قدرت یعنی کار برای نتیجه‌بخش بودن نیازمند همت است. زیور و زینت یا زیبایی بر لزوم رعایت بهداشت تأکید دارد. شفاعت نیز دادن صدقه و رساندن خیرات به دیگران را خاطرنشان می‌شود. در صورت رعایت نکردن خصوصیت یاد شده در آیه، کار به نتیجه نمی‌رسد.

## اصل ۱۰۵

در هر آیه‌ی استخاره که گاه ممکن است چند آیه باشد، باید به صدر و ذیل آیات توجه داشت و آغاز و انجام کار را به دست آورد و آن‌گاه نتیجه‌ی استخاره را به خواهان گفت. توجه به صدر و ذیل چنان اهمیت دارد که گاه می‌شود برای دریافت استخاره تنها به صدر و ذیل آیات توجه داشت و موارد میانی را نادیده گرفت. البته باید توجه داشت که در برخی از موارد فرازی در میانه‌ی آیه است که مانع از آن می‌شود که ما صدر و ذیل آیه را ملاک و معیار در استخاره قرار دهیم. نمونه‌ی آن را می‌توان موردی دانست که خداوند به نیکی و بدی بندگان و به نهاد و نیت آنان نظر دارد و از این رو استخاره برای نیکان خوب و برای بدان بد است.

## اصل ۱۰۶

ورود به هر سوره از قرآن کریم موقعیت ویژه‌ای دارد و هر سوره‌ای دارای ورودی ممتاز از دیگر سوره‌هاست. باید دید شروع یک سوره با چه کلمه‌ای است و آن آیه از احکام سخن می‌گوید یا از معارف و در معارف نیز به چه آموزه‌ای اهمیت داده شده است. آیا آیه گزاره‌ای عادی و معمولی را بیان می‌دارد یا امری غیر عادی را. برای نمونه، سوره‌ی توبه شروعی غیر عادی دارد و بدون بسم الله است یا سوره‌ی آل عمران با حروف مقطع آغاز می‌شود که در این صورت، برداشت معانی از آن سخت‌تر است.

## اصل ۱۰۷

سوره‌هایی که با حروف مقطع شروع می‌شود در واقع دو سوره است یکی مضمر که همان حروف مقطع است و دیگری سوره‌ای ظاهر است که در ادامه‌ی آن می‌آید و در واقع حروف مقطع سوره‌ای مستقل است که کلید گشایش آن در سوره‌ی بعد آمده است.

اگر در استخاره آیه‌ای آمد که با حروف مقطع شروع می‌شود می‌توان یکی از گزینه‌های زیر را برگزید:

الف) فهم آن مشکل است و بهتر است دوباره استخاره نمود؛

ب) به اعتبار بسم الله خوب است، ولی روند کار پیچیده و مشکل است؛

ج) می‌توان آیه‌ی بعد را ملاک قرار داد.

د) می‌توان آخرین آیه‌ی همین سوره را معیار قضاوت قرار داد؛ زیرا در بیش‌تر سوره‌ها جز چند مورد که با مطالعه‌ی این کتاب به دست می‌آید میان نخستین و آخرین آیه هماهنگی و تطابق خاصی وجود دارد.

ه) آیه‌ی میانی و وسط آن سوره را ملاک به دست آوردن استخاره‌ی

حروف مقطعه گرفت؛ چرا که میان این دو همواره رابطه‌ای وجود دارد؛ به گونه‌ای که می‌تواند از دیگری کشف معنا نماید.

## اصل ۱۰۸

برخی از آیات خاطرنشان می‌سازد که خیر و نصیبی مادی یا معنوی به خواهان می‌رسد که برای آن زحمتی نکشیده است و زحمات آن را دیگران تحمل نموده‌اند همانند ارث یا دانشی که خداوند نصیب کرده است، در چنین اموری چنان‌چه خواهان انفاق و خیراتی نداشته باشد، در آن کار به گرفتاری و مصیبت دچار می‌شود و برای نمونه چنان‌چه ارث بسیاری به وی رسیده و خواهان هیچ‌گونه انفاقی از آن ننماید، فرزندان وی که از آن مال استفاده می‌کنند ممکن است به فلاکت یا بیماری دچار شوند و یا خانه‌ای ارزان به دست وی رسیده و او باید در آن خانه به ضعیفان و فقیران ولیمه و اطعام دهد تا از آفات آن مصون ماند و از این رو باید به خواهان دادن انفاق، خیرات و صدقات و دوری از عافیت‌طلبی و صرف آن مال برای خود به تنهایی را سفارش نمود. اما در خیراتی که با زحمت به انسان می‌رسد تنها پرداخت وجوهات شرعی آن بسنده است.

## اصل ۱۰۹

به صورت کلی در هر موردی که به رسولان یا آیات الهی و شگفتی‌های آفرینش اشاره‌ای شده باشد، آن کار خوب است.

## اصل ۱۱۰

هرگاه پیامبری نسبت به قوم خویش بی‌تفاوت شود و آنان را به خداوند وا نهد، از قابض بودن کار و سختی آن حکایت دارد.

## اصل ۱۱۱

هر گاه در آیه‌ای از ناحیه‌ی خداوند امری ایجاب و الزام شده است، آن کار خوب است و در هر موردی که الزام از ناحیه‌ی مردم باشد، آن کار مناسب یا خوب نیست.

## اصل ۱۱۲

در هر آیه‌ای که به انجام عمل نیک یا یکی از واجبات سفارش شده باید گفت این کار زحمت و رنج فراوان می‌طلبد و سنگین است و نباید در آن کوتاهی و اهمال روا داشت.

## اصل ۱۱۳

از آیاتی که به دادن زکات و لزوم انفاق دلالت دارد دانسته می‌شود که باید نتیجه‌ای که از این کار به دست می‌آید را با دیگران تقسیم کرد و برای نمونه، زکات یا خمس مالی که به دست می‌آید پرداخت شود یا صدقه و نذری داده شود و خیری از آن به دیگران برسد تا نتیجه‌ی آن دایمی گردد و بهره‌وری تمام شخصی از عواید آن کار مذموم است.

## اصل ۱۱۴

باید دید در هر آیه به کدام یک از واجبات توصیه شده؛ چرا که هر واجبی به مرتبه و سفارشی اشاره دارد. برای نمونه نماز علامت لزوم ایستادگی و بردباری درکار است؛ چرا که اقامه‌ی نماز امری سنگین است و کار بدون آن به نتیجه نمی‌رسد؛ به این معنا که این کار بسیار دقیق است و کوچک‌ترین کوتاهی و سستی سبب دیدن ضرر می‌شود؛ چرا که «صلاة» به معنای عطف، توجه و آگاهانه کار کردن است. سجده به کار خوب و خیر معنوی و فروتنی، و امر به قیام، به زندگی دنیوی اشاره دارد. امر به «صبر»؛ یعنی: کار طولانی مدت است و بردباری می‌طلبد. شکر؛ موفقیت درکار است. ارث؛ خیری است که خواهان برای آن زحمتی نکشیده است و به وی می‌رسد و دیگری کاشته و وی برداشت می‌کند. در مصرف این خیر باید موازین و مرزهای شرعی را پاس داشت و از آن انفاق کرد و خیراتی داد و به عافیت‌طلبی، راحت‌خواهی و گمراهی نیفتاد.

## اصل ۱۱۵

در هر موردی که از معصیت و حرمان سخن گفته شود، کار مورد نظر به هیچ وجه خوب نیست و می‌تواند مشکلات و آفاتی خطرناک داشته باشد.

## اصل ۱۱۶

آیاتی که محرمات را بیان می‌دارد بر وجود محرومیت و محدودیت در انجام کار دلالت دارد و آیاتی که حلال‌ها را بر می‌شمرد آزادی عمل در انجام کار را می‌رساند.

## اصل ۱۱۷

آیاتی که بر شرک دلالت دارد از کارهای خیال پردازانه حکایت دارد که آدمی را سرگرم می‌کند ولی نتیجه‌ای از آن نمی‌بیند و می‌شود که به شکست و زیان گرفتار آید.

## اصل ۱۱۸

هر گاه همه‌ی واژگان به کار رفته در یک آیه منفی باشد به‌جز یک کلمه‌ی آن که در میان این واژگان تنها مانده و محاصره شده است، از بن‌بست نشان دارد، در چنین مواردی باید دانست خواهان یا خود آن کار را انجام می‌دهد یا تا بخواهد خود را از آن مهلکه بیرون برد، به آسیب‌های آن به اجبار گرفتار می‌آید، اما نباید این مطلب را به خواهان گفت تا در امور شخصی و حریم دیگران دخالتی صورت نگرفته باشد.

## اصل ۱۱۹

هرگاه صفات ناپسند و مذموم اخلاقی مانند کذب، بخل و اعراض در آیه‌ای بیاید به این معناست که کار روال عادی و طبیعی خود را طی نمی‌کند و نتیجه نیز نمی‌دهد.

## اصل ۱۲۰

آیات عذاب و جهنم بر تغییرات دفعی دلالت دارد و حادثه‌ای پیش‌بینی نشده و غیر مترقبه در این میان رخ می‌دهد که خواهان را غافلگیر می‌سازد.

## اصل ۱۲۱

آیات جنگ بر وقوع اختلاف و درگیری دلالت دارد و به هیچ وجه آرامشی در آن‌کار نیست و برای نمونه، به تناسب‌کار باید پیشامد سقوط و تصادف و حوادثی مانند آن را انتظار داشت.

## اصل ۱۲۲

در هر موردی که قرآن کریم از خطری پرهیز داده است باید دانست به مثابه‌ی آن خطری در کار خواهان است و وی باید مواظب باشد، در چنین آیاتی که نمونه‌ی آن: ﴿**وَلا تَقْرَبا هذِهِ الشَّجَرَةَ**﴾ است، در صورتی که خواهان زیرک و قدرتمند باشد و بتواند مرد خطر باشد و خطرهای کار را با هوش و ذکاوتی که دارد پشت سر بگذارد، خوب است وگرنه باید خواهان را از انجام آن دور داشت.

## اصل ۱۲۳

در هر آیه به موارد کاربرد مذکر و مؤنث باید دقت داشت و هرچه شمار یادکرد از اسما و ضمایر مؤنث بیش‌تر شود، بر ظرافت‌ها، هزینه یا مشکلات کار و خطرآفرینی آن افزوده می‌شود. باید ورود و خروج آیه را نیز لحاظ نمود، در صورتی که آیه با واژه‌ای مؤنث آغاز شده باشد بر وجود خطر و مشکل در شروع کار دلالت دارد و در این صورت پایان آیه ملاحظه می‌شود و چنان‌چه فرجام و خروج آن نیک وخوب‌باشدمی‌توان بر انجام آن اقدام کرد و به عکس، در صورتی که آیه با اسم، فعل یا ضمیر مذکر شروع شود، مشکلات کم‌تری دارد و چالش‌های آن هموارمی‌گردد.

## اصل ۱۲۴

در هر آیه‌ای که انسان‌ها تقسیم می‌شوند و در آن از «أمّا» و «إمّا» استفاده شده است، صاحب استخاره است که تشخیص می‌دهد خواهان در کدام گروه از آنان قرار دارد و بر اساس آن، استخاره را برای وی بیان می‌دارد و برای نمونه، چنان‌چه وی اهل تظاهر، فریب، خودنمایی و یا معصیت است در زمره‌ی گمراهان قرار دارد و چنان‌چه آیه‌ی استخاره، گمراهان را به عذاب وعید داده است، خواهان از انجام کار پرهیز داده می‌شود و در صورتی که اهل سادگی و جدیت باشد و آیه خطاب به اهل ایمان باشد، عمل به آن کار برای وی تجویز می‌شود.

## اصل ۱۲۵

در هر موردی که خوبی‌های آیه به فردی یا گروهی تخصیص داده می‌شود باید خیراتی داشت و با صدقه، مشاوره، توکل، نذر، ذکر، احتیاط و توجه کار را پیش برد و چنان‌چه وی امور گفته شده را رعایت نکند، آفت و خسارتی به او وارد می‌شود.

## اصل ۱۲۶

هر آیه‌ای که در آن از گروه‌های مختلف یا اشخاص متفاوتی نام برده شده که برخی خوب و برخی بد هستند، دلالت دارد که در آن کار اختلاف می‌شود و هرچه شمار این گروه‌ها بیش‌تر باشد، بر آن معنا افزوده می‌شود. به عبارت دیگر، آیاتی که از خداوند و پدیده‌های هستی به صورت متنوع یاد کرده و در آن برای نمونه از آدم، فرشتگان، شیطان تا زمین و زمان حضور دارد، پیشامد اختلاف شدید در کار را نتیجه می‌دهد و هرچه بر تعداد این گروه‌ها افزوده شود، ویژگی‌های خوب یا بد آن شدیدتر می‌شود.

## اصل ۱۲۷

در هر آیه‌ای که افراد انسانی به دو دسته‌ی مؤمن و فاسق یا کافر و خوب یا بد تقسیم شده‌اند و آیه بر خوبی انجام کاری دلالت دارد، آن آیه رهنمون می‌دهد در صورتی انجام این کار مناسب است که خواهان با نیت پاک و سالم و به دور از حیله و نیرنگ بخواهد کار را به سامان رساند وگرنه نتیجه‌ای جز گمراهی نمی‌بیند.

## اصل ۱۲۸

آیاتی که پایان آن به مذمت فرد یا گروهی می‌پردازد، پرمخاطره و پرآفت بودن کار و آسیب‌پذیر بودن آن را می‌رساند و آیاتی که به مدح پایان می‌پذیرد بر خیر قهری داشتن و مبارک بودن کار دلالت دارد.

## اصل ۱۲۹

اگر در آیه‌ای آمده است که فردی از دیگری چیزی را تعلیم دیده و امری را فرا گرفته است و یا به آموزش توصیه شده، این امر نشان از آن است که انجام این کار به برنامه‌ریزی و طراحی مدل و نقشه‌ی کار و مشورت با مشاور طرح و برنامه نیاز دارد و نمی‌توان بدون فکر و دقت بر مبادی و شرایط اجرای آن بر روی آن کار سرمایه‌گذاری کرد و نباید بدون گرفتن کارشناس به سراغ عمل به آن کار رفت و چنان‌چه خواهان قصد بستن قرارداد معامله‌ای را دارد باید برای نمونه وکیل بگیرد.

## اصل ۱۳۰

برخی از زمان‌های ذکر شده در آیات حکم سرفصل را دارد که می‌رساند باید در انجام کار سرعت عمل داشت و زمان لازم را از دست نداد، اما زمان‌هایی که چنین حکمی را ندارد؛ مانند: ﴿**حَوْلَيْنِ كامِلَيْنِ**﴾ و ﴿**ثَلاثَةَ أَيّامٍ**﴾ بر طولانی و زمان‌بر بودن کار دلالت دارد و به این معناست که کار سریع انجام نمی‌شود و عملی نمودن آن، زمان خود را می‌طلبد.

## اصل ۱۳۱

به تهدیدها و وعیدهای پایانی آیات باید توجه داشت. برخی از این تهدیدها می‌رساند خواهان به استخاره‌ای که می‌گیرد عمل نمی‌کند و کار خود را عملی خواهد کرد. فراز: ﴿**أُعِدَّتْ لِلْكافِرِينَ**﴾ از این نمونه است. البته این نکته را نباید به خواهان گفت؛ چرا که این کار تصرف و دخالت در امور مردم است که جایز نیست.

## اصل ۱۳۲

گاه انجام کاری برای فردی مؤمن و صالح خوب نیست؛ اما ممکن است برای افراد فاسق خوب باشد و از این لحاظ باید به این نکته توجه داشت. نمونه‌ی آن آیه‌ی شریفه‌ی زیر است: ﴿**لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ**﴾.

## اصل ۱۳۳

هر آیه‌ای که در آن از مظاهر طبیعت، باغ، بستان، گل‌ها و ریاحین یا نعمت‌های اخروی یاد شده باشد، شیرینی، شادمانی و دل‌پذیر بودن کار را خاطرنشان می‌شود.

## اصل ۱۳۴

هرگونه نام‌گذاری؛ مانند: ﴿**سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ**﴾، انحصار کار را می‌رساند. استعاذه نیز هم از انحصار کار حکایت دارد و هم از سنگینی آن.

## اصل ۱۳۵

﴿**الْأَهِلَّةِ**﴾، ﴿**مَوَاقِيتُ**﴾، ﴿**الْحَجِّ**﴾، ﴿**الْبِرَّ**﴾ و ﴿**اتَّقُوا اللَّهَ**﴾ و نیز کردار عبادی می‌رساند کار مورد نظر ارزش معنوی دارد.

## اصل ۱۳۶

هرگونه ادعایی، اختلاف و درگیری در کار را می‌رساند. هرگاه ادعایی در آیه‌ای طرح می‌شود، بدون قرینه نمی‌توان آن را کاری موفق دانست و می‌توان به شکست آن حکم کرد.

## اصل ۱۳۷

عنوان کردن چند موضوع متفاوت، افزوده بر آن که شلوغی کار را می‌رساند، بر سنگینی آن دلالت دارد. البته، باید توجه داشت در برخی از موارد، قرینه‌ای وجود دارد که می‌گوید شلوغی و کثرت کارهای متعدد سبب سنگینی کار نمی‌شود؛ اگرچه اهمیت آن قابل انکار نیست.

## اصل ۱۳۸

در آیاتی که از واژه‌ی امر استفاده شده است، به انجام مفاد استخاره تأکید دارد و به این معناست که ترک آن به خواهان آسیب و زیان وارد می‌آورد. برای نمونه، اگر استخاره‌ای خوب بیاید و خواهان آن کار خوب را رها کند، ضرری به وی خواهد رسید و خوب بودن کار دلیل بر جواز ترک آن نیست.

## اصل ۱۳۹

کارهایی را که شکوه دنیوی آن بسیار است و زرق و برق آن چشم را خیره می‌کند باید ترک کرد وگرنه نتیجه‌ای جز حرمان، پشیمانی و پریشانی ندارد.



## اصل ۱۴۰

یادکرد از حیوانات بر نعمت و برکت دلالت دارد اما سنگین است، همان‌گونه که خوراک‌های گوشتی که از بهایم است سنگین است و تا می‌شود بهتر است از آن دوری کرد؛ به عکس گوشت پرندگان که سبکباری و کامیابی را در بر دارد.

## اصل ۱۴۱

فعل مجهول بر شلوغی، سنگینی و کثرت پیشامد و فراز و نشیب بسیار کار دلالت دارد و فعل معلوم همواری آن را می‌رساند.

## اصل ۱۴۲

در هر موردی که اسم موصول یا ضمیر غایب یا فعل مجهول به کار رود، بر پنهان بودن بخشی از کار دلالت دارد و این امر رعایت احتیاط و دقت را لازم دارد. برخلاف ضمیر مخاطب و اسم اشاره که آشکاری کار را می‌رساند.

## اصل ۱۴۳

در استخاره، خطاب در آیات از جایگاه مهمی برخوردار است و هرچه خطاب آن عام‌تر باشد، بر سهل و آسان و همگانی بودن آن دلالت دارد و هرچه خطاب خاص گردد بر محدودیت، سختی و مشکلات آن افزوده می‌شود. چنان‌چه خطاب ﴿**يَا أَيُّهَا النَّاسُ**﴾ باشد اگرچه فرد ناخالص و بدی در پی کار باشد، آن کار گشایش دارد و خوب است، اما ﴿**يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا**﴾ بر همگانی نبودن و محدود بودن کار دلالت دارد.

﴿**يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ**﴾ خطاب به بنی اسرائیل است و یادکرد از این قوم نشان وجود غفلتی در کار است. به‌طور کلی: حرف ندای «یا»، اسم «بنی‌اسرائیل» و فعل «اذکروا» هر سه از غفلت در کار حکایت می‌کند و نشان می‌دهد در این کار مشکل بزرگی است.

در هر آیه‌ای که خداوند متعال مورد خطاب قرار گیرد، نشانه‌ی آن است که کار مورد نظر سخت است؛ هرچند ممکن است کار سنگین نباشد و هرچه بر موارد خطاب افزوده شود، مشکلات آن بیش‌تر است. اگر دیگران مورد خطاب قرار گیرند یا به آنان امر به یادآوری شده باشد، نشان این است که غفلتی در کار است. برای نمونه ﴿**اذْكُرُوا**﴾ به این معناست که خواهان در پی انجام کاری است که ماهیت آن برای وی روشن نیست. انجام این کار در پی دقت، توجه و مشورت برای یافتن نقطه‌ی ضعف و اشکال کار خوب است و باید دقت داشت که خواهان

برای چند کار یک استخاره نگرفته باشد. در ضمن، در برخی از موارد می‌توان از آن برداشت کرد این کار دارای پیشینه بوده است.

در استخاره باید دید مخاطب آیه فردی مؤمن است یا فاسق، کافر یا منافق، و نیز با فردی آگاه روبه‌روست یا غافل، جاهل و ناآگاه و نیز آیا کار زمینه‌های اختیاری را دارد یا خیر، و چنان‌چه بستری اختیاری دارد آیا فرد آگاهانه خوبی یا بدی می‌کند یا ناآگاهانه.

در هر آیه باید توجه داشت خطاب آن جمعی است یا فردی و میان افرادی مشترک است یا نه. کارهای اشتراکی و جمعی کارهایی است که دیگران در آن دخالت دارند؛ همانند: شرکت، ازدواج، معامله یا دانش‌اندوزی و تعلیم دیدن پیش دیگران. در چنین کارهایی باید دقت داشت از این افراد به عنوان مددکار یاد شده یا به عنوان رقیب، و در فرض اخیر، آیا رقابت آنان با رفاقت همراه است یا با حسادت و دشمنی. در کارهای رقابتی، داشتن سرعت عمل در کار و قدرتی عمل نمودن حایز اهمیت است. برای نمونه، اگر این کار، سرمایه‌گذاری در بورس باشد، چنان‌چه خواهان سرمایه‌ی کمی داشته باشد نباید آن را انجام دهد، اما برای فردی سرمایه‌دار خوب است. صیغه‌ی جمع، شراکت در کار را می‌رساند و این که کار فردی و شخصی نیست.

در هر موردی که خطاب دعایی باشد، گشایشی در کار وجود دارد و از مشکلات کار کاسته می‌شود.

هم‌چنین باید به حیثیت‌ها و تغییر ناگهانی سیاق و خطاب آیات و مفاد آن توجه داشت و در این گونه موارد گاه ممکن است بر لزوم تغییر روش یا مسیر در انجام کار دلالت داشته باشد و این صاحب استخاره است که موارد آن را در می‌یابد.

آیاتی که دارای خطاب است به این معناست که کار مشخص است و خواهان می‌داند با چه کسی طرف است و چه کاری انجام می‌دهد.

## اصل ۱۴۴

هر گاه آیه همراه با تعلیق یا شرطی در ابتدای آن باشد نشانه‌ی لزوم احتیاط و داشتن دقت و مواظبت در انجام آن است، اما در صورتی که تعلیق و شرط در فرازهای پایانی آیه قرار گرفته باشد گفته می‌شود در انجام آن باید اهتمام و سعی و جدیت داشت و آن را محکم عملی نمود.

## اصل ۱۴۵

در هر موردی که کاری بر چیزی تعلیق شده است نباید عجله و شتاب در انجام آن داشت و کار را باید با بردباری و صبر و دادن صدقه و انفاق با اهتمام پیش برد.

## اصل ۱۴۶

همواره چنین است که تعلیق بر امر غیر عادی از وجود گرهی در کار حکایت دارد و مشکلی قانونی یا اجرایی به تناسب کار پدید می‌آید.

## اصل ۱۴۷

هرگاه میان جار و مجرور و متعلق آن فاصله افتد، کار مورد نظر خطرناک است و هرچه فاصله‌ی میان آن دو بیش‌تر باشد، بر خطرات آن افزوده می‌گردد. برای نمونه در آیه‌ی شریفه‌ی: ﴿**وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ**﴾، جار و مجرور: ﴿**عَنْ نَفْسِهِ**﴾ با فاصله‌ی بسیاری از متعلق خود یعنی: ﴿**وَرَاوَدَتْهُ**﴾ آمده است.

## اصل ۱۴۸

مشتقات و به‌خصوص باب‌های مزید بر سنگینی کار دلالت دارد و هرچه بر حروف آن افزوده شود، مشکلات کار بیش‌تر می‌شود و نمی‌توان آن را با بی‌حوصلگی و به عجله انجام داد؛ برخلاف فعل‌های مجرد که می‌توان در انجام آن سرعت عمل داشت مگر آن که دلیل خاصی بر عدم آن قرینه شود.

# اصل ۱۴۹

برخی از آیات از بسط و گشایش سخن می‌گوید و برخی از قبض و بسته بودن آن، باید دید گشایش یا قبض برای خواهان استخاره است یا برای رقیب وی و بر اساس آن، استخاره را معنا نمود. واژه‌هایی مانند «فرق» و «نجی» و «بحر» بر گشایش و «غرق» بر قبض دلالت دارد.

# اصل ۱۵۰

اسمای اشاره؛ مانند: «ذلک» و «تلک» سرفصل به شمار می‌رود وهر آیه‌ای که چنین سرفصل‌هایی داشته باشد، برای شروع کار خیلی خوب است. «لمّا» و «اذا» مانند «تلك» سرفصل است، ولی «الم تر» سرفصل نیست و از کاری که دارای پیشینه است و ریشه در گذشته دارد خبر می‌دهد.

استفاده از اسمای اشاره به دور می‌رساند این کار بسیار مهم است. هم‌چنین اسمای اشاره به نزدیک و جمع نشانه‌ی شلوغی آن است. «ذلِكَ» ابهام دارد و به همین صورت بر وجود ابهام در کار دلالت دارد. باید دید مشار الیه آن از شرور و سیئات است که در این صورت پیام آن منفی و خطرناک است و اگر از خیرات و حسنات است، پیامی مثبت و امیدبخش دارد.

# اصل ۱۵۱

در هر آیه‌ای که پایان آن با «لای نافیه» و ماده‌ای مانند «شعر»، «أمن»، «علم» یا «نظر» همراه شود یا اسمایی مانند «کاره» و «کافر» آید، کار مورد نظر به نتیجه نمی‌رسد و بیهودگی، زیان‌باری و خطر را در پی دارد.

# اصل ۱۵۲

هر آیه‌ای که در آن از «لا» و «الا» استفاده شود، سنگین است؛ مانند: ﴿**لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ**﴾. چنان‌چه «لا» به تنهایی باشد به ترک آن رهنمون می‌دهد.

## اصل ۱۵۳

«بلی»، «بـل»، «لو»، «اذا»، «الا»، «لولا»، «کـیف»، «ذلك» و مـانند آن کثرت و مبالغه‌ی در استخاره را می‌رساند؛ به این معنا که اگر اسـتخاره خوب باشد بر خوبی بسیار آن تأکید دارد و چنان‌چه استخاره‌ی آن بد باشد بر بدی فراوان آن دلالت دارد.

## اصل ۱۵۴

نقل داستان و حکایت به این معناست کـه کـار اتـلاف وقت دارد و پریشانی می‌آورد.

## اصل ۱۵۵

در هر موردی که از ادات حصر یا اسم خاص در آیه اسـتفاده شـده است باید احتیاط را در انجام کار داشت و آن را با اهتمام لازم انجام داد؛ چرا که آن کار خالی از خطر و آسیب نـیست. البـته اسـتفاده از اسـمای مقدس دلیل بر خیر معنوی است.

## اصل ۱۵۶

آیاتی که بر خوبی یا بدی بسیار و فراوان استخاره دلالت دارد، افزون بر این می‌رساند که خواهان نباید آن کار را ترک کند وگرنه با مشکلاتی رو به‌رو خواهد شد، با آمدن چنین آیاتی، خواهان نمی‌تواند برای ترک کردن آن کار استخاره‌ای دیگر بگـیرد. شـایان ذکـر است بـا بـد بـودن چـنین استخاره‌هایی باید به‌سرعت بر ترک کار مـورد نـظر اقـدام نـمود تـا بـه مخاطرات و آسیب‌های آن گرفتار نشد. هم‌چنین در همه‌ی مواردی که در ذیل آیه از ماده‌ی «نظر»، «علم» «شـعر» یـا «امـن» اسـتفاده شـده است می‌رساند که آن کار، راه دوم و طرف مقابلی برای انجام ندارد و نباید آن را ترک کرد، از این رو برای ترک آن نمی‌توان استخاره نـمود. البـته انـجام ندادن آن اثر وضـعی و ابـتلا دارد و بـلا و گـرفتاری دامـنگیر خـواهـان

می‌شود؛ هر چند تخلف از استخاره حرام نیست. پیش از این گذشت حرام نبودن ترک استخاره به معنای گرفتار نشدن به ابتلاءات و بلاهای وضعی آن نیست و این دو با هم ملازمه‌ای ندارد.

عمل نکردن به استخاره نوعی کفران نعمت است و کفران نعمت ابتلا و گرفتاری دارد، همان‌گونه که عمل نکردن به ارشاد فرد خیرخواهی، کفران نعمت است و بلا و گرفتاری می‌آورد.

## اصل ۱۵۷

استخاره‌ای که صدر، میانه و ذیل آن خوب است و واژه و فرازی که بر وجود مشکل و رخنه‌ای در کار دلالت کند در آن وجود ندارد و نیز استخاره‌ای که همه‌ی فرازهای آن بدی کار را می‌رساند و هیچ نشانه‌ای بر خوب بودن کار در آن نیست، استخاره‌ی وفق یا هموار نامیده می‌شود. انجام کارهایی که چنین استخاره‌ای دارد بسیار خوب است. هم‌چنین اگر هم در صدر و هم در ذیل آیه‌ای تنها اسم یا فقط فعل وجود دارد یا حرف مشترکی به کار رفته است، آن استخاره نیز با لحاظ وحدت معنایی وفق است.

## اصل ۱۵۸

اگر در آیه‌ای میان دو چیز مقایسه شده باشد باید دید طرف دوم آن دارای بار معنایی مثبت است یا منفی و همان را معیار ارزش استخاره دانست.

## اصل ۱۵۹

هرگاه استخاره‌ی آیه‌ی پایانی سوره‌ای بر بدی کار دلالت کند، بدی فراوان آن و نیز خطرناک بودن آن را می‌رساند.

## اصل ۱۶۰

آیه‌ای که بعد از مجموع آیاتی قرار می‌گیرد که همه خوبی کار را می‌رساند، و استخاره‌ی آن بد است، تلخی و ناگواری آن را خاطرنشان

می‌شود و چنان‌چه آیه‌ای باشد که استخاره‌ی آن خوب است و بعد از مجموع آیاتی قرار می‌گیرد که همه بدی کار را حکایت می‌کرده است از شیرینی آن پرده بر می‌دارد.

## اصل ۱۶۱

تطابق صدر و ذیل آیه در استخاره بسیار مهم است. باید توجه داشت که گاه صدر آیه‌ای خوب است اما ذیل آن خیر، و گاه به عکس، ذیل آن خوب است اما صدر آن نه، همواره باید دید آیا پایان آیه خوش است یا خیر تا بتوان کار مورد نظر را ارزشیابی نمود. البته نباید غفلت نمود که آیات استخاره با آیات شماره خورده در قرآن کریم متفاوت است و همواره باید پایان آیه‌ی استخاره را دید و نه پایان آیه‌ای که در قرآن کریم با شماره‌های فعلی مشخص شده است.

## اصل ۱۶۲

برخی از آیات قرآن کریم با هم ارتباط معنایی دارد، استخاره‌ی هر یک از این آیات را می‌توان از آیه‌ی پیش از آن که با آن ارتباط معنایی دارد به دست آورد و در واقع گویا خداوند سخن پیشین خود را در آیه‌ی بعد تکرار کرده است. برای به دست آوردن استخاره‌ی چنین آیاتی می‌توان فرازهای پایانی آیه‌ی پیش را نیز دید.

## اصل ۱۶۳

هرگاه میان صدر و ذیل آیه در معنا تعارض باشد، باید ذیل را بر صدر آن مقدم داشت؛ مگر آن که در موازنه‌ی صدر و ذیل به دست آید مشکلات و گرفتاری‌هایی‌که در صدر قرار دارد چنان گسترده است که خیری که در پایان آیه آمده در برابر آن اندک به شمار می‌رود.

## اصل ۱۶۴

برخی از آیات گاه معنا و مفاد بسیار خوبی دارد، اما اقدام بر آن بسیار دشوار و سنگین است و خواهان از عهده‌ی انجام آن بر نمی‌آید، بر این

اساس باید ترک آن کار را به وی توصیه کرد و به صرف خوب بودن مفاد آیه، نمی‌توان استخاره را خوب دانست.

## اصل ۱۶۵

برخی از آیات قرآن کریم به کارهایی نظر دارد که خواهان آن را پیش از این انجام داده و از آن کار به وی خسارت یا آسیبی وارد شده است، حال چنین آیاتی می‌فرماید چنان‌چه خواهان بر کار مورد نظر اقدام کند خسارت گذشته جبران می‌شود، اما اگر خواهان بخواهد به صورت ابتدایی وارد آن کار شود و تازه آن را شروع کند، انجام آن بد است. در چنین مواردی لازم است از خواهان در این مورد پرسش و استعلام شود. نمونه‌ای از این آیات در پی می‌آید:

﴿قَالاَ رَبَّنَا، ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا، وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾.

## اصل ۱۶۶

گاه استخاره‌ی برخی از آیات خوب نیست اما با توجه به این که در آن آیه از نجات گروهی اندک یا انعام به برخی از بندگان خاص سخن گفته شده است اگر کسی به انجام آن مجبور شود، عملی نمودن آن برای وی با دادن صدقه و خیرات اشکال ندارد و لازم نیست در روش کاربردی نمودن آن تغییری ایجاد نماید. صدقه و خیرات سبب می‌شود وی از خطرات آن کار ایمن شود. نمونه‌ای از این آیات چنین است:

﴿حَتَّى إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ، وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ آمَنَ، وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ﴾.

﴿وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُوداً، وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا، وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ﴾.

آن‌چه گذشت مهم‌ترین اصول و قواعد استخاره بود که به صورت کلی طرح گردید و تطبیق آن بر آیات در بخش دوم این مجموعه خواهد آمد.

# فصل هشتم:

## گزیده‌ی اصطلاحات و رموز استخاره

## «مهم‌ترین اصطلاحات و رموز استخاره»

واژه‌های قرآنی در هر علمی اصطلاح خاص خود را دارد و در استخاره نیز هر واژه‌ای از قرآن کریم بر معنایی خاص دلالت دارد و نباید از این معنا غافل بود. ادبیات استخاره، واژگان ویژه‌ی خود را دارد و هر واژه‌ای کلیدی است که رمزی را می‌گشاید و نکته‌ای را بیان می‌دارد. زبانی قراردادی که بسیار قانونمند است و ادبیات و دستور زبان ویژه‌ی خود را دارد و چنین نیست که در همه‌ی موارد با معنا و مفهوم تفسیری آیه ارتباط داشته باشد. این زبان وجوه معنایی بسیاری را بر می‌تابد و رمزآلود است و گشایش رمز آن به گفته‌خوان و خواهان نیز ارتباط دارد و وی از ابزار کشف معنا در این مسیر می‌باشد.

ما برخی از مهم‌ترین اصطلاحات دانش استخاره را در این فصل بر می‌شمریم. نخست برای آشنایی خواننده با چگونگی این اصطلاحات، برخی از آن را برمی شمریم و سپس این اصطلاحات را به صورت فهرست‌وار در ادامه می‌آوریم. خاطرنشان می‌گردد بیان یکی از مشتقات یاد شده به معنای جریان معنای آن در تمامی واژه‌هایی است که با آن در ماده اشتراک دارند. ما در این فهرست قصد احصای تمامی اصطلاحات و رموز را نداشته و در حد لزوم، به ذکر مهم‌ترین واژه‌های آن بسنده کرده‌ایم.

## اصل ۱

آیه‌ای که در آن از «قال» و مشتقات آن استفاده شده باشد، وجود درگیری و اختلاف در آن را می‌رساند.

## اصل ۲

در هر موردی که از «انذار» و «نظر» سخن گفته می‌شود آشکاری نتیجه‌ی کار برای خواهان را می‌رساند و وی از ابتدا می‌داند بر چه کاری اقدام می‌کند.

## اصل ۳

در هر موردی که از «کتاب» یا «اهل کتاب» سخن به میان می‌آید، در آن اختلاف پیش می‌آید و در روند انجام کار مشکلاتی رخ می‌دهد.

## اصل ۴

هر آیه‌ای که استغفار در صدر آن آمده باشد خیلی خوب نیست و می‌رساند خواهان در انجام آن کم توان شده، و چنان‌چه در میانه آمده باشد متوسط است و آمدن آن در پایان به این معناست که کار با آن که مشکلاتی دارد، در پایان هموار خواهد شد.

## اصل ۵

«اذ» بر وجود نعمت یا مشکلاتی دارای پیشینه دلالت دارد، از این رو بدون تأمل و برنامه‌ریزی و در صورت نیاز، گرفتن وکیل یا مشاور نمی‌شود در انجام آن کوتاهی کرد و نباید در اقدام به آن عجله نمود.

## اصل ۶

«أَمْ» دلیل بر وجود مشکل در کار و ممنوع بودن انجام آن است و خواهان می‌خواهد در کاری وارد شود که در شأن وی نیست، از این رو خوب نیست.

## اصل ۷

«لیس» و «لا» در تمامی موارد کاربرد خود از تنهایی خواهان در انجام کار حکایت می‌کند. البته، باید توجه داشت گاه وی مدد خداوند را با خود ندارد و گاه آدمیان او را تنها می‌گذارند.

## اصل ۸

«صیب»، «رعد» و «برق» بر داشتن خطرهای بزرگی نظیر مرگ، زندان و تصادف دلالت دارد. از این رو چنان‌چه در آیه‌ی استخاره یکی از این واژگان آمد و خواهان قصد مسافرت را دارد، باید از آن منصرف شود و در صورتی که چاره‌ای از انجام آن ندارد، باید پیش از حرکت، صدقه دهد؛ هرچند ممکن است باز بدی آن را ببیند.

## اصل ۹

﴿**تُولِجُ اللَّيْلَ**﴾: ورود به شب به تنهایی به معنای وجود بن‌بست درکار است اما باید دقت داشت که ﴿**تُولِجُ اللَّيْلَ**﴾ در صورتی که با ﴿**تُولِجُ النَّهَارَ**﴾ آمده باشد، ورود به شب به تنهایی نیست تا گفته شود کار به بن‌بست می‌رسد و قفل می‌کند؛ همان‌گونه که اگر ﴿**تُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ**﴾ با ﴿**تُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ**﴾ همراه باشد، خوب است.

### ﴿نمایه‌ی دیگر اصطلاحات و رموز استخاره﴾

۱ ـ ﴿آتُوا﴾: تمامی موارد «ایتاء» خیلی خوب است. امری اعطایی و بخششی است که نیاز به زحمت و سختی ندارد.

۲ ـ ﴿آيَة﴾: به صورت کلی در هر موردی که از «آیه» سخن گفته می‌شود، آن کار انجام شدنی و خوب است.

۳ ـ ﴿ابْتَلُوا﴾: اِبتلا بر گزینشی نبودن کار و رزقی بودن آن دلالت دارد.

۴ ـ ﴿اتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ﴾: آزادی عمل آن اندک است و باید مدار و نظامی برای حرکت داشته باشد و قوانین کار مورد نظر را نادیده نگیرد، از این رو محدود می‌شود؛ اگرچه استواری و استحکام را در بر دارد.

۵ ـ ﴿اتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ﴾: روند کار سالم و طبیعی است.

۶ ـ ﴿احفَظُوا أَيْمَانكُمْ﴾: این کار پر از زحمت و مشقت است؛ هرچند کاری خوب و سلامت‌آور است.

۷ ـ ﴿ادْعُوا﴾: همت و تلاش خواهان را می‌طلبد.

۸ ـ ﴿إِذْ﴾: به نعمت یا مشکلی توجه می‌دهد که پیشینه دارد.

۹ ـ ﴿اسْتِبْدَالَ﴾: تغییری است ناشی از طبیعت و دست تقدیر در آن دخالت دارد و نه اراده‌ی آدمی.

۱۰ ـ ﴿اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ﴾: کار هر چه باشد و به هر گونه انجام پذیرد و خواهان نیز هر کسی باشد، خیری به آن افزوده می‌شود و به

نتیجه نیز می‌رسد و عنایت خداوند نیز با آن است. البته استعانت و صبر نشان از سنگینی کار دارد وگرنه نیازی به استعانت و صبر نداشت، اما انجام این کار نورانی و عالی در توان هر کسی است.

۱۱ ـ ﴿**إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ**﴾: نتیجه و منافع کار درازمدت و مستمر است.

۱۲ ـ ﴿**اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَى**﴾: خواهان با کسانی روبه‌رو می‌گردد که با آگاهی به وی بدی می‌کنند.

۱۳ ـ ﴿**اصْبِرُوا**﴾: تحمل پذیری نسبت به انجام کارهای شخصی و بردباری برگذر از مشکلات حاصل از آن است.

۱۴ ـ ﴿**اضْرِبْ بِعَصَاكَ**﴾: خواهان به تنهایی توان انجام این کار را ندارد و فرد یا چیز دیگری باید وارد این کار شود و هرگونه تلاش فردی در این کار سودی نمی‌بخشد، در ضمن، انجام آن به امکانات نیاز دارد.

۱۵ ـ ﴿**اعْمَلُوا**﴾: رنج و زحمت و تلاش را می‌طلبد.

۱۶ ـ ﴿**اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ**﴾؛ به این معنا که کار را به میزان توانمندی خود پی بگیرید، اما اگر برای تهدید باشد، باید احتیاط شود.

۱۷ ـ ﴿**افْتَرَى**﴾: اضطراب و آشفتگی و تشنج را پدید می‌آورد و بر این اساس، بسیار خطرناک است و نباید نزدیک آن رفت.

۱۸ ـ ﴿**افْعَلُوا ما تُؤْمَرُونَ**﴾: کار مورد نظر با همه‌ی سختی و مشکلاتی که دارد، شدنی است.

۱۹ ـ ﴿**الْأَسْبَاطِ**﴾: این کار دارازمدت و مستمر است.

۲۰ ـ ﴿**الْأَسْحَارِ**﴾: «سحر» بر لزوم دقت و تفکر و مطالعه درکار و داشتن برنامه و نقشه دلالت دارد. لیل نیز همین‌طور است با این تفاوت که توجه در آن نیست و این سحر است که توجه می‌آورد.

۲۱ ـ ﴿**الْأَعْرَافِ**﴾: مسؤولیت و قدرت اجرایی و بلندای اجتماعی است که افت و خیز و فراز و نشیب دارد.

۲۲ـ ﴿أَنْفَقَ﴾: ماده‌ی «نفق» نشان از سبکی و گشایش کار و نرمی آن دارد و آزادی عمل خواهان در انجام کار را می‌رساند و از این رو باید مواظب باشد به انحراف نگراید. انفاق و مشتقات آن در همه‌ی موارد کاربرد آن، حکایت از حسن کار دارد؛ هرچند خواهان انگیزه‌ای الهی نداشته باشد.

۲۳ـ ﴿الْأَهِلَّةِ﴾: انجام این کار باید در چارچوب خود باشد و کار مورد نظر قاعده‌مند است که باید قوانین و آداب آن را پاس داشت. در انجام این کار باید دقت و مشورت داشت و به صورت گروهی و جمعی بر عملی کردن آن اقدام کرد.

۲۴ـ ﴿الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ﴾: کاری است پرمخاطره و سخت.

۲۵ـ ﴿الْبَحْرِ﴾: کاری است پر منفعت و سخت.

۲۶ـ ﴿الْبَلَاغُ﴾: انجام آن محدودیت‌ها و مخاطرات بسیار دارد و درصد موفقیت آن پایین است؛ به ویژه که خواهان از چگونگی ماجرا ناآگاه است.

۲۷ـ ﴿الْبَلَدُ الطَّيِّبُ﴾: عافیت در آن است.

۲۸ـ ﴿الْبَلَدُ﴾: ظاهر کار بهتر از باطن آن است و اصل کار گسترده است.

۲۹ـ ﴿التَّوْبَةُ﴾: بر وجود گرفتاری و مشکلی که ناپسند نیست دلالت دارد.

۳۰ـ ﴿الْجِنَّ﴾: جن و مشتقات آن در هر آیه‌ای که کاربرد داشته باشد بر پیشامد امور ناخودآگاه، پنهانی و پیچیده دلالت دارد.

۳۱ـ ﴿الْجَنَّةِ﴾: موفقیت در انجام کار و نتیجه بخش بودن آن است.

۳۲ـ ﴿الْحِسَابِ﴾: هرگونه محاسبه‌ای بر سخت‌گیری و سخت بودن کار دلالت دارد و اگر با سریع همراه شود به دقت بیش‌تر آن اشاره دارد و باید مواظب و مراقب بود و در انجام کار احتیاط لازم و ثبت و سند مورد نیاز را از دست نداد و با مشورت و اهتمام به کار پرداخت.

۳۳ـ ﴿الْحَسَنَةِ﴾: دنیا، زیور، زینت، سلامتی، محبت، عشق و شادی در آن است.

۳۴ـ ﴿الْحَقِّ﴾: این کار سنگین است و مردودی بسیاری دارد ولی کاری قانونمند است که پایانی عالی دارد.

۳۵ـ ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾: عاقبت این کار خیر و خوب است و مشکلی در انجام آن نیست.

۳۶ـ ﴿الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾: دنیا و آخرت را با هم دارد. کاری گسترده، خوب و زیباست.

۳۷ـ ﴿الَّذِي خَلَقَكُمْ﴾: سخن گفتن از آفرینش بر وسعت، گشایش کار، گستردگی و قدرت مانور و استقرار آن دلالت دارد.

۳۸ـ ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾: چنانچه خواهان اهل کوشش و جدیت در کار باشد، خوب است، ولی اگر کار را محکم دنبال نکند یا فردی خجالتی باشد یا در پی دنیاطلبی یا عافیت‌طلبی باشد، استخاره برای وی خوب نیست. صاحب استخاره در این موارد به قلب خود مراجعه می‌کند و چنانچه خواهان را فردی متظاهر، خودنما یا اهل دنیا بیابد به وی می‌گوید بد است و در غیر این صورت، با داشتن جدیت، خوب است. همچنین بر لزوم توکل و جمعیت خاطر اشاره دارد و تقریر آن را می‌رساند. افزون بر این که نشان از سنگینی کار است. البته پاکی و قداست آن را نیز می‌رساند.

۳۹ـ ﴿الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ﴾: کار مورد نظر آبرومندانه و گواراست. اگر مقید به روز قیامت نشود، کار بسیار گسترده است.

۴۰ـ ﴿الَّذِينَ﴾ و ﴿مَنْ﴾ موصول، مشروط به صله‌ی آن است و از آن به دست می‌آید چنانچه خواهان تنها به کار خود مشغول باشد و به دیگران کاری نداشته باشد بسیار خوب است وگرنه بد است.

۴۱ـ ﴿الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾: در مورد سران و روؤسای قوم،

عالمان و اهل فن می‌باشد که به دین یا کار خود اعتقادی ندارند و با دورویی، پنهان‌کاری، سالوس و ریا رفتار می‌کنند.

**۴۲ـ** ﴿**الرِّبَا**﴾: ربا در برابر و مقابل انفاق است. کسی که انفاق و بخشش دارد، سرمایه‌ی خود را می‌ریزد ولی رباخوار در ربا بر آن است تا این سرمایه را جمع کند و بر آن بیفزاید. کار مورد نظر بسیار بد است و پریشانی، زشتی و پلیدی را در پی دارد و سبب می‌شود نکبت را بر خود بار نماید.

**۴۳ـ** ﴿**الرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ**﴾: نوع چنین عنوان‌های کلیشه‌ای دینی بر بدی کار دلالت دارد مگر در برخی از موارد خاص که همراه با قرینه است. به تعبیر دیگر، این موارد زمینه‌های خوبی است که آفت و ریزش آن بسیار است.

**۴۴ـ** ﴿**سأل**﴾: تمامی آیاتی که «سؤال» در آن است می‌رساند مشکلی در کار است.

**۴۵ـ** ﴿**السِّحْر**﴾: فتنه‌ای در کار است؛ اگرچه کارگشا و سودمند است.

**۴۶ـ** ﴿**السَّمَاءِ**﴾: کشش‌دار و توسعه‌پذیر بودن کار را می‌رساند. دوری و بلندای کار را نیز باید در نظر داشت.

**۴۷ـ** ﴿**الشَّيَاطِينُ عَلَى مُلْكِ سُلَيْمَانَ**﴾: مجموع این دو فراز می‌رساند برای این کار ظاهری پرشکوه و پر از تبلیغات است؛ برای نمونه می‌خواهد با دختری که موقعیت اجتماعی و خانوادگی بالایی دارد ازدواج کند.

**۴۸ـ** ﴿**الشَّيْطَانُ**﴾: کار مورد نظر تنها زینت و شکوه دنیایی دارد و از خوبی باطن و خیر آخرت خبری در آن نیست و فتنه‌ی بسیاری در این کار وجود دارد.

**۴۹ـ** ﴿**الصَّفَا**﴾، ﴿**الْمَرْوَةَ**﴾، ﴿**شَعَائِرِ**﴾، ﴿**حَجَّ**﴾ و ﴿**تَطَوَّعَ**﴾ حکایت از خوبی بسیار کار دارد. در این کار، سعادت، عافیت، دنیا، دولت، عشق و

شیرینی با هم وجود دارد.

**۵۰ ـ ﴿الصِّيَامُ﴾:** کار دارای رنج و زحمت است و امری معنوی نیز می‌باشد و ظاهری نیکو دارد.

**۵۱ـ ﴿الصَّيْدِ﴾:** سودمند وخطرناک‌است‌ودرگیری‌دارد.ترک‌آن‌بهتر است.

**۵۲ ـ ﴿الطَّلَاقَ﴾:** نشانه‌ی آزادی است. هرچند طلاق مبغوض است، ولی در استخاره این گونه نیست و معنای خاص خود که ارسال و رهایی است را در بر دارد. البته در برخی موارد با وجود قرینه خوب نیست.

**۵۳ ـ ﴿الطُّورَ﴾:** کاری سنگین و سخت است.

**۵۴ ـ ﴿الطَّيِّبَاتِ﴾:** کار زحمت و تلاشی نمی‌طلبد و حاصلی است بی‌رنج و محنت.

**۵۵ ـ ﴿الْغَابِرِينَ﴾:** پریشانی و مرگ و میر در آن است.

**۵۶ ـ ﴿الْغَمَامَ﴾:** خیرات و برکات این کار در راه است و باید بی‌درنگ و به سرعت در پی انجام کار رفت.

**۵۷ـ ﴿الْغَيْبِ﴾:** کارهای پنهانی و غیر قابل دسترس و چیزهایی است که به ناگاه و ناآگاهانه واقع می‌شود، از این رو خطرناک، پرماجرا و امید بخش است.

**۵۸ ـ ﴿الْفَحْشَاءِ﴾:** امر به انجام فحشا نشان از آبروریزی است که بدی بسیار این کار را می‌رساند.

**۵۹ ـ ﴿الْفُرْقَانَ﴾:** با توجه به این که فرقان همان کتاب گسترده و تفصیلی است، برای نوشتن قرارداد باید وکیل یا شاهدی حاضر باشد و چنان‌چه خواهان خودسرانه به آن اقدام کند با مشکل رو به‌رو می‌شود و برای نمونه، در مورد ازدواج، نیاز به مشورت دارد و نباید خودسر باشد.

**۶۰ ـ ﴿الْفُلْكِ﴾:** خطرپذیری و ریسک کار بسیار است، از این رو ترک آن بهتر است. برای کسی که حس ماجراجویی دارد و می‌تواند کشتی نشین

باشد خوب است.

**۶۱ـ ﴿الْقَاهِرُ﴾**: ضمانت اجرایی دارد.

**۶۲ـ ﴿الْقِصَاصِ﴾** ضرر و زیان بسیاری در پی دارد، از این رو نباید به آن نزدیک شد.

**۶۳ـ ﴿الْقَصَصُ﴾**: کار ریشه در گذشته دارد و امری بدوی و تازه تأسیس نیست. هم‌چنین دارای قاعده و نظام است، از این رو انجام شدنی است و چگونگی آن و آغاز و انجام آن مشخص و قابل پیش‌بینی است و بر این اساس، خوب است.

**۶۴ـ ﴿الْكَلَالَةِ﴾**: کار مورد نظر چیزی فرعی، زاید، زودگذر و مقطعی است، نه مستمر و ریشه‌دار که خیر قابل توجهی ندارد و با زحمت و تلاش همراه است.

**۶۵ـ ﴿الْكَلْبِ﴾**: آلوده است و خباثت و حرام خوری و رشوه یا ربا در آن است.

**۶۶ـ ﴿اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾**: ترک این کار خیلی بد است؛ زیرا بعد از عزت و حکمت، چیزی جز ذلت نیست؛ هرچند کار خود را به‌خوبی نشان نمی‌دهد و ممکن است ظاهری پیچیده داشته باشد اما اموری پنهانی دارد که خوب است و بلندایی نیکو و شایسته دارد.

**۶۷ـ ﴿اللَّه رَبِّي﴾**: این کار راهنما، زمینه و برنامه دارد و از کارهای اصولی است که مخاطره‌ای در آن نیست و فقط باید انجام شود.

**۶۸ـ ﴿اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾**: کار محکم است و منافع پاک و باطن بسیار خوبی دارد.

**۶۹ـ ﴿اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ﴾**: کار مورد نظر ضمانت دارد و انجام شدنی است و زمینه‌های نعمت و شکوفایی را در بر دارد.

**۷۰ـ ﴿اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾**: موفقیت آن حتمی است و ضمان دارد و

هر کاری باشد انجام شدنی است.

**۷۱ ـ ﴿اللَّهُ عَلِيمُ بِالْمُتَّقِينَ﴾**: انجام آن سنگین است ولی ناکامی ندارد و نتیجه‌بخش است. دو اسم مبارک «الله» و «علیم» بر تحقق کار و عملی شدن آن دلالت دارد.

**۷۲ ـ ﴿اللَّـهُ غَـفُورُ حَـلِيمُ﴾**: مـمکن است در صـورت اقـدام بـر آن، از مشکلات آن کاسته شود و کار با استواری انجام پذیرد.

**۷۳ ـ ﴿اللَّهُ غَفُورُ رَحِيمُ﴾**: این دو اسم مبارک از پیشامد خیرات قهری حکایت دارد و ممکن است غفلت‌زا باشد. هم‌چنین نعمت فراوان آن نیز با مشکلاتی همراه است. چنان‌چه این مشکلات در خود آیه‌ی شـریفه آمده باشد، هـیچ خـوب نـیست و دو اسـم یـاد شـده مشکـلات را بـر نمی‌دارد؛ ولی اگر به مشکلات آیه‌ای که پیش از آن است ناظر باشد، کار مورد نظر متوسط است. البته در نهایت، کار جمع می‌شود و با مشکلاتی که دارد به نتیجه می‌رسد.

**۷۴ ـ ﴿اللَّهُ مُحيطُ بِالْكافِرينَ﴾**: به بازگشت‌ناپذیر بودن و بن‌بست داشتن کار مورد نظر اشاره دارد و تنگی و سختی آن قهری است.

**۷۵ ـ ﴿اللَّهُ مُخْرِجُ﴾**: بسیار خوب است و کار نتیجه می‌دهد؛ هر چند در آن توجه و دقت لازم نباشد؛ زیرا این فرد نیست که کار را پیش می‌برد، بلکه خود کار انجام شدنی است و از این رو جز نفع و خیر در آن نیست.

**۷۶ ـ ﴿اللَّه مَعَ الصَّـابِرِينَ﴾**: کار خواهان سامان می‌گیرد؛ هرچند صبر و استقامت و تحمل سختی‌ها را می‌طلبد.

**۷۷ ـ ﴿اللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ﴾**: دادن ضمانت به خواهان است، البته اگر وی نیتی خیر داشته باشد.

**۷۸ ـ ﴿الْمَحِيضِ﴾** و **﴿أَذىً﴾** همه از بدی کار حکایت دارد.

**۷۹ ـ ﴿المـص﴾**: الف خوب است هم ظاهر و دنیا و آرامش و آسایش

دارد و هم باطن و معنویت. و میم و صاد، داشتن باطن نیک را می‌رساند. تمامی حروف مقطعه بر پیچیدگی و اهمیت کار دلالت دارد.

۸۰ـ ﴿الْمَعْرُوفِ﴾: کار مورد نظر خوب و شایسته است، و ظاهر آن نیکوست. البته، باطن این کار نیز خوب است. به‌طور کلی واژه‌های «احسان»، «حق» و «معروف» در هر آیه‌ای که باشد نشان از کار بسیار خوب است.

۸۱ـ ﴿الْمُقَرَّبِينَ﴾: بسیار خوب و عالی است و هیچ مشکلی در انجام آن رخ نمی‌دهد.

۸۲ـ ﴿الْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ﴾: این کار رقیب دارد و باید دقت و احتیاط داشت. البته در این کار همکارانی نیز خواهد داشت.

۸۳ـ ﴿الْمَوْتُ﴾: کار مورد نظر زیان و ضرر بر خواهان وارد می‌آورد یا به شکست منجر می‌شود. در صورت ضرورت و ناچاری، باید احتیاط کرد تا آسیبی نبیند.

۸۴ـ ﴿الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ﴾: گرفتار شدن به مال غصبی یا حرام و ابتلا به حق ضعفا و ایتام و مانند آن در این کار وجود دارد.

۸۵ـ ﴿النَّارِ﴾: اضطراب و نگرانی دارد و زیان‌بار است.

۸۶ـ ﴿الْوَالِدَاتُ﴾: خیلی خوب است. نشان از منفعت و پرباری کار است.

۸۷ـ ﴿الْهَدْيَ وَالْقَلَائِدَ﴾: برای انجام این کار باید نذر، قربانی، انفاق یا صدقه‌ای داشته باشد تا خیر و خوبی خود را آشکار سازد.

۸۸ـ ﴿إِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ﴾: اگر با تهدید یا آیات عذاب همراه شود، تهدید به نابودی و مرگ دارد و باید ترک شود و در غیر این صورت، نه.

۸۹ـ ﴿إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ﴾: نتیجه‌ی مورد نظر از این کار به دست می‌آید.

۹۰ ـ ﴿الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ﴾: کار مورد نظر باز و گسترده است و انجام آن آزادی عمل و قدرت مانور و قدرت تغییر و آزمایش روش‌های گوناگون را دارد ولی به اعتبار «الیوم» زودگذر است.

۹۱ ـ ﴿إِمَّا﴾: کار باز و گسترده است و آزادی عمل دارد.

۹۲ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى﴾: گزینش آن ویژگی دارد و برگزیدن مخصوص است و با توجه به اسمی بودن جمله، استمرار این کار را نیز می‌رساند. فعل آن نیز کاربرد عملی کار را می‌رساند.

۹۳ ـ ﴿إِنَّا لِلّٰهِ﴾: به هیچ وجه نباید این کار را انجام داد وگرنه مصیبتی به وی می‌رسد.

۹۴ ـ ﴿إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَى﴾: در آن ظاهر سازی می‌کنند. می‌شود دارای ظاهری نیکو نیز باشد.

۹۵ ـ ﴿إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئاً﴾، ضمانتی است بر این که اگر خواهان وارد کار شود و صبر و تحمل داشته باشد، ضرر نمی‌بینید، ولی چنین صبر و تحملی که توان بالایی می‌طلبد، به‌ندرت یافت می‌شود.

۹۶ ـ ﴿إِنْ تُطِيعُوا﴾: تعلیق است و بر وجود مشکلات و سختی‌هایی در روند کار هشدار می‌دهد که گذر از آن نیازمند احتیاط و دقت است.

۹۷ ـ ﴿إِنْ﴾: شرط و تعلیق است و تزلزل را می‌رساند؛ به این معنا که خواهان در انجام دادن کار تردید دارد. بر وجود مشکلات و سختی‌هایی در روند کار هشدار می‌دهد که گذر از آن نیازمند احتیاط و دقت است.

۹۸ ـ ﴿إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ﴾: در این کار آرامش است.

۹۹ ـ ﴿انْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْناً﴾: در این کار خیرات عمومی پیدا می‌شود و خیر آن به دیگران نیز می‌رسد.

۱۰۰ ـ ﴿إِنَّ﴾: کاری بلند است و همانند قسم می‌ماند.

۱۰۱ ـ ﴿**إِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ**﴾: تغییر و تبدیل در آن است و تأثیر بسیاری در تغییر مسیر و شکل زندگی خواهان دارد.

۱۰۲ ـ ﴿**إِنَّكَ أَنْتَ**﴾: اهتمام زیادی در کار است.

۱۰۳ ـ ﴿**إِنَّكُمْ إِذاً لَخَاسِرُونَ**﴾: ماجراجویی است و به شکست می‌انجامد.

۱۰۴ ـ ﴿**إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ**﴾: کار مشروط است و باید آن را با احتیاط و دقت پی گرفت.

۱۰۵ ـ ﴿**إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ**﴾: در انجام این کار به تناسب باید خصوصیات و شرایطی لحاظ شود و مشاوره داشته باشد یا وکیل یا شریک بگیرد یا نذر و صدقه‌ای بدهد. چنین کارهایی بخشی از اسباب دنیوی است که برخی از کارها بدون تحقق آن انجام نمی‌شود که باید مشکلات آن را با انجام کارهای خیر و انفاق هموار ساخت.

۱۰۶ ـ ﴿**إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ**﴾: خواهان هیچ آگاهی از کار ندارد و با توجه به حصر آن تنها تیری در تاریکی رها می‌کند.

۱۰۷ ـ ﴿**إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ**﴾: زمینه‌های شیطانی، فتنه و ماجراجویی در این کار وجود دارد.

۱۰۸ ـ ﴿**إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ**﴾: کار بسیار قابض است و امید موفقیت آن بسیار اندک می‌باشد؛ چون متقین محدودتر از اهل ایمان هستند. البته برای افراد شایسته ثمراتی ماندگار دارد.

۱۰۹ ـ ﴿**إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ**﴾: مذمتی است که اعجاب در آن است و مورد اهمیت همگان می‌باشد.

۱۱۰ ـ ﴿**إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ**﴾: با آن که باید در انجام این کار سیاست داشت، اما هرگونه شیطنت و نیرنگی به ضرر خواهان تمام می‌شود.

۱۱۱ ـ ﴿**إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ**﴾: این کار برای کسی که شرایط کار را رعایت نماید فرجام نیکی دارد. هرچند کار مورد نظر ایده‌آل و مناسب نیست ولی ترک آن نیز به مکافات می‌انجامد.

۱۱۲ ـ ﴿إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ﴾: کار تغییر می‌کند و برخلاف انتظار، دگرگون می‌شود و مشکلاتی را برای خواهان پیش می‌آورد.

۱۱۳ ـ ﴿اهْبِطُوا﴾: هبوط به پایان و انجام کار و نیز سقوط دلالت دارد و کاری که پایان داشته باشد خوب است. البته، هبوط گاهی معنای سقوط را می‌دهد که بد است. امر به هبوط نشانه‌ی لزوم سرعت داشتن در انجام کار است و باید بر اقدام به کار سرعت داشت و آن را به تأخیر نینداخت اما آن را با آرامی انجام داد.

۱۱۴ ـ ﴿إِيَّاكَ﴾: در هر آیه‌ای که خداوند متعال مورد خطاب قرار گیرد، نشانه‌ی آن است که کار مورد نظر سخت است؛ هرچند ممکن است کار سنگین نباشد.

۱۱۵ ـ ﴿إِيَّايَ فَارْهَبُونِ﴾: باید مواظب بود و احتیاط کرد که این کار خطر دارد و چنین نیست که با دادن صدقه بتوان بدون هیچ اضطراب و ترسی آن را انجام داد. برای نمونه، چنان‌چه به مسافرت می‌رود باید با سرعتی متعادل حرکت نماید و در بارندگی یا شب رانندگی نکند. اگر کسی ناچار از انجام آن است باید خیرات کار را شناسایی کند و کار را از جایی شروع کند و به همان دل خوش دارد و ضرر و زیان‌های آن را نیز بپذیرد.

۱۱۶ ـ ﴿أَتُجَادِلُونَنِي فِي أَسْمَاءٍ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ﴾: کار مورد نظر تنها ظاهر و دنیا دارد و هیچ باطنی در آن نیست.

۱۱۷ ـ ﴿أَتَّخِذُ وَلِيّاً﴾: در این کار مددکار دارد و باید از مشکلات آن نهراسید و پی‌گیر آن بود.

۱۱۸ ـ ﴿أَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ﴾: امر به پایان بخشیدن کار است و کار را باید برای خدا تمام کرد و آن را در میانه رها ننمود و چنان‌چه انجام کار برای خدا نباشد، خسته کننده می‌شود.

۱۱۹ ـ ﴿أَتُوبُ عَلَيْهِمْ﴾: در این کار، حرمان، گرفتاری، خسارت و خجالت

وجود دارد؛ هرچند شکست‌ها و خسارت‌های آن جبران می‌شود.

**۱۲۰ـ ﴿أَجْر﴾**: کار مورد نظر نتیجه‌ی دنیوی دارد. از امور و شؤون دنیایی است و برای هر کاری که به آبادی دنیا و خدمت به مردم مفید باشد خوب است و بر فرض که سرمایه‌گذاری در آن به شکست نیز بینجامد باز خوب است. اجر مربوط به کارهای دنیوی و غیر الهی و ثواب به کار ایمانی تعلق دارد. اجر مزد است و برای کارهای محدود و کوتاه دنیوی است.

**۱۲۱ ـ ﴿أَخَاهُمْ﴾**: قوت و توان در کار وجود دارد.

**۱۲۲ ـ ﴿أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ﴾**: أخذ میثاق در مورد کارهایی است که احتمال تخلف و خطر در آن می‌رود و شکست و ناموفق بودن خواهان در این کار دور از انتظار نیست.

**۱۲۳ ـ ﴿أَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ﴾**: خواهان باید بداند هرچند قدرت وی بر طرف مقابل چیره است اما ناگهان ورق بر می‌گردد و خداوند کسی را بر وی مسلط و حاکم خواهد کرد که به مراتب، بدتر از اوست.

**۱۲۴ ـ ﴿أَخَذْنَا﴾**: گرفتاری و مشکلات دارد. اضطراب و درگیری در آن است. کار سنگین است. هم «اخذ» سنگین است و هم «نا» که با اضافه به «اخذ» از اسمای جلالی می‌باشد.

**۱۲۵ ـ ﴿أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولاً﴾**: ارسال و رسول از واژه‌هایی است که عالی بودن کار را حکایت می‌کند و باید انجام شود.

**۱۲۶ ـ ﴿أَزْوَاجُ﴾**: مقدمات لازم برای عملی شدن این کار بدون مشکل و گرفتاری فراهم می‌شود و نه آن که کار مورد نظر خواهان، تنها ازدواج باشد.

**۱۲۷ ـ ﴿أَسْلَمَ﴾**: کار زحمت دارد.

**۱۲۸ ـ ﴿أَصْحَابُ النَّارِ﴾**: کار به صورت گروهی و جمعی انجام می‌شود و

زیان‌بار و فساد آور است.

۱۲۹ ـ ﴿**أَطِيعُوا اللَّهَ**﴾: بسیار سنگین است.

۱۳۰ ـ ﴿**أُعِيذُهَا بِكَ**﴾: استعاذه هم از انحصار کار حکایت دارد و هم از سنگینی آن.

۱۳۱ ـ ﴿**أَغْرَقْنا آلَ فِرْعَوْنَ**﴾: چنان‌چه در این کار رقیبی وجود داشته باشد، وی قدرت رقابت با خواهان را نخواهد داشت.

۱۳۲ ـ ﴿**أَفَتَطْمَعُونَ**﴾: طرف مقابل، طمع و قصد کلاه‌برداری دارد و خواهان آگاهانه فریب می‌خورد و از این رو این کار مشکلات بسیاری دارد و خوب نیست.

۱۳۳ ـ ﴿**أَفِيضُوا**﴾: انجام این کار در توان عموم است؛ چرا که امر یاد شده خطاب به همگان است.

۱۳۴ ـ ﴿**أَقْسَمُوا**﴾: بر وجود درگیری و عناد دلالت دارد.

۱۳۵ ـ ﴿**أَلَدُّ الْخِصَامِ**﴾: گرفتاری زیاد و عناد و دشمنی درکار پدید می‌آید.

۱۳۶ ـ ﴿**أَلَمْ تَرَ**﴾: خوب یا بدی این کار روشن است و با کمی توجه به دست می‌آید. هم‌چنین این کار سنگین است.

۱۳۷ ـ ﴿**أَلَمْ تَعْلَمْ**﴾ این معنا را می‌رساند که خواهان نمی‌داند و باور نمی‌کند که خیر یا شر این کار چه فراوان است، از این رو نباید به ظاهر کار نگاه کرد و باید آن را بی‌درنگ انجام داد یا ترک نمود.

۱۳۸ ـ ﴿**أَمْ**﴾: دلیل بر وجود مشکل درکار و ممنوع بودن انجام آن است و خواهان می‌خواهد در کاری وارد شود که در شأن وی نیست و از این رو خوب نیست. هم‌چنین نشانه‌ی درگیری است و به این معناست که باید توقف کرد و این کار را انجام نداد.

۱۳۹ ـ ﴿**أَنْبَتَهَا نَبَاتاً حَسَناً**﴾: کار مورد نظر ظاهری باشکوه و دنیایی دارد و گوارا و شیرین است. حسن، اسم ظاهر و نبات، خیرات و برکات است.

۱۴۰ ـ ﴿أَنْتُمْ تَنْظُرُونَ﴾: ترک این کار خوب نیست و برای ترک آن نمی‌شود استخاره گرفت؛ چرا که این راه ضد و مقابل ندارد.

۱۴۱ ـ ﴿أَنْذِرْ﴾: آشکاری بدی کار را می‌رساند و خواهان از ابتدا می‌داند کاری را که انجام می‌دهد بد است.

۱۴۲ ـ ﴿أَنْزَلْنا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوى﴾: خیراتی است که زحمت آن را دیگران کشیده‌اند.

۱۴۳ ـ ﴿أَنْصَارُ اللَّهِ﴾: این کار نتیجه‌بخش است و خیر و موفقیت در آن است و پایان خوشی دارد؛ هرچند زحمت و سختی دارد.

۱۴۴ ـ ﴿أَنِّي مَعَكُمْ﴾: موفقیت آن حتمی است.

۱۴۵ ـ ﴿أَنَّى﴾: همواره بر سنگینی کار و گره داشتن و سخت بودن آن دلالت دارد.

۱۴۶ ـ ﴿أُورِثْتُمُوهَا﴾: کار مشکلات و گرفتاری‌هایی دارد.

۱۴۷ ـ ﴿أَوْزَارَهُمْ﴾: حسرت و خودخوری در کار پیش می‌آید.

۱۴۸ ـ ﴿أُولَئِكَ﴾: افراد مورد نظر بسیار شاخص و مهم هستند و در بلندایی قرار دارند که با «اولئک» از آنان یاد می‌شود؛ خواه افرادی نیکوکردار باشند یا بدکردار. مردمان آبرومند را در بر می‌گیرد. نتیجه و نفع این کار همگانی است. هم‌چنین این کار امری عمومی است و نه نادر و کمیاب.

۱۴۹ ـ ﴿أُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ نتیجه‌بخش و خوب است.

۱۵۰ ـ ﴿أَوَلَمْ﴾: تحذیر و پرهیز دادن از کار است.

۱۵۱ ـ ﴿أَوَّلَ﴾: نشانه‌ی تازه و بکر بودن و شروع کاری تأسیسی است.

۱۵۲ ـ ﴿أَهْلَ الْكِتَابِ﴾: درگیری، نزاع و حیله در کار است.

۱۵۳ ـ ﴿أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعاً﴾: هیچ چیزی در روند کار از آن کاسته نمی‌شود و سرمایه‌ی اولی آن حفظ می‌گردد.

**۱۵۴ـ ﴿أَؤُنَبِّئُكُمْ﴾**: برکار خیری آگاهی پیدا می‌نماید و این کار نو و تازه است.

**۱۵۵ـ ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾**: اگر کار شری باشد، فتنه، مشکلات و ضرری که در این کار پیش می‌آید قهری و ضروری است و تخلف بر نمی‌دارد و در صورتی که کاری خیر باشد، با عنایت خداوند پیش می‌رود و نیاز به زحمت ندارد.

**۱۵۶ـ ﴿بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ﴾**: باید کار مرحله به مرحله پی گرفته شود و همواره آن را لحاظ نمود.

**۱۵۷ـ ﴿بِبَكَّةَ﴾**: کار دارای برکت است.

**۱۵۸ـ ﴿بَخِلُوا بِهِ﴾**: کار مزاحم و مانع دارد.

**۱۵۹ـ ﴿بَدَّلَ﴾**: خیلی بد است و خیانت و نیرنگ درکار وجود دارد.

**۱۶۰ـ ﴿بَشَّر﴾**: کاری شیرین و نتیجه‌ای غیر قابل انتظار مانند اعطای فرزند یا ازدواج برای وی پیش خواهد آمد. باید دانست امور غیر منتظره بر دو گونه است: یکی کارهایی است که بر زحمت و تلاش فرد وابسته است و دیگر اموری که بدون هیچ گونه تلاشی ایجاد می‌شود.

**۱۶۱ـ ﴿بَعَثْناكُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ﴾**: ممکن است این کار به نابودی خواهان بینجامد و یا او را از سختی برهاند.

**۱۶۲ـ ﴿بَقَرَةٌ﴾**: کار توسعه می‌یابد و گسترده می‌شود.

**۱۶۳ـ ﴿بَقَرَةٌ لا فارِضٌ وَلا بِكْرٌ﴾**: کار مشکلات بسیاری دارد و سخت به دست می‌آید؛ اگرچه کاری پرمنفعت است.

**۱۶۴ـ ﴿بَقِيَّةٌ مِمَّا تَرَكَ﴾**: گنج، عتیقه و نتیجه‌ی مهمی از این کار به دست می‌آید و تنها واژه‌ی ﴿بَقِيَّةٌ﴾ بر آن دلالت دارد.

**۱۶۵ـ ﴿بَلِ﴾**: امر به انجام است.

**۱۶۶ـ ﴿بَلَى﴾**: به صورت کلی، حروفی که تصرف و اشتقاق را بر

نمی‌تابد، تحریک و برانگیختن بر انجام کار است و به این معناست که اگر مشکلی در روند انجام کار پیش آید، آن مشکل برطرف می‌شود و لطف خداوند شامل وی می‌گردد. برای نمونه، اگر به سفر رود و خودروی حامل وی خراب شود، کسی از راه می‌رسد که به وی مدد رساند.

**۱۶۷ ـ ﴿بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ﴾**: خواهان می‌داند که چه کاری انجام می‌دهد.

**۱۶۸ ـ ﴿بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ﴾**: کاری دقیق و سنگین است.

**۱۶۹ ـ ﴿بِهِ يَعْدِلُونَ﴾**: بسیار سنگین و خطرناک است و در صورت امکان باید خود را از آن کنار کشید. احتمال دارد سود دنیوی نداشته باشد و تنها مشکلات و مشقت و گرفتاری در آن باشد؛ چرا که استیفای عدالت به حق و نه به ناحق در این دنیا پذیرش ندارد.

**۱۷۰ ـ ﴿بَيَانٌ﴾**: دولت، ظهور، حرکت، استقامت، دارایی و استفاده‌است.

**۱۷۱ ـ ﴿بَيْتٍ﴾**: ماندگار است.

**۱۷۲ ـ ﴿بَيْنَ يَدَيْهِ﴾**: نتیجه‌ی آن قطعی و قابل دسترس است.

**۱۷۳ ـ ﴿تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ، وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾**: کار را باید با شرایط و مقررات آن پی گرفت.

**۱۷۴ ـ ﴿تَبَرَّءَ﴾**: درگیری و خصومت در این کار است.

**۱۷۵ ـ ﴿تُحِبُّونَ اللَّهَ﴾**: حب شدید می‌تواند از ازدواج یا اقدامی شادمانه که با میل و خواسته‌ی خواهان هماهنگ است خبر دهد. موضوع حب همواره کاری است که گشایش و وسعت و آزادی عمل در آن است، مانند حرفه‌ی معلمی و دبیری و نه مقامی مانند قضاوت که شغلی قبضی دانسته می‌شود.

**۱۷۶ ـ ﴿تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ﴾**: خیانت و پنهان کاری را می‌رساند.

**۱۷۷ ـ ﴿تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ﴾**: نتیجه‌ی کاری که در نیت دارد نقد و فعلی نیست.

۱۷۸ ـ ﴿**تَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ**﴾: کار با موفقیت انجام می‌شود.

۱۷۹ ـ ﴿**تَسُرُّ النَّاظِرِينَ**﴾: اگر کار به‌درستی انجام گیرد و مشکلات آن تحمل شود، بسیار شیرین و عالی است.

۱۸۰ ـ ﴿**تَسْوَدُّ وُجُوهٌ**﴾: خطر، گرفتاری، پریشانی، عذاب و آبروریزی‌دارد.

۱۸۱ ـ ﴿**تشكُرُونَ**﴾: شکر به سختی و زحمت کار اشاره دارد هرچند با موفقیت همراه باشد.

۱۸۲ ـ ﴿**تُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ**﴾: با مشکلاتی برخورد می‌کند که ناچار از تقیه و پرده‌پوشی است.

۱۸۳ ـ ﴿**تَضَرُّعاً**﴾: در انجام آن باید ریاضت کشید.

۱۸۴ ـ ﴿**تَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ**﴾: قطع سبب، از بی‌نتیجه بودن، زیان‌باری، گرفتاری و پریشانی کار حکایت دارد.

۱۸۵ ـ ﴿**تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ**﴾: کار خواهان خیلی خوب است. در هر موردی که از آیه سخن می‌رود، کار نیکو و مستحسن است. کاری است قانون‌مند که نظام اجرایی آن را نباید نادیده گرفت.

۱۸۶ ـ ﴿**تِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ**﴾: قدرت مانور و آزادی عمل در آن وجود دارد و می‌توان به سرعت تغییر موضع داد و از این لحاظ کشش و گنجایش دارد.

۱۸۷ ـ ﴿**تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ**﴾: در این کار، خیال‌پردازی وجود دارد و آسایش، آرامش، سعادت، خوشی و خیری در آن نیست.

۱۸۸ ـ ﴿**تَوَكَّل**﴾: در همه‌ی موارد توکل، به تناسب کار باید وکیل، مشاور، شریک یا مددکاری داشته باشد.

۱۸۹ ـ ﴿**تَهْتَدُوا**﴾: در این کار رستگاری وجود دارد و با ثبات، استقرار، آرامش، حکم و سکون همراه می‌باشد.

۱۹۰ ـ ﴿**ثُمَّ**﴾: بر نقش و تأثیر بنده در سرنوشت خود در نظام مشاعی عالم

اشاره دارد. تعدد حرف عطف بیان می‌کند روند کار مرحله به مرحله پیش می‌رود و زمان کار طولانی است.

۱۹۱ ـ ﴿**جَاءَكَ**﴾: بر زنده بودن، حرکت داشتن و بر ایجاد موج دلالت دارد.

۱۹۲ ـ ﴿**جنّات تجري من تحتها الأنهار**﴾: خیراتی که به خواهان می‌رسد گوارا، تدریجی و همیشگی است. ممکن است کار مورد نظر کشاورزی و باغداری یا امری مربوط به کشت و کار باشد و از این آیه کار صنعتی استفاده نمی‌شود بلکه موضوع آن کارهای طبیعی اعم از: کشاورزی، باغ‌داری و کار در جنگل است.

۱۹۳ ـ ﴿**جَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ**﴾: گشایش، رحمت، نعمت، صفا و خوبی در آن هست.

۱۹۴ ـ ﴿**جَهْدَ**﴾: درگیری و عناد درکار پیش می‌آید.

۱۹۵ ـ ﴿**حَاجَّكَ فِيهِ**﴾: در هر موردی که ماده‌ی «حج» و مشتقات آن وجود دارد در آن جدال و درگیری پیش می‌آید و ممکن است حق الناس یا حق یتیم و مظالم دیگر بر عهده‌ی وی آید.

۱۹۶ ـ ﴿**حَافِظُوا**﴾ بر سنگینی کار دلالت دارد و نشان می‌دهد که در کار مورد نظر نوعی امانت داری می‌نماید؛ حال یا سرمایه است یا فرزند یا علم و به هر حال، این کار امری شخصی نیست.

۱۹۷ ـ ﴿**حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ**﴾: شکست آن قطعی است.

۱۹۸ ـ ﴿**حَتَّى يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ**﴾: تعلیق بر امر غیر عادی نشان از گره کار است و مشکل قانونی یا اجرایی به تناسب کار پدید می‌آید.

۱۹۹ ـ ﴿**حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ.. مَتَى نَصْرُ اللَّهِ؟**﴾: مشکلات فراوان کار را می‌رساند و چنان است که مؤمنان را بی‌تاب می‌کند، از این رو کار مورد نظر خیلی سخت و سنگین و همراه با اضطراب و دلهره است؛ اگرچه به

موفقیت می‌رسد.

۲۰۰ ـ ﴿**حِجَابٌ**﴾: مخاطره و درگیری دارد.

۲۰۱ ـ ﴿**حِجٌّ**﴾: کار به زحمت و تلاش نیاز دارد و سنگین است.

۲۰۲ ـ ﴿**حَرْثٌ**﴾: حکایت از کارهای دنیوی است.

۲۰۳ ـ ﴿**حَسْبُكَ اللَّهُ**﴾: چنان‌چه نیت خواهان خیر باشد باید آن را با توجه، احتیاط و توکل پی گرفت.

۲۰۴ ـ ﴿**حَسَداً مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ**﴾: این کار دنیوی خطرپذیر است و ممکن است انسان را گرفتار کند، دشمن‌ساز و حسودپرور است و طرف مقابل به عمد نسبت به خواهان بدی می‌کند و مشکلاتی را برای وی فراهم می‌آورد، مشکلاتی که راه فرار و چاره‌ی آن در دست خواهان نیست.

۲۰۵ ـ ﴿**حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ**﴾: دور کامل در کار را می‌رساند.

۲۰۶ ـ ﴿**خَالِدُونَ**﴾: استمرار و دوام کار را حکایت دارد. خیرات یا شرور این کار ماندگار است و به دیگران نیز می‌رسد.

۲۰۷ ـ ﴿**ختم اللّه علی قلوبهم**﴾: خواهان در این کار آشفته می‌شود.

۲۰۸ ـ ﴿**خُذُوا ما آتَيْناكُمْ بِقُوَّةٍ**﴾: چنان این کار سنگین و پر اهمیت است که اینسان به پی گرفتن آن سفارش می‌شود. در انجام این کار نباید اهمال داشت وگرنه کار به سامان و نتیجه نمی‌رسد. بر این اساس، کار مورد نظر برای کسی که همت ندارد یا می‌ترسد و سست است مناسب نیست.

۲۰۹ ـ ﴿**خَرَج**﴾: در این کار باید حرکت و تلاش داشت.

۲۱۰ ـ ﴿**خَشِي**﴾: این کار نیاز به زحمت و تلاش دارد و از امور اعطایی نیست.

۲۱۱ ـ ﴿**خُضْتُمْ كَالَّذِي خَاضُوا**﴾: اگر خواهان کار را پی گیر شود نمی‌تواند از گرفتاری‌های آن بگذرد و دیگر این کار است که گریبان او را می‌گیرد و نمی‌گذارد از آن رها شود.

۲۱۲ـ ﴿**خُفْيَةً**﴾: باید سیاست، تدبیر و نیروی چاره‌اندیشی داشت.

۲۱۳ ـ ﴿**خَوْف**﴾: اضطراب، نگرانی و سرگردانی دارد. البته نگرانی آن امری طبیعی است.

۲۱۴ـ ﴿**خَيْرُ الْحَاكِمِينَ**﴾ در صورتی که خواهان قصد خیر داشته باشد و با توکل و احتیاط پیش رود و صدقه دهد و با دعا طلب خیر از خدای تعالی داشته باشد، موفق است.

۲۱۵ ـ ﴿**خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ**﴾: باطن آن از ظاهر آن بهتر است.

۲۱۶ ـ ﴿**دِيَةٌ**﴾: باید تاوان و خسارت بدهد.

۲۱۷ ـ ﴿**ذُرِّيَّةً**﴾: استمرار و دوام کار را می‌رساند.

۲۱۸ ـ ﴿**ذِكْر**﴾: باید مواظب بود و توجه به کار داشت و غفلت ننمود.

۲۱۹ ـ ﴿**ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ**﴾: منافع این کار استمرار، دوام و گستردگی دارد و امری زودگذر نیست.

۲۲۰ ـ ﴿**ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ**﴾؛ به این معنا که کار به هیچ وجه نشان نمی‌دهد که چه عاقبت و نتیجه‌ای دارد؛ اگرچه بسیار عالی و خوب است.

۲۲۱ـ ﴿**ذنب**﴾: گناه و معصیت از گرفتاری و مشکلات کار حکایت دارد.

۲۲۲ ـ ﴿**ذَوِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ**﴾: سخن از گروه‌هایی گرفتار است که این امر دلالت دارد در روند کار با گروهی رو به‌رو می‌شود که او را با مشکل رو به رو می‌کنند و کار مورد نظر از مشکلات و سختی‌ها خالی نیست.

۲۲۳ـ ﴿**رَابِطُوا**﴾: محکم کردن ارتباط با خداوند و داشتن روابط عمومی سالم با بندگان اوست.

۲۲۴ ـ ﴿**رَبَّ**﴾: با توجه به این که «رب» اسم فعلی است باید گفت خواهان در کارهای خود خداوند را ملاحظه می‌کند و به گناه و معصیت

نمی‌گراید. هم‌چنین به این معناست که کار تحقق می‌یابد.

**۲۲۵ ـ ﴿رَبُّكُمُ اللَّهُ﴾**: ترکیب این دو اسم الهی نشان از پیچیدگی کار است. الله اسم ذاتی و جمعی و رب اسم فعلی و جمعی و عروس اسمای فعلی است و دیگر اسمای فعلی از رب حکم می‌گیرند، اما خود رب از الله حکم می‌گیرد، ولی «الله» با «رب» کار می‌کند. ارتباط با پروردگار بر حسن کار دلالت دارد.

**۲۲۶ ـ ﴿رِجْسُ﴾**: جنگ روانی و ضعف اعصاب در آن است.

**۲۲۷ ـ ﴿رِزْقٌ كَرِيمٌ﴾**: درآمد خود را به‌راحتی به دست می‌آورد و نه با بدبختی و زحمت بسیار.

**۲۲۸ ـ ﴿رُسُل﴾**: زمینه‌ی وصول و موفقیت است.

**۲۲۹ ـ ﴿رُكَّعِ﴾**: در انجام این کار باید از افراط و تفریط دور شد و به صورت معمول گام برداشت و در عملی کردن آن طمأنینه داشت.

**۲۳۰ ـ ﴿زَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ﴾**: در این کار هم سود دنیوی است و هم بهره‌ی اخروی و معنوی.

**۲۳۱ ـ ﴿سَأُلْقِي﴾**: مشکلاتی غیر عادی و اضطراب و دلهره در کار وجود دارد که با رحمت و امداد الهی برطرف می‌شود.

**۲۳۲ ـ ﴿سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾**: زمان بر و درازمدت است.

**۲۳۳ ـ ﴿سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾**: هرگونه محاسبه‌ای بر سخت‌گیری و سخت بودن کار دلالت دارد؛ به ویژه آن که با سرعت نیز همراه شده که به دقت مضاعف آن اشاره دارد و باید مواظب و مراقب بود و در انجام کار احتیاط لازم و ثبت و سند مورد نیاز را از دست نداد و با مشورت و اهتمام به کار پرداخت.

**۲۳۴ ـ ﴿سَلْ﴾**: تهدید را می‌رساند.

**۲۳۵ ـ ﴿سُلَيْمَانَ﴾**: کار خواهان امری دنیوی است و شکوه ظاهری

فراوانی دارد.

۲۳۶ـ ﴿سَمَّى﴾: هرگونه نام‌گذاری انحصار کار را می‌رساند.

۲۳۷ـ ﴿سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي﴾: دیر بازده اما عالی، پر نعمت و پر منفعت است.

۲۳۸ـ ﴿سُورَةٌ﴾: اضطراب دارد؛ هر چند می‌تواند با پیروزی همراه باشد.

۲۳۹ـ ﴿شُعَيْباً﴾: ایمان در آن است و مواهبی خاص را در پی می‌آورد.

۲۴۰ـ ﴿شِقَاقٍ﴾: کار دارای خطراتی است. مشکلات و سختی‌هایی دارد.

۲۴۱ـ ﴿شَهِدَ اللَّهُ﴾: این کار ضمانت شده، قطعی و الهی است.

۲۴۲ـ ﴿صَابِرُوا﴾: توصیه به تحمل پذیری نسبت به کارها و امور مربوط به دیگران که در انجام آن سستی، کوتاهی و سهل انگاری می‌کنند است و از این جهت آزار و اذیت می‌شود.

۲۴۳ـ ﴿صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾: کار آسان و راحتی است. کار انجام می‌شود و به نتیجه می‌رسد.

۲۴۴ـ ﴿صَلِّ عَلَيْهِمْ﴾: کاری آبرومندانه و گوارا است.

۲۴۵ـ ﴿ضَرْباً﴾: در این کار، شدت و دشواری وجود دارد.

۲۴۶ـ ﴿طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾: کار به صورت کامل بسته است و سبب ساقط شدن و ورشکستگی کامل خواهان می‌شود.

۲۴۷ـ ﴿طَيِّباً﴾: امری دهشی، اعطایی و خالی از زحمت است و باید خیری از این کار به دیگران رساند تا به غفلت دچار نشد.

۲۴۸ـ ﴿عَجِبْتُمْ﴾: ماده‌ی عجب بر پریشانی و نگرانی دلالت دارد.

۲۴۹ـ ﴿عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾: اضطراب، پریشانی و تنیدگی روحی را در پی دارد.

۲۵۰ـ ﴿عَرَفَاتٍ﴾ و ﴿الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ﴾: شیرینی و گوارایی دنیایی کار را می‌رساند. عناوین مشابه نیز همین معنا را حکایت دارد.

۲۵۱ ـ ﴿**عَزِيزٌ حَكِيمٌ**﴾: تهدید از آن بر می‌آید؛ اگرچه با وارستگی و استحکام همراه است.

۲۵۲ ـ ﴿**عَلَى فَتْرَةٍ**﴾: به مشکلات کار اشاره دارد.

۲۵۳ ـ ﴿**عَلَيْكَ**﴾: این کار سنگین است و مردودی بسیاری دارد.

۲۵۴ ـ ﴿**عَلَى مُلْكِ سُلَيْمَانَ**﴾: در این کار اقتدار وجود دارد؛ به این معنا که فتنه‌ی آن بسیار پیچیده و گسترده است.

۲۵۵ ـ ﴿**عَمِل**﴾: کاری سخت و پر زحمت است و نیازمند رنج و تلاش است، از این رو سنگین است.

۲۵۶ ـ ﴿**عَنْ سُوءٍ**﴾: انجام این کار هیچ خیر و خوشی ندارد، از این رو ترک آن بهتر است.

۲۵۷ ـ ﴿**عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ**﴾: کاری سالم و معنوی است و نتایجی ماندگار دارد.

۲۵۸ ـ ﴿**غَفُورٌ رَحِيمٌ**﴾: خیراتی قهری و ناخواسته دارد که صاحب استخاره باید تشخیص دهد آیا چیزی از این خیرات به خواهان می‌رسد یا خیر.

۲۵۹ ـ ﴿**غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ**﴾: راهی را برگزیده است که به نابودی وی می‌انجامد.

۲۶۰ ـ ﴿**فَإِذاً لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيراً**﴾: موفقیت خواهان و به نتیجه رسیدن کار همان و شکست و حرمان وی نیز همان.

۲۶۱ ـ ﴿**فَاذْكُرُوا اللَّهَ**﴾: باید در انجام کار توکل داشت و با توکل است که نگرانی و اضطرابی که در ابتدای کار وجود دارد با پیشرفت کار و روشن شدن چگونگی آن برطرف می‌شود.

۲۶۲ ـ ﴿**فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ**﴾: این کار به تلاش و جدیت نیاز دارد؛ چرا که فراز یاد شده به این معناست که با افراد خوبی همراه است و باید تلاش

پی‌گیر داشته باشد.

**۲۶۳ ـ ﴿فَاشْهَدُوا﴾**: باید پی‌گیر کار بود و آن را محکم دنبال نمود.

**۲۶۴ ـ ﴿فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ﴾**: باید در انجام کار سرعت گرفت و آن را به تأخیر نینداخت. «فاکتبنا»؛ یعنی ما را نیز بنویس وبه این معناست که هرگونه دیرکرد سبب از دست رفتن کار می‌شود. کار مورد نظر سنگین است و اهتمام و همت می‌طلبد.

**۲۶۵ ـ ﴿فَالِقُ الْإِصْبَاحِ﴾**: کار ظاهری باشکوه دارد و آشکارا انجام می‌پذیرد.

**۲۶۶ ـ ﴿فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾**: بخشی از ضرر آن جبران می‌شود اما مشکلات و گرفتاری خود را دارد.

**۲۶۷ ـ ﴿فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ﴾**: نزاع و درگیری آن نیز به خداوند باز می‌گردد و درگیری آن نیز شیرین است.

**۲۶۸ ـ ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾**: به این معناست که این کار تنها یک راه برای انجام دارد و نمی‌توان گزینه‌ای در برابر و مقابل آن داشت، از این رو ترک آن بد است و برای ترک آن نمی‌شود استخاره‌ای دیگر کرد. «ولّیٰ» بر وجود خطر و آسیب در کار و بر لغزنده بودن آن دلالت دارد و باید در انجام کار احتیاط لازم را نمود و هرگونه لغزش و انحرافی سبب شکست و آسیب می‌شود.

**۲۶۹ ـ ﴿فَانْسَلَخَ مِنْهَا﴾**: تلاش وی نتیجه‌ای ندارد.

**۲۷۰ ـ ﴿فَانْظُرْ﴾**: آثار و عوارض کار حتمی است و به‌کار وارد شدن همان و به بلاگرفتار شدن همان.

**۲۷۱ ـ ﴿فَانْفِرُوا ثُبَاتٍ، أَوِ انْفِرُوا جَمِيعاً﴾**: با فراز و نشیب و برد و باخت و شکست و پیروزی همراه است؛ هرچند فرجامی فیروز و خوب دارد.

**۲۷۲ ـ ﴿فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّى شِئْتُمْ﴾**: خواهان در انجام‌کار آزادی عمل دارد.

۲۷۳ ـ ﴿فَأَحْكُمْ بَيْنَكُمْ﴾ در هر موردی که حکم باشد نباید خطر سقوط و شکست را نادیده گرفت.

۲۷۴ ـ ﴿فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً﴾: ناگهان خود را با مشکلاتی رو به‌رو می‌بیند.

۲۷۵ ـ ﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ﴾: طاقت‌فرسا و مشکل‌زاست.

۲۷۶ ـ ﴿فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقاً فِي قُلُوبِهِمْ﴾: افرادی که خواهان با آنان کار می‌کند به هیچ وجه پی گیر کار نمی‌شوند و هیچ مناسب و خوب نیستند. افرادی کلاه‌بردار و شیاد هستند که با نادرستی کار می‌کنند.

۲۷۷ ـ ﴿فَأَنْجَيْنَاكُمْ﴾: کار یاد شده موفقیت‌آمیز خواهد بود.

۲۷۸ ـ ﴿فَتَبَيَّنُوا﴾: درکار آزادی عمل وجود دارد؛ به این معنا که کار به هر صورت که انجام شود، مشکلات آن برطرف می‌گردد.

۲۷۹ ـ ﴿فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ﴾ خطر و خسارت در آن است.

۲۸۰ ـ ﴿فَثَبِّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا﴾: چون در این کار فقط خداست، ثبات قدم آن حتی برای انسان‌های ضعیف اما مؤمن تضمین شده است.

۲۸۱ ـ ﴿فَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾: خواهان گریزی از عوارض کار ندارد.

۲۸۲ ـ ﴿فَرَق﴾: علامت گشایش کار است.

۲۸۳ ـ ﴿فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ﴾: کاری است ظاهری، عمومی و دارای تبلیغات.

۲۸۴ ـ ﴿فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ﴾: اگر خواهان بر آن اقدام کند پایان آن خوب است اما زحمات و مشکلات بسیاری دارد که بهتر است آن را ترک کند.

۲۸۵ ـ ﴿فَكَيْفَ﴾: سختی کار آشکار است و در این زمینه همانند «الم‌تر» است. بر این اساس باید با دقت و حسابرسی و ملاحظه آن را انجام داد. مشکلاتی درکار ظاهر می‌شود که به اعتبار حرف عطف «فاء» خود را زود نشان می‌دهد، از این رو سنگین و سخت است.

۲۸۶ ـ ﴿فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾: برای ترک آن نباید استخاره گرفت

و مشعر به جمعیت استخاره است.

۲۸۷ ـ ﴿فَلَمَّا آتَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ﴾: کار به کفران نعمت می‌کشد.

۲۸۸ ـ ﴿فَلَمَّا أَحَسَّ﴾: این کار سنگین و پر خطر است و نباید فریب ظاهر آن را خورد و ممکن است انجام آن به شکست بینجامد.

۲۸۹ ـ ﴿فَلَمَّا وَضَعَتْهَا﴾: زحمت دارد و تلاش خواهان را می‌طلبد.

۲۹۰ ـ ﴿فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيراً﴾: شکست و نابودی آن حتمی است و غیر از خداوند هیچ کس نمی‌تواند او را یاری و نصرت کند.

۲۹۱ ـ ﴿فَمَا لَكُمْ﴾: تهدید آن بسیار است.

۲۹۲ ـ ﴿فَوْقَكُمُ﴾: سنگینی و سختی کار را می‌رساند.

۲۹۳ ـ ﴿فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفَعَاءَ﴾: هیچ خیری در آن نیست.

۲۹۴ ـ ﴿قَالَ الْمَلَأُ﴾: مخالفت‌های آن زیاد است.

۲۹۵ ـ ﴿قَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ﴾: به صورت کلی هرگاه در آیه‌ای خداوند متعال یا یکی از معصومان علیهم‌السلام یا مؤمنی سخن بگوید، کار مورد نظر خوب است؛ چرا که آنان جز از ملکوت سخن نمی‌گویند و کلام نیکو از کار خوب حکایت دارد. البته در برخی موارد قرینه بر خلاف این معنا وجود دارد.

۲۹۶ ـ ﴿قَالَ﴾: ماده‌ی «قول» بر این امر تأکید دارد که این کار جز بر مدار حرف و حدیث نمی‌چرخد و گفت‌وگو در آن به درگیری منجر می‌شود و عملی در آن دیده نمی‌شود و جز ظاهری که زیبا می‌نماید اما از حقیقت خالی است چیزی ندارد.

۲۹۷ ـ ﴿قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ﴾: با توجه به اجل هم کوتاه مدت است و هم خطرناک.

۲۹۸ ـ ﴿قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ﴾: این کار زحمت و رنج ندارد و به آسانی به دست می‌آید.

۲۹۹ ـ ﴿قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا، يُبَيِّنُ لَكُمْ﴾: بیگانگی با افراد مرتبط با آن کار را

می‌رساند. هم‌چنین خواهان در این کار مددکاری را خواهد یافت.

۳۰۰ـ ﴿قَدْ عَلِمَ کُلُّ أُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ﴾: مردم خود آن را پی می‌گیرند و از آن بهره می‌برند.

۳۰۱ـ ﴿قَدِّمُوا لِأَنْفُسِکُمْ﴾: کار به سامان و نتیجه می‌رسد. این نتیجه در ازدواج به معنای فرزندان خوب و در غیر ازدواج، به معنای ثمرات و خیرات فراوان و پدید آمدن سرمایه‌ی افزوده در کار است.

۳۰۲ـ ﴿قَضَى أَجَلاً، وَأَجَلٌ مُسَمّىً﴾: کار در کوتاه‌مدت انجام می‌شود و مستمر و گسترده نیست و محدودیت دارد، از این رو ممکن است با اندکی غفلت، به شکست بینجامد.

۳۰۳ـ ﴿قَضَى﴾: در هر موردی که از قضا سخن گفته شود، کار آزادی عمل ندارد و به صورت بسته انجام می‌شود.

۳۰۴ـ ﴿قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي﴾: خواهان به جایی می‌رسد که دیگر چیره بر کار نیست و کار از دسترس او خارج می‌شود.

۳۰۵ـ ﴿قُلُوبُنَا غُلْفٌ﴾: کار قفل است و نتیجه‌ای ندارد.

۳۰۶ـ ﴿قُومُوا﴾: سنگینی کار را می‌رساند. یعنی به‌کار اهتمام داشته باش.

۳۰۷ـ ﴿کَافِرُونَ﴾: افرادی از خودراضی هستند که نیمه‌ی پنهان کار را نمی‌بینند و به غفلت گرفتار می‌شوند.

۳۰۸ـ ﴿کَانَ اللَّهُ غَنِيّاً حَمِيداً﴾: تهدید در آن است.

۳۰۹ـ ﴿کَانَ حِلاًّ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ﴾: کار مزاحم دارد و آفت و آسیب می‌بیند و با مشکلاتی همراه است.

۳۱۰ـ ﴿کَأَنَّهُ ظُلَّةٌ﴾: سنگینی آن واقعی نیست و نباید از آن ترسید و باید با توکل جلو رفت.

۳۱۱ـ ﴿کَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ﴾: اصل این کار ضمانت اجرایی دارد و شدنی و نتیجه بخش است.

**۳۱۲ـ ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾**: تکذیب همان شیطنت، فساد و زورگویی است.

**۳۱۳ـ ﴿كَذَلِكَ﴾**: این کار انجام شدنی و قانونمند است.

**۳۱۴ـ ﴿كَسَبَتْ﴾**: زحمت و تلاش را می‌طلبد. «کسب» از زحمت و رنج حکایت دارد.

**۳۱۵ـ ﴿كَفَّارَتُهُ﴾**: کمبود، محدودیت و گرفتاری است.

**۳۱۶ـ ﴿كَفَى﴾**: ماده‌ی کفی بر بی‌نتیجه بودن کار دلالت دارد.

**۳۱۷ـ ﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ﴾**: کاری است طبیعی که روال قانونی خود را دارد و در ابتدا، خطرات و مشکلات و زیان‌های فراوانی دارد.

**۳۱۸ـ ﴿كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾**: «طیب» خیری است که هیچ ضرری در آن نیست. نباید گذاشت با معطلی و سستی خواهان، خیرات و برکات آن از دست رود و هرگونه اهمال و سستی سبب می‌شود این خیرات نصیب دیگری شود.

**۳۱۹ـ ﴿كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلَاقِهِمْ﴾**: همان‌گونه که پیشینیان دچار مشکل شدند هر کس بر انجام این کار اقدام کند با مشکل، گرفتاری، شکست و نابودی مواجه می‌شود.

**۳۲۰ـ ﴿كُمْ﴾**: با توجه به این که ضمیر مخاطب است، چنین نیست که کار یاد شده عمومی بوده و انجام آن در توان هر کسی باشد، بلکه کار خصوصی است و تنها از عهده‌ی انسان‌های نیرومند و قوی بر می‌آید.

**۳۲۱ـ ﴿كُنْ فَيَكُونُ﴾**: کار مورد نظر انجام شدنی است و با توجه به سرعتی که در شکل بخشیدن و آفرینش وجود دارد، در همه‌ی موارد کاربرد آن باید به انجام کار سرعت بخشید و تأخیر را روا نداشت و در ضمن، نمی‌توان آن را ترک کرد و برای ترک آن نباید استخاره نمود.

**۳۲۲ـ ﴿كَيْفَ﴾**: خیلی سنگین است و حکم لای نهی به اضافه‌ی تهدید

را دارد. البته در نتیجه‌گیری نهایی باید دید چیزی هست که آن را به جواز کار تنزل بخشد یا خیر؟

**۳۲۳ـ ﴿لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّماً﴾**: کار مورد نظر باز و باسط است و آزادی عمل دارد.

**۳۲۴ـ ﴿لَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ﴾**: ترک آن بد است.

**۳۲۵ـ ﴿لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾**: باید احتیاط و مراقبت داشت.

**۳۲۶ـ ﴿لَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ﴾**: از خداوند مایه نگذارید؛ به این معناست که خواهان در انجام کار ناتوان و درمانده شده و از این رو از دیگری مایه می‌گذارد و چنین کسی به حتم ضرر و زیان می‌بیند.

**۳۲۷ـ ﴿لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ﴾**: باید آن را ترک کرد و کار مورد نظر بسیار خطرناک و بد است.

**۳۲۸ـ ﴿لَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيماً﴾**: باید در انجام آن احتیاط کند تا به انحراف، گناه، اجحاف و ظلم به دیگران گرفتار نشود.

**۳۲۹ـ ﴿لَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ﴾**: کار مورد نظر مخاطرات دارد. این فراز هشداری است به خواهان که باید مراقب باشد به خطر مبتلا نشود.

**۳۳۰ـ ﴿لَا جُنَاحَ عَلَيْهِ﴾**: این کار هیچ مشکلی ندارد.

**۳۳۱ـ ﴿لِأُحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ﴾**: برای خواهان موفقیتی از این کار به دست می‌آید که برای پیشینیان حاصل نشده است.

**۳۳۲ـ ﴿لَا نُكَلِّفُ نَفْساً إِلَّا وُسْعَهَا﴾**: اقدام بر آن، اهتمام و جدیت درکار و نیز احتیاط یا دادن صدقه را لازم دارد.

**۳۳۳ـ ﴿لا﴾**: نهی از انجام کار است.

**۳۳۴ـ ﴿لَا يَحِلُّ لَهُنَّ﴾**: کار مشکلات باطنی دارد.

**۳۳۵ـ ﴿لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ﴾**: هیچ جهت خیری در این کار وجود ندارد.

**۳۳۶ ـ ﴿لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ﴾**: نباید کار را به صورت پنهانی و مخفیانه انجام داد. کار مورد نظر از امور ظاهری، علنی، اجتماعی و مشارکتی است که پنهانی را بر نمی‌تابد و چنان‌چه در انجام آن هرگونه مخفی کاری و گذاشتن رمز و قفل صورت بگیرد به آن آسیب می‌رساند.

**۳۳۷ ـ ﴿لَا يَغْفِرُ﴾**: سخت‌گیری تمام است.

**۳۳۸ ـ ﴿لا يُقْبَلُ مِنْها شَفاعَةٌ﴾**: خواهان در این کار فریب می‌خورد و کسی نیز نمی‌تواند از او حمایت و دستگیری کند.

**۳۳۹ ـ ﴿لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ﴾**: خواهان در بحبوحه‌ی کار و در اوج ماجرا، در دید همگان و هم‌چون قبله‌ی آنان قرار می‌گیرد و بدین سبب راحتی و آسایش نخواهد داشت. بنابراین، استخاره‌ی آیه برای کسانی که از عهده‌ی ماجراجویی بر می‌آیند خوب است.

**۳۴۰ ـ ﴿لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾**: خیری از این کار به دیگران می‌رسد و نیز بخشی از نگرانی کار کاسته می‌شود.

**۳۴۱ ـ ﴿لَعَلَّكُمْ﴾**: لعل در تمامی موارد کاربرد وجود شریکی را می‌رساند که بخشی از نتیجه را استفاده می‌کند یا به عبارت دیگر خیر کار مورد نظر به دیگری نیز می‌رسد و چه بسا عام المنفعه گردد.

**۳۴۲ ـ ﴿لَعَلَّ﴾**: ممکن است برخی در این کار به نتیجه‌ای نرسند، بر این اساس باید احتیاط کرد. کار سنگین و پر زحمت است و معلوم نیست این کار موفقیت آمیز باشد و هر کسی از عهده‌ی انجام آن بر نمی‌آید. لعل دلیل بر پیدایش تفرقه و انشعاب در میان همکاران و در طول روند کار است.

**۳۴۳ ـ ﴿لَعَلَّهُمْ﴾**: چون با ضمیر غایب است معلوم نیست مخاطب آن چه کسی است و سرنوشت روشنی ندارد.

۳۴۴ـ ﴿**لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ**﴾: انجام کار مورد نظر با مشکلی مواجه نمی‌شود. البته، در صورتی نتیجه می‌دهد که توجه و دقت را داشته باشد.

۳۴۵ـ ﴿**لَعَنَهُمُ اللَّهُ**﴾: این کار گناه کبیره و در ردیف قتل، غارت و خیانت است. هم‌چنین ابتر و بی‌نتیجه است. حرمان و شکست را در پی دارد.

۳۴۶ـ ﴿**لَقَدْ**﴾: کار محکم و استوار است؛ به این معنا که اگر کار خوب باشد، در خوبی استوار است و چنان‌چه بد باشد، بدی آن سست و قابل ریزش نیست.

۳۴۷ـ ﴿**لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ**﴾: در هر موردی که خوبی‌های آیه به فردی یا گروهی تخصیص داده می‌شود باید خیراتی داشت و با صدقه، مشاوره، توکل، نذر، ذکر، احتیاط و توجه کار را پیش برد. چنان‌چه خواهان امور گفته شده را رعایت نکند، آفت و خسارتی به او وارد می‌شود.

۳۴۸ـ ﴿**لِكُلٍّ وِجْهَةٌ**﴾: کار مورد نظر باسط و به تمام معنا باز است.

۳۴۹ـ ﴿**لَكِن**﴾: کاری است سخت و مشکل.

۳۵۰ـ ﴿**لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ**﴾: هیچ گونه مشکل و ضرر و زیانی متوجه خواهان نمی‌سازد.

۳۵۱ـ ﴿**لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا**﴾: پایان آن نیز نتیجه‌ای در خور ندارد و چیزی برای خواهان نمی‌ماند.

۳۵۲ـ ﴿**لَمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَى**﴾: کاری محکم است که باید پی‌گیر آن بود و سستی و شک را بر نمی‌تابد.

۳۵۳ـ ﴿**لِمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ**﴾. گشایش، درآمد و سودآوری بدون هیچ گونه ضرر و زیان دارد.

۳۵۴ـ ﴿**لِمَ**﴾: نکوهش بسیار و تأکید بر ترک کار مورد نظر است. نکوهش آن بیش از نهی است.

۳۵۵ـ ﴿**لَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ**﴾: کار به‌راحتی از خواهان پذیرفته نمی‌شود.

۳۵۶ـ ﴿لَنْ﴾: باید از سختی‌های کار نترسید. داشتن کارشناس، شریک، مشاوره و گرفتن سند به تناسب کار لازم است. نوعی تقیید است و به این معناست که کار گسترده نیست و تنها برای برخی از افراد توانا مناسب است و صاحب استخاره است که تناسب آن با خواهان را تشخیص می‌دهد.

۳۵۷ـ ﴿لَنَرَاكَ﴾: با انسانی بسیار مستکبر و مغرور مواجه می‌شود.

۳۵۸ـ ﴿لَنْ يَتَمَنَّوْهُ﴾: تمنی در استخاره به معنای تحمل است و خواهان نمی‌تواند آن را تحمل کند و کار را در میان راه رها می‌کند یا در صورتی که برای ازدواج باشد به طلاق یا کدورت می‌انجامد و یا یکی از آن دو می‌میرد.

۳۵۹ـ ﴿لَنْ يَضُرُّوكُمْ﴾: باید از سختی‌های کار نترسید. داشتن کارشناس، شریک، مشاوره و گرفتن سند به تناسب کار لازم است. با دشمنی همراه است اما ضرری به خواهان نمی‌رسد و باید آن را با قوت تمام دنبال نمود.

۳۶۰ـ ﴿لَوْ آمَنَ﴾: تعلیق در آن است و احتمال به سامان نرسیدن کار می‌رود.

۳۶۱ـ ﴿لَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ﴾: با آن که ظاهر کار شکوه دارد، باطنی ندارد و زیان‌بار است.

۳۶۲ـ ﴿لَوْ تَرَى﴾: کثرت و مبالغه‌ی در استخاره را می‌رساند؛ به این معنا که اگر استخاره خوب باشد بر خوبی بسیار آن تأکید دارد و چنان‌چه استخاره‌ی آن بد باشد بر بدی زاید آن دلالت دارد. «بلی» و «بل» نیز چنین است.

۳۶۳ـ ﴿لَوْ﴾: در همه‌ی موارد تعلیق هم‌چون «لو» نباید عجله و شتاب داشت و کار را باید با بردباری و صبر و دادن صدقه و انفاق با اهتمام پیش

برد. موفقیت و صداقت در کار نیست و اختلاف و درگیری در آن است.

**۳۶۴ ـ ﴿لَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ﴾**: در انجام این کار باید توجه، اهتمام، احتیاط، توکل و طرح و برنامه داشت. اگر خواهان بخواهد به صورت عادی به کار بپردازد خوب نیست و جز ضرر نتیجه‌ای ندارد.

**۳۶۵ ـ ﴿لَهُمُ الْخَيْرَاتُ﴾**: خیرات آن متنوع و گوناگون است و برکات آن به خواهان و نسل وی می‌رسد.

**۳۶۶ ـ ﴿لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾**: درجات آن کمالی است و نه جلالی. خواهان فرد خیّر، شجاع، بزرگوار و با کرامت است که کم‌تر نمونه‌ی وی در جامعه پیدا می‌شود. خواهان فردی است که قدرت ظاهری و مقام یا توان مالی و اقتصادی بالایی دارد.

**۳۶۷ ـ ﴿لَهُمْ فِي الْآَخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾**: ترک آن ضروری است.

**۳۶۸ ـ ﴿لِيَبْلُوَكُمْ﴾**: فتنه‌ای در کار است.

**۳۶۹ ـ ﴿لِيَحْكُمْ﴾**: امر به «حکم» الزام درکار را می‌رساند و به این معناست که نباید آن را به هیچ وجه ترک کرد.

**۳۷۰ ـ ﴿لِيَزْدَادُوا إِثْماً﴾**: ضرر و زیان آن تثبیت شده و همواره رو به افزایش است.

**۳۷۱ ـ ﴿لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ﴾**: درگیری و اضطراب دارد.

**۳۷۲ ـ ﴿لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ، وَلَا شَفِيعٌ﴾**: «لیس» و «لا» در تمامی موارد کاربرد خود از تنهایی خواهان در انجام کار حکایت می‌کند. البته، گاه وی مدد خداوند را با خود ندارد و گاه آدمیان او را تنها می‌گذارند.

**۳۷۳ ـ ﴿لِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾**: نباید این کار را ترک کرد و از موانع و مشکلات آن ترسید؛ چرا که این موانع برطرف می‌شود و هر کس با آن مقابله کند، شکست می‌خورد.

**۳۷۴ ـ ﴿لِيَنْفِرُوا كَافَّةً﴾**: کار مورد نظر برای همه مناسب نیست و برای

برخی به نتیجه نمی‌رسد.

**۳۷۵ـ ﴿مَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾**: تهدیدی سخت و با شدت در میان است به‌گونه‌ای که اگر خواهان گرفتار و درگیر شود، راه برون رفت و گریزی از این چالش نمی‌یابد.

**۳۷۶ـ ﴿مَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْماً لِلْعَالَمِينَ﴾**: این کار هیچ ضرر، مشکل و مصیبتی ندارد.

**۳۷۷ـ ﴿مَا أَنَا بِبَاسِطٍ يَدِيَ إِلَيْكَ﴾**: کار باسط است و آزادی عمل دارد و این فراز در معنا تأکیدی بر باسط بودن آن و نفی محدودیت است و نه قبض آن.

**۳۷۸ـ ﴿مَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ﴾**: هرچه از این کار عاید می‌شود، باید به دیگران داده شود و با این وجود، خواهان بدکار شناخته می‌شود و از سوی دیگر نمی‌توان دست از کار برداشت.

**۳۷۹ـ ﴿مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ جِنَّةٍ﴾**: با توجه به انکاری که در آیه است، گرفتاری خود یا دیگران، پشیمانی، پریشانی و اضطراب را در پی دارد.

**۳۸۰ـ ﴿مَا كَانَ﴾**: این کار باز و گسترده نیست و آزادی عمل ندارد.

**۳۸۱ـ ﴿مَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ﴾**: نتیجه‌ای ندارد و کسی نمی‌تواند مانع زیان و ضرر آن شود.

**۳۸۲ـ ﴿ما﴾**: مای موصوله نشان از سنگینی و پیچیدگی کار دارد.

**۳۸۳ـ ﴿مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ﴾**: هیچ خیری در این کار نیست.

**۳۸۴ـ ﴿مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ﴾**: کاری است تکراری، دارای مشکل، از پیش مانده، غیر عادی که به ماجراجویی می‌ماند.

**۳۸۵ـ ﴿مَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾**: این کار چنان از ماجراجویی و فتنه پر است که مداخله‌ی غیر را لازم دارد و مداخله‌ی آنان نیز به درگیری، فتنه و مشکلات دیگری می‌انجامد.

۳۸۶ـ ﴿**مَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ**﴾: آزادی عمل درکار را می‌رساند و هر کاری که انجام شود، ضایع نمی‌گردد و نتیجه‌ی آن را می‌بیند.

۳۸۷ ـ ﴿**مُحَرَّراً**﴾: در هر آیه‌ای که یکی از مشتقات «حرّ» آید، همانند طلاق بر نیکویی کار دلالت دارد.

۳۸۸ ـ ﴿**اسْتَسْقى**﴾: چون از باب استفعال است معنای طلب را دارد و چون ماده‌ی آن «سقی» است عطش، نیاز و خواهش خواهان را می‌رساند و چون سه حرف زاید دارد، طلب شدید را می‌رساند و از این رو کار سختی است و مشکلات فراوانی دارد؛ به ویژه آن که در رابطه با قوم بنی اسرائیل است. اما کسی از آب بی‌نیاز نیست و با توجه به طلب شدید، ضروری بودن انجام آن را خاطرنشان می‌شود.

۳۸۹ ـ ﴿**مُحَرَّمَةٌ**﴾: گرفتاری و محدودیت دارد.

۳۹۰ـ ﴿**مُحَمَّدٌ**﴾: در هر موردی که از پیامبر اکرم ﷺ یاد می‌شود کار مورد نظر بسیار سنگین اما باعظمت و پرخیر است و شایسته سالاری در آن وجود دارد.

۳۹۱ ـ ﴿**مَدْيَنَ**﴾: کار شیرین و روشن است و ظاهر خوبی دارد.

۳۹۲ ـ ﴿**مَرَّتْ بِهِ**﴾: کار با گذشت زمان خود را می‌یابد و روندی رو به رشد دارد.

۳۹۳ ـ ﴿**مَسْجِداً ضِرَاراً**﴾: انحراف، گرفتاری، درگیری و مصیبت در آن است.

۳۹۴ـ ﴿**مَسَّهُمْ**﴾: تمام موارد استعمال «مس» و مشتقات آن بر اختلالات روحی روانی و نیز گاه به پیشامدهای ناگوار دلالت دارد.

۳۹۵ ـ ﴿**مُصَدِّقاً**﴾: خالی از هرگونه ناراستی و صفت شیطانی می‌باشد.

۳۹۶ـ ﴿**مِصْراً**﴾: حرص، طمع، کثرت و زیادی خواهی درگشایش است.

۳۹۷ـ ﴿**مَعَهُ**﴾: کار شیرین است و زحمت آن خستگی خواهان را برطرف

می‌کند.

**۳۹۸ـ ﴿مَغْفِرَةٌ﴾**: هرچند وی فردی توانا باشد، ممکن است در روند کار مشکلاتی داشته باشد که البته قابل گذشت است و خداوند خود آن را برطرف می‌سازد.

**۳۹۹ ـ ﴿مَكَرَ اللَّهُ﴾**: در هر موردی که از مکر خداوند متعال خبر داده شود؛ هرچند ممکن است ظاهر کار خوب باشد اما نتیجه و فرجامی جز ایجاد بحران و سلب آرامش ندارد و خواهان از آن کار؛ اگرچه خیر باشد، هیچ بهره‌ای ندارد، از این رو باید آن را به‌کلی ترک کرد. مشکلات باطنی و پنهانی در کار وجود دارد که به صورت تدریجی خواهان را از پا در می‌آورد.

**۴۰۰ ـ ﴿مُلَاقُوهُ﴾**: کار مورد نظر بسیار خوب است و کاستی ندارد.

**۴۰۱ ـ ﴿مَلَكاً﴾**: این کار زمینه‌های غیر عادی دارد، از این رو باید آن را با کارشناسی لازم و مشاوره انجام دهد.

**۴۰۲ ـ ﴿مِنْ خَيْرٍ﴾**: کار نباید با امر دیگری اختلاط، تعدد و کثرت داشته باشد و خواهان باید از موضوع کار مورد نظر دور نشود و به انجام همان بسنده کند؛ برای نمونه، اگر می‌خواهد تجارت و کسب کند، کار دیگری را به آن راه ندهد و اگر در پی تحصیل علم است، شغل دیگری را با آن نیامیزد و در صورتی که می‌خواهد خانه‌ای را بفروشد، چیز دیگری همراه آن نخرد. «خیر» جنس است، ولی وقتی مجرور «من» واقع می‌شود، انحصار کار را می‌رساند و باید تنها پی‌گیر یک کار باشد.

**۴۰۳ ـ ﴿مَنْ ذَا الَّذِي﴾**: آزادی و گشادگی و بساطت در کار را می‌رساند و هر چه که آزادی در کار را برساند؛ مانند: ﴿**من يشاء**﴾ خوب است.

**۴۰۴ ـ ﴿مَنْ﴾**: فرد سرشناسی مانع انجام کار می‌شود و با وی مخالفت می‌کند.

**۴۰۵ ـ ﴿مِنْ قَوْمِهِ﴾**: ماجرا داخلی است و نمی‌توان از آن رهایی جست.

**۴۰۶ـ ﴿مِنكُمْ﴾**: کار مورد نظر مناسب و هماهنگ با روحیه‌ی خواهان است.

**۴۰۷ ـ ﴿مِنْهَاجاً﴾**: هر کس از پرتو روشنایی این کار خیر خود را می‌برد، اما این خیر محدود است نه گسترده.

**۴۰۸ ـ ﴿مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ، وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ﴾**: کار خواهان پر زحمت، طولانی و کم نتیجه است.

**۴۰۹ ـ ﴿مِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا﴾**: در این کار خیراتی ؛ مانند همسر یا مربی یا فرزند شایسته است که بهره‌ی فرد یا گروهی خاص می‌شود.

**۴۱۰ ـ ﴿مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ﴾**: هیچ کس جز خداوند متعال نمی‌تواند به خواهان کمکی کند.

**۴۱۱ ـ ﴿مَنْ يُطِعِ اللَّهَ﴾**: اطاعت بر حسن کار دلالت دارد ولی سخت و سنگین است. این کار جمعی و ماندگار است و ظاهر و باطن آن خیلی خوب است.

**۴۱۲ـ ﴿مَنْ يَهْدِ اللَّهُ﴾**: به‌گونه‌ی اسمی و غیر خطاب به خواهان آمده و به او ارتباطی ندارد.

**۴۱۳ ـ ﴿مُوسَى﴾**: ظاهر کار بهتر و قوی‌تر از باطن آن است.

**۴۱۴ ـ ﴿مِيثَاقَكُمْ﴾**: کار سنگین است و نوعی تعهد در آن است. تعهد دادن سنگین و سخت است.

**۴۱۵ ـ ﴿مِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ بِهِ﴾**: کار مورد نظر میثاق و عهد است که تخلف از آن خوب نیست و ترک آن خیلی بد است.

**۴۱۶ ـ ﴿نَادَى﴾**: کار به زحمت و تلاش نیاز دارد و مشکلاتی دارد که آشکار است و با اندکی تأمل یا مشورت نیز دانسته می‌شود. باید دید منادا در موارد کاربرد ندا کیست و به چه چیزی ندا می‌دهد و آیا ندا از

فراز است یا از فرود.

۴۱۷ـ ﴿نَاقَةُ اللَّهِ﴾: امانت الهی است که نگه‌داری آن سنگین و مشکل است و اضطراب افراد را در بر دارد.

۴۱۸ـ ﴿نَبِّئُونِي بِعِلْمٍ﴾: باید در انجام کار اهتمام داشت.

۴۱۹ـ ﴿نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ﴾: خیلی خطرناک است.

۴۲۰ـ ﴿نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ﴾: بسیار سنگین است.

۴۲۱ـ ﴿نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ﴾: در بین راه مدد و کمک می‌شود.

۴۲۲ـ ﴿نَخُوضُ وَنَلْعَبُ﴾: کار مورد نظر پست و پایین است که هویتی ندارد.

۴۲۳ـ ﴿نُدْخِلُهُمْ ظِلاًّ ظَلِيلاً﴾: آرامش می‌آورد. نباید آرامش و خیر خود را با تصمیم‌گیری برای خود و نادیده گرفتن خواسته‌های الهی، به بحران و شر تحویل برد.

۴۲۴ـ ﴿نِسَاؤُكُمْ﴾: در هر موردی که «نساء» آمده باشد، دنیا و مواهب و بهره‌های دنیوی در آن است.

۴۲۵ـ ﴿نُفَصِّلُ الْآيَاتِ﴾: شیطنت و کاستی در آن نیست؛ چرا که هیچ‌گونه اجمالی ندارد. خالی از مشکلات است.

۴۲۶ـ ﴿نُوراً مُبِيناً﴾: دارای صفا و آرامش است و پرتو دارد و خیر آن انحصاری خواهان نیست و دیگران نیز از آن بهره‌مند می‌شوند.

۴۲۷ـ ﴿وَاتْلُ عَلَيْهِمْ﴾: کاری است عبرت‌آمیز. نقل داستان و حکایت اتلاف وقت در کار و پریشانی را می‌رساند؛ اگرچه ممکن است موجب آگاهی و هوشمندی گردد.

۴۲۸ـ ﴿وَالَّذِي خَبُثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكِداً﴾: باطن آن خوب نیست و ممکن است به سبب عافیت و گشایشی که دارد غفلت آورد.

۴۲۹ـ ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ﴾: افرادی که خواهان با

آنان کار می‌کند همراه و همدل هستند و با هم حرکت می‌کنند و هر یک دیگری را هدایت می‌کند و پشتیبان یک‌دیگر می‌گردند.

**۴۳۰ـ** ﴿**و**﴾: بر مشکلات کار افزوده می‌گردد. هم‌چنین «واو» می‌رساند اگر خواهان به انجام کار وارد شود مشکلی که مربوط به زمان‌های قدیم و پیشین است به دست او آشکار می‌شود و برای نمونه، ممکن است به خاطر وجود گرهی در بیست سال پیش، اکنون بده‌کاری پیدا کند.

**۴۳۱ـ** ﴿**وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ**﴾: ناگهان متوجه می‌شود در شری گرفتار شده که گریزی از آن ندارد و قابل پی‌گیری یا جبران نیست.

**۴۳۲ـ** ﴿**وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا**﴾: کاری نظام‌مند است؛ هرچند آلودگی در آن باشد.

**۴۳۳ـ** ﴿**وَدَّ**﴾: این کار امری ظاهری و دنیایی است و باطنی ندارد.

**۴۳۴ـ** ﴿**وُضِعَ لِلنَّاسِ**﴾: نفع و سودی از این کار به مردم می‌رسد و منفعت آن عمومی است.

**۴۳۵ـ** ﴿**وُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَاكَسَبَتْ**﴾: این کار خیر قهری ندارد و بهره‌دهی آن به میزان تلاش و دقت خواهان بستگی دارد.

**۴۳۶ـ** ﴿**وَقَعَ**﴾: بر وارد آمدن خسارت دلالت دارد.

**۴۳۷ـ** ﴿**وَقَفَّيْنَا عَلَى آثَارِهِمْ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ**﴾: این کار آزمایش و تست شده و دارای ضمانت است و هیچ ضرری متوجه خواهان نیست.

**۴۳۸ـ** ﴿**وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولاً**﴾: کار انجام شدنی است.

**۴۳۹ـ** ﴿**وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِكُمْ**﴾: کار مورد نظر خطر دارد و باید در انجام آن آگاه و هوشیار بود و غفلت نداشت. این کار دارای پیشینه‌ی خوبی نمی‌باشد و خواهان را از ورود و اقدام دوباره بر آن کار پرهیز می‌دهد.

**۴۴۰ـ** ﴿**وَلِيِّيَ اللَّهُ**﴾: ولایت از باطن سنگین و ثقل عظیم حکایت دارد.

۴۴۱ـ ﴿وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ﴾: خطراتی ماندگار دارد.

۴۴۲ـ ﴿هُدًى لِلْعَالَمِينَ﴾: چنان‌چه در آخر آیه بیاید می‌رساند پایان این کار خوش است.

۴۴۳ـ ﴿هُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ﴾: این کار افزون بر زمینه‌های شخصی، دارای زمینه‌هایی عمومی و پشتوانه‌ای معنوی و سرشار از خیرات است و از وجود ویژگی خاص نسبت به گروهی حکایت می‌نماید.

۴۴۴ـ ﴿هُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ﴾: خیرات باطنی است.

۴۴۵ـ ﴿هَذَا﴾: واسع، باز و گسترده است و قبض و قفلی ندارد.

۴۴۶ـ ﴿هَلْ﴾: استفهام نشانه‌ی درگیری است.

۴۴۷ـ ﴿هُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾: ناخودآگاه و ناآگاهانه به مشکل بر می‌خورد.

۴۴۸ـ ﴿هُنَالِكَ﴾: بر وجود قاعده و قانون در کار دلالت دارد و هر کس قاعده‌ی آن را مراعات کند، از خیر آن بهره می‌برد.

۴۴۹ـ ﴿هُوَ الَّذِي﴾: در تمامی موارد کاربرد آن کار رونده، انجام شدنی و بسیار خوب است. این کار اراده‌ی الهی را با خود دارد.

۴۵۰ـ ﴿هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾: خداوند تبارک و تعالی به این کار نظر دارد و از آن پیشتیبانی و حمایت می‌کند.



۴۵۱ـ ﴿هُوَ مُوَلِّيهَا﴾: هیچ گونه گرفتاری و محدودیتی در این کار نیست.

۴۵۲ـ ﴿هُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ﴾: این کار سودآور است بدون آن که هزینه و مشکلاتی داشته باشد؛ به این معنا که بیش از سرمایه‌ی اولی آن و زحمتی که می‌کشد منفعت دارد.

۴۵۳ـ ﴿يَا﴾: از بیگانگی و دوری حکایت دارد. نتیجه‌ی کار به نوعی از دست خواهان دور است.

۴۵۴ـ ﴿يَا أُولِي الْأَلْبَابِ﴾: کار مورد نظر از خردورزی حکایت دارد و از خیالاتی واهی دور است.

**۴۵۵ ـ ﴿یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا﴾**: تثبیت در کار را می‌رساند.

**۴۵۶ ـ ﴿یَا أَیُّهَا النَّاسُ﴾**: کار مورد نظر باز و گسترده است و آزادی عمل دارد و انجام آن در توان هر کسی است. چگونگی کار باز و روشن است و عمومیت دارد.

**۴۵۷ ـ ﴿یُبَیِّنُ آیَاتِهِ لِلنَّاسِ﴾**: چیزی از کار کاسته یا تلف نمی‌شود.

**۴۵۸ ـ ﴿یُبَیِّنْ لَنا﴾**: اهتمام، صبوری و حوصله در کار را می‌رساند، و چنان‌چه خواهان فاقد این خصوصیات اخلاقی است برای وی خوب نیست.

**۴۵۹ ـ ﴿یَتْلُو عَلَیْکُمْ آیَاتِنَا﴾**: در این کار خیراتی به خواهان می‌رسد که وی انتظار آن را ندارد.

**۴۶۰ ـ ﴿یَتِیهُونَ﴾**: سرگردانی دارد.

**۴۶۱ ـ ﴿یُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ﴾**: ثبات قدم معلول اراده‌ی قوی است، از این رو انجام کار مورد نظر برای افراد ضعیف و ناتوان خوب نیست و از عهده‌ی آن بر نمی‌آیند.

**۴۶۲ ـ ﴿یُحَذِّرُکُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ﴾**: خطرناک است و در آن تهدید وجود دارد.

**۴۶۳ ـ ﴿یَحْسُدُونَ﴾**: درگیری با افراد آلوده، نگرانی، پریشانی، اذیت و آزار دارد. حسد همان بیماری‌ها و مشکلات اخلاقی، روانی و اجتماعی است. البته، به صورت کلی هرگاه یکی از مشتقات حسد در آیه بیاید و متعلق آن کمالات و موفقیت باشد، انجام آن کار خوب است؛ چون انسانی که موفق و پیروز می‌شود و بلندی مرتبه پیدا می‌کند، مورد حسد واقع می‌شود. حسد همواره در انسان‌های ضعیفی که نمی‌توانند به متعلق حسد دست یابند دیده می‌شود.

**۴۶۴ ـ ﴿یَحْلِفُونَ﴾**: هرگاه آفریده‌ای قسم یاد کند به این معناست که ظاهرسازی و فریب در آن است و واقعیت ندارد.

**۴۶۵ـ ﴿يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ﴾**: خیر این کار اختصاصی است و به هر کسی نمی‌رسد و از این رو باید دید خواهان فردی مؤمن و نیکوکردار است و قصد وی خیر است که در این صورت خوب است و در صورتی که زیرک و حیله‌گر باشد و قصد خیری نداشته باشد یا بخواهد مشکلی را از خود دور کند و آن را بر دوش دیگری بیندازد خوب نیست. بنا براین باید گفت: این کار خیلی خوب است اما به شرط آن که خواهان نخست استغفار و توبه کند و خود را پاک و صاف نماید و صدقه دهد و با نیت خیر بر انجام آن اقدام کند، وگرنه با داشتن نیت بد یا کلاه‌برداری و نیرنگ و سیاست بازی خوب نیست آن را انجام دهد و در این صورت، ضـرر بسیاری به وی وارد می‌شود.

**۴۶۶ـ ﴿يُخْرِجْ لَنا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ﴾**: خواهان در این کار، مقاصد دنیوی و مادی دارد.

**۴۶۷ـ ﴿يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾**: مشکلات کار برطرف می‌شود.

**۴۶۸ـ ﴿يَرْجِعُونَ﴾**: هرگاه بازگشت برای فرار نباشد به معنای این است که در گذشته‌ی آن امنیت بوده است و آرامش و طمانینه را می‌رساند.

**۴۶۹ـ ﴿يُرْضِعْنَ﴾**: شیر عشق، علم، صفا و پاکی است.

**۴۷۰ـ ﴿يُرِيدُ الشَّيْطَانُ﴾**: خواست و اراده‌ی شیطان همان گمراهی، ظلم، جور و ستم است.

**۴۷۱ـ ﴿يَسْأَلُونَكَ﴾**: تمامی آیاتی کـه «سـؤال» در آن است مـی‌رساند مشکلی در کار است.

**۴۷۲ـ ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ﴾**: کار مورد نظر هیچ خیر و بهره‌ی دنیوی ندارد.

**۴۷۳ـ ﴿يَسْتَفْتُونَكَ﴾**: استفتا بر وجود مشکل و گرفتاری در کار دلالت دارد. این کار حیرت، سرگردانی و سردرگمی دارد.

۴۷۴ـ ﴿**يَسْتَهْزِئُونَ**﴾: آسیب حیثیتی و آبرویی دارد.

۴۷۵ـ ﴿**يُشَاقِقِ الرَّسُولَ**﴾: عناد، درگیری، کلاه‌برداری و فریب در این کار وجود دارد.

۴۷۶ـ ﴿**يُشْرِكْ**﴾: شرک و مشتقات آن در همه‌ی موارد به معنای کثرت و اختلاف است.

۴۷۷ـ ﴿**يَشْهَدُ**﴾: کسانی ناظر انجام کار هستند که توان برخورد با آن را دارند.

۴۷۸ـ ﴿**يَصْنَعُونَ**﴾: صنعت بر ظاهر سازی و ریا دلالت دارد.

۴۷۹ـ ﴿**يَعْدِلُونَ**﴾: اضطراب و پریشانی است که ویژگی اهل دنیاست.

۴۸۰ـ ﴿**يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ**﴾: خواهان با کسانی طرف می‌شود که خیره‌سر و خیانت‌کار هستند و موعظه و نصیحت در آنان کارگر نیست.

۴۸۱ـ ﴿**يَعْقُوبَ**﴾: کار مورد نظر امری معنوی است.

۴۸۲ـ ﴿**يَعْلَمْهُ اللَّهُ**﴾: خیلی سنگین است و پنهان کاری و احتیاط را بر نمی‌تابد و چنین کارهایی نتیجه‌ای ندارد.

۴۸۳ـ ﴿**يَعْمَهُونَ**﴾: کار قفل می‌شود و هیچ نتیجه‌ای نمی‌دهد و هرگونه سرمایه گذاری سبب اتلاف آن می‌شود.

۴۸۴ـ ﴿**يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِنْهُ**﴾: خیری پر آسایش و با امنیت کامل به وی می‌رسد.

۴۸۵ـ ﴿**يَقْبَلُ التَّوْبَةَ**﴾: کار با خواهان مناسبت دارد و مشکلی در روند اجرای آن پیش نمی‌آید.

۴۸۶ـ ﴿**يُقْرِضُ اللَّهَ**﴾: نسبت دادن وام به پروردگار بر نیکویی کار دلالت دارد.

۴۸۷ ـ ﴿**يَقُصُّ الْحَقَّ**﴾: قصه‌ی حق تعالی هم سنگین است و هم دراز و طولانی. از این رو، کار دامنه‌دار است و به آسانی به دست نمی‌آید و ممکن است به وارثان نیز برسد.

۴۸۸ ـ ﴿**يكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ**﴾: در ظاهر، هیچ کودکی در گهواره سخن نمی‌گوید و از این رو ظاهری ندارد؛ هرچند باطن آن امری معنوی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

# دانش استخاره

آموزش روشمند اصول، قواعد، اصطلاحات و رموز استخاره

به همراه تطبیق بر تمامی آیات قرآن کریم

## جلد دوم

محمدرضا نکونام

سرشناسه: نکونام، محمدرضا، ۱۳۲۷ـ
عنوان و نام پدیدآور: دانش استخاره: آموزش روشمند اصول،
قواعد، اصطلاحات و رموز استخاره به همراه تطبیق بر
تمامی آیات قرآن کریم / محمدرضا نکونام.
مشخصات نشر: تهران، فرتاب، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری: ۵ ج.
شابک: ج ۲: ۱ ـ ۱ ـ ۹۱۵۷۲ ـ ۶۰۰ ـ ۹۷۸
شابک دوره: ۹ ـ ۵ ـ ۹۱۵۷۲ ـ ۶۰۰ ـ ۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا
موضوع: استخاره با قرآن کریم.
موضوع: استخاره.
رده‌بندی کنگره: ۱۳۸۸ ۳۷ د ۸ ن / ۵ / ۲۷۲ BP
رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۷۹
شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۱۹۵۰۷۹۹

# دانش استخاره ـ جلد دوم

**محمدرضا نکونام**

**ناشر: فرتاب**
**محل چاپ: نقش‌گستر**
**نوبت چاپ: اول**
**تاریخ چاپ: بهار ۱۳۹۰**
**شمارگان: ۳۰۰۰**

**تهران ـ تهران‌پارس ـ فلکه‌ی دوم ـ خیابان ناهیدی**
**شهید زهدی ـ پلاک ۱۵۱**
**کدپستی: ۱۶۵۷۶ـ۶۱۶۵۴۱ * تلفکس: ۰۲۱۷۷۹۶۸۶۳۵**
www.nekoonam.com www.nekounam.ir

ISBN : 978 - 600 - 91572 - 1 - 1
شابک دوره: 9 - 5 - 91572 - 600 - 978

## فهرست مطالب

### بخش دوم:

### «تطبیق قواعد، اصطلاحات و رموز استخاره بر آیات»

# ۲ بخش دوم

# تطبیق قواعد، اصطلاحات و رموز استخاره بر آیات

بسم الله الرحمن الرحيم

## سوره‌ی حمد

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمنِ الرَّحيمِ﴾.**

کار خیلی خوبی است و انجام آن مشکلی ندارد. بسم الله نشانه‌ی آن است که این کار برای خواهان، سابقه و پیشینه‌ای ندارد و وی می‌خواهد آن را از ابتدا شروع کند و نه آن که کاری که پیش از این شروع نموده یا کار دیگری را ادامه دهد که در این صورت باید کار را از گذشته‌ی آن جدا نماید و آن را به صورت مستقل عملی و اجرایی سازد.

**۲ ـ ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعالَمينَ﴾.**

عاقبت این کار خیر و خوب است و مشکلی در انجام آن نیست و خداوند متعال در انجام آن مدد خواهد کرد و زمینه‌های رشد، شکوفایی و هماهنگی در آن آشکار می‌گردد.

**۳ ـ ﴿الرَّحْمنِ الرَّحيمِ﴾.**

انجام کار خوب است و نتیجه‌ی خوبی نیز دارد، سختی در آن نیست و رنج و زحمتی نیز نمی‌برد اما سنگین است؛ زیرا رحمان و رحیم از اسمای دارای دولت، واسع و کبیر است که سنگین بودن آن را می‌رساند. البته پایان این کار به اعتبار اسم مبارک «رحیم» بهتر می‌شود.

۴ ـ ﴿مالِكِ يَوْمِ الدِّينِ﴾.

انجام این کار خوب نیست و نتیجه‌ای برای خواهان ندارد؛ چرا که بر اساس این آیه، مالک منفعت و خیر خداوند است و در استخاره از آن چنین برداشت می‌شود که فایده‌ی آن به دیگری می‌رسد. در ضمن، کسی شما را یاری نخواهد کرد. چنان‌چه موضوع استخاره معامله و خرید و فروش باشد سودی برای خواهان ندارد و فایده‌ی آن به طرف مقابل می‌رسد و اگر ازدواج باشد خیری در آن برای استخاره گیرنده نیست و خیر آن به همسر وی نیز نمی‌رسد و از این رو باید ترک شود.

۵ ـ ﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾.

کار مورد نظر سخت است و رنج و زحمت دارد و باید احتیاط کرد؛ چرا که خداوند متعال دو بار مورد خطاب قرار گرفته و این امر سختی کار و سهل نبودن آن را می‌رساند و ممکن است کار سنگین باشد اما انجام آن خوب است.

۶ ـ ﴿اهْدِنَا الصِّراطَ الْمُسْتَقيمَ﴾.

کار به جریان می‌افتد و سنگین نیز نیست؛ هرچند شاید بزرگ نباشد اما ظریف است و باید در انجام آن احتیاط کرد؛ مانند انعقاد قراردادی مهم، تنظیم حواله، و یا عمل جراحی که باید آن را با احتیاط انجام داد. کاری رونده، درست و ماندگار است.

۷ ـ ﴿صِراطَ الَّذينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلا الضَّالِّينَ﴾.

چنان‌چه بر «صراط الذین انعمت علیهم» حصر توجه شود، استخاره‌ی آن خوب است و چنان‌چه تنها «غیر المغضوب علیهم و لا الضالین» در نظر گرفته شود؛ چون «غیر المغضوب علیهم» کنار «ولا الضالین» آمده است نشان می‌دهد کاری است خطرناک که اگر در انجام آن احتیاط شود عالی است و در صورتی که نیت خواهان خیر باشد، کار

مورد نظر خیلی خوب است. اما اگر خواهان نیت و قصد خوبی ندارد یا انسان ناشایستی است و یا کوتاهی کند، خیلی بد است. این امر به ژرف‌نگری و بصیرت استخاره گیرنده وابسته است و نسبت به افراد متفاوت به گوناگونی می‌گراید. به عنوان مثال ممکن است صاحب استخاره با توجه به باطن کسی که می‌خواهد استخاره کند، استخاره‌ی سوره‌ی حمد را متفاوت از آن‌چه گذشت بیان دارد که برای نمونه، استخاره‌ای دیگر از آن ذکر می‌گردد:

**۲ ـ ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعالَمينَ﴾.**

خیلی خوب است اما از «رب العالمین» استفاده می‌شود باید در کار مورد نظر مشاوره نمود.

**۳ ـ ﴿الرَّحْمنِ الرَّحيمِ﴾.**

نباید در انجام کار عجله کرد. کار خوب است و با آرامش، متانت و طمأنینه انجام می‌گیرد؛ چرا که «رحیم» با «رحمن» است و سنگین نیست اما رحمان به تنهایی سنگین است که در این صورت شیرینی کار را می‌رساند. گاه نیز ممکن است گفته شود باید در انجام آن سرعت عمل داشت.

**۴ ـ ﴿مالِكِ يَوْمِ الدّينِ﴾.**

این کار را باید ترک کرد و چنان‌چه چاره‌ای در انجام آن نیست باید نذری کرد یا خیری را برای دیگری در نظر داشت. مالک یوم الدین اشاره دارد این کار برای خواهان به تنهایی کافی نیست و باید کسی در خیر آن شریک باشد تا وی نیز خیر آن را دریابد و کار به تنهایی خیر نمی‌دهد.

**۵ ـ ﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعينُ﴾.**

با توجه به تقدم «ایاک»، این کار توکل لازم دارد و باید از خدا استمداد کرد و به او توجه داشت. از این رو خواهان باید به خود مراجعه نماید،

چنان‌چه توکل را در خود می‌یابد و می‌تواند از خداوند استعانت بگیرد، آن را انجام دهد وگرنه باید آن را ترک کند؛ چرا که از این آیه بـه دست می‌آید موفقیت تنها با «ایاک» است که بـه دست مـی‌آید و نـه تـنها بـا «نستعین».

۶ ـ ﴿اهْدِنَا الصِّراطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾.

کـار خـوبی است و بـاید احـتیاط کـرد؛ امـا زود نـتیجه نـمی‌دهد؛ «مستقیم»، طولانی بودن و درازمدت بودن کار است و از این که «صراط الذین» آن را وصف می‌کند، کار زود نتیجه نمی‌دهد و دیـربازده است؛ اگرچه کاری بزرگ و مهم است.

۷ ـ ﴿صِراطَ الَّذينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلاَ الضَّالِّينَ﴾.

این کار به اعتبار ذیل آیه، خطرهای زیادی دارد و باید سـعی نـمود خود را به خطر نزدیک نساخت. کار هرچند اهمیت دارد، مخاطرات آن زیاد است؛ چرا که در آن نعمت، اندک به دست می‌آید و گمراهی فراوان رخ می‌دهد.

خصوصیات و صفات افراد، استخاره را متفاوت می‌سازد و از این رو چنین نیست که استخاره‌های کلی هـمیشه مـقرون بـه صـواب و دارای ارزش صدق باشد. تلاش ما در این کتاب این است که خواننده با آگاهی بر قواعد و اصول استخاره و با توانایی بر شیوه‌ی انس با قرآن کریم، با این کتاب الهی صمیمی شود و استخاره بر دل وی الهام گردد. کارشناس و صاحبان نظر در اموری چون: تعبیر خواب و استخاره و احکام شریعت باید مخاطب خود را بشناسند. ما در کتابی با عنوان «فقه نوشت غنا و موسیقی» نوشته‌ایم احکام غنا و موسیقی امری کلی نیست و با توجه به روحیه‌ی مخاطب تغییر می‌کند و فرایند استنباط حکم شـرعی در ایـن گونه مسایل را به تفصیل در آن جا پی گرفته‌ایم. در این جا نیز همان روند

جریان دارد. استخاره، تعبیر خواب و احکام شرعی باید با زندگی‌نامه و بیوگرافی افراد همراه باشد تا کارشناس هر یک از علوم و فنون یاد شده توان پاسخ‌گویی صحیح به مراجعه کننده را داشته باشد. ما این امر را در کتاب «اصول و قواعد تعبیر خواب» نیز به تحقیق گذارده‌ایم و چگونگی تاثیرگذاری ویژگی‌های شخصیت را در تعبیر توضیح داده‌ایم و چنین نیست که با کلی گویی به‌طوری که هم‌اینک مرسوم است نتیجه‌ای به دست آید و در این علوم باید چون دانش پزشکی و طبابت رفتار نمود.

صاحب استخاره با توجه به صفات و باطن خواهان استخاره می‌تواند از آیات این سوره، ده‌ها استخاره‌ی متفاوت به دست دهد و ما تنها برای نمونه، دو گونه‌ی آن را خاطرنشان شدیم. این امر می‌رساند آن‌چه برای استخاره گیرنده مهم است صفا و فهم عطایی و دهشی است که خداوند به انسان می‌بخشد. صاحب استخاره بدون مشاهده‌ی خواهان و با توجهی می‌تواند باطن وی را به دست آورد اما کسی که از علم و هوشمندی در گرفتن استخاره استفاده می‌کند، دیدن خواهان در انتخاب استخاره‌ی درست برای وی بسیار مؤثر است. ما در این کتاب خواهیم گفت کسی که صاحب استخاره نیست در این موارد باید چه رویکردهایی را برگزینند تا به صواب نایل آید و بتواند بهترین استخاره را به خواهان ارایه دهد. برای نمونه، در استخاره‌ی: ﴿**الرحمن الرحیم**﴾ بار نخست گفتیم: این کار خیلی سنگین است و باید در انجام آن عجله کرد و دل توجه می‌داد که باید به «الرحمن» نظر داشت، اما در مرتبه‌ی دوم دل به «الرحیم» حصر توجه می‌نمود و از این رو گفته می‌شود عجله نکنید، کار خوبی است. در ﴿**مالک یوم الدّین**﴾ نیز بار نخست آن را بد دانستیم و گفتیم فایده‌ی آن به دیگری می‌رسد اما در مرتبه‌ی دوم گفتیم می‌شود آن را انجام داد؛ به شرط آن که خیری به دیگران برسانید و برای نمونه،

چیزی را نذر کنید یا کسی را در آن شریک قرار دهید یا گاه از آیه‌ی: «صِراطَ الَّذينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَ لاَ الضَّالِّينَ»، لزوم ترک کار را برداشت می‌کند؛ چرا که دل وی گواهی می‌دهد وی از «ضالین» خواهد شد و این خیر اندک بدون شر بسیار پیش نمی‌آید و گاه می‌گوید می‌توانی آن را انجام دهی اما نتیجه‌ی آن دیرهنگام به دست می‌آید.

برای این آیات می‌توان بیان‌های دیگری نیز داشت و این امر می‌رساند استخاره دانشی حفظی و معلوماتی نیست و مهم‌ترین عامل در داشتن آن، صفا و نیز اعطا و الهامی است که خداوند به انسان می‌دهد و انسی است که وی با قرآن کریم دارد و قرآن کریم در سایه‌ی این انس از او دستگیری می‌کند. این مباحث به‌خوبی روشن می‌سازد که استفاده از آیات قرآن کریم تا چه پایه سنگین، ظریف و حساس است. در واقع دانش استخاره بر سه پایه‌ی اصلی استوار است: صفای باطن، علم و آگاهی به قرآن کریم، قرآن کریم به انسان این مدد را می‌کند تا مؤمن، صفای باطن را حس کند و دریابد آن‌چه را که دیگران نمی‌توانند دریابند.

# سوره‌ی بقره

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحیمِ. الم﴾.**

استخاره‌ی بسم الله به صورت کلی خوب است و سوره‌ای که بسم الله ندارد، مانند سوره‌ی برائت، استخاره‌ی آن خوب نیست اما بسم الله هر سوره با توجه به آیه‌ای که بعد از آن است معنا می‌شود و از این رو بـه اعتبار حروف مقطعه‌ی بعد باید گفت این کار خیلی خوب است، اما در انجام آن باید دقت و توجه کافی را رعایت نمود تا کار به پیچ و خم نیفتد و همواری خود را از دست ندهد.

باید دانست ورود به هر سوره از قرآن کریم موقعیت ویژه‌ای دارد و هر سوره‌ای ورودی ممتاز و متفاوتی از دیگر سوره‌ها دارد. باید دید شروع یک سوره با چه کلمه‌ای است و آن آیه از احکام سخن مـی‌گوید یـا از معارف و در معارف نیز به چه آموزه‌ای اهمیت داده شده است: آیا آیه‌ی شریفه گزاره‌ای عادی و معمولی را بیان می‌دارد یا امری غیر عـادی را. برای نمونه، سوره‌ی توبه شروعی غیر عادی دارد و بدون بسم الله است یا سوره‌ی آل عمران با حروف مقطع آغاز می‌شود که در این صـورت، برداشت معانی از آن سخت‌تر است. باید گفت سوره‌هایی که با حروف مقطع شروع می‌شود در واقع دو سوره است یکی مضمر که همان حروف مقطع است و دیگری سوره‌ای ظاهر که سوره‌ای است که در ادامه‌ی آن

می‌آید و در واقع حروف مقطع سوره‌ای مستقل است که کلید گشایش آن در سوره‌ی بعد آمده است.

اگر در استخاره آیه‌ای آمد که با حروف مقطع شروع می‌شود می‌توان یکی از گزینه‌های زیر را برگزید:

الف) فهم آن مشکل است و بهتر است دوباره استخاره نمود؛

ب) به اعتبار بسم الله خوب است، ولی روند کار پیچیده و مشکل است؛

ج) می‌توان آیه‌ی بعد را ملاک قرار داد که در این سوره خیلی خوب است اما مشکلاتی نیز دارد.

د) آخرین آیه‌ی همین سوره را معیار قضاوت قرار داد؛ زیرا در بسیاری از موارد میان نخستین و آخرین آیه هماهنگی و تطابق خاصی وجود دارد بجز در چند سوره که چگونگی آن در بیان استخاره‌ی آیات نخست سوره‌های مربوط مشخص خواهد گردید.

بر این اساس، استخاره‌ی آیه‌ی شریفه چنین است: بسیار خوب اما سنگین است و باید با احتیاط پیش رفت تا دچار پیچ و خم نگردید.

**۲ ـ ﴿ذٰلِكَ الْكِتابُ لا رَيْبَ فيهِ، هُدىً لِلْمُتَّقينَ﴾.**



این آیه با توجه به فراز ﴿**هُدىً لِلْمُتَّقينَ**﴾ و نیز ﴿**لا ریب فیه**﴾ تنها برای انسان‌های متقی که حسن نیت و صفا و صداقت دارند خیلی خوب است اما کسانی که چنین نباشند از این کار زیان می‌بینند. برای نمونه، چنان‌چه کسی بخواهد با دیگری شریک شود و در شراکت با او حیله‌گری را پیشه کند، این کار بد است.

**۳ ـ ﴿الَّذينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ، وَيُقيمُونَ الصَّلاةَ، وَمِمَّا رَزَقْناهُمْ يُنْفِقُونَ﴾.**

با توجه به لزوم ایمان به غیب و گزاردن نماز و انفاق برای مؤمنان، باید گفت این کار زحمت و رنج فراوان می‌طلبد و سنگین است. هم‌چنین

از: ﴿وَمِمَّا رَزَقْناهُمْ ينْفِقُونَ﴾ دانسته می‌شود که باید نتیجه‌ای که از این کار به دست می‌آید را با دیگران تقسیم کرد و برای نمونه، زکات یا خمس مالی که به دست می‌آید پرداخت شود یا صدقه و نذری داده شود و خیری از آن به دیگران برسد تا نتیجه‌ی آن دایمی گردد و بهره‌وری تمام شخصی از آن مذموم است. ﴿وَيقيمُونَ الصَّلاةَ﴾ نیز می‌رساند این کار ایستادگی و بردباری را می‌طلبد؛ چرا که اقامه‌ی نماز امری سنگین است و کار بدون آن به نتیجه نمی‌رسد. پس این کار با رعایت دو شرط گفته شده بسیار خوب است و هر یک از این دو شرط که نادیده گرفته شود، فرجام کار را با شکست روبه‌رو می‌کند.

۴ـ ﴿وَالَّذينَ يؤْمِنُونَ بِما أُنْزِلَ إِلَيكَ، وَما أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ، وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يوقِنُونَ﴾.

این کار نتیجه‌ای بسیار عالی و مستمر و دایمی دارد؛ چرا که از گذشته شروع شده و تا حال ادامه دارد و همین امر روند طولانی آن را می‌رساند. هم‌چنین کاری که قرار است انجام شود امر تازه‌ای نیست و دارای زمینه‌ی قبلی است و ریشه در جریانی در گذشته دارد.

۵ـ ﴿أُولئِكَ عَلی هُدیً مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾.

«اولئک» می‌رساند که این کار بسیار مهم است و اموری چون ازدواج یا رفتن به جبهه‌های دفاع مقدس یا تأسیس کارخانه را در بر می‌گیرد. نتیجه‌ی این کار خوب است و باید انجام آن را بی‌درنگ و به سرعت شروع نمود.

۶ـ ﴿إِنَّ الَّذينَ كَفَرُوا سَواءٌ عَلَيهِمْ ءَ أَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لا يؤْمِنُونَ﴾.

خوب نیست. این کار به هیچ وجه نتیجه نمی‌دهد. خواهان نصیحت خیرخواهانه‌ی دیگران را نمی‌پذیرد.

۷ ـ ﴿خَتَمَ اللَّهُ عَلى قُلُوبِهِمْ وَعَلى سَمْعِهِمْ وَعَلى أَبْصارِهِمْ غِشاوَةٌ، وَلَهُمْ عَذابٌ عَظيمٌ﴾.

بسیار بد است و نه تنها به نتیجه‌ای نمی‌رسد، بلکه هم ضرر مادی دارد و هم ضرر معنوی. فراز ﴿**عذاب عظیم**﴾ می‌رساند به گناهی مبتلا می‌شود که عذاب و فساد در پی دارد و ﴿**ختم اللّه علی قلوبهم**﴾ می‌رساند وی در این کار آشفته می‌شود.

۸ ـ ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَما هُمْ بِمُؤْمِنِينَ﴾.

خواهان با افرادی رو به‌رو می‌شود که درکار جدی نیستند و از این رو اگر استخاره برای کاری مشارکتی و جمعی مانند ازدواج باشد خوب نیست و فراز ﴿**ما هم بمؤمنین**﴾ بر این گونه ظاهرسازی دلالت دارد.

۹ ـ ﴿يُخادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذينَ آمَنُوا، وَما يَخْدَعُونَ إِلاَّ أَنْفُسَهُمْ، وَما يَشْعُرُونَ﴾.

خوب نیست. در این کار درگیری وجود دارد و پایان آن به عناد می‌کشد.

۱۰ ـ ﴿في قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزادَهُمُ اللَّهُ مَرَضاً وَ لَهُمْ عَذابٌ أَليمٌ بِما كانُوا يَكْذِبُونَ﴾.

این آیه با دو آیه‌ی پیشین معنا می‌شود و در نتیجه چنین تفسیر می‌شود با آن که شروع کار خوب است اما رفته رفته به بدی می‌گراید و در پایان، بسیار بد می‌شود.

۱۱ ـ ﴿وَإِذا قيلَ لَهُمْ لا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قالُوا إِنَّما نَحْنُ مُصْلِحُونَ﴾.

خوب نیست و با افرادی مدعی، فاسد، متکبر یا مردم‌آزار رو به‌رو می‌شوید. افرادی که به هیچ وجه حاضر نیستند به بدی و مردم‌آزاری خود اقرار کنند.

۱۲ ـ ﴿أَلا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ، وَلكِنْ لا يَشْعُرُونَ﴾.

با انسان‌های نادان رو به‌رو می‌شوید و از این رو خوب نیست.

۱۳ ـ ﴿**وَإِذا قيلَ لَهُمْ آمِنُوا كَما آمَنَ النّاسُ قالُوا أَ نُؤْمِنُ كَما آمَنَ السُّفَهاءُ أَلا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهاءُ وَلكِنْ لا يَعْلَمُونَ**﴾.

به هیچ وجه خوب نیست. در این کار کسانی شرکت یا دخالت می‌کنند که به خواهان به دید تحقیر نگاه می‌کنند.

۱۴ ـ ﴿**وَإِذا لَقُوا الَّذينَ آمَنُوا قالُوا آمَنَّا، وَإِذا خَلَوْا إِلى شَياطينِهِمْ قالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّما نَحْنُ مُسْتَهْزِؤُنَ**﴾.

تعدد استفاده از ماده‌ی «قول» نشان می‌دهد در این کار گفت‌وگو و درگیری وجود دارد و به اختلاف و آبروریزی می‌انجامد. در این سه آیه آمده است: ﴿**إذا قيل**﴾، ﴿**قالوا**﴾، ﴿**قلنا**﴾، ﴿**قلت**﴾، آیاتی که این گونه است، درگیری دارد. افزوده بر این، در این کار سلب توفیق وجود دارد.

۱۵ ـ ﴿**اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَ يَمُدُّهُمْ فى طُغْيانِهِمْ يَعْمَهُونَ**﴾.

اقدام به این کار بد است. لازم است ترک شود؛ زیرا انجام گرفتن آن موجب سلب توفیق است، ﴿**في طغيانهم يعمهون**﴾ علامت مشکلی است که چاره‌ی آن از دست انسان خارج است و شخص به آن گرفتار می‌شود.

۱۶ ـ ﴿**أُولئِكَ الَّذينَ اشْتَرَوُا الضَّلالَةَ بِالْهُدى فَما رَبِحَتْ تِجارَتُهُمْ، وَما كانُوا مُهْتَدينَ**﴾.

این کار نه تنها خیر و سودی ندارد بلکه ضرر هم دارد و کار به سرانجام نمی‌رسد.

۱۷ ـ ﴿**مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ ناراً، فَلَمَّا أَضاءَتْ ما حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ، وَتَرَكَهُمْ في ظُلُماتٍ لا يُبْصِرُونَ**﴾.

خوب نیست. چنان‌چه این کار ترک نشود، خواهان در دام حیله‌ها و حقه‌های دیگری گرفتار می‌شود و سبب غفلت وی می‌گردد. ﴿**وَتَرَكَهُمْ في ظُلُماتٍ لا يُبْصِرُونَ**﴾ دلالت دارد که این کار هیچ گونه خیری ندارد.

۱۸ ـ ﴿صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لا يَرْجِعُونَ﴾.

اقدام به این کار افزوده بر این که پشیمانی دارد، هیچ خیر و نیکی نیز در آن نیست و ﴿فَهُمْ لا يَرْجِعُونَ﴾ بر خیر نداشتن آن اشاره دارد.

۱۹ ـ ﴿أَوْ كَصَيِّبٍ مِنَ السَّماءِ فيهِ ظُلُماتٌ وَ رَعْدٌ وَ بَرْقٌ يَجْعَلُونَ أَصابِعَهُمْ فى آذانِهِمْ مِنَ الصَّواعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ، وَاللَّهُ مُحيطٌ بِالْكافِرينَ﴾.

در این کار خطر بزرگی وجود دارد و انجام آن سبب پشیمانی می‌شود؛ ندامتی که هیچ راه بازگشتی در آن نیست و ﴿وَاللَّهُ مُحيطٌ بِالْكافِرينَ﴾ بر بازگشت‌ناپذیر بودن و بن‌بست آن اشاره دارد. «صیب» و «رعد» و «برق» بر داشتن خطرهایی نظیر مرگ، زندان و تصادف دلالت دارد. از این رو چنان‌چه خواهان قصد مسافرت را دارد، از آن منصرف شود و در صورتی که چاره‌ای از انجام آن ندارد، پیش از رفتن صدقه دهد؛ هرچند ممکن است باز بدی آن را ببیند.

۲۰ ـ ﴿يَكادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصارَهُمْ، كُلَّما أَضاءَ لَهُمْ مَشَوْا فيهِ، وَإِذا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قامُوا، وَلَوْ شاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصارِهِمْ، إِنَّ اللَّهَ عَلى كُلِّ شَيْءٍ قَديرٌ﴾.



این کار هم خطر دارد و هم خواهان در انجام آن درمانده می‌شود و نمی‌تواند آن را به فرجامی نیک برساند. یأس و ورشکستگی از آثار آن است. البته، ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلى كُلِّ شَيْءٍ قَديرٌ﴾ می‌رساند در پایان این کار خیری است اما روشن نیست نصیب چه کسی می‌شود. این فراز بر قهر خداوند دلالت ندارد؛ چرا که شامل مؤمنان و اولیای خدا نیز می‌شود و در واقع باید توجه داشت هرکار بدی ممکن است راه گریز و فراری داشته باشد. اگر خواهان به انجام این کار مجبور است، ابتدا صدقه دهد و سپس با احتیاط و دقت بر عملی نمودن آن اقدام کند و در صورت امکان، برای خود شریک بگیرد. همین فراز می‌رساند گاه کاری که بد است ممکن

است برای کسی در پایان آن به خوبی گراید و این صاحب استخاره است که می‌تواند مورد آن را به دست آورد. عالمان به استخاره نیز در صورتی که در آیه به تحیر افتادند، باید استخاره‌ی دیگری بنمایند.

**۲۱ ـ ﴿يا أَيُّهَا النَّاسُ، اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذي خَلَقَكُمْ، وَالَّذينَ مِنْ قَبْلِكُمْ، لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾.**

**۲۲ ـ ﴿الَّذي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِراشاً، وَالسَّماءَ بِناءً، وَأَنْزَلَ مِنَ السَّماءِ ماءً، فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَراتِ رِزْقاً لَكُمْ، فَلا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْداداً وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾.**

آیه‌ی بیست و یکم و بیست و دوم از آیات مجموعی است. در تجوید نیز وقف بر آیه‌ی نخست ممنوع است. استخاره‌ی این آیه بسیار خوب است؛ زیرا در آن از هیأت «امر» استفاده شده و امر آن نیز به انجام کار نیک؛ یعنی عبادت است و «اعبدوا» در ابتدای آن است، از این رو نباید آن را ترک کرد یا انجام آن را تاخیر انداخت. برای ترک این کار نمی‌توان استخاره گرفت. انجام آن نیز نیاز به تهیه‌ی هیچ گونه مقدمه‌ای ندارد. ﴿**يا ايّها النّاس**﴾ و نیز ﴿**ربّكم الذى خلقكم والذين من قبلكم**﴾ می‌رساند این کار نفعی همگانی و مردمی دارد و نیز انجام آن در توان هر کسی است. در این کار با توجه به فراز ﴿**وَأَنْزَلَ مِنَ السَّماءِ ماءً، فَأَخْرَجَ...**﴾ وسعت و گشایش است و از این رو برای انجام انواع معاملات و همین‌طور برای ازدواج بسیار عالی است و چنان‌چه برای ازدواج باشد، فرزند خوبی نصیب آنان می‌شود. ﴿**لعلّكم تتّقون**﴾ نشانه‌ی این است که اگر کسی این کار را انجام نداد به عوارضی سوء دچار می‌شود. ﴿**فلا تجعلوا للّه أندادا**﴾ می‌رساند کفران نعمت خواهان قهری است و از این رو باید مراقب بود؛ هرچند چنین کفرانی به این کار ضرری وارد نمی‌آورد؛ چرا که خواهان در هر کار دیگری نیز ممکن است به کفران نعمت دچار شود و کفران نعمت وی برآمده از این کار نیست.

﴿**الَّذي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِراشاً**﴾: امور گفته شده در این فراز و فرازهای بعد کلی است و به گروهی ویژگی ندارد و مؤمن و فاسق را در بر می‌گیرد و بر توسعه و گشایش کار دلالت دارد و ﴿**لكم**﴾ می‌رساند بر جمع و گروهی مؤثر است.

**۲۳ ـ ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ في رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنا عَلى عَبْدِنا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ، وَادْعُوا شُهَداءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ، إِنْ كُنْتُمْ صادِقِينَ﴾.**

این آیه با آیه‌ی بعد، یک آیه‌ی استخاره است و هر دو را باید در استخاره در نظر داشت.

این کار بد است و نباید آن را انجام داد و چنان‌چه پیش از این برای انجام آن اقدامی شده است نباید آن را پی گرفت و ادامه داد؛ چرا که این عمل به نتیجه نمی‌رسد و با استمرار آن، ضررهای جبران‌ناپذیری دارد و چنان‌چه حتی شروع خوبی داشته باشد، در ادامه به بدی می‌گراید، از همین رو باید آن را دیگر ادامه نداد. ابتدایی نبودن این کار از فراز ﴿**وَإِنْ كُنْتُمْ في رَيْبٍ**﴾ دانسته می‌شود. این فراز می‌گوید خواهان خود به ضرر دچار شده و چنان‌چه به ﴿**مِمَّا نَزَّلْنا عَلى عَبْدِنا**﴾ توجه شود، به دست می‌آید هرچند دیگری این کار را انجام داده و برای وی خوب بوده است، اما انجام آن برای خواهان ضرر دارد. چگونگی این امر را صاحب استخاره تشخیص می‌دهد و عالمان به استخاره تنها می‌توانند به بد بودن و نتیجه نداشتن آن اشاره کنند. در این آیه هرچند امر ﴿**فأتوا**﴾ آمده، تهدید آیه‌ی بعد مانع از توجه به آن می‌شود.

**۲۴ ـ ﴿فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكافِرينَ﴾.**

این آیه با آیه‌ی پیشین یک آیه‌ی استخاره است. انجام این کار با توجه به تهدید پایانی آن بسیار بد و خطرناک است. فراز ﴿**أُعِدَّتْ لِلْكافِرينَ**﴾

می‌گوید خواهان به این استخاره عمل نمی‌کند و کار خود را عملی خواهد کرد. البته این نکته را نباید به خواهان گفت؛ چرا که این کار تصرف و دخالت در امور مردم است که جایز نیست. ارشاد و راهنمایی نباید به تجاوز و دخالت بینجامد. هم‌چنین نباید چنین برداشت‌هایی را غیبی دانست و بر آن بود تا خود را با طرح چنین مسایلی بزرگ جلوه داد؛ چرا که در این صورت از گروه ظالمان می‌شود و قرآن کریم با او مقابله خواهد کرد.

**۲۵ ـ ﴿وَبَشِّرِ الَّذينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْري مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهارُ كُلَّما رُزِقُوا مِنْها مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقاً قالُوا هذَا الَّذي رُزِقْنا مِنْ قَبْلُ، وَأُتُوا بِهِ مُتَشابِهاً، وَلَهُمْ فيها أَزْواجٌ مُطَهَّرَةٌ، وَهُمْ فيها خالِدُونَ﴾.**

این آیه بشارت به خیر و نیکی می‌دهد و می‌رساند کاری نیک که خواهان انتظار آن را ندارد برای وی پیش خواهد آمد انجام این کار بسیار عالی است. هرچند این آیه با واو عاطفه شروع شده، اما خواننده باید ببیند مستقل بودن این آیه بر دل وی برات می‌شود یا خیر، و به همان عمل نماید. چنان‌چه به آیه‌ی پیشین عطف شود با توجه به این که آیه‌ی گذشته وعید عذاب می‌داد و می‌فرمود که برای کافران عذاب فراهم شده استخاره‌ی آن چنین است که وی پیش از این کاری انجام داده که خیری از آن ندیده و خداوند می‌خواهد با عملی کردن این کار، عطا و بخششی به او کند تا ضرر پیشین جبران شود. در صورتی که این آیه به پیش از خود ارتباطی نداشته باشد از ﴿**بشّر**﴾ فهمیده می‌شود که کاری شیرین و نتیجه‌ای غیر قابل انتظار مانند اعطای فرزند یا ازدواج برای وی پیش خواهد آمد. باید دانست امور غیر منتظره بر دوگونه است: یکی کارهایی است که بر زحمت و تلاش فرد وابسته است و دیگر، اموری که بدون هیچ گونه تلاشی ایجاد می‌شود. رسیدن به شیرینی و خیر این کار بدون

تحمل زحمت و داشتن همت ممکن نیست و ﴿**عملوا الصالحات**﴾ بر آن دلالت دارد. ﴿**جنّات تجري من تحتها الأنهار**﴾ می‌گوید خیراتی که بـه او می‌رسدگوارا، تدریجی و همیشگی است. ﴿**تجري**﴾؛ تدریجی بودن آن را می‌رساند. ﴿**الانهار**﴾ دلالت دارد که خیرات این کـار رونـده است و بـه دیگران نیز می‌رسد. ﴿**ازواج**﴾ اشعار دارد که مقدمات لازم برای عـملی شدن این کار بدون مشکل و گرفتاری فراهم می‌شود، نـه آن کـه بـرای ازدواج است و واژه‌های قرآنی در هر علمی اصطلاح خاص خود را دارد و نباید از این معنا غافل بود. ﴿**خالدون**﴾ به این معناست که خیرات آن ماندگار است و بر فرض، چنان‌چه استخاره برای ازدواج باشد، فرزندانی صالح برای خواهان پدید خواهد آمد، بدون آن که نیاز به مواظبت داشته باشند.

نتیجه این که، این استخاره ازکاری بشارتی و خیر که خیر آن‌استمراری است و نیاز به زحمت دارد و نیزگوارا و حلال است حکایت می‌کند.

باید دانست زحمت داشتن کار و لزوم انجام اعمالی خاص بـا نـبود مشکل و گرفتاری در این کار منافاتی ندارد.

**۲۶ ـ ﴿إِنَّ اللهَ لا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلاً ما بَعُوضَةً فَما فَوْقَها، فَأَمَّا الَّـذينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ، وَأَمَّا الَّذينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ ماذا أَرادَ اللَّهُ بِهذا مَثَلاً يُضِلُّ بِهِ كَثيراً، وَيَهْدي بِهِ كَثيراً، وَما يُضِلُّ بِهِ إِلَّاالْفاسِقينَ﴾.**

در این آیه از پشه که کوچک است سخن گفته شده امـا چـون «فـما فوقها» دارد نمی‌توان کار را کوچک دانست و این کار با آن که ممکن است کاری بزرگ و مهم و از نظر تبلیغی، چشم‌گیر باشد، ظاهر خوشی ندارد و از این رو استخاره‌ی آن به صورت عموم متوسط است اما بـه صـورت خـصوص، بـاید دیـد خـواهـان چگـونه فـردی است. ﴿**مـثلاً**﴾ مـفعول ﴿**يضرب**﴾ است و ﴿**ما**﴾ می‌تواند صفت و ﴿**بعوضةً**﴾ بدل باشد.

از ﴿**فأمّا الذين آمنوا**﴾ فهمیده می‌شود چنان‌چه خواهان اهل کوشش و جدیت در کار باشد، خوب است، ولی اگر کار را محکم دنبال نکند یا فردی خجالتی باشد خوب نیست. برای نمونه، چنان‌چه بخواهد طلبه شود و در زمان طلبگی به دنیاطلبی یا عافیت طلبی دچار شود، استخاره برای وی خوب نیست و صاحب استخاره در این موارد به قلب خود مراجعه می‌کند و چنان‌چه خواهان را فردی متظاهر، خودنما یا اهل دنیا بیابد باید به وی بگوید بد است و در غیر این صورت، با داشتن جدیت، خوب است. ﴿**وَما يُضِلُّ بِهِ إِلاّ الْفاسِقينَ**﴾ دلالت دارد گروهی که در کار خود جدی نیستند یا اهل عافیت و دنیاطلبی می‌باشند افراد بسیار بدی هستند و آنان هستند که گمراه می‌شوند. برای نمونه، کسی که می‌خواهد طلبه شود در صورتی که عافیت طلب باشد باعث بی‌دینی و گمراهی مردم می‌شود و در تبلیغ، چنان‌چه امور مادی را در نظر داشته باشد و مردم از او به گرمی استقبال نکنند با آبروریزی موجب قطع طریق حق خواهد شد. یا کار وی چنان‌چه امر دیگری باشد، به قطع رحم می‌انجامد. دو فراز ﴿**يَقْطَعُونَ ما أَمَرَ اللَّهُ**﴾ وَ ﴿**يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ**﴾ می‌رساند چنین افرادی به‌جای این که مردم را به خداوند متعال دلگرم و متصل نمایند و آنان را به او بخوانند، مردم را از خداوند می‌رهانند. چنان‌چه این آیه برای کارهای قضایی باشد، خوب نیست و برای نمونه، وی در قضاوت عجولانه و شتاب‌زده عمل می‌کند و یا در کارهای اجتماعی به گناه آلوده می‌شود و یا به مردم سوء ظن پیدا می‌کند.

**۲۷ ـ ﴿الَّذينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ ميثاقِهِ وَيَقْطَعُونَ ما أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولئِكَ هُمُ الْخاسِرُونَ﴾.**

خوب نیست و هیچ خیری در آن وجود ندارد و نابسامانی و به هم‌ریزی در آن است.

۲۸ ـ ﴿كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْواتاً فَأَحْياكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾.

۲۹ ـ ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ ما فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً ثُمَّ اسْتَوى إِلَى السَّماءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَماواتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾

این دو آیه، یک آیه‌ی استخاره است. اشارات این دو آیه به شرح ذیل است:

﴿**كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْواتاً**﴾: کار دارای پیشینه است و چنین نیست که به صورت ابتدایی شروع شود و مصلحتی نیز در آن نبوده و به کفران نعمت انجامیده است. باید دقت داشت که کفران نعمت یا علمی است یا عملی. کفران علمی انجام‌کار بدون تحقیق، مشورت و دقت لازم است.

در صورتی که ﴿**كيف تكفرون باللّه**﴾ در دل خواننده برجسته شود به این معناست که با همه‌ی انعطاف‌پذیری که در کار وجود دارد، معلوم نیست خواهان بتواند در انجام آن موفق شود و کار را به پایان رساند.

﴿**ثم**﴾: داشتن گره را می‌رساند و هرچه به تکرار آن افزوده شود بر داشتن زحمت بیش‌تر و مشکلات فراوان دلالت دارد. هم‌چنین این کار بدون کمک دیگران، یا گرفتن وام، شریک یا مشاور عملی نمی‌شود.

﴿**ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ**﴾ ممکن است خواهان به هنگام پرداختن به این کار بمیرد یا در راه بماند و از این رو باید کار را به دیگری واگذار کند و خود را کنار بکشد.

﴿**هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ ما فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً**﴾: استخاره با حفظ شرایطی که گفته شد با آن که ظاهر خوشی ندارد اما نباید تنها ظاهر آن را دید، بلکه این کار بسیار خوب است تا جایی که شاید به نعمتی فراوان برسد و تمامی زحمت‌ها و خسارت‌های پیشین جبران شود. این آیه می‌رساند

خواهان کار خود را کم اهمیت گرفته است و بهای لازم را به آن نمی‌دهد. هم‌چنین هرچند این کار زحمت و سختی دارد نباید آن را ترک کند، اما با این وجود، نتیجه‌ی آن محدود است.

﴿**ثُمَّ اسْتَوى إِلَى السَّماءِ**﴾: در صورتی که کار به نتیجه برسد، دامنه‌ی آن توسعه می‌یابد و واژه‌ی ﴿**السماء**﴾ کشش‌دار بودن و توسعه‌پذیر بودن آن را می‌رساند و نه آن که وی بر آسمان بر شود. اگر از هفت آسمان نام برده شود، بر بسیاری توسعه‌پذیر بودن آن دلالت دارد.

﴿**وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَليمٌ**﴾: خداوند تبارک و تعالی به این کار نظر دارد و از آن پشتیبانی و حمایت می‌کند.

همان‌گونه که گفته شد این دو آیه، یک آیه‌ی استخاره است که دو مضمون متفاوت دارد و باید دید آیه‌ی اولی بر دل صاحب استخاره برات می‌شود یا آیه‌ی دوم، اما عالمان به استخاره در چنین استخاره‌هایی لازم است دو رکعت نماز بگزارند تا به نتیجه‌ی نهایی دست یابند یا استخاره‌ی دیگری بگیرند که چگونگی آن در جلد نخست گذشت.

**۳۰ـ ﴿وَإِذْ قالَ رَبُّكَ لِلْمَلائِكَةِ إِنِّي جاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَليفَةً، قالُوا أَ تَجْعَلُ فيها مَنْ يُفْسِدُ فيها وَيَسْفِكُ الدِّماءَ، وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ، قالَ إِنِّي أَعْلَمُ ما لا تَعْلَمُونَ﴾.**

آیه‌ی سی تا سی و نهم از آیات مجموعی است و همه‌ی آن یک استخاره را می‌رساند و همه‌ی آن یک ماجرا دارد؛ همان‌طور که هر یک به تنهایی و نیز گاه دو آیه از آن به صورت مجموعی نیز معنایی دارد و صاحب استخاره باید تشخیص دهد آیا مجموع آن برای خواهان است یا هریک از آیات به تنهایی. در این آیات، خداوند، آدم، فرشتگان، شیطان و زمین حضور دارد و بر وجود اختلاف شدید دلالت دارد و هرچه بر تعداد این گروه‌ها افزوده شود، اختلاف آن شدیدتر می‌گردد.

با توجه به اختلاف جمعی در این آیه، ظاهر این کار چنین است که در آن نوعی اشکال حقوقی پیشامد می‌کند و برای گریز از آن باید هر گونه توافقی مکتوب گردد و به امضا و ثبت رسد اما در صدر و ذیل آن از خداوند و فرشتگان یاد می‌شود که بر غیر عادی بودن باطن کار و پیشرفت آن دلالت دارد و نباید به سبب اختلاف و پیشامد حادثه‌ای ناگوار از آن دست برداشت.

﴿**قال ربّك للملائكة**﴾ بر وجود نوعی اشکال در کار دلالت دارد و از این رو نباید بدون ثبت و سند با آن مواجه شد.

﴿**جاعل في الأرض خليفة**﴾: حادثه و مشکلی در کار رخ می‌دهد که رفع آن در آینده به سند نیاز دارد، از این رو کار نباید شفاهی باشد.

﴿**قالَ إِنِّي أَعْلَمُ ما لا تَعْلَمُونَ**﴾: این کار داری باطن و ماورایی است که خواهان از آن آگاهی ندارد و از این رو خواهان نباید تنها مشکلات ظاهر کار را ببیند و باید آن کار را پی بگیرد.

﴿**وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ**﴾: هر چند در این کار درگیری است اما نباید خود را به آن درگیری‌ها مشغول داشت و کار بدون پرداخت به آن نیز پیش می‌رود.



این استخاره به اعتبار ذیل و صدرش بسیار عالی است.

توجه به ﴿**مَنْ يُفْسِدُ فيها وَيَسْفِكُ الدِّماءَ**﴾ بد بودن کار را می‌رساند و به اعتبار ﴿**وَإِذْ قالَ رَبُّكَ**﴾ و نیز ﴿**قالَ إِنِّي أَعْلَمُ ما لا تَعْلَمُونَ**﴾ می‌توان آن را عالی دانست و به اعتبار ﴿**جاعل في الأرض خليفة**﴾ حادثه‌ای ناگوار پیشامد می‌کند و از این رو ترک آن بهتر است. تشخیص این موارد با صاحب استخاره است. وی با صفای باطن یا تجربه و مؤانست با آیات الهی و حس تیزی که در گرفتن الهام دارد تشخیص می‌دهد که کدام فراز آیه مربوط به خواهان است. استخاره با قرآن، کریم کاری بسیار ظریف و

باریک است و استخاره کننده باید چنان به خدا توکل داشته باشد تا وقتی چیزی به ذهن وی می‌نشیند، آن را با آسودگی خاطر و بدون دغدغه بیان دارد.

۳۱ ـ ﴿**وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْماءَ كُلَّها، ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلائِكَةِ فَقالَ أَنْبِئُوني بِأَسْماءِ هؤُلاءِ إِنْ كُنْتُمْ صادِقِينَ**﴾

۳۲ ـ ﴿**قالُوا: سُبْحانَكَ لا عِلْمَ لَنا إِلاّ ما عَلَّمْتَنا، إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ**﴾.

این دو آیه، یک آیه‌ی استخاره است و اشارات آن به شرح ذیل است:

﴿**وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْماءَ كُلَّها**﴾: این کار خیرات معنوی دارد و خیر آن نیز بسیار است. دو واژه‌ی علم و اسماء به این نکته اشاره دارد.

﴿**ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلائِكَةِ**﴾: این کار مخاطب دارد و جمعی است و نه فردی و میان افرادی مشترک است؛ همانند شرکت، ازدواج، معامله یا دانش‌اندوزی و تعلیم دیدن پیش دیگران. هم‌چنین این کار دارای رقیب است و از این رو سرعت عمل درکار و قدرتی عمل نمودن حایز اهمیت است. برای نمونه چنان‌چه این کار، سرمایه‌گذاری در بورس باشد، چنان‌چه خواهان سرمایه‌ی کمی داشته باشد نباید آن را انجام دهد، اما برای فردی سرمایه‌دار خوب است.

﴿**فَقالَ أَنْبِئُوني بِأَسْماءِ هؤُلاءِ**﴾: در این کار حسادت، درگیری و دشمنی رخ می‌دهد. البته، ملایکه از این عیوب پاک هستند اما استخاره اصطلاح ویژه‌ی خود را دارد و خواهان در مورد کار خود که امری معنوی است مورد غبطه و حسد واقع می‌شود.

﴿**قالُوا: سُبْحانَكَ لا عِلْمَ لَنا**﴾: درست است که این کار خالی از حسادت و درگیری نیست، اما به نفع خواهان نتیجه می‌دهد و آیه‌ی دوم فرجام استخاره‌ی آیه‌ی نخست است.

ممکن است به دل صاحب استخاره فراز ﴿**فَقالَ أَنْبِئُوني بِأَسْماءِ هؤُلاءِ**﴾

برجسته شود و خواهان را از انجام کار باز دارد؛ زیرا می‌داند این کار به دست او به اتمام نمی‌رسد؛ چرا که قول در این آیه علامت درگیری است و ممکن است کار به دادگاه کشیده شود و وی نتواند حقانیت خود را ثابت کند و «**ثم**» علامت وجود گره و مشکل در کار و «**هؤلاء**» نشانه‌ی شلوغی آن است. هم‌چنین ممکن است به دل صاحب استخاره برات شود که خواهان می‌تواند از عهده‌ی انجام آن بر آید، بر این اساس صاحب استخاره می‌بیند چه چیزی به او الهام می‌شود و به دلش می‌نشیند. چنین موارد پیچیده و رازآلودی آموزشی نیست و تنها در توان صاحب استخاره و اهل باطن است که چگونگی آن را تعیین می‌کند.

۳۳ـ «**قالَ: يا آدَمُ، أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمائِهِمْ، فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمائِهِمْ قالَ أَ لَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّماواتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ ما تُبْدُونَ وَما كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ**».

«**أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمائِهِمْ**» امر به کار خیر و معنوی نشانه‌ی خوب بودن بسیار آن است. «**بِأَسْمائِهِمْ**»: این کار دارای کد، برنامه و متد خاصی برای اجرایی شدن است و باید آن را لحاظ نمود و این کار به صورت عادی و معمولی انجام نمی‌شود. هم‌چنین این کار فردی و بسیط نیست، بلکه غیری و جمعی است. «**قالَ أَ لَمْ أَقُلْ لَكُمْ**» آیا به شما نگفتم که توان این کار را ندارید، در کار مورد نظر زمینه‌ی چالش و تحدی وجود دارد و باید قدرت تحمل خواهان بالا باشد، اما «**وَأَعْلَمُ ما تُبْدُونَ وَما كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ**» می‌رساند این کار به فرجام و نتیجه می‌رسد. هم‌چنین این کار برای همیشه پنهان نمی‌ماند و سرانجام ظاهر می‌شود و نیز در آن تبدیل و جابجایی وجود دارد.

صاحب استخاره گاه به لحاظ «**أَ لَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي**» می‌گوید کار خوب نیست و نباید آن را انجام داد و با لحاظ «**أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمائِهِمْ**» و بدون اعتبار کد و برنامه‌ی خاصی که نیاز دارد آن را خوب می‌داند و به اعتبار آن و

لحاظ خصوصیت و ضعف خواهان، وی را از انجام آن حذر می‌دهد و این انس و الفت صاحب استخاره با آیات قرآن کریم است که نظر نهایی را به دل او الهام می‌کند.

**۳۴ ـ ﴿وَإِذْ قُلْنا لِلْمَلائِكَةِ اسْجُدُوا لآدَمَ فَسَجَدُوا إِلّاَ إِبْلِيسَ أَبى وَاسْتَكْبَرَ وَكانَ مِنَ الْكافِرِينَ﴾.**

در این آیه امر وجود دارد، از این رو باید آن را انجام داد. **﴿اسْجُدُوا﴾** امر به سجده است و سجده به کار خوب و خیر معنوی اشاره دارد. اگر به‌جای سجده به قیام امر شده بود، زندگی دنیوی را معنا می‌داد. سجده نشانگر فروتنی و خیرات معنوی است.

**﴿فَسَجَدُوا إِلّاَ إِبْلِيسَ﴾**: ترک این کار خیلی بد است و خواهان لازم است پی گیر کار باشد.

**﴿وَكانَ مِنَ الْكافِرِينَ﴾**: انجام کار با زیان و خسران همراه است. به طور کلی هر آیه‌ای که در آن از «کفر» و مشقات آن استفاده شده، بر زیان باری آن دلالت دارد.

با توجه به تقابل صدر و ذیل آیه‌ی شریفه، نتیجه‌ی کار خوب نیست و ذیل بر صدر آن حاکم است.

**۳۵ ـ ﴿وَقُلْنا: يا آدَمُ، اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ، وَكُلا مِنْها رَغَداً حَيْثُ شِئْتُما، وَلا تَقْرَبا هذِهِ الشَّجَرَةَ، فَتَكُونا مِنَ الظّالِمِينَ﴾.**

**۳۶ ـ ﴿فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطانُ عَنْها، فَأَخْرَجَهُما مِمّا كانا فيهِ، وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ، وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتاعٌ إِلى حينٍ﴾**

این دو آیه یک آیه‌ی استخاره است و چنان‌چه آیه‌ی نخست آمد، آن را باید با آیه‌ی دوم معنا نمود. در این کار فتنه‌گری وجود دارد و چنان‌چه بتوان فتنه‌گران آن را کنترل کرد، می‌شود آن را انجام داد.

**﴿قُلْنَا﴾**: اخبار از گذشته است و بر پیشینه و سابقه داشتن این کار

دلالت دارد که با مشکلی رو به‌رو شده است و خالی از اختلاف و درگیری نیست و خواهان درصدد عیب‌یابی و رفع نواقص آن است.

﴿**اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ**﴾: خواهان دارای شریک است.

﴿**وَكُلا مِنْها رَغَداً حَيْثُ شِئْتُما**﴾: چنان‌چه پیش از این، ضرری متوجه خواهان در انجام این کار شده است، اشکال ندارد و آن خسارت جبران می‌شود.

﴿**وَلا تَقْرَبا هذِهِ الشَّجَرَةَ**﴾: این کار دارای خطرهایی است.

﴿**فَتَكُونا مِنَ الظَّالِمِينَ**﴾: تنها کسی از عهده‌ی انجام این کار بر می‌آید که قدرت و درایت داشته باشد وگرنه آسیب می‌بیند.

﴿**فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطانُ**﴾: با توجه به این که شیطان در فراز ﴿**فَأَخْرَجَهُما مِمَّا كانا فيهِ**﴾ فاعل اخراج است و خود در بهشت نبوده، وی فتنه‌گر بوده و از این رو کسی در این کار فتنه‌انگیزی می‌کند و او نیاز به کنترل دارد و خواهان نمی‌تواند به تنهایی از عهده‌ی این کار برآید و در جای نامناسبی قرار می‌گیرد که برای گریز از آن باید صدقه دهد یا در انجام آن مشاوره نماید و یا خواهان فردی زیرک و قدرتمند باشد. برای نمونه، چنان‌چه مورد آن ازدواج است و در مورد شخصیت داماد یا عروس به بدی یاد کرده‌اند، باید دوباره در جای مناسبی تحقیق کند.

﴿**اهْبِطُوا**﴾: پایان این کار به سقوط، زیان، بدنامی و بدبینی می‌انجامد و از این رو چنان‌چه خواهان فرد ضعیفی باشد، برای وی خوب نیست و این کار خیری برای او ندارد، و در صورتی که فردی قوی و نیرومند و پراراده است و کار را از مبادی درست آن پیش می‌برد، خوب است. هم‌چنین چنان‌چه موضوع استخاره مشارکت و سرمایه‌گذاری باشد باید گفت لازم است سند و مدرک بگیری و سپس بر انجام آن اقدام کنی و چنان‌چه به‌طور عادی وارد این کار شود خوب نیست. با توجه به فراز و

فرودهای بسیار این آیه، تشخیص خوب یا بد بودن این کار با صاحب استخاره است.

۳۷ ـ ﴿فَتَلَقَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِماتٍ، فَتابَ عَلَيْهِ، إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحيمُ﴾.

انجام این کار به برنامه‌ریزی و طراحی مدل و نقشه‌ی کار و مشورت با مشاور طرح و برنامه نیاز دارد و نمی‌توان بدون فکر و دقت بر مبادی و شرایط اجرای آن بر روی آن سرمایه‌گذاری کرد و نباید بدون گرفتن کارشناس به سراغ عمل به آن رفت و چنان‌چه خواهان قصد بستن قراردادی را دارد باید برای نمونه وکیل بگیرد. این اشاره (لزوم مشاوره و برنامه‌ریزی) از فراز ﴿فَتَلَقَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِماتٍ﴾ به دست می‌آید.

﴿إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحيمُ﴾: این کار برای کسی که مشاوره و برنامه ریزی داشته باشد فرجام نیکی دارد.

۳۸ ـ ﴿قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْها جَميعاً، فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدىً، فَمَنْ تَبِعَ هُدايَ فَلا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾.

﴿قُلْنَا﴾: این کار دارای پیشینه و سابقه است.

﴿اهْبِطُوا مِنْها﴾: امر به هبوط است و هبوط به پایان و انجام کار دلالت دارد و کاری که پایان داشته باشد خوب است. البته، هبوط گاهی معنای سقوط را می‌دهد که بد است، اما این هبوط به قرینه‌ی ﴿فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدىً﴾، سقوط نیست و آغازی برای بر شدن به ملکوت آسمان‌ها و زمین است. توپی می‌تواند بالا رود که با ضربه‌ی بیش‌تری به زمین برخورد کند. چنین هبوطی صعود است و نه سقوط. در این کار خیر وجود دارد و باید آن را به سرعت و بدون از دست دادن زمان و با احتیاط و دقت انجام داد وگرنه به زیان خواهان تمام می‌شود. امر به هبوط نشانه‌ی لزوم سرعت داشتن در انجام کار است.

﴿فَلا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾: نباید مسایل ریز این کار را پی

گرفت و باید آن را به سرعت انجام داد و چنان‌چه از استفاده‌های بسیار آن بگذرد و کار را طولانی مدت نکند و به درازا نکشاند و در انجام آن عجله کند خوب است.

**۳۹ـ ﴿وَالَّذينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآياتِنا أُولئِكَ أَصْحابُ النَّارِ هُمْ فيها خالِدُونَ﴾**

خوب نیست و زیان‌هایی به همراه دارد. البته در صورتی که واو عطف لحاظ و به دل برات شود، آن را باید با آیه‌ی پیشین یک استخاره دانست و در این صورت، خوب است و باید در انجام آن سرعت عمل و نیز احتیاط داشت تا به آسیب و زیانی دچار نشود.

**۴۰ـ ﴿يا بَني إِسْرائيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ، وَأَوْفُوا بِعَهْدي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ، وَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ﴾.**

﴿**يا**﴾: غفلتی در کار است.

﴿**بَني إِسْرائيلَ**﴾: مشکل و آسیبی در کار وجود دارد.

﴿**اذْكُرُوا**﴾: غفلت و مشکلی در کار است.

﴿**اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ**﴾: این کار امری دنیوی است که خطری آن را تهدید می‌کند. اگر خواهان قصد مسافرت دارد، از آن رویگردان شود؛ زیرا ممکن است تصادف نماید و نعمت سلامتی خود را از دست دهد و در صورتی که قصد مشارکت با دیگری را دارد درگیری در آن رخ می‌دهد. البته، مخاطره‌ی آن به مرگ نمی‌انجامد؛ چرا که نعمت به مرگ پایان نمی‌پذیرد.

﴿**وَأَوْفُوا بِعَهْدي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ**﴾: در صورتی که خواهان ناچار از انجام این کار است باید صدقه دهد یا کار خیری انجام دهد تا ان شاء الله از وی دفع بلا شود اما با دادن صدقه یا انجام کار خیر نیز نباید در عملی کردن آن عجله و شتاب کند.

﴿**وَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ**﴾: باید مواظب بود و احتیاط کرد که این کار خطر دارد

و چنین نیست که با دادن صدقه بتوان بدون هیچ اضطراب و ترسی آن را انجام داد و باید احتیاط نمود و برای نمونه، چنان‌چه به مسافرت می‌رود باید با سرعتی متعادل رود و در بارندگی یا شب رانندگی ننماید.

**۴۱ ـ ﴿وَآمِنُوا بِما أَنْزَلْتُ مُصَدِّقاً لِما مَعَكُمْ، وَلا تكُونُوا أَوَّلَ كافِرٍ بِهِ، وَلا تَشْتَرُوا بِآياتي ثَمَناً قَليلاً، وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ﴾.**

آیه‌ی شریفه هرچند با واو عطف شروع می‌شود، اما در استخاره به آیه‌ی پیشین ارتباطی ندارد و مستقل از آن است. این کار بسیار خوب است اما خالی از مشکلات نیست. اگر خواهان قصد دارد شغلی را برگزیند خیلی خوب است و منافع بسیاری دارد ولی باید مواظب باشد کفران نعمت نکند و برای نمونه، دین خود را به دنیا نفروشد یا سستی و اهمال نکند. نهایت آن نیز به دنیا می‌انجامد و چنان‌چه به امور دنیوی نیز پایان نپذیرد، ظاهر خوبی دارد. خواهان در این کار به مشکلات باطنی دچار می‌شود و صدق، صفا و توفیق وی کاهش می‌یابد.

﴿**وَآمِنُوا**﴾: صیغه‌ی جمع است و شراکت درکار را می‌رساندوکارفردی و شخصی نیست. ﴿**بِما أَنْزَلْتُ مُصَدِّقاً**﴾: منفعت بسیاری در آن است.

﴿**وَلا تكُونُوا أَوَّلَ كافِرٍ بِهِ**﴾: در این کار باید شرایط متناسب با آن را رعایت کرد و کفران نعمت نداشت.بر فرض در صورتی که وی می‌خواهد در آزمون ورودی دانشگاه شرکت کند، باید سختی و زحمت آن را بر خود هموار کند وسستی نورزد و در صورتی که طلبه‌ای است که می‌خواهد به تبلیغ رود نباید امور مادی را در نظر داشته باشد. هم‌چنین اگر به مسافرت می‌رود، باید سفر خود را به معصیت آلوده نسازد و در پی خوش گذرانی مذموم و نکوهیده که غفلت از یاد خداوند را در پی می‌آورد نباشد.

﴿**لا**﴾: حرف نهی به این معناست که مشکلی در شخص پیدا می‌شود.

**۴۲ـ ﴿وَلا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْباطِلِ، وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ، وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾.**

آیه‌ی حاضر با آیه‌ی پیشین به اعتبار «واو» عاطفه یک آیه‌ی استخاره است و باید دید کدام بخش از آیه به دل وی برات می‌شود. در صورتی که وی به فراز: ﴿**وَلا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْباطِلِ**﴾ حصر توجه کند، باید به خواهان بگوید این کار با بلاها و خطرات همراه است و نباید آن را به هیچ وجه انجام داد؛ زیرا ممکن است ایمان خود را با این کار از دست بدهد. البته، این کار ممکن است امکانات دنیوی برای وی فراهم آورد اما در پی ضعف ایمان، به مکافات و گرفتاری دنیوی دچار می‌شود.

﴿**وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ**﴾: خواهان باانجام این کار برای خود مشکلات عمده و بزرگی به وجود می‌آورد. وی چنان آلوده می‌شود که حاضر است ایمان خود را نیز برای رسیدن به دانش و تخصصی یا دنیا از دست دهد.

اگر ابتدای این آیه؛ یعنی: ﴿**وَآمِنُوا بِما أَنْزَلْتُ مُصَدِّقاً**﴾ بر ذهن وی بنشیند، استخاره‌ی آن متوسط است و خواهان باید در انجام آن احتیاط کند، یا باید گفت خوب است اما مشکلات دارد و باید از مخاطرات و آسیب‌های آن غفلت نداشت و به استکبار و کفران نعمت گرفتار نشد و شرایط انجام کار را حفظ نمود.

﴿**وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ**﴾: در استخاره‌ی نخست، خواهان چنان در پوشاندن حق به قهقرا می‌رود که خود نیز می‌داند چگونه از مسیر حق خارج شده است.

**۴۳ـ ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلاةَ، وَآتُوا الزَّكاةَ، وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ﴾.**

استخاره‌ی این آیه بسیار عالی است؛ چرا که سه امر به صورت جمع و مطلق در آن است. خواهان در پی انجام کاری واجب و لازم است یا می‌خواهد به کسی قرض دهد.

﴿**وَأَقِيمُوا الصَّلاةَ**﴾: انجام هر کاری را مناسب و خوب می‌داند؛ چرا که

صیغه‌ی امر به صورت جمع است و «الصلاة» نیز جنس را می‌رساند و اطلاق دارد.

﴿**مَعَ الرَّاكِعِينَ**﴾: بهتر است این کار به صورت گروهی و جمعی و یا با مشاوره با کارشناس و مدد گرفتن از کار آگاهان و خبرگان انجام شود.

**۴۴ ـ ﴿أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتابَ، أَ فَلا تَعْقِلُونَ﴾.**

بسیار بد است. خواهان در پی آن است که کسی را فریب دهد و برای نمونه، خودرویی را که نقص فنی دارد به حیله به دیگری بفروشد یا خانه‌ای را با زرنگی بخرد یا به قصد طمع، می‌خواهد با کسی شریک شود یا به نوعی در پی کلاه‌برداری است. صاحب استخاره متوجه این که خواهان چه مشکلی دارد می‌شود ولی جایز نیست مورد آن را به وی بگوید. البته، علم، خود یک حقیقت است و لازم نیست فایده‌ی دیگری در پی آن باشد، پس نباید اشکال کرد علمی که از آن استفاده نشود چه فایده‌ای دارد.

**۴۵ ـ ﴿وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلاةِ، وَإِنَّها لَكَبِيرَةٌ إِلاّ عَلَى الْخاشِعِينَ﴾.**

**۴۶ ـ ﴿الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلاقُوا رَبِّهِمْ، وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ راجِعُونَ﴾.**

دو آیه‌ی یاد شده یک آیه‌ی استخاره است و آیه‌ی دوم بیان خصوصیات و صفات خاشعان در آیه‌ی نخست است.

﴿**وَاسْتَعِينُوا**﴾: باب‌های مزید بر سنگینی کار دلالت دارد و هرچه بر حروف آن افزوده شود، مشکلات کار بیش‌تر می‌شود و انجام آن دقت بیش‌تری را می‌خواهد و نمی‌توان آن را با بی‌حوصلگی و به عجله انجام داد؛ برخلاف فعل‌های مجرد که می‌توان در انجام آن سرعت عمل داشت مگر آن که دلیل خاصی بر عدم آن قرینه شود.

﴿**بِالصَّبْرِ**﴾: کار طولانی مدت است و بردباری می‌طلبد.

﴿وَالصَّلاةِ﴾: این کار بسیار دقیق است و کوچک‌ترین کوتاهی و سستی سبب دیدن ضرر می‌شود؛ چرا که «صلاة» به معنای عطف، توجه و آگاهانه کار کردن است.

﴿وَإِنَّها لَكَبيرَةٌ إِلاّ عَلَى الْخاشِعينَ﴾: این فراز مطالب پیشین را در خود دارد و بیان صدر آیه است.

﴿الَّذينَ يَظُنُّونَ﴾: این فراز خاشعان را توصیف می‌کند. تنها در صورتی این کار به نتیجه می‌رسد که مددکار آن اراده‌ای قوی داشته باشد اما در صورتی که دچار ضعف اراده باشد موفق نخواهد شد. صاحب استخاره باید به شخصیت خواهان توجه کند و چنان‌چه وی عجول باشد و بردباری و صبر نداشته باشد این کار خوب نیست اما در صورتی که وی شخص موقّر و صاحب اراده‌ی محکمی باشد برای وی عالی است. این کار دیررس و پر زحمت و سنگین است و ظرافت دارد و از این رو توجه و حوصله را می‌طلبد و باب «استفعال» و «صبر» و «صلاة» بر سنگینی مضاعف آن دلالت دارد.

**۴۷ ـ ﴿يا بَني إِسْرائيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ، وَأَنّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعالَمينَ﴾.**

**۴۸ ـ ﴿وَاتَّقُوا يَوْماً لا تَجْزي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئاً، وَلا يُقْبَلُ مِنْها شَفاعَةٌ، وَلا يُؤْخَذُ مِنْها عَدْلٌ، وَلا هُمْ يُنْصَرُونَ﴾.**

﴿يا﴾: غفلتی در کار است.

﴿بَني إِسْرائيلَ﴾: غفلت و مشکلی در کار است.

﴿اذكروا﴾: خواهان در پی انجام کاری است که ماهیت آن برای وی روشن نیست. انجام این کار در پی دقت، توجه و مشورت برای یافتن نقطه‌ی ضعف و اشکال کار خوب است و باید دقت داشت که خواهان برای چند کار یک استخاره نگرفته باشد. در ضمن نمی‌توان برداشت کرد این کار دارای پیشینه بوده است.

﴿وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعالَمينَ﴾: باید در انجام کار عجله و شتاب نمود تا روند کار از کنترل خواهان خارج نشود و خیر آن نصیب دیگری نگردد.

﴿وَاتَّقُوا يَوْماً﴾: بپرهیز و شتاب نما و در صورت نداشتن تعجیل در کار، آسیب‌ها، خطرها یا ضررهای آن قابل جبران نخواهد بود و مصیبت و پریشانی را سبب می‌شود.

﴿وَلا يُقْبَلُ مِنْها شَفاعَةٌ﴾: خواهان در این کار فریب می‌خورد و کسی نیز نمی‌تواند از او حمایت و دستگیری کند.

نتیجه این که این کار به شرط شیء و مشروط است و چنان‌چه بی‌درنگ و به دور از غفلت و یا با سستی پی‌گیری شود، نتیجه بخش است و اقدام دیر هنگام بر آن سبب می‌شود کار از دست رود. برای نمونه، چنان‌چه خواهان قصد ازدواج داشته باشد و عجله نکند، ممکن است خواستگار دیگری بر او پیشی گیرد. هم‌چنین مشکلی در برنامه‌ریزی یا چگونگی انجام کار یا در طرف مقابل است و از این رو لازم است کار به‌روشنی و به دور از غفلت و با ثبت و سند دنبال شود و هرگونه قراردادی ضامن اجرایی داشته باشد.



﴿وَلا هُمْ يُنْصَرُونَ﴾: در صورتی که خواهان این کار را انجام دهد و خسارتی ببیند و برای نمونه او را فریب دهند و از او کلاه‌برداری کنند، دیگر از وی کاری ساخته نیست و چنان‌چه پی‌گیر آن باشد، باز خسارت خواهد دید.

«یا»، «بنی اسرائیل» و «اذکروا» هر سه از غفلت درکار حکایت می‌کند و نشان می‌دهد در این کار مشکل بزرگی است.

۴۹ـ ﴿وَإِذْ نَجَّيْناكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذابِ، يُذَبِّحُونَ أَبْناءَكُمْ، وَيَسْتَحْيُونَ نِساءَكُمْ، وَفي ذٰلِكُمْ بَلاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظيمٌ﴾.

﴿وَإِذْ﴾: غفلتی در این کار است. خواهان پیش از این کاری را شروع

کرده و با حوادثی رو به‌رو شده که انجام آن کار را به مشکل انداخته و وی درمانده شده است و نمی‌داند چه راه چاره‌ای دارد. برای نمونه، با کسی درگیر شده، در تحصیلات خود مردود گردیده، به دادگاه کشانده شده، خستگی روحی پیدا کرده یا از ازدواج خود پشیمان شده است.

«اذ» در سوره‌ی بقره کاربرد زیادی دارد که می‌رساند این سوره از سوره‌های پرحادثه است.

﴿**نَجَّيْناكُمْ**﴾: این کار شدنی است. البته، خطاب در این آیه بنی اسرائیل است و هرجا از این قوم یاد شود، غفلتی در کار است.

هرچند ظاهر این کار خوب نیست و گرفتاری دارد، اما کار به انجام می‌رسد و نهایت آن خوب است. صاحب استخاره ممکن است به اعتبار «اذ» و ادامه‌ی آیه که همان «اذ» را معنا می‌دهد، خواهان را از انجام کار برحذر دارد.

﴿**وَفي ذلِكُمْ بَلاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظيمٌ**﴾: این فراز، «اذ» در صدر آیه را معنا می‌نماید و مکافات آن را بیان می‌کند و می‌رساند این کار حادثه‌خیز با آن که در میانه‌ی کار، نسیم نجاتی بر آن وزیدن می‌گیرد ممکن است سرانجام نیکی نداشته باشد؛ چرا که ذیل آیه خوب نیست و تشخیص آن با صاحب استخاره است.

**۵۰ ـ ﴿وَإِذْ فَرَقْنا بِكُمُ الْبَحْرَ، فَأَنْجَيْناكُمْ، وَأَغْرَقْنا آلَ فِرْعَوْنَ، وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ﴾.**

﴿**وَإِذْ فَرَقْنا**﴾: «اذ» نشانه‌ی وجود مشکلی در کار است و ﴿**فَرَقْنا**﴾ علامت به‌هم ریزی و آشفته بودن آن است.

﴿**الْبَحْرَ**﴾: این کار پر منفعت است.

﴿**فَأَنْجَيْناكُمْ**﴾: کار یاد شده موفقیت‌آمیز خواهد بود.

﴿**وَأَغْرَقْنا آلَ فِرْعَوْنَ**﴾: چنان‌چه در این کار رقیبی وجود داشته باشد، وی قدرت رقابت با خواهان را نخواهد داشت.

﴿**وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ**﴾: ترک این کار خوب نیست و برای ترک آن نمی‌شود استخاره گرفت؛ چرا که این راه ضد و مقابل ندارد.

ذیل این آیه، نتیجه‌ی نهایی استخاره را بیان می‌دارد و «اذ» در صدر آیه را معنا می‌کند و فرجام نیک این کار پر زحمت را می‌رساند.

**۵۱ ـ ﴿وَإِذْ واعَدْنا مُوسى أَرْبَعينَ لَيْلَةً، ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظالِمُونَ﴾.**

**۵۲ ـ ﴿ثُمَّ عَفَوْنا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذلِكَ، لَعَلَّكُم تَشْكُرُونَ﴾.**

این دو آیه یک استخاره است.

﴿**وَإِذْ**﴾ خواهان بر آن است برای کاری سابقه‌دار و دارای مشکل استخاره کند.

﴿**ثُمَّ**﴾: وقفه، گره و مشکلی در کار است.

﴿**واعَدْنا مُوسى**﴾: وعده به پیامبران نشان نیک بودن کار است.

﴿**أَرْبَعينَ لَيْلَةً**﴾: این کار دیررس است و هم‌چنین آینده‌ی روشنی ندارد و ممکن است به نتیجه نرسد.

﴿**ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ**﴾: تمامی کار خوب است اما ناگهان آفت و حادثه‌ای پیش می‌آید که به اصل کار ارتباطی ندارد اما آن را از بین می‌برد. برای نمونه بر آن است تا شرکتی تأسیس کند، اما جنگ یا آتش‌سوزی تمامی سرمایه‌ی وی را از بین می‌برد.

﴿**ثُمَّ عَفَوْنا عَنْكُمْ**﴾: برای نتیجه‌بخش بودن این کار باید صدقه و خیراتی داد و با بردباری آن را پی گرفت و با حفظ این دو شرط، کار سودآور خواهد بود.

﴿**لَعَلَّكُم**﴾: «لعل» در تمامی موارد کاربرد خود در قرآن کریم قطعیت دارد و نه احتمال و کار قطعی خداوند را می‌رساند.

﴿**تَشْكُرُونَ**﴾: شکر؛ موفقیت در کار است.

﴿لَعَلَّكُم تَشكُرونَ﴾: ذیل نیکوی یاد شده، «اذ» در صدر آیه‌ی استخاره را معنا می‌کند و این کار سخت را با فرجامی نیک ترسیم می‌نماید. «اذ» مشکل‌دار بودن کار و «وعده» دیررس بودن آن را می‌رساند اما «لعلکم تشکرون» در ذیل وعده‌ی خداوند به پیغمبر است، و شکر موفقیت در کار است و از این رو باید گفت انجام این کار خیلی خوب است اما دیررس و مشکل دار است و آفت نیز می‌خورد ولی با صبوری و برباری، در نهایت هرچند آسیبی به آن وارد شود و برای نمونه، جنگ شود، به نفع وی است.

**۵۳ـ ﴿وَإِذْ آتَيْنا مُوسَى الْكِتابَ وَالْفُرْقانَ، لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾.**

﴿وَإِذْ﴾: مشکلاتی در انجام این کار است و از این رو بدون تأمل و برنامه‌ریزی و در صورت نیاز، گرفتن وکیل یا مشاور نمی‌شود بر انجام آن اقدام کرد و نباید در اقدام به آن عجله کرد.

﴿وَالْفُرْقانَ﴾: برای نوشتن قرارداد باید وکیل یا شاهدی حاضر باشد و چنان‌چه خواهان خودسرانه به آن اقدام کند با مشکل رو به‌رو می‌شود و برای نمونه، در مورد ازدواج، نیاز به مشورت دارد و نباید خودسر باشد. کار مورد نظر خوب است.

**۵۴ـ ﴿وَإِذْ قالَ مُوسى لِقَوْمِهِ: يا قَوْمِ، إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخاذِكُمُ الْعِجْلَ، فَتُوبُوا إِلى بارِئِكُمْ، فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ، ذلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ عِنْدَ بارِئِكُمْ، فَتابَ عَلَيْكُمْ، إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾.**

﴿وَإِذْ قالَ﴾: کار قصد شده از اختلاف، دعوا و درگیری خالی نیست و ممکن است اختلاف در میراث یا ملکی باشد و کار به دادگاه کشیده شود. اما با توجه به فراز ﴿فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ﴾ انجام آن لازم است و باید در مشکلات آن صبور بود و نه آن که به دیگران فشار آورد.

﴿إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ﴾: مشکلی که خواهان خود آن را ایجاد کرده، وی

نیز باید آن را به پایان رساند. ترک این کار خیلی بد است و در انجام آن نیز باید احتیاط کرد.

﴿**فَتُوبُوا إِلى بارِئِكُمْ**﴾: نباید در انجام این کار سهل انگاری داشت، بلکه باید برای حل اختلاف اقدام نمود زیرا ممکن است کار بدتر از آن‌چه که هست شود و باید به دعوا دامن زد تا اختلاف برطرف گردد و نه آن‌که از آن کنار کشید. گاه وارد درگیری شدن سبب پایان یافتن نزاع می‌شود و دامنه‌ی آتش را می‌خواباند.

﴿**إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ**﴾: کار مورد نظر ایده‌آل و مناسب نیست ولی ترک آن نیز به مکافات می‌انجامد.

نتیجه‌ی استخاره این است که با آن که این کار مشکلات، گرفتاری و درگیری دارد، ترک آن نیز خوب نیست و باید با احتیاط بر عملی نمودن آن اقدام کرد و ان شاء الله به نفع خواهان به پایان می‌رسد. البته باید صبور و بردبار بود و چاره‌ای از پشت سر گذاشتن گرفتاری‌های آن نیست.

**۵۵ـ ﴿وَإِذْ قُلْتُمْ: يا مُوسى، لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى نَرَى اللّهَ جَهْرَةً، فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ﴾.**

**۵۶ـ ﴿ثُمَّ بَعَثْناكُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُم تَشكُرُونَ﴾.**

هر دو آیه یک آیه‌ی استخاره است.

﴿**وَإِذْ قُلْتُمْ**﴾: مخاطب آیه امت پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله است و از باب جعل مماثل چنین تعبیری دارد؛ یعنی شما نیز همانند بنی اسرائیل می‌باشید.

﴿**لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ**﴾: «نؤمن» جمع است و خواهان با عده‌ای قصد انجام کاری را از روی ظلم و قلدری یا زورآزمایی دارد و طرف مقابل آنان یک نفر است که پشتوانه‌ای قوی دارد و از این رو خواهان کاری از پیش نمی‌برد. در هر موردی که الزام از ناحیه‌ی بندگان باشد، آن کار خوب نیست. «لن نؤمن» استمرار و پی‌گیری کار را می‌رساند.

﴿**لَكَ حَتَّى نَرَى اللّهَ**﴾: «لك» و مفعول واقع شدن «الله» نشانه‌ی آن است که طرف مقابل، فردی مظلوم است.

﴿**فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ**﴾: خواهان باید بداند هرچند زور وی بر طرف مقابل او چیره است اما ناگهان ورق بر می‌گردد و خداوند کسی را بر وی مسلط و حاکم خواهد کرد که به مراتب، بدتر از اوست.

﴿**ثُمَّ بَعَثْناكُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ**﴾: ممکن است این کار به نابودی خواهان بینجامد.

﴿**لَعَلَّكُم تَشكُرونَ**﴾: توصیه‌ی دوباره به ترک این کار است و نباید این کار را انجام داد.

عاقبت این کار خوب نیست و در آن ضرر و زیان است. شروع این کار باشکوه و شدنی می‌نماید اما ناگهان بر عکس خواهد شد و بلا و مشکلات کار خواهان را فرا خواهد گرفت.

**۵۷ـ** ﴿**وَظَلَّلْنا عَلَيْكُمُ الْغَمامَ، وَأَنْزَلْنا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوى، كُلُوا مِنْ طَيِّباتِ ما رَزَقْناكُمْ، وَما ظَلَمُونا وَلكِنْ كانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ**﴾.

بسیار خوب است.



﴿**الْغَمامَ**﴾: خیرات و برکات این کار در راه است و باید بی‌درنگ و به سرعت در پی انجام کار رفت.

﴿**وَأَنْزَلْنا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوى**﴾: خیراتی است که زحمت آن را دیگران کشیده‌اند.

﴿**كُلُوا مِنْ طَيِّباتِ ما رَزَقْناكُمْ**﴾: «طیب» خیری است که هیچ ضرری در آن نیست. نباید گذاشت با معطلی و سستی خواهان، خیرات و برکات آن از دست رود و هرگونه اهمال و سستی سبب می‌شود این خیرات نصیب دیگری شود. برای نمونه ممکن است قصد داشته باشد ملکی را بخرد که بی‌درنگ قیمت‌های آن بالا می‌رود و چنان‌چه وی نخرد، معامله با

دیگری انجام می‌شود و ترقی قیمت آن که در راه است به او می‌رسد و از این رو باید خیلی سریع اقدام کرد و چنان‌چه قیمت آن به نظر وی بالاست باید آن را بپردازد.

﴿**وَما ظَلَمُونا**﴾: قرآن کریم زرنگی و حیله‌گری را از کسی نمی‌پذیرد. تمامی زحمت این کار را فرد دیگری کشیده است، و منّ و سَلوی و طیّبات و خیرات آن در صورت اقدام سریع خواهان به وی می‌رسد و از این رو، خواهان که زحمتی برای این سود بسیار نبرده است نباید به تنهایی از آن استفاده کند و لازم است حق دیگران را بپردازد.

﴿**وَلکِنْ کانُوا أَنْفُسَهُمْ یَظْلِمُونَ**﴾: در صورتی که خواهان از این سود به تنهایی بهره برد مصیبت و بدبختی وی را گرفتار می‌کند و ممکن است برای نمونه تصادف کند، منزل وی در آتش بسوزد، خود یا یکی از فرزندانش معتاد شود و... .

در بحث‌های اخلاق گفته‌ایم هرگاه خداوند خیر سرشار و بدون زحمتی مانند مال یا علم نصیب کسی کرد وی نباید آن را به تنهایی و بدون انفاق مصرف کند زیرا در این صورت وی دچار مصیبت، گرفتاری و مکافات خواهد شد.

**۵۸ ـ ﴿وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هذِهِ الْقَرْیَةَ، فَکُلُوا مِنْها حَیْثُ شِئْتُمْ رَغَداً، وَادْخُلُوا الْبابَ سُجَّداً، وَقُولُوا حِطَّةٌ، نَغْفِرْ لَکُمْ خَطایاکُمْ، وَسَنَزیدُالْمُحْسِنینَ﴾.**

پیش‌تر گفته شد در استخاره باید صدر و ذیل آیه را دقت کرد، تمام آیه باید در صدر و ذیل پیدا شود ولی هر فراز این آیه‌ی شریفه مربوط به یک نفر است و چنین نیست که صدر و ذیل و وسط آن با هم تفاوت داشته باشد. اول، آخر و وسط این آیه تمام از خیرات حکایت دارد. توضیح فرازهای این آیه شریفه به قرار ذیل است:

﴿**وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هذِهِ الْقَرْیَةَ**﴾: خواهان پیش از شروع کار یا پس از مدتی

مشکل عمده‌ای پیدا می‌کند. باید برای انجام آن بی‌درنگ اقدام کرد. این فراز یک استخاره است.

﴿**فَكُلُوا مِنْها**﴾: از نتیجه‌ی این کار بدون از دست دادن وقت استفاده‌کن و در آن درنگ ننما.

﴿**فَكُلُوا مِنْها حَيْثُ شِئْتُمْ**﴾: خیری مانند ارث که خواهان برای آن زحمتی نکشیده است به وی می‌رسد و دیگری کاشته و وی برداشت می‌کند. در مصرف این خیر باید موازین و مرزهای شرعی را پاس داشت و از آن انفاق کرد و خیراتی داد تا به عافیت‌طلبی، راحت‌خواهی و گمراهی نیفتاد.

﴿**وَادْخُلُوا الْبابَ سُجَّداً**﴾: این کار زحمت دارد.

صدر، وسط و ذیل این آیه خوب است. این آیه چند آیه‌ی استخاره است و هر فراز آن برای کسی است و تشخیص آن با صاحب استخاره است.

﴿**وَقُولُوا حِطَّةٌ**﴾: ممکن است خواهان از سر عافیت‌طلبی به گمراهی دچار شود.

﴿**وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ**﴾: زحمت این کار برای خواهان است و بهره‌ی آن نصیب دیگری می‌شود اما باید آن را انجام داد.

وجود حروف عطف اعم از «ثم»، «فاء» و «واو» همانند «اذ» نشانه‌ی وجود گره و مشکلی در کار است.

**۵۹ ـ ﴿فَبَدَّلَ الَّذينَ ظَلَمُوا قَوْلاً غَيْرَ الَّذي قيلَ لَهُمْ، فَأَنْزَلْنا عَلَى الَّذينَ ظَلَمُوا رِجْزاً مِنَ السَّماءِ بِما كانُوا يَفْسُقُونَ﴾.**

پیش از این گفته شد چنان‌چه خیری که زحمت آن را دیگری متحمل شده به کسی رسید وی نباید به‌تنهایی از آن استفاده کند وگرنه به آفت و شر دچار می‌شود و این آیه‌ی شریفه چگونگی آن شر را بیان می‌دارد.

﴿**فَبَدَّلَ الَّذینَ ظَلَمُوا قَوْلاً**﴾: قول همان کاری است که ما پیش از این گفتیم. آن کار رایگان و خیر بی‌زحمت را به تنهایی مصرف کردند و در نتیجه ما نیز چنین کردیم: ﴿**فَأَنْزَلْنا عَلَى الَّذینَ ظَلَمُوا رِجْزاً مِنَ السَّماءِ**﴾: در این کار حیله‌گری است و بسیار بد است و به زیان خواهان تمام می‌شود؛ چرا که ﴿**بِما کانُوا یفْسُقُونَ**﴾، یعنی همان‌گونه که تو حیله و نیرنگ زدی ما نیز خیر الماکرین هستیم. برای نمونه، خودرویی که خواهان قصد فروش آن را دارد دارای نقص فنی است و با آن تصادف نموده است. در این آیه، افزوده بر بدی، تهدید نیز هست و تبدیل و حیله‌گری را خواهان انجام می‌دهد، اما رجز و مکافات آن را خدا می‌رساند، مکافاتی که به این کار ارتباط ندارد و برای نمونه، منزلی را که به هزینه و تعمیر نیاز دارد با حیله‌گری به دیگری می‌فروشد، اما پای وی در حادثه‌ای می‌شکند یا دزد خودروی وی را به سرقت می‌برد یا فرزند او می‌میرد یا به اعتیاد دچار می‌شود و یا همسر وی طلاق می‌گیرد و ... .

**۶۰ـ ﴿وَإِذِاسْتَسْقی مُوسی لِقَوْمِهِ، فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصاكَ الْحَجَرَ، فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتا عَشْرَةَ عَیْناً، قَدْ عَلِمَ کُلُّ أُناسٍ مَشْرَبَهُمْ، کُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ، وَلا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدینَ﴾.**

﴿**وَإِذِ**﴾، ﴿**اسْتَسْقی**﴾ که فعل مزید است و ﴿**لِقَوْمِهِ**﴾ که قوم بنی اسرائیل را یاد می‌کند، دلیل بر وجود مشکلاتی در کار است اما با این وجود، بقیه‌ی فرازهای آیه می‌رساند که این کار بسیار خوب است. در ضمن، کار مورد نظر همانند نیاز به آب، امری ضروری است و باید انجام شود، از پیش ادامه داشته و شخص در آن مانده و از این رو عقب افتاده است.

﴿**اسْتَسْقی**﴾: چون از باب استفعال است معنای طلب دارد و چون ماده‌ی آن «سقی» است عطش، نیاز و خواهش خواهان را می‌رساند و چون سه حرف آن زاید است، طلب شدید را می‌رساند و از این رو کار

سختی و مشکلات فراوانی دارد؛ به ویژه آن که در رابطه با قوم بنی اسرائیل است. اما کسی از آب بی‌نیاز نیست و با توجه به طلب شدید آن، ضروری بودن انجام آن را خاطرنشان می‌شود.

﴿فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ﴾: خواهان به تنهایی توان انجام این کار را ندارد و فرد دیگری باید وارد این کار شود وگرنه تلاش فردی در این کار سودی نمی‌بخشد، در ضمن، انجام آن به امکانات نیاز دارد.

﴿اضْرِبْ﴾: در این کار، شدت و دشواری وجود دارد.

﴿الْحَجَرَ﴾: کار مورد نظر سخت است.

﴿فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتا عَشْرَةَ عَيْناً﴾: در این کار خیرات عمومی حادث می‌شود و خیر آن به دیگران نیز می‌رسد.

﴿قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ﴾: مردم خود آن را پی می‌گیرند و از آن بهره می‌برند.

﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ﴾: در ابتدا، خطاب آیه به حضرت موسی علیه‌السلام بود و در این جا خطاب به جمعی است که حضرت موسی در آن نیست؛ چرا که وی فسادی ندارد و از این رو ممکن است این رزق به خواهان که در پی کار است نرسد، اما با این وجود، کار بسیار عالی است و فساد ﴿وَلا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾ شامل خواهان که در جمع این گروه نیست نمی‌شود.

نتیجه‌ی این استخاره چنین است: خیلی خوب است، اما خواهان نمی‌تواند آن را به تنهایی انجام دهد و باید از دیگری کمک بگیرد و راه‌کار لازم آن را پیدا کند و در این صورت، خیر آن به دیگران نیز می‌رسد. این کار طولانی و بلند مدت است. اگر برخی در روند انجام آن به گناه دچار شوند، برای خواهان مشکلی پیش نمی‌آورد و ذیل آیه به فاعل «استقسی» ارتباطی ندارد. در کنار هر کار خیری ممکن است برخی به معصیت آلوده شوند که به ماهیت آن کار ارتباطی ندارد.

۶۱ـ ﴿وَإِذْ قُلْتُمْ يا مُوسى، لَنْ نَصْبِرَ عَلى طَعامٍ واحِدٍ، فَادْعُ لَنا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِها وَقِثَّائِها وَفُومِها وَعَدَسِها وَبَصَلِها. قالَ أَ تَسْتَبْدِلُونَ الَّذي هُوَ أَدْنى بِالَّذي هُوَ خَيْرٌ، اهْبِطُوا مِصْراً، فَإِنَّ لَكُمْ ما سَأَلْتُمْ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ، وَباؤُ بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ، ذلِكَ بِأَنَّهُمْ كانُوا يَكْفُرُونَ بِآياتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ الْحَقِّ، ذلِكَ بِما عَصَوْا وَكانُوا يَعْتَدُونَ. ذلِكَ بِأَنَّهُمْ كانُوا يَكْفُرُونَ بِآياتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ الْحَقِّ، ذلِكَ بِما عَصَوْا وَكانُوا يَعْتَدُونَ﴾.

این آیه تا ﴿وَباؤُ بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ﴾ دو آیه‌ی استخاره است و بقیه‌ی آیه نیز آیه‌ای دیگر در استخاره است.

﴿لَنْ نَصْبِرَ عَلى طَعامٍ واحِدٍ﴾: خواهان در انجام این کار قصد زیاده‌روی، حرص و طمع دارد.

﴿فَادْعُ لَنا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنا﴾: خواهان در این کار برای خود ایجاد دردسر و زحمت می‌کند یا کاری را شروع می‌کند که نتیجه نمی‌دهد.

﴿يُخْرِجْ لَنا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ﴾: خواهان در این کار، مقاصد دنیوی و شکمی دارد.

استخاره‌ی آن خیلی بد است و خواهان با انجام این کار به مشکلات حتمی گرفتار می‌شود. اذیت و آزار، بیماری و پیری زودرس حاصل از فشارکار برخی از این مشکلات است. ممکن است مشکلات دیگری هم داشته باشد که می‌فرماید: ﴿قالَ أَ تَسْتَبْدِلُونَ الَّذي﴾.

﴿اهْبِطُوا مِصْراً﴾: مصر حرص، طمع، کثرت و زیادی خواهی در گشایش است و «اهبطوا» نزول و سقوط را می‌رساند.

برای نمونه، چنان‌چه خواهان بخواهد نزد استادی درس بخواند، خیلی بد است؛ چرا که ممکن است استاد دارای مشکل بیانی یا فکری باشد و نتواند مطالب را به آسانی به دانشجو انتقال دهد و وی آن را به دنیای آلوده می‌کشاند و طمع به آن دارد که نزول و هبوط است و نه دخول در دنیا.

﴿وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ﴾: چنان ذلتی بر آنان زده شده که قومی که از آسمان منّ و سلوی به آنان می‌رسید به سیر و پیاز زمینی نیازمند شدند.

﴿ذلِكَ بِأَنَّهُمْ كانُوا يَكْفُرُونَ بِآياتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ الْحَقِّ، ذلِكَ بِما عَصَوْا وَكانُوا يَعْتَدُونَ﴾.

عوارض، مشکلات و ضررهایی در این کار ایجاد می‌شود که ثمره‌ی کردار گذشتگان است و گاه نیز مکافات عمل خواهان است.

ترک این کار لازم است و برای ترک آن نباید استخاره گرفت. افزوده بر این، برای ترک آن باید صدقه داد یا قرائت قرآن کریم نذر امام زمان نمود یا صلوات فرستاد یا دعایی خواند تا گرداب مشکلات آن، شخص را فرو نکشد و انسان که موجودی ضعیف است برای قدرت یافتن باید یکی از این کارهای خیر را انجام دهد.

﴿ذلِكَ﴾: ابهام دارد و باید دید آیا مشار الیه آن از شرور و سیئات است که در این صورت پیام آن منفی و خطرناک است و اگر از خیرات و حسنات است، پیامی مثبت و امیدبخش دارد.

﴿ذلِكَ بِأَنَّهُمْ كانُوا يَكْفُرُونَ بِآياتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ﴾: طغیان و سرکشی دینی مانند استکبار در برابر حق است. و شاید با عالمی یا با یکی از سادات و ذریه‌ی پیامبر اکرم صلى الله عليه وآله درگیر شده یا به صغیری ظلم کرده یا به فرد مظلومی حمله کرده یا به وقفی تجاوز نموده و حال در گرداب عاقبت آن وی را فرو می‌کشد و باید تاوان پس دهد. «ذلك بأن» کنایه از بلاپیچ شدن است.

﴿ذلِكَ بِما عَصَوْا﴾: طغیان و سرکشی اخلاقی مانند تعدی، تجاوز و آلوده شدن به مال حرام را شامل می‌شود.

در واقع این فراز می‌فرماید: مردم آزاری بسیار بدتر از کارهای حرام

دیگر است. مردم آزاری همانند فراز نخست است و ارتداد می‌آورد اما فراز دوم حکایت از فسق و تجرّی به حریم شریعت و طغیان عملی دارد. به مجاز و مبالغه می‌توان گفت: «می‌بخور، منبر بسوزان، مردم آزاری مکن!». باید از آزار مردم ضعیف ترسید؛ چرا که «قهار»، «متکبر» و «جبّار» پشت سر افراد ضعیف پنهان می‌شود. یکی از اصول اخلاقی این است که انسان باید از افراد ضعیف بترسد؛ چرا که خداوند در پشت آنان پنهان شده و از این رو خطرناک است و خداوند ظلم و تعدی به وی را نمی‌پذیرد و در صورت ظلم به وی آسیبی به او یا خانواده و فرزندان وی یا دین و آخرت او وارد می‌آورد.

ترک این کار برای خواهان مشکل است و به ضررها و آسیب‌های آن گرفتار می‌شود و از این رو باید برای وی دعا کرد تا خداوند او را نجات دهد تا عمری به بدبختی دچار نشود.

نباید پنداشت هرچه از الفاظ و واژگان یا فرازهایی که در آیه است به استخاره ارتباط دارد و در این آیه نیز ذیل آیه مربوط به ماجرایی دیگر است که در این آیه آمده است. صاحب استخاره باید ببیند کدام فراز بر دل وی می‌نشیند و همان را برای خواهان معنا نماید.

**۶۲ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هادُوا وَالنَّصارى وَالصَّابِئِينَ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صالِحاً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ، وَلا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾.**

﴿**إِنَّ**﴾: تقریر و محکمی کار را می‌رساند. اشباع و تشدید، هر دو بر تقریر دلالت دارد. در صوت‌شناسی خواهیم گفت که در میان حروف مشبّه (إنّ، أنّ، کأنّ، لیت، لکنّ و لعلّ) تنها «لیت» تشدید ندارد، ولی اشباع دارد.

کار مورد نظر بسیار خوب است و انجام آن هیچ گونه مشکلی ندارد.

البته با توجه به خصوصیات خواهان ممکن است برای فردی خوب و برای فرد دیگری خوب‌تر باشد.

﴿الَّذینَ آمَنُوا وَالَّذینَ هادُوا﴾: همه‌ی خوبی‌ها و آن‌چه به ایمان و دیانت ارتباط دارد در این آیه است.

﴿وَالنَّصاری وَالصَّابِئینَ﴾: چون در این آیه از افراد مختلف نام برده شده، این آیه برای هر کسی به‌گونه‌ای است و میان بسیار خوب با توجه به «الذین آمنوا» و خوب با توجه به «والذین هادوا» و متوسط با توجه به «والنصاری والصائبین» نوسان دارد. هم‌چنین با توجه به این که در این آیه از گروه‌های مختلفی نام برده شده ممکن است هم‌چون نصاری و صائبین در انجام این کار پیشی گیرند و از این رو باید در انجام آن سرعت عمل داشت و عجله نمود.

﴿وَعَمِلَ صالِحاً﴾: افزوده بر ایمان، اهل کار هستند و عمل نیز دارند.

﴿إِنَّ الَّذینَ آمَنُوا وَالَّذینَ هادُوا وَالنَّصاری﴾: از پیشی داشتن ﴿الَّذینَ آمَنُوا﴾ بر ﴿وَالَّذینَ هادُوا وَالنَّصاری﴾ دانسته می‌شود در این کار باید عجله کرد و در غیر این صورت ممکن است دیگری در آن پیش قدم شود. تعبیر ﴿إِنَّ الَّذینَ آمَنُوا﴾ بر لزوم توکل و جمعیت خاطر اشاره دارد و تقریر آن را می‌رساند.

این آیه از آیات ملکوتی است.

﴿فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾: این فراز می‌رساند خواهان در هر گروهی که بگنجد خیر خود از این کار را می‌برد.

﴿وَلا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾: این کار هیچ گونه زحمت و مشکلی ندارد.

۶۳ـ ﴿وَإِذْ أَخَذْنا ميثاقَكُمْ وَرَفَعْنا فَوْقَكُمُ الطُّورَ، خُذُوا ما آتَيْناكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا ما فيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾.

﴿وَإِذْ﴾: این کار خالی از زحمت و مشکل نیست و چنان‌چه ابتدا و انتهای آیه در نظر گرفته شود نتیجه‌ی استخاره به دست می‌آید.

﴿أَخَذْنا﴾: کار سنگین است. هم «اخذ» سنگین است و هم «نا».

﴿میثاقَکُمْ﴾: کار سنگین است و نوعی تعهد در آن است. تعهد دادن سنگین و سخت است.

﴿فَوْقَکُمُ﴾: سنگینی و سختی کار را می‌رساند.

﴿الطُّورَ﴾: کار سنگین و سخت است.

﴿خُذُوا ما آتَیْناکُمْ بِقُوَّةٍ﴾: با توجه به سنگینی مضاعف کار، در انجام آن نباید سستی و اهمال داشت. چنان این کار سنگین و پراهمیت است که اینسان پی گرفتن آن سفارش می‌شود.

﴿ما﴾: مای موصوله نشان از سنگینی و پیچیدگی کار دارد.

﴿کُمْ﴾: چنین نیست که کار یاد شده عمومی بوده و انجام آن در توان هر کسی باشد، بلکه کار خصوصی است و تنها از عهده‌ی انسان‌های نیرومند و قوی بر می‌آید.

﴿آتَیْناکُمْ﴾: با توجه به خطاب آیه، کار عمومی نیست و خطاب آن خاص است.

﴿وَاذْکُرُوا ما فیهِ﴾: باید مواظب بود و توجه به کار داشت و غفلت ننمود.

﴿لَعَلَّکُمْ تَتَّقُونَ﴾: کار سنگین و پر زحمت است و معلوم نیست این کار موفقیت آمیز باشد و هر کسی از عهده‌ی انجام آن بر نمی‌آید. می‌فرماید «خذوا بقوّة» تا موفق شوید و چنین نتیجه‌ای بگیرید: «لعلّکم تتّقون». معنویت این کار بسیار است ولی سنگین و دیررس است و ممکن است به نتیجه نرسد. انجام این کار نیاز به هزینه و صرف پول دارد. لعل دلیل بر پیدایش تفرقه و انشعاب در میان همکاران و در طول روند کار است و از

این رو باید شعبه‌های آن را دید و این گروه‌ها در آیه‌ی بعد آمده و از این رو آیه‌ی بعد با این آیه، یک آیه‌ی استخاره را شکل می‌دهد.

چنین آیاتی برای کارهای معنوی؛ مانند: علم و تحقیق و دانش اندوزی در حوزه یا دانشگاه یا کارهای بزرگی مانند تأسیس کارخانه یا مؤسسه‌ای می‌آید. کاری که به خواهان تمام نمی‌شود و دیگری باید آن را به نتیجه برساند.

**۶۴ ـ ﴿ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِنْ بَعْدِ ذلِكَ، فَلَوْلا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخاسِرِينَ﴾.**

همان‌گونه که گذشت در استخاره، این آیه با آیه‌ی پیشین یک آیه است و شعبه‌های آن را بیان می‌دارد.

﴿**ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ**﴾: برخی از افراد در میانه‌ی راه ریزش دارند.

﴿**فَلَوْلا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ**﴾: برخی که ریزش داشته‌اند دوباره باز می‌گردند و خداوند از آنان دستگیری می‌کند.

باید برای انجام این کار رفت و با آن که در آن سختی و بیچارگی است و ظاهر آن خوب نیست، اما ناگهان حادثه‌ای رخ می‌نماید و خیر آن به خواهان می‌رسد. برای نمونه، خانه‌ای به وی با کلاه‌برداری فروخته می‌شود، اما ناگهان خیابان مهمی از کنار آن می‌گذرد و ترقی قیمت بسیاری می‌یابد. چنین چیزی از فضل خداوند است و به سنگینی این کار ارتباطی ندارد بنابراین باید برای استمرار خیرات آن صدقه داد و از نیازمندان دستگیری نمود.

البته، صاحب استخاره ممکن است با توجه با شخصیت خواهان به تحمل، صبر، بردباری و نداشتن عجله در انجام کار توصیه کند یا به فردی بگوید آن را نباید انجام داد چرا که وی از کسانی است که ریزش دارند و از آنان دستگیری نمی‌شود.

باید دانست خیرها در ثقل و سبکی و گوارایی یکسان نیست. گاه خیر «طور» است و گاه «میثاق» و گاه «کتاب»؛ ولی هر سه بسیار سنگین است و از این رو می‌فرماید: «خذها بقوّة»، اما یک وقت «فضل الله» است. «فضل الله» ممکن است از طور بالاتر باشد یا مثل کتاب باشد، اما آسان، سهل و سبک باشد؛ چنان که خسته کننده نباشد.

**۶۵ ـ ﴿وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنكُمْ فِي السَّبْتِ، فَقُلْنا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خاسِئِينَ﴾.**

صدر و ذیل آیه به ترک این کار توصیه دارد و از این رو بسیار بد است.

﴿**وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ**﴾: باید به پیش از این فراز توجه داشت و سابقه‌ی آن را دید اما با لحاظ ﴿**الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنكُمْ**﴾ مستقل است.

﴿**اعْتَدَوْا مِنكُمْ فِي السَّبْتِ**﴾: کار مورد نظر فسق و معصیت بوده و برخلاف طهارت و حق است.

﴿**كُونُوا قِرَدَةً خاسِئِينَ**﴾: این کار ضد و مقابل چیزی است که خواهان می‌اندیشد. افراد مورد اشاره در آیه در پی منفعت بودند و چنین پاسخی شنیدند. هم‌چنین با توجه به ﴿**كونوا**﴾ ضرر آن فعلی و آنی است و نه تدریجی و ممکن است کل کار با شکست مواجه شود و آثار آن به سرعت ظاهر گردد و نیز احتمال تصادف و حادثه‌ای ناگوار و حتی مرگ و میر در آن وجود دارد و این فراز مانند نفرین عملی است و بیچارگی را در پی دارد. چنان‌چه خواهان ناگزیر از انجام آن باشد، باز هم بد است حتی اگر با دادن صدقات و خیرات، آن را انجام دهد.

**۶۶ ـ ﴿فَجَعَلْناها نَكالاً لِما بَيْنَ يَدَيْها وَما خَلْفَها وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ﴾.**

این آیه با آیه‌ی پیشین یک آیه‌ی استخاره است و همانند استخاره‌ی آن بد است اما با عنایت به ذیل آن که می‌فرماید: ﴿**وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ**﴾ چنان‌چه خواهان مجبور به انجام آن است و چاره‌ای دیگر ندارد، آن کار

را با صدقه و دادن خیرات و انفاق به نیازمندان شروع کند و دعا و توکل داشته باشد و از دیگران نیز بخواهد برای او دعا کنند یا با خود عهد کند تا وقتی این کار به پایان می‌رسد، هر روز قرائت قرآن کریم داشته باشد یا آن را به همراه خود بردارد.

**۶۷ ـ ﴿وَإِذْ قالَ مُوسى لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً قالُوا أَ تَتَّخِذُنا هُزُواً، قالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجاهِلِينَ﴾.**

**﴿وَإِذْ﴾**: باید در کار توجه و احتیاط داشت؛ چرا که این کار ظریف، گسترده و پیچیده است و نیاز به دقت دارد و کم‌ترین پراکندگی خاطر سبب اشتباه درکار می‌شود. «اذ»؛ یعنی توجه کن. «اذ» آهنگ توجه است. در صوت‌شناسی نیازی به دانستن معنای کلمه نیست و خود آهنگ، معنا را می‌رساند.

**﴿أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً﴾**: این کار امر مستقلی نیست تا بتوان آن را به تنهایی انجام داد و خواهان باید ببیند با چه کسی همسایه، همکار یا همراه می‌شود. افزوده بر این، این کار را باید با کار دیگری انجام داد و از این نظر نیز به آن وابسته است؛ چنان‌چه آیه می‌فرماید برای این‌که مشکل شما حل شود، گاوی بکشید. بنابراین کار نیاز به مشورت، گرفتن وکیل، ثبت و همانند آن دارد.

**﴿قالُوا أَ تَتَّخِذُنا هُزُواً﴾**: اگر خواهان بدون انجام کارهای لازم و وابسته و برنامه‌ریزی مناسب بر انجام آن اقدام کند آسیب می‌بیند.

**﴿قالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجاهِلِينَ﴾**: این کار غیری است و نمی‌توان بی تفاوت از کنار آن گذشت و باید واکنش مثبت نشان داد؛ چرا که قوم موسی می‌گویند آیا تو ما را به سخریه گرفته‌ای و وی نمی‌گوید من شما را مسخره و استهزا نمی‌کنم، بلکه پاسخ دیگری می‌دهد و می‌گوید کسی که دیگری را مسخره می‌کند از جاهلان است.

صاحب استخاره باید با خصوصیات و شخصیت خواهان آشنا باشد تا بتواند استخاره‌ی این آیه را بر اساس آن بیان دارد. این کار برای کسی که توجه و اهتمام به کار دارد خوب است ولی برای جوانی ساده، بی‌تجربه و عجول خوب نیست.

تمسخر، فرهنگی ناآگاهانه است و از نظر روان‌شناسی، اگر کسی دیگری را مسخره کند و فردی که این صحنه را می‌بیند، از این کار خشنود شود، مشکلات روحی و روانی دارد، ولی اگر کسی از این رفتار ناراحت شود، خلق و خوی غیرتی و خصوصیات روانی مثبتی؛ مانند: غیرت، عفت و متانت دارد؛ از این رو حضرت موسی علیه‌السلام نیز در این جا می‌فرماید: ﴿**أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجاهِلِينَ**﴾؛ و غیرت و اصالت وی از این آیه نیز فهمیده می‌شود.

**۶۸ ـ ﴿قالُوا ادْعُ لَنا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنا ما هِيَ؟ قالَ: إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّها بَقَرَةٌ لا فارِضٌ وَلا بِكْرٌ، عَوانٌ بَيْنَ ذلِكَ، فَافْعَلُوا ما تُؤْمَرُونَ﴾.**

﴿**يُبَيِّنْ لَنا**﴾: اهتمام، صبوری و حوصله در کار را می‌رساند، و چنان‌چه خواهان فاقد این خصوصیات اخلاقی است برای وی خوب نیست.

﴿**بَقَرَةٌ**﴾: کار توسعه می‌یابد و گسترده می‌شود.

﴿**بَقَرَةٌ لا فارِضٌ وَلا بِكْرٌ**﴾: کار مشکلات بسیاری دارد و سخت است.

﴿**فَافْعَلُوا ما تُؤْمَرُونَ**﴾: کار مورد نظر با همه‌ی سختی و مشکلاتی که دارد، شدنی است.

**۶۹ ـ ﴿قالُوا ادْعُ لَنا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنا ما لَوْنُها؟ قالَ: إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّها بَقَرَةٌ صَفْراءُ، فاقِعٌ لَوْنُها، تَسُرُّ النَّاظِرِينَ﴾.**

﴿**قالُوا ادْعُ لَنا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنا ما لَوْنُها؟**﴾: این کار گسترده و وسیع است و زحمت و مشکلات بسیاری دارد.

﴿**تَسُرُّ النَّاظِرِينَ**﴾: اگر کار به‌درستی انجام گیرد و مشکلات آن تحمل شود، بسیار شیرین و عالی است.

۷۰ ـ ﴿قالُوا ادْعُ لَنا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنا ما هِيَ؟ إِنَّ الْبَقَرَ تَشابَهَ عَلَيْنا، وَإِنَّا إِنْ شاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ﴾.

﴿وَإِنَّا إِنْ شاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ﴾: باید کار را انجام شده انگاشت و نباید در اقدام بر آن کوتاهی داشت؛ زیرا نتیجه‌ی آن خیلی عالی است. البته، انجام آن به درازا می‌کشد.

۷۱ ـ ﴿قالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّها بَقَرَةٌ لا ذَلُولٌ تُثِيرُ الْأَرْضَ، وَلا تَسْقِي الْحَرْثَ، مُسَلَّمَةٌ، لا شِيَةَ فيها، قالُوا الْآنَ جِئْتَ بِالْحَقِّ، فَذَبَحُوها، وَما كادُوا يَفْعَلُونَ﴾.

در انجام کارها نباید سخت گرفت و وسواس داشت وگرنه هرچه بیش‌تر در کاری سخت گرفته شود، مشکلات آن افزون می‌شود. خداوند می‌فرماید گاوی ذبح کنید، اما بنی اسراییل چنان بهانه‌جویی کردند و سخت گرفتند که بیچاره شدند. خواهان نباید این کار را انجام دهد و این کار خوب نیست. خواهان به زحمت و اذیت گرفتار می‌شود، مگر این‌که روش خود را تغییر دهد و دوباره استخاره بگیرد.

۷۲ ـ ﴿وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْساً فَادَّارَأْتُمْ فيها، وَاللَّهُ مُخْرِجٌ ماكُنْتُمْ تَكْتُمُونَ﴾.

﴿وَاللَّهُ مُخْرِجٌ﴾: بسیار خوب است و کار نتیجه می‌دهد؛ هرچند در آن توجه و دقت لازم نباشد و قتل نیز در صدر آیه باشد؛ چرا که این بنده نیست که کار را پیش می‌برد، بلکه خداوند است و از این رو جز نفع و خیر نیست.

۷۳ ـ ﴿فَقُلْنا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِها، كَذلِكَ يُحْيِ اللَّهُ الْمَوْتى، وَيُرِيكُمْ آياتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾.

﴿فَقُلْنا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِها﴾: با آن که هر جای حیوان را می‌شود به جسد میت زد، اما خداوند می‌خواهد بر آنان سخت گیرد، و چون بنی اسرائیل سخت‌گیری، بهانه‌گیری و شکاکی داشتند خود را به دم حیوان دچار ساختند و دم حیوان ایستاده به زمین نمی‌آید و سخت‌ترین جای حیوان

است. از این فراز دانسته می‌شود آنان پرسش‌های دیگری نیز داشته‌اند که قرآن آن را بازگو نکرده است و آنان خود سخت‌ترین جای حیوان را انتخاب کرده‌اند.

﴿كَذلِكَ يُحْيِ اللَّهُ الْمَوْتى﴾: در این کار استفاده و منافع غیر عادی است.

این کار با آن که پر زحمت و سخت است بسیار خوب است و باید کار را به سرعت پی گرفت و در صورتی که تأخیر انداخته شود باعث بروز مشکل می‌شود و مشکلات آن در آیه‌ی بعد آمده است.

**۷۴ ـ ﴿ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذلِكَ، فَهِيَ كَالْحِجارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً، وَإِنَّ مِنَ الْحِجارَةِ لَما يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهارُ، وَإِنَّ مِنْها لَما يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْماءُ، وَإِنَّ مِنْها لَما يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ، وَمَا اللَّهُ بِغافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾.**

آیه‌ی یاد شده دارای چند آیه‌ی استخاره است که برخی از آن عبارت است از:

﴿ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذلِكَ، فَهِيَ كَالْحِجارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً﴾:

﴿وَإِنَّ مِنَ الْحِجارَةِ لَما يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهارُ﴾؛

﴿وَإِنَّ مِنْها لَما يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْماءُ﴾؛

وَإِنَّ مِنْها لَما يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ﴾؛

﴿وَمَا اللَّهُ بِغافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾.

از این آیه می‌توان استخاره‌های دیگری نیز به دست آورد که ما در پی تفصیل آن نیستیم. استخاره‌های رقمی و عددی آن با مثلثات، مربعات و ترتیباتی که ریخته می‌شود قابل کشف است که در این کتاب پی گرفته نمی‌شود و باید آن را در جای دیگر جست‌وجو کرد.

آیه‌ی نخست بیان می‌دارد که کار سختی و گرفتاری بسیار دارد و نتیجه‌ای نیز در آن نیست و بد است و باید ترک شود. این کار از سنگ سخت‌تر است و در آن درآمد، سود و خیری نیست و بسیار بد است.

آیات بعد اقسام سنگ‌ها و به تعبیر دیگر مشکلات و مراتب متفاوت آن را بیان می‌دارد. آیه‌ی دوم خوب و دارای نتیجه است اما دیررس است و آیه‌ی سوم سنگین و متوسط است و آیه‌ی چهارم با آنکه نتیجه دارد خالی از مشکلات نیست و استخاره گیرنده باید با شناختی که از خواهان دارد، آیه‌ی وی را به دست آورد.

**۷۵ ـ ﴿أَ فَتَطْمَعُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلامَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِنْ بَعْدِ ما عَقَلُوهُ، وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾.**

این آیه مستقل نیست و از آیات جمعی است و با هفت آیه‌ی بعد یک آیه‌ی استخاره است و همه نیز بد است.

﴿**أَ فَتَطْمَعُونَ**﴾: طرف مقابل طمع و قصد کلاه‌برداری دارد و خواهان آگاهانه فریب می‌خورد و از این رو این کار مشکلات بسیاری دارد و خوب نیست.

نباید پنداشت طرف مقابل به خواهان ارادت و ایمان دارد و با آگاهی با وی قرار فریب‌کارانه می‌گذارد و به قرارداد و امضای خود عمل نخواهد کرد.

**۷۶ ـ ﴿وَإِذا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قالُوا آمَنَّا وَ إِذا خَلا بَعْضُهُمْ إِلى بَعْضٍ قالُوا أَ تُحَدِّثُونَهُمْ بِما فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحاجُّوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَ فَلا تَعْقِلُونَ﴾.**

خواهان به این کار به سادگی می‌نگرد و طرف مقابل وی فرد اصلی و تصمیم گیر ماجرا نیست و فرد دیگری او را هدایت می‌کند و از این رو این کار بد و خطرناک است و در صورتی که خواهان زیرک وزرنگ باشد و در زمره‌ی خردورزان باشد، با توجه به ﴿**أَ فَلا تَعْقِلُونَ**﴾ انجام کار برای وی، در صورتی که توجه و دقت داشته باشد و غفلت نورزد خوب است.

با توجه به صدر و ذیل آیه و مقایسه‌ی آن به دست می‌آید که ایمان بدون عقل و خردورزی ارزشی ندارد و عقل در هر جا باشد خوب است،

حتی اگر دشمن انسان عاقل باشد، بهتر است تا این که انسان دشـمنی بی‌خرد داشته باشد؛ چرا که دشمن نادان هم خود و هم دشمن خود را به هلاکت می‌اندازد؛ چنان‌چه در مثل آمده است:

دشـمن دانـا بـلندت مـی‌کند    بر زمینت می‌زند نادان دوست

**۷۷ ـ ﴿أَ وَلا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ ما يُسِرُّونَ وَما يُعْلِنُونَ﴾.**

در میان هفت آیه‌ای که یک آیه‌ی استخاره را تشکیل می‌دهد، این آیه از همه بهتر است اما با توجه به آیات پیشین این کار مشکل دارد و نباید بر انجام آن اقدامی نمود؛ مگر آن که خواهان به انجام آن ناچار باشد که در این صورت، خداوند مدد می‌کند و کار وی با همه‌ی مشکلاتی که دارد و تلاش او به نتیجه می‌رسد؛ چرا که می‌فرماید: ﴿**اللَّهَ يَعْلَمُ ما يُسِرُّونَ وَما يُعْلِنُونَ**﴾.

**۷۸ ـ ﴿وَمِنْهُمْ أُمِّيُّونَ لا يَعْلَمُونَ الْكِتابَ إِلاّ أَمانِيَّ، وَإِنْ هُمْ إِلاّ يَظُنُّونَ﴾.**

این آیه به موردی اشاره دارد که اختیار شخصی با خود او نیست و دیگری برای وی تصمیم می‌گیرد و از این رو استخاره‌ی آن خوب نیست. برای نمونه، همسری اختیار می‌کند که او را بـه گـمراهـی مـی‌کشاند یـا شریکی بر می‌گزیند که مال حرام وارد کار وی می‌کند و تغییر آن در کنترل خواهان نیست.

**۷۹ ـ ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هذا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَناً قَلِيلاً، فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ، وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ﴾.**

اگر خواهان در سه آیه‌ی اخیر به استخاره عمل نکند و وارد کار شود، نتیجه‌ی آن را در این آیه می‌بیند. ﴿**فَوَيْلٌ**﴾: در این آیه سه بار تکرار شده که نشانه‌ی نهایت بدی آن است و نه خیر دنیا در آن است و نه خیر آخرت و نه سبب آرامشی می‌شود. این آیه از این جهت منحصر به فرد است. در تفأل، برای دریافت عاقبت خیر یا شرّ افراد از «ویل»ها می‌توان گزاره‌های بسیاری به دست آورد.

﴿ثُمَّ یَقُولُونَ هذا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾: تزویر و حقه‌ای در کار است.

۸۰ـ ﴿وَقالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلاّ أَیَّاماً مَعْدُودَةً، قُلْ أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْداً، فَلَنْ یُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ، أَمْ تَقُولُونَ عَلَی اللَّهِ ما لا تَعْلَمُونَ﴾.

سران یهود همانند برخی از سران مرشدها و دراویش و فراماسونرها به دین خود اعتقادی نداشتند و احکام دین خود را به بازی می‌گرفتند. روایت «شر الناس خدامنا» نیز به این حقیقت اشاره دارد. با توجه به این نکته، کار مورد نظر بسیار بد است و نباید به آن نزدیک شد. هیچ زمینه‌ی خیری در آن نیست و فلاکت، بدبختی، حرمان و پریشانی را به دنبال دارد.

۸۱ـ ﴿بَلی مَنْ کَسَبَ سَیِّئَةً وَأَحاطَتْ بِهِ خَطیئَتُهُ فَأُولئِکَ أَصْحابُ النَّارِ هُمْ فیها خالِدُونَ﴾.

گناه‌کاران بر سه دسته هستند: یکی کسی که گاهی گناه می‌کند اما در گناه کردن به عادت نیفتاده، و دودیگر کسی که گناه او را به عادت کشانده، و سوم کسی که افزون بر گناه کردن، گناه‌کار پرورش می‌دهد. پی‌آمد تکرار گناه، تکذیب آیات خداوند و راهنمایان او و بی‌اعتقادی به آنان است. روان‌شناسی نیز این مسأله را تأیید کرده که کسی که در گناه اوج می‌گیرد، به «تکذیب» می‌رسد؛ یعنی چنان انحطاطی می‌یابد که نمی‌تواند حق را بپذیرد.

«اولئك» در آیه‌ی شریفه به چنین افراد ممتاز و خاص اشاره دارد و نه به همه‌ی گناه‌کاران و تنها چنین کسانی هستند که به جهنم می‌روند؛ کسانی که با تکرار گناه به بی‌اعتقادی رسیده‌اند. بی‌اعتقادی بسیار بدتر از بی عملی است. بی‌عملی با هر خطایی که همراه باشد، با خوش اعتقادی قابل جمع است. چنین افرادی با باور به خدا و پذیرش گناه خویش افتاده و گاه دل شکسته‌اند و بر خوبی و مهربانی خدا دل بسته‌اند. بدتر از

بی‌اعتقادی بداعتقادی است؛ زیرا بداعتقادی عناد می‌آورد و از این رو باید شبهات اعتقادی را پی‌گیر و پاسخ‌گو بود.

استخاره‌ی این آیه ـ که آخرین آیه از آیات جمعی است ـ بسیار بـد است.

**۸۲ ـ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا، وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ، أُولَـئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُـمْ فِـيهَا خَالِدُونَ﴾.**

استخاره‌ی این کار خیلی خوب است، اما با توجه به فـراز ﴿**وَعَـمِلُوا الصَّالِحَاتِ**﴾ زحمت، تلاش و دقت را نیاز دارد. این کار سـیری عـادی و طبیعی دارد و خالی از ماجراجویی است و صفا و سلامت دارد.

﴿**هُمْ فِيهَا خَـالِدُونَ**﴾ انجام کار تدریجی است امـا نـتیجه‌ی آن دوام و استمرار دارد.

**۸۳ ـ ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ، وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَاناً، وَذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ، وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْناً، وَأَقِيمُوا الصَّـلَاةَ، وَآتُـوا الزَّكَاةَ، ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلاً مِنْكُمْ، وَأَنْتُمْ مُعْرِضُونَ﴾.**

این کار با توجه به واژه‌های «اذ»، «أخذ»، «میثاق»، «بني إسرائيل»، «لا تعبدون إلّا اللّه»، «ذي القربی» و «واليتامی والمساكين» خیلی سـنگین، گسترده، پیچیده و پر زحمت است و آفت و آسیب به آن وارد می‌شود، و خواهان باید برای توان انجام آن، این کار را کوچک و محدود نماید اما بسیار خوب است.

﴿**میثاق**﴾: این کار نیاز به چند استخاره دارد تا در پرتو مقایسه‌ی میان آن‌ها راه صواب تشخیص داده شود و در غیر ایـن صـورت، بـه نـتیجه نمی‌رسد.

**۸۴ ـ ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ، وَلَا تُخْرِجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ، ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ﴾.**

﴿وإذ أخـذنا مـيثاقكم﴾: كـار سـختی و مشكـلات بسيارى دارد و زمينه‌های تخريب در آن است؛ زيرا در صورتی كه به كسی اطمينان داشته باشند، از او مدرک نمی‌گيرند. أخذ ميثاق در مواردی است كه تخلف و زمينه‌ی تخريب در كار است؛ به ويژه آن كه آيه، ميثاق را درباره‌ی عدم خون‌ريزی و مسايل مشابه عنوان می‌كند و از اين رو خوب نيست.

۸۵ ـ ﴿ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ، وَتُخْرِجُونَ فَرِيقاً مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ، تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ، وَإِنْ يَأْتُوكُمْ أُسَارَى تُفَادُوهُمْ، وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ، أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ، فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ، يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ، وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾.

قوم بنی اسرائيل تعهد خود را شكستند و انجام دادند آن‌چه را كه عهد كردند و پيمان بستند كه انجام ندهند و از اين رو خوب نيست. نتيجه و قيامت اين كار بدتر از آغاز و دنيای آن است.

۸۶ ـ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ، فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ، وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ﴾.

﴿فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ﴾: در صورتی كه خواهان بر انجام كار مورد نظر اقدام كند به عوارض و پی‌آمدهای آن گرفتار می‌شود و راه رهايی از آن نيز ندارد و چنين نيست كه تنها ضرری به وی وارد شود و حتی پرداخت صدقه و انفاق نيز بلاهای آن را دفع نمی‌كند. عوارض ياد شده در استخاره‌ی آيات هشتاد و سوم تا هشتاد و ششم با صدقه رفع نمی‌شود؛ چرا كه صدقه تنها در دنيا كارآمد است و حال آن كه در اين آيات از قيامت سخن می‌رود.

۸۷ ـ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ، وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ، وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ، وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ. أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُكُمُ

اسْتَكْبَرْتُمْ، فَفَرِيقاً كَذَّبْتُمْ، وَفَرِيقاً تَقْتُلُونَ﴾.

این آیه دو آیه‌ی استخاره است و صدر آن بسیار خوب و ذیل آن بسیار بد است.

﴿مُوسَى﴾ و ﴿عِيسَى﴾: زمینه‌های استحکام و خیرات و برکات در این کار است و آن را بسیار عالی می‌سازد.

﴿وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ﴾: در عملی نمودن این کار کسی وی را حمایت می‌کند و مددکار او می‌شود. بنابراین در این کار نباید با عقل حسابگر پیش رفت و خواهان نباید خود را ناتوان از انجام کار ببیند، چرا که هر چند وی ناتوان باشد، این کار را به مدد تأییدات الهی و مباشرت دیگری انجام می‌دهد و باید امید خود را تقویت کند.

باید دانست روح القدس جبرئیل نیست، بلکه مباشر اولیای خدا و انبیای الهی و کسانی است که در افق‌های بلندی گام بر می‌دارند و آنان را از دانش و مدد خود سیراب می‌سازد و از این رو آنان و به ویژه محبوبان این راه که روح القدس در پی آنان است نیازی به بسیاری از درس و بحث‌ها ندارند و به اموری غیر عادی بر می‌خورند و امور آنان به آسانی سامان می‌گیرد و گویی آنان را به جایی بسته‌اند. اگر ذهن و دست انسان به روح القدوس برسد و او توجه و تأییدی داشته باشد، به طور حتم بار معنوی وی بسته است و به بسیاری از چیزها نیازی ندارد.

اما آیه‌ی دوم بسیار بد و وحشتناک است و باید ترک شود. در این فراز ناگهان آیه لحن شدیدی به خود می‌گیرد و وقار و متانتی که در آیه‌ی پیشین بود از دست می‌رود و شاید معنای آن این باشد که خواهان چه بسا بارها و بارها مورد لطف و تأیید الهی واقع شده و چه بسا که تا نزدیکی روح القدس نیز رفته باشد و خداوند نهایت امتنان را به وی نموده است اما او نه‌تنها از آن هیچ استفاده‌ای نکرده، بلکه چنان سقوط و هبوطی یافته که از آنان که چنین وصولی نداشته‌اند نازل‌تر رفته است.

تشخیص این که کدام یک از فرازهای آیه برای خواهان است با صاحب استخاره است.

**۸۸ ـ ﴿وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ، بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ، فَقَلِيلاً مَا يُؤْمِنُونَ﴾.**

﴿**قُلُوبُنَا غُلْفٌ**﴾: کار قفل است.

﴿**لَعَنَهُمُ اللَّهُ**﴾: حرمان و شکست را در پی دارد.

**۸۹ ـ ﴿وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا، فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ، فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾.**

﴿**وَلَمَّا**﴾: زمینه‌ی اختلاف و مشکل در کار است.

با توجه به صدر ﴿**لمّا**﴾ و ذیل آیه: ﴿**فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ**﴾، کار مورد نظر خیلی بد است.

﴿**جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ**﴾: در صورتی که خواهان این کار را انجام دهد، هرچند با شکست مواجه می‌شود و برای او خیلی بد است، اما نفع آن برای دیگری است. برای نمونه، فردی به خواستگاری دختری می‌رود و وی پاسخ منفی می‌شنود اما زمینه‌ی روانی را برای پاسخ مثبت‌گرفتن خواستگار بعدی فراهم می‌آورد که این ثمره‌ی پنهانی است.



**۹۰ ـ ﴿بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ بَغْياً أَنْ يُنَزِّلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ، فَبَاءُوا بِغَضَبٍ عَلَى غَضَبٍ، وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾.**

این کار از پیش دارای مشکلاتی است که در روند کار، خود را آشکار می‌سازد و پنهان‌کاری خواهان را ظاهر می‌سازد و حتی ممکن است در ابتدا مسایل به اعتبار ﴿**أَنْ يُنَزِّلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ**﴾ به خوبی پیش رود اما نتیجه‌ای جز مصیبت و حرمان نداشته باشد. خوب نیست.

﴿**أَنْ يُنَزِّلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ**﴾: صاحب استخاره به ندرت به اعتبار این فراز

ممکن است این استخاره را برای خواهان خوب تشخیص دهد که البته بدون توجه و الهام به دل ممکن نیست.

﴿**وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ**﴾: هر آیه‌ای که زمینه‌های لعن و عذاب و مانند آن دارد، حتی فرازهای مثبت آن نیز خوب نیست. برای نمونه، ممکن است کاری در فردی حال معنوی یا علم ایجاد کند، ولی همان برای وی وزر و وبال یا سبب اعوجاج شود و به خیراتی دست می‌یابد که برای او مشکل آفرین است.

**۹۱ ـ ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُؤْمِنُ بِمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا، وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ، وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقاً لِمَا مَعَهُمْ، قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ، إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.**

در این آیه از افرادی سخن به میان می‌آید که گفتاری در ظاهر منطقی دارند: ﴿**قَالُوا نُؤْمِنُ بِمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا**﴾ که ظاهر آرام و خوش آن را می‌رساند اما آنان ایمان خود را کافی می‌دانند و جز باطل را اراده ندارند، از این رو هرچند ظاهر کار خوب است و آغازی خوش و مسالمت‌آمیز دارد، ولی با توجه به فراز ﴿**فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ**﴾ به نتیجه‌ای نمی‌رسد و باطن آن خراب است.

**۹۲ ـ ﴿وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَى بِالْبَيِّنَاتِ، ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ﴾.**

با این که ﴿**جَاءَكُمْ مُوسَى بِالْبَيِّنَاتِ**﴾ بر خوبی کار دلالت دارد، اما ﴿**ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ**﴾ می‌رساند که این کار جز حرمان و خسران نتیجه‌ای ندارد و برای نمونه، ممکن است کاری درآمد بسیار داشته باشد و زندگی مادی او سامان بگیرد، اما همین امر سبب می‌شود فرزندان وی به نماز سست یا بی‌اعتقاد شوند.

نباید پنداشت که هر کار خوبی نتیجه‌ای خوب یا هر کار بدی نتیجه‌ای

بد دارد. گاه نمازی انسان را به ریا، استکبار، تکبر و خودنمایی می‌کشاند. گاهی نیز گناهی باعث انکسار، توبه و فروتنی می‌شود.

﴿ثُمَّ﴾: همیشه بر وجود گره و مشکل دلالت دارد و تقطیع، جدایی و تخالف نتیجه‌ی کار از روند آن را می‌رساند و باید از بعد آن ترسید.

در صورتی که خواهان بتواند خود نگه‌دار باشد و درآمد فراوان حاصل از آن را در عافیت‌طلبی به‌کار نبرد و به مردم و فقیران خیر برساند و خمس مال خود را خارج کند، خوب است. البته، این صاحب استخاره است که می‌تواند خصوصیت خواهان را بشناسد و بداند وی به جریان بعد از «ثم» گرفتار می‌شود یا خیر.

**۹۳ ـ ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ، خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ، وَاسْمَعُوا، قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا، وَأُشْرِبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ، قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهِ إِيمَانُكُمْ، إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.**

﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ﴾: هر سه واژه بر وجود مشکلات در کار دلالت دارد؛ به‌ویژه که از میثاق و تعهد و نیز در ادامه که از زیر پاگذاشتن آن سخن می‌گوید و دلیل بر آن است که کار نتیجه‌بخش نیست و در آن تخلف و خلف وعده رخ می‌دهد.

﴿وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ﴾: صاحب استخاره به اعتبار این فراز می‌تواند آن را برای برخی خوب بداند.

﴿قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا، وَأُشْرِبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ﴾: در این کار خیرات فراوان قرار داده شده اما خواهان همه‌ی آن را نادیده می‌گیرد و تخلف می‌کند و چنان به دنیا دل می‌بندد که گوساله جگر وی می‌شود.

**۹۴ ـ ﴿قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمُ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِنْ دُونِ النَّاسِ، فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.**

﴿لَكُمُ الدَّارُ الْآخِرَةُ﴾: کار خوب و مناسب است اما فراز: ﴿فَتَمَنَّوُا

**الْمَوْتَ﴾** می‌گوید این کار چندان خوب نیست و آن‌گونه که ظاهر امر نشان می‌دهد نیست و پشیمانی در پی دارد؛ چنان‌که آرزوی مرگ می‌کند. برای نمونه، در صورتی که خواهان بر آن است منزلی خریداری کند، بر اساس این آیه، خوب است اما آن طور که مالک یا بنگاه‌دار از آن ستایش می‌کند نیست و پی یا شالوده‌ی آن سست است یا در صورتی که خواهان به خواستگاری می‌رود، دختر مورد علاقه‌ی وی زیبارو و خوش صحبت است اما بعد از مدتی متوجه می‌شود وی نوعی بیماری یا دهانی بدبو دارد.

شاید بیش از چهل سال است که نگارنده برای دیگران استخاره می‌کند. روزی یکی از طلاب می‌خواست ازدواج کند و نزد بنده استخاره کرد و بد آمد اما وی پیش خود گفته بود استخاره به دل است و دختر مورد علاقه‌ی وی خوب و شایسته است و با او ازدواج کرد. روزی بعد از مدت‌ها او را دیدم. وی گفت همسری که اختیار کرده دچار ناراحتی روانی است و خانواده‌ی دختر آن را از وی پنهان داشته‌اند و در صورتی که وی را از خواب صبح بیدار کنم تا شب دچار اختلال روانی می‌گردد و سبب می‌شود وی از درس و بحث وا بماند.

اگر خواهان چاره‌ای از انجام این کار ندارد، می‌تواند با دادن صدقه، آن را عملی سازد، ولی در صورتی که می‌تواند راه و روش دیگری را برگزیند، باید آن را انتخاب کند.

**۹۵ ـ ﴿وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَداً بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ﴾.**

**﴿وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ﴾**: تمنی در استخاره به معنای تحمل است و خواهان نمی‌تواند آن را تحمل کند و کار را در میان راه رها می‌کند یا در صورتی که برای ازدواج باشد به طلاق یا کدورت می‌انجامد و یا یکی از آن دو می‌میرد.

سه آیه‌ی اخیر در استخاره یکسان است.

**۹۶ ـ ﴿وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَاةٍ، وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ، وَمَا هُوَ بِمُزَحْزِحِهِ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ، وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ﴾.**

﴿**وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ**﴾: خواهان با کسی مواجه می‌شود که از خودراضی، خودخواه، خودنگر و خودمحور است و وی را فریب می‌دهد و به او نیرنگ می‌زند و از این رو اشتراک، ارتباط، استحکام و بقا ندارد.

﴿**لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ**﴾: طبیعت و اخلاق طرف مقابل تند و فردی فرصت طلب، خودخواه و زرنگ است.

در این کار جنگ روانی وجود دارد و خواهان یا فریب می‌خورد یا مشکل دیگری پیدا می‌کند.

**۹۷ ـ ﴿قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوّاً لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ، مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ، وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ﴾.**

﴿**عَدُوّاً لِجِبْرِيلَ**﴾: شروع و آغاز کار خوب نیست و مشکلاتی دارد.

﴿**نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ**﴾: خواهان پس از آن که واردکار شود زمینه‌ای قوی و باطنی خوب دارد و نتیجه‌ی کار وی خیلی خوب است.

﴿**وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ**﴾: این کار افزوده بر زمینه‌های شخصی، دارای زمینه‌هایی عمومی است.

﴿**وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ**﴾: کار مورد نظر دارای پشتوانه‌ی معنوی و سرشار از خیرات است.

همراه شدن بشارت با ﴿**قَلْبِكَ**﴾، ﴿**بِإِذْنِ اللَّهِ**﴾، ﴿**مُصَدِّقاً**﴾، ﴿**هُدىً**﴾ می‌رساند که کار بسیار خوب و عالی است.

این استخاره در صورتی که برای رفتن به جبهه و مأموریت باشد

ممکن است خواهان به فیض شهادت نایل آید که وارد شدن به جبهه‌ی جنگ خیلی سخت است و ممکن است پریشانی و پشیمانی و اذیت بیاورد و نگران خانواده‌ی خود شود و یا برای کاری مانند انتخاب طلبگی و به سلک عالمان دینی درآمدن است که ممکن است شروع آن با فقر، شکست اجتماعی و مکافات همراه شود. این آیه برای انجام کارهای بسیار عالی است و نه خرید کت و شلوار و کارهای معمولی.

باید توجه داشت جواب «**من کان عدواً لجبریل**» در این آیه نیامده است و از این رو نباید خواهان را آدمی بد و خبیث پنداشت! بلکه جواب آن در آیه‌ی بعد می‌آید و باید این دو آیه را یک آیه‌ی استخاره دانست و در صورتی که نظر صاحب استخاره به ذیل آن عطف شود، پاسخ آن منفی است؛ زیرا مشکلات آن استمرار دارد، اما توجه به صدر آیه، چنین نیست و با آنکه پر زحمت است مشکلات آن برطرف می‌گردد و البته، خواهان باید مواظب باشد دچار مشکل نشود یا از مشکلات و خطرات آن آسیبی نبیند.

**۹۸ ـ ﴿مَنْ كَانَ عَدُوّاً لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ﴾.**

﴿**فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ**﴾: بیان اقتدار خداوند و پاسخ فراز نخست آیه‌ی پیشین است. باید توجه داشت که خداوند نمی‌فرماید «فهو من الکافرین» تا همان‌گونه که گذشت اقتدار خود را نمایش دهد و استقرار را برای الله بگذارد و در ضمن، «عدو» نیز موضوع این گزاره قرار نگیرد. استخاره‌ی آن خیلی بد است و حرمان و مصیبت را همراه دارد.

گاه صاحب استخاره هر دو آیه را یک آیه می‌شمرد و آن را خوب یا بد می‌داند ولی باید مواظب باشد دشمن خوبان نگردد و مانع مهم آن فراز ﴿**مَنْ كَانَ عَدُوّاً لِلَّهِ**﴾ است که اگر برداشته شود، حشر با خوبان را در پی

دارد و برای نمونه، خواهان می‌تواند طلبه بشود و با قرآن کریم، احادیث و کتاب‌های دینی و نماز و مانند آن ارتباط یابد و یا در دام باندهای گمراه، گرفتار حرمان شود.

**۹۹ ـ ﴿وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ، وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ﴾.**

اگر کسی صاحب استخاره بود ممکن است به فردی به اعتبار صدر بگوید خوب است و به فرد دیگر به اعتبار ذیل بگوید خوب نیست؛ زیرا هرچند این کار با توجه به فراز **﴿وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ﴾** خیلی خوب است و خواهان به پیشرفت‌هایی می‌رسد، اما به شرطی که شخص بتواند به نتیجه‌ی منفی کار دچار نشود. نتیجه و پی آمد این کار خوب نیست و کفران نعمت در آن است و ناگهان با تصادفی همه‌ی پیشرفت‌هایی که به دست آورده را از دست می‌دهد.

عالمان به استخاره در صورت مواجهه با این آیه باید دوباره استخاره بگیرند.

**۱۰۰ ـ ﴿أَوَ كُلَّمَا عَاهَدُوا عَهْداً نَبَذَهُ فَرِيقٌ مِنْهُمْ، بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾.**

از عهد شکنی سخن می‌گوید و کار مورد نظر سنگین و بد است و در آن اتلاف وقت است و مشکلات و عوارضی به همراه دارد و در صورتی که قراردادی نیز نوشته شود ضمانت اجرایی ندارد و نتیجه و فایده‌ای از آن به دست نمی‌آید.

**۱۰۱ ـ ﴿وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ، كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾.**

کار مورد نظر بد و بی‌نتیجه است و حرمان بسیاری دارد؛ چرا که آیه دارای تفصیل است.

**۱۰۲ ـ ﴿وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُو الشَّيَاطِينُ عَلَى مُلْكِ سُلَيْمَانَ، وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ، وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا، يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ، وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ**

وَمَارُوتَ، وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ، فَلَا تَكْفُرْ، فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ، وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ، وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ، وَلَا يَنْفَعُهُمْ، وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ، وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾.

خوب نیست.

﴿**الشَّيَاطِينُ**﴾: در این کار فتنه وجود دارد.

﴿**عَلَى مُلْكِ سُلَيْمَانَ**﴾: در این کار اقتدار وجود دارد؛ به این معنا که فتنه‌ی آن بسیار پیچیده و گسترده است.

﴿**الشَّيَاطِينُ عَلَى مُلْكِ سُلَيْمَانَ**﴾: مجموع این دو فراز می‌رساند این کار ظاهری پرشکوه و پر از تبلیغات دارد؛ برای نمونه می‌خواهد با خانمی که موقعیت اجتماعی و خانوادگی بالایی دارد ازدواج کند.

﴿**وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ، وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا**﴾: درگیری با افراد صاحب نفوذ و مقتدر پیش می‌آید و خواهان در برابر طرف مقابل خود مجبور به عقب‌نشینی یا تحمل خسارات فراوان می‌شود و از این رو نباید به این کار نزدیک شد. این کار پر از ماجراجویی است و چنان‌چه خواهان روحیه‌ی ماجراجویی داشته باشد ضرر می‌بیند و اگر این روحیه را نداشته باشد از بین می‌رود.

﴿**السِّحْرَ**﴾: فتنه‌ای در کار است.

﴿**إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ**﴾: زمینه‌های شیطانی، فتنه و ماجراجویی در این کار وجود دارد.

﴿**وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ**﴾: این کار چنان از ماجراجویی و فتنه پر است که مداخله‌ی دولت و دستگاه قضایی یا شخص و اشخاص ثالث را لازم دارد و مداخله‌ی آنان نیز به درگیری، فتنه و مشکلات دیگری می‌انجامد.

﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾: فتنه، مشکلات و ضرری که در این کار پیش می‌آید قهری و ضروری است و تخلف بر نمی‌دارد.

اگر جرأت می‌کردم، می‌گفتم پس از آن که استخاره‌ی این آیه را آوردم چه هنگامه‌ای برپا شد، اما نمی‌شود چنین مطالبی را در فضای کنونی طرح کرد.

**۱۰۳ ـ ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا، وَاتَّقَوْا، لَمَثُوبَةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ، لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾.**

درست است که این آیه ذیل آیه‌ی پیشین شمرده می‌شود اما در استخاره از آیات مستقل دانسته می‌شود.

﴿وَلَوْ﴾ در همه‌ی موارد تعلیق نباید عجله و شتاب داشت و کار را باید با بردباری و صبر و دادن صدقه و انفاق با اهتمام پیش برد. خوب است.

**۱۰۴ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا، وَقُولُوا انْظُرْنَا، وَاسْمَعُوا، وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.**

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا تَقُولُوا رَاعِنَا﴾: نیت و قصد خواهان در این کار خیر نیست، هرچند موضوع آن ایمان است.

﴿وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾: مقایسه‌ی صدر و خطاب به مؤمنان با ذیل آیه می‌رساند، این کار نتیجه‌بخش و خوب نیست. البته صاحب استخاره ممکن است به اعتبار: ﴿انْظُرْنَا، وَاسْمَعُوا﴾ استخاره را برای کسی خوب بداند.



**۱۰۵ ـ ﴿مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ، وَلَا الْمُشْرِكِينَ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ، وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ، وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾.**

﴿يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ﴾: خیر این کار اختصاصی است و به هر کسی نمی‌رسد و از این رو باید دید خواهان فردی مؤمن و نیکوکردار است و قصد وی خیر است که در این صورت خوب است و در صورتی که زیرک و حیله‌گر باشد یا قصد خیری نداشته باشد یا بخواهد مشکلی را

از خود دور دارد و آن را بر دوش دیگری بیندازد خوب نیست. بنا براین باید گفت: این کار خیلی خوب است اما به شرط آن که خواهان نخست استغفار و توبه کند و خود را پاک و صاف نماید و صدقه دهد و با نیت خیر بر انجام آن اقدام کند، وگرنه با داشتن نیت بد یا کلاه‌برداری و نیرنگ و سیاست بازی خوب نیست آن را انجام دهد و در این صورت، ضرر بسیاری به وی وارد می‌شود و برای نمونه، او می‌خواهد منزل خود را با فریب به دیگری بفروشد، اما یک ماه بعد آن خانه چندین برابر قیمت فعلی آن ترقی می‌کند. این فراز مانع از آن می‌شود که ما صدر و ذیل آن را ملاک و معیار قرار دهیم.

**۱۰۶ ـ ﴿مَا نَنْسَخْ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنْسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ مِثْلِهَا، أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.**

ظاهر آن خوب نیست و با گرفتاری و مشکلات و گاه ضرر و زیان همراه است، اما با این وجود بسیار خوب است.

**﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾**: این ذیل، اضطراب و استرس موجود در صدر آیه را از میان برمی‌دارد و **﴿أَلَمْ تَعْلَمْ﴾** این معنا را می‌رساند که خواهان نمی‌داند و باور نمی‌کند که خیر این کار چه فراوان است و از این رو نباید به ظاهر پر مشکل کار نگاه کرد و باید آن را بی‌درنگ انجام داد.

**۱۰۷ ـ ﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾.**

این آیه با آیه‌ی پیشین یک آیه‌ی استخاره است. در آیه‌ی پیشین با خواهان اتمام حجت شد و در این آیه وی با تهدید بیش‌تری رو به‌روست.

هرچند ظاهر این کار با مشکلاتی همراه است، باید آن را انجام داد و

ترک آن بسیار بد است و فراز ﴿**وَمَا لَکُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ**﴾ بر بدی ترک آن دلالت دارد و هر کاری که جایگزین آن شود، به ضرر خواهان تمام می‌گردد.

**۱۰۸ ـ ﴿أَمْ تُرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سُئِلَ مُوسَى مِنْ قَبْلُ، وَمَنْ يَتَبَدَّلِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾.**

﴿**أَمْ**﴾: دلیل بر وجود مشکل در کار و ممنوع بودن انجام آن است و خواهان می‌خواهد در کاری وارد شود که در شأن وی نیست و از این رو خوب نیست.

﴿**فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ**﴾: انجام دادن این کار سبب بی‌چارگی و گرفتاری در مخمصه‌ای نجات‌ناپذیر می‌شود.

﴿**تُرِيدُونَ**﴾، ﴿**تَسْأَلُوا**﴾، ﴿**رَسُولَكُمْ**﴾ و ﴿**مُوسَى**﴾ می‌رساند استخاره‌ی این کار خوب است و صاحب استخاره ممکن است به اعتبار این واژگان، آن را برای برخی خوب بداند.

**۱۰۹ ـ ﴿وَدَّ كَثِيرٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفَّاراً حَسَداً مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ، فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ، إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.**

﴿**وَدَّ**﴾: این کار امری ظاهری و دنیایی است و باطنی ندارد.

﴿**حَسَداً مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ**﴾: این کار دنیوی خطرپذیر است و ممکن است انسان را گرفتار کند، دشمن ساز و حسود پرور است و طرف مقابل به عمد به خواهان بدی می‌کند و مشکلاتی را برای وی فراهم می‌آورد، مشکلاتی که راه فرار و چاره‌ی آن در دست خواهان نیست.

﴿**فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا**﴾: در صورتی که خواهان بتواند مشکلات آن را تحمل کند، ارزش آن را دارد که بر انجام آن کوشا باشد و پایان آن خوب است و مشکلات پیشین را جبران می‌کند.

۱۱۰ ـ ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلاَةَ، وَآتُوا الزَّكَاةَ، وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾.

﴿وَأَقِيمُوا الصَّلاَةَ، وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾: برای انجام این کار باید زحمت کشید و تلاش نمود و از این رو چنان‌چه خواهان در پی انجام کاری است که سودآوری آن بدون تلاش و زحمت چشمگیری بالاست، برای وی خوب نیست، اما اگر عافیت طلب نباشد و زحمت آن را به جان بخرد، بسیار خوب است و درآمد و منافع حاصل از آن حلال است.

﴿إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾: طرف مقابل نمی‌تواند خواهان را فریب دهد و به او حیله زند.

این کار خیلی خوب است ولی باید تلاش و زحمت داشت. البته در این صورت آن‌چه که به دست می‌آید باید نفعی از آن به دیگران رسانده شود و انفاق داشت.

۱۱۱ ـ ﴿وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُوداً أَوْ نَصَارَى، تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ، قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.

﴿وَقَالُوا﴾: ماده‌ی «قول» بر این امر تأکید دارد که این کار جز بر مدار حرف و حدیث نمی‌چرخد و گفت‌وگوی در آن به درگیری منجر می‌شود و عملی در آن دیده نمی‌شود و جز ظاهری که باشکوه می‌نماید اما از حقیقت خالی است چیزی ندارد.

﴿و﴾: بر مشکلات کار افزوده می‌گردد. هم‌چنین «واو» می‌رساند اگر خواهان به انجام کار وارد شود مشکلی که مربوط به زمان‌های قدیم و پیشین است به دست او آشکار می‌شود و برای نمونه، ممکن است به خاطر وجود گرهی در بیست سال پیش، اکنون بده‌کاری پیدا کند.

﴿تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ﴾: در این کار، خیال‌پردازی وجود دارد و آسایش، آرامش، سعادت، خوشی و خیری در آن نیست.

۱۱۲ ـ ﴿بَلَى مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ، وَهُوَ مُحْسِنٌ، فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ، وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾.

﴿بَلَى﴾: کار خوب است.

﴿أَسْلَمَ﴾: کار زحمت دارد.

﴿أَجْرُهُ﴾: کار مورد نظر از امور و شؤون دنیایی است و برای هر کاری که به آبادی دنیا و خدمت به مردم مفید باشد خوب است و بر فرض که سرمایه‌گذاری در آن به شکست نیز بینجامد باز خوب است.

﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾: کار مورد نظر بیمه است و کم‌ترین اعوجاج و انحرافی درکار پیش نمی‌آید.

۱۱۳ ـ ﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَى عَلَى شَيْءٍ، وَقَالَتِ النَّصَارَى لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَى شَيْءٍ، وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ، كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ، فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾.

﴿وَقَالَتِ﴾: همه‌ی آن‌چه در ﴿وَقَالُوا﴾ در آیه‌ی پیش گفتیم در این جا نیز صادق است و با تکرار آن بر مشکلات کار افزوده می‌شود و نیز به‌خاطر افزوده شدن «تای» تأنیث، مشکلات کار دوچندان می‌شود، از این رو بسیار بد است؛ همان‌طور که ﴿فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ دانسته می‌شود چنان درگیری و مباحثه در آن ادامه‌دار است که خانواده‌ی خواهان نیز به درگیری و مخالفت با وی کشیده می‌شوند.

۱۱۴ ـ ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ، وَسَعَى فِي خَرَابِهَا، أُولَئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ، لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ، وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾.

﴿مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ﴾، ﴿أَنْ يُذْكَرَ﴾ و ﴿سَعَى فِي خَرَابِهَا﴾ دلیل بر بدی بسیار کار است و باید ترک شود. این کار خوف دنیوی و عذاب عظیم و تمامی موارد حرمان و سد سبیل الله را با خود دارد و نهایت آن هم بسیار بد است.

۱۱۵ ـ ﴿وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ، فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّـهِ، إِنَّ اللَّـهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾.

﴿وَلِلَّهِ﴾، ﴿الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ﴾ و ﴿فَأَيْنَمَا﴾ دلیل بر سعه‌ی کار است؛ به‌گونه‌ای که بدون لازم داشتن هیچ پیش شرطی انجام می‌شود و مشکلات آن نیز بن‌بست و گره ندارد. و دو اسم شریف: ﴿إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾ بر گستردگی بسیار و گوارایی آن دلالت دارد.

۱۱۶ ـ ﴿وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَداً، سُبْحَانَهُ، بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ﴾.

خیلی خوب است و ابتدای این کار مشکلات و گرفتاری دارد اما با این وجود خوب است.

۱۱۷ ـ ﴿بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَإِذَا قَضَى أَمْراً فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾.

﴿بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾: اراده‌ی خداوند و ابداع و نوآوری در کار است و هیچ گونه مشکلی در این کار پیش نمی‌آید و بسیار عالی است.

﴿كُنْ فَيَكُونُ﴾: کار دارای قاعده و قانون است و بدون آن نتیجه نمی‌دهد. دو آیه‌ی فوق یک آیه‌ی استخاره است و بر این اساس، با آن که استخاره‌ی صدر آیه دارای مشکلاتی است اما از ذیل آن به دست می‌آید که مشکلات کار هموار خواهد شد. فرازهای زیر همه بر همواری این کار دلالت دارد: ﴿سُبْحَانَهُ﴾، ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾، ﴿كُنْ فَيَكُونُ﴾.

۱۱۸ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ، تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ، قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ﴾.

صدر این آیه خوب نیست اما صاحب استخاره ممکن است به لحاظ ذیل و وجود فرازهایی در آن، کار مورد نظر را برای برخی خیلی خوب بداند. این فرازها عبارت است از: ﴿يُكَلِّمُنَا اللَّهُ﴾، ﴿تَأْتِينَا آيَةٌ﴾ و ﴿قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ﴾.

این استخاره برای افراد عادی و سست خوب نیست؛ چرا که کار آن بسیار سنگین است و موضوع مورد نظر برای کارهایی مانند ازدواج یا تغییر شغل و همانند آن که انجام آن انرژی و توان و اهتمام مضاعفی را می‌طلبد می‌آید. وجود دو «**قال**» نشانه‌ی سخت و مشکل بودن این کار است و از در بر داشتن چنین زمینه‌های دشوار و نامناسبی حکایت می‌کند.

**۱۱۹ ـ «إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيراً وَنَذِيراً، وَلَا تُسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ».**

«**أَرْسَلْنَاكَ**»: کاف خطاب آن نشانه‌ی وجود ضمانت در انجام کار است و از این رو بسیار خوب است

«**بِالْحَقِّ بَشِيراً وَنَذِيراً**»: انجام این کار که همه‌ی مراحل و روند اقدام بر آن و بشارت و مشکل آن نیز الهی است با خداست و خواهان باید حرکت کند و مشکلات آن نیز از ناحیه‌ی خداوند است و خیر خود را دارد.

«**وَلَا تُسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ**»: عوارض و مشکلات این کار به هیچ وجه نباید به چشم آید و مهم نیست؛ چون درباره‌ی آن از خواهان بازخواست نمی‌شود و بر عهده‌ی او گذاشته نمی‌شود و حتی گفته می‌شود از اصحاب جحیم نیز پرسش نمی‌شود تا چه رسد به خواهان.

**۱۲۰ ـ «وَلَنْ تَرْضَى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَى حَتَّى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ، قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَى، وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَانَصِيرٍ».**

«**وَلَنْ**»: این کار به موفقیت، نتیجه و وصول نمی‌رسد و در آن کارشکنی وجود دارد. «**لن**»، «**لم**» و «**لا**» نشان از شکسته شدن و نتیجه ندادن کار است. جمله‌ی «**وَلَنْ تَرْضَى عَنْكَ الْيَهُودُ**» می‌رساند طرف مقابل تا خواهان را تخریب نکند، وی را رها نمی‌سازد. افزوده بر این، کار دارای مخاطره و تهدید است.

﴿مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَانَصِيرٍ﴾: وی در انجام این کار تنها می‌شود و کار نیز فرجامی ندارد.

این کار با تخریب خواهان همراه است و بر فرض که وی تخریب نشود، کار مورد نظر نتیجه‌ای ندارد.

**۱۲۱ ـ ﴿الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ، أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ، وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾.**

این آیه با آن که افراد ذکر شده در آیه‌ی پیشین را توصیف می‌کند اما در استخاره با آن ارتباطی ندارد و آیه مستقل است. صدر و ذیل آیه ﴿**الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ**﴾ و ﴿**وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ**﴾ موصول و مشروط به صله‌ی آن است و از آن به دست می‌آید چنان‌چه خواهان تنها به کار خود مشغول باشد و به دیگران کاری نداشته باشد بسیار خوب است وگرنه بد است.

**۱۲۲ ـ ﴿يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ، وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾.**

این کار بسیار خوب و پرشکوه است و به نتیجه می‌رسد. انعام و بخشش الهی در آن یافت می‌شود. ﴿**أَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ**﴾: فایده‌ی آن گسترده است و باعث مباهات و بزرگی نیز می‌شود.

**۱۲۳ ـ ﴿وَاتَّقُوا يَوْماً لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئاً وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ، وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ، وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ﴾.**

﴿**وَاتَّقُوا يَوْماً**﴾، ﴿**لَا تَجْزِي نَفْسٌ**﴾، ﴿**وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا**﴾، ﴿**وَلَا تَنْفَعُهَا**﴾ و ﴿**وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ**﴾، تمامی بر تهدید، حرمان، نابودی، عدم‌پذیرش و مقبولیت و غیرمناسب بودن کار دلالت دارد و از مجموع آن یأس و ناامیدی به دست می‌آید. بد است.

**۱۲۴ ـ ﴿وَإِذِ ابْتَلَى إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ، فَأَتَمَّهُنَّ، قَالَ: إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَاماً، قَالَ: وَمِنْ ذُرِّيَّتِي؟ قَالَ: لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ﴾.**

﴿وَإِذِ ابْتَلَى إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ﴾: کار سنگین است اما به نتیجه می‌رسد و پایان دارد.

﴿لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ﴾: با آن که در این کار مشکل پیدا می‌شود اما چون بار خود را پیش از آن بسته و برکار چیره است اشکالی ندارد و باید آن را به سرعت و با اهتمام دنبال نماید.

با آن که بسیار خوب است، دو مشکل عمده در آن وجود دارد: یکی آن که پرزحمت است و دو دیگر آن که مکافات دارد. هم‌چنین ابتدای آن خوب است ولی ذیل آن خوب نیست و به مشکل، شکست، انقراض و گرفتاری برخورد می‌کند.

اگر کسی به لحاظ صدر آیه واردکار شود بدی آن قابل جبران است اما خیرات آن ادامه نمی‌یابد و موقتی است ولی با این وصف، جای نگرانی نیست و کار به نتیجه می‌رسد و از این رو باید با سرعت و اهتمام بر انجام آن اقدام نمود.

۱۲۵ ـ ﴿وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِلنَّاسِ وَأَمْناً وَاتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلّىً وَعَهِدْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَنْ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ﴾.

تمامی صفات نیکو و حسن در این آیه وجود دارد؛ مانند: ﴿جَعَلْنَا﴾، ﴿الْبَيْتَ﴾، ﴿مَثَابَةً﴾ و ﴿اتَّخِذُوا﴾ که همه نشانه‌ی خوبی، شکوه و عظمت و گستردگی آن است. عهد که آن نیز با پیامبرانی برجسته هم‌چون ابراهیم و اسماعیل است و طهارت، همراه با جمعیت باشکوه از طواف‌گزاران، عاکفان و اهل رکوع و سجود است که عالی بودن کار را می‌رساند.

۱۲۶ ـ ﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَداً آمِناً، وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ آمَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلاً، ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَى عَذَابِ النَّارِ، وَبِئْسَ الْمَصِيرُ﴾.

این آیه مقید و محدود است. وجود واژه‌هایی چون ﴿رَبِّ﴾، ﴿اجْعَلْ﴾، ﴿هَذَا بَلَداً﴾، ﴿آمِناً﴾، ﴿وَارْزُقْ﴾، ﴿أَهْلَهُ﴾، ﴿الثَّمَرَاتِ﴾، ﴿آمَنَ﴾، ﴿اللّـهِ﴾ و ﴿الْيَوْمِ الآَخِرِ﴾ نشانه‌ی خوبی کار است.

ذیل آیه که از ﴿قَالَ وَمَنْ كَفَرَ﴾ شروع می‌شود، خوب نیست و خیرات آن را مقید می‌سازد و با توجه به این امر است که باید با احتیاط و مواظبت تمام آن را انجام داد تا به گرفتاری و درماندگی دچار نشود. این صاحب استخاره است که به اعتبار صدر یا ذیل چگونگی استخاره را تشخیص می‌دهد.

﴿فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلاً﴾: استخاره‌ی ذیل را توضیح می‌دهد و می‌گوید کار دارای ظاهری فریبنده است.

**۱۲۷ ـ ﴿وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا، إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾.**

﴿يَرْفَعُ﴾، ﴿الْقَوَاعِدَ﴾، ﴿الْبَيْتِ﴾، ﴿تَقَبَّلْ﴾ دانسته می‌شود این کار هیچ مشکلی ندارد و بسیار عالی است ﴿إِنَّكَ أَنْتَ﴾: اهتمام زیادی در کار است.

**۱۲۸ ـ ﴿رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ، وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ، وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا، وَتُبْ عَلَيْنَا، إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾.**

همانند آیه‌ی پیشین بسیار خوب است، اما ذیل آن حسن و شیرینی آن را ندارد.

**۱۲۹ ـ ﴿رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولاً مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ، وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ، وَيُزَكِّيهِمْ، إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾.**

﴿رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ﴾، ﴿يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ﴾، ﴿وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾ و ﴿وَيُزَكِّيهِمْ﴾ همه بر خوبی بسیار کار دلالت دارد و این کار بسیار عالی است و تمامی خیرات و برکات معنوی را با خود دارد.

﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾: ترک این کار بسیار بد است و انجام آن ضروری است.

﴿وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولاً مِنْهُمْ﴾: این فراز دعای لطیف و باصفایی دارد به این صورت که دعا کننده بدون این که نامی از خود بیاورد و از «من» سخن گوید، به لسان کلی دعا می‌کند؛ در حالی که به خود اشاره دارد.

۱۳۰ ـ ﴿وَمَنْ يَرْغَبُ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ، وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا، وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ﴾.

بسیار خوب است.

﴿وَمَنْ يَرْغَبُ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ﴾: مشکل و عوارضی در انجام آن است، اما با این وجود، ترک آن بسیار بد است.

﴿وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا﴾: این کار برگزیدگی دنیوی و صلاح اخروی را در بر دارد.

۱۳۱ ـ ﴿إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ، قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

بسیار خوب است و هیچ ناشایستی در آن نیست و کار را می‌توان به راحتی و به سهولت انجام داد و خواهان بر انجام آن چیره و تواناست و امری غیر عادی و نیز بی‌برنامگی و بی‌نظمی در آن نیست.

۱۳۲ ـ ﴿وَوَصَّى بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ، يَا بَنِيَّ، إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى لَكُمُ الدِّينَ، فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾.

بسیار خوب است.

۱۳۳ ـ ﴿أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي، قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهاً وَاحِداً وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾.

بسیار خوب است و کار مورد نظر هرچه باشد، به نتیجه می‌رسد.

از: ﴿شُهَدَاءَ﴾، ﴿حَضَرَ﴾، ﴿يَعْقُوبَ﴾، ﴿إِبْرَاهِيمَ﴾، ﴿إِسْمَاعِيلَ﴾ و

﴿**إِسْحَاقَ**﴾ که همه از نجبا و برگزیدگان هستند فهمیده می‌شود به هر کاری اقدام شود هم درگیری ندارد و هم دارای نتیجه است.

﴿**الْمَوْتُ**﴾؛ نشان می‌دهد در این کار افولی وجود دارد ولی در آن خیر است؛ همانند کسی که از دنیا برود و از او ارثی بر جای ماند که هرچند ظاهر آن غم‌انگیز و حزن آلود است اما باطن آن شادی آفرین است.

**۱۳۴ ـ ﴿تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ، لَهَا مَاكَسَبَتْ وَلَكُمْ مَاكَسَبْتُمْ، وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.**

این آیه در استخاره از آیه‌ی پیشین مستقل است. اقدام بر آن خوب نیست؛ زیرا از فراز ﴿**وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ**﴾ فهمیده می‌شود این کار گرفتاری و مشکلات دارد؛ برای نمونه چنان‌چه با دیگری شریک شود، آزار می‌بیند و در صورتی که ازدواج کند، مصیبت بر او وارد می‌شود و در کنار کار مورد نظر مشکلی وجود دارد.

﴿**تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ، لَهَا مَاكَسَبَتْ**﴾: در صورتی که خیری نیز در این کار باشد با زحمت و گرفتاری همراه است، اما می‌تواند عاقبت خوب و خیری داشته باشد. مثل این که گرفتار رفیق یا همسری می‌شود که به وی بدی می‌کند ولی این در مقابل باید تحمل نماید و چیزی نگوید.

﴿**لَهَا مَاكَسَبَتْ**﴾: زحمت و تلاش را می‌طلبد. «کسب» از زحمت و رنج حکایت دارد.

﴿**وَلَكُمْ مَاكَسَبْتُمْ**﴾: این کار با آن که خیر است، فنا، نابودی و شقاوت ندارد و به عبارت دیگر، انجام این کار حرمان و عاقبت به شری ندارد اما مکافات دارد و بر این اساس، ترک آن بهتر است.

**۱۳۵ ـ ﴿وَقَالُوا كُونُوا هُوداً أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا، قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفاً، وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾.**

﴿**وَقَالُوا كُونُوا هُوداً أَوْ نَصَارَى**﴾: به سبب وجود «قالوا» گونه‌ای از

درگیری در کار وجود دارد و از این رو ظاهر و ابتدایی خوب ندارد، اما نهایت و باطن آن بسیار خوب است.

﴿تَهْتَدُوا﴾: در این کار ادعا وجود دارد.

**۱۳۶ ـ ﴿قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ، لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ، وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾.**

صدر و ذیل آن بسیار خوب است. کار مورد نظر امری تازه، پیشرو، نتیجه‌دار، بلند مدت، پر ثمر و کشش‌دار و دارای خیر فراوان است؛ و تفاوتی ندارد که خواهان چگونه شخصیتی داشته باشد و برای همه خوب است. برای نمونه، چنان‌چه خواهان برای انجام ازدواج استخاره کند، چنان‌چه دختر مورد خواستگاری کوهی از طلا مهریه‌ی خود قرار دهد، ارزش انجام آن را دارد.

**۱۳۷ ـ ﴿فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوْا، وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ، فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ، وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾.**

بسیار خوب است. البته فراز: ﴿**وَإِنْ تَوَلَّوْا**﴾ می‌رساند این کار دارای مشکلاتی است.



﴿**فَإِنْ**﴾: مشروط بودن کار را بیان می‌دارد و از خوبی آن می‌کاهد.

﴿**وَإِنْ تَوَلَّوْا**﴾: در این کار مشکلاتی وجود دارد.

﴿**فِي شِقَاقٍ**﴾: کار دارای خطراتی است.

﴿**فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ**﴾: کار خیلی خوب است.

چون مشروط است به خوبی آیه قبلی نیست ولی چون موفقیت آمیز است می‌تواند آن را انجام دهد.

باید توجه داشت فراز شریف: ﴿**فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ، وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ**﴾: ذکر است و مداومت بر آن برای رفع مشکل و گرفتاری خوب است؛

به‌ویژه انسانی که خسته شده و مشکلات بر او فشار آورده این ذکر را به گونه‌ی زیر بگوید: «**فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ**»: سه بار، «**وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ**»: یک مرتبه.

۱۳۸ ـ «**صِبْغَةَ اللَّهِ، وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً، وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ**».

کار بسیار عالی است و تنوع چشمگیر و شادی بسیاری دارد و خیرات زمینی و آسمانی در آن است.

۱۳۹ ـ «**قُلْ أَتُحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ، وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ، وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ**».

شروع آن با رخ نمودن مشکلات و درگیری و اختلاف همراه‌است‌وکار هماهنگ و وفق نیست و تخریب در آن وجود دارد، اما نابودی، هلاکت و حرمانی در آن نیست و از این رو خوب نیست. البته، در صورت ناچاری‌از انجام آن، فراز «**وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ**» می‌رساند شاید چاره‌ای در آن باشد.

۱۴۰ ـ «**أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُوداً أَوْ نَصَارَى، قُلْ أَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللَّهُ، وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ، وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ**».

ظاهر خوبی ندارد اما یادکرد از «**إِبْرَاهِيمَ**»، «**إِسْمَاعِيلَ**»، «**إِسْحَاقَ**»، «**يَعْقُوبَ**» و «**الْأَسْبَاطَ**» بر وجود خیر باطنی در آن حکایت دارد.

«**أَمْ**»: نشانه‌ی درگیری است و به این معناست که باید توقف کرد و این کار را انجام نداد.

این کار خوب نیست و اگر کسی ناچار از انجام آن است باید خیرات آن کار را شناسایی کند و کار را از آن‌جا شروع کند و به همان دل خوش دارد و ضرر و زیان‌های آن را نیز بپذیرد.

۱۴۱ ـ «**تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ، لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ، وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ**».

بد است.

﴿تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ﴾: کاری است از گذشته‌های دور که خواهان از عهده‌ی انجام آن بر نمی‌آید.

﴿لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ﴾: هرچند این کار نتیجه نمی‌دهد اما خوهان مسؤول آن شناخته نمی‌شود.

﴿وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾: با آن که انجام این کار دارای خساراتی است، حرمان و شقاوت ندارد.

۱۴۲ ـ ﴿سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّاهُمْ عَنْ قِبْلَتِهِمُ الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا، قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ، يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾.

خوب است؛ هرچند از نظر ظاهر، اضطراب و درگیری دارد و شروع آن خالی از مشکل، درگیری، توهم، تحیر و نارسایی نیست و خواهان با انسان‌هایی نادان مواجهه می‌شود، در نهایت از آن فارغ می‌گردد.

۱۴۳ ـ ﴿وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطاً لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ، وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيداً، وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقِبَيْهِ، وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ، وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ، إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ﴾.



﴿لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ﴾: خواهان در بحبوحه‌ی کار و در اوج ماجرا، در دید همگان و هم‌چون قبله‌ی آنان قرار می‌گیرد و بدین سبب راحتی و آسایش نخواهد داشت. بنابراین آیه برای کسانی که از عهده‌ی ماجراجویی بر می‌آیند خوب است. هم‌چنین این کار عافیت‌طلبی و خوش‌گذرانی ندارد و فقط برای کسی که صبور و مقاوم است خیلی خوب است، و بر این اساس، استخاره‌ی آن بر حسب ویژگی‌های شخصیتی خواهان مختلف می‌شود و تنها برای کسانی خوب است که از هر راهی و با پرداخت هر هزینه‌ای می‌خواهند به قدرت یا هدفی برسند.

﴿وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ﴾: این کار برای کسانی که

حاضر نیستند برای رسیدن به هدف دست به هر کاری بزنند، خوب نیست.

۱۴۴ـ ﴿قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ، فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا، فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ، وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ، وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ، وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ﴾.

﴿فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ﴾: نهایت کار مورد نظر بسیار خوب است، ولی انتظار و اضطراب دارد. برای نمونه، نمی‌داند معامله‌ای که انجام می‌دهد، طلب وی وصول می‌شود یا خیر. هم‌چنین در این کار دشمنی و مشکل وجود دارد و راحتی و آسایشی در آن نیست.

۱۴۵ـ ﴿وَلَئِنْ أَتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَبِعُوا قِبْلَتَكَ، وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ، وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ، وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ، إِنَّكَ إِذاً لَمِنَ الظَّالِمِينَ﴾.

انجام این کار خوب نیست؛ چون صدر آیه از نامهربانی و ذیل آن از تهدید و میانه‌ی آن نیز از ناچاری و هرج و مرج سخن می‌گوید.

﴿وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ﴾: هرچه که از این کار عاید می‌شود، باید به دیگران داده شود و با این وجود، خواهان باز بده‌کار شناخته می‌شود و از سوی دیگر باز نمی‌توان دست از کار برداشت.

﴿وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ﴾: این کار مشکلات، درگیری و خطر دارد و در صورتی که برای انجام آن اقدام کند، راه بازگشتی ندارد.

۱۴۶ـ ﴿الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ، وَإِنَّ فَرِيقاً مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾.

﴿آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ﴾: انجام این کار خیلی بد است و خواهان با عده‌ای جنایت‌کار، اهل فریب و کسانی که آگاهانه بدی می‌کنند روبه‌رو می‌شود.

﴿يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ﴾: خواهان با کسانی طرف می‌شود که خیره‌سر و خیانت‌کار هستند و موعظه و نصیحت در آنان کارگر نیست.

۱۴۷ ـ ﴿**الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ، فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ**﴾.

﴿**الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ**﴾: این کلام از آنِ خداوند است و کلامی کوتاه هست که می‌رساند کار به زودی به نتیجه می‌رسد، اما باید به جهت ذیل، کا را با دقت زیاد و توجه پی‌گیری کرد.

﴿**فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ**﴾: «لا» بر ضرورت احتیاط و ملاحظه دلالت دارد و دشواری و حساسیت کار را می‌رساند و «فلا تکونن من الممترین» به این معناست که ایمن باش و کار نتیجه‌بخش است.

۱۴۸ ـ ﴿**وَلِكُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيهَا، فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ، أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعاً، إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ**﴾.

کار بسیار عالی، نورانی، آزاد، باز و پر خیر و برکت است و هیچ مشکل و قفلی و گرهی در آن نیست.

﴿**وَلِكُلٍّ وِجْهَةٌ**﴾: کار مورد نظر باسط و باز به تمام معناست.

﴿**هُوَ مُوَلِّيهَا**﴾: هیچ گونه گرفتاری و محدودیتی در این کار نیست.

﴿**فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ**﴾: این کار به تلاش و جدیت نیاز دارد؛ چرا که فراز یاد شده به این معناست که با افراد خوبی همراه است و باید تلاش پی‌گیر داشته باشد.

﴿**أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعاً**﴾: هیچ چیزی در روند کار از آن کاسته نمی‌شود و سرمایه‌ی اولی آن حفظ می‌گردد و خداوند بر انجام آن تواناست: ﴿**إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ**﴾.

۱۴۹ ـ ﴿**وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ، وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ، وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ**﴾.

بسیار خوب است. البته، آزادی و انبساط آیه‌ی پیشین را ندارد: زیرا فراز: ﴿**وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ**﴾ به این معناست که باید مواظب بود و بر اساس قاعده و احتیاط حرکت کرد و هیچ گونه غفلتی در کار نداشت.

﴿**خَرَجْتَ**﴾: در این کار باید حرکت و تلاش داشت.

۱۵۰ ـ ﴿وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ، وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ، فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي، وَلِأُتِمَّ نِعْمَتِي عَلَيْكُمْ، وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾.

بسیار خوب است، اما طولانی بودن آیه، نشانه‌ی دیررس بودن کار است.

﴿إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ﴾: «منهم» دایره و شمول «ظالمان» را محدود می‌سازد اما وجود «ظلم» در آن نشان این است که کار اضطراب، ترس و دلهره دارد.

﴿فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي﴾: این کار نیاز به زحمت و تلاش دارد و از امور اعطایی نیست.

﴿وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾: کار سنگین است و نیاز به احتیاط دارد.

۱۵۱ ـ ﴿كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولاً مِنْكُمْ يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ﴾.

﴿أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولاً﴾: ارسال و رسول از واژه‌هایی است که از عالی بودن کار حکایت می‌کند.

﴿مِنْكُمْ﴾: کار مورد نظر مناسب و هماهنگ با روحیه‌ی خواهان است.

﴿يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا﴾: در این کار خیراتی به خواهان می‌رسد که وی انتظار آن را ندارد.

﴿يَتْلُو﴾، ﴿يُزَكِّيكُمْ﴾ و ﴿يُعَلِّمُكُمْ﴾ می‌رساند انجام دادن این کار همان و به خیرات آن رسیدن همان و از این نظر انتظاری لازم ندارد و همه پیام‌های مثبتی را در بر دارد.

این آیه برای انجام کارهای معنوی؛ مانند تحصیل علم است و به این معناست که خیرات و برکات فراوانی در آن وجود دارد و حتی از «ارسال» آن نیز بسیاری دانش استفاده می‌شود.

﴿مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ﴾: اگر رسولان الهی برانگیخته نمی‌شدند، بشر به بسیاری از حقایق دست نمی‌یافت و موقعیت امروز خود را نداشت. بخش عظیمی از موقعیت امروز مرهون برکات و زحمات انبیا و اولیای خداست.

**۱۵۲ ـ ﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ، وَاشكُرُوا لِي، وَلَا تكفُرُونِ﴾.**

کوتاهی آیه و ذکر حق علامت این است که بسیار عالی و زود بازده است اما هم ذکر و هم شکر در آیه مشروط و معلق است و با توجه به آن در صورتی که خواهان نیتی صافی نداشته باشد و قصد زرنگی نماید، بسیار خطرناک است و وی خود آسیب می‌بیند.

**۱۵۳ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ، إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾.**

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾: بسیار عالی است و تنها با گروه خاصی مواجه می‌گردد.

﴿اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ﴾: کار هر چه باشد و به هرگونه انجام پذیرد و خواهان نیز هر کسی باشد، خیری به آن افزوده می‌شود و به نتیجه نیز می‌رسد و عنایت خداوند نیز با آن است. البته استعانت و صبر نشان از سنگینی کار دارد وگرنه نیازی به استعانت و صبر نداشت، اما انجام این کار نورانی و عالی در توان هر کسی نیست.

﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾: کار وی سامان می‌گیرد.

**۱۵۴ ـ ﴿وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ، بَلْ أَحْيَاءٌ، وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ﴾.**

بسیار عالی است. البته، صدر و ذیل آیه؛ یعنی: ﴿وَلَا تَقُولُوا﴾ و ﴿وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ﴾ تعقید و پیچیدگی کار را می‌رساند و از این رو طرف مقابل وی انسانی نامناسب یا کار وی امری نامربوط است یا زمینه‌های درگیری و نیز موفق نبودن در برخی از مراحل کار یا در بعضی از مناطق را لازم دارد.

۱۵۵ ـ ﴿وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ، وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ﴾.

کار خواهان بسیار خوب است، ولی فراز و نشیب و مشکلات دارد و گاه ممکن است خواهان در این کار شکست بخورد.

دو مشکلی که در آیه‌ی پیشین از آن سخن رفت در این آیه توضیح داده شده و آن دو تعقید و پیچیدگی عبارت است از دو فراز: ﴿وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ﴾ و ﴿وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ﴾ است.

۱۵۶ ـ ﴿الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾.

هر چند ممکن است در این کار سعادت باشد، ولی عموم افراد در پی دنیایی آباد و دور از غم هستند و سعادتی را که در پرتو تحمل مشکلات و مصیبت به دست آید نمی‌خواهند و این آیه بیان می‌دارد کار مورد نظر هیچ گونه فایده‌ی دنیوی ندارد و بسیار خطرناک و بد است و مصیبت‌هایی چون مرگ، تصادف، گرفتاری و بلا در آن است که خواهان خواستار آن نیست.

﴿قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ﴾: به هیچ وجه نباید این کار را انجام داد وگرنه مصیبتی به وی می‌رسد.

۱۵۷ ـ ﴿أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ، وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ﴾.

بسیار خوب است و این آیه خیرات و معنویت آیه‌ی پیشین را بدون مشکلات آن در خود دارد. آیه‌ی یاد شده بسیار ملکوتی و پر خیر و منفعت است.

﴿أُولَئِكَ﴾: افراد مورد نظر بسیار شاخص و مهم هستند و در بلندایی قرار دارند که با تکرار «اولئک» از آنان یاد شده است.

۱۵۸ ـ ﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ، فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا، وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْراً فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ﴾.

آیه‌ی مذکور از آیات سروری استخاره است.

﴿الصَّفَا﴾، ﴿الْمَرْوَةَ﴾، ﴿شَعَائِرِ﴾، ﴿حَجَّ﴾ و ﴿تَطَوَّعَ﴾ حکایت از خوبی بسیار کار دارد.، در این کار، سعادت، عافیت، دنیا، دولت، عشق و شیرینی با هم وجود دارد.

آیه‌ی شریفه در مورد کارهای ابداعی و ابتدایی است و از این رو برای ازدواج، شراکت و یا ساخت و ساز بسیار عالی است.

﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ﴾: این کار هیچ مشکلی ندارد.

﴿فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ﴾: کار مورد نظر ضمانت دارد و انجام شدنی است.

**۱۵۹ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ﴾.**

﴿الَّذِينَ يَكْتُمُونَ﴾: بسیار بد است و همین تعبیر برای بد بودن آن و ضرورت ترک آن کافی است.

﴿أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ﴾: خیانت و گمراه سازی و ستیز با حق، شکست، عذاب و حرمان در آن است و باید ترک شود و برای ترک آن نیز نمی‌توان استخاره گرفت.

انسان باید به خدا پناه ببرد؛ مراد از «لاعنون» کسی است که دیگران را لعن می‌کند و خود نیز ملعون نیست که چنین کسی منحصر در فرشتگان و معصومان و اولیای الهی علیهم‌السلام است و از این رو شدت این آیه بیش از لعن آن است.

**۱۶۰ ـ ﴿إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُوا فَأُولَئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ، وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾.**

این کار متوسط معمولی است؛ چون در آن از توبه، سخن به میان می‌آید و توبه، اصلاح و بیان را لازم دارد.

﴿فَأُولَئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ﴾: در این کار، حرمان، گرفتاری، خسارت و خجالت وجود دارد؛ هرچند شکست‌ها و خسارت‌های آن جبران می‌شود.

۱۶۱ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللّٰهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ﴾.

صدر، ذیل و وسط آیه اعلان می‌دارد که این کار بسیار بد است.

۱۶۲ ـ ﴿خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ، وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ﴾.

بسیار بد است.

﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾: کار مورد نظر با عاقبتی هم‌چون نابودی، قتل، شکست، تصادف یا آبروریزی همراه است.

﴿لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ﴾: هیچ جهت خیری در این کار وجود ندارد.

۱۶۳ ـ ﴿وَإِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾.

بسیار خوب است. آیه‌ی یاد شده از بهترین اذکار ارتقایی و در سحر، طلسم شکن است و خود طلسم نیست.

۱۶۴ ـ ﴿إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ، وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾.

بسیار خوب است و صدر و ذیل و وسط آیه تمام از خیرات و برکات یاد می‌کند و تمامی فرازهای آن به صورت اثباتی و مثبت است، اما این امور با طی روند طبیعی خود به دست می‌آید و اعطایی نیست و از این رو هرچه قاعده و قانون آن بیش‌تر مراعات گردد نتایج عاید از آن نیز بیش‌تر می‌شود. این نکته از فراز ﴿لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾ به دست می‌آید و می‌گوید کار بر اساس قاعده، نظم و انظباط است که نتیجه می‌دهد.

۱۶۵ ـ ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَاداً يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبّاً لِلَّهِ، وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرَوْنَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلّٰهِ جَمِيعاً وَأَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ﴾.

خوب نیست.

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبّاً لِلَّهِ﴾؛ این فراز حکایت از وجود خیری در این کار دارد که معلوم نیست بهره‌ی چه کسی می‌شود و این صاحب استخاره است که می‌تواند دریابد آیا آن خیر نصیب خواهان می‌شود تا وی بتواند مشکلاتی که صدر و ذیل آیه به آن اشاره دارد را تحمل کند یا خیر و پاسخ استخاره را بر اساس آن به وی می‌گوید.

۱۶۶ ـ ﴿إِذْ تَبَرَّءَ الَّذِينَ اتُّبِعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوُا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ﴾.

کار مورد نظر هیچ خوبی ندارد.

﴿تَبَرَّءَ﴾: درگیری و خصومت در این کار است.

﴿وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ﴾: قطع سبب از بی‌نتیجه بودن، زیان‌باری، گرفتاری و پریشانی کار حکایت دارد.

۱۶۷ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّءَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا مِنَّا، كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ، وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ﴾.

این کار خوب نیست و افزون بر بدی‌هایی که در آیه‌ی پیش از آن یاد شد، حسرت و پشیمانی نیز دارد.

۱۶۸ ـ ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالاً طَيِّباً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾.

﴿كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالاً طَيِّباً﴾: کار مورد نظر خوب و نتیجه‌بخش است، ولی انجام دهنده‌ی کار باید احتیاط کند؛ یعنی نسبت به چگونگی و جوانب کار ملاحظه و رعایت داشته باشد.

۱۶۹ ـ ﴿إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ، وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾.

بسیار بد است. در این کار نه‌تنها به کار نیکی توصیه نمی‌شود، بلکه به سوء و بدی امر می‌شود؛ آن‌هم از ناحیه‌ی شیطان.

﴿الْفَحْشَاءِ﴾: امر به انجام فحشا نشان از آبروریزی است که بدی بسیار این کار را می‌رساند.

۱۷۰ ـ ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ، قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا، أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئاً وَلَا يَهْتَدُونَ﴾.

خیلی بد است و این کار به عصبیت، قوم‌گرایی، درگیری، لج‌بازی و اختلاف می‌انجامد.

۱۷۱ ـ ﴿وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً، صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾.

نهایت نادانی، گمراهی، تعصب و جهالت در این کار وجود دارد و بسیار بد است. از این کار باید پرهیز داشت و از آن فرار کرد.

۱۷۲ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ، وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ﴾.

این کار به نیت خواهان وابسته است. اگر خواهان فرد خیرخواهی باشد و نیت خیر داشته باشد بسیار خوب است و خیر، برکت و طیبات در آن است؛ چرا که خطاب آن به اهل ایمان است و در پایان نیز می‌فرماید: ﴿إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ﴾ و به اهل عبودیت مقید است، از این رو برای افراد بد یا کسی که در کار مورد نظر نیت بدی دارد نتیجه‌ای نمی‌دهد.

۱۷۳ ـ ﴿إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ، فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ، إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

﴿إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ﴾: تحریم و ممنوعیت در آن است و از این رو بسیار بد است.

﴿فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ﴾: اضطرار و ناچاری در کار پیش می‌آید.

﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾: این دو اسم مبارک ناظر به مشکلاتی است که در کار وجود دارد. چنان‌چه این مشکلات در خود آیه‌ی شریفه آمده باشد، هیچ خوب نیست و دو اسم یاد شده مشکلات را بر نمی‌دارد؛ ولی اگر به

مشکلات آیه‌ای که پیش از آن است ناظر باشد، کار مورد نظر متوسط است.

﴿الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ﴾: گرفتار شدن به مال غصبی یا حرام و ابتلا به حق ضعفا و ایتام و مانند آن در این کار وجود دارد.

۱۷۴ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَناً قَلِيلاً أُولَئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلاَّ النَّارَ، وَلاَ يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلاَ يُزَكِّيهِمْ، وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.

خیلی بد است. آلوده شدن به مال حرام، مال صغیر و یتیم و حق مردم و مانند آن در کار مورد نظر وجود دارد.

﴿وَلاَ يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾: هیچ خیری در این کار نیست.

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾: سران و رؤسای قوم، عالمان و اهل فنی با این آیه تناسب دارند که به دین یا کار خود اعتقادی ندارند. این آیه بر بدی کم‌سابقه‌ی این کار اشاره دارد.

۱۷۵ ـ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلاَلَةَ بِالْهُدَى وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ، فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ﴾.

بسیار بد است و بیچارگی و درماندگی را سبب می‌شود.

﴿اشْتَرَوُا الضَّلاَلَةَ بِالْهُدَى﴾: خواهان با کسانی روبه‌رو می‌گردد که با آگاهی به وی بدی می‌کنند.

۱۷۶ ـ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ، وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ﴾.

با توجه به صدر آیه، ظاهر کار خوب است، ولی در واقع هیچ خوبی در آن نیست و کار باطن و محتوا ندارد و تنها ظاهرسازی است.

۱۷۷ ـ ﴿لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلاَئِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ، وَآتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي

**الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ، وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ، أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ﴾.**

کار مورد نظر بسیار خوب است، اما طولانی بودن آیه، به درازا کشیده شدن کار و روند درازمدت آن و سنگین و پیچیده و سخت بودن کار را می‌رساند.

﴿**لَيْسَ الْبِرَّ**﴾: صدر آن منفی است و کار را مقید می‌کند و ﴿**وَلَكِنَّ الْبِرَّ**﴾ نیز نمی‌تواند آن را از تقیید برهاند.

﴿**ذَوِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ**﴾: سخن از گروه‌هایی گرفتار است که این امر دلالت دارد در روند کار با گروهی رو به‌رو می‌شود که او را با مشکل مواجهه می‌کنند و کار مورد نظر از مشکلات و سختی‌ها خالی نیست، ولی با این حال، بسیار خوب است.

**۱۷۸ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلَى: الْحُرُّ بِالْحُرِّ، وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ، وَالْأُنْثَى بِالْأُنْثَى، فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءٌ إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ، ذَلِكَ تَخْفِيفٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ، فَمَنِ اعْتَدَى بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.**

﴿**الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلَى**﴾: این کار خوب نیست؛ چون از قصاص و قتل سخن می‌گوید. کار ضرر و زیان و زحمت بسیار دارد.

صدر آیه به اهل ایمان مقیّد است و ذیل آن نیز تهدید دارد و در این میان از قتل و قصاص سخن می‌گوید و از این رو به هیچ‌وجه‌خوب‌نیست.

**۱۷۹ ـ ﴿وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾.**

با آن که خیر فراوانی با این کار است، با توجه به ﴿**الْقِصَاصِ**﴾ ضرر و زیان بسیاری در پی دارد، از این رو نباید به آن نزدیک شد. خوب نیست.

۱۸۰ ـ ﴿كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْراً الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقّاً عَلَى الْمُتَّقِينَ﴾.

﴿حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ﴾: کار مورد نظر زیان و ضرر بر خواهان وارد می‌آورد یا به شکست منجر می‌شود، با این حال، منافع کار چنان بسیار است که پایان خیری دارد و نمی‌توان آن را ترک کرد. عدم ترک از فراز ﴿حَقّاً عَلَى الْمُتَّقِينَ﴾: پایان این کار خیر و خوبی است و نباید این کار را ترک کرد.

۱۸۱ ـ ﴿فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾.

﴿فَمَنْ بَدَّلَهُ﴾: خیلی بد است و خیانت و نیرنگ در کار وجود دارد.

﴿فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ﴾: کار نتیجه‌بخش نیست و به سامان نمی‌رسد و آن را از وی نمی‌پذیرند.

۱۸۲ ـ ﴿فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوصٍ جَنَفاً أَوْ إِثْماً فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ، إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

﴿فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوصٍ﴾: مشکلاتی در این کار هست.

﴿فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ﴾: این کار لازم است و باید انجام شود.

خواهان ناچار است مشکلات کار را تحمل کند و آن را پی‌گیر باشد.

۱۸۳ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾.

خیلی خوب است، ولی رنج و زحمت دارد.

﴿الصِّيَامُ﴾: کار دارای رنج و زحمت است و امری معنوی نیز می‌باشد و ظاهری نیکو دارد.

۱۸۴ ـ ﴿أَيَّاماً مَعْدُودَاتٍ، فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضاً أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ، وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ، فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْراً فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ،

﴿وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾.

کار مورد نظر خواهان خوب است، اما خیرات باطنی آن بیش از خیرات ظاهری آن است. ظاهر آن با گرفتاری همراه است و تقیید دارد.

﴿أَيَّاماً مَعْدُودَاتٍ﴾: آیه‌ی یاد شده قابض است و در ابتدای آن از ایام معدود و سپس از بیماری، سفر، خسارت، «فدية طعام مسكين» و «صوم» که بر زحمت دلالت دارد یاد می‌کند و به شرط نیز ختم می‌شود که همه‌ی این موارد قابض بودن کار را می‌رساند. به هر صورت، آیه خوب است، ولی زحمت و مشکلات دارد و فراز ﴿فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضاً أَوْ عَلَى سَفَرٍ﴾ حکایت از وجود مشکلات در این کار می‌کند.

۱۸۵ ـ ﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدىً لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ، فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ، وَمَنْ كَانَ مَرِيضاً أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ، يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ، وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ، وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ، وَلَعَلَّكُم تَشكُرُونَ﴾.

صدر، ذیل و متن آیه بسیار خوب است؛ هرچند بـه دلیـل طـولانی بودن آیه و یادکرد از بیماری، کار مورد نظر مشکلات و گرفتاری دارد، اما می‌توان با توجه به صدر ﴿شَهْرُ رَمَضَانَ﴾ و میانه‌ی ﴿أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ﴾ و ذیل ﴿وَلَعَلَّكُم تَشْكرونَ﴾، آن را پشت سر نهاد و از آن گذشت.

۱۸۶ ـ ﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي، فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ، فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي، وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ﴾.

این آیه از معنوی‌ترین آیات قرآن کریم است و برای ایجاد قرب و امور باطنی و معنوی زمینه‌های فراوانی دارد. هفت بـخش از آن: ﴿عِبَادِي﴾، ﴿عَنِّي﴾، ﴿فَإِنِّي﴾، ﴿أُجِيبُ﴾، ﴿دَعَانِ﴾، ﴿فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي﴾ و ﴿لْيُؤْمِنُوا بِي﴾ حکایت از قرب خداوند به بندگان خویش دارد و آیـه‌ای مشـابه آن در قرآن کریم یافت نمی‌شود. با این همه قرب، چون کار مود نظر بسیار بلند، بالا و سنگین است، در پایان می‌فرماید: ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ﴾.

کار یاد شده بسیار عالی و خیلی سنگین است و باید همت و مراقبت داشت تا نتیجه دهد. هرگونه سهل‌انگاری یا کوتاهی درکار یا پی‌گیری کار به صورت عادی و نه به جد و اهتمام لازم، سبب می‌شود نتیجه‌ای از کار به دست نیاید.

۱۸۷ ـ ﴿أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ، عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ، فَتَابَ عَلَيْكُمْ، وَعَفَا عَنْكُمْ، فَالْآنَ بَاشِرُوهُنَّ، وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ، وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ، ثُمَّ أَتِمُّوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ، وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ، تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ، فَلَا تَقْرَبُوهَا، كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾.

خیلی خوب است. بلندی آیه از سنگین بودن کار و زحمت داشتن آن حکایت دارد. از سوی دیگر این کار مقید است به: ﴿حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ﴾؛ آن هم خیط در میان؛ یعنی کار تا جایی مقید می‌شود که به نخ می‌رسد و ممکن است پاره شود. مورد استخاره ممکن است ازدواج یا مسافرت باشد. اگر خواهان قصد ازدواج داشته باشد، خوب است اما مواجه شدن با مشکلات و سختی‌ها در آن ضروری و حتمی است.

۱۸۸ ـ ﴿وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ، وَتُدْلُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقاً مِنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾.

بسیار بد است و خیانت و حق‌کشی و همانند آن در انجام این کار پیش می‌آید. کار مشکلات فراوانی دارد و از آن‌جا که آیه کوتاه است و از سوی دیگر از «حکام» سخن می‌گوید، خطرآفرینی آن بیش‌تر است و ممکن است خواهان را تا مرز نابودی پیش برد.

۱۸۹ ـ ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهِلَّةِ، قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ، وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا، وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى، وَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا، وَاتَّقُوا

اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾.

این آیه خوب است.

﴿**الْأَهِلَّةِ**﴾، ﴿**مَوَاقِيتُ**﴾، ﴿**الْحَجِّ**﴾، ﴿**الْبِرَّ**﴾ و ﴿**اتَّقُوا اللَّهَ**﴾ می‌رساند کار مورد نظر ارزش معنوی دارد.

﴿**يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهِلَّةِ**﴾: انجام این کار باید در چارچوب خود باشد و کار مورد نظر قاعده‌مند است که باید قوانین و آداب آن را پاس داشت. در انجام این کار باید دقت و مشورت نمود و به صورت گروهی و جمعی بر عملی کردن آن اقدام کرد.

**۱۹۰ ـ ﴿وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ، وَلَا تَعْتَدُوا، إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾.**

با آن که باطن کار امر به خیر و قتال با کافران است، اما به شر و فساد آلوده است، از این رو خوب نیست. صدر آیه از ﴿**قَاتِلُوا**﴾ و ذیل آن از ﴿**لَا تَعْتَدُوا**﴾ یاد می‌کند.

خواهان نباید به انجام این کار اقدام کند؛ زیرا با توجه به فراز ﴿**لَا تَعْتَدُوا**﴾ توان آن را ندارد و برای وی انجام شدنی نیست و تنها خود را به عوارض منفی آن گرفتار می‌سازد.

**۱۹۱ ـ ﴿وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ، وَأَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ، وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ، وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ، فَإِنْ قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ، كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ﴾.**

خیلی بد است و هیچ جهت لطفی در این آیه نیست و در سراسر آن از مقابله و درگیری سخن به میان آمده و از آیات جلالی قرآن کریم است. البته، تمامی موارد مقابله مقید است: ﴿**وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ**﴾، ﴿**أَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ**﴾، ﴿**وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ**﴾ و ﴿**فَإِنْ قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ**﴾.

کار مورد نظر خطرناک است و قتل، انکار، الحاد، دشواری و مشکلات

در آن پدید می‌آید. این آیه بسیار جلالی است؛ زیرا از افرادی یاد می‌کند که جز زور و اقتدار چیز دیگری متوجه نمی‌شوند.

﴿**كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ**﴾: برای ترک این کار نمی‌توان استخاره کرد و انجام آن اثر وضعی و ابتلا دارد و بلا و گرفتاری دامنگیر خواهان می‌شود؛ هر چند تخلف از استخاره حرام نیست. البته، حرام نبودن ترک استخاره به معنای گرفتار نشدن به ابتلاءات و بلاهای وضعی آن نیست و این دو با هم ملازمه‌ای ندارد.

عمل نکردن به استخاره نوعی کفران نعمت است و کفران نعمت ابتلا و گرفتاری دارد، همان‌گونه که عمل نکردن به ارشاد فرد خیرخواهی، کفران نعمت است و بلا و گرفتاری می‌آورد.

**۱۹۲ ـ ﴿فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.**

قرآن کریم در مورد افراد زورگویی که جز زبان شمشیر چیز دیگری نمی‌دانند، لسان تند و سخت‌گیرانه‌ای دارد، اما این آیه می‌گوید در صورتی که چنین دشمنانی کوتاه آمدند و توبه کردند، چیزی بر آنان نیست و تو نیز از آنان بگذر. در واقع، این آیه، تبصره‌ی آیه‌ی پیشین است. این آیه بسیار کوتاه است و پیش‌تر گفته شد آیات کوتاهی که پیام مثبتی در بردارند، در استخاره بسیار خوب است. در کنار آیه‌ی جلالی پیشین با بلندی آن، این آیه‌ی کوتاه عالی است. تاکنون آیه‌ای که در آن ﴿**غَفُورٌ رَحِيمٌ**﴾ آمده باشد، اما خوبی آن بسیار باشد، نداشته‌ایم.

﴿**فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ**﴾: باید توجه داشت که جواب شرط از جمله‌ی شرط بلندتر است؛ چرا که درصدد برطرف ساختن خوف و ازدیاد لطف است. برای نمونه ممکن است در تصادفی که چند کشته دارد، فردی زنده مانده باشد، باید چنین کسی را پرستاری کرد و با او دوست شد؛ چرا که ممکن است او از دیگرانی که مرده‌اند، بهتر باشد. منطق قرآن کریم

چنین است و خداوند می‌خواهد کینه و کدورتی در دل انسان نماند. به هر حال، استخاره‌ی آیه‌ی مورد بحث خیلی عالی است. به دلیل آن که صدر آیه کوتاه‌تر از ذیل آن است و ذیل آن نیز بسیار لطفی است.

**۱۹۳ ـ ﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ، وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ، فَإِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ﴾.**

دین برای زندگی است و قرآن کریم می‌فرماید کافران نیز تا به فتنه‌گری و اعمال دشمنی نیفتاده‌اند، می‌توانند زندگی کنند و حتی می‌فرماید: ﴿**فَإِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ**﴾؛ یعنی حتی نباید در دل نیز کینه‌ای از آنان داشت. به هر روی، استخاره‌ی این آیه خوب است؛ چون آیه لطیف است و حتی مشکلات و زیان آن نیز نافع است. البته این کار از مخاطرات، دشواری و تنگی خالی نیست.

**۱۹۴ ـ ﴿الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ، وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ، فَمَنِ اعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَى عَلَيْكُمْ، وَاتَّقُوا اللَّهَ، وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾.**

﴿**الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ، وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ**﴾: کار مورد نظر قانون‌مند است و توصیه می‌کند اگر کسی مرزشکنی کند، باید با او درگیر شد و مقابله به مثل نمود: ﴿**فَمَنِ اعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَى عَلَيْكُمْ**﴾. البته، توصیه به مقابله به مثل تنها منحصر به جنگ و قتال با کافران است و همه‌ی زمینه‌ها و همه‌ی موارد را شامل نمی‌شود.

استخاره‌ی این آیه خوب است؛ صدر آن خوب و ذیل آن بسیار عالی است، اما منطقه‌ی کاری خواهان بحرانی و همراه با دشواری است. برای نمونه در صورتی که وی بخواهد به مسافرت رود، بارندگی و لغزندگی جاده را در پیش دارد.

**۱۹۵ ـ ﴿وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ، وَأَحْسِنُوا، إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾.**

صدر و ذیل آیه‌ی شریفه خیلی خوب است.

﴿وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ﴾: کار مورد نظر مخاطرات دارد. این فراز هشداری است به خواهان که باید مراقب باشد به خطر مبتلا نشود.

۱۹۶ ـ ﴿وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ، فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ، وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحِلَّهُ، فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضاً أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ، فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ، فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ، وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ، تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ، ذَلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ، وَاتَّقُوا اللَّهَ، وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾.

بلندی و طولانی بودن آیه نشان می‌دهد کار سخت، سنگین و خسته کننده است.

﴿وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ﴾: امر به پایان بخشیدن به کار است و کار را باید برای خدا تمام کرد و آن را در میانه رها نکرد و در صورتی که انجام کار برای خدا نباشد، خسته کننده می‌شود.

﴿فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضاً﴾: کار مورد نظر خالی از مشکلات و گرفتاری نیست.

﴿وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾: پایان این کار با «غفور رحیم» نیست و این امر از دشواری و سنگینی کار حکایت دارد. از این فراز تهدید استفاده نمی‌شود تا گفته شود بد است؛ چرا که هم در صدر آیه و هم در ذیل آن امر وجود دارد: ﴿وَأَتِمُّوا﴾ و ﴿وَاعْلَمُوا﴾ هر دو به انجام کار توصیه دارد.

﴿فَفِدْيَةٌ﴾، ﴿صِيَامٍ﴾، ﴿تَمَتَّعَ﴾، ﴿تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ﴾ و ﴿حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ از حسن اصل کار حکایت دارد.

۱۹۷ ـ ﴿الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ، فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ، وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللَّهُ، وَتَزَوَّدُوا، فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى، وَاتَّقُونِ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ﴾.

خیلی خوب است، ولی خطر و گرفتاری دارد.

در قرآن کریم کم‌تر آیه‌ای دیده می‌شود که استخاره‌ای را خیلی شیرین و دل‌پذیر بداند؛ زیرا طبیعت ناسوت آکنده از مشکلات است و هیچ کاری حتی خوردن و آشامیدن نیز از زحمت خالی نیست. گویی قرآن کریم نقشه‌ی طبیعت و عالم ناسوت است و از مشکلات و دشواری‌های این عالم حکایت دارد.

﴿**فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ**﴾: نشانه‌ی آن است که مشکلات کار برطرف می‌شود. هرچند امور یاد شده در آیه نفی شده، پس از آن، همه‌ی حج را خیر می‌داند: ﴿**وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللَّهُ**﴾، از این رو باید گفت: روند کار، مشکلات آن را برطرف می‌سازد و خواهان نباید از آن واهمه‌ای داشته باشد.

کاری که خواهان در پی انجام آن است با وجود مشکلات و آفت قهری و طبیعی که دارد، خوب است؛ به‌ویژه آن که امر ﴿**وَتَزَوَّدُوا، فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى**﴾ با آن است.

**۱۹۸ ـ ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلاً مِنْ رَبِّكُمْ، فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ، وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدَاكُمْ، وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الضَّالِّينَ﴾.**

﴿**لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ**﴾: استخاره‌ی این کار خوب است؛ هرچند ذیل آیه ﴿**وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الضَّالِّينَ**﴾ آمده، ولی این فراز به اعتبار گذشته است و از این رو همه‌ی آیه خیر است.

﴿**عَرَفَاتٍ**﴾ و ﴿**الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ**﴾: شیرینی و گوارایی دنیایی کار را می‌رساند. عناوین مشابه نیز همین معنا را حکایت دارد.

**۱۹۹ ـ ﴿ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ، وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ، إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.**

کار مورد نظر خیلی خوب است و ﴿**أَفِيضُوا**﴾ و ﴿**وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ**﴾ و ﴿**رَحِيمٌ**﴾ افاضه، استغفار و رحمت در کار را می‌رساند.

﴿أفيضوا﴾: انجام این کار در توان عموم است؛ چرا که امر یاد شده خطاب به همگان است.

۲۰۰ـ ﴿فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْراً، فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا، وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ﴾.

این آیه دو آیه‌ی استخاره است و آیه‌ی نخست آن خیلی خوب، و آیه‌ی دوم از ﴿فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا﴾ خیلی بد است و هیچ گونه خیری در آن نیست و نتیجه‌ای در بر ندارد و صاحب استخاره می‌داند کدام آیه مربوط به خواهان است.

۲۰۱ـ ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً، وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً، وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾.

﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا﴾: در این کار خیراتی؛ مانند همسر یا مربی یا فرزند شایسته است که بهره‌ی فرد یا گروهی خاص می‌شود.

استخاره‌ی آن خوب است.

۲۰۲ـ ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِمَّا كَسَبُوا، وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾.

این کار خوب نیست؛ زیرا صدر آیه از غفلت و پایان آن از مؤاخذه و بازخواست می‌گوید.

۲۰۳ـ ﴿وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍ، فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ، وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَى، وَاتَّقُوا اللَّهَ، وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾.

خیلی خوب است.

﴿فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ﴾: خواهان در انجام کار آزادی عمل دارد و کار اقتضای تغییر و تبدیل آسان را داراست.

۲۰۴ـ ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهِدُ اللَّهَ عَلَى مَا فِي قَلْبِهِ، وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ﴾.

بسیار بد است.

﴿وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ﴾: گرفتاری زیاد و عناد و دشمنی درکار پدید می‌آید.

۲۰۵ ـ ﴿وَإِذَا تَوَلَّى سَعَى فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ، وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ﴾.

خیلی بد است.

﴿وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ﴾: هلاکت نسل و فساد: ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ﴾ نشانگر وجود معصیت، تجاوز، طغیان و ظلم درکار است، از این رو باید از آن پرهیز کرد.

۲۰۶ ـ ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ، فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ، وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ﴾.

خیلی بد است.

۲۰۷ ـ ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاةِ اللَّهِ، وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ﴾.

بسیار پر خیر و با معنویت است و این از کوتاهی آیه، متن آن و به‌ویژه از ذیل آن استفاده می‌شود.

۲۰۸ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً، وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ، إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾.

خوب است؛ زیرا در ابتدای آن امر آمده است.

﴿وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾: باید احتیاط و مراقبت داشت. ذیل آن متوسط و حاکی از هشدار است.

۲۰۹ ـ ﴿فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمُ الْبَيِّنَاتُ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾.

خوب نیست؛ چون لغزش و گرفتاری در آن است و با توجه به ذیل آن مؤاخذه و شدت نیز در آن است. ﴿عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾: درست است که آیه برای عذاب نیست، اما از «عزیز حکیم» تهدید بر می‌آید.

۲۱۰ ـ ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِنَ الْغَمَامِ وَالْمَلَائِكَةُ، وَقُضِيَ الْأَمْرُ، وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ﴾.

خوب است، ولی خوبی آن با سرعت، تندی، سختی و سنگینی همراه است.

﴿وَقُضِيَ الْأَمْرُ﴾: در هر موردی که از قضا سخن گفته شود، کار آزادی عمل ندارد و به صورت بسته انجام می‌شود.

**۲۱۱ ـ ﴿سَلْ بَنِي إِسْرَائِيلَ كَمْ آتَيْنَاهُمْ مِنْ آيَةٍ بَيِّنَةٍ، وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾.**

﴿سَلْ﴾: تهدید را می‌رساند.

آیه از کفران نعمت: ﴿وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ﴾ و عذاب شدید: ﴿فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ یاد می‌کند و بر این اساس خیلی بد است.

**۲۱۲ ـ ﴿زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا، وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا، وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾.**

صدر این آیه خیلی بد و ذیل آن خوب است. انجام این کار برای کسی که اهل تقوا باشد و کار را با دقت، اهتمام و احتیاط انجام دهد، خوب است. با این حال، معلوم نیست خوبی آن برای همه ظاهر شود و صاحب استخاره است که می‌تواند در این موارد با توجه به شناختی که از شخصیت خواهان دارد تصمیم بگیرد و عالم به استخاره در این آیات به مشکل بر می‌خورد که راه برون‌رفت از آن در جلد نخست توضیح داده شد.

**۲۱۳ ـ ﴿كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً، فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ، وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ؛ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِيمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ، وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ، بَغْياً بَيْنَهُمْ، فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ، وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾.**

این آیه سنگین است و طولانی بودن آن بر وجود مشکلات و مخاطرات درکار دلالت دارد. از سوی دیگر، اختلال و اختلاف و درگیری در روند کار پیش می‌آید. با این حال، برای کسی که توان گذر از مشکلات را داشته باشد، خیلی خوب است؛ چون ﴿أُمَّةً﴾، ﴿فَبَعَثَ﴾، ﴿مُبَشِّرِينَ﴾،

﴿الْكِتَابَ﴾ و ﴿بِالْحَقِّ﴾؛ یعنی امت، بعثت، بشارت، کتاب و حق در آن است. بر این اساس باید گفت اگر فرد نیت خیر، توجه، دقت و اهتمام داشته باشد، خوب است؛ ولی در صورتی که می‌خواهد با سستی، اهمال و سهل‌انگاری در پی کار رود، نتیجه نمی‌گیرد.

۲۱۴ ـ ﴿أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ، وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ، مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ، وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ؟ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ﴾.

﴿حَسِبْتُمْ﴾: ابتدای کار خوب نیست؛ چون بر اساس «حسبان» فرد درگیر خیال‌پردازی و آرمان‌گرایی می‌شود.

﴿مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ﴾: کار سختی و مشکلات دارد که با توجه به ذیل آیه، با صبر و حوصله است که می‌تواند به نتیجه برسد و در این صورت، خیلی خوب است.

﴿حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ... مَتَى نَصْرُ اللَّهِ؟﴾: مشکلات مضاعف کار را می‌رساند که چنان است که مؤمنان را بی‌تاب می‌کند، از این رو کار مورد نظر خیلی سخت و سنگین و همراه با اضطراب و دلهره است، ولی در مجموع و به ویژه در نهایت خوب است.

۲۱۵ ـ ﴿يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ؟ قُلْ مَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ، وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ﴾.

﴿مَاذَا يُنْفِقُونَ﴾: موضوع آیه «انفاق» است، از این رو خیلی خوب است؛ از طرفی انجام آن هیچ مشکلی ندارد.

﴿وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ﴾: کار نباید با امر دیگری اختلاط، تعدد و کثرت داشته باشد و خواهان باید از موضوع کار مورد نظر دور نشود و به انجام همان بسنده کند؛ برای نمونه، اگر می‌خواهد تجارت و کسب کند، کار دیگری را به آن راه ندهد و اگر در پی تحصیل علم است،

شغل دیگری را با آن نیامیزد و در صورتی که می‌خواهد خانه‌ای را بفروشد، چیز دیگری همراه آن نخرد. این نکته از «مِنْ خَیْرٍ» استفاده می‌شود. «خیر» جنس است، ولی وقتی مجرور «من» واقع می‌شود، انحصار کار را می‌رساند و باید تنها پی‌گیر یک کار باشد.

۲۱۶ ـ «**کُتِبَ عَلَیْکُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ کُرْهٌ لَکُمْ، وَعَسَی أَنْ تَکْرَهُوا شَیْئاً وَهُوَ خَیْرٌ لَکُمْ، وَعَسَی أَنْ تُحِبُّوا شَیْئاً وَهُوَ شَرٌّ لَکُمْ، وَاللَّهُ یَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ**».

خوب است.

«**کُتِبَ عَلَیْکُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ کُرْهٌ لَکُمْ**»: کار ظاهر خوشایندی ندارد و با سختی و گرفتاری همراه است، در عین حال باطن کار بسیار خوب است؛ به‌ویژه این که در ذیل آیه: «**وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ**» آمده است.

۲۱۷ ـ «**یَسْأَلُونَکَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ؛ قِتَالٍ فِیهِ؟ قُلْ قِتَالٌ فِیهِ کَبِیرٌ، وَصَدٌّ عَنْ سَبِیلِ اللَّهِ، وَکُفْرٌ بِهِ، وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَکْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ، وَالْفِتْنَةُ أَکْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ، وَلَا یَزَالُونَ یُقَاتِلُونَکُمْ حَتَّی یَرُدُّوکُمْ عَنْ دِینِکُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا، وَمَنْ یَرْتَدِدْ مِنْکُمْ عَنْ دِینِهِ فَیَمُتْ وَهُوَ کَافِرٌ فَأُولَئِکَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِی الدُّنْیَا وَالْآخِرَةِ، وَأُولَئِکَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِیهَا خَالِدُونَ**».

بسیار بد است؛ چون سراسر آیه از قتال، صدّ راه حق، کفر، اخراج، فتنه و ارتداد سخن می‌گوید و پایان آن نیز منفی است. کار مورد نظر خیلی خطرناک است و به مشکلی گرفتار می‌شود که قابل دفع یا جبران نیست و خواهان در انجام اصل کار اختیار خود را از دست می‌دهد و کنترل آن با دیگران است و پایانی جز سقوط نیز ندارد: «**هُمْ فِیهَا خَالِدُونَ**».

۲۱۸ ـ «**إِنَّ الَّذِینَ آمَنُوا وَالَّذِینَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِی سَبِیلِ اللَّهِ أُولَئِکَ یَرْجُونَ رَحْمَةَ اللَّهِ، وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِیمٌ**».

بسیار خوب است.

﴿آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا﴾: ظاهر کار سختی و مشکلاتی دارد.

﴿أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَةَ اللَّهِ﴾: باطن کار خیلی خوب است و فرجامی نیک دارد.

**۲۱۹ ـ ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ، قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ، وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا، وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ؟ قُلِ الْعَفْوَ، كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تتفكَّرونَ﴾.**

این آیه دو آیه‌ی استخاره است و آیه‌ی دوم از ﴿وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ؟﴾ شروع می‌شود.

استخاره‌ی آیه‌ی نخست خیلی بد و استخاره‌ی آیه‌ی دوم خیلی خوب است و در چنین مواردی صاحب استخاره می‌داند که کدام آیه مربوط به خواهان است، ولی عالمان به استخاره در بیش‌تر موارد ذیل را مقدم بر صدر قرار می‌دهند. آنان در صورت نگرانی و حیرت، باید دوباره استخاره کنند.

**۲۲۰ ـ ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَى؟ قُلْ إِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ، وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ، وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ، وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ، إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾.**

خیلی خوب است.

﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾: دنیا و آخرت را با هم دارد.

﴿إِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ، وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ﴾: اصلاح و اذن به مخالطه در آن است.

﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ﴾: به لحاظ «لاعنتکم» باید ملاحظه و احتیاط داشت؛ چون خواهان با افراد ضعیف و یتیم ارتباط دارد.

**۲۲۱ ـ ﴿وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنَّ، وَلَأَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ، وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّى يُؤْمِنُوا، وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَوْ**

أَعْجَبَكُمْ، أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ، وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ، وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾.

خیلی خوب است

﴿**وَلَا تَنْكِحُوا**﴾: موضوع آیه نکاح و ازدواج است که نماد رغبت است؛ افزون بر این، سخن از خیر و دعوت است.

﴿**أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ**﴾: این فراز چون در ادامه با فراز: ﴿**وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ**﴾ همراه است، باید گفت کار خیلی خوب و نتیجه‌بخش است.

﴿**وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ**﴾: چیزی از کار کاسته یا تلف نمی‌شود.

﴿**لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ**﴾: کار مورد نظر عمومی و در توان همه است. البته، در صورتی نتیجه می‌دهد که توجه و دقت را داشته باشد.

بلندی آیه نیز بر وجود مشکلات در کار دلالت دارد که باید با دقت و اهتمام در رفع آن کوشش کرد.

**۲۲۲ـ ﴿وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ؟ قُلْ هُوَ أَذًى، فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ، وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهُرْنَ، فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ، إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ﴾.**

خوب نیست؛ چون امر به کناره‌گیری و دوری: ﴿**فَاعْتَزِلُوا**﴾ و نهی از انجام: ﴿**وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ**﴾ دارد.

کار مورد نظر به مال حرام یا معصیت آلوده می‌شود و ذیل آن تأثیری در کار ندارد.

﴿**وَيَسْأَلُونَكَ**﴾، ﴿**الْمَحِيضِ**﴾ و ﴿**أَذًى**﴾ همه از بدی کار حکایت دارد. تمامی آیاتی که «سؤال» در آن است می‌رساند مشکلی در کار است.

**۲۲۳ـ ﴿نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَكُمْ، فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّى شِئْتُمْ، وَقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ، وَاتَّقُوا اللَّهَ، وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلَاقُوهُ، وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ﴾.**

خیلی خوب است.

﴿**نِسَاؤُكُمْ**﴾: در هر موردی که «نساء» آمده باشد، دنیا و مواهب و بهره‌های دنیوی در آن است.

﴿**حَرْثٌ**﴾: حکایت از دنیاست.

﴿**فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّى شِئْتُمْ**﴾: خواهان در انجام کار آزادی عمل دارد.

﴿**وَقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ**﴾: کار به سامان و نتیجه می‌رسد. این نتیجه در ازدواج به معنای فرزندان خوب و در غیر ازدواج، به معنای ثمرات و خیرات فراوان و پدید آمدن سرمایه‌ی افزوده در کار است.

﴿**وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلَاقُوهُ**﴾: کار مورد نظر بسیار خوب است و کاستی ندارد.

تمامی مراحل کار خوب، شیرین و گواراست و خوبی آن نیز مطلق است و هیچ یک از فرازهای آن به چیزی مقید نشده است.

﴿**وَاتَّقُوا اللَّهَ**﴾: نشانه‌ی تهدید نیست و افراد ناآگاه و گاه استبدادی گفته‌اند: هر جا سخن از ملاقات خداست، یعنی نزدیک نشوید (!) بترسید. چنین افکاری سبب می‌شود انسان‌های باصفا در پی خدا نروند؛ زیرا انسان باصفا می‌گوید: من از ترس و تهدید خوشایندی ندارم. «ملاقوه» ملاقات خدا و دیدار با محبوب است. اگر آدمی خوب و متقی باشد، خداوند او را در آغوش می‌گیرد و نوازش می‌کند. ملاقات محترمانه است و در آن حرمت و احترام وجود دارد و نه برخورد بد و خشن. ملاقات یعنی برخورد محترمانه، دوستانه و گوارا و چیزی از ضرب و زور از آن برداشت نمی‌شود. لقا و تلاقی به معنی معاشقه است، و نه سختی و جهنم. ملاقات؛ واژه‌ای شیرین و دل‌نشین است. تلاقی، رو به‌رو شدن و معاشقه است.

این آیه از آیات مطلق خیر است و در آن قیدی نیست و خواهان هر کاری را که قصد داشته باشد، می‌تواند انجام دهد. آیه بیش‌تر ملکوت

دنیایی دارد تا آخرتی، و از آیاتی است که به مطایبه می‌توان گفت: اگر شخص بخواهد با سر به درون چاه نیز رود، باز خوب است؛ چون به طور حتم وی با سر به گنج می‌رسد.

**۲۲۴ ـ ﴿وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ، وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾.**

خوب نیست.

﴿**وَلَا تَجْعَلُوا**﴾: نهی از انجام کار است.

﴿**عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ**﴾: از خداوند مایه نگذارید؛ به این معناست که خواهان در انجام کار ناتوان و درمانده شده و از این رو از دیگری مایه می‌گذارد و چنین کسی به حتم ضرر و زیان می‌بیند.

﴿**وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ**﴾: با مشکلاتی برخورد می‌کند که ناچار از تقیه و پرده‌پوشی می‌شود.

**۲۲۵ ـ ﴿لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ، وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ، وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ﴾.**

خوب نیست، ولی اگر خواهان آن را انجام دهد، ممکن است فرجام بدی نداشته باشد.

﴿**يُؤَاخِذُكُم**﴾: مؤاخذه و بازخواست در انجام این کار است.

﴿**غَفُورٌ حَلِيمٌ**﴾: خیری که خواهان برای آن رنج و زحمتی ندیده ممکن است با انجام این کار به وی رسد.

نتیجه‌ی استخاره این است که چنان‌چه ناچار از انجام کار مورد نظر باشد، متوسط و در نهایت ممکن است خوب شود.

**۲۲۶ ـ ﴿لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ، فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.**

کار مورد نظر بد نیست و نتیجه‌ی آن دیررس است.

﴿تَرَبُّص أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ﴾: نتیجه‌ی کاری که در نیت دارد نقد و فعلی نیست، ولی خوب است؛ زیرا باز «غفور رحیم» دارد.

**۲۲۷ ـ ﴿وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ، فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾.**

خوب است.

﴿**عَزَمُوا**﴾: توصیه به فعل و انجام کار است.

﴿**الطَّلَاقَ**﴾: نشانه‌ی آزادی است. هرچند طلاق مبغوض است، ولی در استخاره این گونه نیست.

خوب است؛ زیرا عزم و آزادی در آن است و در نهایت می‌فرماید: خداوند سمیع و علیم است.

**۲۲۸ ـ ﴿وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ، وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ، إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحاً، وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ، وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ، وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾.**

بسیار خوب است.

﴿**وَالْمُطَلَّقَاتُ**﴾: در این کار آزادی است.

﴿**يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ**﴾: نشان از زمانمند و دیررس بودن کار است.

﴿**وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ**﴾: کار مشکلات باطنی دارد.

**۲۲۹ ـ ﴿الطَّلَاقُ مَرَّتَانِ، فَإِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌ بِإِحْسَانٍ، وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئاً إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ، فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ، تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ، فَلَا تَعْتَدُوهَا، وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾.**

خیلی خوب است. طلاق به معنای «آزادی» است و در هر آیه‌ای بیاید خوب است.

۲۳۰ ـ ﴿فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتَّى تَنْكِحَ زَوْجاً غَيْرَهُ، فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ، وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾.

بسیار خوب است. با آمدن واژه‌ی «طلاق» می‌توان بدون آن که به ادامه‌ی آیه نگاه کرد، گفت خوب است.

۲۳۱ ـ ﴿وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ، وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَاراً لِتَعْتَدُوا، وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ، وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُواً، وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ، وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ، وَاتَّقُوا اللَّهَ، وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾.

بسیار خوب است؛ زیرا موضوع آن «طلاق» است و هرجا سخن از طلاق باشد همه‌ی فرازهای آیه خوب است.

﴿وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَاراً﴾: باید مواظب بود به دلیل خوبی بسیار این کار به اسراف گرفتار نشد؛ چرا که در طلاق آزادی است و آزادی نیازمند خویشتن‌داری است.

۲۳۲ ـ ﴿وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ، ذَلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، ذَلِكُمْ أَزْكَى لَكُمْ وَأَطْهَرُ، وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾.

بسیار خوب است؛ چون موضوع آن طلاق است. جامعه‌ی علمی جامعه‌ای است که جای باز شدن در آن باشد و جامعه‌ای که به صورت نسبی و به حسب جمعیت آن، درصد کمی طلاق در آن وجود نداشته باشد، افول پیدا می‌کند. طلاق، یعنی جابه‌جایی؛ نه خشونت. اگر جامعه نتواند جابه جایی داشته باشد و زن و شوهر به اجبار کنار هم زندگی کنند، به قهقرا می‌رود. گاهی برای فرار از یک ناهنجاری هزاران معصیت در زندگی پیش می‌آید. در خانواده‌های مذهبی و متدین به دلیل یک طلاق

انجام نشده گناهان بسیار انجام می‌شود و زن و شوهر بد اخلاقی، غیبت و ظلم و ستم بر یک‌دیگر روا می‌دارند اما حاضر به طلاق نیستند.

**۲۳۳ ـ ﴿وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلاَدَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ، وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ، لاَ تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا، لاَ تُضَارَّ وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا، وَلاَ مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ، وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ، فَإِنْ أَرَادَا فِصَالاً عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا، وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَرْضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا آتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ، وَاتَّقُوا اللَّهَ، وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾.**

آیه‌ی بلندی است و از این لحاظ، خالی از مشکلات نیست.

**﴿وَالْوَالِدَاتُ﴾**: استخاره‌ی آن خیلی خوب است؛ زیرا موضوع آن «والدات» است.

**﴿يُرْضِعْنَ﴾**: شیر نشان از عشق، علم، صفا و پاکی است.

**﴿حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ﴾**: دور کامل درکار را می‌رساند.

**﴿لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ﴾**: کار مقید است ولی مشکلی درکار نیست.

**﴿لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا﴾**: کار به زحمت، دردسر و سختی دچار نمی‌شود؛ از این رو به اعتبار فراز یاد شده باید گفت ترک آن بد است.

همه‌ی فرازهای این آیه‌گواراست و تمامی زمینه‌ها وامکانات‌موردنیاز برای کاری خیر و امری مهم که انجام آن طولانی ودر ازمدت‌استر ادارد. کار مورد نظر پشتوانه و ذخیره دارد و پر خیر و برکت و گسترده است.

**۲۳۴ ـ ﴿وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجاً يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْراً، فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ، وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾.**

با آن که موضوع این آیه «وفات» و «مرگ» است، استخاره‌ی آن خوب است.

﴿يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْراً﴾: کار مدت و زمان خود را لازم دارد و دارای جدول زمانی است.

﴿بِالْمَعْرُوفِ﴾: کار مورد نظر خوب و شایسته است، و ظاهر آن نیکوست. البته، باطن این کار نیز خوب است.

**۲۳۵ ـ ﴿وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ، عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ، وَلَكِنْ لَا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرّاً إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلاً مَعْرُوفاً، وَلَا تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ، وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ، فَاحْذَرُوهُ، وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ﴾.**

خوب نیست و مشکلات و گرفتاری‌های ظاهری و باطنی دارد.

﴿وَلَا جُنَاحَ﴾: وجود «لا» نشانه‌ی نهی است ولی چون همراه جناح آمده: ﴿فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ﴾ نمی‌توان «لا» را منفی گرفت؛ اگرچه ممکن است خالی از مشکلات نیز نباشد.

﴿وَلَكِنْ لَا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرّاً﴾: بر ترک سفارش دارد. هم‌چنین می‌رساند خواهان در پی کتمان و پنهان داشتن این کار است.

﴿وَلَا تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ﴾: بر ترک کار توصیه می‌کند.

﴿فَاحْذَرُوهُ﴾: نهی و دور داشتن آن از «لا» بیش‌تر است.

**۲۳۶ ـ ﴿لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً، وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى الْمُوسِعِ قَدَرُهُ، وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهُ، مَتَاعاً بِالْمَعْرُوفِ، حَقّاً عَلَى الْمُحْسِنِينَ﴾.**

﴿لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾: چون اطلاق دارد بر جواز فعل دلالت می‌کند ولی به لحاظ «لا» بدون مشکل نمی‌باشد.

﴿مَتِّعُوهُنَّ﴾: امر است و به انجام کار سفارش دارد.

﴿مَتَاعاً بِالْمَعْرُوفِ﴾ و ﴿حَقّاً عَلَى الْمُحْسِنِينَ﴾: کار مورد نظر خوب است.

«احسان»، «حق» و «معروف» در هر آیه‌ای که باشد نشان از کار بسیار خوب است.

**۲۳۷ ـ ﴿وَإِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوَ الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ، وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى، وَلَا تَنْسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾.**

در این آیه‌ی شریفه نیز از طلاق سخن می‌گوید و از این رو خوب است و نیازی نیست به فرازهای دیگر توجه کرد.

**۲۳۸ ـ ﴿حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى، وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ﴾.**

﴿**حَافِظُوا**﴾ بر سنگینی کار دلالت دارد و نشان می‌دهد که در کار مورد نظر نوعی امانت داری رخ می‌دهد؛ حال یا سرمایه است یا فرزند یا علم و به هر حال، این کار امری شخصی نیست.

﴿**قُومُوا**﴾: سنگینی کار را می‌رساند. «قوموا» می‌گوید: سرا پا بایست و به کار اهتمام داشته باش.

این کار بسیار خوب و سنگین است.

**۲۳۹ ـ ﴿فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالاً أَوْ رُكْبَاناً فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ﴾.**

خوب است.

﴿**خِفْتُمْ**﴾: اضطراب، نگرانی و سرگردانی دارد. البته نگرانی آن امری طبیعی است؛ چون فعل جمع است.

﴿**فَاذْكُرُوا اللَّهَ**﴾: باید در انجام کار توکل داشت و با توکل است که نگرانی و اضطرابی که در ابتدای کار وجود دارد با پیشرفت کار و روشن شدن چگونگی آن برطرف می‌شود.

**۲۴۰ ـ ﴿وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجاً وَصِيَّةً لِأَزْوَاجِهِمْ، مَتَاعاً إِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ إِخْرَاجٍ، فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ مِنْ**

**مَعْرُوفٍ، وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾.**

خیلی خوب است؛ به ویژه آن که «فلا جناح» و «معروف» در آن است.

﴿**فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ**﴾: خواهان باید تلاش کند نیت آلوده‌ای نداشته باشد.

**۲۴۱ ـ ﴿وَلِلْمُطَلَّقَاتِ مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ، حَقّاً عَلَى الْمُتَّقِينَ﴾.**

ابتدای آیه از طلاق می‌گوید و بنابر این، استخاره‌ی آن خیلی خوب است. در ادامه «متاع»، «معروف»، «حق» و «متقین» آمده که همه خوبی کار را می‌رساند.

**۲۴۲ ـ ﴿كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾.**

﴿**كَذَلِكَ**﴾: آیه‌ای که در آن «كذلك» آمده باشد، قانون و قاعده‌ای علمی را در یکی از شاخه‌های علم بیان می‌کند و باید با دقت و مطالعه در آن آیه، تلاش نمود تا به کشف آن نایل آمد؛ برای نمونه اگر می‌فرماید: ﴿**كذلك نحي الموتى**﴾ به این معناست که زنده کردن مردگان دارای قاعده‌ای علمی است که بشر با کشف آن می‌تواند به این دانش دست یابد.

کار مورد نظر قانون‌مند است و باید قاعده‌ی آن را رعایت کند. این کار برای فرد شایسته خیلی خوب و سنگین است.

**۲۴۳ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ، فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ: مُوتُوا، ثُمَّ أَحْيَاهُمْ، إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ﴾.**

این آیه به اعتبار فراز میانی: ﴿**خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ**﴾ بسیار سنگین و پرمخاطره، اما با این وجود خوب است. البته، هر کسی از عهده‌ی آن برنمی‌آید و تشخیص آن با صاحب استخاره است. این آیه چند استخاره است و صاحب استخاره است که فراز مربوط به خواهان را از صدر، ذیل یا میانه‌ی آیه تشخیص می‌دهد. استخاره‌ی صدر

و ذیل آیه خوب نیست و گرفتاری و مشکلات پیش می‌آورد، اما همان گونه که گذشت فراز میانی آن به کارهایی مانند جهاد و دانش اندوزی یا ایثار و گذشت اختصاص دارد و خیلی خوب است، ولی باید مواظب بود که به کفران نعمت دچار نشد؛ چرا که می‌فرماید: ﴿**وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ**﴾. این آیه سنگین است و بدیهی است کسی که می‌خواهد در پی شهادت یا علم یا ایثار و گذشت رود باید توان برداشتن چنین بار سنگینی بر دوش خود را داشته باشد و چنان‌چه خواهان توانمندی آن را داشته باشد، برای وی خوب است. برای نمونه، کسی است که می‌خواهد ضمانت دیگری را نماید، در صورتی این آیه برای وی مناسب است که او توان پرداخت وام ضمانت شده را داشته باشد؛ چرا که ممکن است وی مجبور شود تمامی وام مذکور را بپردازد، بدون آن که خرده‌ای بر دیگری بگیرد.

باید توجه داشت که صدر و ذیل این آیه، یک آیه‌ی استخاره و میانه‌ی آن آیه‌ی دیگری است و صدر با ذیل تکمیل می‌شود و پیش از این گذشت که در استخاره لازم نیست همه‌ی محتوای یک استخاره در کنار هم آمده باشد و تشخیص آن با صاحب استخاره است.

عالم استخاره در مواردی که یک آیه از قرآن کریم چندین آیه‌ی استخاره است و از تشخیص آیه‌ی مربوط به خواهان عاجز و ناتوان می‌شود باید دوباره استخاره بگیرد تا در نهایت یک آیه بر دل وی بنشیند.

**۲۴۴ ـ ﴿وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللهِ، وَاعْلَمُوا أَنَّ اللهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾.**

﴿**وَقَاتِلُوا**﴾: امر به «قتل» است و صیغه‌ی امر به انجام کار رهنمون می‌دهد. کار مورد نظر خیلی خوب است و با آن که از قتل سخن می‌گوید، اما این کار نیز انگیزه‌ی الهی دارد: ﴿**وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللهِ**﴾.

**۲۴۵ ـ ﴿مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضاً حَسَناً فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافاً كَثِيرَةً، وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْسُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾.**

﴿مَنْ ذَا الَّذِي﴾: آزادی و گشادگی و بساطت در کار را می‌رساند و هر چه که آزادی در کار را برساند؛ مانند: ﴿من يشاء﴾ خوب است.

﴿يُقْرِضُ اللَّهَ﴾: نسبت دادن وام به پروردگار بر نیکویی کار دلالت دارد.

۲۴۶ـ ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَإِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُوا لِنَبِيٍّ لَهُمُ ابْعَثْ لَنَا مَلِكاً نُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، قَالَ: هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا؟ قَالُوا: وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَائِنَا، فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلاً مِنْهُمْ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ﴾.

﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَإِ﴾: دارای زبان تهدید است و از این جهت کار مورد نظر خطرناک است؛ به ویژه آن که ذیل آیه نیز می‌فرماید: ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ﴾.

از دیگر واژه‌هایی که بر بدی این کار دلالت دارد عبارت است از: ﴿بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾، ﴿نُقَاتِلْ﴾، ﴿أَلَّا تُقَاتِلُوا﴾، ﴿وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا﴾ و ﴿تَوَلَّوْا﴾. کار مورد نظر باید ترک شود.

۲۴۷ـ ﴿وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ: إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكاً، قَالُوا: أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِنَ الْمَالِ، قَالَ: إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ، وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَنْ يَشَاءُ، وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾.

﴿وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ﴾: همین فراز، خوبی کار را می‌رساند. به صورت کلی هرگاه در آیه‌ای خداوند متعال یا یکی از معصومان(علیهم السلام) یا مؤمنی سخن بگوید، کار مورد نظر خوب است؛ چرا که آنان جز از ملکوت سخن نمی‌گویند و کلام نیکو از کار خوب حکایت دارد. البته در برخی موارد قرینه بر خلاف آن وجود دارد.

با توجه به تعدد گفتارها، در این کار مخالفت، درگیری و مشکلات به وجود می‌آید، اما خوب است.

﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ و ﴿وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾: این کار دارای وسعت و گشایش است و از این رو نتیجه‌ی فراوانی دارد.

﴿وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ﴾: در این کار هم سود دنیوی است و هم بهره‌ی اخروی و معنوی.

﴿وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَنْ يَشَاءُ﴾: ایتای الهی نیز خوب بودن آن را منظور دارد.

۲۴۸ ـ ﴿وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ: إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ، فِيهِ سَكِينَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ، وَبَقِيَّةٌ مِمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَى وَآلُ هَارُونَ، تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَكُمْ؛ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.

بسیار خوب است.

﴿فِيهِ سَكِينَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ﴾: نیت خواهان ازدواج و همنشینی با دیگری است و سکینه بر خیر بودن آن نظر دارد.

﴿وَبَقِيَّةٌ مِمَّا تَرَكَ﴾: گنج، عتیقه و نتیجه‌ی مهمی از این کار به دست می‌آید و تنها واژه‌ی ﴿بَقِيَّةٌ﴾ بر آن دلالت دارد.

۲۴۹ ـ ﴿فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ، فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي، وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلاً مِنْهُمْ، فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ، قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُو اللَّهِ: كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ، وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾.

خواهان در پی کاری است که خیلی خوب است، ولی دو آفت و آسیب دارد: یکی این که به اعتبار کیفیت، مشکلات و دشواری‌های زیادی دارد و دو دیگر این که: بسیاری از افراد در انجام آن درمی‌مانند و آن را به سرانجام نمی‌رسانند: ﴿فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلاً مِنْهُمْ﴾.

خوبی این کار به لحاظ آن است که آیه با امری مثبت آغاز شده و در

ادامه: ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ و ﴿الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُو اللَّـهِ﴾ آمـده است. مهم‌تر از این، کیفیت کار است که با فراز: ﴿كَمْ مِنْ فِـئَةٍ قَـلِيلَةٍ غَـلَبَتْ فِـئَةً كَثِيرَةً﴾ مورد تأکید قرار گرفته که نشان از موفقیت درکار است. البته این کار سنگین و سخت است و سنگینی و دشواری آن نیز پی‌آمد ابتلاهای آن است؛ مانند: ﴿إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ﴾.

**۲۵۰ ـ ﴿وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا: رَبَّنَا أَفْرِغْ عَـلَيْنَا صَـبْراً، وَثَـبِّتْ أَقْدَامَنَا، وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾.**

این آیه مانند آیه‌ی پیشین است و ویژگی‌های آن را دارد و برای نمونه، ﴿وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ﴾ مانند: ﴿فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِـالْجُنُودِ﴾ و نـیز: ﴿وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا، وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ همپایه‌ی: ﴿الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُو اللَّهِ﴾ است.

﴿رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْراً﴾ از سنگینی و سختی کار حکایت دارد.

﴿وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا﴾: این کار آفات و آسیب‌های زیادی دارد که باید به آن توجه کامل و دقت فراوان داشت. ایـن فـراز بـیان مـی‌دارد بسـیاری از اشخاص به انجام کار مورد نظر خود مـوفّق نـمی‌شوند و اهـل ثـبات و پایداری و بردباری در این کار پر مشکل اندک هستند.



**۲۵۱ ـ ﴿فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ، وَقَتَلَ دَاوُودُ جَالُوتَ، وَآتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ، وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ، وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ، وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾.**

این آیه همانند دو آیه‌ی پیشین است. ﴿فَهَزَمُوهُمْ﴾ مانند: ﴿فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ﴾ و ﴿وَلَـمَّا بَـرَزُوا لِـجَالُوتَ وَجُـنُودِهِ﴾ و نـیز: ﴿وَقَـتَلَ دَاوُودُ جَالُوتَ﴾ مانند: ﴿كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَـلَبَتْ فِـئَةً كَـثِيرَةً﴾، ﴿رَبَّـنَا أَفْـرِغْ عَـلَيْنَا صَبْراً﴾ و ﴿وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا﴾ و نیز ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَـلَى الْـعَالَمِينَ﴾ مـثل: ﴿وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ و ﴿وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ است.

سه آیه‌ی یاد شده با هم شباهت بسیار دارد و هر سه آیه سه ضلع دارد: استخاره‌ی هر یک بسیار خوب است، هر یک بسیار سنگین است و افراد بسیاری از انجام آن باز می‌مانند و مردود می‌شوند.

در انجام استخاره باید به این اصل دقت داشت که: هر کار بسیار عالی و مبارک و خجسته‌ای بسیار سنگین و سخت است و هر کار سختی، مردودی بسیاری دارد و از این رو برای تشخیص خوب یا بد بودن کار خواهان باید از این اصل غفلت نداشت و تناسب سنگینی کار و ارزش آن و توان خواهان را سنجید.

**۲۵۲ ـ ﴿تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ، وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾.**

﴿**تِلْكَ**﴾: همواره در مقام بیان قاعده و قانونی علمی است و منش هستی و آفرینش را تبیین می‌کند و ﴿**آيَاتُ**﴾ همان قوانین یاد شده است.

این آیه نیز مانند سه آیه‌ی پیش دارای سه جهت است: هم خوب است و هم سنگین و سخت و هم پذیرفته‌شدگان آن اندک است. برای مثال: ﴿**وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ**﴾ همانند: ﴿**وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ**﴾، ﴿**وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ**﴾ و ﴿**وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ**﴾ در سه آیه‌ی گذشته است.

﴿**تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ**﴾: کار خواهان خیلی خوب است.

﴿**عَلَيْكَ**﴾ و ﴿**بِالْحَقِّ**﴾: این کار سنگین است و مردودی بسیاری دارد.

**۲۵۳ ـ ﴿تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ، مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ، وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ، وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ، وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ، وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ، وَلَكِنِ اخْتَلَفُوا، فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ، وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ، وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا، وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ﴾.**

﴿**تِلْكَ آياتُ الله**﴾ در آیه‌ی پیشین ملاک و مناطی کلی را بیان می‌کرد و فراز: ﴿**تِلْكَ الرُّسُلُ**﴾ به معرفی مصادیق و افراد آن می‌پردازد. تمامی اشیا و

همه‌ی افراد انسانی آیات و نمودهای خداوند متعال هستند و ﴿**تِلْكَ الرُّسُلُ**﴾ تنها بخشی از آن را خاطرنشان می‌شود. در پدیده‌های هستی هیچ دو نمود مساوی و برابر یافت نمی‌شود و خداوند متعال در آفرینش هر پدیده‌ای در شأنی است و ﴿**فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ**﴾ به رسولان ویژگی ندارد؛ اما جای این پرسش است که چرا این آیه‌ی شریفه تنها رسولان را خاطرنشان شده است؟ پاسخ این است که غیر از انبیا و اولیای الهی که نبوت باطنی و نه تشریعی دارند، دیگران افزوده بر فضایل در نقایص نیز با هم برابری ندارند و در آنان هم افضل از دیگری است و هم بدتر از دیگران، اما حیث برتری در نقایص و کمبودها در پیامبران وجود ندارد و آنان در اصل کمال و عصمت و طهارت با هم اشتراک دارند و در خصوصیات مرتبه می‌یابند و از این رو آنان مختص به ذکر شده‌اند.

سپس در بیان مقام درجات و مراتب انبیا به موقعیت حضرت عیسی علیه‌السلام اشاره دارد که می‌فرماید: ﴿**وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ**﴾؛ ما «روح القدس» را به یاری او گماردیم. روح القدوس پدیده‌ای است که با حضرت عیسی همراه بوده، با او سخن می‌گفته و مدد او بوده است. خداوند برخی از بندگان را به چنین پدیده‌ای یاری می‌کند تا به‌ویژه در عوالم بالا تنها نباشند. گاهی کسی خواب می‌بیند در خیابان راه می‌رود یا بر سر سفره نشسته است، ولی زمانی خواب می‌بیند که روی خطی، طنابی یا چوبی یا روی مو یا بر یک دیوار یک سانتی راه می‌رود یا بر فراز قله‌ی کوهی در حرکت است و یا در دریا شنا می‌کند. این خواب‌ها با خواب‌های پیشین تفاوت بسیار دارد و ناسوتی دانسته نمی‌شود و مربوط به عوالم بالاتر است. رؤیا وقتی از ظرف عادی خارج شود، ناسوتی نیست. در ماجرای جناب عیسی علیه‌السلام نیز روح القدس که موجودی غیر عادی و فراتر از ناسوت است او را مددکار بوده است.

کار مورد نظر بسیار عالی است. به صورت کلی هرجا به رسولان اشاره‌ای باشد آن کار خوب است.

﴿**وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا**﴾: کار خواهان سخت و سنگین است و ریزش و مردودی زیادی دارد و اشخاص اندکی به انجام آن موفق می‌شوند.

خیرات، کمالات و نتایج معنوی این کار بیش از آثار مادی آن است و باطن کار از ظاهر آن بهتر است؛ هرچند کار از سنخ کارهای مادی باشد. به‌ویژه اگر کسی بخواهد کاری را شروع کند، این آیه برای او بسیار خوب است. این نکته از ﴿**تِلْكَ**﴾ به دست می‌آید. تلک و اسمای اشاره‌ی دیگر سرفصل به شمار می‌رود وهر آیه‌ای که چنین سرفصل‌هایی داشته باشد، برای شروع کار خیلی خوب است. «لمّا» و «اذا» مانند «تلك» سرفصل است، ولی «الم تر» سرفصل نیست و از کاری که دارای پیشینه است و ریشه در گذشته دارد خبر می‌دهد. این آیه برای کارهای بدوی و بکر خیلی خوب است.

**۲۵۴ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ، وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾.**

بسیار خوب است، ولی کاری که بر اساس آن انجام می‌گیرد، کم مصداق پیدا می‌کند و باید آن را به سرعت پی‌گیر بود و بدون از دست دادن وقت، آن را به سرانجام رساند. از این رو می‌فرماید: ﴿**مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ**﴾. هرگونه تأخیری در انجام این کار سبب می‌شود فرصت عملی کردن آن از دست رود. برخی از زمان‌های ذکر شده در آیات حکم سرفصل را دارد که می‌رساند باید در انجام کار سرعت عمل داشت و زمان لازم را از دست نداد، اما زمان‌هایی که چنین حکمی را ندارد؛ مانند: ﴿**حَولَينِ كامِلَين**﴾ و ﴿**ثَلاثَة أيّام**﴾ بر طولانی و زمان‌بر بودن کار دلالت دارد و به این معناست که کار سریع انجام نمی‌شود و برای انجام، زمان خود را می‌طلبد.

۲۵۵ ـ ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ، لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ، لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ، يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ، وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ، وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ، وَلَا يَؤُودُهُ حِفْظُهُمَا، وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾.

این آیه و دو آیه‌ی بعد «آیة الکرسی» را شکل می‌بخشد و این که برخی گفته‌اند آیة الکرسی تنها همین آیه است، سخن درستی نیست، هرچند این سه آیه با هم تفاوت‌هایی دارد. آیة الکرسی از برترین آیات و از عظیم‌ترین آن است که بسیاری از کارهای سخت را می‌توان با مدد گرفتن از آن انجام داد. آیه‌ی یاد شده ده پایه دارد و با هر پایه‌ی آن می‌توان کارهایی را عملی نمود. اهل معرفت، این آیه را از گنج‌های الهی می‌دانند که در قرآن کریم قرار گرفته است.

ده پایه‌ی آن عبارت است از:

الف: ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾؛

ب: ﴿الْحَيُّ الْقَيُّومُ﴾؛

ج: ﴿لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ﴾؛

د: ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾؛

هـ: ﴿مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾؛

و: ﴿يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ﴾؛

ز: ﴿وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ﴾؛

ح: ﴿وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾؛

ط: ﴿وَلَا يَؤُودُهُ حِفْظُهُمَا﴾؛

ی: ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾.

در سه فراز نخست آن به طور حتم اسم اعظم قرار دارد و دیگر فرازهای این آیه پیکره‌ی اسمای مذکور در این سه فراز می‌باشد. ما به آثار

و پی‌آمدهای این آیه نمی‌پردازیم و تنها شایان ذکر است که این آیه از مهم‌ترین آیات قرآن کریم است که باید شب و روز بر تلاوت آن مداومت داشت. در این آیه‌ی شریفه تراکم انرژی فراوان است و تلاوت آن در هر روز انرژی‌زا و توان‌آور است. باید توجه داشت در صورتی سزاوار است این سه آیه به عنوان ذکر قرار گیرد که برای ذاکر سنگین نباشد و به او فشار نیاورد. البته اگر این آیات را اندک و تنها چند مرتبه بخواند، اشکال ندارد، ولی اگر بخواهد زیاد از آن استفاده کند، باید با تجویز مربی شایسته باشد. قرآن کریم پس از ذکر این سه آیه به سراغ مردم می‌رود و آنان را خطاب قرار می‌دهد و پیش از این نیز خطاب آیات پیشین با مردم بود که توجه به آن به دست می‌دهد که این سه آیه همچون گنجینه‌ای است که در این جا پنهان شده است. ظاهر آن چون آیات دیگر است، ولی باطن آن از کنوز الهی است.

استخاره‌ی آن بسیار خوب است و کار مورد نظر دارای اسرار، امور غیر عادی و نتایج منحصر به فرد است که از دو فراز نخست در صدر و فراز پایانی آیه ظاهر می‌شود. این کار سنگین، ولی ملکوتی، آسمانی و اقتداری است.

**۲۵۶ ـ ﴿لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ، قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ، فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِاسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى، لَا انْفِصَامَ لَهَا، وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾.**

کار مورد نظر خیلی خوب، سنگین و انرژی زاست.

**۲۵۷ ـ ﴿اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا، يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ، وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ، يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ، أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ، هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾.**

این کار خیلی خوب، بسیار سنگین، ملکوتی و انرژی‌زاست.

**﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ﴾**: باید توجه داشت شیطنت و دامن

زدن به صفات منفی، انسان را از صفا و طهارت به کلی دور می‌سازد. این فراز می‌گوید بعضی انسان‌ها گو این که چهار چشمی‌اند و بـه جـای دو چشم، چهار چشم دارند! باطن این افراد بسـیار آلوده و نـاهنجار است. اولیای خدا بـا آن کـه هـزاران چشـم دارنـد، ولی چشـمشان نـمی‌بیند. آدم‌های شیطان صفت چهار چشم دارند و با همه‌ی آن‌ها می‌بینند. گفت: «مرغ صد تخم دارد و دم نمی‌زند؛ خروس یکی دارد و فریاد مـی‌زند!» این‌ها جز چشمان خود چشم‌های دیگری پیدا می‌کنند که آنان را از نور به ظلمات می‌برد. آدم‌های هفت خط، شیطان صفت و حُقه‌باز و انسان‌های زرنگ، بازیگر و نیرنگ باز خوراک جهنم می‌شوند. باید میان دانـایی و بصیرت و شارلاتان بازی و حق سازی که به هم شباهت دارند تـفاوت گذاشت، هرچند فاصله‌ی این دو بسیار است.

**۲۵۸ـ ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ، إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ: رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ، قَالَ: أَنَا أُحْيِي وَأُمِيتُ، قَالَ إِبْـرَاهِـيمُ: فَـإِنَّ اللَّـهَ يَأْتِـي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ، فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ، وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾.**

خیلی خوب، ولی سنگین و سخت است؛ چون در آن تهدید وجود دارد، اما نهایت و پایان نیکی دارد: **﴿فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ﴾**. تهدید از فراز: **﴿أَلَمْ تَرَ﴾** دانسته می‌شود.

**۲۵۹ـ ﴿أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا، قَالَ: أَنَّى يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا؟! فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِأَةَ عَامٍ، ثُمَّ بَعَثَهُ، قَالَ: كَمْ لَبِثْتَ؟ قَالَ: لَبِثْتُ يَوْماً أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ، قَالَ: بَلْ لَبِثْتَ مِأَةَ عَامٍ، فَانْظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ، لَمْ يَتَسَنَّهْ، وَانْظُرْ إِلَى حِمَارِكَ، وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِلنَّاسِ، وَانْظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنْشِزُهَا، ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْماً، فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ: أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.**

کار مورد نظر خیلی خوب اما غیر عادی است و مرگ و زندگی، نظر و

توجه، رفت و آمد، شکست و پیروزی و فراز و نشیب‌های بسیاری در آن است، ولی فراز: ﴿أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بر نفی مشکلات و گذر از آن دلالت دارد.

۲۶۰ ـ ﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ: رَبِّ، أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى؟ قَالَ: أَوَ لَمْ تُؤْمِنْ؟ قَالَ: بَلَى، وَلَكِنْ لِيَطْمَئِنَّ قَلْبِي، قَالَ: فَخُذْ أَرْبَعَةً مِنَ الطَّيْرِ، فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ، ثُمَّ اجْعَلْ عَلَى كُلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَّ جُزْءاً، ثُمَّ ادْعُهُنَّ، يَأْتِينَكَ سَعْياً، وَاعْلَمْ: أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾.

خیلی خوب و غیر عادی و سنگین است ولی با توجه به امری که به حضرت ابراهیم در آیه وجود دارد بایدکار را به صورت فنّی و بر اساس قاعده و قانون و نقشه انجام داد و برای نمونه، در صورتی که خواهان می‌خواهد با کسی قرارداد کاری یا تجاری ببندد، باید وکیل یا شاهد گرفت و چنان‌چه پروژه‌ای است باید زمان‌بندی شود و شرایط آن به صورت دقیق تعیین گردد تا وی را دچار مشکل و آسیب نسازد.

۲۶۱ ـ ﴿مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ، فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ، وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ، وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾.

کار مورد نظر خیلی خوب، و در آن وسعت، گشایش و بسط است و هیچ گونه قبض و ناآرامی در آن وجود ندارد.

﴿يُنْفِقُونَ﴾: ماده‌ی «نفق» نشان از سبکی و گشایش کار و نرمی آن دارد. «نفاق» را از آن جهت نفاق نام نهاده‌اند که سنگینی «کفر» را ندارد.

۲۶۲ ـ ﴿الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنّاً وَلَا أَذًى، لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ، وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾.

با توجه به وجود ماده‌ی «نفق»، بسیار خوب است و تمام آن بسط و گشایش است.

۲۶۳ ـ ﴿قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَذًى، وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ﴾.

بسیار خوب است. در هر آیه‌ای که واژه‌ی «صدقه» باشد بر خوبی کار مورد نظر دلالت دارد.

۲۶۴ـ ﴿یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا، لاَ تُبْطِلُوا صَدَقَاتِکُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَی، کَالَّذِي یُنْفِقُ مَالَهُ رِئَاءَ النَّاسِ، وَلَا یُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْیَوْمِ الْآخِرِ، فَمَثَلُهُ کَمَثَلِ صَفْوَانٍ، عَلَیْهِ تُرَابٌ، فَأَصَابَهُ وَابِلٌ، فَتَرَکَهُ صَلْداً، لَا یَقْدِرُونَ عَلَی شَيْءٍ مِمَّا کَسَبُوا، وَاللَّهُ لَا یَهْدِي الْقَوْمَ الْکَافِرِینَ﴾.

با توجه به فراز: ﴿یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا﴾ و وجود واژه‌ی «صدقه» کار خواهان بسیار خوب است و با توجه به کاربرد ماده‌ی «نفق» این کار وسعت و گشایش و آزادی عمل دارد ولی خواهان باید مواظب باشد کار خود را آلوده نسازد و فراز: ﴿کَالَّذِي یُنْفِقُ مَالَهُ رِئَاءَ النَّاسِ﴾ به آن هشدار می‌دهد.

۲۶۵ـ ﴿وَمَثَلُ الَّذِینَ یُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاةِ اللَّهِ وَتَثْبِیتاً مِنْ أَنْفُسِهِمْ، کَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ، فَآتَتْ أُکُلَهَا ضِعْفَیْنِ، فَإِنْ لَمْ یُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ، وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِیرٌ﴾.

بسیار عالی است.

۲۶۶ـ ﴿أَیَوَدُّ أَحَدُکُمْ أَنْ تَکُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِنْ نَخِیلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، لَهُ فِیهَا مِنْ کُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ الْکِبَرُ، وَلَهُ ذُرِّیَّةٌ ضُعَفَاءُ، فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِیهِ نَارٌ، فَاحْتَرَقَتْ، کَذَلِكَ یُبَیِّنُ اللَّهُ لَکُمُ الْآیَاتِ لَعَلَّکُمْ تتفکّرونَ﴾.

با توجه به این که از آیه‌ی ۲۶۱ تا این آیه از «انفاق» سخن گفته می‌شود، کار مورد نظر بسیار خوب است و آزادی عمل دارد و تنها باید مراقب بود کار با سلامت انجام شود تا به عوارض سوء احتمالی آن گرفتار نیاید و فراز: ﴿فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِیهِ نَارٌ، فَاحْتَرَقَتْ﴾ به آن هشدار می‌دهد.

۲۶۷ـ ﴿یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَیِّبَاتِ مَا کَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَکُمْ مِنَ الْأَرْضِ، وَلَا تَیَمَّمُوا الْخَبِیثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ، وَلَسْتُمْ بِآخِذِیهِ إِلَّا أَنْ تُغْمِضُوا فِیهِ، وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِیدٌ﴾.

موضوع این آیه نیز انفاق است و از این رو بسیار خوب است.

۲۶۸ ـ ﴿**الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ، وَاللَّهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلاً، وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ**﴾.

استخاره‌ی این آیه دو بعد دارد و کار خواهان هم می‌تواند بهترین کار باشد و هم بدترین کار، و با توجه به این که آیه‌ی شریفه «شیطان» را در صدر آورده و آن را پیش داشته، بدی و بطلان کار افزون است و خوبی و حقانیت آن کم‌تر بهره‌ی کسی می‌شود، از این رو باید گفت: خوب نیست؛ مگر به صورت استثنا که تشخیص آن با صاحب استخاره است.

۲۶۹ ـ ﴿**يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ، وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْراً كَثِيراً، وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُوا الْأَلْبَابِ**﴾.

حکمت آن است که انسان تنها خداوند را ببیند و به غیر او آویزان نشود. نتیجه‌ی این کار بسیار عالی است و هیچ گونه بدی و ناخوشایندی ندارد، ولی چون سنگین است، فردی که بتواند آن را به فرجامی نیک برساند اندک است: ﴿**وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُوا الْأَلْبَابِ**﴾. باید توجه داشت فراز: ﴿**مَنْ يَشَاءُ**﴾ به عبارت گفته شده مقید است و مطلق نیست تا گشایش و وسعت در کار را برساند.

۲۷۰ ـ ﴿**وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ، فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ، وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ**﴾.

با توجه به کاربرد ماده‌ی «نفق»، کار مورد نظر بسیار خوب است و در آن گشایش و آزادی عمل است و خطری نیز خواهان را تهدید نمی‌کند؛ چون: ﴿**فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ**﴾ در اصطلاح استخاره به معنای «یحفظه» است. علم موجب حفظ آبروی آدمی است؛ چنان که امیرمؤمنان علیه‌السلام می‌فرماید: «**المال تحفظه والعلم يحفظك**». خداوند حافظ و نگاهبان خواهان است و رقیبان و مخالفان وی پاسداری ندارند: ﴿**وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ**﴾ و آنان نمی‌توانند در کار وی کارشکنی ایجاد کنند. آنان حتی

توانایی حفظ خود را ندارند تا چه رسد به این که بتوانند به وی آسیبی برسانند؛ در حالی که او در پناه حمایت خداوند است.

**۲۷۱ ـ ﴿إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ، وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ، وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ، وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾.**

با توجه به فراز: ﴿**فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ**﴾ این کار خیلی خوب است اما عبارت: ﴿**وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ**﴾ می‌رساند کار یاد شده خالی از مشکلات و زحمت و سختی نیست.

**۲۷۲ ـ ﴿لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ، وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ، وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلِأَنْفُسِكُمْ، وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ، وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ﴾.**

آیه‌ی شریفه دارای سه فراز مهم است که دو مورد آن با «وما تنفقوا» و یک مورد با «وما تنفقون» شروع می‌شود و هر سه مورد بر خوبی بسیارکار دلالت دارد، اما باید توجه داشت صدر آیه با فراز: ﴿**لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ**﴾ و ذیل آن با: ﴿**وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ**﴾ آمده است و نشان می‌دهد که در صورتی انجام این کار برای خواهان خیر و مفید است که نیت و انگیزه‌ی وی در انجام آن خیر باشد. هم‌چنین با توجه به تکرار ماده‌ی «انفاق» در عملی کردن آن نباید بخل و خساست ورزید و باید دستی گشاده و باز داشت. خیر آن نیز هم جمعی است و هم فردی و آسیب و مشکلی در پی ندارد و فقط انگیزه‌ی آن باید معنوی باشد و انفاق و بخشش‌های وی نباید دل او را تنگ سازد و به او فشار وارد آورد. عبارت: ﴿**وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ**﴾ به تنهایی یک آیه‌ی استخاره است و معنوی بودن کار را می‌رساند. در این آیه از سه انفاق سخن گفته شده که یکی ﴿**فَلِأَنْفُسِكُمْ**﴾ و دومی ﴿**ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ**﴾ و سومی ﴿**يُوَفَّ إِلَيْكُمْ**﴾ است و هر ضمانتی را می‌رساند که بر عظمت و بزرگی کار دلالت دارد.

**۲۷۳ـ ﴿لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْباً فِي الْأَرْضِ، يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ، تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ، لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافاً، وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ﴾.**

کار با آن که سختی و مشکلات دارد، بسیار خوب و ﴿**فِي سَبِيلِ اللَّهِ**﴾ است و در پایان آن از انفاق سخن گفته شده است. کار مورد نظر ابتدایی است و پیشینه‌ای ندارد. سخت و مشکل بودن آن از: ﴿**يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ**﴾ دانسته می‌شود. البته، با توجه به عبارت: ﴿**لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافاً**﴾ مهم این است که این کار حساب شده و با برنامه انجام شود و در این صورت یادکرد از «انفاق» در پایان آن و با ضمانت: ﴿**فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ**﴾، سختی‌های آن پشت سر گذاشته می‌شود و فرجام خوشی دارد. با این توضیح، تناسب این آیه با آیات پیشین به دست می‌آید.

**۲۷۴ـ ﴿الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرّاً وَعَلَانِيَةً، فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ، وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾.**

انفاق در هر صورت و با هر نیتی حتی اگر انگیزه‌ی غیر الهی داشته باشد نیک است، و بر این اساس در هر موردی که از انفاق سخن رود، آن کار خوب است. باید توجه داشت که کار خیر، خیر است و نیت خیر در اصل خوبی آن دخالتی ندارد، ما این نکته را در جای خود توضیح داده‌ایم و در آن جا گفته‌ایم این اشتباه است که انسان کار خیری را به سبب نداشتن نیت و انگیزه‌ی الهی ترک کند.

**۲۷۵ـ ﴿الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ، ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا، وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا، فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ، وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ، وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ، هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾.**

﴿**الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا**﴾: ربا در برابر و مقابل انفاق است. کسی که انفاق و

بخشش دارد، سرمایه‌ی خود را می‌ریزد ولی رباخوار در ربا بر آن است تا این سرمایه را جمع کند و بر آن بیفزاید. کار مورد نظر بسیار بد است و پریشانی، نکبت، زشتی و پلیدی را در پی دارد.

﴿**فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ**﴾: اگرچه «الله»، «بیع» و «موعظه» در این آیه استفاده شده است، اما موعظه‌ی آن نیز خیربرانگیز نیست.

**۲۷۶ـ ﴿يَمْحَقُ اللَّهُ الرِّبَا، وَيُرْبِي الصَّدَقَاتِ، وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ﴾.**

خیلی بد است.

**۲۷۷ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ، وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾.**

خیلی خوب است، ولی با توجه به عبارت: ﴿**وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ**﴾ و فرازهای بعدی کاری پر زحمت است و مشکلاتی را به همراه دارد و خواهان با تحمل زحمت و سختی آن است که خیرکار را می‌برد.

**۲۷۸ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ، وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا، إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.**

با آن که کار مورد نظر خوب است، اما خواهان با توجه به فراز: ﴿**وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا**﴾ در بحران قرار می‌گیرد؛ چون ممکن است نتواند آن را رها کند و از این رو به آفت و آسیب دچار می‌شود.



**۲۷۹ـ ﴿فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَإِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُؤُوسُ أَمْوَالِكُمْ، لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ﴾.**

موضوع این آیه نیز رباست و از این روی، استخاره‌ی این آیه بسیار بد است.

**۲۸۰ـ ﴿وَإِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَى مَيْسَرَةٍ، وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾.**

در این آیه نیز از صدقه سخن به میان می‌آید و کار مورد نظر امر خیری

است و از این رو بسیار خوب است. در آن وسعت و گشایش است و قبضی ندارد و دلیل آن فراز: ﴿**فَنَظِرَةٌ إِلَى مَيْسَرَةٍ**﴾ است.

**۲۸۱ ـ ﴿وَاتَّقُوا يَوْماً تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ، ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَاكَسَبَتْ، وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾.**

خوب است، اما سنگین است و باید جانب احتیاط و دقت را پاس داشت؛ چرا که می‌فرماید: ﴿**وَاتَّقُوا يَوْماً**﴾ و نیز موضوع آن بازگشت به سوی خداست که امری سنگین است: ﴿**تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ**﴾ و نیز هر عملی به نام خواهان تمام می‌شود و وی نتیجه‌ی کردار خود را می‌بیند؛ هرچند اصل بازگشت به سوی خدا و نیز دادن جزا و پاداش به کردار امری نیکو و خوب است و توقع عادلانه‌ای است و در این کار نیز ستم و ظلمی وجود ندارد.

**۲۸۲ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ إِلَى أَجَلٍ مُسَمّىً فَاكْتُبُوهُ، وَلْيَكْتُبْ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ، وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ، فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ، وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ، وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئاً، فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهاً أَوْ ضَعِيفاً أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ، وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ، فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا، فَتُذَكِّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى، وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا، وَلَا تَسْأَمُوا أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيراً أَوْ كَبِيراً إِلَى أَجَلِهِ، ذَلِكُمْ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ، وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ، وَأَدْنَى أَلَّا تَرْتَابُوا، إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ، فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا، وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ، وَلَا يُضَارَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ، وَإِنْ تَفْعَلُوا فَإِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ، وَاتَّقُوا اللَّهَ وَيُعَلِّمُكُمُ اللَّهُ، وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾.**

آیه‌ی حاضر بلندترین آیه‌ی قرآن کریم است که در بلندترین سوره که سوره‌ی بقره است قرار دارد و از این دو جهت حایز اهمیت و اهتمام

است. محتوای آیه بیان برخی از احکام شریعت در موضوع بدهی و دین است و تنها فراز آن که بسیار سنگین است آموزه‌ی ملکوتی: ﴿**وَاتَّقُوا اللَّهَ وَيُعَلِّمُكُمُ اللَّهُ**﴾ که می‌شود واو به معنای حتی باشد.

کاری که خواهان قصد انجام آن را دارد شلوغ، سنگین و پر مخاطره است؛ زیرا می‌فرماید: ﴿**فَاكْتُبُوهُ**﴾؛ یعنی ممکن است سبب درگیری و زیان باشد، اما چون تنها احتمال آن می‌رود کار را بد نمی‌سازد و این کار خوب است؛ هرچند خالی از مشکلات نیست و در نهایت سخت و خسته کننده است.



**۲۸۳ـ ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِباً فَرِهَانٌ مَقْبُوضَةٌ، فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضاً فَلْيُؤَدِّ الَّذِي اؤْتُمِنَ أَمَانَتَهُ، وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ، وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ، وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ آثِمٌ قَلْبُهُ، وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾.**

استخاره‌ی این آیه خوب است ولی سنگین است و مشکلاتی دارد. در این آیه فقط یک مورد ملکوتی دارد یعنی غیر احکام است و آن: ﴿**وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ، وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ**﴾ است که جایگاه گناه کتمان و خیانت که سبب فساد انسان می‌شود را خاطرنشان می‌شود که گناه قلب است و قلب ریشه در باطن آدمی دارد که شاسی او را ویروسی می‌سازد: ﴿**وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ آثِمٌ قَلْبُهُ**﴾ که بسیار سنگین است. استفاده از صیغه‌ی فاعل در ﴿**آثِمٌ**﴾ مداومت گناه‌کار به این عمل را می‌رساند و گناه وی عملی مقطعی نیست. در قرآن کریم از این مورد که گناه به قلب نسبت داده شود اندک است. با این توضیح به دست می‌آید که کار مورد نظر خوب است ولی سنگین و سخت است و به احتیاط و دقت و توجه نیاز دارد.



**۲۸۴ـ ﴿لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، وَإِنْ تُبْدُوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ، فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ، وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ، وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.**

خیلی خوب است؛ خواه آشکار باشد یا پنهان: ﴿**فَیَغْفِرُ لِمَنْ یَشَاءُ**﴾ و لازم نیست خواهان کار خود را پنهان کند یا از کسی بترسد و پایان آن نیز: ﴿**وَاللَّهُ عَلَی کُلِّ شَیْءٍ قَدِیرٌ**﴾ است که بسیار عالی است.

**۲۸۵ ـ ﴿آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَیْهِ مِنْ رَبِّهِ، وَالْمُؤْمِنُونَ کُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِکَتِهِ وَکُتُبِهِ وَرُسُلِهِ، لَا نُفَرِّقُ بَیْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ، وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَکَ رَبَّنَا، وَإِلَیْکَ الْمَصِیرُ﴾.**

با توجه به: ﴿**آمَنَ**﴾ و ﴿**سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا**﴾ خیلی خوب است و تمامی این کار خیر و برکت است.

**۲۸۶ ـ ﴿لَا یُکَلِّفُ اللَّهُ نَفْساً إِلَّا وُسْعَهَا، لَهَا مَا کَسَبَتْ وَعَلَیْهَا مَا اکْتَسَبَتْ، رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِینَا أَوْ أَخْطَأْنَا، رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَیْنَا إِصْراً کَمَا حَمَلْتَهُ عَلَی الَّذِینَ مِنْ قَبْلِنَا، رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ، وَاعْفُ عَنَّا، وَاغْفِرْ لَنَا، وَارْحَمْنَا، أَنْتَ مَوْلَانَا، فَانْصُرْنَا عَلَی الْقَوْمِ الْکَافِرِینَ﴾.**

خوب است ولی خیلی سنگین و بزرگ و با مخاطره است و قدرت تحمل بالایی را می‌طلبد. این کار زمان‌بر و دیررس است، اما با توجه به پایان آیه، فرجام خوبی دارد.

## سوره‌ی آل عمران

**۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الم».**

چگونگی ورود به هر سوره از قرآن کریم و روش بـه دست آوردن استخاره‌ی آیاتی که دارای حروف مقطع است در بیان استخاره‌ی آیه‌ی نخست سوره‌ی بقره گذشت. با توجه به آن مطالب و با لحاظ آیه‌ی پایانی این سوره که آیه‌ی شریفه‌ی زیر است: «**يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا، وَاتَّقُوا اللَّهَ، لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ**» باید گفت: کار مورد نظر خوب است اما انجام کار مشکلاتی را به همراه دارد؛ چرا که لعل در عبارت: «**لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ**» و نیز واژه‌های: «**اصْبِرُوا**» و «**صَابِرُوا**» و «**رَابِطُوا**» از سنگینی کار و این که معلوم نیست کار به نتیجه‌ای برسد حکایت می‌کند.

**۲ ـ «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ».**

کار مورد نظر سنگین و پیچیده است و لازم است از کجی، کاستی و ناراستی پرهیز داشت که در این صورت، کار مورد نظر بسیار شیرین، گوارا و خوب است و از این رو در استخاره‌ی این آیه باید به خصوصیات و صفات خواهان توجه داشت و خوب یا بد بودن آن را با این لحاظ تعیین نمود.

«**لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ**»: هر آیه‌ای که در آن از «لا» و «الا» استفاده شود، سنگین است و چنان‌چه «لا» به تنهایی باشد به ترک آن رهنمون می‌دهد. اسمای

الهی نیز بر سبک یا سنگین بودن کار دلالت دارد و کیفیت و چگونگی آن را می‌رساند. در این آیه، اسمای: ﴿**اللَّهُ**﴾، ﴿**هُوَ**﴾، ﴿**الْحَيُّ**﴾ و ﴿**الْقَيُّومُ**﴾ به کار رفته که خیلی سنگین است.

**۳ ـ ﴿نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ، مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ، وَأَنْزَلَ التَّوْرَاةَ وَالْإِنْجِيلَ﴾.**

کار خوبی است اما سنگین است و باید از کژی و کاستی دوری جست. موضوع این آیات کارهایی معنوی است‌که‌صفای‌نفس‌را‌می‌طلبد.

﴿**بِالْحَقِّ**﴾: کار باید قانونمند باشد.

﴿**مُصَدِّقاً**﴾: خالی از هرگونه ناراستی و زرنگی شیطانی باشد.

﴿**بَيْنَ يَدَيْهِ**﴾: نتیجه‌ی آن قطعی و قابل دسترس است.

**۴ ـ ﴿مِنْ قَبْلُ هُدًى لِلنَّاسِ، وَأَنْزَلَ الْفُرْقَانَ، إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ، وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ﴾.**

موضوع این آیه نیز کارهای معنوی است و در صورتی که خواهان نیت و انگیزه‌ی خیری داشته باشد و در طول روند کار از زرنگی و شیطنت بپرهیزد، انجام آن کار برای وی خیر است وگرنه نه، از این رو ذیل آیه در واقع صدر آن را بیان می‌دارد و با آن تنافی ندارد.

**۵ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ﴾.**

خوب است اما نباید کار را به صورت پنهانی و مخفیانه انجام داد. کار مورد نظر از امور ظاهری، علنی، اجتماعی، مشارکتی، عمومی و تعاونی است که پنهانی را بر نمی‌تابد و چنان‌چه در انجام آن هرگونه مخفی کاری و گذاشتن رمز و قفل صورت بگیرد به آن آسیب می‌رساند.

**۶ ـ ﴿هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾.**

خوب است؛ هرچند ترکیب «لا» و «الا» می‌رساند این کار سنگین

است اما ﴿كَيْفَ يَشَاءُ﴾: از امور دنیایی است که مدد و عنایت خداوند با آن است و موفقیت‌آمیز می‌باشد.

**۷ ـ ﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ، مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ، هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ، وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ، فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ، وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ، وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ، يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ، كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا، وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ﴾.**

کار مورد نظر بسیار سنگین، پیچیده، اساسی و ریشه‌ای و دارای خطرات و فتنه‌هایی است که موفقیت آن را محدود می‌سازد؛ اگرچه بسیار خوب است.

**۸ ـ ﴿رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا، وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً، إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ﴾.**

خوب اما بسیار سنگین است و با توجه به: ﴿**لَا تُزِغْ**﴾ پرتگاه و خطر دارد. البته «لا»ی آن با توجه به این که ﴿**رَبَّنَا**﴾ دارد و دعایی است و متعلق آن ﴿**إِذْ هَدَيْتَنَا**﴾ ست، انجام آن خوب است.

**۹ ـ ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ، إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ﴾**

کاری اجتماعی، سنگین و شلوغ است و در صورتی که خواهان دارای اخلاقی خوش است و توانمند و واسع باشد خوب است و برای کسی که محدود و عصبی است و اذیت می‌شود و توان کار طولانی اجتماعی را ندارد بد است.

تلاوت نه آیه‌ی یاد شده را باید قدر دانست و بر آن مداومت داشت تا بر انسان تأثیر گذارد. در این آیات از مبدء تا معاد سخن گفته شده است.

**۱۰ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً، وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ﴾.**

کار مورد نظر بسیار بد و خطرناک است و بدی آن مطلق است و نه

مشروط و مقید یا محدود و ﴿مِنَ اللَّهِ﴾ بر اطلاق آن می‌افزاید و هیچ امید بهبودی در آن نیست و ترک آن لازم است و برای ترک آن درست نیست که استخاره‌ی دیگر گرفته شود.

۱۱ ـ ﴿كَدَأْبِ آلِ فِرْعَوْنَ، وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا، فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ، وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾.

خوب نیست هرچند اطلاق آیه‌ی پیشین را ندارد و به ﴿كَدَأْبِ آلِ فِرْعَوْنَ﴾ مقید است، اما باطلی است که نتیجه نمی‌دهد و فرجامی جز شکست ندارد؛ به دلیل: ﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ﴾ و نیز ﴿وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾.

۱۲ ـ ﴿قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَى جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ﴾

خیلی بد است و باید آن را ترک کرد.

با سه آیه‌ی بالا می‌توان هواها و هوس‌ها را کنترل کرد و خود را نرم و رام ساخت؛ هرچند مداومت بر آن خالی از عوارض نیست و مشکلاتی را پدید می‌آورد، اما این آسیب‌ها همانند لزوم تیغ در جراحی می‌ماند و گریزی از آن نیست. از این رو تجویز عارفی انسان‌شناس را می‌طلبد.

۱۳ ـ ﴿قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا، فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَأُخْرَى كَافِرَةٌ، يَرَوْنَهُمْ مِثْلَيْهِمْ رَأْيَ الْعَيْنِ، وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَنْ يَشَاءُ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِأُولِي الْأَبْصَارِ﴾.

اصل این کار خوب است اما باید در بیان استخاره‌ی آن به صلاحیت خواهان توجه داشت و در صورتی که وی انگیزه‌ای الهی دارد و از زرنگی و شیطنت دوری می‌کند، انجام آن را به وی توصیه نمود. این شرط از فراز: ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ استفاده می‌شود که به معنای روند سالم و طبیعی کار است. برای نمونه، چنان‌چه بخواهد کاسبی و تجارت نماید، اما خلق بدی دارد یا انسان بی‌تربیتی است یا گران‌فروش است، در کاسبی خود ضرر و زیان می‌کند و برای آن سبیل و طریقی ندارد.

﴿يَرَوْنَهُمْ مِثْلَيْهِمْ رَأْيَ الْعَيْنِ﴾: کار جالب و شگفتی آور و تازه‌ای است.

﴿وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَنْ يَشَاءُ﴾: خواهان از ناحیه‌ی خداوند کمک و مدد می‌شود.

﴿لَعِبْرَةً لِأُولِي الْأَبْصَارِ﴾: کار وی بلند و ماندگار است، نه کوتاه و موقت.

۱۴ ـ ﴿زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ، ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَآبِ﴾.

خیلی خوب است و کار خیری اجتماعی، همگانی و از مظاهر دنیاست که ظاهر آن نیکوست، اما خطرهایی نیز دارد، نتیجه‌بخش است و نتیجه‌ای دنیوی را در پی می‌آورد و برای کارهای معمولی است. ﴿وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَآبِ﴾: ظاهر این کار از باطن آن بهتر است و باطن چندان پری ندارد.

۱۵ ـ ﴿قُلْ أَؤُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرٍ مِنْ ذَلِكُمْ، لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، خَالِدِينَ فِيهَا، وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ، وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ، وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ﴾.

خیلی خوب و از کارهای دنیوی است که ظاهر آن عالی است. سالم و ماندگار است و اضطرابی ندارد و با آرامش انجام می‌شود.

﴿أَؤُنَبِّئُكُمْ﴾: بر کار خیری آگاهی پیدا می‌نماید و این کار نو و تازه است.

﴿جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾: ممکن است کار مورد نظر کشاورزی و باغداری یا امری مربوط به کشت و کار باشد و از این آیه کار صنعتی استفاده نمی‌شود بلکه موضوع آن کارهای طبیعی اعم از: کشاورزی، باغ‌داری و جنگل‌بانی است.

﴿وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ﴾: می‌شود این کار ازدواج باشد که از شؤون بندگان است.

۱۶ ـ ﴿الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا آمَنَّا، فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا، وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾.

خیلی خوب است؛ به ویژه باطن آن بسیار نیکوست، اما خطراتی دارد که برای دفع آن باید صدقه یا نذر داد.

﴿ذُنُوبَنَا﴾: گناه، گرفتاری و مشکلات است.

﴿وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾: دفع گرفتاری‌هاست که نیازمند دادن خیرات؛ مانند: نذری یا صدقه است.

۱۷ ـ ﴿الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ﴾.

کار مورد نظر باطن خوبی دارد و پنج گروه یاد شده همواره به امور معنوی و باطنی و کارهای الهی؛ مانند: علم، عبادت و زیارت مشاهد مشرفه، رهنمون می‌دهند.

ذکر این پنج گروه بر تنوع کار دلالت دارد. ظاهر آن سنگین است و صبوری، پاکی، فروتنی، گذشت، توجه و دقت را می‌طلبد.

﴿الْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ﴾: از «سحر» لزوم دقت و تفکر و مطالعه در کار و داشتن برنامه و نقشه را یادآور می‌شود. «لیل» نیز همین‌طور است با این تفاوت که توجه در آن نیست و این سحر است که توجه می‌آورد.

۱۸ ـ ﴿شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ، قَائِماً بِالْقِسْطِ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾.

﴿شَهِدَ اللَّهُ﴾: این کار ضمانت شده، قطعی و الهی است و در خوبی آن سخنی نیست. خداوند، توحید، فرشتگان، دانش، عزت و عدالت در این آیه هست که بر خوبی بسیار کار دلالت دارد.

﴿هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾: ترک این کار خیلی بد است؛ زیرا بعد از عزت و حکمت، چیزی جز ذلت نیست.

۱۹ ـ ﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ، وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ، بَغْياً بَيْنَهُمْ، وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾.

صدر آیه خوب و ذیل آن خطرناک است و مشکلاتی ظاهری را به

همراه دارد و سبب اختلاف می‌شود و ممکن است به پیروزی نرسد، ولی باطن و هدف و اصل حرکت آن نیک و خوب است؛ هرچند در طریق و مسیر آن با مشکلات گوناگونی رو به‌رو می‌شود.

۲۰ ـ ﴿**فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ، وَمَنِ اتَّبَعَنِ، وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأُمِّيِّينَ أَأَسْلَمْتُمْ؟ فَإِنْ أَسْلَمُوا فَقَدِ اهْتَدَوْا، وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ، وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ**﴾.

این کار در صورتی که خواهان فردی زرنگ و زیرک به معنای مثبت آن باشد خوب است. موضوع این آیه توحید شخصی است و از این رو سنگین است و دقت و اهتمام را لازم دارد. باطن آن همانند ظاهر آن خیلی خوب است، ولی ظاهر آن به سبب اختلافی که در آیه آمده است و نیز به سبب یادکرد از «اهل کتاب» مشکلات بسیاری دارد. باید توجه داشت در هر موردی که از «کتاب» یا «اهل کتاب» سخن به میان می‌آید، در آن اختلاف پیش می‌آید.

﴿**وَإِنْ تَوَلَّوْا**﴾: ممکن است این کار نتیجه‌بخش نباشد و به شکست بینجامد. باید توجه داشت خوب و خیر بودن کار با شکست آن تنافی ندارد. برای نمونه، ممکن است کسی استخاره نماید به سفر رود و خوب آید، اما در سفر تصادف کند و بمیرد، اما این شکست برای او خیر باشد؛ به این معنا که ممکن است در صورت زنده ماندن قاتل بی‌گناهی شود و آخرت خود را تباه کند.

﴿**وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ**﴾: مراد از عباد کارهای طبیعی است.

۲۱ ـ ﴿**إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ**﴾.

خیلی بد است.

۲۲ ـ ﴿أُولَـئِكَ الَّـذِينَ حَـبِطَتْ أَعْـمَالُهُمْ فِـي الدُّنْـيَا وَالْآخِـرَةِ، وَمَـا لَـهُمْ مِـنْ نَاصِرِينَ﴾.

بد است و شکست آن قطعی است و نتیجه‌ای ندارد. تـرک آن لازم است.

﴿أُولَئِكَ﴾: تفاوتی ندارد که آن کار بزرگ باشد یا کوچک و نزدیک باشد یا دور.

﴿حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ﴾: شکست آن قطعی است.

﴿وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ﴾: نتیجه‌ای ندارد و کسی نمی‌تواند مانع زیان و ضرر آن باشد.

۲۳ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيباً مِنَ الْكِتَابِ، يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ، لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ، ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِنْهُمْ وَهُمْ مُعْرِضُونَ﴾.

﴿أَلَمْ تَرَ﴾: خوب یا بدی این کار روشن است و با کمی توجه به دست می‌آید. هم‌چنین این کار سنگین است.

چنان‌چه خواهان فردی قوی و بانفوذ است، انجام ایـن کـار خـوب است و در صورتی که ضعیف است خوب نیست. نهایت آن خطرناک است و با گرفتاری، مشکلات، جدایـی و بـه هـم‌ریزی هـمراه است و نتیجه‌ای ندارد و از این رو تنها افراد قوی و پرتوان از عهده‌ی انجام آن بر می‌آیند.

۲۴ ـ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّاماً مَعْدُودَاتٍ، وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ، مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ﴾.

به صورت مطلق بد است. ﴿النَّارُ﴾، ﴿وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ﴾و ﴿يَفْتَرُونَ﴾ بر بدی آن دلالت دارد. غفلت و ناآگاهی در آن است. به اعتبار ادعایی که دارند و نیز: ﴿وَغَرَّهُمْ فِي دِيـنِهِمْ﴾ قانونمند است و ﴿ذَلِكَ﴾ نیز بـه وجـود حکمی کلی اشاره دارد.

۲۵ ـ ﴿فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَاهُمْ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ، وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَاكَسَبَتْ، وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾.

﴿فَكَيْفَ إِذَا﴾: سختی کار آشکار است و در این زمینه همانند «الم تر» است. بر این اساس باید با دقت و حسابرسی و ملاحظه آن را انجام داد.

﴿وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَاكَسَبَتْ﴾: این کار خیر قهری ندارد و بهره‌دهی آن به میزان تلاش و دقت خواهان بستگی دارد. در انجام استخاره باید دقت داشت که آیا این کار خیری قهری دارد یا کسبی، تا در صورت موفقیت‌آمیز نبودن آن به خیر قهری آن برسد. برای نمونه، اتومبیلی می‌خرد تا با آن کار کند، اما درکار با آن موفق نمی‌شود ولی ترقی قیمت آن، بهره‌ای است قهری که به وی می‌رسد.

۲۶ ـ ﴿قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ، تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ، وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ، وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ، وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ، بِيَدِكَ الْخَيْرُ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.

بسیار خوب است و در آن دولت، عزت، نیکویی باطن و ظاهر به صورت مطلق و دایمی وجود دارد.

این آیه را می‌توان در سجده یا قنوت به صورت عادی خواند و از آثار آن بهره برد و استفاده از آن نیاز به تجویز خاص ندارد.

۲۷ ـ ﴿تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ، وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ، وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ، وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ، وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾.

خیلی خوب است. ولوج، حرکت، سیر و تغییر حالت در آن دیده می‌شود. باید دقت داشت که ﴿تُولِجُ اللَّيْلَ﴾ با ﴿تُولِجُ النَّهَارَ﴾ آمده است که در این صورت ورود به شب به تنهایی نیست تا گفته شود کار به بن‌بست می‌رسد و قفل می‌کند؛ همان‌گونه که ﴿تُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ﴾ با ﴿تُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ﴾ همراه است و از این رو خیلی خوب است.

﴿وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾: رزق و پویایی در آن است و چون به ﴿مَنْ تَشَاءُ﴾ مقید است زحمت و رنجی ندارد.

۲۸ ـ ﴿لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ، وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً، وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ، وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ﴾.

﴿لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ﴾: انجام این کار برای مؤمنان و صالحان خوب نیست؛ هرچند ممکن است برای فاسقان خوب باشد.

﴿فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ﴾: باید کار مورد نظر را ترک کرد که نتیجه‌ای ندارد.

﴿وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ﴾: خطرناک است و در آن تهدید وجود دارد.

﴿وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ﴾: اگر با تهدید یا آیات عذاب همراه شود، تهدید به نابودی و مرگ دارد و باید ترک شود.

۲۹ ـ ﴿قُلْ إِنْ تُخْفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمْهُ اللَّهُ، وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.

خوب است ولی پیچیدگی دارد، و شروع آن سنگین است اما پایان خوش و خیری دارد.

﴿يَعْلَمْهُ اللَّهُ﴾: خیلی سنگین است و پنهان کاری و احتیاط را بر نمی‌تابد و چنین کارهایی نتیجه‌ای ندارد.

۳۰ ـ ﴿يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَراً، وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ، تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَداً بَعِيداً، وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ، وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ﴾.

﴿مَا عَمِلَتْ﴾: کار سخت و پر مشقت و زحمت است و نیازمند رنج و تلاش است، از این رو سنگین است و ترک آن با توجه به: ﴿وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ﴾ بهتر است اما انجام آن با لحاظ: ﴿وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ﴾ اشکال ندارد.

۳۱ ـ ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ، وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ، وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

خوبی آن به دلیل وجود «ذنب» مشروط و مقید است.

﴿قُلْ﴾: صیغه‌ی امر است و به حرکت برای انجام کار مورد نظر توصیه دارد و در هر آیه‌ای که آمده باشد بر خوبی و حسن کار دلالت دارد؛ اگرچه در برخی موارد، قرینه بر خلاف آن وجود دارد.

﴿تُحِبُّونَ اللَّهَ﴾: حب شدید می‌تواند از ازدواج یا اقدامی شادمانه که با میل و خواسته‌ی خواهان هماهنگ است خبر دهد. موضوع حب همواره کاری است که گشایش و وسعت و آزادی عمل در آن است، مانند حرفه‌ی معلمی و دبیری و نه مقامی مانند قضاوت که شغلی قبضی دانسته می‌شود.

﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾: این دو اسم مبارک از پیشامد خیرات قهری حکایت دارد.

**۳۲ ـ ﴿قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ، فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ﴾.**

خوب است و ترک آن به اعتبار: ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ﴾ بد است و نمی‌شود برای ترک آن استخاره کرد.

**۳۳ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى آدَمَ وَنُوحاً وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾.**

کاری معنوی و خوب است که گزینش آن به لحاظ: ﴿إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى﴾ ویژگی دارد و برگزیدن مخصوص است و دوام و استمرار آن را نیز می‌رساند.

**۳۴ ـ ﴿ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ، وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ**

خوب است.

﴿ذُرِّيَّةً﴾: استمرار و دوام کار را می‌رساند. «اصطفی» در آیه‌ی پیشین نیز همین نکته را خاطرنشان می‌شود.

**۳۵ ـ ﴿إِذْ قَالَتِ امْرَأَةُ عِمْرَانَ: رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّراً، فَتَقَبَّلْ مِنِّي، إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾.**

خیلی خوب است.

﴿مُحَرَّراً﴾: در هر آیه‌ای که یکی از مشتقات «حرّ» آید، همانند طلاق بر نیکویی کار دلالت دارد.

﴿نَذَرْتُ﴾: کار مورد نظر امری معنوی است.

**۳۶ ـ ﴿فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ: رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَى، وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ، وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَى، وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ، وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ، وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ﴾.**

بسیار خوب است و همه‌ی آن خیر است.

﴿فَلَمَّا وَضَعَتْهَا﴾: زحمت دارد و تلاش خواهان را می‌طلبد.

﴿رَبِّ﴾ و ﴿وَاللَّهُ﴾: ارتباط با پروردگار بر حسن کار دلالت دارد و باطن کار بسیار خوب است. باطن این کار از ظاهر آن بسیار بهتر است

﴿سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ﴾: هرگونه نام‌گذاری انحصار کار را می‌رساند.

﴿أُعِيذُهَا بِكَ﴾: استعاذه هم از انحصار کار حکایت دارد و هم از سنگینی آن.

**۳۷ ـ ﴿فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ، وَأَنْبَتَهَا نَبَاتاً حَسَناً، وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا، كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقاً، قَالَ: يَا مَرْيَمُ، أَنَّى لَكِ هَذَا؟ قَالَتْ: هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾.**

خوب است و هیچ‌گونه سختی ندارد؛ چراکه پذیرش الهی وکفالت زکریا و رزق پروردگار را به صورت بی‌شمار دارد و فراوانی نعمت را می‌رساند.

﴿وَأَنْبَتَهَا نَبَاتاً حَسَناً﴾: کار مورد نظر ظاهری باشکوه و دنیایی دارد و گوارا و شیرین است. «حسن» و «نبات» هر دو خیرات و برکات است.

**۳۸ ـ ﴿هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ، قَالَ: رَبِّ، هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً، إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ﴾.**

﴿هُنَالِكَ﴾: بر وجود قاعده و قانون در کار دلالت دارد و هر کس قاعده‌ی آن را مراعات کند، از خیر آن بهره می‌برد.

﴿إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ﴾: کار خواهان بسیار خوب است بدون آن که سنگینی داشته باشد. «سمیع» می‌رساند که کارگوار است؛ به‌ویژه در این آیه که «طیب» نیز هست.

۳۹ـ ﴿فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ: أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَى، مُصَدِّقاً بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ، وَسَيِّداً وَحَصُوراً وَنَبِيّاً مِنَ الصَّالِحِينَ﴾.

بسیار عالی است؛ زیرا ندای فرشتگان و قیام برای نماز و یادکرد از محراب و نیز بشارت الهی، سید، رسول، یحیی و تصدیق کلمه از خیرات بسیار حکایت دارد. خیر آن مطلق است و قید محدود کننده‌ای ندارد و قیدهای آن؛ مانند: ﴿فِي الْمِحْرَابِ﴾ و ﴿مِنَ اللَّهِ﴾ نیز خیر و خوبی است.

این کار ملکوت و باطن دارد و می‌توان آن را بدون تأمل و ملاحظه‌ای انجام داد.

۴۰ـ ﴿قَالَ: رَبِّ، أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ؟ قَالَ: كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ﴾.

خیلی خوب است. ﴿كَذَلِكَ اللَّهُ﴾: قاعده و قانون است و خیرات آن فراوان است.

﴿وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ﴾: کار مورد نظر غیر عادی است ولی خیلی خوب است.

۴۱ـ ﴿قَالَ: رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً، قَالَ: آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْزاً، وَاذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيراً، وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ﴾.

بسیار خوب است. این کار امری غیر عادی است که رمز و کد دارد و نمی‌توان به تنهایی آن را انجام داد و به مربی و مشاوره نیاز دارد و چون کار سنگین و پیچیده است باید کار مرحله به مرحله پی گرفته شود: ﴿بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ﴾ و همواره آن را لحاظ نمود.

۴۲ـ ﴿وَإِذْ قَالَتِ الْمَلاَئِكَةُ: يَا مَرْيَمُ، إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ﴾.

بسیار خوب است و مشکلی نیز ندارد و به اعتبار: ﴿إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ﴾ موفقیت‌آمیز و نتیجه بخش است.

این آیه برای ازدواج، مسافرت، خرید ملک و مستغلات خیلی خوب است.

۴۳ـ ﴿يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ، وَاسْجُدِي، وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ﴾.

خیلی خوب ولی پر زحمت است. با توجه به این که از قنوت به سجده و سپس به رکوع می‌رود مخالف قواعد است و نوعی براندازی و به هم ریزی در آن است.

﴿وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ﴾: در انجام این کار باید از افراط و تفریط دور شد و به صورت معمول گام برداشت و در عملی کردن آن طمأنینه داشت.

۴۴ـ ﴿ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ، نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ، إِذْ يُلْقُونَ أَقْلاَمَهُمْ، أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ، وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ﴾.

کاری است که همانند قمار برد و باخت دارد و باید دید خواهان چگونه شخصیتی دارد و تنها صاحب استخاره است که می‌تواند خوبی یا بدی این کار را برای خواهان تشخیص دهد؛ چراکه می‌فرماید: ﴿ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ﴾؛ به این معنا که کار به هیچ وجه نشان نمی‌دهد که چه عاقبت و نتیجه‌ای دارد. برای نمونه، ممکن است خرد آدمی خرید خانه‌ای را مناسب بداند، اما چاه آن در آینده ریزش کند و یکی از ساکنان آن جان خود را از دست دهد، این‌گونه است که می‌گوییم برد و باخت دارد و تنها صاحب استخاره است که چگونگی کار و فرجام آن را می‌بیند. اگر صاحب استخاره آن را برای خواهان خوب بداند، خوبی آن فراوان است و همه کار آن الهی است. عالم به استخاره به دستور گفته شده در جلد

نخست باید عمل نماید و احتیاط را در بیان استخاره‌ی چنین آیاتی از نظر دور ندارد.

۴۵ ـ ﴿إِذْ قَالَتِ الْمَلاَئِكَةُ: يَا مَرْيَمُ، إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ، اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ، وَجِيهاً فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ﴾.

﴿مِنَ الْمُقَرَّبِينَ﴾: بسیار خوب و عالی است و هیچ مشکلی در انجام آن رخ نمی‌دهد. کلمه، وجیه، دنیا و آخرت و هر چیزی که انسان دوست دارد در آن هست و همه‌ی آن نتیجه هست و تلاش و زحمتی را بر نمی‌تابد و باید بدون تأمل آن را پی گرفت.

۴۶ ـ ﴿وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ، وَكَهْلاً، وَمِنَ الصَّالِحِينَ﴾

باطن آن امور معنوی است؛ از این رو ظاهری ندارد؛ چرا که می‌فرماید: ﴿وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ﴾ و در ظاهر، هیچ کودکی در گهواره سخن نمی‌گوید.

۴۷ ـ ﴿قَالَتْ: رَبِّ، أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ، قَالَ: كَذَلِكِ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ، إِذَا قَضَى أَمْراً فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾

خوب است اما خالی از مشکلات نیست.

﴿أَنَّى﴾: همواره بر سنگینی کار و پیچ و گره داشتن و سخت بودن آن دلالت دارد.

۴۸ ـ ﴿وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَاةَ وَالْإِنْجِيلَ﴾.

بسیار عالی است.

۴۹ ـ ﴿وَرَسُولاً إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ، أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْأَةِ الطَّيْرِ، فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْراً بِإِذْنِ اللَّهِ، وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ، وَأُحْيِي الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ، وَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.

بسیار خوب است و نتیجه‌ی فراوانی دارد. با توجه به معجزات یاد شده، در این کار هم تکنیک و هم تاکتیک وجود دارد.

﴿رَسُولاً﴾: رسالت، وصول و موفقیت است.

﴿أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ﴾: این گونه معرفی بیان می‌دارد که کار دارای ملاک و میزان است.

﴿أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ﴾: خواهان در این کار آرمان و هدف دارد.

﴿فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَكُمْ﴾: هر کاری که مورد نظر است می‌توان آن را انجام داد.

**۵۰ ـ ﴿وَمُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ وَلِأُحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ، وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ، فَاتَّقُوا اللَّهَ، وَأَطِيعُونِ﴾.**

این کار دارای گذشته و پیشینه است و کار بدوی به شمار نمی‌رود و فرد دیگری بخش نخستین کار را انجام داده و خواهان کار وی را ادامه می‌دهد، خیلی خوب است.

﴿وَلِأُحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ﴾: برای خواهان موفقیتی از این کار به دست می‌آید که برای پیشینیان حاصل نشده است.

﴿وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ﴾: به صورت کلی در هر موردی که از «آیه» سخن گفته می‌شود، آن کار انجام شدنی و خوب است.

﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ، وَأَطِيعُونِ﴾: باید جانب احتیاط را ملاحظه کرد.

**۵۱ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ، فَاعْبُدُوهُ، هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾.**

خیلی عالی است و مشکلی در روند اجرایی شدن کار پیش نمی‌آید.

﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ﴾: این کار راهنما، زمینه و برنامه دارد و از کارهای اصولی است که مخاطره‌ای در آن نیست و فقط باید انجام شود.

﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾: کار آسان و راحتی است.

**۵۲ ـ ﴿فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَى مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ: مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ؟ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ: نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ، آمَنَّا بِاللَّهِ، وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ﴾.**

﴿فَلَمَّا أَحَسَّ﴾: این کار سنگین و پر خطر است و نباید فریب ظاهر آن را خورد و ممکن است انجام آن به شکست بینجامد.

﴿نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ﴾: این کار نتیجه‌بخش است و خیر و موفقیت در آن است و پایان خوشی دارد؛ هرچند زحمت و سختی دارد.

این صاحب استخاره است که فراز مربوط به خواهان را تشخیص می‌دهد و با توجه به آن به وی پاسخ می‌گوید و عالم به استخاره باید دوباره استخاره کند تا یکی از صدر یا ذیل بر دل وی قرار گیرد.

**۵۳ ـ ﴿رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ، وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ، فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ﴾.**

﴿فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ﴾: باید در انجام کار سرعت گرفت و آن را به تأخیر نینداخت. «فاکتبنا»؛ یعنی ما را نیز بنویس وبه این معناست که هرگونه دیرکرد سبب از دست رفتن کار می‌شود.

کار مورد نظر جمعی است و موردی فردی در این آیه دیده نمی‌شود. باید بر اساس ملاک و میزان و قانون آن پیش رفت. نتیجه‌ی آن نیز خیلی خوب است.

**۵۴ ـ ﴿وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ، وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ﴾.**

خوب نیست. در هر موردی که از مکر خداوند متعال خبر داده شود؛ هرچند ممکن است ظاهر کار خوب باشد اما نتیجه وفر جامی‌جزایجاد بحران و سلب آرامش ندارد و خواهان از آن کار؛ اگرچه خیر باشد، هیچ بهره‌ای ندارد، از این رو باید آن را به‌کلی ترک کرد.

**۵۵ ـ ﴿إِذْ قَالَ اللَّهُ: يَا عِيسَى، إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ، وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا، وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ، فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾.**

این استخاره برای مسافرت، هجرت و هر چیزی که در آن جابه‌جایی و نقل مکان باشد، خیلی خوب است، اما با لحاظ: ﴿فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ﴾ که در آن حکم است، در مورد پیوند خویشاوندی و ازدواج خوب نیست. در هر موردی که حکم باشد نباید خطر سقوط و شکست را نادیده گرفت.

**۵۶ـ ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأُعَذِّبُهُمْ عذاباً شديداً فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ﴾.**

حکم پیشین را اعلان می‌کند و باید توجه داشت که به آنان در دنیا وعده‌ی عذاب می‌دهد، بر این اساس، حکم باید در ناسوت انجام گیرد. استخاره‌ی آن خیلی بد است.

**۵۷ـ ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ، وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ﴾.**

اجر مربوط به کارهای دنیوی و غیر الهی است و ثواب به کار ایمانی تعلق دارد. اجر مزد است و برای کارهای محدود و کوتاه دنیوی است.

﴿**فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ**﴾: چیزی از تلاش و زحمت و هزینه و سرمایه‌گذاری او از بین نمی‌رود و کاستی نمی‌پذیرد و همه‌ی هزینه‌ها باز می‌گردد.

**۵۸ـ ﴿ذَلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ﴾.**

خیلی خوب و عالی است. مراد از ﴿**الْآيَاتِ**﴾ همین قرآنی است که در نزد ماست و ﴿**وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ**﴾ معارفی است که در دست پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله قرار دارد، از این رو باید کار مورد نظر را با کارشناسی پیش برد و به تناسب کار، وکیل یا مهندس ناظر یا مشاور داشت.

**۵۹ـ ﴿إِنَّ مَثَلَ عِيسَى عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ، خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ، ثُمَّ قَالَ لَهُ: كُنْ فَيَكُونُ﴾.**

خیلی خوب است و کار دارای قاعده و قانون است؛ چنان‌که از آن به عنوان مثل یاد می‌کند.

﴿**كُنْ فَيَكُونُ**﴾: کار مورد نظر انجام شدنی است و با توجه به سرعتی که در شکل بخشیدن و آفرینش وجود دارد، در همه‌ی موارد کاربرد آن باید به انجام کار سرعت بخشید و تأخیر را روا نداشت و در ضمن، نمی‌توان آن را ترک کرد و برای ترک آن نباید استخاره نمود.

۶۰ ـ ﴿**الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ، فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ**﴾.

خیلی خوب است اما به اعتبار: ﴿**فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ**﴾ سنگین است. ممکن است کار مورد نظر در ظاهر خطرآفرین باشد ولی لازم است؛ چرا که معنویت این کار بالاست و برای نمونه، ممکن است شهادت را نصیب خواهان سازد.

۶۱ ـ ﴿**فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ، وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ، وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ، ثُمَّ نَبْتَهِلْ، فَنَجْعَلْ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ**﴾.

آیه‌ی شریفه آیه‌ی مباهله است، از این رو کار خواهان خیلی سنگین است و در آن درگیری و جدال وجود دارد و کار هرچند صورت و ظاهر نیکویی داشته باشد باید ترک گردد.

﴿**فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ**﴾: در هر موردی که ماده‌ی «حج» و مشتقات آن وجود دارد در آن جدال و درگیری پیش می‌آید و ممکن است حق الناس یا حق یتیم و مظالم دیگر بر عهده‌ی وی آید.

۶۲ ـ ﴿**إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ، وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ، وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ**﴾.

خوب است.

﴿**الْقَصَصُ**﴾: کار ریشه در گذشته دارد و امری بدوی و تازه تأسیس نیست. هم‌چنین دارای قاعده و نظام است، از این رو انجام شدنی است و چگونگی آن و آغاز و انجام آن مشخص و قابل پیش‌بینی است و بر این اساس، خوب است.

۶۳ ـ ﴿**فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ**﴾.

خوب است و باید انجام شود و ترک آن بد است و برای ترک نیز نمی‌توان استخاره گرفت.

﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾: به این معناست که این کار تنها یک راه برای انجام دارد و نمی‌توان گزینه‌ای در برابر و مقابل آن داشت، از این رو ترک آن بد است و برای ترک آن نمی‌شود استخاره‌ای دیگر کرد. «ولی» بر وجود خطر و آسیب در کار دلالت دارد.

﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ﴾: اگر این کار انجام نشود، فساد، ضرر و زیان دامن خواهان را خواهد گرفت.

۶۴ـ ﴿قُلْ: يَا أَهْلَ الْكِتَابِ، تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ، أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ، وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئاً، وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضاً أَرْبَاباً مِنْ دُونِ اللَّهِ، فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ﴾.

﴿قُلْ﴾: تحریک و تحریض برای انجام کار است و نیز سنگین بودن آن را می‌رساند.

﴿أَهْلَ الْكِتَابِ﴾: درگیری و نزاع در آن است.

﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾: اگر کار مورد نظر انجام نشود، نتیجه‌ای بهره‌ی خواهان نمی‌شود و وی زیان و آسیب می‌بیند.

۶۵ـ ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ، لِمَ تُحَاجُّونَ فِي إِبْرَاهِيمَ، وَمَا أُنْزِلَتِ التَّوْرَاةُ وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ، أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾.

خوب نیست و درگیری دارد و بدی آن آشکار است و عقل آن را در می‌یابد.

۶۶ـ ﴿هَا أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ، فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ، وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾.

خوب نیست و درگیری، مکافات و گرفتاری دارد.

۶۷ـ ﴿مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ يَهُودِيّاً وَلَا نَصْرَانِيّاً، وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفاً مُسْلِماً، وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾.

خوب نیست.

۶۸ـ ﴿إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ، وَهَذَا النَّبِيُّ، وَالَّذِينَ آمَنُوا، وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ﴾.

﴿إِنَّ﴾ تأکید بر انجام کار است.

﴿بِإِبْرَاهِيمَ﴾: وجود «باء» بر حرکت دلالت دارد و نوعی تحریک بر عملی کردن کار است.

﴿وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ﴾: دادن ضمانت به خواهان است.

این کار در صورتی برای خواهان خوب است که کارهای وی غیر اخلاقی و همراه با زرنگی شیطانی نباشد، وگرنه از آن آزار می‌بیند. خوبی این آیه مطلق است و نباید زمینه‌های غیر معنوی در آن راه یابد.

۶۹ـ ﴿وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّونَكُمْ، وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ، وَمَا يَشْعُرُونَ﴾.

در آن اختلاف، درگیری و نگرانی است، از این روسخت و سنگین است، اما با لحاظ: ﴿وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ﴾ خوب است و باید با احتیاط و با سند کار کرد و نه دوستانه و با اعتماد بر حسن ظاهر افراد مقابل.

۷۰ـ ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ، لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ﴾.

مشکلات و درگیری دارد و با توجه به: ﴿وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ﴾ ایجاد اختلاف و بحران درکار به صورت عمدی انجام می‌گیرد و بر این اساس، بد است.

۷۱ـ ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ، لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾.

خیلی بد است. در آن اختلاف و درگیری است که به صورت عمدی ایجاد می‌شود. حیله، حقه و نیرنگ در آن است.

۷۲ـ ﴿وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ: آمِنُوا بِالَّذِي أُنْزِلَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجْهَ النَّهَارِ وَاكْفُرُوا آخِرَهُ، لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾.

﴿طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾: اختلاف و درگیری دارد، اما مشکلات آن کم‌تر از تعبیر: ﴿أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ به صورت مطلق و بدون قید است. از ریزش گروهی خبر می‌دهد.

این کار سنگین، پیچیده و همراه با حقه و نیرنگ است.

۷۳ ـ ﴿وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَنْ تَبِعَ دِينَكُمْ، قُلْ: إِنَّ الْهُدَى هُدَى اللَّهِ، أَنْ يُؤْتَى أَحَدٌ مِثْلَ مَا أُوتِيتُمْ أَوْ يُحَاجُّوكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ، قُلْ: إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ، يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ، وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾.

﴿يُحَاجُّوكُمْ﴾: در این کار اختلاف پیش می‌آید.

این آیه دو استخاره دارد که اولی بد و دومی خوب است. آیه‌ی دوم از: ﴿قُلْ: إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ﴾ شروع می‌شود.

این صاحب استخاره است که آیه‌ی مربوط به خواهان را تشخیص می‌دهد. برای تقریب ذهن می‌توان گفت دو زن در بازار به زمین می‌خورند و یکی گردنبند خود را گم می‌کند و دیگری آن را می‌یابد، باید دید خواهان در انجام کار خود از کدام یک می‌باشد.

﴿وَلَا تُؤْمِنُوا﴾: کار مورد نظر سنگین، مشکل و پیچیده است.

اگر بر دل عالم به استخاره چیزی برات نشد، وی باید دوباره استخاره بگیرد. البته، می‌توان این اشکال را طرح کرد که چرا این دو آیه در کنار هم آمده و آیا تحریف در ترتیب و چیدمان آیات راه یافته است یا خیر؟

۷۴ ـ ﴿يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ، وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾.

﴿يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ﴾: بدون تأمل و دقتی خاص و در امنیت کامل می‌توان کار را انجام داد و خوب است.

۷۵ ـ ﴿وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِنْ تَأْمَنْهُ بِقِنْطَارٍ يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ، وَمِنْهُمْ مَنْ إِنْ تَأْمَنْهُ بِدِينَارٍ لَا يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِماً، ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيِّينَ سَبِيلٌ، وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾.

﴿مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِماً﴾: این کار باید در چارچوب قواعد آن انجام گیرد و چنان‌چه قانون آن رعایت نگردد، پشیمان می‌شود. در هر موردی که اهل کتاب آمده باشد، هرگونه بی‌احتیاطی سبب می‌شود حیله و نیرنگی به وی وارد آورند. حیله و دروغی عمدی و برنامه‌ریزی شده و نه به سبب اجبار و اضطراری؛ چنان‌که می‌فرماید: ﴿وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ که دقت بسیار را می‌طلبد و هر کاری را باید با ثبت و سند انجام دهد.

۷۶ ـ ﴿بَلَى مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ وَاتَّقَى فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾.

﴿بَلَى﴾ و حروف به صورت کلی که تصرف و اشتقاق را بر نمی‌تابد، تحریک و برانگیختن بر انجام کار است و به این معناست که اگر مشکلی در روند انجام کار پیش آید، آن مشکل برطرف می‌شود و لطف خداوند شامل وی می‌گردد. برای نمونه، اگر به سفر رود و خودروی حامل وی پنچر شود، کسی از راه می‌رسد که به وی مدد رساند. البته در برخی موارد، قرینه بر خلاف آن وجود دارد.

۷۷ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَناً قَلِيلاً، أُولَئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ، وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ، وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَلَا يُزَكِّيهِمْ، وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.

﴿يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَناً قَلِيلاً﴾: آغاز و انجام و ظاهر و نتیجه‌ی آن دنیوی است.

﴿أُولَئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾: این کار بهره‌ای آخرتی ندارد و از این رو کار مورد نظر هرچند نتیجه‌ی اندک دنیوی داشته باشد، ضد آخرت است و به مال یتیم و صغیر یا دزدی و حرام آلوده می‌شود و به ظلم و بدبختی کشیده می‌شود و یا پریشانی و مصیبت برای وی می‌آورد و به هیچ وجه خوب نیست.

۷۸ـ ﴿وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقاً يَلْوُونَ أَلْسِنَتَهُمْ بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ، وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ، وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾.

خدعه، فریب، نیرنگ و حقه‌بازی در آن است و به افرادی غیر صالح که به عمد بدی می‌کنند، گرفتار می‌شود. دین‌فروشی، فساد و بدبختی نیز می‌آورد.

۷۹ـ ﴿مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ، ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ: كُونُوا عِبَاداً لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ، وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّانِيِّينَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ، وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ﴾.

باید خواهان را لحاظ نمود و با لحاظ: ﴿وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّانِيِّينَ﴾ در صورتی که کار دور از فریب و حقه و پنهان‌کاری و به آشکار پیش رود اشکال ندارد. البته باید احتیاط بسیار داشت که خود نیز فریب نخورد.

با توجه به این که صدر این آیه بد و ذیل آن خوب است و خواهان قصد سفر داشته باشد، می‌توان آن را برای وی خوب دانست، اما به شرط آن که مسیر مسافرت خود را تغییر دهد وگرنه ممکن است تصادف کند و حتی سبب مرگ و میر شود. این صاحب استخاره است که می‌تواند در این زمینه حکم کند.

۸۰ـ ﴿وَلَا يَأْمُرَكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَاباً، أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾.

خیلی بد است.

۸۱ـ ﴿وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ، ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ، قَالَ: أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَى ذَلِكُمْ إِصْرِي؟ قَالُوا: أَقْرَرْنَا، قَالَ: فَاشْهَدُوا وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ﴾.

بسیار خوب است. کاری غیر الزامی و ایثاری است.

﴿أَخَذْتُمْ عَلَى ذَلِكُمْ إِصْرِي﴾: گرفتاری و مشکلات دارد.

﴿فَاشْهَدُوا وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ﴾: باید پی‌گیر کار بود و آن را محکم دنبال نمود.

۸۲ـ ﴿فَمَنْ تَوَلَّى بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾.

خیلی بد است و گرفتاری و مشکلات خود را دارد و مردودی‌ها را معرفی می‌کند.

۸۳ـ ﴿أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعاً وَكَرْهاً وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ﴾.

خوب نیست و باید ترک شود.

۸۴ـ ﴿قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا، وَمَا أُنْزِلَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ، لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾.

بسیار خوب است و تفاوتی ندارد که خواهان چگونه شخصیتی داشته باشد، اما به اعتبار: ﴿قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ﴾ سنگین و معنوی است؛ چرا که ایمان امر ساده و راحتی نیست.

۸۵ـ ﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِيناً فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ، وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾.

خیلی بد است.

۸۶ـ ﴿كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْماً كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ، وَشَهِدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ، وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ، وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾.

بسیار بد است.

﴿كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْماً﴾: آنان هدایت‌پذیر نیستند.

﴿وَشَهِدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ﴾: حق را می‌دانستند، اما آنان درگرو منافع مادی خویش بودند و به آن عمل نمی‌کردند و انکار و مخالفت آنان عمدی بوده است.

۸۷ـ ﴿**أُولَئِكَ جَزَاؤُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ**﴾.

بسیار بد است. لعنت و طرد در آن است و گرفتاری، نکبت و پریشانی را دارد.

۸۸ـ ﴿**خَالِدِينَ فِيهَا، لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ، وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ**﴾.

بسیار بد و خطرناک است.

از سه آیه‌ی یاد شده استفاده می‌شود: کسی که بعد از ایمان و شهادت به رسالت پیامبر اکرمﷺ و دیدن بینات دچار کفر شود، هدایت نمی‌پذیرد؛ مگر آن که خود خواهان آن شود.

۸۹ـ ﴿**إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ، وَأَصْلَحُوا، فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ**﴾.

خوب است.

﴿**إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا**﴾: در بیان اشعار به علت و بعد از شدت است و نشانه‌ی گرفتاری زیاد است.

﴿**فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ**﴾: خیراتی قهری و ناخواسته دارد و صاحب استخاره است که باید تشخیص دهد آیا چیزی از این خیرات به خواهان می‌رسد یا خیر.

این آیه از آیه‌ی ۸۷ استثناست و نه از آیه‌ی ۸۹؛ زیرا کسی که وارد آتش می‌شود توبه ندارد.

۹۰ـ ﴿**إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْراً لَنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ، وَأُولَئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ**﴾.

بسیار بد است. مردم آزاری، تجاوز و تعدی عمدی در آن است که هیچ گاه از راه خود باز نمی‌گردند.

۹۱ـ ﴿**إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلْءُ الْأَرْضِ ذَهَباً، وَلَوِ افْتَدَى بِهِ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ، وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ**﴾.

خیلی بد است. هیچ گونه زمینه‌ی خیر در این کار نیست و زیان

اجتماعی و دینی را به دنبال دارد و باعث ظلم عمدی به مردم و دین‌داری می‌شود. در ضمن، یأس، نکبت، پریشانی و واماندگی را موجب می‌گردد.

**۹۲ـ ﴿لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ، وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ﴾.**

خیلی خوب است.

﴿**لَنْ**﴾: نوعی تقیید است و به این معناست که کار گسترده نیست و تنها برای برخی از افراد توانا مناسب است و صاحب استخاره است که تناسب آن با خواهان را تشخیص می‌دهد. فراز: ﴿**وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ**﴾ نیز بر لزوم داشتن چنین توانمندی تأکید می‌کند؛ چرا که اگر موضوع انفاق نباشد و خواهان نتواند خود را به مرتبه‌ی لازم ارتقا دهد، حکمی نیز بر آن بار نمی‌شود.

**۹۳ـ ﴿كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلاًّ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَائِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَاةُ، قُلْ: فَأْتُوا بِالتَّوْرَاةِ، فَاتْلُوهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.**

هرچند خوب است و گستردگی و انبساط دارد ولی از عبارت: ﴿**كَانَ حِلاًّ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ**﴾ به دست می‌آید کار مزاحم دارد و آفت و آسیب می‌بیند و با مشکلاتی همراه است.

﴿**إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ**﴾: کار مشروط است و باید آن را با احتیاط و دقت پی گرفت.

**۹۴ـ ﴿فَمَنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾.**

بسیار بد است.

﴿**افْتَرَى**﴾: اضطراب و آشفتگی و تشنج را پدید می‌آورد و بر این اساس، بسیار خطرناک است و نباید نزدیک آن رفت.

**۹۵ـ ﴿قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفاً وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾.**

بد نیست. از واژه‌های: ﴿**قُلْ**﴾، ﴿**صَدَقَ**﴾، ﴿**اللَّهُ**﴾، ﴿**فَاتَّبِعُوا**﴾، ﴿**مِلَّةَ**﴾،

﴿**إِبْرَاهِيمَ**﴾ و ﴿**حَنِيفاً**﴾ و نیز: ﴿**مَا كَانَ مِنَ الْـمُشْرِكِينَ**﴾ خوبی بسیار کار دانسته می‌شود. البته با توجه به «قل» باید گفت این کار خالی از زحمت و مشکلات نیست. هم‌چنین به اعتبار: ﴿**مَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ**﴾ که ادعاست، در آن درگیری وجود دارد.

**۹۶ ـ ﴿إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكاً، وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ﴾.**

بسیار خوب است.

﴿**أَوَّلَ**﴾: نشانه‌ی تازه و بکر بودن و شروع کاری تأسیسی است.

﴿**بَيْتٍ**﴾: ماندگار است.

﴿**وُضِعَ لِلنَّاسِ**﴾: نفع و سودی از این کار به مردم می‌رسد و عام المنفعه است.

﴿**بِبَكَّةَ**﴾: کار دارای برکت است.

﴿**وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ**﴾: در آخر آیه آمده و می‌رساند پایان این کار خوش است.

**۹۷ ـ ﴿فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ، مَقَامُ إِبْرَاهِيمَ، وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِناً، وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ، مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلاً، وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ﴾.**

بسیار خوب است.

﴿**حِجُّ**﴾: کار به زحمت و تلاش نیاز دارد و سنگین است.

﴿**وَمَنْ كَفَرَ**﴾: ممکن است این کار به فرجام نرسد و مردودی نیز داشته باشد و صاحب استخاره از این لحاظ به خواهان توجه دارد.

**۹۸ ـ ﴿قُلْ: يَا أَهْلَ الْكِتَابِ، لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ، وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا تَعْمَلُونَ﴾.**

بسیار بد است.

﴿**أَهْلَ الْكِتَابِ**﴾: نزاع و حیله در کار است.

﴿**لِمَ تَكْفُرُونَ**﴾: نکوهش بسیار و تأکید بر ترک کار مورد نظر است و تأکید آن بیش از نهی است.

۹۹ ـ ﴿**قُلْ: يَا أَهْلَ الْكِتَابِ، لِمَ تَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ، تَبْغُونَهَا عِوَجاً، وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ، وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ**﴾.

بسیار بد است.

﴿**وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ**﴾: تهدیدی سخت و با شدت است و به این معناست که اگر خواهان گرفتار و درگیر شود، راه برون رفت و چاره‌ای از این چالش نمی‌یابد.

۱۰۰ ـ ﴿**يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، إِنْ تُطِيعُوا فَرِيقاً مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ**﴾.

﴿**يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا**﴾: تثبیت در کار را می‌رساند.

﴿**إِنْ تُطِيعُوا**﴾: تعلیق است و بر وجود مشکلات و سختی‌هایی در روند کار هشدار می‌دهد که گذر از آن نیازمند احتیاط و دقت است.

صدر آیه خوب و ذیل آن بر داشتن احتیاط و دقت تأکید دارد.

۱۰۱ ـ ﴿**وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَى عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ، وَفِيكُمْ رَسُولُهُ، وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ**﴾.

با توجه به دو فراز متفاوت آیه که دومی از: ﴿**وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ**﴾ شروع می‌شود باید گفت اگر خواهان فرد نیکوکردار و خوش باطنی است، انجام آن برای وی خوب است وگرنه باید آن را ترک نماید. در صورت نخست، برای فرد مؤمن زحمت و مشکلاتی به همراه دارد که نباید احتیاط و دقت را از نظر دور داشت.

حسن این کار از ﴿**آيَاتُ اللَّهِ**﴾، ﴿**رَسُولُهُ**﴾ و ﴿**مَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ**﴾ دانسته می‌شود.

صاحب استخاره به اعتبار فراز نخست می‌تواند آن را برای فردی بد و به لحاظ ذیل، آن را خوب بداند و در واقع، آن را دو آیه‌ی استخاره می‌شمارد.

۱۰۲ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ، وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾.

بسيار خوب است، اما احتياط و دقت را لازم دارد.

﴿يَا﴾: از بيگانگی و دوری حكايت دارد.

با آن كه حرف ندا دوری را می‌رساند، عبارت: ﴿حَقَّ تُقَاتِهِ﴾ می‌گويد اين دوری امری طبيعی و مقتضای اهميت كار است كه هر كس را توان رسيدن به آن نيست.

﴿وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾: در روند انجام اين كار، آفت و آسيب‌هايی خواهان را تهديد می‌كند كه لزوم دقت و توجه و نيز احتياط را می‌طلبد.

۱۰۳ ـ ﴿وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعاً، وَلَا تَفَرَّقُوا، وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً، فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ، فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَاناً، وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ، فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا، كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ، لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾.

اگر خواهان تخلف شخصی نداشته باشد و قانون‌مند عمل كند با آن كه سنگين، سخت و ديررس است، خطر دارد ولی خيلی خوب است و او را نجات می‌دهند.

﴿لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾: ممكن است برخی به نتيجه نرسند، بر اين اساس بايد احتياط كرد.

۱۰۴ ـ ﴿وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ، وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ، وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾.

بسيار خوب است و مشكلی در انجام آن پيش نمی‌آيد. كار مورد نظر از كارهای معنوی، فرهنگی و تبليغاتی است كه اقدام به آن خوب است.

﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾: ضمانت در نتيجه دادن كار است.

۱۰۵ ـ ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ،

﴿وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾.

بسیار بد است. کاری است که در آن آگاهانه به وی حیله زده می‌شود و پراکندگی و اختلاف و گرفتاری به مشکلات را سبب می‌شود؛ به‌ویژه اگر خواهان فرد بی‌اعتقاد و نادرستی باشد که هیچ خیری در آن نیست و باید بی‌درنگ ترک شود.

۱۰۶ـ ﴿يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ، فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ، فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾.

بسیار بد است.

﴿وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ﴾: خطر، گرفتاری، پریشانی، عذاب و آبروریزی دارد.

صاحب استخاه می‌تواند با توجه به فراز: ﴿تَبْيَضُّ وُجُوهٌ﴾ به کسی بگوید: نذر یا صدقه‌ای بپرداز یا مشاور بگیر و این کار را انجام ده.

۱۰۷ـ ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ، هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾.

بسیار خوب است.

﴿وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ﴾: چون مقید به روز قیامت نشده، کار بسیار گسترده است. کار مورد نظر آبرومندانه و گوارا است.

﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾: در پایان آیه آمده و استمرار و دوام کار را حکایت دارد.

۱۰۸ـ ﴿تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ، نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ، وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْماً لِلْعَالَمِينَ﴾.

بسیار خوب است.

﴿تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ﴾: کاری است قانون‌مند که نظام اجرایی آن را نباید نادیده گرفت.

﴿نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ﴾: در بین راه مدد و کمک می‌شود.

﴿وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْماً لِلْعَالَمِينَ﴾: این کار هیچ ضرر، مشکل و مصیبتی ندارد.

۱۰۹ ـ ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ﴾.

بسیار خوب است، کاری است محکم، مقتدر، قوی، دارای پشتوانه و با نتیجه‌ی عالی.

﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾: هیچ گونه مشکل و ضرر و زیانی متوجه خواهان نمی‌گردد.

﴿وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ﴾: نتیجه‌ی مورد نظر از این کار به دست می‌آید.

۱۱۰ ـ ﴿كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ، وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ، وَلَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْراً لَهُمْ، مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ، وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ﴾.

خوب است ولی درگیری، اختلاف و خطر حیله در آن است.

﴿تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ، وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾: کار را باید با شرایط و مقررات آن پی گرفت.

﴿وَلَوْ آمَنَ﴾: تعلیق در آن است و احتمال به سامان نرسیدن کار می‌رود.

﴿مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ، وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ﴾: کار خواهان پر زحمت، طولانی و کم نتیجه اما خوب و خیر است چون تحریض دارد: ﴿كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ﴾.

۱۱۱ ـ ﴿لَنْ يَضُرُّوكُمْ إِلَّا أَذًى، وَإِنْ يُقَاتِلُوكُمْ يُوَلُّوكُمُ الْأَدْبَارَ، ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ﴾.

کاری پر خطر و سخت است اما نتیجه می‌دهد و به انجام آن نیز مجبور است؛ به شرط آن که به تناسب کار احتیاط و دقت داشته باشد؛ به این معنا که به مقتضای کار، باید مشاور، کارشناس و وکیل بگیرد و کار را با سند و ثبت پیش برد.

﴿لَنْ يَضُرُّوكُمْ﴾: باید از سختی‌های کار نترسید. داشتن کارشناس، شریک، مشاوره و گرفتن سند به تناسب کار لازم است.

۱۱۲ ـ ﴿ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ أَيْنَ مَا ثُقِفُوا إِلَّا بِحَبْلٍ مِنَ اللَّهِ، وَحَبْلٍ مِنَ النَّاسِ، وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ، وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ، ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ، ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ﴾.

خیلی بد است و ضرر و تجاوز در آن است و مشکلات زیادی دارد.

﴿إِلَّا بِحَبْلٍ مِنَ اللَّهِ، وَحَبْلٍ مِنَ النَّاسِ﴾: توحید نباید رهزن دیدن خلق و مردم شود و اسباب و علل مادی و ظاهری را نباید نادیده گرفت.

۱۱۳ ـ ﴿لَيْسُوا سَوَاءً، مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ﴾.

بد نیست. بخشی از اهل کتاب که افراد خوبی بوده‌اند را بیان می‌کند، اما کار خالی از مشکل نیست و بسیار سخت است؛ چرا که غیر از یادکرد از اعمال عبادی، طرف دوم آن نیامده است. با این وجود، نتیجه می‌دهد.

۱۱۴ ـ ﴿يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ، وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَيُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ، وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾.

کار دارای رنج و زحمت است و به اعتبار: ﴿أُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ نتیجه‌بخش و خوب است.

۱۱۵ ـ ﴿وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ﴾.

خیلی خوب است.

﴿وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ﴾: آزادی عمل در کار را می‌رساند و این که هر کاری انجام شود، ضایع نمی‌گردد و نتیجه‌ی آن را می‌بینند.

﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ﴾: انجام آن مشکل و ناکامی ندارد و نتیجه‌بخش است.

۱۱۶ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً، وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ، هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾.

بسیار بد است.

در روند کار با افراد بد و خطرناکی روبه‌رو می‌شود که سبب می‌گردند نه‌تنها کار برای خواهان هیچ نتیجه‌ای نداشته باشد، بلکه اعتبار، آبرو و سرمایه‌ی خویش را نیز به تناسب کار از دست دهد و ضایع و تباه شود و به حرمان گرفتار آید، بر این اساس، ترک آن لازم است.

**۱۱۷ ـ ﴿مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ، فِيهَا صِرٌّ، أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ، فَأَهْلَكَتْهُ، وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ، وَلَكِنْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾.**

بسیار بد است و همه‌ی تلاش‌ها و زحمات خواهان هدر می‌رود و اتلاف عمر صد درصد است.

**۱۱۸ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا تَتَّخِذُوا بِطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ، لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالاً، وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ، وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ، قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ، إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ﴾.**

خیلی بد است. مخاطب نهی آن مؤمنان هستند و به این معناست که مؤمن هیچ گاه چنین کاری نمی‌کند.

بغض، عناد، پنهان کاری و تهدید در آن است و به این معناست که اگر کار مورد نظر انجام شود، همه‌ی مسؤولیت و نتیجه‌ی آن با شماست و نوعی اتمام حجت است.

**۱۱۹ ـ ﴿هَا أَنْتُمْ أُولَاءِ تُحِبُّونَهُمْ، وَلَا يُحِبُّونَكُمْ، وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ، وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا، وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ، قُلْ: مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ، إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾.**

خیلی بد است.

کفر، نفاق، خدعه، فریب، خشم، غضب، درگیری و عناد در آن است و هرگونه حرکت، همراهی یا مشارکت برای انجام این کار بد است.

**۱۲۰ ـ ﴿إِنْ تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ، وَإِنْ تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا، وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئاً، إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ﴾.**

خوب نیست و فضای کار بسیار ناسالم، غیر مجانس و اصطکاک پذیر

است. بله، با توجه بـه: ﴿وَإِنْ تَـصْبِرُوا وَتَـتَّقُوا لَا يَـضُرُّكُـمْ كَـيْدُهُمْ شَـيْئاً﴾، ضمانتی است بر این که اگر خواهان واردکار شود و صبر و تحمل داشته باشد، ضرر نمی‌بینید، ولی چنین صبر و تحملی که توان بالایی می‌طلبد، به‌ندرت یافت می‌شود.

۱۲۱ ـ ﴿وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ، وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾.

با آن‌که بد نیست، مناسب نیز نمی‌باشد؛ چراکه چنان پیچیده است و ظرافت و قانونمندی ویژه و زحمت بسیار دارد که ترک آن لازم است.

۱۲۲ ـ ﴿إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنكُمْ أَنْ تَفْشَلَا، وَاللَّهُ وَلِيُّهُمَا، وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾.

برای کسی که اهل صلاح و ثواب است و می‌خواهد کار را به صورت طبیعی و روال عادی آن انجام دهد خوب است.

۱۲۳ ـ ﴿وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ، فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُم تَشكُرونَ﴾.

خیلی خوب است. قوّت، قدرت و توانمندی می‌آورد و تغییر و تبدیل در آن وجود دارد.

۱۲۴ ـ ﴿إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ: أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُنْزَلِينَ﴾.

بسیار عالی است. کاری است که خیری قهری و غیر کسبی و باطنی در آن است. کمک و مدد دیگران و آشنایان را نیز با خود دارد و مدد منحصر به فرشتگان نیست؛ چرا که استخاره اصطلاح خود را دارد. کاری است آسان و راحت.

۱۲۵ ـ ﴿بَلَى، إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ فَوْرِهِمْ هَذَا، يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ﴾.

بسیار خوب است. سنگین و مهم است‌وآسان‌ور احت‌انجام‌نمی‌پذیرد و نصرت و تأیید در آن هست، بر این اساس، انجام شدنی است.

۱۲۶ـ ﴿وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَى لَكُمْ، وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ بِهِ، وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾.

خیلی عالی است. کاری است شیرین و خوشایند که بشارت و نصرت در آن است.

۱۲۷ـ ﴿لِيَقْطَعَ طَرَفاً مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتَهُمْ، فَيَنْقَلِبُوا خَائِبِينَ﴾.

بسیار بد است. روزی دیگران را از بین می‌برد و زیان‌بار است و نتیجه‌ای نیز برای خواهان ندارد.

۱۲۸ـ ﴿لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ، فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ﴾.

خوب نیست. کار قفل و بسته است و نتیجه‌ای ندارد.

۱۲۹ـ ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ، وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

خیلی خوب است. کار وسیع و آزاد است.

﴿وَلِلَّهِ﴾: لام حرف بسط است که در ادبیات به اختصاص خوانده می‌شود و در کتاب‌های ادبیات از آن سخنی به میان نیامده است.

﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾: نعمت فراوان این کار غفلت‌زاست ولی خیری قهری در آن هست.



۱۳۰ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافاً مُضَاعَفَةً، وَاتَّقُوا اللَّهَ، لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾.

بسیار بد است.

۱۳۱ـ ﴿وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾.

تعبیر دیگری از رباست، از این رو استخاره‌ی آن بسیار بد است.

۱۳۲ـ ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ، لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾.

خیلی خوب است. نباید در مقام اطاعت از رسول، به داده‌های عقل جزیی اعتماد داشت‌واطاعت‌پذیری از نبی باید بدون چون و چرا باشد.

۱۳۳ ـ ﴿وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ، وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ، أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ﴾.

خیلی عالی است. امر و مسارعت در آن است و باید آن را بی‌درنگ انجام داد.

﴿وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ﴾: گشایش، رحمت، نعمت، صفا و خوبی در آن هست.

۱۳۴ ـ ﴿الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ، وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ، وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ، وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾.

اوصاف متقیان است و خیلی خوب است اما پر بحران، پر مشکل و سنگین است.

۱۳۵ ـ ﴿وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ، فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ، وَمَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ، وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَى مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾.

خوب نیست. پر مخاطره و کاری ماجراجویی و سنگین است که انجام آن هرچند خوبی‌هایی داشته باشد به صلاح نیست.از کارهایی است که در روند انجام آن، ناگهان فردی یا چیزی جابه‌جا می‌شود یا می‌میرد و مصیبت و مشکلات در پی دارد.

۱۳۶ ـ ﴿أُولَئِكَ جَزَاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ، وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، خَالِدِينَ فِيهَا، وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ﴾.

خیلی خوب است. این کار زحمت بسیار دارد. کاری است باوقار و پرقرار.

۱۳۷ ـ ﴿قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ، فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ، فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ﴾.

خوب نیست و باید ترک شود.

۱۳۸ ـ ﴿هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ، وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ﴾.

بسیار خوب است.

﴿هَذَا﴾: واسع، باز و گسترده است و قبض و قفلی ندارد.

﴿بَيَانٌ﴾: دولت، ظهور، حرکت، استقامت، دارایی و استفاده است.

﴿وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ﴾: خیرات باطنی است.

**۱۳۹ ـ ﴿وَلَا تَهِنُوا، وَلَا تَحْزَنُوا، وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ، إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.**

خیلی عالی است؛ هرچند از دل‌نگرانی‌هایی خالی نیست. کار بلندا دارد.

﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾: در انجام این کار به تناسب باید خصوصیات و شرایطی لحاظ شود و مشاوره داشته باشد یا وکیل یا شریک بگیرد یا نذر و صدقه‌ای داشته باشد. چنین کارهایی بخشی از اسباب دنیوی است که برخی از کارها بدون تحقق آن انجام نمی‌شود.

**۱۴۰ ـ ﴿إِنْ يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِثْلُهُ، وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ، وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا، وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ، وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ﴾.**

سه گروه محبوبان: ﴿وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ﴾، و محبان: ﴿وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ و غافلان: ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ﴾ را بیان می‌کند. خوب است، اما خسارت و مشکلاتی دارد. کار انجام شدنی است.

﴿وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ﴾: قدرت مانور و آزادی عمل در آن وجود دارد و می‌توان به سرعت تغییر موضع داد و از این لحاظ کشش و گنجایش دارد.

﴿وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾: نباید این کار را ترک کرد و از موانع و مشکلات آن ترسید؛ چرا که این موانع برطرف می‌شود و هر کس با آن مقابله کند، شکست می‌خورد.

**۱۴۱ ـ ﴿وَلِيُمَحِّصَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا، وَيَمْحَقَ الْكَافِرِينَ﴾.**

خیلی بد است و باید ترک شود؛ چرا که خطرناک است و نتیجه‌ای جز خسران ندارد.

**۱۴۲ ـ ﴿أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ، وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنكُمْ، وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ﴾.**

خوب است. کاری ویژه است و افراد غیر ویژه در انجام آن ضرر می‌کنند. کاری است شیرین، گزینه‌دار، زمینه‌دار و سخت.

**۱۴۳ ـ ﴿وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ، فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ﴾.**

خوب نیست و در آن بلند پروازی و خیال‌پردازی است و نتیجه‌ای ندارد. خواهان به چیزی اشتغال می‌ورزد که پایان و نهایتی برای وی ندارد و چیزی برای او نمی‌ماند.

**۱۴۴ ـ ﴿وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ، قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ، أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ، وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقِبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئاً، وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ﴾.**

**﴿وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ﴾**: کاری بسیار سنگین است.

انجام آن بسیار عالی است اما کم‌تر کسی از عهده‌ی انجام آن بر می‌آید و کم‌تر فردی می‌شود که در انجام این کار پر خطر موفق شود.

**۱۴۵ ـ ﴿وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَاباً مُؤَجَّلاً، وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا، وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا، وَسَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ﴾.**

خوب است و دنیا و آخرت دارد و هر کس هر نیتی که در انجام کار داشته باشد از امور دنیوی یا معنوی و اخروی، به آن می‌رسد.

**۱۴۶ ـ ﴿وَكَأَيِّنْ مِنْ نَبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ، فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَمَا ضَعُفُوا، وَمَا اسْتَكَانُوا، وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ﴾.**

خیلی خوب اما سنگین است و صبر و تحمل بسیار می‌طلبد. ضعف و استعانت در آن هست و ممکن است که نتیجه‌ی آن در آخرت دیده شود و به شهادت در راه خدا بینجامد.

۱۴۷ ـ ﴿وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا، وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا، وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾.

خیلی خوب است و داشتن توکل شرط انجام آن است. در این کار خیرات ناگهانی و غیر قابل انتظار و پنهانی است و به اعتبار دعایی بودن آن، طلب، تمنی و بزرگی را نیز دارد.

۱۴۸ ـ ﴿فَآتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا، وَحُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ، وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾.

ارزش این کار بسیار است و خیراتی را بهره‌ی خواهان می‌کند. نعمت دنیا و شکوفه‌ی آخرت در آن وجود دارد و بقا و ماندگاری آن را می‌رساند.

۱۴۹ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، إِنْ تُطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا يَرُدُّوكُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ، فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ﴾.

خوب است ولی باید در انجام آن اهتمام و زیرکی داشت. تهدید و تقیید را دارد و به این معناست که کم‌ترین بی‌دقتی ممکن است سبب شکست در کار شود.

۱۵۰ ـ ﴿بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ، وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ﴾.

بسیار عالی است. همه‌ی فرازهای آن تأکید بر اقدام بر عمل است.

﴿بَلِ﴾: امر به انجام است.

۱۵۱ ـ ﴿سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَاناً، وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ، وَبِئْسَ مَثْوَى الظَّالِمِينَ﴾.

خیلی بد و سخت است و هیچ نتیجه و زمینه‌ی موفقیت، پیروزی و برکت ندارد و در پایان نیز نمی‌تواند از آن بیرون رود. ترک آن لازم است و برای ترک آن نیز به استخاره‌ای دیگر نیاز نیست.

این آیه تا آیه‌ی ۱۵۶ همه از جنگ، سختی، سستی، شکست، درگیری، خطا و خیانت سخن می‌گوید.

۱۵۲ ـ ﴿وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ إِذْتَحُسُّونَهُمْ بِإِذْنِهِ، حَتَّى إِذَافَشِلْتُمْ وَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ، وَعَصَيْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا أَرَاكُمْ مَا تُحِبُّونَ، مِنكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا، وَمِنكُمْ مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ، ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ، وَلَقَدْ عَفَا عَنكُمْ، وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾.

بسیار عالی است ولی حوادثی را در باطن و پنهان دارد که سبب فرود، شکست و عصیان می‌گردد و به تدریج و در روند کار خود را نشان می‌دهد؛ از این رو سنگین و سخت است. اما صدر و ذیل آیه بر نیک بودن کار دلالت دارد: ﴿وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ﴾ و ﴿وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾.

۱۵۳ ـ ﴿إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلْوُونَ عَلَى أَحَدٍ، وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أُخْرَاكُمْ، فَأَثَابَكُمْ غَمّاً بِغَمٍّ لِكَيْلَا تَحْزَنُوا عَلَى مَا فَاتَكُمْ، وَلَا مَا أَصَابَكُمْ، وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾.

خوب نیست و کاری است سنگین و سخت که نتیجه‌ای ندارد. گریز، غم، حزن، مصیبت و به اعتبار: ﴿خَبِيرٌ﴾ تهدید در آن است.

۱۵۴ ـ ﴿ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً نُعَاساً يَغْشَى طَائِفَةً مِنكُمْ، وَطَائِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ، يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ؟ قُلْ: إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ، يُخْفُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ، يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا هَاهُنَا، قُلْ لَوْكُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ، وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ، وَلِيُمَحِّصَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾.

خوب نیست؛ چرا که با افراد ناشایست درگیر می‌شود. گرفتاری، پریشانی، مصیبت، پنهان‌کاری و اختلاف دارد.

۱۵۵ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ، إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَاكَسَبُوا، وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ، إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ﴾.

خوب نیست؛ چون بازگشت و واپس گرایی، درگیری، نامردی و

تخلف در آن پیشامد می‌کند و تنها ممکن است برخی از خسارات آن جبران شود که ناچیز است و قابل اعتنا نیست و باید ترک شود.

**۱۵۶ ـ ﴿یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا، لَا تَکُونُوا کَالَّذِینَ کَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ کَانُوا غُزًّی لَوْ کَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا، لِیَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ، وَاللَّهُ یُحْیِي وَیُمِیتُ، وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِیرٌ﴾.**

خوب نیست و سبب بدبینی، گرفتاری، سختی و تهدید می‌شود و هرچه خود را از آن دور دارد بهتر است.

**۱۵۷ ـ ﴿وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ فِي سَبِیلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَیْرٌ مِمَّا یَجْمَعُونَ﴾.**

باطن آن خوب است اما ظاهر آن پر از سختی، مشکلات و نگرانی است.

**﴿خَیْرٌ مِمَّا یَجْمَعُونَ﴾**: باطن آن از ظاهر آن بهتر است.

**۱۵۸ ـ ﴿وَلَئِنْ مُتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَی اللَّهِ تُحْشَرُونَ﴾.**

بد نیست. کاری است قهری، اجباری که درگیری دارد و سخت و سنگین است، اما باطن نیکی دارد: **﴿لَإِلَی اللَّهِ تُحْشَرُونَ﴾**.

**۱۵۹ ـ ﴿فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ، وَلَوْ کُنْتَ فَظًّا غَلِیظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ، فَاعْفُ عَنْهُمْ، وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ، وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ، فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَکَّلْ عَلَی اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ یُحِبُّ الْمُتَوَکِّلِینَ﴾.**



خیلی خوب است؛ چرا که خداوند با پیغمبر خویش سخن می‌گوید و در تمامی موارد تخاطب و گفت‌وگوی خداوند با پیامبران بر حسن کار دلالت دارد. اما خالی از سختی نیست.

**﴿وَلَوْ کُنْتَ فَظًّا غَلِیظَ الْقَلْبِ﴾**: لو بر خطر، اضطراب و نگرانی دلالت دارد.

**﴿فَتَوَکَّلْ عَلَی اللَّهِ﴾**: در همه‌ی موارد توکل، به تناسب کار باید وکیل، مشاور، شریک یا مددکاری داشته باشد.

۱۶۰ـ ﴿إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ، وَإِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِنْ بَعْدِهِ، وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾.

عالی است و هیچ مشکلی ندارد و همان معنای توکل را توضیح می‌دهد.

۱۶۱ـ ﴿وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغُلَّ، وَمَنْ يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾.

خوب نیست و خیانت، زرنگی و کلاه‌برداری در آن حادث می‌شود. خیانت از گناهانی است که آثار وضعی آن حتی با توبه برداشته نمی‌شود و مانند غل و زنجیری بر گردن او تا قیامت باقی است و در آن روز خود را آشکار می‌سازد.

۱۶۲ـ ﴿أَفَمَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِنَ اللَّهِ، وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ، وَبِئْسَ الْمَصِيرُ﴾.

با توجه به دو فراز ﴿وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ﴾ و ﴿وَبِئْسَ الْمَصِيرُ﴾ موضوع آیه اهل جهنم است، از این رو، خوب نیست و باید آن را ترک کرد.

۱۶۳ـ ﴿هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ، وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ﴾.

درجات با توجه به آیه‌ی پیشین از اختلاف مرتبه سخن می‌گوید و متوسط است و نتیجه‌ی خیری در آن نیست. سختی نیز دارد. بهتر است ترک شود.

۱۶۴ـ ﴿لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ، إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولاً مِنْ أَنْفُسِهِمْ، يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ، وَيُزَكِّيهِمْ، وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ، وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾.

خیلی خوب است. اما منت، بعثت، رسالت، تلاوت، تزکیه، تعلیم و حکمت از سنگینی آن حکایت دارد. حالات متنوعی با زمینه‌هایی عالی دارد. موفقیت و نتیجه‌بخش بودن آن تضمینی و صد درصد است.

﴿وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾: تغییر و تبدیل در آن است و تأثیر بسیاری در تغییر مسیر و شکل زندگی خواهان دارد.

**۱۶۵ ـ ﴿أَوَلَمَّا أَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُمْ مِثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّى هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.**

خوب نیست و سبب وارد آمدن مصیبت، خسارت و آسیب به خواهان و دیگران می‌شود. پرخطر و مشکل دار است و باید راه دیگری را برگزینند؛ مگر آن که ضرورت ایجاب کند و به انجام آن مجبور باشد؛ مانند رفتن به جنگ، که باز خسارت خود را دارد.

**۱۶۶ ـ ﴿وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَبِإِذْنِ اللَّهِ، وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ﴾.**

درگیری، گرفتاری و آسیب در آن است و باید ترک شود.

**۱۶۷ ـ ﴿وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوِ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالاً لَاتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ لِلْكُفْرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ﴾.**

خوب نیست. کفر، نفاق، کتمان و ادعا در آن است و با افرادی مواجه می‌شود که صداقتی ندارند.

**۱۶۸ ـ ﴿الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا: لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا، قُلْ: فَادْرَءُوا عَنْ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ، إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.**

با لحاظ ﴿لَوْ﴾، موفقیت و صداقت در آن نیست و اختلاف و درگیری در آن است.

**۱۶۹ ـ ﴿وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتاً، بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ﴾.**

باطن آن خیلی خوب است، علیرغم ظاهر آن که قتل و شهادت است. ابتدا و شروعی پر مشکل دارد و سرانجام و پایانی خوش، نیک و نتیجه‌بخش که دوام و استمرار دارد.

۱۷۰ ـ ﴿فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ، وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ، أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾.

بسیار خوب است.

۱۷۱ ـ ﴿يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ، وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ﴾.

بسیار خوب است. سه آیه‌ی شریفه‌ی فوق را می‌توان یک آیه‌ی استخاره دانست که آیه‌ی مذکور نتیجه‌ی آن را بیان می‌دارد.

۱۷۲ ـ ﴿الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ، لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقَوْا أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾.

خوب است، اما مشکلات، درگیری و زحمت دارد و پر مشقت است.

۱۷۳ ـ ﴿الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ: إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ، فَاخْشَوْهُمْ، فَزَادَهُمْ إِيمَاناً، وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ، وَنِعْمَ الْوَكِيلُ﴾.

خوب است. شروع آن با مشکلات و درگیری همراه است، ولی پایان نیکی دارد.

۱۷۴ ـ ﴿فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ، لَمْ يَمْسَسْهُمْ سُوءٌ، وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ، وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ﴾.

خیلی خوب است. نعمت و فضلی در آن است که هیچ مشکل و آفت و آسیبی ندارد.

﴿وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ﴾: روند کار سالم و طبیعی است.

۱۷۵ ـ ﴿إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ، فَلَا تَخَافُوهُمْ، وَخَافُونِ، إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.

باید دید خواهان شخصیتی ضعیف دارد یا قوی، این کار برای فرد ضعیف النفس که اعتمادی به خود ندارد خوب نیست ولی برای افراد محکم، استوار و پر درایت خیلی خوب است تا بتواند از مشکلاتی که در آغاز کار او را تهدید می‌کند به سلامت بگذرد.

١٧۶ ـ ﴿وَلَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ، إِنَّهُمْ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئاً، يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظّاً فِي الْآخِرَةِ، وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾.

خوب است اما اضطراب و دلهره دارد و برای دیگران و شاید برای عموم، آسیب و زیان داشته باشد.

١٧٧ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئاً، وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.

بسیار بد است و در آن تبدیل و تحویل به ضرر و زیان وجود دارد.

١٧٨ ـ ﴿وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِأَنْفُسِهِمْ، إِنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْماً، وَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾.

خیلی بد است. ممکن است در ظاهر و در ابتدای کار، خیر و بهره‌ای برای خواهان داشته باشد، ولی زیان آن در میانه‌ی کار آشکار می‌شود و هرچه به پایان آن نزدیک‌تر می‌شود بر آن افزوده می‌گردد و ضرر و زیان آن تثبیت شده است و همواره رو به افزایش می‌باشد: ﴿لِيَزْدَادُوا إِثْماً﴾.

١٧٩ ـ ﴿مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّى يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ، وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ، وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِي مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ، فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ، وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾.

خیلی خوب است؛ اگرچه کار طولانی و دیررس است و نتیجه‌ی آن که خوب است زود به بار نمی‌نشیند و کاری است دیر بازده.

١٨٠ ـ ﴿وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ، هُوَ خَيْراً لَهُمْ، بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ، سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾.

بسیار بد است. با آن که ظاهر خوبی دارد، نتیجه‌بخش نیست و خداوند است که همه‌ی آن را از خوب و بد می‌گیرد و چیزی برای خواهان ندارد. اگر این کار شر باشد، وزر و وبال آن بر عهده‌ی خواهان می‌آید، و چنان‌چه خیر باشد، فایده‌ی آن را دیگری می‌برد.

۱۸۱ ـ ﴿لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا: إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ، سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا، وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ، وَنَقُولُ: ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ﴾.

خیلی بد است هم باور و اعتقاد آنان صحیح نیست و هم کرده‌ی آنان باطل است. بسیار بد است.

۱۸۲ ـ ﴿ذَلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيكُمْ، وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ﴾.

خوب نیست. گمراهی، پلیدی، گرفتاری، عذاب، شکست، بدبختی، فقر و فلاکت نصیب خواهان می‌شود و باید از آن دوری کرد.

۱۸۳ ـ ﴿الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عَهِدَ إِلَيْنَا أَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّى يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ، قُلْ: قَدْ جَاءَكُمْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ، وَبِالَّذِي قُلْتُمْ، فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ، إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.

خوب نیست و بهانه‌گیری، دروغ، نادرستی و خیانت در آن فراوان هست. تعلیق بر امر غیر عادی: ﴿حَتَّى يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ﴾ نشان از گره کار است و مشکلی قانونی یا اجرایی به تناسب کار پدید می‌آید و برای نمونه، می‌خواهد چاه عمیقی حفر کند به سنگ می‌خورد و نمی‌توان بر این کار حساب باز کرد.

۱۸۴ ـ ﴿فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ، جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ﴾.

بد است؛ چرا که درگیری، نارسایی و عدم موفقیت در آن هست و کاری است بدون نتیجه و بی‌اساس.

۱۸۵ ـ ﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ، وَإِنَّمَا تُوَفَّوْنَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ، وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ﴾.

﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ﴾: کاری است طبیعی که روال قانونی خود را دارد و در ابتدا، خطرات و مشکلات و زیان‌های فراوانی دارد.

﴿فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ﴾: این کار برای برخی از

افراد نتیجه‌ای خوب دارد که تشخیص آن با صاحب استخاره است، از این رو می‌توان گفت این آیه، دارای دو آیه‌ی استخاره است.

**۱۸۶ ـ ﴿لَتُبْلَوُنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذًى كَثِيراً وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ﴾.**

ابتلا، مشکل، درگیری و اختلاف در آن هست ولی پایان خوبی دارد که با صبر، حلم، بردباری و بالا بردن حس تحمل پذیری می‌توان به آن دست یافت.

**۱۸۷ ـ ﴿وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ، وَلَا تَكْتُمُونَهُ، فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ، وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَناً قَلِيلاً، فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ﴾.**

خوب نیست و انجام دادن آن خطرناک است و باید ترک شود. در آن کتمان، تخلف، فرسایش و مواجهه با افراد ناشایست پیش می‌آید و بسیار سنگین است.

**۱۸۸ ـ ﴿لَاتَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا، فَلَاتَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ، وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.**

بسیار بد است. باید ترک شود؛ چرا که وی را فریب می‌دهند و زحمت کار با خواهان است و نتیجه و بهره‌ی آن به دیگری می‌رسد و افزوده بر این، خواهان را به گرفتاری، پریشانی و ورشکستگی دچار می‌سازد.

**۱۸۹ ـ ﴿وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.**

عالی است. شایسته است این آیات به عنوان ذکر قرار گیرد؛ خواه به گاه بیداری از خواب باشد یا وقت خوابیدن. کاری است کامل و دارای سلامت، نشاط و موفقیت، قوت و قدرت.

۱۹۰ ـ ﴿إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ﴾.

خوب است. نشانه‌ی آگاهی، صحت و بزرگی است.

۱۹۱ ـ ﴿الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَاماً وَقُعُوداً، وَعَلَى جُنُوبِهِمْ، وَيَتفكَّرونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، رَبَّنَا، مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلاً، سُبْحَانَكَ، فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾.

خیلی خوب است. کار مورد نظر ملکوتی و با خیر و برکت و نتیجه بخش است و مشکلاتی دارد که برطرف می‌شود.

۱۹۲ ـ ﴿رَبَّنَا، إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ، وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾.

اگر توکل بر خداوند داشته باشد، خیلی خوب است وگرنه به او آسیب و خسارت می‌رساند.

۱۹۳ ـ ﴿رَبَّنَا، إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِياً يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ، فَآمَنَّا رَبَّنَا، فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا، وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا، وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ﴾.

بسیار عالی است. کاری است ظاهری، ایمانی که موفقیت و خیرات قهری در آن هست و ناخودآگاه و پیش‌بینی نشده سبب گشایش می‌شود و از مشکلات کار کاسته می‌گردد.

در هر موردی که خطاب دعایی باشد، گشایشی درکار وجود دارد و از مشکلات کار کاسته می‌شود.

۱۹۴ ـ ﴿رَبَّنَا، وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ، وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ، إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ﴾.

بسیار عالی است و موفقیت و سلامت در آن؛ به‌ویژه در کارهای معرفتی است.

۱۹۵ ـ ﴿فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنكُمْ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى، بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ، فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُوذُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ، وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا

الْأَنْهَارُ، ثَوَاباً مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ﴾.

بسیار عالی و پر خاصیت و پر خیرات است.

﴿رَبُّهُمْ﴾: صفت فعلی است و به این معناست که کار تحقق می‌یابد. خیر آن مطلق است ولی مشکلات زیادی دارد که می‌توان آن را پشت سر گذاشت و پایان آن بسیار عالی است.

۱۹۶ ـ ﴿لَا يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ﴾.

بد است. کار ظاهر و تبلیغات دارد اما باطن و حقیقت ندارد و نتیجه‌بخش نیست. در آن ریا، خودنمایی، فخر به دنیاداری و موفق جلوه دادن خود وجود دارد تا خواهان فریفته شود و فریب خورد.

۱۹۷ ـ ﴿مَتَاعٌ قَلِيلٌ، ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ، وَبِئْسَ الْمِهَادُ﴾.

خوب نیست؛ هرچند ظاهر داشته باشد. نتیجه‌ای ندارد و زیان بار هست.

۱۹۸ ـ ﴿لَكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلاً مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ﴾.

بسیار عالی است.

﴿اتَّقَوْا رَبَّهُمْ﴾: با توجه به این که «رب» صفت فعلی است باید گفت خواهان در کارهای خود خداوند را ملاحظه می‌کند و به گناه و معصیت نمی‌گراید.

﴿جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، خَالِدِينَ فِيهَا﴾: خیرات و برکات آن مستمر و جاری است.

۱۹۹ ـ ﴿وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ، وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ، وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلَّهِ، لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَناً قَلِيلاً، أُولَئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ، إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾.

خیلی خوب است ولی مشکل دارد و سخت است و اختلاف و درگیری نیز دارد.

﴿سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾: هرگونه محاسبه‌ای بر سخت‌گیری و سخت بودن کار دلالت دارد؛ به ویژه آن که با سرعت نیز همراه شده که به دقت مضاعف آن اشاره دارد و باید مواظب و مراقب بود و در انجام کار احتیاط لازم و ثبت و سند مورد نیاز را از دست نداد و با مشورت و اهتمام به کار پرداخت.

۲۰۰ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾.

﴿اصْبِرُوا﴾: تحمل پذیری نسبت به انجام کارهای شخصی و بردباری بر گذر از مشکلات حاصل از آن است.

﴿وَصَابِرُوا﴾: تحمل پذیری نسبت به کارها و امور مربوط به دیگران که در انجام آن سستی، کوتاهی و سهل انگاری می‌کنند و از این جهت آزار و اذیت می‌شود.

﴿وَرَابِطُوا﴾: محکم کردن ارتباط با خداوند و داشتن روابط عمومی سالم با بندگان اوست.

انجام آن عالی است؛ اگرچه به لحاظ: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ و ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ و امر به صبر، سخت و سنگین است.

# سوره‌ی نساء

۱ـ ﴿**بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، يَا أَيُّهَا النَّاسُ، اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ، وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا، وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالاً كَثِيراً وَنِسَاءً، وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ، إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيباً**﴾.

این آیه به اعتبار: ﴿**بِسْمِ اللَّهِ**﴾ خوب است اما میزان و درصد خوبی آن که با ملاحظه‌ی تمامی سوره و با احاطه به آن به دست می‌آید تنها در توان صاحب استخاره است.

﴿**يَا أَيُّهَا النَّاسُ**﴾: کار مورد نظر وسعت و گشایش دارد و انجام آن در توان هر کسی است. چگونگی کار باز و روشن است. عمومیت دارد.

﴿**الَّذِي خَلَقَكُمْ**﴾: سخن گفتن از آفرینش بر وسعت، گشایش کار، گستردگی و قدرت مانور و استقرار آن دلالت دارد.

کار بسیار خوب، باز و شادی است.

۲ـ ﴿**وَآتُوا الْيَتَامَى أَمْوَالَهُمْ، وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ، وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَى أَمْوَالِكُمْ، إِنَّهُ كَانَ حُوباً كَبِيراً**﴾.

﴿**وَآتُوا**﴾: تمامی موارد «ایتاء» خیلی خوب است.

﴿**وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ**﴾: ترک آن بد است.

۳ـ ﴿**وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَى فَانْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَى وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ، فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ، ذَلِكَ**

أَدْنَى أَلَّا تَعُولُوا﴾.

خیلی خوب است. شروع آن با مشکلاتی همراه است و نگرانی و اضطراب هم در صدر و هم در ذیل آن وجود دارد که می‌رساند کار سنگین است.

﴿خِفْتُمْ﴾: کار مورد نظر سنگین و سخت است.

۴ ـ ﴿وَآتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً، فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْساً فَكُلُوهُ هَنِيئاً مَرِيئاً﴾.

بسیار عالی است. «ایتاء»، «صدقه»، «نحلة»، «طبن» و به‌ویژه «هنیئاً مریئا» همه از خوبی و حسن کار حکایت دارد.

۵ ـ ﴿وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ قِيَاماً، وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا، وَاكْسُوهُمْ، وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلاً مَعْرُوفاً﴾.

صدر آن نهی دارد و از سفیهان و اموال سخن می‌گوید که بر گرفتاری و درگیری دلالت دارد و ذیل آن به ترک کار اشاره دارد که ترک آن خوب است و در واقع می‌گوید این کار را نکنید و کار دیگری انجام دهید.

۶ ـ ﴿وَابْتَلُوا الْيَتَامَى حَتَّى إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ، فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْداً فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ، وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافاً وَبِدَاراً أَنْ يَكْبَرُوا، وَمَنْ كَانَ غَنِيّاً فَلْيَسْتَعْفِفْ، وَمَنْ كَانَ فَقِيراً فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ، فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ، وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيباً﴾.

خیلی خوب است، اما مشکلاتی قهری دارد که برطرف می‌شود.

﴿وَابْتَلُوا﴾: اِبتلا بر گزینشی نبودن کار و رزقی بودن آن دلالت دارد.

۷ ـ ﴿لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ، وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ، نَصِيباً مَفْرُوضاً﴾.

کاری بسیار خوب است که هیچ مشکلی ندارد و منافع و بهره‌های آن متفاوت و برای افراد مختلفی است.

۸ ـ ﴿وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينُ، فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ، وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلاً مَعْرُوفاً﴾.

خیلی خوب است. قسمت، رزق و قول معروف، خوبی کار و مشکل نداشتن آن را می‌رساند. این آیه با آن که هم‌چون آیه‌ی شریفه‌ی پنجم دارای ﴿فَارْزُقُوهُمْ﴾ است، اما به اعتبار ذیل آیه با آن متفاوت است.

۹ ـ ﴿وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَافاً خَافُوا عَلَيْهِمْ، فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ، وَلْيَقُولُوا قَوْلاً سَدِيداً﴾.

خوب نیست. خطرهای زیادی خواهان را تهدید می‌کند و در آن شرط، خوف و خشیت است، بر این اساس، ترک آن بهتر است.

۱۰ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى ظُلْماً إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَاراً، وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيراً﴾.

بسیار بد است. موضوع آن فرد عاصی، گناه، حرمان، فسق و کینه است و انجام آن خطرات بسیاری دارد و ترک آن لازم است.

۱۱ ـ ﴿يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنْثَيَيْنِ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ فَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعاً فَرِيضَةً مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيماً حَكِيماً﴾.

توصیه، تقسیم ارث، وراثت که احکام گوناگون و بسیاری دارد در آن هست که بر شلوغی کار دلالت دارد و نه بر سنگینی آن. کار مورد نظر عمومی، مستمر و گشاده است. طولانی بودن آیه را نباید از نظر دور داشت که به سنگین و زمان‌بر بودن کار اشاره دارد. خوب است.

۱۲ ـ ﴿وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ، فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمُ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْنَ، مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِينَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ، وَلَهُنَّ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْتُمْ

إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ، فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُمْ، مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ، وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ كَلَالَةً أَوِ امْرَأَةٌ وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ، فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَى بِهَا أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَارٍّ وَصِيَّةً مِنَ اللَّهِ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ﴾.

با توجه به تنوع موضوعات آن، خیلی شلوغ است ولی سنگین نیست. انجام آن خوب است.

۱۳ ـ ﴿تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ، وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، خَالِدِينَ فِيهَا، وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾.

خیلی خوب است. شلوغی ندارد. شاید کار خواهان به ازدواج منجر شود یا فرزندان صالحی بیابد و خلاصه بر نتیجه‌ی کار دلالت دارد.

۱۴ ـ ﴿وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَاراً، خَالِداً فِيهَا، وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾.

خیلی بد است و سبب حرمان می‌شود.

۱۵ ـ ﴿وَاللَّاتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَائِكُمْ، فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةً مِنْكُمْ، فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّى يَتَوَفَّاهُنَّ الْمَوْتُ، أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلاً﴾.

﴿الْفَاحِشَةَ﴾: آبروریزی و لکه‌دار شدن حیثیت خواهان در آن پیش می‌آید.

خیلی بد است. این کار به شکست می‌انجامد و چه بسا که سبب مرگ وی شود.

۱۶ ـ ﴿وَاللَّذَانِ يَأْتِيَانِهَا مِنْكُمْ فَآذُوهُمَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا، إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّاباً رَحِيماً﴾.

خوب نیست گرچه پایان آن نوعی سبک‌باری را دارد.

۱۷ ـ ﴿إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ، ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ، فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ، وَكَانَ اللَّهُ عَلِيماً حَكِيماً﴾.

بد نیست و متوسط است. گرفتاری و مشکلاتی دارد که زشت و ناپسند نیست.

﴿التَّوْبَةُ﴾: بر وجود گرفتاری و مشکلی که ناپسند نیست دلالت دارد.

۱۸ ـ ﴿وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ، قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْآنَ، وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ، أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَاباً أَلِيماً﴾.

خیلی بد است. باید توجه داشت این آیه می‌فرماید: (لَيْسَتِ التَّوْبَةُ﴾؛ یعنی موضوع توبه را نفی می‌کند، از این رو نباید آن را متوسط دانست.

۱۹ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرْهاً، وَلَاتَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا آتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ، وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ، فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئاً وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْراً كَثِيراً﴾.

انجام آن خوب نیست.

با توجه به فراز اخیر این آیه، اگر خواهان به استخاره عمل نکرد و آن را انجام داد، باید کار را در میانه‌ی آن رها نکند و آن را تا پایان انجام دهد، شاید برخی از ضررهای آن جبران شود.

۲۰ ـ ﴿وَإِنْ أَرَدْتُمُ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍ وَآتَيْتُمْ إِحْدَاهُنَّ قِنْطَاراً فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئاً، أَتَأْخُذُونَهُ بُهْتَاناً وَإِثْماً مُبِيناً﴾.

﴿اسْتِبْدَالَ﴾: تغییری است ناشی از طبیعت و دست تقدیر در آن دخالت دارد و نه اراده‌ی آدمی.

در انجام هر کاری باید به طبیعت و تقدیر آن کار تن داد و نباید به اراده‌ی خود اصرار و امتنانی داشت یا پیوسته برای انجام هر کاری استخاره نمود تا بتواند بهترین اراده‌ی خود را اعمال دارد. ممکن است

خواست طبیعت با آن همراه شود و به نتیجه رسد و ممکن است چنین نشود، بر این اساس، باید توکل نمود و نذر، صدقه و فعل خیری داشت.

کار مورد نظر سخت و سنگین است و خیلی خوب نیست و باید در آن صبر و حوصله داشت و بی‌تابی ننمود.

**۲۱ ـ ﴿وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ، وَأَخَذْنَ مِنكُمْ مِيثَاقاً غَلِيظاً﴾.**

خیلی بد است.

﴿**كَيْفَ**﴾: خیلی سنگین است و حکم لای نهی به اضافه‌ی تهدید را دارد. البته در نتیجه‌گیری نهایی باید دید چیزی هست که آن را به جوازکار تنزل بخشد یا خیر؟

﴿**أَخَذْنَ مِنكُمْ مِيثَاقاً غَلِيظاً**﴾: ترک عهد و میثاق است که ناجوان‌مردی، سبک‌سری، کار غیر عاقلانه، زیاده‌روی و زیاده‌خواهی را می‌رساند.

**۲۲ ـ ﴿وَلَا تَنكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ، إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتاً، وَسَاءَ سَبِيلاً﴾.**

خوب نیست و ترک آن لازم است و نمی‌شود برای ترک آن استخاره کرد.

﴿**مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ**﴾: کاری است تکراری، دارای مشکل، از پیش مانده، غیر عادی که به ماجراجویی می‌ماند.

**۲۳ ـ ﴿حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ، وَبَنَاتُكُمْ، وَأَخَوَاتُكُمْ، وَعَمَّاتُكُمْ، وَخَالَاتُكُمْ، وَبَنَاتُ الْأَخِ، وَبَنَاتُ الْأُخْتِ، وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ، وَأَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرَّضَاعَةِ، وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ، وَرَبَائِبُكُمُ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ اللَّاتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ، فَإِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ، وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ، وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ، إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُوراً رَحِيماً﴾.**

خوب نیست و بهتر است ترک شود. چیزی جز محدودیت، گرفتاری

و پریشانی ندارد. ممکن است با بستگان و آشنایان خود درگیر شود. البته، نقاط مثبتی چون: «**أُمَّهَاتُكُمْ**»، «**وَرَبَائِبُكُمُ**» و «**غَفُوراً رَحِيماً**» در آن است، اما شدت درگیری آن چنان زیاد است که به ترک آن توصیه می‌شود.

۲۴ ـ «**وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ، وَأُحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَلِكُمْ أَنْ تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ، فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً، وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ، إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيماً حَكِيماً**».

خیلی خوب است. کاری است مقدس، متشخص، شیرین، زیبا و تمیز که استمتاع و بهره‌دهی دارد.

۲۵ ـ «**وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلاً أَنْ يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ، فَمِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتَيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ، وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ، فَانْكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ، وَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ، مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسَافِحَاتٍ، وَلَا مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ، فَإِذَا أُحْصِنَّ فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ، ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ، وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ، وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ**».

خوب است، اما با توجه به بلندی آیه، کار مورد نظر فرسایشی و سخت است، از این رو نباید بدون آگاهی و آمادگی به آن وارد شد. بله، صاحب استخاره این توان را دارد که با احاطه‌ی خویش بر آیه، بخشی از آن را به عنوان آیه‌ی استخاره بر گزینند.

۲۶ ـ «**يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ، وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ، وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ**».

خیلی عالی است. در هر موردی که از اراده‌ی خدا سخن رود، انجام آن کار شایسته و آبرومند است.

۲۷ ـ ﴿وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ، وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مَيْلاً عَظِيماً﴾.

بسیار خوب است، اما باید سعی و تلاش داشته باشد از خلاف، حیله و خدعه بپرهیزد.

۲۸ ـ ﴿يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ، وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفاً﴾.

انجام آن خوب است؛ اگرچه سستی و ضعف خود را دارد و کار وی عظیم و محکم نیست.

۲۹ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ، وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ، إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيماً﴾.

خیلی عالی است. تلاش و زندگی در آن هست ولی باید مواظب بود آلوده به حرام نشود و به سبب عنوان کردن از چند موضوع متفاوت، کار مورد نظر سنگین است.

۳۰ ـ ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَاناً وَظُلْماً فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَاراً، وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيراً﴾.

خیلی بد است و باید ترک شود.

۳۱ ـ ﴿إِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ، وَنُدْخِلْكُمْ مُدْخَلاً كَرِيماً﴾.

کاری پاک و مقدس است که خیری ارفاقی و آسایش و آرامشی قهری و غیر کسبی دارد، بر این اساس، عالی است. نیاز به نیت سالم دارد.

۳۲ ـ ﴿وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ، لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا اكْتَسَبُوا، وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا اكْتَسَبْنَ، وَاسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ، إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيماً﴾.

خیلی خوب است در صورتی که خواهان فردی‌آز اداندیش‌و غیرمتعصب و باز باشد نه سختگیر که در غیر این حال برای وی مناسب و مفید نیست.

۳۳ ـ ﴿وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَالِيَ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَانُكُمْ، فَآتُوهُمْ نَصِيبَهُمْ، إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيداً﴾.

خیلی خوب است. برکار چیره و محیط است.

۳۴ ـ ﴿الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ، بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ، وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ، فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ، وَاللَّاتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ، وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ، وَاضْرِبُوهُنَّ، فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلاً، إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيّاً كَبِيراً﴾.

بسیار خوب است. با توجه به یادکرد از: ﴿النِّسَاءِ﴾ کار شیرین و دلپذیر و خوشایندی است. در آن تبدل و تغییر پذیری است. درگیری نیز دارد.

۳۵ ـ ﴿وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَماً مِنْ أَهْلِهِ وَحَكَماً مِنْ أَهْلِهَا، إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحاً يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا، إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيماً خَبِيراً﴾.

شروع آن سخت و پایان آن خوب است.

﴿شِقَاقَ﴾: مشکلات و سختی‌هایی دارد.

۳۶ ـ ﴿وَاعْبُدُوا اللَّهَ، وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئاً، وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَاناً، وَبِذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ، وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَى، وَالْجَارِ الْجُنُبِ، وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ، وَابْنِ السَّبِيلِ، وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ، إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالاً فَخُوراً﴾.

در این کار مشکلات، گرفتاری، پریشانی، انحراف و ظلم برای طرف مقابل خواهان اقتضا و زمینه دارد و وی مظلوم و ستمدیده واقع می‌شود، از این رو اگر خواهان فردی مؤمن است که رعایت حال ضعیفان را دارد انجام آن برای وی خوب است؛ چرا که به کسی ظلم روا نمی‌دارد و از عوارض آن مصون می‌ماند، اما در صورتی که وی خود نگه‌دار نیست، باید آن را ترک کند.

۳۷ ـ ﴿الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ، وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَاباً مُهِيناً﴾.

خوب نیست. با افرادی خبیث و خودخواه که همه چیز را برای خود

می‌خواهند و نسبت به بذل کمالات و علوم و تخصص یا اموال خویش بذلی ندارند و انحصارگرا می‌باشند رو به‌رو می‌شود.

۳۸ ـ ﴿وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ، وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ، وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِيناً فَسَاءَ قَرِيناً﴾.

از انفاق سخن به میان آمده، پس اصل عمل خیر است ولی کار مورد نظر امری معنوی نیست؛ به این معنا که حُسن فعلی دارد ولی حُسن فاعلی ندارد، از این رو خوب نیست.

۳۹ ـ ﴿وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ، وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيماً﴾.

این کار نتیجه‌بخش نیست.

۴۰ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ، وَإِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفْهَا، وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْراً عَظِيماً﴾.

شک و شبهه‌ای در آن پیش نمی‌آید و کار مورد نظر سنگین و سخت است و عوارض و پی‌آمدهایی دارد. خیراتی قهری نیز دارد. انجام آن خوب است.

۴۱ ـ ﴿فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ، وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيداً﴾.

خیلی خوب است. شهادت و گواهی نشانه‌ی باز بودن و عاقبت خیر است، اما با توجه به ﴿فَكَيْفَ﴾ که نهی همراه با تهدید است مشکلاتی در کار ظاهر می‌شود که خود را زود نشان می‌دهد، از این رو سنگین و سخت است و به لحاظ وجود شهادت و گواهی است که می‌توان آن را انجام داد.

۴۲ ـ ﴿يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا، وَعَصَوُا الرَّسُولَ، لَوْ تُسَوَّى بِهِمُ الْأَرْضُ، وَلَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثاً﴾.

خوب نیست: چون دشمنی، درگیری، ناراحتی، ملاحظه‌ی رفیق و آشنایان و پارتی بازی در آن است و کار به هیچ وجه پاک و طیب نیست؛ چرا که می‌فرماید: ﴿لَوْ تُسَوَّى بِهِمُ الْأَرْضُ﴾.

۴۳ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى، حَتَّى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ، وَلَا جُنُباً إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ، حَتَّى تَغْتَسِلُوا، وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيداً طَيِّباً، فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ، إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوّاً غَفُوراً﴾.

﴿لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ﴾: مشکلات و سختی‌هایی فراوان در روند این کار پیش می‌آید اما انجام آن اشکال ندارد. البته، با توجه به مقید بودن آن، در صورت پیشامد ضرورت، اگر کسی مایل به انجام آن شود باید همت و توکل داشته باشد.

۴۴ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيباً مِنَ الْكِتَابِ يَشْتَرُونَ الضَّلَالَةَ وَيُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ﴾.

خوب نیست. ﴿أَلَمْ تَرَ﴾، ﴿الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيباً مِنَ الْكِتَابِ﴾ و ﴿وَيُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ﴾ که کفران نعمت و تغییر دادن راه هدایت و مسیر درستی و گمراه کردن انسان‌ها در آن است و می‌خواهد علایم راهنمایی را تغییر جهت دهد.

۴۵ ـ ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ، وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيّاً، وَكَفَى بِاللَّهِ نَصِيراً﴾.

خیلی خوب است. ظاهر آن سخت و مشکل زاست ولی پایان بسیار خوبی دارد. آمدن دو ﴿وَكَفَى﴾ به این معناست که خداوند به صورت مضاعف و دو برابر از خواهان حمایت می‌کند.

۴۶ ـ ﴿مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ، وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا، وَاسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ، وَرَاعِنَا لَيّاً بِأَلْسِنَتِهِمْ، وَطَعْناً فِي الدِّينِ، وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا، وَاسْمَعْ وَانْظُرْنَا لَكَانَ خَيْراً لَهُمْ وَأَقْوَمَ، وَلَكِنْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ، فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلاً﴾.

بسیار بد است و نتیجه‌ای ندارد. با افراد حیله‌گر و هفت خط رو به‌رو می‌شود که ظاهر ساز، خوش زبان، خوش برخورد و بد باطن و زیان بار

هستند و این آیه از نزدیک شدن به آنان بسیار هشدار می‌دهد و در این جهت کم‌تر می‌توان مانند آن را یافت. آنان آگاه و دانا هستند و عالمانه و عامدانه حیله‌گری می‌کنند، از این رو خیلی سخت تغییر می‌کنند.

**۴۷ ـ ﴿یَا أَیُّهَا الَّذِینَ أُوتُوا الْکِتَابَ، آمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقاً لِمَا مَعَکُمْ، مِنْ قَبْلِ أَنْ نَطْمِسَ وُجُوهاً، فَنَرُدَّهَا عَلَى أَدْبَارِهَا، أَوْ نَلْعَنَهُمْ کَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ، وَکَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولاً﴾.**

خوب است، اما از مشکلات و گرفتاری خالی نیست، با این وجود، انجام شدنی است: **﴿وَکَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولاً﴾**.

**۴۸ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا یَغْفِرُ أَنْ یُشْرَکَ بِهِ، وَیَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِکَ لِمَنْ یَشَاءُ، وَمَنْ یُشْرِکْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَى إِثْماً عَظِیماً﴾.**

خوب نیست و پایان خوشی ندارد.

**﴿لَا یَغْفِرُ﴾**: سخت‌گیری تمام است.

**۴۹ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِینَ یُزَکُّونَ أَنْفُسَهُمْ، بَلِ اللَّهُ یُزَکِّی مَنْ یَشَاءُ، وَلَا یُظْلَمُونَ فَتِیلاً﴾.**

خوب نیست و ظاهر سازی در آن است و باطنی ندارد.

**۵۰ ـ ﴿انْظُرْ کَیْفَ یَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْکَذِبَ، وَکَفَى بِهِ إِثْماً مُبِیناً﴾.**

خوب نیست.

**۵۱ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِینَ أُوتُوا نَصِیباً مِنَ الْکِتَابِ، یُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ، وَیَقُولُونَ لِلَّذِینَ کَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَى مِنَ الَّذِینَ آمَنُوا سَبِیلاً﴾.**

بسیار بد است؛ به ویژه آن که افزوده بر اهل کتاب، از جبت و طاغوت نیز سخن می‌گوید.

**۵۲ ـ ﴿أُولَئِکَ الَّذِینَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ، وَمَنْ یَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِیراً﴾.**

لعن پرودگار در آن است؛ به ویژه لعن دوم آن که هم خاص است و هم مانند مطاوعه و اثرپذیری، تحقق یافته است. بسیار بد است.

﴿**لَعَنَهُمُ اللَّهُ**﴾: این کار گناه کبیره و در ردیف قتل، غارت و خیانت است. هم‌چنین ابتر و بی‌نتیجه است.

﴿**فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيراً**﴾: شکست و نابودی آن حتمی است و هیچ کس نمی‌تواند او را یاری و نصرت کند.

**۵۳ـ ﴿أَمْ لَهُمْ نَصِيبُ مِنَ الْمُلْكِ، فَإِذاً لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيراً﴾.**

خوب نیست. کار مورد نظر سود، بهره و خیری دارد که چون به خواهان برسد و وی بر آن چیره شود، همه را از آن محروم می‌کند. با آن که نصیب و مُلک دارد، ولی: ﴿**فَإِذاً لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيراً**﴾: موفقیت خواهان و به نتیجه رسیدن کار همان و شکست و حرمان وی نیز همان.

**۵۴ـ ﴿أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ، فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ، وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكاً عَظِيماً﴾.**

بسیار خوب است.

﴿**يَحْسُدُونَ**﴾: درگیری با افراد آلوده، نگرانی، پریشانی، اذیت و آزار دارد. حسد همان بیماری‌ها و مشکلات اخلاقی، روانی، اجتماعی است. به صورت کلی هرگاه یکی از مشتقات حسد در آیه بیاید و متعلق آن کمالات و موفقیت باشد، انجام آن کار خوب است؛ چرا که انسانی که موفق و پیروز می‌شود و بلندی مرتبه پیدا می‌کند، مورد حسد واقع می‌شود. حسد همواره در انسان‌های ضعیفی که نمی‌توانند به متعلق حسد دست یابند دیده می‌شود.

**۵۵ـ ﴿فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ بِهِ، وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ، وَكَفَى بِجَهَنَّمَ سَعِيراً﴾.**

خیلی بد و خطرناک است.

**۵۶ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَاراً، كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُوداً غَيْرَهَا، لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ، إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزاً حَكِيماً﴾.**

خیلی بد است. این کار جز شکست، عقب‌ماندگی و حرمان چیزی ندارد.

﴿كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُوداً غَيْرَهَا﴾: همه‌ی تلاش‌های خواهان بی‌نتیجه می‌ماندو باید آن را در هر مرحله‌ای که هست رها کند، به این معنا که اگر ازدواج نموده باید همسرش را طلاق دهد، چنان‌چه با کسی شریک شده است، باید از او جدا شود، اگر کاسبی نموده باید آن را تعطیل کند و هرگونه تلاشی برای ادامه‌ی روند فعلی راه به جایی نمی‌برد و جز عذاب بیش‌تر برای او حاصلی ندارد.

**۵۷ ـ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلّاً ظَلِيلاً﴾.**

بسیار عالی است. نقد، شفاف، راحت و با آرامش و طمأنینه است. برای ازدواج و تحصیل علم بسیار مناسب است.

﴿**وَنُدْخِلُهُمْ ظِلّاً ظَلِيلاً**﴾: آرامش می‌آورد. نباید آرامش‌ها و زاد خیر خود را به بحران‌ها و شر با تصمیم‌گیری برای خود و نادیده‌گرفتن خواسته‌های الهی تحویل برد.

**۵۸ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَى أَهْلِهَا، وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ، إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ، إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعاً بَصِيراً﴾.**



بسیار عالی است؛ چرا که امانت، حکم و عدل در آن است.

**۵۹ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ، وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ، فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ، إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلاً﴾.**

خیلی خوب است.

﴿**أَطِيعُوا اللَّهَ**﴾: بسیار سنگین است.

﴿**فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ**﴾: نزاع و درگیری آن نیز به خداوند باز می‌گردد و درگیری آن نیز شیرین است.

۶۰ـ ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ، يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ، وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ، وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالاً بَعِيداً﴾.

خیلی بد است. ﴿أَلَمْ تَرَ﴾ تهدید و ﴿الطَّاغُوتِ﴾ گرفتاری و ﴿يُرِيدُ الشَّيْطَانُ﴾ خواست و ارادهی شیطان و گمراهی، ظلم، جور و ستم است.

۶۱ـ ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ، رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُوداً﴾.

بسیار بد است و در آن نفاقی است که قرب دینی دارد.

۶۲ـ ﴿فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ، ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ، إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَاناً وَتَوْفِيقاً﴾.

خوب نیست و گرفتاری و اجبار در آن هست و ناچار میشود مشکلات و گرفتاریهای آن را بپذیرد. البته در صورتی که احسان خداوند شامل وی شود، پایان آن خوب است.

۶۳ـ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ، فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ، وَعِظْهُمْ، وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلاً بَلِيغاً﴾.

بسیار بد است. باید آن را ترک کرد.

۶۴ـ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ، وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ، وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ، لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّاباً رَحِيماً﴾.

خوب است ولی مشکلات، گرفتاری، ستمدیدگی و سختیهایی دارد که در نهایت برطرف میشود.

۶۵ـ ﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ، ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجاً مِمَّا قَضَيْتَ، وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيماً﴾.

خوب است. بحث معاهده و قضاوت است، بر این اساس، کاری است سخت که گرفتاری و درگیری دارد ولی مشکلساز نیست.

۶۶ـ ﴿وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنِ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوِ اخْرُجُوا مِنْ دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ، وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْراً لَهُمْ، وَأَشَدَّ تَثْبِيتاً﴾.

بسیار سنگین، خطرناک و پر زحمت است و با آن که اگر خواهان بتواند آن را به پایان برساند خوب است، ولی انجام آن بعید است و درصد موفقیت آن خیلی اندک است.

۶۷ـ ﴿وَإِذاً لَآتَيْنَاهُمْ مِنْ لَدُنَّا أَجْراً عَظِيماً﴾.

بسیار خوب است. کاری است کوتاه و زودبازده که موفقیت آن فوری و نتیجه‌ی آن قطعی است و هیچ مشکلی نیز ندارد.

۶۸ـ ﴿وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطاً مُسْتَقِيماً﴾.

همانند آیه‌ی پیشین، شیرین، گوارا و زود بازده است.

۶۹ـ ﴿وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ، مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ، وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقاً﴾.

﴿وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ﴾: اطاعت بر حسن کار دلالت دارد ولی سخت و سنگین است. این کار جمعی و ماندگار است و ظاهر و باطن آن خیلی خوب است.

۷۰ـ ﴿ذَلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ، وَكَفَى بِاللَّهِ عَلِيماً﴾.

خیلی خوب است؛ خواه ادامه و ذیل آیه‌ی پیشین گرفته شود یا آیه‌ی مستقل لحاظ شود.

۷۱ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، خُذُوا حِذْرَكُمْ، فَانْفِرُوا ثُبَاتٍ، أَوِ انْفِرُوا جَمِيعاً﴾.

کاری سخت، سنگین و خسته کننده است که با فراز و نشیب و برد و باخت و شکست و پیروزی همراه است: ﴿فَانْفِرُوا ثُبَاتٍ، أَوِ انْفِرُوا جَمِيعاً﴾، اما احتمال موفقیت آن بالاست و انجام آن خوب است.

۷۲ـ ﴿وَإِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ لَيُبَطِّئَنَّ، فَإِنْ أَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَالَ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ، إِذْ لَمْ أَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيداً﴾.

خوب نیست. خیلی سخت و سنگین است و مشکلات و ناهمواری و

شکست دارد. هرگاه ادعایی در آیه‌ای طرح می‌شود، بدون قرینه نمی‌توان آن را کاری موفق دانست. بد آموزی و ضد ارزش نیز در آن هست.

**۷۳ ـ ﴿وَلَئِنْ أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَنْ لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ، يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ، فَأَفُوزَ فَوْزاً عَظِيماً﴾.**

سخت، سنگین و دیربازده است ولی پایان آن بسیار عالی و خوش هست، اما بهتر است خواهان در صورتی که می‌تواند راه دیگری برای انجام آن برگزیند و تغییر روش دهد.

**۷۴ ـ ﴿فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ، وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْراً عَظِيماً﴾.**

خوب نیست. خیلی سخت و خطرناک است و درگیری دارد، اما با این وجود، از لحاظ معنوی و نه دنیایی خیلی خوب است، اما برای غالب افراد مناسب نیست و خواهان خود را می‌طلبد، از این رو، باید بیش‌تر افراد را از آن پرهیز داد.

**۷۵ ـ ﴿وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ، الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا، وَاجْعَل لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيّاً، وَاجْعَل لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيراً﴾.**

خوب نیست. به لحاظ مقاتله و جنگ بسیار سخت و سنگین است و احتمال مرگ و کشته شدن در آن وجود دارد. پرهیز از آن لازم است، مگر برای کسی که چنان توانمند باشد که بتواند از مشکلات آن در گذرد.

**۷۶ ـ ﴿الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ، فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ، إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفاً﴾.**

این آیه از بحث مستضعفان خارج می‌شود. انجام آن خوب است و مشکلات آن ظاهری و گذراست و زود رفع می‌شود. ترک آن نیز خیلی بد است و حرمان، پریشانی و گرفتاری می‌آورد.

**۷۷ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ: كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ، وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَآتُوا الزَّكَاةَ، فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ، أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً، وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ، لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ، قُلْ: مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ، وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَى، وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلاً﴾.**

بسیاری از ضعف‌ها، گمراهی‌ها و بی‌ایمانی‌ها برای ترس است. فرد ترسو در هر زمینه‌ای که وارد شود، محافظه‌کار شده و لحاظ مردم و اطرافیان را دارد و آن کار را به ناسامانی می‌کشد.

کار مورد نظر سنگین است و مشکلات و درگیری دارد، اما باطن بسیار خوبی دارد ولی چون نوع مردم در پی منافع و زندگی دنیوی خود هستند، باید به چنین افرادی گفت استخاره‌ی آن بد است، مگر برای اهل آن که اندک پیش می‌آید، و برای چنین شخصی شهادت در پایان کار است و سختی‌ها و تهدیدها و تکلیف‌های بسیار از آن می‌بینند.

**۷۸ ـ ﴿أَيْنَمَا تَكُونُوا يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ، وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُشَيَّدَةٍ، وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ، قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، فَمَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثاً﴾.**

خوب نیست. از مرگ و مردن سخن می‌گوید. سنگین، پیچیده و همراه با درگیری است و باید از خیر باطنی آن گذشت و این کار پر دردسر را رها ساخت.

**۷۹ ـ ﴿مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ، وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ، وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولاً، وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيداً﴾.**

مشکلات و سختی دارد و ممکن است به شکست بینجامد و باید با احتیاط و دقت ویژه آن را انجام داد و در این مسیر، کسی نیز مددکار وی نیست.

۸۰ـ ﴿مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظاً﴾.

خیلی سنگین و پر از مشکل و خطر است و اگر در روند کار آسیبی به خواهان برسد، کسی از وی حمایت نخواهد کرد. ترک آن خوب است اما انجام آن با حفظ احتیاط و مراقبت و هوشمندی بد نیست.

۸۱ـ ﴿وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ، فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ، وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ، فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ، وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ، وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلاً﴾.

سخت و سنگین است و در آن درگیری وجود دارد، ترک آن بهتر است و انجام دادن آن بد نیست، اما به آفات، بلایا و آسیب‌های آن گرفتار می‌شود.

۸۲ـ ﴿أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ، وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافاً كَثِيراً﴾.

کار از روی عدم تدبیر انجام می‌شود و نتیجه‌ای ندارد. اختلاف و درگیری دارد و انجام آن خوب نیست و باید ترک شود.

۸۳ـ ﴿وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوِ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ، وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ، لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ، وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلاً﴾.

خوب اما به دلیل پاره‌ای مشکلات، سنگین است و فضل آن مشروط و لولایی است و معلوم نیست بهره‌ی چه کسی می‌گردد، از این رو ترک آن خوب است، اما انجام دادن آن بد نیست.

۸۴ـ ﴿فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسَكَ، وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ، عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكُفَّ بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا، وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْساً وَأَشَدُّ تَنْكِيلاً﴾.

خوب نیست چون قتل و تکلیف در آن آمده و پایان آن نیز از شدت عمل سخن گفته شده، که در این صورت خواهان با ضعف و کمبود مواجه می‌شود و نمی‌تواند کار را به سامان و نتیجه برساند.

۸۵ـ ﴿مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا، وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا، وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقِيتاً﴾.

خوب است، چرا که شفاعت دارد. البته خوبی آن به اعتبار یادکرد از گناه، مشروط است و بهتر است نخست صدقه و خیراتی بدهد، سپس آن را انجام دهد.

۸۶ـ ﴿وَإِذَا حُيِّيتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا، أَوْ رُدُّوهَا، إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيباً﴾.

خیلی خوب است. مبارک است و مشکلی ندارد و پایان آن ضرری ندارد؛ هرچند سود قابل توجهی نیز ندارد. ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيباً﴾: حساب سختی کار را می‌رساند.

۸۷ـ ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، لَا رَيْبَ فِيهِ، وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثاً﴾.

خوب است و ترک آن بد است. باطن آن از ظاهر آن بهتر است؛ چرا که گردآوری تا دامنه‌ی قیامت امری سخت است.

۸۸ـ ﴿فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِئَتَيْنِ، وَاللَّهُ أَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا، أَتُرِيدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ، وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلاً﴾.

بسیار بد است.

﴿فَمَا لَكُمْ﴾: تهدید آن بسیار است.

هدایت و گمراهی امری مشاعی است و از علل خود تأثیر می‌پذیرد و انسان تنها باید حسب تکلیف و وظیفه‌ی خود عمل کند و نتیجه بخشی آن در پرتو قانون مشاعی بودن کردار است و به آن نظام مرتبط می‌باشد.

۸۹ـ ﴿وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً، فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّى يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ، فَإِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ، وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ،

وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيّاً، وَلَا نَصِيراً﴾.

نهی دارد و باید ترک شود. نتیجه‌ای ندارد؛ چرا که به بی‌پناهی مبتلا می‌گردد.

۹۰ ـ ﴿إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ، أَوْ جَاءُوكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَنْ يُقَاتِلُوكُمْ، أَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ، وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ، فَلَقَاتَلُوكُمْ، فَإِنِ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ، وَأَلْقَوْا إِلَيْكُمُ السَّلَمَ، فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلاً﴾.

با توجه به استثنا، کاری است سخت و سنگین که مشکلات و درگیری فراوانی دارد. خوب است آن را ترک کند؛ هرچند انجام آن بد نیست.

۹۱ ـ ﴿سَتَجِدُونَ آخَرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ، وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ، كُلَّ مَا رُدُّوا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا فِيهَا، فَإِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُوا إِلَيْكُمُ السَّلَمَ وَيَكُفُّوا أَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ، وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ، وَأُولَئِكُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَاناً مُبِيناً﴾.

چیزی جز سختی ندارد و سنگین است ولی منافع و خیراتی دارد. با توجه به فراوانی مشکلات آن، بهتر است ترک شود.

می‌توان برای این کار به تغییر در شیوه، یا در وقتی دیگر یا با نیتی دیگر و به صورت کلی با تغییر در یکی از جهات و حیثیات آن استخاره‌ای دیگر گرفت و چنان‌چه خوب آید، آن را به گونه‌ی یادشده انجام داد.

۹۲ ـ ﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِناً إِلَّا خَطَأً، وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِناً خَطَأً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ، إِلَّا أَنْ يَصَّدَّقُوا، فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ، وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ، فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ، تَوْبَةً مِنَ اللَّهِ، وَكَانَ اللَّهُ عَلِيماً حَكِيماً﴾.

خوب نیست. قتل و آزاد سازی بنده: ﴿فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ﴾ چیزی جز خطر

و خسارت نیست و در پایان نیز به لحاظ دیه: «دِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ» باید تاوان بدهد.

۹۳ ـ «وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِناً مُتَعَمِّداً فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ، خَالِداً فِيهَا، وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ، وَلَعَنَهُ، وَأَعَدَّ لَهُ عَذَاباً عَظِيماً».

باید ترک شود. بسیار خطرناک است و ممکن است به قتل، بهتان و تهمت دچار شود و آبرو و دین کسی به مخاطره افتد. مراد از قتل تنها کشتن فیزیکی نیست و ترور شخصیت و ریختن آبرو و زدن بهتان را نیز در بر می‌گیرد.

۹۴ ـ «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا، وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْقَى إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِناً، تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٌ، كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ، فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ، فَتَبَيَّنُوا، إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيراً».

با آن که ظاهر آیه ممکن است مشکلاتی داشته باشد ولی باطن خوب و نیکی دارد و خیلی خوب است.

«ضَرَبْتُمْ»: نشان از باز و گسترده بودن آن است.

«فَتَبَيَّنُوا»: در کار آزادی عمل وجود دارد؛ به این معنا که کار به هر صورت که انجام شود، مشکلات آن برطرف می‌گردد.

۹۵ ـ «لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ، فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً، وَكُلّاً وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى، وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْراً عَظِيماً».

خیلی خوب است. تلاش و کوشش و زحمت بسیار می‌طلبد و برای فرد تنبل مناسب نیست.

۹۶ ـ «دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً، وَكَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً».

بسیار عالی است.

۹۷ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلاَئِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ؟ قَالُوا: كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ. قَالُوا: أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا، فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ، وَسَاءَتْ مَصِيراً﴾.

از بازخواست و استضعاف و عذاب سخن می‌گوید و خوب نیست. این آیه می‌فرماید به صورت غالبی افراد تنبل و هوس مدار هستند که به استضعاف کشیده می‌شوند و تنها به خوشامد نفس خویش می‌اندیشند. این کار نتیجه‌ای جز زیان، شکست و ورشکستگی ندارد.

۹۸ ـ ﴿إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ، لاَ يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً، وَلاَ يَهْتَدُونَ سَبِيلاً﴾.

این آیه به معرفی استضعاف واقعی می‌پردازد. خوب نیست.

۹۹ ـ ﴿فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ، وَكَانَ اللَّهُ عَفُوّاً غَفُوراً﴾.

خوب نیست، مگر آن که به انجام آن مجبور باشد.

۱۰۰ ـ ﴿وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاغَماً كَثِيراً وَسَعَةً، وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِراً إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ، وَكَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً﴾.

شروعی سخت دارد که تغییر حالت گذشته و مهاجرت است ولی پایان آن خوش است. انجام آن خیلی خوب است.

۱۰۱ ـ ﴿وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلاَةِ، إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا، إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوّاً مُبِيناً﴾.

درگیری و زحمت بسیار دارد. بهتر است ترک شود؛ اگرچه انجام آن بد نیست.

۱۰۲ ـ ﴿وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلاَةَ فَلْتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ، وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ، فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ وَرَائِكُمْ، وَلْتَأْتِ طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ، وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ

أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً، وَلاَ جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أَذًى مِنْ مَطَرٍ، أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ، وَخُذُوا حِذْرَكُمْ، إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَاباً مُهِيناً﴾.

باید به بلندی آیه توجه داشت و نیز از نماز خوف و جنگ سخن به میان می‌آید که سنگینی و خطرناک بودن کار مورد نظر و درگیری و مصیبت زا بودن آن را می‌رساند.

۱۰۳ ـ ﴿فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلاَةَ فَاذْكُرُوا اللَّهَ قِيَاماً وَقُعُوداً، وَعَلَى جُنُوبِكُمْ، فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلاَةَ، إِنَّ الصَّلاَةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَاباً مَوْقُوتاً﴾.

خوب است.

۱۰۴ ـ ﴿وَلاَ تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ، فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ، وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لاَ يَرْجُونَ، وَكَانَ اللَّهُ عَلِيماً حَكِيماً﴾.

خوب است ولی مشقت، رنج و زحمت را می‌طلبد و مشکلات دارد اما به موفقیت می‌رسد: ﴿وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لاَ يَرْجُونَ﴾.

۱۰۵ ـ ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ، لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ، وَلاَ تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيماً﴾.

خوب است.

﴿بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ﴾: خواهان می‌داند که چه کاری انجام می‌دهد.

﴿وَلاَ تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيماً﴾: باید در انجام آن احتیاط کند تا به انحراف، گناه، اجحاف و ظلم به دیگران مبتلا نشود.

۱۰۶ ـ ﴿وَاسْتَغْفِرِ اللَّهَ، إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُوراً رَحِيماً﴾.

خوب است. خیرات قهری نیز دارد.

۱۰۷ ـ ﴿وَلاَ تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنْفُسَهُمْ، إِنَّ اللَّهَ لاَ يُحِبُّ مَنْ كَانَ خَوَّاناً أَثِيماً﴾.

خوب نیست. جدال و خیانت در آن است و در فضایی آلوده انجام می‌شود.

**۱۰۸ ـ ﴿يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ، وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ، وَهُوَ مَعَهُمْ، إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَى مِنَ الْقَوْلِ، وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطاً﴾.**

خوب نیست. استخفاف، اهانت، پنهان کاری و استکبار در آن است. تهدیدی که در آیه است بر بسته بودن کار دلالت دارد.

**۱۰۹ ـ ﴿هَا أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ جَادَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، فَمَنْ يُجَادِلُ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلاً﴾.**

خوب نیست. جدال، درگیری، اختلاف و زیان در آن است و فضای کار سلامت لازم را ندارد.

**۱۱۰ ـ ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءاً أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُوراً رَحِيماً﴾.**

خوب نیست؛ هرچند در صورت پرداختن به آن، ممکن است پایان آن خوب باشد و از عوارض آن کاسته گردد.

**۱۱۱ ـ ﴿وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْماً فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَى نَفْسِهِ، وَكَانَ اللَّهُ عَلِيماً حَكِيماً﴾.**

خوب نیست. هیچ نتیجه‌ای ندارد و اصل کار وی گناه است.

**۱۱۲ ـ ﴿وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْماً ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئاً فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَاناً وَإِثْماً مُبِيناً﴾.**

بد است. خواهان در معرض اتهام و تهمت قرار می‌گیرد.

**۱۱۳ ـ ﴿وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ أَنْ يُضِلُّوكَ، وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ، وَمَا يَضُرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ، وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ، وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ، وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيماً﴾.**

با اهتمام ویژه خوب است.

**﴿وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ﴾**: در انجام این کار باید توجه، اهتمام، احتیاط، توکل و طرح و برنامه داشت. اگر خواهان بخواهد به صورت عادی به‌کار بپردازد خوب نیست و جز ضرر نتیجه‌ای ندارد.

۱۱۴ ـ ﴿لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ، وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاةِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْراً عَظِيماً﴾.

با آن که ظاهری باشکوه دارد و پایان آن از شروع آن بهتر است ولی خیلی خوب نیست مگر آن که قصد خیر و نیت قربت داشته باشد و بخواهد برای نمونه، دیگری را با خود شریک سازد یا صدقه و خیراتی دهد.

۱۱۵ ـ ﴿وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَى، وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّى، وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ، وَسَاءَتْ مَصِيراً﴾.

هم برای خواهان و هم برای دیگران بسیار بد است.

﴿يُشَاقِقِ الرَّسُولَ﴾: عناد، درگیری، کلاه‌برداری و فریب در این کار وجود دارد.

﴿غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ﴾: راهی را برگزیده است که به نابودی وی می‌انجامد.

۱۱۶ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ، وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ، وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالاً بَعِيداً﴾.

خوب نیست. استکبار و اهتمام به نفس در آن است و خواهان توکل و اعتماد بر خداوند ندارد. خیلی بد است. گرفتاری، آلودگی و شکست را در پی دارد و به هیچ وجه ملاحظه نمی‌شود.

۱۱۷ ـ ﴿إِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا إِنَاثاً، وَإِنْ يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَاناً مَرِيداً﴾.

خیلی بد است و هیچ نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آورد و تمامی تلاش و کوشش وی بی‌اثر است.

۱۱۸ ـ ﴿لَعَنَهُ اللَّهُ، وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيباً مَفْرُوضاً﴾.

بد است.

۱۱۹ ـ ﴿**وَلَأُضِلَّنَّهُمْ، وَلَأُمَنِّيَنَّهُمْ، وَلَآمُرَنَّهُمْ، فَلَيُبَتِّكُنَّ آذَانَ الْأَنْعَامِ، وَلَآمُرَنَّهُمْ، فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللَّهِ، وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيّاً مِنْ دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَاناً مُبِيناً**﴾.

خیلی بد است و تمامی آن پر از مشکلات و سنگلاخ است. قرائت این آیه به اعتبار تشدیدها و ناهنجاری‌های لفظی قلق دارد و چنین آیاتی منتهای گرفتاری، فلاکت و بدبختی را می‌رساند و هنجارها را از بین می‌برد.

۱۲۰ ـ ﴿**يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمْ، وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُوراً**﴾.

بسیار بد است.

۱۲۱ ـ ﴿**أُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ، وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصاً**﴾.

بسیار بد است و خواهان در کاری قرار می‌گیرد که هیچ راه چاره‌ای برای گذر از آن ندارد.

۱۲۲ ـ ﴿**وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً، وَعْدَ اللَّهِ حَقّاً، وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلاً**﴾.

بسیار خوب است و خواهان در پی اقدام بر هر کاری باشد، میمنت، مرحمت، پاکی، طهارت و نیز به اعتبار وعده‌ی الهی ضمانت اجرایی دارد اما هم زحمت دارد: ﴿**وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ**﴾ و هم دیر بازده است: ﴿**سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي**﴾.

۱۲۳ ـ ﴿**لَيْسَ بِأَمَانِيِّكُمْ، وَلَا أَمَانِيِّ أَهْلِ الْكِتَابِ، مَنْ يَعْمَلْ سُوءاً يُجْزَ بِهِ، وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيّاً وَلَا نَصِيراً**﴾.

خیلی بد است و جز خیال‌پردازی و آرزوهای دور دست چیزی در آن نیست. کسی نیز وی را در انجام آن یاری نمی‌رساند. نتیجه‌ای نیز که به دست می‌آورد عکس انتظار اوست. در آن اختلاف و درگیری وجود دارد و باید ترک شود.

۱۲۴ـ ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ، وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيراً﴾.

عالی است. عمل پیش از ایمان آمده و از ملکوت آن نسبت به آیه‌ی ۱۲۲ همین سوره کاسته شده است. پایان آن خالی از مشکلات نیست و کفران، انحراف یا ضرر و زیان اعتقادی و ذهنی در آن دیده می‌شود و از این نظر باید دقت و احتیاط را داشت و با نیت خیر واردکار شد.

۱۲۵ـ ﴿وَمَنْ أَحْسَنُ دِيناً مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ، وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفاً، وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلاً﴾.

خیلی عالی است. این آیه معنا و مصداق را با هم می‌آورد.

﴿وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ﴾: آزادی عمل آن اندک است و باید مدار و نظامی برای حرکت داشته باشد و قوانین کار مورد نظر را نادیده نگیرد، از این رو محدود می‌شود.

۱۲۶ـ ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطاً﴾.

﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾: کار مورد نظر را با هر شیوه‌ای که انجام دهد خوب است و در آن آزادی عمل کامل دارد و توان تغییر روش در آن بسیار است و در هر شیوه‌ای که کار به بن بست رسد، می‌تواند راه دیگری را برگزیند و آن را تجربه نماید.

۱۲۷ـ ﴿وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ، قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ، وَمَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتَامَى النِّسَاءِ اللَّاتِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ، وَتَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ، وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوِلْدَانِ، وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَى بِالْقِسْطِ، وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيماً﴾.

انجام آن بد نیست، ولی ترک آن بهتر است. با اقدام بر آن، مشکل، گره، درگیری و چه بسا آلودگی پدید آید. استفتا، یتامی و مستضعفان از موضوعاتی است که گرفتاری درکار را می‌رساند.

﴿وَيَسْتَفْتُونَكَ﴾: استفتا بر وجود مشکل و گرفتاری درکار دلالت دارد.

۱۲۸ ـ ﴿وَإِنِ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزاً أَوْ إِعْرَاضاً فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحاً، وَالصُّلْحُ خَيْرٌ، وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ، وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيراً﴾.

با توجه به این که آیه با تأنیث شروع شده، کار مورد نظر در ابتدا پر مخاطره و سنگین است و در پایان آن گشایش بیش‌تری وجود دارد.

۱۲۹ ـ ﴿وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ، وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ، فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ، وَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُوراً رَحِيماً﴾.

خوب نیست و نمی‌توان آن را انجام داد و باید ترک شود. این آیه می‌فرماید شما نمی‌توانید میان چند همسر خود به صورت عادلانه رفتار کنید؛ چرا که یکی زیباتر، مهربان‌تر و دوست داشتنی‌تر از دیگران است، اما در این صورت، یکی را نیز به‌کلی ترک نکنید.

۱۳۰ ـ ﴿وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلّاً مِنْ سَعَتِهِ، وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعاً حَكِيماً﴾.

خوب است و کار اساسی و محکم می‌شود.

۱۳۱ ـ ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ، وَإِيَّاكُمْ أَنِ اتَّقُوا اللَّهَ، وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، وَكَانَ اللَّهُ غَنِيّاً حَمِيداً﴾.

کار مورد نظر باز و گسترده است و خواهان در انجام آن آزادی عمل دارد، ولی این کار چون امری معنوی است سنگین و سخت است و به لحاظ: ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَنِيّاً حَمِيداً﴾ در آن تهدید است.

۱۳۲ ـ ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلاً﴾.

اقدام بر آن هیچ مشکلی ندارد. خواهان در انجام آن دارای پشتوانه است و محکم می‌تواند آن را عملی سازد و ترک آن نیز خوب نیست.

۱۳۳ ـ ﴿إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ، وَيَأْتِ بِآخَرِينَ، وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَلِكَ قَدِيراً﴾.

خوب نیست.

﴿إِنْ يَشَأْ يُنْهِبْكُمْ﴾: کار تغییر می‌کند و برخلاف انتظار، دگرگون می‌شود و مشکلاتی را برای خواهان پیش می‌آورد.

۱۳۴ ـ ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعاً بَصِيراً﴾.

خوب است. هم دنیا و هم آخرت در آن است. در هر موردی که اراده در آن باشد، خوب است.

۱۳۵ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ، شُهَدَاءَ لِلَّهِ، وَلَوْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ، أَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ، إِنْ يَكُنْ غَنِيّاً أَوْ فَقِيراً فَاللَّهُ أَوْلَى بِهِمَا، فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَى أَنْ تَعْدِلُوا، وَإِنْ تَلْوُوا أَوْ تُعْرِضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيراً﴾.

اقامه‌ی قسط امری سخت و سنگین است و مکافات و تغییر دادن وضع موجود و فراز و نشیب را در پی دارد و شاید حتی به ضرر خواهان باشد، ولی انجام آن برای افراد شایسته خوب است.

۱۳۶ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ، الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ، وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ، وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالاً بَعِيداً﴾.

اگرچه اصل کار خوب است، بسیار سنگین و دشوار می‌باشد و خطر کفران نعمت نیز در آن وجود دارد، از این رو ترک آن بهتر است.

۱۳۷ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْراً لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ، وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيلاً﴾.

خیلی بد است. تذبذب و تغییر جبهه در آن بسیار است. شکست، پریشانی، شک و توهمات گریبانگیر خواهان می‌شود.

۱۳۸ ـ ﴿بَشِّرِ الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَاباً أَلِيماً﴾.

از منافقان سخن می‌گوید که تذبذب و سستی عقیده و قدم دارند. بسیار بد است.

۱۳۹ ـ ﴿الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَيَبْتَغُونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعاً﴾.

خوب نیست. موضوع آن منافقان است.

۱۴۰ ـ ﴿وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا، وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا، فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ، إِنَّكُمْ إِذاً مِثْلُهُمْ، إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعاً﴾.

خیلی بد است و از انجام آن پرهیز می‌دهد و به‌ویژه برای ازدواج یا معامله بسیار بد است.

۱۴۱ ـ ﴿الَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ، فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ، وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعْكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ، فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلاً﴾.

موضوع آن منافقین است. خیلی بد و خطرناک است.

۱۴۲ ـ ﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ، وَهُوَ خَادِعُهُمْ، وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَى، يُرَاءُونَ النَّاسَ، وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلاً﴾.

بسیار بد است. این آیه می‌فرماید میزان نفاق هر آدمی به میزان فراموشی او از یاد خداست.

۱۴۳ ـ ﴿مُذَبْذَبِينَ بَيْنَ ذَلِكَ، لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ، وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلاً﴾.

بسیار بد است. این کار سبب سرگردانی و گمراهی می‌شود و راه چاره‌ای برای برون رفت از آسیب‌ها و مشکلات آن نمی‌یابد.

۱۴۴ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ، أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَاناً مُبِيناً﴾.

بسیار بد است و هرچه کار کند باز مورد بازخواست و نکوهش واقع می‌شود.

۱۴۵ ـ ﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرْكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ، وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيراً﴾.

موضوع آیه همان مسلمانانی است که در برابر امام معصوم علیه‌السلام می‌ایستادند و نفاق داشتند. خیلی بد است.

۱۴۶ ـ ﴿إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا، وَأَصْلَحُوا، وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ، وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ، فَأُولَئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ، وَسَوْفَ يُؤْتِ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْراً عَظِيماً﴾.

بد است. درگیری، سختی، پریشانی، شکست، نابودی، انحراف و گمراهی در آن است.

۱۴۷ ـ ﴿مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ، إِنْ شَكَرْتُمْ وَآمَنْتُمْ، وَكَانَ اللَّهُ شَاكِراً عَلِيماً﴾.

در این کار سوء ظن و بدگمانی پیش می‌آید و ظاهر ناخوشایندی دارد. اگر خواهان اهل دقت، توجه، احتیاط و شکر نعمت است، پایان آن خوب است وگرنه ترک آن بهتر است.

۱۴۸ ـ ﴿لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ، إِلَّا مَنْ ظُلِمَ، وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعاً عَلِيماً﴾.

انجام آن زحمت، رنج و چه بسا ابتلای به ظلم دارد و ترک آن خوب است ولی با توجه به ذیل آیه، اگر آن را انجام دهد، پایان آن خیر است.

۱۴۹ ـ ﴿إِنْ تُبْدُوا خَيْراً أَوْ تُخْفُوهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ، فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوّاً قَدِيراً﴾.

﴿إِنْ﴾: تزلزل را می‌رساند و بر انجام ندادن کار اشاره دارد.

﴿عَنْ سُوءٍ﴾: بر این که ترک کار بهتر است دلالت دارد.

انجام آن گرفتاری و عدم موفقیت را در پی دارد و ترک آن بهتر است؛ هرچند پایان آن با لحاظ: ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوّاً قَدِيراً﴾ خوب است.

۱۵۰ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلاً﴾.

خوب نیست. تفرقه و تبعیض در آن است؛ هرچند پایان آن خوب است و انجام آن نیاز به اراده و اتخاذ دارد و بسیار سنگین است.

۱۵۱ ـ ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقّاً، وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَاباً مُهِيناً﴾.

خیلی بد است و ناهنجاری، پریشانی، گرفتاری و پشیمانی را سبب می‌شود و نتیجه‌ی عکس دارد.

۱۵۲ ـ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أُجُورَهُمْ، وَكَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً﴾.

خوب است. امری دنیایی و پر زحمت است که نتیجه‌ی آن محدود و ناماندگار است.

۱۵۳ ـ ﴿يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَاباً مِنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَى أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ، فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً، فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ، ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ، فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ، وَآتَيْنَا مُوسَى سُلْطَاناً مُبِيناً﴾.

انجام آن با مشکلات همراه است و سبب گمراهی می‌شود و پر مشقت است. برآوردی که خواهان از کار دارد خیال‌پردازی است و به نتیجه نمی‌رسد.

این آیه دارای دو استخاره است و آیه‌ی دوم آن: ﴿وَآتَيْنَا مُوسَى سُلْطَاناً مُبِيناً﴾ است که خوب است. صاحب استخاره آیه‌ی مربوط به خواهان را تشخیص می‌دهد و عالم به استخاره چنان‌چه قلب وی بر یکی از آیات استقرار نیافت باید استخاره‌ای دیگر بگیرد.

۱۵۴ ـ ﴿وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِيثَاقِهِمْ، وَقُلْنَا لَهُمُ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّداً، وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ، وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقاً غَلِيظاً﴾.

اصل کار خیلی خوب است. ماده‌های: رفع، فوق، میثاق، دخل، باب بر خوبی کار دلالت دارد ولی پایان آن غفلت، عافیت‌طلبی و منفعت‌طلبی است و خواهان به حرمان دچار می‌شود، و باید او را از این امور پرهیز داد.

۱۵۵ ـ ﴿فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِآَيَاتِ اللَّهِ وَقَتْلِهِمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ، بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ، فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلاً﴾.

بسیار بد است. باید ترک شود؛ زیرا غیر از تجاوز، تعدی و مشکلات چیزی در آن نیست. در ضمن از «قلوبنا غلف» فهمیده می‌شود کار بسته می‌گردد و راه برون‌رفتی از مشکلات آن یافت نمی‌شود. این کار زیان‌بار بوده و نتیجه‌ی عکس می‌دهد.

۱۵۶ ـ ﴿وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَى مَرْيَمَ بُهْتَاناً عَظِيماً﴾.

انجام این کار درست نیست؛ چون کاری باطل است و حقانیتی ندارد.

۱۵۷ ـ ﴿وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ، وَمَا قَتَلُوهُ، وَمَا صَلَبُوهُ، وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ، وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ، مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ، وَمَا قَتَلُوهُ يَقِيناً﴾.

اقدام به این کار خطرناک است و مشکلات دارد و نتیجه‌ای از انجام آن برای خواهان به دست نمی‌آید اما راه برای سامان گرفتن کار دیگری هموار می‌شود، به این صورت که برای نمونه اگر همسر خود را طلاق گوید یا شراکت خود را فسخ نماید، همسر او با فرد دیگری ازدواج می‌کند و کار شوهر دوم او سامان می‌گیرد یا شریک وی با دیگری شریک می‌شود و رونق کار با فرد سوم است.

۱۵۸ ـ ﴿بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ، وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزاً حَكِيماً﴾.

اقدام به این کار خوب نیست؛ زیرا مشکلات آن برای خواهان است و نتیجه و فایده‌ی کار به دیگری می‌رسد.

۱۵۹ ـ ﴿وَإِنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ، وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيداً﴾.

خوب نیست. کار بدون هیچ نتیجه‌ای به درازا می‌کشد.

۱۶۰ ـ ﴿فَبِظُلْمٍ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ، وَبِصَدِّهِمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيراً﴾.

بسیار بد است. چالش، درگیری، مشکلات، مخاطرات و زیان‌باری کار فراوان است و نتیجه‌ای نیز ندارد.

۱۶۱ ـ ﴿وَأَخْذِهِمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَاباً أَلِيماً﴾.

بسیار بد است. نتیجه‌ی عکس و زیان‌بار می‌دهد و سبب ناسپاسی، گرفتاری و رنج می‌گردد.

۱۶۲ ـ ﴿لَكِنِ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ، وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ، وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْراً عَظِيماً﴾.

انجام آن خوب است و ترک آن نیز اشکال ندارد.

﴿لَكِنِ﴾، ﴿الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ﴾ و ﴿مِنْهُمْ﴾ علامت بسته بودن و نداشتن آزادی عمل درکار است.

یادکرد از عبادات یاد شده به سختی کار، مشکلات و عوارض آن اشاره دارد.

﴿أَجْراً عَظِيماً﴾: کار مورد نظر نتیجه‌ی دنیوی دارد.

۱۶۳ ـ ﴿إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ، وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ، وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُوراً﴾.

انجام کار مورد نظر بسیار عالی و لازم است. در روند انجام این کار هیچ مشکلی به وجود نمی‌آید. ترک آن بد است.

﴿أَوْحَيْنَا﴾: تکرار آن در این آیه بر آزادی عمل و قدرت مانور کار دلالت دارد.

﴿إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ﴾: نتیجه و منافع کار درازمدت و مستمر است.

﴿يَعْقُوبَ﴾: کار مورد نظر امری معنوی است.

﴿الْأَسْبَاطِ﴾: این کار دارازمدت و مستمر است.

﴿سُلَيْمَانَ﴾: کار خواهان امری دنیوی است.

**۱۶۴ـ ﴿وَرُسُلاً قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ، وَرُسُلاً لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ، وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيماً﴾.**

بسیار خوب است. انجام آن آزادی عمل دارد. کاری است معنوی که هیچ مشکلی در انجام آن پیش نمی‌آید.

**۱۶۵ـ ﴿رُسُلاً مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ، وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزاً حَكِيماً﴾.**

بسیار خوب است و شادی در کار را می‌رساند؛ به‌ویژه اگر آن کار همکاری و همنشینی با دیگری هم‌چون شراکت، ازدواج، مسافرت و تجارت باشد.

**۱۶۶ـ ﴿لَكِنِ اللَّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ، أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ، وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ، وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيداً﴾.**

﴿لَكِنِ﴾: کاری است سخت و مشکل.

﴿يَشْهَدُ﴾: کسانی ناظر انجام کار هستند.

﴿بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ﴾: کاری دقیق و سنگین است.

﴿وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ﴾: این کار رقیب دارد و باید دقت و احتیاط داشت.

﴿وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيداً﴾: ماده‌ی کفی بر به نتیجه نرسیدن برخی دلالت دارد.

خیلی خوب است ولی باید به اقتضای کار، احتیاط، توجه، کارشناسی، مشاوره و شریک داشت و با ثبت و سند و نوشتن قراردادی

که همه‌ی وجوه کار را به روشنی تعیین کرده بر آن اقدام کرد تا کار بـه اختلاف و حتی به دادگاه کشیده نشود.

**۱۶۷ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالاً بَعِيداً﴾.**

بسیار بد است و ترک آن لازم است. سبب گمراهی می‌شود و هـیچ خیر کسبی یا قهری ندارد.

**۱۶۸ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقاً﴾.**

این آیـه بـا آیـه‌ی بـعد یک اسـتخاره دارد. خـیلی بـد، خـطرناک و مشکل‌زاست و سبب حرمان می‌شود. کار هرچه پیش رود بـر بـدی آن افزوده می‌شود. باید ترک شود.

**۱۶۹ ـ ﴿إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيراً﴾.**

گذشت که بسیار بد است و باید ترک شود.

**۱۷۰ ـ ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ، قَدْ جَاءَكُمُ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ، فَآمِنُوا خَيْراً لَكُمْ، وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَكَانَ اللَّهُ عَلِيماً حَكِيماً﴾.**

بسیار خوب است. کار مورد نظر پر مخاطره است اما پـایان خـوبی دارد.

**۱۷۱ ـ ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ، لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ، وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ، إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ، وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ، وَرُوحٌ مِنْهُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ انْتَهُوا خَيْراً لَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهٌ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلاً﴾.**

هرچند بد نیست ولی: ﴿**أَهْلَ الْكِتَابِ**﴾ و تکرار ﴿**لَا**﴾ و نیز وجود شش فراز که هر یک آهنگی خاص دارد: ﴿**إِنَّمَا الْمَسِيحُ**﴾، ﴿**فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ**﴾، ﴿**وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ**﴾، ﴿**انْتَهُوا خَيْراً لَكُمْ**﴾، ﴿**إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهٌ وَاحِدٌ**﴾ و ﴿**لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ**﴾ می‌رساند کار مورد نظر گره‌دار، سنگین، سخت و مشکل‌زاست و به‌راحتی انجام نمی‌شود و موانعی در اجرای آن پیش

می‌آید. به این معنا که اگر کار خواهان، ساخت و ساز باشد ممکن است کار با مشکلات اداری رو به‌رو شود و چنان‌چه ازدواج باشد، ممکن است به دعوا، طلاق یا عقیمی دچار شود یا یکی از آنان بیمار شود. خوب نیست.

**۱۷۲ ـ ﴿لَنْ یَسْتَنْکِفَ الْمَسِیحُ أَنْ یَکُونَ عَبْداً لِلَّهِ، وَلَا الْمَلَائِکَةُ الْمُقَرَّبُونَ، وَمَنْ یَسْتَنْکِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ وَیَسْتَکْبِرْ فَسَیَحْشُرُهُمْ إِلَیْهِ جَمِیعاً﴾.**

خوب نیست. کار مورد نظر خلاف و ممنوع یا دست‌کم ناروا، غیر مناسب و یا انجام نشدنی است.

**۱۷۳ ـ ﴿فَأَمَّا الَّذِینَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَیُوَفِّیهِمْ أُجُورَهُمْ، وَیَزِیدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ، وَأَمَّا الَّذِینَ اسْتَنْکَفُوا وَاسْتَکْبَرُوا فَیُعَذِّبُهُمْ عَذَاباً أَلِیماً، وَلَا یَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِیّاً وَلَا نَصِیراً﴾.**

این آیه دو استخاره دارد و آیه‌ی دوم از: ﴿**وَأَمَّا الَّذِینَ اسْتَنْکَفُوا**﴾ شروع می‌شود. استخاره‌ی نخست خوب است و دومی بد است و سبب غفلت و پشیمانی می‌شود.

**۱۷۴ ـ ﴿یَا أَیُّهَا النَّاسُ، قَدْ جَاءَکُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّکُمْ، وَأَنْزَلْنَا إِلَیْکُمْ نُوراً مُبِیناً﴾.**

بسیار خوب و عالی است.

﴿**یَا أَیُّهَا النَّاسُ**﴾: کار مورد نظر باز و گسترده است و آزادی عمل دارد.

﴿**قَدْ جَاءَکُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّکُمْ**﴾: این کار زحمت و رنج ندارد و به آسانی به فراچنگ می‌آید.

﴿**نُوراً مُبِیناً**﴾: دارای صفا و آرامش است و پرتو دارد؛ به این معنا که خیر آن انحصاری خواهان نیست و دیگران نیز از آن بهره‌مند می‌شوند.

**۱۷۵ ـ ﴿فَأَمَّا الَّذِینَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَیُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ، وَیَهْدِیهِمْ إِلَیْهِ صِرَاطاً مُسْتَقِیماً﴾.**

این کار بسیار خوب و عالی است.

واژگان: ﴿وَاعْتَصَمُوا بِهِ﴾، ﴿فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ﴾، ﴿فَضْلٍ﴾، ﴿وَيَهْدِيهِمْ﴾ و ﴿صِرَاطاً مُسْتَقِيماً﴾ بر گستردگی و باز بودن کار دلالت دارد.

۱۷۶ـ ﴿يَسْتَفْتُونَكَ، قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلاَلَةِ، إِنِ امْرُؤٌ هَلَكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ، وَهُوَ يَرِثُهَا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ، فَإِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَ، وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالاً وَنِسَاءً فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنْثَيَيْنِ، يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ أَنْ تَضِلُّوا، وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾.

خوب است.

﴿يَسْتَفْتُونَكَ﴾: این کار حیرت، سرگردانی و سردرگمی دارد.

﴿الْكَلاَلَةِ﴾: کار مورد نظر چیزی فرعی، زاید، زودگذر و مقطعی است، نه مستمر و ریشه‌دار که خیر قابل توجهی ندارد.

## سوره‌ی مائده

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، أَوْفُوا بِالْعُقُودِ، أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ، غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرُمٌ، إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ﴾.

با توجه به این که امر دارد: ﴿أَوْفُوا بِالْعُقُودِ﴾، خیلی خوب است اما به لحاظ یادکرد از اهل ایمان و پاره‌ای از تکالیف الهی مشکلاتی دارد و فعل، حرکت و تلاش را می‌طلبد. طیب و غیر طیب و مشوب در این کار به هم آمیخته است و باید تلاش نمود که خود را از امور شبهه‌ناک و ممنوع پرهیز داشت و از آلودگی دوری نمود. ذکر خوراکی‌ها می‌رساند کار بسیار شیرین و گوارا است.

۲ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا تُحِلُّوا شَعَائِرَ اللَّهِ، وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ، وَلَا الْهَدْيَ، وَلَا الْقَلَائِدَ، وَلَا آمِّينَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ، يَبْتَغُونَ فَضْلاً مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَاناً، وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا، وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَآنُ قَوْمٍ أَنْ صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَنْ تَعْتَدُوا، وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَى، وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ، وَاتَّقُوا اللَّهَ، إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾.

با توجه به این که محرماتی که در این آیه آمده بسیار است مشکلات این کار فراوان است. اجحاف و جور در آن پیش می‌آید. پنج حکم دارد که سنگینی بسیار کار را می‌رساند؛ چرا که حکم امری سنگین است.

هم‌چنین اقدام بر آن عمل و تلاش بسیاری را لازم دارد. با این وجود با توجه به صدر آیه که خطاب آن به اهل ایمان است و ذیل آن که: ﴿**يَبْتَغُونَ فَضْلاً مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَاناً**﴾ و نیز امر: ﴿**وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَى**﴾ می‌باشد انجام این کار خوب است و ادامه‌ی آیه ناظر به احکام و محرماتی است که در این آیه آمده است.

۳ـ ﴿**حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ، وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ، وَالْمُنْخَنِقَةُ، وَالْمَوْقُوذَةُ، وَالْمُتَرَدِّيَةُ، وَالنَّطِيحَةُ، وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ، وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ، وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ، ذَلِكُمْ فِسْقٌ، الْيَوْمَ يَئِسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ، فَلَا تَخْشَوْهُمْ، وَاخْشَوْنِ، الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ، وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي، وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِيناً، فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ**﴾.

شروع آیه با حکم است که سنگینی و سختی بسیار کار را می‌رساند و انجام آن محرومیت‌ها و محدودیت‌ها و خطرهای فراوانی دارد، اما اقدام بر آن بد نیست.

﴿**الْيَوْمَ يَئِسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ**﴾: این فراز مربوط به ولایت حضرت امیرمؤمنان علیه‌السلام است. خداوند آیات ولایت را در چنین ظرف‌هایی جاسازی و حفظ نموده است.

فراز: ﴿**حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ**﴾ تا پایان آیه را در بر می‌گیرد که در آخر با عبارت: ﴿**فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ**﴾ استثنا می‌گیرد و می‌رساند اهل ولایت نیز به محرومیت گرفتار می‌شوند و در نتیجه‌ی داشتن ولایت و تحمل چنین رنج‌ها و محرومیت‌ها از دایره‌ی انعام و چارپا بودن بیرون می‌آیند.

۴ـ ﴿**يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ، قُلْ: أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ، وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ، تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ، فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ، وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ، وَاتَّقُوا اللَّهَ، إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ**﴾.

خیلی خوب است اما مشکلات و خطر آلودگی را دارد. در آیات پیش

بعد از ذکر چند مورد حرام، تحمل‌ناپذیری و خستگی مردم از ممنوعیت‌های بسیار را می‌رساند که در قالب پرسش از حلال‌ها زبان به شکوه می‌گشایند.

۵ ـ ﴿الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ، وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ، وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ، وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ، وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ، وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ، وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾.

﴿الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ﴾: کار مورد نظر باز و گسترده است و انجام آن آزادی عمل و قدرت مانور و قدرت تغییر و آزمایش روش‌های گوناگون را دارد.

شلوغی و سنگینی و سختی کار نیاز به تلاش و مقاومت دارد و کوتاهی در آن ممکن است به خسران و زیان برسد، از این رو می‌فرماید: ﴿وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾.

۶ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ، وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ، وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُباً فَاطَّهَّرُوا، وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيداً طَيِّباً، فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ، مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ، وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ، وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ، لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾.

این آیه برخی از اقسام طهارت را بیان می‌دارد و خیلی خوب است. سختی و حرجی در انجام آن نیست.

۷ ـ ﴿وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا، وَاتَّقُوا اللَّهَ، إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾.

خیلی خوب است.

﴿وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ بِهِ﴾: کار مورد نظر میثاق و عهد است که تخلف از آن خوب نیست؛ به این معنا که ترک آن خیلی بد است.

۸ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ، وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَآنُ قَوْمٍ عَلَى أَلَّا تَعْدِلُوا، اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى، وَاتَّقُوا اللَّهَ، إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾.

بسیار خوب است اما سنگین و سخت است و نیاز به تحمل پذیری بالا دارد؛ چرا که انجام آن مخالف دارد و درگیری پیش می‌آید.

۹ ـ ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ﴾.

بسیار خوب است؛ چرا که وعده و بشارت الهی است.

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾: نشان از سنگینی کار است. پاکی و قداست آن را نیز می‌رساند.

۱۰ ـ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾.

خوب نیست.

۱۱ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هَمَّ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ، وَاتَّقُوا اللَّهَ، وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾.

بسیار خوب است. صدر و میانه و ذیل آیه با هم هماهنگ و وفق است و همه آهنگ نیکویی کار را می‌رساند. می‌توان آن را «استخاره‌ی وفق» یا همسان یا هموار دانست که باسط بودن کار را خاطرنشان می‌شود.



۱۲ ـ ﴿وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ، وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيباً، وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضاً حَسَناً، لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ، وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾.

کار مورد نظر بسیار سنگین است و با توجه به شرط‌هایی که در آیه آمده و فراز پایانی آن، انجام این کار برای کسی که اهل احتیاط است و نیت پاک و الهی دارد و قصد کلاه‌برداری و حیله ندارد خوب است.

﴿أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾: أخذ میثاق در مورد کارهایی است که احتمال تخلف و خطر در آن می‌رود و در آن احتمال شکست و ناموفق بودن خواهان می‌رود.

۱۳ ـ ﴿فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ، وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً، يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ، وَنَسُوا حَظّاً مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ، وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلاً مِنْهُمْ، فَاعْفُ عَنْهُمْ، وَاصْفَحْ، إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾.

انجام آن خوب نیست و سبب درگیری و خیانت می‌شود و ترک آن بهتر است اما اگر خواهان به استخاره توجه ننمود و آن را انجام داد، با آن که از عوارض و آثار آن مصون نمی‌ماند، پایان خوبی دارد و کار وی هموار می‌شود.

۱۴ ـ ﴿وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى، أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ، فَنَسُوا حَظّاً مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ، فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ﴾.

خوب نیست. از اهل کتاب یاد می‌شود. انجام آن سبب اختلاف، درگیری، دشمنی و کینه می‌شود.

۱۵ ـ ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ، قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا، يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيراً مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ، وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ، قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ، وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾.

خوب نیست؛ چرا که موضوع آن اهل کتاب است. البته اگر خواهان احتیاط بسیار پیشه کند و آن را انجام دهد با توجه به فراز اخیر خوب است، اما با توجه به آسیب‌هایی که از مشکلات آن می‌بیند ترک آن بهتر است.

﴿قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا، يُبَيِّنُ لَكُمْ﴾: بیگانگی در آن است.

﴿تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ﴾: خیانت و پنهان کاری را می‌رساند.

۱۶ ـ ﴿يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ، وَيُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ، وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾.

بسیار عالی است. استخاره‌ی وفق و هموار است و صدر، میانه و ذیل آیه یکسان است. دست خواهان در انجام این کار باز است و مشکلات آن برطرف می‌شود.

﴿وَيُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾: مشکلات کار برطرف می‌شود.

۱۷ ـ ﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ، قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً، وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا، يخْلُقُ مَا يَشَاءُ، وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.

انجام آن خوب نیست. خطرناک است و درگیری و تهدید در آن است.

۱۸ ـ ﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّاؤُهُ، قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ، بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِمَّنْ خَلَقَ، يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ، وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا، وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ﴾.

موضوع آن اهل کتاب است و از گناه و عذاب سخن می‌گوید، انجام کار مورد نظر خوب نیست.

﴿وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾: پایان آن نیز نتیجه‌ای در خور ندارد و چیزی برای خواهان نمی‌ماند.

۱۹ ـ ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ، قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا، يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى فَتْرَةٍ مِنَ الرُّسُلِ، أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ، فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ، وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.

موضوع آن اهل کتاب است و خوب نیست.

﴿قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا، يُبَيِّنُ لَكُمْ﴾: بیگانگی با افراد مرتبط با آن کار را می‌رساند.

﴿عَلَى فَتْرَةٍ﴾: به مشکلات کار اشاره دارد.

﴿فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ﴾: اگر خواهان بر آن اقدام کند پایان آن خوب است اما زحمات و مشکلات بسیاری دارد که بهتر است آن را ترک کند.

**۲۰ ـ ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ: يَا قَوْمِ، اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ، إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ، وَجَعَلَكُمْ مُلُوكاً، وَآتَاكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَداً مِنَ الْعَالَمِينَ﴾.**

بسیار خوب است؛ چرا که حضرت موسی علیه‌السلام، ملوک و ایتاء در آن است.

ارزش استخاره‌ی هر آیه با توجه به موضوع آیه بـه دست مـی‌آید و موضوع این آیه حضرت موسی علیه‌السلام است و نه اهل کتاب و باید در بـه دست آوردن موضوع هر آیه توجه ویژه داشت تا به خلط و خبط گرفتار نیامد.

﴿مُوسَى﴾: ظاهر کار بهتر و قوی‌تر از باطن آن است.

**۲۱ ـ ﴿يَا قَوْمِ، ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ، الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ، وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِكُمْ، فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ﴾.**

بسیار خوب است اما خطر دارد و باید مواظبت و مراقبت داشت که به غفلت دچار نشد.

﴿وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِكُمْ﴾: کار مورد نظر خطر دارد و باید در انجام آن آگاه و هوشیار بود و غفلت نداشت.

**۲۲ ـ ﴿قَالُوا يَا مُوسَى، إِنَّ فِيهَا قَوْماً جَبَّارِينَ، وَإِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا حَتَّى يَخْرُجُوا مِنْهَا، فَإِنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ﴾.**

موضوع آن اهل کتاب است و آنان هستند که سخن می‌گویند، انجام آن خوب نیست و بهانه‌گیری در آن دیده می‌شود.

**۲۳ ـ ﴿قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا: ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ، فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ غَالِبُونَ، وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.**

خوب است و موضوع آن اهل کتاب نیست و گفته‌های دو نفر را بیان می‌دارد، اما اضطراب، ترس و استرس دارد.

۲۴ ـ ﴿قَالُوا يَا مُوسَى، إِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا أَبَداً مَا دَامُوا فِيهَا، فَاذْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا، إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ﴾.

خوب نیست، موضوع آن اهل کتاب است.

۲۵ ـ ﴿قَالَ رَبِّ، إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي، فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾.

خیلی بد است. خواهان در انجام آن مددکار و پناهی ندارد و به مشکلاتی گرفتار می‌شود.

۲۶ ـ ﴿قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً، يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ، فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾.

خیلی بد است.

﴿مُحَرَّمَةٌ﴾: گرفتاری و محدودیت و ﴿يَتِيهُونَ﴾: سرگردانی دارد.

﴿فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾: برای ترک آن نباید استخاره گرفت و مشعر به جمعیت استخاره است.

۲۷ ـ ﴿وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ، إِذْ قَرَّبَا قُرْبَاناً، فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا، وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ، قَالَ: لَأَقْتُلَنَّكَ، قَالَ: إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ﴾.

خوب است اما خالی از تعارض و مشکلات نیست.

﴿وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ﴾: نقل داستان و حکایت به این معناست که کار اتلاف وقت دارد و پریشانی می‌آورد.

﴿وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ﴾: کار به‌راحتی از خواهان پذیرفته نمی‌شود.

﴿إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ﴾: کار بسیار قابض است و امید موفقیت آن بسیار اندک است چون متقین محدودتر از اهل ایمان هستند.

۲۸ ـ ﴿لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطٍ يَدِيَ إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَ، إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ﴾.

کار باسط است و آزادی عمل دارد و فراز: ﴿مَا أَنَا بِبَاسِطٍ يَدِيَ إِلَيْكَ﴾ نیز

در معنا تأکیدی بر باسط بودن آن و نفی محدودیت است و نه قبض آن، اما درگیری و مشکلات آن چنان است که اگر بتواند در آن وارد نشود بهتر است، با آن که انجام آن نیز ممنوعیتی ندارد.

**۲۹ـ ﴿إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ، فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ، وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ﴾.**

بسیار بد است. استخاره‌ی آن وفق است و صدر و ذیل کار در بدی یکنواخت است.

**۳۰ـ ﴿فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ، فَقَتَلَهُ، فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾.**

بد است.

**۳۱ـ ﴿فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَاباً يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُوَارِي سَوْأَةَ أَخِيهِ، قَالَ: يَا وَيْلَتَا، أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا الْغُرَابِ فَأُوَارِيَ سَوْأَةَ أَخِي، فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ﴾.**

خوب نیست و آلودگی و گرفتاری را به دنبال دارد و نباید آن را انجام داد.

**۳۲ـ ﴿مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْساً بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعاً، وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعاً، وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ، ثُمَّ إِنَّ كَثِيراً مِنْهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ﴾.**

بد نیست اما چالش و گرفتاری آن با توجه به یادکرد از قتل و اسراف بسیار است و هرچه از آن فاصله بگیرد و آن را ترک کند بهتر است.

**۳۳ـ ﴿إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَاداً أَنْ يُقَتَّلُوا، أَوْ يُصَلَّبُوا، أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ، أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ، ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا، وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾.**

بسیار بد است و مشکلات قانونی دارد و کارهای خلافی که دیگران

انجام می‌دهند از خواهان بازخواست می‌شود و وی مسؤول آن شناخته می‌شود. برای ترک آن نمی‌توان استخاره‌ای دیگر گرفت و باید ترک شود و انجام آن از سر بی‌اعتقادی است.

**۳۴ ـ ﴿إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ، فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.**

خوب نیست و ترک آن بهتر است. خواهان ناچار می‌شود مشکلات دیگران را بر عهده گیرد و برای هموار کردن آن تلاش نماید. البته، پایان آن بد نیست و خیراتی قهری دارد.

**۳۵ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، اتَّقُوا اللَّهَ، وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ، وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾.**

خیلی خوب است ولی پر زحمت است و نیاز به مجاهده، تلاش و وسیله دارد.

**۳۶ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً وَمِثْلَهُ مَعَهُ لِيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمْ، وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.**

موضوع آن کافرانی هستند که ابزار و وسیله‌ای ندارند، خیلی بد است. انجام آن خسارت و زیان بسیاری به خواهان وارد می‌آورد و ضریب خسارت آن بالاست.

**۳۷ ـ ﴿يُرِيدُونَ أَنْ يَخْرُجُوا مِنَ النَّارِ، وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا، وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ﴾.**

بسیار بد است.

**۳۸ ـ ﴿وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ، فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا، جَزَاءً بِمَا كَسَبَا، نَكَالاً مِنَ اللَّهِ، وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾.**

خیلی بد است. سبب آبروریزی و ابتذال و نکال می‌شود.

**۳۹ ـ ﴿فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ، فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ، إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.**

مشکلات و سختی دارد ولی پایان آن خوب است.

۴۰ ـ ﴿**أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ، وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ، وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ**﴾.

استخاره‌ی وفق و هموار است، انجام کار عالی است و مشکلی ندارد و سبب ملک و قدرت می‌شود و موفقیت آن حتمی است و ضمان دارد: ﴿**وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ**﴾؛ به این معنا که هرچه بخواهد می‌شود؛ همان‌گونه که خداوند هرچه بخواهد می‌شود. البته، هرچه بر دل برخی از اولیای خداوند می‌نشیند نیز همان می‌شود که تفصیل آن را باید در جای خود جست.

۴۱ ـ ﴿**يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ، لَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ، مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ، وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ، سَمَّاعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ، لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ، يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ، وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا، وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً، أُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ، لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ، وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ**﴾.

بسیار بد است. موضوع آن و نیز صدر آن: ﴿**الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ**﴾ است و ذیل آن نیز: ﴿**وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ**﴾ است و ترک آن ضرورت دارد.

کاری است پر مشکل، ناآرام و حادثه‌خیز که پلیدی و گرفتاری را به دنبال می‌آورد.

۴۲ ـ ﴿**سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ، أَكَّالُونَ لِلسُّحْتِ، فَإِنْ جَاءُوكَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ، أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ، وَإِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرُّوكَ شَيْئاً، وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ، إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ**﴾.

خیلی بد است و بسیار زیان بار است؛ چرا که موضوع آیه ﴿**سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ**﴾ و مانند آن است و فراز ﴿**فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ**﴾ حکمی در رابطه با آنان است و موضوعی جدای از آن ندارد.

۴۳ـ ﴿وَكَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَاةُ، فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ، ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ، وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ﴾.

خیر، تناسب و موفقیّتی در آن نیست.

﴿وَكَيْفَ﴾: کار مشکلات بسیاری دارد و با دیدن آن می‌توان بر بدی کار حکم کرد.

۴۴ـ ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَاةَ، فِيهَا هُدًى وَنُورٌ، يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ، الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ، وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ، فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ، وَاخْشَوْنِ، وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَناً قَلِيلاً، وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ، فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾.

این آیه دو فراز متفاوت دارد که فراز دوم از: ﴿فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ﴾ شروع می‌شود و تا پایان آیه ادامه دارد. بخش نخست آن خوب و بخش دوم بد است اما با توجه به این که ذیل آن معرفی مصداق و صدر آن ارایه‌ی حکمی کلی است و همواره ذکر مصداق بر حکم کلی تقدم دارد، باید ذیل را معیار استخاره گرفت و انجام کار مورد نظر را بد دانست.

۴۵ـ ﴿وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ، وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ، وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ، وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ، وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ، وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ، فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ، وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾.

موضوع آن قصاص است، از این رو ضرر و زیان بسیاری در پی دارد و نباید به آن نزدیک شد.

۴۶ـ ﴿وَقَفَّيْنَا عَلَى آثَارِهِمْ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ، مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَاةِ، وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ، فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَاةِ، وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ﴾.

بسیار عالی است.

﴿وَقَفَّيْنَا عَلَى آثَارِهِمْ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ﴾: این کار آزمایش و تست شده و دارای ضمانت است و هیچ ضرری متوجه خواهان نیست.

﴿**بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ**﴾: کار سالم و معنوی است.

﴿**وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ**﴾: کار مورد نظر چه دنیوی باشد و چه اخروی، خیرات و برکات دارد.

**۴۷ ـ ﴿وَلْيَحْكُمْ أَهْلُ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ، وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ، فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾.**

﴿**وَلْيَحْكُمْ**﴾: امر به «حکم» الزام درکار را می‌رساند و به این معناست که نباید آن را به هیچ وجه ترک کرد.

﴿**وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ**﴾: مشروط بودن کار می‌رساند که باید در انجام کار احتیاط کرد. شایان ذکر است احتیاط به معنای ترس و عقب‌نشینی ازکار نیست بلکه به معنای پیش‌گیری، دقت، مواظبت، تحصیل مبادی و شرایط است. «**فاحتط لدينك**» به معنای فرار از دین نیست، بلکه به این معناست که باید اهتمام و دقت داشت و مواظبت نمود.

**۴۸ ـ ﴿وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ، مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ، وَمُهَيْمِناً عَلَيْهِ، فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ، وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ، لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجاً، وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً، وَلَكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ، فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ، إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعاً، فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾.**

این آیه پنج آیه‌ی استخاره به شرح ذیل است:

الف: ﴿**وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ، مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ، وَمُهَيْمِناً عَلَيْهِ**﴾: بسیار عالی است و کار مورد نظر ضمانت اجرا دارد و بدون هیچ مشکلی انجام می‌پذیرد.

ب: ﴿**فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ، وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ**﴾: بسیار خوب است اما باید احتیاط کرد: ﴿**فَاحْكُمْ**﴾، و کار را جدی گرفت و به آن اهتمام داشت: ﴿**وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ**﴾.

ج: ﴿لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجاً، وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً﴾: بسیار خوب است چون شرعه و ﴿وَمِنْهَاجاً﴾: هر کس از پرتو روشنایی این کار خیر خود را می‌برد، اما این خیر محدود است نه گسترده.

آیه آهنگ یکسانی ندارد و از اختلاف آهنگ آن دانسته می‌شود کار مورد نظر خالی از آسیب‌ها و مشکلات نیست.

د: ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً، وَلَكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ﴾: خوب نیست.

﴿وَلَوْ﴾: خوب نیست.

﴿لِيَبْلُوَكُمْ﴾: فتنه‌ای در کار است.

ه ﴿فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ، إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعاً، فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾: بسیار خوب است.

عالم به استخاره می‌تواند همه‌ی آن را یک آیه به شمار آورد و بگوید ترک این کار بهتر است؛ چرا که آیه بلند است و کار مورد نظر دیربازده است و هم‌چنین چون موضوع این آیات از اهل کتاب به پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله رسیده است که هیچ گونه مسانختی در میان نیست و خطاب تغییر می‌کند بهتر است خود را از این کار کنار کشید.

۴۹ ـ ﴿وَأَنِ احْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ، وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ، وَاحْذَرْهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ، فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ، وَإِنَّ كَثِيراً مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ﴾.

با توجه به فراز: ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ، وَاحْذَرْهُمْ﴾ انجام آن بسیار بد است و نتیجه‌ای ندارد و کارهای انجام شده از وی پذیرفته نمی‌شود.

۵۰ ـ ﴿أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ، وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْماً لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ﴾.

بسیار بد است؛ زیرا لسانی تهدیدآمیز و با تحکّم دارد. انجام آن با مشکلات، گرفتاری، آسیب، پشیمانی و پریشانی همراه است و با افرادی نادان رو به‌رو می‌شود.

۵۱ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى أَوْلِيَاءَ، بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ، وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ، إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾.

خوب نیست؛ زیرا نهی: ﴿لَا تَتَّخِذُوا﴾ دارد. این کار آلوده است و آلودگی آن مُسری و سرایت‌پذیر است. زیان آن ظاهر و آشکار است. نهی خاص این آیه که خطاب آن به مؤمنان است می‌رساند اقدام به این کار برای افراد شایسته خوب نیست، اما برای غیر آنان که از انجام ظلم پروایی ندارند فایده بخش است.

۵۲ـ ﴿فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ، يُسَارِعُونَ فِيهِمْ، يَقُولُونَ نَخْشَى أَنْ تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ، فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ، فَيُصْبِحُوا عَلَى مَا أَسَرُّوا فِي أَنْفُسِهِمْ نَادِمِينَ﴾.

بسیار بد است. ندامت، پشیمانی، زیان و اضطراب دارد. ترک آن لازم است.

۵۳ـ ﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا: أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ، إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ، حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ، فَأَصْبَحُوا خَاسِرِينَ﴾.

خیلی بد و بسیار زیان‌بار است. خواهان یا خیرات خاصی را از دست می‌دهد یا معارضه‌ی خاص پیدا می‌کند و ایمان، دین، عرض، آبرو و حیثیت اجتماعی خواهان لکه‌دار می‌شود.

۵۴ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، مَنْ يَرْتَدَّ مِنكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ، أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ، أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ، يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ، ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ، يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ، وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾.

تمامی مراتب و مراحل آن خوب است. البته باید احتیاط، اهتمام، مسارعت، قوت و قدرت در انجام کار داشت، وگرنه با مشکلاتی مواجه می‌شود؛ چرا که آیه لسان تهدید دارد: ﴿مَنْ يَرْتَدَّ مِنكُمْ عَنْ دِينِهِ﴾.

۵۵ ـ ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ، وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ، وَهُمْ رَاكِعُونَ﴾.

بسیار خوب است اما یاد کرد از عبادات به معنای لزوم تلاش و زحمت در انجام کار است.

۵۶ ـ ﴿وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ﴾.

خیلی خوب است، اگر اهتمام داشته باشد و سستی نورزد وگرنه زحمت کار با اوست و نتیجه و خیر آن را دیگران می‌برند.

۵۷ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُواً وَلَعِباً، مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكُفَّارَ أَوْلِيَاءَ، وَاتَّقُوا اللَّهَ، إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.

اهل کتاب، کفار و نهی در آن است و انجام آن بد است و زیان معنوی؛ یعنی اضطراب، و از بین رفتن آبرو و حیثیت را سبب می‌شود.

۵۸ ـ ﴿وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوهَا هُزُواً وَلَعِباً، ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ﴾.

خیلی بد است و شروع آن با پیشامد مشکلات ظاهری و آشکار و گرفتاری همراه است و عرض و آبرو را از بین می‌برد.

۵۹ ـ ﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ، هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلُ، وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ﴾.

استخاره‌ی وفق است و بدی آن بسیار است. با توجه به آن که در عبارت: ﴿وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ﴾ ضمیر مخاطب به‌کار رفته، نه غایب، فسق و بدی آن بسیار نزدیک است و آسیب آن هر لحظه خواهان را تهدید می‌کند.

۶۰ ـ ﴿قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذَلِكَ، مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ، وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ، أُولَئِكَ شَرٌّ مَكَاناً، وَأَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ﴾.

بسیار بد است. تغییر ماهیت و تبدیل حالت در آن است و ممکن

است از فراز به نشیبِ ذلت، ورشکستگی، بیچارگی، حرمان ابدی و شکست گرفتار شود.

۶۱ـ ﴿وَإِذَا جَاءُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا، وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكُفْرِ، وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ، وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ﴾.

خوب نیست و دورویی، ریا و تزویر در آن دیده می‌شود.

۶۲ـ ﴿وَتَرَى كَثِيراً مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ، وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ، لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.

بسیار بد است. به افراد بی‌مرام و دروغ‌گویی گرفتار می‌شود که به آنان اعتماد و اطمینان داشته است.

۶۳ـ ﴿لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْإِثْمَ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ، لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ﴾.

بسیار بد است.

﴿الرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ﴾: نوع چنین عنوان‌های کلیشه‌ای دینی بر بدی کار دلالت دارد مگر در برخی از موارد خاص که همراه با قرینه است.

﴿لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ﴾: صنعت بر ظاهر سازی و ریا دلالت دارد.

۶۴ـ ﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ، غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ، وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا، بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ، يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ، وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيراً مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَاناً وَكُفْراً، وَأَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَاراً لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ، وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَاداً، وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ﴾.

خیلی بد است؛ چرا که نفرین، طغیان، کفر، عداوت و کینه‌توزی دایمی در آن است.

۶۵ـ ﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ، وَلَأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ﴾.

خوب نیست؛ چرا که می‌فرماید: ﴿وَلَوْ﴾.

۶۶ـ ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَاةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ، مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُقْتَصِدَةٌ، وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ﴾.

گرفتاری، پریشانی، اضطراب، ترس و بدی این کار بسیار زیاد است. کار نتیجه بخش نیست.

۶۷ـ ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ، بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ، وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ، وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ، إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾.

امر آن خاص و سنگین است و هر کس نمی‌تواند کار را به پایان برساند، اما خوب است.

۶۸ـ ﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ، لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُقِيمُوا التَّوْرَاةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ، وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيراً مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَاناً وَكُفْراً، فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾.

استخاره‌ی آن وفق و هموار است. کار بسیار سنگینی است و ضریب موفقیت آن اندک است اما خوب و عالی است. در هر موردی که از یکی از کتاب‌های الهی یاد می‌شود، کار مورد نظر سنگین است و در این آیه از تمامی کتاب‌های آسمانی سخن می‌گوید و نتیجه این است که برای بسیاری حرمان می‌آورد. البته، تشخیص آن با صاحب استخاره است.

۶۹ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئُونَ وَالنَّصَارَى مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحاً فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ، وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾.

خیلی عالی است، اما به تلاش و زحمت نیاز دارد. استخاره‌ی این آیه وفق است.

۷۰ـ ﴿لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ، وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رُسُلاً، كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُهُمْ فَرِيقاً كَذَّبُوا وَفَرِيقاً يَقْتُلُونَ﴾.

سخت و سنگین است؛ زیرا می‌فرماید: ﴿أَخَذْنَا مِيثَاقَ﴾ و عهدگرفتن و زیر بار مسؤولیت رفتن سخت است و گاه عوارض و آسیب‌های مادی یا جانی دارد و ممکن است به فرزند یا یکی از اموال وی آسیبی برسد و

برای لقمه نانی نباید خود را درگیر چنین اموری کرد و باید از آن کنار کشید.

**۷۱ ـ ﴿وَحَسِبُوا أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ، فَعَمُوا وَصَمُّوا، ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ، ثُمَّ عَمُوا وَصَمُّوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ، وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ﴾.**

خیلی بد است. نتیجه نمی‌دهد و نقطه‌ی کوری دارد که به شکست و حرمان خواهان می‌انجامد.

**۷۲ ـ ﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ، وَقَالَ الْمَسِيحُ: يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ، اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ، إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ، وَمَأْوَاهُ النَّارُ، وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾.**

با انجام این کار حرمتی برداشته می‌شود و خواهان رو به نابودی و شکست پیش می‌رود و چنان در منجلاب آن گرفتار می‌شود که هیچ راه رهایی از آن نمی‌یابد.

**﴿مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ﴾**: شرک و مشتقات آن در همه‌ی موارد به معنای کثرت و اختلاف است.

**۷۳ ـ ﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ، وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهٌ وَاحِدٌ، وَإِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.**

خیلی بد است و ترک آن لازم است؛ زیرا از شرک، تهدید و عذاب دردناک سخن می‌گوید.

**۷۴ ـ ﴿أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ، وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.**

خیلی خوب و عالی است و به این معناست که آیا نمی‌خواهید با انجام این کار خیر ببرید. از آن جا که بعد از چند آیه که همه بر بدی استخاره دلالت داشت، این آیه خوب آمده است، شیرینی کار مورد نظر را می‌رساند.

این آیه را می‌توان به عنوان ذکر عام استفاده نمود.

۷۵ ـ ﴿مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ، قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ، وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ، كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ، انْظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ، ثُمَّ انْظُرْ أَنَّى يُؤْفَكُونَ﴾.

با لحاظ ذیل آیه که می‌فرماید: ﴿ثُمَّ انْظُرْ أَنَّى يُؤْفَكُونَ﴾ پایان خطرناک و خیلی بدی دارد و نباید به ظاهر آن که از مسیح و مریم صدیق سخن می‌گوید بسنده کرد.

۷۶ ـ ﴿قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرّاً وَلَا نَفْعاً، وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾.

خوب نیست. کار مورد نظر به امور و توجیهاتی نیاز دارد که تأمین نمی‌شود، از این رو نتیجه بخش نیست.

۷۷ ـ ﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ، لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ، وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ، وَأَضَلُّوا كَثِيراً، وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ﴾.

خیلی بد است و جز اختلاف، درگیری، ضلالت و گمراهی چیزی ندارد.

۷۸ ـ ﴿لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُودَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ، ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا، وَكَانُوا يَعْتَدُونَ﴾.

خیلی بد است و هیچ امتیاز مثبتی ندارد.

۷۹ ـ ﴿كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ، لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾.

نتیجه‌ی آن بسیار بد است. آبروریزی و درگیری از عوارض آن است.

۸۰ ـ ﴿تَرَى كَثِيراً مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا، لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ، أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ، وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ﴾.

خیلی بد است. گرفتاری ماندگار و پریشانی بسیار می‌آورد و راه نجاتی برای خواهان نمی‌ماند.

۸۱ ـ ﴿وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوهُمْ أَوْلِيَاءَ، وَلَكِنَّ كَثِيراً مِنْهُمْ فَاسِقُونَ﴾.

خوب نیست و همراه با عوارض سوء و درگیری است.

۸۲ ـ ﴿لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا، وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى، ذَلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ قِسِّيسِينَ وَرُهْبَاناً، وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾.

این آیه دارای دو استخاره است. استخاره‌ی دوم آن با فراز: ﴿وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً﴾ شروع می‌شود. استخاره‌ی نخست خیلی بد است و استخاره‌ی دوم بسیار عالی است. کار مورد نظر در استخاره‌ی نخست، کاری اندیشاری، انحرافی، قلبی و نفسی است و ارتباط چندانی با امور مالی ندارد.

۸۳ ـ ﴿وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَى أَعْيُنَهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ، يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا، فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ﴾.

بسیار خوب است و پایان آن نتیجه‌ای عالی به دست می‌دهد.

﴿فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ﴾: کار مورد نظر سنگین است و اهتمام و همت می‌طلبد.

۸۴ ـ ﴿وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ، وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ، وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ﴾.

بسیار خوب و عالی است و برکات معنوی آن فراوان است. کار با توجه به فعل‌های متعدد آن متحول و پر زحمت است. به صورت کلی هرچه بر تعداد فعل‌های به کار رفته در آیه افزوده شود بر لزوم زحمت و تلاش بیش‌تر در آن کار دلالت دارد.

۸۵ ـ ﴿فَأَثَابَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ، تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، خَالِدِينَ فِيهَا، وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ﴾.

بسیار عالی است و خواهان از زحمات و تلاش‌های دیگران بهره می‌برد و نتیجه‌ی کار حاصل زحمت وی نیست. شراکت این کار خوب نیست؛ چراکه جایی برای عمل ندارد تا بخواهد از دیگری کمک بگیرد و

همه‌ی آن نتیجه است، از این رو شراکت آن تنها ضرر و از دست دادن بخشی از نتیجه است.

۸۶ـ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾.

خیلی بد و بسیار خطرناک است.

۸۷ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ، وَلَا تَعْتَدُوا، إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾.

بسیار خوب است، اما با لحاظ دو لای نهی و یک لای نفی ممکن است به غفلت و انحراف دچار شود و این امر به شخصیت خواهان وابسته است و ممکن است نیت، قدرت، صلابت و سلامت وی برای انجام این کار بسنده نباشد. البته، لای ﴿لَا تُحَرِّمُوا﴾ با توجه به این که نفی حرمت می‌کند، از آن حلیت برداشت می‌شود و باسط است نه قابض.

۸۸ـ ﴿وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالاً طَيِّباً، وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ﴾.

عالی است. با توجه به قید: ﴿طَيِّباً﴾ باید خیری از این کار به دیگران رساند. اگر کار مورد نظر برای مسایل مالی است تا می‌شود باید هزینه کرد و هرچه در این راه هزینه شود، کم نمی‌آید.

۸۹ـ ﴿لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ، وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ، فَكَفَّارَتُهُ إِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَاكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ أَهْلِيكُمْ، أَوْ كِسْوَتُهُمْ، أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ، فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ، ذَلِكَ كَفَّارَةُ أَيْمَانِكُمْ، إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ، كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ، لَعَلَّكُم تَشْكُرُونَ﴾.

درگیری، گرفتاری، کمبود و نوعی اجبار و الزام در کار وجود دارد.

﴿فَكَفَّارَتُهُ﴾: کمبود، محدودیت و گرفتاری است.

﴿وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ﴾: این کار پر از زحمت و مشقت است.

﴿لَعَلَّكُم تَشْكُرُونَ﴾: شکر به سختی و زحمت کار اشاره دارد.

۹۰ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ، مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ، فَاجْتَنِبُوهُ، لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾.

با لحاظ: «الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ» ظاهر و دنیای آن خوب است و قدرت مانور و نمایش در آن هست اما باطن ندارد و نتیجه‌ای جز حرمان و پریشانی نمی‌آورد.

۹۱ ـ «إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ، وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ، وَعَنِ الصَّلَاةِ، فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ».

از لحاظ دنیایی پر شکوه است و ظاهرکار خود را خجسته می‌نمایاند ولی بسیار خطرناک و زیان‌بار است و نباید فریب ظاهر آن را خورد و لازم است ترک شود.

۹۲ ـ «وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ، وَاحْذَرُوا، فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ».

خیلی خوب است اما شرط: «فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ» بر لغزنده بودن کار دلالت دارد و باید در انجام کار احتیاط لازم را نمود و هرگونه لغزش و انحرافی سبب شکست و آسیب می‌شود و در این صورت، کسی نمی‌تواند خواهان را مدد رساند.

۹۳ ـ «لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ، ثُمَّ اتَّقَوْا وَآمَنُوا، ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا، وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ».

خوب است اما سخت، سنگین و پر مشقت است. محسن کسی است که خیر وی طیب و طاهر باشد و احسان نیز امری سنگین و سخت است.

۹۴ ـ «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَيَبْلُوَنَّكُمُ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِنَ الصَّيْدِ، تَنَالُهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ، لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ، فَمَنِ اعْتَدَى بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ».

از شکار: «مِنَ الصَّيْدِ» سخن می‌گوید، بنابر این خطرناک است و درگیری دارد. ترک آن بهتر است.

«مَنْ يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ»: غیب همان کارهای پنهانی و غیر قابل دسترس و چیزهایی است که به ناگاه و ناآگاهانه واقع می‌شود، از این رو خطرناک است.

۹۵ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرُمٌ، وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّداً فَجَزَاءُ مِثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ، يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ، هَدْياً بَالِغَ الْكَعْبَةِ، أَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ مَسَاكِينَ، أَوْ عَدْلُ ذَلِكَ صِيَاماً، لِيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِ، عَفَا اللَّهُ عَمَّا سَلَفَ، وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ، وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ﴾.

روند انجام کار مورد نظر بسیار طولانی و فرسایشی است و از قتل، کفاره و انتقام سخن می‌گوید، ترک آن بهتر است.

۹۶ ـ ﴿أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعاً لَكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ، وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُماً، وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾.

خیلی خوب است.

۹۷ ـ ﴿جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ، قِيَاماً لِلنَّاسِ، وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلَائِدَ، ذَلِكَ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾.

خیلی خوب است و نباید آن را ترک کند.

﴿وَالْهَدْيَ وَالْقَلَائِدَ﴾: برای انجام این کار باید نذر، قربانی، انفاق یا صدقه‌ای داشته باشد.

۹۸ ـ ﴿اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ، وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

خوب نیست و با: ﴿اعْلَمُوا﴾ از انجام آن تحذیر می‌دهد. باید ترک شود وگرنه گرفتاری، پریشانی و اضطراب می‌آورد و ممکن است به خواهان زیان یا آسیب نیز برساند.

۹۹ ـ ﴿مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ، وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ﴾.

بد نیست ولی می‌شود آن را ترک کرد.

﴿الْبَلَاغُ﴾: انجام آن محدودیت‌ها و مخاطرات بسیار دارد و درصد موفقیت آن پایین است؛ به ویژه که خواهان از چگونگی ماجر ناآگاه‌است.

۱۰۰ ـ ﴿قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ، وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ، فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ، لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾.

خوب نیست و سبب آلودگی و گرفتاری می‌شود و ممکن است

نتیجه‌ای نیز در پی نداشته باشد و کار مورد نظر خالی از خردورزی و خیالاتی واهی است: ﴿**یَا أُولِي الْأَلْبَابِ**﴾.

﴿**وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ**﴾: با آن که ظاهر کار شکوه دارد، باطنی ندارد و زیان‌بار است.

**۱۰۱ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبْدَ لَكُمْ تَسُؤْكُمْ، وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْآنُ تُبْدَ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا، وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ﴾.**

خوب نیست و به ناآگاهی، پریشانی و اضطراب می‌انجامد، اما با توجه به عبارت: ﴿**عَفَا اللَّهُ عَنْهَا**﴾ و نیز ﴿**وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ**﴾ ممکن است در صورت اقدام بر آن، از مشکلات آن کاسته شود.

**۱۰۲ ـ ﴿قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ، ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ﴾.**

خیلی بد است و باید ترک شود که نتیجه‌ای جز کفران و پشیمانی ندارد و خواهان نیز آن را بعد از مدتی در می‌یابد.

**۱۰۳ ـ ﴿مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ، وَلَا سَائِبَةٍ، وَلَا وَصِيلَةٍ، وَلَا حَامٍ، وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ، وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾.**

خوب نیست. سبب کفران نعمت و تنها خوری می‌شود و حق دیگران را ضایع می‌سازد.

یادکرد از حیوانات بر نعمت و برکت دلالت دارد اما سنگین است. خوراک‌های گوشتی که از بهایم است سنگین است و تا می‌شود باید از آن دوری کرد به عکس گوشت پرندگان که سبک‌باری را سبب می‌شود.

**۱۰۴ ـ ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ، قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا، أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئاً، وَلَا يَهْتَدُونَ﴾.**

خوب نیست. ناآگاهی، استکبار، نخوت‌وگرفتاری‌در آن‌پیشامدمی‌کند.

**۱۰۵ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ، لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ، إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعاً، فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.**

خوب است. کار مورد نظر سنگین است و خواهان در انجام آن تنها می‌ماند، اما پایان خوبی دارد.

۱۰۶ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ، ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ، أَوْ آخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ، إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْبِسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ، فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنِ ارْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ ثَمَناً، وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى، وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ، إِنَّا إِذاً لَمِنَ الْآثِمِينَ﴾.

مصیبت و چه بسا مرگ، مشقت و گرفتاری دارد و دیربازده است.

۱۰۷ـ ﴿فَإِنْ عُثِرَ عَلَى أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا إِثْماً فَآخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوْلَيَانِ، فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا، وَمَا اعْتَدَيْنَا، إِنَّا إِذاً لَمِنَ الظَّالِمِينَ﴾.

خوب نیست و برای ترک آن نباید استخاره کرد و فراز و نشیب آن بسیار است.

۱۰۸ـ ﴿ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَى وَجْهِهَا، أَوْ يَخَافُوا أَنْ تُرَدَّ أَيْمَانٌ بَعْدَ أَيْمَانِهِمْ، وَاتَّقُوا اللَّهَ، وَاسْمَعُوا، وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾.

خوب نیست. گرفتاری دارد. باید توجه داشت نوع مردم در پی عافیت و آسایش هستند و نه سعادت و آخرت.

۱۰۹ـ ﴿يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ، فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ؟ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا، إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ﴾.

بسیار خوب است. از خداوند، رسولان الهی و نجابت آنان سخن می‌گوید و فعل «قال»، معلوم است و نه مجهول و قیل و قال را در بر ندارد و جمع بودن آن قوت آن را می‌رساند.

۱۱۰ـ ﴿إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ، اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ، وَعَلَى وَالِدَتِكَ، إِذْ أَيَّدْتُكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ، تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلاً، وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَاةَ وَالْإِنْجِيلَ، وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي، فَتَنْفُخُ فِيهَا، فَتَكُونُ طَيْراً بِإِذْنِي، وَتُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي، وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَى بِإِذْنِي، وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ، فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ﴾.

بسیار عالی است. البته مشکلات و عوارضی دارد: ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ﴾ مذمتی است که اعجاب در آن است.

۱۱۱ـ ﴿وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُوا بِي وَبِرَسُولِي، قَالُوا آمَنَّا، وَاشْهَدْ بِأَنَّنَا مُسْلِمُونَ﴾.

کار مورد نظر از لحاظ معنوی بسیار بلندا دارد، ولی ظاهر آن دارای مشکلاتی است.

۱۱۲ـ ﴿إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ، يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ، هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنَزِّلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ، قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ، إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.

بسیار خوب است. زحمت و رنجی را بر خواهان تحمیل نمی‌کند اما با توجه به استفهامی که در آیه است اگر کار محقق شود و روند خود را طی کند، نتیجه‌ی آن بسیار عالی است همان‌گونه که احتمال عدم انجام آن می‌رود، از این رو چیزی برای خواهان نمی‌ماند.

۱۱۳ـ ﴿قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا، وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا، وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَقْتَنَا، وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ﴾.

خیلی خوب است. هم طلب دارد و هم استمرار و دوام.

۱۱۴ـ ﴿قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ: اللَّهُمَّ، رَبَّنَا، أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ، تَكُونُ لَنَا عِيداً لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا، وَآيَةً مِنْكَ، وَارْزُقْنَا، وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ﴾.

بسیار عالی است. پر خیر و برکت و سعادت و سلامت است و استفهامی نیز نیست تا احتمال عدم انجام آن رود.

۱۱۵ـ ﴿قَالَ اللَّهُ: إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ، فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدُ مِنْكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَاباً لَا أُعَذِّبُهُ أَحَداً مِنَ الْعَالَمِينَ﴾.

خوب نیست. خطرناک است و صدر و ذیل آن هماهنگ و وفق نیست.

۱۱۶ـ ﴿وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ، أَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ؟ قَالَ: سُبْحَانَكَ، مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ، إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ، تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي، وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ، إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ﴾.

خیلی خوب است؛ چرا که فرجام آن به ﴿عَلَّامُ الْغُيُوبِ﴾ است.

۱۱۷ـ ﴿مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ، أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ، وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيداً مَا دُمْتُ فِيهِمْ، فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتَ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ، وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾.

بسیار خوب است. اطاعت‌پذیری، سلامت، سعادت و معنویت را در پی دارد.

۱۱۸ـ ﴿إِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ، وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾.

خوب نیست. هرگاه پیامبری نسبت به قوم خویش بی‌تفاوت شود و آنان را به خداوند وا نهد، از قابض بودن کار و سختی آن حکایت دارد.

۱۱۹ـ ﴿قَالَ اللَّهُ: هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ، لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ، ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾.

بسیار عالی است: ﴿رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ﴾ که می‌رساند هرگونه رضایتی از جمله رضایت میان بنده و خداوند و نیز زن و شوهر باید دو سویه باشد. هم‌چنین این امر حایز اهمیت است که آیه‌ی شریفه گفتار خداوند را بیان می‌دارد و از: ﴿يَوْمُ﴾، ﴿جَنَّاتٌ﴾ و ﴿الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ یاد می‌کند که همه امتیازهای مثبت بر انجام کار است.

۱۲۰ـ ﴿لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَمَا فِيهِنَّ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.

بسیار خوب است. این آیه می‌تواند ذکر قرار گیرد. نتیجه‌ی آن قوت، قدرت، شخصیت، عظمت و زدایش خوف و ترس از دل، درمان وسواس، ضعف‌های نفسانی و شکوک شیطانی است.

## سوره‌ی انعام

۱ ـ ﴿**بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ، وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ، ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ**﴾.

سوره‌ی انعام سوره‌ی دنیا، مطامع و مشکلات آن است.

استخاره‌ی بسم الله آن با توجه به حمدی که در ادامه‌ی آن آمده خوب است. شروع و ظاهر این کار خوب است و با توجه به بازدهی که دارد باید مراقبت داشت که به غفلت و کفران نعمت دچار نشد.

﴿**الظُّلُمَاتِ**﴾ و ﴿**النُّورَ**﴾ مقابل: ﴿**السَّمَاوَاتِ**﴾ و ﴿**الْأَرْضَ**﴾ با توجه به این که به آن عطف شده و به اعتبار: ﴿**الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ**﴾ لف و نشر مشوش است که آن نیز حمد و سپاس الهی را لازم دارد؛ چرا که تقابل و تضاد دنیوی است که حیات و نور را می‌آفریند.

﴿**ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ**﴾: ممکن است پایان این کار غفلت، حرمان و کفران باشد، از این رو باید احتیاط و مواظبت داشت که به غفلت دچار نشد تا پریشانی و گرفتاری را در پی نیاورد.

﴿**يَعْدِلُونَ**﴾: اضطراب و پریشانی است که ویژگی اهل دنیاست.

۲ ـ ﴿**هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ، ثُمَّ قَضَى أَجَلاً، وَأَجَلٌ مُسَمّىً عِنْدَهُ، ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ**﴾.

خوب است. باید توجه داشت که در هر کاری: ﴿**ثُمَّ**﴾ بیاید، بر نقش و تأثیر بنده در سرنوشت خود اشاره دارد و باید آن را از قضا و حکم الهی

که نظام و سیستم آن مشاعی است جدا نمود.

در انجام این کار باید احتیاط و مواظبت داشت.

﴿قَضَى أَجَلاً، وَأَجَلٌ مُسَمًّى﴾: کار در کوتاه‌مدت انجام می‌شود و مستمر و گسترده نیست و محدودیت دارد، از این رو ممکن است با اندکی غفلت، به شکست بینجامد.

**۳ـ ﴿وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ، يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ، وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ﴾.**

خیلی خوب است زیرا به هیچ وجه خلقی نیست و خداوند است که فاعل آن است، از این رو گسترده است. چون نوعی تهدید را با خود دارد باید اهتمام داشت، کار افزوده بر ظاهر، نیمه‌ی پنهانی نیز دارد.

**۴ـ ﴿وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ﴾.**

بسیار بد است و باید آن را ترک کرد. نتیجه‌ای جز شکست ندارد؛ چرا که حصر دارد و حصر بر زیان‌باری کار دلالت دارد.

**۵ـ ﴿فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ، فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾.**

خوب نیست و باید ترک شود. مشکلات و گرفتاری دارد.

﴿مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾: آسیب حیثیتی و آبرویی دارد.

**۶ـ ﴿أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ، مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ، مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَكُمْ، وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَاراً، وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ، فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ، وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْناً آخَرِينَ﴾.**

خوب نیست. ظاهری باشکوه دارد اما نتیجه‌ای جز زیان باری نمی‌دهد.

**۷ـ ﴿وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَاباً فِي قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ، لَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا**

إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ﴾.

خوب نیست. تعلیق بر محال است و کار هرچه باشد نتیجه‌ای نمی‌دهد.

۸ـ ﴿وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ، وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكاً لَقُضِيَ الْأَمْرُ، ثُمَّ لَا يُنْظَرُونَ﴾.

خوب نیست. لو امتناع دارد و از موانع حکایت می‌کند. مشکلات در کار زیاد است و جواب نمی‌دهد.

۹ـ ﴿وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكاً لَجَعَلْنَاهُ رَجُلاً، وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ مَا يَلْبِسُونَ﴾.

هرچند لو دارد اما «جعل» و «لبس» آن را فعلی می‌سازد. کار مورد نظر خوب است.

﴿مَلَكاً﴾: این کار زمینه‌های غیر عادی دارد، از این رو باید آن را با کارشناسی لازم و مشاوره انجام داد.

۱۰ـ ﴿وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ، فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ، مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾.

خیلی بد است و نتیجه‌ای جز سستی، فرتوتی، گرفتاری و از بین رفتن حیثیت ندارد.

۱۱ـ ﴿قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ، ثُمَّ انْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ﴾.

خوب است. امر به سیر و حرکت است. در این کار صاحب تجربه‌ی جدید می‌شود. مخاطراتی نیز دارد که باید با دقت و احتیاط عمل کند تا آسیبی به وی نرسد.

۱۲ـ ﴿قُلْ لِمَنْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، قُلْ لِلَّهِ، كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ، لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، لَا رَيْبَ فِيهِ، الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾.

بسیار خوب است. باید مواظب بود به حرمان و غفلت دچار نشد.

﴿كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ﴾: اصل این کار ضمانت اجرایی دارد و شدنی

و نتیجه بخش است.

۱۳ ـ ﴿وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾.

بسیار خوب است. در همه‌ی مراحل کار، دست و مدد خدا را می‌بیند و با آن حرکت می‌کند.

۱۴ ـ ﴿قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَتَّخِذُ وَلِيّاً، فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ، قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ، وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾.

خیلی خوب است.

﴿أَتَّخِذُ وَلِيّاً﴾: در این کار مددکار دارد.

﴿هُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ﴾: این کار سودآور است بدون آن که هزینه و مشکلاتی داشته باشد؛ به این معنا که بیش از سرمایه‌ی اولی آن و زحمتی که می‌کشد منفعت دارد.

۱۵ ـ ﴿قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾.

خوب اما خطرناک است و ممکن است برای مثال، ناگهان مشکل قانونی پیدا کند و زندانی شود. این آیه بیش‌تر برای کارهای سرّی و پر رمز و راز می‌آید.

۱۶ ـ ﴿مَنْ يُصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ، وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ﴾.

بسیار خوب است. موفقیت آن حتمی است.

۱۷ ـ ﴿وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ، وَإِنْ يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.

خیلی خوب است. کار طبیعی است و با خواهان تناسب دارد؛ هرچند قبض هم دارد.

۱۸ ـ ﴿وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ، وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ﴾.

کاری طبیعی، مرتب، منظم، رونده و مناسب است.

﴿وَهُوَ الْقَاهِرُ﴾: ضمانت اجرایی دارد.

۱۹ ـ ﴿قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً؟ قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ، وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا

الْقُرْآنُ، لِأُنْذِرَكُمْ بِهِ، وَمَنْ بَلَغَ أَئِنَّكُمْ لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ اللَّهِ آلِهَةً أُخْرَى، قُلْ لَا أَشْهَدُ، قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ، وَإِنَّنِي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ﴾.

خیلی خوب است. کار مورد نظر باز، باسط، آشکار و روشن است. با توجه به تعدد «قل» و «شهادت» هرگونه پنهان‌کاری به ضرر خواهان تمام می‌شود و باید این کار به صورت علنی، آشکار و با تبلیغات انجام شود. چون این کار آشکار است رقیب دارد و باید آن را با صلابت انجام داد و چه بسا که با وی دشمنی شود.

۲۰ ـ ﴿الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمُ، الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ، فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾.

خوب نیست. خیره سری، عناد، لج بازی و بی‌انصافی در روند کار پیش می‌آید و باید آن را ترک کرد.

۲۱ ـ ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ، إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ﴾.

خوب نیست.

﴿وَمَنْ﴾: فرد سرشناسی مانع انجام کار می‌شود و با وی مخالفت می‌کند.

۲۲ ـ ﴿وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعاً، ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا أَيْنَ شُرَكَاؤُكُمُ، الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ﴾.

خوب نیست و نتیجه‌ای جز ابتلا و گرفتاری ندارد. ضرر وی برای همه عیان و آشکار می‌شود.

۲۳ ـ ﴿ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَتُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبِّنَا، مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ﴾.

خوب نیست. با انسان‌های فتنه‌انگیز رو به‌رو می‌شود.

۲۴ ـ ﴿انْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ، مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ﴾.

بسیار بد است. با افرادی برخورد می‌کند فتنه‌انگیز که مانع انجام کار وی می‌شوند.

۲۵ ـ ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ، وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ، وَفِي آذَانِهِمْ وَقْراً، وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا حَتَّى إِذَا جَاءُوكَ يُجَادِلُونَكَ، يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ﴾.

خیلی بد است. نتیجه‌ای ندارد. کفران نعمت و بی‌اعتقادی در آن است.

۲۶ ـ ﴿وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ، وَيَنْأَوْنَ عَنْهُ، وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ، وَمَا يَشْعُرُونَ﴾.

خوب نیست. دیگران مانع انجام آن می‌شوند. هرگونه اقدام بر آن نتیجه‌ای ندارد.

۲۷ ـ ﴿وَلَوْ تَرَى إِذْ وُقِفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَا لَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾.

نتیجه نمی‌دهد و به صورت قهری سبب خستگی خواهان می‌شود. با افرادی ظاهر ساز و خالی از حقیقت و دور از واقعیت ارتباط می‌یابد. اضطراب و نگرانی دارد.

﴿النَّارِ﴾: اضطراب و نگرانی است.

۲۸ ـ ﴿بَلْ بَدَا لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ، وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ، وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾.

خوب نیست. هرچه خواهان بر انجام آن اصرار داشته باشد هیچ نتیجه‌ای نمی‌بیند و از هر جا آن را رها کند برای وی سودمند است.

۲۹ ـ ﴿وَقَالُوا إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا، وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ﴾.

ظاهر آن نیکوست و در ابتدا کار پیش می‌رود ولی نتیجه و فرجامی ندارد. باید ترک شود.

۳۰ ـ ﴿وَلَوْ تَرَى إِذْ وُقِفُوا عَلَى رَبِّهِمْ قَالَ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ؟ قَالُوا بَلَى وَرَبِّنَا، قَالَ

فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَاكُنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾.

بد است.

﴿وَلَوْ تَرَى﴾: کثرت و مبالغه‌ی در استخاره را می‌رساند؛ به این معنا که اگر استخاره خوب باشد بر خوبی بسیار آن تأکید دارد و چنان‌چه استخاره‌ی آن بد باشد بر بدی زاید آن دلالت دارد. «بلی» و «بل» نیز چنین است.

**۳۱ـ ﴿قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ، حَتَّى إِذَا جَاءَتْهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلَى مَا فَرَّطْنَا فِيهَا، وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَى ظُهُورِهِمْ، أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ﴾.**

خوب نیست. حیثیت و آبروی خواهان از بین می‌رود حتی اگر بخواهد کار نیکی مانند امامت جماعت را بر عهده گیرد.

﴿أَوْزَارَهُمْ﴾: حسرت و خودخوری درکار پیش می‌آید.

**۳۲ـ ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَلَلدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾.**

خیلی خوب و دنیای محض است و آخرت و باطن ندارد. ممکن است دنیا او را به غفلت گرفتار سازد و به حرمان و کفران گرفتار شود، از این رو باید احتیاط و مواظبت نماید.

**۳۳ـ ﴿قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ، فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ، وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ﴾.**

خیلی بد است. استخاره‌ی آن وفق و همسان است.

**۳۴ـ ﴿وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ، فَصَبَرُوا عَلَى مَا كُذِّبُوا، وَأُوذُوا حَتَّى أَتَاهُمْ نَصْرُنَا، وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ، وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبَإِ الْمُرْسَلِينَ﴾.**

خوب نیست اما اگر خواهان اقدام بر آن کند، پایان آن به خوبی می‌گراید. این آیه دو استخاره دارد و استخاره‌ی دوم آن: **﴿وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ**

نَبَإِ الْمُرْسَلِينَ﴾ است که برخلاف استخاره‌ی نخست خوب است.

۳۵ ـ ﴿وَإِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ، فَإِنِ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقاً فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّماً فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ، وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَى، فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ﴾.

خوب نیست و خواهان دست به هر کاری زند، نتیجه‌ای نمی‌بیند.

۳۶ ـ ﴿إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ، وَالْمَوْتَى يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ، ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ﴾.

نتیجه‌ی چندانی ندارد و کاری نیست که پویا و دارای رشد باشد. خوب نیست.

۳۷ ـ ﴿وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ؟ قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنَزِّلَ آيَةً، وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾.

خوب نیست. ﴿لَوْلَا﴾ در صدر و ﴿لَا يَعْلَمُونَ﴾ در ذیل آن را وفق و هموار در بدی می‌سازد.

۳۸ ـ ﴿وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَالُكُمْ، مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ، ثُمَّ إِلَى رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ﴾.

مشکلات آن بسیار است و چه بسا به مرگ و میر و مصیبت بینجامد. کار نتیجه‌ی صافی و دنیوی ندارد؛ هرچند روندی رو به جلو دارد: ﴿مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ﴾.

۳۹ ـ ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ، مَنْ يَشَأِ اللَّهُ يُضْلِلْهُ، وَمَنْ يَشَأْ يَجْعَلْهُ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾.

این آیه دو استخاره دارد. استخاره‌ی دوم آن: ﴿وَمَنْ يَشَأْ يَجْعَلْهُ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ است که برخلاف نخستین آن خیلی خوب است.

﴿صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾: کار انجام می‌شود و به نتیجه می‌رسد.

۴۰ ـ ﴿قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ، أَوْ أَتَتْكُمُ السَّاعَةُ، أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ

﴿كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.

خوب نیست. کار مورد نظر زیان‌بار و مضر است؛ به‌طوری که بدی آن از ابتدا آشکار است. در آن حقه و نیرنگ وجود دارد و کار نتیجه بخش نیست.

۴۱ ـ ﴿بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ، فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ، وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ﴾.

درگیری، مشکلات و اضطراب دارد ولی خوب است.

۴۲ ـ ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ، فَأَخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ، لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ﴾.

انجام آن باید به سبب مشکلات و سختی‌هایی که دارد با احتیاط انجام شود و ترک آن نیز بد نیست.

﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا﴾: چون ارسال دارد باید انجام شود.

﴿بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ﴾: کاری است پرمخاطره و سخت.

۴۳ ـ ﴿فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ، وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.

خیلی بد است. ظاهر کار و آغاز آن چنان خود را نیکو می‌نمایاند که خواهان با خود می‌گوید چرا باید آن را ترک کرد اما باطن و نتیجه‌ای ندارد و زیان‌بار است.

﴿الشَّيْطَانُ﴾: کار مورد نظر تنها زینت و شکوه دنیایی دارد و از باطن و آخرت خبری در آن نیست.

۴۴ ـ ﴿فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ، حَتَّى إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً، فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ﴾.

خوب نیست. عذاب و شکست دارد. در کاری وارد می‌شود که برای وی پیشامدی اتفاقی، ناخودآگاه و حساب ناشده پیش می‌آورد.

۴۵ ـ ﴿فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

هر دو استخاره‌ی این آیه خوب است اما دومی: ﴿**وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ**﴾ عالی و تمام کمال است.

سنگین است و خواهان در انجام این کار که مهم است، حقانیت دارد. شیرین و گوارا است.

غفلت از ذکر «الحمد لله» باعث می‌شود انسان گرفتاری زیادی پیدا کند. این آیه می‌تواند در رفع گرفتاری‌ها، پریشانی‌ها، مظلومیت‌ها و در بیماری‌ها و ناتوانی ذکر قرار گیرد. اما کسی می‌تواند از آن استفاده کند که سالم و درست‌کردار باشد و با توبه و نیت صاف از آن بهره برد وگرنه عوارض بدی برای وی دارد و او را زمین‌گیر می‌کند.

این آیه از طلسمات است. قوت قلب، استحکام همت، اراده و توکل و رفع وسواس می‌آورد و سبب می‌شود انسان بتواند زیر باران بلا رقص کنان رود.

اگر آن را با توبه‌ی حقیقی، تطهیر، استغفار و صبر ذکر بگیرد، کسی نمی‌تواند به او زور بگوید. این آیه حصن و حرز است.

باید توجه داشت که در آن از: ﴿**فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ**﴾ سخن به میان می‌آید و ممکن است عوارض آن شامل ذاکر نیز شود. البته، بهره بردن از چنین اذکاری برای زمین زدن دیگران از جوانمردی به‌دور است. اولیای خدا اندک موردی می‌شود که از چنین ذکرهایی استفاده کنند.

**۴۶ـ ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ، وَخَتَمَ عَلَى قُلُوبِكُمْ، مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ، انْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ، ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ﴾.**

خوب نیست.

**۴۷ـ ﴿قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً، هَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ﴾.**

خیلی بد است. گرفتاری و پریشانی می‌آورد.

**۴۸ـ ﴿وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ، فَمَنْ آمَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا**

خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾.

بسیار خوب، شایسته و شیرین است ولی نیاز به زحمت و کار دارد و بهره‌ی آن تدریجی به دست می‌آید.

**۴۹ ـ ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾.**

خیلی بد است. گرفتاری، پریشانی، دلهره و اضطراب دارد.

**۵۰ ـ ﴿قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ، وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ، وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ، إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَى إِلَيَّ، قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ، أَفَلَا تَتفكَّرُونَ﴾.**

با توجه به تنافی صدر و ذیل آیه، کار مورد نظر سنگین است. دو امر: ﴿**قُلْ**﴾ تأکید بر انجام آن است.

از این آیه در طلسمات و نیز مفاتیح استفاده می‌شود. استفاده از آن برای کسب رزق، علم، قوت، قدرت و دیگر خیرات مفید است.

**۵۱ ـ ﴿وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَى رَبِّهِمْ، لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ، لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾.**

خوب نیست و انجام آن سبب پشیمانی، پریشانی، تنهایی، گرفتاری و سختی می‌شود.

﴿**وَأَنْذِرْ**﴾: آشکاری بدی کار را می‌رساند و خواهان از ابتدا می‌داند کاری را انجام می‌دهد که بد است.

﴿**لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ، وَلَا شَفِيعٌ**﴾: «لیس» و «لا» در تمامی موارد کاربرد خود از تنهایی خواهان در انجام کار حکایت می‌کند. البته، گاه وی مدد خداوند را با خود ندارد و گاه آدمیان او را تنها می‌گذارند.

**۵۲ ـ ﴿وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ، يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ، وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ، فَتَطْرُدَهُمْ، فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾.**

خوب نیست. در دو مورد می‌فرماید: ﴿**وَلَا تَطْرُدِ**﴾.

﴿**مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ، وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ**﴾: در

روند کار یا مظلوم واقع می‌شود و آزار و اذیت می‌بیند یا به ظلم می‌افتد و گناه‌کار می‌گردد.

۵۳ ـ ﴿وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا؟ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ﴾.

خوب نیست. فتنه و مخاطره دارد.

۵۴ ـ ﴿وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ، كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ، أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءاً بِجَهَالَةٍ، ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ، وَأَصْلَحَ، فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

سلامت و رحمت در آن است. با توجه به کاربرد ایمان و کرداری که بعد از آن آمده، نیازمند زحمت، تلاش و صبر و تحمل پذیری است. البته ممکن است ناآگاهانه به انحراف رود، اما آن را جبران می‌کند.

﴿جَاءَكَ﴾: بر زنده بودن، حرکت داشتن و ایجاد موج دلالت دارد.

۵۵ ـ ﴿وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ، وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ الْمُجْرِمِينَ﴾.

خیلی خوب است. گسترده و آشکار است. راه‌های گناه‌کاران را نشان می‌دهد و موضوع آیه روشنگر نمایاندن آیات است و نه جرم مجرمان.

﴿وَكَذَلِكَ﴾: این کار انجام شدنی است.

۵۶ ـ ﴿قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ، قُلْ لَا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ، قَدْ ضَلَلْتُ إِذاً، وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ﴾.

انجام آن سنگین و سخت است ولی خوب است؛ چون دو امر: ﴿قُلْ﴾ دارد. در روند تحقق آن مانع، معارض، و درگیری پیش می‌آید و کار فرمایشی می‌شود.

۵۷ ـ ﴿قُلْ إِنِّي عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي، وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي، مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ، إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ، يَقُصُّ الْحَقَّ، وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ﴾.

بسیار خوب، اما سخت، سنگین، طولانی و مستمر است.

﴿يَقُصُّ الْحَقَّ﴾: قصه‌ی حق تعالی هم سنگین است و هم دراز و

طولانی.از این رو، کار دامنه‌دار است و به آسانی به فراچنگ نمی‌آید و ممکن است به وارثان نیز برسد.

**۵۸ـ ﴿قُلْ لَوْ أَنَّ عِنْدِي مَاتَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَقُضِيَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ، وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ﴾.**

**﴿مَاتَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَقُضِيَ الْأَمْرُ﴾**: کار درازمدت و بلند است.

کار مورد نظر سنگین، سخت و پر مخاطره است و افرادی مانع انجام آن می‌شوند. درگیری دارد. مخاطرات و بلایای آن بیش‌تر برای کسانی پیش می‌آید که خداوند آنان را دوست دارد تا درکوره‌ی بلایا پخته شوند. با این وجود، خوب است.

**۵۹ـ ﴿وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ، لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ، وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ، وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا، وَلَا حَبَّةٍ فِي ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾.**

بسیار خوب است. حصر در آن است و حافظ، نگهبان و ضمانت دارد. اراده، اختیار و عمل خواهان در آن تأثیری ندارد و کار به خودی خود رونده است.

آیه‌ی شریفه از آیات ذکر است. فراز: **﴿وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ، لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ﴾** هم طلسم است و هم مفتاح.

کسی می‌تواند آن را برای حدود بیست سال یا بیش‌تر ذکر بگیرد تا خود و صاحب خویش آن هم در زمان غیبت را در این آیه‌ی شریفه بیابد. البته چگونگی استفاده از این آیه نیاز به دستور خاص دارد.

**۶۰ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ بِاللَّيْلِ، وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ، ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَى أَجَلٌ مُسَمًّى، ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ، ثُمَّ يُنَبِّئُكُمْ بِمَاكُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.**

خیلی خوب است. با توجه به تعدد حرف عطف: **﴿ثُمَّ﴾** روند کار مرحله به مرحله پیش می‌رود. کار مورد نظر محدود است.

**﴿وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ﴾**: این کار اراده‌ی الهی را با خود دارد.

۶۱ـ ﴿وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ، وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً، حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ، تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا، وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ﴾.

بسیار عالی و خوب است؛ هرچند بلا یا مرگ در آن باشد، مرگ آن نیز شهادت است.

۶۲ـ ﴿ثُمَّ رُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ، أَلَا لَهُ الْحُكْمُ، وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ﴾.

بسیار خوب است. ممکن است انجام کار سرعت بگیرد که در این صورت باید توجه و احتیاط داشت.

۶۳ـ ﴿قُلْ مَنْ يُنَجِّيكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ، تَدْعُونَهُ تَضَرُّعاً وَخُفْيَةً، لَئِنْ أَنْجَانَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾.

بسیار ضروری و خوب است و نباید ترک شود. انجام آن ضمانت دارد.

۶۴ـ ﴿قُلِ اللَّهُ يُنَجِّيكُمْ مِنْهَا، وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ، ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ﴾.

با آن که شروع آن خوب است اما پایان خوشی ندارد و غفلت و گرفتاری می‌آورد.

۶۵ـ ﴿قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَى أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَاباً مِنْ فَوْقِكُمْ، أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ، أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعاً، وَيُذِيقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ، انْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ، لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ﴾.

تفرقه، اختلاف و دیگر مشکلات و گرفتاری‌ها را در پی دارد و نتیجه‌ی آن روشن نیست. ترک شود.

۶۶ـ ﴿وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ، وَهُوَ الْحَقُّ، قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ﴾.

خوب نیست. نتیجه نمی‌دهد. باید ترک شود.

۶۷ـ ﴿لِكُلِّ نَبَإٍ مُسْتَقَرٌّ، وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾.

خوب نیست. کار انجام می‌شود ولی ناگهان خود را فریب خورده و زیان کار می‌یابد.

۶۸ـ ﴿وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي

حَدِيثٍ غَيْرِهِ، وَإِمَّا يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرَى مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾.

خیلی بد، خطرناک و زیان‌بار است.

۶۹ ـ ﴿وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ، وَلَكِنْ ذِكْرَى، لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾.

ضمانت اجرایی ندارد و معلوم نیست نتیجه‌بخش باشد. ترک آن بهتر است؛ هرچند می‌توان آن را انجام داد.

۷۰ ـ ﴿وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِباً وَلَهْواً، وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا، وَذَكِّرْ بِهِ أَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ، لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ، وَإِنْ تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذْ مِنْهَا، أُولَئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا، لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ، وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾.

خیلی بد است. با توجه به تکرار ماده‌ی «بسل» گرفتاری، نگرانی و پریشانی دارد و چاره‌ای از آن نیز ندارد.

۷۱ ـ ﴿قُلْ أَنَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا، وَنُرَدُّ عَلَى أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَانَا اللَّهُ، كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانَ، لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَى ائْتِنَا، قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَى، وَأُمِرْنَا لِنُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

دو استخاره است. اولی خوب نیست و باید ترک شود. و دومی آن: ﴿قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَى﴾ است که پایان خوبی دارد.

۷۲ ـ ﴿وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَاتَّقُوهُ، وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾.

بسیار خوب است.

۷۳ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ، وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ، قَوْلُهُ الْحَقُّ، وَلَهُ الْمُلْكُ، يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ، عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ﴾.

بسیار خوب است.

۷۴ ـ ﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ آزَرَ أَتَتَّخِذُ أَصْنَاماً آلِهَةً، إِنِّي أَرَاكَ وَقَوْمَكَ فِي

**ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾.**

خوب است و با توجه به یادکرد از ابراهیم و صلابت وی و خداوند معنویت می‌آورد اما نه‌تنها سود مادی و ظاهر خوش ندارد بلکه زیان نیز دارد و خالی از درگیری و مشکلات نیست.

**۷۵ ـ ﴿وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنِينَ﴾.**

بسیار عالی است. سعادت و استقلال را به همراه می‌آورد.

**۷۶ ـ ﴿فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى كَوْكَباً، قَالَ هَذَا رَبِّي، فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَا أُحِبُّ الْآفِلِينَ﴾.**

ظاهر دنیوی و ابتدای آن خوب است اما باطن و فرجامی ندارد بهتر است ترک شود.

**۷۷ ـ ﴿فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِغاً قَالَ هَذَا رَبِّي، فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّين﴾.**

شکوه ظاهری و دنیوی دارد اما باطن و حقیقتی ندارد.

**۷۸ ـ ﴿فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هَذَا رَبِّي، هَذَا أَكْبَرُ، فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَا قَوْمِ، إِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ﴾.**

ظاهر و شکوه دنیوی دارد و کاری شلوغ است اما نتیجه‌ای به دست نمی‌دهد و خالی از حقیقت و خیر است.

**۷۹ ـ ﴿إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفاً، وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾.**

بسیار عالی است. استخاره‌ی وفق و هموار است. کار مورد نظر انجام می‌شود. صراحت دارد و نفاقی در آن نیست.

**۸۰ ـ ﴿وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ، قَالَ أَتُحَاجُّونِّي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِ، وَلَا أَخَافُ مَا**

تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبِّي شَيْئاً، وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْماً، أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ﴾.

این آیه دو استخاره دارد. اولی آن خوب است اما هم شلوغ است و هم درگیری دارد. صراحت و سختی نیز در آن هست و آیه‌ی دوم: ﴿**وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْماً**﴾ است که بسیار خوب است و مشکلی ندارد.

**۸۱ـ ﴿وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَاناً، فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ، إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾.**

بسیار خوب است اما مقابله، درگیری، ترس و اضطراب دارد و شلوغ، سخت و سنگین است اما پایان خوشی دارد و دیگران نمی‌توانند به او آزاری برسانند.

**۸۲ـ ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ، أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ، وَهُمْ مُهْتَدُونَ﴾.**

بسیار عالی است و سبب امنیت، استقلال و آزادی می‌شود.

**۸۳ـ ﴿وَتِلْكَ حُجَّتُنَا، آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى قَوْمِهِ، نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ، إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾.**

بسیار عالی است؛ صرف نظر از این که خواهان چگونه شخصیتی داشته باشد، برای همه خوب است.

**۸۴ـ ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ، كُلّاً هَدَيْنَا، وَنُوحاً هَدَيْنَا مِنْ قَبْلُ، وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَى وَهَارُونَ، وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾.**

بسیار خوب است. حقیقت، شفافیت، روشنی و زیبایی دارد.

**۸۵ـ ﴿وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَى وَعِيسَى وَإِلْيَاسَ، كُلٌّ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾.**

عالی است.

**۸۶ـ ﴿وَإِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطاً، وَكُلّاً فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ﴾.**

بسیار خوب است.

۸۷ ـ ﴿وَمِنْ آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾.

عالی است. با خوبان و خوبی‌ها همراه است.

۸۸ ـ ﴿ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ، يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ، وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ، مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.

بسیار خوب است اما مخاطراتی دارد که باید احتیاط کند.

۸۹ ـ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ، فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْماً لَيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ﴾.

خوب است اما مشکلاتی دارد.

۹۰ ـ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ، فَبِهُدَاهُمُ اقْتَدِهِ، قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْراً، إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرَى لِلْعَالَمِينَ﴾.

کار مورد نظر امری معنوی و بسیار عالی است.

۹۱ ـ ﴿وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ، إِذْ قَالُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى بَشَرٍ مِنْ شَيْءٍ، قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى نُوراً وَهُدًى لِلنَّاسِ؟ تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا، وَتُخْفُونَ كَثِيراً، وَعُلِّمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا أَنْتُمْ وَلَا آبَاؤُكُمْ، قُلِ اللَّهُ، ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ﴾.

بسیار عالی است اما زحمت، رنج و مقابله با مخالفان را لازم دارد.

۹۲ ـ ﴿وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ، مُبَارَكٌ مُصَدِّقُ، الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ، وَلِتُنْذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا، وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ، وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ﴾.

خیلی خوب است و مشکلی در انجام آن پیش نمی‌آید. سیر، حرکت، خوبی، صفا، صمیمیت، پاکی و درستی در این کار است.

۹۳ ـ ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً، أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ

شَيْءٌ، وَمَنْ قَالَ سَأُنْزِلُ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ، وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ، وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ، أَخْرِجُوا أَنْفُسَكُمُ، الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ، بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ، وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ﴾.

بد است. ظلم، استکبار، درگیری، عناد و آسیب در آن است و گذشته از این، هیچ نتیجه‌ای در بر ندارد.

۹۴ ـ ﴿وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَى، كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ، وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ، وَمَا نَرَى مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ، الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ، لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ، وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ﴾.

ظاهر و شروع آن خوب است اما در ادامه بسیار پر زحمت می‌شود و نتیجه‌بخش نیز نیست.

۹۵ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى، يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ، وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ، ذَلِكُمُ اللَّهُ، فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ﴾.

خوب است ولی درگیری، زحمت و مشکلات دارد و غفلت می‌آورد و زحمتی که کشیده است ممکن است از دست وی برود. برای نمونه، ممکن است زحمت بکشد و مالی به دست آورد، اما با اندکی غفلت، دزدی آن را برباید یا درآمد آن را گم کند.

۹۶ ـ ﴿فَالِقُ الْإِصْبَاحِ، وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَناً، وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَاناً، ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾.

خیلی عالی است. در روند انجام آن کوچک‌ترین مشکلی پیش نمی‌آید و موفقیت‌آمیز می‌باشد. خوش و شیرین است و آرامش و آسایش دارد.

﴿فَالِقُ الْإِصْبَاحِ﴾: کار ظاهری باشکوه دارد و آشکارا انجام می‌پذیرد.

۹۷ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ، قَدْ

فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾.

خوب است و با تحمل مشکلاتی که دارد انجام می‌شود. البته زحمت و رنجی که می‌طلبد طبیعی آن است و تحمل آن، موفقیت را در پی دارد.

**۹۸ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ، فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ، قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ﴾.**

خیلی خوب است اما دیربازده، مشکل و سخت است.

**۹۹ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً، فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ، فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِراً، نُخْرِجُ مِنْهُ حَبّاً مُتَرَاكِباً، وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ، وَجَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ، وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهاً، وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ، انْظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ، وَيَنْعِهِ، إِنَّ فِي ذَلِكُمْ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾.**

بسیار خوب است؛ ولی زحمت و رنج زیادی را باید تحمل نمود تا به برکات و نعمت‌های آن دست یافت.

**۱۰۰ ـ ﴿وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ، وَخَلَقَهُمْ، وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ، سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يَصِفُونَ﴾.**

خوب نیست. خواهان به اموری مبتلا می‌شود که ناخودآگاه برای وی پش می‌آید و آن را پیش‌بینی نمی‌کند و بسیار پیچیده است. پرهیز از آن لازم است.

﴿**الْجِنَّ**﴾: جن و مشتقات آن در هر آیه‌ای که کاربرد داشته باشد بر پیشامد امور ناخودآگاه، پنهانی و پیچیده دلالت دارد.

**۱۰۱ ـ ﴿بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنَّى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾.**

خوب است اما درگیری، چالش، مانع و مخالف دارد و خواهان را گرفتار می‌سازد.

**۱۰۲ ـ ﴿ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ، فَاعْبُدُوهُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ**

شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾.

کار مورد نظر بسیار خوب، محکم، قوی و رونده است و خود به خود پیش می‌رود و سامان می‌گیرد.

۱۰۳ ـ ﴿لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ، وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾.

بسیار خوب و عالی است و کار به صورت باطنی و پنهانی انجام می‌پذیرد.

۱۰۴ ـ ﴿قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ، فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ، وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا، وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ﴾.

خیلی خوب است، اما خطراتی ماندگار دارد: ﴿وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ﴾.

۱۰۵ ـ ﴿وَكَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ، وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ، وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾.

خوب است. انجام آن مشکلات، درگیری و زحمت را می‌طلبد.

۱۰۶ ـ ﴿اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ﴾.

خوب است، اما خالی از مشکلات نیست.

۱۰۷ ـ ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا، وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظاً، وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ﴾.

خوب نیست. «لو» و سه «ما»ی نافیه دارد که سختی بسیار کار را می‌رساند، ترک آن لازم است و باید از آن دوری کرد.

۱۰۸ ـ ﴿وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ، فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْواً بِغَيْرِ عِلْمٍ، كَذَلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ، ثُمَّ إِلَى رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ، فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.

خوب نیست، مشکلات، درگیری و آبروریزی دارد بدون آن که نتیجه‌ای داشته باشد و خواهان نیز درمی‌یابد که کارهای وی بی‌نتیجه بوده است.

۱۰۹ ـ ﴿وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ، لَئِنْ جَاءَتْهُمْ آيَةٌ لَيُؤْمِنُنَّ بِهَا، قُلْ إِنَّمَا

الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ، وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾.

خوب نیست و باید ترک شود.

هر آیه‌ای که در آن واژه‌های: ﴿أَقْسَمُوا﴾ و نیز ﴿جَهْدَ﴾ و مشتقات آن به کار رفته، بر وجود درگیری و عناد دلالت دارد.

﴿إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ﴾: خواهان هیچ آگاهی از کار ندارد و با توجه به حصر آن تنها تیری در تاریکی رها می‌کند.

۱۱۰ـ ﴿وَنُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ، كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ، وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ﴾.

خیلی بد و وحشتناک است و جز حرمان، درگیری، آلودگی و پلیدی چیزی ندارد.

۱۱۱ـ ﴿وَلَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَى وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلاً مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ﴾.

خیلی بد است. نتیجه‌ای جز شکست، گمراهی، حرمان، یأس و حسرت ندارد.

۱۱۲ـ ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوّاً، شَيَاطِينَ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ، يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُوراً، وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ، فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ﴾.

خیلی بد است. انجام این کار سبب غربت می‌شود و دشمنان آشکار و پنهان دارد.

۱۱۳ـ ﴿وَلِتَصْغَى إِلَيْهِ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ، وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ﴾.

خیلی بد است و همه‌ی آن درگیری و سختی است.

۱۱۴ـ ﴿أَفَغَيْرَ اللَّهِ أَبْتَغِي حَكَماً، وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلاً، وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ، فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ﴾.

بسیار بد است. شروع آن زحمت و مشکل بسیار دارد ولی اگر کسی بتواند از آن مشکلات درگذرد پایان آن خوب است.

۱۱۵ـ ﴿وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ صِدْقاً وَعَدْلاً، لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ، وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾.

خیلی خوب است و از مشکلات در می‌گذرد.

**۱۱۶ـ ﴿وَإِنْ تُطِعْ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ، إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ، وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ﴾.**

خوب نیست و نباید به طمع ظاهری که دارد آن را پی گیر بود که پایان خوشی ندارد و باید ترک شود.

**۱۱۷ـ ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ، وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ﴾.**

به خواهان آسیب می‌رساند و مشکلات آن اندک نیست. اگر مجبور به انجام آن نیست باید کار دیگری برگزیند.

**۱۱۸ـ ﴿فَكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ، إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ﴾.**

خیلی خوب است و نعمت و برکت دنیا را همراه می‌آورد.

**۱۱۹ـ ﴿وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ، وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ، وَإِنَّ كَثِيراً لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَائِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ، إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ﴾.**

خواهان باید به سرعت پی گیر کار شود و با احتیاط تمام آن را انجام دهد و با حفظ این دو شرط بسیار خوب است.

**۱۲۰ـ ﴿وَذَرُوا ظَاهِرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ، إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ﴾.**

مشکلات آن بسیار است؛ به گونه‌ای که نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آورد و باید آن را ترک کند.

**۱۲۱ـ ﴿وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ، وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ، وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَى أَوْلِيَائِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ، وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ﴾.**

دو استخاره‌ی این آیه هیچ یک خوب نیست. استخاره‌ی دوم با فراز: **﴿وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ﴾** شروع می‌شود.

**۱۲۲ـ ﴿أَوَمَنْ كَانَ مَيْتاً فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُوراً يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ**

فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا، كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.

اگر خواهان نیت صاف و پاکی دارد از انجام آن خیر می‌بیند، وگرنه در صورتی که بخواهد از زرنگی و حیله‌گری استفاده کند، فرجام وی تاریکی است.

**۱۲۳ ـ ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَابِرَ مُجْرِمِيهَا، لِيَمْكُرُوا فِيهَا، وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ، وَمَا يَشْعُرُونَ﴾.**

بسیار بد است. گمراهی، زیان، غفلت و جهالت را در پی دارد.

**۱۲۴ ـ ﴿وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَى مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ، اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ﴾.**

اگر خواهان با نیت خیر در پی انجام کار باشد و بدون شک و شرط آن را انجام دهد خوب است.

**۱۲۵ ـ ﴿فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلإِسْلَامِ، وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقاً حَرَجاً، كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَاءِ، كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾.**

بستگی به شخصیت خواهان دارد و چنان‌چه بر کار مورد نظر با قصد خیر اقدام کند خوب است، وگرنه خیر.

**۱۲۶ ـ ﴿وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيماً، قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ﴾.**

بسیار عالی است.

**۱۲۷ ـ ﴿لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ، وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.**

خیلی عالی است و هیچ مشکلی در سیر انجام آن پیش نمی‌آید. خیرات، برکات، سلامت، صفا، صمیمیت و قرب با آن همراه است.

**۱۲۸ ـ ﴿وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعاً، يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ، قَدِ اسْتَكْثَرْتُمْ مِنَ الْإِنْسِ، وَقَالَ**

أَوْلِيَاؤُهُمْ مِنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَغْنَا أَجَلَنَا الَّذِي أَجَّلْتَ لَنَا، قَالَ النَّارُ مَثْوَاكُمْ، خَالِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ، إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾.

خوب نیست. پنهان کاری در آن است و نتیجه‌ای جز گرفتاری ندارد.

۱۲۹ـ ﴿وَكَذَلِكَ نُوَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضاً، بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾.

تبانی، خیانت، کلاه‌برداری و فریب در آن پیش می‌آید. پر زحمت و بی نتیجه است.

۱۳۰ـ ﴿يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنكُمْ، يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي، وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا، قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا، وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا، وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ﴾.

فرجام کار زیان و ضرر است و کار نیز سنگین و بزرگ است و با آن که خوبی‌هایی دارد، اما چنان اندک است که ارزش انجام و اقدام را ندارد.

۱۳۱ـ ﴿ذَلِكَ أَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ، وَأَهْلُهَا غَافِلُونَ﴾.

خوب نیست. خواهان با توجه و آگاهی ـ و نه با غفلت ـ بدی می‌کند و کاری نامشروع را انجام می‌دهد.

۱۳۲ـ ﴿وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِمَّا عَمِلُوا، وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ﴾.

خیلی خوب است.

۱۳۳ـ ﴿وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ، ذُو الرَّحْمَةِ، إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ، كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَّةِ قَوْمٍ آخَرِينَ﴾.

بسیار خوب است. کار حرکت دارد و زنده و تازه است و ممکن است خواهان به غفلت دچار شود و از این نظر باید مراقب باشد.

۱۳۴ـ ﴿إِنَّ مَا تُوعَدُونَ لَآتٍ، وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾.

خیلی خوب است کار انجام شدنی است و با توجه به کوتاهی آیه، به سرعت انجام می‌شود و سبک و آسان است.

۱۳۵ـ ﴿قُلْ يَا قَوْمِ، اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ، إِنِّي عَامِلٌ، فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ

لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ، إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ﴾.

خوب است اما کسانی که از عهده‌ی انجام و به فرجام رساندن آن بر نمی‌آیند زیاد هستند. درست است که ذیل آن خوب نیست اما صدر آن قدر و توانمند است و می‌فرماید: ﴿اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ﴾؛ به این معنا که کار را به میزان توانمندی خود پی بگیرید، اما با توجه به تهدید ذیل، باید مراعات احتیاط را نمود.

۱۳۶ـ ﴿وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيباً، فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ، وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا، فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ، وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَى شُرَكَائِهِمْ، سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾.

خیلی بد است. در آن جهالت و کودنی است. کار زمان‌بر و فرسایشی می‌شود و زیان‌بار و مضر است و حاصل زحمت وی را دیگران می‌برند.

۱۳۷ـ ﴿وَكَذَلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَاؤُهُمْ، لِيُرْدُوهُمْ، وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ، وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ، فَذَرْهُمْ، وَمَا يَفْتَرُونَ﴾.

بسیار بد است. انجام آن چیزی جز خطا و ناآگاهی نیست. کارها همه ظاهر سازی و صوری است.

۱۳۸ـ ﴿وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَامٌ، وَحَرْثٌ، حِجْرٌ لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ بِزَعْمِهِمْ، وَأَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا، وَأَنْعَامٌ لَا يَذْكُرُونَ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ، سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ﴾.

خوب نیست. نعمت‌های مادی آن بسیار است اما پلیدی، حرمان، زیان، آلودگی و اضطراب حاصل از امکانات و نعمت‌های به دست آورده، او را بیچاره می‌کند.

۱۳۹ـ ﴿وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَامِ خَالِصَةٌ لِذُكُورِنَا، وَمُحَرَّمٌ عَلَى أَزْوَاجِنَا، وَإِنْ يَكُنْ مَيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ، سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ، إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾.

خوب نیست. ادعاهای توخالی، گرفتاری به مشکلات و نیز حرام خواری و حماقت از آثار و عوارض آن است.

۱۴۰ـ ﴿قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهاً بِغَيْرِ عِلْمٍ، وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ

افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ، قَدْ ضَلُّوا، وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ﴾.

خیلی بد است و مشکلات بسیاری دارد.

۱۴۱ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ، وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ، وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفاً أُكُلُهُ، وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُتَشَابِهاً وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ، كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ، وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ، وَلَا تُسْرِفُوا، إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ﴾.

خیلی خوب است. نعمت بسیاری دارد؛ همان‌گونه که زحمت و تلاش را نیز می‌طلبد.

۱۴۲ ـ ﴿وَمِنَ الْأَنْعَامِ حَمُولَةً وَفَرْشاً، كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ، وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ، إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾.

خوب است و نعمت آن فراوان است، اما باید مواظب بود به گناه گرفتار نشد.

۱۴۳ ـ ﴿ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ، مِنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ، وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ، قُلْ آلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْأُنْثَيَيْنِ، أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنْثَيَيْنِ، نَبِّئُونِي بِعِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.

خوب است و با توجه به ذکر بهایم و انعام پر خیر و برکت و همراه با دولت و قدرت است. البته تلاش و زحمت خود را می‌طلبد.

﴿نَبِّئُونِي بِعِلْمٍ﴾: باید در انجام کار اهتمام داشت.

۱۴۴ ـ ﴿وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ، وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ، قُلْ آلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْأُنْثَيَيْنِ، أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنْثَيَيْنِ، أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّاكُمُ اللَّهُ بِهَذَا، فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً، لِيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ، إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾.

بسیار خوب است و نعمت و برکت دارد اما با توجه به تهدید و درگیری که در آن است باید احتیاط نمود و توجه داشت.

۱۴۵ ـ ﴿قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّماً عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ، إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً، أَوْ دَماً مَسْفُوحاً، أَوْ لَحْمَ خِنْزِيرٍ، فَإِنَّهُ رِجْسٌ، أَوْ فِسْقاً أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ، فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

خوب است. نعمت آن فراوان است اما خالی از مشکلات نیست.

﴿لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّماً﴾: کار مورد نظر باز و باسط است و آزادی عمل دارد.

۱۴۶ ـ ﴿وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي ظُفُرٍ، وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا، إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ، ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْ، وَإِنَّا لَصَادِقُونَ﴾.

خوب است. از دامداری سخن می‌گوید که برکت دارد اما خالی از تلاش و مشکلات نیست.

۱۴۷ ـ ﴿فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ، وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ﴾.

بد است.

۱۴۸ ـ ﴿سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا، وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ شَيْءٍ، كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ، حَتَّى ذَاقُوا بَأْسَنَا، قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا، إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ، وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ﴾.

بد است. گرفتاری، مشکلات، ناآگاهی و ضرر و زیان را در پی دارد.

۱۴۹ ـ ﴿قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ، فَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ﴾.

خیلی خوب است. موفقیت و پیروزی در آن است وآزادی عمل آن بسیار است. استخاره‌ی آن وفق و هموار است.

۱۵۰ ـ ﴿قُلْ هَلُمَّ شُهَدَاءَكُمُ، الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا، فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدْ مَعَهُمْ، وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا، وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ، وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ﴾.

بد است. کار مورد نظر به نتیجه نمی‌رسد. در آیه احتجاج وجود دارد که پیش از این گفته شد از پیشامد مشکلات و گرفتاری حکایت دارد.

۱۵۱ ـ ﴿قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ، أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئاً، وَبِالْوَالِدَيْنِ

إِحْسَاناً، وَلَا تَـقْتُلُوا أَوْلَادَكُـمْ مِـنْ إِمْـلَاقٍ، نَـحْنُ نَـرْزُقُكُمْ وَإِيَّـاهُمْ، وَلَا تَـقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ، مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ، وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَـرَّمَ اللَّـهُ إِلَّا بِـالْحَقِّ، ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ، لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾.

از حرمت، شرک، قتل و فحشا سخن می‌گوید و اقدام بر آن چیزی جز پریشانی، نگرانی، اضطراب و زحمت ندارد.

۱۵۲ ـ ﴿وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ، حَتَّى يَبْلُغَ أَشُدَّهُ، وَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ، لَا نُكَلِّفُ نَفْساً إِلَّا وُسْعَهَا، وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى، وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا، ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ، لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾.

تمامی فرازهای این کریمه در معنا باسط است. بسیار خوب است.

۱۵۳ ـ ﴿وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيماً، فَاتَّبِعُوهُ، وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ، فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ، ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ، لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾.

بسیار عالی است و باید به سرعت پی گیر انجام آن بود و با توجه به عبارت: ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ، فَتَفَرَّقَ بِكُمْ﴾ هرگونه تأخیری سبب بروز مشکلاتی می‌شود.

۱۵۴ ـ ﴿ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ، تَمَاماً عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ، وَتَفْصِيلاً لِكُلِّ شَيْءٍ، وَهُدًى وَرَحْمَةً، لَعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ﴾.

کار مورد نظر خیر معنوی و باطنی دارد و بسیار خوب است. با توجه به کاربرد دو واژه‌ی: ﴿مُوسَى﴾ و ﴿الْكِتَابَ﴾ ظاهر ودنیای‌آن‌نیز خوب‌است.

۱۵۵ ـ ﴿وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ، فَاتَّبِعُوهُ، وَاتَّقُوا، لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾.

خوب و مبارک است.

۱۵۶ ـ ﴿أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أُنْزِلَ الْكِتَابُ عَلَى طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا، وَإِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ﴾.

گفته‌ی اهل کتاب در آن است و مشکلات و درگیری دارد و خوب نیست.

۱۵۷ ـ ﴿أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَى مِنْهُمْ، فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ

مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ، فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَّبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِي الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ، بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ﴾.

کفران نعمت، غفلت، حرمان و پریشانی را به همراه دارد و خوب نیست.

۱۵۸ـ ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ، أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ، أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ، يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْساً إِيمَانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِنْ قَبْلُ، أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْراً، قُلِ انْتَظِرُوا، إِنَّا مُنْتَظِرُونَ﴾.

بد است. درصد موفقیت آن بسیار اندک است و مخاطرات قطعی نیز دارد: ﴿ قُلِ انْتَظِرُوا، إِنَّا مُنْتَظِرُونَ﴾

۱۵۹ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعاً لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ، إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ، ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾.

چنان‌چه خواهان به انجام کار وارد شود به چالشی می‌افتد که کسی نمی‌تواند از او دستگیری کند و در آن درمانده می‌شود.

۱۶۰ـ ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾.

بسیار خوب، باسط، سودآور و شادی آفرین است. ظاهری نیکوتر از باطن آن دارد.

﴿بِالْحَسَنَةِ﴾: دنیا، زیور، زینت، سلامتی، محبت، عشق و شادی در آن است.

۱۶۱ـ ﴿قُلْ إِنَّنِي هَدَانِي رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِيناً قِيَماً مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفاً وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾.

خیلی خوب است. باطن و معنویت کار مورد نظر بیش از امور مادی و ظاهری آن است.

۱۶۲ـ ﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

۱۶۳ ـ ﴿**لَا شَرِيكَ لَهُ، وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ، وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ**﴾.

این دو آیه یک استخاره را تشکیل می‌دهد. بسیار خوب و پر معنویت است و جوانه‌های معرفت در آن شکوفا می‌گردد. کار امری آشکار است و هیچ پنهانی در آن نیست.

۱۶۴ ـ ﴿**قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغِي رَبّاً وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ، وَلَا تكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا، وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى، ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ، فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ**﴾.

تمامی مراحل آن با پنهانی و کتمان انجام می‌شود. خوب نیست.

۱۶۵ ـ ﴿**وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ، وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ، لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ، إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ، وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ**﴾.

بسیار عالی است. اقتدار، دولت، قوت و قدرت را سبب می‌شود. البته مشکلات و درگیری‌هایی دارد.

# سوره‌ی اعراف

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ المص﴾.**

استخاره‌ی بسم الله با توجه به آیه‌ی بعد به دست می‌آید؛ زیرا بسمله هر سوره معنایی متفاوت با دیگر بسمله‌ها دارد. با توجه به کاربرد حروف مقطعه، کار مورد نظر پیچیده است و مشکلاتی را به همراه دارد.

باید توجه داشت سوره‌ی اعراف بیش‌تر زمینه‌های معنوی و معرفتی و برخی از عرف رایج را برمی‌رسد.

﴿**المص**﴾: الف خوب است هم ظاهر و دنیا و آرامش و آسایش دارد و هم باطن و معنویت. و میم و صاد، داشتن باطن نیک را می‌رساند.

**۲ ـ ﴿كِتَابٌ أُنْزِلَ إِلَيْكَ، فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِنْهُ، لِتُنْذِرَ بِهِ، وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ﴾.**

بد نیست. کتاب امری سنگین است که باطن و معنویت دارد اما ظاهر آن جز زحمت و سختی نیست و اگر احتیاط و مراقبت نکند ممکن است به نتیجه‌ای نرسد.

**۳ ـ ﴿اتَّبِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلاً مَا تَذَكَّرُونَ﴾.**

خوب است. نتیجه‌ای اندک دارد و درصد موفقیت آن پایین است. این کار سخت و سنگین نیز هست. انجام آن خالی از اختلاف، درگیری و مخالفت نیست، اما با همه‌ی این موارد خوب است.

۴ ـ ﴿وَكَمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا، فَجَاءَهَا بَأْسُنَا بَيَاتاً، أَوْ هُمْ قَائِلُونَ﴾.

خیلی بد است. هلاکت و تهدید در آن هست.

۵ ـ ﴿فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾.

بسیار بد است و بدی آن نیز ظاهر و آشکار می‌شود.

۶ ـ ﴿فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ، وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ﴾.

در کار مورد نظر حسابرسی و پرس و جو پیش می‌آید. کاری سخت و دقیق است و با آن که خوب است بهتر است ترک شود وگرنه آسیب و بلا می‌بیند.

۷ ـ ﴿فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ﴾.

خوب است. کاری دقیق است و باید با تدبر و آگاهی و کارشناسی و مشاوره با کارآگاهان و خبرگان انجام پذیرد.

۸ ـ ﴿وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ، فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾.

این کار بسیار سنگین است و خواهان سنگینی آن را به‌خوبی احساس می‌کند؛ به‌گونه‌ای که در انجام آن به یأس می‌رسد. خوب نیست.

۹ ـ ﴿وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ﴾.

بد، یأس آور و پر مشکل است.

۱۰ ـ ﴿وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ، وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ، قَلِيلاً مَا تَشْكُرُونَ﴾.

خیلی خوب است و سبب مکنت و دولت می‌شود.

۱۱ ـ ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ، ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ، ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ، فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ، لَمْ يَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ﴾.

بسیار خوب است. موفقیت‌آمیز است و مخالفانی دارد که نمی‌توانند ضرر و زیانی به خواهان وارد کنند، بلکه هر کسی که با وی درگیر شود ضرر می‌بیند.

۱۲ ـ ﴿قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ، قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ، خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ﴾.

بسیار بد است و حتی با خود نیز درگیر می‌شود.

۱۳ ـ ﴿قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا، فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا، فَاخْرُجْ، إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ﴾.

هبوط، سقوط و گرفتاری در این کار است.

۱۴ ـ ﴿قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾.

کار بسیار درازمدت و فرسایشی می‌شود. خوب نیست.

۱۵ ـ ﴿قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ﴾.

خوب نیست و بسیار زمان می‌برد. مشکلات آن نیز بسیار است.

۱۶ ـ ﴿قَالَ فَبِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ﴾.

پر از مشکل و فریب است. خوب نیست.

۱۷ ـ ﴿ثُمَّ لَآتِيَنَّهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ، وَمِنْ خَلْفِهِمْ، وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ، وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ، وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ﴾.

خوب نیست و باید ترک شود. در آن خطر و تهدید وجود دارد.

۱۸ ـ ﴿قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْءُوماً مَدْحُوراً، لَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ﴾.

بسیار وحشتناک است که پر و سرشار از مشکلات است.

۱۹ ـ ﴿وَيَا آدَمُ، اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ، فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا، وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ، فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ﴾.

عالی است ولی فتنه و درگیری دارد و باید با احتیاط تمام آن را انجام دهد و با دادن صدقه یا برنامه‌ریزی درست و مشاوره‌ی تمام بر آن اقدام کند.

۲۰ ـ ﴿فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْآتِهِمَا، وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ﴾.

بد است. فتنه‌گری شیطانی و وسواس و مشکلاتی دارد که با اضطراب، پریشانی و گرفتاری همراه است.

۲۱ ـ ﴿وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ﴾.

بسیار بد است. فریب و حیله در لباس خیرخواهی در آن است.

۲۲ ـ ﴿فَدَلَّاهُمَا بِغُرُورٍ، فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا، وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ، وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكُمَا الشَّجَرَةِ، وَأَقُلْ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾.

بسیار بد است. ظاهر و دنیایی پر منفعت و موفقیت‌آمیز دارد اما پایان آن آدمی را به سقوط و خاک سیاه می‌نشاند.

۲۳ ـ ﴿قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا، وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾.

اگر خواهان می‌خواهد کاری انجام دهد که دارای پیشینه است و پیش از این از آن کار به وی خسارت یا آسیبی وارد شده، خسارت گذشته جبران می‌شود، اما اگر خواهان بخواهد به صورت ابتدایی وارد آن کار شود و آن را تازه شروع کند، انجام آن بد است. در چنین مواردی لازم است از خواهان در این مورد پرسش و استعلام شود.

۲۴ ـ ﴿قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ، وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ﴾.

با آن که پر نشیب است اما سرنوشت خوبی دارد.

۲۵ ـ ﴿قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ، وَفِيهَا تَمُوتُونَ، وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ﴾.

خوب است. حیات و حرکت دارد.

۲۶ ـ ﴿يَا بَنِي آدَمَ، قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاساً، يُوَارِي سَوْآتِكُمْ، وَرِيشاً، وَلِبَاسُ التَّقْوَى، ذَلِكَ خَيْرٌ، ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ، لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ﴾.

بسیار خوب است. لباس و پوشش هم زینت است هم عامل مقاومت و سلامت، از این رو خواهان با این کار تقویت می‌شود و دولت، قدرت و سلامت می‌یابد.

۲۷ ـ ﴿يَا بَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْآتِهِمَا إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾.

صدر و ذیل آن خوب نیست و باید ترک شود.

۲۸ ـ ﴿وَإِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا، وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا، قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ، أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾.

بد است. هم فاحشه و هم فحشا و آلودگی به صورت سیستماتیک و نظام‌مند دارد: ﴿وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا﴾.

۲۹ ـ ﴿قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ، وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ، وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ، كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ﴾.

بسیار عالی است. از آیات وفق است. هم تجزیه‌ی آن و واژگان به کار رفته در آن خوب است، به ویژه «القسط» و هم ترکیب آن.

۳۰ ـ ﴿فَرِيقاً هَدَى، وَفَرِيقاً حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ، إِنَّهُمُ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ، وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ﴾.

بد است. در هر آیه‌ای که از شیطان و گمراهی سخن می‌گوید، کار مورد نظر جز شکست و گمراهی چیزی ندارد.

۳۱ ـ ﴿يَا بَنِي آدَمَ، خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ، وَكُلُوا وَاشْرَبُوا، وَلَا تُسْرِفُوا، إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ﴾.

بسیار عالی است. صفا، صمیمیت و خوشی در آن است. باید مواظب بود به اسراف و کفران دچار نشد.

۳۲ـ ﴿قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ، وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ، قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ، كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾.

بسيار خوب است. زينت، طيب، رزق، ايمان و خلوص بر خوبى آن دلالت دارد.

۳۳ـ ﴿قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ، مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ، وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ، وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَاناً، وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾.

بد است. در آن ناآگاهى است.

۳۴ـ ﴿وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلُ، فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً، وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ﴾.

بد نيست اما خوب هم نيست. كارى است عادى كه روند طبيعى خود را دارد.

۳۵ـ ﴿يَا بَنِي آدَمَ، إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلُ مِنكُمْ، يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي، فَمَنِ اتَّقَى وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفُ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾.

بسيار عالى است.

۳۶ـ ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ، هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾.

خيلى بد است. با توجه به عبارت: ﴿أَصْحَابُ النَّارِ﴾، كار به صورت گروهى و جمعى انجام مى‌شود و زيان‌بار و فساد آور است.

۳۷ـ ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً، أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ، أُولَئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُمْ مِنَ الْكِتَابِ، حَتَّى إِذَا جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُوا أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ، قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا، وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ، أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ﴾.

بسيار بد است. ضلالت، گمراهى و در پايان نيز شكست و خسارت در آن است.

۳۸ ـ ﴿قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ، كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا، حَتَّى إِذَا ادَّارَكُوا فِيهَا جَمِيعاً قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأُولَاهُمْ رَبَّنَا، هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا، فَآتِهِمْ عَذَاباً ضِعْفاً مِنَ النَّارِ، قَالَ لِكُلٍّ ضِعْفٌ، وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ﴾.

خیلی بد است. کاری کثیف و آلوده است که از سر خباثت انجام می‌شود.

۳۹ ـ ﴿وَقَالَتْ أُولَاهُمْ لِأُخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ، فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ﴾.

تمامی مراحل کار خیلی بد است.

۴۰ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ، وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ، وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ﴾.

بسیار بد است و کار انجام ناشدنی و تلاشی بی‌نتیجه است.

۴۱ ـ ﴿لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ، وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ، وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ﴾.

خیلی بد است. تمامی روند کار پر از گرفتاری، پریشانی و آلودگی است.

۴۲ ـ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْساً إِلَّا وُسْعَهَا، أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ، هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾.

کار بسیار سنگین است و نیاز به زحمت و تلاش دارد، اما با توجه به فراز: ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ نتیجه‌بخش است و خواهان قدرت تحمل آن را دارد، از این رو اقدام بر آن خوب است.

﴿لَا نُكَلِّفُ نَفْساً إِلَّا وُسْعَهَا﴾: اقدام بر آن به اهتمام و جدیت در کار و نیز احتیاط یا دادن صدقه نیاز دارد.

﴿الْجَنَّةِ﴾: موفقیت در انجام کار و نتیجه بخش بودن آن است.

﴿أُولَئِكَ﴾: نتیجه و نفع این کار همگانی است. هم‌چنین این کار امری عمومی است و نه نادر و کمیاب.

﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾: نتیجه‌ی آن استمرار دارد و ماندگار است و به دیگران نیز می‌رسد.

۴۳ـ ﴿وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ، تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ، وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ، الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا، وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ، لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ، وَنُودُوا أَنْ تِلْكُمُ الْجَنَّةُ، أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.

این آیه دارای چند استخاره است:

الف: ﴿وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ، تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ﴾: خیلی خوب است و مشکلات و کمبودهای مادی را برطرف می‌کند و زندگی را به حرکت وا می‌دارد و به آن سامان و به خواهان توانمندی می‌دهد.

ب: ﴿وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ، الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا، وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ﴾: عالی است؛ به شرط آن‌که در انجام آن سرعت بگیرد و بدون درنگ آن را عملی سازد، وگرنه برخی از خیرات آن از دست وی می‌رود. این نکته از واو عاطفه در فراز: ﴿وَقَالُوا﴾ استفاده می‌شود. واو عطف، چنان‌چه دو آیه‌ی استخاره را به هم مرتبط سازد، سرعت در انجام کار را می‌رساند. برای ترک آن نباید استخاره گرفت.

ج: ﴿لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ، وَنُودُوا أَنْ تِلْكُمُ الْجَنَّةُ، أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾: خیلی سنگین و مهم است. ﴿جَاءَتْ﴾، ﴿رُسُلُ﴾، ﴿نُودُوا﴾، و ﴿الْجَنَّةُ﴾ مراحلی است که وی در روند انجام کار برای موفقیت و به دست آوردن خیرات مدد می‌شود.

﴿أُورِثْتُمُوهَا﴾: کار مشکلات و گرفتاری‌هایی دارد.

۴۴ـ ﴿وَنَادَى أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقّاً، فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقّاً؟ قَالُوا نَعَمْ، فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ﴾.

خیلی بد است و هیچ خیری در آن نیست و استفاده و بهره‌های آن را

دیگران برده‌اند و فرسایش کار و مشکلات آن باقی مانده است که سقوط و افول آن به سرعت خود را نشان می‌دهد. تمامی این معانی از فراز: ﴿**وَنَادَى أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ**﴾ به دست می‌آید و ادامه‌ی آیه تکرار این معناست.

﴿**وَنَادَى**﴾: کار به زحمت و تلاش نیاز دارد و مشکلاتی دارد که آشکار است و با اندکی تأمل یا مشورت نیز دانسته می‌شود. باید دانست منادی در موارد کاربرد ندا کیست و به چه چیزی ندا می‌دهد و آیا ندا از فراز است یا از فرود.

**۴۵ ـ ﴿الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ، وَيَبْغُونَهَا عِوَجاً، وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ﴾.**

بسیار بد است. بدی کار با توجه به این که از اسم موصول استفاده شده پنهان است و ممکن است مشاوران و کارشناسان این کار نیز بر آن آگاهی نیابند، از این رو کار مورد نظر مشاوره و کارشناسی را نیز بر نمی‌تابد.

باید دانست در هر موردی که اسم موصول یا ضمیر غایب یا فعل مجهول به کار رود، بر پنهان بودن بخشی از کار دلالت دارد و این امر رعایت احتیاط و دقت را لازم دارد، برخلاف ضمیر مخاطب و اسم اشاره که آشکاری کار را می‌رساند.

﴿**كَافِرُونَ**﴾: افراد از خودراضی است که نیمه‌ی پنهان کار را نمی‌بینند و به غفلت گرفتار می‌شوند.

**۴۶ ـ ﴿وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ، وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلّاً بِسِيمَاهُمْ، وَنَادَوْا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ، لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ﴾.**

خوب است. کار مورد نظر بسیار مهم و سنگین است و از کارهای عمومی مانند خرید خانه یا خودرو نیست. درگیری و اختلاف نیز دارد.

﴿**وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ**﴾: مخاطره و درگیری دارد.

﴿**وَعَلَی الْأَعْرَافِ رِجَالٌ**﴾: مسؤولیت و قدرت اجرایی و بلندای اجتماعی است که افت و خیز و فراز و نشیب دارد.

۴۷ ـ ﴿**وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا، لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ**﴾.

بسیار بد است. کار بن‌بست و بی‌راهه است و هر چه بیش‌تر دنبال شود دورتر می‌گردد. با توجه به ذیل آیه، برای ترک آن نباید استخاره گرفت؛ چرا که آسیب‌ها و خسارات آن قابل جبران و تدارک نیست.

۴۸ ـ ﴿**وَنَادَی أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالاً يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ، قَالُوا مَا أَغْنَی عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ، وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ**﴾.

خوب نیست.

﴿**مَا أَغْنَی عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ**﴾: این کار نتیجه‌بخش نیست و فقط گرفتاری و زحمت دارد.

۴۹ ـ ﴿**أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ، لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ، ادْخُلُوا الْجَنَّةَ، لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ، وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ**﴾.

آغاز آن با گرفتاری همراه است و مخالفت، درگیری و چالش دارد، ولی خیلی عالی است و نتیجه می‌دهد.

۵۰ ـ ﴿**وَنَادَی أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَی الْكَافِرِينَ**﴾.

خیلی بد است. کار مورد نظر فرسایشی است و هرچه برای انجام آن سرمایه‌گذاری شود از بین می‌رود و بهره‌ای را نصیب خواهان نمی‌کند و نه تنها هیچ نتیجه‌ای ندارد، خسارت و گرفتاری را به خواهان وارد می‌سازد.

۵۱ ـ ﴿**الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْواً وَلَعِباً، وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا، فَالْيَوْمَ نَنْسَاهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا، وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ**﴾.

بسیار بد است. با کسانی رو به‌رو می‌شود که آگاهانه فریب و نیرنگ

می‌دهند و بدی می‌کنند: ﴿الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْواً وَلَعِباً﴾. آنان حتی دین را نیز به بازی می‌گیرند و به صورت حرفه‌ای ظاهر سازی می‌کنند. برای ترک آن نباید استخاره گرفت. اگر خواهان آن را انجام دهد به مشکلاتی گرفتار می‌شود که راه چاره‌ای برای برون‌رفت از آن نمی‌یابد و کسی نیز وی را حمایت و مدد نمی‌کند.

**۵۲ـ ﴿وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ، فَصَّلْنَاهُ عَلَى عِلْمٍ، هُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾.**

عالی است و خواهان در انجام کار مرتکب اشتباه و خطایی نمی‌شود و مشکلی پیش نمی‌آید. این کار پیچیدگی و سیر پنهانی ندارد.

﴿**وَلَقَدْ**﴾: کار محکم و استوار است؛ به این معنا که اگر کار خوب باشد، در خوبی استوار است و چنان‌چه بد باشد، بدی آن سست و قابل ریزش نیست.

حروف جر از توفیقات الهی حکایت می‌کند و برخی از مراحل کار به صورت قهری و ناخودآگاه درست می‌شود.

**۵۳ـ ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ، يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلُهُ يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ، فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا، أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ، قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ، وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ﴾.**

خیلی بد است. گرفتاری، درگیری، ظلم، پشیمانی و پریشانی با آن همراه است.

﴿**هَلْ**﴾: استفهام نشانه‌ی درگیری است.

﴿**يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلُهُ**﴾: تهدید را می‌رساند.

﴿**فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفَعَاءَ**﴾: هیچ خیری در آن نیست.

با توجه به ذیل آیه که از هیچ یک از اسمای حضرت حق تعالی استفاده نشده است هیچ زمینه‌ی خیری ندارد تا مشکلات آن را تحمل‌پذیر سازد، مأیوس کننده است و خوب نیست.

۵۴ـ ﴿إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ، الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ، ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ، يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ، يَطْلُبُهُ حَثِيثاً، وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ، أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ، تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾.

خیلی خوب است. کار مورد نظر پر رونق با ظاهری باشکوه و سنگین است. هم‌چنین این کار بلند، کشیده، پیچیده، گسترده و زمان‌بر است، اما باید آن را با طمأنینه، احتیاط و حفظ همه‌ی جوانب انجام داد و در صورتی که در انجام آن عجله شود، نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آورد.

﴿إِنَّ﴾: کاری بلند است و همانند قسم می‌ماند.

﴿رَبَّكُمُ اللَّهُ﴾: ترکیب این دو اسم الهی نشان از پیچیدگی کار است. الله اسم جمعی و رب اسم جمعی و عروس اسمای فعلی است و دیگر اسمای فعلی از رب حکم می‌گیرند، اما خود رب از الله حکم می‌گیرد، اما الله با رب کار می‌کند.

﴿الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾: زمان بر و درازمدت است.

﴿ثُمَّ﴾: زمان کار طولانی است.

۵۵ـ ﴿ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعاً وَخُفْيَةً، إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾.

متوسط است. اگر خواهان نیت خیر و تحمل ریاضت و اندیشه‌ی سیاست و تدبیر داشته باشد و از تعدی، تجاوز و ظلم بپرهیزد، انجام آن بد نیست.

﴿ادْعُوا﴾: همت و تلاش خواهان را می‌طلبد.

﴿تَضَرُّعاً﴾: در انجام آن باید ریاضت کشید.

﴿وَخُفْيَةً﴾: باید سیاست، تدبیر و نیروی چاره‌اندیشی داشت.

﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾: با آن که باید در انجام این کار سیاست داشت، اما هرگونه شیطنت و نیرنگی به ضرر خواهان تمام می‌شود.

۵۶ ـ ﴿وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا، وَادْعُوهُ خَوْفاً وَطَمَعاً، إِنَّ رَحْمَةَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ﴾.

بسیار عالی است. صدر آن خوب نیست ولی ذیل آن بسیار خوب است. شروع این کار با مشکلاتی همراه است و گرفتاری، پریشانی و چه بسا ورشکستگی دارد اما باید صبور بود و کار را با احتیاط تمام پیش برد تا به دام فساد و گمراهی نیفتد که ناگهان از خوف و طمع بیرون می‌آید و صحنه تغییر می‌یابد و پایان آن به خوشی می‌گراید: ﴿إِنَّ رَحْمَةَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ﴾.

۵۷ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْراً بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتَّى إِذَا أَقَلَّتْ سَحَاباً ثِقَالاً سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَيِّتٍ، فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ، فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ، كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَى، لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾.

خیلی خوب است اما با توجه به این آیه‌ی شریفه هم از نظر لفظ و هم از لحاظ شمارش نعمت‌های زمینی طولانی است، روند کار به درازا می‌کشد و انجام آن مشقت بسیاری را لازم دارد، اما پایان آن خیلی خوب است.

﴿لَعَلَّكُمْ﴾: لعل در تمامی موارد کاربرد، وجود شریکی را می‌رساند که بخشی از نتیجه را استفاده می‌کند یا به عبارت دیگر خیر کار مورد نظر به دیگری نیز می‌رسد و چه بسا عام المنفعه گردد.

﴿الْمَوْتَى﴾: نشان از رنج و زحمت است و باید احتیاط کرد تا آسیبی ندید.

۵۸ ـ ﴿وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ، يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ، وَالَّذِي خَبُثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكِداً، كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ﴾.

بسیار خوب است.

﴿الْبَلَدُ﴾: ظاهر کار بهتر از باطن آن است. کار گسترده است.

﴿الْبَلَدُ الطَّيِّبُ﴾: عافیت در آن است.

﴿بِإِذْنِ رَبِّهِ﴾: این کار با عنایت خداوند و به‌خودی خود پیش می‌رود و نیاز به زحمت ندارد.

﴿وَالَّذِي خَبُثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكِداً﴾: باطن آن خوب نیست و ممکن است به سبب عافیت و گشایشی که دارد غفلت آورد. از این رو اهتمام، توکل و ذکر را لازم دارد.

**۵۹ ـ ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحاً إِلَى قَوْمِهِ، فَقَالَ يَا قَوْمِ، اعْبُدُوا اللَّهَ، مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ، إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾.**

خوب نیست. برخی از انسان‌های مؤمن و نیک کردار را از سر خباثت اذیت و آزار می‌رساند و به معصیت، بی‌حرمتی، عذاب و پریشانی دچار می‌شود.

﴿عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾: اضطراب، پریشانی، استرس، تنیدگی و پریش‌روانی را در پی دارد.

**۶۰ ـ ﴿قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾.**

کار مورد نظر هیچ نتیجه و خیری ندارد و خیلی بد است. پریشانی، تحقیر، گرفتاری، غربت، تنهایی و یار و مددکار نداشتن و نیز اضطراب از عوارض این کار است.

﴿لَنَرَاكَ﴾: با انسانی بسیار مستکبر و مغرور مواجه می‌شود.

این آیه در سحر و جادو از طلسمات است و می‌تواند کسی را پریشان کند.

**۶۱ ـ ﴿قَالَ يَا قَوْمِ، لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ، وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.**

خوب است ولی خالی از مشکلات روحی و اخلاقی نیست.

**۶۲ ـ ﴿أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي، وَأَنْصَحُ لَكُمْ، وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾.**

خیلی خوب است. کار انجام شدنی است و به اتمام می‌رسد. باطن آن بهتر از ظاهر آن است. گسترده است.

۶۳ـ ﴿أَوَعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَى رَجُلٍ مِنكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ، وَلِتَتَّقُوا، وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾.

خوب است ولی تشنج، اضطراب و نگرانی آن بسیار است؛ به گونه‌ای که اگر ترک شود بهتر است.

﴿أَوَعَجِبْتُمْ﴾: ماده‌ی عجب بر پریشانی و نگرانی دلالت دارد.

﴿وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾: خیری از این کار به دیگران می‌رسد و نیز بخشی از استرس کار کاسته می‌شود.

۶۴ـ ﴿فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ، وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا، إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْماً عَمِينَ﴾.

خوب نیست.

﴿الْفُلْكِ﴾: خطرپذیری و ریسک کار بسیار است، از این رو ترک آن بهتر است. برای کسی که حس ماجراجویی دارد و می‌تواند کشتی نشین باشد خوب است.

۶۵ـ ﴿وَإِلَى عَادٍ أَخَاهُمْ هُوداً، قَالَ يَا قَوْمِ، اعْبُدُوا اللَّهَ، مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ، أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾.

خوب نیست. در این آیه از ارسال حضرت هود علیه‌السلام سخن گفته شده اما از ابلاغ آن چیزی به میان نیامده و در واقع نتیجه ندارد. تمامی موارد کاربرد استفهام، تعجب و احتمال‌ها در استخاره نوعی تهدید است. ندا نیز همواره بر زحمت و سختی کار دلالت دارد.

۶۶ـ ﴿قَالَ الْمَلَأُ، الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ، إِنَّا لَنَرَاكَ فِي سَفَاهَةٍ، وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾.

بسیار بد است. خواهان شخصیتی است که به سخره گرفته می‌شود.

۶۷ـ ﴿قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

خوب است ولی نگرانی، اضطراب و زحمت را با خود دارد. ختام آیه

با ﴿رَبِّ الْعَالَمِینَ﴾ است و عالی است.

﴿لَیْسَ بِي سَفَاهَةٌ﴾: درگیری و اضطراب دارد.

۶۸ ـ ﴿أُبَلِّغُکُمْ رِسَالاَتِ رَبِّي وَأَنَا لَکُمْ نَاصِحٌ أَمِینٌ﴾.

خیلی خوب است؛ هرچند کار ظاهر خوشایندی نداشته باشد، باید پی‌گیر آن بود که نتیجه‌بخش است.

۶۹ ـ ﴿أَوَعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَکُمْ ذِکْرٌ مِنْ رَبِّکُمْ عَلَی رَجُلٍ مِنکُمْ، لِیُنْذِرَکُمْ، وَاذْکُرُوا إِذْ جَعَلَکُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ، وَزَادَکُمْ فِي الْخَلْقِ بَسْطَةً، فَاذْکُرُوا آلاَءَ اللَّهِ، لَعَلَّکُمْ تُفْلِحُونَ﴾.

این آیه دو استخاره دارد. ﴿وَاذْکُرُوا إِذْ جَعَلَکُمْ خُلَفَاءَ﴾ شروع آیه‌ی دوم استخاره است.

استخاره‌ی نخست که استفهام و تعجب دارد، نیازمند زحمت و تحمل سختی است اما خوب است.

۷۰ ـ ﴿قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا کَانَ یَعْبُدُ آبَاؤُنَا، فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا، إِنْ کُنْتَ مِنَ الصَّادِقِینَ﴾.

خیلی بد و نوعی مقابله با حق تعالی است.

۷۱ ـ ﴿قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَیْکُمْ مِنْ رَبِّکُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ، أَتُجَادِلُونَنِي فِي أَسْمَاءٍ سَمَّیْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُکُمْ، مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ، فَانْتَظِرُوا، إِنِّي مَعَکُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِینَ﴾.

این آیه دو استخاره دارد. در استخاره‌ی نخست مکر الهی است که فعلیت یافته و با اسمای لطیف خود به گونه‌ای به خواهان زده است که هیچ کاری از دست وی بر نمی‌آید. این کار خسارت بسیاری به خواهان وارد می‌آورد.

﴿قَدْ وَقَعَ عَلَیْکُمْ﴾: تمامی موارد کاربرد آن بر وارد آمدن خسارت دلالت دارد.

﴿**رِجْسٌ**﴾: جنگ روانی و ضعف اعصاب در آن است.

﴿**أَتُجَادِلُونَنِي فِي أَسْمَاءٍسَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ**﴾: کار مورد نظر فقط ظاهر و دنیا دارد و هیچ باطنی در آن نیست.

﴿**مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ**﴾: هیچ خیری در این کار نیست.

این کار زیان بار است و پلیدی، مجادله و گرفتاری در آن است و هیچ خیر و نتیجه‌ای نیز ندارد.

﴿**فَانْتَظِرُوا، إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ**﴾: استخاره‌ی دوم است، با توجه به آیه‌ی بعد خیلی خوب است.

انتظار هم بر وصول دلالت دارد و هم بر اضطراب و چون دو معنای متفاوت دارد، باید آن را با توجه به آیه‌ی بعد معنا نمود.

**۷۲ ـ ﴿فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ﴾.**

دو استخاره در این آیه هست. آیه‌ی نخست می‌فرماید: ﴿**فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا**﴾. خوب است. آیه‌ی دوم می‌فرماید: ﴿**وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا، وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ**﴾؛ به این معناست که شکست و سقوط خواهان انجام پذیرفته، از این رو بسیار بد است.

**۷۳ ـ ﴿وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحاً، قَالَ يَا قَوْمِ، اعْبُدُوا اللَّهَ، مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ، قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ، هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ، لَكُمْ آيَةً، فَذَرُوهَا، تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ، وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ، فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.**

ضرر و آسیب دارد و باید ترک شود.

﴿**يَا قَوْمِ**﴾: با توجه به ندا نتیجه‌ی کار به نوعی از دست خواهان دور است. دوررس است.

﴿**اعْبُدُوا اللَّهَ، مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ، قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ**﴾: کار نیاز به سرمایه‌گذاری دارد و شروع آن درآمدی ندارد و همراه با زحمت و سختی است.

﴿هَذِهِ نَاقَةُ اللَّـهِ﴾: امانت الهی است که نگه‌داری آن سنگین و مشکل است. اضطراب دارد.

﴿فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾: وی از این امانتداری آسیب می‌بیند.

**۷۴ـ ﴿وَاذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ، وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ، تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُوراً، وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بُيُوتاً، فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ، وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾.**

خیلی خوب است. سبب رفاه و عافیت می‌شود و به صورت قهری باید مواظبت داشت تا به غفلت و کفران نعمت گرفتار نیاید. حکومت، دولت، عزت، اقتدار و زینت دنیایی و شکوه چشمگیر و خیره‌ساز دنیوی می‌آورد. باید از کثرت، تزاید و تکاثر که زمینه‌ی انحطاط را فراهم می‌آورد پرهیز داشت. هم‌چنین لازم است از خیری که نصیب وی می‌شود به دیگران انفاق نمود و دستگیر فقیران شد.

﴿إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ﴾: فاعل آن خداوند است، از این رو انجام آن بدون هیچ زحمتی تضمین شده است. این کار شریک و همراه دارد. هم‌چنین سبب عافیت و رفاه می‌شود، از این رو ممکن است غفلت‌آور گردد.

خاطرنشان می‌گردد هرگاه برکات و نعمت‌های دنیوی و رفاه و آسایش آن به انسان رو می‌آورد و انسان همواره موفق و پیروز است و آسیب و بلایی نمی‌بیند نباید از مکر الهی ایمن بود. تمامی کسانی که به مکر خداوند گرفتار شده‌اند عافیت و رونق در کار را دارند؛ چرا که پایان عافیت حرمان است و خداوند با تیغ اسمای جلال به سراغ کسی که به او خیلی لطف دارد نمی‌رود بلکه او را به لطیف‌ترین وجه بر زمین هلاکت می‌زند؛ به گونه‌ای که او نخست متوجه نمی‌شود و با کم‌ترین مقاومتی گرفتار می‌شود. اگر وضع کسی به هم ریخته و با زلف آشفته و سیاه‌روزگار پریشان است، باید بداند که پایان شب سیه سپید است؛ البته پایانی که ممکن است شروع آن برزخ باشد.

**۷۵ ـ «قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِمَنْ آمَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَالِحاً مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ؟ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ».**

این آیه دو استخاره دارد که پرسش مورد نظر استخاره‌ی نخست است که بسیار بد است و اختلاف و درگیری دارد. اما پاسخ آن استخاره‌ای دیگر است که برای کارهای علمی، معنوی و دینی عالی است؛ هرچند اختلاف را دارد اما برای کاری دنیوی سودآور نیست، از این لحاظ باید از خواهان استفسار نمود. البته شخصیت خواهان ونیت وی برای صاحب استخاره مجسم می‌شود و این عالمان به استخاره هستند که برای شناخت خواهان نیاز به پرسش یا رؤیت وی دارند.

**۷۶ ـ «قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي آمَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ».**

خیلی بد است. موضوع آن کافران است.

**۷۷ ـ «فَعَقَرُوا النَّاقَةَ، وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ، وَقَالُوا يَا صَالِحُ، ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا، إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ».**

تهدید، مشکلات و گرفتاری و زیان بسیار در آن است. تهدید، تخریب، حرمان، مکابره و فخرفروشی، جنگ روانی و تضعیف اعصاب با آن همراه است.

**۷۸ ـ «فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ».**

بسیار بد است. تهدید، گرفتاری و پریشانی می‌آورد.

**۷۹ ـ «فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّاصِحِينَ».**

خوب نیست. بی‌نتیجه است.

«**فَتَوَلَّى عَنْهُمْ**»: نتیجه‌ای ندارد.

**۸۰ ـ «وَلُوطاً إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ».**

خیلی بد است. ناهنجاری، حرمان، زیان، اسراف، پلیدی و خباثت در آن است.

۸۱ـ ﴿إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ، بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ﴾.

بدی آن پلید است و به چیزی گرفتار می‌شود که قابل جبران و تطهیر نیست. برای ترک آن نباید استخاره گرفت.

۸۲ـ ﴿وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ، إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ﴾.

خوب است. شروع آن با مشکلات و گرفتاری‌هایی همراه است ولی با توجه به ذیل که لحاظ استقلالی ندارد و با قبل از خود پیوند وثیق دارد، آن را به خوبی می‌گراید.

۸۳ـ ﴿فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ، كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ﴾.

خوب است اما مشکلات و گرفتاری دارد و ممکن است مرگ و میر در آن باشد.

﴿كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ﴾: پریشانی و مرگ و میر در آن است.

۸۴ـ ﴿وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَراً، فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ﴾.

بسیار بد است. بلا و مکافات در آن است و ممکن است به امراض ناعلاج و غیر قابل درمان و گرفتاری که هیچ راه چاره‌ای برای برون رفت از آن نیست دچار شود.

﴿وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَراً﴾: بلا، مصیبت و مکافاتی چون تصادف، مرگ و میر، سرطان، ایدز و همانند آن را می‌رساند.

﴿فَانْظُرْ﴾: آثار و عوارض کار حتمی است و به‌کار وارد شدن همان و به بلاگرفتار شدن همان.

۸۵ـ ﴿وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْباً، قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ، مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ، قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ، فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ، وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ، وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا، ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ، إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.

دو آیه‌ی استخاره است. صدر آن خوب است. کار بلندی است که مرحله به مرحله پیش می‌رود.

﴿**وَإِلَى مَدْيَنَ**﴾: کار شیرین و روشن است و ظاهر خوبی دارد.

﴿**أَخَاهُمْ**﴾: قوت و توان درکار وجود دارد.

﴿**شُعَيْباً**﴾: ایمان در آن است.

استخاره‌ی دوم با فراز: ﴿**قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ**﴾ شروع می‌شود. خوب است اما گرفتاری، پریشانی، حرمان و خطر دارد.

**۸۶ـ ﴿وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ، وَتَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِهِ وَتَبْغُونَهَا عِوَجاً، وَاذْكُرُوا إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلاً، فَكَثَّرَكُمْ، وَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ﴾.**

خیلی بد است. با کسانی رو به‌رو می‌شود که مانع و دشمن وی هستند و همواره برای وی نوعی گرفتاری پیش می‌آید. انحراف، فریب، کلاه‌برداری، غفلت، پریشانی و پشیمانی در آن است. بدی آن در کوتاه‌مدت آشکار می‌شود و خواهان در صورتی که آن را انجام دهد، خود متوجه می‌شود که خطا کرده است.

**۸۷ـ ﴿وَإِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِنْكُمْ آمَنُوا بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ، وَطَائِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا، فَاصْبِرُوا حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا، وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ﴾.**

کار مشکل و سخت است و درگیری دارد ولی با لحاظ: ﴿**وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ**﴾ در صورتی که خواهان قصد خیر داشته باشد و با توکل و احتیاط پیش رود و صدقه دهد و با دعا طلب خیر از خدای تعالی داشته باشد، موفق است.

**۸۸ـ ﴿قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا، أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا، قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا كَارِهِينَ﴾.**

خیلی بد است. به اموری جبری گرفتار می‌شود. استکبار، تهدید، پریشانی خاطر، تغییر روش و پیشامدهای ناگهانی در آن است. برای ترک آن نمی‌شود استخاره‌ای دیگر گرفت.

۸۹ ـ ﴿قَدِ افْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِباً إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ إِذْ نَجَّانَا اللَّهُ مِنْهَا، وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا، وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْماً، عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا، رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ، وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ﴾.

آیه‌ی حاضر دو استخاره دارد. استخاره‌ی دوم با فراز: ﴿وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْماً﴾ شروع می‌شود. استخاره‌ی نخست خوب نیست بر خلاف دومی که خیلی خوب است و سبب گشایش و فتح و هموار شدن مسیر از پیش بسته می‌شود اما خالی از عوارض نیست.

۹۰ ـ ﴿وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْباً إِنَّكُمْ إِذاً لَخَاسِرُونَ﴾.

خوب نیست؛ هرچند با افرادی خوب همکار می‌شود. بله در صورتی که کار را با افراد بد و شر ببندد یا خواهان خود در شر قوی باشد، اشکال ندارد. چنان‌چه کار وی مادی باشد، مخاطره، درگیری و دشمنی دارد. در صورتی که خواهان بخواهد امری معنوی را انجام دهد می‌تواند زحمت، سختی و خسارت آن را تحمل کند.

﴿وَقَالَ الْمَلَأُ﴾: مخالفت‌های آن زیاد است.

﴿مِنْ قَوْمِهِ﴾: مخالفت آن داخلی است و نمی‌توان از آن رهایی جست.

﴿إِنَّكُمْ إِذاً لَخَاسِرُونَ﴾: ماجراجویی است.

۹۱ ـ ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ، فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ﴾.

بسیار بد است، نه تنها نباید نزدیک این کار شد، بلکه شاهد ماجرا و ناظر آن نیز نباید بود و فقط باید آن را ترک کرد؛ چرا که ممکن است قتل، تصادف یا دشمنی پیش آید و انگشت اتهام به سوی وی نشانه رود.

باید دانست خواهان این استخاره را ترک می‌کند و خوب نیست وی را در این رابطه نصیحت و اندرز داد؛ چرا که چنین کاری دور از ادب استخاره و نوعی تجاوز است.

۹۲ ـ ﴿الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْباً كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا، الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْباً كَـانُوا هُـمُ الْخَاسِرِينَ﴾.

با توجه به مظلومیت شعیب در میان قوم خود که دو بار در این آیه آمده و خسارت آن قوم که همان تضییع شعیب است، خواهان در انجام کار دچار مشکل می‌شود و آن را نیز به اجبار انجام می‌دهد و به آسیب‌های آن گرفتار می‌شود.

همه‌ی واژگان به کار رفته در این آیه منفی است جز شعیب که در میان این واژگان تنها مانده و محاصره شده است که از بن‌بست نشان دارد، در چنین مواردی باید دانست خواهان یا خود آن کار را انجام می‌دهد یا تا بخواهد خود را از آن مهلکه بیرون برد، به آسیب‌های آن به اجبار گرفتار می‌آید، اما نباید این مطلب را به خواهان گفت تا در امور شخصی و حریم دیگران دخالتی صورت نگرفته باشد.

۹۳ ـ ﴿فَتَوَلَّى عَنْهُمْ، وَقَالَ يَا قَوْمِ، لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي، وَنَصَحْتُ لَكُمْ، فَكَيْفَ آسَى عَلَى قَوْمٍ كَافِرِينَ﴾.

نتیجه‌ی دنیوی ندارد اما از لحاظ اخروی مأجور است. اگر خواهان کار را به طمعی دنیوی انجام می‌دهد باید آن را ترک کند.

۹۴ ـ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ، لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ﴾.

خوب نیست. آشوب و گرفتاری، درگیری، پشیمانی، پریشانی و نگرانی دارد. برای ترک آن می‌شود استخاره کرد و در صورتی که بدی ترک آن بیش‌تر است، آن را انجام داد.

﴿أَخَذْنَا﴾: اضطراب و درگیری در آن است. مرکز ثقل آیه است.

۹۵ ـ ﴿ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّى عَفَوْا، وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ، فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً، وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾.

خیلی بد است و نباید برای ترک آن استخاره گرفت. بلا و گرفتاری دارد. عافیت و غفلت می‌آورد.

﴿فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً﴾: ناگهان خود را با مشکلاتی رو به‌رو می‌بینند.

﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾: ناخودآگاه و ناآگاهانه به مشکل بر می‌خورد.

۹۶ ـ ﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، وَلَكِنْ كَذَّبُوا، فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾.

شروعی خوب، خوش و فریبنده دارد و پایان آن خیلی بد است.

۹۷ ـ ﴿أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَى أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيَاتاً وَهُمْ نَائِمُونَ﴾.

خیلی بد است. خواهان ناگهان زیر پای خود را خالی می‌بیند و متوجه پیشامد بلا نمی‌شود.

۹۸ ـ ﴿أَوَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَى أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يَلْعَبُونَ﴾.

بسیار بد است. بلا به صورت ناگهانی بر خواهان فرو می‌ریزد، و وی بدون آن که بتواند مقاومتی داشته باشد، به آشوب گرفتار می‌آید و هبوط می‌کند.

۹۹ ـ ﴿أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ، فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ﴾.

خوب نیست. مکر الهی با اسمای لطیفی وی را به نابودی می‌کشد.

﴿مَكْرَ اللَّهِ﴾: مشکلات باطنی و پنهانی درکار وجود دارد که به صورت تدریجی خواهان را از پا در می‌آورد.

۱۰۰ ـ ﴿أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا أَنْ لَوْ نَشَاءُ أَصَبْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ، وَنَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِهِمْ، فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ﴾.

خیلی بد است. در هر موردی که عبارت: ﴿أَوَلَمْ﴾ وجود داشته باشد استخاره‌ی آن خوب نیست. این عبارت مرکز ثقل آیه است و می‌توان ادامه‌ی آیه را در نظر نداشت. صدر و ذیل آیه و موضوع و افراد آن از ابتدا تا انتها یکسان است. پایان و فرجام کار مورد نظر غفلت، گمراهی و حرمان است؛ هرچند ممکن است از لحاظ دنیوی ظاهری نیکو و خوشایند داشته باشد.

**۱۰۱ ـ ﴿تِلْكَ الْقُرَى نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَائِهَا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الْكَافِرِينَ﴾.**

خوب نیست؛ هرچند شروع آن خوش می‌نماید. صدر و ذیل آیه و افراد آن مختلف و بر دو قسم مؤمن و کافر است. با آن که ممکن است خیری در این کار باشد، ترک آن بهتر است.

**۱۰۲ ـ ﴿وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ، وَإِنْ وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ﴾.**

بد است.

**﴿وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ﴾**: افراد درگیر و مربوط به کار به تعهد خود عمل نمی‌کنند و نباید به ظاهر آراسته و نیکوی طرف مقابل حصر توجه نمود.

**۱۰۳ ـ ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ، فَظَلَمُوا بِهَا، فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ﴾.**

خیلی بد است؛ زیرا با آن که در صدر آیه از بعثت حضرت موسی‌علیه‌السلام سخن می‌گوید، اما در ذیل آن می‌فرماید: **﴿فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ﴾** و هر کاری هرچند خیر باشد نتیجه‌ی عکس می‌دهد.

**﴿فَانْظُرْ﴾**: خواهان بعد از مدتی به چگونگی کار خود پی می‌برد و آگاه می‌گردد که برای نمونه با توجه به این آیه، کار بدی انجام داده است.

**۱۰۴ ـ ﴿وَقَالَ مُوسَى: يَا فِرْعَوْنُ، إِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.**

خیلی خوب است اما با توجه به کاربرد نام فرعون، کار مورد نظر مشکلاتی دارد.

**۱۰۵ ـ ﴿حَقِيقٌ عَلَيَّ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ، قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ، فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾.**

بسیار خوب است.

**﴿حَقِيقٌ﴾**: مرکز ثقل آیه در استخاره است و با دیدن آن می‌توان گفت

کار خواهان خوب است و باید آن را به حتم انجام شدنی دانست. ادامه‌ی آیه توضیح این مرکز ثقل است.

باید توجه داشت هرگاه در صدر آیه از حق و مشتقات آن و نیز از اسمای الهی یاد شود، کار مورد نظر خوب اما سنگین است.

**۱۰۶ ـ ﴿قَالَ إِنْ كُنْتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا، إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾.**

درگیری دارد و روند کار فرسایشی می‌گردد. شرط و تعلیق نیز حکایتی از وجود گره، گرفتاری و سختی درکار است. کاربرد فراوان فعل در این آیه از پویایی کار و فعال و رونده بودن آن نشان دارد. با این وجود، چون آیه به: ﴿**الصَّادِقِينَ**﴾ پایان یافته و هرگاه آیه‌ای به «صدق» پایان پذیرد، بسیار خوب است، و نیز چون امر: ﴿**فَأْتِ بِهَا**﴾ را دارد، انجام آن خوب است. حتی به این اعتبار می‌توان آیه‌ی بعد را نیز خوب دانست.

**۱۰۷ ـ ﴿فَأَلْقَى عَصَاهُ، فَإِذَاً هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ﴾.**

عالی است.

﴿**فَأَلْقَى**﴾: کار مورد نظر نتیجه‌ی کردار پیشین است و وجود «فاء» بر آن دلالت دارد و چون فعل‌های بسیاری پشتوانه‌ی آن است، به انجام شدن آن باید اطمینان داشت.

﴿**ثُعْبَانٌ مُبِينٌ**﴾: قدرت و اقتدار است و خواهان به تمام معنا اقتدار می‌یابد.

**۱۰۸ ـ ﴿وَنَزَعَ يَدَهُ، فَإِذَاً هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ﴾.**

عالی است.

﴿**بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ**﴾: شکوفایی و ظهور اقتدار پیشین است. در تمامی موارد کاربرد ماده‌ی نظر، نتیجه‌ی خود را آشکارا به خواهان نشان می‌دهد؛ خواه کار وی خوب باشد یا بد.

۱۰۹ـ ﴿قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ: إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ﴾.

این آیه با آیه‌ی بعد یک استخاره را شکل می‌دهد و با آن معنا می‌شود.

۱۱۰ـ ﴿يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ﴾.

خیلی بد است؛ چرا که کار به بن بست کشیده می‌شود. نتیجه بخش نیست و پریشانی و گرفتاری می‌آورد.

﴿لَسَاحِرٌ﴾: سحر به صورت کلی بر بن‌بست کار و بسته بودن و مشکلات آن دلالت دارد. سحر همواره ظاهری قدرتی و پرشکوه دارد.

﴿أَنْ يُخْرِجَكُمْ﴾ نشانه‌ی ضعف است.

۱۱۱ـ ﴿قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ، وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ﴾.

کار مورد نظر با توجه به فراز: ﴿وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ﴾ دیربازده و دارای مشکلات است و چنان به درازا می‌انجامد که ممکن است خواهان به نتیجه نرسد؛ زیرا کارهایی که فرسایشی است و در بلندمدت انجام می‌شود آسیب و آفت بسیاری می‌بیند.

۱۱۲ـ ﴿يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ﴾.

کار به بن‌بست و گرفتاری کشیده می‌شود. خوب نیست.

۱۱۳ـ ﴿وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ، قَالُوا: إِنَّ لَنَا لَأَجْراً، إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ﴾.

ظاهری خوب دارد اما نباید آن را انجام داد؛ چرا که نتیجه‌ای را در بر ندارد و مشکلاتی را نیز به وجود می‌آورد.

﴿إِنَّ لَنَا لَأَجْراً﴾: به تناسب کار، آلودگی به رشوه و مانند آن را دارد.

۱۱۴ـ ﴿قَالَ نَعَمْ، وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ﴾.

نتیجه‌بخش نیست و کار روندی مناسب و پیشرو ندارد. باید دقت داشت فرعون با این که این اجر را هم‌اینک محقق می‌داند، به اعتبار «قال» و این که گفته‌ی فرعون است دارای مشکلاتی است. بد است.

۱۱۵ ـ **﴿قَالُوا يَا مُوسَى، إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ، وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ﴾.**

خوب نیست. خواهان با فردی مستکبر و ناآگاه رو به‌رو می‌شود. کار بازدهی ندارد و تنها به گفته‌ای صوری پایان می‌پذیرد.

۱۱۶ ـ **﴿قَالَ: أَلْقُوا، فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ، وَاسْتَرْهَبُوهُمْ، وَجَاءُوا بِسِحْرٍ عَظِيمٍ﴾.**

بسیار خوب است.

**﴿أَلْقُوا﴾**: کار انجام شدنی است. باید توجه داشت این امر بر هیچ چیزی تعلیق نشده است.

۱۱۷ ـ **﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ، فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ﴾.**

خیلی خوب است.

**﴿أَلْقِ عَصَاكَ﴾**: تمامی مشکلات و آن‌چه بن‌بست کار به نظر می‌آید، برطرف می‌شود.

این آیه در باطل کردن سحر کاربرد فراوان دارد و از طلسمات شناخته می‌شود و با برخی از حروف و کلمات آن می‌توان کارهایی انجام داد که چگونگی آن را باید در جای خود جست.

اگر کسی وسواس دارد یا پریشان خاطر می‌شود یا فراوان به شک دچار می‌گردد و بددل است می‌تواند برای رفع آن از این آیه‌ی شریفه بهره ببرد.

۱۱۸ ـ **﴿فَوَقَعَ الْحَقُّ، وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.**

عالی و رساست و همه‌ی نتیجه‌ی آن ظاهر می‌شود.

**﴿فَوَقَعَ الْحَقُّ﴾**: فعلی شدن و عینیت کار است.

۱۱۹ ـ **﴿فَغُلِبُوا هُنَالِكَ، وَانْقَلَبُوا صَاغِرِينَ﴾.**

خوب است.

**۱۲۰ ـ ﴿وَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ﴾.**

خیلی خوب است. موفقیت و پیروزی می‌آورد. ظاهر آن باشکوه است ولی به دلیل وجود سحر، پیچیدگی خود را دارد.

**۱۲۱ ـ ﴿قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.**

بسیار خوب است. کار رونده است.

**۱۲۲ ـ ﴿رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ﴾.**

عالی است.

**۱۲۳ ـ ﴿قَالَ فِرْعَوْنُ: آمَنْتُمْ بِهِ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ، إِنَّ هَذَا لَمَكْرٌ مَكَرْتُمُوهُ فِي الْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا، فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾.**

خیلی بد است. درگیری، گرفتاری، پریشانی و اضمحلال را در پی دارد.

**۱۲۴ ـ ﴿لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ، ثُمَّ لَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ﴾.**

بسیار خطرناک است و نباید به آن نزدیک شد؛ هرچند متعلق آن ایمان به خدا و فرجام آن بهشت باشد، اما نوع مردم خطرپذیر نیستند.

**۱۲۵ ـ ﴿قَالُوا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ﴾.**

خوب است باید آن را با توکل انجام داد. کاری است ابتدایی که پیشینه‌ای ندارد و باطن آن نیکوست. مخاطراتی نیز خواهان را تهدید می‌کند که باید با توکل، احتیاط، دادن صدقه یا خیرات یا انجام مشاوره آن را انجام دهد.

**۱۲۶ ـ ﴿وَمَا تَنْقِمُ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَتْنَا، رَبَّنَا، أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْراً، وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ﴾.**

پرمخاطره و بد ظاهر اما خوش باطن و نیک فرجام است. انجام آن سخت و سنگین است و گرفتاری‌هایی را در پی دارد.

۱۲۷ ـ ﴿وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَذَرُ مُوسَى وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَآلِهَتَكَ قَالَ سَنُقَتِّلُ أَبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ﴾.

خیلی بد است.

﴿وَقَالَ الْمَلَأُ﴾: خواهان با افرادی مواجه می‌شود که ناشناخته‌اند.

فساد، هلاکت، قلدری و زور در آن است و به نتیجه‌ای نیز نمی‌رسد.

۱۲۸ ـ ﴿قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ:اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ، وَاصْبِرُوا، إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ، وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾.

بسیار خوب است. باطن کار نیکوست. کاری معنوی است که نتیجه‌ی آن مستمر و پایدار است. دیربازده است، از این رو صبر و بردباری را می‌طلبد. کاری سنگین است.

﴿وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾: باطن و پایان این کار خیلی بهتر از ظاهر آن است، با آن که ظاهر کار نیز بسیار خوب است: ﴿إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾. هرگاه یکی از ماده‌های وراثت، هبه و مانند آن در آیه بیاید، بر زحمت و تلاش اندک برای بسامان رساندن کار دلالت دارد و خیراتی غیر منتظره برای خواهان پیش می‌آید.

۱۲۹ ـ ﴿قَالُوا أُوذِينَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا، وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا، قَالَ عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ، وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ، فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ﴾.

خیلی خوب است اما با لحاظ: ﴿أُوذِينَا مِنْ قَبْلِ﴾ موانعی در کار ایجاد می‌شود.

با توجه به استعمال فعل‌های متعدد در این آیه، روند کار پویا و پر تحول است. ماده‌ی «نظر» نیز بر آشکاری و ظهور نتیجه دلالت دارد.

﴿الْأَرْضِ﴾: برکت و رونق کار را می‌رساند.

۱۳۰ ـ ﴿وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ، وَنَقْصٍ مِنَ الثَّمَرَاتِ، لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ﴾.

خیلی بد است.

﴿أَخَذْنَا﴾: خطر، مکافات، آسیب و گرفتاری‌هایی همانند بیماری و بلا می‌آورد.

**۱۳۱ ـ ﴿فَإِذَا جَاءَتْهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ، وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَى وَمَنْ مَعَهُ، أَلَا إِنَّمَا طَائِرُهُمْ عِنْدَ اللَّهِ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾.**

خوب نیست. خیراتی که این کار دارد مشخص نیست به چه کسی می‌رسد و در این زمینه اختلاف پدید می‌آید و افزوده بر این، بدی‌های بسیاری نیز با آن همراه است.

خواهان در انتظار و معطلی واقع می‌گردد.

**۱۳۲ ـ ﴿وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لِتَسْحَرَنَا بِهَا، فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ﴾.**

خیلی بد است. هیچ نتیجه و خاصیتی ندارد و هرگونه پرداختن به آن تلف نمودن وقت و سرمایه است.

**۱۳۳ ـ ﴿فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالدَّمَ، آيَاتٍ مُفَصَّلَاتٍ، فَاسْتَكْبَرُوا، وَكَانُوا قَوْماً مُجْرِمِينَ﴾.**

بسیار بد است. وزر، وبال، فلاکت، شرخری، زرنگی، پرونده سازی، قتل و بلایایی مانند آن درکار است. برای ترک آن نمی‌شود استخاره‌ای دیگر گرفت. باید توجه داشت پایان آیه به صورت تحقیقی و نه تعلیقی می‌فرماید: ﴿وَكَانُوا قَوْماً مُجْرِمِينَ﴾.

**۱۳۴ ـ ﴿وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يَا مُوسَى، ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ، لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ، وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾.**

خیلی بد است و باید آن را ترک کرد و در صورتی که به آن پرداخته، در هر مرحله از کار است لازم است آن را رها کند؛ وگرنه خسارت‌های آن بیش‌تر می‌گردد.

﴿وَلَمَّا﴾: گرفتاری و مشکلات است و نوعی تهدید است و چون با ﴿وَقَعَ﴾ همراه شده است به معنای سقوط و شکست است.

﴿وَقَعَ﴾: امری ناگهانی و پیش‌بینی نشده برای خواهان روی می‌دهد؛ به‌گونه‌ای که قابل پیشگیری نیست. زلزله، تصادف، بیماری خطرناک، آفت و آسیبی مانند باطل شدن سند یا قباله‌ی ملک، زندانی شدن و حوادثی این گونه در کار پیشامد می‌کند که غیر مترقبه است.

**۱۳۵ ـ ﴿فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الرِّجْزَ إِلَى أَجَلٍ هُمْ بَالِغُوهُ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ﴾.**

بد است. مشکلات و گرفتاری فراوانی دارد.

**۱۳۶ ـ ﴿فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ، فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ، بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا، وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ﴾.**

بد است. غرق و هلاکت در آن است. اثر و نتیجه‌ی خوبی ندارد.

**۱۳۷ ـ ﴿وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا، الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا، وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ الْحُسْنَى عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ، بِمَا صَبَرُوا، وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ، وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ﴾.**

عالی است.

﴿وَأَوْرَثْنَا﴾: خیراتی دهشی و بخششی دارد.

﴿وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ﴾: خیرات این کار بسیار است.

﴿وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ﴾: مشکلاتی که در روند کار پیش می‌آید برطرف می‌شود.

**۱۳۸ ـ ﴿وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ، فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلَى أَصْنَامٍ لَهُمْ، قَالُوا: يَا مُوسَى، اجْعَلْ لَنَا إِلَهاً، كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ، قَالَ: إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ﴾.**

بد است. درگیری و اختلاف در آن پدید می‌آید. مشکلات باطنی و فکری و اضطراب روحی روانی و پریشانی خاطر و نگرانی را در پی دارد. ابتلا و حرمان نیز می‌آورد.

**۱۳۹ ـ ﴿إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَبَّرٌ مَا هُمْ فِيهِ، وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.**

خیلی بد است. بطالت و تضییع وقت و نیز شومی و گرفتاری را به همراه دارد.

۱۴۰ ـ ﴿قَالَ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغِيكُمْ إِلَهاً وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾.

بد است. گرفتاری دارد. با آن که امکانات کار فراوان است، اما نتیجه و بازدهی ندارد یا خواهان را به استرس و تنیدگی دچار می‌سازد.

۱۴۱ ـ ﴿وَإِذْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ، يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ، يُقَتِّلُونَ أَبْنَاءَكُمْ، وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ، وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ﴾.

خیلی بد است. شومی، گرفتاری، پریشانی و حرمان را سبب می‌گردد. کار فرسایشی، کهنه و همراه با مکافات و آسیب است.

۱۴۲ ـ ﴿وَوَاعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً، وَأَتْمَمْنَاهَا بِعَشْرٍ، فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً، وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي قَوْمِي، وَأَصْلِحْ، وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ﴾.

خوب نیست. کاری است سنگین که گرفتاری و مشکلات آن کم نیست. کار شگون و مبارکی ندارد و طیب نیست. بهتر است آن را ترک کرد که نتیجه‌ای جز گرفتاری و پریشانی ندارد.

﴿ثَلَاثِينَ لَيْلَةً﴾: وعده‌ای است که به آن عمل نمی‌شود و آمد و شد در کار وجود دارد.

﴿وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ﴾: نهی از انجام کار است و باید آن را رها کرد.

۱۴۳ ـ ﴿وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا، وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ، قَالَ: رَبِّ، أَرِنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ، قَالَ: لَنْ تَرَانِي، وَلَكِنِ انْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ، فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِي، فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكّاً، وَخَرَّ مُوسَى صَعِقاً، فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ، تُبْتُ إِلَيْكَ، وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ﴾.

بسیار خوب است. کار مورد نظر سنگین، بلند، پیچیده و دیربازده است و خیرات آن نیز انحصاری و شخصی است و تنها به یک نفر می‌رسد؛ چرا که موضوع آیه شخص؛ یعنی حضرت موسی علیه‌السلام است. تمامی زمینه‌ی خیر در این کار جمع است و حتی سنگینی و سختی‌های

آن نیز جهت خیر دارد. اگر کار مورد نظر امری معنوی، الهی و ربوبی باشد مانند تحصیل دانش و زیارت، انجام آن عالی است.

**۱۴۴ ـ ﴿قَالَ يَا مُوسَى، إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَاتِي، وَبِكَلَامِي، فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ، وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾.**

عالی است. کاری است شخصی و فردی؛ مانند: ازدواج یا مسافرت. خیلی سنگین و پیچیده است. خیرات آن باطنی، معنوی و دهشی است و نه کسبی و به آسانی به دست می‌آید.

**۱۴۵ ـ ﴿وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَاحِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْعِظَةً، وَتَفْصِيلاً لِكُلِّ شَيْءٍ، فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ، وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا، سَأُرِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ﴾.**

خوب است؛ با آن که به: ﴿**دَارَ الْفَاسِقِينَ**﴾ خاتمه می‌یابد، اما در واقع ختم آن به: ﴿**سَأُرِيكُمْ**﴾ است. این عبارت می‌رساند مشکلات این کار نفسی است؛ مانند: دلهره، اضطراب و استرس، نه اموری خارجی مانند شکست و عدم موفقیت یا سقوط و ورشکستگی.

﴿**وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا**﴾: سنگینی مضاعف کار را می‌رساند، بر این اساس، مشکلات بسیاری دارد، اما با توجه به دیگر فرازها، گرفتاری‌های آن قابل رفع است.

**۱۴۶ ـ ﴿سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ، وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا، وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلاً، وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلاً، ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا، وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ﴾.**

خیلی بد و کاری بسیار پیچیده است؛ چرا که هم آیه طولانی و بلند است و هم فرازهای متعدد، بلند و درهم تنیده‌ای دارد.

در انجام کار با گروهی لجباز مواجه می‌شود و تنها با یک نفر مقابل نیست و نیز نتیجه‌ای را در پی ندارد.

۱۴۷ ـ ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ، هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.

بد است. سستی و نارسایی دارد و به نتیجه‌ای نمی‌رسد، بلکه زیان بار است و از آن ضرر می‌بینند. برای نمونه اگر برای انجام عمل جراحی استخاره گرفته است، نه‌تنها از آن بهبودی نمی‌یابد، بلکه آسیبی جسمی یا روانی نیز می‌بیند.

۱۴۸ ـ ﴿وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَى مِنْ بَعْدِهِ مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجْلاً جَسَداً لَهُ خُوَارٌ، أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلاً، اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ﴾.

خیلی بد است. فتنه‌آور، انحراف ساز و زیان‌بار است و حیثیت خواهان را به خطر می‌اندازد. خیانت و گرفتاری‌هایی غیرمنتظره در آن پدید می‌آید.

﴿لَهُ خُوَارٌ﴾: فتنه‌انگیز است.

آیه‌ی شریفه از آیات سحر و از طلسمات است. از این آیه می‌توان سحر سامری را به دست آورد.

۱۴۹ ـ ﴿وَلَمَّا سُقِطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾.

بد است.

﴿سُقِطَ﴾: فعل مجهول بر افزونی مشکلات کار و ناآگاهی دلالت دارد. خواهان به بلا و گرفتاری غیرمنتظره‌ای دچار می‌شود و نمی‌داند با چه کسی مقابل و درگیر است.

۱۵۰ ـ ﴿وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفاً، قَالَ: بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي، أَعَجِلْتُمْ أَمْرَ رَبِّكُمْ، وَأَلْقَى الْأَلْوَاحَ، وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ، قَالَ: ابْنَ أُمَّ إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضْعَفُونِي، وَكَادُوا يَقْتُلُونَنِي، فَلَا تُشْمِتْ بِيَ الْأَعْدَاءَ، وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾.

خیلی بد است؛ چراکه پیامبری غضب کرده است. در این کار درگیری

و دعوا پیش می‌آید و حیثیت خواهان لکه‌دار می‌شود. بلا و مکافات و ظلم نیز از آسیب‌های آن است.

۱۵۱ ـ ﴿قَالَ: رَبِّ، اغْفِرْ لِي، وَلِأَخِي، وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ، وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ﴾.

بسیار خوب است و مشکلات جزیی آن برطرف می‌شود.

﴿وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ﴾: کار مورد نظر گرفتاری و مشکلاتی دارد که چاره‌پذیر است.

۱۵۲ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّهِمْ، وَذِلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَرِينَ﴾.

خیلی بد است. شرک، کفر، غضب، ذلت و خواری در آن است و نه‌تنها نتیجه‌ای ندارد بلکه خطرناک است. واژه‌های به‌کار رفته در این آیه یا منفی است یا از واژه‌های خنثی می‌باشد و هیچ جهت مثبتی در آن نیست. به شکست می‌انجامد. البته، مشکلات آن به دلیل وجود فعل‌های معلوم قابل پیش‌بینی است.

۱۵۳ ـ ﴿وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا وَآمَنُوا، إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

مشکلات و گرفتاری دارد اما خیلی خوب است؛ چرا که برای آن نتیجه و فرجامی نیکوست. باید توجه داشت کارهای عالم ناسوت خالی از مشکلات، سختی، رنج و محنت نیست و همین که خیر آن غالب و افزون بر شر آن باشد، برای انجام بسنده است و کم‌تر کار خیری می‌شود که بدون عارضه باشد. عالم ناسوت را نباید با عوالم برتر مقایسه کرد و باید هر یک را در جای خود و با خصوصیات آن دید.

﴿ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا﴾: ضمانت انجام کار است.

﴿مِنْ بَعْدِهَا﴾ تکرار معنای: ﴿ثُمَّ﴾ و وعده‌ی گشایش است.

۱۵۴ ـ ﴿**وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَاحَ، وَفِي نُسْخَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ**﴾.

شروع آن به اعتبار: ﴿**وَلَمَّا**﴾ سنگین است ولی با این وجود خیلی خوب است.

برای شروع کار باید نیت خیر و استغفار داشت و با توکل یا دادن خیرات و صدقه یا انجام کار خیری به آن پرداخت تا با توجه به فراز پایانی: ﴿**لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ**﴾ که مورد خاصی است و نه عام، خیرات خاص آن را به سوی خود جلب نماید.

۱۵۵ ـ ﴿**وَاخْتَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلاً لِمِيقَاتِنَا، فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِيَّايَ، أَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا، إِنْ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ، تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَاءُ، وَتَهْدِي مَنْ تَشَاءُ، أَنْتَ وَلِيُّنَا، فَاغْفِرْ لَنَا، وَارْحَمْنَا، وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ**﴾.

بسیار خوب است. در مسیر انجام این کار آفت، آسیب، سرگردانی و انحطاط پیش می‌آید. با توجه به تعدد فرازهای آیه، روند کار پیچیده است. با این وجود نقطه‌های مثبت آن بسیار است و آن را عالی می‌سازد. این کار پرخیر و پر برکت است و وصول و نتیجه دارد. به این واژه‌ها می‌توان دقت کرد: ﴿**وَاخْتَارَ**﴾، ﴿**مُوسَى**﴾، ﴿**سَبْعِينَ**﴾، ﴿**رَجُلاً**﴾ و ﴿**لِمِيقَاتِنَا**﴾ همه بر قدرتی بودن این کار و توان‌مندی خواهان دلالت دارد.

﴿**لِمِيقَاتِنَا**﴾: نتیجه‌ی مثبت کار است که توان اثباتی این استخاره را بسیار بالا می‌برد.

۱۵۶ ـ ﴿**وَاكْتُبْ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً، وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُدْنَا إِلَيْكَ، قَالَ: عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ، وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ، فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ، وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ**﴾.

بسیار خوب است؛ زیرا امر: ﴿**وَاكْتُبْ**﴾ در صدر آن جزم‌آور است. البته

ممکن است گرفتاری‌هایی داشته باشد؛ چراکه می‌فرماید: ﴿**عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ**﴾. باید امداد، استمداد، توکل و مشاوره داشت.

۱۵۷ ـ ﴿**الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ، الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوباً عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَاةِ وَالْإِنْجِيلِ، يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ، وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ، وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ، وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ، وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ، فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ، أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ**﴾.

این استخاره برای انجام کارهای کلان و پیچیده عالی است و نه برای کارهای خرد و جزیی و کم‌اهمیت و در صورتی که خواهان با توجه به شخصیت خویش کاری خرد را نیت کرده باشد، نباید به این آیه عمل کند.

بلندی آیه دلیل بر پیچیدگی کار است.

﴿**مَكْتُوباً**﴾: خیرات آن قطعی است و کار سند و قباله دارد.

﴿**أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ**﴾: نعمت، برکت، پیروزی و موفقیت را به همراه دارد.

۱۵۸ ـ ﴿**قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ، إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعاً، الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ، النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ، الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ، وَاتَّبِعُوهُ، لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ**﴾.

بسیار خوب است. «قول»، «ناس» و «میت» نکات منفی آن است. اسناد و توسعه را دارد و امری گسترده، بزرگ و نورانی است که واژه‌های مثبت آن بسیار است.

۱۵۹ ـ ﴿**وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ، وَبِهِ يَعْدِلُونَ**﴾.

«قوم» همانند واژه‌ی «ناس» است و پایان آن نیز: ﴿**يَعْدِلُونَ**﴾ است. بد نیست.

۱۶۰ ـ ﴿وَقَطَّعْنَاهُمُ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطاً أُمَماً، وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى؛ إِذِاسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ: أَنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ، فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْناً، قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ، وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ، وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَى، كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ، وَمَا ظَلَمُونَا، وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾.

با آن که کار مورد نظر خیلی خوب و پر خیر و درآمد است اما ذیل آیه، در روند پیچیده‌ای که دارد می‌فرماید: ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ که حرمان و کفران نعمت و عافیت‌طلبی را هشدار می‌دهد. برای نمونه ممکن است فرد معامله‌ای انجام دهد و از آن درآمدی سرشار داشته باشد اما فرزند وی از درآمد حاصل از آن مواد مخدر تهیه کند و این گونه به حرمان و کفران نعمت بیفتد یا به گناه، تکبر و فخرفروشی بر فقیران و ضعیفان آلوده گردد. انجام این کار خوب است و خیرات فراوانی همراه دارد ولی باید خیرات آن را به دیگران نیز برساند و انحصارگرا نباشد تا به حرمان و عافیت دچار نشود.

۱۶۱ ـ ﴿وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ: اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ، وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ، وَقُولُوا حِطَّةٌ، وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّداً، نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَاتِكُمْ، سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ﴾.

خیلی خوب است اما بر اساس: ﴿حِطَّةٌ﴾ نباید از عهد یا شرط یا مقررات کاری آن تخلف ورزید و برای این منظور باید قرارداد یا وجوه آن را درست، دقیق، شفاف و آشکار نوشت و در آن اهمالی از سر خجالت یا رفاقت نداشت تا کار به درگیری و تعارض کشیده نشود.

۱۶۲ ـ ﴿فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلاً غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ، فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزاً مِنَ السَّمَاءِ، بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ﴾.

بسیار بد است. رنج، عذاب، حرمان و زیان‌های جبران‌ناپذیر می‌آورد. برای ترک آن نمی‌توان استخاره‌ای دیگر گرفت.

﴿رِجْزاً مِنَ السَّمَاءِ﴾: کار مورد نظر قابل پیش‌بینی یا پیش‌گیری نیست.

بلایا و عذاب‌های آسمانی نشان می‌دهد این کار غیر قابل پیش‌بینی یا دست‌کم غیر قابل پیش‌گیری است. برخلاف بلایای زمینی که قابل پیش‌بینی است و می‌توان آن را با صدقه، مشورت، توکل، دعا و مانند آن دفع نمود.

**۱۶۳ ـ ﴿وَاسْأَلْهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ؛ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ، إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعاً، وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ، كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾.**

خیلی بد است. ابتلا برخلاف بلا که فوری است، همیشه تدریجی است. باید کار مورد نظر را ترک کرد که هیچ نتیجه‌ای جز گرفتاری، ابتلا، خدعه و فریب خوردن ندارد. البته خطراتی مانند مرگ و تصادف در آن نیست.

**۱۶۴ ـ ﴿وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْماً اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَاباً شَدِيداً قَالُوا مَعْذِرَةً إِلَى رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾.**

خوب نیست؛ چرا که نتیجه‌ای ندارد. معارضه و درگیری در آن پدید می‌آید و با آن که در مقطعی از کار با افرادی نیکوکار مواجه می‌شود، در پایان این خواهان است که باید معذرت بخواهد. صاحب استخاره به اعتبار: ﴿**قَالَتْ أُمَّةٌ مِنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْماً**﴾ می‌تواند آن را برای برخی از افراد خوب بداند.

**۱۶۵ ـ ﴿فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنْجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ، وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَئِيسٍ، بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾.**

عذاب و بلا در آن است. فاعل فعل جلالی حضرت حق تعالی است که عذاب و هلاکت را قطعی می‌سازد، از این رو، انجام آن خوب نیست.

﴿**بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ**﴾: ورشکستگی، سقوط و خسارت در این کار است. تمامی مشتقات ماده‌های فسق و فجور به حتم اضطراب، حزن، اندوه و

تنیدگی را با خود دارد و این در حالی است که این استرس‌ها هیچ گونه خیری برای او ندارد و چنین نیست که روح او را تقویت کند یا مقامات و حالات روحانی و معنوی و افزایش توکل و مانند آن را برای وی در پی داشته باشد.

۱۶۶ ـ ﴿فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ: كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ﴾.

بسیار بد است. عذاب، بلاهای وحشتناک و بسیار خطرناک و حرمان در این کار وجود دارد.

۱۶۷ ـ ﴿وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ، إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ، وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

بسیار بد است. عذاب و بلا و کفران نعمت از عوارض و پی‌آمدهای آن است.

﴿وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ﴾: چون دو اسم مبارک: ﴿لَغَفُورٌ﴾ و ﴿رَحِيمٌ﴾ با هم و بعد از وعید عذاب آمده است، خطر مرگ یا از دست رفتن حیثیت و آبرو خواهان را تهدید می‌کند و باید از کار مورد نظر صرف نظر نماید.

۱۶۸ ـ ﴿وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَماً، مِنْهُمُ الصَّالِحُونَ، وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ، وَبَلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ، لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾.

خوب نیست. از آیات ابتلاست و کار مورد نظر خطرناک است و تا خواهان بخواهد به خیری برسد باید رنج و محنتی عظیم را تحمل کند و درد بسیاری ببیند و سختی‌ها و گرفتاری‌های آن فراوان است. خیرات این کار نیز ممکن است حرمان‌آور باشد و خواهان را بـه عـافیت انـدازد و پریشانی خاطر و زیان معنوی و باطنی و دوری از حقایق ربوبی را سبب شود.

﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾: مسیر انجام کار ناهموار است و نتیجه‌بخش بودن آن

هیچ ضمانتی ندارد.

۱۶۹ـ ﴿فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ، يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى، وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا، وَإِنْ يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِثْلُهُ يَأْخُذُوهُ، أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ الْكِتَابِ أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ، وَدَرَسُوا مَا فِيهِ، وَالدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ، أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾.

﴿سَيُغْفَرُ لَنَا﴾: طرف مقابل درگیر در این کار فردی خودخواه است که قساوت قلب دارد.

﴿وَدَرَسُوا مَا فِيهِ﴾: تمامی مشتقات «درس» به این معناست که با افرادی حرفه‌ای در کلاه‌برداری و زرنگی و نیرنگ‌بازی مواجه می‌شود.

﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾: پادزهر فراز پیشین است و ضمانت رسیدن به خیرات آن را می‌گیرد. هم‌چنین مشکلات دارد؛ چرا که عقل کم‌ترین چیزی است که در آدمیان یافت می‌شود.

۱۷۰ـ ﴿وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ، وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ، إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ﴾.

عالی است. اهتمام و توجه درکار است و عنایت خداوند نیز با خواهان است: ﴿إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ﴾، از این رو ضمانت اجرایی دارد و نتیجه‌بخش و تخلف‌ناپذیر است.

۱۷۱ـ ﴿وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ، كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ، وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ، خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ، وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ، لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾.

خیلی عالی است؛ در صورتی که خواهان ازکار ترس و خوفی به خود راه ندهد و نیز همت و جدیت داشته باشد و اهمال و سستی را از خود دور نماید، وگرنه برای وی نتیجه‌ای نخواهد داشت.

﴿نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ﴾: بسیار سنگین است.

﴿كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ﴾: سنگینی آن واقعی نیست و نباید از آن ترسید و باید با

توکل جلو رفت.

﴿خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ﴾: در انجام این کار نباید اهمال داشت وگرنه کار به سامان و نتیجه نمی‌رسد. بر این اساس، کار مورد نظر برای کسی که همت ندارد یا می‌ترسد و سست است مناسب نیست.

این فراز از آیات ذکر است و با آن کارهای بسیار سنگینی را می‌توان انجام داد و به ویژه در کسب معرفت بسیار کارساز است و در آن همه چیز هست. ما از این آیه در کتاب: «کتاب معرفت» بیش‌تر سخن گفته‌ایم.

**۱۷۲ ـ ﴿وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ، وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ، أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ، قَالُوا بَلَى، شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ﴾.**

بسیار سنگین و سخت است. گروکشی، درگیری، محاکمه و نیاز به ارایه‌ی سند و مدرک و نیز گرفتن اقرار و مانند آن در این کار پیش می‌آید و روندی فرسایشی نیز دارد. زرنگی و کلاه‌برداری نیز با آن همراه است. چنان‌چه نیت خواهان برای کاری مهم باشد به تناسب کار باید وکیل بگیرد و با قباله و ثبت و سند و قرارداد کار کند. انجام این کار به زیرکی، هوشمندی و دانایی نیاز دارد تا بتواند با طرف مقابل خود که بسیار زرنگ و نیرنگ‌باز است تعامل داشته باشد.

**۱۷۳ ـ ﴿أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ، وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ، أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ﴾.**

خیلی بد است. هلاکت، شرک و مواجهه با مرده و کسی که معلوم نیست که کیست در آن است و خواهان با همه‌ی کوششی که در این راه انجام می‌دهد، در پایان چیزی بده‌کار می‌شود و اوست که باید پاسخ‌گو باشد. باید آن را ترک کند.

**۱۷۴ ـ ﴿وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ، وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾.**

عالی است.

﴿**نُفَصِّلُ الْآيَاتِ**﴾: شیطنت و زرنگی در آن نیست؛ چرا که هیچ‌گونه اجمالی ندارد. خالی از مشکلات است.

﴿**وَكَذَلِكَ**﴾: کار به آسانی جمع می‌شود.

﴿**يَرْجِعُونَ**﴾: هرگاه بازگشت برای فرار نباشد به معنای این است که در گذشته‌ی آن امنیت بوده است و آرامش و طمانینه را می‌رساند.

این آیه هم‌چون دریا بسیار گسترده است و کار مورد نظر مثبت و خیر است. ممکن است خیری در آن باشد که نصیب هیچ کس نشود.

از این آیه می‌توان در طلسمات استفاده کرد. البته طلسمات که گفته می‌شود دانشی است ناشناخته همانند دانش استخاره که متأسفانه به خرافات آلوده شده است.

**۱۷۵ ـ ﴿وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا، فَانْسَلَخَ مِنْهَا، فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ، فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ﴾.**

خیلی بد است. زیان، گمراهی، اغفال، اغرای به جهل، تزویر و خدعه در آن پیشامد می‌کند و خواهان با افرادی زرنگ و حیله‌گر که او را راحت نمی‌گذارند رو به‌رو می‌شود.

﴿**وَاتْلُ عَلَيْهِمْ**﴾: کاری است عبرت‌آمیز.

﴿**نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ**﴾: خیلی خطرناک است.

﴿**آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا**﴾: امری اعطایی و بخششی است که نیاز به زحمت و سختی ندارد.

﴿**فَانْسَلَخَ مِنْهَا**﴾: تلاش وی نتیجه‌ای نداد.

﴿**فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ**﴾: به اختیار خود به گمراهی کشیده شد؛ این در حالی است که ممکن است پیش از این بسیار خوب بوده باشد، اما خود را به

نفسی به هلاکت می‌اندازد و پیشینه‌ی آباد خود را به نابودی می‌کشد.

۱۷۶ ـ ﴿وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا، وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ، وَاتَّبَعَ هَوَاهُ، فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ، إِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثْ، ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا، فَاقْصُصِ الْقَصَصَ، لَعَلَّهُمْ يتفكَّرُونَ﴾.

بسیار بد است. خواهان با افرادی سبک مغز مواجه می‌شود که به هیچ وجه او را رها نمی‌کنند و مانند سگی همواره پارس می‌کنند. این کار هم اجباری است؛ به این معنا که اگر آن را به اختیار خود شروع کند در ادامه و استمرار آن مجبور است و در روند آن روی آسایش و آرامش را نمی‌بیند و آثار آن حتی در حالی که به ظاهر تمام شده با او باقی است و همواره به وی آسیب می‌رساند.

﴿الْكَلْبِ﴾: آلوده است و خباثت و حرام خوری ورشوه‌یاربادر آن‌است.

﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾: تکذیب همان شیطنت، فساد و زورگویی است.

﴿لَعَلَّهُمْ﴾: چون با ضمیر غایب است معلوم نیست مخاطب آن چه کسی است و سرنوشت روشنی ندارد.

۱۷۷ ـ ﴿سَاءَ مَثَلاً الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا، وَأَنْفُسَهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ﴾.

خیلی بد است. با توجه به تکذیبی که در آن است خدعه، حیله، فریب، شیطنت، ظاهر سازی، پارتی بازی، پرونده سازی و جعل در آن است.

۱۷۸ ـ ﴿مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِي، وَمَنْ يُضْلِلْ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾.

خوب نیست و ﴿مَنْ يَهْدِ اللَّهُ﴾ به گونه‌ی اسمی و غیر خطاب به خواهان آمده و به او ارتباطی ندارد.

۱۷۹ ـ ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيراً مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا، وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا، وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا، أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ، بَلْ هُمْ أَضَلُّ، أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ﴾.

بسیار بد است. خواهان به ظلم، ستم، آزار و چه بسا قتل و نیز به خیانت آلوده می‌شود و نمی‌تواند خود را از آن پاک سازد و هیچ بیمی ندارد که با چه فردی نیز طرف است. فردی که از انعام و از سگ نیز بدتر است.

۱۸۰ ـ ﴿**وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى، فَادْعُوهُ بِهَا، وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ، سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ**﴾.

خوب نیست. کار مورد نظر نتیجه‌ای ندارد و بسیار فرسایشی است و خواهان در انجام آن اذیت می‌شود و ضرر نیز می‌بیند. ترک آن بهتر است.

۱۸۱ ـ ﴿**وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ، وَبِهِ يَعْدِلُونَ**﴾.

خوب است اما امتی که پذیرش عدالت به حق را داشته باشند بسیار نایاب هستند، از این رو سخت و سنگین و فرسایشی است و بهتر است آن را ترک کرد.

﴿**وَبِهِ يَعْدِلُونَ**﴾: بسیار سنگین و خطرناک است و در صورت امکان باید خود را از آن کنار کشید. احتمال دارد سود دنیوی نداشته باشد و فقط مشکلات و مشقت و گرفتاری در آن است؛ چرا که استیفای عدالت به حق و نه به ناحق در این دنیا پذیرش ندارد.

۱۸۲ ـ ﴿**وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ**﴾.

خیلی بد است. از تکذیب سخن می‌گوید و به این معناست که خواهان با افرادی حرفه‌ای طرف است که قدرت تصدیق دارند و با علم و آگاهی از حق برگشته‌اند و افرادی مدعی بوده‌اند، از این رو خیلی خطرناک هستند. سقوط، هبوط، شکست و فضاحت در آن است.

۱۸۳ ـ ﴿**وَأُمْلِي لَهُمْ، إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ**﴾.

خیلی خطرناک است و چنان با غفلت به زمین می‌خورد و حیران و گنگ می‌شود که نمی‌داند علت شکست وی چه بوده است.

۱۸۴ ـ ﴿**أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ جِنَّةٍ، إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ**﴾.

خوب نیست و نباید انجام داد.

﴿أَوَلَمْ﴾: تحذیر و پرهیز دادن از کار است.

﴿مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ جِنَّةٍ﴾: با توجه به انکاری که در آیه است، گرفتاری به خود یا دیگران، پشیمانی، پریشانی و اضطراب دارد.

**۱۸۵ ـ ﴿أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ، وَأَنْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ، فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ﴾.**

خوب نیست و با: ﴿أَوَلَمْ﴾ از کار پرهیز می‌دهد.

﴿قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ﴾: با توجه به اجل هم کوتاه مدت است و هم خطرناک.

**۱۸۶ ـ ﴿مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ﴾.**

گمراهی، تباهی، اضمحلال، فقر، پریشانی و بیماری را سبب می‌شود. بسیار بد است. برای ترک آن نمی‌شود استخاره گرفت.

﴿مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ﴾: هیچ کس نمی‌تواند به خواهان کمکی کند.

﴿يَعْمَهُونَ﴾: کار قفل می‌شود و هیچ نتیجه‌ای نمی‌دهد و هرگونه سرمایه گذاری سبب اتلاف آن می‌شود.

**۱۸۷ ـ ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا، قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي، لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ، ثَقُلَتْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً، يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا، قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾.**

خوب نیست و باید آن را ترک کرد. در هر موردی که استفهام و پرسش به کار رود کار مشکلاتی دارد. معلوم نیست طرف دیگر کار کیست و کسی به خواهان پاسخ‌گو نیست. با توجه به بلندی آیه فرسایشی است.

﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ﴾: کار مورد نظر هیچ خیر و بهره‌ی دنیوی ندارد.

هرجا سخن فقط از قیامت است، انجام آن به صورت غالب برای مردمی که منفعت‌طلب هستند و آخرت را نمی‌بینند و برای آن استخاره

نمی‌کنند، بد است.

﴿**قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي**﴾: خواهان به جایی می‌رسد که دیگر چیره‌ی برکار نیست و کار از دسترس او خارج می‌شود.

**۱۸۸ ـ ﴿قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعاً وَلَا ضَرّاً إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ، وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ، وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ، إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾.**

خواهان طرف خود را که به او پاسخ‌گو باشد نمی‌شناسد. نتیجه‌بخش نیست.

**۱۸۹ ـ ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ، وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا، فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلاً خَفِيفاً، فَمَرَّتْ بِهِ، فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَوَا اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ آتَيْتَنَا صَالِحاً لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾.**

خیلی خوب است و باید بدون هیچ ترس و واهمه‌ای آن را انجام داد. برکت ورزق دنیوی در آن است.

﴿**هُوَ الَّذِي**﴾: در تمامی موارد کاربرد آن کار رونده، انجام شدنی و بسیار خوب است.

ثبات، استقرار، آرامش، حکم و سکون دارد.

﴿**فَمَرَّتْ بِهِ**﴾: کار با گذشت زمان خود را می‌یابد و روندی رو به رشد دارد.

**۱۹۰ ـ ﴿فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحاً جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾.**

خوب است اما مشکلاتی مانند غفلت و کفران نعمت او را تهدید می‌کند باید توکل، صدقه و ذکر داشته باشد یا آن را ترک کند.

**۱۹۱ ـ ﴿أَيُشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئاً، وَهُمْ يُخْلَقُونَ﴾.**

بسیار بد است. درگیری آسیب‌زا یا خونین، غیبت، تهمت، تزویر، دروغ، پنهان‌کاری و فریب با آن همراه است؛ چرا که می‌فرماید: ﴿**أَيُشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئاً، وَهُمْ يُخْلَقُونَ**﴾ و مرز میان خداوندی و بندگی

را نادیده گرفته‌اند.

۱۹۲ ـ ﴿وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْراً، وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ﴾.

کاری است بی‌فایده و بدون خاصیت که نتیجه‌ای ندارد و خواهان تنها رنج و اذیت کار را می‌برد و کسی نیز از وی دست‌گیری و دل‌جویی نمی‌کند. باید آن را ترک کند.

۱۹۳ ـ ﴿وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَتَّبِعُوكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَامِتُونَ﴾.

خواهان هر چه بر انجام کار اصرار ورزد و خود را در این راه خسته کند، نتیجه‌ای نمی‌بیند.

۱۹۴ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَالُكُمْ، فَادْعُوهُمْ، فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ، إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.

بد است و انجام آن نتیجه و خاصیتی ندارد؛ همان‌گونه که از بت‌ها پاسخی بر نمی‌آید. این کار آلوده نیز هست.

۱۹۵ ـ ﴿أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا، أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَا، أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا، أَمْ لَهُمْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا، قُلِ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُونِ، فَلَا تُنْظِرُونِ﴾.

خیلی بد و خطرناک است.

۱۹۶ ـ ﴿إِنَّ وَلِيِّيَ اللَّهُ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ﴾.

خیلی خوب و سنگین است.

﴿وَلِيِّيَ اللَّهُ﴾: ولایت یعنی باطن سنگین و ثقل عظیم.

۱۹۷ ـ ﴿وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ، وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ﴾.

کار مورد نظر نتیجه‌ای ندارد و زحمت وی بی‌فایده است. با افرادی رو به‌رو می‌شود منافق‌گونه که حفظ ظاهر می‌کنند اما باطن و حقیقتی ندارند و هیچ گاه خود را برای دیگری به مخاطره نمی‌اندازند.

۱۹۸ ـ ﴿وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْمَعُوا، وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ، وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ﴾.

نتیجه ندارد؛ هرچند ممکن است با افرادی مواجه شود که بد نباشند.

**۱۹۹ ـ ﴿خُذِ الْعَفْوَ، وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ، وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ﴾.**

خواهان با انسان‌های نادان مواجه می‌شود، باید بر آسیب‌های آنان صبر و تحمل داشته باشد و نتیجه‌ای نیز از کار نمی‌برد، از این رو خوب نیست. در واقع سه فراز فوق توصیه دارد باید ضرر و زیان‌های این کار را به جان خرید و چیزی نگفت و ملاحظه‌ی دیگران را داشت.

**۲۰۰ ـ ﴿وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ، فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ، إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾.**

خیلی بد است. حیله، کلک و نیرنگ در آن است و باید از آن به خداوند پناه برد وگرنه به سقوط و هلاکت می‌افتد.

**۲۰۱ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا، فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ﴾.**

خوب نیست.

﴿**مَسَّهُمْ**﴾: تمامی موارد استعمال «مس» و مشتقات آن بر اختلالات روحی روانی و نیزگاه به پیشامد هرگونه اختلالی دلالت دارد، برای نمونه ممکن است ساخت بنایی را شروع کند و ناگهان آهن یا سیمان در بازار نایاب شود.

**۲۰۲ ـ ﴿ وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغَيِّ، ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ﴾.**

خیلی بد است.

**۲۰۳ ـ ﴿وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بِآيَةٍ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا، قُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يُوحَى إِلَيَّ مِنْ رَبِّي، هَذَا بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ، وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾.**

گرفتار افرادی نادان می‌شود و کار آسیب‌زا است، اما با گذر از آن خیلی عالی است و به برکت و نعمت می‌رسد. نباید از مشکلات ظاهری آن ترسید و آن را ترک کرد.

﴿**لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ**﴾: در هر موردی که خوبی‌های آیه به فردی یا گروهی

تخصیص زده می‌شود باید خیراتی داشت و با صدقه، مشاوره، توکل، نذر، ذکر، احتیاط و توجه کار را پیش برد. باید توجه داشت که صدر آیه آسیب زاست و چنان‌چه وی امور گفته شده را رعایت نکند، آفت و خسارتی به او وارد می‌شود.

**۲۰۴ ـ ﴿وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ، وَأَنْصِتُوا، لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾.**

بسیار عالی است. خیرات و منافع آن عام و کلی است. کار نرم و بی‌خطر است و مشکلی ندارد.

**۲۰۵ ـ ﴿وَاذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعاً وَخِيفَةً، وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ، بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ، وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ﴾.**

خیلی خوب است. کاری است معنوی و بدون تبلیغات که دیر بازده است. کار شفاف، نجیب و رام است. البته باید از غفلت پرهیز داشت و احتیاط و توجه نمود.

**۲۰۶ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ، وَيُسَبِّحُونَهُ، وَلَهُ يَسْجُدُونَ﴾.**

کار معنوی و پرخیر است و نتیجه و کمال کاری است که از گذشته بوده است.

# سوره‌ی انفال

این سوره سوره‌ی مال و منال دنیا و نعمت‌های آن و نیکی با خویشاوندان و فامیل و نیز اطاعت پذیری از رهبران دینی برای داشتن دنیایی آباد و آخرتی سرشار از سعادت است و می‌توان آن را سوره‌ی خوبی‌ها دانست. این معنا در چینش آیات این سوره دیده می‌شود و تناسب آن به صورت کامل رعایت گردیده است.

۱ ـ ﴿**بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ، قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ، فَاتَّقُوا اللَّهَ، وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ، وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ، إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ**﴾.

گذشت که بسمله نماد و چکیده‌ای از سوره است و با توجه به محتوای آن یا آیات بعد از آن یا آیه‌ی وسط و یا آخرین آیه‌ی همان سوره که با هم ارتباط وثیق دارند معنا می‌شود. بسمله‌ی این سوره خوب است و نعمت دنیا و آزادی عمل را دارد.

انفال نیز نعمت‌های دنیوی است که وسعت و گشایش در آن است. اما با توجه به پرسش یاد شده مشکلاتی دارد. امر «قل» نیز به معنای وجود گرهی درکار است که نیازمند همت است. توصیه به تقوا نیز بر لزوم توجه و احتیاط در کار دلالت دارد. هم‌چنین شرط ایمان نیز از آزادی عمل آن می‌کاهد و سبب محدودیت کار می‌شود.

استخاره‌ی این آیه با وجود مشکلاتی که دارد بسیار خوب است و سبب وسعت، توانمندی و دستیابی به امکانات می‌شود. رویش و رشد دارد و باید برای گذر از مشکلات آن توجه و احتیاط داشت.

۲ـ ﴿**إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ، وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَاناً، وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ**﴾.

بسیار عالی است اما از امکانات و نعمت‌های دنیوی در آن خبری نیست. خوش باطن، دیربازده، با برکت و سعادت است.

۳ـ ﴿**الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ، وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ**﴾.

هم ظاهر دارد و هم باطن. شفاف و روشن است. البته زحمت فراوانی را می‌طلبد؛ چرا که نماز به خودی خود سنگین است و اقامه‌ی آن سخت‌تر.

۴ـ ﴿**أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقّاً، لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ، وَمَغْفِرَةٌ، وَرِزْقٌ كَرِيمٌ**﴾.

بسیار عالی و خوب است و نمونه‌ی آن در خوبی به ندرت یافت می‌شود.

﴿**أُولَئِكَ**﴾: مردمان آبرومند را در بر می‌گیرد.

﴿**لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ**﴾: درجات آن کمالی است و نه جلالی. خواهان فرد خیّر، شجاع، بزرگوار و باکرامت است که کم‌تر نمونه‌ی وی در جامعه پیدا می‌شود. اگر از مراتب وی در نزد مردم یاد می‌شد، وی فردی است که قدرت ظاهری و مقام یا توان مالی و اقتصادی بالایی دارد.

﴿**وَمَغْفِرَةٌ**﴾: هرچند وی فردی قدر و توانمند است، ممکن است در روند کار مشکلاتی داشته باشد که قابل گذشت است و خداوند خود آن را برطرف می‌سازد.

﴿**وَرِزْقٌ كَرِيمٌ**﴾: نان خود را به‌راحتی به دست می‌آورد و نه با بدبختی و زحمت بسیار.

۵ـ ﴿كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ، وَإِنَّ فَرِيقاً مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَارِهُونَ﴾.

کار دارای شرور و عوارضی منفی است که خواهان مسؤول آن دانسته می‌شود و روشن نیست با چه کسی طرف و مواجه می‌شود. مکافات و گرفتاری دارد.

۶ـ ﴿يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ، كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ، وَهُمْ يَنْظُرُونَ﴾.

خیلی بد است. جدال باطل و درگیری به صورت عمدی و عالمانه است، بر این اساس، با فردی حیله‌گر و حقه‌باز رو به‌رو می‌شود و نمی‌توان از درگیری با او رهایی جست. حرمان و شکست نیز در آن وجود دارد و هلاکت آن قطعی است و خواهان به چشم خود می‌بیند که در این مسیر حرکت می‌کند اما قدرت بازدارندگی خود را از دست می‌دهد و زیان‌هایی به او می‌رسد که به هیچ وجه جبران‌پذیر نیست. برای ترک آن نباید استخاره‌ای دیگر گرفت.

۷ـ ﴿وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ، وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ، وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ، وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ﴾.

خوب و حق است ولی زحمت، مشکلات، ناخالصی، درگیری و کفران نعمت را با خود دارد.

﴿وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ﴾: کار مورد نظر به کفران نعمت و توقعات نابجا کشیده می‌شود.

۸ـ ﴿لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ، وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ﴾.

خوب است. قوت صدر بر ذیل چیره است. باید توجه داشت کراهت و ناخوشایندی از ضعف پدید می‌آید و با توجه به ذیل، نیت خواهان در استخاره نقش دارد و این کار برای فرد زرنگ به معنای شیطان‌صفت و

سودجو که خوش نفس نیست و اهل کلک و کلاه‌برداری است خوب نیست و وی مصداق مجرمان می‌گردد ولی کسی که نیت خیر دارد با صفای باطن و استغفار، نذر و دادن خیرات می‌تواند به آن بپردازد و همان صفای باطن فرد در واقع کنشگر انجام فعل می‌گردد و آن است که کار را پیش می‌برد.

﴿**لِيُحِقَّ الْحَقَّ**﴾: انجام‌گرفتن آن قطعی است و موفقیت و پیروزی را در پی دارد.

**۹ ـ ﴿إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ، فَاسْتَجَابَ لَكُمْ، أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِأَلْفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ﴾.**

عالی است. کاری است که به دهش الهی شکل می‌پذیرد و عمل و تلاش خواهان نقش اساسی و اصلی را در تحقق آن ندارد؛ از این رو، کار مورد نظر برای خواهان، هر کسی که باشد، جواب می‌دهد و نتیجه‌بخش است. باید توجه داشت که عنایت الهی در این کار بسیار بالاست و در مثل هم‌چون نان گدایی نمی‌ماند: ﴿**بِأَلْفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ**﴾ و از فرشتگان مردف و صف کشیده سخن می‌گوید که از پیوسته بودن امدادهای غیبی حکایت می‌کند. احساس نیاز یعنی استغاثه، استجابت و امداد غیبی در آن است.



**۱۰ ـ ﴿وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَى، وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ، وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾.**

عالی است. به‌ویژه آن که بشارت می‌دهد؛ بشارتی که هیچ استرس و تنیدگی ندارد و هیچ جهت منفی در آن نیست. جعل و دهش الهی با آن است.

﴿**وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ**﴾: عملی نمودن کار مورد نظر هیچ گونه اضطراب و پریشانی برای خواهان نمی‌آورد و آرامش خاطر وی محفوظ است و او در انجام آن اذیتی نمی‌بیند.

﴿وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾: ضمانت اجرای سالم و نتیجه‌بخش بودن کار است.

**۱۱ ـ ﴿إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِنْهُ، وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً، لِيُطَهِّرَكُمْ بِهِ، وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ، وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ، وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ﴾.**

﴿إِذْ﴾: به نعمتی توجه می‌دهد که پیشینه دارد. با حرف عطف نیامده؛ چرا که پیش از این، زمینه‌های خلقی را بر می‌رسید و در این جا به زمینه‌های حقی می‌پردازد و بدین گونه حرمت اسمای الهی که در پایان آیه آمده است پاس داشته می‌شود. مقام مقام حق است.

﴿يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِنْهُ﴾: خیری پر آسایش و با امنیت کامل به وی می‌رسد.

امری باطنی است و تطهیر و قوت قلب می‌آورد.

کار مورد نظر امری ارادی و با توجه به لزوم غسل زیر باران، غیر عادی است و برای افراد ساده و ضعیف و کارهایی که اهمیت چندانی ندارد مناسب نیست، اما اگر کار مورد نظر اهمیت و عظمت داشته باشد، عالی است و امداد الهی سبب رفع مشکلات آن می‌شود. با این وجود، بلایا و مصایبی دارد. پایان آن خوب است. کار با عنایت و هبه‌ی الهی پیش می‌رود و زحمت و تلاش در پیشبرد روند آن تأثیری ندارد.

﴿وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ﴾: با توجه به این که ثبات قدم که معلول اراده‌ی قوی است در پایان آیه آمده است، با توجه به سنگینی و سختی کار، انجام آن برای افراد ضعیف خوب نیست و از عهده‌ی آن بر نمی‌آیند.

**۱۲ ـ ﴿إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ، فَثَبِّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا، سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ، فَاضْرِبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ، وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ﴾.**

﴿إِذْ﴾: قصه‌ی حق را باز می‌گوید.

﴿أَنِّي مَعَكُمْ﴾: موفقیت آن حتمی است؛ به‌گونه‌ای که دیگر لازم نیست دیگر فرازهای آیه را دید.

﴿فَثَبِّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا﴾: چون در این کار فقط خداست، ثبات قدم آن حتی برای انسان‌های ضعیف اما مؤمن تضمین شده است.

﴿أَنِّي مَعَكُمْ﴾ از اسمای الهی است و می‌تواند به عنوان ذکر استفاده شود. مداومت بر آن سبب می‌شود انسان بتواند خداوند را در خود بیابد و خود را به مقام فنا رساند. چنین فردی نگرانی، غصه و دلهره ندارد. ذکر خفی است و صدای غیر نباید به آن برخورد کند. ذکر یاد شده سنگین، قربی، حقی و از اذکار قربی است که دل را پایین می‌ریزد و قوت و قدرت می‌آورد. این ذکر از اذکار عام نیست و استفاده از آن نیاز به اجازه از اولیای الهی دارد تا در این فن کارشناس باشند و نه عامی.

﴿سَأُلْقِي﴾: مشکلاتی غیر عادی و اضطراب و دلهره درکار وجود دارد که با رحمت و امداد الهی برطرف می‌شود.

**۱۳ ـ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ، وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾.**

بسیار بد است و باید ترک شود. تزلزل و اختلاف در آن پیش می‌آید.

**۱۴ ـ ﴿ذَلِكُمْ فَذُوقُوهُ، وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ﴾.**

خیلی بد است.

**۱۵ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحْفاً فَلَا تُوَلُّوهُمُ الْأَدْبَارَ﴾.**

**۱۶ ـ ﴿وَمَنْ يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفاً لِقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزاً إِلَى فِئَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ، وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ، وَبِئْسَ الْمَصِيرُ﴾.**

این دو آیه در مجموع یک استخاره را شکل می‌دهد و صدر آیه‌ی نخست با ذیل آیه‌ی دوم ملاحظه می‌شود. سرفصل است. استخاره‌ی آن خیلی بد است. نتیجه‌ای جز شکست ندارد و گرفتاری، پریشانی، پشیمانی و سرشکستگی را همراه می‌آورد. مضر و زیان‌بار است.

۱۷ ـ ﴿فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ، وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ، وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ، وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى، وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَناً، إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾.

خیلی خوب است. بلایی نیکو و حسن است و همانند دردی تلخ اما لذت‌آور می‌باشد. از دهش‌هایی است که بلاخیز است. مهم این است که فاعل آن خداست و خواهان همانند یک مهره است و کار به‌خودی خود انجام می‌شود و سعی و تلاشی را نمی‌طلبد. موفقیت‌آمیز و پـرمنفعت است.

۱۸ ـ ﴿ذَلِكُمْ، وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنُ كَيْدِ الْكَافِرِينَ﴾.

از آیاتی است که نیت خواهان در استخاره‌ی آن نقش دارد. کار مورد نظر برای افراد زرنگ و حیله‌گر مناسب نیست و از آن نـتیجه‌ی عکس می‌بینند و به شکست می‌انجامد. خیلی خطرناک است و باید به ظاهر آن فریفته نشد.

۱۹ ـ ﴿إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمُ الْفَتْحُ، وَإِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ، وَإِنْ تَعُودُوا نَعُدْ، وَلَنْ تُغْنِيَ عَنكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْئاً وَلَوْ كَثُرَتْ، وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ﴾.

خوب است. تعلیق‌های متعددی دارد که ضریب موفقیت آن را پایین می‌آورد و مخاطرات آن نیز اندک نیست. البته پایان خوبی دارد: ﴿وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ﴾. باید با پرداخت صدقه و خیرات و انجام دعا و نیز با توکل، منافع آن را جلب نمود که در غیر این صورت، ممکن است رگـباری از مشکلات بر او باریدن بگیرد.

۲۰ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ، وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ، وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ﴾.

بسیار خوب است.

﴿وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ﴾: سوء تفاهمی در انجام کار پیش نمی‌آید.

۲۱ ـ ﴿وَلَا تكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ﴾.

خیلی بد است؛ هرچند ممکن است کاری باشد که خواهان آن برای دیگران مناسب می‌بیند اما برای شخص وی خوب نیست.

۲۲ ـ ﴿إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ، الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ﴾.

بدی بسیار فراوانی دارد و سراسر ناآگاهی، نادانی و ماجراجویی است.

۲۳ ـ ﴿وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْراً لَأَسْمَعَهُمْ، وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ﴾.

خیلی بد است. کاری است که هم گرفتاری می‌آورد و هم ضرر دارد و چه بسا که خواهان را به صورت ناگهانی به بحران اندازد و زندگی او را زیر و رو کند. ظاهر کار نباید چشم را خیره سازد که ممکن است با کوچک‌ترین چیزی ورق باز گردد. انجام آن ریسکی خطرناک و ماجراجویی و بحران آفرینی است.

۲۴ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ، وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ، وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾.

دو استخاره در این آیه است. اولی خیلی خوب است و زندگی و حیات در آن است و دومی از: ﴿وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ﴾ شروع می‌شود. با توجه به تهدیدی که در آیه است: ﴿وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾ مخاطره دارد و باید با مراقبت و توجه آن را انجام داد. این کار به پایان می‌رسد و از این لحاظ کاری موفق است اما معلوم نیست سعادت نیز با آن باشد و موفقیت به معنای سلامت و سعادت را باید با مواظبت به دست آورد.

۲۵ ـ ﴿وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنكُمْ خَاصَّةً، وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾.

خوب نیست؛ چرا که از فتنه با زبان تهدید سخن می‌گوید.

۲۶ ـ ﴿وَاذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ،مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ، تَخَافُونَ أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ، فَآوَاكُمْ وَأَيَّدَكُمْ بِنَصْرِهِ، وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ، لَعَلَّكُم تَشكُرُونَ﴾.

خوب است. کار دارای پیشینه است که سه وصف اندکی، ضعف و واهمه را با پیشینیان خود داشته است و اینک نیمه‌ی خوش آن آشکار شده و خیرات و برکات آن بهره‌ی خواهان می‌شود؛ خواه خواهان فرد نیکوکرداری باشد یا خیر و عمل و نیت وی در بهره‌وری از خیرات این کار تأثیری ندارد.

﴿وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ﴾: کار زحمت و تلاشی نمی‌طلبد و حاصلی است بی‌رنج و محنت.

۲۷ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ، وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ، وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾.

متوسط است. کار مورد نظر پر خطر و آسیب زاست. گرفتاری و پریشانی دارد و ممکن است پایانی زیان‌بار داشته باشد.

۲۸ ـ ﴿وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾.

خوب است. بسیار سنگین است و زحمت و سختی آن فراوان است. پایان آن از آغاز آن و باطن آن از ظاهر آن بهتر است.

۲۹ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَاناً، وَيُكَفِّرْ عَنكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ، وَيَغْفِرْ لَكُمْ، وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾.

خوب و عالی است در صورتی که خواهان نیت خیر و ایمانی داشته باشد وگرنه نه. باید توجه و دقت داشت و اهمیت داد که راه انحرافی را نرفت. خیرات و برکات آن فراوان و سرشار است.

۳۰ ـ ﴿وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا، لِيُثْبِتُوكَ، أَوْ يَقْتُلُوكَ، أَوْ يُخْرِجُوكَ، وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ، وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ﴾.

این استخاره برای فرد ضعیف و ناتوان خوب نیست اما اگر خواهان

زیرک، باهوش و توانمند است خیلی خوب است؛ چرا که زحمت و سختی بسیار دارد و ملاحظه‌ی خواهان را ندارند. برای افراد قوی و توانمند فرجام بسیار خوبی دارد.

**۳۱ـ ﴿وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ﴾.**

خیلی بد است. خواهان در چنان غفلتی است که نمی‌توان او را به خود آورد و به بدی کار توجهی ندارد.

**۳۲ـ ﴿وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقَّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنَ السَّمَاءِ، أَوِ ائْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾.**

بسیار بد است. نادانی، نابودی، حرمان و فلاکت در آن است.

**۳۳ـ ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ، وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ﴾.**

خوب است. خطرها و مشکلاتی دارد.

**۳۴ـ ﴿وَمَا لَهُمْ أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ، وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ، إِنْ أَوْلِيَاؤُهُ إِلَّا الْمُتَّقُونَ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾.**

خوب نیست. عذاب با حصر و تهدید و استفهام آمده است. گرفتاری و پریشانی دارد و ممکن است به مقدسات نیز لطمه وارد شود.

**۳۵ـ ﴿وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصْدِيَةً، فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾.**

خیلی بد است. خواهان کار را به بازی می‌گیرد و کسانی در برابر وی ایستادگی و مقاومت دارند که گریزی از آن نیست.

**﴿فَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾**: خواهان گریزی از آثار و عوارض کار ندارد.

**۳۶ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ، فَسَيُنْفِقُونَهَا، ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً، ثُمَّ يُغْلَبُونَ، وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ﴾.**

بسیار بد است. زیان، حسرت، خسارت، اضطراب و پریشانی دارد و به شکست می‌انجامد. باید ترک شود.

۳۷ ـ ﴿لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ، وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلَى بَعْضٍ، فَيَرْكُمَهُ جَمِيعاً، فَيَجْعَلَهُ فِي جَهَنَّمَ، أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾.

خوب است. مخاطره، تراکم، بحران و خسران دارد. البته، برای افراد سست و معمولی خوب نیست. افراد قوی نیز باید در انجام آن نهایت احتیاط و توجه را داشته باشند.

۳۸ ـ ﴿قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ، وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ﴾.

خیلی بد و خطرناک است. معصیت، تجاوز، تعدی و نابودی در آن است و بویی از خیر و خوبی از آن به مشام نمی‌رسد.

۳۹ ـ ﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ، وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ، فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾.

خیلی خوب است. دیربازده است و صبوری و تحمل را می‌طلبد. تطهیر و سلامت را در پی دارد.

۴۰ ـ ﴿وَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ، نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ﴾.

خیلی خوب است و عالی است.

۴۱ ـ ﴿وَاعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَأَنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ، وَلِلرَّسُولِ، وَلِذِي الْقُرْبَى، وَالْيَتَامَى، وَالْمَسَاكِينِ، وَابْنِ السَّبِيلِ، إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ، وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ، يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ، وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.

صرف نظر از شخصیت خواهان، این استخاره برای همه بسیار خوب است. امکانات دنیوی، مخالفت، تراکم و نیز ملکوت، علم، غنیمت که به معنای منافع غیر منتظره است، اطلاق و گشادگی و نیز تقسیم در آن است.

۴۲ ـ ﴿إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا، وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَى، وَالرَّكْبُ أَسْفَلَ مِنْكُمْ، وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لَاخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ، وَلَكِنْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْراً كَانَ مَفْعُولاً، لِيَهْلِكَ مَنْ

هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ، وَيَحْيَا مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ، وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾.

خوب است. پر مشقت و پر زحمت است و خواهان را در پایین کار قرار می‌دهد. هم‌چنین سنگین و سخت است و آسایشی ندارد و پر مخاطره است، اما انجام شدنی است.

۴۳ ـ ﴿إِذْ يُرِيكَهُمُ اللَّهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلاً، وَلَوْ أَرَاكَهُمْ كَثِيراً لَفَشِلْتُمْ، وَلَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ، وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ، إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾.

خوب است اما غلط انداز است و واقعیت‌های آن آشکار نیست؛ همان‌گونه که بسیار را اندک می‌نمایاند. درگیری نیز دارد.

۴۴ ـ ﴿وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ الْتَقَيْتُمْ فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلاً، وَيُقَلِّلُكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْراً كَانَ مَفْعُولاً، وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ﴾.

خیلی خوب است. البته حقیقت آن با ظاهر و واقعیت آن متفاوت است. باطن آن خیلی بهتر از ظاهر آن است. چون ظاهر ندارد باید به ظاهر آن اهمیت داد و برای نمونه اگر می‌خواهد کسب و تجارتی داشته باشد، باید به دکور مغازه اهمیت دهد.

۴۵ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا، وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيراً، لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾.

خیلی خوب است. مشکلاتی که دارد هموار می‌شود و موفقیت می‌آورد.

۴۶ ـ ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ، وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا، وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ، وَاصْبِرُوا، إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾.

خیلی خوب است. کار دارای روندی طبیعی است که باید گذاشت از مجرای خود انجام شود و در انجام آن نباید عجله کرد. البته مخاطراتی دارد که باید صبر و استقامت داشت تا کار به نتیجه رسد.

۴۷ ـ ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَراً وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ﴾.

خوب نیست. تهدید، شیطنت، فریب و برخوردهای صادقانه در آن است.

۴۸ ـ ﴿وَإِذْ زَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ، وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمُ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ، وَإِنِّي جَارٌ لَكُمْ، فَلَمَّا تَرَاءَتِ الْفِئَتَانِ نَكَصَ عَلَى عَقِبَيْهِ، وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكُمْ، إِنِّي أَرَى مَا لَا تَرَوْنَ، إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ، وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾.

خوب نیست. کرداری شیطانی است و در آن نزاع پیش می‌آید و خطرناک است و نگرانی دارد.

۴۹ ـ ﴿إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ غَرَّ هَؤُلَاءِ دِينُهُمْ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾.

با زحمت و مشکلات شروع می‌شود ولی فرجام آن خوب است. با توجه به تفاوت صدر و ذیل، کاری سازگار و همراه نیست. افرادی منافق صفت، پیچیده، مستکبر، خشن و متعصب همراه آن است، اما با توجه به این که توکل در آن آمده است مشکلات آن رفع می‌شود.

۵۰ ـ ﴿وَلَوْ تَرَى إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ، وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ﴾.

خوب نیست. خطرناک است. سختی و گرفتاری‌های پیچیده دارد. با توجه به: ﴿وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ﴾ قابل گشایش نیست و بدی کار فعلیت می‌یابد.

۵۱ ـ ﴿ذَلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيكُمْ، وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ﴾.

خیلی بد است. خواهان نتیجه‌ی عملی آن را می‌بینند و در کنار ضرر، به یأس و پریشانی می‌افتد.

۵۲ ـ ﴿كَدَأْبِ آلِ فِرْعَوْنَ، وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ، فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ، إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾.

بسیار بد است. چنان خطرناک است که نه تنها او را به خسارت و ضرر می‌اندازد، بلکه او را به نابودی می‌کشد.

﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ﴾: طاقت‌فرسا و مشکل زاست.

۵۳ ـ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّراً نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ، وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾.

مشکلاتی دارد که برای گریز از آن راه رهایی وجود دارد اما نتیجه نمی‌دهد. شروع آن با تحول و دگرگونی، اختلاف و درگیری همراه است اما می‌شود که با تحمل و ذکاوت و شکر پایان خوبی داشته باشد و از این نظر می‌توان آن را انجام داد.

۵۴ ـ ﴿كَدَأْبِ آلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَكُلٌّ كَانُوا ظَالِمِينَ﴾.

خیلی بد است. کار مورد نظر شخصی نیست و از این لحاظ در روند اشتراک با دیگران یا نظام و سیستم کاری دچار مشکل می‌شود و خواهان تکذیب می‌شود و شکست خورده‌ی صحنه می‌گردد؛ هرچند خواهان فرد بسیار خوبی باشد.

۵۵ ـ ﴿إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا، فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾.

خیلی بد است. با افراد شرور و اشرار مواجه می‌شود و نتیجه‌ای نیز نمی‌بیند.

۵۶ ـ ﴿الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ﴾.

بسیار بد است.

۵۷ ـ ﴿فَإِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِي الْحَرْبِ، فَشَرِّدْ بِهِمْ مَنْ خَلْفَهُمْ، لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ﴾.

خیلی بد است. تنها کسی که اقتدار بسیار دارد می‌تواندآن‌را انجام‌دهد.

۵۸ ـ ﴿وَإِمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَانْبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ، إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِنِينَ﴾.

بسیار بد است. خطر، ترس و استرس و شکست در آن است. کار را حتی با احتیاط نمی‌توان انجام داد.

۵۹ ـ ﴿وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا، إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ﴾.

خوب نیست. کار ممکن است ظاهر شیرینی داشته باشد اما به هیچ وجه خوب نیست و نتیجه‌ای نمی‌دهد.

۶۰ ـ ﴿وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ، وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ، تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ، وَآخَرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ، اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ، وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ، وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ﴾.

خیلی خوب و بسیار سنگین و سخت است، اما کاری لازم است و ترک آن خیلی بد است.

﴿وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ﴾: هرچه بر انجام این کار سرمایه‌گذاری شود بازده دارد و چیزی از دست نمی‌رود. البته منافع آن آنی نیست و نتیجه‌ی آن با کسب قدرت و اقتدار است که حاصل می‌شود.

۶۱ ـ ﴿وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا، وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ، إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾.

خیلی خوب است. خطرپذیری و اضطراب در آن است.

۶۲ ـ ﴿وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ، هُوَ الَّذِي أَيَّدَكَ بِنَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ﴾.

بسیار خوب است. خطرپذیر اما پرمنفعت است.

۶۳ ـ ﴿وَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ، لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً مَا أَلَّفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ، وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلَّفَ بَيْنَهُمْ، إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾.

بسیار خوب است. استخاره‌ی وفق و هموار است. کار انجام می‌پذیرد و هیچ مشکل عمده‌ای جز برخی مشکلات جانبی و رفتاری ندارد.

۶۴ ـ ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ، حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾.

خوب است. کار محدود است و با توجه به ﴿حَسْبُكَ اللَّهُ﴾ چنان‌چه نیت خواهان خیر باشد باید آن را با توجه، احتیاط و توکل پی گرفت.

۶۵ ـ ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ، حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ، إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِأَتَيْنِ، وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِأَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفاً مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا، بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ﴾.

خیلی خوب است. برخورد و مواجهه دارد و لازم است کسی به عنوان مسؤول و تصمیم گیرنده امر رهبری و فرماندهی آن را به عهده بگیرد. توجه، دقت و پشت کار را می‌طلبد.

۶۶ ـ ﴿الْآنَ خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ، وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفاً، فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِأَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِأَتَيْنِ، وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ، وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾.

خوب است اما خالی از خطر نیست و ضعف به معنای درگیری و مشکلات نیز دارد که با صبر و تحمل‌پذیری برطرف می‌شود.

۶۷ ـ ﴿مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّى يُثْخِنَ فِي الْأَرْضِ، تُرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا، وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ، وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾.



خوب است. کاری است برخوردی که انجام می‌شود.

﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾: کار خود را به‌خوبی نشان نمی‌دهد و ممکن است ظاهری خوشایند نداشته باشد اما اموری پنهانی دارد که خوب است.

۶۸ ـ ﴿لَوْلَا كِتَابٌ مِنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾.

تحذیر و تهدید دارد. عذاب آن فعلی است و چنان بزرگ است که آن را با همه‌ی وجود خود لمس می‌کند. کار انجام نمی‌شود و جز گرفتاری و درگیری نتیجه‌ای ندارد و پشیمانی می‌آورد.

۶۹ ـ ﴿**فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالاً طَيِّباً، وَاتَّقُوا اللَّهَ، إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ**﴾.

خیلی خوب است. با توجه به من تبعیض و قید طیب باید انفاق و بخشندگی نیز داشت. کار باز و گسترده است.

۷۰ ـ ﴿**يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ، قُلْ لِمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَى إِنْ يَعْلَمِ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْراً يُؤْتِكُمْ خَيْراً مِمَّا أُخِذَ مِنْكُمْ، وَيَغْفِرْ لَكُمْ، وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ**﴾.

خوب است. کار به جریان می‌افتد و مانعی ندارد؛ چراکه خطاب آن با پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله است و می‌فرماید: ﴿**لِمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ**﴾. گشایش، درآمد و سودآوری بدون هیچ گونه ضرر و زیان دارد.

۷۱ ـ ﴿**وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ، فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ**﴾.

خیلی بد است، با آن که محتوا و معنای خوبی دارد. مشکلات کار بسیار است.

۷۲ ـ ﴿**إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ، وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّى يُهَاجِرُوا، وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمُ النَّصْرُ، إِلَّا عَلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ، وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ**﴾.

کار کمر شکن و فرسایشی است و به هیچ وجه نمی‌توان آن را کنترل کرد. جز زحمت، ضرر و سختی چیزی ندارد و خیرات آن با فلاکت به دست می‌آید و طیب نیست. فقط معنوی و الهی است و ضمانتی نیز ندارد جز آن که خداوند به نوعی دستگیر است.

۷۳ ـ ﴿**وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ، إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ، وَفَسَادٌ كَبِيرٌ**﴾.

بسیار بد است. توطئه دارد و لازم است در برابر توطئه‌گران ایستادگی کرد. کار قابل کنترل و جبران نیست. ترک آن ضروری است و برای ترک آن نمی‌شود استخاره‌ای دیگر گرفت.

۷۴ ـ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا، أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقّاً، لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾.

خیلی خوب اما پر زحمت و با مشقت است.

هرگاه در آیه‌ای کسی با وصف‌های بسیار یاد می‌شود، به این معناست که به دست آوردن آن کار سنگین و سخت است و نیاز به تلاش دارد.

﴿أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقّاً﴾: کار جهت عمومی دارد و ممکن است با دیگران شریک شود.

﴿رِزْقٌ كَرِيمٌ﴾: خیر آن به دیگران نیز می‌رسد و نتیجه‌ی خیر دارد. مالی نیست که به ارث رسد و فرزندان را به جان هم اندازد.

۷۵ ـ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَأُولَئِكَ مِنْكُمْ، وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَى بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾.

خیلی خوب است. کاری است قانونمند.

# سوره‌ی توبه

۱ ـ ﴿بَرَاءَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾.

سوره‌ی برائت سوره‌ی درگیری و دعواست. بسم الله ندارد، از این رو خیلی خطرناک است و گویی بدون سلام وارد می‌شود و خرده‌گیری می‌کند. خارج شدن از چارجوب و نادیده گرفتن قواعد است. بسیار بد است و باید ترک شود.

۲ ـ ﴿فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ، وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ، وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ﴾.

خطرناک است و درگیری آن قابل جبران نیست.

۳ ـ ﴿وَأَذَانٌ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ، يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ، أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ، فَإِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ، وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ، وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾.

خیلی بد است. نابودی و گرفتاری دارد و ناگهان متوجه می‌شود در شری گرفتار شده که گریزی از آن ندارد و قابل پی‌گیری یا جبران نیست: ﴿وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾.

۴ ـ ﴿إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ، ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْئاً، وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَداً، فَأَتِمُّوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَى مُدَّتِهِمْ، إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾.

با توجه به ذیل آن خوب است و مشکلاتی پنهانی دارد.

۵ ـ ﴿فَـإِذَا انسَـلَخَ الْأَشْـهُرُ الْـحُرُمُ فَـاقْتُلُوا الْـمُشْرِكِينَ حَـيْثُ وَجَـدْتُمُوهُمْ، وَخُذُوهُمْ، وَاحْصُرُوهُمْ، وَاقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ، فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ، إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

خوب نیست، اما بد هم نیست. درگیری و سختی دارد و در صورتی که بتواند راه دیگری برگزیند بهتر است. چنان‌چه به انجام آن مجبور است می‌تواند چیزی به آن ضمیمه کند و با توجه به عبارت: ﴿فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ بخشی از ضرر آن جبران می‌شود اما مشکلات و گرفتاری خود را دارد.

۶ ـ ﴿وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّى يَسْـمَعَ كَـلَامَ اللَّـهِ، ثُـمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ، ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ﴾.

خوب نیست. هرچه خواهان بیش‌تر تلاش کند نتیجه‌ای نمی‌بیند. زحمت دارد و با افراد نامناسبی همراه می‌شود.

۷ ـ ﴿كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ، إِلَّا الَّذِينَ عَـاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ، فَمَا اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ، إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾.

خوب است. از شرک و نقض عهد سخن می‌گوید و مشکلاتی دارد. کار فرسایشی است. با افراد نامناسب همراه می‌شود. باید مواظب بود و احتیاط کرد که در پایان سودآور است.

۸ ـ ﴿كَيْفَ وَإِنْ يَـظْهَرُوا عَـلَيْكُمْ لَا يَـرْقُبُوا فِـيكُمْ، إِلاًّ وَلَا ذِمَّـةً يُـرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ، وَتَأْبَى قُلُوبُهُمْ، وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ﴾.

بد است. صدر و ذیل آن مشکل دارد و نتیجه‌بخش نیست. ظاهر آن بد نیست و تا حدودی نیز ساختگی و غیر واقعی است. با افراد بی‌مهابا و بی‌تعهد مواجه می‌شود.

۹ ـ ﴿اشْتَرَوْا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَناً قَلِيلاً، فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِهِ، إِنَّهُمْ سَـاءَ مَـا كَـانُوا يَعْمَلُونَ﴾.

بد است. با افرادی که درکار سنگ‌اندازی و مانع تراشی می‌کنند رو به‌رو می‌شود.

۱۰ ـ ﴿لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلاًّ وَلَا ذِمَّةً، وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ﴾.

بسیار بد است. تعدی و تجاوز در آن پیش می‌آید.

۱۱ ـ ﴿فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَنُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾.

خیلی خوب است. سودآور است و ایجاد تحول می‌کند.

۱۲ ـ ﴿وَإِنْ نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا أَئِمَّةَ الْكُفْرِ، إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ، لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ﴾.

بسیار بد است؛ چرا که: ﴿نَكَثُوا﴾، ﴿طَعَنُوا﴾، ﴿فَقَاتِلُوا﴾ و ﴿أَئِمَّةَ الْكُفْرِ﴾ در آن است.

۱۳ ـ ﴿أَلَا تُقَاتِلُونَ قَوْماً نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ، وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ، وَهُمْ بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ، أَتَخْشَوْنَهُمْ، فَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ، إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.

بد است. گرفتاری، بی‌وفایی و پیمان‌شکنی در آن پیش می‌آید.

۱۴ ـ ﴿قَاتِلُوهُمْ، يُعَذِّبْهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ، وَيُخْزِهِمْ، وَيَنْصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ، وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ﴾.

خوب و پر زحمت است. پایان خوشی دارد.

۱۵ ـ ﴿وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ، وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾.

خوب است. سبب آرامش و راحتی می‌گردد و زحمت و تلاش آن را دیگران کشیده‌اند و بهره‌ی آن به خواهان می‌رسد.

۱۶ ـ ﴿أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ، وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً، وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾.

کاری است پر خطر که مسیر انجام آن ناهموار است و قلق‌های بسیاری دارد.

﴿أَمْ حَسِبْتُمْ﴾: کار آن‌گونه که خواهان می‌اندیشد پیش نمی‌رود و امری غیر منتظره که در اختیار خواهان نیست برای او پیش می‌آید.

﴿وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ﴾: این کار مخاطرات و مشکلات باطنی دارد که قابل پیش‌بینی نیست.

**۱۷ ـ ﴿مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسَاجِدَ اللَّهِ، شَاهِدِينَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ، أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ، وَفِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ﴾.**

خواهان هرچند کاری خیر مانند بنای مسجد نیز در نظر داشته باشد لازم است آن را ترک کند. برای ترک آن نیز نمی‌توان استخاره‌ای دیگر گرفت.

**۱۸ ـ ﴿إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَأَقَامَ الصَّلَاةَ، وَآتَى الزَّكَاةَ، وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ، فَعَسَى أُولَئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ﴾.**

برای کارهای سنگین و نه خرد و جزیی عالی است. قدرت مانور در این کار بسیار بالاست و محدودیتی ندارد اما کاری است اقتداری که برای افراد شجاع و بردبار که قدرت تحمل بالایی دارند مناسب است؛ چرا که می‌فرماید: ﴿**وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ**﴾ و نیز ضمانتی برای نتیجه بخش بودن آن به دست نمی‌دهد: ﴿**فَعَسَى أُولَئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ**﴾ و با توجه به واژه‌ی «عسی»، باطن کار به حق تعالی ارتباط دارد و تابع خواست اوست و اختیار خواهان در آن نقشی ندارد.

**۱۹ ـ ﴿أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ، وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾.**

این آیه درباره‌ی متولیان امور دینی یا مسؤولان اوقاف است و به آنان هشدار می‌دهد مهم‌تر از کاری که انجام می‌دهند خودسازی و ایمان پروری در وجود خود آنان است. استخاره‌ی آن خوب نیست و حتی خیرات آن نیز نکوهیده است.

**۲۰ ـ ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ، وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ﴾.**

**۲۱ ـ ﴿يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ لَهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُقِيمٌ﴾.**

**۲۲ ـ ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾.**

عالی است. البته خطرات آن بسیار است و برای انجام آن باید بر روی تیغ راه رفت؛ چرا که این آیه از صفات اولیای خدا می‌گوید؛ همانان که می‌آیند و در کتمان می‌زیند و با مظلومیت کشته می‌شوند و چنان در غربت می‌روند که حتی سنگ قبری از آنان نمی‌ماند اما از لحاظ معنوی حتی از فرشتگان و برزخ برتر می‌شوند، از این رو یادی از آنان در این سه آیه نیست. این سه آیه یک استخاره است و هر یک که در استخاره آمد با دو آیه‌ی دیگر لحاظ می‌شود.

**۲۳ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ، إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ، وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنكُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾.**

خوب نیست. با آن که در صدر آیه خطاب به مؤمنان است اما چند تعلیق دارد که کار را سخت و سنگین می‌سازد و کسی که بتواند آن را به پایان برساند نادر یافت می‌شود و تنها کسی که قدرت تحمل بالا و خطرپذیری بسیار دارد با صبر بر آسیب‌هایی که به وی وارد می‌شود می‌تواند از عهده‌ی انجام آن برآید.

**۲۴ ـ ﴿قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ، وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾.**

خوب نیست. کثرت و شلوغی آن بسیار است. مقایسه‌ی میان دو امر است. درگیری و مشکلات فراوانی دارد و در نهایت نیز به نتیجه نمی‌رسد

و چه بسا به گناه و معصیت نیز آلوده گردد؛ زیرا می‌فرماید: ﴿**وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ**﴾.

۲۵ ـ ﴿**لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ، وَيَوْمَ حُنَيْنٍ؛ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ، فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئاً، وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ، ثُمَّ وَلَّيْتُمْ مُدْبِرِينَ**﴾.

شروع کار مورد نظر و ظاهر آن خوب است: ﴿**لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ**﴾ اما فرجامی نابهنجار دارد و به شکست و کفران نعمت می‌انجامد؛ زیرا در ذیل که بر صدر آن برتری دارد آمده است: ﴿**ثُمَّ وَلَّيْتُمْ مُدْبِرِينَ**﴾.

۲۶ ـ ﴿**ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ، وَأَنْزَلَ جُنُوداً لَمْ تَرَوْهَا، وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا، وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ**﴾.

صدر آن بسیار خوب و پر قوت است به‌گونه‌ای که ذیل آیه: ﴿**وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ**﴾ نمی‌تواند با آن مقابله کند. مشکلات کار با امداد الهی برطرف می‌شود و لازم نیست خواهان در این زمینه تلاشی داشته باشد. فراز: ﴿**وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا، وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ**﴾ را می‌توان آیه‌ای جداگانه در استخاره دانست و چنان‌چه صاحب استخاره آن را آیه‌ی خواهان بگیرد، کار وی را بد می‌داند.

۲۷ ـ ﴿**ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَى مَنْ يَشَاءُ، وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ**﴾.

خوب است. با لحاظ ﴿**ثُمَّ**﴾ در این آیه که هیچ گونه مقایسه‌ای در آن نیست باید گفت کار مورد نظر کاری ابتدایی نیست و خواهان بر آن است تا کاری را که دیگری شروع کرده و از عهده‌ی انجام آن بر نیامده است ادامه دهد و با توجه به ذیل: ﴿**وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ**﴾، مشکلات پیشین کار توسط خواهان جبران می‌شود.

۲۸ ـ ﴿**يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ، فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا، وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ إِنْ شَاءَ، إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ**﴾.

خوب است. خطاب آن به مومنان است.

﴿وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ﴾: درست است که کار دارای مشکلاتی است، از آن باید نهراسید و با تأمل، صبوری و مقاومت آن را پی گیر بود تا به نتیجه رسید.

﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾: مشکلات این کار برای حصول موفقیت لازم است و باعث آبدیده شدن و پخته گردیدن خواهان می‌گردد.

**۲۹ ـ ﴿قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ، وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ، وَهُمْ صَاغِرُونَ﴾.**

درگیری و مخاطرات فراوانی دارد و بسیار بد است.

**۳۰ ـ ﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ، وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ، ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ، يُضَاهِئُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ، قَاتَلَهُمُ اللَّهُ، أَنَّى يُؤْفَكُونَ﴾.**

خوب نیست. مشکلات فراوانی دارد و از خواهان استفاده‌ی ابزاری می‌شود. شکست و نابودی آن حتمی است: ﴿أَنَّى يُؤْفَكُونَ﴾.

**۳۱ ـ ﴿اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَاباً مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهاً وَاحِداً لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾.**

خوب نیست.

**۳۲ ـ ﴿يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ، وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ يُتِمَّ نُورَهُ، وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾.**

بسیار خوب است.

**۳۳ ـ ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ؛ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ، وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ﴾.**

عالی است. کار انجام شدنی است و با وجود مشکلاتی که دارد به نتیجه می‌رسد.

۳۴ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، إِنَّ كَثِيراً مِنَ الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ، وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ، وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ، وَلَا يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ، فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾.

بد است.

۳۵ـ ﴿يَوْمَ يُحْمَى عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ، فَتُكْوَى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ، هَذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ، فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ﴾.

بسیار بد است. عذاب و رنج و ناراحتی دارد و بی‌نتیجه است.موضوع آن نیز دنیا و پولی است که ضعیفان و بیچارگانی را به بند می‌کشد.

۳۶ـ ﴿إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْراً فِي كِتَابِ اللَّهِ، يَوْمَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ، مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ، ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ، فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنْفُسَكُمْ، وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً، كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً، وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾.

خوب است؛ زیرا شروع آن با گشایش است. مشکلات و درگیری‌هایی نیز دارد.

۳۷ـ ﴿إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحِلُّونَهُ عَاماً وَيُحَرِّمُونَهُ عَاماً لِيُوَاطِئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زُيِّنَ لَهُمْ سُوءُ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾.

بد است. از استخاره‌های وفق است. ذلت و شکست در آن است و خواهان به معصیت نیز آلوده می‌شود. باید دانست فرد فراموش‌کار مشکلات باطنی دارد و نسیان در این جا از مشکلات کار خبر می‌دهد.

۳۸ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمُ انْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ اثَّاقَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَرَضِيتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ، فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ﴾.

خطاب به مؤمنان با تهدید است و بد نیست اما نتیجه‌ای در بر ندارد. ترک آن بهتر است.

۳۹ ـ ﴿إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَاباً أَلِيماً وَيَسْتَبْدِلْ قَوْماً غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئاً وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.

خوب نیست. با تحذیر، ناتوانی را هشدار می‌دهد و به نتیجه‌ای نمی‌رسد.

۴۰ ـ ﴿إِلَّا تَنْصُرُوهُ، فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ؛ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ، إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ، إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا، فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ، وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ، لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى، وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا، وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾.

خیلی خوب است. کاری است اقتداری که ترس آور است.

۴۱ ـ ﴿انْفِرُوا خِفَافاً وَثِقَالاً، وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ، إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾.

بسیار خوب است. کاری است رونده و پر رونق که باید به صورت پیوسته آن را دنبال کرد و نتیجه‌بخش نیز می‌باشد.

۴۲ ـ ﴿لَوْ كَانَ عَرَضاً قَرِيباً وَسَفَراً قَاصِداً لَاتَّبَعُوكَ وَلَكِنْ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾.

خوب نیست. جز سختی و گرفتاری برای خود و برخی از مظلومان چیزی ندارد.

۴۳ ـ ﴿عَفَا اللَّهُ عَنْكَ، لِمَ أَذِنْتَ لَهُمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا، وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ﴾.

خوب نیست. تحذیر و تهدید در آن است.

۴۴ ـ ﴿لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ﴾.

خوب نیست.

۴۵ ـ ﴿إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ﴾.

خیلی بد است. شک، اضطراب، دل‌نگرانی و سرگردانی در آن است.

۴۶ ـ ﴿وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً، وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ، فَثَبَّطَهُمْ، وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ﴾.

بسیار بد است. مشکلات داخلی و خارجی پیدا می‌کند و نتیجه‌ای نیز به دست نمی‌دهد و در پایان سقوط می‌کند و زمین‌گیر می‌شود.

۴۷ ـ ﴿لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالاً، وَلَأَوْضَعُوا خِلَالَكُمْ، يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ، وَفِيكُمْ سَمَّاعُونَ لَهُمْ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ﴾.

خیلی بد است و کار به درگیری، فتنه، نگرانی و سختی کشیده می‌شود و نتیجه‌ای نیز ندارد. گناه، معصیت، ظلم و ستم در آن فراوان است.

۴۸ ـ ﴿لَقَدِ ابْتَغَوُا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ، وَقَلَّبُوا لَكَ الْأُمُورَ، حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ، وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَارِهُونَ﴾.

بدی آن فراوان است. فتنه، کراهت، فریب و خیانت در آن پیشامد می‌کند.



۴۹ ـ ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ ائْذَنْ لِي، وَلَا تَفْتِنِّي، أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا، وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ﴾.

بسیار بد است. آنان در فتنه افتاده‌اند و دیگر جایی برای درخواست نمی‌ماند. زیان و ضرر آن حتمی است. اگر کاری خیر است نیز باید ترک شود که آتش به زندگی او می‌اندازد. برای ترک آن نمی‌شود استخاره کرد.

۵۰ ـ ﴿إِنْ تُصِبْكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ، وَإِنْ تُصِبْكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ، وَيَتَوَلَّوْا، وَهُمْ فَرِحُونَ﴾.

خیلی بد است. جز آلودگی، گرفتاری و پریشانی چیزی ندارد.

۵۱ـ ﴿قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا، هُوَ مَوْلَانَا، وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾.

بسیار خوب است. برای افراد ضعیف کارساز نیست. هم‌چنین برای کارهای عادی و معمولی خوب نیست، ولی برای کارهای سنگین و پر اهمیت؛ مانند مسافرت و ازدواج خوب است. البته پر از بلا، مصیبت و گرفتاری است و برای افراد ضعیف به هیچ وجه خوب نیست.

۵۲ـ ﴿قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسْنَيَيْنِ، وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمُ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِهِ، أَوْ بِأَيْدِينَا، فَتَرَبَّصُوا، إِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ﴾.

خیلی سنگین و خطرناک است و سبب اخلال، اختلال، درگیری و دشمنی می‌شود. کار امری باطنی و مهم است و خیرات و احسان دارد و نتیجه‌ی آن خیر است. برای کسی که در پی خیرات معنوی است و از بلا خوفی ندارد خوب است.

۵۳ـ ﴿قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعاً أَوْ كَرْهاً، لَنْ يُتَقَبَّلَ مِنكُمْ، إِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْماً فَاسِقِينَ﴾.

بسیار بد است. نتیجه‌ای ندارد یا نتیجه‌ی آن زود از دست می‌رود و پایدار نیست یا در اصل قابل استفاده نمی‌باشد.

﴿أَنْفِقُوا﴾: زحمت، سختی و فشار در کار مورد نظر وجود دارد.

۵۴ـ ﴿وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَبِرَسُولِهِ، وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَى، وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ﴾.

خیلی بد است. حرمان‌زا و پریشانی‌آور است و هرچه زحمت و سختی تحمل کند به نتیجه‌ای دست نمی‌یازد.

۵۵ـ ﴿فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ، إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ، وَهُمْ كَافِرُونَ﴾.

بسیار بد است. ظاهر آن چشم‌گیر و خیره کننده است؛ به‌گونه‌ای که با سختی و ریاضت باید آن را ترک کرد؛ چرا که کفران نعمت، ناشکری، غفلت و حرمان را سبب می‌شود و از این رو خطرات آن فراوان است.

۵۶ ـ ﴿وَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنكُمْ، وَمَا هُمْ مِنكُمْ، وَلَكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَفْرَقُونَ﴾.

موضوع آیه «قوم» است که امری کلان می‌باشد و همه به نفاق آلوده شده‌اند. خواهان با افرادی درگیر می‌شود که با او دشمنی دارند و بدتر از آن این که آنان را نمی‌شناسد. انجام این کار جز به تحمل زیان و خسارت فراوان پایان نمی‌پذیرد و پرداختن به آن خطرناک است. حیله‌گری و تفرقه نیز او را به خود مشغول می‌دارد.

۵۷ ـ ﴿لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَأً أَوْ مَغَارَاتٍ أَوْ مُدَّخَلاً لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ﴾.

خیلی بد است. کاری است خطرناک، پر مشکل و زیان‌مند. چنان فضا بر او تنگ می‌شود که فقط به دنبال راه فرار برای رهایی از آن می‌گردد و به هر دستاویز قوی و ضعیفی چنگ می‌زند.

۵۸ ـ ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ، فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا، وَإِنْ لَمْ يُعْطَوْا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ﴾.

با افرادی قوی که پشتوانه و حامی محکمی دارند مواجه و درگیر می‌شود. بد است.

۵۹ ـ ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ﴾.

بسیار خوب است. رضایت و کفایت در آن است و خیرات آن بخششی و دهشی است نه کسبی که رنج و زحمت بالایی را می‌طلبد. کاری است پر خیر، ساده و روان که خیرات آن به عموم افراد و به جمع و گروه می‌رسد.

۶۰ ـ ﴿إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ، وَالْمَسَاكِينِ، وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا، وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ، وَفِي الرِّقَابِ، وَالْغَارِمِينَ، وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَابْنِ السَّبِيلِ، فَرِيضَةً مِنَ اللَّهِ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾.

کار مورد نظر تجاری و مرتبط با بازار است که به صورت ناگهانی خواهان را به نتیجه‌ای پرسود می‌رساند اما اگر فردی زرنگ‌تر در کار پیدا

شود ممکن است منافع کار بهره‌ی او گردد و در این فرض، ممکن است منافع آن به صورت ناگهانی از دست برود. در انجام آن باید مواظبت، دقت، احتیاط و سرعت عمل و عجله داشت و هرگونه معطلی سبب محرومیت از سود سرشار آن می‌شود. صفا و صداقت در انجام این کار را نباید از نظر دور داشت.

**۶۱ ـ ﴿وَمِنْهُمُ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ، وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ، قُلْ أُذُنُ خَيْرٍ لَكُمْ، يُؤْمِنُ بِاللَّهِ، وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ، وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ، وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ، لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.**

در این آیه دو استخاره وجود دارد. صدر و ذیل آن یک آیه‌ی استخاره است و میانه‌ی آن استخاره‌ای دیگر است که می‌فرماید: **﴿قُلْ أُذُنُ خَيْرٍ لَكُمْ، يُؤْمِنُ بِاللَّهِ، وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ، وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾**.

استخاره‌ی صدر و ذیل خوب نیست. درگیری و گرفتاری دارد و زیان‌بار است. استخاره‌ی وسط بسیار خوب و هموار است.

**۶۲ ـ ﴿يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضُوكُمْ، وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضُوهُ، إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ﴾.**

شروع و ظاهر خوبی دارد اما در ادامه نگرانی، اضطراب و خدعه دارد و در پایان زیان بار است.

**۶۳ ـ ﴿أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَنْ يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِداً فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ﴾.**

خیلی بد است. تهدید، تحذیر و زیان و شکست با آن همراه است و هیچ نتیجه‌ای ندارد.

**۶۴ ـ ﴿يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ، قُلِ اسْتَهْزِئُوا، إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مَا تَحْذَرُونَ﴾.**

بد است. با توجه به: **﴿أَنْ تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ﴾** اضطراب دارد. نباید تنها ظاهر آن را دید. خدعه و حیله در آن پیش می‌آید.

۶۵ـ ﴿وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ﴾.

خیلی بد است.

﴿نَخُوضُ وَنَلْعَبُ﴾: کار مورد نظر پست و پایین است که هویتی ندارد.

۶۶ـ ﴿لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ، إِنْ نَعْفُ عَنْ طَائِفَةٍ مِنْكُمْ نُعَذِّبْ طَائِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ﴾.

بسیار بد است. نتیجه‌ای ندارد و گرفتاری آن آشکار می‌گردد. شکست، حرمان و خرابی را در پی دارد.

۶۷ـ ﴿الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ، يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ، وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ، نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ، إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾.

خیلی بد است. گرفتاری‌ها خواهان را محاصره می‌کند و یا خطرات بسیاری می‌بیند یا شکست می‌خورد و یا کار به نتیجه‌ای نمی‌رسد و خیری نیز ندارد. با افرادی مواجه می‌شود که هیچ قاعده‌ای ندارند تا بشود با آنان بازی کرد و بازی با چنین کسانی همان و باختن نیز همان.

۶۸ـ ﴿وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ، خَالِدِينَ فِيهَا، هِيَ حَسْبُهُمْ، وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ، وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ﴾.

خیلی بد است. ممکن است به اعتبار: ﴿وَعَدَ اللَّهُ﴾ ظاهری خوش داشته باشد، اما در واقع این ظاهر خوش فقط وعید، نقمت و عذاب است.

۶۹ـ ﴿كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ، كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً، وَأَكْثَرَ أَمْوَالاً وَأَوْلَاداً، فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلَاقِهِمْ، فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلَاقِكُمْ، كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلَاقِهِمْ، وَخُضْتُمْ كَالَّذِي خَاضُوا، أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾.

بسیار بد است. کار فرسایشی و زمان‌بر است و در جایی به مانع برخورد می‌کند و پیش نمی‌رود و زیان و ضرر آن حتمی است.

﴿كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلَاقِهِمْ﴾: همان‌گونه که پیشینیان دچار مشکل شدند هر کس بر انجام این کار اقدام کند با مشکل، گرفتاری، شکست و نابودی مواجه می‌شود.

﴿وَخُضْتُمْ كَالَّذِي خَاضُوا﴾: اگر خواهان کار را پی گیر شود نمی‌تواند از گرفتاری‌های آن بگذرد و در واقع دیگر این کار است که گریبان او را می‌گیرد و نمی‌گذارد از آن رها باشد.

۷۰ ـ ﴿أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ، قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ، وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ، أَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ، فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ، وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾.

خیلی بد است. تحذیر و آشوب و به هم‌ریزی در کار ایجاد می‌شود. خیراتی جزیی در کار است و چندان نیست که قابل اهتمام باشد. کار به‌جز ظلم، ضرر، گرفتاری و زیان چیزی ندارد.

۷۱ ـ ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ، يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ، وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ، وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ، وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ، أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ، إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾.

بسیار خوب است.

﴿وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ﴾: افرادی که خواهان با آنان کار می‌کند همراه و همدل هستند و با هم حرکت می‌کنند و هر یک دیگری را هدایت می‌کند.

۷۲ ـ ﴿وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، خَالِدِينَ فِيهَا، وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً، فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ، وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ، ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾.

خیلی عالی و خوب است و مشکلی ندارد، بلکه خیرات آن فراوان است و از امور هبه‌ای و بخششی است که زحمتی ندارد و باید بی‌درنگ آن را انجام داد.

۷۳ ـ ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ، جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ، وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ، وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ، وَبِئْسَ الْمَصِيرُ﴾.

خیلی بد است کار سخت است و درگیری می‌آورد و نیاز به تلاش مضاعف دارد. نفاق و غلظت و شدت برخورد در آن است و سبب هلاکت، تصادف، ورشکستگی و مانند آن می‌شود. به هیچ وجه آینده‌ای روشن و خوب ندارد و برای همیشه باید ترک شود.

۷۴ ـ ﴿يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا، وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ، وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ، وَهَمُّوا بِمَا لَمْ يَنَالُوا، وَمَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ، فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْراً لَهُمْ، وَإِنْ يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبْهُمُ اللَّهُ عَذَاباً أَلِيماً فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾.

خیلی بد است. با توجه به بلندی آیه، کاری است فرسایشی که جز زیان و خسارت چیزی ندارد و با توجه به تعدد گزاره‌های آیه‌ی شریفه، کار شلوغ است و هیچ نتیجه‌ای نیز ندارد و هیچ راه گشایشی در آن نیست و فقط ناهنجاری، گرفتاری و زحمت است.

﴿يَحْلِفُونَ﴾: هرگاه آفریده‌ای قسم یاد کند به این معناست که ظاهر سازی و فریب در آن است و واقعیت ندارد.

۷۵ ـ ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللَّهَ لَئِنْ آتَانَا مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾.

خوب نیست. تنها شرط، حرف، قول و قرار است و نه عمل و نمی‌شود بر آن حساب باز کرد و سرمایه‌گذاری نمود. مشخص نیست با چه کسی طرف است و چه کاری می‌خواهد بکند.

۷۶ ـ ﴿فَلَمَّا آتَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ﴾.

بد است. بخل، تولی، اعراض و کفران نعمت در آن است.

﴿فَلَمَّا آتَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ﴾: کار به کفران نعمت می‌کشد.

﴿بَخِلُوا بِهِ﴾: کار مزاحم و مانع دارد.

۷۷ ـ ﴿فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقاً فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ، بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ، وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ﴾.

خیلی بد است.

﴿فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقاً فِي قُلُوبِهِمْ﴾: افرادی که خواهان با آنان کار می‌کند به هیچ وجه پی گیر کار نمی‌شوند و هیچ مناسب و خوب نیستند. افرادی کلاه‌بردار و شیاد هستند که با پارتی کار می‌کنند.

این کار سبب شکست و ورشکستگی می‌شود و هرگونه‌سرمایه‌گذاری بر آن چیزی بازخورد و برگردان ندارد. تمام دروغ و ظاهر سازی است.

هرگاه صفات ناپسند و مذموم اخلاقی مانند کذب، بخل، تولی و اعراض در آیه‌ای بیاید به این معناست که کار روال عادی و طبیعی خود را طی نمی‌کند و نتیجه نیز نمی‌دهد.

۷۸ ـ ﴿أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ، وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ﴾.

تحذیر دارد. با کسی رو به رو می‌شود که نمی‌تواند با او کار را پیش برد و فریب می‌خورد و کسی نیز همواره مراقب اوست.

۷۹ ـ ﴿الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.

کار بسیار بدی است. انجام این کار از سر نادانی و استکبار است.

۸۰ ـ ﴿اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ، إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ، ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾.

کار هیچ نتیجه‌ای ندارد و اصرار بر ادامه دادن آن نیز فایده‌بخش نیست. فسق به معنای بی‌باکی و تمسخر به معنای بریدگی در آن است.

۸۱ ـ ﴿فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ، وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ، قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرّاً، لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ﴾.

خیلی بد است.

۸۲ـ ﴿فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلاً، وَلْيَبْكُوا كَثِيراً، جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾.

زیان، ضرر، مصیبت و گرفتاری در آن است و کاری مخاطره‌آمیز است.

۸۳ـ ﴿فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ، فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَداً، وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوّاً، إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ، فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ﴾.

بد است. با افرادی مفلوک و وامانده مواجه می‌شود و هر کاری باشد به نتیجه نمی‌رسد و به تعطیل، اندراس، شکست، ضرر و زیان‌می‌انجامد.

۸۴ـ ﴿وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَداً، وَلَا تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ، إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَمَاتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ﴾.

خیلی بد است. با افراد آلوده‌ای طرف می‌شود. با این که ظاهر خوشایندی دارد، باطن پلیدی دارد.

۸۵ـ ﴿وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ، إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا، وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ﴾.

ظاهری دارد که سبب اعجاب و شگفتی می‌شود، اما زیان‌بار است و گرفتاری می‌آورد و وقت وی صرف رفع گرفتاری‌های آن می‌شود و بدین گونه تلف می‌گردد و حتی ممکن است به ظاهر فریبنده‌ی آن نیز آلوده شود.



۸۶ـ ﴿وَإِذَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ أَنْ آمِنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ أُولُو الطَّوْلِ مِنْهُمْ، وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ﴾.

خیلی بد است و هیچ نتیجه‌ی خیر و خوبی از آن به دست نمی‌آید.

۸۷ـ ﴿رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ، وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ، فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ﴾.

بسیار بد است. ضرر و کفران نعمت در آن است و سبب آزار و اذیت و گرفتاری می‌شود و برای نمونه چه بسا که به یتیمی ظلم کند که بسیار بدتر از ستم به فردی عادی است.

۸۸ ـ ﴿لَكِنِ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ، وَأُولَـئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ، وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾.

خیلی خوب و عالی است اما زحمت دارد.

﴿مَعَهُ﴾: کار شیرین است و زحمت آن خستگی خواهـان را بـرطرف می‌کند.

﴿لَهُمُ الْخَيْرَاتُ﴾: خیرات آن که متنوع و گوناگون است به خواهـان و نسل وی می‌رسد.

۸۹ ـ ﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، خَالِدِينَ فِيهَا، ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾.

بسیار خوب است و زحمتی ندارد و سـودآوری آن زحـمتی دارد و پایان آن نیز خوش، شیرین و گوارا‌است.

﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ﴾: این کار به عنایت الهی و زحمت دیگران پیش می‌رود و نه با توانمندی و تلاش خواهان و منافع آن نیز قهری است.

﴿ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾: منافع این کار استمرار، دوام و گستردگی دارد و امری موقتی نیست.

۹۰ ـ ﴿وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْـرَابِ لِيُؤْذَنَ لَـهُمْ، وَقَـعَدَ الَّـذِينَ كَـذَبُوا اللَّـهَ وَرَسُولَهُ، سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.

ظاهر سازی و فریب در آن است و فرجامی جز عـذاب و گـرفتاری ندارد و شکست آن حتمی است.

۹۱ ـ ﴿لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ، وَلَا عَلَى الْمَرْضَى، وَلَا عَلَى الَّـذِينَ لَا يَـجِدُونَ مَـا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ، مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ، وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

مورد و موضوع این کار امری ضـعفایی است کـه کـاربردی نـدارد و خواهان در آن در می‌ماند و جز تحمل سختی و صبر بـرای او چـیزی

نمی‌ماند و در آخر نیز نتیجه‌ای ندارد. چون اقتضای خوبی را ندارد، چنان‌چه انجام بپذیرد فقط پریشانی و غم و غصه می‌آورد.

**۹۲ ـ ﴿وَلَا عَلَی الَّذِینَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَیْهِ، تَوَلَّوْا وَأَعْیُنُهُمْ تَفِیضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَناً، أَلَّا یَجِدُوا مَا یُنْفِقُونَ﴾.**

در این کار گشایش است و نه ضعف اما موانع آن بسیار است و خوب نیست، باید ترک شود.

**۹۳ ـ ﴿إِنَّمَا السَّبِیلُ عَلَی الَّذِینَ یَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْنِیَاءُ رَضُوا بِأَنْ یَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَی قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا یَعْلَمُونَ﴾.**

بسیار بد است. حُسن نیتی در این کار نیست و با افرادی طرف می‌شود که در خباثت قدر هستند و به وی به‌راحتی خیانت می‌کنند. در صورتی که بر آن اقدام کند ساقط می‌شود.

**﴿وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَی قُلُوبِهِمْ﴾**: کار به صورت کامل بسته است و سبب ساقط شدن و ورشکستگی کامل خواهان می‌شود.

این آیه برای انجام برخی از کارها مانند یافتن گنج مناسب است اما نیاز به پنهان کاری دارد و پُر مخاطره است و این صاحب استخاره است که با توجه به موضوع مورد نظر، انجام آن را مناسب یا نامناسب می‌داند.

**۹۴ ـ ﴿یَعْتَذِرُونَ إِلَیْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَیْهِمْ، قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا، لَنْ نُؤْمِنَ لَكُمْ، قَدْ نَبَّأَنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ، وَسَیَرَی اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ، ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَی عَالِمِ الْغَیْبِ وَالشَّهَادَةِ، فَیُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.**

بد است. استخاره‌ی وفق است. کار دارای پیشینه‌ای ناموفق است یا تازه آن را شروع کرده و به آن آلوده شده و در ادامه‌ی آن شک کرده است. از آن نتیجه‌ای نمی‌بیند.

**۹۵ ـ ﴿سَیَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَیْهِمْ، لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ، فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ، إِنَّهُمْ رِجْسٌ، وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ، جَزَاءً بِمَا كَانُوا یَكْسِبُونَ﴾.**

با افرادی پلید مواجه می‌شود و به تدریج گرفتار می‌شود.

**۹۶ ـ ﴿يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ، فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَى عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾.**

کار به دست یک نفر نیست و خواهان در این میان سرگردان می‌ماند و به سردرگمی می‌افتد.

آیات عذاب و جهنم نیز بر تغییرات دفعی دلالت دارد و حادثه‌ای پیش‌بینی نشده و غیر مترقبه در این میان رخ می‌دهد که خواهان را غافلگیر می‌سازد.

آیات جنگ بر وقوع اختلاف و درگیری دلالت دارد و به هیچ وجه آرامشی در آن کار نیست و برای نمونه، پیشامد سقوط و تصادف و حوادثی مانند آن را باید انتظار داشت.

**۹۷ ـ ﴿الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْراً وَنِفَاقاً وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾.**

بسیار بد است. موضوع آن الاعراب با الف و لام است و بسیار کلی است. عناد، لجاجت و درگیری در آن است.

**۹۸ ـ ﴿وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَماً، وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ الدَّوَائِرَ، عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ، وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾.**

خیلی بد است. آفت و آسیب با آن همراه است.

**۹۹ ـ ﴿وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرُبَاتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ سَيُدْخِلُهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.**

بسیار خوب است. با افراد مؤمنی که سخت‌گیر نیستند مواجه می‌شود. کار به نتیجه می‌رسد و بخش عظیمی از آن بدون تحمل سختی و زحمت و به گونه‌ی بخششی و با امداد و عنایت الهی پیش می‌رود.

۱۰۰ ـ ﴿وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ، وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ، وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ، خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً، ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾.

کار خیرات دایمی و ماندگار دارد و نه مقطعی. بسیار خوب است و به تلاش، زحمت و کسب وابسته نیست، بلکه به دهش الهی ارتباط دارد.

۱۰۱ ـ ﴿وَمِمَّنْ حَوْلَكُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ مُنَافِقُونَ، وَمِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ، لَا تَعْلَمُهُمْ، نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ، سَنُعَذِّبُهُمْ مَرَّتَيْنِ، ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَى عَذَابٍ عَظِيمٍ﴾.

خیلی بد است. عذاب، نفاق و نادانی در آن است و ضرر آن نیز نزدیک و دلخراش است.

۱۰۲ ـ ﴿وَآخَرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ، خَلَطُوا عَمَلاً صَالِحاً، وَآخَرَ سَيِّئاً، عَسَى اللَّهُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ، إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

خیلی خوب نیست و متوسط است؛ چون می‌فرماید: ﴿**خَلَطُوا عَمَلاً صَالِحاً**﴾.

﴿**إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ**﴾: کار جمع می‌شود و با مشکلاتی که دارد به نتیجه می‌رسد.

۱۰۳ ـ ﴿خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً، تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا، وَصَلِّ عَلَيْهِمْ، إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ، وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾.

بسیار خوب و عالی است.

﴿**وَصَلِّ عَلَيْهِمْ**﴾: کاری است آبرومند و گوارا.

﴿**إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ**﴾: در این کار آرامش است.

﴿**وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ**﴾: کار محکم هست و منافع پاکی دارد و باطن آن خیلی خوب است.

۱۰۴ ـ ﴿أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ، وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ، وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾.

خیلی خوب است و تحذیر به خیر دارد و نه تحذیر منفی.

﴿يَقْبَلُ التَّوْبَةَ﴾: کار با خواهان مناسبت دارد و مشکلی در روند اجرای آن پیش نمی‌آید.

۱۰۵ ـ ﴿وَقُلِ اعْمَلُوا، فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ، وَسَتُرَدُّونَ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.

بسیار عالی است.

﴿اعْمَلُوا﴾: رنج و زحمت و تلاش را می‌طلبد.

﴿فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ﴾: کاری است ظاهری، عمومی و دارای تبلیغات.

۱۰۶ ـ ﴿وَآخَرُونَ مُرْجَوْنَ لِأَمْرِ اللَّهِ، إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ، وَإِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾.

با توجه به فراز: ﴿مُرْجَوْنَ لِأَمْرِ اللَّهِ﴾ خوب است.

﴿إِمَّا﴾: کار باز و گسترده است و آزادی عمل دارد.

۱۰۷ ـ ﴿وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِداً ضِرَاراً وَكُفْراً، وَتَفْرِيقاً بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ، وَإِرْصَاداً لِمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ، وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَى، وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾.

بسیار بد است. در آن تهدید و درگیری و دیگران را از کار انداختن وجود دارد.

﴿مَسْجِداً ضِرَاراً﴾: انحراف، گرفتاری، درگیری و مصیبت در آن است.

﴿إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَى﴾: در آن ظاهر سازی می‌کنند.

۱۰۸ ـ ﴿لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَداً، لَمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَى مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ، فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا، وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِينَ﴾.

با لحاظ صدر آیه: ﴿لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَداً﴾: خوب نیست و از آن برای همیشه نهی می‌کند؛ چرا که مشکلات و گرفتاری بسیاری دارد اما ذیل آن به خوبی می‌گراید و خوبی آن بسیار است، از این رو انجام آن خوب است.

﴿لَمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَى﴾: کاری محکم است که باید پی‌گیر آن بود و سستی و شک را بر نمی‌تابد.

۱۰۹ ـ ﴿أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ، وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾.

شروع خوبی دارد اما پایان خطرناکی دارد و در آن تردید است، بر این اساس، خوب نیست و سقوط، زیان و مصیبت با آن همراه است.

۱۱۰ ـ ﴿لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾.

خیلی بد است. تحیر، شک و سرگردانی می‌آورد. آشوب، خسارت، و گاه هلاکت و نابودی را در پی دارد.

۱۱۱ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ، بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ، يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ، وَعْداً عَلَيْهِ حَقّاً فِي التَّوْرَاةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ، وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ، وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾.

خیلی خوب است و با توجه به خرید حق تعالی هیچ ضرری در آن نیست و سودآور است؛ چرا که همه خریدار چیزی هستند که خداوند خریدار آن است. البته، در این میان، زحمت و سختی دارد و پُر مخاطره است. کاری است بس مهم که البته پایان خوبی دارد.

۱۱۲ ـ ﴿التَّائِبُونَ، الْعَابِدُونَ، الْحَامِدُونَ، السَّائِحُونَ، الرَّاكِعُونَ، السَّاجِدُونَ، الْآمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ، وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ، وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ﴾.

خوب است. کاری است معنوی که باطن آن بهتر از ظاهر آن است و دنیایی ندارد. کاری است پنهانی و سنگین که قداست دارد؛ مانند سفر حج، تحصیل، نگاه داشتن حرمت دیگران، خدمت به فقیر، ضعیف یا مظلومی. افراد این آیه می‌توانند یک صفت یا چند صفت از اوصاف یاد شده را داشته باشند.

۱۱۳ ـ ﴿مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ، وَلَوْ كَانُوا أُولِي قُرْبَى، مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾.

هیچ خیری در آن نیست و میانه‌ی آن دلخراش و غم‌انگیز است.

۱۱۴ ـ ﴿وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَهَا إِيَّاهُ، فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّءَ مِنْهُ، إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ﴾.

خوب نیست. سخت است و پایان آن دلخراش و حزن آور است.

۱۱۵ ـ ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْماً بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّى يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾.

بسیار بد است و با توجه به معنای منفی که به صورت حصر و کلی و قطعی آمده است، هیچ خیری در آن نیست.

۱۱۶ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾.

بسیار خوب است. سبک و راحت است و وسعت و گستردگی دارد و تنها با خداوند و در زمین و آسمان او که باز است و آزادی عمل دارد مواجه می‌شود.

۱۱۷ ـ ﴿لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ، الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ، مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِنْهُمْ، ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ، إِنَّهُ بِهِمْ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ﴾.

خوب است و با افرادی شایسته که در سختی‌ها نیز خواهان را رها نمی‌کنند رو به‌روست. کار ضرر و زیان دارد ولی انجام شدنی است و شکست و خسارت آن قابل جبران است.

۱۱۸ ـ ﴿وَعَلَى الثَّلَاثَةِ، الَّذِينَ خُلِّفُوا حَتَّى إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ، ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا، إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾.

بسیار بد و سخت است. تخلف، ضیق و تنگی را دارد و مشکلات کار

وی را محاصره می‌کند. با آن که پایان آیه خوب است اما خوبی آن از سرِ تنگنایی و سختی است و عوارض شخصی و آبروریزی نیز با آن همراه است: ﴿**وَظَنُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ**﴾.

**۱۱۹ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، اتَّقُوا اللَّهَ، وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ﴾.**

عالی است. چون خطاب دارد به این معناست که کار مشخص است و خواهان می‌داند با چه کسی طرف است و کار چیست. سلامت، صافی و قوام دارد.

**۱۲۰ ـ ﴿مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ، وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ، ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ، وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَلَا يَطَؤُونَ مَوْطِئاً يَغِيظُ الْكُفَّارَ، وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَيْلاً إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ، إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾.**

خوب نیست. سالبه، محصور و قطعی است و ارفاقی در آن نیست، از این رو بسیار سخت است. در این کار تخلف، تشنگی، گرسنگی و خستگی پیش می‌آید و با توجه به این که اجر دارد مزدوری است.

**۱۲۱ ـ ﴿وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِياً إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.**

خوب نیست. درگیری، زحمت و سختی بسیار دارد.

**۱۲۲ ـ ﴿وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً، فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ، لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ، وَلِيُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ، لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ﴾.**

خوب متوسط است. تحذیر دارد و نتیجه‌ی معلومی نیز ندارد و نمی‌توان روی چیزی حساب کرد.

﴿**وَمَا كَانَ**﴾: این کار باز و گسترده نیست و آزادی عمل ندارد.

﴿**لِيَنْفِرُوا كَافَّةً**﴾: کار مورد نظر برای همه مناسب نیست و برای برخی به نتیجه نمی‌رسد.

۱۲۳ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ، وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً، وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾.

خوب نیست و جز جنگ و ستیز چیزی ندارد اما پایان آن خیلی عالی است.

۱۲۴ ـ ﴿وَإِذَا مَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَذِهِ إِيمَاناً، فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَزَادَتْهُمْ إِيمَاناً، وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ﴾.

خوب نیست. البته، صاحب استخاره است که می‌تواند تشخیص دهد استخاره‌ی این آیه با توجه به شخصیت خواهان که فرد مؤمن و سالمی است یا منافق صفت خوب است یا بد. این کار فقط خیر معنوی دارد و سود دنیایی در آن نیست.

۱۲۵ ـ ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْساً إِلَى رِجْسِهِمْ، وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ﴾.

بسیار بد است و چیزی در آن نیست.

۱۲۶ ـ ﴿أَوَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ، ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ، وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ﴾.

ناآگاهی در آن است و نتیجه‌ی این کار لوث می‌شود. تحذیر، تهدید، امتحان و ابتلا در آن است و فرجامی نیز ندارد. بد است.

۱۲۷ ـ ﴿وَإِذَا مَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ نَظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ هَلْ يَرَاكُمْ مِنْ أَحَدٍ، ثُمَّ انْصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ، بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ﴾.

بد است. چنان سنگین است که از آن فرار می‌کنند و در آن گریز و انصراف است و حیرت و سرگردانی نیز می‌آورد.

۱۲۸ ـ ﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ، عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ، حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ، بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ﴾.

خیلی خوب است.

۱۲۹ـ ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ، وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾.

خوب نیست. خواهان در کار تنها می‌ماند و کسی با او همکاری نمی‌کند. خطرناک است. باطن آن خیلی خوب است و ایمان، استقلال، قوت، صفا و ارزش‌های اخلاقی و معنویت می‌آورد و پایان خوبی دارد و تنها برای افرادی که قوت اراده و تحمل پذیری بالایی در سختی‌ها دارند خوب است.

فراز: ﴿حَسْبِيَ اللَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ، وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ ذکری عالی و نفسی است که باید در جای خود از آن سخن گفت.

بسم الله الرحمن الرحیم

# دانش استخاره

آموزش روشمند اصول، قواعد، اصطلاحات و رموز استخاره
به همراه تطبیق بر تمامی آیات قرآن کریم

## جلد سوم

محمدرضا نکونام

سرشناسه: نکونام، محمدرضا، ۱۳۲۷ـ
عنوان و نام پدیدآور: دانش استخاره: آموزش روشمند اصول،
قواعد، اصطلاحات و رموز استخاره به همراه تطبیق بر
تمامی آیات قرآن کریم / محمدرضا نکونام.
مشخصات نشر: تهران، فرتاب، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری: ۵ ج.
شابک: ج ۳: ۸ ـ ۲ ـ ۹۱۵۷۲ ـ ۶۰۰ ـ ۹۷۸
شابک دوره: ۹ ـ ۵ ـ ۹۱۵۷۲ ـ ۶۰۰ ـ ۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا
موضوع: استخاره با قرآن کریم.
موضوع: استخاره.
رده‌بندی کنگره: ۱۳۸۸ ۳۷ د ۸ ن / ۵ / ۲۷۲ BP
رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۷۹
شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۱۹۵۰۷۹۹

# دانش استخاره ـ جلد سوم

**محمدرضا نکونام**

**ناشر: فرتاب**

**محل چاپ: نقش‌گستر**

**نوبت چاپ: اول**

**تاریخ چاپ: بهار ۱۳۹۰**

**شمارگان: ۳۰۰۰**

**تهران ـ تهران‌پارس ـ فلکه‌ی دوم ـ خیابان ناهیدی**
**شهید زهدی ـ پلاک ۱۵۱**

**کدپستی: ۶۱۶۵۴۱ـ ۱۶۵۷۶ * تلفکس: ۰۲۱۷۷۹۶۸۶۳۵**

www.nekoonam.com www.nekounam.ir

ISBN : 978 - 600 - 91572 - 2 - 8

شابک دوره: 9 - 5 - 91572 - 600 - 978

# فهرست مطالب

## سوره‌ی یونس

سوره‌ی یونس دومین سوره‌ی قرآن کریم است که نام شخص بر روی آن است و با حروف مقطعه آغاز می‌گردد. نخستین آن سوره‌ی بقره بود که آن نیز با حروف رمزی آغاز می‌شد و در واقع رمزهای قرآن کریم بر روی این اشخاص می‌رود.

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الر، تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ﴾.**

بسیار خوب است. حروف مقطعه نشان دهنده‌ی پیچیدگی کار است اما دلیل بر بدی آن نیست. این کار تخصص، دانش، آگاهی یا کارشناس، وکیل یا مشاور را به تناسب کار می‌طلبد و دقت و ظرافت آن، ارزش این کار را می‌رساند.

**۲ ـ ﴿أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَباً أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَى رَجُلٍ مِنْهُمْ أَنْ أَنْذِرِ النَّاسَ، وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ، قَالَ الْكَافِرُونَ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ مُبِينٌ﴾.**

خیلی خوب است اما خالی از گرفتاری و اختلاف نیست. نتیجه‌ی آن ضمانت شده است.

**﴿لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ﴾**: کار انجام می‌شود و محکم و استوار است و نتیجه بخش بودن آن ضمانت شده است.

**﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾**: کار حقیقت دارد و امری صوری و ظاهری نیست.

۳ ـ ﴿إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ، الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ، ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ، يُدَبِّرُ الْأَمْرَ، مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ، ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ، فَاعْبُدُوهُ، أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾.

خوب است. تدبیر و شفاعت حق در آن است. خواهان به غفلت نیز گرفتار می‌شود و باید از این لحاظ مراقب باشد.

۴ ـ ﴿إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعاً، وَعْدَ اللَّهِ حَقّاً، إِنَّهُ يَبْدَءُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ، لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ، وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ، وَعَذَابٌ أَلِيمٌ، بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾.

خوب است اما کار سخت است و فراز و نشیب و مخاطرات دارد. ممکن است به اعتبار: ﴿ثُمَّ يُعِيدُهُ﴾ کار به وارث یا دیگری واگذاشته شود و چه بسا که زیان‌آور گردد؛ چرا که می‌فرماید: ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ﴾.

۵ ـ ﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاءً، وَالْقَمَرَ نُوراً، وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ، لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ، وَالْحِسَابَ مَا خَلَقَ اللَّهُ، ذَلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ، يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾.

کاری دقیق، منظم، عمومی و خوب است.

﴿جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاءً، وَالْقَمَرَ نُوراً﴾: خورشید و ماه دلالت بر آبرومندانه بودن کار دارد.

﴿وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ﴾: کاری است منظم که حساب و کتاب و قانون خود را دارد و از این لحاظ، در انجام آن باید دقت داشت تا قواعد و لوازم آن مراعات گردد.

۶ ـ ﴿إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَّقُونَ﴾.

خوب است. نظم، اهمیت، عظمت، پاکی، طهارت و موفقیت با آن همراه است: ﴿لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَّقُونَ﴾.

﴿اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ﴾: چرخش روزگار است و روال طبیعی و عادی کار و عام بودن آن را می‌رساند.

۷ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنُّوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ﴾.

غفلت‌آور است. خیلی بد است و هیچ قابلیت خیری در آن نیست. خالی از آلودگی و فساد نیز نمی‌باشد.

۸ ـ ﴿أُولَئِكَ مَأْوَاهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾.

منجلاب بدی‌ها و نتیجه‌ی کارهای بد است و بسیار بد است.

۹ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ، تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ﴾.

خیلی خوب است. کار سالم بوده و هدایت در آن است. طبیعی و رونده می‌باشد.

۱۰ ـ ﴿دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ، وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ، وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

بسیار عالی است و برای هرچه باشد خیلی خوب است.

۱۱ ـ ﴿وَلَوْ يُعَجِّلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ، لَقُضِيَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ، فَنَذَرُ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ﴾.

بسیار بد و خطرناک است و در آن حیله و فریب پیش می‌آید و سبب مصیبت می‌شود. شر و خیر آن به هم آمیخته است.

۱۲ ـ ﴿وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنْبِهِ أَوْ قَاعِداً أَوْ قَائِماً، فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَنْ لَمْ يَدْعُنَا إِلَى ضُرٍّ مَسَّهُ، كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.

خیلی بد است. خیرگی، خیره‌سری، اسراف و کفران نعمت در آن است و هیچ نتیجه‌ای جز آن‌چه شایسته‌ی مسرفان است ندارد.

۱۳ ـ ﴿وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا، وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ، وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا، كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ﴾.

بسیار بد است.

﴿وَلَقَدْ﴾: جزم و استحکام کار را بیان می‌دارد و در این زمینه معنا و تأکیدی بیش از قسم را می‌رساند.

در این کار ظلم، کفران نعمت، شکست، هلاکت و نابودی قطعی است و راه چاره و رهایی از آن نیز ندارد.

۱۴ ـ ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ﴾.

خوب است اما احتمال غفلت، حرمان و آفت در آن می‌رود و ممکن است خواهان در پی حُسن ظاهر و دنیا خیر باطن را از دست دهد.

﴿ثُمَّ﴾: تمامی پرونده‌ی کار قبلی را بسته و مختوم اعلام می‌دارد، و از شروعی جدید خبر می‌دهد و در تمامی موارد کاربرد خود بر خوبی کار دلالت دارد.

﴿لِنَنْظُرَ﴾: متکلم مع الغیر است و چیزی که خداوند با دیگران و نه به تنهایی به آن نگاه می‌کند خطرناک است.

۱۵ ـ ﴿وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا ائْتِ بِقُرْآنٍ غَيْرِ هَذَا، أَوْ بَدِّلْهُ، قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أُبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَاءِ نَفْسِي، إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَى إِلَيَّ، إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾.

خیلی بد است. به خواهان اعتماد نمی‌شود و با افراد بی‌اعتقادی که ظاهرساز و فریب‌کارند مواجه می‌شود و پایان آن نیز با گرفتاری و رنج خواهد بود.

﴿وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا﴾: کار مورد نظر بسیار سخت است و در انجام آن سخت‌گیری می‌شود.

۱۶ ـ ﴿قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ، وَلَا أَدْرَاكُمْ بِهِ، فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُراً مِنْ قَبْلِهِ، أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾.

خوب نیست. با «قل» و «لو» شروع شده است.

﴿وَلَا أَدْرَاكُمْ بِهِ﴾: حرمان می‌آورد.

﴿فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُراً مِنْ قَبْلِهِ﴾: اتلاف و اسراف نعمت در آن بسیار است.

﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾: کار مورد نظر غیر عاقلانه است و ساختار سالم و منطقی ندارد.

۱۷ ـ ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ﴾.

خیلی بد است. کار به فحشا، آبروریزی، درگیری و جدال کشیده می‌شود.

﴿افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً﴾: کذب در تمامی موارد استعمال آن بر جدال و درگیری که به جرم و جنایت کشیده می‌شود دلالت دارد.

﴿إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ﴾: هیچ کس از این کار خیری نمی‌برد.

۱۸ ـ ﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ، وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ، قُلْ أَتُنَبِّئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ، سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾.

﴿مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ﴾: پرداختن به این کار نوعی اتلاف وقت است، با آن که ظاهر خوبی دارد: ﴿وَيَعْبُدُونَ﴾ به‌گونه‌ای که به آن افتخار می‌کنند: ﴿وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ﴾ اما فایده‌ای ندارد.

بد است. خواهان امیدوار است این کار وی را به خیرات و کمال برساند اما به‌جز ظاهر دنیا چیزی در آن نیست و جز تلاشی بیهوده برای او فایده‌ای ندارد.

آیاتی که بر شرک دلالت دارد از کارهای خیال پردازانه حکایت می‌نماید که آدمی را سرگرم می‌کند ولی نتیجه‌ای از آن نمی‌بیند.

**۱۹ ـ ﴿وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً، فَاخْتَلَفُوا، وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾.**

خوب است. گشایش و آزادی عمل در آن است و ظاهر آن شگرف است اما باطن کار مورد اطمینان نیست و سبب گمراهی می‌شود، از این رو باید آن را با احتیاط و توکل پی گرفت و چنان‌چه سودآوری مادی دارد سهم فقیران را جدا نمود تا به لغزش‌های آن دچار نشد.

**۲۰ ـ ﴿وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ، فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ، فَانْتَظِرُوا، إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ﴾.**

خیلی خوب است اما مشکلات فراوانی دارد: ﴿**لَوْلَا**﴾؛ به این معناست که وقفه، نوعی تعطیلی و گرفتاری در آن پیشامد می‌کند، اما پایان آن گشایش دارد.

﴿**إِنِّي مَعَكُمْ**﴾: قوت و قدرت در آن است و زمینه‌ی پیشرفت در آن هست.

**۲۱ ـ ﴿وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُمْ إِذَا لَهُمْ مَكْرٌ فِي آيَاتِنَا، قُلِ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْراً، إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ﴾.**

خوب نیست. شروع آن با رحمت و نعمت است اما بعد از آن گرفتاری و فلاکت به دنبال دارد. چون مکر در آن است امتحان، ابتلا و فتنه را موجب می‌شود و چون بحث از زرنگی است معلوم نیست جواب دهد. پر مخاطره است.

**۲۲ ـ ﴿هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ، حَتَّى إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلْكِ، وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ، وَفَرِحُوا بِهَا، جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ، وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ،**

وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ، دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ، لَئِنْ أَنْجَيْتَنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾.

کار انجام شدنی است و خواهان آن را به مدد الهی به پایان می‌رساند. خطرهای فراوانی در روند انجام این کار پیشامد می‌کند؛ به گونه‌ای که بلا خواهان را از هر سویی در محاصره قرار می‌دهد: ﴿جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ، وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ، وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ﴾، اما با توجه به فراز: ﴿هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ﴾، حق پشتیبان کار است و با توجه به ذیل: ﴿لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾، نتیجه‌بخش بودن آن حتمی است.

**۲۳ ـ ﴿فَلَمَّا أَنْجَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ، يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ، فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.**

خوب نیست.

﴿فَلَمَّا أَنْجَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ﴾: نعمت به خواهان رو می‌آورد و او به کفران و حرمان و ستم‌گری مبتلا می‌شود.

﴿فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾: پشیمانی و پریشانی دارد.

**۲۴ ـ ﴿إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ، فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ، مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ، حَتَّى إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَا أَتَاهَا أَمْرُنَا لَيْلاً أَوْ نَهَاراً، فَجَعَلْنَاهَا حَصِيداً، كَأَنْ لَمْ تَغْنَ بِالْأَمْسِ، كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾.**

صدر آیه خیلی عالی است ولی غفلت و نداشتن جنبه‌ی لازم برای دهش الهی سبب می‌شود که نعمت‌های اعطایی برای خواهان نتیجه ندهد. در صورتی که خواهان فردی مؤمن باشد و نیت خوبی داشته باشد؛ مانند ساخت مسجد یا تحقیق بر پروسه‌های علمی، بسیار خوب است اما چنان‌چه از غافلان روزگار است و نیت بدی دارد و قصد فریب و حیله را کرده است خوب نیست.

۲۵ ـ ﴿وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلَامِ، وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾.

خیلی عالی است و مشکلی ندارد و کار به روانی انجام می‌شود و نتیجه‌ی آن نیز خوب است.

۲۶ ـ ﴿لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَى وَزِيَادَةٌ، وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ، وَلَا ذِلَّةٌ، أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ، هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾.

خیلی عالی است و اگر مشکلی نیز پیش بیاید برطرف می‌شود و نباید به آن اهمیتی داد.

﴿لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَى﴾: کار مورد نظر امری نیکو و خیر است.

﴿وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ﴾: هیچ مشکل و سختی در طول کار پیش نمی‌آید یا مشکلات آن قابل رفع است.

﴿أُولَئِكَ﴾: این کار گسترده و عمومی است.

﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾: کار دوام و استمرار دارد.

۲۷ ـ ﴿وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا، وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ، مَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ، كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعاً مِنَ اللَّيْلِ مُظْلِماً، أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ، هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾.

بسیار بد و خطرناک است.

﴿كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ﴾: کاری است پر زحمت و بسیار بد.

﴿جَزَاءُ سَيِّئَةٍ﴾: مکافات و جزای آن آشکار است و جزای آن نیز امری ظاهری و دنیوی است و نه باطنی.

﴿وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ﴾: ضرر و زیان حاصل از آن قابل جبران نیست.

﴿مَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ﴾: کسی نمی‌تواند ضررهای آن را برگرداند و از آن مانع شود.

﴿كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعاً مِنَ اللَّيْلِ مُظْلِماً﴾: مصیبت، بلا، حرمان، پریشانی و اضطراب به خواهان وارد می‌شود.

﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ بدی‌های آن ماندگار است.

۲۸ ـ ﴿وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعاً، ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاؤُكُمْ، فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ، وَقَالَ شُرَكَاؤُهُمْ مَاكُنْتُمْ إِيَّانَا تَعْبُدُونَ﴾.

خیلی بد است.

﴿وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعاً﴾: درگیری، دادگاه، مشکل پرونده و نقص مدرک، تأخیر و زندان با آن همراه است. کاری فرسایشی است.

﴿مَاكُنْتُمْ إِيَّانَا تَعْبُدُونَ﴾: کار به دروغ، جدال و انکار کشیده می‌شود.

۲۹ ـ ﴿فَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيداً بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ، إِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ﴾.

خوب است اما نتیجه‌ی چندانی ندارد؛ چراکه می‌فرماید: ﴿لَغَافِلِينَ﴾.

۳۰ ـ ﴿هُنَالِكَ تَبْلُو كُلُّ نَفْسٍ مَا أَسْلَفَتْ، وَرُدُّوا إِلَى اللَّهِ، مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ، وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ﴾.

خوب نیست.

﴿هُنَالِكَ﴾: تهدید است.

﴿تَبْلُو كُلُّ نَفْسٍ مَا أَسْلَفَتْ﴾: نتیجه‌ی کار است که دیگر نمی‌توان کاری از پیش برد و خیر آن گذشته و دیگر خیری ندارد و زحمت‌های خواهان با آن که زیاد است بیهوده می‌شود.

۳۱ ـ ﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ، وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ، وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ، فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ، فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾.

خوب نیست و خواهان به بازخواست و محاکمه کشیده می‌شود، از این رو خطرناک و وحشتناک است و انکار، استنکار، تهدید و شکست در آن است: ﴿أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾.

۳۲ ـ ﴿فَذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ، فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ، فَأَنَّى تُصْرَفُونَ﴾.

خیلی بد است. اگر آدمی از خدا ببرد به که می‌تواند پیوند بخورد و کجا را دارد که عزم آن نماید.

۳۳ ـ ﴿كَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا، أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾.

خیلی بد است.

۳۴ ـ ﴿قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَبْدَءُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ، قُلِ اللَّهُ يَبْدَءُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ، فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ﴾.

خیلی بد است.

۳۵ ـ ﴿قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ، قُلِ اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ، أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمَّنْ لَا يَهِدِّي إِلَّا أَنْ يُهْدَى، فَمَا لَكُمْ، كَيْفَ تَحْكُمُونَ﴾.

خیلی بد است. تهدید، مناظره و خطر در آن است.

﴿شُرَكَائِكُمْ﴾: جدال و اختلاف در آن است.

۳۶ ـ ﴿وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنّاً، إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئاً، إِنَّ اللَّهَ عَلِيمُ بِمَا يَفْعَلُونَ﴾.

بد است و باید آن را ترک کرد.

﴿الظَّنَّ﴾: کار نتیجه و عاقبتی ندارد؛ هرچند ممکن است ظاهر خوبی داشته باشد و واژه‌های: ﴿يَتَّبِعُ﴾، ﴿أَكْثَرُهُمْ﴾، ﴿ظَنّاً﴾ و ﴿شَيْئاً﴾ بر حسن ظاهر آن دلالت دارد.

﴿بِمَا يَفْعَلُونَ﴾: کار انجام می‌پذیرد اما نتیجه‌ای ندارد. البته دنیایی چشمگیر دارد.

۳۷ ـ ﴿وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَى مِنْ دُونِ اللَّهِ، وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ، وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ، لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

شروع این کار خیلی سخت است و مشکلات فراوانی دارد ولی بعد از آن هموار و خیلی عالی می‌شود و کار به خودی خود پیش می‌رود، از این رو باید آن را انجام داد و از مشکلات آغازین آن نهراسید.

﴿وَمَا كَانَ﴾: شروع آن با مشکلات و سختی‌ها همراه است.

﴿وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ﴾: تحمل سختی‌های آن سبب می‌شود پایان خوبی داشته باشد و کار خواهان راحت و آسان گردد.

﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾: با گذر از سختی‌ها هیچ گونه مشکلی ندارد.

﴿مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾: خیر کلان در آن است. رب در همه جا به این معناست که کار خود به‌خود به جریان می‌افتد و اداره می‌شود.

**۳۸ ـ ﴿أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ، قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ، وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ، إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.**

از این‌جا آیاتی ذکر می‌شود که استخاره‌ی آن بد است. استخاره‌ی این آیه چنین است: انجام این کار اختلاف‌انگیز به ماجراجویی می‌ماند و تنها در صورتی خوب است به آن پرداخته شود که خواهان راه دیگری غیر از آن نداشته باشد و ناچار به عملی کردن آن باشد.

﴿يَقُولُونَ﴾: اختلاف و درگیری در آن است.

﴿فَأْتُوا﴾: در انجام این کار باید پشتکار، زحمت و تلاش داشت.

﴿بِسُورَةٍ مِثْلِهِ﴾: این کار انجام شدنی و نتیجه بخش نیست و چنان‌چه خواهان مجبور به انجام آن است باید راه دیگری را برگزینند.

﴿وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾: خیلی سنگین است.

﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾: خواهان در روند انجام این کار مجبور به گفتن دروغ می‌شود.

**۳۹ ـ ﴿بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ، وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ، كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ، فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ﴾.**

خیلی بد است و به خواهان آسیب وارد می‌شود.

﴿بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ﴾: این کار هیچ گونه قاعده‌ای ندارد؛ همان‌طور که باطن آن هیچ خوب نیست.

﴿وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ﴾: انجام آن توجیهی ندارد و توجیه بردار نیست؛ به

این معنا که کار با محاسبه انجام نمی‌شود؛ یعنی ظاهر آن همانند باطن آن بد است.

﴿فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ﴾: بدی آن آشکار است و خواهان آفت حیثیتی و خسارت مادی یا معنوی آن را به عیان می‌بیند و هیچ نتیجه‌ی خوبی در آن نیست.

۴۰ ـ ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ، وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهِ، وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ﴾.

این استخاره برای صاحب استخاره است و اوست که با اقتدار و چیرگی بر این دانش و نیز خواهان تشخیص می‌دهد کار برای او خوب، متوسط یا بد است. به صورت کلی و با صرف نظر از برخی شرایط می‌توان گفت خوب نیست و چنان‌چه خواهان مجبور به انجام آن است باید کمال احتیاط را داشته باشد و چنان‌چه اضطراری در اقدام بر آن نیست، باید آن را ترک کرد یا کاری دیگر را پیش گرفت؛ به ویژه آن که در پایان آیه آمده است: ﴿وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ﴾. بدیهی است کوچک‌ترین بی‌دقتی در استنباط استخاره‌ی درست، ممکن است مردم را به زحمت، بیچارگی و بدبختی بیاندازد.

۴۱ ـ ﴿وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِي عَمَلِي وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ، أَنْتُمْ بَرِيئُونَ مِمَّا أَعْمَلُ، وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ﴾.

این آیه همانند آیات سوره‌ی کافرون است با این تفاوت که در آن‌جا از دین سخن می‌گوید و در این جا از عمل. با توجه به برائتی که از عمل در این آیه آمده، بسیار بد است.

۴۲ ـ ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ، أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ، وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ﴾.

خیلی بد است و هیچ گونه تعقلی در انجام این کار نیست و شایستگی شنیدن را نیز ندارد.

۴۳ ـ ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ، أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْيَ، وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ﴾.

خیلی بد است. البته بدی کوری بیش از بدی کری است. این آیه با آیه‌ی پیش مصادیق فراز: ﴿وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ﴾ را بیان می‌دارد.

۴۴ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئاً، وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾.

این کار زیان‌بار و بد است؛ چون صدر آیه دارای نفی است: ﴿لَا يَظْلِمُ النَّاسَ﴾.

با توجه به این که در تعارض صدر و ذیل، باید ذیل را لحاظ کرد، باید گفت این استخاره هیچ سودی ندارد و خیری در آن نیست. افزوده بر این، اقدام بر آن سبب آلوده شدن به اجحاف، گناه و ظلم می‌گردد.

۴۵ ـ ﴿وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَأَنْ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِنَ النَّهَارِ، يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ، قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ، وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ﴾.

بسیار بد است. این کار از سر غفلت که بدی آن به‌گونه‌ای ناهنگام به خواهان می‌رسد انجام می‌شود و خالی از خطراتی غیر قابل پیش‌بینی و ناآگاهانه است. نتیجه‌ای جز تعدی و تجاوز، خسران و تکذیب ندارد و باید آن را ترک کرد و برای ترک آن نیز نمی‌توان استخاره‌ای دیگر گرفت.

﴿وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ﴾: مشکلاتی که این کار دارد تنها متوجه یک فرد نیست و به جمع نیز سرایت می‌کند.

﴿كَأَنْ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً﴾: بدی آن غیر منتظره و نابهنگام است.

﴿كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ﴾: بحث و درگیری لفظی در این کار پیش می‌آید و به اقدام عملی بسنده نمی‌شود.

﴿يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ﴾: درگیری آن آشکار و علنی می‌شود و نمی‌شود آن را پنهان داشت.

﴿وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ﴾: برای ترک آن نباید استخاره‌ای دیگر گرفت.

۴۶ ـ ﴿وَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ، أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ، فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ، ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ﴾.

خوب نیست.

کار مورد نظر پُر مخاطره و پر تهدید است. ماده‌های «وفی»، «رجع» و «شهد» سنگینی کار را می‌رساند. این کار نه‌تنها نتیجه‌ای ندارد، بلکه حرمان می‌آورد.

﴿ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ﴾: تهدید را می‌رساند. هر کاری که خداوند پی‌گیر آن است، بر تهدید دلالت دارد. این تهدید در: ﴿فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ﴾ نیز وجود دارد.

۴۷ ـ ﴿وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ، فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ، وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾.

هرچند صدر آن خوب است و: ﴿وَلِكُلِّ﴾ بر ضرورت و حتمیت دلالت دارد، اما ذیل آن: ﴿وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾ می‌رساند ستم و ظلم در این کار پیش می‌آید. خیلی سنگین است و نوعی تهدید را می‌رساند. این کار نیز نه‌تنها فرجام و سرانجامی ندارد، بلکه حرمان نیز می‌آورد؛ به‌گونه‌ای که در مثل: کنار دریا تشنه می‌ماند. بد است.

۴۸ ـ ﴿وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ، إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.

خیلی بد است.

﴿مَتَى هَذَا الْوَعْدُ﴾: این کار ناآرامی دارد.

﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾: خواهان کسی نیست که خیرخواهی را بپذیرد.

۴۹ ـ ﴿قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرّاً وَلَا نَفْعاً، إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ، لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ، إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً، وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ﴾.

﴿لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرّاً وَلَا نَفْعاً﴾: انجام این کار برای خواهان قاعده‌مند نیست و نمی‌تواند در آن محاسبه‌ای داشته باشد.

﴿إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ﴾: خداوند در انجام آن‌چه می‌خواهد کسی یا چیزی را ملاحظه نمی‌کند.

﴿إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ﴾: اجل حتمی و طبیعی را بیان می‌دارد و خوب نیست. ضررهای آن شخصی نیست، بلکه عمومی و همگانی است.

**۵۰ ـ ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُهُ بَيَاتاً أَوْ نَهَاراً، مَاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ﴾.**

﴿أَتَاكُمْ عَذَابُهُ﴾: تهدید عملی و بلای خطرناک است و باید ترک شود. بسیار بد است.

**۵۱ ـ ﴿أَثُمَّ إِذَا مَا وَقَعَ آمَنْتُمْ بِهِ آلْآنَ، وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ﴾.**

تهدید و بلای عملی است و باید ترک شود. خیلی بد است.

**۵۲ ـ ﴿ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ، هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ﴾.**

نه تنها تهدید، بلکه وقوع آن را بیان می‌دارد. بسیار بد است.

**۵۳ ـ ﴿وَيَسْتَنْبِئُونَكَ أَحَقٌّ هُوَ، قُلْ إِي وَرَبِّي إِنَّهُ لَحَقٌّ، وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾.**

خیلی بد است و خواهان با حق رو به‌رو می‌شود؛ به ویژه آن که می‌فرماید: ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾.

**۵۴ ـ ﴿وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ، وَأَسَرُّوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ، وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ، وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾.**

حرمان، عذاب، قضاوت، قسط و ندامت در آن است. بسیار خطرناک است و بدی آن به‌ناچار دامن‌گیر خواهان می‌شود و گریزی از آن نیست. بدی آن به‌گونه‌ای است که باید ترک شود.

**۵۵ ـ ﴿أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾.**

خوب نیست. خطرات و مشکلات دارد و نتیجه‌بخش نیست.

﴿أَلَا﴾: تهدید را می‌رساند.

﴿لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾: چیزی برای خواهان نمی‌ماند و نتیجه‌ای برای وی ندارد.

﴿أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾: به مشکل یا اختلافی قانونی و مانند آن دچار می‌شود.

﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾: مشکلی که خواهان با آن درگیر می‌شود به دیگران نیز به صورت فراگیر رسیده است و چه بسا متوجه آن نیز نمی‌شوند.

**۵۶ ـ ﴿هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾.**

کار به فرجام نمی‌رسد و بد است. سلسله آیاتی که استخاره‌ی آن به تمامی بد بود در این جا به پایان می‌رسد.

**۵۷ ـ ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ، قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ، وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ، وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾.**

این آیه با توجه به این که از آیاتی که استخاره‌ی آن به تمامی بد بود جدا می‌شود، سرفصل خوانده می‌شود و بسیار خوب و عالی است؛ به‌ویژه آن که شفا، رحمت و هدایت در آن است.

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾: کار روان و رونده است و انجام آن در توان همه است و کاری غیر عادی دانسته نمی‌شود. کاری آشکار و علنی است و نه پنهانی؛ از این رو مخاطره و زحمتی ندارد.

﴿قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ﴾: کار دارای ملکوت است.

﴿وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ﴾: در این کار خیرات حسان و نیک وجود دارد.

﴿وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾: کاری است باصفا، طیب و معنوی که هیچ گونه زحمت، مشکل، اضطراب و استرسی ندارد، بلکه هرگونه تنیدگی و استرس را از انسان می‌زداید.

۵۸ ـ ﴿قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ، فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ﴾.

خوب است. با توجه به این که «با»ی مجرور سه بار در این آیه کاربرد دارد، به این معناست که سه زمینه‌ی اجرایی را با خود دارد و به حتم انجام شدنی است و در واقع سه بار امر به سرعت گرفتن در انجام این کار شده است. به عبارت دیگر، کار مورد نظر را باید انجام داد و در اقدام بر آن لازم است سرعت عمل داشت و سستی و تأخیر را روا ندید.

با توجه به کاربرد ماده‌ی جمع در فراز: ﴿فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ﴾ ترک این کار خیلی بد است.

۵۹ ـ ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ،فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَاماً وَحَلَالاً، قُلْ آللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ﴾.

خیلی بد است. حرام کردن حلال‌های خدا، بدعت، سخت‌گیری و نظرتنگی است.

۶۰ ـ ﴿وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشكرُونَ﴾.

خوب است. البته شروع خوبی ندارد اما پایان آسانی دارد و ذیل آیه: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ﴾ بر صدر آن مقدم است.

۶۱ ـ ﴿وَمَا تَكُونُ فِي شأنٍ، وَمَا تَتْلُو مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ، وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُوداً، إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ، وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ، وَلَا فِي السَّمَاءِ، وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ، وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾.

خوب نیست. کاری است پُر مشقت و سخت که مشکلات زیادی دارد. طولانی بودن آیه نیز روند فرسایشی کار را می‌رساند.

۶۲ ـ ﴿أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ، وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾.

عالی است. این آیه با بیانی کوتاه به معرفی اولیای الهی می‌پردازد: قلّ و دلّ.

﴿أَلَا﴾: در آیات مثبت ضمانتی بر انجام کار است.

﴿لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ، وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾: انجام این کار هیچ مشکل و ضرری ندارد و تمامی آن خیر است.

**۶۳ ـ ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ﴾.**

خوب است. خالی از زحمت و تلاش نیست.

**۶۴ ـ ﴿لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَفِي الْآخِرَةِ، لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ، ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾.**

خیلی عالی است. موفقیت آن حتمی است.

**۶۵ ـ ﴿وَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ، إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعاً، هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾.**

خیلی عالی است. البته، در ظاهر دارای مشکلاتی است.

**۶۶ ـ ﴿أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ، وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ، إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ، وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ﴾.**

بد است.

﴿أَلَا﴾: در آیه‌ای که زمینه‌ی منفی دارد نشانه‌ی تهدید است.

﴿وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ﴾: پایان آیه است که می‌رساند این کار بی‌نتیجه است و ممکن است مشکل‌ساز نیز گردد.

**۶۷ ـ ﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ، وَالنَّهَارَ مُبْصِراً، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ﴾.**

بسیار خوب است اما در انجام آن باید احتیاط و دقت ویژه داشت.

﴿جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ﴾: خیرات این کار در کمال آرامش، آسودگی خیال، به آسانی و به صورت پنهانی و دور از هرگونه سر و صدا به خواهان می‌رسد؛ به‌گونه‌ای که: ﴿وَالنَّهَارَ مُبْصِراً﴾ روز آن نیز شلوغی و درگیری را ندارد.

﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ﴾: بسیار خوب است ولی با توجه به فراز: ﴿لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ﴾ باید احتیاط داشت.

۶۸ ـ ﴿قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَداً، سُبْحَانَهُ، هُوَ الْغَنِيُّ، لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، إِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بِهَذَا، أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾.

شروع این آیه سخن کفر کافران است با عقیده‌ی فاسدی که دارند. بسیار بد است.

﴿سُبْحَانَهُ﴾: تهدید و پرهیز از انجام کار است. کاری است بی‌نتیجه که هیچ گونه قداستی ندارد.

﴿إِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بِهَذَا﴾: اختلاط به آلودگی در این کار پیش می‌آید. کار به هیچ وجه سامان نمی‌گیرد و نتیجه‌ای نیز ندارد.

﴿أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾: روند این کار قابل محاسبه نیست.

۶۹ ـ ﴿قُلْ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ﴾.

خیلی بد است و نتیجه‌ای ندارد.

﴿يَفْتَرُونَ﴾: هیچ جهت خیری در این کار نیست، و هتک حیثیت و آبروریزی و حرف و سخن در آن زیاد است.

۷۰ ـ ﴿مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا، ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ، ثُمَّ نُذِيقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ، بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾.

خوب نیست؛ هرچند ظاهری باشکوه و فریبنده دارد اما نتیجه‌ای جز گرفتاری، پریشانی و مصیبت بر جای نمی‌گذارد.

۷۱ ـ ﴿وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ، إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ، إِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذْكِيرِي بِآيَاتِ اللَّهِ، فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ، فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءَكُمْ، ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً، ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ، وَلَا تُنْظِرُونِ﴾.

بسیار بد است. خطرناک است چون پیامبری الهی به مدد خداوند به تهدید قوم خود رو آورده است و چون موارد تهدید آن متعدد است باید ترک شود و برای ترک آن نیز نمی‌توان استخاره‌ای دیگر گرفت و حتی

استخاره‌ی آن را نمی‌توان به تأخیر انداخت تا بعد از گذشت مدتی صدقه‌ای داد و دوباره استخاره گرفت.

﴿**فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءَكُمْ**﴾: کار خطرناک است و گرفتاری، بلا و مکافات دارد.

﴿**ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً**﴾: ممکن است مصیبت آن چنان شدت گیرد که خواهان را در زندگی فلج سازد.

**۷۲ ـ ﴿فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ، إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ، وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾.**

صدر این آیه خوب نیست اما ذیل آن خیلی خوب است؛ به این صورت که کار مورد نظر ارزش و ظاهر دنیوی و خیر و سود مادی ندارد اما زمینه‌های معنوی بلندی دارد. شروع آن نیز با مشکلات و ناهمواری‌ها همراه است.

﴿**وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ**﴾: همان استخاره‌ی فراز قبل را تأکید می‌کند. اگر خواهان قصد کاری معنوی و مهم همانند برگزیدن طلبگی را دارد خوب است اما برای کارهای عادی و معمولی مناسب نیست و جواب نمی‌دهد.



**۷۳ ـ ﴿فَكَذَّبُوهُ، فَنَجَّيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ، وَجَعَلْنَاهُمْ خَلَائِفَ، وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا، فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ﴾.**

صدر و ذیل آن بد و میانه‌ی آن: ﴿**فَنَجَّيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ، وَجَعَلْنَاهُمْ خَلَائِفَ**﴾ بسیار خوب است. باید تشخیص داد فراز مربوط به خواهان کدام است؛ چرا که این آیه دو استخاره دارد.

**۷۴ ـ ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رُسُلاً إِلَى قَوْمِهِمْ، فَجَاءُوهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ، فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ، كَذَلِكَ نَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِ الْمُعْتَدِينَ﴾.**

با آن که ظاهری خوب و فریبنده دارد، کار مورد نظر روندی فرسایشی می‌یابد و با درگیری و سختی همراه است. بسیار بد است.

﴿**كَذَلِكَ نَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِ الْمُعْتَدِينَ**﴾: فرجامی جز شکست ندارد و سبب قساوت و سنگدلی می‌شود. از کار نتیجه‌ای می‌بیند عکس آن‌چه را که انتظار دارد؛ چرا که رسولان برای هدایت می‌آیند و این مردم گمراه می‌شوند.

**۷۵ ـ ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَى وَهَارُونَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ بِآيَاتِنَا، فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْماً مُجْرِمِينَ﴾.**

خیلی بد است. صدر و ذیل آن خطرناک است. بله، صاحب استخاره گاه به فراز: ﴿**ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَى وَهَارُونَ**﴾ حصر توجه می‌نماید و آن را آیه‌ی استخاره قرار می‌دهد و با توجه به شخصیت خواهان، انجام آن کار را خوب و مناسب می‌داند و مشکلات کار را قابل تحمل و نتیجه‌بخش می‌شمرد.

**۷۶ ـ ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُبِينٌ﴾.**

بد است و کار وی پذیرفته نیست.

﴿**إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُبِينٌ**﴾: پذیرشی در این کار نیست.

**۷۷ ـ ﴿قَالَ مُوسَى أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ أَسِحْرٌ هَذَا، وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ﴾.**

بد است و درگیری دارد.

**۷۸ ـ ﴿قَالُوا أَجِئْتَنَا لِتَلْفِتَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا، وَتَكُونَ لَكُمَا الْكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ، وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِينَ﴾.**

خیلی بد است. معلوم نیست خواهان با چه کسی رو به‌رو و طرف است و چه کسی باید به وی پاسخ‌گو باشد یا به‌عکس. از گرفتاری و بلاهای آن نمی‌توان پیروز بیرون رفت.

۷۹ـ ﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ: ائْتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ﴾.

درگیری و مشکلات در آن است و به هیچ وجه خوب نیست.

۸۰ـ ﴿فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُوسَى: أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ﴾.

خوب نیست.

۸۱ـ ﴿فَلَمَّا أَلْقَوْا، قَالَ مُوسَى: مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ، إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ، إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ﴾.

خوب نیست.

۸۲ـ ﴿وَيُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ، وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ﴾.

خوب و نتیجه‌بخش است ولی سختی بسیاری دارد.

﴿بِكَلِمَاتِهِ﴾: انجام این کار نیاز به تهیه‌ی اسباب دارد، از این رو خیلی سخت و مشکل است.

۸۳ـ ﴿فَمَا آمَنَ لِمُوسَى إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِنْ قَوْمِهِ، عَلَى خَوْفٍ مِنْ فِرْعَوْنَ، وَمَلَئِهِمْ أَنْ يَفْتِنَهُمْ، وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ، وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ﴾.

بد است. دلهره، اضطراب، نگرانی، ضعف، ناتوانی و استرس را در پی دارد و خطرناک است.

۸۴ـ ﴿وَقَالَ مُوسَى: يَا قَوْمِ، إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا، إِنْ كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ﴾.

با توجه به تکرار: ﴿إِنْ كُنْتُمْ﴾، شرایط آن بسیار است و خوب نیست.

۸۵ـ ﴿فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا، رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾.

سخت و پرمشقت است ولی خوب است.

۸۶ـ ﴿وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾.

خوب نیست. سختی و درگیری در آن است و تنها چشمه‌ای از معنویت و خوبی در آن است و به‌گونه‌ای نیست که درصد نتیجه‌بخش بودن آن بالا باشد.

**۸۷ ـ ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى وَأَخِيهِ أَنْ تَبَوَّآ لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتاً، وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً، وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ﴾.**

بسیار عالی است و با توجه به تمامی واژه‌های به کار رفته در آن، پر خیر و برکت است؛ به‌ویژه آن که با بلندای محتوایی که دارد آیه‌ای کوتاه است.

**۸۸ ـ ﴿وَقَالَ مُوسَى: رَبَّنَا، إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ زِينَةً وَأَمْوَالاً فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، رَبَّنَا، لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِكَ، رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَى أَمْوَالِهِمْ، وَاشْدُدْ عَلَى قُلُوبِهِمْ، فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّى يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ﴾.**

خیلی بد است. سه مورد التجا و نفرین در این آیه است؛ آن هم نفرین یکی از اولیای خداست که عذاب‌آور و نسل برانداز است.

**۸۹ ـ ﴿قَالَ قَدْ أُجِيبَتْ دَعْوَتُكُمَا، فَاسْتَقِيمَا، وَلَا تَتَّبِعَانِّ سَبِيلَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾.**

بسیار بد است. آیه‌ی محرومیت است.

**﴿وَلَا تَتَّبِعَانِّ سَبِيلَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾**: ممکن است خود به آتش نفرینی (یا کاری) که برپا کرده دچار شود و بسوزد.

**۹۰ ـ ﴿وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ، فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْياً وَعَدْواً، حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ آمَنْتُ، أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي آمَنَتْ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ، وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾.**

خوب است اما روند کار طولانی و پرماجراست. خالی از سختی و مشکلات نیست و پیچیدگی در آن است.

**۹۱ ـ ﴿آلْآنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ، وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ﴾.**

خوب نیست و سبب محکومیت خواهان می‌شود.

۹۲ ـ ﴿فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ آيَةً وَإِنَّ كَثِيراً مِنَ النَّاسِ عَنْ آيَاتِنَا لَغَافِلُونَ﴾.

خیلی بد است.

۹۳ ـ ﴿وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مُبَوَّأَ صِدْقٍ، وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ، فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ، إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾.

بد است؛ هرچند شروع و ظاهر خوبی دارد؛ چرا که ابتلای به غفلت، کفران نعمت، ناشکری و حرمان را موجب می‌شود.

۹۴ ـ ﴿فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَاسْأَلِ الَّذِينَ يَقْرَؤُونَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ، لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ، فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ﴾.

بد است.

﴿فَإِنْ كُنْتَ﴾: گرفتاری و مشکلاتی در کار مورد نظر وجود دارد.

﴿فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ﴾: کاری خطرناک است که باید جانب احتیاط را در عمل به آن رعایت نمود. خواهان در این کار جازم نمی‌شود.

۹۵ ـ ﴿وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ، فَتَكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾.

خیلی بد است. جز زیان و خسارت چیزی در آن نیست.

۹۶ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾.

خوب نیست. عذاب‌آور است.

۹۷ ـ ﴿وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّى يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ﴾.

خوب نیست. عذاب و حرمان را در پی دارد.

۹۸ ـ ﴿فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ آمَنَتْ فَنَفَعَهَا إِيمَانُهَا، إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ، لَمَّا آمَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَى حِينٍ﴾.

خوب است اما لازم است احتیاط و دقت داشت. در هر موردی که از

ادات حصر یا اسم خاص در آیه استفاده شده است باید احتیاط را در انجام کار داشت و آن را با اهتمام لازم انجام داد؛ چرا که آن کار خالی از خطر و آسیب نیست. البته استفاده از اسمای مقدس دلیل بر خیر معنوی است.

این کار پر مخاطره و دارای مشکلات است، اما با توجه به فراز: ﴿**كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ**﴾ زمینه‌های خیر نیز در آن هست که به بهره‌های دنیوی منحصر است: ﴿**فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا**﴾. بهره‌وری از آن موقت و محدود است: ﴿**وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَى حِينٍ**﴾.

**۹۹ ـ ﴿وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَآمَنَ مَنْ فِي الْأَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعاً، أَفَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّى يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ﴾.**

این آیه دارای دو استخاره است. استخاره‌ی نخست آن چنین است: ﴿**وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَآمَنَ مَنْ فِي الْأَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعاً**﴾. در این آیه: ﴿**لَوْ**﴾ می‌رساند کار مورد نظر قانون‌مند نیست. متعلق ﴿**شَاءَ رَبُّكَ**﴾ امری خیر است، از این رو خیلی خوب است.

استخاره‌ی دوم آن چنین است: ﴿**أَفَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّى يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ**﴾.

خوب نیست.

**۱۰۰ ـ ﴿وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ، وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ﴾.**

حصر و نفی در آن است و خوب نیست و باید ترک شود.

﴿**إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ**﴾: انجام کار در توان خواهان نیست.

**۱۰۱ ـ ﴿قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ﴾.**

استخاره‌ی آن خیلی خوب است اما کاری است دیربازده که سخت به

دست می‌آید و خیری عظیم یا موفقیتی بزرگ برای خواهان پیش می‌آید. انجام آن باید همراه با دقت و احتیاط باشد تا بهره‌ی آن را از دست ندهد و برای رسیدن به خیر آن باید نذر یا صدقه‌ای داشت. باید توجه نمود صدقه گاه برای جلب منفعت است و نه دفع بلا.

**۱۰۲ ـ ﴿فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ، قُلْ فَانْتَظِرُوا، إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ﴾.**

بسیار بد است. تهدید صریح است.

**۱۰۳ ـ ﴿ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا، كَذَلِكَ حَقّاً عَلَيْنَا نُنْجِ الْمُؤْمِنِينَ﴾.**

خیلی خوب است. موفقیت آن حتمی است و باید انجام شود.

﴿**ثُمَّ**﴾: اگر در صدر آیه باشد به این معناست که حوصله و بردباری داشته باشد تا کار خود را نشان دهد. دلیل بر تراخی است و آثار کار بعد از این ظاهر می‌شود.

﴿**حَقّاً عَلَيْنَا**﴾: کار تخلف‌بردار نیست و موفقیت آن حتمی است. برای ترک آن نمی‌شود استخاره‌ی دیگری گرفت.

**۱۰۴ ـ ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ، إِنْ كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ، وَلَكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ، وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾.**

خوب است. درگیری و شک و ریبه و افتراق و اختلاف در آن هست، اما باید مشکلات ابتدایی آن را نادیده گرفت و آن را عملی نمود که پایان آن موفقیت‌آمیز و نتیجه‌بخش است.

﴿**فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ**﴾: افتراق و جدایی در آن است.

شروع آن با مشکلات و زحمت همراه است و سنگین می‌باشد اما پایان آن موفقیت‌آمیز می‌باشد. موضوع این آیه خاص است و برای همه یکسان جواب نمی‌دهد. توضیح بیش‌تر در آیه‌ی بعد خواهد آمد.

﴿**وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ**﴾: باید این کار را انجام داد.

**۱۰۵ ـ ﴿وَأَنْ أَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفاً، وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾.**

خیلی خوب است. در این آیه‌ی کوتاه واژه‌های خیر بسیاری آمده و از این جهت حایز اهمیت است. با توجه به خاص بودن موضوع این آیه، محدودیت‌هایی در استخاره‌ی آن است و باید لحاظ فرد، زمان، مکان و دیگر خصوصیات را داشت و چنین نیست که این کار برای هر کسی خوب باشد.

**﴿وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾**: انجام این کار نیازمند داشتن اطمینان و اعتماد است و نمی‌شود آن را با ضعف اراده و سستی نیروی انتخاب انجام داد.

**۱۰۶ ـ ﴿وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ، فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذاً مِنَ الظَّالِمِينَ﴾.**

خیلی بد است. چندین «لا» و نیز تهدید در آن است.

**﴿فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذاً مِنَ الظَّالِمِينَ﴾** به هیچ وجه نباید آن را انجام داد و برای ترک آن نیز نباید استخاره کرد و هیچ زمینه‌ی خیری در آن نیست.

**۱۰۷ ـ ﴿وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ، وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ، يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ، وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾.**

خوب است.

**﴿وَإِنْ﴾**: این کار خالی از مشکلات نیست.

**﴿وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ﴾**: اگر خواهان می‌تواند کار دیگری را جایگزین آن کند؛ وگرنه باید احتیاط کند و مواظبت داشته باشد یا صدقه و خیراتی داشته باشد تا کار برای وی نتیجه دهد.

**﴿يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾**: به کار باید اهتمام داشت وگرنه از آن جوابی نمی‌بیند.

۱۰۸ ـ ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ، قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ، فَمَنِ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ، وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا، وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ﴾.

خیلی خوب است اما درگیری و گرفتاری را دارد. باید توجه داشت خاصیت عالم ناسوت درگیری با مشکلات است و قرآن کریم نیز نسخه‌ی همین عالم است و کم‌تر استخاره‌ای می‌شود که خیر محض باشد.

﴿فَمَنِ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ﴾: خواهان در صورتی در انجام این کار موفق است که نیت خیری داشته باشد اما زرنگی و نیرنگ در این کار جواب نمی‌دهد.

۱۰۹ ـ ﴿وَاتَّبِعْ مَا يُوحَى إِلَيْكَ، وَاصْبِرْ حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ، وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ﴾.

خیلی خوب است؛ چرا که امر است به پیروی از مفاد وحی اما چون مورد آن خاص است: ﴿إِلَيْكَ﴾، نیازمند بردباری و صبر است. این کار دیربازده است و مشکلاتی در روند انجام آن پیش می‌آید که با بردباری به پایانی بسیار عالی می‌رسد. در این آیه هیچ گونه شناسه‌ای که بر نفی دلالت داشته باشد وجود ندارد مگر: ﴿حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ﴾ که این مورد خاص را به تعلیق کشانده است. خاص بودن این مورد سبب می‌شود که این کار به صورت فراگیر برای همه مناسب نباشد و با توجه به تعلیق ممکن است پیچش‌هایی در کار پیش آید که مانع نتیجه‌بخش شدن کار گردد.

استخاره‌ی سوره‌ی یونس با این آیه، پایان می‌پذیرد. پیش از این گفتیم که به سوره‌ها نیز می‌شود استخاره کرد و استخاره‌ی به سوره غیر از استخاره‌ی به آیات است. متأسفانه، در حال حاضر، جامعه زمینه و آمادگی عرضه‌ی این علوم را ندارد. باید توجه داشت این سوره بعد از چه سوره‌هایی واقع شده و سوره‌های بعد از آن کدام است. هم‌چنین باید

توجه داشت این سوره در جزء چندم واقع شده است تا با در دست داشتن این خصوصیات بتوان به استخاره‌ی سوره راه یافت. برای نمونه، سوره‌ی هود با یک رعد به ابراهیم می‌رسد، آیا این چینش از چیزی حکایت دارد که نیازمند پرده‌برداری است. هر سوره‌ای که اسم خاص دارد ماجراهایی ویژه دارد که سوره‌هایی که دارای اسم عام است از آن خالی است. بخشی از این معارف شاید در تفسیری که نگارنده بر قرآن کریم دارد آورده شود. باید توجه داشت حضرت یونس با نهنگ‌وحضرت هود که سوره‌ی بعد به ایشان اختصاص دارد با معمایی رو به‌روست.

## سوره‌ی هود

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الر، كِتَابٌ أُحْكِمَتْ آيَاتُهُ، ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ﴾.

﴿الر﴾: تمامی حروف مقطعه خیر است اما پرمخاطره می‌باشد.

﴿كِتَابٌ أُحْكِمَتْ آيَاتُهُ﴾: کاری است قانون‌مند، کلی و عمومی که انجام آن در توان هر کسی است. البته، ذکر کتاب به آن محدودیت می‌دهد.

﴿ثُمَّ فُصِّلَتْ﴾: خیلی خوب است اما پیچش و مردودی دارد، از این رو باید مواظبت و احتیاط داشت.

﴿ثُمَّ﴾: دارای تأخیر و تراخی است و روندی آرام و دیربازده دارد.

کار مورد نظر امری معنوی، الهی و ایمانی است و فردی که در پی آن است شخصیتی مهم است؛ مانند گزینش طلبگی یا استخدام دولتی؛ نه کاری مادی و عادی مانند مسافرت یا خرید و فروش.

۲ ـ ﴿أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ، إِنَّنِي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ﴾.

کار باطل و بسیار بدی است که امر به ترک و تهدید در آن است و برای ترک آن نیز به اعتبار: ﴿إِنَّنِي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ﴾ نباید استخاره‌ی دیگری گرفت.

۳ ـ ﴿وَأَنِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ، ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ، يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعاً حَسَناً إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى، وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ، وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ﴾.

شروع آن با استغفار است اما پایان آن خوش نیست و با توجه به طولانی بودن آیه و فراز و فرودهای متعددی که دارد بر پر مخاطره بودن این کار دلالت دارد. نتیجه‌ی آن نیز موقت و محدود است. خالی از گرفتاری و مشکلات نیست. اگر خواهان بر انجام آن مجبور است به اعتبار: ﴿وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ﴾ باید صدقه‌ای داد و در عملی کردن آن توکل تمام داشت. هر آیه‌ای که استغفار در صدر آن آمده باشد خیلی خوب نیست و می‌رساند خواهان در انجام آن کم آورده است، و چنان‌چه در میانه آمده باشد متوسط است.

**۴ ـ ﴿إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.**

بسیار خوب است.

﴿**إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ**﴾: روند کار طبیعی است و به این معناست که خداوند پناه خواهان است و کار به صورت محکم و به‌دور از مشکلات انجام می‌شود.

﴿**وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ**﴾: کار انجام شدنی است.

باید توجه داشت آیه کوتاه و پر محتواست که هیچ شناسه‌ی منفی مانند تعلیق، تراخی، نفی، نهی، استفهام و مانند آن ندارد و به این معناست که بدون اضطراب و درگیری انجام می‌شود. مرجع بودن خداوند به معنای سلامت، تمتع و عافیت است و نه مرگ و میر. اجل نیز در همه جا به معنای مرگ و از دست رفتن مادیات نمی‌باشد.

این آیه از آیات ذکر خفی می‌باشد که خواندن آن به یک نفس برای آدمی قدرت و اقتدار در کسب معرفت، عشق و هر چیز دیگری می‌آورد، بلکه قدرت و توان جنسی را نیز بهبود می‌بخشد و آن را مضاعف می‌سازد. چگونگی آن را ما در کتابی با عنوان: «از بندگی تا تابندگی» آورده‌ایم.

۵ ـ ﴿أَلَا إِنَّهُمْ يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُ، أَلَا حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ، إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾.

بسیار بد است. این کار سبب پیشامد تهدید، تخریب، دورویی، نفاق و درگیری می‌شود و نه‌تنها نتیجه و خاصیتی ندارد، بلکه کاری زیان‌مند است و نباید تنها ظاهر آن را دید.

﴿أَلَا إِنَّهُمْ﴾: تهدید است. «ألا» هرگاه بعد از آن با ضمیر غیبت یا خطاب بیاید برای تهدید و با ضمیر متکلم برای تحکیم، تثبیت و تأیید است.

﴿يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ﴾ و ﴿حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ﴾: پنهان کاری، نفاق و دورویی در این کار پیش می‌آید. در این آیه دو پنهان‌کاری است و دو بار نیز بر آگاهی خداوند به‌کار آنان تصریح شده است. این دو فراز با توجه به تلاش آنان می‌رساند که ظاهری فریبنده دارد.

۶ ـ ﴿وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا، وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا، كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾.

خیلی خوب است. هر سه فراز این آیه تثبیت، تحکیم و اعتماد سازی به پروردگار را می‌رساند. همه چیز در جای خود به صورت مناسب و مرتب آمده است و هیچ مشکلی ندارد.

آیه‌ی یاد شده آیه‌ی توکل است. کسی که فقر، سختی، غم، مشکل یا ناتوانی دارد می‌تواند این آیه را ذکر قرار دهد.

۷ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ، وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ، لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلاً، وَلَئِنْ قُلْتَ إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ﴾.

این آیه دو استخاره دارد. استخاره‌ی نخست آن چنین است: ﴿وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ، وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ؛ لِيَبْلُوَكُمْ

﴿أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلاً﴾. این فراز به این معناست که قدرت خداوند سیال است و جبری در آفرینش و هستی نیست و عوالم وجود بن‌بست ندارد و هرچیزی قابل تبدیل و تحول است و سیلان وصف ذاتی آن می‌باشد، از این رو جایی برای یأس و بریدن پیش نمی‌آید و تمامی ناامیدی‌ها از نادانی و ضعف است و باید به یقین دانست که از این ستون تا آن ستون فرج است، از این رو در ادامه‌ی همین استخاره می‌فرماید: ﴿لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلاً﴾؛ ما هیچ یک از راه‌کارهای مورد پسند انسان را به بن‌بست نمی‌کشانیم و دست او را در عمل باز می‌گذاریم تا ببینیم وی چگونه خود را از مشکلات خویش می‌رهاند و چه جوهره‌ای از خود نشان می‌دهد و قدرت مانور و ابتکار عمل او تا کجاست تا خداوند از دیدن استعداد و خردورزی نیکوترین آفریده‌ی خود به شعف آید.

استخاره‌ی آن خیلی عالی است و باید کار را با تلاش و جدیت و به قدرت پی‌گیر باشد تا کار پیش رود.

﴿فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾: انجام این کار تدریجی است.

﴿وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ﴾: در این کار قدرت مانور و جای ابتکار عمل وجود دارد.

آیه‌ی دوم استخاره چنین شروع می‌شود: ﴿وَلَئِنْ قُلْتَ إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ﴾.

تمامی فرازهای آن از بدی بسیار کار حکایت دارد.

در این کار درگیری پیش می‌آید و با افرادی نادان مواجه می‌شود که درگیری و نزاع آن نیز ارزشی ندارد. هیچ زمینه‌ی خیری در این کار دیده نمی‌شود و نتیجه‌ی آن نیز از دست می‌رود و چنان رنگ می‌بازد که چیزی از آن دیده نمی‌شود: ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ﴾.

برای ترک آن نباید استخاره گرفت.

۸ ـ ﴿وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَى أُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ، أَلَا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفاً عَنْهُمْ، وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾.

خیلی بد است. صدر و ذیل این کار با درگیری، عذاب، سختی و اضطراب همراه است. کار خطرناکی است و باید آن را به صورت کلی ترک کرد. برای ترک آن نیز نباید استخاره گرفت.

﴿لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ﴾: این کار اضطراب، استرس و تنیدگی دارد.

۹ ـ ﴿وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً، ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ، إِنَّهُ لَيَئُوسٌ كَفُورٌ﴾.

خیلی بد است. با افرادی سست، کاهل و ناامید همراه می‌شود و نتیجه‌ای نیز ندارد.

۱۰ ـ ﴿وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي، إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ﴾.

بد است.

﴿أَذَقْنَاهُ﴾: کار محدود است و ماندگاری ندارد. ذوقی بودن آن سبب می‌شود انسان به اشتباه بیفتد. چون موضوع آن انسان است، و انسان به صورت غالبی در خسران است، این کار ضرر نیز دارد.

۱۱ ـ ﴿إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ، أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ، وَأَجْرٌ كَبِيرٌ﴾.

بسیار خوب است. گذر از تنگناهای این کار نیازمند صبر زیاد و بردباری است و می‌رساند کار مورد نظر امری صوری نیست بلکه واقعی است که عمل صالح را نیز لازم دارد.

در انجام آن باید پافشاری، استحکام، قوت و قدرت داشت و با توجه به: ﴿أُولَئِكَ﴾ کسانی که بتوانند موفق از آن بیرون آیند شمار کمی نیز ندارند. باید آن را انجام داد و از مشکلات آن نهراسید که کاری پُربار است.

۱۲ ـ ﴿فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَى إِلَيْكَ، وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ، وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾.

ظاهر آن خطرناک است و مشکلات دارد ولی باطن آن خوب است و باید محکم ایستاد و از مشکلات آن ترسی به خود راه نداد.

﴿وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ﴾: کار بسته است و در اختیار خواهان نیست و وی در انجام آن آزادی عمل ندارد.

﴿أَنْ يَقُولُوا﴾: اختلاف و درگیری در آن است.

﴿لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ كَنْزٌ﴾: با افرادی نادان مواجه می‌شود که چشم‌داشت مادی دارند.

﴿إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ﴾: باطن کار خوب است.

﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾: ضمانت انجام کار است و خداوند در عملی کردن آن وکیل است و پایان موفقیت‌آمیزی دارد. بر این اساس باید توکل داشت اما افزوده بر آن با توجه به دلهره‌ای که در شروع کار وجود دارد لازم است نذر، انفاق یا خیراتی داشت و در انجام آن احتیاط و مواظبت نمود.

۱۳ ـ ﴿أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ، قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوَرٍ مِثْلِهِ مُفْتَرَيَاتٍ، وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ، إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.

هر سه فراز این آیه غیر قابل تحقق است، از این رو انجام آن خوب نیست؛ چرا که نتیجه‌ای را در بر ندارد.

۱۴ ـ ﴿فَإِنْ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّمَا أُنْزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ، وَأَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾.

با توجه به یادکرد از عجز و ناتوانی آدمی در صدر آیه و استفاده از استفهام در پایان آن، و این که معلوم نیست آنان مسلمان بشوند یا خیر باید گفت انجام آن خوب نیست؛ چرا که به هیچ نتیجه‌ای نمی‌رسد.

**۱۵ ـ ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا، وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ﴾.**

با آن که ظاهری خوشایند دارد اما عاقبت و باطنی در آن نیست و کار فقط دنیایی است که پایان آن خوش نیست، برای نمونه ممکن است خواهان کارخانه‌ای تأسیس کند و از این جهت فردی مهم شود و امکانات مادی بسیاری فراهم آورد اما در این مسیر تصادف می‌کند و می‌میرد و فرزندان وی نیز به سبب توسعه‌ای که در امکانات مادی برای آنان فراهم شده عافیت طلب یا معتاد شوند، از این رو می‌گوییم کار باطن ندارد و ماندگار نیست و پایان آن به سعادت نمی‌رسد.

**۱۶ ـ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ، وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا، وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.**

خیلی بد است. توضیح فراز: ﴿**لَا يُبْخَسُونَ**﴾ در آیه‌ی پیش است و همان را تأکید می‌کند که مرکز ثقل آیه‌ی پیش به شمار می‌رفت. کار باطن ندارد و نتیجه‌ای در پی آن نیست.

**۱۷ ـ ﴿أَفَمَنْ كَانَ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ، وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَى إِمَاماً وَرَحْمَةً، أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ، وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ، فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ، إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ﴾.**

طولانی بودن این آیه دلیل بر بدی کار است؛ هرچند از مقدسات سخن گوید. خداوند در موردی به صورت طولانی داد سخن می‌دهد و به آن شاخ و برگ می‌دهد که بخواهد چیزی را پنهان دارد. مشکلات آن فراوان است و نتیجه‌بخش نیز نیست.

گاه صاحب استخاره به فراز: ﴿**فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ، إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ**﴾ حصر توجه می‌نماید و با آن که این کار ظاهر خوبی ندارد و گرفتاری و مصیبت فراوانی برای خواهان پیش می‌آورد و دنیای او را تباه می‌سازد

اما چون خواهان هدف مهمی هم‌چون برگزیدن طلبگی یا قیام برای خدا را در سر دارد به وی می‌گوید خوب است؛ هرچند ممکن است در مثل، سرطان نیز بگیری. استخاره‌ی این آیه با توجه به شخصیت خواهان و قصد وی به دست می‌آید.

۱۸ ـ ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً، أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَى رَبِّهِمْ، وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى رَبِّهِمْ، أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ﴾.

بسیار بد است. بی‌نتیجه و زیان‌بار است و خواهان به ظلم و ستم گرفتار و آلوده می‌شود. رها کردن آن لازم است و برای ترک آن نمی‌شود استخاره‌ای دیگر گرفت.

اساس و بنیاد این کار جز بر بدی نیست؛ چراکه ظلم آن دروغ بستن بر خداوند است که چون در مقام شهادت از آن یاد شده می‌رساند خواهان فردی شاخص و مهم است و ظلم وی از ظلم‌های کلان است، از این رو در پایان می‌فرماید: ﴿أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ﴾.

۱۹ ـ ﴿الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ، وَيَبْغُونَهَا عِوَجاً، وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ﴾.

خیلی بد است. هیچ زمینه‌ی مثبت و خیری در آن نیست.

۲۰ ـ ﴿أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ، وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ، يُضَاعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ، مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ، وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ﴾.

خیلی بد است؛ تمامی عبارات آن منفی است. بسیار خطرناک است و باید آن را ترک کرد.

۲۱ ـ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ، وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ﴾.

خیلی بد است. گمراهی، حرمان، پریشانی، اضطراب و پشیمانی را موجب می‌شود.

۲۲ ـ ﴿لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُونَ﴾.

بسیار بد است. وزر و وبال آن فراوان است.

۲۳ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَخْبَتُوا إِلَى رَبِّهِمْ، أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ، هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾.

بسیار عالی است، اما تلاش و زحمت را می‌طلبد.

﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾: کار زحمت دارد و امری کسبی است و نه اعطایی و وهبی.

۲۴ ـ ﴿مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَى وَالْأَصَمِّ، وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلاً، أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾.

بد است. البته صاحب استخاره ممکن است با توجه به شخصیت خواهان و عبارت: ﴿وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَانِ﴾، آن را برای کسی خوب بداند.

﴿كَالْأَعْمَى وَالْأَصَمِّ، وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ﴾: معلوم نیست خواهان با چه کسی طرف است.

۲۵ ـ ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحاً إِلَى قَوْمِهِ، إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾.

بسیار خوب است. این آیه سرفصل جدیدی است و شروع بازخوانی داستان برخی از پیامبران است.

﴿وَلَقَدْ﴾: حتمی بودن انجام کار را می‌رساند.

﴿أَرْسَلْنَا﴾: ارسال در تمامی کاربرد آن بر خوبی کار دلالت دارد.

﴿نُوحاً﴾: استفاده از نام‌های پیامبران دلیل بر نیکی و قداست کار است.

﴿إِلَى قَوْمِهِ﴾: منافع و خیرات این کار به شخص بسنده نیست و جنبه‌ی عمومی و فراگیر دارد.

﴿إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾: باید در انجام کار احتیاط داشت. احتیاط در کار به معنای دقت، توجه، قدرت پیش‌بینی و فراهم آوردن اسباب و وسایل لازم کار است و نه کنار کشیدن از آن. این عبارت به صورت محترمانه به انسان هشدار می‌دهد و نه به صورت ظاهر و آشکار.

۲۶ ـ ﴿أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ، إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ﴾.

بسیار خوب اما خطرناک است. باید توجه داشت «لا» به تنهایی معنا نمی‌شود و در معنای آن باید به متعلق آن نظر داشت. «لا» در این آیه به کمک «الا» برای بیان معنای حصر آمده است.

﴿إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ﴾: روند این کار خطرات بسیاری را پیش می‌آورد. بسیار سنگین و مهم است و باید آن را با اهتمام، توجه و احتیاط عملی ساخت.

۲۷ ـ ﴿فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ، مَا نَرَاكَ إِلَّا بَشَراً مِثْلَنَا، وَمَا نَرَاكَ اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَاذِلُنَا بَادِيَ الرَّأْيِ، وَمَا نَرَى لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ، بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ﴾.

خیلی بد است. آیه طولانی است و از این جهت بر وجود باری منفی درکار دلالت دارد.

﴿فَقَالَ الْمَلَأُ﴾: هم اختلاف برانگیز است و هم با افرادی نادان درگیر می‌شود.

﴿بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ﴾: درگیری، تشتت، گرفتاری، استرس و اضطراب آن تا پایان کار وجود دارد.

۲۸ ـ ﴿قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي، وَآتَانِي رَحْمَةً مِنْ عِنْدِهِ، فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ أَنُلْزِمُكُمُوهَا وَأَنْتُمْ لَهَا كَارِهُونَ﴾.

کاری سنگین و سخت اما خوب است؛ چرا که گفته‌پرداز آن پیامبری الهی است و از: ﴿أَرَأَيْتُمْ﴾، ﴿بَيِّنَةٍ﴾ و ﴿رَحْمَةً﴾ سخن می‌گوید.

﴿فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ﴾: مشکلات و سختی دارد. کار پذیرش ندارد و به انجام نمی‌رسد. بهتر است در مسیر انجام آن تغییراتی ایجاد کرد.

۲۹ ـ ﴿وَيَا قَوْمِ، لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالاً، إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ، وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ آمَنُوا، إِنَّهُمْ مُلَاقُو رَبِّهِمْ، وَلَكِنِّي أَرَاكُمْ قَوْماً تَجْهَلُونَ﴾.

خوب نیست. اگر خواهان ناچار به انجام آن است اشکال ندارد، اما

درگیری و مشکلات آن را می‌بینند و چنان‌چه قدرت تبدیل آن را دارد، باید آن را تغییر دهد.

**۳۰ ـ ﴿وَيَا قَوْمِ، مَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ، أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾.**

در صورتی اقدام بر آن خوب است که طریق منحصر باشد اما با توان تغییر آن باید در شیوه‌ی انجام آن تغییراتی را اعمال نمود تا از بار مشکلات آن کاسته شود.

**۳۱ ـ ﴿وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي أَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْراً اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ إِنِّي إِذاً لَمِنَ الظَّالِمِينَ﴾.**

این آیه هم طولانی است و هم فرازهای منفی و به ویژه شمار «لا»های آن بسیار است و پایان آن نیز به نقطه‌ای مثبت نمی‌انجامد، از این رو بد است.

**۳۲ ـ ﴿قَالُوا يَا نُوحُ، قَدْ جَادَلْتَنَا، فَأَكْثَرْتَ جِدَالَنَا، فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا، إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾.**

خوب نیست. نزاع، درگیری، بی‌اعتقادی و بی‌اعتمادی با کار مورد نظر همراه است.

**۳۳ ـ ﴿قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ، وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾.**

خیلی بد است. صریح و کوتاه است و آیه‌ی کوتاه که استخاره‌ی آن بد باشد بر خطرناک بودن آن کار هشدار می‌دهد.

**۳۴ ـ ﴿وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ، إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ، هُوَ رَبُّكُمْ، وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾.**

خوب نیست.

﴿**وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي**﴾: کار مورد نظر نتیجه‌ای ندارد.

﴿**إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ**﴾: همه چیز به خداوند واگذار شده است و چیزی در اختیار خواهان نیست.

۳۵ ـ ﴿أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ، قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَيَّ إِجْرَامِي، وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تُجْرِمُونَ﴾.

خیلی بد است. برائت در آن است. این آیه نیز همانند سوره‌ی کافرون می‌ماند که نمونه‌ای از آن را در پیش داشتیم.

۳۶ ـ ﴿وَأُوحِيَ إِلَى نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ آمَنَ، فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾.

خیلی بد است. کار به یأس و ناامیدی کشیده می‌شود.

۳۷ ـ ﴿وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا، وَلَا تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا، إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ﴾.

بسیار بد است.

﴿إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ﴾: هیچ راه نجاتی از بدی‌های این کار وجود ندارد.

۳۸ ـ ﴿وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ، وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأٌ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ، قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ﴾.

بد است. چیزی به‌جز درگیری و به سخره گرفته شدن در آن نیست.

۳۹ ـ ﴿فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ، وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ﴾.

تهدید شدیدی است. انجام آن خیلی خطرناک و بسیار بد است.

۴۰ ـ ﴿حَتَّى إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ، وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ آمَنَ، وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ﴾.

خیلی بد است. وقوع عذاب و حتمی بودن آن نه به صورت جزیی و محدود، بلکه به صورت فراگیر و عمومی است و پایان آن نیز ایمان افرادی اندک را می‌آورد که معلوم نیست خواهان از نجات‌یافتگان باشد.

۴۱ ـ ﴿وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا، بِسْمِ اللَّهِ مَجْرَاهَا وَمُرْسَاهَا، إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

بسیار خوب است؛ به‌ویژه اگر برای سفر و حرکت باشد.

﴿بِسْمِ اللَّهِ مَجْرَاهَا وَمُرْسَاهَا، إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ﴾: آیه‌ی ذکر است و

سبب حفاظت از انسان در مسافرت می‌گردد که به دو نفس گفته می‌شود. این آیه اطلاق دارد و هر سفری اعم از زمینی، دریایی و هوایی را شامل است.

۴۲ ـ ﴿وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ، وَنَادَى نُوحُ ابْنَهُ، وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ، يَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا، وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ﴾.

بد و خطرناک است و جز عذاب و حرمان چیزی ندارد.

۴۳ ـ ﴿قَالَ سَآوِي إِلَى جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ﴾.

خیلی بد، دردناک و عذاب‌آور است.

۴۴ ـ ﴿وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ، وَيَا سَمَاءُ أَقْلِعِي، وَغِيضَ الْمَاءُ، وَقُضِيَ الْأَمْرُ، وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ، وَقِيلَ بُعْداً لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾.

خیلی بد است.

۴۵ ـ ﴿وَنَادَى نُوحُ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ، إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي، وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ، وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ﴾.

بد است. دعوا و درگیری دارد.

۴۶ ـ ﴿قَالَ يَا نُوحُ، إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ، إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ، فَلَا تَسْأَلْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ، إِنِّي أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ﴾.

خیلی بد است.

۴۷ ـ ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ، وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾.

بسیار بد است. اضطراب، هجر، مکافات، گرفتاری و بلا در آن است.

۴۸ ـ ﴿قِيلَ يَا نُوحُ، اهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا، وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَى أُمَمٍ مِمَّنْ مَعَكَ وَأُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ، ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.

هرچند صدر این آیه خوب است اما پایان این کار به بلا و گرفتاری

می‌رسد و به صورت یک قانون بیان می‌کند که آنان را به نعمت می‌رسانیم، سپس به آنان عذاب می‌دهیم. اگر کسی بتواند با مواظبت، همت، دقت، توکل، احتیاط، ملاحظه و نیت خیر آن را انجام دهد ممکن است بتواند خود را از آسیب‌های آن حفظ کند ولی برای کسی که اهل احتیاط، دقت و هوشمندی نیست خوب نیست.

**۴۹ ـ ﴿تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ، نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَاكُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ، وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا، فَاصْبِرْ، إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ﴾.**

بسیار خوب، شیرین و خوش عاقبت است.

**۵۰ ـ ﴿وَإِلَى عَادٍ أَخَاهُمْ هُوداً، قَالَ يَا قَوْمِ، اعْبُدُوا اللَّهَ، مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ، إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ﴾.**

این آیه سرفصل است و داستان حضرت هود علیه‌السلام را حکایت می‌کند. خوب است ولی خالی از مشکلات و گرفتاری نیست. ارسال، ارشاد و انذار در آن است.

﴿**إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ**﴾: انجام این کار نیازمند احتیاط و دقت ویژه است.

**۵۱ ـ ﴿يَا قَوْمِ، لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْراً، إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي، أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾.**

خوب است؛ چرا که پیامبری الهی است که سخن می‌گوید. بی‌نیازی در آن است. البته مشکلاتی نیز همراه دارد: ﴿**أَفَلَا تَعْقِلُونَ**﴾.

**۵۲ ـ ﴿وَيَا قَوْمِ، اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ، ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ، يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَاراً، وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ، وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ﴾.**

خیلی خوب است. ارسال، استغفار، توبه، نعمت و قوت در آن است.

﴿**وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ**﴾: می‌توان کار مورد نظر را ترک کرد.

**۵۳ ـ ﴿قَالُوا يَا هُودُ، مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ، وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي آلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ، وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ﴾.**

بسیار بد است. گفته‌های قوم هود است که همه از سر جهل و

برتربینی است. تمامی فرازهای آن منفی است. انکار، شک، شکست، زیان و ضرر در این کار است؛ چرا که آنان در دیدگاه خود، حضرت هود را محکوم می‌دانند.

**۵۴ ـ ﴿إِنْ نَقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوءٍ، قَالَ إِنِّي أُشْهِدُ اللَّهَ، وَاشْهَدُوا أَنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ﴾.**

بد است. برائت، مشاجره، مشکلات و شکست در آن است.

**۵۵ ـ ﴿مِنْ دُونِهِ، فَكِيدُونِي جَمِيعاً، ثُمَّ لَا تُنْظِرُونِ﴾.**

بسیار بد است. هیچ نتیجه‌ای ندارد.

**۵۶ ـ ﴿إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ، رَبِّي وَرَبِّكُمْ، مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا، إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾.**

خیلی خوب است. با آن که روندی سالم و وفق دارد، خالی از خطر نیست.

**﴿رَبِّي وَرَبِّكُمْ﴾**: کار روندی سالم و همراه با مسالمت دارد.

**﴿آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا﴾**: خطرناک است و باید مواظب عوارض آن بود.

**۵۷ ـ ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ، وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْماً غَيْرَكُمْ، وَلَا تَضُرُّونَهُ شَيْئاً، إِنَّ رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ﴾.**

بسیار بد است؛ چون نفی و تهدید در آن است.

**﴿فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ﴾**: دیگر هیچ گونه خیری در این کار نیست.

**﴿وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْماً غَيْرَكُمْ﴾**: تهدید است و نابودی آن را می‌رساند.

**﴿إِنَّ رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ﴾**: زبان تهدید است نه اخبار.

**۵۸ ـ ﴿وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُوداً، وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا، وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ﴾.**

خوب نیست؛ چرا که از تحقق عذاب و بلا سخن می‌گوید و معلوم

نیست خواهان از معدود نجات‌یافتگان باشد. درصد موفقیت آن اندک و پایین است، باید از آن دوری کرد؛ مگر این که به انجام آن مجبور باشد که به اعتبار: ﴿**نَجَّيْنَا هُوداً**﴾ می‌تواند آن را با دادن صدقه و خیرات انجام دهد.

**۵۹ ـ ﴿وَتِلْكَ عَادُ جَحَدُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ، وَعَصَوْا رُسُلَهُ، وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ﴾.**

بدی آن فراوان است؛ چراکه موضوع آن انکار و معصیت است.

**۶۰ ـ ﴿وَأُتْبِعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً، وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ، أَلَا إِنَّ عَاداً كَفَرُوا رَبَّهُمْ، أَلَا بُعْداً لِعَادٍ قَوْمِ هُودٍ﴾.**

خیلی بد است. لعن و تحذیر را خاطرنشان شده است. هیچ نتیجه، خاصیت و خیری ندارد.

**۶۱ ـ ﴿وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحاً، قَالَ يَا قَوْمِ، اعْبُدُوا اللَّهَ، مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ، هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ، وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا، فَاسْتَغْفِرُوهُ، ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ، إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُجِيبٌ﴾.**

از آیات سرفصل است و سرگذشت حضرت صالح علیه‌السلام و قوم ثمود را می‌آورد. خوب است؛ چراکه صالح و ارسال پیامبری الهی موضوع سخن است. عمران و آبادی و زندگی و دادن فرصتی دوباره را یادآور گردیده است.

**۶۲ ـ ﴿قَالُوا يَا صَالِحُ، قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوّاً قَبْلَ هَذَا، أَتَنْهَانَا أَنْ نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا، وَإِنَّنَا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ﴾.**

بسیار بد است. انکار قوم ثمود همان بی‌نتیجه بودن دعوت حضرت صالح که در استخاره نتیجه نداشتن کار خواهان و گرفتاری وی است.

**۶۳ ـ ﴿قَالَ يَا قَوْمِ، أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي، وَآتَانِي مِنْهُ رَحْمَةً، فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ، فَمَا تَزِيدُونَنِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ﴾.**

خوب نیست، درگیری، نداشتن منفعت و تلخ بودن کار را می‌رساند. هر آیه‌ای که استدلال داشته باشد، بر شیرین نبودن کار دلالت دارد.

**۶۴ ـ ﴿وَيَا قَوْمِ، هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ، لَكُمْ آيَةً، فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ، وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ، فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ﴾.**

خیلی بد است. بلا و مصیبت را در پی دارد.

**۶۵ ـ ﴿فَعَقَرُوهَا، فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ، ذَلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ﴾.**

بد است. عذاب حتمی است.

**۶۶ ـ ﴿فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحاً، وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا، وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ، إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ﴾.**

بد و عذاب‌آور است.

**۶۷ ـ ﴿وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ، فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ﴾.**

بسیار بد است.

**۶۸ ـ ﴿كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا، أَلَا إِنَّ ثَمُودَ كَفَرُوا رَبَّهُمْ، أَلَا بُعْداً لِثَمُودَ﴾.**

خیلی بد است.

**۶۹ ـ ﴿وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى، قَالُوا سَلَاماً، قَالَ سَلَامٌ، فَمَا لَبِثَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ﴾.**

آیه‌ی شریفه سرفصلی نو است و بخشی از زندگی پرماجرای حضرت ابراهیم علیه‌السلام را بیان می‌کند.

خیلی عالی است.

﴿**وَلَقَدْ**﴾: در آیات مثبت همانند قسم و تأکیدی بر انجام کار است.

﴿**سَلَامٌ**﴾: تمامی مراحل این کار شیرین است.

﴿**فَمَا لَبِثَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ**﴾: چون آنان از نتیجه و زحمت حضرت ابراهیم بهره نبردند، بخشی از خستگی کار در وجود خواهان باقی می‌ماند و در واقع، این کار خالی از مشکل و غیر خوری نیست؛ به این

معنا که خواهان برای هدفی یا کسی تلاش می‌کند و به آن نـمی‌رسد و دیگری از آن استفاده می‌کند.

**۷۰ ـ ﴿فَلَمَّا رَأَى أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ، وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً، قَالُوا لَا تَخَفْ، إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمِ لُوطٍ﴾.**

خـیلی بـد است؛ چـرا کـه از ﴿**نَكِرَهُمْ**﴾، ﴿**أَوْجَسَ**﴾، ﴿**خِيفَةً**﴾، ﴿**لَا تَخَفْ**﴾، ﴿**قَوْمِ لُوطٍ**﴾ و عذاب آنان سخن می‌گوید.

**۷۱ ـ ﴿وَامْرَأَتُهُ قَائِمَةٌ، فَضَحِكَتْ، فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ، وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ﴾.**

بسیار عالی است.

﴿**فَضَحِكَتْ**﴾: شادی در این کار است.

﴿**فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ، وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ**﴾: مـوهبت‌های فـراوان حقیقی و معنوی در این کار است.

**۷۲ ـ ﴿قَالَتْ يَا وَيْلَتَى، أَأَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ، وَهَذَا بَعْلِي شَيْخاً، إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ﴾.**

خیلی خوب است اما اضطراب، مشکل و درگیری دارد و سنگین نیز می‌باشد.

﴿**أَأَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ**﴾: هرگونه کار غیر عادی اضطراب آور است.

**۷۳ ـ ﴿قَالُوا أَتَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ، رَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ، إِنَّهُ حَمِيدٌ مَجِيدٌ﴾.**

بسیار خوب ولی سنگین است و مشکـلاتی را نـیز بـه هـمراه دارد. خیرات معنوی مستمر، کرامت و آزادی عمل درکار وجود دارد.

﴿**أَتَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ**﴾: کار مورد نظر دارای مشکلاتی است.

**۷۴ ـ ﴿فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَى يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ﴾.**

خیلی خوب است.

﴿یُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ﴾: شجاعت و بزرگی و نیت خیر حضرت ابراهیم علیه‌السلام را می‌رساند.

۷۵ ـ ﴿إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ﴾.

خیلی عالی است.

۷۶ ـ ﴿يَا إِبْرَاهِيمُ، أَعْرِضْ عَنْ هَذَا، إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ، وَإِنَّهُمْ آتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ﴾.

با آن که ابتدای آن خوب است اما در ادامه بسیار خطرناک می‌گردد و سبب گرفتاری، پشیمانی و مکافات می‌شود. بد است.

۷۷ ـ ﴿وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطاً سِيءَ بِهِمْ، وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعاً، وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ﴾.

خیلی بد و عذاب‌آور است.

۷۸ ـ ﴿وَجَاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ، وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ، قَالَ يَا قَوْمِ، هَؤُلَاءِ بَنَاتِي، هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ، فَاتَّقُوا اللَّهَ، وَلَا تُخْزُونِ فِي ضَيْفِي، أَلَيْسَ مِنكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ﴾.

بسیار بد است. جز درگیری و آبروریزی چیزی ندارد.

۷۹ ـ ﴿قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ، وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ﴾.

بسیار بد است. برخی به صورت آگاهانه به خواهان بدی می‌کنند. درگیری، مشاجره، گرفتاری و بردن دعوا به دادگاه را در پی دارد.

۸۰ ـ ﴿قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةً أَوْ آوِي إِلَى رُكْنٍ شَدِيدٍ﴾.

بیان آرزو و نیت خیر است و ظاهری نیکو و پایانی خوب دارد.

۸۱ ـ ﴿قَالُوا يَا لُوطُ، إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ، لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ، فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ، وَلَا يَلْتَفِتْ مِنكُمْ أَحَدٌ إِلَّا امْرَأَتَكَ، إِنَّهُ مُصِيبُهَا، مَا أَصَابَهُمْ، إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ، أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ﴾.

با آن که گرفتاری، درگیری، مشکلات و اضطراب دارد؛ ولی انجام آن

خوب است؛ چرا که در پایان می‌فرماید: «**أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ**» و ذیل آن شیرین است. آیه‌ی حاضر تنها آیه‌ای است که دو صبح را کنار هم آورده است.

**۸۲ ـ «فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا، وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ مَنْضُودٍ».**

خیلی بد و خطرناک است.

**۸۳ ـ «مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ، وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ».**

بسیار بد است.

**۸۴ ـ «وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْباً، قَالَ يَا قَوْمِ، اعْبُدُوا اللَّهَ، مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ، وَلَا تَنْقُصُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ، إِنِّي أَرَاكُمْ بِخَيْرٍ، وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُحِيطٍ».**

آیه‌ی شریفه سرفصل و یادآور نبوت حضرت شعیب است. امر به عبادت، ارشاد و نصیحت به انجام کار در آن است، از این رو خوب است. در این کار دگرگونی، تغییر و تبدّل و روندی متفاوت با گذشته وجود دارد و فراز و نشیب و شکست و پیروزی در آن است و امری یکنواخت نمی‌باشد. آیه طولانی است و انجام آن خالی از خطر نیست.

**۸۵ ـ «وَيَا قَوْمِ، أَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ، وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ، وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ».**

این آیه‌ی شریفه یک امر و دو نهی دارد که در امر آن پیامبری الهی نیز شرکت دارد، بر این اساس کاری متوسط است. پایان آن نیز شیرین نیست.

**۸۶ ـ «بَقِيَّةُ اللَّهِ خَيْرٌ لَكُمْ، إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ، وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ».**

بسیار خوب است اما باید در انجام آن با توجه به فراز: «**وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ**» احتیاط، مواظبت و توجه داشت. امری سنگین است.

**۸۷ ـ ﴿قَالُوا يَا شُعَيْبُ، أَصَلَاتُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ نَتْرُكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا، أَوْ أَنْ نَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ، إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ﴾.**

خوب نیست. خواهان با انسان‌های نادانی مواجه می‌شود.

**۸۸ ـ ﴿قَالَ يَا قَوْمِ، أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي، وَرَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقاً حَسَناً، وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَى مَا أَنْهَاكُمْ عَنْهُ، إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ، وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ، عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ﴾.**

بسیار خوب است. مشکلات، نگرانی‌ها و فراز و نشیب دارد و باید در انجام آن احتیاط داشت. پایان آن از شروع آن بهتر است.

**۸۹ ـ ﴿وَيَا قَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِنكُمْ بِبَعِيدٍ﴾.**

تهدید است و موارد آن را بیان می‌دارد، از این رو بسیار بد است و برای ترک آن نیز نمی‌توان استخاره‌ای دیگر گرفت.

**۹۰ ـ ﴿وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ، ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ، إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ﴾.**

خوب است. چون توبه و استغفار در آن است که جبران خسارت‌های پیشین را می‌رساند، خوبی آن درصد بالایی ندارد و کاری نو، ابتدایی و ابداعی شمرده نمی‌شود.

**۹۱ ـ ﴿قَالُوا يَا شُعَيْبُ، مَا نَفْقَهُ كَثِيراً مِمَّا تَقُولُ، وَإِنَّا لَنَرَاكَ فِينَا ضَعِيفاً، وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ، وَمَا أَنْتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ﴾.**

خیلی بد است. با افرادی نادان رو به‌رو می‌شود.

**۹۲ ـ ﴿قَالَ يَا قَوْمِ، أَرَهْطِي أَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ، وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ ظِهْرِيّاً، إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ﴾.**

محاجه و درگیری در آن است و بد است.

**۹۳ ـ ﴿وَيَا قَوْمِ، اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ، إِنِّي عَامِلٌ، سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ، وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ، وَارْتَقِبُوا، إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ﴾.**

درگیری، جدال، تهدید و عذاب را خاطرنشان می‌شود. کار مورد نظر بد است.

**۹۴ ـ ﴿وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْباً وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا، وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ، فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ﴾.**

بد است.

**۹۵ ـ ﴿كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا، أَلَا بُعْداً لِمَدْيَنَ، كَمَا بَعِدَتْ ثَمُودُ﴾.**

بد است. استخاره‌ای مستقل است و تابع آیه‌ی پیشین شمرده نمی‌شود.

**۹۶ ـ ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ﴾.**

سرفصلی جدید است و از حضرت موسی علیه‌السلام سخن می‌آغازد. بسیار خوب است. آیه‌ای است کوتاه و صریح که ارسال، سلطان و قسم در آن است.

**﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا﴾**: ذکر دوباره‌ی آن، بر اهمیت ویژه‌ی داستان حضرت موسی تأکید دارد. باید توجه داشت که پیامبران پیشین برای هدایت امت برانگیخته می‌شدند و آنان با امت مواجه بودند، ولی حضرت موسی علیه‌السلام به‌سوی یک فرد برانگیخته می‌شود.

**۹۷ ـ ﴿إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ، فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ، وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ﴾.**

خیلی بد است چون صدر، میانه و ذیل آن فرعون است که در چگونگی کار وی آمده است: **﴿وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ﴾**.

**۹۸ ـ ﴿يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ، وَبِئْسَ الْوِرْدُ الْمَوْرُودُ﴾.**

بسیار بد است.

**۹۹ ـ ﴿وَأُتْبِعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةً، وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ بِئْسَ الرِّفْدُ الْمَرْفُودُ﴾.**

خیلی بد است.

**۱۰۰ ـ ﴿ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَى، نَقُصُّهُ عَلَيْكَ، مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ﴾.**

بسیار بد است. البته به اعتبار: ﴿**ذَلِكَ**﴾ ورود و شروع به این کار و ظاهر آن خوب است اما چون اخبار از عذاب پیشینیان است و در پایان نیز می‌فرماید: ﴿**مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ**﴾ و عوارض سوء آن با آن همراه است و در پی آن خواهد آمد. نباید آن را انجام داد.

**۱۰۱ ـ ﴿وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ، فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ، وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ﴾.**

بد است. خواهان با افرادی جاهل و نادان مواجه می‌شود که به مباحثه و محاجه نیاز پیدا می‌کند.

**۱۰۲ ـ ﴿وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ، إِذَا أَخَذَ الْقُرَى، وَهِيَ ظَالِمَةٌ، إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ﴾.**

خیلی بد است؛ چرا که می‌فرماید: ﴿**إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ**﴾.

﴿**أَخْذُ**﴾: عذاب و قبض است. خدا برخی از بندگان را به قبض مکافات می‌کند. قبض بر دو قسم دفعی و به شکل عذاب و نیز تدریجی است. کسانی که به اخذ و قبض تدریجی دچار می‌شوند وجد و شادی آنان نیز به سبب مشکلات باطنی که دارند و به سبب خباثت و اهمال و ناصافی خویش قبضی و اخذی است. چنین افرادی باید بسیار توبه و استغفار داشته باشند و با اهتمام و جدیت سعی نمایند از این حالات رهایی یابند.

**۱۰۳ ـ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ، ذَلِكَ يَوْمٌ مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ، وَذَلِكَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ﴾.**

بسیار بد است.

**۱۰۴ ـ ﴿وَمَا نُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مَعْدُودٍ﴾.**

بسیار بد است.

۱۰۵ ـ ﴿**يَوْمَ يَأْتِ لَا تكَلَّمُ نَفْسُ إِلَّا بِإِذْنِهِ، فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدُ**﴾.

بسیار بد است.

۱۰۶ ـ ﴿**فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَفِي النَّارِ، لَهُمْ فِيهَا زَفِيرُ وَشَهِيقُ**﴾.

بسیار بد است.

۱۰۷ ـ ﴿**خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ، إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالُ لِمَا يُرِيدُ**﴾.

بسیار بد است.

۱۰۸ ـ ﴿**وَأَمَّا الَّذِينَ سُعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ، خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ، إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ، عَطَاءً غَيْرَ مَجْذُوذٍ**﴾.

خوب است.

﴿**وَأَمَّا الَّذِينَ سُعِدُوا**﴾: کار مورد نظر امری ابتدایی نیست.

﴿**عَطَاءً غَيْرَ مَجْذُوذٍ**﴾ این کار دیربازده است و دیر به پایان می‌رسد.

نگارنده این آیه را که خلود در بهشت را مقید و محدود می‌سازد در کتاب «خلود دوزخ و آتش و عذاب جاوید» تفسیر و تبیین نموده است.

۱۰۹ ـ ﴿**فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ، مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ آبَاؤُهُمْ مِنْ قَبْلُ، وَإِنَّا لَمُوَفُّوهُمْ نَصِيبَهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ**﴾.

بد است. زیان، نگرانی و اضطراب دارد.

۱۱۰ ـ ﴿**وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ، فَاخْتُلِفَ فِيهِ، وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ، وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ**﴾.

خیلی بد است. اختلاف، عذاب، حرمان و شک را به همراه می‌آورد. این کار نه تنها نتیجه‌بخش نیست، بلکه زیان را در پی دارد.

۱۱۱ ـ ﴿**وَإِنَّ كُلًّا لَمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ أَعْمَالَهُمْ، إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرُ**﴾.

خوب، پر زحمت و امری اکتسابی است و نه اعطایی و تلاشی مضاعف را می‌طلبد؛ چرا که می‌فرماید: ﴿**لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ أَعْمَالَهُمْ**﴾.

۱۱۲ ـ ﴿**فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ، وَمَنْ تَابَ مَعَكَ، وَلَا تَطْغَوْا، إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ**﴾.

خیلی خوب است. کاری است پر مشقت: ﴿**فَاسْتَقِمْ**﴾، که امری است که چندین قید کلان با آن آمده است: ﴿**كَمَا أُمِرْتَ**﴾ و ﴿**وَمَنْ تَابَ مَعَكَ**﴾. کاری است بسیار سخت و سنگین که نمی‌توان روند اجرای کار را در دست داشت؛ زیرا به: ﴿**وَمَنْ تَابَ مَعَكَ**﴾ مقید است. تهدید نیز در آن وجود دارد: ﴿**وَلَا تَطْغَوْا، إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ**﴾؛ بر این اساس، خواهان در انجام این کار رقیبانی نیز دارد. اگر بشود کار دیگری را برگزیند بهتر است.

۱۱۳ ـ ﴿**وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ**﴾.

خیلی بد است؛ زیرا عذاب و آتش دارد و کسی نیز مددکار خواهان نمی‌شود و نتیجه‌ای نیز از آن به دست نمی‌آید.

۱۱۴ ـ ﴿**وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفاً مِنَ اللَّيْلِ، إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ، ذَلِكَ ذِكْرَى لِلذَّاكِرِينَ**﴾.

خیلی خوب است. کاری بسیار سنگین و سخت است؛ زیرا در ابتدای آن می‌فرماید: ﴿**وَأَقِمِ**﴾ و پایان آن نیز از ذاکران سخن می‌گوید: ﴿**ذَلِكَ ذِكْرَى لِلذَّاكِرِينَ**﴾ و هم‌چنین مورد آن خاص است. صاحب استخاره ممکن است کار مورد نظر را برای فردی مناسب تشخیص ندهد و استخاره‌ی آن را بد بداند و برای فردی دیگر بگوید آن را با مواظبت و دقت تام انجام دهد.

﴿**الصَّلَاةَ**﴾: هشدار به لزوم توجه و آگاهی است. باید در انجام کار اهتمام داشت و با اراده‌ای محکم و راسخ بر آن اقدام نمود تا نتیجه‌بخش گردد.

۱۱۵ ـ ﴿**وَاصْبِرْ، فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ**﴾.

عالی است؛ به‌ویژه آن که کوتاه است. نیازمند اهتمام و دقت است اما هیچ ضرر و زیانی در آن نیست.

۱۱۶ ـ ﴿**فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُو بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلاً مِمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ، وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا، مَا أُتْرِفُوا فِيهِ، وَكَانُوا مُجْرِمِينَ**﴾.

بسیار بد است و بدی آن چنان است که نباید برای ترک آن استخاره‌ای دیگر گرفت. غفلت و گرفتاری و مخاطرات از عوارض اجتناب‌ناپذیر آن است.

۱۱۷ ـ ﴿**وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ**﴾.

بد است. هلاکت و ظلم در آن پیش می‌آید.

۱۱۸ ـ ﴿**وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً، وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ**﴾.

خوب است. مشّیت و تنوع در آن است. کاری است عمومی، باز و گسترده.

۱۱۹ ـ ﴿**إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ، وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ، وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ، لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ**﴾.

خیلی بد است. ابتدا امری استثنایی را بیان می‌دارد و نه امری عمومی را و می‌گوید آنان که از این آزادی و اختیار حسن استفاده را دارند اندک و استثنایی می‌باشند و آزادی و اختیار سبب غفلت بیش‌تر مردمان می‌گردد، پایان آن نیز تهدید است: ﴿**لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ**﴾.

۱۲۰ ـ ﴿**وَكُلًّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ، وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ، وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ**﴾.

بسیار عالی است.

﴿**وَكُلًّا**﴾: ضمانت اجرای کار است.

﴿**نَقُصُّ عَلَيْكَ**﴾: آگاهی، دانایی و بصیرت است.

﴿**مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ**﴾: خواهان قابلیت و گیرندگی خوبی دارد و استقرار می‌یابد.

**۱۲۱ ـ ﴿وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَامِلُونَ﴾.**

به زبان غیبت سخن می‌گوید و واسطه می‌فرستد، از این رو خوب نیست. خطرناک است و تهدید را با خود دارد. با اعتبار امر: ﴿**وَقُلْ**﴾ بسیار سنگین می‌باشد.

**۱۲۲ ـ ﴿وَانْتَظِرُوا، إِنَّا مُنْتَظِرُونَ﴾.**

کوتاه و خطرناک‌تر از کار پیشین است؛ چرا که عمل جوارحی کاربرد محدودی دارد اما انتظار که امری جوانحی است ممکن است به صورت ناگهانی عذاب‌آور باشد. بلا و تهدید در آن است.

**۱۲۳ ـ ﴿وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ، فَاعْبُدْهُ، وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ، وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾.**

آخرین آیه‌ی سوره‌ی هود همانند آیه‌ی نخست آن بسیار خوب است. توجه به آیات نخست، میانه و پایان هر سوره در تفأل کاربرد بسیار دارد و از قواعد آن دانش می‌باشد. بر اساس این دانش می‌توان به دست آورد که برای نمونه تا چهل سال آینده در قم زلزله‌ای ویرانگر رخ نخواهد داد. این آیه از غیب سخن می‌گوید و آیه‌ی نخست آن نیز حروف مقطعه را می‌آورد که امری غیبی است.

﴿**فَاعْبُدْهُ، وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ**﴾: تمامی مراحل روند انجام این کار دارای محاسبه و قابل پیش‌بینی است و تمامی تلاش خواهان محفوظ می‌ماند و آن را در نتیجه‌ی کار می‌بیند: ﴿**وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ**﴾.

این کار خیرات و برکات فراوان و موفقیت و پیروزی نهایی را با خود دارد.

# سوره‌ی یوسف

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الر، تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ﴾.**

خیلی خوب است. توضیح بسمله در سوره‌های پیش گذشت. خداوند در این آیه از ماجرای حضرت یوسف با عنوان «آیات» یاد می‌کند و آن را از حقایق می‌شمرد. این آیه زندگی عادی چنین مردمانی را آیه می‌خواند و نه معراج‌ها و عروج‌های معنوی آنان را.

انجام کار مورد نظر بسیار خوب است.

﴿**الر**﴾: این کار فنی، تخصصی و سنگین است و باید با دقت، مواظبت و مشاوره با کارشناسان و کارآگاهان انجام شود یا به تناسب کار، نیازمند گرفتن شریک و همراه ساختن کسی با خود می‌باشد.

**۲ ـ ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآناً عَرَبِيّاً، لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾.**

بسیار خوب است. تمامی واژه‌های آن بر نیکی کار، متین و پر نتیجه بودن آن دلالت دارد.

**۳ ـ ﴿نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَـذَا الْقُرْآنَ، وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ﴾.**

خیلی خوب است ولی با لحاظ: ﴿**لَمِنَ الْغَافِلِينَ**﴾ باید در انجام آن اهتمام و جدیت داشت تا بتوان کار را به فرجام رساند.

۴ ـ ﴿إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ: يَا أَبَتِ، إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَباً، وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ﴾.

بسیار خوب است. امکانات دنیوی و دولت و سیطره‌ی آن به صورت فراوان به خواهان می‌رسد و وی از نتایج معنوی کار نیز بهره‌مند می‌گردد.

دلیل بهره‌مندی خواهان از نتایج معنوی این است که در این آیه تنها از اموری یاد شده که در آسمان وجود دارد و چیزی زمینی با آن همراه نبوده است.

۵ ـ ﴿قَالَ يَا بُنَيَّ، لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلَى إِخْوَتِكَ، فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْداً، إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾.

این آیه‌ی شریفه تعبیر آیه‌ی پیشین است و یازده ستاره به یازده برادر حضرت یوسف علیه السلام تعبیر شده است. حضرت یعقوب علیه السلام دارای دانش تعبیر بوده است وی کید برادران را از سجده‌ای که برادارن به وی نموده بودند به دست می‌آورد؛ چرا که وی می‌دید برادران یوسف نه‌تنها به وی روی خوش نشان نمی‌دهند بلکه همواره خود را بالاتر و برتر از او می‌بینند و به وی فخر و استکبار می‌فروشند، از این رو، سجده‌ی چنین افرادی خالی از ماجراجویی و فتنه نیست و نیز فارغ از دانش تعبیر خواب، دشمنی چون ابلیس در کمین آنان است: ﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾.

﴿لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلَى إِخْوَتِكَ﴾: لازم است در انجام این کار احتیاط و دقت فراوان داشت.

﴿فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْداً﴾: مشکلات، گرفتاری، پشیمانی و پریشانی را در پی دارد ولی از آن نهی نمی‌کند. بر این اساس باید اهتمام و جدیت در کار داشت و آن را به صورت پنهانی و به‌دور از تبلیغات و شلوغی انجام داد و آشکار ساختن آن سبب بروز آفت و آسیب می‌شود.

۶ ـ ﴿وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ، وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ، وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَى آلِ يَعْقُوبَ، كَمَا أَتَمَّهَا عَلَى أَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ، إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾.

خیلی عالی و پر از موهبت است. البته بسیار سنگین است. کار مورد نظر استمرار دارد؛ به این معنا که پرنتیجه و طولانی است و منافع آن به نسل‌های دیگر نیز می‌رسد. این کار امری شخصی نیست بلکه کاری عمومی، کلی و گسترده است.

۷ ـ ﴿لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٌ لِلسَّائِلِينَ﴾.

خوب است. باید آن را پی‌گیر بود و انجام آن نیازمند همکاری یا شراکت دیگران است.

﴿لَقَدْ﴾: باید کار را با اهتمام انجام دهد.

﴿فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ﴾: کار با شراکت و همکاری دیگری است که انجام می‌شود. البته برادران یوسف افرادی نجیب اما خود برتربین بوده‌اند.

۸ ـ ﴿إِذْ قَالُوا لَيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَى أَبِينَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ، إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾.

خیلی بد است. فتنه، غرور و شکست در این کار است و باید آن را ترک کرد.

۹ ـ ﴿اقْتُلُوا يُوسُفَ أَوِ اطْرَحُوهُ أَرْضاً يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ أَبِيكُمْ، وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ قَوْماً صَالِحِينَ﴾.

خیلی بد است. قتل، خدعه، خطر و ظاهر سازی در آن است.

۱۰ ـ ﴿قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ، وَأَلْقُوهُ فِي غَيَابَةِ الْجُبِّ، يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ، إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ﴾.

خوب نیست. فتنه و کینه در این کار پیش می‌آید.

۱۱ ـ «قَالُوا يَا أَبَانَا، مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَى يُوسُفَ، وَإِنَّا لَهُ لَنَاصِحُونَ».

در این چند آیه مادهی «قال» به صورت متعدد آمده و به این معناست که اتفاقی مهم و خطرناک در شرف وقوع است و نیز با توجه به جمع بودن آن، کار با یک نفر انجام نمی‌شود و چندین نفر در آن نقش دارند. خیلی خطرناک است.

۱۲ ـ «أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَداً يَرْتَعْ وَيَلْعَبْ، وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ».

با آن که ظاهری خوب دارد اما خیلی بد است. ظاهر آن با توجه به واژه‌های: «أَرْسِلْهُ»، «يَرْتَعْ» و يَلْعَبْ» کاری شیرین می‌نماید.

«وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ»: ضمانت انجام کار است اما چون حافظ آن خلقی است باطن نیکو و فرجامی خوش ندارد و خواهان به بلا مبتلا می‌شود.

۱۳ ـ «قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنْ تَذْهَبُوا بِهِ، وَأَخَافُ أَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ، وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ».

بسیار بد است. فتنه‌ای در کار است.

۱۴ ـ «قَالُوا لَئِنْ أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذاً لَخَاسِرُونَ».

خیلی بد است. غرور و خسران دارد.

۱۵ ـ «فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَأَجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غَيَابَةِ الْجُبِّ وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ».

خوب نیست. خطر و مشکلات و نادانی خواهان را تهدید می‌کند.

۱۶ ـ «وَجَاءُوا أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ».

خیلی بد است؛ زیرا پایان آن به بکاء و گریه می‌انجامد.

۱۷ ـ «قَالُوا يَا أَبَانَا، إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ، وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا، فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ، وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَنَا، وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ».

خیلی بد است. خدعه و دروغ در این کار پیش می‌آید.

۱۸ ـ ﴿وَجَاءُوا عَلَى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ، قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْراً، فَصَبْرٌ جَمِيلٌ، وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ﴾.

بد است. دروغ، تسویل و فریب و مصیبتی که صبر و بردباری را می‌طلبد در پی دارد.

صاحب استخاره تنها با توجه به: ﴿فَصَبْرٌ جَمِيلٌ﴾ می‌تواند کار را برای برخی عالی ولی پرخطر بداند.

۱۹ ـ ﴿وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ، فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ، فَأَدْلَى دَلْوَهُ، قَالَ يَا بُشْرَى، هَذَا غُلَامٌ، وَأَسَرُّوهُ بِضَاعَةً، وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ﴾.

خوب است. تمامی واژه‌های آن بر حرکت و خیر و خوبی دلالت دارد.

۲۰ ـ ﴿وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ، دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ، وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ﴾.

ظاهر آن خوب اما منافع آن محدود است: ﴿وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ﴾.

۲۱ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لِامْرَأَتِهِ أَكْرِمِي مَثْوَاهُ، عَسَى أَنْ يَنْفَعَنَا، أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَداً، وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ، وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ، وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَى أَمْرِهِ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾.

بسیار خوب است. دنیا، خیرات و کمالات با این کار به خواهان رو می‌آورد. امید و آرزو در آن است. با توجه به طولانی بودن آیه مشکلات و خطرات آن فراوان است.

۲۲ ـ ﴿وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْماً وَعِلْماً، وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾.

بسیار عالی و پرخیر است؛ چراکه بلوغ، اعطاء، حکم، علم، احسان و جزاء در آن است.

۲۳ ـ ﴿وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ، وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ، وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ، قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ، إِنَّهُ رَبِّي، أَحْسَنَ مَثْوَايَ، إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ﴾.

بسیار بد، خطرناک و وحشتناک است چون تأنیث در صدر آیه قرار

گرفته و میان جار و مجرور با متعلق آن فاصله افتاده است: ﴿**وَرَاوَدَتْهُ**﴾ متعلق ﴿**عَنْ نَفْسِهِ**﴾ است که فاصله‌ی بسیاری میان آن دو است. تجاوز، ظلم، فتنه، خیانت و در نهایت نیز شکست بـا آن است: ﴿**إِنَّـهُ لَا يُـفْلِحُ الظَّالِمُونَ**﴾.

**۲۴ ـ ﴿وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ، وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا أَنْ رَأَى بُرْهَانَ رَبِّهِ، كَذَلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ، إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ﴾.**

خیلی خوب است.

﴿**هَمَّتْ بِهِ**﴾: لازم است در انجام کار احتیاط و مواظبت داشته باشد. کار خالی از مشکلات و سختی نیست.

﴿**إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ**﴾: فرجام کار بسیار نیکوست.

**۲۵ ـ ﴿وَاسْتَبَقَا الْبَابَ، وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ مِنْ دُبُرٍ، وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَى الْبَابِ، قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءاً إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.**

بسیار بد و خطرناک است. حیثیت، حرمت و آبروی خواهان در خطر می‌افتد و پایانی جز حرمان و عذاب نیز ندارد.

**۲۶ ـ ﴿قَالَ هِيَ رَاوَدَتْنِي عَنْ نَفْسِي، وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ أَهْلِهَا إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ، وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾.**

خوب نیست. درگیری، تعارض، شکایت و اختلاف درکار مورد نظر پیش می‌آید.

**۲۷ ـ ﴿وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ، وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾.**

خوب نیست. انجام این کار سبب درگیری و تعارض می‌شود و کار به دادگاه، شکایت و شهادت کشیده می‌شود. نتیجه و حکم نیز در آن نیست و تنها پیشنهادی برای طرح حکم است.

**۲۸ ـ ﴿فَلَمَّا رَأَى قَمِيصَهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ، قَالَ إِنَّهُ مِنْ كَيْدِكُنَّ، إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ﴾.**

خوب نیست. با آن که حکم و تبرئه را با خود دارد از کارهایی است که به مشاجره و اختلاف کشیده می‌شود و پرمخاطره است.

۲۹ ـ ﴿یُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا، وَاسْتَغْفِرِي لِذَنْبِكِ، إِنَّكِ كُنْتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ﴾.

خوب نیست. اعراض، استغفار و خطا در آن است.

۳۰ ـ ﴿وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ: امْرَأَةُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَنْ نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبّاً، إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾.

خیلی بد است. حیثیت و آبروی خواهان در خطر است و کنترل آن نیز از دست وی خارج می‌شود و صحنه‌گردان امور کسی دیگر می‌گردد؛ چرا که می‌فرماید: ﴿وَقَالَ نِسْوَةٌ﴾.

﴿إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾: جنجال و آشوب را در پی دارد.

۳۱ ـ ﴿فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ، وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَأً، وَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِنْهُنَّ سِكِّيناً، وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ، فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ، وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ، وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ، مَا هَذَا بَشَراً، إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ﴾.

خوب نیست. گرفتاری و بریدگی در آن است. راه پرخطر و سخت است ولی ممکن است صاحب استخاره آن را برای فردی خوب تشخیص دهد؛ چرا که به اعتبار: ﴿حَاشَ لِلَّهِ﴾ و نیز: ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ﴾، کوره‌راه‌هایی به نجات و رهایی نیز وجود دارد که آن را نتیجه‌بخش می‌سازد. در دو آیه‌ی پیشین نیز چنین بود.

۳۲ ـ ﴿قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَّنِي فِيهِ، وَلَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ، فَاسْتَعْصَمَ، وَلَئِنْ لَمْ يَفْعَلْ مَا آمُرُهُ لَيُسْجَنَنَّ، وَلَيَكُونَنْ مِنَ الصَّاغِرِينَ﴾.

خوب نیست. خطر و گرفتاری دارد و با افرادی مواجه می‌شود که به هیچ وجه خوشایند وی نیستند.

۳۳ ـ ﴿قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ، وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ، وَأَكُنْ مِنَ الْجَاهِلِينَ﴾.

بد است و زجر و گرفتاری و زندان حقیقی یا مشابه آن را در پی دارد.

﴿وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ﴾: مشخص نیست نتیجه‌ی کار چیست.

**۳۴ ـ ﴿فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ، فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ، إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾.**

از آیات صاحب استخاره است. به اعتبار: ﴿**فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ**﴾ ترمیم نواقص گذشته و جبران آن است، از این رو خوب نیست و مشکلات بسیاری دارد و با لحاظ: ﴿**إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ**﴾ خوب است که به شخصیت خواهان بستگی دارد.

**۳۵ ـ ﴿ثُمَّ بَدَا لَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ لَيَسْجُنُنَّهُ حَتَّى حِينٍ﴾.**

خوب نیست.

**۳۶ ـ ﴿وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانِ، قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْراً، وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْزاً تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ، نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ، إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ﴾.**

خوب نیست. با آن که ذیل آن آمده است: ﴿**إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ**﴾ و خیری در پایان آن است اما مشکلات آغازین آن چنان گسترده است که نباید آن را برگزید.

**۳۷ ـ ﴿قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَّأْتُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي، إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ، وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ﴾.**

خوب نیست. نتیجه‌ای به دست نمی‌دهد. هم قتل در آن است و هم آزادی، اما این که هر یک به چه کسی می‌رسد، آن را مشخص نمی‌سازد. همچنین می‌فرماید: ﴿**إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ**﴾.

**۳۸ ـ ﴿وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ، مَا كَانَ لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ، ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يشكرُونَ﴾.**

خوب است. شروع آن عالی است: ﴿**وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي**﴾ ولی در ادامه مشکلاتی دارد و شاید به نتیجه نیز نرسد: ﴿**وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ**﴾.

۳۹ ـ «یَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ، أَأَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ».

استفهام در آن است، از این روکار مورد نظر خوب نیست. نتیجه‌ای نیز ندارد.

«أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ»: تهدید و گرفتاری را می‌رساند.

۴۰ ـ «مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءً سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ، مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ، إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ، أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ، ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ».

بد است. نتیجه‌ی خیری در پی ندارد و انجام آن ناآگاهانه است.

۴۱ ـ «یَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ، أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْراً، وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُصْلَبُ، فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ، قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ».

خوب نیست. تعبیری که پیش از این به اجمال گذشت، در این جا تفصیل می‌یابد و شفاف می‌شود. یکی اعدام می‌شود و دیگری ساقی ولی وی باید در کنار شیر بیشه‌ای ساقی شود، بر این اساس، با آن که ظاهری پرشکوه دارد اما خطرات آن بسیار است و فرجام خیر و نیکویی ندارد.

۴۲ ـ «وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِنْهُمَا: اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ، فَأَنْسَاهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ، فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ».

خوب نیست.

۴۳ ـ «وَقَالَ الْمَلِكُ: إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ، وَسَبْعَ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ، وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ، يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي رُؤْيَايَ، إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّؤْيَا تَعْبُرُونَ».

خوب نیست. مکافات و گرفتاری دارد. نتیجه‌ای نیز به دنبال ندارد: «إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّؤْيَا تَعْبُرُونَ».

۴۴ ـ ﴿قَالُوا: أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ، وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ بِعَالِمِينَ﴾.

خوب نیست. با آن که خواب عزیز مصر شفاف بوده و تعبیر آن واضح و آشکار می‌باشد، اما آنان چون تعبیر آن را نمی‌دانستند به تخریب خواب دست یازیدند. ما توضیح و تفسیر این آیات را در کتاب «اصول و قواعد تعبیر خواب» آورده‌ایم.

۴۵ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا: وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ، فَأَرْسِلُونِ﴾.

بد نیست. نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید، اما ممکن است گشایشی در آن باشد: ﴿فَأَرْسِلُونِ﴾.

۴۶ ـ ﴿يُوسُفُ، أَيُّهَا الصِّدِّيقُ، أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ، وَسَبْعِ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ، وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ، لَعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ، لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ﴾.

حاکم مصر خواب خود را دقیق و شفاف بیان می‌کند اما استخاره‌ی آن خوب نیست. نتیجه و خیری را به همراه ندارد: ﴿لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ﴾.

۴۷ ـ ﴿قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَباً فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سُنْبُلِهِ إِلَّا قَلِيلاً مِمَّا تَأْكُلُونَ﴾.

زحمت و گرفتاری آن بسیار است.

۴۸ ـ ﴿ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ، يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلاً مِمَّا تُحْصِنُونَ﴾.

خوب نیست. ارایه‌ی راه‌کار برای گذر از چالش و بحران است، کار مورد نظر پر چالش و آسیب زاست و جبران خسارتی است که وارد می‌شود، از این رو خوب نیست.

۴۹ ـ ﴿ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصِرُونَ﴾.

مشکلات، سختی و گرفتاری آن بسیار است. خوب نیست.

۵۰ ـ ﴿وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَاسْأَلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ اللَّاتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ﴾.

ماجراجویی، اختلاف، درگیری و هرج و مرج و آشوب را در پی

می‌آورد. بسیار خوب است. گوینده‌ی آن حاکمی است که از سر اقتدار سخن می‌گوید و «مجیء» و «رسالت» نیز در آن است. کار مورد نظر اهتمام، اقتدار و تبرئه می‌آورد و فرجامی پاک و طاهر دارد.

**۵۱ ـ ﴿قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ رَاوَدْتُنَّ يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهِ، قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ، مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ، قَالَتِ امْرَأَةُ الْعَزِيزِ الْآنَ حَصْحَصَ الْحَقُّ، أَنَا رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ، وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ﴾.**

خیلی خوب است. طهارت و پاکی را با خود دارد.

**۵۲ ـ ﴿ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ، وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ﴾.**

استخاره‌ی این آیه به خواهان و نیت وی ارتباط دارد. اگر نیت وی خیر است، انجام آن خوب است ولی سخت است. چنان‌چه خواهان نیت خیر ندارد و اهل زرنگی، خدعه و نیرنگ و سودجویی است برای وی سخت و گران تمام می‌شود؛ چرا که می‌فرماید: **﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ﴾**.

**۵۳ ـ ﴿وَمَا أُبَرِّئُ نَفْسِي، إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي، إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.**

کار مورد نظر مشکلات بسیاری را برای خواهان پیش می‌آورد، اما فرجام آن با آن که مخاطره‌آمیز است نیکوست: **﴿إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾**.

**۵۴ ـ ﴿وَقَالَ الْمَلِكُ: ائْتُونِي بِهِ، أَسْتَخْلِصْهُ لِنَفْسِي، فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ: إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ﴾.**

عالی است. حکم، قدرت، رهایی و اطمینان در آن است اما سنگین است.

**۵۵ ـ ﴿قَالَ: اجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ، إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ﴾.**

عالی است. مدیریت و اقتدار است.

۵۶ ـ ﴿وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ، يَتَبَوَّءُ مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ، نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ، وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾.

عالی است. خداوند پشتیبان آن است.

﴿وَكَذٰلِكَ﴾: قدرتی طبیعی درکار وجود دارد و امری دفعی نیست.

۵۷ ـ ﴿وَلَأَجْرُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا، وَكَانُوا يَتَّقُونَ﴾.

خیلی خوب است. با لحاظ: ﴿وَلَأَجْرُ﴾ و ﴿يَتَّقُونَ﴾ نیازمند زحمت و تلاش مضاعف است.

۵۸ ـ ﴿وَجَاءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ، فَدَخَلُوا عَلَيْهِ، فَعَرَفَهُمْ، وَهُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ﴾.

خوب است. به‌سوی آدمی سرشناس و بزرگ می‌رود اما از آن غفلت دارد. انجام‌کار نیازمند هوشیاری و هوشمندی است و باید در آن احتیاط و اهتمام داشت و از سادگی و کوتاهی دوری نمود.

صاحب استخاره به اعتبار ذیل می‌تواند آن را برای فردی نامناسب تشخیص دهد: ﴿وَهُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ﴾.

۵۹ ـ ﴿وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ قَالَ: ائْتُونِي بِأَخٍ لَكُمْ مِنْ أَبِيكُمْ، أَلَا تَرَوْنَ أَنِّي أُوفِي الْكَيْلَ، وَأَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ﴾.

بسیار خوب است. درخواست، سیاست و ضیافت در آن است اما مشکلات و گرفتاری‌ها آن را سنگین می‌کند.

۶۰ ـ ﴿فَإِنْ لَمْ تَأْتُونِي بِهِ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي، وَلَا تَقْرَبُونِ﴾.

خوب است ولی شرط آن قوی، سنگین و سخت است و باید آن را با احتیاط و دقت پی‌گیر بود.

۶۱ ـ ﴿قَالُوا سَنُرَاوِدُ عَنْهُ أَبَاهُ، وَإِنَّا لَفَاعِلُونَ﴾.

خوب است. به اعتبار حرف استیناف کاری است دیررس و سخت. اتحاد و همکاری در آن است.

۶۲ ـ ﴿وَقَالَ لِفِتْيَانِهِ: اجْعَلُوا بِضَاعَتَهُمْ فِي رِحَالِهِمْ، لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَا إِذَا انْقَلَبُوا إِلَى أَهْلِهِمْ، لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾.

خیلی خوب است. تمامی آن خیر، برکت و امید است.

۶۳ ـ ﴿فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَى أَبِيهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا، مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ، فَأَرْسِلْ مَعَنَا أَخَانَا نَكْتَلْ، وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾.

بسیار خوب است. فقط نیاز به ضمانت دارد.

۶۴ ـ ﴿قَالَ: هَلْ آمَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا أَمِنْتُكُمْ عَلَى أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ، فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظاً، وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ﴾.

عالی است و پایانی جمع و وفق دارد.

۶۵ ـ ﴿وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ، رُدَّتْ إِلَيْهِمْ، قَالُوا: يَا أَبَانَا، مَا نَبْغِي هَذِهِ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا، وَنَمِيرُ أَهْلَنَا، وَنَحْفَظُ أَخَانَا، وَنَزْدَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ، ذَلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ﴾.

عالی است. فتح و نعمت غیر منتظره و سود بسیار و ناگهانی به خواهان می‌رسد.

۶۶ ـ ﴿قَالَ لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّى تُؤْتُونِ مَوْثِقاً مِنَ اللَّهِ لَتَأْتُنَّنِي بِهِ إِلَّا أَنْ يُحَاطَ بِكُمْ، فَلَمَّا آتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ﴾.

عالی است. کار نیازمند گذاردن وثیقه، گرو و جلب اطمینان است.

۶۷ ـ ﴿وَقَالَ يَا بَنِيَّ لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ، وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةٍ، وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ، إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ، عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ، وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ﴾.

خیلی خوب است. کار از روی سیاست انجام می‌شود: ﴿**لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ**﴾. حکم و توکل کلی و نه شخصی در آن است و در نتیجه خیرات آن فراوان است.

۶۸ـ ﴿وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ مَا كَانَ يُغْنِي عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ، إِلَّا حَاجَةً فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضَاهَا، وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِمَا عَلَّمْنَاهُ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾.

بسیار خوب است. البته آیه طولانی است و ذیل آن نیز نکته‌ای منفی را بیان می‌دارد ولی تمامی فرازهای پیش از آن برتری دارد.

۶۹ـ ﴿وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ آوَى إِلَيْهِ أَخَاهُ، قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ، فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.

عالی است. آن را می‌توان با آسودگی خیال انجام داد. قرب، وصال و اطمینان در آن است.

۷۰ـ ﴿فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ﴾.

مشکل اتهام و مانند آن در این کار پیشامد می‌کند. بد است.

۷۱ـ ﴿قَالُوا وَأَقْبَلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقِدُونَ﴾.

خوب نیست. دل‌نگرانی، فقدان، شرط گذاردن و پی‌گیری قضایی در آن است.

۷۲ـ ﴿قَالُوا نَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ، وَلِمَنْ جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ، وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ﴾.

خوب نیست.

۷۳ـ ﴿ قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ، وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ﴾.

۷۴ـ ﴿قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُ، إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ﴾.

این دو آیه دارای یک استخاره است.

خوب نیست. تلاش بیهوده و به سختی افتادن را در پی دارد.

۷۵ـ ﴿قَالُوا جَزَاؤُهُ مَنْ وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ، كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ﴾.

خوب نیست. خطرناک است. باید از خود مایه بگذارد. کار مورد نظر خالی از زرنگی و حیله نیست.

۷۶ ـ ﴿فَبَدَأَ بِأَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ، ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ، كَذَٰلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ، مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ، نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ، وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ﴾.

خیلی خوب است. البته شروع و ظاهر خوبی ندارد اما حکمت و همت را به همراه می‌آورد.

۷۷ ـ ﴿قَالُوا: إِنْ يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ، فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ، وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ، قَالَ: أَنْتُمْ شَرٌّ مَكَاناً، وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ﴾.

بسیار بد است: ﴿أَنْتُمْ شَرٌّ مَكَاناً﴾. خواهان را گرفتار می‌سازد.

۷۸ ـ ﴿قَالُوا: يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ، إِنَّ لَهُ أَباً شَيْخاً كَبِيراً، فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ، إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ﴾.

خوب است اما خالی از زحمت، گرفتاری و درخواست نیست. با فردی محسن و نیکوکردار یا شخصیتی بزرگ مواجه می‌شود: ﴿أَيُّهَا الْعَزِيزُ﴾، از این رو عاقبت و نتیجه‌ای عالی دارد.

۷۹ ـ ﴿قَالَ: مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُ، إِنَّا إِذاً لَظَالِمُونَ﴾.

خوب نیست. اضطراب، دلهره، گرفتاری و سختگیری دامنگیر خواهان می‌شود.

۸۰ ـ ﴿فَلَمَّا اسْتَيْئَسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيّاً قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقاً مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ﴾.

به اعتبار صدر: ﴿فَلَمَّا اسْتَيْئَسُوا مِنْهُ﴾، دلهره، اضطراب، نگرانی و استرس درکار وجود دارد ولی پایان آن بسیار خوب است.

۸۱ ـ ﴿ارْجِعُوا إِلَى أَبِيكُمْ، فَقُولُوا يَا أَبَانَا، إِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ، وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلِمْنَا، وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ﴾.

اتهاماتی در ابتدای کار به خواهان وارد می‌شود ولی کار چنان بسته و

اجرایی می‌گردد که کسی به آن توجهی نمی‌کند و پایان نیکی دارد. شروع آن اضطراب‌آور و سخت است.

**۸۲ ـ ﴿وَاسْأَلِ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا، وَالْعِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا، وَإِنَّا لَصَادِقُونَ﴾.**

خوب است. به اعتبار سؤالی که در صدر آیه است‌کار سخت، سنگین و اضطراب‌آور است اما پایان آن به صدق ختم می‌شود، بر این اساس خوب است.

**۸۳ ـ ﴿قَالَ: بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْراً، فَصَبْرٌ جَمِيلٌ، عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعاً، إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾.**

عالی اما دیربازده و سخت است و صبوری فراوانی می‌طلبد.

**۸۴ ـ ﴿وَتَوَلَّى عَنْهُمْ، وَقَالَ: يَا أَسَفَي عَلَى يُوسُفَ، وَابْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ، فَهُوَ كَظِيمٌ﴾.**

خوب نیست. نگرانی، اضطراب، غم، فراق و حوادث خطرناک خواهان را تهدید می‌کند و باید آن را رها کند؛ هرچند باطنی نیک دارد.

**۸۵ ـ ﴿قَالُوا تَاللَّهِ تَفْتَأُ تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتَّى تكُونَ حَرَضاً أَوْ تكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ﴾.**

بد است. هلاکت، فراق، پریشانی و نگرانی در آن پدید می‌آید و به افرادی بیگانه دچار می‌شود.

**۸۶ ـ ﴿قَالَ إِنَّمَا أَشْكُو بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ، وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾.**

شروعی پر زحمت و همراه با مشکلات و اضطراب دارد اما کاری خوب است و به خیر، برکت، شکوفایی و بالندگی پایان می‌پذیرد.

**۸۷ ـ ﴿يَا بَنِيَّ، اذْهَبُوا،فتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ، وَلَاتَيْئَسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ، إِنَّهُ لَا يَيْئَسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ﴾.**

خوب است. با آن که گرفتاری، سختی، مشکلات و تشویش و اضطراب آن فراوان است اما امیدواری و معنویت را نیز دارد و امور معنوی این کار بر سود دنیوی آن افزون است.

۸۸ ـ ﴿فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا: يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ، مَسَّنَا وَأَهْلَنَا الضُّرُّ، وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُزْجَاةٍ، فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ، وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا، إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ﴾.

بد است. خواهان به خواری، پستی و سستی دچار می‌گردد و بهره‌ای اندک از این کار می‌برد: ﴿وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُزْجَاةٍ﴾.

۸۹ ـ ﴿قَالَ: هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ، إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ﴾.

بد است. مصیبت، بی‌وفایی و افتادگی خواهان را سبب می‌شود؛ چرا که یوسف پیامبر علیه‌السلام گناه برادران را به رخ آنان می‌کشد و کریمانه از آن در نمی‌گذرد.

۹۰ ـ ﴿قَالُوا: أَئِنَّكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ؟ قَالَ: أَنَا يُوسُفُ، وَهَذَا أَخِي، قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا، إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ، فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾.

خوب است. تصفیه حساب شخصی، به رخ کشیدن و خجالت زده شدن درکار مورد نظر هست اما با توجه به ذیل آیه، زیان و ضرری در آن نیست: ﴿فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾.

۹۱ ـ ﴿قَالُوا: تَاللَّهِ لَقَدْ آثَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا، وَإِنْ كُنَّا لَخَاطِئِينَ﴾.

ضرر و زیان در این کار وجود دارد ولی خوب است.

۹۲ ـ ﴿قَالَ لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ، يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ، وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ﴾.

خوب است اما خالی از دردسر و گرفتاری نیست.

۹۳ ـ ﴿اذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَذَا، فَأَلْقُوهُ عَلَى وَجْهِ أَبِي، يَأْتِ بَصِيراً، وَأْتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ﴾.

خیلی خوب است. شادی و سرور، وحدت، خیرات و کمالات و رفع مشکلات را مژده می‌دهد.

۹۴ ـ ﴿وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ: إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ، لَوْلَا أَنْ تُفَنِّدُونِ﴾.

بسیار خوب است.

**۹۵ ـ ﴿قَالُوا: تَاللَّهِ، إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ﴾.**

خوب نیست. کدورت ایجاد می‌شود.

**۹۶ ـ ﴿فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَى وَجْهِهِ، فَارْتَدَّ بَصِيراً، قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾.**

عالی است. نعمت غیر منتظره به خواهان می‌رسد.

**۹۷ ـ ﴿قَالُوا: يَا أَبَانَا، اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا، إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ﴾.**

خوب متوسط است. فراق و تشویش خاطر را با خود دارد.

**۹۸ ـ ﴿قَالَ: سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي، إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾.**

خوب است. وعده‌ی جبران خسارت است.

**۹۹ ـ ﴿فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ آوَى إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ، وَقَالَ: ادْخُلُوا مِصْرَ، إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ﴾.**

عالی است. بر فردی کریم و محسن در مکانی پر خیر و برکت وارد می‌شود.

**۱۰۰ ـ ﴿وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ، وَخَرُّوا لَهُ سُجَّداً، وَقَالَ: يَا أَبَتِ، هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِنْ قَبْلُ، قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي حَقّاً، وَقَدْ أَحْسَنَ بِي، إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ، وَجَاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَغَ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي، إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ، إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾.**

خیلی خوب است ولی کاری است که بـه درازا مـی‌کشد و طـولانی است. عاطفه، تصفیه حساب، حرمت و بسیاری چیزهای دیگر که در یک مجلس اتفاق افتاده کار را خسته کننده می‌نماید.

**۱۰۱ ـ ﴿رَبِّ، قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ، وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ، فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، أَنْتَ وَلِيِّي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، تَوَفَّنِي مُسْلِماً، وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ﴾.**

بسیار خوب است. معنویت، باطن، علم، صفا و صداقت در آن است و نفع آن عمومی است.

۱۰۲ ـ ﴿ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ، نُوحِيهِ إِلَيْكَ، وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ؛ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ، وَهُمْ يَمْكُرُونَ﴾.

خوب است، گرچه به خوشی پایان نمی‌پذیرد.

۱۰۳ ـ ﴿وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ، وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ﴾.

خوب نیست. خیری ندارد و ناامید کننده است.

۱۰۴ ـ ﴿وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ، إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾.

خوب است.

۱۰۵ ـ ﴿وَكَأَيِّنْ مِنْ آيَةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ﴾.

خیلی بد است. سود و بهره‌ای دنیایی در آن نیست. غفلت و عناد نیز می‌آورد.

۱۰۶ ـ ﴿وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ﴾.

خوب نیست. کاری است منفی و آلوده.

۱۰۷ ـ ﴿أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ، أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً، وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾.

بسیار بد است. تهدید، عذاب، گرفتاری، سیاهی هلاکت و نادانی در آن است.

۱۰۸ ـ ﴿قُلْ: هَذِهِ سَبِيلِي، أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي، وَسُبْحَانَ اللَّهِ، وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾.

بسیار خوب است. البته رونقی ندارد و محدود است؛ زیرا می‌فرماید: ﴿وَمَنِ اتَّبَعَنِي﴾. خواهان در این کار از آلودگی به‌دور است.

۱۰۹ ـ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالاً نُوحِي إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى، أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ، فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ، وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا، أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾.

خیلی خوب است، اما بدون مشکلات نیست.

۱۱۰ ـ ﴿حَتَّى إِذَا اسْتَيْئَسَ الرُّسُلُ، وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا، جَاءَهُمْ نَصْرُنَا، فَنُجِّيَ مَنْ نَشَاءُ، وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ﴾.

خوب است. درگیری و گرفتاری نیز دارد ولی زمینه‌های لازم برای رفع آن فراهم می‌آید و مشکلات آن محدود است.

۱۱۱ ـ ﴿لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ، مَا كَانَ حَدِيثاً يُفْتَرَى، وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ، وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ، وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾.

عالی است. خیر، برکت، صفا و صداقت می‌آورد. باید توجه داشت این سوره با استخاره‌ای خوب شروع می‌شود و با استخاره‌ای بهتر از آن پایان می‌پذیرد که این امر در استخاره به سوره‌ها و نه آیه‌ها حایز اهمیت است. ما در این کتاب از استخاره به سوره‌های قرآن کریم چیزی نگفته‌ایم و ان شاءالله این آیندگان در زمانی دور خواهند بود که از آن سخن خواهند گفت.

# سوره‌ی رعد

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، المر، تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ، وَالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ﴾.**

باید توجه داشت در سوره‌ی رعد از مظاهر طبیعی بسیار یاد می‌شود. شمار فراوانی از آیات این سوره بر نظمی که در پدیده‌های طبیعی نهفته است آگاهی می‌دهد و بر دقت بر حکمت و اندیشه‌ورزی در آن تأکید می‌نماید.

اما استخاره‌ی این آیه چنین است: کار مورد نظر خوب است و باطنی نیکو دارد ولی ظاهر آن خوشایند نیست، از این رو مورد استقبال خواهان قرار نمی‌گیرد؛ هرچند امری لازم است و باید انجام شود. کار دارای اهمیت، استحکام و قوت است ولی از آن نتیجه‌ای در خور نمی‌گیرد و باطن کار بر ظاهر آن افزونی دارد؛ زیرا می‌فرماید: ﴿**وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ**﴾.

**۲ ـ ﴿اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا، ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ، وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ، كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى، يُدَبِّرُ الْأَمْرَ، يُفَصِّلُ الْآيَاتِ، لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ﴾.**

بسیار خوب است. البته پیچیده و سنگین می‌باشد؛ زیرا در ذیل آیه: ﴿**لَعَلَّكُمْ**﴾ و نیز: ﴿**تُوقِنُونَ**﴾ آمده است.

﴿رَفَعَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ﴾: کار مورد نظر از لحاظ باطن قوی‌تر است و ظاهر روشن و آشکاری ندارد. ﴿وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾: روند انجام کار طبیعی است و محدود نیز می‌باشد.

﴿يُدَبِّرُ الْأَمْرَ، يُفَصِّلُ الْآيَاتِ﴾: کاری است داری حساب و مهندسی طرح و برنامه ولی به همین میزان سنگین، محکم و قوی است.

۳ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ، وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْهَاراً، وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ، يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾.

بسیار خوب است. روند کار طبیعی و محکم است اما سنگینی آن نیز محسوس و آشکار است.

۴ ـ ﴿وَفِي الْأَرْضِ قِطَعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ، وَجَنَّاتٌ مِنْ أَعْنَابٍ، وَزَرْعٌ، وَنَخِيلٌ صِنْوَانٌ، وَغَيْرُ صِنْوَانٍ، يُسْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ، وَنُفَضِّلُ بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ فِي الْأُكُلِ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾.

خیلی خوب است. نعمت‌های گوناگون و متفاوتی که همه مترقبه و قابل انتظار است را ارزانی خواهان می‌دارد. امری طبیعی، واقعی و منظم است. قابل محاسبه است و چون حساب‌بردار است سنگین نیز می‌باشد.

۵ ـ ﴿وَإِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَئِذَا كُنَّا تُرَاباً أَئِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ الْأَغْلَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾.

بسیار بد است. امری سنگین، طبیعی، واقعی و مطابق فطرت است که افرادی که واقع‌گرا نیستند را به زمین می‌زند. خیر این کار تمام شده و چیز دیگری در آن نیست تا کسی بتواند آن را دنبال کند یا دست‌کم این کار برای خواهان نتیجه‌بخش نیست؛ هرچند ممکن است برای دیگری چنین نباشد.

۶ ـ ﴿وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ، وَقَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثُلَاتُ، وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ، وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ﴾.

خیلی بد است. اضطراب، اختلال و بی‌نظمی در آن است و پایانی خطرناک دارد: ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ﴾.

۷ ـ ﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ، إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ، وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ﴾.

دو استخاره در این آیه است که نخست آن سخت و بد است و دومی آن بسیار خوب است.

۸ ـ ﴿اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَى، وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ، وَمَا تَزْدَادُ، وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ﴾.

بسیار خوب است. کار روندی یکنواخت ندارد و شدت و ضعف و برتری و پستی و کمی و افزونی پیدا می‌کند که لازمه‌ی آن داشتن روندی طبیعی و برخوردار بودن از مقدار و اندازه است.

۹ ـ ﴿عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، الْكَبِيرُ، الْمُتَعَالِ﴾.

بسیار عالی است. علم، قدرت، صلابت و نیز چهار نام از نام‌های مبارک پروردگار با تعلّقی غیبی در آن است. کاری است خوش باطن، خوش دست و پر خیر و برکت که هیچ عارضه‌ی سوء و هیچ مشکل و گرفتاری ندارد.

۱۰ ـ ﴿سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ أَسَرَّ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ، وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ﴾.

خوب است. کاری است که مشکلات و گرفتاری‌هایی در آن به وجود می‌آید. رشد آن ضعیف و کاری عادی و معمولی است.

۱۱ ـ ﴿لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ، يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ، وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءاً فَلَا مَرَدَّ لَهُ، وَمَا

﴿لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ﴾.

دو استخاره است. آیه‌ی نخست بسیار خوب و سخت است. کار حافظ، مواظب و مراقبی دقیق دارد و امری اعطایی است. باید دقت کرد و مواظب بود تا کار به سلامت و با رعایت اصول و قواعد انجام شود. استخاره‌ی دوم آن خوب نیست.

۱۲ ـ ﴿هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفاً وَطَمَعاً، وَيُنْشِىءُ السَّحَابَ الثِّقَالَ﴾.

پایان آن خوب است ولی ترس، خوف، گرفتاری و خسارت نیز با آن است.

۱۳ ـ ﴿وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ، وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ، وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ، فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ، وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ، وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ﴾.

خیلی سخت و سنگین است و پایان بسیار بدی دارد. خطرات فراوانی دارد و شاید مرگ، تصادف، سرطان و مانند آن را با توجه به اقتدار الهی در پی داشته باشد: ﴿وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ﴾.

۱۴ ـ ﴿لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ، وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبَاسِطِ كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاءِ، لِيَبْلُغَ فَاهُ، وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ، وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾.

خیلی بد است و خواهان هرچه تلاش نماید هیچ نتیجه‌ای نمی‌بیند و نه‌تنها زحمات وی هدر می‌رود بلکه گمراه نیز می‌گردد.

۱۵ ـ ﴿وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعاً وَكَرْهاً، وَظِلَالُهُمْ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ﴾.

بسیار خوب است. نظم در آن است.

۱۶ ـ ﴿قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، قُلِ اللَّهُ، قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعاً وَلَا ضَرّاً، قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ، أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ

عَلَيْهِمْ، قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ، وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ﴾.

خوب است. انجام آن نیازمند سلامت درکار و دقت است و چنان‌چه خواهان آن را با سلامت و دقت انجام ندهد شکست وی حتمی است. کاری است سنگین که باید از روی حکمت انجام شود و امری مرحمتی و اعطایی نیست.

۱۷ ـ ﴿أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً، فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا، فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَداً رَابِياً، وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُهُ، كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ، فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً، وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ، كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ﴾.

قرار دادن معیار و ملاک‌های طبیعی است، از این رو سنگین، پیچیده، سخت و بلند است ولی خوب است؛ چرا که از طبیعت سخن می‌گوید.

۱۸ ـ ﴿لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنَى، وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ، لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً، وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ، أُولَئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ، وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ، وَبِئْسَ الْمِهَادُ﴾.

دو استخاره است. استخاره‌ی نخست آن فراز: ﴿لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنَى﴾ است که خوب است و استخاره‌ی دوم آن بسیار بد است. کاری است خطرناک که شکست آن حتمی است و خواهان را به نابودی می‌کشاند.

۱۹ ـ ﴿أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَى، إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ﴾.

خوب است. مقایسه در آن است و نیاز آن است که به سلامت و با همت، دقت و احتیاط انجام شود وگرنه نتیجه‌بخش نخواهد بود.

۲۰ ـ ﴿الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ﴾.

خوب است.

۲۱ ـ ﴿وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ، وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ، وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ﴾.

باید پی‌گیر کار بود و آن را با دقت انجام داد تا به نتیجه رسید. کاری است سخت و اضطراب‌آور و خطرآفرین اما خوب.

۲۲ ـ ﴿وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ، وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ، وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرّاً وَعَلَانِيَةً، وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ، أُولَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ﴾.

خیلی خوب اما سنگین است.

۲۳ ـ ﴿جَنَّاتُ عَدْنٍ، يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ، وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ﴾.

عالی است. کار مورد نظر دارای خیرات قهری و غیر منتظره است.

۲۴ ـ ﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ، فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ﴾.

عالی است. کاری است که زحمت و تلاشی را لازم ندارد و نتیجه‌بخش است. البته، کاری سخت و سنگین است.

۲۵ ـ ﴿وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ، وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ، وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ، أُولَئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ، وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ﴾.

بسیار بد است. نقض و قطع و لعنت در آن است. گرفتار زشتی، پلیدی و افراد ناآرام و بد خلق می‌شود.

۲۶ ـ ﴿اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ، وَيَقْدِرُ، وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ﴾.

ظاهر آن خوب است. کاری محدود و متوسط که باطنِ چندان خوشی ندارد.

۲۷ ـ ﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ، قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ، وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ﴾.

خوب نیست. قول و کفر در آن است؛ یعنی هم سخت است و هم

نتیجه‌ای ندارد و خیر اندکی که در آن است معلوم نیست نصیب چه کسی می‌شود.

۲۸ ـ ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ، أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ﴾.

بسیار خوب است. جمعیت، اطمینان و قلب در آن‌به‌کاررفته؛بنابراین، کاری است محکم، گسترده، قوی و ماندگار که باید با توجه انجام شود.

۲۹ ـ ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَى لَهُمْ، وَحُسْنُ مَآبٍ﴾.

خیلی خوب است. عمل و زحمت را لازم دارد.

۳۰ ـ ﴿كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا أُمَمٌ، لِتَتْلُوَ عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ، وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ، قُلْ هُوَ رَبِّي، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ، وَإِلَيْهِ مَتَابِ﴾.

ابتدای آن با زحمت، گرفتاری و سختی همراه است ولی با تحمل سختی‌ها و با همت و قدرت می‌توان فرجامی نیک را برای آن رقم زد.

﴿أُمَّةٍ﴾: کار سخت و سنگین است و انجام آن تنها با اعمال قدرت و همت ممکن است.

۳۱ ـ ﴿وَلَوْ أَنَّ قُرْآناً سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كُلِّمَ بِهِ الْمَوْتَى بَلْ لِلَّهِ الْأَمْرُ جَمِيعاً أَفَلَمْ يَيْئَسِ الَّذِينَ آمَنُوا أَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمِيعاً وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيباً مِنْ دَارِهِمْ حَتَّى يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ﴾.

خیلی بد است. آیه طولانی است. بسیار سخت، سنگین و پر از گرفتاری و مانع است و باید آن را ترک کرد. برای ترک آن نمی‌توان استخاره‌ای دیگر گرفت.

۳۲ ـ ﴿وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَأَمْلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ﴾.

خیلی بد است. سرگردانی، اضطراب، سخره شدن و عذاب در آن به سرعت دیده می‌شود.

۳۳ ـ ﴿أَفَمَنْ هُوَ قَائِمٌ عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ، وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ، قُلْ سَمُّوهُمْ أَمْ تُنَبِّئُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ بِظَاهِرٍ مِنَ الْقَوْلِ، بَلْ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ، وَصُدُّوا عَنِ السَّبِيلِ، وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ﴾.

بسیار بد است. خواهان نمی‌داند در انجام این کار با چه کسی مواجه می‌شود و به او مکر زده می‌شود. پر زحمت، خطرناک، حرمان آور و بی‌نتیجه است.

۳۴ ـ ﴿لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ، وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ﴾.

خیلی بد است. مخاطره‌آمیز است و در دامی گرفتار می‌شود که کسی نمی‌تواند مددکار وی گردد و نتیجه‌ای نیز ندارد.

۳۵ ـ ﴿مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، أُكُلُهَا دَائِمٌ، وَظِلُّهَا، تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا، وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ﴾.

بسیار خوب اما خطرناک است و باید با احتیاط و دور از غفلت آن را انجام داد. از خودستایی باید پرهیز داشت وگرنه شکست می‌خورد و سخت پریشان می‌شود.



۳۶ ـ ﴿وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ، وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ، قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ، وَلَا أُشْرِكَ بِهِ، إِلَيْهِ أَدْعُو، وَإِلَيْهِ مَآبِ﴾.

خوب است. در ابتدای کار با موانع و گرفتاری‌های طبیعی برخورد می‌کند ولی با رویکردی سالم و درست می‌تواند آن را نتیجه‌بخش سازد.

۳۷ ـ ﴿وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْماً عَرَبِيّاً وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَمَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ﴾.

خوب است. حکم ملموس و عینی دارد اما تهدید و گرفتاری نیز با آن است.

۳۸ ـ ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلاً مِنْ قَبْلِكَ، وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجاً وَذُرِّيَّةً، وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ، لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ﴾.

خوب است. در انجام آن ناهماهنگی‌هایی پیش می‌آید.

﴿وَجَعَلْنَا﴾: کار مورد نظر روندی پیش‌رو دارد.

﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾: کاری دیربازده و سخت است و برای رسیدن به نتیجه، همت بلند را می‌طلبد.

﴿لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ﴾: کار محدودیت‌هایی دارد.

۳۹ ـ ﴿يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ، وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ﴾.

خیلی خوب است. باید در انجام آن سرعت و عجله داشت و هرگونه اهمالی به آن آسیب می‌رساند.

۴۰ ـ ﴿وَإِنْ مَا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ، فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ، وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ﴾.

خوب است. کاری است که با زحمت، گرفتاری و موانع بسیار شروع می‌شود اما انجام شدنی است و باید با همت و تلاش و کوشش پی‌گیر آن بود.

۴۱ ـ ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا، وَاللَّهُ يَحْكُمُ، لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ، وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾.

خوب نیست. روند فرسایشی آن خواهان را چنان گرفتار می‌سازد که راه گریز و چاره‌ای برای او نمی‌گذارد و او مجبور می‌شود آن را دنبال کند: ﴿لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ﴾.

۴۲ ـ ﴿وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ، فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعاً، يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ، وَسَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ﴾.

خیلی بد است. مکر، زحمت، اضطراب، انتظار و شکست در آن است.

۴۳ ـ ﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلاً قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيداً بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ﴾.

عالی و سنگین است. شروع آن زحمت و سختی دارد.

استخاره‌ی آخرین آیه‌ی سوره‌ی رعد با نخستین آیه‌ی آن در خوبی مشترک است. حروف مقطعه‌ی آن تعبیر دیگری از: ﴿وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ﴾ است و دیگر فرازها نیز هر یک با تعبیر دیگری آمده و تنها در استخاره انعکاس دارد به این معنا که صدر آیه‌ی نخست خوب و در این‌جا بد و ذیل آن بد و در این آیه خوب است.

## سوره‌ی ابراهیم

**۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الر، كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ، لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ، إِلَى صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ».**

عالی است. کاری است پیچیده، سنگین، دارای اهمیت. وصول، نور، ثبات، صلابت، نصرت، معنویت، صفا و صداقت در آن است. برای کارهای مشارکتی و به‌ویژه ازدواج بسیار نیکوست.

«**كِتَابٌ**»: کاری قانون‌مند است.

**۲ ـ «اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ».**



بسیار بد است. شروع و ظاهرکار بسیار عالی می‌نماید اما همین ظاهر نیکو سلب خیر می‌کند و افزون بر آن، به هیچ وجه عاقبت خوشی ندارد و خواهان را به مشکلات، درگیری، تعارض و اختلاف دچار می‌سازد.

**۳ ـ «الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ، وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ، وَيَبْغُونَهَا عِوَجاً، أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ».**

خیلی بد است. با افرادی بیمار مواجه می‌شود که به دنیا چسبیده‌اند و برای حفظ منافع دنیا حتی حاضر هستند راه را به انحراف بکشند. کار مورد نظر شخصی نیست بلکه نوعی مزاحم و مانعی ماندگار دارد: «**أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ**».

۴ ـ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ، فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ، وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ، وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾.

بسیار خوب است. مانعی در آن نیست.

۵ ـ ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ، وَذَكِّرْهُمْ بِأَيَّامِ اللَّهِ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾.

خیلی خوب است.

﴿بِأَيَّامِ اللَّهِ﴾: فرصتی است که باید آن را غنیمت داشت؛ چرا که ممکن است به خیری گران به صورت ناگهانی دست یابد؛ خیری که در جای دیگر یافت نمی‌شود.

۶ ـ ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ؛ إِذْ أَنْجَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ، يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ، وَيُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ، وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ، وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ﴾.

خوب نیست. این کار سبب غفلت، تحقیر، استیصال، بدهکاری، زیان، عقب ماندگی و گرفتاری می‌شود و کاری فرتوت و فرسوده است.

﴿وَإِذْ﴾ و نیز: ﴿اذْكُرُوا﴾ دلیل بر وجود غفلت در کار است و کار به صورت آگاهانه انجام نمی‌شود.

﴿وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ﴾: هرگاه میان صفت و موصوف جدایی افتد از سختی و بلا یا ابتلای کار کاسته می‌شود.

۷ ـ ﴿وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ، وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ﴾.

خوب است اما باید مواظب بود و احتیاط کرد تا به غفلت، کفران یا عاقبت سوء دچار نشد.

۸ ـ ﴿وَقَالَ مُوسَى: إِنْ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ﴾.

خیلی خوب است و حتی اگر مشکلات به صورت بارشی بر وی فرو بریزد کار به فرجام نیکی می‌رسد. کار خالی از گرفتاری و مصیبت نیست.

۹ ـ ﴿أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ؛ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ، لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ، جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ، فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ، وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ، وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ﴾.

خوب نیست. آیه‌ای طولانی است که تهدید و رجز خوانی از اقوام تبهکار، انکار، کفر و شک در آن است و در پایان نیز هیچ خیری از آن بر نمی‌آید.

۱۰ ـ ﴿قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِي اللَّهِ شَكٌّ، فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ، وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى، قَالُوا: إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا، تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا، فَأْتُونَا بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ﴾.

خوب نیست. کاری است فرسایشی که معلوم نیست نتیجه‌ای بدهد. شک و تهدید در آن است و چون جواب آن محذوف است به این معناست که خیری در آن نیست.

۱۱ ـ ﴿قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ: إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ، وَلَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ، وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ، وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾.

عالی است. کاری بلند و سنگین است و باید آن را انجام داد.

۱۲ ـ ﴿وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ، وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا، وَلَنَصْبِرَنَّ عَلَى مَا آذَيْتُمُونَا، وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ﴾.

خیلی خوب است. کاری است شیرین که با امید و توکل انجام می‌شود. کاری بلند و سنگین است که باید آن را با اهتمام تمام دنبال نمود.

۱۳ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ: لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ أَرْضِنَا، أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا، فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ: لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ﴾.

بسیار بد و خطرناک است. اخراج، تهدید و طرف شدن با افرادی زورگو در آن است که حتی موفقیت آن نیز شکست است.

۱۴ ـ ﴿وَلَنُسْكِنَنَّكُمُ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ، ذَلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي، وَخَافَ وَعِيدِ﴾.

خوب است. آرامشی محدود دارد و خیر آن همگانی نیست. کاری سنگین است.

﴿ذَلِكَ﴾: قاعده‌مند است.

۱۵ ـ ﴿وَاسْتَفْتَحُوا، وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ﴾.

خیلی بد است.

۱۶ ـ ﴿مِنْ وَرَائِهِ جَهَنَّمُ، وَيُسْقَى مِنْ مَاءٍ صَدِيدٍ﴾.

بدی آن بسیار فراوان است.

۱۷ ـ ﴿يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ وَرَائِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ﴾.

بسیار خطرناک و بد است.

۱۸ ـ ﴿مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَى شَيْءٍ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ﴾.

خیلی بد است. نه‌تنها نتیجه‌ای ندارد بلکه نتیجه‌ی زحمات وی تباهی و گمراهی است و برای نمونه فرزند وی گمراه می‌شود یا با درآمد و امکانات خود به دیگران ظلم و اجحاف روا می‌دارد.

۱۹ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ، إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ﴾.

خوب نیست. ارعاب و تهدید در آن است و هیچ خیری در آن یافت نمی‌شود.

۲۰ ـ ﴿وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ﴾.

خوب نیست. تهدید کوتاه است که شدت آن را می‌رساند و به صورت قهری هر کاری که باشد سبب نابودی، مرگ، تصادف و بلا یا ابتلاهایی مانند آن می‌شود.

۲۱ ـ ﴿وَبَرَزُوا لِلَّهِ جَمِيعاً، فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا: إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعاً، فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ؟ قَالُوا: لَوْ هَدَانَا اللَّهُ لَهَدَيْنَاكُمْ؛ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَجَزِعْنَا أَمْ صَبَرْنَا، مَا لَنَا مِنْ مَحِيصٍ﴾.

بسیار بد است و روند طولانی آن بدتر است. پشیمانی، پریشانی، عذاب و گرفتاری را با خود می‌آورد و نتیجه‌ای نیز در بر ندارد و از آن نمی‌توان رهایی جست: ﴿مَا لَنَا مِنْ مَحِيصٍ﴾. بایدآن‌را به‌سرعت‌ترک‌کرد.

۲۲ ـ ﴿وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ: إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ، وَوَعَدْتُكُمْ، فَأَخْلَفْتُكُمْ، وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ،فَاسْتَجَبْتُمْ لِي، فَلَا تَلُومُونِي، وَلُومُوا أَنْفُسَكُمْ، مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ، وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ، إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ، إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.

خیلی بد است. خواهان محکوم و مورد ملامت و سر افکنده می‌شود و کسی نیز نمی‌تواند به وی کمک و مددی داشته باشد و به صورت قهری به ظلم و بلا آلوده و گرفتار می‌گردد.

۲۳ ـ ﴿وَأُدْخِلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ ،تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ﴾.

بسیار خوب است. فرجام آن صفا و سلامت است. البته با توجه به یادکرد از عمل صالح، کار سنگین و سخت است.

۲۴ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلاً كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ، أَصْلُهَا ثَابِتٌ، وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ﴾.

عالی است. ارعاب و هشدار است. کاری است پر نعمت که مستمر و ماندگار است.

۲۵ ـ ﴿تُؤْتِي أُكُلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا، وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ، لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾.

عالی است. کاری است قانون‌مند و کوتاه که به‌راحتی جمع و انجام می‌شود و بهره‌های آن مستمر است.

۲۶ ـ ﴿وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ، اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ، مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ﴾.

خیلی بد است. هتک حیثیت، آبروریزی و فلاکت ماندگار را برای خواهان موجب می‌شود.

۲۷ ـ ﴿يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَفِي الْآخِرَةِ، وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ، وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾.

صدر و ذیل آن با هم تنافی دارد. شروع آن خوب ولی پایان زیان‌باری دارد و باید آن را ترک کرد.

۲۸ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَةَ اللَّهِ كُفْراً، وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ﴾.

خیلی بد است. تهدید، تبدیل نعمت، حرمان، کفر و نابودی در آن است.

۲۹ ـ ﴿جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا، وَبِئْسَ الْقَرَارُ﴾.

بسیار بد است. کنترل کار مورد نظر که دارای پیشینه است و دیگران بخشی از آن را انجام داده‌اند از دست خواهان خارج می‌شود. این کار خیلی خطرناک است و بدی‌های آن نیز ماندگار است: ﴿وَبِئْسَ الْقَرَارُ﴾.

۳۰ ـ ﴿وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَاداً لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ، قُلْ تَمَتَّعُوا، فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ﴾.

خیلی بد است. کار مورد نظر نتیجه‌ی کارهای پیشین خواهان یا دیگران است. گرفتاری، عذاب و دردمندی را برای خواهان به ارمغان می‌آورد.

۳۱ ـ ﴿قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرّاً وَعَلَانِيَةً، مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خِلَالٌ﴾.

بسیار خوب است.

﴿لِعِبَادِيَ﴾، ﴿يُقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾ و ﴿يُنْفِقُوا﴾: در مجموع زحمت و تلاش زیادی را می‌طلبد و سخت است.

﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ﴾: لازم است در انجام کار سرعت عمل و عجله داشت وگرنه نتیجه‌بخش نخواهد بود و منافع آن از دست می‌رود.

**۳۲ ـ ﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ، وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً، فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقاً لَكُمْ، وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ، وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ﴾.**

خیلی خوب است. بهره‌های فر اوان هبه‌ای، بخششی و دهشی و پربرکت دارد که خالی از ز حمت و تلاش است و همه‌ی آن اعطای خداوند می‌باشد.

**۳۳ ـ ﴿وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ، وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ﴾.**

بسیار خوب است. خیرات و برکات کار مورد نظر دایمی است. البته، تزلزل و حرمان نیز خواهان را تهدید می‌کند.

**۳۴ ـ ﴿وَآتَاكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ، وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا، إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ﴾.**

ظاهر کار و نیز شروع آن بسیار خوب است و نعمت و بهره‌ی آن نیز فراوان است ولی خواهان در پایان به کفران نعمت و حرمان دچار می‌شود و گرفتاری، پریشانی و پشیمانی تمام وجود او را فرا می‌گیرد و فردی درمانده و وامانده می‌شود. بسیار بد است.

**۳۵ ـ ﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ: رَبِّ، اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِناً، وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ﴾.**

خیلی خوب است و خیرات و برکات خود را دارد ولی با توجه به درخواست امنیت: ﴿**اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِناً**﴾ که غیر از وجود امنیت و آرامش است، ناامنی‌هایی خواهان را آزار خواهد داد.

**۳۶ ـ ﴿رَبِّ، إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيراً مِنَ النَّاسِ، فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي، وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.**

مشروط است، از این رو خوب نیست؛ مگر آن که به انجام آن مجبور باشد.

۳۷ ـ ﴿رَبَّنَا، إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْـمُحَرَّمِ، رَبَّنَا، لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ، فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ، وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ، لَعَلَّهُمْ يشكرُونَ﴾.

آیات دعایی بر خیر و برکت دلالت دارد. آیه‌ی شریفه بلند و طولانی است و خیرات آن با تحمل مشکلات و سختی‌هاست که به دست می‌آید: ﴿بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ﴾.

۳۸ ـ ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ﴾.

کاری است سخت، سنگین و دقیق که انجام آن به ماجراجویی می‌ماند و فشار فراوانی بر خواهان وارد می‌آید. بد است و باید آن را ترک کرد.

۳۹ ـ ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ، إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ﴾.

عالی است. از دهش‌های الهی است. هبه، حمد و استجابت در آن است. شنیدن دعا به معنای انجام شدن آن است.

۴۰ ـ ﴿رَبِّ، اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ، وَمِنْ ذُرِّيَّتِي، رَبَّنَا، وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ﴾.

عالی است. زحمت و تلاش را لازم دارد و مورد پذیرش قرار می‌گیرد.

۴۱ ـ ﴿رَبَّنَا، اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ، يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ﴾.

خوب است.

﴿اغْفِرْ﴾: کار به نتیجه می‌رسد.

﴿يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ﴾: نتیجه‌ی آن طولانی و مستمر است.

۴۲ ـ ﴿وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَافِلاً عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ، إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ﴾.

خیلی بد و خطرناک است. مکر و فریب در کار وجود دارد و ظاهر

نیکوی آن تنها ابزاری برای فریب است. خطرات آن در ابتدا خود را نشان نمی‌دهد و ناگهان خواهان را غافلگیر می‌کند.

**۴۳ ـ ﴿مُهْطِعِينَ، مُقْنِعِي رُؤُوسِهِمْ، لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْئِدَتُهُمْ هَوَاءٌ﴾.**

کاری است وحشتناک، خطرناک، سخت و سنگین که خواهان را به هلاکت و نابودی می‌کشاند.

**۴۴ ـ ﴿وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ، فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا: رَبَّنَا، أَخِّرْنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ، نُجِبْ دَعْوَتَكَ، وَنَتَّبِعِ الرُّسُلَ، أَوَلَمْ تكُونُوا أَقْسَمْتُمْ مِنْ قَبْلُ، مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ﴾.**

خوب نیست. انذار و تهدید در آن است. روند طولانی کار خطرناک است و با گرفتاری‌هایی که برای خواهان پیش می‌آید، به‌سوی زوال و نابودی پیش می‌رود.

**۴۵ ـ ﴿وَسَكَنْتُمْ فِي مَسَاكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ، وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ، وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْأَمْثَالَ﴾.**

خوب و پر منفعت است. جمع کردن کار و به نتیجه رساندن آن زحمت بسیار می‌برد.

**۴۶ ـ ﴿وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ، وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ، وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ﴾.**

بسیار بد است. چهار مکر در آیه آمده و به این معناست که از هر سویی به وی حمله شود، خواهان را در غرقاب نابودی فرو می‌برد.

**۴۷ ـ ﴿فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ، إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ﴾.**

خوب نیست. تهدید، انتقام و وعید در آن است.

**۴۸ ـ ﴿يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتُ، وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ﴾.**

خوب نیست. تبدیل، گرفتاری، زحمت و مشقت در آن است و نتیجه‌ای نیز ندارد.

۴۹ـ ﴿وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ﴾.

بسیار بد و خطرناک است و خواهان را به سختی‌های بسیار دچار می‌سازد.

۵۰ـ ﴿سَرَابِيلُهُمْ مِنْ قَطِرَانٍ، وَتَغْشَى وُجُوهَهُمُ النَّارُ﴾.

خیلی خطرناک و عذاب‌آور است.

۵۱ـ ﴿لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَاكَسَبَتْ، إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾.

بد و آسیب‌زاست و سبب مکافات می‌شود.

۵۲ـ ﴿هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ، وَلِيُنْذَرُوا بِهِ، وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ، وَلِيَذَّكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ﴾.

عالی است. کاری است که به‌حتم انجام می‌شود.

﴿إِلَهٌ وَاحِدٌ﴾: شیوه‌ی انجام کار منحصر در یک راه است و قدرت مانور و تجربه و آزمایش روش‌های گوناگون در آن وجود ندارد.

باید توجه داشت آیه‌ی نخست این سوره در محتوا با آیه‌ی آخر هماهنگ است و استخاره‌ی هر دو نیز بسیار خوب است.

# سوره‌ی حجر

در سوره‌ی حجر آیاتی آمده است که از لحاظ کیفی بسیار بالاست و همانند آن در کم‌تر سوره‌ای دیده می‌شود. برخی از آیات این سوره که شمار آن نیز اندک نیست بر کیفیت بالای کار دلالت دارد.

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الر، تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ، وَقُرْآنٍ مُبِينٍ﴾.**

بسیار خوب است. کاری است پیچیده که کمال کار را نشان می‌دهد. سنگین، روشن، شکوفا، رونده و محکم است. پُر اهمیت و پُر نتیجه اما به صورت کامل بی‌ضرر است و هیچ زمینه‌ای منفی در آن نیست. به اعتبار ﴿**مُبِينٍ**﴾ کاری آشکار است.

﴿**الر**﴾: پیچیده و سنگین است.

﴿**تِلْكَ**﴾: بلند، بزرگ و در نتیجه دوردست است.

﴿**قُرْآنٍ**﴾: کاری است که جمعیت و کمال دارد.

**۲ ـ ﴿رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ﴾.**

خوب نیست. توقع خواهان یا اطرافیان وی بالاست. مشکلات و سنگ اندازی‌های زیادی پیش می‌آید، بنا بر این بی‌نتیجه است.

**۳ ـ ﴿ذَرْهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا، وَيُلْهِهِمُ الْأَمَلُ، فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾.**

خوب نیست. کاری کثیف، پایین، سست و تهدیدآور است. با آن که ظاهری نیکو برای آن است، نتیجه‌ای در بر ندارد.

۴ ـ ﴿وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَعْلُومٌ﴾.

خوب نیست. هلاکت جمعی؛ همانند: آتش سوزی، تصادف و بیماری را پیش می‌آورد و نتیجه‌ای نیز ندارد.

۵ ـ ﴿مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا، وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ﴾.

خیلی بد است. خسارت و آسیب آن بسیار بالاست. شفیع، واسطه، مددکار و دستگیری نیز وجود ندارد.

۶ ـ ﴿وَقَالُوا: يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ، إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ﴾.

بسیار بد است. با افرادی نادان و بی‌تربیت رو به‌رو می‌شود که قصد تحقیر او را دارند. نتیجه‌ای نیز از آن به دست نمی‌آید.

۷ ـ ﴿لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَائِكَةِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾.

خوب نیست. کذب، دروغ‌گویی و درگیری‌هایی لفظی در آن است و نتیجه‌ای از آن نمی‌یابد.

۸ ـ ﴿مَا نُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ، وَمَا كَانُوا إِذاً مُنْظَرِينَ﴾.

خوب نیست. نتیجه‌ای ندارد؛ چرا که مفهوم باطل دارد. اضطراب و نگرانی دامنگیر خواهان می‌شود.

۹ ـ ﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾.

بسیار خوب است. با توجه به تکرار: ﴿إِنَّا﴾ کاری است مهم، محکم و بسیار شیرین که ضمان، بیمه و خیرات قهری دارد.

۱۰ ـ ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِيَعِ الْأَوَّلِينَ﴾.

خوب نیست. هلاک و گمراهی با آن همراه است.

۱۱ ـ ﴿وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾.

خیلی بد است. غربت و هتک حیثیت و آبروریزی در آن است.

۱۲ ـ ﴿كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ﴾.

خوب نیست. کاری بسیار سخت و سنگین است که در صورت

ناچاری لازم است در نهایت احتیاط و با مشاوره و گرفتن شریک آن را انجام دهد. درصد نتیجه‌بخش بودن آن پایین است و چنان‌چه مقدور است باید آن را ترک کند.

**۱۳ ـ ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ، وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ﴾.**

خوب نیست. نتیجه‌ای ندارد.

**۱۴ ـ ﴿وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَاباً مِنَ السَّمَاءِ، فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ﴾.**

بد است. خیال‌پردازی است و در صورتی که بتوان آن را عملی ساخت، ننتیجه‌ای ندارد

**۱۵ ـ ﴿لَقَالُوا إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ﴾.**

خیلی بد است و موفقیت‌آمیز نیست.

**۱۶ ـ ﴿وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجاً وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ﴾.**

بسیار خوب است. محکم، موفقیت‌آمیز، پر خیر و کمال و با کیفیت بالاست. سبب زینت و توجه می‌شود. هیچ زمینه‌ای منفی در آن نیست.

**۱۷ ـ ﴿وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ﴾.**

سخت و مشکل است و گرفتاری آن بسیار است، اما می‌تواند به موفقیت برسد. خوب است.

**۱۸ ـ ﴿إِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ مُبِينٌ﴾.**

خوب نیست. گرفتاری و استراق سمع دارد.

**۱۹ ـ ﴿وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ﴾.**

بسیار خوب است. سنگین است و انجام آن نیازمند احاطه بر کار و آگاهی است.

۲۰ ـ ﴿وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ﴾.

خیلی خوب است. رزق و روزی بدون زحمت و تلاش بهره‌ی خواهان می‌شود.

۲۱ ـ ﴿وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ، وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ﴾.

بسیار خوب و پر خیر است.

۲۲ ـ ﴿وَأَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ لَوَاقِحَ، فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً، فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ، وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ﴾.

بسیار خوب است. کاری است پُر تحول و سیراب‌ساز که البته زودگذر است و ماندگاری ندارد.

۲۳ ـ ﴿وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ، وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ﴾.

خیلی خوب است. خداوند می‌خواهد که این کار انجام شود. کاری است نوعی که نتیجه‌ی آن ماندگار است.

۲۴ ـ ﴿وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ، وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ﴾.

خوب نیست. بی‌تفاوتی در کار هست. کاری است یکنواخت و بی‌خاصیت.

۲۵ ـ ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ، إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾.

بد است. آیاتی که از حشر سخن می‌گوید آیات مکافات و مجازات است که خداوند حکیم و علیم بر اساس حکمت و عدالت با کردار آدمی رفتار می‌کند و به صورت قهری امری سخت است. کار مورد نظر هرچه به پایان خود نزدیک‌تر شود، سخت‌تر می‌گردد.

۲۶ ـ ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ﴾.

خوب نیست. ظاهر کار نیکوست و شروع آن خوب است اما بد باطن و بی‌نتیجه است.

**۲۷ ـ ﴿وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ﴾.**

بد است. آتش سوزان همان گرفتاری و پریشانی موجود در کار است.

**۲۸ ـ ﴿وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَراً مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ﴾.**

فریب ظاهر پرهیبت و باشکوه آن را نباید خورد که هیچ نتیجه‌ی خیری در آن نیست.

**۲۹ ـ ﴿فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ﴾.**

خیلی خوب است. باید کار را با سرعت انجام داد و در عملی نمودن آن اهتمام داشت: **﴿فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ﴾**.

**۳۰ ـ ﴿فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ﴾.**

کاری است که فرجام آن شرافت، عظمت و نیکویی است. بسیار خوب است.

**۳۱ ـ ﴿إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ﴾.**

بسیار بد است. پرهیز از سجده یعنی حتمی بودن شکست کار و نتیجه‌بخش نبودن آن.

**۳۲ ـ ﴿قَالَ: يَا إِبْلِيسُ، مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ﴾.**

خیلی بد است. کار نظمی ندارد و به طور قهری فرو می‌ریزد.

**۳۳ ـ ﴿قَالَ: لَمْ أَكُنْ لِأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ﴾.**

خوب نیست. کاری است سست و بی‌اساس که درگیری و گرفتاری در آن هست.

**۳۴ ـ ﴿قَالَ: فَاخْرُجْ مِنْهَا، فَإِنَّكَ رَجِيمٌ﴾.**

خیلی بد است. چیزی جز مکافات نیست.

**۳۵ ـ ﴿وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ﴾.**

خیلی بد است. کاری است که خواهان را گرفتار می‌کند و او را به مکافات، غفلت و پریشانی می‌اندازد.

۳۶ ـ ﴿قَالَ: رَبِّ، فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾.

خوب نیست. کاری است زمان‌بر و فرسایشی که نتیجه‌ای نیز بر آن مترتب نیست.

۳۷ ـ ﴿قَالَ: فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ﴾.

خوب نیست. کاری است درازمدت و فرسایشی.

۳۸ ـ ﴿إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ﴾.

خوب نیست. با آن که انجام آن به درازا می‌کشد، پایان خوشی نیز ندارد.

۳۹ ـ ﴿قَالَ: رَبِّ، بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ، وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ﴾.

بسیار بد است. خواهان در تنهایی خویش رها می‌شود و به هلاکت می‌افتد.

۴۰ ـ ﴿إِلَّا عِبَادَكَ، مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ﴾.

خوب است.

﴿الْمُخْلَصِينَ﴾: سختی، سنگینی و فشار مضاعفی بر خواهان وارد می‌شود و وی باید تلاش و زحمت فراوانی را نیز متحمل گردد.

۴۱ ـ ﴿قَالَ: هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ﴾.

عالی است. با توجه به سخن گفتن از مخلصین در آیه‌ی پیش، می‌شود احتمال داد: ﴿عَلَيَّ﴾ در واقع: ﴿عَلِيٌّ﴾ باشد و بر این اساس اقتدار را می‌رساند و چون وصف مستقیم برای ﴿صِرَاطٌ﴾ آمده کاری است پیشرو و رونده.

۴۲ ـ ﴿إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ، إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ﴾.

خوب نیست. مشکلات و گرفتاری فراوانی دارد و چنان‌چه مجبور به انجام آن است می‌تواند پی‌گیر آن باشد.

**۴۳ ـ ﴿وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ﴾.**

بسیار بد است. تهدید و پریشانی را برای خواهان پیش می‌آورد.

**۴۴ ـ ﴿لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ، لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ﴾.**

خیلی خطرناک است. خواهان هر راهی را که برای انجام آن برگزیند به شکست می‌انجامد، لازم است به‌سرعت از آن دست بردارد یا کار را تعطیل نماید.

**۴۵ ـ ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ﴾.**

عالی است. زندگی با این کار شیرین می‌شود و صفا، صمیمیت، تفریح و احساس آرامش با آن همراه است.

**۴۶ ـ ﴿ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ آمِنِينَ﴾.**

خیلی خوب است باید به سرعت آن را انجام داد که خیرات فراوانی دارد.

**۴۷ ـ ﴿وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ إِخْوَاناً عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ﴾.**

بسیار خوب است. به‌لحاظ: ﴿وَنَزَعْنَا﴾ گرفتاری‌ها و سختی‌هایی دارد.

**۴۸ ـ ﴿لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ﴾.**

خیلی خوب است. کاری است بدون مشکلات، ضمانت شده و موفق که آسودگی و آرامش خیال را با خود دارد.

**۴۹ ـ ﴿نَبِّئْ عِبَادِي: أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾.**

کاری عالی است که مشکلات آن برطرف می‌شود.

**۵۰ ـ ﴿وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ﴾.**

خیلی بد، دردناک و زجرآور است.

**۵۱ ـ ﴿وَنَبِّئْهُمْ عَنْ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ﴾.**

سرفصل است. کار مورد نظر کشش‌پذیر و باز نیست و ناهماهنگی‌ها و ناآگاهی‌هایی در آن است. خوب نیست.

۵۲ ـ ﴿إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلاماً، قَالَ: إِنَّا مِنكُمْ وَجِلُونَ﴾.

بد است. کار با اضطراب، پریشانی، ترس، تحول، تبدیل و ناآرامی پیش می‌رود.

۵۳ ـ ﴿قَالُوا: لَا تَوْجَلْ، إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ﴾.

بسیار خوب است. شروع آن اضطراب‌زاست: ﴿لَا تَوْجَلْ﴾.

۵۴ ـ ﴿قَالَ: أَبَشَّرْتُمُونِي عَلَى أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ، فَبِمَ تُبَشِّرُونَ﴾.

خیلی خوب است. سختی و مشکلات دارد.

۵۵ ـ ﴿قَالُوا: بَشَّرْنَاكَ بِالْحَقِّ، فَلَا تَكُنْ مِنَ الْقَانِطِينَ﴾.

خوب است؛ ولی مشکلاتی دارد.

۵۶ ـ ﴿قَالَ: وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ﴾.

خوب نیست. کاری است سخت و سنگین که فرجام آن ماندن در مشکلات است.

۵۷ ـ ﴿قَالَ: فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ﴾.

خوب نیست؛ چون نگرانی و اضطراب دارد.

۵۸ ـ ﴿قَالُوا: إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُجْرِمِينَ﴾.

خیلی بد است.

۵۹ ـ ﴿إِلَّا آلَ لُوطٍ، إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ﴾.

مکافات، گرفتاری و سختی فراوانی در آن پیشامد می‌کند ولی با تحمل زحمت، پایان خوبی دارد.

۶۰ ـ ﴿إِلَّا امْرَأَتَهُ، قَدَّرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ﴾.

خیلی بد است.

۶۱ ـ ﴿فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ﴾.

خوب نیست. فرشتگان عذاب همانند گروه ضربت هستند که هر جا روند خرابی به بار می‌آورند.

**۶۲ ـ ﴿قَالَ: إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ﴾.**

بسیار بد است.

**۶۳ ـ ﴿قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ﴾.**

بد است. خواهان را به مکافات و گرفتاری دچار می‌سازد.

**۶۴ ـ ﴿وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ، وَإِنَّا لَصَادِقُونَ﴾.**

خوب نیست. سخن فرشتگان عذاب است که آمده‌اند به حق کار کنند. اضطراب، غم و غصه را برای خواهان که در پی عافیت و آسایش است موجب می‌شود.

**۶۵ ـ ﴿فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ، وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ، وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ، وَامْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ﴾.**

خوب نیست. بهتر است ترک شود: **﴿وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ﴾**.

**﴿بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ﴾**: کار مورد نظر خواهان را به دلهره، اضطراب و سختی می‌اندازد؛ چرا که امری شبانه است.

**۶۶ ـ ﴿وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَلِكَ الْأَمْرَ: أَنَّ دَابِرَ هَؤُلَاءِ مَقْطُوعٌ مُصْبِحِينَ﴾.**

خوب نیست. نابودی و هلاکت را موجب می‌شود.

**۶۷ ـ ﴿وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ﴾.**

خیلی خوب است. کاری است شیرین با افرادی شایسته و اهل که بشارت آور است.

**۶۸ ـ ﴿قَالَ: إِنَّ هَؤُلَاءِ ضَيْفِي، فَلَا تَفْضَحُونِ﴾.**

بسیار بد است. حرمت خواهان و دیگران شکسته می‌شود.

**۶۹ ـ ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ، وَلَا تُخْزُونِ﴾.**

خوب نیست. خواهان هتک حیثیت می‌شود.

**۷۰ ـ ﴿قَالُوا: أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ﴾.**

خوب نیست. تهدید و استنطاق در آن است.

۷۱ ـ ﴿قَالَ: هَؤُلَاءِ بَنَاتِي، إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ﴾.

بد است. آبروریزی، گرفتاری و سنگینی مضاعف کار و فشار حاصل از آن خواهان را در تنگنا قرار می‌دهد.

۷۲ ـ ﴿لَعَمْرُكَ، إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ﴾.

خیلی بد است. غفلت و ناآگاهی با آن همراه است.

۷۳ ـ ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ﴾.

بسیار بد است. عذاب و گرفتاری دارد.

۷۴ ـ ﴿فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا، وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ﴾.

گرفتاری، پریشانی، عذاب، خلط و به هم ریختگی، اضطراب و نابودی و بلایایی هم‌چون تصادف و مرگ و میر خواهان را تهدید می‌کند.

۷۵ ـ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِلْمُتَوَسِّمِينَ﴾.

خوب است. این آیه‌ی شریفه دانش «قیافه‌شناسی» را خاطرنشان می‌شود.

۷۶ ـ ﴿وَإِنَّهَا لَبِسَبِيلٍ مُقِيمٍ﴾.

خوب است. سازندگی و آبادی را نتیجه می‌دهد.



۷۷ ـ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ﴾.

کاری خیر و خوب است؛ هرچند برای ظالمان عذاب است، اما برای مؤمنان نشانه و خیر است.

۷۸ ـ ﴿وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لَظَالِمِينَ﴾.

خیلی بد است. به ظلم و ستم آلوده و گرفتار می‌شود.

۷۹ ـ ﴿فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ، وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُبِينٍ﴾.

بسیار بد است. عذاب و گرفتاری و بلایا بر خواهان هجوم می‌آورد.

۸۰ ـ ﴿وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ﴾.

بد است. فقط بلا و گرفتاری است.

**۸۱ ـ ﴿وَآتَيْنَاهُمْ آيَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ﴾.**

با آن که ظاهر خوشایندی دارد، خطرناک است و در پایان نیز نتیجه‌بخش نمی‌باشد. بد است.

**۸۲ ـ ﴿وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتاً آمِنِينَ﴾.**

خیلی بد، سخت، پر زحمت، پرخطر و بدون خاصیت و نتیجه است.

**۸۳ ـ ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ﴾.**

ورشکستگی و نابودی خواهان قطعی است. خیلی بد است.

**۸۴ ـ ﴿فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾.**

خوب نیست، هرچه برای این کار زحمت کشیده شود نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید و تمامی تلاش‌های وی هدر می‌رود.

**۸۵ ـ ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ، وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ، فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ﴾.**

کاری منظم و خوب است که باید آن را با سرعت انجام داد و هرگونه تأخیری در اقدام بر آن سبب از دست رفتن آن می‌شود.

**﴿فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ﴾**: باید کار را با شکیبایی و حوصله دنبال کرد.

**۸۶ ـ ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ﴾.**

بسیار خوب است. علم، قدرت و آفرینش خداوند را یادآور می‌شود و هرچه بیش‌تر از اسمای الهی در آیه‌ای یاد شود بر خیر و خوبی فراوان‌تر کار دلالت دارد. کاری است کوتاه که در زمانی اندک به فرجام می‌رسد.

**۸۷ ـ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعاً مِنَ الْمَثَانِي، وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ﴾.**

عالی است. کاری است اعطایی و دهشی که قابلیت آن را دارد که در زمانی کوتاه جمع، فراهم و محقق گردد.

۸۸ ـ ﴿لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَى مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجاً مِنْهُمْ، وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ، وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾.

خوب نیست. زحمت فراوان و انتظار و نفی در آن است. سختی و گرفتاری آن فراوان است. بهتر است ترک شود.

۸۹ ـ ﴿وَقُلْ: إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ﴾.

خوب است. کاری است کوتاه و آشکار.

۹۰ ـ ﴿كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ﴾.

خوب نیست. با این کار زمینه‌ی گرفتاری و بلا برای خواهان پیش می‌آید.

﴿الْمُقْتَسِمِينَ﴾: تقسیم همان مخاطرات و گرفتاری‌هاست.

۹۱ ـ ﴿الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ﴾.

خیلی بد است. کفران نعمت و حرمان را موجب می‌شود.

۹۲ ـ ﴿فَوَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ﴾.

بسیار بد است.



۹۳ ـ ﴿عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.

بد است.

۹۴ ـ ﴿فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ، وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ﴾.

خوب نیست. کار روان نیست و نیاز به مدد و امداد دارد. بهتر است ترک شود.

۹۵ ـ ﴿إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ﴾.

به اعتبار: ﴿كَفَيْنَاكَ﴾ خوب است، اما گرفتاری، اختلاف و موانعی در کار پیشامد می‌کند: ﴿الْمُسْتَهْزِئِينَ﴾.

۹۶ ـ ﴿**الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهاً آخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ**﴾.

خیلی بد است. تهدید، اختلاف، درگیری و چه بسا قتل در آن رخ می‌دهد.

۹۷ ـ ﴿**وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ**﴾.

خوب نیست. خواهان را به تنگنا، درگیری، اختلاف و هتک حیثیت گرفتار می‌کند.

۹۸ ـ ﴿**فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ، وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ**﴾.

بسیار خوب است. کاری معنوی است که نتیجه‌ای نیکو دارد و لازم است انجام شود. در اقدام بر آن نباید تأخیر را روا داشت و دو امر آیه بر انجام آن پای‌فشاری دارد و صفا و صمیمیت نیز در آن موجود است.

۹۹ ـ ﴿**وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ**﴾.

خیلی خوب است؛ ولی در شروع آن اضطراب و انتظار و تحمل تلاش و زحمت را باید داشت و پایان آن را فرجامی نیکوست.

# سوره‌ی نحل

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، أَتَى أَمْرُ اللَّهِ، فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ، سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾.**

خوب نیست. از عذاب و مکافات هشدار می‌دهد و ذیل آن نیز به: ﴿**يُشْرِكُونَ**﴾ پایان می‌پذیرد.

**۲ ـ ﴿يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ: أَنْ أَنْذِرُوا، أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا، فَاتَّقُونِ﴾.**

خوب است. کار در ادامه‌ی خود سنگین می‌شود و مشکلاتی را برای خواهان پیش می‌آورد.

**۳ ـ ﴿خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾.**

خوب است. با توجه به ذیل آیه لازم است درکار احتیاط داشت تا به مخاطرات آن دچار نشد.

**۴ ـ ﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ، فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ﴾.**

خوب نیست. عاقبت خوشی ندارد. ترک آن لازم است.

**۵ ـ ﴿وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ﴾.**

عالی است. کاری است که رونق، جلا و صفا دارد.

**۶ ـ ﴿وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ﴾.**

بسیار خوب است. کار شکوه و رونق فراوانی دارد و آزاد و رهاست.

۷ ـ ﴿وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَى بَلَدٍ لَمْ تكُونُوا بَالِغِيهِ إِلَّا بِشِقِّ الْأَنْفُسِ، إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَؤُوفٌ رَحِيمٌ﴾.

بسیار خوب است.

۸ ـ ﴿وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا، وَزِينَةً، وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾.

خوب است. زینت و اعتبار مالی را در پی می‌آورد.

۹ ـ ﴿وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ، وَمِنْهَا جَائِرٌ، وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ﴾.

خوب است ولی کار خطرهایی دارد که لازم است آن را با احتیاط انجام داد.

۱۰ ـ ﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ، مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ، فِيهِ تُسِيمُونَ﴾.

خیلی خوب است. پر خیر و برکت است.

۱۱ ـ ﴿يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ، وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يتفكرُونَ﴾.

بسیار خوب است و برکت و نعمت به خواهان رو می‌آورد.

۱۲ ـ ﴿وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومُ، مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾.

عالی است. قدرت، حکمت و عظمت را به خواهان پیشکش می‌کند. باید توجه داشت که از اموری آسمانی که نماینده‌ی معنویت و عظمت است یاد می‌کند.

۱۳ ـ ﴿وَمَا ذَرَءَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفاً أَلْوَانُهُ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ﴾.

خیلی خوب است. کاری است تنوع‌پذیر که هوشمندانه انجام می‌شود و خستگی را نیز به خواهان راه نمی‌دهد: ﴿ذَرَءَ لَكُمْ﴾.

**۱۴ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْماً طَرِيّاً، وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا، وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاخِرَ فِيهِ، وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ، وَلَعَلَّكُم تشكرُونَ﴾.**

خوب است.

**﴿الْبَحْرَ﴾**: آب و دریا صفا و سلامتی است.

**۱۵ ـ ﴿وَأَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ، وَأَنْهَاراً، وَسُبُلاً، لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾.**

خیلی خوب است. کاری است محکم که به شیوه‌های گوناگون خیرات متنوعی را به خواهان می‌رساند.

**۱۶ ـ ﴿وَعَلَامَاتٍ، وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ﴾.**

عالی است. کاری است که صفا، قدرت و علم را برای خواهان به ارمغان می‌آورد.

**۱۷ ـ ﴿أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾.**

خوب است. در ابتدای کار مشکلاتی پیش می‌آید و درگیری، غفلت، اشتباه، گرفتاری و شکست‌هایی را به خواهان وارد می‌سازد که در ادامه هموار می‌شود.

**۱۸ ـ ﴿وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا، إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.**

خیلی خوب است. کاری است که بهره‌های آن مرحمتی و بخششی است که زحمت و تلاشی را برنمی‌تابد.

**۱۹ ـ ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ، وَمَا تُعْلِنُونَ﴾.**

خوب است. کاری است آگاهانه و البته دقیق که باید با احتیاط انجام شود.

**۲۰ ـ ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئاً، وَهُمْ يُخْلَقُونَ﴾.**

بد است و گمراه کننده.

۲۱ ـ ﴿أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ، وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ﴾.

خیلی بد است. کاری است که با نادانی و جهل از عواقب آن انجام می‌شود.

۲۲ ـ ﴿إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ، فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكِرَةٌ، وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ﴾.

بسیار بد است.

۲۳ ـ ﴿لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ﴾.

خوب نیست.

﴿لَا جَرَمَ﴾: کاری است شکننده و خشک که جبر و ناچاری را بر خواهان تحمیل می‌کند.

﴿لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ﴾: کاری زیان‌بار است.

۲۴ ـ ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ﴾.

بد است. کار به فرجام نمی‌رسد و بر عهده‌ی خواهان می‌ماند.

۲۵ ـ ﴿لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ، أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ﴾.

خیلی بد ست. خطرناک، زشت و زیان‌بار است. باید از آن پرهیز داشت.

۲۶ ـ ﴿قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ، فَأَتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ، فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ، وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ﴾.

بسیار بد است. عذاب، حرمان، شکست، جنایت و به اعتبار: ﴿فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ﴾، مصیبت‌های غیرمترقبه در آن است.

۲۷ ـ ﴿ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْزِيهِمْ، وَيَقُولُ: أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاقُّونَ فِيهِمْ، قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ: إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾.

بسیار بد، طولانی، شلوغ، فرسایشی و نامنظم است.

**۲۸ ـ ﴿الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ، فَأَلْقَوُا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ، بَلَى، إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.**

خیلی بد است.

**۲۹ ـ ﴿فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ، خَالِدِينَ فِيهَا، فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ﴾.**

کار به درگیری، حرمان و بلایایی هم‌چون تصادف یا سرطان می‌انجامد: ﴿**أَبْوَابَ جَهَنَّمَ**﴾.

**۳۰ ـ ﴿وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا: مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ؟ قَالُوا: خَيْراً لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ، وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ، وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ﴾.**

بسیار خوب است. کاری است رسا و بلند که صفا و سعادت را به دنبال دارد.

**۳۱ ـ ﴿جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا، تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاؤُونَ، كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ﴾.**

کار زحمت دارد؛ ولی خوب است و نتیجه‌ای پربار برای آن است.

**۳۲ ـ ﴿الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمُ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.**

عالی است؛ ولی زحمت و تلاش مضاعفی را می‌طلبد.

**۳۳ ـ ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ، أَوْ يَأْتِيَ أَمْرُ رَبِّكَ، كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ، وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ، وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾.**

خیلی بد است. با اقدام بر این کار، نقمت، اضطراب، پریشانی خاطر، نابودی و هلاکت، خود را نشان می‌دهد.

**۳۴ ـ ﴿فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا، وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُونَ﴾.**

خیلی بد است. بلای ناگهانی، مشقت، زحمت و شدت ابتلا از پی‌آمدهای انجام این کار است.

۳۵ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا: لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا، وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ، كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ، فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ؟﴾.

خوب نیست. افترا در آن است و نه‌تنها نتیجه‌ای ندارد، بلکه حرمان و نابودی با آن همراه است: ﴿فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ؟﴾.

۳۶ ـ ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولاً: أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ، وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ، فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ، وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ، فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ، فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ﴾.

خوب نیست. ظاهری خوش نما و خوشایند دارد اما پریشانی و پشیمانی را ارزانی خواهان می‌دارد.

۳۷ ـ ﴿إِنْ تَحْرِصْ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ، وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ﴾.

خوب نیست. کاری است بی‌نتیجه که علیرغم ظاهر نیکوی آن، خواهان را گرفتار معضلی بزرگ می‌نماید که دیگر کسی را یارای کمک به وی نیست.

۳۸ ـ ﴿وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ: لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ، بَلَى، وَعْداً عَلَيْهِ حَقّاً، وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾.

خیلی بد است. جهد، انکار، بی‌اعتقادی و نادانی گریبان‌گیر خواهان می‌گردد.

۳۹ ـ ﴿لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يَخْتَلِفُونَ فِيهِ، وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَاذِبِينَ﴾.

بسیار بد است. تکذیب، قرارگرفتن در بدی‌ها، کفران و حرمان را با هم دارد.

۴۰ ـ ﴿إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾.

خوب است. اراده و اطمینانی که در کار هست آن را انجام شدنی می‌سازد بدون آن که زحمت و تلاشی لازم داشته باشد.

﴿أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾: کاری است کم‌زحمت و پر نتیجه که به آسانی و به روانی تحقق می‌یابد.

۴۱ ـ ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً، وَلَأَجْرُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ، لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾.

خیلی خوب است. در انجام آن باید احتیاط داشت تا به مشکلی دچار نشد.

۴۲ ـ ﴿الَّذِينَ صَبَرُوا، وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾.

شروع آن مشکلاتی دارد ولی بسیار خوب است.

۴۳ ـ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالاً نُوحِي إِلَيْهِمْ، فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾.

بسیار خوب است.

﴿فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ﴾: باید کار را آگاهانه و از مسیر درست و قانونی آن انجام داد.

۴۴ ـ ﴿بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ، وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ، وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ﴾.

بسیار خوب است. کاری است معنوی، پر قدرت، پر انرژی، مستمر و عمومی که برای همگان کاربرد دارد.

۴۵ ـ ﴿أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ، أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ﴾.

ظاهری نیکو و باطنی پر بلا دارد؛ بلاهایی که قابل محاسبه و پیش‌بینی نیست؛ همانند: تصادف، آتش‌سوزی، ورشکستگی و بیماری‌های خطرناک. خیلی بد است.

۴۶ ـ ﴿أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقَلُّبِهِمْ، فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾.

شکست و حرمان تنها نتیجه‌ای است که از آن به دست می‌آید. خیلی بد است.

۴۷ ـ ﴿أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ، فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ﴾.

خوب نیست. کاری است انجام شدنی که آزادی عمل و قدرت مانور دارد.

۴۸ ـ ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَيَّأُ ظِلَالُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّداً لِلَّهِ، وَهُمْ دَاخِرُونَ﴾.

بسیار خوب است. کاری است طبیعی که لازم است با احتیاط انجام شود.

۴۹ ـ ﴿وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ، وَالْمَلَائِكَةُ، وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾.

خیلی خوب است؛ باید در انجام آن رعایت احتیاط را داشت.

۵۰ ـ ﴿يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ، وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ﴾.

بسیار خوب است. کار به فرجام می‌رسد.

۵۱ ـ ﴿وَقَالَ اللَّهُ: لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ اثْنَيْنِ، إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ، فَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ﴾.

بسیار بد است. بهتر است ترک شود خطرات بسیاری خواهان را تهدید می‌کند.

۵۲ ـ ﴿وَلَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَلَهُ الدِّينُ وَاصِباً، أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَتَّقُونَ﴾.

بد است. شروع آن خوب و نیکو می‌نماید اما نتیجه‌ای بر آن مترتب نمی‌شود.

۵۳ ـ ﴿وَمَا بِكُمْ مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ، ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْأَرُونَ﴾.

خوب نیست.

۵۴ ـ ﴿ثُمَّ إِذَا كَشَفَ الضُّرَّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ﴾.

خوب نیست. اختلاط، شلوغی، به هم ریزی و گرفتاری در آن است. افزوده بر این، کار مورد نظر نتیجه‌بخش نیز نمی‌باشد.

**۵۵ ـ ﴿لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ، فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾.**

خیلی بد است. ممکن است در میانه‌ی کار به نظر آید که رونق گرفته اما در پایان نتیجه‌ای را به دست نمی‌دهد.

**۵۶ ـ ﴿وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيباً مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ تَاللَّهِ لَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُونَ﴾.**

جعل، سؤال و افترا در آن است. بسیار بد است.

**۵۷ ـ ﴿وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ، سُبْحَانَهُ، وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ﴾.**

خیلی بد است. اختلاف، ظلم و ستم‌گری دامنگیر خواهان می‌شود.

**۵۸ ـ ﴿وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِالْأُنْثَى ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدّاً، وَهُوَ كَظِيمٌ﴾.**

بسیار بد است. ظاهری شکوهمند و باطنی پر اضطراب که به شکست می‌انجامد در انتظار خواهان است.

**۵۹ ـ ﴿يَتَوَارَى مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ، أَيُمْسِكُهُ عَلَى هُونٍ، أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ، أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾.**

بسیار بد است. کار به‌درستی انجام نمی‌شود و مشخص و روشن نیز نمی‌باشد و خواهان با ناآگاهی وارد آن می‌شود و نتیجه‌ای نیز از آن نمی‌بیند: **﴿أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾.**

**۶۰ ـ ﴿لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ، وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى، وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾.**

خوب است. شروع آن نیکو نیست اما ظاهر و نیز پایان خوشی دارد.

**۶۱ ـ ﴿وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ، وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى، فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً، وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ﴾.**

خوب نیست. اخذ در آن استفاده شده است. تأخیر در ترک آن زیان‌بار است. آزادی عمل و قابلیت کاستی و افزونی و نیز هیچ‌گونه خیر هبه‌ای ندارد.

۶۲ـ ﴿وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ، وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ، أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَى، لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ، وَأَنَّهُمْ مُفْرَطُونَ﴾.

بسیار بد است. قضاوت، تقسیم و سخن ناروا و دروغ در آن است و با این وجود، مدعی نیز هستند. پایانی جز درد، رنج، افراطگرایی، آسیب، خسارت و بلا ندارد. هیچ زمینه‌ی اثباتی و خیری در آن نیست.

۶۳ـ ﴿تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ، فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ، فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ، وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.

کاری است بسیار خطرناک: ﴿فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ﴾. بسیار بد است.

۶۴ـ ﴿وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ، وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾.

عالی ولی به اعتبار: ﴿لِتُبَيِّنَ﴾ سنگین، پر زحمت و دیربازده است.

۶۵ـ ﴿وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً، فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ﴾.

بسیار خوب است. کاری است نتیجه‌بخش و عمومی.

۶۶ـ ﴿وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَناً خَالِصاً سَائِغاً لِلشَّارِبِينَ﴾.

عالی است. کاری است گوارا و پر خیر و برکت که نباید آن را ترک کرد. البته موانعی نیز در مسیر انجام آن وجود دارد.

۶۷ـ ﴿وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَراً وَرِزْقاً حَسَناً، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾.

عالی است. همه‌ی جهات آن خیر است.

۶۸ـ ﴿وَأَوْحَى رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ: أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتاً، وَمِنَ الشَّجَرِ، وَمِمَّا يَعْرِشُونَ﴾.

کاری است بسیار خوب، شیرین و پر نتیجه که رونده و روان است: ﴿وَأَوْحَى رَبُّكَ﴾.

۶۹ ـ ﴿ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ، فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلاً يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ، فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتفكرُونَ﴾.

عالی است. کاری است بی‌ضرر و بدون مانع.

۷۰ ـ ﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ، ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ، وَمِنكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئاً، إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ﴾.

نتیجه‌ای ندارد و خواهان در انجام آن ناتوان می‌گردد: ﴿إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ﴾. خوب نیست.

۷۱ ـ ﴿وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ، فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَادِّي رِزْقِهِمْ عَلَى مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ، فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ، أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ﴾.

کار مورد نظر به اعتبار: ﴿فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ﴾ و نیز: ﴿فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ﴾ خوب است ولی آفت، مشکلات، زیان و آسیب دارد.

۷۲ ـ ﴿وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجاً، وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً، وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ، أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ، وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ﴾.

خوب است اما چنین نیست که خواهان آفت، غفلت و آسیبی نبیند، از این رو باید در انجام آن دقت و احتیاط داشت. خیرات و برکات آن فراوان و محیط کاری وی نیز مناسب است.

۷۳ ـ ﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقاً مِنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئاً، وَلَا يَسْتَطِيعُونَ﴾.

خوب نیست. نتیجه‌ای را نیز در پی ندارد.

﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾: کاری است آلوده که گرفتاری می‌آورد.

۷۴ ـ ﴿فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ، إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾.

خوب نیست. کاری است که از سر ناآگاهی انجام می‌شود.

۷۵ ـ ﴿ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلاً عَبْداً مَمْلُوكاً، لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ، وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقاً حَسَناً فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرّاً وَجَهْراً، هَلْ يَسْتَوُونَ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾.

با توجه به صدر و ذیل باید گفت خوب نیست و مفاد میان آیه توانایی برتری دادن آن بر صدر و ذیل را ندارد.

﴿**لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ**﴾: خواهان بر انجام آن توانا نیست.

﴿**أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ**﴾ خواهان به حرمان و غفلت مبتلا می‌شود و نتیجه‌ای نیز ندارد.

**۷۶ـ ﴿وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلاً رَجُلَيْنِ: أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ، وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ، أَيْنَمَا يُوَجِّهْهُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ، هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ، وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾.**

صدر این کار بد و خطرآفرین و ذیل آن عالی است، در این صورت باید گفت چنان‌چه دقت و احتیاط داشته باشد تا بتواند از مشکلات صدر و شروع کار بگذرد خوب است.

**۷۷ـ ﴿وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ، أَوْ هُوَ أَقْرَبُ، إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.**

خیلی خوب است.

﴿**غَيْبُ**﴾: امری باطنی است.

﴿**السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ**﴾: کاری گسترده و دقیق است.

﴿**كَلَمْحِ الْبَصَرِ**﴾: کار خیلی سریع، ناخودآگاه و بدون توجه انجام می‌شود.

﴿**إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ**﴾: کار انجام شدنی است و اقدام بر آن با داشتن اقتدار بر انجام آن همراه است.

**۷۸ـ ﴿وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئاً، وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ، لَعَلَّكُم تشكرُونَ﴾.**

بسیار خوب است.

﴿**أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ**﴾: خواهان در شروع این کار تنها و غریب می‌باشد.

﴿لَا تَعْلَمُونَ شَيْئاً﴾: در شروع آن چیزی بهره‌ی خواهان نمی‌شود.

﴿لَعَلَّكُم تَشكُرُونَ﴾: کار زحمت و تلاش را می‌طلبد.

﴿وَجَعَلَ لَكُمُ﴾: بر خوبی بسیار کار دلالت دارد؛ چرا که متعلق آن اموری خیر است. کار با قدرت پی گرفته می‌شود.

**۷۹ ـ ﴿أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوِّ السَّمَاءِ، مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾.**

بسیار خوب است. کاری است قطعی و الزام‌آور که باید انجام شود و برای ترک آن نمی‌شود استخاره‌ای دیگر گرفت.

یادکرد از پرندگان و آسمان بر قوت و قدرت دلالت دارد.

﴿لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾: این کار صفا و معنویت را برای خواهان می‌آورد.

**۸۰ ـ ﴿وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَناً، وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتاً تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ، وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ، وَمِنْ أَصْوَافِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثَاثاً وَمَتَاعاً إِلَى حِينٍ﴾.**

خیلی خوب است. ماده‌ی «جعل» که متعلق آن اموری دنیوی است در این آیه وجود دارد؛ بر این اساس، کاری است پُر منفعت و پر خیر که چون نتایج آن دنیوی است محدود می‌باشد.

**۸۱ ـ ﴿وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالاً، وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ أَكْنَاناً، وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ، وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمْ بَأْسَكُمْ، كَذَلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ، لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ﴾.**

بسیار خوب است. ماده‌ی «جعل» در این آیه تکرار شده و نیز می‌فرماید: ﴿يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ﴾، بنابر این خیلی خوب است.

﴿ظِلَالاً﴾: آرامش در این کار وجود دارد.

﴿الْجِبَالِ﴾: اقتدار، مصونیت و امنیت در آن هست.

**۸۲ ـ ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ الْمُبِينُ﴾.**

خیلی بد است. با توجه به کوتاهی آیه، بسیار خطرناک است.

۸۳ ـ ﴿يَعْرِفُونَ نِعْمَةَ اللَّهِ، ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا، وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ﴾.

بسیار بد است. با افرادی حقه‌باز که آگاهانه بدی می‌کنند مواجه می‌شود. به کفر، بی‌ایمانی، غفلت و حرمان نیز آلوده و گرفتار می‌گردد.

۸۴ ـ ﴿وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيداً، ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا، وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ﴾.

خیلی بد است. خواهان باید پاسخ‌گوی کار خود باشد و کار چنان زیر ذره‌بین قرار می‌گیرد که هیچ ارفاق، امنیت و نعمت در آن دیده نمی‌شود و کفران و حرمان نیز از عوارض و آثار آن است.

۸۵ ـ ﴿وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ، وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ﴾.

بسیار بد است. امواج شکست، زیان، حرمان و با توجه به عبارت: ﴿رَأَى﴾ نابودی آگاهانه که با اضطراب و استرس همراه است خواهان را در بر می‌گیرد.

۸۶ ـ ﴿وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا: رَبَّنَا، هَؤُلَاءِ شُرَكَاؤُنَا، الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ، فَأَلْقَوْا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ، إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ﴾.

خیلی بد است.

﴿رَأَى﴾: خواهان از پی‌آمدها و بازخوردهای کار آگاه است و بر این اساس، در صورتی که متعلق آن بدی‌ها باشد، استرس و تنیدگی خواهان را فرا خواهد گرفت.

﴿أَشْرَكُوا﴾: کاری است شلوغ.

﴿لَكَاذِبُونَ﴾: ظاهر کار خوب است ولی نتیجه‌ای ندارد.

۸۷ ـ ﴿وَأَلْقَوْا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَمَ، وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ﴾.

نتیجه‌ای برای این کار نیست و کار با سستی و نگرانی پیش می‌رود. بد است.

۸۸ ـ ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَاباً فَوْقَ الْعَذَابِ؛ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ﴾.

بد است. با افراد شرّ رو به‌رو می‌شود و خواهان درگیر مصیبت، گرفتاری و شکست می‌شود.

۸۹ ـ ﴿وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيداً عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ، وَجِئْنَا بِكَ شَهِيداً عَلَى هَؤُلَاءِ، وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَاناً لِكُلِّ شَيْءٍ، وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ﴾.

خیلی خوب است. کاری است پر خیر و برکت که آرامش و سعادت می‌آورد: ﴿وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ﴾.

﴿شَهِيداً﴾: خواهان موقعیتی ممتاز می‌یابد.

۹۰ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ، وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَى، وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ، يَعِظُكُمْ، لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾.

بسیار خوب؛ ولی سخت و سنگین است؛ چرا که می‌فرماید: ﴿يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ﴾. گرفتاری‌های آن فراوان است.

۹۱ ـ ﴿وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ، وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا، وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلاً، إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ﴾.

سنگینی و فشار حاصل از این کار بسیار است؛ چرا که: ﴿وَأَوْفُوا﴾، ﴿وَلَا تَنْقُضُوا﴾، ﴿جَعَلْتُمُ﴾ و نیز: ﴿اللَّهَ يَعْلَمُ﴾ در آن است ولی با این وجود، انجام آن اهتمام به خیرات است و کار به فرجام می‌رسد؛ از این رو خیلی خوب است.

۹۲ ـ ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّتِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَاثاً تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلاً بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَى مِنْ أُمَّةٍ، إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ، وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾.

بدی و خطرات آن بسیار فراوان و وحشتناک است. خواهان با این کار

بسیار رشد می‌یابد و موقعیت و استحکام پیدا می‌کند، اما همین امر سبب شکست و حرمان و بدبختی او می‌شود و ممکن است در این کار با دوستانی گمراه همراه شود و بیچاره گردد؛ زیرا آنان به وی خیانت می‌کنند: ﴿**مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَاثاً**﴾.

**۹۳ ـ ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً، وَلَكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ، وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ، وَلَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.**

با لحاظ: ﴿**شَاءَ اللَّهُ**﴾ خوب است. کاری سخت، سنگین و دقیق است و مواظبت و احتیاط را لازم دارد و هرگونه بی‌دقتی ممکن است به شکست و حرمان بینجامد.

**۹۴ ـ ﴿وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلاً بَيْنَكُمْ، فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا، وَتَذُوقُوا السُّوءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ، وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾.**

خیانت و سقوط آگاهانه و آثار شوم اجتماعی از پی‌آمدهای آن است. بسیار بد است.

**۹۵ ـ ﴿وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَناً قَلِيلاً، إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ، إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾.**

خوب است. شروع آن با توجه به نهی مذکور که مفهومی مثبت دارد سخت است. با توجه به قید: ﴿**إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ**﴾ نیازمند اهتمام و دقت است.

**۹۶ ـ ﴿مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ، وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ، وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.**

بسیار خوب است. جزای احسن و نیکویی برای آن است. البته زحمت را می‌طلبد.

**۹۷ ـ ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحاً مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً، وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.**

عالی است. کاری وزین، متین، نجیب و طیب است که جزایی نیکو برای آن است.

**۹۸ ـ ﴿فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ﴾.**

بد و خطرناک است. تنها کسی که اهتمام فراوان به کار دارد و جرأت رفتن در دل شیر را به جان می‌خرد می‌تواند از عهده و توان چنین کاری بر آید.

**۹۹ ـ ﴿إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا، وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾.**

شروع کار زحمت دارد و ظاهر آن سخت می‌نماید؛ ولی خیلی خوب است و با توکل انجام می‌شود.

**۱۰۰ ـ ﴿إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ﴾.**

خوب نیست با توجه به کفر و شرک باید گفت کار نتیجه نمی‌دهد و برخی نیز از خواهان روی بر می‌گردانند یا عکس آن تحقق می‌یابد.

**۱۰۱ ـ ﴿وَإِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَكَانَ آيَةٍ، وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ، قَالُوا: إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ، بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾.**

خوب نیست. کاری است پر زحمت و بی‌نتیجه.

**۱۰۲ ـ ﴿قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ﴾.**

بسیار خوب است. کاری است که خیرات دهشی و بخششی دارد که زحمتی را نمی‌طلبد و برای خواهان بشارت و هدایت است.

**۱۰۳ ـ ﴿وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ: إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ، وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ﴾.**

خوب است؛ مشکلات، زحمت، تعارض، اختلاف و محاجه در شروع آن رخ می‌نماید.

**۱۰۴ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ، وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.**

خیلی بد است. کاری است بدون پشتوانه که هیچ زیر ساخت محکمی ندارد و نتیجه‌ای نیز بر آن مترتب نمی‌باشد، بلکه سقوط را نیز در پی دارد.

۱۰۵ ـ ﴿إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ﴾.

بسیار بد است. هتک حیثیت، افترا، آبروریزی، تهمت و تکذیب خواهان را تهدید می‌کند؛ به ویژه اگر کار مورد نظر از امور مشارکتی؛ مانند: تشکیل خانواده، ازدواج، تأسیس شرکت و سرمایه‌گذاری با دیگران یا کارهای زمان‌بر باشد.

۱۰۶ ـ ﴿مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلاَّ مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالإِيمَانِ، وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْراً فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ، وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾.

خوب نیست. صدر آن کفر و ذیل آن شرح کفر است و غضب و عذاب نیز در آن است. کار با شکست و گمراهی همراه است.

۱۰۷ ـ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمُ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الآخِرَةِ، وَأَنَّ اللَّهَ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾.

ظاهری نیکو دارد اما باطنی برای آن نیست و فرجام آن نیز خیلی بد است.

۱۰۸ ـ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ، وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ﴾.

خیلی بد است. هرگونه سرمایه‌گذاری برای این کار سبب تلف و هدر شدن آن می‌گردد.

﴿طَبَعَ اللَّهُ﴾: کار به بن بست کشیده می‌شود و نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید.

۱۰۹ ـ ﴿لاَ جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾.

بسیار بد و خطرناک است. باید به کوتاهی آیه‌ی شریفه و نیز به واژه‌ی: ﴿لاَ جَرَمَ﴾ توجه داشت.

۱۱۰ ـ ﴿ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا وَصَبَرُوا، إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

از هجرت و جهاد سخن گفته می‌شود. کار مورد نظر پر مشقت و سخت است و در هر مرحله از آن مشکلی رخ می‌نماید؛ ولی بد نیست.

۱۱۱ ـ ﴿يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا، وَتُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ، وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾.

خیلی بد است. خواهان هر کاری و اقدامی کند همان کار برای وی مانع و مزاحم می‌شود و دامن‌گیر او می‌گردد. خواهان با خود درگیر می‌شود.

۱۱۲ ـ ﴿وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلاً قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَداً مِنْ كُلِّ مَكَانٍ، فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ، فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ، بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ﴾.

خیلی بد است. شروع این کار نیکو و ظاهر آن خوشایند است؛ ولی کار به کفران و حرمان کشیده می‌شود. کاری است بی‌نتیجه که جز خیال‌پردازی و گمانه‌زنی چیزی برای خواهان ندارد.

۱۱۳ ـ ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ، فَكَذَّبُوهُ، فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ﴾.

خیلی بد است. زیان، حرمان و گرفتاری را برای خواهان موجب می‌شود.

۱۱۴ ـ ﴿فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالاً طَيِّباً، وَاشْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ، إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ﴾.

خیلی خوب است. دو امر بر انجام آن تأکید دارد. رزق حلال و طیب و معنویت و عبادت بهره‌ی خواهان می‌شود.

۱۱۵ ـ ﴿إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ، وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ، فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

بسیار بد است. فراز: «حَرَّمَ عَلَيْكُمْ» راه را برای هر گونه اقدامی بسته است و قوت، توان و شدت خشونت آن افزون بر ذیل آیه است و نمی‌تواند حاکم بر صدر گردد.

۱۱۶ ـ «وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ: هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ، لِتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ، إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ».

خیلی بد است؛ ظاهرسازی و بی‌محتوایی در آن است. کار فرجامی ندارد.

۱۱۷ ـ «مَتَاعٌ قَلِيلٌ، وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ».

بسیار بد و نیز خطرساز است.

۱۱۸ ـ «وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ، وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ، وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ».

خیلی بد است. ظلم به نفس و زیان با این کار همراه است.

۱۱۹ ـ «ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا، إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ».

شروع آن زحمت و مشکلات را بر خواهان تحمیل می‌کند؛ ولی خوب است و نعمت‌هایی که جبران آن زحمت و سختی را داشته باشد را در پی می‌آورد.



۱۲۰ ـ «إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتاً لِلَّهِ حَنِيفاً، وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ».

بسیار خوب است. کار برای خواهان خاص، ویژه و دارای اهمیت است. به محکمی و به‌دور از سستی انجام می‌پذیرد و نتیجه‌ای پر توان نیز به دست می‌دهد.

«إِبْرَاهِيمَ»: با توجه به موقعیت و بزرگی حضرت ابراهیم در میان پیامبران، بر بزرگی کار و اهمیت آن دلالت دارد.

۱۲۱ ـ «شَاكِراً لِأَنْعُمِهِ، اجْتَبَاهُ، وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ».

کاری است دارای پیشینه که گذشتگان برای آن زحمت‌هایی

کشیده‌اند و امری ابتدایی و تأسیسی نیست و آنان در تمام کردن این کار ناتوان شده‌اند و حال نتیجه و خیرات آن به خواهان می‌رسد. عالی است.

**۱۲۲ ـ «وَآتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً، وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ».**

عالی است. اتیان، دنیا، حسن، آخرت و سعادت در آن است. سلامت دنیایی و سعادت اخروی: «**لَمِنَ الصَّالِحِينَ**» در این کار جمع است و کار به تمام معنا پر قوت و پر توان است.

**۱۲۳ ـ «ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنِ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفاً، وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ».**

با لحاظ: «**أَوْحَيْنَا**» بسیار خوب و به اعتبار: «**وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ**» باید در انجام آن احتیاط و دقت داشت.

**۱۲۴ ـ «إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ، وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ».**

خوب نیست؛ ماده‌ی جعل به صورت مجهول آمده و متعلق آن امری منفی است. پرونده‌سازی و دروغ‌پردازی در این کار وجود دارد. کار خالی از درگیری نیست و به‌ویژه برای ازدواج و کارهای مشارکتی خیلی بداست.

**۱۲۵ ـ «ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ، وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ، إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ، وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ».**

عالی است. خداوند می‌خواهد این کار انجام شود و از این نظر تضمینی است: «**إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ**» ولی به همین اعتبار، سنگین است. کاری است که نمی‌شود آن را به صورت شخصی و به‌تنهایی انجام داد و باید برای آن مددکار و کمک گرفت و احتیاط را نیز مراعات نمود و ابزار و وسایل آن را فراهم کرد.

**۱۲۶ ـ «وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ، وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ».**

خوب و سنگین است. بلاپذیری و صبر را می‌طلبد.

﴿فَـعَاقِبُوا﴾: پـر مشـقت است و زحـمت زیـادی هـزینه‌ی انـجام آن می‌شود. کاری طیب نیست. در صورتی که بتوان کار یا راه‌کار دیگری را برگزید بهتر است.

**۱۲۷ ـ ﴿وَاصْبِرْ، وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللهِ، وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ، وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ﴾.**

مشکلات آن فراوان است و چندین نهی از انجام آن باز می‌دارد. امر به صبر در توان نهی است و پایان آن نیز به: ﴿**مِمَّا يَمْكُرُونَ**﴾ است.

**۱۲۸ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا، وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ﴾.**

بسیار خوب است. با تأکید بر امری مثبت شروع و بـا: ﴿**مُـحْسِنُونَ**﴾ پایان می‌پذیرد.

﴿**مَعَ الَّذِينَ**﴾: کاری است که قدرت و قوت دارد؛ به‌ویژه آن که فـاعل فعل جمع مذکر است: ﴿**اتَّقَوْا**﴾.

# سوره‌ی اسراء

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلاً مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى، الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ؛ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا، إِنَّه هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾.**

عالی است. کاری است معنوی و پر خیر و برکت که با خوشی به انجام می‌رسد؛ زیرا هم بسمله، تسبیح، سیر وبه‌ویژه سیر شبانه در آن است و هم از دو قطب و دو مرکز کمالات؛ یعنی مسجد الحرام و مسجد الاقصی در آن یاد شده است.

**۲ ـ ﴿وَآتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ، وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنِي إِسْرَائِيلَ، أَلَّا تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِي وَكِيلاً﴾.**

خیلی خوب است.

﴿**أَلَّا تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِي وَكِيلاً**﴾: باید در انجام آن احتیاط داشت.

**۳ ـ ﴿ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ، إِنَّهُ كَانَ عَبْداً شَكُوراً﴾.**

بسیار خوب است. تأیید خداوند با آن است: ﴿**إِنَّهُ كَانَ عَبْداً شَكُوراً**﴾.

**۴ ـ ﴿وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ: لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ، وَلَتَعْلُنَّ عُلُوّاً كَبِيراً﴾.**

خیلی بد است. خبر دادن از فساد و نابودی در آینده است. این آیه از مغیبات قرآن کریم درباره‌ی قوم یهود است.

۵ ـ ﴿فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَاداً لَنَا أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ، فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ، وَكَانَ وَعْداً مَفْعُولاً﴾.

از مغیبات تاریخی قرآن کریم است که جای تحقیق از آن خالی است. استخاره‌ی آن خوب نیست و چیزی جز درگیری و شدت برخورد ندارد.

۶ ـ ﴿ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ، وَأَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ، وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيراً﴾.

درگیری دایمی جهان اسلام با یهودیان و پیروزی مسلمین را بیان می‌دارد. خوب است؛ ولی بسیار سخت، سنگین و نگران کننده است.

۷ ـ ﴿إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ، وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا، فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُوءُوا وُجُوهَكُمْ، وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ، وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْبِيراً﴾.

شروع کار و نیز ظاهر آن خوشایند و نیکوست اما مشکلات و سختی‌های آن پس از مدتی خود را نشان می‌دهد و فرجامی بد را برای خواهان رقم می‌زند.

۸ ـ ﴿عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يَرْحَمَكُمْ، وَإِنْ عُدْتُمْ عُدْنَا، وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيراً﴾.

بسیار بد است. نابودی، خطرات و نیز حرمان و گرفتاری فراوانی دارد.

۹ ـ ﴿إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ، وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْراً كَبِيراً﴾.

خیلی خوب است. هدایت، قوام، بشارت، خیر و صلاح در آن است. زحمت و مشکلات نیز دارد.

۱۰ ـ ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَاباً أَلِيماً﴾.

گرفتاری و نیز شکست آن حتمی است. بد است.

۱۱ ـ ﴿وَيَدْعُ الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ، وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولاً﴾.

خوب نیست. اضطراب، نگرانی و استرس کار بالاست.

**۱۲ ـ ﴿وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَتَيْنِ، فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ، وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً؛ لِتَبْتَغُوا فَضْلاً مِنْ رَبِّكُمْ، وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ، وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تفَصِيلاً﴾.**

بسیار خوب است.

﴿**اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَتَيْنِ**﴾: کاری است تنوع‌پذیر که همیشه تازگی خود را دارد.

﴿**فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ**﴾: حساب و اندازه‌ی دقیق در کار هست.

﴿**فَصَّلْنَاهُ تفَصِيلاً**﴾: کاری است باز، گسترده، شیرین و مناسب.

**۱۳ ـ ﴿وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ، وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَاباً يَلْقَاهُ مَنْشُوراً﴾.**

بسیار سخت، سنگین و پرمخاطره است؛ ولی بد نیست.

﴿**أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ**﴾: تحمل آن رنج و سختی دارد.

﴿**يَلْقَاهُ مَنْشُوراً**﴾: کار دارای حساب و اندازه است.

**۱۴ ـ ﴿اقْرَءْ كِتَابَكَ، كَفَى بِنَفْسِكَ، الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيباً﴾.**

تهدید، دقت و محاسبه گریبان‌گیر خواهان می‌شود، از این رو باید مواظبت، احتیاط و ملاحظه داشته باشد وگرنه برای وی خطرناک می‌شود. سخت و سنگین است اما خوبی آن به تحمل همین سختی‌هاست.

**۱۵ ـ ﴿مَنِ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ، وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا، وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى، وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّى نَبْعَثَ رَسُولاً﴾.**

کاری سخت و پر طمطراق است که ارفاق و عنایتی در آن نیست. اگر بخواهد کار مورد نظر را اجرایی سازد دقت و همت را لازم دارد. خوب نیست.

۱۶ ـ ﴿وَإِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا، فَفَسَقُوا فِيهَا، فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ، فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيراً﴾.

خیلی بد، پرخطر و آسیب‌زاست.

۱۷ ـ ﴿وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِنْ بَعْدِ نُوحٍ، وَكَفَى بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيراً بَصِيراً﴾.

بسیار بد و خطرناک است. تمامی مراحل کار محاسبه می‌شود.

۱۸ ـ ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ، ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُوماً مَدْحُوراً﴾.

بسیار بد است. کاری است بدون محتوا، بی‌فایده و زیان‌بار که خواهان را از مقاصد خود دور می‌سازد.

۱۹ ـ ﴿وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُوراً﴾.

کاری مهم و عالی ولی سخت و سنگین است. هم اراده و همت و هم سعی بالایی را لازم دارد.

۲۰ ـ ﴿كُلّاً نُمِدُّ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ، وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُوراً﴾.

از عطایا و بخشش پروردگار است که محدودیتی در آن نیست و نیز خیر آن به خواهان صرف نظر از شخصیتی که دارد می‌رسد و ایمان و درستی شرط آن نیست.

۲۱ ـ ﴿انْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ، وَلَلْآخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ، وَأَكْبَرُ تَفْضِيلاً﴾.

عالی است. بلندی مرتبه‌ی خواهان را سبب می‌شود.

۲۲ ـ ﴿لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهاً آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُوماً مَخْذُولاً﴾.

لازم است ترک شود. نهی و شرک در آن است. خواری و فلاکت خواهان را در پی دارد.

۲۳ ـ ﴿وَقَضَى رَبُّكَ: أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ، وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَاناً، إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا، فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ، وَلَا تَنْهَرْهُمَا، وَقُلْ لَهُمَا قَوْلاً كَرِيماً﴾.

بسیار خوب اما سخت و سنگین است؛ چراکه نهی و واژه‌ی: ﴿الْكِبَرَ﴾ در آن است.

۲۴ ـ ﴿وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ، وَقُلْ: رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيراً﴾.

خیلی خوب است. دعا، قدرت، امر و تربیت در آن است، از این رو سخت نیز می‌باشد.

۲۵ ـ ﴿رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ، إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ، فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُوراً﴾.

خیلی خوب است.

﴿رَبُّكُمْ أَعْلَمُ﴾: علم خدا همان حساب و اندازه‌ی کار است و سنگینی آن را می‌رساند.

﴿إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ﴾: باید در انجام این کار نیت خیر و درستی داشت.

۲۶ ـ ﴿وَآتِ ذَا الْقُرْبَى حَقَّهُ، وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ، وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيراً﴾.

بسیار خوب است.

﴿وَآتِ ذَا الْقُرْبَى حَقَّهُ﴾: باید احتیاط داشت که اعطای حق کاری خطرناک است. با ضعیفان و فقیران ارتباط دارد و لازم است ملاحظه‌ی آنان را داشت.

﴿وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيراً﴾: نباید درکار از اعتدال خارج شد و زیاده‌روی نمود.

۲۷ ـ ﴿إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ، وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُوراً﴾.

بد است. زیاده‌روی و کفران نعمت دامنگیر خواهان می‌شود.

۲۸ ـ ﴿وَإِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ ابْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِنْ رَبِّكَ تَرْجُوهَا، فَقُلْ لَهُمْ قَوْلاً مَيْسُوراً﴾.

خوب است ولی خالی از مشکلات و گرفتاری نیست.

۲۹ ـ ﴿وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَى عُنُقِكَ، وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُوماً مَحْسُوراً﴾.

خیلی سخت و اضطراب‌آور است. باید آن را ترک کرد که تحمل سختی‌های آن ممکن نیست.

۳۰ ـ ﴿إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ، إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيراً بَصِيراً﴾.

خیلی خوب است.

﴿إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيراً بَصِيراً﴾: انجام این کار، دقت و احتیاط و مشاوره با کارشناسان و مشاوران خبره را لازم دارد.

۳۱ ـ ﴿وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ، نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ، إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْئاً كَبِيراً﴾.

خوب نیست. انجام آن خطا و اشتباه محض است.

۳۲ ـ ﴿وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنَا، إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً، وَسَاءَ سَبِيلاً﴾.

خیلی بد و بسیار زشت است. هتک حرمت و حیثیت در کار پیش می‌آید و نمی‌توان آن را پنهان داشت.

۳۳ ـ ﴿وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ، وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُوماً فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهِ سُلْطَاناً، فَلَا يُسْرِفْ فِي الْقَتْلِ، إِنَّهُ كَانَ مَنْصُوراً﴾.

اگر قوت، قدرت و خیری در این کار به اعتبار: ﴿إِنَّهُ كَانَ مَنْصُوراً﴾ باشد، بعد از مصیبت و گرفتاری‌های بسیار است و به هیچ وجه خوب نیست.

۳۴ ـ ﴿وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ، حَتَّى يَبْلُغَ أَشُدَّهُ، وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ، إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْؤُولاً﴾.

کاری است خوب اما سخت، سنگین، مقید و محدود.

۳۵ ـ ﴿وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ، وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ، ذَلِكَ خَيْرٌ، وَأَحْسَنُ تَأْوِيلاً﴾.

خیلی خوب است. خیرات، امیدواری و کار شایسته در آن فراوان پیش می‌آید.

۳۶ ـ ﴿وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ، إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْؤُولاً﴾.

کاری است سخت، محدود و مقید که حساب‌گرانی دقیق دارد ولی خوب است.

۳۷ ـ ﴿وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحاً إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولاً﴾.

بسیار بد است. کار با استکبار، ظلم، ضرر و زیان همراه است.

۳۸ ـ ﴿كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهاً﴾.

خیلی بد است. هیچ صفا و خوبی در آن نیست.

۳۹ ـ ﴿ذَلِكَ مِمَّا أَوْحَى إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ، وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهاً آخَرَ، فَتُلْقَى فِي جَهَنَّمَ مَلُوماً مَدْحُوراً﴾.

بسیار بد است. کاری بدون نتیجه است که ظاهری فریبنده دارد و خیر و خوبی آن برای خواهان نمی‌ماند و از دست می‌رود.

﴿مَلُوماً مَدْحُوراً﴾: اضطراب، پریشانی، بی‌حرمتی و مشکلات اجتماعی را در پی دارد.

۴۰ ـ ﴿أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُمْ بِالْبَنِينَ، وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنَاثاً، إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلاً عَظِيماً﴾.

ارعاب، تهدید، ظلم، ستیز نسبت به حرام‌ها و دروغ‌های بزرگ در آن پیشامد می‌کند و بدآموزی نیز دارد. خیلی بد است.

۴۱ ـ ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا، وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُوراً﴾.

بسیار بد است. حرمان، نفرت و کفران نعمت در این کار فراوان است. کاری است که در میانه از دست خواهان خارج می‌شود و به انجام نمی‌رسد و نتیجه‌ای نیز از آن به دست نمی‌آید.

۴۲ ـ ﴿قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذاً لَابْتَغَوْا إِلَى ذِي الْعَرْشِ سَبِيلاً﴾.

بسیار بد است. تعلیق بر محال و کاری نادرست است که طغیان، ستم‌گری، حرمان و بدآموزی از عوارض آن است و هیچ نتیجه‌ای نیز ندارد و تضییع هزینه و وقت است.

۴۳ ـ ﴿سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوّاً كَبِيراً﴾.

خیلی بد است. کاری است خطرناک که به گرفتاری، اختلاف، درگیری و نابودی خواهان می‌انجامد.

۴۴ ـ ﴿تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ، وَالْأَرْضُ، وَمَنْ فِيهِنَّ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ، وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ، إِنَّهُ كَانَ حَلِيماً غَفُوراً﴾.

خیلی خوب اما سنگین است و احتیاط را لازم دارد. حوادثی ناخودآگاه در آن پیش می‌آید. زمینه‌های معنوی، گسترده و عمومی و نیز ارفاق و امداد با آن است.



۴۵ ـ ﴿وَإِذَا قَرَءْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَاباً مَسْتُوراً﴾.

خیلی بد است. کارشکنی و مانع در این کار رخ می‌نماید و کار عقیم می‌ماند. مددکاری نیز دست خواهان را نمی‌گیرد.

۴۶ ـ ﴿وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ، وَفِي آذَانِهِمْ وَقْراً، وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَّوْا عَلَى أَدْبَارِهِمْ نُفُوراً﴾.

بد است. در تمامی مراحل کار جز ایجاد مانع، شکست و از دست رفتن نتیجه برای خواهان پیش نمی‌آید.

**۴۷ ـ ﴿نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ، وَإِذْ هُمْ نَجْوَى إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلاً مَسْحُوراً﴾.**

خیلی بد است. کار مورد نظر سنگین است که پنهان‌کاری و اختفا در آن پیش می‌آید و نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید. واقعیتی نیز ندارد.

**۴۸ ـ ﴿انْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلاً﴾.**

خوب نیست. نتیجه‌ای ندارد. کاری است عقیم و بدون هیچ خاصیت و نتیجه‌ای.

**۴۹ ـ ﴿وَقَالُوا أَئِذَا كُنَّا عِظَاماً وَرُفَاتاً، أَئِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقاً جَدِيداً﴾.**

خوب نیست. کار انجام نمی‌شود.

**۵۰ ـ ﴿قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيداً﴾.**

بسیار بد است. کاری سخت، سنگین و کمر شکن است.

**۵۱ ـ ﴿أَوْ خَلْقاً مِمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ، فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِيدُنَا، قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ؟ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِيباً﴾.**

خوب نیست. کاری است بی‌نتیجه و بدون خاصیت که خواهان را به ورشکستگی می‌کشاند.

﴿**يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ**﴾: اضطراب‌زا و استرس‌آور است.

﴿**فَسَيَقُولُونَ**﴾: مراحلی از کار به تأخیر می‌افتد.

﴿**فَسَيُنْغِضُونَ**﴾: تسویف آن تکرار شده که آرامش را از خواهان می‌گیرد.

﴿**مَتَى هُوَ؟**﴾: معلوم نیست طرف مقابل خواهان کیست.

﴿**عَسَى**﴾: استرس و تنیدگی می‌آورد.

**۵۲ ـ ﴿يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ، وَتَظُنُّونَ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلاً﴾.**

خوب نیست.

﴿**وَتَظُنُّونَ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلاً**﴾: خواهان کار را کوچک می‌بیند. کار با

خیال‌پردازی و نیز محدودیت انجام می‌شود و نتیجه‌ای شفاف و گویا ندارد.

**۵۳ ـ ﴿وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ، إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزَغُ بَيْنَهُمْ، إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلإِنْسَانِ عَدُوّاً مُبِيناً﴾.**

خوب نیست. ارعاب و تحذیر در آن است. کار نتیجه‌بخش نیست و خواهان در روند عملیاتی نمودن آن دشمنانی می‌یابد که به وی حمله می‌کنند؛ در حالی که به شکست خواهان می‌انجامد و او فریب و نیرنگ می‌خورد یا مال او را به سرقت می‌برند یا آن را آتش می‌زنند و به هرحال برای وی زیان‌بار است.

**۵۴ ـ ﴿رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ، إِنْ يَشَأْ يَرْحَمْكُمْ، أَوْ إِنْ يَشَأْ يُعَذِّبْكُمْ، وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلاً﴾.**

خوب نیست.

﴿**رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ**﴾: خواهان ناخودآگاه به دام می‌افتد.

﴿**وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلاً**﴾: انجام این کار ضمانتی ندارد.

**۵۵ ـ ﴿وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى بَعْضٍ، وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُوراً﴾.**

بسیار خوب است.

﴿**وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُوراً**﴾: برای انجام این کار باید سند مکتوب داشت؛ زیرا با توجه به: ﴿**وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى بَعْضٍ**﴾ برد و باخت آن قهری است.

**۵۶ ـ ﴿قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ، وَلَا تَحْوِيلاً﴾.**

خیلی بد است.

﴿**الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ**﴾: ظاهرکار فریبنده است و نتیجه و باطنی برای آن نیست.

﴿فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنكُمْ﴾: شکست خواهان قطعی است.

﴿وَلَا تَحْوِيلاً﴾: هیچ گونه قدرت مانور و جابجایی در این کار نیست و نتیجه‌ی حاصل شده بر روی دست خواهان می‌ماند. برای نمونه، اگر کالایی را بخرد، مشتری آخرین آن خود وی است.

**۵۷ ـ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ، وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ، وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ، إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُوراً﴾.**

خوب نیست. پایانی عذاب‌آور و حرمان‌زا و خذلان‌ساز دارد و به بن‌بست می‌خورد.

**۵۸ ـ ﴿وَإِنْ مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ، أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَاباً شَدِيداً، كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُوراً﴾.**

بسیار خطرناک است و به هیچ وجه نباید نزدیک آن شد.

**۵۹ ـ ﴿وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ، وَآتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً، فَظَلَمُوا بِهَا، وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلَّا تَخْوِيفاً﴾.**

خیلی بد است. خوف و اضطراب از عوارض آن است و معلوم نیست طرف مقابل خواهان کیست. نتیجه‌ای برای آن نیست.

**۶۰ ـ ﴿وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ، وَمَا جَعَلْنَا الرُّؤْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ، وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ، وَنُخَوِّفُهُمْ، فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَاناً كَبِيراً﴾.**

کاری است فتنه‌انگیز، پلید و اضطراب‌آور که فرجام خواهان را طغیان و شکست قرار می‌دهد. کار به جایی نمی‌رسد و نمی‌توان از آن رهایی جست. خیلی بد است.

**۶۱ ـ ﴿وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ، فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ، قَالَ: أَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِيناً﴾.**

خیلی بد است. نافرمانی، شکست، اختلاف و ناآگاهی دامنگیر خواهان می‌گردد.

۶۲ـ ﴿قَالَ: أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنْ أَخَّرْتَنِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَأَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلاً﴾.

بسیار بد و خطرناک است و خواهان را با دشمنانی آگاه به‌گونه‌ای وحشتناک درگیر می‌کند و شکست وی نیز حتمی است.

۶۳ـ ﴿قَالَ: اذْهَبْ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ، فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاؤُكُمْ، جَزَاءً مَوْفُوراً﴾.

خیلی بد، خطرناک، زیان بار و حرمان آور است.

۶۴ـ ﴿وَاسْتَفْزِزْ مَنِ اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبْ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكْهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعِدْهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُوراً﴾.

کاری است، پیچیده، سنگین، با شکوه ظاهری، اما بدون فایده و نتیجه. بسیار بد است.

۶۵ـ ﴿إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ، وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلاً﴾.

ابتدای کار بسیار مشکل، سنگین و پر زحمت است اما پایان آن خیلی خوب است.

۶۶ـ ﴿رَبُّكُمُ الَّذِي يُزْجِي لَكُمُ الْفُلْكَ فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ، إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيماً﴾.

خیلی خوب است. باید با توکل بر انجام آن اقدام کرد که نتایج خوبی دارد. البته خالی از زحمت و مخاطره نیست.

﴿فِي الْبَحْرِ﴾: بزرگی و سختی کار را می‌رساند.

﴿إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيماً﴾: مدد و عنایت خداوند با خواهان است.

۶۷ـ ﴿وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِيَّاهُ، فَلَمَّا نَجَّاكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ، وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُوراً﴾.

منفعت و گشایش فراوانی در زندگی خواهان وارد می‌سازد اما او را به کفران، نگرانی و آلودگی دچار می‌نماید. خوب نیست.

**۶۸ ـ ﴿أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِباً، ثُمَّ لاَ تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلاً﴾.**

خیلی بد و نیز خطرناک است. باید ترک شود.

﴿**يُرْسِلَ**﴾: حوادثی در راه است که با توجه به: ﴿**حَاصِباً**﴾ زیان‌بار است و چه‌بسا ورشکستگی، قتل و آتش‌سوزی از آسیب‌های آن باشد. این آسیب‌ها را با توجه به شخصیت خواهان می‌توان به دست آورد.

**۶۹ ـ ﴿أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَى، فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفاً مِنَ الرِّيحِ، فَيُغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ، ثُمَّ لاَ تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعاً﴾.**

استفاده از جار و مجرورهای متعدد در این آیه بر سختی فراوان و وجود گره بسیار در کار دلالت دارد. کاری است پیچیده و زیان بار که حوادثی مانند تصادف، مرگ یا درگیری در آن به‌حتم پیش می‌آید. بسیار بد است.

**۷۰ ـ ﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ، وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ، وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ، وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلاً﴾.**

عالی است. کاری عمومی است.

﴿**بَنِي آدَمَ**﴾: مخاطراتی دارد و معلوم نیست‌خیر ات‌کاربه‌خواهان‌برسد.

﴿**فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ**﴾: کاری است باز و گسترده که خواهان در چگونگی انجام آن آزادی عمل دارد.

﴿**تَفْضِيلاً**﴾: از آیات هبه‌ای و دهشی است که بسیار پر منفعت می‌باشد. البته، منافع آن عمومی است و چیزی ویژه‌ی خواهان وجود ندارد.

**۷۱ ـ ﴿يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ، فَمَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَأُولَئِكَ يَقْرَؤُونَ كِتَابَهُمْ، وَلاَ يُظْلَمُونَ فَتِيلاً﴾.**

خیلی خوب است.

﴿نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ﴾: کاری بلند، زمان‌بر و پر دردسر است؛ زیرا ندا دادن و رساندن صدا به دیگران به درازا می‌کشد و مکافات و سختی خود را دارد.

﴿أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ﴾: زحمت و تلاش را لازم دارد.

**۷۲ ـ ﴿وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَى، وَأَضَلُّ سَبِيلاً﴾.**

خیلی بد است. کار بسته و قفل است و نتیجه‌ای جز گرفتاری و نابسامانی ندارد. بدی آن دیرهنگام مشخص می‌شود و هزینه‌ی سنگینی از خواهان می‌گیرد.

**۷۳ ـ ﴿وَإِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهُ، وَإِذاً لَاتَّخَذُوكَ خَلِيلاً﴾.**

بسیار بد است. افترا، فتنه، دورویی، دشمنی، قصد سوء و شیطنت در آن است و نتیجه‌ای نیز بر آن مترتب نیست.

**۷۴ ـ ﴿وَلَوْلَا أَنْ ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئاً قَلِيلاً﴾.**

پرمخاطره، گرفتار کننده، سخت و سنگین است. زحماتی که از خواهان می‌برد بسیار و نتایج و بهره‌ای آن اندک است. خوب نیست.

**۷۵ ـ ﴿إِذاً لَأَذَقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ، ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيراً﴾.**

خیلی بد است. مشکلات کار و خیال‌پردازی در آن فراوان است. ظاهری با شکوه و باطنی خالی و پوچ دارد.

**۷۶ ـ ﴿وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّونَكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا، وَإِذاً لَا يَلْبَثُونَ خِلَافَكَ إِلَّا قَلِيلاً﴾.**

خوب نیست. تمامی واژه‌های به کار رفته در آن بار منفی دارد.

**۷۷ ـ ﴿سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا، وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلاً﴾.**

خوب است. کاری عمومی و نرمال است که خطری ندارد و روند انجام آن هموار است: ﴿**وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلاً**﴾.

۷۸ ـ ﴿أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ، إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُوداً﴾.

به شرط سرعت و داشتن همت خوب است.

﴿لِدُلُوكِ الشَّمْسِ﴾: باید در انجام کار سرعت و عجله داشت؛ چرا که هرگونه سستی و اهمال سبب از دست رفتن خیرات آن می‌گردد.

﴿وَقُرْآنَ﴾: باید تمامی جوانب کار را با همت جمع کرد؛ وگرنه نتیجه‌بخش نخواهد بود.

۷۹ ـ ﴿وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ، عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَاماً مَحْمُوداً﴾.

بسیار خوب است. معنویت و مقام را برای خواهان سبب می‌شود.

﴿فَتَهَجَّدْ بِهِ﴾: کار مورد نظر زحمت و تلاش را نیاز دارد.

﴿نَافِلَةً﴾: این کار را باید با اراده و اختیار دنبال نمود و نه با جبر.

۸۰ ـ ﴿وَقُلْ رَبِّ، أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ، وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ، وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَاناً نَصِيراً﴾.

عالی است. از آیات ذکر است. ذکر آن چنین است: ﴿رَبِّ، أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ، وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ، وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَاناً نَصِيراً﴾. برای افراد وسواسی و ضعیف النفس که فقر، بی‌کاری یا مشکلات دیگری دارند باعث رفع مشکل می‌گردد. ذکر دیگر آن عبارت است از: ﴿ربّ اجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَاناً نَصِيراً﴾. این ذکر برای افزایش قوت و قدرت و نیز بالا بردن توان حرکت مفید است. باید توجه‌داشت‌درکارهای سنگین به جای رب، «اللهم» مناسب‌تر است و بیش‌تر جواب می‌دهد.

۸۱ ـ ﴿وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ، إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقاً﴾.

خوب است.

﴿وَقُلْ﴾: درگیری و اختلاف می‌آورد. یعنی باید خود را محکم بگیری تا در مشکلات آن ساقط نگردی.

﴿وَزَهَقَ الْبَاطِلُ﴾: دیربازده است.

۸۲ـ ﴿وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءُ وَرَحْمَةُ لِلْمُؤْمِنِينَ، وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَاراً﴾.

عالی است؛ باید با نیت خیر و سالم و از راه‌های شرعی و قانونی به انجام آن اقدام کرد.

﴿وَنُنَزِّلُ﴾: کار به تدریج و مرحله به مرحله پیش می‌رود.

﴿الْقُرْآنِ﴾: کار دارای جمعیت است.

﴿وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَاراً﴾: افراد زرنگ و حقه‌باز را بیچاره می‌کند و چون حصر در آن است کم‌ترین ترحم و ارفاقی به آنان ندارد.

۸۳ـ ﴿وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَى بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوساً﴾.

خیلی بد است. حرمان، یأس و کفران را در پی دارد؛ هرچند ظاهر آن شیرین است.

۸۴ـ ﴿قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَى شَاكِلَتِهِ، فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَى سَبِيلاً﴾.

کاری است پُر زحمت که مشکلات فراوانی دارد اما خداوند می‌خواهد این کار انجام بگیرد و مددکار خواهان است، از این رو خوب است.

۸۵ـ ﴿وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ، قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي، وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلاً﴾.

بسیار خوب اما سخت است. درگیری و مشکلات را دارد در پایان نیز با قلت و اندکی مواجه می‌شود.

۸۶ـ ﴿وَلَئِنْ شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ، ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلاً﴾.

خوب نیست. مشکلات و سنگینی کار بر خواهان فشار می‌آورد و معلوم نیست نتیجه‌ای را به دست آورد.

**۸۷ ـ ﴿إِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ، إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيراً﴾.**

خیلی خوب است. از دهش‌های الهی است که هیچ زحمتی را لازم ندارد. عمل، ایمان، شرط یا قیدی در آن نیست. سریع و تند به نتیجه می‌رسد.

﴿**إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيراً**﴾: تمامی بهره‌های آن به خواهان می‌رسد.

**۸۸ ـ ﴿قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيراً﴾.**

خیلی بد است. باید این کار را رها نمود که انجام شدنی نیست. هتک حیثیت و آبروریزی خواهان را موجب می‌گردد.

**۸۹ ـ ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ، فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُوراً﴾.**

کاری بسیار شایسته است اما به شکست، نابودی و حرمان مبتلا می‌شود و باید آن را رها کرد. بد است.

**۹۰ ـ ﴿وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعاً﴾.**

خوب نیست؛ به‌درستی انجام نمی‌شود و سستی و ناتوانی در آن است. کاری است بدون خاصیت و نتیجه و امری غیر واقعی است.

**۹۱ ـ ﴿أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ، وَعِنَبٍ، فَتُفَجِّرَ الْأَنْهَارَ خِلَالَهَا تَفْجِيراً﴾.**

با آن که مراحل گوناگون و متنوعی دارد، چون بر امری غیر واقعی تعلیق شده است، خوب نیست.

**۹۲ ـ ﴿أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ، كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسَفاً، أَوْ تَأْتِيَ بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلاً﴾.**

خیال‌پردازی است و نتیجه‌ای نمی‌دهد. نابودی و سقوط را آرزو می‌کند.

۹۳ ـ ﴿أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِنْ زُخْرُفٍ، أَوْ تَرْقَى فِي السَّمَاءِ، وَلَنْ نُؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّى تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَاباً نَقْرَؤُهُ، قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي، هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَراً رَسُولاً﴾.

کاری غیر واقعی و خیال‌پردازانه است که نتیجه‌ای را در بر ندارد و زیان‌بار است.

۹۴ ـ ﴿وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَى، إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَراً رَسُولاً﴾.

خوب است. کاری است واقعی و حقیقی.

۹۵ ـ ﴿قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكاً رَسُولاً﴾.

بسیار خوب است. کاری است اجرایی و روان، واقعی، مطمئن و پُر خیر و برکت.

۹۶ ـ ﴿قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيداً بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيراً بَصِيراً﴾.

کفایت، شهادت، قرب، تخصص، بصیرت و التفات در آن است: ﴿إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيراً بَصِيراً﴾. خیلی خوب است.

۹۷ ـ ﴿وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ، وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ، وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى وُجُوهِهِمْ عُمْياً وَبُكْماً وَصُمّاً، مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ، كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيراً﴾.

خوب نیست. به اعتبار صدر آن ظاهر خوبی دارد ولی نتیجه‌بخش نیست.

۹۸ ـ ﴿ذَلِكَ جَزَاؤُهُمْ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا، وَقَالُوا أَئِذَا كُنَّا عِظَاماً وَرُفَاتاً، أَئِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقاً جَدِيداً﴾.

خوب نیست. کاری است سنگین و غیر واقعی که با تعجب و شک همراه است و نتیجه‌ای را در پی نمی‌آورد.

۹۹ ـ ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ، وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلاً لَا رَيْبَ فِيهِ، فَأَبَى الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُوراً﴾.

خوب نیست. امکانات ویژه‌ای را برای خواهان فراهم می‌آورد اما نه‌تنها نتیجه‌ای را برای وی در پی ندارد، بلکه او را به کفران و ظلم و ستم دچار می‌سازد.

۱۰۰ ـ ﴿قُلْ لَوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذاً لَأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ، وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُوراً﴾.

خوب نیست. امکانات و ظاهر آن بسیار است ولی فایده و نتیجه‌ای برای آن نمی‌باشد. خشیت، انفاق، امساک و قتور در آن است. همین امکانات فراوان سبب بدبختی می‌شود.

۱۰۱ ـ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ، فَاسْأَلْ بَنِي إِسْرَائِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ، فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ: إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا مُوسَى مَسْحُوراً﴾.

خوب نیست. کاری پر دردسر است و با امکانات فراوانی که دارد نتیجه و خیری برای خواهان نمی‌گذارد.

۱۰۲ ـ ﴿قَالَ: لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ بَصَائِرَ، وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا فِرْعَوْنُ مَثْبُوراً﴾.

خیلی خوب است؛ مشکلاتی درکار پیش می‌آید.

۱۰۳ ـ ﴿فَأَرَادَ أَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْأَرْضِ، فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ جَمِيعاً﴾.

خوب است. کاری است که با سلامت، توکل و اراده می‌توان از مشکلات آن گذشت و به نتیجه دست یافت.

۱۰۴ ـ ﴿وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ اسْكُنُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفاً﴾.

بسیار خوب است. سکونت، آرامش، آخرت، جمعیت، اتحاد، قوت، قدرت و نتیجه‌ی خوب با این کار همراه است.

**۱۰۵ ـ ﴿وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ، وَبِالْحَقِّ نَزَلَ، وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّراً وَنَذِيراً﴾.**

بسیار خوب است. کاری است معنوی که تمامی مراحل آن حقیقت دارد.

**۱۰۶ ـ ﴿وَقُرْآناً فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ، وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلاً﴾.**

خیلی خوب است. کاری است که هموار و آسان شده است.

**۱۰۷ ـ ﴿قُلْ: آمِنُوا بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا، إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّداً﴾.**

خوب است. نتیجه‌ی خیر دارد؛ چرا که از علم، ایمان و سجود سخن می‌گوید.

**۱۰۸ ـ ﴿وَيَقُولُونَ: سُبْحَانَ رَبِّنَا، إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولاً﴾.**

عالی است. کاری است که انجام می‌شود و به نتیجه می‌رسد.

**۱۰۹ ـ ﴿وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ، وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعاً﴾.**

عالی است. فروتنی، افتادگی و معنویت در آن است.

**۱۱۰ ـ ﴿قُلِ: ادْعُوا اللَّهَ أَوِ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيّاً مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى، وَلَا تَجْهَرْ بِصَلَاتِكَ، وَلَا تُخَافِتْ بِهَا، وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلاً﴾.**

بسیار خوب است. کاری است که حقیقت، جمعیت، تفصیل، آشکاری، ایمان، علم و معنویت در آن است. خواهان در پی هر کاری با هر شیوه و راه‌کاری که باشد خوب است. کاری است هموار، روان و رونده که خود به خود انجام می‌شود.

**۱۱۱ ـ ﴿وَقُلِ: الْحَمْدُ لِلَّهِ، الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَداً، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ، وَكَبِّرْهُ تَكْبِيراً﴾.**

بسیار خوب است. آیه‌ی یکصدو پنجم تا آخر از آیات ذکر است. هیچ ذکری به عظمت این آیات نیست. این ذکر را باید در سجده و خلوت انجام داد. ما آثار و حقیقت آن را در کتابی دیگر توضیح داده‌ایم. این آیات تفسیر آیه‌ی نخست این سوره و مبین حقیقت معراج پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله است.

## سوره‌ی کهف

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ، وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجاً﴾.**

خیلی خوب است. حمد، حق، انزال، عبد، کتاب و نفی کاستی در آن است. کاری است پایدار، سالم و قوی که ممکن است در پایان آن مشکلی پیش آید که در این صورت باید احتیاط، یا صدقه و خیراتی داشت تا آن مشکل برطرف شود.

**۲ ـ ﴿قَيِّماً لِيُنْذِرَ باساً شديداً مِنْ لَدُنْهُ، وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ، الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْراً حَسَناً﴾.**

خیلی خوب، شیرین، شاد و دارای قوت و قدرت است؛ ولی باید تلاش و سعی داشت و بدون زحمت به دست نمی‌آید.

**۳ ـ ﴿مَاكِثِينَ فِيهِ أَبَداً﴾.**

بسیار خوب است.

﴿**مَاكِثِينَ**﴾: کار استقرار، قوت و دوام دارد.

**۴ ـ ﴿وَيُنْذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَداً﴾.**

خوب نیست. این کار هدف و غایت درستی ندارد.

﴿**وَيُنْذِرَ**﴾: خوف و اضطراب در آن پیش می‌آید.

۵ ـ ﴿مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنْ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِباً﴾.

خوب نیست. سخن نادرست و بی‌حساب، کذب و دروغ آگاهانه و خباثت و گمراهی با آن همراه است.

۶ ـ ﴿فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ عَلَى آثَارِهِمْ، إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَفاً﴾.

خوب نیست. خواهان به زحمت می‌افتد و در پایان نیز جز تأسف بر کار بیهوده و زحمت بی‌اجر و نتیجه‌ای که کشیده چیزی بهره‌ی وی نمی‌شود. نگرانی و اضطراب نیز او را رنج می‌دهد.

۷ ـ ﴿إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا، لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلاً﴾.

کار خوبی است که به میزان همت و تلاش خواهان بستگی دارد ابتلا، امتحان و درگیری نیز در آن به‌وجود می‌آید.

۸ ـ ﴿وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيداً جُرُزاً﴾.

کاری است ابتدایی که پر زحمت است و مشقت فراوانی را می‌طلبد و بهره‌ای نیز برای خواهان ندارد. خوب نیست.

۹ ـ ﴿أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَباً﴾.

کاری است سنگین که بدون آن که ظاهری متعارف داشته باشد، باطنی نیکو دارد. خوب است. باید دانست آیاتی که سرگذشت اصحاب کهف را بیان می‌دارد ظاهری غیر عادی دارد.

۱۰ ـ ﴿إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ، فَقَالُوا رَبَّنَا، آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً، وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَداً﴾.

کاری است که به نتیجه نمی‌رسد و در صورت ناچاری می‌شود آن را انجام داد. در شروع کار حیرت و یأس خواهان را فرا می‌گیرد اما پایان خوشی دارد: ﴿وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَداً﴾.

۱۱ ـ ﴿فَضَرَبْنَا عَلَى آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَداً﴾.

خوب است. کاری است خوش باطن که خود را در ظاهر به هیچ وجه نشان نمی‌دهد.

۱۲ ـ ﴿ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْصَى لِمَا لَبِثُوا أَمَداً﴾.

کار پیچیده‌ای است که ظاهری خوش ندارد اما نتیجه‌ی آن خوشایند و خوب است.

۱۳ ـ ﴿نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُمْ بِالْحَقِّ، إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ، وَزِدْنَاهُمْ هُدًى﴾.

خوب است نتیجه‌ای نیکو دارد. هم سرگرمی است و هم دلگرمی.

۱۴ ـ ﴿وَرَبَطْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا، فَقَالُوا: رَبُّنَا، رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، لَنْ نَدْعُوَ مِنْ دُونِهِ إِلَهاً، لَقَدْ قُلْنَا إِذاً شَطَطاً﴾.

بسیار خوب است؛ ولی در پایان آن کاستی، کجی و سستی رخ می‌نماید: ﴿إِذاً شَطَطاً﴾.

۱۵ ـ ﴿هَؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً، لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِمْ بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ، فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً﴾.

بسیار بد است. کاری است که گرفتاری، دردسر، افترا و دروغ را پیش می‌آورد و بی‌نتیجه نیز است.

۱۶ ـ ﴿وَإِذِ اعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ، فَأْوُوا إِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ، وَيُهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مِرفَقاً﴾.

غربت، تنهایی، اعتزال، سختی و پناهندگی خواهان را در خود فرو می‌برد. خوب نیست.

۱۷ ـ ﴿وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَزَاوَرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ، وَإِذَا غَرَبَتْ تَقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ، وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ، ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ، مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ، وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيّاً مُرْشِداً﴾.

کاری است غیر عادی. نباید در کار اهمال داشت و بی‌احتیاط بود،

بلکه دقت بالا و آگاهی را نیاز دارد و در صورت بی‌احتیاطی و سقوط، کسی نیز نمی‌تواند به او کمک نماید.

**۱۸ ـ ﴿وَتَحْسَبُهُمْ أَيْقَاظاً وَهُمْ رُقُودٌ، وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ، وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ، لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَاراً، وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْباً﴾.**

خیلی خوب است. خواهان در این کار غریب و تنها می‌ماند. کاری است معنوی، علمی و باطنی.

**﴿وَهُمْ رُقُودٌ﴾**: کار راحت و رونده است.

**﴿وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ﴾**: خواهان مددکار و حامی دارد.

**۱۹ ـ ﴿وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ، قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ؟ قَالُوا: لَبِثْنَا يَوْماً أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ، قَالُوا: رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ، فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَاماً، فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ، وَلْيَتَلَطَّفْ، وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَداً﴾.**

کاری خوب، سخت، سنگین، بلند، پاک و طاهر است که رزق را با زحمت، تنهایی و پنهانی برای خواهان فراهم می‌آورد.

**۲۰ ـ ﴿إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ، وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذاً أَبَداً﴾.**

خوب اما بسیار سنگین، سخت و پیچیده است. کاری است پنهانی که گرفتاری می‌آورد. شروع آن با قوت و قدرت همراه است. در این کار نباید بی‌احتیاطی داشت؛ چرا که هیچ ظاهر خوشایندی ندارد و ممکن است سستی را به خواهان وارد سازد در حالی که این کار همت بالایی را می‌طلبد.

**۲۱ ـ ﴿وَكَذَلِكَ أَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ، وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا، إِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ، فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِمْ بُنْيَاناً، رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ، قَالَ**

**الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَى أَمْرِهِمْ: لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِداً﴾**.

کاری بلند، پیچیده، سنگین و سخت است که معنویت را در پی دارد و پایان آن عالی است: ﴿**مَسْجِداً**﴾.

**۲۲ ـ ﴿سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ، وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ، رَجْماً بِالْغَيْبِ، وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ، قُلْ: رَبِّي أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ، مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ، فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِراً، وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَداً﴾**.

خوب نیست. کاری است درهم، نامنظم، پریشان و مضطرب که پایانی ندارد و باید ترک شود.

**۲۳ ـ ﴿وَلَا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكَ غَداً﴾**.

معلوم نیست کار مورد نظر نتیجه دهد. خوب نیست.

**۲۴ ـ ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ، وَاذْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ، وَقُلْ عَسَى أَنْ يَهْدِيَنِ رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَذَا رَشَداً﴾**.

خیلی خوب است. مشیت، ذکر، هدایت، قرب و رشد در آن است. به‌سرعت به نتیجه می‌رسد؛ چراکه آیه‌ای کوتاه است. زمینه‌های قوت و رشد در آن بسیار است.

**۲۵ ـ ﴿وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِأَةٍ سِنِينَ، وَازْدَادُوا تِسْعاً﴾**.

کاری است دیربازده که به‌راحتی به دست نمی‌آید. برای کارهایی که درکوتاه مدت انجام می‌شود خوب نیست چراکه برای نمونه اگر بخواهد به مسافرت رود، مشکل پیدا می‌کند و در راه می‌ماند و درگیری برای وی به‌وجود می‌آید. خوب نیست.

**۲۶ ـ ﴿قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، أَبْصِرْ بِهِ، وَأَسْمِعْ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ، وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَداً﴾**.

کار خود را نشان نمی‌دهد. شروع آن سنگین است. باید آن را ترک کرد. بد است.

**۲۷ ـ ﴿وَاتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ، لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ، وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَداً﴾.**

اقدام بر این کار با داشتن توکل و نیت خیر خوب است وگرنه در کار مشکل پیدا می‌شود.

**۲۸ ـ ﴿وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ، يُرِيدُونَ وَجْهَهُ، وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ، تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا، وَاتَّبَعَ هَوَاهُ، وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطاً﴾.**

بد است. ظاهری فریبنده دارد ولی پایان خیری ندارد.

**۲۹ ـ ﴿وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ، فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ، وَمَنْ شَاءَ فَلْيَكْفُرْ، إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَاراً، أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا، وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ، يَشْوِي الْوُجُوهَ، بِئْسَ الشَّرَابُ، وَسَاءَتْ مُرْتَفَقاً﴾.**

خیلی بد است. هرگونه امداد و حمایتی بر رنج و عذاب خواهان می‌افزاید.

**۳۰ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلاً﴾.**

خیلی خوب است. زحمت و اضطراب برای خواهان پیش می‌آورد.

**۳۱ ـ ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ، تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ، يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ، وَيَلْبَسُونَ ثِيَاباً خُضْراً مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ، مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ، نِعْمَ الثَّوَابُ، وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقاً﴾.**

برای ازدواج، خرید منزل و مانند آن بسیار خوب است. کاری تنوع‌پذیر، سنگین، آبرومند و شاد می‌باشد.

**۳۲ ـ ﴿وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلاً رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ، وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ، وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعاً﴾.**

بسیار خوب، متنوع، پر منفعت اما پر زحمت است.

**۳۳ ـ ﴿كِلْتَاالْجَنَّتَيْنِ آتَتْ أُكُلَهَا، وَلَمْ تَظْلِمْ مِنْهُ شَيْئاً، وَفَجَّرْنَا خِلاَلَهُمَا نَهَراً﴾.**

خیلی خوب و پر خیر و منفعت است و هیچ ضرر و زیانی در آن نیست.

**۳۴ ـ ﴿وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ، فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالاً، وَأَعَزُّ نَفَراً﴾.**

خوب است. امور مادی، قوت، قدرت و ادعا را برای خواهان می‌آورد.

**۳۵ ـ ﴿وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ، قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَداً﴾.**

بد است.

**۳۶ ـ ﴿وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً، وَلَئِنْ رُدِدْتُ إِلَى رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْراً مِنْهَا مُنْقَلَباً﴾.**

سنگینی و سختی کار فشار مضاعفی بر خواهان وارد می‌آورد و نتیجه‌ای معلوم و معین نیز به دست نمی‌دهد.

**۳۷ ـ ﴿قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ: أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ، ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ، ثُمَّ سَوَّاكَ رَجُلاً﴾.**

خوب نیست. درگیری، انکار، کفران و زحمت را به دنبال دارد.

**۳۸ ـ ﴿لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي، وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَداً﴾.**

خوب است؛ ولی مقاومت و ایستادگی را می‌طلبد و درگیری را سبب می‌شود.

**۳۹ ـ ﴿وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ، لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، إِنْ تَرَنِ أَنَا أَقَلَّ مِنْكَ مَالاً وَوَلَداً﴾.**

بسیار خوب است.

**۴۰ ـ ﴿فَعَسَى رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِ خَيْراً مِنْ جَنَّتِكَ، وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَاناً مِنَ السَّمَاءِ، فَتُصْبِحَ صَعِيداً زَلَقاً﴾.**

خیلی خوب است. خیرات و برکات را برای خواهان فراهم می‌سازد.

۴۱ ـ ﴿أَوْ يُصْبِحَ مَاؤُهَا غَوْراً، فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَباً﴾.

خوب نیست. فقر، ناتوانی و ضعف را به دنبال دارد.

۴۲ ـ ﴿وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِ، فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَى مَا أَنْفَقَ فِيهَا، وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا، وَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَداً﴾.

کار به یأس و ناامیدی می‌انجامد. خوب نیست.

۴۳ ـ ﴿وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ، وَمَا كَانَ مُنْتَصِراً﴾.

خوب نیست. با توجه به تعدد امور منفی، کار به شکست می‌انجامد و نتیجه‌ای ندارد.

۴۴ ـ ﴿هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَاباً وَخَيْرٌ عُقْباً﴾.

خیلی خوب است. کار با قوت و قدرت انجام می‌شود و به نتایجی معنوی می‌رسد. با توجه به این که بعد از چند آیه که استخاره‌ی تمامی آن خوب نیست، آیه‌ای آمده که استخاره‌ی آن خوب است، نباید کار مورد نظر را ترک کرد؛ وگرنه زیان می‌بینند.

﴿هُنَالِكَ﴾: استقرار و ثبات در این کار پیش می‌آید.

﴿الْوَلَايَةُ﴾: قوت و قدرت می‌آورد.

۴۵ ـ ﴿وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ، فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ، فَأَصْبَحَ هَشِيماً تَذْرُوهُ الرِّيَاحُ، وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقْتَدِراً﴾.

کاری است عادی و طبیعی که خیرات دنیوی و ظاهری آن بسیار است و نتیجه‌ی آن نیز عادی است. کاری ماندگار، معنوی و باطنی نیست که دارای حقیقت باشد: ﴿فَأَصْبَحَ هَشِيماً﴾ و در پایان عمر، او با مرگ از دست می‌رود و چیزی فراتر از دنیا نمی‌باشد و همانند تمامی امور مادی و دنیوی، وزر و وبال آن باقی می‌ماند. خیلی خوب است البته عوارض این کار دنیوی با آن هست و ممکن است خیری نیز نداشته باشد.

۴۶ ـ ﴿الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَاباً، وَخَيْرٌ أَمَلاً﴾.

صدر آیه ذیل ماجرای پیشین در آیه‌ی قبل است و همان استخاره و معنا را تأکید می‌کند، اما ذیل آن می‌فرماید: ﴿وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ﴾ که جریان تغییر می‌یابد. کاری است عالی، ماندگار که خیر، ثواب، جبروت و جلال دنیایی و نیز معنویت را دارد و شیرین نیز می‌باشد و تفاوت آن با آیه‌ی پیشین در ماندگاری این کار است؛ چیزی که متأسفانه کم‌تر به آن بها داده می‌شود و بیش‌تر مردم به دنبال کاری هستند که منفعت بیش‌تری داشته باشد؛ هرچند ماندگاری و ثبات را نداشته باشد. بر اساس این آیه‌ی شریفه، خواهان باید فردی مؤمن یا از اولیای خدا باشد.

۴۷ ـ ﴿وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ، وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً، وَحَشَرْنَاهُمْ، فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَداً﴾.

خیلی بد است. خطرات و زیان‌های حاصل از آن فراوان است و با لحاظ: ﴿وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ﴾، خطر هم‌چون گردبادی کار را از بین می‌برد. تغییر و تبدل کار بسیار است و ثبات و ماندگاری در آن دیده نمی‌شود.

۴۸ ـ ﴿وَعُرِضُوا عَلَى رَبِّكَ صَفّاً لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِداً﴾.

بد است. حرمان، زیان، شک و گمان، بی‌اعتباری، نداشتن نظم و برنامه و به هم‌ریزی، نداشتن نتیجه و باطن از پی‌آمدهای کار است.

۴۹ ـ ﴿وَوُضِعَ الْكِتَابُ، فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ، وَيَقُولُونَ: يَا وَيْلَتَنَا، مَالِ هَذَا الْكِتَابِ، لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا، وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِراً، وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَداً﴾.

بسیار بد است. خاصیت و نتیجه‌ای جز به‌هم‌ریزی، ناتوانی، شکست، خطر، قتل، نابودی و مماشات در آن نیست.

۵۰ ـ ﴿وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ، فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ، كَانَ مِنَ الْجِنِّ، فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ، أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ، بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلاً﴾.

خیلی بد است. خواهان با فردی شیطان رو به‌رو می‌شود. در صورتی که مورد استخاره ازدواج باشد، طرف مقابل فردی گمراه و گمراه کننده است و خواهان را به فساد می‌کشاند. چنان‌چه مورد آن شراکت باشد، شریک وی او را به دزدی و خیانت وا می‌دارد. خواهان در معرض هتک حیثیت و آبروریزی قرار می‌گیرد و قساوت، ظلم، ستم‌گری، فساد، بی‌اعتقادی، بد عملی و بیچارگی را برای خواهان پیش می‌آورد.

۵۱ ـ ﴿مَا أَشْهَدْتُهُمْ خَلْقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَلَا خَلْقَ أَنْفُسِهِمْ، وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَضُداً﴾.

خوب نیست. در گرداب ظلم و ستم گرفتار می‌شود.

۵۲ ـ ﴿وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ، فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ، وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقاً﴾.

بسیار بد است. هر مقدار سرمایه‌گذاری در این کار سبب از دست رفتن و نابودی آن می‌شود و هیچ نتیجه‌ای از آن جز ضرر وزیان نمی‌بینند. حرمان و خطراتی مانند: قتل، تصادف و آبروریزی در آن پیش می‌آید.

۵۳ ـ ﴿وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ، فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا، وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفاً﴾.

خیلی بد است. کاری است که اگر به آن بپردازد نمی‌تواند از آن رهایی یابد. خطرناک است و باید آن را ترک کند.

۵۴ ـ ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ، وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلاً﴾.

خیلی خوب است اما در پایان کار باید احتیاط را رعایت کند تا به

حرمان، کفران و دیگر مشکلات گرفتار نشود. برای نمونه، اگر اتومبیل یا خودروی سواری می‌خرد، باید با سرعت متعادل حرکت نماید تا حادثه‌ای برای وی پیش نیاید.

**۵۵ ـ ﴿وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَى، وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ، أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلاً﴾.**

بسیار بد است. با تلخی شروع می‌شود و پایان آن نیز با تلخی و ناگوارایی است. خواهان با این کار خود را به فلاکت، مصیبت، رنج و ناراحتی می‌اندازد. با آن که کار مورد نظر خیر است، اما برای خواهان خوب نیست. ممکن است خواهان فردی مؤمن یا عالم باشد، اما در کار خیری که می‌خواهد انجام دهد شری را بپا می‌نماید یا به ریا و مفاسد دیگری مبتلا می‌گردد.

**۵۶ ـ ﴿وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ، وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ، وَاتَّخَذُوا آيَاتِي، وَمَا أُنْذِرُوا هُزُواً﴾.**

شروع خوبی دارد اما نتیجه‌بخش نیست. پیروزی، موفقیت،سعادت‌و سلامت را نمی‌توان در آن جست؛ چراکه ذیل آیه بر صدر آن مقدم است.

**۵۷ ـ ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ، فَأَعْرَضَ عَنْهَا، وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ، إِنَّا جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ، وَفِي آذَانِهِمْ وَقْراً وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَى فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذاً أَبَداً﴾.**

ظاهری شکوهمند و فریبنده دارد ولی قساوت و گمراهی را به خواهان ارزانی می‌دارد و به نتیجه‌ای نیز نمی‌رسد. خباثت و شیطنت آن فراوان است.

**۵۸ ـ ﴿وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ، لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابَ، بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْئِلاً﴾.**

خوب نیست. ذیل آیه بر خیرات ظاهری موجود در صدر آن غلبه دارد.

۵۹ ـ ﴿وَتِلْكَ الْقُرَى، أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا، وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِداً﴾.

بسیار بد است. تجاوز، ظلم، ستم و ستیز خواهان را آلوده می‌سازد و نه خود از آن فایده‌ای می‌بیند و نه دیگران.

۶۰ ـ ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّى أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ، أَوْ أَمْضِيَ حُقُباً﴾.

از آیات سرفصل است. قرب، قوت، جدیت، جزم، غایت و هدف بلند، بلندی مدت و تأکید در آن است. بسیار خوب ولی سنگین است و همت بلندی را لازم دارد.

۶۱ ـ ﴿فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَباً﴾.

خوب است. مشکلاتی دارد که همت و تحمل را می‌طلبد. دیررس و سنگین است و کار مورد نظر دارای اهمیت است.

۶۲ ـ ﴿فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ آتِنَا غَدَاءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَباً﴾.

سختی، سنگینی و دردسر دارد؛ اما خوب است.

۶۳ ـ ﴿قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ، فَإِنِّي نَسِيتُ الْحُوتَ، وَمَا أَنْسَانِيهُ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ، وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَباً﴾.

سخت، سنگین، دیربازده و کاری غیر طبیعی است ولی خوب است.

﴿الْحُوتَ﴾: سعادت و سلامت است.

۶۴ ـ ﴿قَالَ: ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ، فَارْتَدَّا عَلَى آثَارِهِمَا قَصَصاً﴾.

سخت و سنگین اما خوب است.

﴿فَارْتَدَّا عَلَى آثَارِهِمَا﴾: کاری تکراری است که رفت و برگشت دارد.

۶۵ ـ ﴿فَوَجَدَا عَبْداً مِنْ عِبَادِنَا، آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا، وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْماً﴾.

عالی است. رحمتی از جانب خداوند به خواهان می‌رسد که مادی و دنیوی نیست، بلکه امری معنوی است؛ زیرا می‌فرماید: ﴿رَحْمَةً مِنْ

**عِنْدِنَا**». هم‌چنین علم و یافتن یکی از اولیای الهی از دهش‌های الهی است که از اهتمام بالایی برخوردار است. خواهان در انجام این کار شریک پیدا می‌کند. زمینه‌های معنوی، صفا، باطن، سلامت، شور و آگاهی در این کار وجود دارد. زحمت و تلاشی را نیز نمی‌طلبد و همه‌ی خیرات آن اعطایی است. زحمت آن را دیگران تحمل کرده‌اند و تنها خیر کار است که نصیب خواهان می‌گردد. خیری تازه و نو که می‌تواند دوست خوب، مال حلال و زن یا شوهر نیکو که پیشامد آن قابل محاسبه و پیش‌بینی نیست و در باور خواهان نمی‌گنجد باشد.

**۶۶ ـ «قَالَ لَهُ مُوسَى: هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَى أَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْداً»**.

خیلی خوب است ولی زمینه‌ی ورود و شرایط مقدماتی آن را باید فراهم نمود و با مشورت و سنجش ساختار کار بر انجام آن اقدام نماید.

**۶۷ ـ «قَالَ: إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْراً»**.

خوب نیست. کاری بسیار سخت و سنگین است که نتیجه‌ای نیز با آن نیست و خواهان توانایی انجام آن را ندارد.

**۶۸ ـ «وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَى مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْراً»**.

خواهان شایستگی انجام کار مورد نظر و تحمل سختی‌ها و فشار حاصل از آن را ندارد. خوب نیست.

**۶۹ ـ «قَالَ: سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِراً، وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْراً»**.

کاری سنگین و پر زحمت؛ ولی خوب است.

«**إِنْ شَاءَ اللَّهُ**»: کاری است روان و رونده.

**۷۰ ـ «قَالَ: فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّى أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْراً»**.

خوب است. کاری است مشروط، مقید، سخت و سنگین.

**۷۱ ـ «فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا، قَالَ: أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا، لَقَدْ جِئْتَ شَيْئاً إِمْراً»**.

خوب نیست. کار به تعارض و درگیری می‌کشد و با روحیه یا مذاق

خواهان سازگار نیست هر چند خالی از خیر نمی‌باشد. ماده‌ی طلاق در صورتی که بر جدایی زن و شوهر به صورت عادی دلالت داشته باشد خوبی کار را می‌رساند.

**۷۲ ـ ﴿قَالَ: أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْراً﴾.**

خیلی سخت است و نتیجه نمی‌دهد. خوب نیست.

**۷۳ ـ ﴿قَالَ: لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ، وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْراً﴾.**

خوب و نتیجه‌بخش نیست.

**۷۴ ـ ﴿فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا لَقِيَا غُلَاماً، فَقَتَلَهُ، قَالَ: أَقَتَلْتَ نَفْساً زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ، لَقَدْ جِئْتَ شَيْئاً نُكْراً﴾.**

پرسش وی با تهدید و نیز حکم همراه است نتیجه و خیری از این کار جز اختلاف، درگیری و تنازع برای خواهان ندارد. خوب نیست.

**۷۵ ـ ﴿قَالَ: أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْراً﴾.**

مشکلات و سختی‌های آن فراوان است. خوب نیست.

**۷۶ ـ ﴿قَالَ: إِنْ سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِي، قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عُذْراً﴾.**

سخت، سنگین، مشروط و پُر از گرفتاری، دردسر و حادثه است. بد است.

**۷۷ ـ ﴿فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا أَنْ يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَاراً يُرِيدُ أَنْ يَنْقَضَّ فَأَقَامَهُ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَاتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْراً﴾.**

خوب نیست و نتیجه‌ای را در پی ندارد. خواهان مورد نقد، اشکال و اعتراض قرار می‌گیرد و تنها زحمتی بیهوده را تحمل نموده است.

**۷۸ ـ ﴿قَالَ: هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ، سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْراً﴾.**

خوب نیست. دلخراش‌ترین واژه در ناسوت که لذت هر کامیابی را

می‌گیرد، «فراق» و «هجران» است. با آن که کار مورد نظر سبب آگاهی و تجربه می‌شود ولی خوب نیست.

**۷۹ ـ ﴿أَمَّا السَّفِينَةُ، فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ، فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا، وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْباً﴾.**

خوب نیست. بر خواهان اعتراض و ایراد گرفته می‌شود و حکم نوش دارو بعد از مرگ سهراب را دارد که نتیجه‌ای از آن عاید نمی‌شود.

**۸۰ ـ ﴿وَأَمَّا الْغُلَامُ، فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ،فَخَشِينَا أَنْ يُرْهِقَهُمَا طُغْيَاناً وَكُفْراً﴾.**

خوب نیست و هیچ چیزی برای خواهان ندارد.

**۸۱ ـ ﴿فَأَرَدْنَا أَنْ يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْراً مِنْهُ زَكَاةً، وَأَقْرَبَ رُحْماً﴾.**

نیت و اراده‌ای صواب برای خواهان است. خیلی خوب است.

**۸۲ ـ ﴿وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ، وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا، وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحاً، فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا، وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ، وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي، ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْراً﴾.**

خوب نیست. نتیجه‌ای خوش برای خواهان رقم نمی‌خورد. گزارشی از زمان گذشته است که تنها می‌خواهد ضمن تصحیح نقل‌های تحریف شده در تاریخ، ﴿**مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْراً**﴾ را خاطرنشان شود.

**۸۳ ـ ﴿وَيَسْأَلُونَكَ عَنْ ذِي الْقَرْنَيْنِ، قُلْ سَأَتْلُو عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْراً﴾.**

از آیات سرفصل و شروع داستان ذی القرنین است. سؤال، قول و سین می‌رساند کاری است دیربازده، سخت و سنگین؛ ولی به اعتبار: ﴿**ذِي الْقَرْنَيْنِ**﴾ که نشانه‌ی قوت، قدرت و دولت است بسیار خوب است.

**۸۴ ـ ﴿إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ، وَآتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَباً﴾.**

قوت، قدرت، آگاهی و فنون دهشی و اعطایی پروردگار به خواهان می‌رسد. بسیار خوب، پر نتیجه، مثبت و زمینه‌دار است.

۸۵ ـ ﴿فَأَتْبَعَ سَبَباً﴾.

بسیار خوب است و درکوتاه‌ترین زمان به نتیجه می‌رسد. پُر انرژی، پُر منفعت، بدون زحمت، کوتاه و سریع است.

۸۶ ـ ﴿حَتَّى إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ، وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِأَةٍ، وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْماً، قُلْنَا: يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ، إِمَّا أَنْ تُعَذِّبَ، وَإِمَّا أَنْ تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْناً﴾.

بد است. با آن که شروع آن خوب است اما نتیجه‌ای جز عذاب و گرفتاری ندارد. در ضمن با افراد خوبی رو به‌رو نمی‌شود. تردید و تحیر نیز ذهن خواهان را آزار می‌دهد.

۸۷ ـ ﴿قَالَ: أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ، ثُمَّ يُرَدُّ إِلَى رَبِّهِ، فَيُعَذِّبُهُ عَذَاباً نُكْراً﴾.

خیلی بد است. پایان دردناکی دارد.

۸۸ ـ ﴿وَأَمَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحاً، فَلَهُ جَزَاءً الْحُسْنَى، وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْراً﴾.

بسیار خوب است؛ البته باید برای انجام آن زحمت کشید تا به عافیت و دنیایی که در آن است رسید.

۸۹ ـ ﴿ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَباً﴾.

قدرت، قوت و حرکت در آن است. خوب و زودبازده است.

۹۰ ـ ﴿حَتَّى إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَى قَوْمٍ لَمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُونِهَا سِتْراً﴾.

با آن که خواهان علم و اطلاعات دارد؛ ولی نتیجه‌ای ندارد: ﴿لَمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُونِهَا سِتْراً﴾. خوب نیست.

۹۱ ـ ﴿كَذَلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْراً﴾.

خیلی خوب است. علمی تجربی را به دست می‌آورد. زودبازده است.

۹۲ ـ ﴿ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَباً﴾.

حرکت، رشد و بالندگی در آن است. خوب است.

۹۳ ـ ﴿حَتَّى إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْماً لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلاً﴾.

با افرادی جاهل و نادان مواجه می‌شود و به مانعی بزرگ بر می‌خورد. بد است.

۹۴ ـ ﴿قَالُوا: يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ، إِنَّ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ، فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجاً عَلَى أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدّاً﴾.

پیشنهاد خوبی به وی شده اما انجام آن خیلی سنگین است. با افرادی رذل و فاسد رو به‌رو می‌شود و خطراتی او را تهدید می‌کند. خوبی آن به اعتبار یادکرد از ذی القرنین است که قوت و توان بالای خواهان در انجام این کار را می‌رساند.

۹۵ ـ ﴿قَالَ: مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ، فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْماً﴾.

خیلی خوب است. مکنت، قوت و وحدت را در پی دارد.

۹۶ ـ ﴿آتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّى إِذَا سَاوَى بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ، قَالَ: انْفُخُوا حَتَّى إِذَا جَعَلَهُ نَاراً، قَالَ: آتُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْراً﴾.

خیلی خوب است. قوت، قدرت، استحکام و نتیجه‌ی فراوان و ماندگار در آن است؛ ولی به همین میزان سخت است و زحمت می‌برد.

۹۷ ـ ﴿فَمَا اسْطَاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ، وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْباً﴾.

بسیار خوب است. کاری است ماندگار با قوت و توان‌مندی بالا که خطری نیز ندارد.

۹۸ ـ ﴿قَالَ: هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي، فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ، وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقّاً﴾.

بسیار خوب است؛ اما در پایان با مشکلاتی مواجه می‌شود که احتیاط، دقت و حفاظت را می‌طلبد.

۹۹ ـ ﴿وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعاً﴾.

خواهان با مانع‌تراشی دیگران مواجه می‌شود. نابودی و آشوب و به هم ریختگی مانند خوره به جان و سرمایه‌ی وی می‌افتد. بسیار بد است.

۱۰۰ ـ ﴿وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضاً﴾.

ناراحتی و رنج را با همه‌ی وجود احساس می‌کند. خیلی بد است.

۱۰۱ ـ ﴿الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَنْ ذِكْرِي، وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعاً﴾.

خواهان را ناتوانی و غفلت فرا می‌گیرد. بد است.

۱۰۲ ـ ﴿أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ دُونِي أَوْلِيَاءَ، إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلاً﴾.

خیلی بد است. به غفلت، خیال‌پردازی، شرک، گمراهی و پایانی ناگوار دچار می‌گردد. شکست او حتمی است.

۱۰۳ ـ ﴿قُلْ: هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالاً﴾.

خیلی بد است. حتی خوبی‌های این کار به زیان خواهان تمام می‌شود. باید آن را ترک کرد.

۱۰۴ ـ ﴿الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعاً﴾.

کاری غفلت‌زاست. بسیار بد است.

۱۰۵ ـ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ، فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ، فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْناً﴾.

تضییع نعمت و سرمایه است و جز ضرر، زیان و ادعای توخالی و تهی چیزی ندارد. خیلی بد است.

۱۰۶ ـ ﴿ذَلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمُ، بِمَا كَفَرُوا، وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُواً﴾.

خیلی بد است. نابودی، فلاکت و بدبختی دامنگیر خواهان می‌شود.

۱۰۷ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ، كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلاً﴾.

عالی است. البته زحمت دارد. با توجه به: ﴿نُزُلاً﴾ به وصول و نتیجه می‌رسد و نیز هر کاری که باشد، سعادت، سلامت و آسایش آن تضمین است. کاری ثابت و ماندگار است. این آیه با چهار آیه‌ی بعد از بهترین آیات ذکر است.

۱۰۸ ـ ﴿خَالِدِينَ فِيهَا، لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلاً﴾.

هیچ گونه تزلزل، آشوب و به هم ریختگی، زلزله و اضطرابی در آن نیست. خیلی خوب است.

۱۰۹ ـ ﴿قُلْ: لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَاداً لِكَلِمَاتِ رَبِّي، لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي، وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَداً﴾.

بسیار خوب ولی سخت است.

۱۱۰ ـ ﴿قُلْ: إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ، يُوحَى إِلَيَّ، أَنَّمَا إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ، فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلاً صَالِحاً، وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَداً﴾.

عالی است. دریایی از خیرات، کمالات و برکات ظاهری و غیبی به خواهان رو می‌آورد. در انجام این کار باید توکل داشت و هراسی به خود راه نداد.

این آیه را به هنگام خواب می‌توان ذکر قرار داد تا انسان با غرور و دلتنگی به خواب نرود و بداند که بشری بیش نیست. این آیه می‌تواند آرامش اعصاب و راحتی روان را بیاورد. این چند آیه ملکوت بسیار بالایی دارد و انسان را به‌راحتی به آن می‌رساند و به او سرعت سیر می‌دهد.

## سوره‌ی مریم

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، كهيعص﴾.**

در سوره‌ی مریم از حوادثی غیر طبیعی، غیر عادی، ربوبی و الهی یاد می‌شود که ورای سیستم و نظام مکانیکی و طبیعی عالم، قدرتی الهی را بر آن چیره می‌داند که ایمان به این اسباب باطنی، فصل مایز میان مؤمن و غیر اوست.

همان‌گونه که دیده می‌شود شروع این سوره با حروف مقطعه‌ای است که در میان آن حروف غیر عادی است. استخاره‌ی آن بسیار خوب؛ اما سخت، سنگین، پیچیده، طولانی مدت و عظیم است.

**۲ ـ ﴿ذِكْرُ رَحْمَةِ رَبِّكَ؛ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا﴾.**

عالی است. با توجه به یادکرد از: ﴿**رَحْمَةِ رَبِّكَ**﴾، کاری ویژه و پُر خیر و برکت است. رحمت یاد شده تحت دولت رحیم است و رحمت خاص می‌باشد.

**۳ ـ ﴿إِذْ نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيّاً﴾.**

مناجات و خلوت زکریا را بیان می‌دارد. خوب است؛ اگرچه در شروع آن خواهان از این کار فایده‌ای نمی‌برد و نیازمند سرمایه‌گذاری است و با تحمل زحمت و مرارت آن است که نتیجه‌بخش می‌گردد.

۴ ـ ﴿قَالَ: رَبِّ، إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي، وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْباً، وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيّاً﴾.

خوب نیست. سستی خواهان را در پی دارد و نتیجه‌ای با آن همراه نیست. بله، اگر مشغول آن شود، پایان خوشی دارد؛ چرا که لسان آن دعایی است.

۵ ـ ﴿وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي، وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِراً، فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيّاً﴾.

خیلی خوب است. کاری است نتیجه‌بخش؛ زیرا می‌فرماید: ﴿فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيّاً﴾.

۶ ـ ﴿يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ، وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيّاً﴾.

کاری است طبیعی که انجام می‌پذیرد. بسیار خوب است.

۷ ـ ﴿يَا زَكَرِيَّا، إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيَى، لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيّاً﴾.

عالی است. میمنت، شادی، سرور و عنوانی بزرگ و آبرودار برای خواهان پیش می‌آید.

۸ ـ ﴿قَالَ: رَبِّ، أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ، وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِراً، وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيّاً﴾.

خوب نیست. کاری بسیار سنگین و سخت است که نتیجه‌ای را در بر ندارد؛ زیرا می‌فرماید: ﴿وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِراً﴾.

۹ ـ ﴿قَالَ: كَذَلِكَ، قَالَ رَبُّكَ: هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ، وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ، وَلَمْ تَكُ شَيْئاً﴾.

عالی است. کار به راحتی انجام می‌شود.

۱۰ ـ ﴿قَالَ: رَبِّ، اجْعَلْ لِي آيَةً، قَالَ: آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيّاً﴾.

خوب است؛ ولی باید در انجام آن صبر و حوصله داشت؛ چرا که دیربازده است و مشکلاتی خواهان را رنج می‌دهد و نیز باید احتیاط و دقت فراوان داشت تا امنیت وی برقرار گردد.

۱۱ ـ ﴿فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ، فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيّاً﴾.

خیلی خوب است.

۱۲ ـ ﴿يَا يَحْيَى، خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ، وَآتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيّاً﴾.

عالی است. نام شخصی نیکوکردار که در آیه می‌آید بر خوبی بسیار آن دلالت دارد. قوت، قدرت و حکم را برای خواهان سبب می‌شود.

۱۳ ـ ﴿وَحَنَاناً مِنْ لَدُنَّا وَزَكَاةً، وَكَانَ تَقِيّاً﴾.

کاری خالص، هموار و خوب است.

۱۴ ـ ﴿وَبَرّاً بِوَالِدَيْهِ، وَلَمْ يَكُنْ جَبَّاراً عَصِيّاً﴾.

عالی است.

﴿وَبَرّاً بِوَالِدَيْهِ﴾: در این کار صمیمیت، صفا و شیرینی وجود دارد؛ بدون آن که کم‌ترین سختی در آن وجود داشته باشد.

۱۵ ـ ﴿وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ، وَيَوْمَ يَمُوتُ، وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيّاً﴾.

عالی است. نباید در کار مأیوس بود که به‌ناگاه خیر و خوبی به خواهان رو می‌آورد و به همین میزان نمی‌شود مغرور نیز شد؛ چون ممکن است به لحظه‌ای هر آن‌چه به دست آمده از دست برود.

۱۶ ـ ﴿وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ؛ إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَاناً شَرْقِيّاً﴾.

کاری است سخت و دیربازده که انجام آن نیاز به زمان دارد، از همین رو آسیب نیز می‌بیند؛ ولی با توجه به کاربرد اسامی بسیار در آن، کاری است روشن و شفاف که ابتدا و انتهای آن مشخص است. خوب است.

۱۷ ـ ﴿فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَاباً، فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا، فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَراً سَوِيّاً﴾.

بسیار خوب است. صفا، سرور و شادی فراوانی به خواهان رو می‌آورد. البته با توجه به فراز: ﴿فَاتَّخَذَتْ﴾، باید کار را با همتی بلند دنبال نمود.

۱۸ ـ ﴿قَالَتْ: إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ، إِنْ كُنْتَ تَقِيّاً﴾.

عالی است ولی باید با دقت و اهتمام آن را انجام داد. کاری است نتیجه‌بخش، پاک و طاهر.

۱۹ ـ ﴿قَالَ: إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَاماً زَكِيّاً﴾.

عالی است. خیرات و برکات آن دهشی و هبه‌ای است که رنج و زحمتی را برنمی‌تابد.

۲۰ ـ ﴿قَالَتْ: أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ، وَلَمْ أَكُ بَغِيّاً﴾.

بد است. کار به هتک حیثیت منجر می‌شود. سه واژه‌ی منفی در این آیه وجود دارد: ﴿قَالَتْ﴾، ﴿لَمْ يَمْسَسْنِي﴾ و ﴿لَمْ أَكُ بَغِيّاً﴾.

۲۱ ـ ﴿قَالَ: كَذَلِكِ، قَالَ رَبُّكِ: هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ، وَلِنَجْعَلَهُ آيَةً لِلنَّاسِ، وَرَحْمَةً مِنَّا، وَكَانَ أَمْراً مَقْضِيّاً﴾.

بسیار خوب است. کاری است آسان که سبب گشایش در زندگی می‌شود و با لطف و کرم همراه است و به‌حتم انجام می‌گردد.

۲۲ ـ ﴿فَحَمَلَتْهُ، فَانْتَبَذَتْ بِهِ مَكَاناً قَصِيّاً﴾.

خوب اما سخت و سنگین است و در طول زمان انجام می‌شود و به صورت قهری خالی از مشکلات نیست.



۲۳ ـ ﴿فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ، قَالَتْ: يَا لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا، وَكُنْتُ نَسْياً مَنْسِيّاً﴾.

بسیار بد است.

﴿الْمَخَاضُ﴾: سختی و سنگینی آن فراوان است.

﴿نَسْياً مَنْسِيّاً﴾: مرگ و میر و مشکلات حیثیتی در آن وجود دارد.

۲۴ ـ ﴿فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيّاً﴾.

خیلی خوب است. صفا و خیرات آن فراوان است و کار بدون هیچ مشکلی انجام می‌شود.

۲۵ ـ ﴿وَهُزِّي إِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقِطْ عَلَيْكِ رُطَباً جَنِيّاً﴾.

عالی و همراه با زحمت است.

۲۶ ـ ﴿فَكُلِي وَاشْرَبِي وَقَرِّي عَيْناً، فَإِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ الْبَشَرِ أَحَداً فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْماً، فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيّاً﴾.

خیلی خوب است. کاری بلند و درازمدت است که زحمت فراوانی را می‌طلبد و نیز خواهان را به استرس و اضطراب می‌اندازد؛ چرا که امر به خوردن نشان از آن دارد که وی چنان تنیدگی داشته که توانایی بر آن نداشته است: ﴿فَكُلِي وَاشْرَبِي﴾.

﴿نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْماً﴾: در صورتی این کار عملیاتی می‌گردد و به نتیجه می‌رسد که شرایط لازم آن فراهم و اجرا شود. باید در نظر داشت گاه داشتن انفاق، خیرات و نذورات از شرایط انجام کار است.

۲۷ ـ ﴿فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ، قَالُوا: يَا مَرْيَمُ، لَقَدْ جِئْتِ شَيْئاً فَرِيّاً﴾.

خیلی سخت و سنگین است. خوب نیست: ﴿لَقَدْ جِئْتِ شَيْئاً فَرِيّاً﴾.

۲۸ ـ ﴿يَا أُخْتَ هَارُونَ، مَا كَانَ أَبُوكِ امْرَءَ سَوْءٍ، وَمَا كَانَتْ أُمُّكِ بَغِيّاً﴾.

خوب نیست و کار بسیار خطرناکی است و هتک حیثیت خواهان را سبب می‌شود. باید آن را ترک کرد.

۲۹ ـ ﴿فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ، قَالُوا: كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيّاً﴾.

کاری سنگین، سخت و پر از گرفتاری و آشوب است. خوب نیست.

۳۰ ـ ﴿قَالَ: إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ، آتَانِيَ الْكِتَابَ، وَجَعَلَنِي نَبِيّاً﴾.

عالی است. کاری است که خود به‌خود انجام می‌شود.

۳۱ ـ ﴿وَجَعَلَنِي مُبَارَكاً أَيْنَ مَا كُنْتُ، وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيّاً﴾.

عالی است.

۳۲ ـ ﴿وَبَرّاً بِوَالِدَتِي، وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّاراً شَقِيّاً﴾.

صفا و صمیمیت در آن است. بسیار خوب است.

۳۳ ـ ﴿وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ، وَيَوْمَ أَمُوتُ، وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيّاً﴾.

عالی است. کاری است روان و هموار.

۳۴ ـ ﴿ذَلِكَ عيسَى ابْنُ مَرْيَمَ، قَوْلَ الْحَقِّ، الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ﴾.

با آن که شروع کار خوب و به اعتبار: ﴿عيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ با قدرت و قوت همراه است، اما با توجه به ذیل آن باید گفت انجام این کار خوب نیست؛ زیرا نتیجه‌ای در بر ندارد و خواهان را گرفتار می‌سازد. برای نمونه ممکن است خودرویی را بخرد که برای وی توانمندی می‌آورد اما پس از مدتی تصادف می‌کند و از هستی ساقط می‌شود.

﴿الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ﴾: اضطراب، پریشانی و حتی درگیری در این کار پیش می‌آید.

۳۵ ـ ﴿مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ، سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَى أَمْراً فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾.

عالی است. حرف نفی در این‌جا محتوایی مثبت را تأکید می‌کند.

﴿إِذَا قَضَى أَمْراً فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾: تحقق و انجام این کار ضمانت شده است و کار خود به خود، ناخودآگاه و بدون هیچ سختی و گرفتاری انجام می‌شود؛ بدون آن که نیاز به زحمتی داشته باشد.

۳۶ ـ ﴿وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ، فَاعْبُدُوهُ، هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾.

خیلی عالی است. برای ترک آن نمی‌شود استخاره‌ای دیگر گرفت.

﴿وَإِنَّ﴾: واو عطف و به‌طور کلی هر حرف اضافه‌ای محتوای استخاره را همانند ﴿إِنَّ﴾ تأکید می‌کند.

﴿فَاعْبُدُوهُ﴾: امر به انجام کار مورد نظر است.

﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾: کاری بدون گرفتاری، درازمدت، مستمر، گسترده، عمیق و دارای اهمیت است که خیر آن به وارثان نیز می‌رسد.

۳۷ ـ ﴿فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ، فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾.

بسیار بد است.

﴿فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ﴾: سبب اختلاف و درگیری می‌شود.

﴿مِنْ مَشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾: کار مورد نظر خواهان را به خطر می‌اندازد و نیز ممکن است او را در معرض اتهام یا آسیب و خسارتی مانند تصادف یا مشکلی غیر عادی قرار دهد.

۳۸ ـ ﴿أَسْمِعْ بِهِمْ، وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا، لَكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾.

کاری بسیار خطرناک است که هیچ نتیجه‌ای ندارد. خواهان به صورت آگاهانه می‌داند که به او بدی می‌شود و یا مالی از او سرقت می‌گردد یا از او کلاه‌برداری می‌شود یا برای او پرونده سازی می‌کنند و او را به دادگاه می‌کشانند که چون آگاهانه است، اضطراب و اذیت خود را دارد. بد است.

۳۹ ـ ﴿وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ، وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ، وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾.

مخاطره‌آمیز است. اگر کار مورد نظر ازدواج باشد، یک عمر بدبختی خود و همسر و فرزندان خود را سبب می‌شود و دعوا، گرفتاری و مصیبت آنان فراوان است. هر کاری باشد، درگیری پشت درگیری برای وی پیش می‌آید. خیلی بد است.

۴۰ ـ ﴿إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ، وَمَنْ عَلَيْهَا، وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ﴾.

خیلی بد است. خواهان تلاش و سعی بسیاری می‌کند، با این وجود، چیزی برای وی نمی‌ماند و تمامی سرمایه‌ای را که در این راه هزینه می‌کند از دست می‌دهد. برای نمونه، اگر ازدواج نماید، تمامی فرزندان وی نااهل و گمراه می‌گردند.

**۴۱ ـ ﴿وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقاً نَبِيّاً﴾.**

از آیات سرفصل است. عالی است. کاری است معنوی که تعدد کاربرد اسم‌های مقدس، آن را بسیار خوب و نتیجه‌بخش نموده است و در روند انجام آن نیز هیچ مشکلی پیش نمی‌آید.

**۴۲ ـ ﴿إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ: يَا أَبَتِ، لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ، وَلَا يُبْصِرُ، وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئاً﴾.**

کاری است که هیچ خاصیت و نتیجه‌ای ندارد. بسیار بد است. خواهان تحمل انجام آن را ندارد.

**۴۳ ـ ﴿يَا أَبَتِ، إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ، فَاتَّبِعْنِي، أَهْدِكَ صِرَاطاً سَوِيّاً﴾.**

خیلی خوب است.

﴿**قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ، فَاتَّبِعْنِي**﴾: در انجام این کار باید احتیاط و دقت را داشت و کار را با مشاوره و کارشناسی و با ثبت و سند مکتوب انجام داد تا مشکلی برای وی پیش نیاید.

**۴۴ ـ ﴿يَا أَبَتِ، لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ، إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيّاً﴾.**

بسیار بد است. کار به معصیت، حرمان، ستم‌گری، ظلم و زیان‌باری می‌انجامد. هرجا از معصیت و حرمان سخن گفته شود، کار مورد نظر به هیچ وجه خوب نیست.

**۴۵ ـ ﴿يَا أَبَتِ، إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِنَ الرَّحْمَنِ، فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيّاً﴾.**

خیلی بد است.

﴿**إِنِّي أَخَافُ**﴾: خطر، مصیبت، گرفتاری، زیان و ترس و اضطراب دامنگیر خواهان می‌شود؛ هرچند ممکن است ظاهری نیکو داشته باشد.

۴۶ ـ ﴿قَالَ: أَرَاغِبٌ أَنْتَ عَنْ آلِهَتِي يَـا إِبْـرَاهِـيمُ، لَـئِنْ لَـمْ تَـنْتَهِ لَأَرْجُـمَنَّكَ، وَاهْجُرْنِي مَلِيّاً﴾.

استکبار، درگیری، نادانی و مشکلات را به همراه دارد. بسیار بد است.

۴۷ ـ ﴿قَالَ: سَلَامٌ عَلَيْكَ، سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي، إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيّاً﴾.

خوب نیست.

﴿سَلَامٌ عَلَيْكَ﴾: مجادله و بحث در آن پدید می‌آید.

﴿سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ﴾: معلوم نیست کار نتیجه‌ای داشته باشد.

۴۸ ـ ﴿وَأَعْتَزِلُكُمْ، وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ، وَأَدْعُو رَبِّي، عَسَى أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيّاً﴾.

خوب است. کار مورد نظر سخت و سنگین است.

﴿وَأَعْتَزِلُكُمْ﴾: خواهان باید این کار را به تنهایی و در غربت پیش ببرد. چون کناره‌گیری از جمعیت است و ضمیر جمع مخاطب در آن است، خالی از عوارض نیست.

﴿عَسَى أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيّاً﴾: کار انجام شدنی است اما مخاطرات و سختی‌هایی نیز دارد.

۴۹ ـ ﴿فَلَمَّا اعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْـحَاقَ وَيَـعْقُوبَ، وَكُلّاً جَعَلْنَا نَبِيّاً﴾.

عالی است. از کارهای معنوی و مستمر است که بدون زحمت و تلاش انجام می‌شود. البته غربت و تنهایی خود را دارد و در نتیجه سختی و فشاری را بر خواهان وارد می‌آورد.

﴿إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ﴾: کاری عمومی نیست و معلوم نیست برای همه نتیجه‌بخش باشد. تشخیص آن با صاحب استخاره است. کاری معنوی، دایمی و مستمر است؛ چرا که اسحاق و یعقوب ریشه‌ی بسیاری از پیامبران الهی می‌باشند.

۵۰ ـ ﴿وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا، وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيّاً﴾.

عالی است. بسیار آسان، هموار و در کمال آرامش انجام می‌شود. کاری معنوی و البته خاص است.

۵۱ ـ ﴿وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَى، إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصاً، وَكَانَ رَسُولاً نَبِيّاً﴾.

خیلی خوب است.

﴿وَاذْكُرْ﴾: کار آگاهانه انجام می‌شود.

﴿الْكِتَابِ﴾: قانونمند است.

﴿مُخْلَصاً﴾: صفا، خلوص و معنویت در انجام این کار وجود دارد.

۵۲ ـ ﴿وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ، وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيّاً﴾.

عالی، معنوی و دهشی اما دوردست است.

﴿وَنَادَيْنَاهُ﴾: کاری دوردست، کشیده، زمان‌بر و بلند است. واژه‌های: ﴿مِنْ جَانِبِ الطُّورِ﴾ و ﴿وَقَرَّبْنَاهُ﴾ نیز همین معنا را حکایت می‌کند.

۵۳ ـ ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيّاً﴾.

عالی است. هبه و دهش الهی است که با سرعت و در کم‌ترین زمان ممکن انجام می‌گیرد و قوت و قدرت خواهان را در پی دارد.

﴿أَخَاهُ هَارُونَ﴾: در این کار، امری عاطفی و احساسی همانند وصلت و ازدواج یا دوستی و همسایگی و شراکت پیشامد می‌کند. اگر برای ازدواج باشد، برای پسر شایسته است که هرچه دختر مهر می‌خواهد بدهد، تا این ازدواج شکل گیرد و چنان‌چه برای دختر باشد، مناسب است خود مهر را ببخشد و هرچه پسر نیاز دارد فراهم سازد تا بتواند با او ازدواج کند؛ چرا که ملکوت این آیه در ازدواج و پیوند است و از این لحاظ بسیار عالی است.

۵۴ ـ ﴿وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ، إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ، وَكَانَ رَسُولاً نَبِيّاً﴾.

عالی است.

﴿الْكِتَابِ﴾: کار را باید قانونمند انجام داد و آن را بدون نوشته و قرارداد مکتوب عملی نکرد.

**۵۵ ـ ﴿وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ، وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيّاً﴾.**

بسیار خوب است.

**﴿يَأْمُرُ أَهْلَهُ﴾**: خواهان مدیریت، فرماندهی و نظارت بر کار را به دست می‌گیرد و گروهی را که در خدمت پیشبردکار هستند هدایت می‌کند. کار به مدیریت نیاز دارد.

**﴿عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيّاً﴾**: کار خیر محض است و در روند انجام آن هیچ مشکلی پیش نمی‌آید.

**۵۶ ـ ﴿وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ، إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقاً نَبِيّاً﴾.**

بسیار خوب است. کار باید با توجه و آگاهی و نیز به صورت مکتوب و با ثبت و سند انجام شود.

**﴿إِنَّهُ كَانَ﴾**: کاری است زمان‌بر که کشش‌های پیچیده‌ای دارد.

**۵۷ ـ ﴿وَرَفَعْنَاهُ مَكَاناً عَلِيّاً﴾.**

بسیار عالی و کوتاه است و به‌سرعت انجام می‌پذیرد.

**۵۸ ـ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَّةِ آدَمَ، وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ، وَمِنْ ذُرِّيَّةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَائِيلَ، وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا، إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّداً وَبُكِيّاً﴾.**

عالی است. این آیه از یاران ناب و مخلص امام حسین علیه‌السلام یاد می‌کند و می‌توان نام مبارک ایشان را از این آیه‌ی مبارکه دریافت. این امر می‌رساند که آیه‌ی یاد شده مصون از تحریف مانده است.

**۵۹ ـ ﴿فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ، وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ، فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيّاً﴾.**

بسیار بد و کاری وحشتناک است که خرابی‌ها، فسادها، گناهان،

فسق‌ها، فجورها و ستمگری‌های فراوانی در آن است؛ به‌ویژه آن که خود را در ظاهری خوش و چه بسا دینی می‌نمایاند. کاری بدتر از آن نمی‌توان سراغ داشت.

باید توجه داشت این آیه در مورد گروهی است که همانند بنی‌امیه بر امور دینی مردم حاکم می‌شوند و آنان را از صاحبان ولایت دور می‌دارند. این گروه در آخر الزمان پدیدار می‌شوند.

**۶۰ ـ ﴿إِلَّا مَنْ تَابَ، وَآمَنَ، وَعَمِلَ صَالِحاً، فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ، وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئاً﴾.**

کاری بسیار سخت است که تلاش و سعی فراوانی را می‌طلبد؛ چرا که چهار بار بر لزوم بهترین عمل تأکید می‌کند: ﴿**تَابَ**﴾، ﴿**وَآمَنَ**﴾، ﴿**وَعَمِلَ**﴾ و ﴿**صَالِحاً**﴾.

﴿**فَأُولَئِكَ**﴾: کثرت، بلندی و دوردست بودن کار را می‌رساند.

**۶۱ ـ ﴿جَنَّاتِ عَدْنٍ، الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ، إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيّاً﴾.**

خیلی خوب، پر منفعت و پیچیده است؛ به ویژه که وعده‌ی الهی با اسم مبارک: ﴿**الرَّحْمَنُ**﴾ آمده که حتمی بودن‌آن‌وانجام‌شدن‌آن‌را می‌رساند.

﴿**بِالْغَيْبِ**﴾: کاری دوردست ودیررس است.

**۶۲ ـ ﴿لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْواً، إِلَّا سَلَاماً، وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيّاً﴾.**

عالی است. لحظه به لحظه‌ی کار با هم تفاوت دارد و یکنواخت نمی‌باشد.

**۶۳ ـ ﴿تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيّاً﴾.**

بسیار خوب است. کاری ریشه‌دار و بسیار گسترده و مهم است.

**۶۴ ـ ﴿وَمَا نَتَنَزَّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ، لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا، وَمَا خَلْفَنَا، وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ، وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيّاً﴾.**

آیاتی که از دوستان و دشمنان خداوند با تمامی کدها و گراهای آنان یاد می‌کرد در این جا بسته می‌شود. خوب است.

﴿لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا، وَمَا خَلْفَنَا، وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ﴾: کاری شلوغ، پیچیده و خطرناک است.

﴿وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيّاً﴾: باید مواظب بود و به بی‌احتیاطی، غفلت و عافیت‌طلبی گرفتار نشد.

**۶۵ ـ ﴿رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَمَا بَيْنَهُمَا، فَاعْبُدْهُ، وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ، هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيّاً﴾.**

بسیار خوب است. امر: ﴿فَاعْبُدْهُ﴾ بر اقدام بر آن تأکید دارد. هم‌چنین ماده‌ی «عبد» سنگینی کار و سختی آن را می‌رساند.

﴿السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾: کاری گسترده است.

﴿وَاصْطَبِرْ﴾: پشتکار و اهتمام را لازم دارد. کاری سنگین است.

﴿هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيّاً﴾: کاری منحصر به فرد است.

**۶۶ ـ ﴿وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ: أَئِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيّاً﴾.**

خوب است.

﴿وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ﴾: کاری عام و عمومی است.

﴿لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيّاً﴾: سخت و سنگین است. کاری هموار و آسان نمی‌باشد.

**۶۷ ـ ﴿أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْئاً﴾.**

کاری سنگین اما عادی است که نمودی ندارد. خوب است.

﴿وَلَمْ يَكُ شَيْئاً﴾: کار نمودی ندارد و به چشم نمی‌آید.

**۶۸ ـ ﴿فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ، ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيّاً﴾.**

خیلی بد است. قسم، تهدید و حشر انسان با شیاطین در آن جمع است. کاری سنگین، سخت و خطرناک است که باید آن را ترک کرد.

**۶۹ ـ ﴿ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِتِيّاً﴾.**

خیلی خطرناک است و زیان، نابودی و مرگ ممکن است در آن پیش آید.

۷۰ ـ ﴿ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَى بِهَا صِلِيّاً﴾.

بسیاربداست.آگاهانه‌بدی‌می‌شودوبه‌افتضاح‌وآبروریزی‌می‌انجامد.

۷۱ ـ ﴿وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَى رَبِّكَ حَتْماً مَقْضِيّاً﴾.

خیلی بد است. زیان، ضرر و مشکلات آن حتمی است و هیچ امید موفقیت و خیری در آن نیست.

۷۲ ـ ﴿ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا، وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيّاً﴾.

بد است. خواهان به خاک کشانده می‌شود و زمین‌گیر می‌گردد. نباید فریب شروع و ظاهر آن را خورد. باید آن را ترک کرد. صاحب استخاره می‌تواند تنها صدر آن را ببیند و آن را برای فردی خوب ببیند.

۷۳ ـ ﴿وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ، قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا: أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَاماً، وَأَحْسَنُ نَدِيّاً﴾.

﴿آيَاتُنَا﴾: کار با آن که محترم و نیز سنگین است، اما خوب نیست.

﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾: اختلاف و درگیری در آن پیش می‌آید؛ چرا که کفار هستند که سخن می‌گویند.

۷۴ ـ ﴿وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثَاثاً وَرِئْياً﴾.

خیلی بد است. هلاکت و خیال‌پردازی در آن است. خواهان ادعای امکانات، آبرو، حرمت و شخصیت دارد و به هلاکت می‌افتد که برای وی بسیار دردناک است.

۷۵ ـ ﴿قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدّاً حَتَّى إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ،فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَكَاناً، وَأَضْعَفُ جُنْداً﴾.

بسیار بد، سنگین و سخت است و نابودی خواهان را در پی دارد.

۷۶ ـ ﴿وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى، وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَاباً، وَخَيْرٌ مَرَدّاً﴾.

بسیار خوب و سنگین است. باید اهتمام و دقت داشت تا به مشکلی دچار نشود.

۷۷ ـ ﴿أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتَيَنَّ مَالاً وَوَلَداً﴾.

خیلی بد است. ظاهرسازی، ریا و خیال‌پردازی در این کار وجود دارد.

۷۸ ـ ﴿أَطَّلَعَ الْغَيْبَ، أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْداً﴾.

بسیار بد است. کاری است بی‌ریشه و بدون سند.

۷۹ ـ ﴿كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدّاً﴾.

خیلی بد است. با توجه به: ﴿سَنَكْتُبُ﴾ شکست، درد و رنج آن حتمی است.

۸۰ ـ ﴿وَنَرِثُهُ مَا يَقُولُ، وَيَأْتِينَا فَرْداً﴾.

هیچ‌گونه خیری در آن نیست. در این کار تنها می‌ماند و هیچ مددکاری نیز نیست تا از او دست‌گیری کند. خواهان شکست خورده و وامانده می‌شود. خوب نیست.

۸۱ ـ ﴿وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزّاً﴾.

خیلی بد است. جز خیال‌پردازی، تزویر، گناه و گمراهی چیزی نیست.

﴿وَاتَّخَذُوا﴾: زد و بند در این کار وجود دارد.

۸۲ ـ ﴿كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ، وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدّاً﴾.

خیلی بد است. همان چیزی که به آن دل بسته است سبب شکست و بدبختی وی می‌شود. کفران و نابودی در آن است.

۸۳ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزّاً﴾.

بسیار بد است. ناراحتی، آزار و شکنجه‌ی روحی و روانی در آن است و جز این که خواهان را به زحمت و اذیت و آزار می‌اندازد چیزی در آن نیست.

۸۴ ـ ﴿فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ، إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدّاً﴾.

خیلی بد است. تهدید و عذاب در آن است.

۸۵ ـ ﴿يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْداً﴾.

بسیار خوب است.

۸۶ ـ ﴿وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وِرْداً﴾.

خیلی بد است.

۸۷ ـ ﴿لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْداً﴾.

خوب نیست. نتیجه‌ای معلوم و مشخص ندارد.

۸۸ ـ ﴿وَقَالُوا: اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَداً﴾.

خیلی بد است. موضوع آیه‌ی شریفه شرک است.

۸۹ ـ ﴿لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئاً إِدّاً﴾.

بسیار بد و نیز زشت و مستهجن است.

۹۰ ـ ﴿تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ، وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ، وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدّاً﴾.

خیلی بد است. کوتاه و صریح است و به این معناست که مخاطره، ضرر، زیان و گرفتاری دارد.

۹۱ ـ ﴿أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَداً﴾.

خوب نیست.

۹۲ ـ ﴿وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَداً﴾.

خیلی بد است. نتیجه و بازده‌ی سالمی ندارد.

۹۳ ـ ﴿إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتِي الرَّحْمَنِ عَبْداً﴾.

کاری است گسترده که واقعی می‌باشد و نیاز به زحمت و کوشش دارد و نتیجه‌بخش نیز می‌باشد. بسیار خوب است.

۹۴ ـ ﴿لَقَدْ أَحْصَاهُمْ، وَعَدَّهُمْ عَدّاً﴾.

خوب است. کاری است دارای قاعده و حساب.

۹۵ ـ ﴿وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْداً﴾.

خواهان تنها می‌ماند و نتیجه و خاصیتی از آن به دست نمی‌آید. خوب نیست.

**۹۶ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدّاً﴾.**

خوب است. سبب اقتدار و محبت می‌شود.

**۹۷ ـ ﴿فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ، وَتُنْذِرَ بِهِ قَوْماً لُدّاً﴾.**

خوب است. باید در انجام کار دقت داشت و جانب احتیاط را لحاظ نمود.

**۹۸ ـ ﴿وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ، هَلْ تُحِسُّ مِنْهُمْ مِنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزاً﴾.**

بد است. هیچ نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید و سرمایه‌ی خواهان به نابودی کشیده می‌شود.

# سوره‌ی طه

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، طه﴾.

این آیه با دو آیه‌ی بعد یک آیه‌ی استخاره یا یک استخاره است. البته به نظر ما بسمله آیه‌ای مستقل است و ما مجموع این آیات را چهار آیه‌ی قرآن کریم می‌دانیم.

۲ ـ ﴿مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى﴾.

۳ ـ ﴿إِلَّا تَذْكِرَةً لِمَنْ يَخْشَى﴾.

ابتدای کار مورد نظر بسیار مهم، بلند، سنگین و سخت است. کاری پیچیده و بلند است که در ادامه ممکن است برای کسی بسته شود و طلسم گردد و برای فردی دیگر گشایش یابد و معلوم نیست خیر آن بهره‌ی چه کسی می‌شود. ممکن است این کار برای فردی گشوده گردد و ناگهان به گنجی یا مالی کلان برسد یا چیزی را ارزان بخرد و ناگهان به واسطه‌ی تورم ارزش افزوده پیدا کند. یا با فردی معمولی و عادی ازدواج می‌کند و ناگهان طرف مقابل مسؤولیت و ریاست یابد و مهم و مشهور گردد. از این رو کاری غیر عادی است. تشخیص این که آیا کار مورد نظر برای خواهان گشوده است یا بسته با صاحب استخاره است و او به فراخور هر یک از طالبان استخاره چیزی می‌گوید.

۴ ـ ﴿تَنْزِيلاً مِمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَاوَاتِ الْعُلَا﴾.

خیلی خوب است. کاری است که به استخراج و استنباط نیاز دارد و در ازمدت،مستمر و دیربازده است.

۵ ـ ﴿الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى﴾.

عالی است. اقتدار، عظمت و بلندی در آن است و البته باید احتیاط و مواظبت داشت تا به استکبار و نادانی گرفتار نگردد.

۶ ـ ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ، وَمَا فِي الْأَرْضِ، وَمَا بَيْنَهُمَا، وَمَا تَحْتَ الثَّرَى﴾.

عالی است. خیرات مختلف و متعددی دارد.

۷ ـ ﴿وَإِنْ تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى﴾.

خوب است. ظاهری آباد و پر رونق و پشتوانه‌ای محکم دارد.

۸ ـ ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى﴾.

عالی و بسیار سنگین، سخت و بلند است.

در این آیه اسم اعظم وجود دارد و ذکر خاص است. البته برای استفاده از آن نیاز به اجازه‌ی خاص از مربی آموخته شده دارد وگرنه به وسواس و آسیب‌های روحی و روانی منجر می‌شود. باز تأکید می‌شود استفاده‌ی از این آیه بدون مجوز خاص جایز نیست و ممکن است به مرگ فرزند یا دیگر عزیزان و نیز آتش سوزی و حریق سرمایه و مانند آن بینجامد. هم‌چنین باید گفت هیچ یک از کتاب‌های ذکر که ذکر خاص می‌دهند دارای تخصص کافی در این زمینه نبوده و قابل اعتماد نمی‌باشد.

۹ ـ ﴿وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى﴾.

بسیار خوب است. آیه‌ای کوتاه است که بر خیرات فراوانی دلالت دارد. البته با توجه به فراز: ﴿حَدِيثُ مُوسَى﴾ قلق، سختی و سنگینی در آن وجود دارد و با آن که خیر از پیش ساخته است، از دهش‌هایی نیست که بدون هیچ زحمتی به خواهان رسد.

۱۰ ـ ﴿إِذْ رَأَى نَاراً، فَقَالَ لِأَهْلِهِ: امْكُثُوا، إِنِّي آنَسْتُ نَاراً لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجِدُ عَلَى النَّارِ هُدًى﴾.

عالی است سنگین، سخت و بلند است. کاری مهم و دارای عظمت است که با توجه به چینش واژگان باید گفت کار کمی‌زمان‌بر است و مکث و توقف دارد و خالی از گرفتاری نیست ولی نتیجه‌بخش است.

۱۱ ـ ﴿فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ: يَا مُوسَى﴾.

خیلی خوب است. ﴿نُودِيَ﴾ فعل مجهول است و به این معناست که نعمت و خیراتی غیر مترقبه که انتظار آن را نداشته است به وی می‌رسد. نعمتی است بی‌نام و نشان و بدون شریک. کار دوردست است.

۱۲ ـ ﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكَ، فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ، إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى﴾.

عالی و بسیار سنگین است.

۱۳ ـ ﴿وَأَنَا اخْتَرْتُكَ، فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى﴾.

بسیار خوب اما با لحاظ: ﴿لِمَا يُوحَى﴾ سنگین و سخت است.

۱۴ ـ ﴿إِنَّنِي أَنَا اللَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا، فَاعْبُدْنِي، وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي﴾.

سنگینی و سختی فراوانی دارد و راحتی و دنیایی در آن نیست و بنده را گرفتار می‌سازد، اما عالی است. امتیاز، پیش دستی، خیرات معنوی و نیز لزوم احتیاط و اهتمام در آن وجود دارد.

۱۵ ـ ﴿إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ، أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَى﴾.

خوب نیست. پنهان‌کاری و تبدل و فرسایش در آن است و معلوم نیست به نتیجه نیز برسد.

۱۶ ـ ﴿فَلَا يَصُدَّنَّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا، وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَى﴾.

خوب نیست. نهی در آن است و با افرادی نادان مواجه می‌شود. نوعی هواپرستی است که نه‌تنها نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید، بلکه زیان، ضرر و حرمان نیز به خواهان وارد می‌آورد.

۱۷ ـ ﴿وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَا مُوسَى﴾.

خیلی خوب است. هیچ گونه واژه‌ی منفی در این آیه وجود ندارد، بلکه اسم‌های مثبت فراوانی نیز در آن هست.

۱۸ ـ ﴿قَالَ: هِيَ عَصَايَ، أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا، وَأَهُشُّ بِهَا عَلَى غَنَمِي، وَلِيَ فِيهَا مَآرِبُ أُخْرَى﴾.

بسیار خوب است. کاری صوری، ظاهری و دنیوی است که به کارهای روزمره‌ی زندگی ارتباط دارد.

۱۹ ـ ﴿قَالَ: أَلْقِهَا يَا مُوسَى﴾.

عالی و کوتاه است و به سرعت انجام می‌شود.

۲۰ ـ ﴿فَأَلْقَاهَا، فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَى﴾.

کاری خیلی خوب اما خطرناک است که زهر خود را دارد. کار سنگینی است که به اقتدار نیاز دارد. جنب و جوش آن بسیار است.

۲۱ ـ ﴿قَالَ: خُذْهَا وَلَا تَخَفْ، سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَى﴾.

بسیار خوب است. مخاطره، سختی و سنگینی آن فراوان است.

۲۲ ـ ﴿وَاضْمُمْ يَدَكَ إِلَى جَنَاحِكَ، تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ، آيَةً أُخْرَى﴾.

عالی است. چندین امر بر انجام آن تأکید دارد.

﴿مِنْ غَيْرِ سُوءٍ﴾: این کار هیچ گونه آسیب و آفتی برای خواهان ندارد.

۲۳ ـ ﴿لِنُرِيَكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَى﴾.

خیلی خوب است.

۲۴ ـ ﴿اذْهَبْ إِلَى فِرْعَوْنَ، إِنَّهُ طَغَى﴾.

بسیار خوب است اما خالی از درگیری و مشکلات نیست. امری که در صدر آیه است بر ذیل آن مقدم است.

۲۵ ـ ﴿قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي﴾.

۲۶ ـ ﴿وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي﴾.

۲۷ ـ «وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي».

۲۸ ـ «يَفْقَهُوا قَوْلِي».

استخاره‌ی تمامی این آیات خوب است و کار انجام می‌شود.

۲۹ ـ «وَاجْعَلْ لِي وَزِيراً مِنْ أَهْلِي».

۳۰ ـ «هَارُونَ أَخِي».

۳۱ ـ «اشْدُدْ بِهِ أَزْرِي».

۳۲ ـ «وَأَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي».

۳۳ ـ «كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيراً».

۳۴ ـ «وَنَذْكُرَكَ كَثِيراً».

۳۵ ـ «إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيراً».

کار مورد نظر امری مشارکتی، گسترده و معنوی است که هم باطن و هم ظاهر خوبی دارد.

این چند آیه از آیات ذکر است و برای کسانی که اعصابی ضعیف دارند یا به ترس یا به وسواس دچار هستند مفید می‌باشد. البته استفاده از آن خصوصیات و شرایطی دارد که باید آن را از کارشناس ویژه‌ی آن گرفت و نه از رمالان فریب کاری که آیات الهی را دستاویز مطامع خود قرار داده‌اند. مداومت بر این آیات سبب می‌شود اضغاث احلام از انسان برداشته شود و انسان خواب‌هایی بسیار خوب و ملکوتی ببیند. ایجاد قدرت و توان‌مندی در انسان از دیگر خواص این آیه است.

۳۶ ـ «قَالَ: قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَا مُوسَى».

خوب است. کاری است که بدون هیچ منتی انجام می‌شود؛ زیرا فعل مجهول است و فاعلی در آن نیست و نیز ندا به تأخیر افتاده است.

۳۷ ـ «وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَى».

خوب است.

۳۸ ـ ﴿إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَى أُمِّكَ مَا يُوحَى﴾.

خیلی خوب است.

۳۹ ـ ﴿أَنِ اقْذِفِيهِ فِي التَّابُوتِ، فَاقْذِفِيهِ فِي الْيَمِّ، فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ، يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِي، وَعَدُوٌّ لَهُ، وَأَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِنِّي، وَلِتُصْنَعَ عَلَى عَيْنِي﴾.

عالی است. خواهان در انجام این کار مورد حمایت واقع می‌شود: ﴿فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ﴾.

در محیطی محبت‌آمیز قرار می‌گیرد ولی محیطی که درگیری نیز در آن هست و مواظبت را لازم دارد، از این رو سخت نیز می‌باشد.

۴۰ ـ ﴿إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ، فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى مَنْ يَكْفُلُهُ، فَرَجَعْنَاكَ إِلَى أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا، وَلَا تَحْزَنَ، وَقَتَلْتَ نَفْساً، فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ، وَفَتَنَّاكَ فُتُوناً، فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ، ثُمَّ جِئْتَ عَلَى قَدَرٍ يَا مُوسَى﴾.

آیه‌ای طولانی است که می‌رساند مشکلات کار فراوان است. حزن، گرفتاری، ابتلا، ماندگاری و نتیجه‌ای محدود دارد اما بد نیست. متوسط است.

۴۱ ـ ﴿وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي﴾.

عالی و کوتاه است.

۴۲ ـ ﴿اذْهَبْ أَنْتَ وَأَخُوكَ بِآيَاتِي، وَلَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي﴾.

بسیار خوب است.

۴۳ ـ ﴿اذْهَبَا إِلَى فِرْعَوْنَ، إِنَّهُ طَغَى﴾.

عالی است اما مخاطراتی دارد.

۴۴ ـ ﴿فَقُولَا لَهُ قَوْلاً لَيِّناً؛ لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَى﴾.

بسیار خوب و عالی است. کاری معنوی است.

۴۵ ـ ﴿قَالَا: رَبَّنَا، إِنَّنَا نَخَافُ أَنْ يَفْرُطَ عَلَيْنَا، أَوْ أَنْ يَطْغَى﴾.

خوب نیست؛ زیرا در پایان آن می‌فرماید: ﴿أَوْ أَنْ يَطْغَى﴾.

**۴۶ ـ ﴿قَالَ: لَا تَخَافَا، إِنَّنِي مَعَكُمَا، أَسْمَعُ وَأَرَى﴾.**

خیلی خوب است.

**۴۷ ـ ﴿فَأْتِيَاهُ، فَقُولَا: إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ، فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ، وَلَا تُعَذِّبْهُمْ، قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكَ، وَالسَّلَامُ عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى﴾.**

کاری پر زحمت و پر مشقت است که مشکلات آن فراوان است و نتیجه‌ی مسلمی نیز برای آن نیست. کاری شیرین نیست اما بد نیز نمی‌باشد.

**۴۸ ـ ﴿إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَى مَنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى﴾.**

خوب نیست.

**۴۹ ـ ﴿قَالَ: فَمَنْ رَبُّكُمَا يَا مُوسَى؟﴾.**

خوب است.کاری ابتدایی و مثبت است.

**۵۰ ـ ﴿قَالَ: رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ، ثُمَّ هَدَى﴾.**

بسیار خوب است. کار بدون زحمت انجام می‌شود و رونق نیز دارد. کاری عمومی و طبیعی است.

**۵۱ ـ ﴿قَالَ: فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَى؟﴾.**

کاری پیچیده و معماگونه است که خالی از تعقید و گره نیست اما خیلی خوب است.

**۵۲ ـ ﴿قَالَ: عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنْسَى﴾.**

خیلی خوب اما بسیار سنگین است و به‌راحتی انجام نمی‌شود.

﴿**لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنْسَى**﴾: سلامت و آگاهی در این کار وجود دارد.

**۵۳ ـ ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْداً، وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلاً، وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً، فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجاً مِنْ نَبَاتٍ شَتَّى﴾.**

بسیار خوب است.

﴿**مَهْداً**﴾: دارای آرامش و سکونت است.

﴿فِيهَا سُبُلاً﴾: گسترده و متنوع است.

﴿وَأَنْزَلَ﴾: شکست و بن‌بستی درکار نیست و نتیجه‌بخش است.

﴿السَّمَاءِ﴾: بلند است.

﴿مَاءً﴾: نرم و هموار است.

﴿نَبَاتٍ شَتَّى﴾: آزادی عمل در این کار وجود دارد.

**۵۴ ـ ﴿كُلُوا، وَارْعَوْا أَنْعَامَكُمْ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِأُولِي النُّهَى﴾.**

خیلی خوب است. دنیا، کمالات و معنویت را با خود دارد.

**۵۵ ـ ﴿مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ، وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ، وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى﴾.**

بسیار خوب است. البته، سختی کار فراوان است.

**۵۶ ـ ﴿وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا، فَكَذَّبَ وَأَبَى﴾.**

افراط، تفریط، به هم ریزی، گرفتاری، کفران و حرمان دارد و پایان آن نیز خیلی بد است.

**۵۷ ـ ﴿قَالَ: أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسَى﴾.**

خوب نیست. درگیری و گرفتاری دارد و حادثه‌ای رخ می‌دهد که انگشت اتهام به‌سوی خواهان اشاره می‌رود و مورد اتهام قرار می‌گیرد. باید آن را ترک کرد.

**۵۸ ـ ﴿فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِثْلِهِ، فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِداً لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ، وَلَا أَنْتَ مَكَاناً سُوًى﴾.**

خوب نیست. با افرادی نادان رو به‌رو می‌شود و حادثه، مناظره، دعوا و درگیری پیش می‌آید.

**۵۹ ـ ﴿قَالَ: مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزِّينَةِ، وَأَنْ يُحْشَرَ النَّاسُ ضُحًى﴾.**

خوب نیست. تفاخر در آن است.

﴿يُحْشَرَ﴾: آرامشی در این کار وجود ندارد.

**۶۰ ـ ﴿فَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ، فَجَمَعَ كَيْدَهُ، ثُمَّ أَتَى﴾.**

خوب نیست. استکبار و نیرنگ در آن پیش می‌آید.

۶۱ ـ ﴿قَالَ لَهُمْ مُوسَى: وَيْلَكُمْ، لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِباً، فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ، وَقَدْ خَابَ مَنِ افْتَرَى﴾.

خوب نیست. کاری سخت است که گرفتاری‌هایی را برای خواهان پیش می‌آورد.

۶۲ ـ ﴿فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ، وَأَسَرُّوا النَّجْوَى﴾.

خوب نیست. نزاع و گرفتاری را موجب می‌شود.

۶۳ ـ ﴿قَالُوا: إِنْ هَـذَانِ لَسَاحِرَانِ، يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا، وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلَى﴾.

خوب نیست. درگیری را سبب می‌شود.

۶۴ ـ ﴿فَأَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ، ثُمَّ ائْتُوا صَفّاً، وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلَى﴾.

نباید آن را انجام داد، ولی چنان‌چه خواهان بر آن اقدام کند ممکن است پایان خوبی داشته باشد؛ هرچند از آسیب‌های آن مصون نمی‌ماند.

۶۵ ـ ﴿قَالُوا: يَا مُوسَى، إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ، وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَى﴾.

نتیجه‌ی آن با دعوا، منازعه و بگیر و ببند به دست می‌آید و کار راحت و آسانی نیست ولی خوب است.

۶۶ ـ ﴿قَالَ: بَلْ أَلْقُوا، فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَى﴾.

خوب نیست. کار ظاهری پر شکوه وفریبنده دارد اما باطن، واقعیت و نتیجه‌ای برای آن نیست. خالی از صفاست و آشفتگی، اضطراب، پریشانی و نگرانی را در پی دارد.

۶۷ ـ ﴿فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسَى﴾.

خوب نیست. اضطراب و ترس در آن هست.

۶۸ ـ ﴿قُلْنَا: لَا تَخَفْ، إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى﴾.

بد نیست ولی همراه با اضطراب است. پایان خوبی دارد که برای

رسیدن به آن باید قدرت تحمل بالایی داشته باشد. هم‌چنین برای انجام آن نیاز به همکار و همیار دارد.

﴿**لَا تَخَفْ**﴾: کار عادی و طبیعی نیست.

**۶۹ـ ﴿وَأَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ، تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا، إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ، وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى﴾.**

کاری ماجراجویانه و شلوغ است که آرامشی در آن نیست و با درگیری همراه است. خوب نیست.

**۷۰ـ ﴿فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سُجَّداً، قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَى﴾.**

خواهان با افرادی ناآگاه مواجه می‌شود و مشکلاتی دامنگیر او می‌گردد اما پایان آن خوب است.

**۷۱ـ ﴿قَالَ: آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ، إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ، فَلَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ، وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ، وَلَتَعْلَمُنَّ أَيُّنَا أَشَدُّ عَذَاباً وَأَبْقَى﴾.**

کاری خطرناک اما خوب است.

**۷۲ـ ﴿قَالُوا: لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ، وَالَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ، إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾.**

کار مخاطرات دارد و سنگین است و به قضاوت و محاکمه کشیده می‌شود. کاری ماجراجویانه است که چاره‌ای از انجام آن نیست و به اجبار باید بر آن اقدام کرد.

**۷۳ـ ﴿إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا، وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ، وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَى﴾.**

بسیار خوب است اما سنگین و سخت است و مشکلاتی نیز دارد.

**۷۴ـ ﴿إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِماً، فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا، وَلَا يَحْيَا﴾.**

خیلی بد است. به بلایی گرفتار می‌شود که نمی‌تواند از آن رهایی یابد.

۷۵ ـ ﴿وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِناً قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ، فَأُولَئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَا﴾.

عالی است. کاری ماندگار است.

۷۶ ـ ﴿جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، خَالِدِينَ فِيهَا، وَذَلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى﴾.

بسیار خوب است. سختی‌هایی که خواهان یا دیگران از پیش تحمل نموده‌اند در این جا نتیجه می‌دهد.

۷۷ ـ ﴿وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى: أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي، فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقاً فِي الْبَحْرِ يَبَساً، لَا تَخَافُ دَرَكاً، وَلَا تَخْشَى﴾.

خیلی خوب است؛ زیرا ﴿وَلَقَدْ﴾ که تأکید بر انجام است، فعل متعدی، نام یکی از پیامبران الهی و فعل امر در آن است.

﴿طَرِيقاً فِي الْبَحْرِ يَبَساً﴾: با این کار، گشایشی در زندگی خواهان پیش می‌آید.

﴿لَا تَخَافُ دَرَكاً، وَلَا تَخْشَى﴾: لازم است در این کار احتیاط و اهتمام داشت و پس از گشایش حاصل از کار است که امنیت می‌یابد و پیش از آن به دقت و توجه نیاز دارد و اضطراب آن نیز در این دوره است.

۷۸ ـ ﴿فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِ، فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ﴾.

خوب نیست. از فرعون و سپاهیان وی می‌گوید. هلاکت و زیان فراوانی در آن است.

۷۹ ـ ﴿وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ، وَمَا هَدَى﴾.

خیلی بد است.

۸۰ ـ ﴿يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ، قَدْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ عَدُوِّكُمْ، وَوَاعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنَ، وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَى﴾.

خوب است. با توجه به خطاب آیه‌ی شریفه به قومی خاص، تنها برای فرد مورد نظر و خواهان خوب است و ممکن است این کار برای فردی دیگر مناسب نباشد.

﴿وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَى﴾: از امور دهشی و بخششی که زحمتی را بر نمی‌تابد در آن است و سبب عافیت می‌شود.

۸۱ ـ ﴿كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي وَمَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَى﴾.

شروع آن و ظاهر این کار بسیار خوب و خوش است ولی پایان آن خیلی بد است و باید آن را ترک کرد.

۸۲ ـ ﴿وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحاً ثُمَّ اهْتَدَى﴾.

کاری است پر زحمت، دیررس، بسیار سخت و سنگین اما خوب. دیررس بودن از جمله‌ی اسمیه و فراز: ﴿لَغَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ﴾ که هم مشدد است و هم با قیودی که دارد دانسته می‌شود.بر این اساس باید برای رسیدن به خیر آن که با توجه به شرایط سخت آن کم‌تر بهره‌ی کسی می‌شود اهتمام و دقت مضاعف داشت.

۸۳ ـ ﴿وَمَا أَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ، يَا مُوسَى﴾.

خوب نیست. باز خواست، حرمان و پر اکندگی در آن است و کار مورد نظر سامان نمی‌گیرد. کوتاهی آیه‌ی شریفه نیز بر بدی مضاعف استخاره‌ی آن دلالت دارد.

۸۴ ـ ﴿قَالَ: هُمْ أُولَاءِ عَلَى أَثَرِي، وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَى﴾.

بد است. از بی‌خبری، ناآگاهی و عجله‌ی خواهان در این کار حکایت دارد. سبب بیچارگی می‌شود و خواهان ناچار به آوردن عذر می‌گردد.

۸۵ ـ ﴿قَالَ: فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ، وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ﴾.

خیلی بد است. موجب فتنه، اختلاف، درگیری و گمراهی می‌شود. نام سامری که منحصر است نیز در این آیه‌ی شریفه آمده که بدی فراوان آن را می‌رساند.

**۸۶ ـ ﴿فَرَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفاً، قَالَ: يَا قَوْمِ، أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعْداً حَسَناً، أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّكُمْ، فَأَخْلَفْتُمْ مَوْعِدِي﴾.**

بد است. کاری است که همانند موسی نیز در آن غضبناک می‌شود. استفهام، تردید و تعدد بر تشتت و نابسامانی کار دلالت دارد.

﴿**غَضَبٌ مِنْ رَبِّكُمْ**﴾: خطرات فراوانی دارد. صاحب استخاره با توانمندی که دارد می‌تواند از قضایی که برای خواهان تقدیر شده است خبر دهد و او را از نوع خطر و آسیبی که به وی می‌رسد آگاه سازد.

**۸۷ ـ ﴿قَالُوا: مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا، وَلَكِنَّا حُمِّلْنَا أَوْزَاراً مِنْ زِينَةِ الْقَوْمِ، فَقَذَفْنَاهَا، فَكَذَلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ﴾.**

بسیار بد است. کسی مسؤولیت کار را نمی‌پذیرد و از زیر بار پذیرش آن شانه خالی می‌کنند و آن را به عهده‌ی دیگری می‌اندازند. گمراهی، نابسامانی، آشوب و آشفتگی نیز در آن پیش می‌آید.

**۸۸ ـ ﴿فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلاً جَسَداً لَهُ خُوَارٌ، فَقَالُوا: هَذَا إِلَهُكُمْ وَإِلَهُ مُوسَى، فَنَسِيَ﴾.**

خیلی بد است. فتنه، نسیان و اختلاف را در پی دارد.

**۸۹ ـ ﴿أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلاً، وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرّاً وَلَا نَفْعاً﴾.**

بسیار بد است.

﴿**أَفَلَا**﴾: تأکیدی بر محتوای استخاره است.

﴿**وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرّاً وَلَا نَفْعاً**﴾: نتیجه و خاصیتی جز وزر و وبال و اتلاف عمر در این کار وجود ندارد.

**۹۰ ـ ﴿وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلُ: يَا قَوْمِ، إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ، وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ، فَاتَّبِعُونِي، وَأَطِيعُوا أَمْرِي﴾.**

خوب است؛ زیرا تأکید: ﴿**وَلَقَدْ**﴾ و نیز: ﴿**هَارُونُ**﴾ در آن است.

درگیری و گرفتاری‌هایی دارد که با اهتمام و احتیاط می‌توان آن را پشت سر گذاشت وگرنه نتیجه‌ی آن از دست می‌رود.

۹۱ ـ ﴿قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّى يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَى﴾.

خوب نیست. سرگردانی و بلاتکلیفی دامنگیر خواهان می‌شود و به نتیجه‌ای نیز نمی‌رسد.

۹۲ ـ ﴿قَالَ: يَا هَارُونُ، مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا﴾.

بد است.

۹۳ ـ ﴿أَلَّا تَتَّبِعَنِ، أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي﴾.

بد است. خشونت و تندی در آن پیشامد می‌کند.

۹۴ ـ ﴿قَالَ: يَا ابْنَ أُمَّ، لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي، وَلَا بِرَأْسِي، إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ، وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي﴾.

خیلی بد است. درگیری و عصبانیت را به دنبال می‌آورد.

۹۵ ـ ﴿قَالَ: فَمَا خَطْبُكَ يَا سَامِرِيُّ﴾.

خیلی بد است. گمراهی در آن است.

۹۶ ـ ﴿قَالَ: بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ، فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِنْ أَثَرِ الرَّسُولِ، فَنَبَذْتُهَا، وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي﴾.

بسیار بد است. تسویل، خدعه، فتنه و نیرنگ را موجب می‌شود.

۹۷ ـ ﴿قَالَ: فَاذْهَبْ، فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ، وَإِنَّ لَكَ مَوْعِداً لَنْ تُخْلَفَهُ، وَانْظُرْ إِلَى إِلَهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفاً لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفاً﴾.

بسیار بد است. موانع بسیار و اموری ممنوع در این کار وجود دارد. نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید و تنها زحمتی بیهوده است که در زمانی طولانی برای آن هزینه می‌شود.

۹۸ ـ ﴿إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْماً﴾.

عالی است. ملکوت فراوانی در این آیه‌ی شریفه است.

۹۹ ـ ﴿كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ، وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْراً﴾.

خیلی خوب است. کاری است جامع و گسترده که هم بهره‌هایی از گذشته دارد و هم ثمرات خوبی در آینده دارد.

۱۰۰ ـ ﴿مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وِزْراً﴾.

بسیار بد است. گرفتاری، پریشانی، سختی، وزر، فلاکت و پیچارگی را برای خواهان سبب می‌شود و زیان‌های فراوانی را بر او وارد می‌سازد.

۱۰۱ ـ ﴿خَالِدِينَ فِيهِ، وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِمْلاً﴾.

خیلی بد است. چنان اسیر بدی‌های آن می‌شود که راه چاره و خلاصی از آن نمی‌یابد و گرفتاری‌ها و عوارض آن دامنگیر خواهان و چه بسا خانواده و نزدیکان وی می‌شود. برای نمونه، ورشکست می‌شود یا از او هتک حیثیت می‌شود و فرزندان وی نیز از آن آسیب می‌بینند و یا در مثالی دیگر، خواستگاری برای دختران وی پیش نمی‌آید.

۱۰۲ ـ ﴿يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ، وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقاً﴾.

خیلی بد است. به‌ویژه که از حشر در آن سخن گفته شده است. سر و صدا و تبلیغات آن بسیار است و آبروی خواهان را بر باد می‌دهد و حرمت او را لکه‌دار می‌سازد.

۱۰۳ ـ ﴿يَتَخَافَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا عَشْراً﴾.

بسیار بد است. کاری زمان‌بر است که ترس و اضطراب را مرحله به مرحله بر جان و دل خواهان فرو می‌ریزد و طعم دقیق آن را به وی می‌چشاند.

۱۰۴ ـ ﴿نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ؛ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْماً﴾.

خوب نیست. مشکلات کار و گرفتاری آن برای وی ماندگار است و در آن برای همیشه می‌ماند.

۱۰۵ ـ ﴿وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ، فَقُلْ: يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفاً﴾.

خوب نیست. بی‌نظمی، تبدل و به هم ریزی در آن پیش می‌آید.

۱۰۶ ـ ﴿**فَيَذَرُهَا قَاعاً صَفْصَفاً**﴾.

بد است. کار به نتیجه‌ای نمی‌رسد و خواهان را به برهوت بی‌حاصلی می‌اندازد.

۱۰۷ ـ ﴿**لَا تَرَى فِيهَا عِوَجاً، وَلَا أَمْتاً**﴾.

بد است. کاری خشک، بی‌حاصل و یکنواخت است که فراز و فرودی ندارد.

۱۰۸ ـ ﴿**يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ، لَا عِوَجَ لَهُ، وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ، فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْساً**﴾.

مخاطرات این کار پر از خوف و دلهره‌ی فراوان است و خوب نیست.

﴿**فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْساً**﴾: آرامش، راحتی و سلامت در آن نیست.

۱۰۹ ـ ﴿**يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ، وَرَضِيَ لَهُ قَوْلاً**﴾.

خوب، دهشی و هبه‌ای است که زحمت و تلاشی را بر نمی‌تابد اما مقید و محدود است.

۱۱۰ ـ ﴿**يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ، وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْماً**﴾.

بسیار خوب است.

﴿**يَعْلَمُ**﴾: کار دقیق است و نمی‌شود آن را با اهمال و سستی انجام داد، بلکه باید بر آن توجه و دقت داشت.

۱۱۱ ـ ﴿**وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ، وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْماً**﴾.

کار خوب و مطلوبی نیست و چیزی از آن باقی نمی‌ماند و جز ضرر و از دست دادن سرمایه، سودی ندارد.

۱۱۲ ـ ﴿**وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْماً، وَلَا هَضْماً**﴾.

خوب است. نیازمند عمل و تلاش است. کاری سخت و سنگین است و اراده و عنایت را می‌طلبد.

۱۱۳ ـ ﴿وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآناً عَرَبِيّاً، وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ، لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ، أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْراً﴾.

خیلی خوب است. کاری سنگین و پربار است که باید قاعده‌ی آن را نادیده نگرفت و کار را در مسیر قانونی خود پیش برد.

﴿وَكَذَلِكَ﴾: کاری قانون‌مند و دارای قاعده و طبیعت است.

﴿لَعَلَّهُمْ﴾ و نیز ﴿أَوْ﴾ بر وجود گرفتاری و مشکلاتی درکار دلالت دارد.

۱۱۴ ـ ﴿فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ، وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَى إِلَيْكَ وَحْيُهُ، وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْماً﴾.

بسیار خوب است. کار باید با تناسب و به صورت موزون و متعادل پیش رود.

﴿وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ﴾: بر قاعده‌مندی کار دلالت دارد.

﴿فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ﴾ از اذکار خوبی است که می‌توان آن را در طول روز به صورت جلی یا خفی استفاده نمود.

﴿قُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْماً﴾: از دیگر اذکار عمومی است.

۱۱۵ ـ ﴿وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلُ، فَنَسِيَ، وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْماً﴾.

خوب نیست. کاری بی‌نتیجه و سست است که به فراموشی سپرده می‌شود.

۱۱۶ ـ ﴿وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ، فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ، أَبَى﴾.

بد است. ذیل آیه بر صدر آن حاکم است.

۱۱۷ ـ ﴿فَقُلْنَا: يَا آدَمُ، إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ، فَلَا يُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ، فَتَشْقَى﴾.

کار مورد نظر به خواهان ضرر و زیان وارد می‌آورد. دشمنی و شقاوت نیز از آسیب‌های آن است. بسیار بد است.

۱۱۸ ـ ﴿إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا، وَلَا تَعْرَى﴾.

آسایش خواهان را در پی دارد. خوب است.

۱۱۹ ـ ﴿وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا، وَلَا تَضْحَى﴾.

خوب است و سبب آرامش می‌گردد.

۱۲۰ ـ ﴿فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ، قَالَ: يَا آدَمُ، هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ، وَمُلْكٍ لَا يَبْلَى﴾.

بد است. حیله و فریب در آن وجود دارد.

۱۲۱ ـ ﴿فَأَكَلَا مِنْهَا، فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا، وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ، وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ، فَغَوَى﴾.

بد است. سرمایه‌ی خواهان از بین می‌رود و وقت خود را بیهوده از دست می‌دهد.

۱۲۲ ـ ﴿ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ، فَتَابَ عَلَيْهِ، وَهَدَى﴾.

خیلی خوب است. از دهش‌های الهی است که به دست آوردن خیرات و برکات آن نیازی به زحمت و تلاش ندارد و به صورت غیر مترقبه و غیر منتظره به انسان می‌رسد.

۱۲۳ ـ ﴿قَالَ: اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعاً، بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ، فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى، فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى﴾.

خوب نیست. دشمنی و گرفتاری را دارد. فراز: ﴿فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى﴾ مقید است و معلوم نیست نتیجه‌ای بدهد.

۱۲۴ ـ ﴿وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكاً، وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى﴾.

خیلی بد است. زندگی بر او تنگ می‌شود و گرفتاری‌ها بر او فشار وارد می‌آورد.

۱۲۵ ـ ﴿قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيراً﴾.

بد است. سرمایه‌ی خواهان از دست می‌رود.

۱۲۶ ـ ﴿قَالَ: كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا، فَنَسِيتَهَا، وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى﴾.

کار با خیال‌پردازی همراه است.

﴿فَنَسِيتَهَا﴾: سرمایه‌ی خواهان بر باد می‌رود؛ به‌گونه‌ای که گم و فراموش می‌شود و چیزی دست او را نمی‌گیرد و خیری برای او نمی‌ماند. خیلی بد است.

۱۲۷ ـ ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ، وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى﴾.

بسیار بد است.

﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي﴾: این کار بد قاعده‌مند و سازمان‌یافته است، بر این اساس خیلی خطرناک است.

﴿وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى﴾: بدی‌های این کار ماندگار است. بلا، گرفتاری، بن‌بست و اموری هم‌چون طلاق و تصادف را می‌توان در این کار دید.

۱۲۸ ـ ﴿أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ، كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِأُولِي النُّهَى﴾.

خیلی بد و خطرناک است.

۱۲۹ ـ ﴿وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَاماً، وَأَجَلٌ مُسَمًّى﴾.

خوب نیست. دارای تقیید و تهدید است.

﴿وَأَجَلٌ مُسَمًّى﴾: زمان کار از دست رفته است.

۱۳۰ ـ ﴿فَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ، وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ، وَقَبْلَ غُرُوبِهَا، وَمِنْ آنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ، وَأَطْرَافَ النَّهَارِ، لَعَلَّكَ تَرْضَى﴾.

عالی است. خیرات و برکات فراوانی دارد. با توجه به امر به صبر و تسبیح باید اهتمام و توکل داشت. مشکلاتی نیز برای خواهان پیش می‌آید.

بهتر است در اوقات یاد شده دست‌کم یک تسبیح داشت. کسانی که وسواس دارند یا دچار حواس‌پرتی می‌باشند با ذکر تسبیح و استغفار می‌توانند خود را درمان سازند. ذکر توان آن را دارد که بسیاری از آسیب‌ها و آفات ناسوتی را دفع کند.

**۱۳۱ ـ ﴿وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَى مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجاً مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ، وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَى﴾.**

مشکلاتی در شروع کار رخ می‌نماید اما نتیجه‌ی خوبی دارد و می‌توان آن را انجام داد.

**۱۳۲ ـ ﴿وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ، وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا، لَا نَسْأَلُكَ رِزْقاً، نَحْنُ نَرْزُقُكَ، وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَى﴾.**

خیلی خوب است. با تحمل و بردباری به رزق خیری می‌رسد.

﴿**وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا**﴾: باید پی گیر کار بود و آن را دنبال کرد

**۱۳۳ ـ ﴿وَقَالُوا: لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّهِ، أَوَلَمْ تَأْتِهِمْ بَيِّنَةُ مَا فِي الصُّحُفِ الْأُولَى﴾.**

بسیار بد است. مشاجره، نزاع و اختلاف دامنگیر خواهان می‌شود.

**۱۳۴ ـ ﴿وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولاً، فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَنَخْزَى﴾.**

خوب نیست. بهانه‌گیری و گرفتاری دارد و با آن که بلند است، خیری نیز از آن به دست نمی‌آید.

**۱۳۵ ـ ﴿قُلْ: كُلٌّ مُتَرَبِّصٌ، فَتَرَبَّصُوا، فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ، وَمَنِ اهْتَدَى﴾.**

بسیار خوب است ولی با تأخیر، دلهره و شدت عمل همراه است. کار با کندی شروع می‌شود.

# سوره‌ی انبیاء

استخاره‌ی بسیاری از آیات سوره‌ی انبیا خوب نیست و نغمه‌ی مخالف، بی‌مهری، شکست و نابودی در آن بسیار است؛ زیرا در این سوره از عملکرد امت‌های پیامبران بسیار سخن گفته شده است و تنها استخاره‌ی آیاتی که سیره‌ی پیامبران الهی را ترسیم می‌کند شیرین می‌شود؛ چرا که گفته‌اند: «البلاء للولاء».

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ، وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُعْرِضُونَ﴾.**

خوب نیست. سبب غفلت و اعراض می‌گردد و حساب‌رسی نیز از سختی کار حکایت دارد. بر این اساس، باید توجه داشت چنین نیست که بسمله در همه‌ی موارد کاربرد خود بر خوبی کار دلالت داشته باشد.

**۲ ـ ﴿مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحْدَثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ، وَهُمْ يَلْعَبُونَ﴾.**

خیلی بد است. غفلت و عدم اهتمام با آن هست.

**۳ ـ ﴿لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ، وَأَسَرُّوا النَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا: هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ، أَفَتَأْتُونَ السِّحْرَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ﴾.**

بسیار بد است. خواهان در غفلت و نیز با توجه به دلیل‌واره‌ی یاد شده به درگیری با دیگران فرو می‌غلطد.

۴ ـ ﴿قَالَ: رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾.

خوب نیست. خواهان بر روی کار چیره نیست و دیگری است که آن را اداره می‌کند: ﴿رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ﴾.

۵ ـ ﴿بَلْ قَالُوا: أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ، بَلِ افْتَرَاهُ، بَلْ هُوَ شَاعِرٌ، فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ﴾.

خوب نیست. تشتت، درگیری و اختلاف در آن هست و کار نیز به نتیجه نمی‌رسد.

۶ ـ ﴿مَا آمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا، أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ﴾.

بد است. به هلاکت و بی‌ایمانی منجر می‌شود و نتیجه‌ای نیز ندارد.

۷ ـ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالاً نُوحِي إِلَيْهِمْ، فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾.

خوب است. باید آن را با اهتمام و دقت انجام داد: ﴿فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ﴾ و در صورت نیاز به مشاوره و کارشناس، بر آن اقدام کرد.

۸ ـ ﴿وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَداً لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ، وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ﴾.

خوب نیست. چندین نفی بر ترک آن تأکید دارد.

۹ ـ ﴿ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ، فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ، وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ﴾.

خوب نیست. تهدید و هلاکت در آن است. این کار به افراط، زیاده‌روی و نیز غرور کشیده می‌شود.

۱۰ ـ ﴿لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَاباً فِيهِ ذِكْرُكُمْ، أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾.

کار خوب و خاصی است که برای انجام آن باید کد و وجهی مناسب را پیدا کرد و برای اقدام بر آن فرد شاخصی را دید یا کاری ویژه انجام داد، وگرنه به نتیجه نمی‌رسد؛ زیرا می‌فرماید: ﴿فِيهِ ذِكْرُكُمْ﴾.

۱۱ ـ ﴿وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً، وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْماً آخَرِينَ﴾.

خوب نیست. به درگیری، ظلم و نابودی می‌انجامد: ﴿وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْماً آخَرِينَ﴾.

۱۲ ـ ﴿فَلَمَّا أَحَسُّوا بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ﴾.

خیلی بد است. عذاب و درگیری خواهان را موجب می‌شود.

۱۳ ـ ﴿لَا تَرْكُضُوا، وَارْجِعُوا إِلَى مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسَاكِنِكُمْ، لَعَلَّكُمْ تُسْأَلُونَ﴾.

خیلی خطرناک و بد است.

۱۴ ـ ﴿قَالُوا: يَاوَيْلَنَا، إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾.

کاری کوتاه و عمومی است که عذاب و اذیت خواهان را در پی دارد. بد است.

۱۵ ـ ﴿فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّى جَعَلْنَاهُمْ حَصِيداً خَامِدِينَ﴾.

خمودی، سستی و آتش نابودی را سبب می‌شود؛ هرچند ظاهری خوش داشته باشد.

۱۶ ـ ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ﴾.

خوب نیست. جز بازی و سرگرمی نیست.

۱۷ ـ ﴿لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهْواً لَاتَّخَذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا، إِنْ كُنَّا فَاعِلِينَ﴾.

شرط و نفی در آن است. خوب نیست.

۱۸ ـ ﴿بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ، فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ، وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ﴾.

خیلی بد است. کاری باطل، خطرناک و خیال‌پردازانه است و نتیجه‌ای ندارد.

۱۹ ـ ﴿وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ، وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ﴾.

خوب نیست. چیزی برای خواهان نمی‌ماند و او نتیجه‌ای از این کار به دست نمی‌آورد.

۲۰ ـ ﴿يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ، وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ﴾.

بد نیست. زحمت و تلاش را می‌طلبد.

۲۱ ـ ﴿أَمِ اتَّخَذُوا آلِهَةً مِنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ﴾.

خوب نیست. از خدایان متعدد و شرک سخن می‌گوید.

۲۲ ـ ﴿لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا، فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ﴾.

خوب نیست. با توجه به وجود «لو» در صدر آیه و نیز: ﴿عَمَّا يَصِفُونَ﴾ در ذیل آن، و نیز: ﴿فَسُبْحَانَ اللَّهِ﴾ در وسط، شرک را به دست می‌دهد.

۲۳ ـ ﴿لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ، وَهُمْ يُسْأَلُونَ﴾.

خوب نیست.

۲۴ ـ ﴿أَمِ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً، قُلْ: هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ، هَذَا ذِكْرُ مَنْ مَعِيَ، وَذِكْرُ مَنْ قَبْلِي، بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ، فَهُمْ مُعْرِضُونَ﴾.

خوب نیست. کار به هیچ وجه نتیجه‌ای را در بر ندارد.

۲۵ ـ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ: أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا، فَاعْبُدُونِ﴾.

خوب است.

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾: تهلیل بر سنگینی کار دلالت دارد.

﴿فَاعْبُدُونِ﴾: کاری است پر زحمت و سخت.

۲۶ ـ ﴿وَقَالُوا: اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَداً، سُبْحَانَهُ، بَلْ عِبَادٌ مُكْرَمُونَ﴾.

خوب نیست و صدر آیه بر ذیل آن برتری دارد. تنها در صورتی که مجبور به انجام آن است می‌شود آن را پی‌گیر بود؛ چرا که در این صورت ممکن است نتیجه‌ی خوبی داشته باشد.

۲۷ ـ ﴿لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ، وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ﴾.

خوب نیست.

﴿يَعْمَلُونَ﴾: به کار و تلاش نیاز دارد.

**۲۸ ـ ﴿يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ، وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ارْتَضَى، وَهُمْ مِنْ خَشْيَتِهِ مُشْفِقُونَ﴾.**

دلهره‌آور و پر اضطراب و کاری خاص است. کسی کارهای خواهان را زیر نظر دارد. با این وجود، بد نیست.

**۲۹ ـ ﴿وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِنْ دُونِهِ، فَذَلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ، كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ﴾.**

هیچ نتیجه‌ای در این کار نیست. خواهان به ستم‌گری و ظلم به دیگران آلوده می‌شود. بسیار بد است.

**۳۰ ـ ﴿أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقاً، فَفَتَقْنَاهُمَا، وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ، أَفَلَا يُؤْمِنُونَ﴾.**

خوب نیست. متوسط است. استعداد و زمینه‌ای برای رسیدن به نتیجه ندارد.

**۳۱ ـ ﴿وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ، وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجاً سُبُلاً، لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ﴾.**

کاری مهم، دارای ارزش، سنگین و متشتت و متفرق است. خوب است.

﴿**رَوَاسِيَ**﴾: کاری است پر اقتدار که موانع فراوانی دارد، از این رو باید کار را با استقامت و پر قوت و محکم پیش برد و انجام نیز می‌شود. البته، این کار چندان راغبانی ندارد.

﴿**فِيهَا فِجَاجاً سُبُلاً**﴾: راه‌های عملی کردن کار فراوان است و گشایش نیز دارد.

**۳۲ ـ ﴿وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفاً مَحْفُوظاً، وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ﴾.**

بد نیست اما نتیجه‌ای نیز از آن به دست نمی‌آید.

۳۳ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ، كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ﴾.

خیلی خوب است. کاری است هموار، روان و طبیعی که انجام می‌شود.

۳۴ـ ﴿وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ، أَفَإِنْ مِتَّ فَهُمُ الْخَالِدُونَ﴾.

خوب نیست. کار مورد نظر ماندگاری ندارد.

۳۵ـ ﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ، وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً، وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ﴾.

خوب نیست. خوبی‌های آن نیز فتنه است.

﴿وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ﴾: چیزی برای خواهان نمی‌ماند و نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آورد.

۳۶ـ ﴿وَإِذَا رَآكَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُواً، أَهَذَا الَّذِي يَذْكُرُ آلِهَتَكُمْ وَهُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمَنِ هُمْ كَافِرُونَ﴾.

خوب نیست. سبب ناسپاسی و حرمان می‌گردد.

۳۷ـ ﴿خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ، سَأُرِيكُمْ آيَاتِي، فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ﴾.

بد است.



۳۸ـ ﴿وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ، إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.

خوب نیست. دروغ و بی‌اعتقادی در آن است.

۳۹ـ ﴿لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكُفُّونَ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ، وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ، وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ﴾.

خیلی بد است. موجب سر و صدا و آبروریزی می‌شود.

۴۰ـ ﴿بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً، فَتَبْهَتُهُمْ، فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا، وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ﴾.

بسیار بد است. کار به شکست، هلاکت و نابودی کشیده می‌شود و در این میان کسی نیز به خواهان توجه نمی‌کند: ﴿وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ﴾

۴۱ ـ ﴿وَلَقَدِ اسْتُهْزِىءَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ، فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ، مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُونَ﴾.

بد است. کاری بی‌نتیجه است که به اختلاف و درگیری می‌انجامد. کاری جدی نیست و مشخص نمی‌شود خواهان با چه کسی طرف است.

۴۲ ـ ﴿قُلْ: مَنْ يَكْلَؤُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ؟ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ﴾.

خوب نیست. اعراض و روی‌گردانی از خواهان را در پی دارد.

۴۳ ـ ﴿أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا، لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنْفُسِهِمْ، وَلَا هُمْ مِنَّا يُصْحَبُونَ﴾.

بد است. ﴿أَمْ﴾، ﴿تَمْنَعُهُمْ﴾، ﴿دُونِنَا﴾ و ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ﴾ در آن آمده است.

۴۴ ـ ﴿بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ، أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا، أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ﴾.

خوب نیست. کاری فرسایشی است که به کاستی و فروهش دچار می‌شود و سود و نیز نتیجه‌ای ندارد. تمامی سرمایه‌ای که خواهان در این کار گذاشته است از دست می‌رود.

۴۵ ـ ﴿قُلْ: إِنَّمَا أُنْذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ، وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنْذَرُونَ﴾.

خوب نیست. کسی شنوای توجیه کار خواهان نیست.

۴۶ ـ ﴿وَلَئِنْ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَا وَيْلَنَا، إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾.

خیلی بد و خطرناک است.

۴۷ ـ ﴿وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ، فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئاً، وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا، وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ﴾.

بسیار خوب و مهم است.

﴿الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ﴾: اجحاف و ستمی به کسی وارد نمی‌شود و تمامی مراحل و امور خرد و کلان آن محاسبه می‌شود.

﴿وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ﴾: کاری دقیق، سنگین و عظیم است که باید با همت، احتیاط و دقت دنبال شود تا نتیجه دهد و هرگونه اهمال یا عجله در آن سبب از دست رفتن نتیجه می‌شود.

**۴۸ ـ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ، وَضِيَاءً وَذِكْراً لِلْمُتَّقِينَ﴾.**

عالی است؛ زیرا هم به صورت نسبی کوتاه است و هم با: ﴿وَلَقَدْ﴾ بر انجام آن تأکید شده است. هم‌چنین نام‌های پیامبران نیز در آن آمده است.

﴿وَذِكْراً لِلْمُتَّقِينَ﴾: کاری عمومی نیست و ممکن است برای برخی نتیجه‌بخش و موفقیت‌آمیز نباشد. تشخیص این امر با صاحب استخاره است.

**۴۹ ـ ﴿الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ، وَهُمْ مِنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ﴾.**

خوب اما سخت و سنگین است؛ زیرا متقین را انسان‌هایی خدانگر می‌داند که به روز قیامت ایمان دارند و هم پایان آن به: ﴿مُشْفِقُونَ﴾ است.

**۵۰ ـ ﴿وَهَذَا ذِكْرٌ مُبَارَكٌ، أَنْزَلْنَاهُ، أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ﴾.**



خوب نیست. شروع کار و ظاهر آن نمودی بسیار خوب دارد ولی نتیجه‌ای را به دست نمی‌دهد و به بن‌بست و مشکل عمده بر می‌خورد. البته صاحب استخاره به لحاظ صدر آیه می‌تواند آن را برای فردی خوب بداند.

**۵۱ ـ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ، وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ﴾.**

خیلی خوب و بسیار سنگین است.

﴿رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ﴾: تلاش و سعی لازم برای این کار پیش از این انجام شده و خواهان از نتیجه‌ی آن بهره می‌برد.

﴿وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ﴾: خداوند ضامن انجام این کار است.

**۵۲ ـ ﴿إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ: مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ﴾.**

با آن که کار مورد نظر ظاهری خوشایند دارد ولی خوب نیست و نتیجه‌ای برای خواهان ندارد، بلکه او را گرفتار می‌سازد.

﴿**مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ**﴾: آسیب‌ها و خسارت‌های کار گریبان‌گیر خواهان می‌شود و همواره او را رنج می‌دهد.

﴿**عَاكِفُونَ**﴾ خواهان را گرفتار می‌سازد و او راه چاره و خلاصی از آن ندارد. برای نمونه، اگر منزل یا مغازه‌ای را بخرد، مشتری آخر آن خود او می‌باشد و دیگر کسی آن را از وی نمی‌خرد.

**۵۳ ـ ﴿قَالُوا: وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ﴾.**

خوب نیست. کاری که دیگران در آن درمانده شده‌اند به وی می‌رسد و او نیز راه رهایی از آسیب‌های آن ندارد.

**۵۴ ـ ﴿قَالَ: لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾.**

خوب نیست. خواهان را در گرداب زیان‌باری و گمراهی فرو می‌برد.

**۵۵ ـ ﴿قَالُوا: أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ، أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ﴾.**

بد است. زیرا استفهام و پرسش در آن است و کار نیز جدی گرفته نمی‌شود و اقدامی برای انجام آن صورت نمی‌گیرد: ﴿**اللَّاعِبِينَ**﴾.

**۵۶ ـ ﴿قَالَ: بَل رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، الَّذِي فَطَرَهُنَّ، وَأَنَا عَلَى ذَلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ﴾.**

خوب است.

﴿**بَل**﴾: تأکیدی بر لزوم شروع کار است.

﴿**وَأَنَا عَلَى ذَلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ**﴾: کاری جدی و پر از شکوه و جلال ظاهری است که خواهان و طالبانی خواهد داشت.

**۵۷ ـ ﴿وَتَاللَّهِ، لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ، بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ﴾.**

خوب است. قسم، واو عاطفه و نیز تأکیدی که در فعل است بر انجام آن توصیه دارد.

﴿بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ﴾: در انجام این کار باید فراست و سیاست داشت.

**۵۸ ـ ﴿فَجَعَلَهُمْ جُذَاذاً، إِلَّا كَبِيراً لَهُمْ، لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ﴾.**

خوب نیست. کاری سنگین، سخت و همراه با تبلیغات است که در پایان با مانع برخورد می‌کند: ﴿لَعَلَّهُمْ﴾.

**۵۹ ـ ﴿قَالُوا: مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا، إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ﴾.**

بد است. کاری حادثه‌خیز و آسیب زاست و تصادف، ورشکستگی، بدهکاری و مانند آن را در پی دارد.

**۶۰ ـ ﴿قَالُوا: سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ، يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ﴾.**

خوب، پر رونق و همراه با تبلیغات است و سبب شهرت خواهان می‌شود و به نتیجه نیز می‌رسد.

**۶۱ ـ ﴿قَالُوا: فَأْتُوا بِهِ عَلَى أَعْيُنِ النَّاسِ، لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ﴾.**

کاری خطرناک است. خواهان در این کار چاره‌ای جز تسلیم و سرسپردگی ندارد و کار برای وی هیچ خیر و نتیجه‌ای ندارد. خوب نیست.

**۶۲ ـ ﴿قَالُوا: أَأَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِآلِهَتِنَا، يَا إِبْرَاهِيمُ﴾.**

بد است. دلهره‌آور و نار احت‌کننده است و خواهان به محاکمه و محاجه کشانده می‌شود.

**۶۳ ـ ﴿قَالَ: بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا، فَاسْأَلُوهُمْ، إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ﴾.**

بد است. کار هیچ گونه نتیجه‌ای را در بر ندارد: ﴿إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ﴾.

**۶۴ ـ ﴿فَرَجَعُوا إِلَى أَنْفُسِهِمْ، فَقَالُوا: إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ﴾.**

خوب نیست؛ زیرا کسانی خودسرانه وارد کار می‌شوند و کنترل آن را از دست خواهان می‌گیرند. کار به سامان نمی‌رسد.

۶۵ ـ ﴿ثُمَّ نُكِسُوا عَلَى رُؤُوسِهِمْ، لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ﴾.

بد است؛ زیرا کنترل کار در دست دیگران است و خواهان قدرت مانور و فعالیتی ندارد: ﴿نُكِسُوا عَلَى رُؤُوسِهِمْ﴾ و نتیجه‌ای نیز از آن به دست نمی‌آید: ﴿مَا هَؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ﴾.

۶۶ ـ ﴿قَالَ: أَفَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئاً، وَلَا يَضُرُّكُمْ﴾.

خوب نیست. کاری بدون منفعت و خاصیت است.

۶۷ ـ ﴿أُفٍّ لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ، أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾.

بد است. کاری زاید، بی‌مورد و بی‌خاصیت است، بلکه زیان‌بار نیز می‌باشد: ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾.

۶۸ ـ ﴿قَالُوا: حَرِّقُوهُ، وَانْصُرُوا آلِهَتَكُمْ، إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ﴾.

بد است. مخاطرات و درگیری دارد و خواهان گرفتار افرادی نادان می‌شود و نمی‌تواند کار را به سامان برساند.

۶۹ ـ ﴿قُلْنَا: يَا نَارُ، كُونِي بَرْداً وَسَلَاماً عَلَى إِبْرَاهِيمَ﴾.

خیلی خوب است. با توجه به کاربرد حرف ندا، کار جنبه‌ی عمومی ندارد و انجام آن در توان هر کس نیست و این صاحب استخاره است که می‌تواند تشخیص دهد آیا کار برای خواهان به نتیجه می‌رسد یا خیر.

۷۰ ـ ﴿وَأَرَادُوا بِهِ كَيْداً، فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ﴾.

خوب نیست. حیله‌گری و خسران را به دنبال دارد.

۷۱ ـ ﴿وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطاً إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ﴾.

عالی است.

۷۲ ـ ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً، وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ﴾.

عالی، شیرین و از کارهایی است که دهشی و هبه‌ای می‌باشد و تلاش و سعی چندانی را لازم ندارد.

۷۳ ـ ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا، وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ، وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ﴾.

بسیار خوب است. تلاش و سعی را می‌طلبد.

۷۴ ـ ﴿وَلُوطاً آتَيْنَاهُ حُكْماً وَعِلْماً، وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبَائِثَ، إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَاسِقِينَ﴾.

خیلی بد است.

۷۵ ـ ﴿وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾.

عالی است.

۷۶ ـ ﴿وَنُوحاً؛ إِذْ نَادَى مِنْ قَبْلُ، فَاسْتَجَبْنَا لَهُ، فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ﴾.

خیلی خوب و رهایی بخش اما مخاطره‌آمیز و سنگین است.

۷۷ ـ ﴿وَنَصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا، إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ، فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ﴾.

بسیار بد است. با آن که شروع خوبی دارد اما در پایان به گرفتاری و مصیبت دچار می‌شود و نتیجه‌ای نیز از آن به دست نمی‌آورد.

۷۸ ـ ﴿وَدَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ؛ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ، إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ، وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ﴾.

خوب است؛ زیرا از دو پیامبر الهی و حکم و نیز کشاورزی سخن می‌گوید ولی خالی از مخاطره، زیان و گرفتاری نیست.

۷۹ ـ ﴿فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ، وَكُلًّا آتَيْنَا حُكْماً وَعِلْماً، وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُودَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ، وَالطَّيْرَ، وَكُنَّا فَاعِلِينَ﴾.

عالی است. کاری سنگین و تسخیرآمیز است که با راحتی و آسایش به دست نمی‌آید.

۸۰ ـ ﴿وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ، لِتُحْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ، فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ﴾.

بسیار خوب است.

۸۱ ـ ﴿وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً، تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا، وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمِينَ﴾.

عالی است. نتیجه‌بخش و پر فایده است و سبب اقتدار و توان‌مندی می‌گردد.

۸۲ ـ ﴿وَمِنَ الشَّيَاطِينِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ، وَيَعْمَلُونَ عَمَلاً دُونَ ذَلِكَ، وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ﴾.

بسیار خوب است. اقتدار و توان‌مندی خواهان را می‌رساند.

۸۳ ـ ﴿وَأَيُّوبَ؛ إِذْ نَادَى رَبَّهُ: أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ، وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ﴾.

شروع کار با گرفتاری، سختی و فلاکت همراه است ولی پایان خوشی دارد: ﴿وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ﴾.

۸۴ ـ ﴿فَاسْتَجَبْنَا لَهُ،فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ، وَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا، وَذِكْرَى لِلْعَابِدِينَ﴾.

عالی است. از دهش‌های الهی است که زحمتی را بر نمی‌تابد و پر خیر و برکت است.

۸۵ ـ ﴿وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ،كُلٌّ مِنَ الصَّابِرِينَ﴾.

عالی ولی سنگین و سخت است و به‌راحتی انجام نمی‌پذیرد.

۸۶ ـ ﴿وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا، إِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾.

خیلی خوب است. دهش و اعطای خداوند است که بدون سعی و تلاش و نیز به‌آسانی به دست می‌آید.

۸۷ ـ ﴿وَذَا النُّونِ؛ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِباً، فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ، فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ: أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، سُبْحَانَكَ، إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾.

خوب نیست. واژه‌های منفی آن بسیار است: ﴿وَذَا النُّونِ﴾، ﴿إِذْ ذَهَبَ﴾،

﴿مُغَاضِباً﴾، ﴿فَظَنَّ﴾، ﴿أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ﴾ و ﴿فِي الظُّلُمَاتِ﴾. سختی و سنگینی این کار بسیار است و به بن‌بست گرفتار می‌شود. البته با توجه به فراز اخیر آن کار خالی از خیر نیست اما این خیر همراه با شرور و آفات است.

**۸۸ ـ ﴿فَاسْتَجَبْنَا لَهُ، وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ، وَكَذَلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ﴾.**

خوب و رهایی ساز است ولی همراه با مشکلات، غم، اضطراب و پریشانی است.

**۸۹ ـ ﴿وَزَكَرِيَّا؛ إِذْ نَادَى رَبَّهُ: رَبِّ، لَا تَذَرْنِي فَرْداً، وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ﴾.**

خوب است؛ زیرا لسان آن دعایی است ولی سخت و سنگین است: ﴿**وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ**﴾

**۹۰ ـ ﴿فَاسْتَجَبْنَا لَهُ، وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَى، وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ، إِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ، وَيَدْعُونَنَا رَغَباً وَرَهَباً، وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ﴾.**

بسیار خوب است. آینده‌ی این کار از شروع آن بهتر است.

﴿**رَغَباً وَرَهَباً**﴾: انتظار، سرگردانی، دلهره و چه بسا وازدگی از کار در آن وجود دارد.

**۹۱ ـ ﴿وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا، فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا، وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ﴾.**

خیلی خوب است. کاری هموار و همراه با صفا و صمیمیت است. خیرات قهری دارد و توان‌مندی می‌آورد و پایان آن نیز به سلامت می‌باشد.

﴿**آيَةً لِلْعَالَمِينَ**﴾: این کار برای خواهان موقعیت، مقام و ارزش می‌آورد.

**۹۲ ـ ﴿إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ، أُمَّةً وَاحِدَةً، وَأَنَا رَبُّكُمْ، فَاعْبُدُونِ﴾.**

خوب است. سبب وحدت و جمعیت می‌شود. کاری همواروعمومی است و به چشم می‌آید. البته، خالی از زحمت نیست: ﴿**فَاعْبُدُونِ**﴾

**۹۳ ـ ﴿وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ، كُلٌّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ﴾.**

اختلاف، شکست، تعدد، تخطّی و تخلف در آن است. بسیاربداست.

**۹۴ ـ ﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِهِ، وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ﴾.**

کاری سخت، سنگین، همراه با گرفتاری است و ممکن است به اعتبار: ﴿**فَمَنْ يَعْمَلْ**﴾ باکم‌ترین سستی از دست برود و به نتیجه نرسد ولی خیلی خوب است؛ زیرا می‌فرماید: ﴿**وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ**﴾ و با توجه به نکته‌ی گفته شده باید دقت و اهتمام بر آن داشته باشد و زمینه‌های لازم آن را فراهم نماید تاکار نتیجه‌بخش گردد.

**۹۵ ـ ﴿وَحَرَامٌ عَلَى قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا، أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ﴾.**

خوب نیست. نتیجه، سود، خیر و نیز رشدی در این کار نیست و هلاکت، نابودی و شکست خواهان را در پی دارد. شکستی که قابل جبران نیست.

**۹۶ ـ ﴿حَتَّى إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ، وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ﴾.**

خوب نیست. هرج و مرج، گرفتاری، دشمنی، درگیری و فلاکت را موجب می‌شود.

**۹۷ ـ ﴿وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ، فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ الَّذِينَ كَفَرُوا، يَا وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا، بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ﴾.**

خیلی بد است. ویل، کفر، غفلت و ﴿**شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ**﴾ بر بدی فراوان این کار و مشکلات بسیار آن دلالت دارد.

﴿**وَيْلَنَا**﴾: این کار منتهای بدی و سختی را با خود دارد.

**۹۸ ـ ﴿إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ، أَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ﴾.**

بسیار بد است. طمع، توهم، شرک و مشکلات گریبان‌گیر خواهان می‌شود و شکست آن نیز حتمی است: ﴿**أَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ**﴾.

۹۹ ـ ﴿لَوْ كَانَ هَؤُلَاءِ آلِهَةً مَا وَرَدُوهَا، وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ﴾.

خیلی بد است. خواهان در بدی و زشتی این کار ماندگار می‌شود و نمی‌تواند از آن خلاصی یابد.

۱۰۰ ـ ﴿لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ، وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ﴾.

بسیار بد است.

۱۰۱ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَى، أُولَئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ﴾.

بد نیست. کاری سخت و ناهموار است و به‌ویژه در شروع آن با مشکلات فراوانی درگیر می‌گردد و بر این اساس چنان‌چه تلاش و زحمت و کوشش بسیاری نماید ممکن است که از بلا و گرفتاری‌های آن نجات یابد.

۱۰۲ ـ ﴿لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا، وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ خَالِدُونَ﴾.

خوب و همراه با خیر و برکت است.

۱۰۳ ـ ﴿لَا يَحْزُنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ، وَتَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ، هَذَا يَوْمُكُمُ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ﴾.

خیلی خوب است. هیچ حزن، گرفتاری، خطر و دلهره و دغدغه‌ای در آن نیست و از کارهایی است که انجام آن و نتیجه‌بخش بودن آن ضمانت شده است.

۱۰۴ ـ ﴿يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ، كَمَا بَدَءْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ، وَعْداً عَلَيْنَا، إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ﴾.

بسیار بد است. به هم‌ریزی و تبدیل و تحول ناموزون و نامنظم را با خود دارد و گرفتاری خواهان حتمی است. باید آن را ترک کرد.

۱۰۵ ـ ﴿وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ: أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ﴾.

خیلی خوب است اما نتیجه‌ی آن سخت به دست می‌آید.

**۱۰۶ ـ ﴿إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغاً لِقَوْمٍ عَابِدِينَ﴾.**

خوب است. نیاز به زحمت و تلاش دارد.

**۱۰۷ ـ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ﴾.**

عالی است. از بخشش‌های الهی است که زود به نتیجه می‌رسد و منحصر نیز می‌باشد. رحمت و خیر و نفع آن عمومی است: ﴿**لِلْعَالَمِينَ**﴾.

**۱۰۸ ـ ﴿قُلْ إِنَّمَا يُوحَى إِلَيَّ: أَنَّمَا إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ، فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾.**

بسیار خوب است. البته به اعتبار استفهام، پایان آن سخت و سنگین است.

**۱۰۹ ـ ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ آذَنْتُكُمْ عَلَى سَوَاءٍ، وَإِنْ أَدْرِي أَقَرِيبٌ أَمْ بَعِيدٌ مَا تُوعَدُونَ﴾.**

خوب است. کار همراه با مشکلات، دلهره و اضطراب است، از این رو سخت و سنگین است ولی باید آن را انجام داد؛ چون امر: ﴿**فَقُلْ**﴾ دارد و نیز فراز: ﴿**أَقَرِيبٌ أَمْ بَعِيدٌ**﴾ عملی شدن آن را می‌رساند.

**۱۱۰ ـ ﴿إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ، وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ﴾.**

کاری سخت، دقیق و سنگین است و مشکلات فراوانی دارد ولی باطن و پایان آن خوب است.

**۱۱۱ ـ ﴿وَإِنْ أَدْرِي لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَكُمْ، وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ﴾.**

سختی و مشکلات کار فراوان اما باطن آن نیکوست.

پنج آیه‌ی یاد شده از: ﴿**وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ**﴾ برای صفای باطن و رفع غفلت و دفع پریشانی می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد.

**۱۱۲ ـ ﴿قَالَ: رَبِّ، احْكُمْ بِالْحَقِّ، وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ، الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ﴾.**

خوب است. در روند انجام کار مشکلاتی پیش می‌آید که برطرف می‌شود. کاری است همراه با شکوه و اقتدار ظاهری.

این آیه‌ی شریفه بدون: ﴿**قَالَ**﴾ هم از آیات ذکر است و هم از آیاتی

است که می‌توان سحر را با آن باطل کرد و برخی از طلسمات را گشود. ذکر آن ضربی و به سه ضرب است که با عدد و شماره‌ی مناسب به داروی کامل تبدیل می‌شود و شرک و برخی از بیماری‌ها را از وجود آدمی می‌زداید.

باید توجه داشت در سوره‌ی انبیا آیات بسیاری است که هم می‌تواند ذکر قرار گیرد و هم از طلسمات یا باطل السحر است که ما به بسیاری از آن اشاره نکردیم و باید آن را در جای خود جست. نگارنده این مباحث را بیش‌تر در کتاب اسماءالحسنی که پیش‌بینی می‌شود به بیش از ده جلد برسد آورده است.

# سوره‌ی حج

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، يَا أَيُّهَا النَّاسُ، اتَّقُوا رَبَّكُمْ، إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ﴾.**

کاری مهم و سنگین است که امری غیر عادی در پایان آن رخ می‌دهد: ﴿**إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ**﴾.

﴿**يَا أَيُّهَا النَّاسُ**﴾: کاری عمومی است که هر کسی از عهده‌ی انجام آن بر می‌آید.

﴿**اتَّقُوا رَبَّكُمْ**﴾: باید احتیاط و دقت در انجام کار مورد نظر داشت.

**۲ ـ ﴿يَوْمَ تَرَوْنَهَا، تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ، وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا، وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَى، وَمَا هُمْ بِسُكَارَى، وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ﴾.**

بسیار سنگین، سخت و طولانی است. فشارهای حاصل از آن همه را در بر می‌گیرد. به هیچ وجه خوب نیست.

**۳ ـ ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ، وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَرِيدٍ﴾.**

خیلی بد است. کار همراه با مجادله و ناآگاهی است و نابسامانی‌هایی دامنگیر خواهان می‌شود. با افرادی حقه‌باز نیز مواجه می‌شود: ﴿**وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَرِيدٍ**﴾؛ هرچند صورت کار وابستگی به حزب و گروهی یا امری دینی باشد، جز انحراف چیزی نیست. البته ظاهر آن نیز خوشایند نیست و بدی آن آشکار است.

۴ ـ ﴿كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ﴾.

بسیار بد است. خواهان در این کار گمراه است و به گمراهی بیش‌تر و نابسامانی دچار می‌شود. خطرات آن فراوان است؛ به‌ویژه آن که آیه کوتاه است و فعل‌های آن نیز متعدی است.

۵ ـ ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ، إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ، ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ، ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ، ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ مُخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ، لِنُبَيِّنَ لَكُمْ، وَنُقِرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى، ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلاً، ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ، وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى، وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئاً، وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً، فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ﴾.

دو آیه‌ی استخاره است. استخاره‌ی دوم آن از فراز: ﴿وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً﴾ شروع می‌شود. آیه‌ی نخست آن بلند و طولانی است، از این رو با آن که کاری طبیعی است، خواهان را درگیر مشکلات و اختلاف می‌سازد. کار فرسایشی است و در زمانی طولانی انجام می‌شود و خواهان به راحتی نمی‌تواند از عوارض و پی‌آمدهای آن رهایی یابد. برای نمونه، در صورتی که ازدواج نماید، فرزندانی بیمار می‌یابد که بیماری از او جدا نمی‌شود. به تناسب هر کار، چنین بدی‌های ماندگاری در آن دیده می‌شود. بسیار بد است.

استخاره‌ی دوم آن عالی است. کاری کوتاه، شیرین و رو به رشد است. تشخیص این آیات با صاحب استخاره است.

۶ ـ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ، وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَى، وَأَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.

خیلی خوب، سنگین، سخت، محکم و نتیجه‌بخش است.

۷ ـ ﴿وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ، لَا رَيْبَ فِيهَا، وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ﴾.

عالی است؛ زیرا: ﴿آتِيَةٌ﴾ دارد. شک و شبهه‌ای نیز در آن نیست و خیر آن همگانی است و حتی مردگان نیز از آن بهره می‌برند: ﴿يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ﴾.

۸ ـ ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ، وَلَا هُدًى، وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ﴾.

خوب نیست. گمراهی و انحراف است.

۹ ـ ﴿ثَانِيَ عِطْفِهِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ، لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ، وَنُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ﴾.

کاری پر از مشکل و گرفتاری است. خیلی بد است. حیله، خدعه و فریب در آن است و ممکن است سندی برای اثبات حقانیت خود نداشته باشد. سبب حرمان، حسرت و غم نیز می‌گردد.

۱۰ ـ ﴿ذَلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ يَدَاكَ، وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ﴾.

بد است. خواهان چنان پشیمان می‌شود که خود را مذمّت و بدگویی می‌کند.

۱۱ ـ ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ، فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ، وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ، خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ، ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ﴾.

بسیار بد است. سبب بدبختی، خسران و بی‌آبرویی می‌شود.

۱۲ ـ ﴿يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا يَنْفَعُهُ، ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ﴾.

﴿مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا يَنْفَعُهُ﴾: کاری بدون خاصیت است.

﴿هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ﴾: سعادتی در آن نیست؛ هرچند ظاهر داشته باشد. بد است.

۱۳ ـ ﴿يَدْعُو لَمَنْ ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ، لَبِئْسَ الْمَوْلَى وَلَبِئْسَ الْعَشِيرُ﴾.

ضرر آن به خواهان نزدیک‌تر از نفع آن است. با افرادی بد همنشین می‌شود.

۱۴ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ﴾.

عالی است؛ زیرا از ماده‌های: «دخل»، «أمن» و نیز از عمل صالح و جنت سخن می‌گوید. البته تلاش و زحمت را نیاز دارد.

۱۵ ـ ﴿مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ، ثُمَّ لِيَقْطَعْ، فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُ مَا يَغِيظُ﴾.

خیلی بد است. حادثه و فاجعه‌ای هم‌چون خودکشی، قتل، اتهام و شکست در آن است. خطری بزرگ خواهان را تهدید می‌کند.

۱۶ ـ ﴿وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ، وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ﴾.

خوب است. پر خیر و برکت و کاری آشکار است.

۱۷ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالنَّصَارَى وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾.

بسیار خوب است.

۱۸ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ، وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ، وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ، إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ﴾.

کاری بلند و شلوغ است و پایان آن مشکل، سخت و سنگین است. ترک آن بهتر است.

۱۹ ـ ﴿هَذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ، فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِنْ نَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُؤُوسِهِمُ الْحَمِيمُ﴾.

بسیار زیان بار است و بلا، گرفتاری و بی‌آبرویی را در پی می‌آورد.

۲۰ ـ ﴿يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ﴾.

بسیار بد است. مشکلاتی را در زندگی خواهان پدید می‌آورد و او را به دعوا و مشاجره می‌کشاند.

۲۱ ـ ﴿وَلَهُمْ مَقَامِعُ مِنْ حَدِيدٍ﴾.

خیلی بد است.

۲۲ ـ ﴿كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا، وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ﴾.

بد است. خواهان هرچه تلاش کند نمی‌تواند از آن رهایی یابد و آن را

به سرانجامی رساند. برای نمونه، ملکی را می‌خرد که مشـتری آخـر آن خود اوست و چنان‌چه ازدواج نماید، فـرزندی بـیمار یـا مـعلول پـیدا می‌کند.

**۲۳ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤاً، وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ﴾.**

عالی است اما زحمت، تلاش و تحمل سختی را می‌طلبد.

**۲۴ ـ ﴿وَهُدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ، وَهُدُوا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ﴾.**

عالی است و زحمتی نیز ندارد. هم فکر و هم عمل آن پر خیر و برکت است.

**۲۵ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ، وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ، وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِإِلْحَادٍ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ﴾.**

خوب نیست. صدر آن: ﴿**كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ**﴾ آمده و ذیل آیه از ظلم و عذاب سخن می‌گوید، از این رو خوب نیست و منطقه‌ی امن میان آیه چنان قوتی ندارد که صدر و ذیل را تحت شعاع پرتو خیر و نیکی خود قرار دهد.

**۲۶ ـ ﴿وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ: أَنْ لَا تُشْرِكْ بِي شَيْئاً، وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ﴾.**

بسیار خوب اما سنگین است، بـر ایـن اسـاس، هـمت و اهـتمام را می‌طلبد.

**۲۷ ـ ﴿وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالاً، وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ﴾.**

خیلی خوب است. کاری است که هر کس بر انجام آن اقدام کند از آن خیر می‌برد و به امکانات، منافع و مواهبی دست می‌یابد.

۲۸ ـ ﴿لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ، وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ، فَكُلُوا مِنْهَا، وَأَطْعِمُوا الْبَائِسَ الْفَقِيرَ﴾.

عالی است. خیرات آن بسیار فراوان است و هیچ نقطه‌ی منفی در آن وجود ندارد.

۲۹ ـ ﴿ثُمَّ لْيَقْضُوا تَفَثَهُمْ، وَلْيُوفُوا نُذُورَهُمْ، وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ﴾.

بسیار خوب و نتیجه‌بخش است ولی همراه با زحمت و گرفتاری است.

۳۰ ـ ﴿ذَلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ حُرُمَاتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ، وَأُحِلَّتْ لَكُمُ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ، فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ، وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ﴾.

خوب است ولی پایان آن دارای مشکلاتی است، از این رو باید اهتمام، دقت و مواظبت داشت.

۳۱ ـ ﴿حُنَفَاءَ لِلَّهِ، غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ، وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ، فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ، فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ﴾.

کار مورد نظر خیلی خطرناک، بد و همراه با زحمت، درگیری و مشکلاتی است که آن را به شکست می‌انجامد.

۳۲ ـ ﴿ذَلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ﴾.

خیلی خوب و زودبازده است. سبب توان‌مندی و قوت قلب می‌گردد.

۳۳ ـ ﴿لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى، ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ﴾.

عالی و پر منفعت است.

۳۴ ـ ﴿وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكاً لِيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ، فَإِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ، فَلَهُ أَسْلِمُوا، وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ﴾.

عالی و پر منفعت و پر خیر است. برای نمونه، در صورتی که برای ازدواج باشد زن و فرزندی خوب و نیکو بهره‌ی وی می‌شود.

﴿أُمَّةٍ﴾: توانایی و قوّت است.

﴿وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ﴾: کاری گوار است.

۳۵ ـ ﴿الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ، وَالصَّابِرِينَ عَلَى مَا أَصَابَهُمْ، وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ، وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ﴾.

بسیار خوب است. کار مورد نظر امری معنوی و پر خیر است. البته در انجام آن باید اهتمام و تلاش جدی داشت و هزینه‌های لازم آن، از جمله انفاق و خیرات را پرداخت.

۳۶ ـ ﴿وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ، لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ، فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافَّ، فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا، وَأَطْعِمُوا الْقَانِعَ، وَالْمُعْتَرَّ كَذَلِكَ، سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُم تَشكرُونَ﴾.

بسیار خوب است. زحمت، درد سر و گرفتاری دارد.

۳۷ ـ ﴿لَنْ يَنَالَ اللَّهَ لُحُومُهَا، وَلَا دِمَاؤُهَا، وَلَكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوَى مِنكُمْ، كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ، وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ﴾.

عالی است. بشارت، سرور، صفا، نعمت‌های غیر مترقبه و غیر منتظره و منافعی بی‌شمار را برای خواهان موجب می‌شود.

۳۸ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا، إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ﴾.

شروع کار خوب و خوشایند است اما نتیجه‌ای بد و ناگوار دارد. باید آن را ترک کرد.

۳۹ ـ ﴿أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُوا، وَإِنَّ اللَّهَ عَلَى نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ﴾.

کاری لازم است و نباید آن را ترک کرد ولی پرخطر و پر مشقّت است و راحتی و عافیتی در آن نیست. با این وجود به سامان نیز می‌رسد.

۴۰ ـ ﴿الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ، وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَهُدِّمَتْ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيراً، وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ، إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾.

خوب است. طولانی و بلندی آیه نشانه‌ی وجود مشکلات و درگیری

است. کاری درازمدت، پیچیده، سخت و همراه با گرفتاری است. ولی خیرات و برکات آن فراوان است.

**۴۱ ـ ﴿الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ، وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ، وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ، وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ﴾.**

بسیار خوب و پر زحمت است.

**۴۲ ـ ﴿وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادُ وَثَمُودُ﴾.**

خیلی بد است. تهمت و درگیری و دروغ با آن همراه است.

**۴۳ ـ ﴿وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ، وَقَوْمُ لُوطٍ﴾.**

بد است.

**۴۴ ـ ﴿وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ، وَكُذِّبَ مُوسَى، فَأَمْلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ، ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ، فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ﴾.**

خیلی بد است.

**۴۵ ـ ﴿فَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا، وَهِيَ ظَالِمَةٌ، فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا، وَبِئْرٍ مُعَطَّلَةٍ، وَقَصْرٍ مَشِيدٍ﴾.**

به شکست و نابودی می‌انجامد و حرمان آن قطعی است.

**۴۶ ـ ﴿أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ، فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا، أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا، فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ، وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ﴾.**

بسیار بد است.

**۴۷ ـ ﴿وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ، وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ، وَإِنَّ يَوْماً عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ﴾.**

خیلی بد است. خواهان را به عذاب دردناک و گرفتاری‌های سختی که به‌تدریج بر او وارد می‌شود دچار می‌سازد. اضطراب، انتظار و تحیّر نیز از دیگر عوارض آن است.

**۴۸ ـ ﴿وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ أَمْلَيْتُ لَهَا، وَهِيَ ظَالِمَةٌ، ثُمَّ أَخَذْتُهَا، وَإِلَيَّ الْمَصِيرُ﴾.**

خوب نیست. بلا و مکافات با آن همراه است.

۴۹ ـ ﴿قُلْ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾.

خوب است. باید کار را با دقت، اختیار و اراده انجام داد؛ وگرنه هر گونه سستی و اهمال سبب از دست رفتن نتیجه می‌شود.

۵۰ ـ ﴿فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ، وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾.

عالی است و بهترین رزقی است که بهره‌ی خواهان می‌شود. البته رنج و زحمت را باید متحمل شود.

۵۱ ـ ﴿وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾.

خیلی بد است. تهدیدی است که به‌زودی محقق می‌شود.

۵۲ ـ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّى، أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ، فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ، ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾.

بسیار بد است. همراه با مشکلات و حرمان است.

۵۳ ـ ﴿لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ، وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ، وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ﴾.

خیلی بد است. کار به نابودی و شکست کشیده می‌شود.

۵۴ ـ ﴿وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ: أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ، فَيُؤْمِنُوا بِهِ، فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ، وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾.

عالی است. هدایت و راهنمایی در آن است.

۵۵ ـ ﴿وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً، أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَقِيمٍ﴾.

خیلی بد است. سبب گرفتاری و سختی می‌شود.

۵۶ ـ ﴿الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ، يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ﴾.

بسیار خوب است. کاری سنگین، مقیّد و پرمشکل است و با کوشش و تلاش است که نتیجه می‌دهد. مقید بودن آن سبب می‌گردد که برای

برخی نتیجه ندهد، بر این اساس باید دقت و احتیاط را پاس داشت. برای ترک آن نباید استخاره‌ای دیگر گرفت.

**۵۷ ـ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا، فَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾.**

خیلی بد است. با آن که برای انجام آن تلاش و کوشش بسیاری می‌شود ولی نتیجه‌ای را در بر ندارد، بلکه به اعتبار: ﴿**عَذَابٌ مُهِينٌ**﴾ خطراتی خواهان را تهدید می‌کند و اموری هم‌چون تصادف و شکست دامنگیر خواهان می‌شود. برای ترک آن نمی‌شود استخاره‌ای دیگر گرفت.

**۵۸ ـ ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ، ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقاً حَسَناً، وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ﴾.**

بسیار خوب و پر مخاطره است. دیربازده است و چه بسا چنان به درازا بینجامد که شاهد مرگ خواهان گردد و خیر آن به وارثان رسد.

**۵۹ ـ ﴿لَيُدْخِلَنَّهُمْ مُدْخَلاً يَرْضَوْنَهُ، وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ﴾.**

کاری است که در شروع آن سختی دیده نمی‌شود اما پس از مدتی که پیشرفت داشت، سختی آن آشکار می‌شود؛ زیرا می‌فرماید: ﴿**لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ**﴾. دیربازده ولی بسیار خوب است.

**۶۰ ـ ﴿ذَلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ، ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ، إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ﴾.**

راحتی و خوشی در این کار نیست، بلکه عملی ماجراجویانه و پردردسر است، از این رو هرچند حق‌طلبانه باشد، باید از آن دوری کرد که چه بسا به قتل خواهان بینجامد. برای نوع مردم که در پی آسایش و آرامش هستند باید گفت خوب نیست، مگر آن‌که چاره‌ای جز آن نداشته باشد.

**۶۱ ـ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ، وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ، وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾.**

خیلی خوب است. عملی طبیعی، منطقی، منظم و بدون گرفتاری است. دیربازده یا دفعی نیز نیست. تنوع و تحوّل‌پذیر است و خواهان در آن آزادی عمل و قدرت مانور دارد و به آسانی فراز و فرود پیدا می‌کند اما تمامی روند آن همراه با نظم و تحمل زحمت است. با توجه به نظام‌مند بودن این کار، گاه صاحب استخاره با توجه به محیط خواهان آن را خوب یا بد می‌داند.

﴿**أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ**﴾: کار دارای قاعده، قانون، حساب و برنامه است و خوب است.

**۶۲ ـ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ، وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ، وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾.**

﴿**ذَلِكَ**﴾: تأکیدی بر مفاد استخاره است.

خوب است. به لحاظ: ﴿**هُوَ الْبَاطِلُ**﴾ کار مخاطره‌آمیز است و انجام آن نیازمند دقت و توجّه در اندیشه و اهتمام در عمل می‌باشد تا خود را از آسیب‌ها و آفت‌های آن نگاه دارد. برای نمونه، ممکن است در ساختمانی که قصد ساخت آن را دارد، کارگری به هنگام ساخت و ساز کشته شود، یا در میان راه تصادف کند یا کابل برق آن اتصالی نماید.

**۶۳ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً، فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً، إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ﴾.**

خیلی خوب ولی همراه با دردسر است؛ زیرا می‌فرماید: ﴿**أَلَمْ تَرَ**﴾. گرفتاری آن در شروع کار است و در ادامه برطرف می‌شود و عمل یاد شده با تحمل ناگواری‌هایی که در آغاز آن وجود دارد، هموار می‌گردد.

۶۴ ـ ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ، وَمَا فِي الْأَرْضِ، وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾.

عالی است. با توجه به کوتاهی آیه‌ی شریفه، کار به‌زودی انجام می‌شود. بسیار شیرین، گوارا و کاری نو و تازه است.

۶۵ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ، وَالْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ، وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ، إِلَّا بِإِذْنِهِ، إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَؤُوفٌ رَحِيمٌ﴾.

کاری مشکل، سنگین و پیچیده است ولی قدرت و توانایی نیز می‌آورد. خیلی خوب است.

۶۶ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ، ثُمَّ يُمِيتُكُمْ، ثُمَّ يُحْيِيكُمْ، إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ﴾.

آغاز این کار و ظاهر آن خوب و فریبنده است ولی در ادامه به بدی می‌گراید. برای نمونه، چنان‌چه کار مورد نظر ازدواج باشد، عقل همه‌ی جوانب آن را خوب می‌بیند اما با شروع زندگی، طرف مقابل به علت حادثه‌ای تصادف می‌کند و می‌میرد. این کار همراه با مخاطرات و آسیب‌هایی است که به چشم نمی‌آید و قابل پیش‌بینی نیست. سبب کفران نعمت و ناشکری نیز می‌شود.

۶۷ ـ ﴿لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكاً هُمْ نَاسِكُوهُ، فَلَا يُنَازِعُنَّكَ فِي الْأَمْرِ، وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ، إِنَّكَ لَعَلَى هُدًى مُسْتَقِيمٍ﴾.

کاری کلی و کلان است که بر خواهان اجرایی و عملی می‌گردد. سنگینی و فشار حاصل از آن بسیار است و به شماره‌ی کاف‌هایی که در این آیه است باید بار دیگران را تحمل نماید. با این وجود، بسیار خوب است.

﴿لَعَلَى هُدًى مُسْتَقِيمٍ﴾: نتیجه‌ی عمل مورد نظر امری معنوی است؛ مانند: جهاد، خدمت به دیگران، تبلیغ و امور دینی که کاری شخصی نیست ولی زحمت انجام و تحمل آن بر شخص بار می‌شود.

۶۸ ـ ﴿وَإِنْ جَادَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾.

آیه‌ای کوتاه است. این کار پر مجادله، اختلاف‌انگیز و خطر آفرین خالی از هر نتیجه‌ای است.

۶۹ ـ ﴿اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾.

خوب نیست. با توجه به سیلاب‌های متعدد آیه که از موسیقی آن به دست می‌آید، کاری پر پیچ و خم است و همراه با گرفتاری است و در نهایت نیز به به‌بن‌بست می‌رسد و نتیجه‌ای را در پی ندارد.

۷۰ ـ ﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ، إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾.

شروع این کار خوب نیست و مشکلاتی گریبان‌گیر خواهان می‌شود؛ زیرا می‌فرماید: ﴿أَلَمْ تَعْلَمْ﴾، در ادامه نیز عمل یاد شده هموار نمی‌باشد ولی نتیجه‌ای که از آن به دست می‌آید خوب است. باید پی‌گیر آن بود.

۷۱ ـ ﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَاناً، وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ، وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ﴾.

بسیار بد است. بدی آن به شقاوت می‌انجامد.

﴿مَا﴾: به تعداد آن گره و بن‌بست در کار وجود دارد.

۷۲ ـ ﴿وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ، تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ، يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا، قُلْ: أَفَأُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذَلِكُمُ النَّارُ، وَعَدَهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا، وَبِئْسَ الْمَصِيرُ﴾.

کاری بد و خطرناک است که اجر، مزد و نتیجه‌ای را برای خواهان ندارد.

﴿آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ﴾: خیر و برکتی فراوان، سرشار و غیر منتظره در این کار است. با این وجود چون دو طرف این فراز اموری منفی قرار دارد، باید گفت این خیر به خواهان نمی‌رسد.

۷۳ ـ ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ، ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ: إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَاباً، وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُ، وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئاً لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ، ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ﴾.

خیلی بد است. با توجه به مثل زدن به مگس، حتی اگر گنج یا خیری فراوان نیز به خواهان برسد، کارایی ندارد و نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید. کار به سستی، پستی، خواری، ضعف و حرمان کشیده می‌شود.

۷۴ ـ ﴿مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ، إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾.

آیه‌ای کوتاه است. عالی ولی سنگین و سخت است.

۷۵ ـ ﴿اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلاً، وَمِنَ النَّاسِ، إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾.

خطرناک اما عالی است.

۷۶ ـ ﴿يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ، وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ﴾.

خوب است اما احتیاط و دقت را درکار می‌طلبد.

۷۷ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا، وَاسْجُدُوا، وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ، وَافْعَلُوا الْخَيْرَ، لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾.

بسیار خوب است.

۷۸ ـ ﴿وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ، هُوَ اجْتَبَاكُمْ، وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ، مِلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ، هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ، وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيداً عَلَيْكُمْ، وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ، فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَآتُوا الزَّكَاةَ، وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ، هُوَ مَوْلَاكُمْ، فَنِعْمَ الْمَوْلَى، وَنِعْمَ النَّصِيرُ﴾.

عالی است. تلاش و زحمت فراوانی را لازم دارد و از نتیجه‌ای که به دست می‌آید باید انفاق داشت.

## سوره‌ی مؤمنون

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ﴾.**

یازده آیه‌ی نخست سوره‌ی مؤمنون که می‌تواند خود سوره‌ای مستقل باشد آیات ویژه‌ای هستند که همه را می‌توان یک ذکر قرار داد. مداومت بر این آیات، خیرات و برکات فراوانی را در پی دارد. البته ذکر قرار دادن این آیات، به توبه، استغفار، سلامت و صفا نیاز دارد وگرنه از این آیات الهی آزار می‌بیند و همانند میتی می‌گردد که از قرائت قرآن کریم بر بالای قبر خویش آزرده می‌شد.

استخاره‌ی این آیه‌ی شریفه بسیار خوب است.

**۲ ـ ﴿الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ﴾.**

کاری شیرین ولی سنگین است.

**۳ ـ ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ﴾.**

ترک آن بهتر است. بد نیست.

**۴ ـ ﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ﴾.**

عالی است.

**۵ ـ ﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ﴾.**

خیلی خوب است. باید مواظب بود و احتیاط کرد تا مشکل حیثیتی و آبرویی پیدا نکند و به خسارت و شکست نینجامد.

۶ ـ ﴿إِلَّا عَلَى أَزْوَاجِهِمْ، أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ، فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ﴾.

خوب اما خیلی سخت است. کاری است که سبب گشایش می‌شود و امکاناتی را نیز در پی دارد. به پرداخت هزینه و امکانات نیاز دارد و لازم است زمینه‌ی اجرایی شدن آن را فراهم نمود.

﴿فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ﴾: لازم است هزینه‌های این کار را پرداخت نمود.

۷ ـ ﴿فَمَنِ ابْتَغَى وَرَاءَ ذَلِكَ، فَأُولَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ﴾.

کاری تجاوزگرایانه است و خوب نیست.

۸ ـ ﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ﴾.

بسیار خوب است. البته باید در این کار سند داشت و هرگونه تعهدی را مکتوب نمود؛ وگرنه به نتیجه نمی‌رسد.

۹ ـ ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ﴾.

عالی است. باید تلاش و سعی داشت و نیز به لحاظ این که از صلاة یاد شده، باید به این کار عطف توجه نمود؛ به این معنا که آن را با ثبت و سند انجام داد.

۱۰ ـ ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ﴾.

عالی است.

۱۱ ـ ﴿الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾.

عالی است.

۱۲ ـ ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ﴾.

ماجرای آفرینش آدمی در این آیات آمده است. خیلی خوب است.

﴿مِنْ طِينٍ﴾: کاری کم هزینه است و انجام آن سرمایه‌ای نمی‌خواهد.

۱۳ ـ ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ﴾.

بسیار خوب است. باید در عملی کردن آن مواظبت و دقت داشت.

۱۴ ـ ﴿ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً، فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً، فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَاماً، فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْماً، ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقاً آخَرَ، فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ﴾.

کاری پیچیده، سخت و سنگین است که در چند مرحله انجام می‌گیرد. عالی، گسترده و همراه با تبلیغات است.

۱۵ ـ ﴿ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ﴾.

بد است.

﴿لَمَيِّتُونَ﴾: کار از دست خارج می‌شود و خواهان نمی‌تواند بر آن کنترلی داشته باشد.

۱۶ ـ ﴿ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ﴾.

خوب نیست. هیچ گونه بهره‌ی دنیوی در آن نیست و سبب گرفتاری می‌شود.

۱۷ ـ ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ، وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ﴾.

عالی است. غفلتی در آن نیست. زمینه‌ی انجام و حرکت دارد.

﴿خَلَقْنَا﴾: کار سخت و سنگین است.

۱۸ ـ ﴿وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ، فَأَسْكَنَّاهُ فِي الْأَرْضِ، وَإِنَّا عَلَى ذَهَابٍ بِهِ لَقَادِرُونَ﴾.

خیلی خوب است ولی پایان آن خالی از زحمت و گرفتاری نیست.

۱۹ ـ ﴿فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ، لَكُمْ فِيهَا فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ، وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ﴾.

بسیار خوب است.

﴿فَأَنْشَأْنَا﴾: کاری آسان، هموار و پر نتیجه است.

﴿لَكُمْ﴾: حصر، اطمینان، جزم و حتمیّت را می‌رساند.

﴿نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ﴾: به قوام، استقامت و بلندی کار اشاره دارد.

﴿وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ﴾: اسرافی در آن نیست و ریزشی ندارد.

۲۰ ـ ﴿وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ، تَنْبُتُ بِالدُّهْنِ وَصِبْغٍ لِلْآكِلِينَ﴾.

خیلی خوب است.

﴿وَشَجَرَةً﴾: صفا و روشنی در این کار است.

﴿طُورِ سَيْنَاءَ﴾: قداست و پاکی کار را حکایت می‌کند.

﴿بِالدُّهْنِ﴾: روشنایی و سلامت در آن است.

۲۱ ـ ﴿وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً، نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهَا، وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ، وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ﴾.

بسیار خوب است. منفعت، عبرت و معنویت با آن همراه است.

۲۲ ـ ﴿وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ﴾.

خیلی خوب است. کاری است که به‌محکمی انجام می‌شود.

۲۳ ـ ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحاً إِلَى قَوْمِهِ، فَقَالَ: يَا قَوْمِ، اعْبُدُوا اللَّهَ، مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ، أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾.

خوب است ولی کار با تحذیر، تهدید و درگیری به پایان می‌رسد.

۲۴ ـ ﴿فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ: مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ، يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ، وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً، مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ﴾.

خوب نیست. با افرادی نادان رو به‌رو می‌شود که کار مورد نظر را انکار می‌کنند و با خواهان درگیر می‌شوند.

﴿مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ﴾: افراد وابسته به کار، اعتقادی به کار ندارند.

۲۵ ـ ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جِنَّةٌ، فَتَرَبَّصُوا بِهِ حَتَّى حِينٍ﴾.

خیلی بد است. تهمت و افترایی بر خواهان وارد می‌شود که آرزوی مرگ به وی دست می‌دهد. کار سنگین است.

۲۶ ـ ﴿قَالَ: رَبِّ، انْصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ﴾.

طلب نصرت بر سختی و سنگینی کار دلالت دارد. کاری پر مشقت و سنگین است. پایان آن نیز خوب نیست. با این وجود به اعتبار مددی که از خداوند طلب می‌کند خوب است.

۲۷ ـ ﴿فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ: أَنِ اصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا، فَإِذَا جَاءَ أَمْرُنَا، وَفَارَ التَّنُّورُ، فَاسْلُكْ فِيهَا مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ، وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ، وَلَا تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا، إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ﴾.

خیلی بد است. کاری است که گمراهی، هلاکت و نابودی خواهان را در پی دارد.

۲۸ ـ ﴿فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلْكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَجَّانَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾.

خوب است. امید به موفقیت در این کار وجود دارد. البته، سختی، نگرانی و اضطراب نیز با آن همراه است.

﴿وَمَنْ مَعَكَ﴾: اطمینان در کار مورد نظر هست.

۲۹ ـ ﴿وَقُلْ رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنْزَلاً مُبَارَكاً، وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ﴾.

کوتاه و عالی است.

﴿مُنْزَلاً مُبَارَكاً﴾: کار به‌خوبی جا می‌افتد.

آیه‌ی یاد شده از آیات ذکر است.

۳۰ ـ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ، وَإِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِينَ﴾.

خوب است. ابتلا، امتحان و سختی در آن است.

۳۱ ـ ﴿ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْناً آخَرِينَ﴾.

خوب نیست. سختی، سنگینی و مشکلات فراوانی دارد؛ به‌گونه‌ای که کار به جایی نمی‌رسد و سامان نمی‌یابد.

۳۲ ـ ﴿فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولاً مِنْهُمْ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ، مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ، أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾.

زحمت، سختی و تحذیر در این کار وجود دارد و کار مورد نظر راحت و آسان نمی‌باشد؛ با این وجود بد نیست.

۳۳ ـ ﴿وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْآخِرَةِ: وَأَتْرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ، يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ، وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ﴾.

خوب نیست. با افرادی نادان و کم خرد که حساب و کتابی نمی‌شناسند مواجه می‌شود. انکار نیز در آن پیش می‌آید.

۳۴ ـ ﴿وَلَئِنْ أَطَعْتُمْ بَشَراً مِثْلَكُمْ، إِنَّكُمْ إِذاً لَخَاسِرُونَ﴾.

خیلی بد است.

۳۵ ـ ﴿أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَاباً وَعِظَاماً، أَنَّكُمْ مُخْرَجُونَ﴾.

بد است.

﴿مُخْرَجُونَ﴾: تبدیل و به هم ریزی در آن رخ می‌دهد؛ چرا که سخن از خاک و مرده است.

به‌هم ریزی است و خوب نیست

۳۶ ـ ﴿هَيْهَاتَ، هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ﴾.

بسیار بد است. افزوده بر این که: ﴿هَيْهَاتَ﴾ دو بار در آن تکرار شده، کوتاه است و تهدید نیز در آن است: ﴿لِمَا تُوعَدُونَ﴾.

۳۷ ـ ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا، نَمُوتُ وَنَحْيَا، وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ﴾.

خوب نیست.

۳۸ ـ ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً، وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ﴾.

با افرادی معاند مواجه می‌شود که در کار بسیار سخت گیر هستند. خیلی بد است.

۳۹ ـ ﴿قَالَ: رَبِّ، انْصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ﴾.

کاری سخت و سنگین است که مشکلات خود را دارد اما بد نیست.

۴۰ ـ ﴿قَالَ: عَمَّا قَلِيلٍ لَيُصْبِحُنَّ نَادِمِينَ﴾.

بسیار بد است. کار بدی خود را نشان نمی‌دهد ولی پایان آن پشیمانی و حسرت است.

۴۱ ـ ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ، فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاءً، فَبُعْداً لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾.

خیلی بد است.

۴۲ ـ ﴿ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُوناً آخَرِينَ﴾.

بسیار بد و همراه با مشکلات است.

۴۳ ـ ﴿مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا، وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ﴾.

هیچ گونه جابه‌جایی در این کار نیست و هر چیزی با اندازه و مقدار است که لسان تهدید دارد. خوب نیست.

۴۴ ـ ﴿ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا، تَتْرَى كُلَّ مَا جَاءَ أُمَّةً رَسُولُهَا كَذَّبُوهُ، فَأَتْبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضاً، وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ، فَبُعْداً لِقَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ﴾.

خوب نیست. شروع و ظاهری نیکو دارد اما نتیجه‌ای در آن نیست.

۴۵ ـ ﴿ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَى وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ﴾.

بسیار خوب است و سبب توان‌مندی می‌شود.

۴۶ ـ ﴿إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ، فَاسْتَكْبَرُوا، وَكَانُوا قَوْماً عَالِينَ﴾.

بد است. باید ترک شود. کاری پر زحمت و پر از مشکل است و نتیجه‌ای نیز از آن به دست نمی‌آید.

۴۷ ـ ﴿فَقَالُوا: أَنُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا، وَقَوْمُهُمَا لَنَا عَابِدُونَ﴾.

خوب نیست.

۴۸ ـ ﴿فَكَذَّبُوهُمَا، فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ﴾.

هلاکت و نابودی در آن است. خوب نیست.

۴۹ ـ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ؛ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ﴾.

خوب است ولی با توجه به: ﴿لَعَلَّهُمْ﴾ پایان کار به سختی می‌گراید و مشکلاتی پیش می‌آید که ممکن است خواهان را از دست یافتن به نتیجه باز دارد. بر این اساس، احتیاط و اهتمام را باید همواره پاس داشت.

۵۰ ـ ﴿وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً، وَآوَيْنَاهُمَا إِلَى رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ﴾.

کاری خوب، محکم، بلند و روان است.

۵۱ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ، كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ، وَاعْمَلُوا صَالِحاً، إِنِّي بِـمَا تَـعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾.

کاری عالی و پر خیر است که نتیجه‌ای نیکو و همراه با صلاح، صواب و سلامت دارد.

۵۲ ـ ﴿وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً، وَأَنَا رَبُّكُمْ، فَاتَّقُونِ﴾.

خوب نیست. زمینه‌ی بی‌مهری در آن است و کار با مشکلاتی برخورد می‌کند که: ﴿فَاتَّقُونِ﴾ از انجام آن پرهیز می‌دهد.

۵۳ ـ ﴿فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُراً، كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ﴾.

خیلی بد است. غفلت در آن پیشامد می‌کند.

۵۴ ـ ﴿فَذَرْهُمْ فِي غَمْرَتِهِمْ حَتَّى حِينٍ﴾.

خیلی بد است.

۵۵ ـ ﴿أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُمْ بِهِ مِنْ مَالٍ وَبَنِينَ﴾.

بسیار بد است. امکاناتی که این کار به دست می‌دهد خیر ندارد و سبب غفلت، حرمان و بدبختی می‌شود.

۵۶ ـ ﴿نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ، بَل لَا يَشْعُرُونَ﴾.

بد است؛ زیرا کاری است شرّانگیز و همراه با مکر و حیله.

۵۷ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ﴾.

خوب است. در این کار باید ملاحظه و احتیاط داشت.

۵۸ ـ ﴿وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ﴾.

خیلی خوب است. کار در جایی پایان می‌یابد و به نتیجه می‌رسد.

۵۹ ـ ﴿وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ﴾.

خوب است.

۶۰ ـ ﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا، وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ، أَنَّهُمْ إِلَى رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ﴾.

خوب است.

۶۱ ـ ﴿أُولَئِكَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ﴾.

خیلی خوب است و سبب ریزش خیرات می‌گردد.

۶۲ ـ ﴿وَلاَ نُكَلِّفُ نَفْساً إِلَّا وُسْعَهَا، وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ، وَهُمْ لاَ يُظْلَمُونَ﴾.

شروع آن بسیار سنگین است و در ادامه نیز بر سختی و نیز دقت آن افزوده می‌شود: ﴿وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ﴾، از این رو هر کسی از عهده‌ی انجام آن بر نمی‌آید و تنها در توان کسی است که تحمل‌پذیری بالایی دارد.

۶۳ ـ ﴿بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرَةٍ مِنْ هَـذَا، وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِنْ دُونِ ذَلِكَ، هُمْ لَهَا عَامِلُونَ﴾.

خیلی بد است. اعتقادی به این کار وجود ندارد و کاری بیهوده و پرزحمت است که نه‌تنها به نتیجه‌ای نمی‌رسد، بلکه غفلت‌زاست.

۶۴ ـ ﴿حَتَّى إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِمْ بِالْعَذَابِ، إِذَا هُمْ يَجْأَرُونَ﴾.

بسیار بد است. مصیبت و بلاهایی مانند تصادف و مرگ و میر در آن پیش می‌آید.

۶۵ ـ ﴿لَا تَجْأَرُوا الْيَوْمَ، إِنَّكُمْ مِنَّا لَا تُنْصَرُونَ﴾.

نتیجه‌ای در این کار وجود ندارد و آسیب‌های آن نیز قابل جبران نیست.

۶۶ ـ ﴿قَدْ كَانَتْ آيَاتِي تُتْلَى عَلَيْكُمْ، فَكُنْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ تَنكِصُونَ﴾.

بد است. گرفتاری، پشیمانی و پریشانی در این کار بسیار است. سنگین و سخت نیز می‌باشد.

۶۷ ـ ﴿مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سَامِراً تَهْجُرُونَ﴾.

خیلی بد است. غفلت، استکبار، بد گویی و آبروریزی از عوارض و آثار آن است.

۶۸ ـ ﴿أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ، أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ﴾.

خوب نیست. کاری بی‌حاصل و بدون نتیجه است و چیزی از آن به دست نمی‌آید.

۶۹ ـ ﴿أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ، فَهُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ﴾.

بد است. ناآگاهی، انکار، بی‌اعتمادی و بی‌اعتنایی در آن رخ می‌نماید.

۷۰ ـ ﴿أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ، بَلْ جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ، وَأَكْثَرُهُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ﴾.

خوب نیست. تهمت، انزوا، انحراف، بی‌نظمی و تخریب از پیشامدهای این کار است و نتیجه‌ای نیز برای آن نیست، بلکه زیان‌ها و آسیب‌هایی به خواهان وارد می‌شود.

۷۱ ـ ﴿وَلَوِ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ، بَلْ أَتَيْنَاهُمْ بِذِكْرِهِمْ، فَهُمْ عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ﴾.

خوب نیست. نتیجه‌ای در این کار نیست. عناد، گرفتاری و بی‌اعتقادی با آن همراه است و خسارت‌های مالی و تضییع امکانات از کم‌ترین آسیب‌های آن است.

۷۲ ـ ﴿أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجاً، فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ، وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ﴾.

کاری خوب و دارای زحمت و سختی است. پایان خوش و خیری دارد. باید توجه داشت خداوند: ﴿خَيْرُ الرَّازِقِينَ﴾ است که گاه با رزق اندک اما همراه با خیر و سلامت سازگار است.

۷۳ ـ ﴿وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾.

عالی است. کاری هموار با نتیجه‌ای عالی است.

۷۴ ـ ﴿وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنَاكِبُونَ﴾.

بد است.

۷۵ ـ ﴿وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلَجُّوا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ﴾.

تأکیدی بر این است که خداوند ﴿خَيْرُ الرَّازِقِينَ﴾ می‌باشد. خیلی بد است. ظاهری خوشایند و نیک دارد اما به نتیجه‌ای نمی‌رسد.

۷۶ ـ ﴿وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ، فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ، وَمَا يَتَضَرَّعُونَ﴾.

خیلی بد است.

۷۷ ـ ﴿حَتَّى إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَاباً ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ، إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ﴾.

خیلی بد است. با شک همراه است.

۷۸ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلاً مَا تَشْكُرُونَ﴾.

بسیار خوب است. امکاناتی را برای خواهان در پی دارد اما نتیجه‌ی آن به‌گونه‌ای است که خواهان را به عافیت و حرمان مبتلا می‌سازد، از این رو باید در این کار اهتمام و احتیاط داشت.

۷۹ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ، وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾.

خوب است. کاری است که زحمت و تلاش را می‌طلبد و خستگی خواهان را در پی دارد.

۸۰ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾.

خوب نیست. سرمایه‌گذاری بر این کار نتیجه‌ای را در بر ندارد و تنها سبب هدر شدن آن می‌گردد.

۸۱ ـ ﴿بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ﴾.

خوب نیست.

۸۲ ـ ﴿قَالُوا: أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَاباً وَعِظَاماً، أَئِنَّا لَمَبْعُوثُونَ﴾.

خوب نیست. کاری کهنه و مرده است که اعتقادی به آن نیست. همانند دادن رشوه برای ترتیب دادن کار است.

۸۳ ـ ﴿لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا هَذَا مِنْ قَبْلُ، إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ﴾.

خوب نیست. کاری کهنه و مرده هم‌چون اساطیر است.

۸۴ ـ ﴿قُلْ: لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا، إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾.

خوب نیست. هیچ نتیجه‌ای برای خواهان ندارد.

۸۵ ـ ﴿سَيَقُولُونَ لِلَّهِ، قُلْ: أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾.

خوب نیست.

۸۶ ـ ﴿قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾.

خوب نیست.

۸۷ ـ ﴿سَيَقُولُونَ لِلَّهِ، قُلْ: أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾.

خوب نیست. چیزی از آن به دست نمی‌آید.

۸۸ ـ ﴿قُلْ: مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ، وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ، إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾.

خوب نیست.

﴿وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ﴾: خواهان ضعیف است و با فردی قوی مواجه می‌شود و کار وی نیز انکار می‌گردد.

۸۹ ـ ﴿سَيَقُولُونَ لِلَّهِ، قُلْ: فَأَنَّى تُسْحَرُونَ﴾.

خوب نیست.

۹۰ ـ ﴿بَلْ أَتَيْنَاهُمْ بِالْحَقِّ، وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾.

خوب نیست.

۹۱ ـ ﴿مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ، وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ، إِذاً لَذَهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ، وَلَعَلَا بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ، سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ﴾.

خوب نیست.

﴿لَذَهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ﴾: خواهان سرمایه‌ای را که برای این کار می‌گذارد از دست می‌دهد.

﴿وَلَعَلَا بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ﴾: درگیری برای امور دنیوی با انگیزه‌هایی پست را دارد.

**۹۲ ـ ﴿عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، فَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾.**

بد است. سبب درگیری می‌شود.

**۹۳ ـ ﴿قُلْ: رَبِّ، إِمَّا تُرِيَنِّي مَا يُوعَدُونَ﴾.**

خوب نیست.

**۹۴ ـ ﴿رَبِّ، فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾.**

بد است. درگیری، گمراهی و آلودگی در آن است. باید از کار مورد نظر دوری کرد.

**۹۵ ـ ﴿وَإِنَّا عَلَى أَنْ نُرِيَكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَادِرُونَ﴾.**

خوب نیست.

**۹۶ ـ ﴿ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةَ، نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ﴾.**

درگیری با آن همراه است. خوب نیست.

**۹۷ ـ ﴿وَقُلْ: رَبِّ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ﴾.**

خیلی بد است. وسوسه را در پی دارد.

**۹۸ ـ ﴿وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ﴾.**

بد است. خواهان از اطرافیان خویش به ترس می‌افتد و به تزویر و ظاهرسازی دچار می‌شود.

**۹۹ ـ ﴿حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ، قَالَ: رَبِّ، ارْجِعُونِ﴾.**

خوب نیست. پشیمانی و پریشانی در آن است و پشیمانی نیز سبب جبران آسیب‌های آن نمی‌شود.

**۱۰۰ ـ ﴿لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحاً فِيمَا تَرَكْتُ، كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا، وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾.**

خوب نیست. کار فرسایشی می‌گردد و به درازا می‌انجامد.

**۱۰۱ ـ ﴿فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ، وَلَا يَتَسَاءَلُونَ﴾.**

خوب نیست.

﴿نُفِخَ فِي الصُّورِ﴾: تبدیل و به‌هم‌ریزی ناگهانی مانند زلزله، جنگ، سیل، دعوا و غارت در آن است و کسی نیز نمی‌تواند هواداردیگری‌گردد.

۱۰۲ ـ ﴿فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾.

بسیار سخت و سنگین است و چیزی از آن به دست نمی‌آید اما بد نیست.

۱۰۳ ـ ﴿وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ، فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ﴾.

خیلی بد است.

۱۰۴ ـ ﴿تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ، وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ﴾.

از چهره سوختگان سخن می‌گوید. خیلی بد است. آبروریزی، شرمسار و خجل گردیدن خواهان را موجب می‌گردد.

۱۰۵ ـ ﴿أَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَى عَلَيْكُمْ، فَكُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ﴾.

بسیار بد است. خواهان تکذیب می‌گردد و کار با مشکلاتی همراه است.

۱۰۶ ـ ﴿قَالُوا: رَبَّنَا، غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا، وَكُنَّا قَوْماً ضَالِّينَ﴾.

خیلی بد است.

۱۰۷ ـ ﴿رَبَّنَا، أَخْرِجْنَا مِنْهَا، فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ﴾.

خوب نیست. خواهان گرفتار می‌شود و راه چاره و رهایی از آن نمی‌یابد.

۱۰۸ ـ ﴿قَالَ، اخْسَئُوا فِيهَا، وَلَا تُكَلِّمُونِ﴾.

بسیار بد است. نباید حتی به آن نزدیک شد.

۱۰۹ ـ ﴿إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِنْ عِبَادِي، يَقُولُونَ: رَبَّنَا، آمَنَّا، فَاغْفِرْ لَنَا، وَارْحَمْنَا، وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾.

خیلی خوب است. از: ﴿رَبَّنَا، آمَنَّا﴾ به بعد ذکر است و به‌ویژه خوب است که در قنوت نماز و نیز در سجده گفته شود.

۱۱۰ ـ ﴿فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِخْرِيّاً حَتَّى أَنْسَوْكُمْ ذِكْرِي، وَكُنْتُمْ مِنْهُمْ تَضْحَكُونَ﴾.

بسیار بد است.

۱۱۱ ـ ﴿إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا، أَنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ﴾.

خیلی خوب است.

﴿إِنِّي جَزَيْتُهُمُ﴾: جزاست، از این رو کار زحمت و سختی فراوانی را می‌طلبد.

۱۱۲ ـ ﴿قَالَ: كَمْ لَبِثْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ﴾.

خوب است. البته چون شروع آن شماره ندارد در ابتدای کار اهمال پیش می‌آید.

۱۱۳ ـ ﴿قَالُوا: لَبِثْنَا يَوْماً أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ، فَاسْأَلِ الْعَادِّينَ﴾.

خوب است. پایان کار شماره ندارد و در آن اهمال پیش می‌آید.

۱۱۴ ـ ﴿قَالَ: إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلاً، لَوْ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾.

همراه با اهمال و سختی است ولی خوب است.

۱۱۵ ـ ﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثاً، وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ﴾.

خوب نیست. تهدید و تحذیر در آن است. کاری بیهوده و بدون نتیجه است.

۱۱۶ ـ ﴿فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ﴾.

این کار شکوفه‌ی قدرت، اقتدار، خیر و کمال است. کاری عالی، سنگین و مهم است.

از آیات ذکر است که قدرت و توحید را در پی دارد.

۱۱۷ ـ ﴿وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهاً آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ، فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ، إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ﴾.

خوب نیست. شرک، محاجّه و محاسبه در آن است.

۱۱۸ ـ ﴿وَقُلْ: رَبِّ، اغْفِرْ، وَارْحَمْ، وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾.

خیلی خوب است. از آیات مهم ذکر است.

# سوره‌ی نور

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا، وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ، لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾.**

بسیار خوب است. کاری گسترده و پر اهمیت و عظمت اما سنگین است: **﴿لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾**.

**۲ ـ ﴿الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِأَةَ جَلْدَةٍ، وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ، إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾.**

نفی رأفت و تهدید و لزوم آشکارسازی اجرای حد دلیل بر آن است که کار مورد نظر بسیار ناپسند، قبیح، زشت و غیر مناسب است.

**۳ ـ ﴿الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً، وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ، وَحُرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾.**

بسیار بد است، ناپسند، قبیح و آلوده است؛ به‌ویژه که از شرک سخن می‌گوید. برای ترک آن نمی‌شود استخاره‌ای دیگر گرفت.

**۴ ـ ﴿وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً، وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَداً، وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾.**

خیلی بد است. کاری جمعی است که آشکار می‌شود.

**﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾** نهایت فساد و حرمان در این کار وجود دارد.

۵ ـ ﴿إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ، وَأَصْلَحُوا، فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

خوب نیست. ﴿الَّذِينَ﴾ در ابتدای آیه مشخص نیست چه کسی است و آیا شامل خواهان می‌گردد یا نه، بر این اساس باید فریفته‌ی ظاهر نیکوی آن نشد و به این کار نامعلوم تن در نداد.

۶ ـ ﴿وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ، فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ، إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ﴾.

خواهان در این کار تنها می‌ماند و معلوم نیست نتیجه‌ای نیز از آن به دست آورد و باید با لطایف حیل کار را پی‌گیر باشد. خوب نیست.

۷ ـ ﴿وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَيْهِ، إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾.

خیلی بد است. لعن و نفرین در آن است.

۸ ـ ﴿وَيَدْرَءُ عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ﴾.

خوب نیست.

۹ ـ ﴿وَالْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا، إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾.

بد است. به حرمان، تنهایی، شکست و بی‌پناهی می‌انجامد.

۱۰ ـ ﴿وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ، وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ﴾.

خوب است ولی با توجه به فقدان جواب، کار به برخی از گرفتاری‌ها و مشکلات برخورد می‌کند.

۱۱ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِنْكُمْ لَاتَحْسَبُوهُ شَرّاً لَكُمْ، بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ، لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ، وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾.

بسیار بد است. هیچ گونه خیر یا نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید.

۱۲ ـ ﴿لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ، وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنْفُسِهِمْ خَيْراً، وَقَالُوا: هٰذَا إِفْكٌ مُبِينٌ﴾.

خوب نیست. خواهان به خیانت، خطا، شکست و اشتباه گرفتار

می‌گردد و چه بسا که وی هتک حیثیت نیز شود و آبروی وی از دست رود.

۱۳ ـ ﴿لَوْلَا جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ، فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ﴾.

بسیار بد است. خواهان به کذب و دروغ گرفتار می‌شود. جواب نیامده و مشکلات بسیاری در این کار است. البته، ظاهر آن خوب است.

۱۴ ـ ﴿وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾.

خیلی بد است؛ زیرا می‌فرماید: ﴿فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾. در تمامی مواردی که عذاب آمده است، بلاهایی همانند تصادف، ورشکستگی، شکست و بیماری در آن است.

۱۵ ـ ﴿إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِأَلْسِنَتِكُمْ، وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ، وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّناً، وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ﴾.

بسیار بد است. ظاهرسازی صرف است و هیچ اساس و بنیانی ندارد. زیان‌بار نیز می‌باشد.

﴿وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ﴾: خطر هتک حرمت در آن است.

۱۶ ـ ﴿وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا، سُبْحَانَكَ، هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ﴾.

بستر چالش و درگیری است و خواهان در این کار می‌ماند و قدرت دفاع و برون‌رفت از آن را ندارد. بسیار بد است.

۱۷ ـ ﴿يَعِظُكُمَ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَداً، إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.

بد است. تحذیر و تعلیق در آن است و به هیچ نتیجه و اثری نمی‌رسد.

۱۸ ـ ﴿وَيُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾.

بسیار خوب و سنگین است ولی به ندرت پیش می‌آید که به موفقیت

برسد. خیر آن منحصر است و چنین نیست که هرکس وارد آن شود بتواند به این خیر دست یابد. بنابراین، دقت و احتیاط را لازم دارد و با فراهم آوردن مبادی لازم است که نتیجه می‌دهد. صاحب استخاره می‌تواند تشخیص دهد آیا برای خواهان نتیجه‌بخش هست یا خیر.

**۱۹ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾.**

خیلی بد و خطرناک است. مطلبی بسیار مهم مرتبط با روان‌شناسی در این آیه آمده که کم‌تر مورد عمل قرار می‌گیرد. ما این نکات را در کتابی دیگر توضیح داده‌ایم. باید توجه داشت که طبیعت آگاه، هر عیب و گناهی که به دیگران نسبت داده می‌شود را بر فرد گوینده وارد می‌آورد.

**۲۰ ـ ﴿وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ، وَأَنَّ اللَّهَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ﴾.**

خوب نیست؛ زیرا با ﴿**وَلَوْلَا**﴾ آمده است و نیز جواب شرط مذکور نیست.

**۲۱ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ، وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ، وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَداً، وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ، وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾.**

خوب نیست.

**۲۲ ـ ﴿وَلَا يَأْتَلِ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أُولِي الْقُرْبَى وَالْمَسَاكِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا، أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ، وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.**

بد است. کاری شلوغ و مختلف است. همراه با تحذیر می‌باشد و کاری فرسایشی و خسته‌کننده است. با افرادی ضعیف هم‌چون مساکین و مهاجران در ارتباط است.

۲۳ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعِنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾.

بسیار بد است. در هر موردی که لعن و نفرین آمده باشد، کار به بن‌بست می‌رسد و به نکبت گرفتار می‌شود و خواهان در انجام آن عاجز و درمانده می‌گردد.

۲۴ ـ ﴿يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.

خوب نیست. کاری شلوغ است.

۲۵ ـ ﴿يَوْمَئِذٍ يُوَفِّيهِمُ اللَّهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ، وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ﴾.

خوبی آن محدود، اندک، زودگذر و بسته است و باید آن را به‌سرعت دنبال کرد وگرنه نتیجه نمی‌دهد.

۲۶ ـ ﴿الْخَبِيثَاتُ لِلْخَبِيثِينَ، وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ، وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ، وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ، أُولَئِكَ مُبَرَّؤُونَ مِمَّا يَقُولُونَ، لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾.

کار مورد نظر خوب است ولی منحصر به خواهان است و برای دیگران فایده‌ای ندارد. حتی برای خواهان نیز امری منحصر است، برای نمونه، می‌خواهد شغلی بیابد، اما چنین نیست که هر شغل مناسبی برای وی یافت شود و تنها یک شغل است که برای وی هست و او مجبور به برگزیدن آن می‌باشد.

۲۷ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا تَدْخُلُوا بُيُوتاً غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْنِسُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا، ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ، لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾.

بسیار خوب اما محدود و مقیّد است؛ چرا که مخاطب آن اهل ایمان است. کاری گوارا، شیرین و هموار است.

۲۸ ـ ﴿فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَداً فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ، وَإِنْ قِيلَ لَكُمُ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا، هُوَ أَزْكَى لَكُمْ، وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾.

خیلی خوب است.

﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾: زبان تهدید است، بنابراین باید همراه با دقت و اهتمام باشد.

**۲۹ ـ ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتاً غَيْرَ مَسْكُونَةٍ، فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ، وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ﴾.**

خوب است ولی کاری مقیّد و محدود است و باید آن را با دقت و احتیاط انجام داد.

**۳۰ ـ ﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ، ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ، إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ﴾.**

بسیار خوب اما محدود و همراه با تحذیر است.

﴿يَصْنَعُونَ﴾: باید در این ساخته و کردار از فریب و حیله و غِلّ و غش دوری جست.

**۳۱ ـ ﴿وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ، وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ، وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا، وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ، وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ، وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ، وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعاً أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ، لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾.**

کاری بلند، سنگین، سخت، شلوغ، متفاوت و قابل تبدیل و تبدل و پیچیده است اما خوب و دارای محدودیت‌هایی است.

**۳۲ ـ ﴿وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَى مِنْكُمْ، وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ، إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ، وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾.**

عالی است. کاری وسیع و گسترده است که خالی از مشکل نمی‌باشد.

۳۳ ـ ﴿وَلْيَسْتَعْفِفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحاً حَتَّى يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ، وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ، فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْراً، وَآتُوهُمْ مِنْ مَالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ، وَلَا تُكْرِهُوا فَتَيَاتِكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ، إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّناً، لِتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَمَنْ يُكْرِهْهُنَّ، فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

خیلی خوب است. گشایش، وسعت، نعمت و راحتی در آن است. دقت و احتیاط نیز باید داشته باشد.

۳۴ ـ ﴿وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ، وَمَثَلاً مِنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ، وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ﴾.

صدر و ذیل آن عالی و آیه‌ای کوتاه است.

۳۵ ـ ﴿اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ، الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ، الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ، يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ، لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ، يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ، وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ، نُورٌ عَلَى نُورٍ، يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ، وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ، وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾.

خیلی عالی است. از آیات ناب در ذکر است که استفاده‌ی از آن در شبانه‌روز سفارش می‌شود. کاری پربار، مستمر، مولّد و شفاف است و ترک آن نیز جایز نیست.

۳۶ ـ ﴿فِي بُيُوتٍ أَذِنَ اللَّهُ أَنْ تُرْفَعَ، وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ، يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ﴾.

عالی، کوتاه و قدسی است. کار مورد نظر امری معنوی، خیر، فرهنگی و علمی است.

۳۷ ـ ﴿رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ، وَإِقَامِ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، يَخَافُونَ يَوْماً تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ﴾.

خیلی خوب اما سنگین و سخت است و ناگوارایی‌ها و مخاطراتی

ناگهانی دارد که باید برای مصون ماندن از آسیب‌های آن، دقت و احتیاط را داشت. برای نمونه، در صورتی که کار مورد نظر ازدواج باشد ممکن است فرزندی بیمار و معلول بیابند یا طلاق و جدایی پایان همراهی آنان باشد. بر این اساس، صاحب استخاره ممکن است به اعتبار ذیل آیه، آن را برای فردی بد بداند.

**۳۸ ـ ﴿لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا، وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ، وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾.**

بسیار خوب است.

**﴿لِيَجْزِيَهُمُ﴾**: شروع کار با زحمت همراه است.

**۳۹ ـ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيعَةٍ، يَحْسَبُهُ الظَّمْآنُ مَاءً، حَتَّى إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئاً، وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ، فَوَفَّاهُ حِسَابَهُ، وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾.**

خیلی خطرناک و بد است و نتیجه‌ای نیز ندارد. تهدیدی بازدارنده و شدید در آن است: **﴿وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾**.

**۴۰ ـ ﴿أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ لُجِّيٍّ، يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ، مِنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ، ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ، إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكَدْ يَرَاهَا، وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُوراً فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ﴾.**



خیلی بد است و بدی‌های آن یکی پس از دیگری بر خواهان وارد می‌شود: **﴿مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ﴾**. کاری سنگین و خطرناک است.

فراز: **﴿وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُوراً فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ﴾** از طلسمات است.

**۴۱ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَالطَّيْرُ صَافَّاتٍ، كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ﴾.**

در آن تحذیر است. کاری سنگین و سخت اما خوب است. باید آن را با اهتمام و دقت پی‌گیر بود.

۴۲ ـ ﴿وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ﴾.

عالی و بلند است. از آیات ذکر است و برای رفع وسواس، ریا، شرک و غرور مفید است.

۴۳ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُزْجِي سَحَاباً، ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ، ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَاماً، فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ، وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ، فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ، وَيَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ يَشَاءُ، يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ﴾.

خیلی خوب ولی بلند، مهم، سنگین و خطرناک است و باید با اهتمام و دقت پی‌گیر آن بود.

۴۴ ـ ﴿يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِأُولِي الْأَبْصَارِ﴾.

عالی است.

۴۵ ـ ﴿وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَاءٍ، فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ، وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ، وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ، إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.

خیلی خوب است.

۴۶ ـ ﴿لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ، وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾.

خوب است ولی باید آن را با احتیاط، اهتمام و دقت انجام داد.

۴۷ ـ ﴿وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ، وَأَطَعْنَا، ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِنْهُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ، وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ﴾.

بسیار بد است.

۴۸ ـ ﴿وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ، إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ﴾.

خیلی بد است. اعراض از حکم، چپاول، زیان و خسارت در آن پیشامد می‌کند.

۴۹ ـ ﴿وَإِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ﴾.

خوب نیست. امری معلق است.

۵۰ ـ ﴿أَفِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ، أَمِ ارْتَابُوا، أَمْ يَخَافُونَ أَنْ يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ، بَلْ أُولَئِكَ هُمَ الظَّالِمُونَ﴾.

بسیار بد است. پر مخاطره، پر توهم، پر تحیّر و پر از اضطراب است و ستم و ظلم آشکار است.

۵۱ ـ ﴿إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا، وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾.

خیلی خوب است. چندین تأکید قوّت کار را می‌رساند و پایان آن نیز هموار و روان است و هیچ خشونت، تندی و سختی در آن نیست: ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾.

۵۲ ـ ﴿وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقْهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ﴾.

عالی است. موفقیت آن تضمینی است.

۵۳ ـ ﴿وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُلْ لَا تُقْسِمُوا طَاعَةٌ مَعْرُوفَةٌ، إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾.

خوب است.

﴿وَأَقْسَمُوا﴾: کار را محکم می‌کند ولی زحمت فراوان آن را نیز می‌رساند.

﴿جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ﴾: کار مشکلی است.

﴿طَاعَةٌ مَعْرُوفَةٌ﴾: کاری سالم و دارای روندی طبیعی و انجام شدنی است.

۵۴ ـ ﴿قُلْ: أَطِيعُوا اللَّهَ، وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ، فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ، وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ، وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا، وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ﴾.

خوب است ولی در پایان آن باید اهتمام و جدیت داشت؛ چرا که سخت و سنگین است.

﴿أَطِيعُوا﴾: کار انجام‌پذیر ولی سخت و سنگین است.

۵۵ ـ ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ، وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ، لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ، كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ، وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ، الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ، وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْناً، يَعْبُدُونَنِي، لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئاً، وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾.

آیه‌ای بلند و طولانی است که از مخاطرات کار حکایت دارد. تشدید و تضاعف آن فراوان است که ثقل و سنگینی کار و زحمت زیاد آن را می‌رساند. در پایان نیز لسانی نامهربان می‌گیرد و ناملایماتی در این کار وجود دارد. انجام آن خوب نیست، وعده‌ای است که از عهده‌ی خواهان بر نمی‌آید. صاحب استخاره گاه به اعتبار صدر آیه، آن را برای فردی مناسب می‌داند.

۵۶ ـ ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَآتُوا الزَّكَاةَ، وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ، لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾.

خیلی خوب است. کوتاه، روان و هموار است. البته سختی و سنگینی را دارد.

۵۷ ـ ﴿لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ، وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ، وَلَبِئْسَ الْمَصِيرُ﴾.

بد است. آیه‌ای کوتاه است که از پیشامد بلایی همانند تصادف، آتش سوزی و مرگ خبر می‌دهد.

۵۸ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لِيَسْتَأْذِنكُمُ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ، وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ، وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ، وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ، ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَكُمْ، لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَّافُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ، كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾.

خوب است. کاری شلوغ، بلند، سخت و سنگین است که نوسان و فراز و نشیبی فراوان دارد و همواره به سختی و آسانی می‌گراید. گشایش

و آسایش نیز با آن همراه است. نیاز به مهندسی دقیق دارد؛ زیرا پیچیده است و در اجرای آن نیز باید دقت کافی را داشت.

۵۹ ـ «وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ، كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ».

آسایش را در پی دارد. خیلی خوب است.

۶۰ ـ «وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ اللَّاتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحاً، فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ، وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ، وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ».

خیلی خوب، سبک و راحت است.

۶۱ ـ «لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ، وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ، وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ، وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخْوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكْتُمْ مَفَاتِحَهُ أَوْ صَدِيقِكُمْ، لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعاً أَوْ أَشْتَاتاً، فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتاً فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، مُبَارَكَةً طَيِّبَةً، كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ، لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ».

آیه‌ای بلند و طولانی است. کاری پیچیده و سنگین است. کاری است که با آشنایان و فامیل خواهان در ارتباط است و خواهان از این بابت با مشکلاتی مواجه می‌شود. خوب است.

۶۲ ـ «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَى أَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّى يَسْتَأْذِنُوهُ، إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ، فَإِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأْذَنْ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ، وَاسْتَغْفِرْ لَهُمُ اللَّهَ، إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ».

خوب است ولی با توجه به تکرار ماده‌ی «اذن» گرفتاری و زحمت دارد و کاری سخت است.

۶۳ ـ ﴿لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضاً، قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنكُمْ لِوَاذاً، فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ، أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.

خیلی بد است. سبب بلا و ناراحتی می‌گردد.

۶۴ ـ ﴿أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ، وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ، فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا، وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾.

هر گونه سرمایه‌گذاری در این کار نه‌تنها سودآور نیست، بلکه سبب تضییع آن می‌شود. کاری خوب و گوارا نیست.

# سوره‌ی فرقان

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ؛ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيراً﴾.**

بسیار خوب است. کاری هموار است که هیچ تبدل، بـه هـم‌ریزی، درگیری و اختلافی ندارد.

**۲ ـ ﴿الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَداً، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ، وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَّرَهُ تَقْدِيراً﴾.**

خیلی خوب است. شراکت و تعاونی در این کار نیست و امری خاص و شخصی است که تنها برای خواهان نتیجه می‌دهد.

**۳ ـ ﴿وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئاً، وَهُمْ يُخْلَقُونَ، وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ ضَرّاً وَلَا نَفْعاً، وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتاً وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُوراً﴾.**

بسیار بد است. سبب گرفتاری به شـریک یـا هـمسایه یـا هـمسر یـا مسؤولی بدکردار می‌شود که وی از دست او امکان رهایی ندارد.

**۴ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا: إِنْ هَذَا إِلَّا إِفْكٌ افْتَرَاهُ، وَأَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ، فَقَدْ جَاءُوا ظُلْماً وَزُوراً﴾.**

خیلی بد است. سبب ستمگری و ظلم می‌شود.

**۵ ـ ﴿وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ اكْتَتَبَهَا، فَهِيَ تُمْلَى عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلاً﴾.**

خیلی بد است. تهمت، گرفتاری و درگیری را در پی دارد.

۶ ـ ﴿قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، إِنَّهُ كَانَ غَفُوراً رَحِيماً﴾.

خوب است. زحمت و مشکلاتی نیز دارد

۷ ـ ﴿وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُ نَذِيراً﴾.

خوب نیست. همراه با مشکلات و بدون نتیجه است.

۸ ـ ﴿أَوْ يُلْقَى إِلَيْهِ كَنْزٌ، أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا، وَقَالَ الظَّالِمُونَ: إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلاً مَسْحُوراً﴾.

خوب نیست.

۹ ـ ﴿انْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ، فَضَلُّوا، فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلاً﴾.

خوب نیست. چالش، درگیری و اختلافی که درکار پیش می‌آید مانع از انجام آن است.

۱۰ ـ ﴿تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْراً مِنْ ذَلِكَ، جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، وَيَجْعَلْ لَكَ قُصُوراً﴾.

خیلی خوب است.

۱۱ ـ ﴿بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ، وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيراً﴾.

بسیار بد است. کاری دردناک است که مصایبی مانند شکست، تصادف و مرگ و میر را با خود دارد.

۱۲ ـ ﴿إِذَا رَأَتْهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظاً وَزَفِيراً﴾.

خیلی بد است. بی‌پناهی، گرفتاری و بیچارگی با آن است.

۱۳ ـ ﴿وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَاناً ضَيِّقاً مُقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُوراً﴾.

بسیار بد است.

۱۴ ـ ﴿لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُوراً وَاحِداً، وَادْعُوا ثُبُوراً كَثِيراً﴾.

بد است.

۱۵ ـ ﴿قُلْ أَذَلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ، كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيراً﴾.

خیلی خوب است. کاری است که زحمت و عمل صالح را می‌طلبد.

۱۶ ـ ﴿لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاؤُونَ خَالِدِينَ، كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْداً مَسْؤُولاً﴾.

بسیار خوب است. از کارهای اعطایی است که زحمتی ندارد. آیه‌ای کوتاه و با جمله‌ی اسمیه است. نتیجه‌بخش بودن آن ضمانت دارد.

۱۷ ـ ﴿وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ، فَيَقُولُ ءَأَنْتُمْ أَضْلَلْتُمْ عِبَادِي هَؤُلَاءِ، أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ﴾.

خیلی بد است.

۱۸ ـ ﴿قَالُوا: سُبْحَانَكَ، مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ، وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَآبَاءَهُمْ حَتَّى نَسُوا الذِّكْرَ، وَكَانُوا قَوْماً بُوراً﴾.

خیلی بد و جبران‌ناپذیر است. با آن که خیری در آن است اما غفلت و گمراهی می‌آورد. هم خود گمراه می‌شود و هم دیگران را به گمراهی می‌کشاند. برای نمونه، چنان‌چه بخواهد عالمی دینی گردد، خوب نیست یا در صورتی که بخواهد خودرویی فراهم آورد، با آن تصادف می‌کند و هم به خود و هم به دیگری آسیب می‌رساند.

۱۹ ـ ﴿فَقَدْ كَذَّبُوكُمْ بِمَا تَقُولُونَ، فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفاً وَلَا نَصْراً، وَمَنْ يَظْلِمْ مِنْكُمْ نُذِقْهُ عَذَاباً كَبِيراً﴾.

بد است. تکذیب، ناراحتی، اجبار و بی‌ارادگی در آن است و کار به نتیجه نمی‌رسد.

۲۰ ـ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ، وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ، وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً، أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيراً﴾.

خیلی خوب است. کاری الزامی است که باید انجام شود و نتیجه‌بخش نیز هست.

﴿وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيراً﴾: کار دارای معیار و مطابق با استاندارد است.

۲۱ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا: لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَائِكَةُ أَوْ نَرَى رَبَّنَا لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ، وَعَتَوْا عُتُوّاً كَبِيراً﴾.

خوب نیست. خواهان بـه اسـتکبار، مـاجراجـویی و درگـیری مـبتلا می‌شود.

۲۲ ـ ﴿يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَى يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ، وَيَقُولُونَ حِجْراً مَحْجُوراً﴾.

خوب نیست. کار به یأس کشیده می‌شود و نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید.

۲۳ ـ ﴿وَقَدِمْنَا إِلَى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ، فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُوراً﴾.

بسیار بد است و به شکست می‌انجامد.

۲۴ ـ ﴿أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرّاً وَأَحْسَنُ مَقِيلاً﴾.

خیلی خوب، شیرین و کوتاه است.

۲۵ ـ ﴿وَيَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ، وَنُزِّلَ الْمَلَائِكَةُ تَنْزِيلاً﴾.

مشقت، پریشانی، مکافات و چالش در آن است. بد است.

۲۶ ـ ﴿الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ، وَكَانَ يَوْماً عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيراً﴾.

بسیار بد و وحشتناک است.

۲۷ ـ ﴿وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلاً﴾.

پشیمانی می‌آورد. بد است.

۲۸ ـ ﴿يَا وَيْلَتَى، لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَاناً خَلِيلاً﴾.

خیلی بد است. کاری جبران‌ناپذیر است و پشیمانی خواهان سودی ندارد.

۲۹ ـ ﴿لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي، وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولاً﴾.

بسیار بد است. خدعه، فریب، نیرنگ و غفلت در آن است.

۳۰ ـ ﴿وَقَالَ الرَّسُولُ: يَا رَبِّ، إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُوراً﴾.

خیلی بد است. مردم آزاری و ظلم در آن است و خواهان آزرده خاطر می‌گردد. کاری است که خیرات را از خواهان باز می‌دارد و او را مهجور می‌سازد.

۳۱ ـ ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوّاً مِنَ الْمُجْرِمِينَ، وَكَفَى بِرَبِّكَ هَادِياً وَنَصِيراً﴾.

سبب بیچارگی و خباثت خواهان می‌شود.

۳۲ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً، كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ، وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلاً﴾.

با آن که شروع مشکلی دارد، خیلی خوب است و در پایان آن، کار هموار می‌گردد.

۳۳ ـ ﴿وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ، وَأَحْسَنَ تَفْسِيراً﴾.

خیلی خوب است. شروع آن دارای مشکلاتی است: ﴿وَ﴾، ﴿لَا﴾.

۳۴ ـ ﴿الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَى وُجُوهِهِمْ إِلَى جَهَنَّمَ، أُولَئِكَ شَرٌّ مَكَاناً، وَأَضَلُّ سَبِيلاً﴾.

کاری خطرناک است. مرگ، کفر و حرمان است که خواهان را تهدید می‌کند. بسیار بد است.

۳۵ ـ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ، وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيراً﴾.

خیلی خوب است. کار محکم و قوی پیش می‌رود. ﴿وَلَقَدْ﴾ استحکام و تأکید بر انجام کار است. دیگر واژه‌های آن نیز مثبت است.

۳۶ ـ ﴿فَقُلْنَا: اذْهَبَا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا، فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيراً﴾.

خوب است. درگیری، گرفتاری و مشکلاتی در این کار وجود دارد اما به اعتبار: ﴿اذْهَبَا﴾ امری لازم است و باید بر آن اقدام نمود که موفقیت‌آمیز می‌باشد.

۳۷ـ ﴿وَقَوْمَ نُوحٍ، لَمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ، وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ آيَةً، وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَاباً أَلِيماً﴾.

بسیار خطرناک است. بلایایی همچون شکست، تصادف، آتش‌سوزی، سکته و بیماری‌های سخت با آن پیشامد می‌کند.

۳۸ـ ﴿وَعَاداً، وَثَمُودَ، وَأَصْحَابَ الرَّسِّ، وَقُرُوناً بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيراً﴾.

خیلی بد است. هرگونه سرمایه‌گذاری بر آن، نه‌تنها سودی ندارد، بلکه سبب زیان و ضرر می‌شود.

۳۹ـ ﴿وَكُلّاً ضَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَالَ، وَكُلّاً تَبَّرْنَا تَتْبِيراً﴾.

قتل و جنایت با آن همراه است. بسیار بد است.

۴۰ـ ﴿وَلَقَدْ أَتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أُمْطِرَتْ مَطَرَ السَّوْءِ، أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرَوْنَهَا، بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُوراً﴾.

خیلی بد است.

۴۱ـ ﴿وَإِذَا رَأَوْكَ إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُواً، أَهَذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولاً﴾.

به استکبار و تحقیر دیگران آلوده می‌شود. بد است.

۴۲ـ ﴿إِنْ كَادَ لَيُضِلُّنَا عَنْ آلِهَتِنَا، لَوْلَا أَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا، وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلاً﴾.

بسیار بد است. سبب گمراهی، ضلالت، استکبار و غرور می‌گردد.

۴۳ـ ﴿أَرَءَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ، أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلاً﴾.

چنان بدی آن فراوان است که ترک آن لازم است. سخن خواهان خریداری ندارد وگوش شنوایی برای آن نیست. ظاهرنمایی و فریب نیز در آن پیشامد می‌کند.

۴۴ـ ﴿أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ، إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ، بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلاً﴾.

کاری دلهره‌آور است که ظاهری خوب دارد. بسیار بد است. با افرادی نادان طرف می‌شود.

**۴۵ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ، وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِناً، ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلاً﴾.**

خیلی خوب است. البته مشکلاتی در آن وجود دارد. کاری است که با آرامی و در آرامش انجام می‌شود و به‌خوبی نیز نتیجه می‌دهد.

**۴۶ ـ ﴿ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضاً يَسِيراً﴾.**

بسیار خوب است. کاری طبیعی است.

**﴿قَبْضاً يَسِيراً﴾**: چیزی از آن از دست نمی‌رود و به نرمی قابل کنترل است.

**۴۷ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاساً، وَالنَّوْمَ سُبَاتاً، وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُوراً﴾.**

عالی است کاری است مرتب، منظم و روان.

**۴۸ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ بُشْراً بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ، وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُوراً﴾.**

عالی است. خیرات و برکات فراوانی دارد.

**۴۹ ـ ﴿لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَيْتاً، وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَاماً وَأَنَاسِيَّ كَثِيراً﴾.**

عالی است.

**۵۰ ـ ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا، فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُوراً﴾.**

به کفران، زیاده‌روی و عافیت مبتلا می‌گردد، اما کاری خوب است و باید در این زمینه دقت و احتیاط را داشته باشد تا به عوارض سوء آن دچار نشود.

**۵۱ ـ ﴿وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيراً﴾.**

خیلی خوب است. کاری روشن، باز، هموار و آگاهانه است.

**۵۲ ـ ﴿فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ، وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَاداً كَبِيراً﴾.**

خوب نیست. درگیری، کبر و نخوت با آن همراه است.

**﴿وَجَاهِدْهُمْ﴾**: درگیری آن فراوان است.

۵۳ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ، هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ، وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ، وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخاً وَحِجْراً مَحْجُوراً﴾.

عالی است. تمامی واژه‌های آن مثبت است. آرام، سنگین، متین و مستمر است و اختلاف و اختلاطی در آن پیش نمی‌آید.

﴿هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ، وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ﴾: کار دارای قاعده و برنامه است و هیچ گونه اختلاط و اختلافی در آن رخ نمی‌نماید.

۵۴ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَراً، فَجَعَلَهُ نَسَباً وَصِهْراً، وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيراً﴾.

بسیار خوب است و نباید آن را ترک کرد.

﴿خَلَقَ﴾: پر زحمت و سنگین است.

﴿نَسَباً﴾ بهره‌های معنوی در آن هست.

﴿وَصِهْراً﴾: خیر و سود دنیوی با آن است.

﴿وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيراً﴾: ضمانت انجام کار است و نباید آن را ترک کرد.

۵۵ ـ ﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ، وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَى رَبِّهِ ظَهِيراً﴾.



خیلی بد است. کاری بدون منفعت، بی‌خاصیت، مضر و زیان‌بار است.

۵۶ ـ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّراً وَنَذِيراً﴾.

بسیار خوب ولی سنگین است؛ زیرا حصر دارد.

﴿مُبَشِّراً وَنَذِيراً﴾: هم شیرینی در این کار است و هم تلخی و مرارت و چندان فراز و نشیب آن قابل پیش‌بینی نیست. نگارنده به یاد دارد در نوجوانی که برای تحصیل علوم دینی عازم نجف بود، در میان راه دستگیر گردید و از رفتن وی جلوگیری کردند، بنده برای ادامه تحصیل در قم استخاره گرفتم و این آیه‌ی شریفه آمد.

۵۷ ـ ﴿قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلاً﴾.

تنها خیر اخروی در آن است و هیچ بهره‌ی دنیوی ندارد. کاری سنگین اما خوب است.

۵۸ ـ ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ، وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ، وَكَفَى بِهِ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيراً﴾.

عالی است. کاری بلند است و باید آن را با توکل پیش برد وگرنه کار از دست می‌رود و باید در آن دقت و احتیاط داشت: ﴿وَكَفَى بِهِ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيراً﴾.

۵۹ ـ ﴿الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ، ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ، فَاسْأَلْ بِهِ خَبِيراً﴾.

خیلی خوب، سنگین، بلند، محکم و پر دردسر است.

﴿الرَّحْمَنُ﴾: کاری محکم است.

﴿فَاسْأَلْ﴾: دردسر و گرفتاری دارد.

۶۰ ـ ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ: اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ، قَالُوا: وَمَا الرَّحْمَنُ، أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا، وَزَادَهُمْ نُفُوراً﴾.

بسیار بد است. همراه با استکبار، غرور، به‌هم‌ریزی و پایان آن نیز شکست و نابودی است.

۶۱ ـ ﴿تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجاً، وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجاً، وَقَمَراً مُنِيراً﴾.

عالی، مبارک و شیرین است.

﴿تَبَارَكَ﴾: از بزرگ‌ترین اسمای خداوند است که شیرینی به هر کاری می‌دهد. برای نمونه، چنان‌چه کار مورد نظر کاسبی و تجارت باشد، کار وی رونق می‌گیرد. در صورتی که برای ازدواج باشد، نور است و فرزندانی زیبا و همسری فیروزه‌گون می‌یابد که شیرینی کلام در وجود او ریخته شده است.

۶۲ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شكوراً﴾.

خوب و مناسب ولی پر زحمت است.

﴿وَهُوَ﴾: چون با اسم «هو» شروع شده، کار به‌گونه‌ای از دست می‌رود و به کنترل در آوردن آن زحمت و تلاش فراوانی می‌برد.

﴿شکوراً﴾: کاری است که زحمت و تلاش را می‌طلبد.

۶۳ ـ ﴿وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ، الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْناً، وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَاماً﴾.

خیلی خوب است.

۶۴ ـ ﴿وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّداً وَقِيَاماً﴾.

بسیار خوب است. خیر و موهبتی باطنی مانند مربی و استادی معنوی نصیب خواهان می‌شود.

۶۵ ـ ﴿وَالَّذِينَ يَقُولُونَ: رَبَّنَا، اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ، إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَاماً﴾.

گرفتاری و ناراحتی با آن است ولی نتیجه‌ای خوب دارد: ﴿اصْرِفْ عَنَّا﴾.

۶۶ ـ ﴿إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرّاً وَمُقَاماً﴾.

خیلی بد است.

۶۷ ـ ﴿وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا، وَلَمْ يَقْتُرُوا، وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَاماً﴾.

خوب است. البته باید میزان کار دست وی باشد و آن را با برنامه انجام دهد. تنظیم حد اعتدال آن سنگین است.

۶۸ ـ ﴿وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهاً آخَرَ، وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ، وَلَا يَزْنُونَ، وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَاماً﴾.

خیلی خوب است. باید آن را با احتیاط پیش برد وگرنه از خطرات آن مصون نمی‌ماند.

۶۹ ـ ﴿يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَاناً﴾.

خیلی بد است. بیچارگی و حرمان را سبب می‌شود.

۷۰ ـ ﴿إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلاً صَالِحاً، فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ، وَكَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً﴾.

خوب، پرمشکل، سخت و سنگین است و مشکلات آن قابل رفع است.

۷۱ ـ ﴿وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحاً فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَاباً﴾.

خوب است. سعی و تلاش را لازم دارد و به لحاظ: ﴿وَعَمِلَ صَالِحاً﴾ سنگین است.

۷۲ ـ ﴿وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ، وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَاماً﴾.

خوب است. کاری فرسایشی است که گرفتاری می‌آورد.

۷۳ ـ ﴿وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمّاً وَعُمْيَاناً﴾.

بسیار خوب است. مشکلات، کاستی‌ها و تهافت‌هایی دارد که باید آن را با اهتمام و دقت انجام داد.

۷۴ ـ ﴿وَالَّذِينَ يَقُولُونَ: رَبَّنَا، هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ، وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَاماً﴾.

عالی است. کاری بخششی و اعطایی است که نورچشمی می‌آورد.

۷۵ ـ ﴿أُولَئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا، وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَاماً﴾.

عالی است. پایانی خوش و بدون زحمت دارد.

۷۶ ـ ﴿خَالِدِينَ فِيهَا، حَسُنَتْ مُسْتَقَرّاً وَمُقَاماً﴾.

خیلی خوب است.

۷۷ ـ ﴿قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ، فَقَدْ كَذَّبْتُمْ، فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَاماً﴾.

خیلی خطرناک و پر از گرفتاری است و عوارض شومی را به دنبال می‌آورد. باید آن را ترک کرد.

## سوره‌ی شعراء

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، طسم﴾.

۲ ـ ﴿تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ﴾.

هر دو آیه‌ی مبارکه یک استخاره را شکل می‌بخشد. بسیار خوب است. کاری مهم، پیچیده و سنگین است که باید بر اساس قاعده و قانون خود انجام گیرد. ثبات و روشنی دارد.

۳ ـ ﴿لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ﴾.

خوب نیست. به اعتبار: ﴿لَعَلَّكَ﴾ و ﴿أَلَّا﴾ دردسر و زحمت دارد.

۴ ـ ﴿إِنْ نَشَأْ نُنَزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةً، فَظَلَّتْ أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ﴾.

خیلی بد است. به بلا و مکافات دچار می‌شود.

۵ ـ ﴿وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنَ الرَّحْمَنِ مُحْدَثٍ إِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ﴾.

بد است. در کار تنها می‌ماند و کسی مددکار او نیست.

۶ ـ ﴿فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾.

بد است. سبب حرمان می‌شود.

۷ ـ ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمْ أَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ﴾.

عالی است. رشد و شکوفایی فراوان را با خود دارد و کاری آسان، هموار و بدون دردسر و گرفتاری است.

۸ ـ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.

این کار نتیجه‌ای ندارد و تنها خواهان را به زحمت می‌اندازد. بد است.

۹ ـ ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾.

خوب و پرخیر است.

۱۰ ـ ﴿وَإِذْ نَادَى رَبُّكَ مُوسَى أَنِ ائْتِ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾.

با افرادی ظالم و ستم‌گر مواجه می‌شود. بد است.

۱۱ ـ ﴿قَوْمَ فِرْعَوْنَ أَلَا يَتَّقُونَ﴾.

بد است. با کسانی مواجه می‌شود که رعایت حدود، قوانین و آداب را ندارند.

۱۲ ـ ﴿قَالَ: رَبِّ، إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ﴾.

زحمتی بدون نتیجه است. خوب نیست.

۱۳ ـ ﴿وَيَضِيقُ صَدْرِي، وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي، فَأَرْسِلْ إِلَى هَارُونَ﴾.

گرفتاری و مشکلات دارد. خوب نیست.

۱۴ ـ ﴿وَلَهُمْ عَلَيَّ ذَنْبٌ، فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ﴾.

خوب نیست.

۱۵ ـ ﴿قَالَ: كَلَّا، فَاذْهَبَا بِآيَاتِنَا، إِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَمِعُونَ﴾.

خوب است و انجام می‌شود ولی همراه با مشکلات و سختی است.

۱۶ ـ ﴿فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ، فَقُولَا: إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

ناهنجاری‌هایی دارد. در این کار مددکاری می‌یابد و شراکت و رفاقت آن بهتر از تنهایی است. خوب است.

۱۷ ـ ﴿أَنْ أَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾.

بسیار خوب است.

۱۸ ـ ﴿قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيداً، وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ﴾.

خوب است ولی باطنی ندارد و گسترشی نمی‌یابد. کاری محدود و بسته است که ظاهر نیکویی دارد.

﴿أَلَمْ نُرَبِّكَ﴾: امکانات و خیرات کار فراوان است.

﴿وَلَبِثْتَ فِينَا﴾: کاری محدود، آرام و نرم است.

**۱۹ ـ ﴿وَفَعَلْتَ فَعْلَتَكَ الَّتِي فَعَلْتَ، وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾.**

کاری خطرناک است و به هیچ وجه از آن خیر و نتیجه‌ای به دست نمی‌آید و کفران و حرمان نیز خواهان را تهدید می‌کند.

**۲۰ ـ ﴿قَالَ فَعَلْتُهَا إِذاً، وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ﴾.**

زیان و ضرر به خواهان وارد می‌شود.

**۲۱ ـ ﴿فَفَرَرْتُ مِنكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ، فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْماً، وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾.**

یک آیه‌ی استخاره است و در میان آیات استخاره منحصر است؛ زیرا هم مشکلات دارد و هم عطایایی بابرکت در آن است. کاری پرمشکل و دلهره‌آور است اما پایان آن همراه با خیرات و برکاتی اعطایی و بخششی است.

﴿**فَفَرَرْتُ**﴾: مشکلات کار چنان زیاد است که نمی‌تواند بر روی آن ثبات داشته باشد.

**۲۲ ـ ﴿وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدْتَ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾.**

خوب نیست. منت، تحقیر و گرفتاری را پیش می‌آورد.

**۲۳ ـ ﴿قَالَ فِرْعَوْنُ: وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾.**

خوب نیست. سؤال در آن است. کاری بدون نتیجه است.

**۲۴ ـ ﴿قَالَ: رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا، إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ﴾.**

بسیار خوب است ولی باید آن را با احتیاط و دقت پیش برد: ﴿**إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ**﴾.

**۲۵ ـ ﴿قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ: أَلَا تَسْتَمِعُونَ﴾.**

هیچ نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید. خوب نیست.

**۲۶ ـ ﴿قَالَ: رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ﴾.**

خیلی خوب است.

۲۷ ـ ﴿قَالَ: إِنَّ رَسُولَكُمُ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ﴾.

خوب نیست. کاری بی‌نتیجه است که گرفتاری‌های پیچیده‌ای دارد.

۲۸ ـ ﴿قَالَ: رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا، إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ﴾.

خیلی خوب است. کاری گسترده است که باید آن را با احتیاط پیش برد وگرنه دچار مشکل می‌شود.

۲۹ ـ ﴿قَالَ: لَئِنِ اتَّخَذْتَ إِلَهاً غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ﴾.

خوب نیست.

۳۰ ـ ﴿قَالَ: أَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُبِينٍ﴾.

خوب است.

۳۱ ـ ﴿قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾.

خوب است.

۳۲ ـ ﴿فَأَلْقَى عَصَاهُ، فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ﴾.

خوب است. کاری است که زود به نتیجه می‌رسد. قوت و قدرت می‌آورد.

۳۳ ـ ﴿وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ﴾.

بسیار خوب است. کاری است که شکوه ظاهری دارد و سبب اقتدار می‌گردد. مشکلی نیز در روند انجام آن رخ نمی‌نماید.

۳۴ ـ ﴿قَالَ لِلْمَلَإِ حَوْلَهُ: إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ﴾.

خوب نیست. خواهان مورد انکار قرار می‌گیرد.

۳۵ ـ ﴿يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ، فَمَاذَا تَأْمُرُونَ﴾.

خوب نیست. اختلاف پیش می‌آید و در معرض اتهام و محاکمه قرار می‌گیرد.

۳۶ ـ ﴿قَالُوا: أَرْجِهْ وَأَخَاهُ، وَابْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ﴾.

نتیجه‌ای با آن نیست. خوب نیست.

**۳۷ ـ ﴿يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٍ﴾.**

خوب نیست. کاری پیچیده است.

**۳۸ ـ ﴿فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ﴾.**

خوب نیست. روند پیچیده‌ی کار سبب سرگردانی خواهان می‌شود.

**۳۹ ـ ﴿وَقِيلَ لِلنَّاسِ: هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ﴾.**

خدعه و فریب در آن پیش می‌آید. معلوم نیست با چه کسی مواجه می‌شود. خوب نیست.

**۴۰ ـ ﴿لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ، إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ﴾.**

خوب نیست. کاری پیچیده است.

**۴۱ ـ ﴿فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَئِنَّ لَنَا لَأَجْراً إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ﴾.**

بد است. کاری پیچیده و نامناسب است. به مزدوری دچار می‌شود.

**۴۲ ـ ﴿قَالَ: نَعَمْ، وَإِنَّكُمْ إِذاً لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ﴾.**

به گناهان آلوده می‌گردد و نتیجه‌ای نیز ندارد. باید توجه داشت سخن فرعون وعده‌ای بیش نیست و امری محقق نمی‌باشد.

**۴۳ ـ ﴿قَالَ لَهُمْ مُوسَى أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ﴾.**

خوب اما دلهره آور و استرس‌زاست.

**۴۴ ـ ﴿فَأَلْقَوْا حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ، وَقَالُوا: بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ، إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ﴾.**

خوب نیست. معلوم نیست با چه کسی مواجه است.

**۴۵ ـ ﴿فَأَلْقَى مُوسَى عَصَاهُ، فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ﴾.**

خیلی خوب است اما کار با گرفتاری و بند و بست همراه است. بسیار سخت و سنگین می‌باشد و مشکلات آن فراوان است.

**۴۶ ـ ﴿فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ﴾.**

خوب است. قوت و قدرت را در پی دارد.

**۴۷ ـ ﴿قَالُوا: آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.**

عالی است و اقتدار را در پی دارد.

۴۸ ـ ﴿رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ﴾.

عالی است.

۴۹ ـ ﴿قَالَ: آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ، إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ، فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ، وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ﴾.

خوب نیست. درگیری و نزاع پیش می‌آید.

۵۰ ـ ﴿قَالُوا: لَا ضَيْرَ، إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ﴾.

شروع این کار خوب نیست ولی پایان نیکویی دارد.

۵۱ ـ ﴿إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَايَانَا، أَنْ كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ﴾.

کاری همراه با گرفتاری و سختی است ولی پایان آن خوب است.

﴿أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ﴾: نخست بودن بر سختی کار دلالت دارد.

۵۲ ـ ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى: أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي، إِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ﴾.

خوب است ولی خیلی سخت و سنگین است و مشکلات و گرفتاری فراوانی دارد؛ چرا که وحی، موسی و همراهی با مردم در آن است.

۵۳ ـ ﴿فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ﴾.

خوب نیست. سعایت در آن است و کاری شلوغ می‌باشد.

۵۴ ـ ﴿إِنَّ هَؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ﴾.

خوب نیست. تحقیر خواهان را به دنبال دارد.

۵۵ ـ ﴿وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَائِظُونَ﴾.

خوب نیست. درگیری و اضطراب را موجب می‌شود.

۵۶ ـ ﴿وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَاذِرُونَ﴾.

خیلی بد است. دشمن‌تراشی و کینه در آن پیش می‌آید.

۵۷ ـ ﴿فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ﴾.

بد است. پر زحمت و همراه با درگیری است.

**۵۸ ـ ﴿وَكُنُوزٍ، وَمَقَامٍ كَرِيمٍ﴾.**

خوب است. جابجایی و گرفتاری نیز دارد.

**۵۹ ـ ﴿كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾.**

خوب است. خالی از گرفتاری و مشکلات نیست.

**﴿بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾**: گرفتاری در آن است.

**۶۰ ـ ﴿فَأَتْبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ﴾.**

خوب نیست. کاری است ترس‌زا و دلهره آور.

**۶۱ ـ ﴿فَلَمَّا تَرَاءَى الْجَمْعَانِ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَى: إِنَّا لَمُدْرَكُونَ﴾.**

خوب نیست. تقابل و دلهره را بر خواهان تحمیل می‌کند.

**۶۲ ـ ﴿قَالَ: كَلَّا، إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ﴾.**

بد نیست. اضطراب‌زا و دلهره‌آور است ولی باطن خوبی دارد.

**۶۳ ـ ﴿فَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى: أَنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ، فَانْفَلَقَ، فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ﴾.**

برای کارهای کلان خوب است. باید پی در پی پی‌گیر آن باشد، از این رو سخت و طولانی است. به ماجراجویی می‌ماند اما موفقیت‌آمیز است. برای کارهای سیاسی و اقتصادی خیلی خوب و مناسب است ولی برای کارهایی مانند ازدواج، طلاق و مرافعات خانوادگی خوب نیست؛ چرا که محیط خانواده جای ماجراجویی نیست.

**۶۴ ـ ﴿وَأَزْلَفْنَا ثَمَّ الْآخَرِينَ﴾.**

خوب نیست.

**۶۵ ـ ﴿وَأَنْجَيْنَا مُوسَى وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ﴾.**

خوب است. در شروع آن با مشکلاتی مواجه می‌شود.

**۶۶ ـ ﴿ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ﴾.**

بسیار بد است.

۶۷ ـ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً، وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.

خوب نیست. نباید فریب ظاهر پرشکوه آن را خورد که نتیجه‌ای را در بر ندارد.

﴿وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ﴾: نتیجه‌ای در این کار نیست.

۶۸ ـ ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾.

خوب است. ظاهری دنیوی ندارد اما معنویت‌زاست.

۶۹ ـ ﴿وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ﴾.

کاری فرسایشی است که به نتیجه نمی‌رسد. خوب نیست.

۷۰ ـ ﴿إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ: مَا تَعْبُدُونَ﴾.

خوب نیست.

۷۱ ـ ﴿قَالُوا: نَعْبُدُ أَصْنَاماً، فَنَظَلُّ لَهَا عَاكِفِينَ﴾.

خیلی بد است. کاری دنیوی با ظاهری فریبنده است که فرجام آن حرمان و آلودگی است. برای نمونه، سرمایه‌دار می‌گردد، اما فرزندان وی به سبب همین سرمایه به عافیت و گناه کشیده می‌شوند.

۷۲ ـ ﴿قَالَ: هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ﴾.

کاری بدون خاصیت است که سود و ضرری ندارد.

۷۳ ـ ﴿أَوْ يَنْفَعُونَكُمْ أَوْ يَضُرُّونَ﴾.

خوب نیست. خاصیت و اثری برای آن نیست.

۷۴ ـ ﴿قَالُوا: بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ﴾.

کار خوبی نیست. فرسایشی است.

۷۵ ـ ﴿قَالَ: أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ﴾.

خوب نیست.

۷۶ ـ ﴿أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمُ الْأَقْدَمُونَ﴾.

کاری است ظاهری و دنیایی که خاصیتی برای آن‌نیست.خوب‌نیست.

۷۷ ـ ﴿فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِي إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ﴾.

با دردسر و سختی شروع می‌شود ولی پایان آن خوب است.

۷۸ ـ ﴿الَّذِي خَلَقَنِي، فَهُوَ يَهْدِينِ﴾.

عالی و گسترده است.

۷۹ ـ ﴿وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ﴾.

عالی است.

۸۰ ـ ﴿وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ﴾.

مشکلات کار مورد نظر برطرف می‌شود. عالی است.

۸۱ ـ ﴿وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ﴾.

مشکلات آن قابل رفع است. خوب است.

۸۲ ـ ﴿وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ﴾.

خوب است. کاری پر گره و مشکل‌دار است.

۸۳ ـ ﴿رَبِّ، هَبْ لِي حُكْماً، وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ﴾.

کاری است که خیرات و برکات اعطایی و موهوبی دارد. عالی است.

۸۴ ـ ﴿وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ﴾.

بسیار خوب است.

۸۵ ـ ﴿وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ﴾.

خیلی خوب است. نعمتی که وی برای آن زحمتی نکشیده به وی می‌رسد.

۸۶ ـ ﴿وَاغْفِرْ لِأَبِي، إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ﴾.

خوب نیست. سبب گرفتاری می‌شود.

۸۷ ـ ﴿وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ﴾.

خیلی بد است.

۸۸ ـ ﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ﴾.

خوب نیست. پر زحمت و بدون سود و نتیجه است.

۸۹ ـ «إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ».

باید در این کار احتیاط داشت. خیلی خوب است.

۹۰ ـ «وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ».

عالی است.

۹۱ ـ «وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ».

خیلی بد است.

۹۲ ـ «وَقِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ».

۹۳ ـ «مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ أَوْ يَنْتَصِرُونَ».

هر دو آیه‌ی شریفه یک استخاره دارد. حرمان، حسرت و تمسخر را در پی دارد. بسیار بد است.

۹۴ ـ «فَكُبْكِبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ».

خیلی بد است. خرابی، زلزله، سیل، تصادف، آتش‌سوزی و بلایایی همانند آن در این کار پیشامد می‌کند. باید از آن پرهیز نمود.

۹۵ ـ «وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ».

بسیار بد است.

۹۶ ـ «قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ».

سبب نزاع و بحث می‌شود. خوب نیست.

۹۷ ـ «تَاللَّهِ، إِنْ كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ».

خوب نیست.

۹۸ ـ «إِذْ نُسَوِّيكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ».

بد است.

۹۹ ـ «وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا الْمُجْرِمُونَ».

خوب نیست. کار به فرجام نمی‌رسد.

۱۰۰ ـ «فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ».

بد است.

۱۰۱ ـ ﴿وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ﴾.

بد است. در مشکلات کار می‌ماند و مددکاری برای او نیست.

۱۰۲ ـ ﴿فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾.

بد است. پشیمانی آن سودی ندارد و بدی‌های آن قابل جبران نیست.

۱۰۳ ـ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً، وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.

خوب نیست.

۱۰۴ ـ ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾.

آیه‌ای است که تاکنون سه‌بار تکرار شده است. شروع آن خوب می‌نماید ولی نتیجه‌ای دنیوی برای آن نیست. البته معنویت زاست.

۱۰۵ ـ ﴿كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ﴾.

خیلی بد است. مورد تکذیب قرار می‌گیرد.

۱۰۶ ـ ﴿إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ: أَلَا تَتَّقُونَ﴾.

بسیار بد است.

۱۰۷ ـ ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾.

بسیار سنگین است. برای فردی که به کفران آلوده است خوب نیست.

۱۰۸ ـ ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ، وَأَطِيعُونِ﴾.

کاری پر مشغله و پر زحمت ولی خوب است.

۱۰۹ ـ ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ، إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

کاری معنوی و بسیار خوب است.

۱۱۰ ـ ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ، وَأَطِيعُونِ﴾.

سخت، سنگین و پر دردسر است ولی پایان خوبی دارد.

۱۱۱ ـ ﴿قَالُوا أَنُؤْمِنُ لَكَ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ﴾.

خوب نیست. با شک و تردید همراه است.

۱۱۲ ـ ﴿قَالَ: وَمَا عِلْمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.

خوب نیست.

۱۱۳ ـ ﴿إِنْ حِسَابُهُمْ إِلَّا عَلَى رَبِّي، لَوْ تَشْعُرُونَ﴾.

خوب نیست. زبان تهدید است.

۱۱۴ ـ ﴿وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ﴾.

خوب نیست.

۱۱۵ ـ ﴿إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾.

خوب نیست.

۱۱۶ ـ ﴿قَالُوا: لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا نُوحُ، لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ﴾.

خیلی بد است.

۱۱۷ ـ ﴿قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ﴾.

بسیار بد است.

۱۱۸ ـ ﴿فَافْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحاً، وَنَجِّنِي وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾.

خوب است ولی سخت و پر زحمت است و مشکلاتی دامنگیر خواهان می‌شود.

۱۱۹ ـ ﴿فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ﴾.

خوب است.

۱۲۰ ـ ﴿ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدُ الْبَاقِينَ﴾.

بسیار بد است.

۱۲۱ ـ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.

بد است.

۱۲۲ ـ ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾.

سخت و سنگین اما خوب است.

۱۲۳ ـ ﴿كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ﴾.

بد است.

۱۲۴ ـ ﴿إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودُ: أَلَا تَتَّقُونَ﴾.

بد است. آلودگی دارد.

**۱۲۵ ـ ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾.**

بسیار سنگین است. برای فردی که به کفران آلوده است خوب نیست.

**۱۲۶ ـ ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ، وَأَطِيعُونِ﴾.**

کاری خوب است اما زحمت دارد.

**۱۲۷ ـ ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ، إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.**

کاری مادی نیست و ظاهر خوشایندی ندارد اما معنویت در آن هست.

**۱۲۸ ـ ﴿أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ آيَةً تَعْبَثُونَ﴾.**

زحمت و تلاشی بیهوده است و نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید. بد است.

**۱۲۹ ـ ﴿وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ﴾.**

ظاهر و چشم‌اندازی خوب دارد ولی باطنی برای آن نیست و به نتیجه نمی‌رسد. بد است.

**۱۳۰ ـ ﴿وَإِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ﴾.**

خیلی بد است. به استکبار و غرور آلوده می‌گردد.

**۱۳۱ ـ ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ، وَأَطِيعُونِ﴾.**

سعی و زحمت را می‌طلبد. خوب است.

**۱۳۲ ـ ﴿وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ﴾.**

خوب است. زحمت و مشکلات آن فراوان است.

**۱۳۳ ـ ﴿أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ وَبَنِينَ﴾.**

خوب است. زحمت دارد.

**۱۳۴ ـ ﴿وَجَنَّاتٍ وَعُيُونٍ﴾.**

خیلی خوب است. زحمتی ندارد.

**۱۳۵ ـ ﴿إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾.**

بسیار بد است. با آن که خیری در آن است، نتیجه‌ای برای آن نیست.

۱۳۶ ـ ﴿قَالُوا: سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ﴾.

خیلی بد است. کاری بدون نتیجه است و با افرادی که اعتقادی به کار ندارند مواجه می‌شود، از این رو کار پیشرفتی ندارد.

۱۳۷ ـ ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ﴾.

خوب نیست.

۱۳۸ ـ ﴿وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ﴾.

بد است.

۱۳۹ ـ ﴿فَكَذَّبُوهُ، فَأَهْلَكْنَاهُمْ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً، وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.

خوب نیست. هلاکت و حرمان در آن است.

۱۴۰ ـ ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾.

سنگین و پر دردسر ولی خوب است.

۱۴۱ ـ ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ﴾.

خوب نیست.

۱۴۲ ـ ﴿إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ: أَلَا تَتَّقُونَ﴾.

خوب نیست. شروع آن نرم و آرام است.

۱۴۳ ـ ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾.

بسیار سنگین است. برای فردی که به کفران آلوده است خوب نیست.

۱۴۴ ـ ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ، وَأَطِيعُونِ﴾.

خوب است ولی زحمت دارد.

۱۴۵ ـ ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ، إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

خیلی خوب است ولی ظاهر و دنیایی با آن نیست.

۱۴۶ ـ ﴿أَتُتْرَكُونَ فِي مَا هَاهُنَا آمِنِينَ﴾.

با غفلت و ناآگاهی همراه است و نتیجه‌ای نیز نمی‌دهد.

۱۴۷ ـ ﴿فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ﴾.

خوب است.

۱۴۸ ـ ﴿وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ﴾.

خوب است. نتیجه‌بخش است.

۱۴۹ ـ ﴿وَتَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتاً فَارِهِينَ﴾.

سخت و سنگین است. پایان محکمی دارد.

۱۵۰ ـ ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ، وَأَطِيعُونِ﴾.

همراه با زحمت ولی خوب است.

۱۵۱ ـ ﴿وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ﴾.

بد است.

۱۵۲ ـ ﴿الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ، وَلَا يُصْلِحُونَ﴾.

کاری فسادانگیز و بد است.

۱۵۳ ـ ﴿قَالُوا: إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ﴾.

بد است. ظاهری شکوهمند اما اختلاف‌انگیز دارد و سبب درگیری می‌شود.

۱۵۴ ـ ﴿مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا، فَأْتِ بِآيَةٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾.

بد است. با درگیری و مبارزه همراه است.

۱۵۵ ـ ﴿قَالَ: هَذِهِ نَاقَةٌ لَهَا شِرْبٌ، وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَعْلُومٍ﴾.

بد است. کاری نامأنوس و خطرناک است و بلا و مصیبت را بر خواهان وارد می‌آورد.

۱۵۶ ـ ﴿وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ، فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾.

خیلی بد است. مشکلات فراوانی دارد و خطر و بلاست که خواهان را تهدید می‌کند.

۱۵۷ ـ ﴿فَعَقَرُوهَا، فَأَصْبَحُوا نَادِمِينَ﴾.

بد است. به پشیمانی و پریشانی می‌افتد.

۱۵۸ ـ ﴿فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً، وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.

بسیار بد است.

۱۵۹ ـ ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾.

خوب است. کاری پرخطر است که نتیجه‌ای دنیوی ندارد.

۱۶۰ ـ ﴿كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ﴾.

خیلی بد است. از اقتدار حق سخن می‌گوید و بر این اساس مخاطرات دارد و کاری سخت است.

۱۶۱ ـ ﴿إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطٌ: أَلَا تَتَّقُونَ﴾.

خوب نیست.

۱۶۲ ـ ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾.

مخاطره دارد و برای فردی که به کفران آلوده است خوب نیست.

۱۶۳ ـ ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ، وَأَطِيعُونِ﴾.

باید آن را ترک کرد. خوب نیست.

۱۶۴ ـ ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ، إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

ظاهری برای این کار نیست.به اعتبار: ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾، کاری سخت و سنگین اما معنوی و بسیار خوب است.

۱۶۵ ـ ﴿أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ﴾.

کاری بد، زشت و خلاف است.

۱۶۶ ـ ﴿وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ، بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ﴾.

بسیار بد است. فساد، خلاف، کفران و اسراف در آن پیش می‌آید و مشکلاتی نیز دارد.

۱۶۷ ـ ﴿قَالُوا: لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا لُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ﴾.

خوب نیست. درگیری، اخراج و مخالفت در آن پیشامد می‌کند.

۱۶۸ ـ ﴿قَالَ: إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ﴾.

خوب نیست. درگیری دارد.

**۱۶۹ ـ ﴿رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ﴾.**

ورود به کار همراه با بلا و مصیبت است که درخواست رهایی از آن را دارد ولی همراه با نجات و گشایش است. خوب است.

**۱۷۰ ـ ﴿فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ﴾.**

کاری پرمخاطره اما خوب است. از خطرات آن می‌گذرد.

**۱۷۱ ـ ﴿إِلَّا عَجُوزاً فِي الْغَابِرِينَ﴾.**

بد است.

**۱۷۲ ـ ﴿ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ﴾.**

نابودی و شکست در آن هست. خوب نیست.

**۱۷۳ ـ ﴿وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَراً، فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ﴾.**

خطرناک است. خواهان مورد حمله و بلا واقع می‌شود و افرادی با او درگیر می‌شوند. خیلی بد است.

**۱۷۴ ـ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً، وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.**

خوب نیست. بسیار سنگین است.

**۱۷۵ ـ ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾.**

کاری سنگین و سخت است.

**۱۷۶ ـ ﴿كَذَّبَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ﴾.**

بد است.

**۱۷۷ ـ ﴿إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ: أَلَا تَتَّقُونَ﴾.**

خوب نیست.

**۱۷۸ ـ ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾.**

برای فردی که به کفران آلوده می‌شود خوب نیست. بسیار سنگین است.

**۱۷۹ ـ ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ، وَأَطِيعُونِ﴾.**

خوب نیست.

۱۸۰ ـ ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ، إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

با افرادی ناسازگار مواجه می‌شود. با آن که ظاهری مادی و خوشایند ندارد، ثمرات معنوی دارد. خوب است.

۱۸۱ ـ ﴿أَوْفُوا الْكَيْلَ، وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ﴾.

خوب نیست. بهره‌برداری و استیفای لازم از کار نمی‌گردد.

۱۸۲ ـ ﴿وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ﴾.

خوب نیست.

۱۸۳ ـ ﴿وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ، وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾.

فساد در آن است. خوب نیست.

۱۸۴ ـ ﴿وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ، وَالْجِبِلَّةَ الْأَوَّلِينَ﴾.

از انجام آن پرهیز می‌دهد. باید کار را رها کرد که نتیجه‌ای ندارد.

۱۸۵ ـ ﴿قَالُوا: إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ﴾.

خوب نیست.

۱۸۶ ـ ﴿وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا، وَإِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ﴾.

خوب نیست. به دروغ‌گویی متهم می‌شود.

۱۸۷ ـ ﴿فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفاً مِنَ السَّمَاءِ، إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾.

بسیار بد است.

۱۸۸ ـ ﴿قَالَ: رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾.

خوب نیست.

۱۸۹ ـ ﴿فَكَذَّبُوهُ، فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ، إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾.

خیلی بد است.

۱۹۰ ـ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً، وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.

خوب نیست.

۱۹۱ ـ ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾.

خوب نیست.

**۱۹۲ ـ «وَإِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ».**

بسیار خوب است.

**۱۹۳ ـ «نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ».**

عالی است. کاری است مرتب و دارای چند مرحله و منظم است.

**۱۹۴ ـ «عَلَى قَلْبِكَ، لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ».**

خیلی خوب است.

**۱۹۵ ـ «بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ».**

خوب است.

**۱۹۶ ـ «وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ».**

خوب است.

**۱۹۷ ـ «أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةً أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي إِسْرَائِيلَ».**

خوب نیست. درگیری دارد.

**۱۹۸ ـ «وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَى بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ».**

خوب نیست.

**۱۹۹ ـ «فَقَرَءَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ».**

بد است. دردسر و مکافات دارد.

**۲۰۰ ـ «كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ».**

خوب نیست.

**۲۰۱ ـ «لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّى يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ».**

به انکار مبتلا می‌شود و پذیرشی در آن نیست. خوب نیست.

**۲۰۲ ـ «فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ».**

ناآگاهی و مشکلات گریبان‌گیر خواهان می‌شود.

**۲۰۳ ـ «فَيَقُولُوا: هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ».**

بد است.

۲۰۴ ـ ﴿أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ﴾.

بد است.

۲۰۵ ـ ﴿أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ﴾.

خوب نیست.

۲۰۶ ـ ﴿ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ﴾.

بد است.

۲۰۷ ـ ﴿مَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يُمَتَّعُونَ﴾.

نتیجه‌ای برای آن نیست.

۲۰۸ ـ ﴿وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنْذِرُونَ﴾.

بسیار بد است.

۲۰۹ ـ ﴿ذِكْرَى، وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾.

خوب نیست.

۲۱۰ ـ ﴿وَمَا تَنَزَّلَتْ بِهِ الشَّيَاطِينُ﴾.

بد است.

۲۱۱ ـ ﴿وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ، وَمَا يَسْتَطِيعُونَ﴾.

بد است.



۲۱۲ ـ ﴿إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعْزُولُونَ﴾.

خوب نیست.

۲۱۳ ـ ﴿فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهاً آخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذَّبِينَ﴾.

بد است.

۲۱۴ ـ ﴿وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ﴾.

خوب، پر زحمت و تلخ است.

۲۱۵ ـ ﴿وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾.

عالی است. البته زحمت و سختی را دارد؛ زیرا فروتنی است.

۲۱۶ ـ ﴿فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ﴾.

کاری آسان، راحت و خوب نیست.

۲۱۷ ـ ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ﴾.

خوب است. باید آن را با توکل انجام داد.

۲۱۸ ـ ﴿الَّذِي يَرَاكَ حِينَ تَقُومُ﴾.

عالی است.

۲۱۹ ـ ﴿وَتَقَلُّبَكَ فِي السَّاجِدِينَ﴾.

خوب است.

۲۲۰ ـ ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾.

خوب است.

۲۲۱ ـ ﴿هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلَى مَنْ تَنَزَّلُ الشَّيَاطِينُ﴾.

بد است.

۲۲۲ ـ ﴿تَنَزَّلُ عَلَى كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ﴾.

بد است.

۲۲۳ ـ ﴿يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْثَرُهُمْ كَاذِبُونَ﴾.

خیلی خطرناک است.

۲۲۴ ـ ﴿وَالشُّعَرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ﴾.

بد است.

۲۲۵ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ﴾.

بسیار بد است.

۲۲۶ ـ ﴿وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ﴾.

بد است.

۲۲۷ ـ ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا، وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ، وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيراً، وَانْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا، وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ﴾.

بسیار خوب است ولی با مظلومیت و تنهایی همراه است. این آیه‌ی

شریفه درباره‌ی اهل‌بیت علیهم‌السلام کد و گراهایی دارد که برخی از مطالب را می‌شود از آن استفاده کرد. برای نمونه می‌توان از آن دانست چرا هرگاه نام مبارک حضرت خدیجه علیهاالسلام می‌آمد، پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله اندوهناک می‌گردیدند و اشک می‌ریختند.

## سوره‌ی نمل

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، طس، تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُبِينٍ﴾.**

«طاء» از حروف استعلاء و «سین» استفلایی است و سبب مد در هر دو جمع است. کاری مهم و سنگین است. بسیار خوب است. نتایجی شیرین برای این کار است.

**۲ ـ ﴿هُدًى، وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ﴾.**

عالی است.

**۳ ـ ﴿الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ، وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ، وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ﴾.**

بسیار خوب است. زحمت دارد. خواهان باید برای آن سرمایه‌گذاری کند و هزینه‌های آن را بپردازد. سخت و سنگین است.

**۴ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ أَعْمَالَهُمْ، فَهُمْ يَعْمَهُونَ﴾.**

خیلی بد است. به ناآگاهی می‌انجامد.

**﴿زَيَّنَّا لَهُمْ أَعْمَالَهُمْ﴾**: با این که ظاهری دنیوی دارد، هیچ نتیجه‌ای برای آن نیست.

**۵ ـ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ، وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُونَ﴾.**

بسیار بد است. بلایا و مصایبی همانند تصادف، شکست و مرگ و میر در آن است و با توجه به حصری که دارد هیچ راه فرار و گریزی از آن نیست و خواهان با ورود به این کار، به آن مبتلا می‌گردد.

۶ ـ ﴿وَإِنَّكَ لَتُلَقَّى الْقُرْآنَ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ﴾.

عالی، سخت، سنگین و پر زحمت است.

۷ ـ ﴿إِذْ قَالَ مُوسَى لِأَهْلِهِ: إِنِّي آنَسْتُ نَاراً، سَآتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ، أَوْ آتِيكُمْ بِشِهَابٍ قَبَسٍ، لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ﴾.

سنگین است. خطراتی نیز در کمین خواهان است ولی بسیار خوب است.

﴿بِشِهَابٍ قَبَسٍ﴾: موفقیت، پیروزی و دست‌یابی به نعمت، رحمت یا دولتی به صورت ناگهانی حتمی است.

۸ ـ ﴿فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ، وَمَنْ حَوْلَهَا، وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

عالی است. کاری معنوی است. آتش در صورتی که بر عذاب دلالت نداشته باشد بسیار خوب است.

۹ ـ ﴿يَا مُوسَى، إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾.

بسیار خوب است. ولی با توجه به خطاب آن به شخصی خاص ممکن است برای برخی نتیجه‌بخش نباشد. تشخیص آن با صاحب استخاره است.

۱۰ ـ ﴿وَأَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِراً وَلَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسَى لَا تَخَفْ إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَيَّ الْمُرْسَلُونَ﴾.

عالی است.

۱۱ ـ ﴿إِلَّا مَنْ ظَلَمَ، ثُمَّ بَدَّلَ حُسْناً بَعْدَ سُوءٍ، فَإِنِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

خوب نیست.

۱۲ ـ ﴿وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ فِي تِسْعِ آيَاتٍ إِلَى فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ، إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْماً فَاسِقِينَ﴾.

عالی است. مشکلات و گرفتاری‌هایی در آن است.

۱۳ ـ ﴿فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ آيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا: هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ﴾.

خوب نیست. زحمت دارد و کار بسته است و آزادی عمل در آن نیست.

۱۴ ـ ﴿وَجَحَدُوا بِهَا، وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْماً وَعُلُوّاً، فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ﴾.

به انکار مبتلا می‌شود. خیلی بد است.

۱۵ ـ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْماً، وَقَالَا: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ﴾.

عالی، مهم و شیرین است.

۱۶ ـ ﴿وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُودَ، وَقَالَ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ، عُلِّمْنَا مَنْطِقَ الطَّيْرِ، وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ، إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ﴾.

عالی، بدون زحمت و از امور اعطایی است.

۱۷ ـ ﴿وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ، فَهُمْ يُوزَعُونَ﴾.

عالی است. سلطنت، سطوت، همت و دولت با آن همراه است.

۱۸ ـ ﴿حَتَّى إِذَا أَتَوْا عَلَى وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ: يَا أَيُّهَا النَّمْلُ، ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ، وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾.

کاری عالی و ظریف است؛ زیرا هم از سلیمان می‌گوید و هم از مورچه. البته به همین میزان سخت نیز هست: ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾.

۱۹ ـ ﴿فَتَبَسَّمَ ضَاحِكاً مِنْ قَوْلِهَا، وَقَالَ: رَبِّ، أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّ، وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحاً تَرْضَاهُ، وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ﴾.

عالی است. تمامی واژه‌های آن بار معنایی اثباتی دارد. ملکوت آن قابل جمع نیست.

۲۰ ـ ﴿وتَفَقَّدَ الطَّيْرَ، فَقَالَ: مَا لِيَ، لَا أَرَى الْهُدْهُدَ أَمْ كَانَ مِنَ الْغَائِبِينَ﴾.

خیلی سنگین، خطرناک و بد است و انجام آن به مثابه‌ی راه رفتن بر لبه‌ی تیغ است.

۲۱ ـ ﴿لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذاباً شَدِيداً، أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ، أَوْ لَيَأْتِيَنِّي بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ﴾.

خیلی سخت، سنگین و خطرناک است و با توجه به تعدد ﴿أَوْ﴾ راه‌های گریز و فرار از آن بسیار است.

۲۲ ـ ﴿فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ، فَقَالَ: أَحَطتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ، وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَإٍ يَقِينٍ﴾.

بسیار خوب است ولی به فردی بی‌جنبه و کم‌ظرفیت مبتلا می‌شود، از این رو باید مواظب باشد.

۲۳ ـ ﴿إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ، وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ، وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ﴾.

عالی است.

۲۴ ـ ﴿وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ، وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ، فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ، فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ﴾.

خوب نیست. به اعتبار: ﴿لِلشَّمْسِ﴾ ظاهر نیکویی دارد. کاری سنگین و بزرگ است ولی باطنی در آن نیست. برای نمونه چنان‌چه کار مورد نظر وکالت باشد، خوب است، ولی همواره با دو طرف دعوا و بحث و مناظره طرف می‌شود و ممکن است به ظلم بر مظلومان یا خیانت و مانند آن آلوده شود.

۲۵ ـ ﴿أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ﴾.

خوب نیست. کار برای خداوند نیست و کاری بزرگ است که همه‌ی چشم‌ها به آن دوخته می‌شود.

۲۶ ـ ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾.

خوب است. از آیات ذکر است. ذکر آن بسیار سنگین می‌باشد و باید به دو نفس گفته شود. برای رفع ترس، وسواس و ضعف مفید است. البته، سبب قدرت، غرور و استکبار می‌شود و برای رفع آن باید ذکر استغفار و تسبیح را با آن داشت. استفاده از این آیه به همراه استغفار باعث می‌شود انسان به‌راحتی در دهان گرگان روزگار رود و از آنان هراسی به خود راه ندهد و آنان را زمین‌گیر سازد.

۲۷ ـ ﴿قَالَ: سَنَنْظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾.

تحیر و اهمال برای خواهان پیش می‌آید. خوب نیست.

۲۸ ـ ﴿اذْهَبْ بِكِتَابِي هَذَا، فَأَلْقِهِ إِلَيْهِمْ، ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ، فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ﴾.

بد است. سرگردانی، شک و انتظار به مدتی طولانی گریبان‌گیر خواهان می‌شود و با توجه به درازی زمان آن، نتیجه‌ای در عمل از آن به دست نمی‌آید.

۲۹ ـ ﴿قَالَتْ: يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ، إِنِّي أُلْقِيَ إِلَيَّ كِتَابٌ كَرِيمٌ﴾.

بسیار خوب است.

۳۰ ـ ﴿إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ، وَإِنَّهُ: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾.

عالی است.

۳۱ ـ ﴿أَلَّا تَعْلُوا عَلَيَّ، وَأْتُونِي مُسْلِمِينَ﴾.

بد است. نوعی اطاعت‌طلبی است.

۳۲ ـ ﴿قَالَتْ: يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ، أَفْتُونِي فِي أَمْرِي، مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْراً حَتَّى تَشْهَدُونِ﴾.

نتیجه‌ای برای آن نیست. خوب نیست.

۳۳ ـ ﴿قَالُوا: نَحْنُ أُولُو قُوَّةٍ، وَأُولُو بأسٍ شديدٍ، وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ، فَانْظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ﴾.

همراه با اختلاف و درگیری است. خوب نیست.

۳۴ ـ ﴿قَالَتْ: إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا، وَجَعَلُوا أَعِزَّةَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً، وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ﴾.

سرگردانی، ذلت و فساد در آن است. خوب نیست.

۳۵ ـ ﴿وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ، فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ﴾.

خوب نیست. این کار تنها با دادن رشوه سامان می‌گیرد.

۳۶ ـ ﴿فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَانَ قَالَ: أَتُمِدُّونَنِ بِمَالٍ، فَمَا آتَانِيَ اللَّهُ خَيْرٌ مِمَّا آتَاكُمْ، بَلْ أَنْتُمْ بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ﴾.

بد است. هماهنگی و توافقی در کار مورد نظر نیست و اختلاف و نیز به رخ کشیدن عمل افراد وابسته به‌کار در آن پیش می‌آید و نتیجه‌ای نیز به دست نمی‌دهد.

۳۷ ـ ﴿ارْجِعْ إِلَيْهِمْ، فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ، لَا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا، وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ﴾.

بد است.

۳۸ ـ ﴿قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ﴾.

تبدیل، به هم ریزی و درگیری در آن پیش می‌آید. خوب نیست.

۳۹ ـ ﴿قَالَ عِفْرِيتٌ مِنَ الْجِنِّ: أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ، وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ﴾.

هم سبب قدرت می‌شود و هم تخریب و به هم ریزی و نیز ستیز یا جنگ را در پی دارد و آرامشی در آن نیست اما خوب است.

۴۰ ـ ﴿قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ: أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ، فَلَمَّا رَآهُ مُسْتَقِرّاً عِنْدَهُ قَالَ: هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي، لِيَبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ، وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ، وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ﴾.

بسیار خوب است و کار بدون پیشامد مشکلی انجام می‌شود.

۴۱ ـ ﴿قَالَ: نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَهَا، نَنْظُرْ أَتَهْتَدِي أَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ﴾.

بد است.

۴۲ ـ ﴿فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ: أَهَكَذَا عَرْشُكِ؟ قَالَتْ: كَأَنَّهُ هُوَ، وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا، وَكُنَّا مُسْلِمِينَ﴾.

خیلی خوب است. کار با هماهنگی میان گروه‌های وابسته به آن انجام می‌شود.

۴۳ ـ ﴿وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ، إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ﴾.

خوب نیست.

۴۴ ـ ﴿قِيلَ لَهَا: ادْخُلِي الصَّرْحَ، فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً، وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقَيْهَا، قَالَ: إِنَّهُ صَرْحٌ مُمَرَّدٌ مِنْ قَوَارِيرَ، قَالَتْ: رَبِّ، إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي، وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

عالی است. کاری تنوع‌پذیر، شاد، بلند و گوارا است. خیرات و برکات فراوانی دارد و دنیا و آخرت در آن جمع است.

۴۵ ـ ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحاً: أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ، فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ﴾.

بد است. با چالش و گرفتاری همراه است.

۴۶ ـ ﴿قَالَ: يَا قَوْمِ، لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ، لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾.

خوب نیست. تهدید و تحذیر در آن است؛ هرچند گرفتاری آن در پایان رو به کاهش می‌نهد.

۴۷ ـ ﴿قَالُوا: اطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَنْ مَعَكَ، قَالَ: طَائِرُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ، بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ﴾.

ابتلا، فتنه و بدبینی گریبان‌گیر خواهان می‌شود. بد است.

۴۸ ـ ﴿وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ، وَلَا يُصْلِحُونَ﴾.

خوب نیست. فساد و گمراهی با آن همراه است.

۴۹ ـ «قَالُوا: تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ، ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ، وَإِنَّا لَصَادِقُونَ».

خوب نیست.

۵۰ ـ «وَمَكَرُوا مَكْراً، وَمَكَرْنَا مَكْراً، وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ».

بد است.

۵۱ ـ «فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ، أَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ».

بسیار بد است.

۵۲ ـ «فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ».

در این آیه از سلاحی سخن گفته شده که بدون تأثیر بر ساختمان‌ها و تأسیسات اقتصادی، سبب نابودی انسان‌ها می‌شده است. خوب نیست.

۵۳ ـ «وَأَنْجَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا، وَكَانُوا يَتَّقُونَ».

خیلی خوب است. نگرانی‌ها و گرفتاری‌هایی را بر خواهان وارد می‌آورد.

۵۴ ـ «وَلُوطاً، إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ: أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ».

بسیار بد است. با افرادی مواجه می‌شود که آگاهانه فساد می‌کنند.

۵۵ ـ «أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ، بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ».

خیلی بد است. به خلاف و فساد آلوده می‌شود.

۵۶ ـ «فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا: أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِنْ قَرْيَتِكُمْ، إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ».

خواهان به جرم، بزه و گرفتاری دچار می‌شود و مظلوم نیز واقع می‌شود. بد است.

۵۷ ـ «فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ، قَدَّرْنَاهَا مِنَ الْغَابِرِينَ».

بسیار بد است.

۵۸ ـ «وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَراً فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ».

خیلی بد است.

۵۹ ـ ﴿قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ، وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ، الَّذِينَ اصْطَفَى، آللَّهُ خَيْرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ﴾.

با آن که صدر آیه شروع خوبی دارد اما مقایسه‌ی پایانی بر آن غلبه دارد، از این رو خوب نیست.

۶۰ ـ ﴿أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ، وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً، فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ، مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا، أَئِلٰهٌ مَعَ اللَّهِ؟ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ﴾.

با آن که کار مورد نظر خیرات و برکاتی دارد به تجاوز و ظلم می‌گراید. خوب نیست.

۶۱ ـ ﴿أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَاراً، وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَاراً، وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ، وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزاً، أَئِلٰهٌ مَعَ اللَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾.

خیلی بد است. کفران نعمت، غفلت و حرمان را در پی دارد.

۶۲ ـ ﴿أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ، وَيَكْشِفُ السُّوءَ، وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ، أَئِلٰهٌ مَعَ اللَّهِ، قَلِيلاً مَا تَذَكَّرُونَ﴾.

به ناچاری، غربت، شرک و غفلت مبتلا می‌گردد؛ اگرچه توانمندی‌هایی را موجب می‌شود. خیلی بد است.

۶۳ ـ ﴿أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ، وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْراً بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ، أَئِلٰهٌ مَعَ اللَّهِ تَعَالَى، اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾.

بسیار بد است. با آن که نعمت، برکت و عافیت فراوانی را برای خواهان می‌آورد اما وی به حرمان و گمراهی دچار می‌گردد و به افول و شکست می‌انجامد.

۶۴ ـ ﴿أَمَّنْ يَبْدَءُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ، وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، أَئِلٰهٌ مَعَ اللَّهِ؟ قُلْ: هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ، إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.

خواهان به دعوا و دادگاه کشیده می‌شود و مکافات می‌گردد. خوب نیست.

۶۵ ـ ﴿قُلْ: لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ، وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ﴾.

با آن که ظاهری خوب و خوشایند دارد؛ مانند وکالت و تحصیل علوم دینی اما برای وی خوب نیست و به آبروریزی و بد فرجامی می‌گراید.

۶۶ ـ ﴿بَلِ ادَّارَكَ عِلْمُهُمْ فِي الْآخِرَةِ، بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهَا، بَلْ هُمْ مِنْهَا عَمُونَ﴾.

خیلی بد است.

۶۷ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَئِذَا كُنَّا تُرَاباً وَآبَاؤُنَا، أَئِنَّا لَمُخْرَجُونَ﴾.

خوب نیست.

۶۸ ـ ﴿لَقَدْ وُعِدْنَا هَذَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ، إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ﴾.

خوب نیست.

۶۹ ـ ﴿قُلْ: سِيرُوا فِي الْأَرْضِ، فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ﴾.

کاری است که خواهان می‌داند پیش از این نیز بی‌نتیجه بوده و بیچارگی را سبب می‌شود. بد است.

۷۰ ـ ﴿وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ، وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ﴾.

بد است. ناراحتی، غصه و اندوه را با خود دارد؛ به این معنا که خواهان تنها و مظلوم واقع می‌شود و به مصیبت و گرفتاری می‌افتد هرچند ممکن است خود به فساد و معصیت آلوده نشود.

۷۱ ـ ﴿وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.

خوب نیست. به فرار و گریز ناچار می‌شود.

۷۲ ـ ﴿قُلْ: عَسَى أَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ﴾.

خیلی بد است. گرفتاری، ناراحتی و عذاب در کمین خواهان و در نزدیکی اوست.

۷۳ ـ ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ﴾.

ظاهری خوشایند و فریبنده و فرجامی نامیمون دارد. بد است.

۷۴ ـ ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ، وَمَا يُعْلِنُونَ﴾.

تهدید به گرفتاری در آن است. خوب نیست.

۷۵ ـ ﴿وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾.

هرچه هست در کتاب مبین است؛ به این معنا که خیری برای خواهان ندارد و نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید اما بد نیست.

۷۶ ـ ﴿إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَقُصُّ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾.

خوب نیست. اتمام حجت در آن است و کار به خرابی کشیده می‌شود.

۷۷ ـ ﴿وَإِنَّهُ لَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾.

خوب است.

۷۸ ـ ﴿إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمِهِ، وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ﴾.

کاری سخت، سنگین، پیچیده و خطرناک است ولی بد نیست.

۷۹ ـ ﴿فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ، إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ﴾.

خوب است. سخت و سنگین است، از این رو باید در انجام آن توکل داشت.

۸۰ ـ ﴿إِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَى، وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ، إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ﴾.

خیلی بد است.

۸۱ ـ ﴿وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ، إِنْ تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا، فَهُمْ مُسْلِمُونَ﴾.

خوب نیست. تلاش خواهان نتیجه‌ای را در بر ندارد.

۸۲ ـ ﴿وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ﴾.

خیلی بد است.

۸۳ ـ ﴿وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجاً مِمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا، فَهُمْ يُوزَعُونَ﴾.

بسیار بد است.

۸۴ـ ﴿حَتَّى إِذَا جَاءُوا قَالَ أَكَذَّبْتُمْ بِآيَاتِي وَلَمْ تُحِيطُوا بِهَا عِلْماً، أَمْ مَاذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.

خوب نیست.

۸۵ـ ﴿وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا، فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ﴾.

خیلی بد است. به ظلم و ستم گرفتار می‌شود.

۸۶ـ ﴿أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لِيَسْكُنُوا فِيهِ، وَالنَّهَارَ مُبْصِراً، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾.

خوب است ولی تهدید، تحذیر، ارعاب و دردناکی در آن است.

۸۷ـ ﴿وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ، فَفَزِعَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ، وَكُلٌّ أَتَوْهُ دَاخِرِينَ﴾.

خوب نیست. معلوم نیست خواهان با چه کسی مواجه می‌شود و کسی پاسخ‌گو نیست.

۸۸ـ ﴿وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً، وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ، صُنْعَ اللَّهِ الَّذِي أَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ، إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ﴾.

خوب است. کاری سنگین و سخت است و به راحتی و همراه با آسایش انجام نمی‌شود.

۸۹ـ ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا، وَهُمْ مِنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ آمِنُونَ﴾.

کاری مقید و مشروط است و با مشکلات فراوانی انجام می‌شود. خوب است.

۹۰ـ ﴿وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ، هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.

بد و وحشتناک است. کسی او را به کاری اجبار می‌کند و سپس او را به تمسخر می‌گیرند.

۹۱ ـ ﴿إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلْدَةِ الَّذِي حَرَّمَهَا، وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ، وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾.

خیلی سنگین و مقید اما خوب است. با حفظ شرایط است که نتیجه می‌دهد.

۹۲ ـ ﴿وَأَنْ أَتْلُوَ الْقُرْآنَ، فَمَنِ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ، وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنْذِرِينَ﴾.

خوب ولی خطرناک، سخت و سنگین است.

۹۳ ـ ﴿وَقُلِ: الْحَمْدُ لِلَّهِ، سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ، فَتَعْرِفُونَهَا، وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾.

باید پی‌گیر این کار بود و از مشکلات آن نهراسید. بسیار خوب است.

﴿سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ﴾: کاری سخت و سنگین است؛ چراکه خداوند است که آدمی را سیر و تماشا می‌دهد.

## سوره‌ی قصص

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، طسم﴾.**

حروف مقطعه‌ی یاد شده دارای مد لین است، از این جهت باید گفت کار مورد نظر کاری کشیده، بلند و پیچیده است. اگر بتوان این کار را به روش و شیوه‌ی ویژه‌ی خود انجام داد عالی است.

**۲ ـ ﴿تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ﴾.**

عالی است.

﴿**تِلْكَ**﴾: کار مشخص و معلوم است.

﴿**آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ**﴾ کاری روشن، گویا و محکم است.

**۳ ـ ﴿نَتْلُوا عَلَيْكَ مِنْ نَبَإِ مُوسَى وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ، لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾.**

﴿**مُوسَى وَفِرْعَوْنَ**﴾ درگیری و اختلاف در آن است؛ چون هر دو جلالی هستند. خوب نیست. البته میان آن دو چون پدر و پسر بوده‌اند، عشق نیز بوده، اما عشق می‌تواند به عناد تبدیل شود. برخلاف یوسف و زلیخا که هر دو مظهر عشق و جمال می‌باشند.

**۴ ـ ﴿إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ، وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعاً، يَسْتَضْعِفُ طَائِفَةً مِنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ، وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ، إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ﴾.**

خطرناک و وحشتناک است. کاری است که به درازا می‌کشد و با تجاوز و تعدی همراه است. با فردی فاسد، حیله‌گر، سیّاس و دیکتاتور مواجه می‌شود که میان مردم اختلاف می‌اندازد تا از آنان بهره برد.

۵ ـ ﴿وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ، وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً، وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ﴾.

خوب است اما خیلی سخت است؛ زیرا کاری مبهم و دارای مشکل است و انجام آن به طول می‌انجامد.

۶ ـ ﴿وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ، وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ﴾.

خوب است اما خالی از اضطراب و دلهره نیست.

۷ ـ ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَى أُمِّ مُوسَى: أَنْ أَرْضِعِيهِ، فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ، وَلَا تَخَافِي، وَلَا تَحْزَنِي، إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ، وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾.

بسیار عالی است اما همراه با مشکلات است.

۸ ـ ﴿فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوّاً وَحَزَناً، إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ﴾.

خوب نیست. نباید به ظاهر آن نگاه کرد که بدفرجام است.

۹ ـ ﴿وَقَالَتِ امْرَأَةُ فِرْعَوْنَ: قُرَّةُ عَيْنٍ لِي وَلَكَ، لَا تَقْتُلُوهُ، عَسَى أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَداً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾.

خوب نیست. به خطراتی که از آن هیچ آگاهی ندارد دچار می‌شود.

۱۰ ـ ﴿وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَى فَارِغاً، إِنْ كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا أَنْ رَبَطْنَا عَلَى قَلْبِهَا، لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾.

بسیار سنگین، سخت، پرخطر، دارای زحمت و با استرس فراوان است. بد نیست.

۱۱ ـ ﴿وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ: قُصِّيهِ، فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ جُنُبٍ، وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾.

اضطراب، دلهره و پنهان کاری در آن پیشامد می‌کند. خوب نیست.

۱۲ ـ ﴿وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ، فَقَالَتْ: هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ، وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ﴾.

خوب است. کاری پرخطر است که به نتیجه می‌رسد.

۱۳ ـ ﴿فَرَدَدْنَاهُ إِلَى أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا، وَلَا تَحْزَنَ، وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾.

پایان آن بسیار خوب است اما باید اضطراب و استرس آن را تحمل کند.

۱۴ ـ ﴿وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَى آتَيْنَاهُ حُكْماً وَعِلْماً، وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾.

عالی و با احسان همراه است.

۱۵ ـ ﴿وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَى حِينِ غَفْلَةٍ مِنْ أَهْلِهَا، فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ، هَذَا مِنْ شِيعَتِهِ، وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ، فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ، فَوَكَزَهُ مُوسَى، فَقَضَى عَلَيْهِ، قَالَ: هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ، إِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ﴾.

خوب نیست. کاری طولانی است که به دعوا، درگیری و مشکلات می‌انجامد.

۱۶ ـ ﴿قَالَ: رَبِّ، إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي، فَاغْفِرْ لِي، فَغَفَرَ لَهُ، إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾.

ظلم به نفس و گرفتاری دارد اما پایان آن با ارفاقی همراه است، با این وجود خوب نیست.

۱۷ ـ ﴿قَالَ: رَبِّ، بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ، فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيراً لِلْمُجْرِمِينَ﴾.

خوب نیست.

۱۸ ـ ﴿فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفاً يَتَرَقَّبُ، فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ، قَالَ لَهُ مُوسَى: إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُبِينٌ﴾.

خوب نیست.

۱۹ ـ ﴿فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ: يَا مُوسَى، أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْساً بِالْأَمْسِ، إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّاراً فِي الْأَرْضِ، وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ﴾.

خوب نیست. خواهان دستگیر و گرفتار می‌شود.

۲۰ ـ ﴿وَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ يَسْعَى، قَالَ: يَامُوسَى، إِنَّ الْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ، لِيَقْتُلُوكَ، فَاخْرُجْ، إِنِّي لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ﴾.

خوب نیست. ناچار از فرار و گریز می‌گردد.

۲۱ ـ ﴿فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفاً يَتَرَقَّبُ، قَالَ: رَبِّ، نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾.

خوب نیست. درگیری و اختلاف در آن است.

۲۲ ـ ﴿وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ: عَسَى رَبِّي أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾.

دارای مشکلاتی است ولی خوب است.

۲۳ ـ ﴿وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِنَ النَّاسِ يَسْقُونَ، وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَءَتَيْنِ تَذُودَانِ، قَالَ: مَا خَطْبُكُمَا، قَالَتَا: لَا نَسْقِي حَتَّى يُصْدِرَ الرِّعَاءُ، وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ﴾.

خوب است. سبب فراخی و گشایش می‌شود. البته قدرتی در آن نیست اما دارای نجابت است.

۲۴ ـ ﴿فَسَقَى لَهُمَا، ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ، فَقَالَ: رَبِّ، إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ﴾.

خوب است؛ به ویژه اگر کار مورد نظر ازدواج باشد. از آیات ذکر است که می‌تواند در رفع مشکلات مؤثر باشد.

۲۵ ـ ﴿فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ، قَالَتْ: إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا، فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ: لَا تَخَفْ، نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾.

خیلی خوب است.

۲۶ ـ ﴿قَالَتْ إِحْدَاهُمَا: يَا أَبَتِ، اسْتَأْجِرْهُ، إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ﴾.

بسیار خوب است.

۲۷ ـ ﴿قَالَ: إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنْكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَانِيَ حِجَجٍ، فَإِنْ أَتْمَمْتَ عَشْراً فَمِنْ عِنْدِكَ، وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾.

عالی‌است.بر ای‌امورشر اکتی،فامیلی،تحصیل‌ورفاقت‌خوب‌است.

۲۸ ـ ﴿قَالَ: ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ، أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ، وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ﴾.

عالی است. کار به نتیجه می‌رسد.

۲۹ ـ ﴿فَلَمَّا قَضَى مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَاراً، قَالَ لِأَهْلِهِ: امْكُثُوا، إِنِّي آنَسْتُ نَاراً، لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ، لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ﴾.

بسیار خوب است. البته، زحمت و انتظار را نیاز دارد. کاری سنگین است.

﴿آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَاراً﴾: کار با اطمینان و قطع دنبال نمی‌شود.

۳۰ ـ ﴿فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ، فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ، مِنَ الشَّجَرَةِ: أَنْ يَا مُوسَى، إِنِّي أَنَا اللَّهُ، رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾.

کاری است که خیر بسیار، نتیجه‌ای عالی و موفقیتی ممتاز و غیر عادی در آن است؛ زیرا خداوند است که می‌فرماید منم خدایت.

۳۱ ـ ﴿وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ، فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ، وَلَّى مُدْبِراً، وَلَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسَى، أَقْبِلْ، وَلَا تَخَفْ، إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ﴾.

بسیار خوب است. البته، استرس، اضطراب و سنگینی را دارد.

۳۲ ـ ﴿اسْلُكْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ، تَخْرُجْ بَيْضَاءَ، مِنْ غَيْرِ سُوءٍ، وَاضْمُمْ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ، فَذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ، إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْماً فَاسِقِينَ﴾.

خیلی سنگین و مهم اما عالی است.

۳۳ ـ ﴿قَالَ: رَبِّ، إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْساً، فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ﴾.

بسیار خوب است.

۳۴ ـ ﴿وَأَخِي هَارُونُ، هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَاناً، فَأَرْسِلْهُ مَعِيَ رِدْءاً يُصَدِّقُنِي، إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ﴾.

خیلی خوب است؛ به ویژه اگر برای شراکت و کارهای عمومی، جمعی، تعاونی و اجتماعی باشد.

۳۵ ـ ﴿قَالَ: سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ، وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَاناً، فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا، أَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ﴾.

بسیار خوب است. سبب قدرت می‌شود. از آیات مغیبات است که چیرگی یهودیان بر عالمیان را می‌رساند.

۳۶ ـ ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا: مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُفْتَرًى، وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ﴾.

خوب نیست. خواهان با افرادی انکار کننده مقابل می‌شود.

۳۷ ـ ﴿وَقَالَ مُوسَى: رَبِّي أَعْلَمُ بِمَنْ جَاءَ بِالْهُدَى مِنْ عِنْدِهِ، وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ، إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ﴾.

خواهان به ظلم و ستم آلوده می‌شود. با آن که شروعی خوب و عالی دارد اما در ادامه به مشکلات فراوانی گرفتار و به گناه و تجاوز آلوده می‌شود.

۳۸ ـ ﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ: يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ، مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِي، فَأَوْقِدْ لِي يَا هَامَانُ عَلَى الطِّينِ، فَاجْعَلْ لِي صَرْحاً، لَعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى إِلَهِ مُوسَى، وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾.

کاری بسیار سنگین است و با فرد یا افرادی سیاست‌باز و دنیامدار مواجه می‌شود. خوب نیست.

**۳۹ ـ ﴿وَاسْتَكْبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ، وَظَنُّوا أَنَّهُمْ إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ﴾.**

خیلی بد است.

**۴۰ ـ ﴿فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ﴾.**

کاری خطرناک، زیان بار و بد است.

**۴۱ ـ ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ، وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنْصَرُونَ﴾.**

بسیار بد است.

**۴۲ ـ ﴿وَأَتْبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً، وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ﴾.**

خطرناک و بد است.

**۴۳ ـ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَى، بَصَائِرَ لِلنَّاسِ، وَهُدًى وَرَحْمَةً، لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾.**

بسیار خوب است. سختی و گرفتاری فراوانی دارد و زمان‌بر است.

**۴۴ ـ ﴿وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَى مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ﴾.**

خوب نیست.

**﴿وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ﴾**: نتیجه‌ی آن بسیار دور دست و دیررس است.

**﴿وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ﴾**: نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید.

**۴۵ ـ ﴿وَلَكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُوناً، فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ، وَمَا كُنْتَ ثَاوِياً فِي أَهْلِ مَدْيَنَ، تَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا، وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ﴾.**

کاری است طولانی مدت، پرمشکل و پر زحمت که سختی فراوانی دارد و نتیجه و ثمری از آن به دست نمی‌آید.

**۴۶ ـ ﴿وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ، إِذْ نَادَيْنَا، وَلَكِنْ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ، لِتُنْذِرَ قَوْماً مَا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِنْ قَبْلِكَ، لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾.**

خیلی خوب است. البته کاری سنگین و سخت است و ممکن است به نتیجه نرسد: **﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾**.

۴۷ ـ ﴿وَلَوْلَا أَنْ تُصِيبَهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ، فَيَقُولُوا: رَبَّنَا، لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولاً، فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ، وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾.

خوب نیست. مصیبت، سختی و سنگینی کار بر خواهان فشار می‌آورد و با آن که در ظاهر خود را خوب نشان می‌دهد اما باطنی در آن نیست.

۴۸ ـ ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَى أَوَلَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَى مِنْ قَبْلُ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلٍّ كَافِرُونَ﴾.

هیچ نتیجه و سودی در آن وجود ندارد و سخت و سنگین و همراه با درگیری است. بد است.

۴۹ ـ ﴿قُلْ: فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، هُوَ أَهْدَى مِنْهُمَا أَتَّبِعْهُ، إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.

خوب است.

۵۰ ـ ﴿فَإِنْ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ، وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِنَ اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾.

سرتاسر این کار بسیار بد و وحشتناک است.

۵۱ ـ ﴿وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ، لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾.

سخت و سنگین است و نتیجه‌ای نیز از آن به دست نمی‌آید: ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾، اما بد نیست.

۵۲ ـ ﴿الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ، هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ﴾.

کاری سنگین اما خوب است.

۵۳ ـ ﴿وَإِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ قَالُوا: آمَنَّا بِهِ، إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا، إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ﴾.

عالی، سخت، سنگین و طاقت فرساست که با تأمل و مطالعه نتیجه‌بخش می‌گردد.

**۵۴ ـ ﴿أُولَئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ؛ بِمَا صَبَرُوا، وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ، وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ﴾.**

بسیار خوب است. سبب رزق، انفاق و خیرات می‌شود.

**۵۵ ـ ﴿وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ، وَقَالُوا: لَنَا أَعْمَالُنَا، وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ، سَلَامٌ عَلَيْكُمْ، لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ﴾.**

این کار پیشرفت و رشدی ندارد و به نتیجه نمی‌رسد. خوب نیست.

**۵۶ ـ ﴿إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ، وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ، وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ﴾.**

خوب نیست.

﴿**إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ**﴾: هیچ نتیجه‌ای از این کار به دست نمی‌آید.

**۵۷ ـ ﴿وَقَالُوا: إِنْ نَتَّبِعِ الْهُدَى مَعَكَ نُتَخَطَّفْ مِنْ أَرْضِنَا، أَوَلَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَماً آمِناً يُجْبَى إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِزْقاً مِنْ لَدُنَّا، وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾.**

خوب نیست. گریز و فرار در آن پیش می‌آید. باطنی ندارد. ترک آن بسیار خوب است.

﴿**أَوَلَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَماً آمِناً**﴾: خیال‌پردازی است و اساسی ندارد.

**۵۸ ـ ﴿وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ بَطِرَتْ مَعِيشَتَهَا، فَتِلْكَ مَسَاكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلاً، وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ﴾.**

بد و خطرناک است و زبان تهدید دارد. به غفلت و عافیت آلوده می‌گردد.

﴿**إِلَّا قَلِيلاً**﴾: نتیجه‌ای ماندگار برای آن نیست.

**۵۹ ـ ﴿وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى حَتَّى يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا رَسُولاً، يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا، وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَى إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ﴾.**

خیلی بد است.

۶۰ـ ﴿وَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَزِينَتُهَا، وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى، أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾.

ظاهری نیکو و امور مادی در آن است اما خوب نیست؛ چرا که باطن و حقیقتی برای آن نیست.

﴿وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى﴾: خواهان باید کار دیگری را در نظر گیرد و برای انجام آن استخاره‌ای دیگر بگیرد. چنین استخاره‌ای را می‌توان استخاره‌ی پیوست دانست.

۶۱ـ ﴿أَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ وَعْداً حَسَناً فَهُوَ لَاقِيهِ،كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ﴾.

خوب نیست. درگیری و بحث و جدل در این کار پیشامد می‌کند و خواهان به ناسپاسی دچار می‌شود. باید توجه داشت در هر جا که میان دو امر مقایسه می‌شود، معیار به دست آوردن ارزش خوب و بد استخاره، طرف دوم آن است.

۶۲ـ ﴿وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ: أَيْنَ شُرَكَائِيَ، الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ﴾.

بد است. پشتوانه و نتیجه‌ای برای آن نیست و خواهان برای همیشه در آن می‌ماند.

۶۳ـ ﴿قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ﴾.

بد است. خواهان به حسرت، تهمت، غفلت و درگیری گرفتار می‌شود.

۶۴ـ ﴿وَقِيلَ: ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ، فَدَعَوْهُمْ، فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ، وَرَءَوُا الْعَذَابَ، لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ﴾.

درکار درمانده می‌شود و کسی نیز نمی‌تواند از او دستگیری کند. ضرر و زیان نیز به وی وارد می‌شود. بسیار بد است.

۶۵ ـ ﴿وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ، فَيَقُولُ: مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ﴾.

خوب نیست. خواهان مورد محاسبه و بازخواست قرار می‌گیرد.

۶۶ ـ ﴿فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ، فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ﴾.

خوب نیست. کار قابل انجام نیست و خواهان در عمل به آن می‌ماند.

۶۷ ـ ﴿فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحاً فَعَسَى أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ﴾.

خوب است. مشکلات فراوانی دارد، از این رو باید احتیاط کند و به کار اهتمام داشته باشد و آن را با همت و پشتکار انجام دهد.

۶۸ ـ ﴿وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ، مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ، سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾.

خوب نیست. مشکلات دارد و رنج و زحمت دامنگیر خواهان می‌شود.

۶۹ ـ ﴿وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ، وَمَا يُعْلِنُونَ﴾.

خوب نیست. تهدید در آن است.

۷۰ ـ ﴿وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَى وَالْآخِرَةِ، وَلَهُ الْحُكْمُ، وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾.

خوب است. سنگینی فراوانی دارد؛ زیرا اسم شریف: ﴿هُوَ﴾ دو بار در آن تکرار شده است و حکم نیز دارد.

۷۱ ـ ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَداً إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ؟ أَفَلَا تَسْمَعُونَ﴾.

خوب نیست. فخر فروشی و نیز به رخ کشیدن در آن پیش می‌آید.

۷۲ ـ ﴿ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَداً إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ، أَفَلَا تُبْصِرُونَ﴾.

خوب نیست. فخر فروشی و نیز به رخ کشیدن و تهدید در آن پیش می‌آید.

۷۳ ـ ﴿وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ، لِتَسْكُنُوا فِيهِ، وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ، وَلَعَلَّكُم تَشكرُونَ﴾.

خیلی خوب است. به‌ویژه که از رحمت و جعل سخن گفته است.

۷۴ ـ ﴿وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ: أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ﴾.

خیلی بد است. نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید.

﴿وَيَوْمَ﴾: بدی‌های این کار تحقق پیدا می‌کند و فعلیت آن‌جزمی‌است.

۷۵ ـ ﴿وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيداً، فَقُلْنَا: هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ، فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ، وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ﴾.

خوب نیست. خواهان به گمراهی و مشکلات گرفتار می‌شود.

۷۶ ـ ﴿إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى، فَبَغَى عَلَيْهِمْ، وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولِي الْقُوَّةِ، إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ: لَا تَفْرَحْ، إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ﴾.

بد است. کاری بی‌نتیجه است که شادی حاصل از آن حقیقتی ندارد. سنگین و سخت است.

۷۷ ـ ﴿وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ، وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا، وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ، وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ، إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ﴾.

ظاهری فریبنده و باشکوه دارد و کار را خوب و مناسب می‌نماید ولی خوب نیست؛ زیرا سبب غفلتی می‌شود که رهایی از آن ممکن نیست.

۷۸ ـ ﴿قَالَ: إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَى عِلْمٍ عِنْدِي، أَوَلَمْ يَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعاً، وَلَا يُسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ﴾.

بد است. هلاکت، ظلم، جرم و گناه در آن پیشامد می‌کند.

۷۹ ـ ﴿فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ، قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا: يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ، إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ﴾.

خیلی بد است. به رخ کشیدن امکانات در آن رخ می‌دهد.

۸۰ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ: وَيْلَكُمْ، ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِمَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحاً، وَلَا يُلَقَّاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ﴾.

خوب است ولی تحمل سختی، صبر و زحمت را می‌طلبد.

۸۱ ـ ﴿فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ، فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ، وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ﴾.

خیلی بد است. با توجه به تعدد: ﴿مَا﴾ بلایا و گرفتاری‌هایی مانند آتش سوزی، تصادف و مرگ و میر در آن پیش می‌آید.

۸۲ ـ ﴿وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ، يَقُولُونَ وَيْكَأَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ، لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا، وَيْكَأَنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ﴾.

بسیار بد است.

﴿وَأَصْبَحَ﴾: خواهان در این کار ناآگاه است.

۸۳ ـ ﴿تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ، نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوّاً فِي الْأَرْضِ، وَلَا فَسَاداً، وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾.

خیلی خوب است. همراه با فساد، مشکلات و سختی است. پر زحمت است.

۸۴ ـ ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا، وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.

بد است. با آن که شروع خوبی دارد، خواهان به هیچ وجه مورد ارفاق یا امتنان قرار نمی‌گیرد. کاری بی‌نتیجه است.

۸۵ ـ ﴿إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَى مَعَادٍ، قُلْ: رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَى، وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾.

کار مخاطره، درگیری، اضطراب و استرس دارد. بد است.

۸۶ ـ ﴿وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَى إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ، فَلَاتكُونَنَّ ظَهِيراً لِلْكَافِرِينَ﴾.

خوب نیست. کفران و حرمان آن قطعی است.

۸۷ ـ ﴿وَلَا يَصُدُّنَّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنْزِلَتْ إِلَيْكَ، وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ، وَلَا تكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾.

خطراتی خواهان را تهدید می‌کند، از این رو باید از آن پرهیز داشت. خوب نیست.

۸۸ ـ ﴿وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهاً آخَرَ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ، لَهُ الْحُكْمُ، وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾.

بسیار بد است. شرک، هلاکت حکم و رجعت در آن است. نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید. هرگاه استخاره‌ی آیه‌ی پایانی سوره بد باشد، بر بدی بسیار کار و خطرناکی آن دلالت دارد.

## سوره‌ی عنکبوت

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الم﴾.**

بد و پیچیده است. در این سوره، بسیاری از کردارها و رفتارهای بایسته‌ی آدمی توصیف شده، از این رو در شب‌های احیا و غیر آن بر قرائت آن توصیه شده است.

**۲ ـ ﴿أَحَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ﴾.**

بد است. گمان، پندار، ابتلا، امتحان و نیز ریزش افراد در آن پیش می‌آید. واقعیت و باطنی برای آن نیست.

**۳ ـ ﴿وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ، فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا، وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ﴾.**

تأکید معنای آیه‌ی پیشین است. خیلی بد است. فتنه و امتحان در آن است.

**۴ ـ ﴿أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا، سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾.**

خیلی بد است. ﴿حَسِبَ﴾ همواره بر بدی کار دلالت دارد.

**۵ ـ ﴿مَنْ كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ، وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾.**

خیلی سنگین، سخت و دیررس ولی خوب است.

**۶ ـ ﴿وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ، إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ﴾.**

خوب است. خیلی سخت و سنگین است و به کوشش و مجاهده نیاز دارد و سبب غنا و بی‌نیازی می‌شود.

۷ ـ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ، وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.

خیلی خوب است. خیرات و برکات قهری دارد و در انجام آن باید اهتمام و دقت داشت.

۸ ـ ﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْناً، وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا، إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ، فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.

بسیار خوب، سنگین و سخت است. مشکلات و موانع بسیاری دارد. صدر آن ایجابی و اطلاقی است و ذیل آن مقید است و صدر بر ذیل آن حاکم است.

۹ ـ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ﴾.

خیلی خوب و پر رنج و زحمت است.

۱۰ ـ ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ: آمَنَّا بِاللَّهِ، فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ، وَلَئِنْ جَاءَ نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ: إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ، أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ﴾.

بد است. کار محکمی نیست. سست و پوک است و جز حرفی بیش نیست.

۱۱ ـ ﴿وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا، وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ﴾.

بد است.

۱۲ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا: اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا، وَلْنَحْمِلْ خَطَايَاكُمْ، وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَاهُمْ مِنْ شَيْءٍ، إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾.

کاری بی‌اساس است. بد است.

۱۳ ـ ﴿وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ، وَأَثْقَالاً مَعَ أَثْقَالِهِمْ، وَلَيُسْأَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ﴾.

بسیار بد و سنگین است.

۱۴ ـ ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحاً إِلَى قَوْمِهِ، فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَاماً، فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ، وَهُمْ ظَالِمُونَ﴾.

کاری خطرناک و حرمان‌زاست که نتیجه‌ای در آن نیست.

﴿فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ﴾: کاری بسیار وحشتناک و حرمان‌آور است.

۱۵ ـ ﴿فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ، وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ﴾.

مشکلات فراوانی در آن است ولی پایان آن بد نیست. خوب است.

۱۶ ـ ﴿وَإِبْرَاهِيمَ، إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ: اعْبُدُوا اللَّهَ، وَاتَّقُوهُ، ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾.

بسیار بد است. کار ناشایستی است که بر انجام آن نیز موفق نمی‌شود. خرابی و فساد در آن است.

۱۷ ـ ﴿إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَاناً، وَتَخْلُقُونَ إِفْكاً، إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقاً، فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ، وَاعْبُدُوهُ، وَاشْكُرُوا لَهُ، إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾.

خیلی بد است. سختی فراوانی دارد و نتیجه‌ای نیز برای آن نیست.

۱۸ ـ ﴿وَإِنْ تُكَذِّبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ، وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ﴾.

بد است.

۱۹ ـ ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ، إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾.

بد است.

۲۰ ـ ﴿قُلْ: سِيرُوا فِي الْأَرْضِ، فَانْظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ، ثُمَّ اللَّهُ يُنْشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ، إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.

کاری پر تحول و پر حرکت است و خوب است که زحمت و تلاش را لازم دارد.

۲۱ ـ ﴿يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ، وَيَرْحَمُ مَنْ يَشَاءُ، وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ﴾.

برای انجام این کار و به نتیجه رسیدن آن تضمینی وجود ندارد و معلوم نیست از آن چیزی به دست آید. خوب نیست.

۲۲ ـ ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ، وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾.

بد است.

۲۳ ـ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَئِكَ يَئِسُوا مِنْ رَحْمَتِي، وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.

خیلی بد است.

۲۴ ـ ﴿فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا: اقْتُلُوهُ، أَوْ حَرِّقُوهُ، فَأَنْجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾.

خوب نیست. با افرادی نادان و خطرناک طرف می‌گردد که قدرت دارند و در تهدید خود جدی و صریح می‌باشند. البته، در پایان از آن آسیب‌ها در می‌گذرد اما مصونیتی ندارد.

۲۵ ـ ﴿وَقَالَ: إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَاناً مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ، وَيَلْعَنُ بَعْضُكُمْ بَعْضاً، وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ، وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ﴾.

خیلی بد است. به کفران گرفتار می‌شود و نتیجه‌ای نیز ندارد.

﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ﴾: در این کار تنها می‌ماند و کسی دستگیر وی نمی‌شود.

۲۶ ـ ﴿فَآمَنَ لَهُ لُوطٌ، وَقَالَ: إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَى رَبِّي، إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾.

بد است. هجرت، غربت و تنهایی خواهان را در پی دارد.

۲۷ ـ ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ، وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ، وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا، وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ﴾.

عالی است. هر چیز آن؛ هرچند اندک باشد، پر خیر و برکت و شیرین

است. از آیات ذکر است و برای رفع شرک، وسواس و رفع سختی‌ها مفید است.

۲۸ ـ ﴿وَلُوطاً؛ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ: إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَاسَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ﴾.

کاری کثیف، آلوده، حرام و خیلی خطرناک است. ناآگاهی، فاحشه و آبروریزی نیز در آن است.

۲۹ ـ ﴿أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ، وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ، وَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُمُ الْمُنْكَرَ، فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا: ائْتِنَا بِعَذَابِ اللَّهِ، إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾.

بسیار بد است. اعتقادی به خواهان نیست.

۳۰ ـ ﴿قَالَ: رَبِّ، انْصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ﴾.

خیلی بد و کوتاه است. فساد و ایجاد اضطراب در آن پیش می‌آید.

۳۱ ـ ﴿وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا: إِنَّا مُهْلِكُوا أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ، إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ﴾.

بسیار بد است.

۳۲ ـ ﴿قَالَ: إِنَّ فِيهَا لُوطاً، قَالُوا: نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا، لَنُنَجِّيَنَّهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَءَتَهُ، كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ﴾.

بد است.

۳۳ ـ ﴿وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطاً سِيءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعاً وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنَجُّوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا امْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ﴾.

همراه با بلا و ناراحتی است. بد است.

۳۴ ـ ﴿إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَى أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزاً مِنَ السَّمَاءِ؛ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾.

خیلی بد است.

۳۵ ـ ﴿وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾.

حرمان را در پی دارد. بد است.

۳۶ ـ ﴿وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْباً، فَقَالَ: يَا قَوْمِ، اعْبُدُوا اللَّهَ، وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ، وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾.

بسیار بد است.

۳۷ ـ ﴿فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ﴾.

خیلی بد است.

۳۸ ـ ﴿وَعَاداً وَثَمُودَ، وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِنْ مَسَاكِنِهِمْ، وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ، فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ، وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ﴾.

خیلی خطرناک است. خواهان به فساد و خیانت آلوده یا درگیر می‌شود. بسیاری از واژه‌های آن بار منفی دارد.

۳۹ ـ ﴿وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ، وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَى بِالْبَيِّنَاتِ، فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ، وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ﴾.

بسیار بد است. نتیجه‌ای در آن نیست و خواهان توان مقابله با افراد درگیر در این ماجرا را ندارد.

۴۰ ـ ﴿فَكُلّاً أَخَذْنَا بِذَنْبِهِ، فَمِنْهُمْ مَنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِباً، وَمِنْهُمْ مَنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ، وَمِنْهُمْ مَنْ خَسَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ، وَمِنْهُمْ مَنْ أَغْرَقْنَا، وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ، وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾.

خیلی بد است. انواع ناراحتی و درگیری در آن هست و هیچ راه گریزی از آن وجود ندارد. نتیجه‌ای نیز از آن به دست نمی‌آید.

۴۱ ـ ﴿مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتاً، وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ، لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾.

بد است. کاری باطل و مسیری اشتباه است که هیچ استحکامی ندارد. البته این مشی نظم بالایی دارد. با توجه به دقتی که در ساخت لانه‌ی عنکبوت است، کاری منظم، دقیق، مرتب و بسیار مهندسی است.

۴۲ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ، وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾.

بد و خطرناک است.

۴۳ ـ ﴿وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ، وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ﴾.

کاری آگاهانه و خیلی سخت است که نتیجه و دنیایی در آن نیست.

۴۴ ـ ﴿خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ﴾.

خوب، سخت و سنگین است.

۴۵ ـ ﴿اتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ، وَأَقِمِ الصَّلَاةَ، إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ، وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ، وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ﴾.

خیلی خوب، پرمشکل، آگاهانه و پرهیبت است که نتیجه‌ی آن دیررس است.

۴۶ ـ ﴿وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ، وَقُولُوا: آمَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ، وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ وَاحِدٌ، وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾.

مجادله‌ی احسن را پیشنهاد می‌دهد، بر این اساس، انجام آن سخت است و معلوم نیست انجام شود. خوب نیست.

۴۷ ـ ﴿وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ، فَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ، وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ، وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ﴾.

نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید. خوب نیست.

۴۸ ـ ﴿وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ، وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكَ إِذاً لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ﴾.

بد است. شک و تردید در آن پیش می‌آید.

۴۹ ـ ﴿بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ، وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ﴾.

خوب است. نتیجه‌ای ندارد و به جحد و انکار گرفتار می‌شود.

۵۰ ـ ﴿وَقَالُوا: لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِنْ رَبِّهِ، قُلْ: إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ، وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾.

کفران و حرمان را موجب می‌شود. خیلی بد است.

۵۱ ـ ﴿أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَى عَلَيْهِمْ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَى لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾.

بد است. جحد و انکار در آن است؛ اگرچه خیری از آن به دیگران می‌رسد.

۵۲ ـ ﴿قُلْ: كَفَى بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ شَهِيداً، يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ، وَكَفَرُوا بِاللَّهِ، أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾.

بد است.

۵۳ ـ ﴿وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ، وَلَوْلَا أَجَلٌ مُسَمًّى لَجَاءَهُمُ الْعَذَابُ، وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً، وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾.

خیلی بد است.

۵۴ ـ ﴿يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ﴾.

بد است. خطرآفرین است و سبب بیچارگی می‌شود.

۵۵ ـ ﴿يَوْمَ يَغْشَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ، وَيَقُولُ: ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.

بسیار بد است.

۵۶ ـ ﴿يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا، إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ، فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ﴾.

خیلی خوب، سخت و سنگین است و زحمت زیادی را می‌طلبد. البته ممکن است با کوچک‌ترین اشتباهی ساقط شود. شاید به جابجایی و مهاجرت نیز مجبور شود.

۵۷ ـ ﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ، ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ﴾.

بد است.

۵۸ ـ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفاً، تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، خَالِدِينَ فِيهَا، نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ﴾.

خوب است. سعی، تلاش و زحمت فراوانی می‌برد.

۵۹ ـ ﴿الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾.

سخت و سنگین است و آسان و هموار نیست، اما خوب است.

۶۰ ـ ﴿وَكَأَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا، اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ، وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾.

بد است. شکست، نقص و نابودی آن حتمی است.

۶۱ ـ ﴿وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ، فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ﴾.

بد است.

۶۲ ـ ﴿اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ، وَيَقْدِرُ لَهُ، إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾.

خیلی خوب است.

۶۳ ـ ﴿وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ، قُلِ: الْحَمْدُ لِلَّهِ، بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾.

خیرات و برکات فراوانی دارد ولی بدون مشکل نیست.

۶۴ ـ ﴿وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ، وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ، لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾.

زندگی و حرکت درآن است. البته محدود و مقید و منحصر به امور ظاهری و دنیوی می‌باشد.

۶۵ ـ ﴿فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلْكِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ، فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ﴾.

خیلی خوب است. خطرات فراوان همراه با مشکلات بسیاری در کمین خواهان است.

۶۶ ـ ﴿لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ، وَلِيَتَمَتَّعُوا، فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾.

خوب نیست. ظاهری پرشکوه اما بدون نتیجه برای آن است.

۶۷ـ ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَماً آمِناً وَيُتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ﴾.

بسیار بد و خطرناک است. ایمان ابزاری در دست افراد باطل برای پیشبرد اهدافی شوم قرار می‌گیرد.

۶۸ـ ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً، أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ، أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ﴾.

خیلی بد است.

۶۹ـ ﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا، وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ﴾.

عالی، سخت و سنگین است و برای کسی که تحمل سختی و زحمت را دارد به نتیجه می‌رسد.

از آیات ذکر است که قرب می‌آورد و ویژه‌ی اولیای خداست. استفاده از این آیه برای ذکر سبب بارش بلایا بر ذاکر می‌گردد و ممکن است فرزندان یا موقعیت اجتماعی خود را از دست بدهد. از آیات ویژه‌ی حضرت اباعبدالله الحسین علیه‌السلام است. استفاده از آن در سجده و به گاه تاریکی و خلوت مناسب است.

بسم الله الرحمن الرحیم

# دانش استخاره

آموزش روشمند اصول، قواعد، اصطلاحات و رموز استخاره

به همراه تطبیق بر تمامی آیات قرآن کریم

## جلد چهارم

محمدرضا نکونام

سرشناسه: نکونام، محمدرضا، ۱۳۲۷ـ
عنوان و نام پدیدآور: دانش استخاره: آموزش روشمند اصول، قواعد، اصطلاحات و رموز استخاره به همراه تطبیق بر تمامی آیات قرآن کریم / محمدرضا نکونام.
مشخصات نشر: تهران، فرتاب، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری: ۵ ج.
شابک: ج ۱: ۵ ـ ۳ ـ ۹۱۵۷۲ ـ ۶۰۰ ـ ۹۷۸
شابک دوره: ۹ ـ ۵ ـ ۹۱۵۷۲ ـ ۶۰۰ ـ ۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا
موضوع: استخاره با قرآن کریم.
موضوع: استخاره.
رده‌بندی کنگره: ۱۳۸۸ ۳۷ د ۸ ن / ۵ / ۲۷۲ BP
رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۷۹
شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۱۹۵۰۷۹۹

# دانش استخاره ـ جلد چهارم

**محمدرضا نکونام**

**ناشر: فرتاب**
**محل چاپ: نقش‌گستر**
**نوبت چاپ: اول**
**تاریخ چاپ: بهار ۱۳۹۰**
**شمارگان: ۳۰۰۰**

**تهران ـ تهران‌پارس ـ فلکه‌ی دوم ـ خیابان ناهیدی**
**شهید زهدی ـ پلاک ۱۵۱**
**کدپستی: ۱۶۵۷۶ـ۶۱۶۵۴۱ * تلفکس: ۰۲۱۷۷۹۶۸۶۳۵**
www.nekoonam.com www.nekounam.ir

ISBN : 978 - 600 - 91572 - 3 - 5
شابک دوره: 9 - 5 - 91572 - 600 - 978

# فهرست مطالب

## سوره‌ی روم

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الم﴾.

۲ ـ ﴿غُلِبَتِ الرُّومُ﴾.

۳ ـ ﴿فِي أَدْنَى الْأَرْضِ، وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ﴾.

۴ ـ ﴿فِي بِضْعِ سِنِينَ، لِلَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ، وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ﴾.

۵ ـ ﴿بِنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ، وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾.

همه‌ی آیات یاد شده یک استخاره است. کاری مهم و لازم است که با فراز و نشیب و شکست و پیروزی همراه است اما نتیجه‌بخش می‌باشد. با توجه به حروف مقطعه، کاری است پیچیده و ناهموار.

۶ ـ ﴿وَعْدَ اللَّهِ، لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾.

خوب نیست. به ناآگاهی گرفتار می‌شود.

۷ ـ ﴿يَعْلَمُونَ ظَاهِراً مِنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ﴾.

بد است. ظاهری دنیوی اما خالی از واقعیت دارد و چیزی جز گرفتاری، پریشانی و غفلت برای خواهان به ارمغان نمی‌آورد.

۸ ـ ﴿أَوَلَمْ يتفكرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ، مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُسَمًّى، وَإِنَّ كَثِيراً مِنَ النَّاسِ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ﴾.

کاری سنگین و سخت است و ممکن است برای برخی به نتیجه نرسد، بنابراین، صاحب استخاره است که می‌تواند ارزش آن را برای خواهان مشخص نماید.

۹ ـ ﴿أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ، فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً، وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا، وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ، فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ، وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾.

خیلی بد است. به سبب سنگینی کار، خواهان در آن ناتوان می‌گردد و در پایان نیز به ظلم و ستم رو می‌آورد.

۱۰ ـ ﴿ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِينَ أَسَاءُوا السُّوأَىٰ أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ، وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِؤُونَ﴾.

سبب کفر می‌شود. چنان به گناه آلوده می‌شود که از در انکار و کفر درمی‌آید.

۱۱ ـ ﴿اللَّهُ يَبْدَءُ الْخَلْقَ، ثُمَّ يُعِيدُهُ، ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾.

خوب نیست. کاری سخت و غیر قابل جبران است.

۱۲ ـ ﴿وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ﴾.

به گرفتاری، شک و ناامیدی می‌انجامد. بد است.

۱۳ ـ ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مِنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ، وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ﴾.

بد است. فرجام کار شکست است.

۱۴ ـ ﴿وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ، يَوْمَئِذٍ يَتَفَرَّقُونَ﴾.

بد است.

۱۵ ـ ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ، فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ﴾.

خیلی خوب است. سود و بهره‌ی کاری که زحمت آن را دیگران کشیده‌اند به وی می‌رسد.

﴿فَأَمَّا﴾: کار مورد نظر دارای پیشینه است.

۱۶ ـ ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ، فَأُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ﴾.

بسیار بد است. خواهان اسیر گرفتاری‌ها می‌شود.

۱۷ ـ ﴿فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ، وَحِينَ تُصْبِحُونَ﴾.

عالی است. از هر جهت سودمند و نافع می‌باشد.

۱۸ ـ ﴿وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَعَشِيّاً، وَحِينَ تُظْهِرُونَ﴾.

عالی است. هرگونه سرمایه‌گذاری در آن نتیجه‌بخش است.

۱۹ ـ ﴿يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ، وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ، وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا، وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ﴾.

خوب است. البته، زحمت نیز دارد. کاری طبیعی و قاعده‌مند و قابل پیش‌بینی است.

۲۰ ـ ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ، ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ﴾.

خوب و پرزحمت است و به نتیجه نیز می‌رسد.

۲۱ ـ ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجاً لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا، وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يتفكَّرُونَ﴾.

خیلی خوب است. مجانست، سکونت، آرامش، مودت و رحمت در آن وجود دارد. کاری سنگین، پرزحمت، هدفمند و موزون است که نتیجه‌ی خوبی دارد.

﴿لِقَوْمٍ يتفكَّرُونَ﴾: کاری هدفمند است.

۲۲ ـ ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَالِمِينَ﴾.

بسیار خوب است. زمینه‌های گوناگون تغییر و تبدل را در خود دارد.

۲۳ ـ ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ﴾.

خیلی خوب است. کار باثباتی است.

۲۴ ـ ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفاً وَطَمَعاً، وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً، فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾.

بسیار خوب است. کاری است دارای ترتیب و نیز مراحلی متفاوت از هم که سنگین می‌باشد.

۲۵ ـ ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ، ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ﴾.

سخت، مشکل و سنگین ولی خوب است.

۲۶ ـ ﴿وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ﴾.

خیلی خوب است. کاری است نرم، هموار و پیشرو که نتیجه‌بخش است.

۲۷ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي يَبْدَءُ الْخَلْقَ، ثُمَّ يُعِيدُهُ، وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ، وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَى فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾.

عالی و سنگین است که تبدیل و تبدل را برمی‌تابد و شکوفاست.

۲۸ ـ ﴿ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلاً مِنْ أَنْفُسِكُمْ، هَلْ لَكُمْ مِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ شُرَكَاءَ فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ، فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ، تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ، كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾.

خیلی خوب است. کاری است دارای طبیعت و قابل تعقل و همراه با آگاهی و نظم.

۲۹ ـ ﴿بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ، فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ، وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ﴾.

بسیار بد است. به گمراهی می‌افتد و یاوری نیز ندارد.

۳۰ ـ ﴿فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفاً، فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا، لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ، ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾.

عالی اما سنگین و هدفمند است و در صورتی که همراه با اهتمام و دقت باشد به نتیجه می‌رسد؛ وگرنه شکست آن حتمی است. از آیات صاحب استخاره است که تشخیص موفقیت‌آمیز بودن آن برای خواهان با وی هست.

۳۱ ـ ﴿مُنِيبِينَ إِلَيْهِ، وَاتَّقُوهُ، وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾.

خوب، سخت و سنگین است.

۳۲ ـ ﴿مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ، وَكَانُوا شِيَعاً، كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ﴾.

خوب نیست.

۳۳ ـ ﴿وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ، مُنِيبِينَ إِلَيْهِ، ثُمَّ إِذَا أَذَاقَهُمْ مِنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ﴾.

خیلی بد است. سبب اختلاف و گمراهی است و افزوده بر مشکلاتی که دارد به حرمان و شرک نیز گرفتار می‌شود.

۳۴ ـ ﴿لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ، فَتَمَتَّعُوا، فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾.

خیلی بد است. نباید فریب ظاهر خوشایند آن را خورد که غفلت‌زاست و نتیجه‌ای نیز ندارد.

۳۵ ـ ﴿أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَاناً، فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِ يُشْرِكُونَ﴾.

بسیار بد است. شرک، غفلت و گمراهی در آن است و بار منفی آن فراوان است. کاری است زیان‌بار و بدون نتیجه که سرگردانی می‌آورد.

۳۶ ـ ﴿وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا، وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ﴾.

بد است. ظاهر و شروع کار خوب است ولی غفلت‌زا و حرمان‌آور است و سبب یأس و ناامیدی می‌شود.

۳۷ ـ ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾.

خیلی خوب است. کار دارای حکمت و دولت است ولی سنگین است و ممکن است برای وی فقر نیز بیاورد، اما شخصیت خواهان به‌گونه‌ای است که فقر برای وی بهتر از غناست.

**۳۸ ـ ﴿فَآتِ ذَا الْقُرْبَى حَقَّهُ، وَالْمِسْكِينَ، وَابْنَ السَّبِيلِ، ذَلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ، وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾.**

عالی و سنگین است. سبب رستگاری می‌شود. باید در این کار دقت و اهتمام داشته باشد تا آن را برای خداوند انجام دهد وگرنه نتیجه‌بخش نخواهد بود.

**۳۹ ـ ﴿وَمَا آتَيْتُمْ مِنْ رِباً لِيَرْبُوَ فِي أَمْوَالِ النَّاسِ، فَلَا يَرْبُو عِنْدَ اللَّهِ، وَمَا آتَيْتُمْ مِنْ زَكَاةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ﴾.**

خیلی خوب است.

**۴۰ ـ ﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ، ثُمَّ رَزَقَكُمْ، ثُمَّ يُمِيتُكُمْ، ثُمَّ يُحْيِيكُمْ، هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَفْعَلُ مِنْ ذَلِكُمْ مِنْ شَيْءٍ، سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾.**

خوب نیست. کاری سنگین است. شروع پررونقی دارد و خیرات آن فراوان است و باید خیرات آن را به دیگران نیز پیشکش کند، اما با این وجود، کاری فرسایشی و زیان‌بار است و باید آن را ترک کند.

**﴿سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾**: ترک آن لازم است.

**۴۱ ـ ﴿ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ، لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا، لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾.**

خوب نیست. خواهان به صورت آگاهانه به فساد آلوده می‌شود. زیان‌بار است و به خواهان هیچ فرصتی داده نمی‌شود.

**۴۲ ـ ﴿قُلْ: سِيرُوا فِي الْأَرْضِ، فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ، كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ﴾.**

بد است. پایانی زیان‌بار دارد و ذیل آن بر امری که در صدر آن است برتری دارد.

**۴۳ ـ ﴿فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيِّمِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ﴾.**

خیلی خوب ولی خطرناک و سنگین است. اهتمام و دقت را می‌طلبد. صدر این آیه بر ذیل آن مقدم است.

۴۴ ـ ﴿مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ، وَمَنْ عَمِلَ صَالِحاً فَلأَنْفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ﴾.

ذیل آیه‌ی شریفه بر صدر آن حاکم است. خوب است. خطرات و مشکلات فراوانی دارد و در صورتی که با اهتمام و صبوری همراه باشد به نتیجه می‌رسد.

۴۵ ـ ﴿لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ، إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ﴾.

صدر این آیه‌ی شریفه بر ذیل آن مقدم است، از این رو خوب است. باید در انجام آن احتیاط کرد تا به مشکلات احتمالی آن گرفتار نیامد.

۴۶ ـ ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيَاحَ مُبَشِّرَاتٍ، وَلِيُذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ، وَلِتَجْرِيَ الْفُلْكُ بِأَمْرِهِ، وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ، وَلَعَلَّكُم تشكُرُونَ﴾.

خیلی خوب ولی پرمخاطره، سنگین و پیچیده است. باید آن را با اهتمام و توکل انجام داد.

۴۷ ـ ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلاً إِلَى قَوْمِهِمْ، فَجَاءُوهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ، فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا، وَكَانَ حَقّاً عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ﴾.

اگرچه شروع و ابتدای آن خوب است، در ادامه آسیب، شکست و گرفتاری دامنگیر خواهان می‌شود و در این میان یا مرگ و میری پیش می‌آید یا بلایی هم‌چون تصادف و مانند آن.

۴۸ ـ ﴿اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ، فَتُثِيرُ سَحَاباً، فَيَبْسُطُهُ فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ، وَيَجْعَلُهُ كِسَفاً، فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ، فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ﴾.

خوب است. کاری دقیق، مستمر، کشیده، بلند، ظریف ولی به اعتبار: ﴿فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ﴾ سخت و سنگین است.

۴۹ ـ ﴿وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمُبْلِسِينَ﴾.

بسیار بد است. تلبیس و حرمان را در پی دارد.

۵۰ ـ ﴿فَانْظُرْ إِلَى آثَارِ رَحْمَةِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا، إِنَّ ذَلِكَ لَمُحْيِي الْمَوْتَى، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.

خیلی خوب است ولی باید دقت و اهتمام برکار داشت و از اهمال و غفلت پرهیز نمود.

۵۱ ـ ﴿وَلَئِنْ أَرْسَلْنَا رِيحاً فَرَأَوْهُ مُصْفَرّاً لَظَلُّوا مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ﴾.

خیلی بد است. شکست کار و خواری خواهان را در پی دارد.

۵۲ ـ ﴿فَإِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَى، وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ﴾.

بسیار بد است. هر کاری که باشد هیچ نتیجه‌ای برای خواهان ندارد و قفل و بسته است و به هیچ وجه نباید به آن نزدیک شد.

۵۳ ـ ﴿وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ، إِنْ تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا، فَهُمْ مُسْلِمُونَ﴾.

بد است. سبب یأس و گمراهی می‌شود. سختی نیز دارد.

۵۴ ـ ﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ، ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً، ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفاً وَشَيْبَةً، يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ، وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ﴾.

خیلی بد است. کاری فرسایشی است.

۵۵ ـ ﴿وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ، كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ﴾.

سنگین و پیچیده است و بعد از زحمت فراوان و وقت گذاردن برای آن، بدون نتیجه است. به هم ریزی، حرمان، گرفتاری و مشکلات دارد. بد است.

۵۶ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ، لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ، فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ، وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾.

خیراتی که دارد از دست می‌رود و نتیجه‌ای برای آن نیست. معلوم نیست با چه کسی طرف می‌شود. خیلی بد است.

۵۷ ـ ﴿فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعْذِرَتُهُمْ، وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ﴾.

بد است. پشیمانی سودی ندارد.

۵۸ ـ ﴿وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ، وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا: إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ﴾.

بسیار خوب است ولی گرفتاری‌ها و پریشانی‌هایی دارد که نمی‌گذارد نتیجه‌ای برای آن باشد.

۵۹ ـ ﴿كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾.

بد است.

۶۰ ـ ﴿فَاصْبِرْ، إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ، وَلَا يَسْتَخِفَّنَّكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ﴾.

باطن آن بسیار خوب است و ظاهری ندارد. سخت اما سودمند است و تنها در درازمدت به نتیجه می‌رسد ولی در کوتاه مدت نمی‌توان از آن نتیجه‌ای به دست آورد. در صورتی که خواهان صبور و بردبار باشد و به کار اهتمام داشته باشد، پایان خوبی دارد، وگرنه به نتیجه نمی‌رسد.

# سوره‌ی لقمان

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الم﴾.**

سوره‌ی لقمان سوره‌ی حکمت معنوی، اخلاق و کمالات انسانی است و منشور دیانت حق به شمار می‌رود. در این سوره تمام از معجزات قولی سخن به میان می‌آید و اثری از معجزات فعلی نیست.

استخاره‌ی این آیه‌ی شریفه عالی است. با توجه به حروف مقطعه، کاری است قاعده‌مند، منظم و پیچیده.

**۲ ـ ﴿تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ﴾.**

عالی است.

**۳ ـ ﴿هُدًى وَرَحْمَةً لِلْمُحْسِنِينَ﴾.**

عالی است. جمع میان حکمت نظری: ﴿هُدًى﴾ و عملی: ﴿رَحْمَةً﴾ است. احسان نیز از آخرین مقامات عرفانی است که برخی از ویژگی‌های اهل آن در آیه‌ی بعد معرفی شده است.

**۴ ـ ﴿الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ، وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ، وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ﴾.**

عالی و پرزحمت است و پایانی پرخیر دارد.

**۵ ـ ﴿أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ، وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾.**

عالی است.

۶ ـ ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ، وَيَتَّخِذَهَا هُزُواً، أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾.

خیلی بد است. به سبب ناآگاهی گمراه می‌شود و نتیجه‌ای نیز برای آن نیست.

۷ ـ ﴿وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِ آيَاتُنَا وَلَّى مُسْتَكْبِراً، كَأَنْ لَمْ يَسْمَعْهَا، كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْراً، فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾.

بسیار بد است.

۸ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ﴾.

عالی، پرمنفعت و ماندگار است.

۹ ـ ﴿خَالِدِينَ فِيهَا، وَعْدَ اللَّهِ حَقّاً، وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾.

عالی، محکم و ماندگار است.

۱۰ ـ ﴿خَلَقَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا، وَأَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ، وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ، وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً، فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ﴾.

خیلی خوب است. کاری محکم و پرپیچ و خم است که هم رویش دارد و هم ریزش.

۱۱ ـ ﴿هَذَا خَلْقُ اللَّهِ، فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ، بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾.

کاری وحشتناک و بد است؛ زیرا مبارز می‌طلبد.

۱۲ ـ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ: أَنِ اشكر لِلَّهِ، وَمَنْ يشكرْ فَإِنَّمَا يشكُرُ لِنَفْسِهِ، وَمَنْ كفرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ﴾.

عالی است.

۱۳ ـ ﴿وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ: يَا بُنَيَّ، لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ، إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ﴾.

شروع آن خوب است و در صورتی که در انجام آن احتیاط و دقت

نداشته باشد خطراتی را برای وی پیش می‌آورد ولی پایان آن به گرفتاری می‌انجامد. خوب نیست.

۱۴ ـ ﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ، حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهْناً عَلَى وَهْنٍ، وَفِصَالُهُ فِي عَامَيْنِ أَنِ اشكرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ، إِلَيَّ الْمَصِيرُ﴾.

خوب و سنگین است و در صورتی که به اعتدال تنظیم شود و احتیاط نماید نتیجه می‌دهد اما گرفتاری فراوانی دارد.

۱۵ ـ ﴿وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلى أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبْهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفاً وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.

بد نیست. کاری پیچیده است و صدر آن مشکلات خود را دارد. کاری سخت و سنگین است و می‌تواند نافع نیز باشد.

۱۶ ـ ﴿يَا بُنَيَّ، إِنَّهَا إِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فتكُنْ فِي صَخْرَةٍ، أَوْ فِي السَّمَاوَاتِ، أَوْ فِي الْأَرْضِ، يَأْتِ بِهَا اللَّهُ، إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ﴾.

کاری ظریف و خوب است و در انجام آن باید دقت نمود.

۱۷ ـ ﴿يَا بُنَيَّ، أَقِمِ الصَّلَاةَ، وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ، وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَاصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ، إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ﴾.

خیلی خوب، سنگین و سخت است. به اعتبار سنگینی آن ممکن است برای برخی به نتیجه نرسد. تشخیص آن با صاحب استخاره است.

۱۸ ـ ﴿وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ، وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحاً، إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ﴾.

خیلی بد، سخت و سنگین است و به استکبار آلوده می‌شود.

۱۹ ـ ﴿وَاقْصِدْ فِي مَشْيِكَ، وَاغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ، إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ﴾.

بسیار بد است.

۲۰ ـ ﴿أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً، وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُـدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ﴾.

با توجه به: ﴿سَخَّرَ لَكُمْ﴾ و ﴿وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ﴾ کار مورد نظر دارای اهمیت فراوانی است اما به اعتبار: ﴿أَلَمْ تَرَوْا﴾ به دلیل سنگینی کار در آن اهمال می‌شود و نتیجه‌ی عکس می‌دهد، از این رو خوب نیست.

۲۱ ـ ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ، قَالُوا: بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا، أَوَلَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ﴾.

خیلی بد است. از شیطان و عذاب سخن به میان آمده است. مصیبت و بلایی به خواهان خواهد رسید.

﴿قِيلَ لَهُمُ﴾: معلوم نیست خواهان با چه کسی مواجه می‌گردد.

﴿قَالُوا: بَلْ نَتَّبِعُ﴾: این افراد ناشناخته، نه منطقی دارند و نـه از پـنهان کاری ابایی دارند.

۲۲ ـ ﴿وَمَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى، وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ﴾.

بسیار خوب است. کوتاه، کامل، جامع و محکم است و احسان نیز در آن هست و به نتیجه می‌رسد.

۲۳ ـ ﴿وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنْكَ كُفْرُهُ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾.

خیلی بد است. باید از آن دوری کرد و در صورتی که بر آن اقدامی نموده، لازم است مواظبت و احتیاط داشته باشد. بـدی آن، هـم قـابل پیش‌بینی است و هم در نتیجه ظاهر می‌شود.

۲۴ ـ ﴿نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلاً، ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَى عَذَابٍ غَلِيظٍ﴾.

کاری دنیوی، خطرناک و بسیار بد است که ظاهری فریبنده دارد و باید آن را ترک کرد. نه نتیجه‌ای در آن است و نه خیری، بلکه زیان‌بار نیز می‌باشد.

۲۵ ـ ﴿وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ، قُلِ: الْحَمْدُ لِلَّهِ، بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾.

خوب نیست. سبب درگیری می‌شود.

۲۶ ـ ﴿لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾.

عالی است. کاری سبک و هموار است.

﴿هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾: کاری محکم است که اقتدار و گستردگی در آن است.

۲۷ ـ ﴿وَلَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾.

بسیار خوب، سنگین و پرمنفعت است.

۲۸ ـ ﴿مَا خَلْقُكُمْ وَلَا بَعْثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ، إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾.

خیلی خوب، کوتاه، زودگذر، آسان و هموار است.

۲۹ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ، وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ، وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ، كُلٌّ يَجْرِي إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى، وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾.

خوب اما سنگین و سخت است؛ زیرا می‌فرماید: ﴿يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ﴾.

۳۰ ـ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ، وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ، وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾.

بسیار خوب است ولی آسیب‌ها و آفت‌هایی به خواهان وارد می‌شود و گرفتاری‌هایی دامنگیر وی می‌گردد، با این وجود، کاری است انجام شدنی که تحمل سختی آن ارزش دارد.

۳۱ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَةِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾.

سخت و سنگین است؛ زیرا در ابتدا می‌فرماید: ﴿أَلَمْ تَرَ﴾ و پایان آن

نیز: ﴿صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾ است؛ اما عالی است. این آیه می‌رساند شکرگزاری بدون صبر و بردباری ممکن نیست.

**۳۲ ـ ﴿وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوْجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ، فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ، وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ﴾.**

خوب نیست. گرفتاری‌هایی را برای خواهان پیش می‌آورد.

**۳۳ ـ ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ، اتَّقُوا رَبَّكُمْ، وَاخْشَوْا يَوْماً لَا يَجْزِي وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ، وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَنْ وَالِدِهِ شَيْئاً، إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ، فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا، وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللَّهِ الْغَرُورُ﴾.**

بد است. کاری است که دنیا، ریاست و قدرت را برای خواهان پیش می‌آورد ولی خالی از هرگونه حقیقت و نتیجه‌ای است و هر گونه سرمایه‌گذاری در آن سبب تضییع و هدر شدن آن می‌گردد. سختی و مشکلات و خطرات این کار بسیار و زیان‌های آن فراوان است. ایمان و معنویتی نیز در آن وجود ندارد.

**۳۴ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ، وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ، وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ، وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَاذَا تَكْسِبُ غَداً، وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ، إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾.**

کار مورد نظر بسیار سنگین است و نتیجه‌بخش نیز نمی‌باشد. خطر مرگ و میر در آن است. خوب نیست.

از آیات عجیب قرآن کریم است که علم، معرفت، بصیرت، احاطه و آگاهی خواهان را موجب می‌شود و اطلاع بر مغیبات را در پی دارد.

# سوره‌ی سجده

**۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الم».**

کاری است بسیار خوب و البته پیچیده، بلند و رسا که در حال شکوفایی و نتیجه دادن است.

**۲ ـ «تَنْزِيلُ الْكِتَابِ، لَا رَيْبَ فِيهِ، مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ».**

هیچ گونه ابتلای خلقی و مشکلی در کار مورد نظر وجود ندارد و بسیار خوب است.

**۳ ـ «أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ، بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ، لِتُنْذِرَ قَوْماً مَا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِنْ قَبْلِكَ، لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ».**

خوب نیست. سبب درگیری، افترا، تهمت و گرفتاری می‌شود و افزوده بر این، خوف، استرس و اضطراب را با خود دارد و نتیجه‌ای نیز نمی‌دهد. هم‌چنین خواهان را به بده‌کاری، قرض و ورشگستگی دچار می‌سازد.

**۴ ـ «اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ، ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ، مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ، أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ».**

بد نیست. کاری سخت، سنگین، کشیده و بلند که از عهده‌ی انجام آن بر نمی‌آید. برای نمونه، خواهان منزلی با هزینه و تحمل سختی بسیار می‌سازد ولی به‌گونه‌ای که برای فروش آن مشتری نمی‌یابد یا به مانع و

بن‌بست قانونی برخورد می‌کند؛ هرچند ممکن است پس از سالیانی، مانع یاد شده برطرف گردد.

﴿**خَلَقَ السَّمَاوَاتِ**﴾: نیاز به زحمت و تلاش دارد.

﴿**فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ**﴾: کاری است طولانی مدت که به درازا می‌کشد.

﴿**مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ**﴾: خواهان توان انجام‌کار مورد نظر را ندارد.

**۵ ـ ﴿يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ، ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ، كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ﴾.**

بسیار خوب است. کاری گسترده و ادامه‌دار است که در روند انجام آن مشکلی پیش نمی‌آید و به نتیجه می‌رسد.

**۶ ـ ﴿ذَلِكَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾.**

بسیار خوب است. کاری است قاعده‌مند، هموار، شیرین، دارای باطن خوش و بدون گرفتاری؛ زیرا با ﴿**ذَلِكَ**﴾ شروع می‌شود و تمامی واژه‌های آن اسم است و کوتاه نیز می‌باشد.

**۷ ـ ﴿الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ، وَبَدَءَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ﴾.**

خیلی خوب، سخت و سنگین است.

﴿**مِنْ طِينٍ**﴾: کاری دنیوی و مالی است و نه معنوی و اخروی.

**۸ ـ ﴿ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ مَاءٍ مَهِينٍ﴾.**

خوب است. کاری زمینی و دنیوی است و به سرگرمی‌ها و تفریح ارتباط دارد که نوعی غفلت نیز در آن وجود دارد.

﴿**مِنْ مَاءٍ مَهِينٍ**﴾: کاری گسترده و کشیده است.

**۹ ـ ﴿ثُمَّ سَوَّاهُ، وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ، وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ، قَلِيلاً مَا تشكرُونَ﴾.**

بسیار خوب است.

﴿**وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ**﴾: کار را باید با دقت، اهتمام و کارشناسی لازم انجام داد؛ وگرنه به مشکل برمی‌خورد.

**۱۰ ـ ﴿وَقَالُوا: أَئِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ، أَئِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ، بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ﴾.**

خیلی بد است. حرف و حدیث‌های فراوانی در آن پیش می‌آید و کار انجام نمی‌شود. خسارت، آسیب و زحمت و خستگی نیز برای خواهان در پی دارد بدون آن که نتیجه‌ای ببرد.

**۱۱ ـ ﴿قُلْ يَتَوَفَّاكُمْ مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ، ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ﴾.**

بسیار بد است. برای ترک آن نمی‌شود استخاره‌ای دیگر گرفت.

﴿**مَلَكُ الْمَوْتِ**﴾: آسیب، خسارت، بلا و چه بسا مرگ و میری به صورت حتمی در آن پیش آید و لازم است از آن دوری کرد. باید توجه داشت کاربرد واژه‌ی «موت» بلا را حتمی نمی‌سازد، اما استفاده از لفظ: ﴿**مَلَكُ الْمَوْتِ**﴾ آن را قطعی می‌نماید.

﴿**الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ**﴾: چون فاعل آن یعنی الله به صراحت در آن ذکر نشده، کاری خشک، سخت و بشکن است و هیچ گونه قدرت مانور و آزادی عمل و نیز رزق و روزی در آن نیست.

**۱۲ ـ ﴿وَلَوْ تَرَى إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُو رُؤُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ، رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا، فَارْجِعْنَا، نَعْمَلْ صَالِحاً، إِنَّا مُوقِنُونَ﴾.**

بسیار بد است. شکست، سرشکستگی و بیچارگی برای خواهان به دنبال می‌آورد و بسیار خطرناک است. نتیجه‌ای نیز برای آن نیست و جز وعده و وعید چیزی نمی‌باشد. بلایایی مانند زندان، اعدام، ورشکستگی، مرگ فرزند و آتش‌سوزی سرمایه در آن رخ می‌نماید.

**۱۳ ـ ﴿وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَاهَا، وَلَكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي: لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ﴾.**

خیلی بد و خطرناک است. بلا، عذاب، ناراحتی و ضرر و زیان در آن است.

۱۴ ـ «فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا، إِنَّا نَسِينَاكُمْ، وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ».

بسیار وحشتناک است و مشکلات فراوانی دارد.

۱۵ ـ «إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا، الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّداً، وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ، وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ».

آیه‌ی سجده‌دار است. کاری بسیار سنگین و سخت ولی خیلی خوب و معنوی است. دنیایی در آن نیست. برای امور معنوی مانند سفر حج و دستگیری از فقیران یا کسب دانش خوب است.

۱۶ ـ «تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ، يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفاً وَطَمَعاً، وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ».

خوب است؛ هرچند دلهره‌آور و استرس‌زاست و نوعی ریا، خودنمایی و نفاق نیز در آن وجود دارد؛ از این رو دقت و توجه را می‌طلبد.

۱۷ ـ «فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ، جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ».

عالی است. کار را باید به‌سرعت و بدون معطلی انجام داد. خیر و برکت فراوانی در آن است و خیر فراوان آن نیز نمودی ندارد و به صورت ناگهانی خود را آشکار می‌سازد.

۱۸ ـ «أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِناً كَمَنْ كَانَ فَاسِقاً، لَا يَسْتَوُونَ».

خوب نیست. نتیجه‌بخش نمی‌باشد.

۱۹ ـ «أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ، فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَى نُزُلاً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ».

خیلی خوب ولی همراه با زحمت و تلاش است و هرچه به پایان آن نزدیک‌تر شود، از مشکلات کار کاسته شده و شکوفایی بیش‌تری می‌یابد.

۲۰ ـ «وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ، كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا

فِيهَا، وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ﴾.

بسیار بد است. خواهان تکذیب می‌شود.

۲۱ ـ ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَى دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾.

خیلی بد است. گرفتاری، فلاکت و دعوا و مشکلات فراوانی در آن است.

۲۲ ـ ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ، ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا، إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنْتَقِمُونَ﴾.

بسیار وحشتناک است و خواهان به صورت حتمی گرفتار می‌شود. خیلی بد است.

۲۳ ـ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ، فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَائِهِ، وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنِي إِسْرَائِيلَ﴾.

با آن که پرزحمت است، نتیجه‌ای ندارد یا کم نتیحه است، اما بد نیست.

۲۴ ـ ﴿وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا، وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ﴾.

خوب ولی پرزحمت است.

۲۵ ـ ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾.

خوب نیست. سبب اختلاف و درگیری می‌شود. دردسر زیادی نیز دارد.

۲۶ ـ ﴿أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ، يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ، أَفَلَا يَسْمَعُونَ﴾.

خیلی بد است. مشکلات فراوانی دارد.

۲۷ ـ ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ، فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعاً تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ، أَفَلَا يُبْصِرُونَ﴾.

کاری پرزحمت و خوب است اما از کارهای سطح پایین و فرودین جامعه است که البته، زندگی خواهان را سامان می‌دهد.

۲۸ ـ ﴿وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ، إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.

خوب نیست. اضطراب، استرس و گرفتاری را به همراه دارد.

**۲۹ ـ ﴿قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ، وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ﴾.**

کاری بی‌نتیجه و مخاطره‌آمیز است. خوب نیست.

**۳۰ ـ ﴿فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ، وَانْتَظِرْ، إِنَّهُمْ مُنْتَظِرُونَ﴾.**

بسیار بد است. تهدید و اعراض در آن است و کار به بن‌بست می‌خورد و قفل می‌شود و در عین حال ضرر و زیان‌هایی را نیز به خواهان وارد می‌آورد. برای نمونه، کارگاه یا کارخانه‌ای تأسیس می‌کند که ورشکست یا تعطیل می‌شود و یا وامی می‌گیرد که از عهده‌ی پرداخت قسط‌های آن بر نمی‌آید.

# سوره‌ی احزاب

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ، اتَّقِ اللَّهَ، وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ، إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيماً حَكِيماً﴾.

سوره‌ی احزاب سوره‌ای است که لسان تندی دارد و از تشتت و پراکندگی امت و از دورویی، ترسویی، نفاق و دنیادوستی ایشان و آزاری که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله از ناحیه‌ی آنان می‌دیده سخن می‌گوید. استخاره‌ی این آیه بسیار بد است.

۲ ـ ﴿وَاتَّبِعْ مَا يُوحَى إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ، إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيراً﴾.

خوب و سنگین است.

۳ ـ ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ، وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلاً﴾.

خوب است. البته سختی نیز دارد.

۴ ـ ﴿مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ، وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمُ اللَّائِي تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ، وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ، ذَلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ، وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ، وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ﴾.

چندین نفی دارد. بد، پرمخاطره، بسیار سخت و سنگین است و ذیل آیه‌ی شریفه توان مقابله با صدر آن را ندارد.

۵ ـ ﴿ادْعُوهُمْ لِآبَائِهِمْ، هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ، فَإِنْ لَمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ، وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ، وَلَكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ

قُلُوبُكُمْ، وَكَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً﴾.

کاری پر اکنده، متشتت، سنگین و سخت است ولی به اعتبار: ﴿**وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ**﴾ و نیز: ﴿**وَكَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً**﴾ بد نیست.

۶ ـ ﴿**النَّبِيُّ أَوْلَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ، وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ، وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَى بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَى أَوْلِيَائِكُمْ مَعْرُوفاً، كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُوراً**﴾.

عالی، سنگین و سخت است.

﴿**كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُوراً**﴾: کار مورد نظر انجام می‌پذیرد.

۷ ـ ﴿**وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ، وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ، وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقاً غَلِيظاً**﴾.

خوب است. دو اخذ و میثاق در آن است، بر این اساس، خیلی سنگین است و هر کسی از عهده‌ی آن بر نمی‌آید.

۸ ـ ﴿**لِيَسْأَلَ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ، وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَاباً أَلِيماً**﴾.

بد است.

۹ ـ ﴿**يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ، إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ، فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحاً، وَجُنُوداً لَمْ تَرَوْهَا، وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيراً**﴾.

بسیار خوب است.

﴿**وَجُنُوداً لَمْ تَرَوْهَا**﴾: کارهایی غیر ظاهری در آن انجام می‌شود و خیرات فراوانی نیز دارد.

۱۰ ـ ﴿**إِذْ جَاؤُوكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ، وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ، وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ، وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ، وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا**﴾.

خیلی بد است. بد گمانی، پشیمانی و پریشانی در آن پیش می‌آید و کار در نهایت به شکست می‌انجامد و هیچ نتیجه‌ای را به دست نمی‌دهد و به بن‌بست می‌رسد: ﴿**وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ**﴾.

۱۱ ـ ﴿هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ، وَزُلْزِلُوا زلزالاً شديداً﴾.

خوب نیست. ابتلا، تشنج، به‌هم‌ریزی و درگیری را همراه دارد و ممکن است برای فرد غیر مؤمنی که هنجارهای اخلاقی را نادیده می‌گیرد و زرنگ و حقه‌باز است نتیجه‌بخش باشد اما برای مؤمنان این‌گونه نیست.

۱۲ ـ ﴿وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُوراً﴾.

خیلی بد است. بدگمانی و نسبت‌های ناروا، درگیری، مراجعه به دادگاه و شکایت را در پی دارد. بد است.

۱۳ ـ ﴿وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ: يَا أَهْلَ يَثْرِبَ، لَا مُقَامَ لَكُمْ، فَارْجِعُوا، وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِنْهُمُ النَّبِيَّ، يَقُولُونَ: إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ، وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ، إِنْ يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَاراً﴾.

بد است. دروغ، ترس و نفاق دامنگیر خواهان می‌شود.

﴿إِنْ يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَاراً﴾: ورشکستگی و گرفتاری آن چنان است که نمی‌تواند در آن بماند و ناچار به ترک بلکه فرار از آن می‌شود.

۱۴ ـ ﴿وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِنْ أَقْطَارِهَا، ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ لَآتَوْهَا، وَمَا تَلَبَّثُوا بِهَا إِلَّا يَسِيراً﴾.

ترس، گریز و فرار از پیشامدهای آن است. خیلی بد است.

۱۵ ـ ﴿وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُوَلُّونَ الْأَدْبَارَ، وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْؤُولاً﴾.

خیلی سخت، سنگین و بد است. از عهد و سؤال سخن به میان آمده است.

۱۶ ـ ﴿قُلْ: لَنْ يَنْفَعَكُمُ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ، وَإِذاً لَا تُمَتَّعُونَ إِلَّا قَلِيلاً﴾.

بسیار بد است. هیچ راه فراری برای خواهان نمی‌ماند. بیچارگی،

حرمان، نکبت، بیماری و قتل و بلایایی همانند آن ممکن است برای وی پیش آید.

۱۷ ـ ﴿قُلْ: مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللَّهِ، إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءاً، أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً، وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيّاً وَلَا نَصِيراً﴾.

بسیار بد است. کار به هیچ وجه انجام شدنی نیست و مقتضای فعلیت آن وجود ندارد. گرفتاری، درگیری و مشکلات فراوانی پیش روی خواهان قرار می‌گیرد.

۱۸ ـ ﴿قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ، وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ، هَلُمَّ إِلَيْنَا، وَلَا يَأْتُونَ الْبَأْسَ إِلَّا قَلِيلاً﴾.

خیلی بد است. سراسر آن به نفاق، دنیاخواهی، خودخواهی، بزدلی و ترس آلوده شده است.

۱۹ ـ ﴿أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ، فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ، تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ، فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ بِأَلْسِنَةٍ حِدَادٍ، أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ، أُولَئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا، فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ، وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيراً﴾.

خیلی بد است. با افرادی نانجیب، بی‌مرام، ترسو و در عین حال خشن رو به‌رو می‌شود.

۲۰ ـ ﴿يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا، وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ، يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَائِكُمْ، وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَا قَاتَلُوا إِلَّا قَلِيلاً﴾.

بد است. ترس، بزدلی و فرصت‌طلبی صفات افرادی است که خواهان با آنان دامنگیر کار می‌شود.

۲۱ ـ ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيراً﴾.

بسیار خوب است اگر توجه و احتیاط در این کار سخت و سنگین باشد.

۲۲ ـ ﴿وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا: هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ، وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ، وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَاناً وَتَسْلِيماً﴾.

خیلی خوب است. با آن که مشکلات فراوانی دارد پیروزی از آن اوست و به نتیجه می‌رسد.

۲۳ ـ ﴿مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ، فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَى نَحْبَهُ، وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ، وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلاً﴾.

بسیار خوب است ولی معلوم نیست نتیجه‌ای از آن به دست آورد.

۲۴ ـ ﴿لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ، وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِنْ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ، إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُوراً رَحِيماً﴾.

خوب نیست.

۲۵ ـ ﴿وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْراً، وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ، وَكَانَ اللَّهُ قَوِيّاً عَزِيزاً﴾.

موفقیت ناچیزی که در آن است ارزش زحمت و سختی آن را ندارد. خوب نیست.

۲۶ ـ ﴿وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ، وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ، فَرِيقاً تَقْتُلُونَ، وَتَأْسِرُونَ فَرِيقاً﴾.

خوب نیست. با افرادی منافق و ظاهرساز همراه می‌شود.

۲۷ ـ ﴿وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ، وَأَرْضاً لَمْ تَطَؤُوهَا، وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيراً﴾.

کاری است که نتیجه‌ی آن بدون زحمت به دست می‌آید. خوب‌است.

۲۸ ـ ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ، قُلْ لِأَزْوَاجِكَ إِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ، أُمَتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحاً جَمِيلاً﴾.

بد است. خواهان نمی‌تواند کار را به پایان رساند و از آن بریده می‌شود. ناهموار است و نتیجه‌بخش نیز نمی‌باشد.

۲۹ ـ ﴿وَإِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالدَّارَ الْآخِرَةَ، فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ أَجْراً عَظِيماً﴾.

خیلی خوب و پرزحمت است. بهره‌ای دنیوی ندارد و برای آخرت مفید است.

۳۰ ـ ﴿يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ، مَنْ يَأْتِ مِنكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ، وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيراً﴾.

خوب نیست. آبروریزی در آن است. باید آن را ترک کرد.

۳۱ ـ ﴿وَمَنْ يَقْنُتْ مِنكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحاً نُؤْتِهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ، وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقاً كَرِيماً﴾.

خوب، سخت و سنگین است؛ چرا که هم باید بتواند در کنار وجود مبارک پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله دوام بیاورد و هم نه‌تنها برای آن تلاش نماید بلکه باید کار خوب انجام دهد.

۳۲ ـ ﴿يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ، لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنِ اتَّقَيْتُنَّ، فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ، وَقُلْنَ قَوْلاً مَعْرُوفاً﴾.

خوب نیست.

۳۳ ـ ﴿وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ، وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى، وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ، وَآتِينَ الزَّكَاةَ، وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ، إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ، وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً﴾.

دو آیه‌ی استخاره است. نخستین آن بد است و استخاره‌ی دوم آن که آیه‌ی مبارک تطهیر است عالی و نورانی است ولی تشخیص این که آیا خواهان موضوع آن می‌باشد یا نه با صاحب استخاره است.

۳۴ ـ ﴿وَاذْكُرْنَ مَا يُتْلَى فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ، إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفاً خَبِيراً﴾.

بسیار خوب است.

۳۵ ـ ﴿إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيراً وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْراً عَظِيماً﴾.

عالی، بلند، کشیده، رسا، سخت، سنگین و متنوع است ولی تمامی روند آن دارای قاعده و قانون خود است و امتنانی در آن نیست و به مقدار تلاشی که می‌شود از آن بهره‌ی فراوان برده می‌شود.

۳۶ ـ ﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْراً أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ، وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالاً مُبِيناً﴾.

خوب نیست. قدرت عمل و توان از انسان گرفته می‌شود. مانع و حاکم دارد و خواهان به گناه و عصیان گرفتار می‌گردد.

۳۷ ـ ﴿وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ، وَاتَّقِ اللَّهَ، وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ، وَتَخْشَى النَّاسَ، وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ، فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَراً زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَراً، وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولاً﴾.

خوب است. خیلی سنگین، مشکل و پیچیده اما نافع و انجام شدنی است؛ زیرا می‌فرماید: ﴿وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولاً﴾.

۳۸ ـ ﴿مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ، سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ، وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَراً مَقْدُوراً﴾.

خوب است. سبب گشایش می‌گردد و کار نیز انجام می‌پذیرد.

۳۹ ـ ﴿الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ، وَيَخْشَوْنَهُ، وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَداً إِلَّا اللَّهَ، وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيباً﴾.

عالی است. هیچ مشکلی در روند انجام آن نیست و انجام آن تضمین شده می‌باشد.

۴۰ ـ ﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ، وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ، وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيماً﴾.

خوب است. کاری مهم و دارای عظمت است.

۴۱ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْراً كَثِيراً﴾.

عالی، بلند، رسا و شفاف است. کاری معنوی است و نه کاری مادی و کوچک.

۴۲ ـ ﴿وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلاً﴾.

عالی است. مستمر، کشیده و معنوی است.

۴۳ ـ ﴿هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ، وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيماً﴾.

کاری عالی، آگاهانه و معنوی است.

۴۴ ـ ﴿تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ، وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْراً كَرِيماً﴾.

عالی و پر از تحیت، کرامت و سلام است.

۴۵ ـ ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ، إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِداً وَمُبَشِّراً وَنَذِيراً﴾.

کاری است عالی، انجام‌پذیر، نتیجه‌بخش، شیرین و پرمنفعت.

۴۶ ـ ﴿وَدَاعِياً إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ، وَسِرَاجاً مُنِيراً﴾.

عالی، آشکار، شفاف و روشن است.

۴۷ ـ ﴿وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلاً كَبِيراً﴾.

عالی، شفاف، روشن و گوارا است.

۴۸ ـ ﴿وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ، وَدَعْ أَذَاهُمْ، وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ، وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلاً﴾.

خوب است. شروع آن با مشکلات فراوانی همراه است ولی باید با توکل آن را پشت سر گذاشت.

۴۹ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُّونَهَا، فَمَتِّعُوهُنَّ، وَسَرِّحُوهُنَّ سَرَاحاً جَمِيلاً﴾.

خیلی خوب است. البته بدون ضرر و زیان نیست.

۵۰ ـ ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ، إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ اللَّاتِي آتَيْتَ أُجُورَهُنَّ، وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ، وَبَنَاتِ عَمِّكَ، وَبَنَاتِ عَمَّاتِكَ، وَبَنَاتِ خَالِكَ، وَبَنَاتِ خَالَاتِكَ، اللَّاتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ، وَامْرَأَةً مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ، إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ، قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ، وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ، لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ، وَكَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً﴾.

عالی، بلند، رسا، متنوع و گوناگون است. بلندی آیه دیررس بودن آن را می‌رساند.

۵۱ ـ ﴿تُرْجِي مَنْ تَشَاءُ مِنْهُنَّ، وَتُؤْوِي إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ، وَمَنِ ابْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ، ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ تَقَرَّ أَعْيُنُهُنَّ، وَلَا يَحْزَنَّ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ، وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ، وَكَانَ اللَّهُ عَلِيماً حَلِيماً﴾.

خوب است. گشایش دارد و خیر آن به همه‌ی افراد دور و نزدیک می‌رسد.

۵۲ ـ ﴿لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ، وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ، إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ، وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ رَقِيباً﴾.

خوب نیست.

۵۳ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرَ نَاظِرِينَ إِنَاهُ، وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا، فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا، وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ، إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ، وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ، وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعاً فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ، ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ،

وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ، وَلَا أَنْ تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَداً، إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيماً﴾.

خوب نیست.

۵۴ـ ﴿إِنْ تُبْدُوا شَيْئاً أَوْ تُخْفُوهُ، فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيماً﴾.

برای هر کاری باشد خوب است اما احتیاط را می‌طلبد.

۵۵ـ ﴿لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءِ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءِ أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ، وَاتَّقِينَ اللَّهَ، إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيداً﴾.

بسیار خوب است. آزادی و گشایش در آن است.

۵۶ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ، يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، صَلُّوا عَلَيْهِ، وَسَلِّمُوا تَسْلِيماً﴾.

خیلی خوب است.

۵۷ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَاباً مُهِيناً﴾.

بسیار بد است.

۵۸ـ ﴿وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَاناً وَإِثْماً مُبِيناً﴾.

خیلی بد است.

۵۹ـ ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ، فَلَا يُؤْذَيْنَ، وَكَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً﴾.

خوب است. خیراتی مادی و معنوی و آرامش روانی را در پی دارد.

۶۰ـ ﴿لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ، وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ، وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ، لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ، ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلاً﴾.

بسیار بد است. درگیری و تعقیب و گریز در آن است.

۶۱ ـ ﴿مَلْعُونِينَ، أَيْنَمَا ثُقِفُوا أُخِذُوا، وَقُتِّلُوا تَقْتِيلاً﴾.

خیلی بد است.

۶۲ ـ ﴿سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ، وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلاً﴾.

خوب است.

۶۳ ـ ﴿يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ، قُلْ: إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ، وَمَا يُدْرِيكَ، لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيباً﴾.

کاری دیررس و دیربازده است. خوب نیست.

۶۴ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ، وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيراً﴾.

خیلی بد است.

۶۵ ـ ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً، لَا يَجِدُونَ وَلِيّاً وَلَا نَصِيراً﴾.

بسیار بد است.

۶۶ ـ ﴿يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ: يَا لَيْتَنَا، أَطَعْنَا اللَّهَ، وَأَطَعْنَا الرَّسُولَا﴾.

خیلی بد است. پشیمانی سودی ندارد.

۶۷ ـ ﴿وَقَالُوا: رَبَّنَا، إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا، فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَا﴾.

بسیار بد است.

۶۸ ـ ﴿رَبَّنَا، آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ، وَالْعَنْهُمْ لَعْناً كَبِيراً﴾.

خیلی بد است.

۶۹ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسَى فَبَرَّءَهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا، وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهاً﴾.

بد است.

۷۰ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، اتَّقُوا اللَّهَ، وَقُولُوا قَوْلاً سَدِيداً﴾.

خوب است. نرمی و ملاطفت در آن است و کار انجام می‌شود.

**۷۱ ـ ﴿یُصْلِحْ لَکُمْ أَعْمَالَکُمْ، وَیَغْفِرْ لَکُمْ ذُنُوبَکُمْ، وَمَنْ یُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزاً عَظِیماً﴾.**

خیلی خوب است.

**۷۲ ـ ﴿إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَی السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ، فَأَبَیْنَ أَنْ یَحْمِلْنَهَا، وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا، وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ، إِنَّهُ کَانَ ظَلُوماً جَهُولاً﴾.**

کاری بسیار سخت، سنگین و بزرگ است ولی با همه‌ی مخاطراتی که دارد انجام می‌پذیرد. خوب است.

**۷۳ ـ ﴿لِیُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِینَ وَالْمُنَافِقَاتِ، وَالْمُشْرِکِینَ وَالْمُشْرِکَاتِ، وَیَتُوبَ اللَّهُ عَلَی الْمُؤْمِنِینَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَکَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِیماً﴾.**

شروع آن سخت و سنگین است و در ادامه درگیری و پریشانی دارد اما پایان آن خوب و نتیجه‌بخش است. خوب است.

## سوره‌ی سبأ

۱ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ، وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ﴾.

بسیار خوب است. کاری محکم، با عظمت و انجام شدنی است.

۲ـ ﴿يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ، وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا، وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ، وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا، وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ﴾.

خیلی خوب است. احاطه، آگاهی و تنوع در آن است.

۳ـ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا: لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ، قُلْ: بَلَى وَرَبِّي، لَتَأْتِيَنَّكُمْ عَالِمِ الْغَيْبِ، لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ، وَلَا فِي الْأَرْضِ، وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ، وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾.



خوب نیست. از زبان کافران سخن می‌گوید و پایان آن نیز با تهدید و ارعاب همراه است.

۴ـ ﴿لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ، أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾.

خوب، سنگین و سخت است. از جزا و رزق کریم سخن به میان آمده است.

۵ـ ﴿وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ، أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ أَلِيمٌ﴾.

خیلی بد و پرزحمت است و نتیجه‌ی عکس می‌دهد.

۶ ـ ﴿وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ، الَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقَّ، وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ﴾.

بسیار خوب است. کاری است هموار و روان که با نجابت انجام می‌شود.

۷ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا: هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَى رَجُلٍ يُنَبِّؤُكُمْ إِذَا مُزِّقْتُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ، إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ﴾.

خیلی بد است. انکار، الحاد و نابودی دامنگیر خواهان می‌شود. کار مورد نظر ماندگار نیست.

۸ ـ ﴿أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً، أَمْ بِهِ جِنَّةٌ، بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ﴾.

خوب نیست. خواهان با انکار مواجه می‌گردد و به ضلالت، گمراهی و کفر کشانده می‌شود.

۹ ـ ﴿أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، إِنْ نَشَأْ نَخْسِفْ بِهِمُ الْأَرْضَ، أَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ كِسَفاً مِنَ السَّمَاءِ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ﴾.

خوب نیست؛ هرچند خیری در پایان آن وجود دارد.

۱۰ ـ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ مِنَّا فَضْلاً، يَا جِبَالُ، أَوِّبِي مَعَهُ، وَالطَّيْرَ، وَأَلَنَّا لَهُ الْحَدِيدَ﴾.

عالی، بلند، سخت و پرخیر و عظمت است که به اعجاز می‌ماند اما انجام شدنی است.

۱۱ ـ ﴿أَنِ اعْمَلْ سَابِغَاتٍ، وَقَدِّرْ فِي السَّرْدِ، وَاعْمَلُوا صَالِحاً، إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾.

عالی است و کار هرچه باشد انجام شدنی و هموار است.

۱۲ ـ ﴿وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ، وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ، وَأَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ، وَمِنَ الْجِنِّ مَنْ يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ، وَمَنْ يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ﴾.

بسیار سنگین، باشکوه و پرعظمت است ولی ذیل آن خیلی خطرناک است و کم‌ترین سستی نه تنها باعث می‌شود خیرات آن از دست برود، بلکه به نابودی و شکست خواهان می‌انجامد؛ زیرا سرعت و شتابی که در روند این کار است بسیار زیاد است و کم‌ترین لغزشی او را از مدار کار به بیرون پرتاب می‌نماید.

۱۳ ـ ﴿يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحَارِيبَ وَتَمَاثِيلَ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ، وَقُدُورٍ رَاسِيَاتٍ، اعْمَلُوا آلَ دَاوُودَ شكراً، وَقَلِيلٌ مِنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ﴾.

خیلی خوب است. باید مواظب باشد سبب کفران نشود و انفاق و کار خیر داشته باشد.

۱۴ ـ ﴿فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَى مَوْتِهِ إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَأَتَهُ، فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ أَنْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ﴾.

خوب نیست. انقراض و سقوط را در پی دارد و کاری خطرناک است.

۱۵ ـ ﴿لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَنِهِمْ آيَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ، كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ، وَاشكرُوا لَهُ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ، وَرَبٌّ غَفُورٌ﴾.

بسیار خوب است ولی باید مواظب بود به غفلت گرفتار نشد.

۱۶ ـ ﴿فَأَعْرَضُوا، فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ، وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَيْ أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثْلٍ، وَشَيْءٍ مِنْ سِدْرٍ قَلِيلٍ﴾.

خیلی بد است. به غفلت و کفران آلوده می‌شود.

۱۷ ـ ﴿ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ نُجَازِي إِلَّا الْكَفُورَ﴾.

بسیار بد است.

۱۸ ـ ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا قُرًى ظَاهِرَةً، وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ، سِيرُوا فِيهَا لَيَالِيَ، وَأَيَّاماً آمِنِينَ﴾.

خوب، طولانی، سنگین و سخت است.

۱۹ ـ ﴿فَقَالُوا: رَبَّنَا بَاعِدْ بَيْنَ أَسْفَارِنَا، وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ، فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ، وَمَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾.

خیلی بد است. عذاب و گرفتاری می‌آورد.

۲۰ ـ ﴿وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ، فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقاً مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾.

بسیار بد است. صدر آیه‌ی شریفه بر ذیل آن چیره است.

۲۱ ـ ﴿وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ، وَرَبُّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ﴾.

سخت و سنگین است؛ زیرا رهایی از شیطان به‌راحتی ممکن نیست. خوب نیست.

۲۲ ـ ﴿قُلِ: ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ، لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ، وَلَا فِي الْأَرْضِ، وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍ، وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ﴾.

کار سالمی نیست و صفایی ندارد. نه به نتیجه می‌رسد و نه چیزی از آن ماندگار است و هرگونه سرمایه‌گذاری بر آن سبب از دست رفتن سرمایه می‌شود. بد است.

۲۳ ـ ﴿وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ، حَتَّى إِذَا فُزِّعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا: مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ؟ قَالُوا: الْحَقَّ، وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾.

کار درستی نیست و بر علیه خواهان و به ضرر او و از آن استفاده می‌شود. به نتیجه نیز نمی‌رسد. بد است.

۲۴ ـ ﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ؟ قُلِ: اللَّهُ، وَإِنَّا أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَى هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾.

خوب و نتیجه‌بخش نیست.

۲۵ ـ ﴿قُلْ لَا تُسْأَلُونَ عَمَّا أَجْرَمْنَا، وَلَا نُسْأَلُ عَمَّا تعْمَلُونَ﴾.

خوب نیست. همراه با درگیری و نزاع است.

۲۶ ـ ﴿قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا، ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ، وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ﴾.

به اعتبار: ﴿وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ﴾ سخت و سنگین است اما مشکلات آن برطرف می‌شود. خوب است.

﴿وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ﴾ ذکر کامل است و با حرف عطف آن در طلسمات و در باطل السحر و در فتح‌ها از آن استفاده می‌شود.

۲۷ ـ ﴿قُلْ أَرُونِيَ الَّذِينَ أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ، كَلَّا، بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾.

کار باطلی است و درگیری را در پی دارد. بسیار بد است.

﴿اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾: کار مورد نظر سنگین است.

۲۸ ـ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ بَشِيراً وَنَذِيراً، وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾.

عالی است. پایان آن همراه با مشکلاتی است، باید در اقدام بر آن احتیاط، دقت، مشاوره و ثبت و سند را داشته باشد.

۲۹ ـ ﴿وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.

خوب نیست. در معرض اتهام قرار می‌گیرد و به وی بی‌اعتقاد می‌شوند. نتیجه‌بخش نیز نیست.

۳۰ ـ ﴿قُلْ لَكُمْ: مِيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَأْخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً، وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ﴾.

خوب نیست. کار بسیار سخت و باریک است. آسیب و آفت در آن است.

۳۱ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا: لَنْ نُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ، وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ، وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ، يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ الْقَوْلَ، يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا: لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ﴾.

بد است. درگیری، اتهام، اعتراض، استکبار و استضعاف در آن است.

۳۲ ـ ﴿قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا: أَنَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ عَنِ الْهُدَى بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ، بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ﴾.

خیلی بد است. استکبار، استضعاف و انکار در آن است.

۳۳ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا: بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ، وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَاداً، وَأَسَرُّوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ، وَجَعَلْنَا الْأَغْلَالَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا، هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.

خیلی بد است. بدون آن که متوجه شود در دام می‌افتد و از این جهت غافلگیر می‌شود.

۳۴ ـ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ﴾.

خیلی بد است. حرمان، کفران و انکار در آن است.

۳۵ ـ ﴿وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالاً وَأَوْلَاداً، وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ﴾.

به استکبار آلوده می‌شود. بد است.

۳۶ ـ ﴿قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ، وَيَقْدِرُ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾.

خوب نیست. کاری معمولی و عادی است که نتیجه‌ای ندارد.

۳۷ ـ ﴿وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ عِنْدَنَا زُلْفَى، إِلَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحاً، فَأُولَئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الضِّعْفِ بِمَا عَمِلُوا، وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ آمِنُونَ﴾.

عالی است.

۳۸ ـ ﴿وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ، أُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ﴾.

خیلی بد است. عذاب و حرمان در آن است.

۳۹ ـ ﴿قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ، وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ، وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ﴾.

خوب و همراه با زحمت است. به صورت ناگهانی پیش آمده و ممکن است آسیب‌هایی داشته باشد.

۴۰ ـ ﴿وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعاً، ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ: أَهَؤُلَاءِ إِيَّاكُمْ كَانُوا يَعْبُدُونَ﴾.

کاری است که دارای مشکلات است. درگیری در آن پیش می‌آید. خوب نیست.

۴۱ ـ ﴿قَالُوا: سُبْحَانَكَ، أَنْتَ وَلِيُّنَا مِنْ دُونِهِمْ، بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ الْجِنَّ، أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ﴾.

خیلی خوب است. خالی از مشکلات نیست.

۴۲ ـ ﴿فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفْعاً وَلَا ضَرّاً، وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا: ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ، الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ﴾.

بد است. خواهان در تنگنایی قرار می‌گیرد که هیچ دستگیری ندارد.

۴۳ ـ ﴿وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا: مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُكُمْ، وَقَالُوا: مَا هَذَا إِلَّا إِفْكٌ مُفْتَرًى، وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ: إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ﴾.

بسیار بد است. استکبار، کفران و جهالت سنگینی در آن است و احتمال هیچ گونه حقانیتی در آن نمی‌رود. بسیار خطرناک است.

۴۴ ـ ﴿وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا، وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ﴾.

تکذیب و انکار در آن است. هیچ نتیجه‌ای ندارد.

۴۵ ـ ﴿وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ، وَمَا بَلَغُوا مِعْشَارَ مَا آتَيْنَاهُمْ، فَكَذَّبُوا رُسُلِي، فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ﴾.

بد است. تکذیب و انکار را در پی دارد.

۴۶ ـ ﴿قُلْ: إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَثْنَى وَفُرَادَى، ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا، مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ، إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ، بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ﴾.

تهدید و موعظه در آن است. سخت و سنگین است و هیچ نتیجه‌ای را به دست نمی‌دهد.

۴۷ ـ ﴿قُلْ: مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ، إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾.

بسیار خوب است. کاری معنوی است.

۴۸ ـ ﴿قُلْ: إِنَّ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ، عَلَّامُ الْغُيُوبِ﴾.

خوب نیست. چیزی برای خواهان ندارد.

۴۹ ـ ﴿قُلْ: جَاءَ الْحَقُّ، وَمَا يُبْدِئُ الْبَاطِلُ، وَمَا يُعِيدُ﴾.

آشفتگی و به هم ریزی دارد. نتیجه‌ای برای آن نیست. در کار مانع ایجاد می‌شود.

۵۰ ـ ﴿قُلْ: إِنْ ضَلَلْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَى نَفْسِي، وَإِنِ اهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحِي إِلَيَّ رَبِّي، إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ﴾.

بد است. کار بر عهده‌ی خواهان واگذار می‌شود و از آن نتیجه‌ای نمی‌گیرد. بهره‌هایی نیز دارد.

۵۱ ـ ﴿وَلَوْ تَرَى إِذْ فَزِعُوا فَلَا فَوْتَ، وَأُخِذُوا مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ﴾.

بد است. آسیب و بلا در آن است.

۵۲ ـ ﴿وَقَالُوا: آمَنَّا بِهِ، وَأَنَّى لَهُمُ التَّنَاوُشُ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ﴾.

خوب نیست.

۵۳ ـ ﴿وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ، وَيَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ﴾.

بد است. کفران و حرمان در آن است.

۵۴ ـ ﴿وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ، كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُ، إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُرِيبٍ﴾.

آشفتگی، به هم ریزی، حرمان، گمراهی و شک در آن است. بد است.

# سوره‌ی فاطر

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلاً أُولِي أَجْنِحَةٍ مَثْنَى وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ، يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ، إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.

بسیار خوب است. کار با قدرت، همت و پاکی پیش می‌رود.

﴿أُولِي أَجْنِحَةٍ﴾: کاری گسترده است.

۲ ـ ﴿مَا يَفْتَحِ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا، وَمَا يُمْسِكْ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ، وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾.

چنان‌چه بر کار مورد نظر با توکل اقدام کند بسیار خوب است. اقتدار و قدرت نیز در کار وجود دارد.



۳ ـ ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ، اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ، هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللَّهِ، يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ﴾.

خوب نیست. شروع آن با نعمت‌های غیر ماندگار و پایان آن گمراهی است.

۴ ـ ﴿وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ، وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ﴾.

خوب نیست. تکذیب و انکار را در پی دارد.

۵ ـ ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ، فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا، وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللَّهِ الْغَرُورُ﴾.

خوب نیست. وعده‌های آن وعید است.

۶ ـ ﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ، فَاتَّخِذُوهُ عَدُوّاً، إِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ﴾.

کاری زیان‌بار است که دشمنی و خدعه را بر خواهان وارد می‌سازد. بسیار بد است.

۷ ـ ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ، وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ﴾.

همراه با گرفتاری است ولی خوب است. نیاز به عمل دارد و سنگین است.

۸ ـ ﴿أَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَناً، فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ، فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرَاتٍ، إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ﴾.

کارهای بدی را در قالبی نیکو ارایه می‌دهد. گمراهی و ظاهر سازی است و باطن و حقیقتی برای آن نیست. ماندگاری نیز ندارد. بسیار بد است.

۹ ـ ﴿وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ، فَتُثِيرُ سَحَاباً، فَسُقْنَاهُ إِلَى بَلَدٍ مَيِّتٍ، فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا، كَذَلِكَ النُّشُورُ﴾.



خیلی خوب است. کاری قانون‌مند و نتیجه‌بخش است. انجام آن به درازا می‌کشد و دیررس است و نمی‌توان آن را به‌سرعت به پایان رساند؛ به این معنا که عجله و شتاب فایده‌ای ندارد و باید قواعد آن را لحاظ نمود.

۱۰ ـ ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعاً، إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ، وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ، وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يَبُورُ﴾.

از آیات صاحب استخاره و دارای دو استخاره است. آیه‌ی نخست آن چنین است: ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعاً، إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ،

**وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ﴾**. استخاره‌ی آن بسیار خوب است. قدرت، عزت، اراده‌ی حق، صعود و پاکی در آن است.

استخاره‌ی دوم آن نیز فراز پایانی آن است: ﴿**وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ، لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ، أُولَئِكَ هُوَ يَبُورُ**﴾. خیلی بد است. مکر، حیله، ناراحتی، عذاب و بلا در آن است.

۱۱ ـ ﴿**وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ، ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ، ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجاً، وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ، وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ مُعَمَّرٍ وَلَا يُنْقَصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ، إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرُ**﴾.

پر مشکل، زمان‌بر، فرسایشی، سخت و سنگین ولی خوب و انجام‌شدنی است.

۱۲ ـ ﴿**وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ: هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ، سَائِغٌ شَرَابُهُ، وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ، وَمِنْ كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْماً طَرِيّاً، وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا، وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ، وَلَعَلَّكُم تشكرُونَ**﴾.

عالی و شیرین است و منافع آن دایمی و به صورت تدریجی و پیوسته به خواهان می‌رسد. باید مواظب بود به غفلت دچار نشد.

۱۳ ـ ﴿**يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ، وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ، وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ، كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى، ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ، لَهُ الْمُلْكُ، وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ**﴾.

خیلی خوب است. باید مواظب بود و احتیاط کرد تا به غفلت و حرمان گرفتار نشد.

۱۴ ـ ﴿**إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ، وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ، وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ، وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ**﴾.

بسیار بد است. یأس و ناامیدی در آن است و نتیجه و فایده‌ای نیز ندارد.

۱۵ ـ ﴿یَا أَیُّهَا النَّاسُ، أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ، وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِیُّ الْحَمِیدُ﴾.

خیلی خوب است. درآمدی اندک دارد و همان نیز به تدریج به خواهان می‌رسد. سخت و سنگین است.

۱۶ ـ ﴿إِنْ یَشَأْ یُذْهِبْکُمْ وَیَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِیدٍ﴾.

خیلی خطرناک، سنگین و بسیار بد است. خواهان را به‌سرعت به فلاکت و بیچارگی می‌اندازد.

۱۷ ـ ﴿وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِیزٍ﴾.

خوب نیست.

۱۸ ـ ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى، وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَى حِمْلِهَا، لَا یُحْمَلْ مِنْهُ شَیْءٌ وَلَوْ کَانَ ذَا قُرْبَى، إِنَّمَا تُنْذِرُ الَّذِینَ یَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَیْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ، وَمَنْ تَزَکَّى فَإِنَّمَا یَتَزَکَّى لِنَفْسِهِ، وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِیرُ﴾.

خوب است ولی تلاش و زحمت فراوانی را می‌طلبد. سخت وسنگین است. ترس و اضطراب در آن است و جانب دقت را باید پاس داشت.

۱۹ ـ ﴿وَمَا یَسْتَوِی الْأَعْمَى وَالْبَصِیرُ﴾.

۲۰ ـ ﴿وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ﴾.

۲۱ ـ ﴿وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ﴾.

۲۲ ـ ﴿وَمَا یَسْتَوِی الْأَحْیَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ، إِنَّ اللَّهَ یُسْمِعُ مَنْ یَشَاءُ، وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَنْ فِی الْقُبُورِ﴾.

هر چهار آیه‌ی یاد شده یک استخاره است. بد و خطرناک است. خواهان به تنگنا و مخمصه‌ای دچار می‌شود که هیچ کس را یارای یاری رساندن به وی نیست.

۲۳ ـ ﴿إِنْ أَنْتَ إِلَّا نَذِیرٌ﴾.

کار مورد نظر بد و خطرناک است. تهدید در آن است و نتیجه‌ای نیز ندارد.

۲۴ ـ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيراً وَنَذِيراً، وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ﴾.

خوب است ولی به اعتبار ذیل آن لازم است رعایت احتیاط و دقت را داشت.

۲۵ ـ ﴿وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ، جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ، وَبِالزُّبُرِ، وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ﴾.

خوب نیست. مشکلات و گرفتاری دارد و کار نیز به نتیجه نمی‌رسد.

۲۶ ـ ﴿ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا، فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ﴾.

خوب نیست. اخذ به معنای عذاب، گرفتاری و زیان‌باری است.

۲۷ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً، فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُخْتَلِفاً أَلْوَانُهَا، وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بِيضٌ، وَحُمْرٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا، وَغَرَابِيبُ سُودٌ﴾.

کاری مهم، معتبر، سنگین، سخت، متنوع اما خوب است. مشکلات و موانعی در مسیر آن پیش می‌آید که ممکن است گاه به شکست نیز بینجامد.

۲۸ ـ ﴿وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ، إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ، إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ﴾.

خیلی خوب و نیز شایسته است؛ زیرا از خشیت عالمان سخن می‌گوید.

۲۹ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ، وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ، وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرّاً وَعَلَانِيَةً، يَرْجُونَ تِجَارَةً لَنْ تَبُورَ﴾.

عالی، شایسته ولی سنگین است. برای افراد شایسته مناسب و خوب است.

۳۰ ـ ﴿لِيُوَفِّيَهُمْ أُجُورَهُمْ، وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ، إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ﴾.

عالی است. کار به‌درستی به انجام می‌رسد و جزا و خیرات خود را دارد.

۳۱ ـ ﴿وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ، مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ، إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرُ بَصِيرُ﴾.

عالی است. اسمای نیکوی بسیاری در آن است که خوبی آن را تقویت می‌کند.

۳۲ ـ ﴿ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا، فَمِنْهُمْ ظَالِمُ لِنَفْسِهِ، وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدُ، وَمِنْهُمْ سَابِقُ بِالْخَيْرَاتِ بِإِذْنِ اللَّهِ، ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ﴾.

بسیار خوب است: ﴿ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ﴾. البته مشکلاتی نیز دارد: ﴿فَمِنْهُمْ ظَالِمُ لِنَفْسِهِ﴾.

۳۳ ـ ﴿جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا، يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤاً، وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرُ﴾.

عالی، پرعافیت، مدرن و تمیز است. کار به بار می‌نشیند و نتیجه دارد.

۳۴ ـ ﴿وَقَالُوا: الْحَمْدُ لِلَّهِ، الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزَنَ، إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورُ شَكُورُ﴾.

خیلی خوب است.

۳۵ ـ ﴿الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ، لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبُ، وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبُ﴾.

عالی است. هیچ مشکلی در روند انجام آن پیش نمی‌آید.

۳۶ ـ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ، لَا يُقْضَى عَلَيْهِمْ، فَيَمُوتُوا، وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا، كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ﴾.

خیلی بد است. خسارت و حرمان را به صورت حتمی موجب می‌شود.

۳۷ ـ ﴿وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا: رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحاً، غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ، أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُمْ مَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ، وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ، فَذُوقُوا، فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ﴾.

بسیار بد است.

۳۸ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ عَالِمُ غَيْبِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾.

خوب و سنگین است.

۳۹ ـ ﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ، فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ، وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتاً، وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَاراً﴾.

خیلی بد است؛ هرچند صدر آن خوب و گسترده است، شکست، حرمان و گرفتاری فراوانی را در پی دارد.

۴۰ ـ ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَكُمُ، الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ، أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ، أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَاباً، فَهُمْ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْهُ، بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضاً إِلَّا غُرُوراً﴾.

خیلی بد است. بسیاری از بدی‌ها را با هم جمع نموده است.

۴۱ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا، وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ، إِنَّهُ كَانَ حَلِيماً غَفُوراً﴾.

خوب است. لازم است کار را با توجه و دقت انجام داد؛ چرا که اگر با مشکلی برخورد کند قابل اصلاح و جبران نیست و به شکست می‌انجامد.

۴۲ ـ ﴿وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ، لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَيَكُونُنَّ أَهْدَى مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ، فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُوراً﴾.

خیلی بد است. ظاهر سازی در آن زیاد است و هیچ باطن و حقیقتی در آن نیست.

۴۳ ـ ﴿اسْتِكْبَاراً فِي الْأَرْضِ، وَمَكْرَ السَّيِّئِ، وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ، فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّةَ الْأَوَّلِينَ، فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلاً، وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَحْوِيلاً﴾.

بد است. حیله، خدعه، استکبار و قلدری در آن پیش می‌آید و نتیجه‌ای نیز از آن به دست نمی‌آید.

۴۴ ـ ﴿أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ، فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ، وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً، وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ، إِنَّهُ كَانَ عَلِيماً قَدِيراً﴾.

خوب نیست. کار با شکوه فراوانی شروع می‌شود ولی پایان آن شکست و خواری است و همه‌ی سرمایه‌ای که خواهان برای این کار گذاشته است از دست می‌رود.

۴۵ ـ ﴿وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ، وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى، فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ، فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيراً﴾.

بد است. مشکلاتی سد راه خواهان می‌گردد.

# سوره‌ی یس

۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، يس».

۲ ـ «وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ».

۳ ـ «إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ».

۴ ـ «عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ».

۵ ـ «تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ».

این پنج آیه‌ی شریفه یک استخاره است. بسیار خوب، و پرسلامت و سنگین است. به اعتبار حروف مقطعه، دقت و همت را لازم دارد.

۶ ـ «لِتُنْذِرَ قَوْماً مَا أُنْذِرَ آبَاؤُهُمْ، فَهُمْ غَافِلُونَ».

خیلی بد است. غفلت، اضطراب و نگرانی عمومی را در بر دارد.

۷ ـ «لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ، فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ».

خیلی بد است. همراه با اضطراب، غفلت و اشتباه است. کار درستی نیست.

«لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ»: گرفتاری و ناراحتی آن حتمی است.

۸ ـ «إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالاً، فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ».

شکست، ورشکستگی و حرمان را به ارمغان می‌آورد. بسیار بد است.

۹ ـ «وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدّاً، وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدّاً، فَأَغْشَيْنَاهُمْ، فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ».

کاری خطرناک، سخت و سنگین است و گرفتاری نیز دارد اما با این

وجود مورد حمایت و حفاظت قرار می‌گیرد. البته وی اختیار ترک آن را ندارد و مجبور به آن است و به موفقیت و نتیجه نیز می‌رسد اما با توجه به شدت خطرات آن در صورتی که جایگزین دیگر و کم‌خطری برای آن سراغ دارد بهتر است راه دیگری را برگزینند.

**۱۰ ـ ﴿وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ، لَا يُؤْمِنُونَ﴾.**

خیلی بد است. هرچه زحمت نیز برای آن تحمل کند، نتیجه‌ای در آن نیست و همه بیهوده می‌شود.

**۱۱ ـ ﴿إِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ، وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ، فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ﴾.**

کاری پرحادثه است که فرجامی خوب دارد و به تحمل زحمت آن می‌ارزد.

**۱۲ ـ ﴿إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَى، وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ، وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ﴾.**

کاری خوب و باثبات و منضبط است. البته آسان نیست و سختی و سنگینی خود را دارد: **﴿وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ﴾**.

**۱۳ ـ ﴿وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلاً أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ، إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ﴾.**

بد است. کار پردردسری است که نتیجه‌ای ندارد و امکانات هزینه شده برای آن هدر می‌رود.

**۱۴ ـ ﴿إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ، فَكَذَّبُوهُمَا، فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ، فَقَالُوا: إِنَّا إِلَيْكُمْ مُرْسَلُونَ﴾.**

بد است. نتیجه‌ای ندارد.

**۱۵ ـ ﴿قَالُوا: مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا، وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ، إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ﴾.**

بد است. به خواهان اعتقاد و اعتمادی نیست و کار مورد نظر به نتیجه نمی‌رسد. کاری بیهوده است.

۱۶ ـ ﴿قَالُوا: رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ﴾.

نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید. خوب نیست.

۱۷ ـ ﴿وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ﴾.

بد است. پذیرشی در آن نیست.

۱۸ ـ ﴿قَالُوا: إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ، لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ، وَلَيَمَسَّنَّكُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.

درگیری، اضطراب، تهمت و ناراحتی با آن همراه است. بد است.

۱۹ ـ ﴿قَالُوا: طَائِرُكُمْ مَعَكُمْ، أَئِنْ ذُكِّرْتُمْ، بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ﴾.

بد است.

۲۰ ـ ﴿وَجَاءَ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى، قَالَ: يَا قَوْمِ، اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ﴾.

خوب است. کاری نو و تازه است که زیرکی و زرنگی را می‌طلبد و باید به‌سرعت و بی‌درنگ پی‌گیر آن بود وگرنه از دست می‌رود و به فرد دیگری می‌رسد.

۲۱ ـ ﴿اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْراً، وَهُمْ مُهْتَدُونَ﴾.

عالی است. باید پی‌گیر کار بود. ترک آن نیز جایز نیست.

۲۲ ـ ﴿وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي، وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾.

عالی و سخت است؛ زیرا از لزوم عبادت و بندگی سخن می‌گوید.

۲۳ ـ ﴿ءَأَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً إِنْ يُرِدْنِ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَا تُغْنِ عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئاً، وَلَا يُنْقِذُونِ﴾.

در صورتی که در کار خود احتیاط و دقت داشته باشد خوب است، اما چنان‌چه اهمال و بی‌دقتی نماید خطرات و مشکلات خود را دارد.

۲۴ ـ ﴿إِنِّي إِذاً لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾.

بد است. کاری بدون نتیجه است که شکست و ضرر را به خواهان وارد می‌آورد.

۲۵ ـ ﴿إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ، فَاسْمَعُونِ﴾.

عالی و پر از حقیقت است. کوتاهی آیه‌ی شریفه بیان‌گر آن است که کار به سرعت و در کوتاه‌ترین مدت به نتیجه می‌رسد.

﴿إِنِّي﴾: حدود و مرزهای کار مشخص و معین است.

۲۶ ـ ﴿قِيلَ: ادْخُلِ الْجَنَّةَ، قَالَ: يَا لَيْتَ، قَوْمِي يَعْلَمُونَ﴾.

خوب نیست. معلوم نیست با چه کسی مواجه می‌شود. پشیمانی، دلهره و اضطراب را با خود دارد.

۲۷ ـ ﴿بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي، وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ﴾.

شروع این کار با زحمت و ضرر همراه است ولی در مدت کوتاهی به نتیجه می‌رسد. خیلی خوب است.

۲۸ ـ ﴿وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِنَ السَّمَاءِ، وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ﴾.

کاری پراضطراب و پرزحمت است. خوب نیست.

۲۹ ـ ﴿إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً، فَإِذَا هُمْ خَامِدُونَ﴾.

خوب نیست. ضرر، درگیری و شکست را در پی دارد و نتیجه‌ای نیز از آن به دست نمی‌آید.

۳۰ ـ ﴿يَا حَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِ، مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُونَ﴾.

خیلی بد است. سبب آبروریزی و افتضاح می‌گردد.

۳۱ ـ ﴿أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ﴾.

زمینه‌ی گرفتاری، شکست و نابودی خواهان را فراهم می‌آورد. بسیار بد است.

۳۲ ـ ﴿وَإِنْ كُلٌّ لَمَّا جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ﴾.

بد است. کاری بسته و پرمانع است که راه گریز یا مانوری در آن نیست و در مشکلات آن می‌ماند.

۳۳ ـ **﴿وَآيَـةٌ لَـهُمُ الْأَرْضُ الْـمَيْتَةُ أَحْـيَيْنَاهَا، وَأَخْـرَجْنَا مِـنْهَا حَـبّاً، فَـمِنْهُ يَأْكُلُونَ﴾**.

خوب است. کاری مادی و دنیوی است که رزق و روزی لازم خواهان را تضمین می‌کند.

۳۴ ـ **﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ، وَأَعْنَابٍ، وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ﴾**.

خوب است. کاری است که رنج آن را دیگران برده و مقدمات آن را تهیه دیده‌اند و او نتیجه و بهره‌ی کار را می‌برد. کاری پرمنفعت، محکم، مدرن و تمیز است.

۳۵ ـ **﴿لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ، وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ، أَفَلَا يشكرُونَ﴾**.

خوب است. ممکن است به عافیت‌طلبی و حرمان آلوده شود.

۳۶ ـ **﴿سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ﴾**.

عالی است. البته مشکلاتی دارد.

۳۷ ـ **﴿وَآيَةٌ لَهُمُ اللَّيْلُ، نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ، فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ﴾**.

خوب، سخت و سنگین است.

۳۸ ـ **﴿وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا، ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾**.

بسیار خوب است.

۳۹ ـ **﴿وَالْقَمَرَ قَدَّرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّى عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ﴾**.

خیلی خوب است.

۴۰ ـ **﴿لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ، وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ، وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ﴾**.

کاری است دارای نظم، حساب و شماره که انجام شدنی است. بسیار خوب است.

۴۱ ـ ﴿وَآيَةٌ لَهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ﴾.

کاری مشخص همراه با خیر فراوان است بدون آن که زحمتی داشته باشد. بسیار خوب است.

۴۲ ـ ﴿وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ﴾.

خوب است. زحمت و تلاش را لازم دارد.

۴۳ ـ ﴿وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ، فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ، وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَ﴾.

خوب نیست. امنیتی در این کار نیست. موانع و گرفتاری نیز دارد.

۴۴ ـ ﴿إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا، وَمَتَاعاً إِلَى حِينٍ﴾.

بد نیست.

﴿وَمَتَاعاً إِلَى حِينٍ﴾: کاری ظاهری و موقت است.

۴۵ ـ ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ: اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ، وَمَا خَلْفَكُمْ، لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾.

بد نیست. درصد موفقیت آن اندک است.

﴿اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ﴾: کاری خطرناک است که باید بر تمامی مراحل کار از گذشته تا آینده اشراف و احاطه داشت و جانب دقت و احتیاط را ملاحظه کرد.

۴۶ ـ ﴿وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ﴾.

خیلی بد است. به کفران و گناه آلوده می‌شود و بیمار و پریشان می‌گردد. شکست آن نیز حتمی است.

۴۷ ـ ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ: أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ، قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا: أَنُطْعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُ، إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾.

بسیار بد است. بخل، طمع، نفاق، گرفتاری و جبر دامنگیر خواهان می‌شود.

۴۸ ـ ﴿وَيَقُولُونَ: مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ؟﴾.

خوب نیست. انتظار می‌کشد و خیری نمی‌بیند. وعده‌ای است که به آن عمل نمی‌شود.

۴۹ ـ ﴿مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً، تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ﴾.

خوب نیست. گرفتاری و ناراحتی را در پی دارد.

۵۰ ـ ﴿فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً، وَلَا إِلَى أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ﴾.

بسیار بد است. درگیری و نگرانی در آن است.

۵۱ ـ ﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ، فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَى رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ﴾.

خوب نیست. خواهان را گرفتار می‌سازد و او را به صورت ناگهانی به بحرانی مهار نشدنی می‌اندازد و تمامی سرمایه‌ی او را از بین می‌برد.

﴿وَنُفِخَ﴾: خواهان به بحران مبتلا می‌شود.

۵۲ ـ ﴿قَالُوا: يَا وَيْلَنَا، مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا، هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ، وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ﴾.

خوب نیست. گرفتاری را در پی می‌آورد.

۵۳ ـ ﴿إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً، فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ﴾.

بد است. سبب گرفتاری، به هم ریزی و ناراحتی می‌شود.

۵۴ ـ ﴿فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئاً، وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَاكُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.

خوب نیست. خطرناک است.

﴿فَالْيَوْمَ﴾: کاری مخاطره‌آمیز است.

۵۵ ـ ﴿إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغُلٍ فَاكِهُونَ﴾.

عالی است. سرشار از منفعت است.

۵۶ ـ ﴿هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَّكِؤُونَ﴾.

خیلی خوب است. طراوت، تازگی، لذت و کامیابی را همراه دارد.

۵۷ ـ ﴿لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ، وَلَهُمْ مَا يَدَّعُونَ﴾.

عالی است.

۵۸ ـ ﴿سَلَامٌ، قَوْلاً مِنْ رَبٍّ رَحِيمٍ﴾.

عالی است. کاری معنوی است.

۵۹ ـ ﴿وَامْتَازُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ﴾.

خوب نیست. گرفتاری، اختلاف و ممیزی در آن است.

۶۰ ـ ﴿أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ: أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ، إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾.

خیلی بد است. سبب دشمنی و شیطنت می‌گردد.

۶۱ ـ ﴿وَأَنِ اعْبُدُونِي، هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾.

بسیار خوب است. کاری هموار است اما زحمت را می‌طلبد: ﴿وَأَنِ اعْبُدُونِي﴾.

۶۲ ـ ﴿وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلّاً كَثِيراً، أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ﴾.

خوب نیست. موجب گرفتاری، ورشکستگی و حرمان می‌گردد.

۶۳ ـ ﴿هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ﴾.

خیلی بد است.

۶۴ ـ ﴿اصْلَوْهَا الْيَوْمَ، بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾.

بسیار بد است. به کفران مبتلا می‌شود.

۶۵ ـ ﴿الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ، وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ، وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ، بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾.

خیلی بد است.

۶۶ ـ ﴿وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ، فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ، فَأَنَّى يُبْصِرُونَ﴾.

بسیار بد است.

۶۷ ـ ﴿وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَى مَكَانَتِهِمْ، فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيّاً، وَلَا يَرْجِعُونَ﴾.

بد است.

۶۸ ـ ﴿وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ، أَفَلَا يَعْقِلُونَ﴾.

بد است.

۶۹ ـ ﴿وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ، وَمَا يَنْبَغِي لَهُ، إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ، وَقُرْآنٌ مُبِينٌ﴾.

عالی است. کاری مرتب و منظم و دارای صفا و قداست است. البته محدودیت‌هایی دارد.

۷۰ ـ ﴿لِيُنْذِرَ مَنْ كَانَ حَيّاً، وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾.

بد است. سبب حرمان می‌گردد.

۷۱ ـ ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَاماً، فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ﴾.

خوب است. همراه با تحذیر است.

۷۲ ـ ﴿وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ، فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ، وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ﴾.

کاری نرم، هموار و دارای منافع مادی است. خوب است.

۷۳ ـ ﴿وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ، أَفَلَا يشكرُونَ﴾.

خوب است. ممکن است به کفران گرفتار شود.

۷۴ ـ ﴿وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً، لَعَلَّهُمْ يُنْصَرُونَ﴾.

خیلی بد است.

۷۵ ـ ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ، وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُحْضَرُونَ﴾.

خوب نیست. مشکلات و موانعی سد راه او می‌گردد.

۷۶ ـ ﴿فَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ، إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ، وَمَا يُعْلِنُونَ﴾.

خوب نیست. خواهان به حزن و گرفتاری مبتلا می‌شود. سختی و نگرانی فراوانی دارد که تحمل آن، کار را به نتیجه می‌رساند. بهتر است کار دیگری را برگزید.

۷۷ ـ ﴿أَوَلَمْ يَرَ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ، فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ﴾.

خوب نیست.

۷۸ ـ ﴿وَضَرَبَ لَنَا مَثَلاً، وَنَسِيَ خَلْقَهُ، قَالَ: مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ﴾.

بد است.

۷۹ ـ ﴿قُلْ: يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ، وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ﴾.

کاری است انجام‌پذیر ولی سخت و سنگین. خوب است.

۸۰ ـ ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَاراً، فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقِدُونَ﴾.

خوب است. کار با موفقیت همراه است و خیراتی به صورت قهری و بدون زحمت و تلاش به وی می‌رسد. خیراتی غیر منتظره به خواهان می‌رسد.

۸۱ ـ ﴿أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ، بَلَى، وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ﴾.

خیلی خوب و همراه با زحمت است.

﴿أَوَلَيْسَ﴾: شروع سختی دارد.

۸۲ ـ ﴿إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئاً أَنْ يَقُولَ لَهُ: كُنْ، فَيَكُونُ﴾.

عالی است. از آن نور می‌بارد و موفقیت، خیرات و برکات فراوانی را به دنبال دارد. البته سنگین است و زحمت مضاعفی را می‌طلبد.

استفاده از این آیه به عنوان ذکر برای رفع وسواس، ضعف نفس و رفع گرفتاری مفید است و تحولی در او ایجاد می‌کند و به او حس امید به زندگی را می‌دهد.

۸۳ ـ ﴿فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ، وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾.

عالی است.

از آیات ذکر است. پنج آیه‌ی نخست این سوره با دو آیه‌ی پایانی آن صفای باطن را برای آدمی به ارمغان می‌آورد. البته خیر این آیات برای اولیای خداست و به دیگران خیر ویژه‌ی آن نمی‌رسد. این آیات مخصوص کسی است که به مقام اراده، امر، تثبیت و به یاسین رسیده باشد؛ وگرنه مصداق مثل معروف است که یس را به گوش حمار می‌خواند.

# سوره‌ی صافات

۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَالصَّافَّاتِ صَفّاً».

۲ ـ «فَالزَّاجِرَاتِ زَجْراً».

۳ ـ «فَالتَّالِيَاتِ ذِكْراً».

۴ ـ «إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ».

۵ ـ «رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا، وَرَبُّ الْمَشَارِقِ».

سوره‌ی صافات از قدرت الهی و اقتدار فرشتگان سخن می‌گوید. پنج آیه‌ی نخست آن یک استخاره است. کاری بلند، سنگین، مقتدرانه و خیلی خوب است.

۶ ـ «إِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةٍ الْكَوَاكِبِ».

بسیار خوب است.



۷ ـ «وَحِفْظاً مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ».

خوب اما سخت است و به موانع برخورد می‌کند.

۸ ـ «لَا يَسَّمَّعُونَ إِلَى الْمَلَإِ الْأَعْلَى، وَيُقْذَفُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ».

خوب است. کاری است ضمانت شده که محافظ نیز دارد.

۹ ـ «دُحُوراً، وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ».

خوب نیست. دشمنی و درگیری را در پی دارد.

۱۰ ـ «إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ، فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ».

بد است. سختی فراوانی دارد.

۱۱ ـ ﴿فَاسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقاً أَمْ مَنْ خَلَقْنَا، إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ﴾.

بد است. با آن که خواهان در این کار اقتدار دارد اما نتیجه‌ای از آن نمی‌گیرد.

۱۲ ـ ﴿بَلْ عَجِبْتَ، وَيَسْخَرُونَ﴾.

بد است.

۱۳ ـ ﴿وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ﴾.

بد است. توجهی در آن نیست.

۱۴ ـ ﴿وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ﴾.

بد است. نتیجه‌ای از آن نمی‌بیند.

۱۵ ـ ﴿وَقَالُوا: إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ﴾.

بد است. انکار را به دنبال دارد.

۱۶ ـ ﴿أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَاباً وَعِظَاماً، أَئِنَّا لَمَبْعُوثُونَ﴾.

بد است. خواهان مورد انکار قرار می‌گیرد و پذیرفته نمی‌شود.

۱۷ ـ ﴿أَوَآبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ﴾.

بد است.

۱۸ ـ ﴿قُلْ: نَعَمْ، وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ﴾.

نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید. خوب نیست.

۱۹ ـ ﴿فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ، فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ﴾.

کاری خطرناک است. خواهان غافلگیر می‌شود و به گرفتاری دچار می‌گردد. خوب نیست.

۲۰ ـ ﴿وَقَالُوا: يَا وَيْلَنَا، هَذَا يَوْمُ الدِّينِ﴾.

بد و خطرناک است.

۲۱ ـ ﴿هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ، الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ﴾.

بد است.

۲۲ ـ ﴿احْشُرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ، وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ﴾.

بسیار بد و خطرناک است.

۲۳ ـ ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ، فَاهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ﴾.

خیلی بد است.

۲۴ ـ ﴿وَقِفُوهُمْ، إِنَّهُمْ مَسْؤُولُونَ﴾.

بسیار بد و خطرناک است.

۲۵ ـ ﴿مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ﴾.

سختی و بدی مضاعف دارد. خیلی بد است.

۲۶ ـ ﴿بَلْ هُمُ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ﴾.

بد است.

۲۷ ـ ﴿وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ﴾.

بد است.

۲۸ ـ ﴿قَالُوا: إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ﴾.

به سالوس و ریا آلوده می‌شود. بد است.

۲۹ ـ ﴿قَالُوا: بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ﴾.

فریب و ظاهرسازی در آن است. خیلی بد است.

۳۰ ـ ﴿وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ، بَلْ كُنْتُمْ قَوْماً طَاغِينَ﴾.

بد است. به صورت آگاهانه بدی می‌کند.

۳۱ ـ ﴿فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا، إِنَّا لَذَائِقُونَ﴾.

بد است.

۳۲ ـ ﴿فَأَغْوَيْنَاكُمْ، إِنَّا كُنَّا غَاوِينَ﴾.

بد است.

۳۳ ـ ﴿فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ﴾.

خیلی بد است.

۳۴ ـ ﴿إِنَّا كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ﴾.

بد است.

۳۵ ـ ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، يَسْتَكْبِرُونَ﴾.

بسیار بد است. به استکبار و غرور آلوده می‌شود.

۳۶ ـ ﴿وَيَقُولُونَ: أَئِنَّا لَتَارِكُوا آلِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَجْنُونٍ﴾.

بد است.

۳۷ ـ ﴿بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ، وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ﴾.

خیلی خوب و همراه با گرفتاری است.

۳۸ ـ ﴿إِنَّكُمْ لَذَائِقُو الْعَذَابِ الْأَلِيمِ﴾.

بسیار بد است.

۳۹ ـ ﴿وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.

گرفتاری و مشکلات دارد. خوب نیست.

۴۰ ـ ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾.

خوب است.

۴۱ ـ ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَعْلُومٌ﴾.

خیلی خوب است.

۴۲ ـ ﴿فَوَاكِهُ، وَهُمْ مُكْرَمُونَ﴾.

خوب است. احترام و حرمت خواهان را در پی دارد.

۴۳ ـ ﴿فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ﴾.

خوب است.

۴۴ ـ ﴿عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ﴾.

خوب است.

۴۵ ـ ﴿يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ﴾.

خوب است.

۴۶ ـ ﴿بَيْضَاءَ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ﴾.

کاری خوب و صافی است.

۴۷ ـ ﴿لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ﴾.

کاری صافی و محکم است که سستی در آن نیست. خوب است.

۴۸ ـ ﴿وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ﴾.

بسیار خوب است.

۴۹ ـ ﴿كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَكْنُونٌ﴾.

عالی است.

۵۰ ـ ﴿فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ﴾.

خوب است.

۵۱ ـ ﴿قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ﴾.

خوب است. خیراتی به صورت قهری به خواهان می‌رسد.

۵۲ ـ ﴿يَقُولُ: أَئِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِينَ﴾.

خوب و همراه با مشکلاتی است.

۵۳ ـ ﴿أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَاباً وَعِظَاماً، أَئِنَّا لَمَدِينُونَ﴾.

بد است.

۵۴ ـ ﴿قَالَ: هَلْ أَنْتُمْ مُطَّلِعُونَ﴾.

بد است.

۵۵ ـ ﴿فَاطَّلَعَ فَرَآهُ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ﴾.

خیلی خطرناک و بد است.

۵۶ ـ ﴿قَالَ: تَاللَّهِ، إِنْ كِدْتَ لَتُرْدِينِ﴾.

بد است. بی‌وفایی در آن رخ می‌نماید.

۵۷ ـ ﴿وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ﴾.

بد است.

**۵۸ ـ ﴿أَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ﴾.**

خوب نیست.

**۵۹ ـ ﴿إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَى، وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ﴾.**

خوب نیست.

**۶۰ ـ ﴿إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾.**

عالی است. مشکل و زحمتی ندارد.

**۶۱ ـ ﴿لِمِثْلِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ﴾.**

خیلی خوب است ولی زحمت و تلاش را لازم دارد.

**۶۲ ـ ﴿أَذَلِكَ خَيْرٌ نُزُلاً أَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ﴾.**

بسیار بد است.

**۶۳ ـ ﴿إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ﴾.**

خیلی بد است.

**۶۴ ـ ﴿إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ﴾.**

بسیار بد است.

**۶۵ ـ ﴿طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُؤُوسُ الشَّيَاطِينِ﴾.**

خیلی بد است.

**۶۶ ـ ﴿فَإِنَّهُمْ لَآكِلُونَ مِنْهَا، فَمَالِؤُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ﴾.**

بسیار بد است.

**۶۷ ـ ﴿ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْباً مِنْ حَمِيمٍ﴾.**

بد و وحشتناک است.

**۶۸ ـ ﴿ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ﴾.**

بد است.

**۶۹ ـ ﴿إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ﴾.**

بد است.

۷۰ ـ ﴿فَهُمْ عَلَى آثَارِهِمْ يُهْرَعُونَ﴾.

بد است.

۷۱ ـ ﴿وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ﴾.

بد است.

۷۲ ـ ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنْذِرِينَ﴾.

بد است. نتیجه‌ای برای آن نیست.

۷۳ ـ ﴿فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ﴾.

خیلی بد است.

۷۴ ـ ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾.

عالی است.

۷۵ ـ ﴿وَلَقَدْ نَادَانَا نُوحٌ، فَلَنِعْمَ الْمُجِيبُونَ﴾.

بسیار خوب است.

۷۶ ـ ﴿وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ﴾.

شروع آن همراه با گرفتاری و زحمت است اما پایان خوبی دارد.

۷۷ ـ ﴿وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ﴾.

خوب است. البته خالی از خطر نیست.

۷۸ ـ ﴿وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ﴾.

خوب و مخاطره‌آمیز است. پایان آن خیر است.

۷۹ ـ ﴿سَلَامٌ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ﴾.

خیلی خوب است.

۸۰ ـ ﴿إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾.

بسیار خوب است.

۸۱ ـ ﴿إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ﴾.

خیلی خوب است.

۸۲ ـ ﴿ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ﴾.

نابودی، حرمان و شکست را موجب می‌شود. خیلی بد است.

۸۳ ـ ﴿وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ﴾.

خوب است.

۸۴ ـ ﴿إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ﴾.

بسیار خوب است.

۸۵ ـ ﴿إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ: مَاذَا تَعْبُدُونَ﴾.

درگیری و گرفتاری دارد اما خوب است.

۸۶ ـ ﴿أَئِفْكاً آلِهَةً دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ﴾.

خوب نیست.

۸۷ ـ ﴿فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

بد است.

۸۸ ـ ﴿فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ﴾.

فریب، حیله و گرفتاری در آن است. خوب نیست.

۸۹ ـ ﴿فَقَالَ: إِنِّي سَقِيمٌ﴾.

با آن که بلا و مصیبتی در آن نیست، خالی از گرفتاری و مشکلات نمی‌باشد. خوب است.

۹۰ ـ ﴿فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ﴾.

بد است.

۹۱ ـ ﴿فَرَاغَ إِلَى آلِهَتِهِمْ، فَقَالَ: أَلَا تَأْكُلُونَ﴾.

بد است. با انکار رو به‌رو می‌شود.

۹۲ ـ ﴿مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ﴾.

بد است. نتیجه‌بخش نمی‌باشد.

۹۳ ـ ﴿فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْباً بِالْيَمِينِ﴾.

خوب نیست.

**۹۴ ـ ﴿فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزِفُّونَ﴾.**

بد است.

**۹۵ ـ ﴿قَالَ: أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ﴾.**

خوب نیست. خیری در آن نیست. خواهان مورد بازخواست قرار می‌گیرد.

**۹۶ ـ ﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ﴾.**

کاری پردردسر و همراه با زحمت است ولی بد نیست.

**۹۷ ـ ﴿قَالُوا: ابْنُوا لَهُ بُنْيَاناً، فَأَلْقُوهُ فِي الْجَحِيمِ﴾.**

خیلی بد است.

**۹۸ ـ ﴿فَأَرَادُوا بِهِ كَيْداً، فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ﴾.**

بسیار بد است. بلا و مرگ و میر در آن است.

**۹۹ ـ ﴿وَقَالَ: إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى رَبِّي سَيَهْدِينِ﴾.**

عالی است. شروع آن اضطراب، نگرانی و زحمت را دارد.

**۱۰۰ ـ ﴿رَبِّ، هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ﴾.**

خیلی خوب است. خیرات بخششی و اعطایی در آن است.

**۱۰۱ ـ ﴿فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ﴾.**

کاری مبارک، میمون، نو و بسیار جالب است.

**۱۰۲ ـ ﴿فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ: يَا بُنَيَّ، إِنِّي أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ، فَانْظُرْ مَاذَا تَرَى، قَالَ: يَا أَبَتِ، افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ، سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ﴾.**

تنها آیه‌ی طولانی این سوره است، بر این اساس، کاری پرمخاطره و سنگین است ولی خیلی خوب است.

**۱۰۳ ـ ﴿فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ﴾.**

با اضطراب و سختی همراه است. خوب است.

**۱۰۴ ـ ﴿وَنَادَيْنَاهُ: أَنْ يَا إِبْرَاهِيمُ﴾.**

خیلی خوب است. کاری سبک، مشخص و هموار است.

**۱۰۵ ـ ﴿قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا، إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾.**

بسیار خوب است ولی زحمت فراوانی را می‌طلبد.

**۱۰۶ ـ ﴿إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ﴾.**

کاری سنگین و بلاخیز ولی گذرا و خوب است.

**۱۰۷ ـ ﴿وَفَدَيْنَاهُ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ﴾.**

خوب است. باید صدقه و خیراتی داشت تا بتواند خیرات آن را جلب نماید.

**۱۰۸ ـ ﴿وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ﴾.**

خوب است.

**۱۰۹ ـ ﴿سَلَامٌ عَلَى إِبْرَاهِيمَ﴾.**

عالی است.

**۱۱۰ ـ ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾.**

بسیار خوب است.

**۱۱۱ ـ ﴿إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ﴾.**

خیلی خوب است.

**۱۱۲ ـ ﴿وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيّاً مِنَ الصَّالِحِينَ﴾.**

عالی است.

**۱۱۳ ـ ﴿وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى إِسْحَاقَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِنَفْسِهِ مُبِينٌ﴾.**

خیلی خوب است؛ اگرچه سبب حرمان و غفلت می‌شود و احتیاط را می‌طلبد.

**۱۱۴ ـ ﴿وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ﴾.**

خوب است. خیراتی اعطایی و بدون زحمت دارد.

**۱۱۵ ـ ﴿وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ﴾.**

مخاطره‌آمیز ولی خوب است؛ زیرا از نجات سخن می‌گوید. خسارات آن جبران می‌شود.

۱۱۶ ـ «وَنَصَرْنَاهُمْ، فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ».

خوب، سخت و سنگین است.

۱۱۷ ـ «وَآتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ».

خوب است. خیراتی اعطایی دارد.

۱۱۸ ـ «وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ».

عالی است.

۱۱۹ ـ «وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ».

گرفتاری دارد. خوب است.

۱۲۰ ـ «سَلَامٌ عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ».

خیلی خوب است.

۱۲۱ ـ «إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ».

عالی است.

۱۲۲ ـ «إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ».

خیلی خوب است.

۱۲۳ ـ «وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ».

بسیار خوب است.

۱۲۴ ـ «إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ: أَلَا تَتَّقُونَ».

بد است. به مشکل و مانع بر می‌خورد.

۱۲۵ ـ «أَتَدْعُونَ بَعْلاً، وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ».

کار با شرک، گمراهی، خسارت و زیان همراه است. بسیار بد است.

۱۲۶ ـ «اللَّهَ رَبَّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ».

خوب و محکم است. خطرات فراوانی پیش روی خواهان قرار می‌گیرد.

۱۲۷ ـ «فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ».

خوب نیست.

۱۲۸ ـ ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾.

خوب، سخت و پرزحمت است.

۱۲۹ ـ ﴿وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ﴾.

خوب است.

۱۳۰ ـ ﴿سَلَامٌ عَلَى إِلْ يَاسِينَ﴾.

عالی است.

۱۳۱ ـ ﴿إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾.

بسیار خوب است.

۱۳۲ ـ ﴿إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ﴾.

خوب و همراه با زحمت است.

۱۳۳ ـ ﴿وَإِنَّ لُوطاً لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾.

خوب است.

۱۳۴ ـ ﴿إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ﴾.

سخت، سنگین و خوب است.

۱۳۵ ـ ﴿إِلَّا عَجُوزاً فِي الْغَابِرِينَ﴾.

خیلی بد است. به ویژه اگر برای کارهای اشتراکی مانند ازدواج و شراکت باشد.

۱۳۶ ـ ﴿ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ﴾.

هلاکت و نابودی در آن است. بسیار بد است.

۱۳۷ ـ ﴿وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ مُصْبِحِينَ﴾.

خیلی بد است.

۱۳۸ ـ ﴿وَبِاللَّيْلِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾.

خوب نیست.

۱۳۹ ـ ﴿وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾.

خوب است.

۱۴۰ ـ ﴿إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ﴾.

دردسر و گرفتاری دارد. خوب نیست.

۱۴۱ ـ ﴿فَسَاهَمَ، فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ﴾.

خطرناک است و گرفتاری دارد. خوب نیست.

۱۴۲ ـ ﴿فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ، وَهُوَ مُلِيمٌ﴾.

خوب نیست. مشکلات، گرفتاری، حبس، زندان و محدودیت را به تناسب کار پیش می‌آورد.

۱۴۳ ـ ﴿فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ﴾.

خوب است ولی باید آن را با احتیاط و توکل انجام داد تا بتوان از گرفتاری‌های آن گذشت.

۱۴۴ ـ ﴿لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾.

کاری سخت و سنگین است و ممکن است به نتیجه نرسد. انجام آن خوب نیست.

۱۴۵ ـ ﴿فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ، وَهُوَ سَقِيمٌ﴾.

خوب نیست. گرفتاری‌های سختی دارد.

۱۴۶ ـ ﴿وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينٍ﴾.

پناهی آرامش زا و خوب است.



۱۴۷ ـ ﴿وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِأَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ﴾.

خوب است.

۱۴۸ ـ ﴿فَآمَنُوا، فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَى حِينٍ﴾.

خوب ولی محدود است.

۱۴۹ ـ ﴿فَاسْتَفْتِهِمْ أَلِرَبِّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ﴾.

اختلاف، درگیری و مشکلات دارد. خوب نیست.

۱۵۰ ـ ﴿أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثاً، وَهُمْ شَاهِدُونَ﴾.

خوب نیست. تمامی زحمت خواهان هدر می‌رود.

۱۵۱ ـ ﴿أَلَا إِنَّهُمْ مِنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ﴾.

خوب نیست.

۱۵۲ ـ ﴿وَلَدَ اللَّهُ، وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾.

بد است.

۱۵۳ ـ ﴿أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ﴾.

خوب نیست و نباید فریب ظاهر دنیوی آن را خورد.

۱۵۴ ـ ﴿مَا لَكُمْ، كَيْفَ تَحْكُمُونَ﴾.

خیلی بد است.

۱۵۵ ـ ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾.

بسیار بد است.

۱۵۶ ـ ﴿أَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ مُبِينٌ﴾.

خیلی بد است. ارعاب و تهدید در آن است و نتیجه‌ای نیز از آن نمی‌بیند.

۱۵۷ ـ ﴿فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ، إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.

سبب اختلاف و نگرانی می‌شود. خوب نیست.

۱۵۸ ـ ﴿وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجِنَّةِ نَسَباً، وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ، إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ﴾.

خوب نیست.

۱۵۹ ـ ﴿سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ﴾.

بد است. نباید نزدیک آن شد.

۱۶۰ ـ ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾.

خوب، سنگین، سخت و همراه با دردسر است.

۱۶۱ ـ ﴿فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ﴾.

خوب نیست.

۱۶۲ ـ ﴿مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَاتِنِينَ﴾.

بد است.

**۱۶۳ ـ «إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ».**

خیلی بد است.

**۱۶۴ ـ «وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَعْلُومٌ».**

عالی است. کاری است بلند و کشیده که ترتیب و مرحله دارد و باید آن را با صبر و بردباری دنبال نمود.

**۱۶۵ ـ «وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُّونَ».**

خوب است.

**۱۶۶ ـ «وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ».**

خوب است.

**۱۶۷ ـ «وَإِنْ كَانُوا لَيَقُولُونَ».**

خوب است ولی خالی از گرفتاری و درگیری نیست.

**۱۶۸ ـ «لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْراً مِنَ الْأَوَّلِينَ».**

خوب است.

**۱۶۹ ـ «لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ».**

بسیار خوب است ولی همراه با زحمت است.

**۱۷۰ ـ «فَكَفَرُوا بِهِ، فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ».**

خوب نیست. درگیری، تعارض و کفر را در پی دارد.

**۱۷۱ ـ «وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ».**

خوب و سخت است: «**لِعِبَادِنَا**».

**۱۷۲ ـ «إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ».**

عالی است.

**۱۷۳ ـ «وَإِنَّ جُنْدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ».**

خیلی خوب است. سبب تحول می‌گردد.

**۱۷۴ ـ «فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى حِينٍ».**

خوب نیست.

۱۷۵ ـ ﴿وَأَبْصِرْهُمْ، فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ﴾.

بد است.

۱۷۶ ـ ﴿أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ﴾.

خیلی بد است. تهدید و جزم در آن است.

۱۷۷ ـ ﴿فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ﴾.

خیلی بد است. بلا و ناراحتی را موجب می‌شود.

۱۷۸ ـ ﴿وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى حِينٍ﴾.

خوب نیست.

۱۷۹ ـ ﴿وَأَبْصِرْ، فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ﴾.

خوب است. مخاطره، دلهره، اضطراب و سنگینی را دارد.

۱۸۰ ـ ﴿سُبْحَانَ رَبِّكَ، رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ﴾.

کاری است باقداست و پاکی که محدود، سخت و سنگین است؛ از این رو باید احتیاط و اهتمام بسیاری داشته باشد. بسیار خوب است.

۱۸۱ ـ ﴿وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ﴾.

عالی است.

۱۸۲ ـ ﴿وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

عالی است. این آیه‌ی شریفه ذکر خاص و ویژه‌ی مؤمنان و اولیـای خداست. ذکری سنگین و ملکوت آور است. درگفتن این ذکر باید چیزی را از آن نکاست و حتی واو آن را نیز آورد و تفاوت آن با آیه‌ی دوم سوره‌ی حمد نیز در همین واو نهفته است.

# سوره‌ی ص

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، ص، وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ﴾.

بسیار خوب است. کاری قابل توجه و دارای اهمیت است.

﴿ذِي الذِّكْرِ﴾: توجه در این کار وجود دارد.

۲ ـ ﴿بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ﴾.

بسیار بد است. استکبار و اختلاف دامنگیر خواهان می‌شود.

۳ ـ ﴿كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ، فَنَادَوْا، وَلَاتَ حِينَ مَنَاصٍ﴾.

خیلی بد است. هلاکت عمومی و مشکلاتی دارد که نسبت به هلاکت یاد شده ناچیز است.



۴ ـ ﴿وَعَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ، وَقَالَ الْكَافِرُونَ: هَذَا سَاحِرٌ كَذَّابٌ﴾.

خیلی بد است.

۵ ـ ﴿أَجَعَلَ الْآلِهَةَ إِلَهاً وَاحِداً، إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ﴾.

کار به استکبار و اختلاف کشیده می‌شود. بد است.

۶ ـ ﴿وَانْطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنِ امْشُوا، وَاصْبِرُوا عَلَى آلِهَتِكُمْ، إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ﴾.

بسیار بد است. خواهان به چگونگی کار آگاهی ندارد و از آن ضرر و آسیب می‌بیند.

۷ ـ ﴿مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الْآخِرَةِ، إِنْ هَذَا إِلَّا اخْتِلَاقٌ﴾.

خیلی بد است. استکبار و محرومیت در آن وجود دارد.

۸ ـ «أَؤُنْزِلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا، بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْ ذِكْرِي، بَلْ لَمَّا يَذُوقُوا عَذَابِ».

به شک و حیرت گرفتار می‌شود. مخاطرات و شکست نیز خواهان را تهدید می‌کند. بسیار بد است.

۹ ـ «أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ».

خواهان در کار به شک و تردید می‌افتد و نتیجه‌ای نیز از آن به دست نمی‌آید. البته کار دارای ظاهر خوشی است و باطنی ندارد. خوب نیست.

۱۰ ـ «أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا، فَلْيَرْتَقُوا فِي الْأَسْبَابِ».

خوب نیست. باطنی ندارد.

۱۱ ـ «جُنْدٌ مَا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِنَ الْأَحْزَابِ».

شکست آن حتمی است. بسیار بد است.

۱۲ ـ «كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَادِ».

خوب نیست.

۱۳ ـ «وَثَمُودُ، وَقَوْمُ لُوطٍ، وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ، أُولَئِكَ الْأَحْزَابُ».

به ضعف، تشتت و ناتوانی دچار می‌شود. خوب نیست.

۱۴ ـ «إِنْ كُلٌّ إِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ، فَحَقَّ عِقَابِ».

کار بدون نتیجه و خطرناک است. خیلی بد است.

۱۵ ـ «وَمَا يَنْظُرُ هَؤُلَاءِ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً، مَا لَهَا مِنْ فَوَاقٍ».

بسیار بد است. به هم ریزی، نابودی، شکست، ضرر و زیان آن هم به صورت ناخودآگاه برای خواهان پیش می‌آید و کسی نیز نمی‌تواند مددکار وی باشد.

۱۶ ـ «وَقَالُوا: رَبَّنَا، عَجِّلْ لَنَا قِطَّنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ».

کاری است نابسامان و خیلی بد.

۱۷ ـ ﴿اصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ، وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ ذَا الْأَيْدِ، إِنَّهُ أَوَّابٌ﴾.

عالی و مهم است ولی صبوری و بردباری را می‌طلبد.

﴿عَبْدَنَا دَاوُودَ﴾: کار دارای تشخص است و معلوم نیست برای همه موفقیت‌آمیز باشد و هر کس باید جداگانه برای آن استخاره نماید.

﴿ذَا الْأَيْدِ﴾: خواهان قدرت و اقتدار می‌یابد.

﴿إِنَّهُ أَوَّابٌ﴾: کار را باید با نرمی و به‌دور از تندخویی انجام داد.

۱۸ ـ ﴿إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ﴾.

خیلی خوب است.

۱۹ ـ ﴿وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً، كُلٌّ لَهُ أَوَّابٌ﴾.

بسیار خوب است.

۲۰ ـ ﴿وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ، وَآتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَصْلَ الْخِطَابِ﴾.

بسیار خوب است.

۲۱ ـ ﴿وَهَلْ أَتَاكَ نَبَأُ الْخَصْمِ، إِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ﴾.

۲۲ ـ ﴿إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُودَ، فَفَزِعَ مِنْهُمْ، قَالُوا: لَا تَخَفْ خَصْمَانِ، بَغَى بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ، فَاحْكُمْ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ، وَلَا تُشْطِطْ، وَاهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ﴾.

هر دو آیه‌ی شریفه یک استخاره است. کار در روند طولانی خود با دردسر،ز حمت،ترس،اضطر اب‌وخطرهمر اه‌است‌ولی‌پایان‌خوبی‌دارد.

۲۳ ـ ﴿إِنَّ هَذَا أَخِي، لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً، وَلِيَ نَعْجَةٌ وَاحِدَةٌ، فَقَالَ: أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ﴾.

کاری سنگین، پرمشکل ولی خوب است.

۲۴ ـ ﴿قَالَ: لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعْجَتِكَ إِلَى نِعَاجِهِ، وَإِنَّ كَثِيراً مِنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ، وَقَلِيلٌ مَا هُمْ، وَظَنَّ دَاوُودُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ، فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ، وَخَرَّ رَاكِعاً وَأَنَابَ﴾.

کاری سنگین و طولانی است ولی فرجام نیکی دارد.

**۲۵ ـ ﴿فَغَفَرْنَا لَهُ ذٰلِكَ، وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَى، وَحُسْنَ مَآبٍ﴾.**

خوب و هموار است.

**۲۶ ـ ﴿يَا دَاوُودُ، إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ، فَاحْكُمْ بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ، وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَى، فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ، إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ، لَهُمْ عَذَابُ شَدِيدُ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ﴾.**

این آیه‌ی شریفه دارای دو استخاره است. استخاره‌ی دوم آن با فراز: **﴿إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ﴾** شروع می‌شود که استخاره‌ی آن بسیار بد، خطرناک، سنگین و گمراه‌کننده است؛ بر خلاف استخاره‌ی نخست آن که عالی است.

**۲۷ ـ ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلاً، ذٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا، فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ﴾.**

خیلی بد است. ظاهری خوب و فریبنده دارد در حالی که باطن، حقیقت و نتیجه‌ای برای آن نیست و به کفر و حرمان مبتلا می‌شود.

**۲۸ ـ ﴿أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ، أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ﴾.**

خوب نیست. کار با اعتقاد، اراده، آگاهی و استحکام دنبال نمی‌شود و به صورت قهری نتیجه‌بخش نیز نمی‌باشد.

**۲۹ ـ ﴿كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ، لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ، وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ﴾.**

عالی است. کاری آگاهانه، مبارک و نتیجه‌بخش است.

**۳۰ ـ ﴿وَوَهَبْنَا لِدَاوُودَ سُلَيْمَانَ، نِعْمَ الْعَبْدُ، إِنَّهُ أَوَّابٌ﴾.**

بسیار خوب است. دولت و دنیا را در پی دارد.

**۳۱ ـ ﴿إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّافِنَاتُ الْجِيَادُ﴾.**

کاری دنیوی با ظاهری شکوهمند است. خیلی خوب است.

**۳۲ ـ ﴿فَقَالَ: إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ﴾.**

بسیار خوب است ولی در دام غفلت می‌غلطد.

۳۳ ـ ﴿رُدُّوهَا عَلَيَّ، فَطَفِقَ مَسْحاً بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ﴾.

خوب است. کاری است دنیوی و گسترده که ظاهری بهتر از باطن آن دارد.

۳۴ ـ ﴿وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ، وَأَلْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَداً، ثُمَّ أَنَابَ﴾.

ظاهری شکوهمند دارد ولی یا به فتنه گرفتار می‌شود و یا آن که نتیجه‌ای از آن نمی‌گیرد: ﴿وَأَلْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَداً﴾. خوب نیست.

۳۵ ـ ﴿قَالَ: رَبِّ، اغْفِرْ لِي، وَهَبْ لِي مُلْكاً لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِنْ بَعْدِي، إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ﴾.

بسیار خوب است. کاری است که در آن بلند پروازی و گستردگی بی‌اندازه وجود دارد. دهش و اعطای الهی است.

۳۶ ـ ﴿فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ، تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ أَصَابَ﴾.

عالی است. خیراتی اعطایی و بدون زحمت دارد. خواهان به دولت، مکنت و قدرت می‌رسد.

۳۷ ـ ﴿وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَغَوَّاصٍ﴾.

دولت و قدرت به خواهان رو می‌آورد. خوب است.

۳۸ ـ ﴿وَآخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ﴾.

سبب اقتدار و دولت می‌گردد. خوب است.

۳۹ ـ ﴿هَذَا عَطَاؤُنَا، فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾.

عالی است. بخششی بی‌اندازه و بدون شماره در آن است.

۴۰ ـ ﴿وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَى وَحُسْنَ مَآبٍ﴾.

عالی است.

۴۱ ـ ﴿وَاذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ، إِذْ نَادَى رَبَّهُ: أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ﴾.

خوب است ولی مشکلات، سختی، گرفتاری و پریشانی دارد. دلیل خوبی آن فراز: ﴿إِذْ نَادَى رَبَّهُ﴾ است.

۴۲ ـ ﴿ارْكُضْ بِرِجْلِكَ، هَذَا مُغْتَسَلٌ، بَارِدٌ وَشَرَابٌ﴾.

کاری است پرنشاط، سالم و دارای ظاهری نیکو. خوب است.

۴۳ ـ ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ، وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ، رَحْمَةً مِنَّا، وَذِكْرَى لِأُولِي الْأَلْبَابِ﴾.

عالی است. بخششی مضاعف و بدون زحمت است.

۴۴ ـ ﴿وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثاً، فَاضْرِبْ بِهِ، وَلَا تَحْنَثْ، إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِراً، نِعْمَ الْعَبْدُ، إِنَّهُ أَوَّابٌ﴾.

خوب است. شروع آن با گرفتاری، درگیری و نگرانی است و سختی‌های فراوانی دارد.

۴۵ ـ ﴿وَاذْكُرْ عِبَادَنَا: إِبْرَاهِيمَ، وَإِسْحَاقَ، وَيَعْقُوبَ، أُولِي الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ﴾.

خوب است. قدرت و بینش در آن است. کار بدون آن که مشکلی داشته باشد به نتیجه می‌رسد.

۴۶ ـ ﴿إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ﴾.

خیلی خوب است.

۴۷ ـ ﴿وَإِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ﴾.

بسیار خوب است.

۴۸ ـ ﴿وَاذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ، وَكُلٌّ مِنَ الْأَخْيَارِ﴾.

عالی است.

۴۹ ـ ﴿هَذَا ذِكْرٌ، وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَآبٍ﴾.

بسیار خوب است.

۵۰ ـ ﴿جَنَّاتِ عَدْنٍ، مُفَتَّحَةً لَهُمُ الْأَبْوَابُ﴾.

خوب است. کاری است که آزادی عمل و قدرت مانور در آن است و مشکلی نیز در روند انجام آن پیش نمی‌آید.

۵۱ ـ ﴿مُتَّكِئِينَ فِيهَا، يَدْعُونَ فِيهَا بِفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ﴾.

خیلی خوب است. کاری است پرنشاط، سالم و دارای ظاهری نیکو.

۵۲ ـ ﴿وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ أَتْرَابٌ﴾.

بسیار خوب است. کاری است شاد که گشایش دارد.

۵۳ ـ ﴿هَذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ﴾.

خوب است. موفقیت آن حتمی است.

۵۴ ـ ﴿إِنَّ هَذَا لَرِزْقُنَا، مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ﴾.

عالی است و خطری ندارد.

۵۵ ـ ﴿هَذَا وَإِنَّ لِلطَّاغِينَ لَشَرَّ مَآبٍ﴾.

کار به مشکل برخورد می‌کند. خوب نیست.

﴿هَذَا﴾: جزمی بودن کار را می‌رساند.

۵۶ ـ ﴿جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا، فَبِئْسَ الْمِهَادُ﴾.

خیلی بد است.

۵۷ ـ ﴿هَذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ﴾.

بسیار بد است. چیزی برای خواهان ندارد و چیزی نیز برای او باقی نمی‌گذارد.

۵۸ ـ ﴿وَآخَرُ مِنْ شَكْلِهِ أَزْوَاجٌ﴾.

بد است. گرفتاری را به همراه دارد.

۵۹ ـ ﴿هَذَا فَوْجٌ مُقْتَحِمٌ مَعَكُمْ، لَا مَرْحَباً بِهِمْ، إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ﴾.

خیلی بد است. به ظلم و ستم آلوده می‌شود.

۶۰ ـ ﴿قَالُوا: بَلْ أَنْتُمْ لَا مَرْحَباً بِكُمْ، أَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا، فَبِئْسَ الْقَرَارُ﴾.

گرفتاری، نابودی، شکست و بلا را در پی دارد.

۶۱ ـ ﴿قَالُوا: رَبَّنَا، مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَزِدْهُ عَذَاباً ضِعْفاً فِي النَّارِ﴾.

همراه با نگرانی و اضطراب است و خواهان را به بلا و مصیبت می‌افکند. بسیار بد است.

۶۲ ـ ﴿وَقَالُوا: مَا لَنَا لَا نَرَى رِجَالاً كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِنَ الْأَشْرَارِ﴾.

بد است. خواهان به انحراف، انحطاط، ناآگاهی و نادانی مبتلا می‌شود.

۶۳ ـ ﴿أَتَّخَذْنَاهُمْ سِخْرِيّاً، أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمُ الْأَبْصَارُ﴾.

بد است.

۶۴ ـ ﴿إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ، تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ﴾.

خیلی بد است.

۶۵ ـ ﴿قُلْ: إِنَّمَا أَنَا مُنْذِرٌ، وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ﴾.

خوب اما سخت است. کاری بسته است که به سختی و با فشار به پیش می‌رود.

۶۶ ـ ﴿رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ﴾.

خوب است.

۶۷ ـ ﴿قُلْ: هُوَ نَبَأٌ عَظِيمٌ﴾.

خوب، سنگین و همراه با گرفتاری است.

۶۸ ـ ﴿أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ﴾.

خوب نیست.

۶۹ ـ ﴿مَا كَانَ لِيَ مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَإِ الْأَعْلَى إِذْ يَخْتَصِمُونَ﴾.

جز مشکلات و گرفتاری چیزی ندارد. بد است.

۷۰ ـ ﴿إِنْ يُوحَى إِلَيَّ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾.

کاری سخت، بسته و پر از گرفتاری است. خوب نیست.

۷۱ ـ ﴿إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ: إِنِّي خَالِقٌ بَشَراً مِنْ طِينٍ﴾.

خوب است. کاری دنیوی و زمینی است.

۷۲ ـ ﴿فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ﴾.

کاری سنگین، سخت ولی خوب و پرمنفعت است.

۷۳ ـ ﴿فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ﴾.

خوب است. نصرت و دولت را در پی می‌آورد.

۷۴ ـ ﴿إِلَّا إِبْلِيسَ، اسْتَكْبَرَ، وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾.

بد است. سبب دشمنی و درگیری می‌شود.

۷۵ ـ ﴿قَالَ: يَا إِبْلِيسُ، مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِيَدَيَّ، أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ﴾.

خیلی بد است. درگیری دارد و خواهان مورد بازخواست قرار می‌گیرد.

۷۶ ـ ﴿قَالَ: أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ، خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ، وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ﴾.

خواهان با افرادی نادان مواجه می‌شود و منحرف و گمراه می‌گردد. بد است.

۷۷ ـ ﴿قَالَ: فَاخْرُجْ مِنْهَا، فَإِنَّكَ رَجِيمٌ﴾.

خیلی بد است.

۷۸ ـ ﴿وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ﴾.

بسیار بد است.

۷۹ ـ ﴿قَالَ: رَبِّ، فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾.

بد است. کاری است کشیده که مهلت، انتظار و نگرانی را همراه دارد و مشکلات کار نیز چاره نمی‌پذیرد.

۸۰ ـ ﴿قَالَ: فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ﴾.

با آن که فرصتی به خواهان داده می‌شود، نتیجه‌ای از آن نمی‌گیرد. خوب نیست.

۸۱ ـ ﴿إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ﴾.

خوب نیست. با آن که فرصت کافی در اختیار خواهان است، نتیجه‌ای به دست نمی‌آورد.

۸۲ ـ «قَالَ: فَبِعِزَّتِكَ، لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ».

بغض و درگیری فراوانی در این کار وجود دارد. بسیار بد است.

۸۳ ـ «إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ».

بسیار خوب است. سختی، اضطراب و درگیری با آن است: «الْمُخْلَصِينَ».

۸۴ ـ «قَالَ: فَالْحَقُّ وَالْحَقَّ أَقُولُ».

کاری سنگین، خطرناک و دارای شکوه ظاهری است. خوب نیست.

۸۵ ـ «لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ، وَمِمَّنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ».

بسیار بد است. گرفتاری و پریشانی برای خود و دیگران را در پی دارد. مشکلات آن عمومی و فراگیر است.

۸۶ ـ «قُلْ: مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ، وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ».

کاری خوب، معنوی و بدون زحمت است.

۸۷ ـ «إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ».

عالی است. کاری است خیر و گسترده که همراه با آگاهی و درستی است.

«لِلْعَالَمِينَ»: کار مورد نظر گسترده است.

۸۸ ـ «وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ».

خوب ولی محدود است: «بَعْدَ حِينٍ».

# سوره‌ی زمر

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾.

عالی، دقیق، ظریف، سنگین و مستمر است و باید به آن اهتمام داشت.

۲ ـ ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ، فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصاً لَهُ الدِّينَ﴾.

کاری است بسیار مهم و پرمسؤولیت و به صورت قهری پرزحمت اما خوب.

۳ ـ ﴿أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ، وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ، مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى، إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ، إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ﴾.

کار سنگین، دشوار و سختی است که خواهان در انجام آن به اشتباه دچار می‌شود و انحطاط می‌یابد. خیلی بد است.

۴ ـ ﴿لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَداً لَاصْطَفَى مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ، سُبْحَانَهُ، هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ﴾.

سخت، سنگین و خطرناک است و محال است انجام شود. خواهان را به گرفتاری و نابودی می‌کشاند. خیلی بد است.

۵ ـ ﴿خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ، يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ، وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ، وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ، كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى، أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ﴾.

عالی است. البته سخت، پیچیده، کشیده، بلند و مستمر است و

صبوری، اهتمام و دقت را می‌طلبد.

﴿يُكَوِّرُ﴾: کاری پیچیده است.

۶ ـ ﴿خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ، ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا، وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ، يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقاً مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ، فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ، ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ، لَهُ الْمُلْكُ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، فَأَنَّى تُصْرَفُونَ﴾.

خیلی بد است. بسیار سنگین و سخت است و خواهان از عهده‌ی انجام آن بر نمی‌آید: زیرا می‌فرماید: ﴿فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ﴾ و نیز: ﴿فَأَنَّى تُصْرَفُونَ﴾.

﴿فَأَنَّى﴾: شکست آن قطعی و آشکار است.

۷ ـ ﴿إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ، وَلَا يَرْضَى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ، وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ، وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى، ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ، فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ، إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾.

خوب نیست. کاری است که انجام نمی‌پذیرد.

﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى﴾: هیچ گونه بخشش، اعطا و کمکی در آن نیست.

﴿فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾: خواهان در انجام این کار ناتوان و درمانده می‌شود و مشکلات آن برای وی آشکار و علنی می‌گردد.

﴿عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾: به اعتبار ذات، مداقه و دقت فزاینده‌ای در آن است.

۸ ـ ﴿وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيباً إِلَيْهِ، ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ، وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَاداً لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ، قُلْ: تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلاً، إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ﴾.

خیلی بد است. کاری است ظاهری و صوری که استمرار و ادامه‌ای ندارد و به فراموشی سپرده می‌شود و منافع و بهره‌های آن نیز با کفران همراه است.

۹ ـ ﴿أَمْ مَنْ هُوَ قَانِتٌ آنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِداً وَقَائِماً، يَحْذَرُ الْآخِرَةَ، وَيَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ، قُلْ: هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ، إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ﴾.

خوب است. موانع و مشکلاتی در این کار وجود دارد که هر گونه بی‌احتیاطی، اهمال، کفران و غروری به خواهان آسیب می‌رساند. بر این اساس باید در انجام آن اهتمام و دقت مضاعف داشت؛ زیرا می‌فرماید: ﴿هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾.

۱۰ ـ ﴿قُلْ: يَا عِبَادِ، الَّذِينَ آمَنُوا، اتَّقُوا رَبَّكُمْ، لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ، وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ، إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾.

بسیار خوب است. البته دیررس و دیربازده است و بهره‌های آن به تدریج به دست می‌آید.

۱۱ ـ ﴿قُلْ: إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصاً، لَهُ الدِّينَ﴾.

خیلی خوب است. کاری دقیق، ظریف، محدود، سنگین، سخت و دارای پنهانی‌هایی است. انجام نیز می‌پذیرد.

۱۲ ـ ﴿وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ﴾.

بسیار خوب است و چون ماده‌ی امر در آن آمده است باید آن را انجام داد وگرنه خواهان دچار آسیب و آفت می‌شود. سنگین و سخت نیز می‌باشد.

﴿أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ﴾: باید کار را با سرعت انجام داد و هیچ گونه تأخیری در آن روا نیست.

۱۳ ـ ﴿قُلْ: إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾.

خیلی بد، سخت و سنگین است و لازم است آن را ترک نمود.

۱۴ ـ ﴿قُلِ: اللَّهَ أَعْبُدُ مُخْلِصاً لَهُ دِينِي﴾.

کاری ظریف، دقیق و اندکی نرم و هموار است. خیلی خوب است.

۱۵ ـ ﴿فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ، قُلْ: إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ﴾.

بسیار بد، خشک و خطرناک است و خواهان به کاری خلاف قانون و غیر عاقلانه مجبور می‌شود. شکست و گرفتاری را نیز با خود دارد.

۱۶ ـ ﴿لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ، وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ، ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهُ بِهِ عِبَادَهُ، يَا عِبَادِ فَاتَّقُونِ﴾.

کاری وحشتناک است و خطر در کمین خواهان نشسته است. نباید به آن نزدیک شد که گرفتاری آن حتمی است.

۱۷ ـ ﴿وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا، وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ، لَهُمُ الْبُشْرَى، فَبَشِّرْ عِبَادِ﴾.

خوب است ولی خیلی نرم نیست و سخت و سنگین است و به مانع بر می‌خورد. برای رفع مانع باید اهتمام و دقت داشت و صدقه داد یا از دیگران کمک و مدد گرفت یا با آنان شراکت نمود.

﴿وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ﴾: برای انجام این کار به مشارکت و همکاری دیگران یا گرفتن وکیل نیاز دارد.

۱۸ ـ ﴿الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ، فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ، أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ، وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُو الْأَلْبَابِ﴾.

عالی است. مشکلی در طول کار پیش نمی‌آید.

۱۹ ـ ﴿أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ، أَفَأَنْتَ تُنْقِذُ مَنْ فِي النَّارِ﴾.

خیلی بد و خطرناک است. نابودی، حرمان و فلاکت را همراه با پلیدی پیش می‌آورد. آیه‌ی ابن ملجم است و به این معناست کسی که اقتضای بدی دارد تغییرناپذیر است.

۲۰ ـ ﴿لَكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ، لَهُمْ غُرَفٌ مِنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَبْنِيَّةٌ، تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، وَعْدَ اللَّهِ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ﴾.

خیلی خوب است.

۲۱ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً، فَسَلَكَهُ يَنَابِيعَ فِي الْأَرْضِ، ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعاً مُخْتَلِفاً أَلْوَانُهُ، ثُمَّ يَهِيجُ، فَتَرَاهُ مُصْفَرّاً، ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَاماً، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرَى لِأُولِي الْأَلْبَابِ﴾.

خیلی خوب است ولی نتیجه‌ای ظاهری و صوری دارد و نه حقیقی. البته در انجام آن باید ملاحظه‌ی زمان و فرصت را داشت و تأخیر و اهمال در عمل به آن سبب از دست رفتن نتیجه و خیرات آن می‌شود.

۲۲ ـ ﴿أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِنْ رَبِّهِ، فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ، أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾.

این آیه دارای دو استخاره است. استخاره‌ی نخست آن عالی است و استخاره‌ی دوم که با فراز: ﴿فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ﴾ شروع می‌شود خیلی بد است و به کفران و حرمان مبتلا می‌گردد.

۲۳ ـ ﴿اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ، كِتَاباً مُتَشَابِهاً، مَثَانِيَ، تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ، ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ، ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ، يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ، وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ﴾.

بسیار خوب، سنگین، پرانرژی و همراه با زحمت و دردسر است. باید در انجام آن احتیاط و دقت داشت.

۲۴ ـ ﴿أَفَمَنْ يَتَّقِي بِوَجْهِهِ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ: ذُوقُوا، مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ﴾.

خیلی بد است. حرمان، ناراحتی، ستمگری و آلوده شدن به حق الناس را در پی دارد.

۲۵ ـ ﴿كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ، فَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ﴾.

بسیار بد است. مشکلات آن قابل پیش‌بینی و کنترل نیست.

۲۶ ـ ﴿فَأَذَاقَهُمُ اللَّهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ، لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾.

خیلی بد و زیان‌بار است.

**۲۷ ـ ﴿وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ، لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾.**

بسیار خوب است. کاری مشخص، نرم و روان است.

**۲۸ ـ ﴿قُرْآناً عَرَبِيّاً، غَيْرَ ذِي عِوَجٍ، لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾.**

کاری است مشخص و خوب که به راحتی و زود به فرجام می‌رسد.

**۲۹ ـ ﴿ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلاً، رَجُلاً فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ، وَرَجُلاً سَلَماً لِرَجُلٍ، هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلاً، الْحَمْدُ لِلَّهِ، بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾.**

خوب نیست. مقایسه و گرفتاری در آن است.

**۳۰ ـ ﴿إِنَّكَ مَيِّتٌ، وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ﴾.**

خوب نیست.

**۳۱ ـ ﴿ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ﴾.**

خیلی بد است و به اختلاف کشیده می‌شود. نتیجه‌ای نیز ندارد.

**۳۲ ـ ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ، وَكَذَّبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُ، أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ﴾.**

بسیار بد است و به کفران می‌انجامد.

**۳۳ ـ ﴿وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ، وَصَدَّقَ بِهِ، أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ﴾.**

عالی است.

**۳۴ ـ ﴿لَهُمْ مَا يَشَاؤُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ، ذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ﴾.**

عالی است.

**۳۵ ـ ﴿لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَءَ الَّذِي عَمِلُوا، وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.**

ظاهر نیکویی ندارد ولی خوب است.

**۳۶ ـ ﴿أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ، وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ، وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ﴾.**

بد است.

**﴿أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ﴾** :از آیات ذکر است و سبب توکل و قوت می‌شود.

۳۷ ـ ﴿وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ، أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ﴾.

خیلی خوب است. صدر آن چنان قوت و توانی دارد که تمامی موانعی که ذیل آیه‌ی شریفه به آن اشاره دارد را برطرف می‌کند.

۳۸ ـ ﴿وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ، لَيَقُولُنَّ: اللَّهُ، قُلْ: أَفَرَءَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ، إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ، هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ، أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ، هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ، قُلْ: حَسْبِيَ اللَّهُ، عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ﴾.

بسیار خوب است. البته مشکلات و گرفتاری نیز دارد اما هر چند مشکلات فراوانی داشته باشد، برطرف می‌گردد.

فراز شریف: ﴿**حَسْبِيَ اللَّهُ**﴾ ذکر خفی است. برای بهره‌گیری از آثار این ذکر شریف باید به مدت سالیانی با آن انس و قرب داشت و تاوان آن را پرداخت، پس از آن است که اگر ببیند کسانی به صورت سیستماتیک قصد براندازی و نابودی او را دارند هیچ تزلزلی به وی راه نخواهد یافت و رقص کنان زیر شمشیر غمش خواهد رفت وگرنه از مؤمنان نخواهد بود.

۳۹ ـ ﴿قُلْ: يَا قَوْمِ، اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ، إِنِّي عَامِلٌ، فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾.

خوب نیست؛ زیرا فراز: ﴿**إِنِّي عَامِلٌ**﴾ لسان تهدید و تحذیر را دارد.

﴿**فَسَوْفَ**﴾: هدفی برای این کار وجود ندارد.

۴۰ ـ ﴿مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ، وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ﴾.

خیلی بد است.

﴿**عَذَابٌ مُقِيمٌ**﴾: بلایی همانند تصادف، قتل، ورشکستگی یا همسر بدی که رهایی از او امکان ندارد و مصایبی که قابل جبران نیست به خواهان وارد می‌شود.

۴۱ ـ ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ، فَمَنِ اهْتَدَى فَلِنَفْسِهِ، وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا، وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ﴾.

شروع خوبی دارد اما در فرجام آن نتیجه‌ای نیست و هماهنگی در آن دیده نمی‌شود. خوب نیست.

۴۲ ـ ﴿اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا، وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَى عَلَيْهَا الْمَوْتَ، وَيُرْسِلُ الْأُخْرَى إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يتفكَّرُونَ﴾.

بسیار خوب است. البته مشکلات و مکافاتی نیز دارد.

۴۳ ـ ﴿أَمِ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ، قُلْ: أَوَلَوْ كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئاً، وَلَا يَعْقِلُونَ﴾.

بد است. خریداری برای آن نیست.

۴۴ ـ ﴿قُلْ: لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعاً، لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾.

کارنتیجه‌ای نداردازآن هیچ چیزی بهره‌ی خواهان نمی‌شود.بداست.

۴۵ ـ ﴿وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ، وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ﴾.

کاری است سنگین و سخت که معلوم نیست نتیجه‌ای داشته باشد. خوب نیست.

۴۶ ـ ﴿قُلِ: اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾.

خوب نیست. جنبه‌ی معنوی و ساحت فرامادی آن قوی‌تر است.

۴۷ ـ ﴿وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ﴾.

خیلی بد است. هزینه‌ی بالایی را از خواهان می‌گیرد بدون آن که صرف نظر از ظاهر شکوهمند آن نتیجه و حقیقتی داشته باشد. برای نمونه، ممکن است خواهان قصد زیارت خانه‌ی خدا را داشته باشد اما آن را با ریا و هوی و هوس از بین می‌برد.

۴۸ ـ ﴿وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾.

ظاهر نیکویی دارد اما بسیار بد است. برای نمونه ممکن است

خواهان قصد تحصیل علوم دینی را نماید اما هم خود گمراه شود و هم دیگران را به گمراهی بکشاند.

**۴۹ ـ ﴿فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا، ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِنَّا قَالَ: إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَى عِلْمٍ، بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾.**

خوب نیست. امکاناتی به خواهان داده می‌شود اما وی مورد فریب و خدعه واقع می‌شود.

**۵۰ ـ ﴿قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ: فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾.**

خیلی بد است. کاری بی‌نتیجه و زیان‌بار است.

**۵۱ ـ ﴿فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَاكَسَبُوا، وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَاكَسَبُوا، وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾.**

کاری پرزحمت است که هرگونه زحمت و تلاشی آن را زیان‌بار می‌سازد. خیلی بد است.

**۵۲ ـ ﴿أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾.**

با آن که کاری سخت، سنگین و پرزحمت است، نتیجه‌ی در خوری را به دست نمی‌دهد. خوب نیست.

**۵۳ ـ ﴿قُلْ: يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ، لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعاً، إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾.**

خوب است. البته کاری فرسایشی است که گرفتاری و زحمت دارد و خواهان به اسراف دچار می‌شود.

**۵۴ ـ ﴿وَأَنِيبُوا إِلَى رَبِّكُمْ، وَأَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ، ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ﴾.**

خوب است اگر با توکل، احتیاط و مواظبت انجام گیرد وگرنه به سختی‌ها و سنگینی حاصل از فشار کار دچار می‌گردد.

۵۵ ـ ﴿وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً، وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ﴾.

خوب ولی بسیار خطرناک، سنگین و سخت است و باید در انجام آن نهایت احتیاط و دقت را داشت. ترک آن بهتر است.

۵۶ ـ ﴿أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ: يَا حَسْرَتَا عَلَى مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ، وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّاخِرِينَ﴾.

بد و خطرناک است و با احتیاط نیز نمی‌توان از خطرات آن ایمنی جست.

۵۷ ـ ﴿أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ﴾.

خوب نیست؛ هرچند بی‌بهره از ظاهر و صورت نیست.

۵۸ ـ ﴿أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ﴾.

بد است. فریب ظاهر آن را نباید خورد که نتیجه‌ای برای آن نیست.

۵۹ ـ ﴿بَلَى، قَدْ جَاءَتْكَ آيَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا، وَاسْتَكْبَرْتَ، وَكُنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾.

خیلی بد است. سبب استکبار، گرفتاری، شکست و درگیری می‌شود.

۶۰ ـ ﴿وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ، أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْمُتَكَبِّرِينَ﴾.

بسیار بد است. سبب آبروریزی و افتضاح می‌شود: ﴿وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ﴾.

۶۱ ـ ﴿وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ، لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ، وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾.

با آن که بد ظاهر و پرمشکل است ولی بسیار خوب است و نتیجه‌ی خیر می‌دهد.

۶۲ ـ ﴿اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾.

کاری آسان، آبرومند، خوب و انجام پذیر است و با آن که سنگین می‌باشد مشکلی در روند آن پیش نمی‌آید.

۶۳ ـ ﴿لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَـئِكَ هُـمُ الْخَاسِرُونَ﴾.

خیلی بد است. ذیل آیه‌ی شریفه بر صدر آن چیره است. کاری است خوش باطن که نتیجه‌ای برای آن نیست.

۶۴ ـ ﴿قُلْ: أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَأْمُرُونِّي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ﴾.

خیلی بد است. گرفتاری و مشکلات دارد.

۶۵ ـ ﴿وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ، وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ، وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾.

اصل کار مورد نظر خوب است و دارای باطن و پر استعداد است ولی فعلیت پیدا نمی‌کند و بسیار بد است. باید آن را ترک کرد. ممکن است این کار برای دیگران خوب باشد.

۶۶ ـ ﴿بَلِ اللَّهَ فَاعْبُدْ، وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾.

خیلی خوب و پرنتیجه است. زحمت و تلاش را نیز لازم دارد.

۶۷ ـ ﴿وَمَا قَدَرُوا اللَّـهَ حَقَّ قَدْرِهِ، وَالْأَرْضُ جَمِيعاً قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَالسَّماوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ، سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾.

سنگین و سخت است و بر این اساس، اگر احتیاط نماید بسیار خوب و نتیجه‌بخش می‌باشد وگرنه خیر.

۶۸ ـ ﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ، فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ، وَمَنْ فِي الْأَرْضِ، إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ، ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَى، فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ﴾.

کاری بسیار سنگین و غیر عادی است؛ به این گونه که ممکن است به‌گونه‌ی ناگهانی دچار مشکل شود. خوب نیست.

۶۹ ـ ﴿وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا، وَوُضِعَ الْكِتَابُ، وَجِيءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ، وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ، وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾.

خیلی خوب است. سبب گشایش می‌شود.

۷۰ ـ ﴿وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ، وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ﴾.

خوب است. کاری است پرز حمت، سخت و سنگین که نتیجه می دهد.

۷۱ ـ ﴿وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى جَهَنَّمَ زُمَراً، حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا فُتِحَتْ أَبْوَابُهَا، وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا: أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ، وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا، قَالُوا: بَلَى، وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾.

بسیار بد، پرز حمت، طولانی، فرسایشی و خطرناک است که عذاب و حرمان را در پی دارد.

۷۲ ـ ﴿قِيلَ: ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ، خَالِدِينَ فِيهَا، فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ﴾.

خطرناک است. بلایا و مصایبی همچون زندان و قتل را موجب می‌شود. خیلی بد است.

۷۳ ـ ﴿وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَراً حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ﴾.

خیلی خوب است. کاری عمومی، آسان و نتیجه‌بخش است.

۷۴ ـ ﴿وَقَالُوا: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ، وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّءُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ، فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ﴾.

کار مورد نظر پرز حمت، قاعده‌مند و نتیجه‌بخش است. بسیار خوب است.

﴿صَدَقَنَا وَعْدَهُ﴾: کاری قاعده‌مند است.

۷۵ ـ ﴿وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ، يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ، وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ، وَقِيلَ: الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

عالی، شیرین و نافع است و در انجام آن مورد حمایت و امداد واقع می‌شود. عموم مردم نیز کار او را تحسین کرده و از او قدردانی و تشکر می کنند.

## سوره‌ی غافر

۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، حم».

خیلی خوب، سنگین و پیچیده است.

۲ ـ «تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ».

بسیار خوب، مهم و انجام شدنی است.

۳ ـ «غَافِرِ الذَّنْبِ، وَقَابِلِ التَّوْبِ، شَدِيدِ الْعِقَابِ، ذِي الطَّوْلِ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، إِلَيْهِ الْمَصِيرُ».

کاری خوب، سنگین و سخت است که با اقتدار انجام می‌شود.

۴ ـ «مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا، فَلَا يَغْرُرْكَ تَقَلُّبُهُمْ فِي الْبِلَادِ».

بد و زیان‌بار است.

۵ ـ «كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ، وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ، وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ، وَجَادَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ، فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ».

خیلی بد و طولانی است.

۶ ـ «وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا، أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ».

بسیار بد و زیان بار است و چیزی از آن نمی‌ماند.

۷ ـ «الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ، يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ، وَيُؤْمِنُونَ بِهِ، وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْماً، فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا، وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ، وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ».

خیلی خوب است.

۸ ـ «رَبَّنَا، وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ، وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ، إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ».

بسیار خوب و مستحکم است.

۹ ـ «وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ، وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ، وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ».

خیلی خوب است. البته موانع و گرفتاری‌هایی دارد.

۱۰ ـ «إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادَوْنَ لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ، إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ، فَتَكْفُرُونَ».

خیلی بد است. بغض و عناد نسبت به حق در آن است و کار به بن‌بست می‌رسد و نتیجه‌ای برای آن نیست.

۱۱ ـ «قَالُوا: رَبَّنَا، أَمَتَّنَا اثْنَتَيْنِ، وَأَحْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ، فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا، فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ».

بسیار بد است. گرفتاری و بن‌بست دارد و خواهان در انجام آن درمانده و عاجز می‌شود.

۱۲ ـ «ذَلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ، وَإِنْ يُشْرَكْ بِهِ تُؤْمِنُوا، فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ».

خوب نیست. زبان تهدید دارد.

۱۳ ـ «هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ، وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقاً، وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ».

خیلی خوب است. مواهب دنیوی در آن است.

۱۴ ـ «فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ، وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ».

بسیار خوب است. البته موانعی در مسیر عمل به آن وجود دارد ولی می‌توان با توکل و اهتمام بر آن فایق آمد.

۱۵ ـ «رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ، ذُو الْعَرْشِ، يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ

**عِبَادِهِ، لِيُنْذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ﴾.**

خوب است. آزادی و اختیار در این کار وجود دارد. موانع و مشکلاتی نیز برای خواهان پیش می‌آید.

**۱۶ ـ ﴿يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ، لَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ، لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ؟ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ﴾.**

خوب نیست. مشکلات فراوانی دارد و چیزی از آن برای خواهان نمی‌ماند.

**۱۷ ـ ﴿الْيَوْمَ تُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ، لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ، إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾.**

سخت، سنگین و بد است.

**۱۸ ـ ﴿وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْآزِفَةِ، إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاظِمِينَ، مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ، وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ﴾.**

خوب نیست. کاری خشن است که گرفتاری آن حتمی است.

**۱۹ ـ ﴿يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ، وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ﴾.**

بد است. خواهان مورد ملاحظه و ارفاق قرار نمی‌گیرد.

**۲۰ ـ ﴿وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ، وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ بِشَيْءٍ، إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾.**

خیلی خوب، قابل اهتمام و بلند است.

**۲۱ ـ ﴿أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ، فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ، كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَآثَاراً فِي الْأَرْضِ، فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ، وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ﴾.**

کار با مانع و کندی مواجه می‌شود و به انجام نمی‌رسد. خوب نیست.

**۲۲ ـ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ، فَكَفَرُوا، فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ، إِنَّهُ**

قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾.

خوب نیست. کار با کفران به پایان می‌رسد.

۲۳ ـ ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ﴾.

خیلی خوب، آسان و پرخیر است.

۲۴ ـ ﴿إِلَى فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ، فَقَالُوا: سَاحِرٌ كَذَّابٌ﴾.

هیچ گونه زمینه و قابلیت خیری در آن نیست. بسیار بد است.

۲۵ ـ ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا: اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ، وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ، وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾.

خواهان در این کار آسیب و زیان خانوادگی، حیثیتی و موقعیتی می‌بیند. زیان آن ناآگاهانه است و قابل پیش‌بینی نیست. خیلی بد است.

۲۶ ـ ﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ: ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى، وَلْيَدْعُ رَبَّهُ، إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ، أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ﴾.

بد است. فساد و خرابی را با خود همراه دارد.

۲۷ ـ ﴿وَقَالَ مُوسَى: إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ، لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ﴾.

خوب نیست. کاری نیست که جواب بدهد.

۲۸ ـ ﴿وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ، يَكْتُمُ إِيمَانَهُ: أَتَقْتُلُونَ رَجُلاً أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ، وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ، وَإِنْ يَكُ كَاذِباً فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ، وَإِنْ يَكُ صَادِقاً يُصِبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ، إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ﴾.

سخت، سنگین و پیچیده است و نتیجه‌ای نیز از آن به دست نمی‌آید. بد است.

۲۹ ـ ﴿يَا قَوْمِ، لَكُمُ الْمُلْكُ الْيَوْمَ، ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ، فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا، قَالَ فِرْعَوْنُ: مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى، وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ﴾.

خیلی بد است. سبب استکبار و خدعه می‌گردد.

۳۰ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِي آمَنَ: يَا قَوْمِ، إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ﴾.

چیزی جز شکست، ترس و اضطراب ندارد. بسیار بد است.

**۳۱ ـ ﴿مِثْلَ دَأْبِ قَوْمِ نُوحٍ، وَعَادٍ، وَثَمُودَ، وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ، وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْماً لِلْعِبَادِ﴾.**

بد است. کاری شلوغ و آشفته است.

**۳۲ ـ ﴿وَيَا قَوْمِ، إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ﴾.**

بد است.

**۳۳ ـ ﴿يَوْمَ تُوَلُّونَ مُدْبِرِينَ، مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ، وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ﴾.**

بد است. خواهان پشتیبان و مددکاری ندارد.

**۳۴ ـ ﴿وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ، فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكٍّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ حَتَّى إِذَا هَلَكَ، قُلْتُمْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولاً، كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُرْتَابٌ﴾.**

بد است. تحذیر، توبیخ، شک، گمراهی و کاستی در آن است.

**۳۵ ـ ﴿الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ، أَتَاهُمْ كَبُرَ مَقْتاً عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا، كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ﴾.**

بسیار بد و سبب مجادله‌ی بی‌مورد و ناآگاهانه می‌شود. درگیری، بغض، ورشکستگی، به‌هم ریزی و نابودی را در پی می‌آورد.

**۳۶ ـ ﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ: يَا هَامَانُ، ابْنِ لِي صَرْحاً، لَعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ﴾.**

خیلی بد است. تمامی زحمات خواهان نقش‌بر آب‌وبی‌نتیجه‌می‌شود. کاری است که خواهان ناآگاهانه به آن وارد می‌شود و زیان‌بار است.

**۳۷ ـ ﴿أَسْبَابَ السَّمَاوَاتِ، فَأَطَّلِعَ إِلَى إِلَهِ مُوسَى، وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ كَاذِباً، وَكَذَلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ، وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ، وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ﴾.**

بسیار بد است. عمل بدی را با ظاهر نیکویی نشان می‌دهد. عناد، جهالت، گمراهی، شک، بی‌ایمانی، استکبار، شکست و نابودی را با خود

دارد.

۳۸ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِي آمَنَ: يَا قَوْمِ، اتَّبِعُونِ، أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ﴾.

خیلی خوب است. کاری هموار و شفاف است. برای ازدواج، شراکت و مسافرت نیکوست.

۳۹ ـ ﴿يَا قَوْمِ، إِنَّمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ، وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ﴾.

خوب است. خواهان در این کار دوراندیشی را دارد. دارای عاقبت است و کاری مستمر می‌باشد.

۴۰ ـ ﴿مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا، وَمَنْ عَمِلَ صَالِحاً مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ، يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾.

بسیار خوب است. شروعی ناهموار، ناهنجار و همراه با مشکلات دارد.

۴۱ ـ ﴿وَيَا قَوْمِ، مَا لِي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجَاةِ، وَتَدْعُونَنِي إِلَى النَّارِ﴾.

خیلی بد است.

۴۲ ـ ﴿تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ، وَأُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ، وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ﴾.

بد است. درگیری و پریشانی با آن همراه است.

۴۳ ـ ﴿لَا جَرَمَ أَنَّمَا تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ، لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا، وَلَا فِي الْآخِرَةِ، وَأَنَّ مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ، وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ﴾.

بسیار بد است. اسراف در عمر، زندگی، شک و ایمان موضوع آیه‌ی شریفه است.

۴۴ ـ ﴿فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ، وَأُفَوِّضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ﴾.

خیلی خوب است.

﴿وَأُفَوِّضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ﴾: از اذکار مهم است که توکل، قدرت، نفوذ در

عمق فعل و کرده، قوت بازو و قوت قلب از آثار آن است.

۴۵ ـ ﴿فَوَقَاهُ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا مَكَرُوا، وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ﴾.

خیلی بد است.

۴۶ ـ ﴿النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوّاً وَعَشِيّاً، وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ﴾.

بسیار بد و زیان‌بار است.

۴۷ ـ ﴿وَإِذْ يَتَحَاجُّونَ فِي النَّارِ، فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا: إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعاً، فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا نَصِيباً مِنَ النَّارِ﴾.

دعوا و استکبار در آن پیشامد می‌کند. بد است.

۴۸ ـ ﴿قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ﴾.

خیلی بد است و سبب ضعف و ناتوانی خواهان می‌شود.

۴۹ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ: ادْعُوا رَبَّكُمْ، يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْماً مِنَ الْعَذَابِ﴾.

بسیار بد است. کاری نفرین شده است.

۵۰ ـ ﴿قَالُوا: أَوَ لَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ، قَالُوا: بَلَى، قَالُوا: فَادْعُوا، وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾.

خیلی بد و بدون نتیجه است.

۵۱ ـ ﴿إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا، وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ﴾.

خیلی خوب است.

۵۲ ـ ﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعْذِرَتُهُمْ، وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ، وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ﴾.

بسیار بد است. نه‌تنها هیچ فایده و خیری در این کار نیست، بلکه زیان فراوانی به خواهان وارد می‌آورد و زندگی او را نکبت‌بار می‌سازد. برای ترک آن نمی‌شود استخاره‌ای دیگر گرفت؛ مگر با تأخیر بسیار.

۵۳ ـ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَى، وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ﴾.

خیلی خوب است. در این کار اهتمام و خیراتی اعطایی وجود دارد.

۵۴ ـ ﴿هُدًى وَذِكْرَى لِأُولِي الْأَلْبَابِ﴾.

عالی است، سنگین و پرمحتواست.

۵۵ ـ ﴿فَاصْبِرْ، إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ، وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ، وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ﴾.

خوب، سخت و سنگین است.

۵۶ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ، إِنْ فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ مَا هُمْ بِبَالِغِيهِ، فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ، إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾.

بسیار بد است. مجادله و کبر در آن است. باید ترک شود.

۵۷ ـ ﴿لَخَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾.

بد است. نتیجه‌ای ندارد.

۵۸ ـ ﴿وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ، وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءُ، قَلِيلاً مَا تَتَذَكَّرُونَ﴾.

خوب نیست. معلوم نیست نتیجه‌ای از آن گرفته شود.

۵۹ ـ ﴿إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا، وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ﴾.

بد است. به هم ریزی دارد.

۶۰ ـ ﴿وَقَالَ رَبُّكُمُ: ادْعُونِي، أَسْتَجِبْ لَكُمْ، إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾.

بد و زیان‌بار است و به تباهی کشیده می‌شود. ذیل آیه‌ی شریفه بر صدر آن غلبه دارد.

۶۱ ـ ﴿اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ، وَالنَّهَارَ مُبْصِراً، إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يشكرُونَ﴾.

خوب است. باید اهتمام، دقت و احتیاط داشت تا به غفلت گرفتار نشود.

۶۲ ـ ﴿ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ، خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ﴾.

کاری پرضرر و بد است.

۶۳ ـ ﴿كَذَلِكَ يُؤْفَكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ﴾.

بد و همراه با مشکلاتی است.

۶۴ ـ ﴿اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَاراً، وَالسَّمَاءَ بِنَاءً، وَصَوَّرَكُمْ، فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ، وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ، ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ، فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾.

عالی است. کاری است موفقیت‌آمیز و نتیجه‌بخش.

۶۵ ـ ﴿هُوَ الْحَيُّ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ، الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

عالی است. کاری مستحکم و دارای نتیجه است. باید مواظب بود به حرمان مبتلا نشد.

۶۶ ـ ﴿قُلْ: إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ، لَمَّا جَاءَنِيَ الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي، وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

بسیار خوب است. البته مشاجراتی درکار پیش می‌آید.

۶۷ ـ ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ، ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ، ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ، ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلاً، ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ، ثُمَّ لِتَكُونُوا شُيُوخاً، وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى مِنْ قَبْلُ، وَلِتَبْلُغُوا أَجَلاً مُسَمًّى، وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾.

کاری سنگین، دارای ترتیب و نظم است که پایانی خیر دارد. بسیار خوب است.

۶۸ ـ ﴿هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ، فَإِذَا قَضَى أَمْراً فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ: كُنْ، فَيَكُونُ﴾.

خیلی خوب است. برای تمکین عارف و اقتدار وی از این آیه‌ی مبارکه استفاده می‌شود.

۶۹ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنَّى يُصْرَفُونَ﴾.

جدال و بحث در آن است. خیلی بد است.

۷۰ ـ ﴿الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ، وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا، فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾.

بد است. مورد تکذیب قرار می‌گیرد.

**۷۱ ـ ﴿إِذِ الْأَغْلَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ، وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ﴾.**

گرفتاری سختی دارد. بد است.

**۷۲ ـ ﴿فِي الْحَمِيمِ، ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ﴾.**

خیلی بد است.

**۷۳ ـ ﴿ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ: أَيْنَ مَاكُنْتُمْ تُشْرِكُونَ﴾.**

بسیار بد است.

**۷۴ ـ ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ، قَالُوا: ضَلُّوا عَنَّا، بَلْ لَمْ نَكُنْ نَدْعُو مِنْ قَبْلُ شَيْئاً، كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ﴾.**

اضلال و گمراهی در آن است. باید از آن پرهیز کرد و از آن کنار گرفت. بسیار بد است.

**۷۵ ـ ﴿ذَلِكُمْ بِمَاكُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ، وَبِمَاكُنْتُمْ تَمْرَحُونَ﴾.**

بد است.

**۷۶ ـ ﴿ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ، خَالِدِينَ فِيهَا، فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ﴾.**

شکست، ورشکستگی یا دیگر مشکلات حاد درکمین خواهان است. بسیار بد است.

**۷۷ ـ ﴿فَاصْبِرْ، إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ، فَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ، أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ﴾.**

خوب، سخت و سنگین است و باید بر آن صبر و بردباری نشان داد.

**۷۸ ـ ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلاً مِنْ قَبْلِكَ، مِنْهُمْ مَنْ قَصَصْنَا عَلَيْكَ، وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ، وَمَاكَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ، فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ، وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ﴾.**

خیلی خوب، سنگین، سخت و دارای روندی کند است.

**۷۹ ـ ﴿اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَامَ، لِتَرْكَبُوا مِنْهَا، وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ﴾.**

عالی، پرمنفعت و پرزمینه است.

۸۰ ـ ﴿وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ، وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ، وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ﴾.

خوب است. منافع بسیاری دارد.

۸۱ ـ ﴿وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ، فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنْكِرُونَ﴾.

سبب اهتمام و اقتدار می‌شود. باید در انجام آن توکل داشت و با خداوند همراه شد تا کار سامان بگیرد و به نتیجه رسد. خوب است.

۸۲ ـ ﴿أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ، فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ، كَانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ، وَأَشَدَّ قُوَّةً وَآثَاراً فِي الْأَرْضِ، فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾.

خیلی بد است. جز خرابی و ویرانی چیزی از کار نمی‌ماند.

۸۳ ـ ﴿فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ، وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُونَ﴾.

ظاهر و شروع کار مورد نظر نیکو می‌نماید ولی به هیچ وجه خوب نیست.

۸۴ ـ ﴿فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا: آمَنَّا بِاللَّهِ وَحْدَهُ، وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ﴾.

کاری سخت و سنگین است. در صورتی که خواهان پشتکار داشته باشد، کار به نتیجه می‌رسد. خوب است.

۸۵ ـ ﴿فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا، سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ، وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ﴾.

بسیار بد است. نتیجه و منفعتی ندارد و به زور و درگیری می‌انجامد.

## سوره‌ی فصلت

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، حم﴾.

۲ ـ ﴿تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾.

بسیار خوب، سنگین، بلند و پیچیده است.

۳ ـ ﴿كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ، قُرْآناً عَرَبِيّاً لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾.

خیلی خوب است. برای افراد غیر متخصص و ناآگاه مناسب نیست.

۴ ـ ﴿بَشِيراً وَنَذِيراً، فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ، فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ﴾.

شروع شیرینی دارد ولی نتیجه‌ای از آن گرفته نمی‌شود. خوب نیست.

۵ ـ ﴿وَقَالُوا: قُلُوبُنَا فِي أَكِنَّةٍ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ، وَفِي آذَانِنَا وَقْرٌ، وَمِنْ بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ، فَاعْمَلْ، إِنَّنَا عَامِلُونَ﴾.

خیلی بد است.

۶ ـ ﴿قُلْ: إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ، يُوحَى إِلَيَّ، أَنَّمَا إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ، فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ، وَاسْتَغْفِرُوهُ، وَوَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ﴾.

کاری خوب و بلند است که باید آن را با احتیاط، دقت و توکل انجام داد.

۷ ـ ﴿الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ، وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ﴾.

بسیار بد است.

۸ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ، لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ﴾.

خیلی خوب است. کار، تلاش و دقت را لازم دارد.

۹ ـ ﴿قُلْ: أَئِنَّكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ، وَتَجْعَلُونَ لَهُ أَنْدَاداً، ذَلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾.

بسیار بد است. درگیری، اختلاف و شرک در آن است. نتیجه‌بخش نمی‌باشد. ﴿ذَلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ زبان تهدید را دارد و می‌رساند مخاطرات این کار فراوان است.

۱۰ ـ ﴿وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِنْ فَوْقِهَا، وَبَارَكَ فِيهَا، وَقَدَّرَ فِيهَا أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ، سَوَاءً لِلسَّائِلِينَ﴾.

عالی، بلند، کشیده، پربرکت و امری حقیقی و دارای واقعیت است.

۱۱ ـ ﴿ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ، وَهِيَ دُخَانٌ، فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ: ائْتِيَا طَوْعاً أَوْ كَرْهاً، قَالَتَا: أَتَيْنَا طَائِعِينَ﴾.

خیلی خوب است. کاری است انجام شدنی که مشکلی پیش روی خواهان قرار نمی‌گیرد.

۱۲ ـ ﴿فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ، وَأَوْحَى فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا، وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَحِفْظاً، ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾.

عالی، زیبا، دارای حقیقت و باطن است.

۱۳ ـ ﴿فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ: أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ﴾.

بسیار بد است. هلاکت و نابودی در آن است.

۱۴ ـ ﴿إِذْ جَاءَتْهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ، وَمِنْ خَلْفِهِمْ، أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ، قَالُوا: لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً، فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ﴾.

بد است. شروع خوبی دارد و خواهان برای آن زحماتی را متحمل می‌شود و کار نیز دارای پیشرفت است اما ناگهان به خرابی می‌گراید. باید آن را ترک کرد.

۱۵ ـ ﴿فَأَمَّا عَادٌ، فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ، وَقَالُوا: مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً، أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً، وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ﴾.

خیلی بد است. گرفتاری، انکار، مرافعه و بند و بست در آن پیشامد می‌کند.

**۱۶ ـ ﴿فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحاً صَرْصَراً فِي أَيَّامٍ نَحِسَاتٍ لِنُذِيقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَى وَهُمْ لَا يُنْصَرُونَ﴾.**

بسیار بد و خطرناک است. باید حتی به آن نزدیک نشد.

**۱۷ ـ ﴿وَأَمَّا ثَمُودُ، فَهَدَيْنَاهُمْ، فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَى عَلَى الْهُدَى، فَأَخَذَتْهُمْ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ، بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾.**

خیلی بد و خطرناک است. هیچ رحم و ملاحظه‌ای در آن نیست.

**۱۸ ـ ﴿وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا، وَكَانُوا يَتَّقُونَ﴾.**

خوب است. شروع آن زحمت، سختی و دردسر دارد.

**۱۹ ـ ﴿وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ، فَهُمْ يُوزَعُونَ﴾.**

خیلی بد است. مکافات و بلا را در پی می‌آورد.

**۲۰ ـ ﴿حَتَّى إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ، بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.**

بسیار بد و همراه با گرفتاری، مکافات و بلاست.

**۲۱ ـ ﴿وَقَالُوا لِجُلُودِهِمْ: لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا، قَالُوا: أَنْطَقَنَا اللَّهُ، الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ، وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ، وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾.**

بد است. کار به زیان خواهان پایان می‌پذیرد.

**۲۲ ـ ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ، وَلَا أَبْصَارُكُمْ، وَلَا جُلُودُكُمْ، وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيراً مِمَّا تَعْمَلُونَ﴾.**

بد است. بد گمانی، کتمان و گناه در آن است.

**۲۳ ـ ﴿وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ، أَرْدَاكُمْ، فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾.**

خیلی بد است. سبب خسران و زیان می‌شود.

**۲۴ ـ ﴿فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ، وَإِنْ يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ﴾.**

بسیار بد است. خواهان به یأس و ناامیدی دچار می‌شود. فایده‌ای برای آن نیست.

۲۵ ـ ﴿وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ، فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ، وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ﴾.

خیلی بد است. از خواهان بازخواست می‌گردد و اشتباه وی به رخ او کشیده می‌شود.

۲۶ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا: لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ، وَالْغَوْا فِيهِ، لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ﴾.

بد است. گوش شنوایی برای شنیدن صدای خواهان وجود ندارد و کار وی نادیده انگاشته می‌شود.

۲۷ ـ ﴿فَلَنُذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عذاباً شديداً، وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَءَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.

بدترین کار است.

۲۸ ـ ﴿ذَلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ، لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ، جَزَاءً بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ﴾.

بد است.

۲۹ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا: رَبَّنَا، أَرِنَا الَّذَيْنِ أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا، لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ﴾.

خیلی بد است. خواهان مورد تحقیر قرار می‌گیرد.

۳۰ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا: رَبُّنَا اللَّهُ، ثُمَّ اسْتَقَامُوا، تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا، وَلَا تَحْزَنُوا، وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ، الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ﴾.

عالی است. آغاز آن زحمت، سختی و مقاومت در برابر مخاطرات را می‌طلبد. کاری موفقیت‌آمیز است.

۳۱ ـ ﴿نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَفِي الْآخِرَةِ، وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ، وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ﴾.

عالی است. زحمتی نیز ندارد. دارای خیرات، برکات و لذایذ است.

۳۲ ـ ﴿نُزُلاً مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ﴾.

خیلی خوب است. زحمتی ندارد.

۳۳ ـ ﴿وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلاً مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ، وَعَمِلَ صَالِحاً، وَقَالَ: إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾.

خیلی خوب است و مشکلی در روند آن پیش نمی‌آید.

۳۴ ـ ﴿وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ، وَلَا السَّيِّئَةُ، ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ، فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ، كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ﴾.

خوب نیست. سبب عداوت و دشمنی می‌شود.

۳۵ ـ ﴿وَمَا يُلَقَّاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا، وَمَا يُلَقَّاهَا إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ﴾.

بسیار خوب است.

۳۶ ـ ﴿وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ، فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ، إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾.

بد است. کار همراه با تحیر، شک و تردید پیش می‌رود و به صورت طبیعی نتیجه‌ای نیز از آن به دست نمی‌آید.

۳۷ ـ ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ، وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ، لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ، وَلَا لِلْقَمَرِ، وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ، إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ﴾.

بد است. سنگینی کار مانع از نتیجه‌بخش بودن آن است.

۳۸ ـ ﴿فَإِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ﴾.

سبب استکبار می‌شود. خوب نیست.

۳۹ ـ ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنَّكَ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً، فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ، إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحْيِي الْمَوْتَى، إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.

خیلی خوب ولی سخت است و زحمت و تلاش را می‌طلبد.

۴۰ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا، أَفَمَنْ يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِي آمِناً يَوْمَ الْقِيَامَةِ، اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ، إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾.

خیلی بد است. تهدید و ناراحتی در آن است.

۴۱ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ، وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ﴾.

با آن که اصل کار خوب است سبب کفران و غفلت می‌شود. بد است.

۴۲ ـ ﴿لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ، وَلَا مِنْ خَلْفِهِ، تَنْزِيلُ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ﴾.

بسیار خوب است.

۴۳ ـ ﴿مَا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ، إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ، وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ﴾.

بد است. مشکلات آن تکرار می‌گردد و معلوم نیست نتیجه‌بخش باشد. باید آن را ترک کند.

۴۴ ـ ﴿وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآناً أَعْجَمِيّاً، لَقَالُوا: لَوْلَا فُصِّلَتْ آيَاتُهُ، أَأَعْجَمِيٌّ، وَعَرَبِيٌّ، قُلْ: هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ، وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرٌ، وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى، أُولَئِكَ يُنَادَوْنَ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ﴾.

بد است. خیری به خواهان نمی‌رسد و وی از آن دور است.

۴۵ ـ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ، فَاخْتُلِفَ فِيهِ، وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ، وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ﴾.

بد است. بی‌اعتقادی در آن است.

۴۶ ـ ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحاً فَلِنَفْسِهِ، وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا، وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ﴾.

خوب است ولی مقید و محدود می‌باشد و در صورتی که با دقت و با استحکام دنبال شود نتیجه خواهد داد.

۴۷ ـ ﴿إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ، وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ أَكْمَامِهَا، وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى، وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ، وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَكَائِي، قَالُوا: آذَنَّاكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ﴾.

بد است.

۴۸ ـ ﴿وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ، وَظَنُّوا مَا لَهُمْ مِنْ مَحِيصٍ﴾.

خیلی بد است. گمراهی، زیان و ضرر در آن است و راه گریزی نیز از آن نیست.

۴۹ ـ ﴿لَا يَسْأَمُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ، وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَؤُوسٌ قَنُوطٌ﴾.

کار به دست فرد خودخواهی می‌افتد که زود مأیوس و سرشکسته می‌شود و شکست می‌خورد. خیلی بد است.

۵۰ ـ ﴿وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي، وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً، وَلَئِنْ رُجِعْتُ إِلَى رَبِّي، إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْحُسْنَى، فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا، وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ﴾.

با افرادی خودخواه و از خودراضی و خودمحور مواجه می‌شود و نتیجه‌ای جز شکست ندارد. خیلی بد است.

۵۱ ـ ﴿وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ، وَنَأَى بِجَانِبِهِ، وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ﴾.

بد است. کاری شرانگیز است.

۵۲ ـ ﴿قُلْ: أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ﴾.

خیلی بد است.

۵۳ ـ ﴿سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْآفَاقِ، وَفِي أَنْفُسِهِمْ، حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ، أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾.

خیلی خوب است. باید پی‌گیر این کار سنگین بود و از آن مأیوس نشد که کار به نتیجه می‌رسد.

۵۴ ـ ﴿أَلَا إِنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ، أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطٌ﴾.

به شک و شبهه گرفتار می‌شود. کاری سخت و سنگین است و با تحذیر و تهدید شروع می‌شود. خوب نیست.

## سوره‌ی شوری

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، حم﴾.

۲ ـ ﴿عسق﴾.

بسیار خوب است. باطن این کار مهم، مورد اهتمام، پنهانی، پیچیده، بلندوسنگین بیش از ظاهر آن است. کتمان و خیر ات باطنی و نتایج مستمر و کشیده در آن است؛ زیرا حروف مقطع آن دارای مد لین و آزاد است.

خاطرنشان می‌گردد سوره‌هایی که دارای حروف مقطع می‌باشند باید برای انجام آن از ذکر بسمله استفاده نمود. باید ابجد صغیر و کبیر این حروف را به دست آورد و به همان تعداد از این ذکر استفاده نمود تا کار از پیچیدگی و پنهانی در آید. در این نوشته بیش از این جای توضیح چگونگی این معنا نیست.

۳ ـ ﴿كَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ، وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ، اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾.

بسیار خوب است. هر کسی به دنبال این کار رود موفق از آن بیرون می‌آید. کاری است سالم، حلال و دارای سعادت، باطن و قوت که نتیجه‌بخش بودن آن تضمین شده است. به لحاظ: ﴿اللَّهُ﴾ کاری باز و گسترده است.

۴ ـ ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾.

خیلی خوب است. کاری پرمنفعت، گسترده و دارای عظمت است.

۵ ـ ﴿تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ، وَالْمَلاَئِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ، وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ، أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾.

شروع آن با گرفتاری و دردسر است ولی خیلی خوب است و به موفقیت می‌رسد. قداست و پاکی در آن است.

۶ ـ ﴿وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ، اللَّهُ حَفِيظٌ عَلَيْهِمْ، وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ﴾.

راه و روش درستی برای انجام این کار نیست. خیراتی که در آن وجود دارد از دست می‌رود. ضمانتی در انجام این کار نیست و نتیجه‌ای جز دردسر و گرفتاری ندارد.

۷ ـ ﴿وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآناً عَرَبِيّاً، لِتُنْذِرَ أُمَّ الْقُرَى، وَمَنْ حَوْلَهَا، وَتُنْذِرَ يَوْمَ الْجَمْعِ، لَا رَيْبَ فِيهِ، فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ، وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ﴾.

بد است. ذیل آیه‌ی شریفه بر صدر آن چیره است. به شکست می‌انجامد و نتیجه‌ای برای آن نیست. گرفتاری و دردسر نیز دارد.

۸ ـ ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً، وَلَكِنْ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ، وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾.

هیچ موفقیتی در این کار وجود ندارد و ضمانتی برای انجام آن نیست. بد است.

۹ ـ ﴿أَمِ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ، فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ، وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.

با آن که شروع بد و چه بسا شکست‌آمیزی دارد، به خوبی می‌گراید. کاری بلند، انجام شدنی و نتیجه‌بخش است که نباید از عمل به آن باک داشت.

۱۰ ـ ﴿وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ، ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي، عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ، وَإِلَيْهِ أُنِيبُ﴾.

کاری است پرمشکل، مشقت‌زا و فرسایشی که خواهان توان جمع آن

را ندارد ولی باید پی‌گیر آن بود و بر آن صبر و بردباری داشت که پس از آن به خوبی می‌گراید و انجام می‌شود: ﴿فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ﴾. بسیار خوب است.

۱۱ ـ ﴿فَاطِرُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجاً، وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجاً، يَذْرَؤُكُمْ فِيهِ، لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ، وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾.

خیلی خوب، شفاف و گویا ولی پرزحمت و سنگین است.

۱۲ ـ ﴿لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ، إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾.

عالی است. خیراتی اعطایی و بدون زحمت دارد. مزاحم و مانعی نیز ندارد؛ به این معنا که برای نمونه اگر بخواهد کاسبی کند و مغازه‌ای بخرد، وی در آن محل رقیبی پیدا نمی‌کند. بخشش و دهش آن گسترده است.

۱۳ ـ ﴿شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحاً، وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ، وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ، وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ، كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ، اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ، وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ﴾.

کاری است که دردسر و گرفتاری بسیاری دارد و ظاهر آن خوشایند نیست ولی خیرات باطنی آن فراوان است. تنها در صورتی نتیجه‌بخش و خوب است که خواهان قدرت تحمل بالا و صبوری داشته باشد وگرنه چنان‌چه تحمل فشار حاصل از سنگینی آن را ندارد باید آن را رها نماید.

۱۴ ـ ﴿وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْياً بَيْنَهُمْ، وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ، وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ﴾.

بسیار بد است. زحمت فراوانی می‌طلبد.

۱۵ ـ ﴿فَلِذَلِكَ فَادْعُ، وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ، وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ، وَقُلْ: آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ، وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ، اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ، لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ، لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ، اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا، وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ﴾.

سنگینی این کار و خیر معنوی و باطنی آن فراوان است ولی کار خوبی است. کاری پرزحمت، پرمخاطره و پردردسر.

۱۶ ـ ﴿وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَااسْتُجِيبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ، وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ، وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾.

خیلی بد است. به شکست می‌انجامد. برای ترک آن نباید استخاره نمود.

۱۷ ـ ﴿اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ، وَمَا يُدْرِيكَ، لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ﴾.

خوب است. کاری سنگین و دقیق است و باید بر آن اهتمام داشت و آن را با مشاوره، کارشناسی، ثبت و سند، احتیاط و دادن صدقه و خیرات انجام داد.

۱۸ ـ ﴿يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا، وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا، وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ، أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ﴾.

کاری بد، اضطراب‌زا، نگرانی‌آور و پردردسر است. شکست و بلایایی هم‌چون تصادف، مرگ و میر و ورشکستگی در آن است. چنان‌چه برای ازدواج باشد فرجامی جز درگیری و طلاق ندارد.

۱۹ ـ ﴿اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ، يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ، وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ﴾.

بسیار خوب و پرخیر و برکت است. دارای ضمانت انجام است.

این آیه‌ی شریفه از آیات ذکر است. فراز: ﴿اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ﴾ ذکری مستقل و بسیط و همه‌ی آیه‌ی شریفه نیز ذکری دیگر و ترکیبی است.

۲۰ ـ ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ، وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا، وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ﴾.

خیلی خوب است. خطر حرمان در کمین خواهان است، بر این اساس، در انجام آن باید احتیاط نمود. برای مثال، ممکن است خواهان با این کار به دنیایی آباد برسد، ولی فرزند وی گمراه و آلوده گردد یا همه‌ی سرمایه‌ی وی را دزد ببرد یا آتش بگیرد. از این رو باید از منافع دنیوی آن گذشت تا به چنین آلودگی‌هایی دچار نشد.

۲۱ ـ ﴿أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ، وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ، وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.

بسیار بد است. گرفتاری، نابودی، شکست، بی‌ایمانی، کفر و بی‌آبرویی در آن است.

۲۲ ـ ﴿تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا، وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ، وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ، لَهُمْ مَا يَشَاؤُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ، ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ﴾.

دو استخاره در این آیه‌ی شریفه وجود دارد. استخاره‌ی دوم آن با فراز: ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ شروع می‌شود. استخاره‌ی نخست آن بسیار بد است که به افتضاح و گرفتاری می‌انجامد و استخاره‌ی دوم آن عالی است.

۲۳ ـ ﴿ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ، الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ، قُلْ: لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْراً إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى، وَمَنْ يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْناً، إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ﴾.

خیلی خوب است. معنویت و باطن آن بهتر و بیش‌تر از ظاهر این کار می‌باشد. زحمت و سختی دارد.

﴿وَمَنْ يَقْتَرِفْ حَسَنَةً﴾: ثقل و سنگینی در این کار است.

۲۴ ـ ﴿أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً، فَإِنْ يَشَأِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ، وَيَمْحُ اللَّهُ الْبَاطِلَ، وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ، إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾.

شروعی مشکل و سنگین دارد که به افترا و کذب نیز می‌انجامد. بد است.

۲۵ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ، وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ، وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ﴾.

خوب است. کاری فرسایشی و پرزحمت است.

۲۶ ـ ﴿وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ، وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ، وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾.

خوب است. مانع و مشکلاتی در پایان آن وجود دارد باید جانب احتیاط را نگاه داشت و با قدرت و قوت پی‌گیر آن بود.

۲۷ ـ ﴿وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ، وَلَكِنْ يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَا يَشَاءُ، إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ﴾.

بد است. تمامی مراحل آن دارای بن‌بست، بند و بست، فشار و سختی است.

۲۸ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا، وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ، وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ﴾.

کاری محکم، سخت و پرز حمت است که گرفتاری، درماندگی و افتادگی دارد ولی خیلی خوب است و با تحمل سختی‌های آن به نتیجه می‌رسد.

۲۹ ـ ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِنْ دَابَّةٍ، وَهُوَ عَلَى جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ﴾.

کاری مادی، صوری، خوب و رونده است که انجام می‌شود.

۳۰ ـ ﴿وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ، وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ﴾.

مصیبت و گرفتاری آن فراوان است. بد است.

۳۱ ـ ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ، وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾.

بد است. خواهان در انجام آن درمانده می‌شود و باید طعم تلخ شکست را با تمام وجود بچشد. نتیجه و موفقیتی در آن نیست.

۳۲ ـ ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ﴾.

خیلی خوب است. کار داری ظاهری شکوهمند است. کاری هموار و رونده است.

۳۳ ـ ﴿إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ، فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾.

خوب است. مشکلات و سختی‌هایی دارد که با صبوری، دقت، اهتمام و توکل انجام می‌شود.

۳۴ ـ ﴿أَوْ يُوبِقْهُنَّ بِمَا كَسَبُوا، وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ﴾.

موانع و مشکلاتی در آن وجود دارد. کاری پرزحمت است که پایان می‌پذیرد. خوب است.

۳۵ ـ ﴿وَيَعْلَمَ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ مَحِيصٍ﴾.

بسیار بد است. ممکن است به شکست، نابودی، درگیری و پریشانی بینجامد. خطرناک است.

﴿مَا لَهُمْ مِنْ مَحِيصٍ﴾: راه گریزی از مشکلات و خطرات آن نیست.

۳۶ ـ ﴿فَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾.

کاری خوب و پرزحمت است و هرچه به پایان آن نزدیک‌تر می‌شود بهتر می‌گردد.

۳۷ ـ ﴿وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ، وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ﴾.

بد است. کاری آلوده است که گرفتاری می‌آورد. پرمکافات است. باید از آن دوری کرد. با افرادی فاسد همراه می‌شود و کنترل کار به دست آنان می‌افتد و خواهان فاقد اختیار می‌گردد.

۳۸ ـ ﴿وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ، وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ، وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ، وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ﴾.

بسیار خوب است. کاری است متنوع با نتیجه‌ای خیلی خوب که مشکلی در روند انجام آن پیش نمی‌آید.

۳۹ ـ ﴿وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ، هُمْ يَنْتَصِرُونَ﴾.

خیلی بد است.

**۴۰ ـ ﴿وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا، فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّـهِ، إِنَّـهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ﴾.**

کاری خطرناک و بد است.

**۴۱ ـ ﴿وَلَمَنِ انْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ، فَأُولَئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ﴾.**

بد، فرسایشی و بدون نتیجه است.

**۴۲ ـ ﴿إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ، وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ، أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.**

خیلی بد است. کاری‌که پریشانی، گرفتاری، مکافات وحرمان‌می‌آورد.

**۴۳ ـ ﴿وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ، إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ﴾.**

کاری سخت و سنگین ولی خوب است که باید در آن بردباری، صبر، تحمل و استقامت داشت.

**۴۴ ـ ﴿وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ، وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَءَوُا الْعَذَابَ، يَقُولُونَ: هَلْ إِلَى مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ﴾.**

خیلی بد است. خواهان گرفتار و پشیمان می‌شود و نتیجه‌ای نیز برای آن نیست.

**۴۵ ـ ﴿وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا، خَاشِعِينَ مِنَ الذُّلِّ، يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ، وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا: إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُقِيمٍ﴾.**

بسیار بد است. هتک حیثیت و آبروریزی در آن پیش می‌آید.

**۴۶ ـ ﴿وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ، يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ، وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ﴾.**

خیلی بد است. یأس، حرمان، بدبختی، شکست، زندان، بده‌کاری و مانند آن در پی این کار دامنگیر خواهان می‌شود.

**۴۷ ـ ﴿اسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ، مَا لَكُمْ مِنْ مَلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ، وَمَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ﴾.**

مشکل و سخت اما خوب است و باید آن را به سرعت انجام داد و

هرگونه تأخیری سبب از دست رفتن نتیجه و خیرات آن می‌گردد. در صورت تأخیر باید آن را رها کرد.

۴۸ ـ ﴿فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظاً، إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ، وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا، وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ، فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ﴾.

با آن که صورت و ظاهر دارد، نتیجه‌ی آن زیان‌بار است و خواهان را گرفتار می‌سازد و راه چاره و گریزی از ضررها و آسیب‌های آن نمی‌یابد.

۴۹ ـ ﴿لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ، يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنَاثاً، وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذُّكُورَ﴾.

خوب است. از کارهای دهشی و اعطایی است. مشکلی نیز در مسیر انجام آن پیش نمی‌آید.

۵۰ ـ ﴿أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَاناً وَإِنَاثاً، وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيماً، إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ﴾.

خیلی خوب است. کاری است رونده که سامان می‌گیرد.

۵۱ ـ ﴿وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْياً، أَوْ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ، أَوْ يُرْسِلَ رَسُولاً، فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ مَا يَشَاءُ، إِنَّهُ عَلِيٌّ حَكِيمٌ﴾.

خیلی خوب است ولی هیچ بهره‌ی مادی و دنیوی در آن نیست و تمامی خیرات و برکات آن معنوی است. کاری سنگین است.

۵۲ ـ ﴿وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحاً مِنْ أَمْرِنَا، مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ، وَلَا الْإِيمَانُ، وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ نُوراً، نَهْدِي بِهِ مَنْ نَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا، وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾.

خیلی خوب و پرخیر و برکت اما سنگین است.

۵۳ ـ ﴿صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ﴾.

بسیار خوب است. کاری بخششی و دهشی است. خیرات آن عمومی است.

## سوره‌ی زخرف

۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، حم».

۲ ـ «وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ».

۳ ـ «إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآناً عَرَبِيّاً، لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ».

۴ ـ «وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ، لَدَيْنَا لَعَلِيٌّ حَكِيمٌ».

چهار آیه‌ی یاد شده یک استخاره است. بسیار خوب، پیچیده، سنگین، قانون‌مند، مهم و دقیق است که باید در انجام آن احتیاط کرد و دقت داشت.

۵ ـ «أَفَنَضْرِبُ عَنكُمُ الذِّكْرَ صَفْحاً، أَنْ كُنْتُمْ قَوْماً مُسْرِفِينَ».

بد است. با افرادی فاسد و گناه‌کار مواجه می‌شود.

۶ ـ «وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيٍّ فِي الْأَوَّلِينَ».

۷ ـ «وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُونَ».

هر دو آیه‌ی شریفه یک استخاره است. خیلی بد است و به نکبت و خواری مبتلا می‌شود.

۸ ـ «فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشاً، وَمَضَى مَثَلُ الْأَوَّلِينَ».

بد است. به نابودی و هلاکت می‌انجامد.

۹ ـ «وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ».

کاری سخت، سنگین و محکم ولی انجام شدنی است. خوب است.

۱۰ ـ ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْداً، وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلاً، لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾.

بسیار خوب است. کار به آسانی انجام می‌شود. کاری نجیب و نرم است.

۱۱ ـ ﴿وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ، فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيْتاً، كَذَلِكَ تُخْرَجُونَ﴾.

خیلی خوب است. کاری است دارای اندازه که به‌تدریج انجام می‌شود و نتیجه‌ی آن نیز در پایان کار ظاهر می‌شود.

۱۲ ـ ﴿وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا، وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ﴾.

خوب و سخت است. کاری وفق و هموار است که مددکار نیز دارد.

۱۳ ـ ﴿لِتَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ، ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ، وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا، وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ﴾.

خیلی خوب است. باید درکار توجه و دقت داشت و نیز مواظب بود تا به کفران مبتلا نشد.

۱۴ ـ ﴿وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ﴾.

بسیار خوب، راحت، نرم و گواراست و باید آن را به‌زودی و به سرعت انجام داد.

۱۵ ـ ﴿وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءاً، إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُبِينٌ﴾.

خوب نیست. شروع خوبی دارد اما در پایان به بدی و کفران می‌گراید.

۱۶ ـ ﴿أَمِ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ، وَأَصْفَاكُمْ بِالْبَنِينَ﴾.

خوب نیست. تحذیر در آن است و سبب درگیری می‌شود.

۱۷ ـ ﴿وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلاً ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدّاً، وَهُوَ كَظِيمٌ﴾.

خیلی بد است. کار به انکار و زیان کشیده می‌شود.

۱۸ ـ «أَوَمَنْ يُنَشَّأُ فِي الْحِلْيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ».

بسیار بد است. تحذیر و تهدید در آن است.

۱۹ ـ «وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَنِ إِنَاثاً، أَشَهِدُوا خَلْقَهُمْ، سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ».

تهدید و تحذیر در آن است. کار با خلاف واقع و دروغ همراه است. بد است.

۲۰ ـ «وَقَالُوا: لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ، مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ، إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ».

کاری ناصواب، زیان‌بار و بد است.

۲۱ ـ «أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَاباً مِنْ قَبْلِهِ، فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ».

بد است. کاری است بدون سند و حساب که درگیری و تهمت را در پی می‌آورد.

۲۲ ـ «بَلْ قَالُوا: إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَى أُمَّةٍ، وَإِنَّا عَلَى آثَارِهِمْ مُهْتَدُونَ».

کاری بد و بی‌اساس است که با آبروی خواهان به صورت آگاهانه بازی می‌شود و وی مورد هتک حیثیت قرار می‌گیرد.

۲۳ ـ «وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا: إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَى أُمَّةٍ، وَإِنَّا عَلَى آثَارِهِمْ مُقْتَدُونَ».

خوب نیست. کاری بسته و نامیمون است. با افرادی راحت‌طلب و پرمدعا مواجه می‌شود.

۲۴ ـ «قَالَ: أَوَلَوْ جِئْتُكُمْ بِأَهْدَى مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ، قَالُوا: إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ».

خوب نیست. هرگونه زحمت و رنج و سرمایه‌گذاری بر روی این کار نتیجه‌ای ندارد و تمامی از میان می‌رود.

۲۵ ـ ﴿فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ، فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ﴾.

خیلی بد است. از خواهان انتقام گرفته می‌شود و وی عاقبت به شر و بیچاره می‌گردد.

۲۶ ـ ﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ: إِنَّنِي بَرَاءٌ مِمَّا تَعْبُدُونَ﴾.

بسیار بد است. خواهان مورد انکار قرار می‌گیرد.

۲۷ ـ ﴿إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي، فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ﴾.

خیلی خوب است.

۲۸ ـ ﴿وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ، لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾.

خوب است.

۲۹ ـ ﴿بَلْ مَتَّعْتُ هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّى جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُبِينٌ﴾.

شروع خوبی دارد. نعمت‌های فراوانی در آن است. البته به لحاظ: ﴿حَتَّى﴾ سختی‌هایی به خواهان وارد می‌شود. خوب است.

۳۰ ـ ﴿وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا: هَذَا سِحْرٌ، وَإِنَّا بِهِ كَافِرُونَ﴾.

خیلی بد است. موجب کفران می‌شود.

۳۱ ـ ﴿وَقَالُوا: لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْءانُ عَلَى رَجُلٍ مِنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ﴾.

خوب نیست. کار از خواهان پذیرفته نمی‌شود و وی مورد پذیرش قرار نمی‌گیرد.

۳۲ ـ ﴿أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَةَ رَبِّكَ، نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ، لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضاً سُخْرِيّاً، وَرَحْمَةُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ﴾.

خوب است. خیرات باطنی آن همراه با مشکلات فراوانی است. باید آن را با توجه و آگاهی عملی نمود. پایان این کار از آغاز آن بهتر است.

۳۳ ـ ﴿وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقُفاً مِنْ فِضَّةٍ، وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ﴾.

کاری است دنیایی که سبب استکبار می‌شود. بد است.

۳۴ ـ ﴿وَلِبُيُوتِهِمْ أَبْوَاباً، وَسُرُراً عَلَيْهَا يَتَّكِؤُونَ﴾.

خیلی بد است. تبختر، فخر و غرور را موجب می‌گردد.

۳۵ ـ ﴿وَزُخْرُفاً، وَإِنْ كُلُّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ﴾.

کاری است دارای ظاهری دنیوی و شیرین که نتیجه‌ی چندانی ندارد و سخت است که بتوان نتیجه‌ی در خوری از آن گرفت.

۳۶ ـ ﴿وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَاناً، فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ﴾.

خیلی بد است.

۳۷ ـ ﴿وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ، وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ﴾.

خیلی بد است. با افرادی گمراه مواجه می‌شود که خود را درست‌کار می‌دانند.

۳۸ ـ ﴿حَتَّى إِذَا جَاءَنَا قَالَ: يَا لَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ، فَبِئْسَ الْقَرِينُ﴾.

خیلی بد است. گمراهی، انحراف، خطر و خیانت در آن است.

۳۹ ـ ﴿وَلَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ﴾.

یأس، نگرانی و پریشانی در آن است. نتیجه‌ای نیز در آن نیست. بد است.

۴۰ ـ ﴿أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْيَ، وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾.

بسیار بد است. نتیجه‌ای برای آن نیست.

۴۱ ـ ﴿فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ، فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ﴾.

خیلی بد است. انتقام، گرفتاری و بدبختی را در پی دارد.

۴۲ ـ ﴿أَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ، فَإِنَّا عَلَيْهِمْ مُقْتَدِرُونَ﴾.

گمراهی، انحراف، تباهی، پنهان‌کاری و خیانت در آن است. خواهان ورشکسته و بده‌کار می‌شود. بد است.

۴۳ ـ ﴿فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ، إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾.

عالی است. کار دارای روشی ویژه و مخصوص به خود است که باید همان را دنبال نمود.

۴۴ ـ ﴿وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَكَ، وَلِقَوْمِكَ، وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ﴾.

خوب است. کمی سنگین است.

۴۵ ـ ﴿وَاسْأَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا، أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ آلِهَةً يُعْبَدُونَ﴾.

بد است. گمراهی، خیانت و انحراف در آن است و خواهان با گناه، خیانت، خدعه و فریب است که به شکست می‌انجامد. باید بی‌درنگ از آن پرهیز کرد.

۴۶ ـ ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ، فَقَالَ: إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

خوب است. موانع فراوانی همراه با اهرم‌های قدرت در آن است. کاری سخت و سنگین است که نتیجه‌ای از آن گرفته نمی‌شود. خوب نیست.

۴۷ ـ ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا، إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ﴾.

بد است. با افرادی نادان مواجه می‌شود و خواهان به سخره گرفته می‌شود. استکبار، خیانت و نادانی در آن پیشامد می‌کند.

۴۸ ـ ﴿وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا، وَأَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ، لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾.

بسیار بد است. خیراتی دارد که زمینه‌ی نزول بلایا و شکست و درماندگی را فراهم می‌کند. کاری خطرناک است که از آن امید خیر می‌رود.

۴۹ ـ ﴿وَقَالُوا: يَا أَيُّهَا السَّاحِرُ، ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ، إِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ﴾.

بد است.

۵۰ ـ ﴿فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ﴾.

بد است. نتیجه‌ای ندارد.

۵۱ ـ ﴿وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ، قَالَ: يَا قَوْمِ، أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ، وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِي، أَفَلَا تُبْصِرُونَ﴾.

بد است. چون یکی از سیاست‌مداران سخن می‌گوید به کاری غیر واقعی گماشته می‌شود و سخنانی که می‌شنود اساسی ندارد. کاری است دارای ظاهر و صورت دنیوی که نتیجه‌ای برای آن نیست. خواهان مورد تحقیر واقع می‌شود.

﴿يَا قَوْمِ﴾: معلوم نیست با چه کسی مواجه است؛ زیرا مخاطب مشخص و معینی ندارد.

۵۲ ـ ﴿أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ، وَلَا يَكَادُ يُبِينُ﴾.

خیلی بد است. تحقیر، ظلم و انحراف در آن است. نتیجه‌ای برای آن نیست.

۵۳ ـ ﴿فَلَوْلَا أُلْقِيَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِنْ ذَهَبٍ، أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلَائِكَةُ مُقْتَرِنِينَ﴾.

بسیار بد است. خواهان مورد قبول و پذیرش قرار نمی‌گیرد. با افرادی مواجه می‌شود که جز امکانات مادی چیزی دیگر را ملاک ارزش قرار نمی‌دهند.

۵۴ ـ ﴿فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ، فَأَطَاعُوهُ، إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْماً فَاسِقِينَ﴾.

خیلی بد است. سبب ذلت و خواری می‌شود.

۵۵ ـ ﴿فَلَمَّا آسَفُونَا انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ، فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ﴾.

بسیار بد است.

۵۶ ـ ﴿فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفاً وَمَثَلاً لِلْآخِرِينَ﴾.

خیلی بد است.

۵۷ ـ ﴿وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلاً، إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ﴾.

بد است. گرفتاری و مانع دارد.

۵۸ ـ ﴿وَقَالُوا: ءَآلِهَتُنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلاً، بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ﴾.

خیلی بد است. موجب دشمنی می‌شود.

۵۹ ـ ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ، وَجَعَلْنَاهُ مَثَلاً لِبَنِي إِسْرَائِيلَ﴾.

بسیار خوب، سنگین و سخت است. تحقق آن حتمی است.

۶۰ ـ ﴿وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنكُمْ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ﴾.

خوب است. ممکن است آسیب و کاستی به خواهان وارد شود، از این رو اهتمام، احتیاط و دقت را لازم دارد.

۶۱ ـ ﴿وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِلسَّاعَةِ، فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا، وَاتَّبِعُونِ، هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾.

خوب ولی خطرناک است و مانع بزرگی در مسیر عمل به آن پیش می‌آید.

۶۲ ـ ﴿وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ، إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾.

خیلی بد است. با خواهان دشمنی می‌شود و برخی مانع انجام آن می‌شوند. خدعه و فریب نیز در آن وجود دارد.

۶۳ ـ ﴿وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ: قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ، وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ، فَاتَّقُوا اللَّهَ، وَأَطِيعُونِ﴾.

عالی است. خیرات و برکات ظاهری و باطنی و نیز دنیا در آن است.

۶۴ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ، فَاعْبُدُوهُ، هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾.

خیلی خوب است.

﴿فَاعْبُدُوهُ﴾: نباید این کار را ترک کرد.

کاری هموار و کوتاه است که ملکوت خود را دارد.

از آیات ذکر است که باید آن را در دو نفس خواند. از اذکار معنوی است که قوت قلب، قدرت، اقتدار و صفای باطن را با خود می‌آورد و برای دفع وسواس، شرک و ترس مفید است. برای زنان باردار نیز توصیه

می‌شود. استفاده‌ی بیش از اندازه از آن تکبر، استکبار و غرور را می‌آورد و نمی‌توان بدون تجویز کارشناس اذکار از آن بهره برد.

۶۵ـ ﴿فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ، فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمٍ أَلِيمٍ﴾.

بسیار بد است. جز عذاب و ناراحتی چیزی ندارد.

۶۶ـ ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً، وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾.

خیلی بد است. به صورت ناآگاهانه وارد کار می‌شود.

۶۷ـ ﴿الْأَخِلَّاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ﴾.

خوب است. چنان‌چه دقت نماید و به صورت آگاهانه وارد کار شود خوب است.

۶۸ـ ﴿يَا عِبَادِ، لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ، وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ﴾.

کاری عالی است. هیچ گونه ترس و ناراحتی در آن نیست.

۶۹ـ ﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا، وَكَانُوا مُسْلِمِينَ﴾.

خیلی خوب است.

۷۰ـ ﴿ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ، وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ﴾.

بسیار خوب است.

۷۱ـ ﴿يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ، وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ، وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ، وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾.

عالی است.

﴿يُطَافُ عَلَيْهِمْ﴾: کار نتیجه‌بخش است.

۷۲ـ ﴿وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.

خیلی خوب است.

۷۳ـ ﴿لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ، مِنْهَا تَأْكُلُونَ﴾.

خیرات فراوانی دارد به‌گونه‌ای که نمی‌تواند از تمامی آن بهره ببرد. عالی است.

۷۴ ـ ﴿إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابِ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ﴾.

بسیار بد است.

۷۵ ـ ﴿لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ، وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ﴾.

خیلی بد است. در صورتی که وارد کار شود گریز و چاره‌ای از آن ندارد.

۷۶ ـ ﴿وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ، وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ﴾.

بد است. نتیجه‌ای برای آن نیست و به ظلم و ستم گرفتار می‌شود.

۷۷ ـ ﴿وَنَادَوْا: يَا مَالِكُ، لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ، قَالَ: إِنَّكُمْ مَاكِثُونَ﴾.

خیلی بد و خطرناک است و خواهان در آن درمانده می‌گردد.

۷۸ ـ ﴿لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ﴾.

خیلی بد است. خواهان مورد تمسخر قرار می‌گیرد.

۷۹ ـ ﴿أَمْ أَبْرَمُوا أَمْراً، فَإِنَّا مُبْرِمُونَ﴾.

خوب نیست.

۸۰ ـ ﴿أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ، بَلَى، وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ﴾.

بد است.

۸۱ ـ ﴿قُلْ: إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَابِدِينَ﴾.

کاری است انجام‌ناپذیر که به صورت قهری نتیجه‌ای برای آن نیست. خوب نیست.

۸۲ ـ ﴿سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ﴾.

خوب است. از آیات ذکر و تسبیح و تقدیسی کامل است. برای رفع غرور، ریا، استکبار و رهایی از گناه و معصیت مفید است.

۸۳ ـ ﴿فَذَرْهُمْ، يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ﴾.

خیلی بد است. کار از کنترل خواهان خارج می‌شود وبرای او فساد و آلودگی می‌آورد.

۸۴ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ، وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌ، وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ﴾.

بسیار خوب است. سبب قوت و قدرت می‌شود. از اذکار قدرتی است.

۸۵ ـ ﴿وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَمَا بَيْنَهُمَا، وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ، وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾.

خیلی خوب است. کاری آبرومندانه و متشخص است. از اسمای خاص می‌باشد که ظهور و جبروت در آن است.

۸۶ ـ ﴿وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ، وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾.

خوب نیست. هیچ خاصیت و نتیجه‌ای برای آن نیست و هدر شدن سرمایه و عمری است که برای آن گذاشته می‌شود. خیری نیز ندارد.

۸۷ ـ ﴿وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ، فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ﴾.

خوب نیست. محاکمه و اقرار به خطا در آن پیشامد می‌کند.

۸۸ ـ ﴿وَقِيلِهِ: يَا رَبِّ، إِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ﴾.

خیلی بد است.

۸۹ ـ ﴿فَاصْفَحْ عَنْهُمْ، وَقُلْ: سَلَامٌ، فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾.

بسیار بد است. نه کارایی لازم را دارد و نه نتیجه‌ای برای آن است. بدی و فساد آن به صورت کامل آشکار می‌گردد.

# سوره‌ی دخان

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، حم﴾.**

**۲ ـ ﴿وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ﴾.**

هر دو آیه‌ی شریفه یک آیه‌ی استخاره است. بسیار خوب، سنگین و پیچیده است و مشکلی نیز در آن پیشامد نمی‌کند.

**۳ ـ ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ، إِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ﴾.**

خیلی خوب است. کاری است منظم و دارای قاعده که بر مشی ویژه‌ی خود انجام می‌شود.

**﴿إِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ﴾**: باید در عمل به آن احتیاط و دقت کرد که آسیب‌ها و کاستی‌هایی در حاشیه‌ی کار وجود دارد.

**۴ ـ ﴿فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ﴾.**

کاری خوب، منظم، مرتب و دارای جابه‌جایی است. اشکالی نیز در روند عمل به آن پیش نمی‌آید.

**۵ ـ ﴿أَمْراً مِنْ عِنْدِنَا، إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ﴾.**

خیلی خوب است. کاری الهی و حساب شده است.

**﴿مُرْسِلِينَ﴾**: کار دارای جمعیت و گستردگی است.

**۶ ـ ﴿رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ، إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾.**

بسیار خوب است. با توجه به کاربرد اسمای الهی کاری تقویت شده و قوی است و مشکلی نیز در عمل به آن پیش نمی‌آید.

۷ ـ ﴿رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَمَا بَيْنَهُمَا، إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ﴾.

خوب و گسترده است. کار را باید با ظرافت تمام دنبال نمود وگرنه ممکن است به مشکلات و موانعی برخورد کند.

۸ ـ ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ﴾.

خوب است. کاری است که شروع آن در گذشته بوده، سخت و سنگین است.

۹ ـ ﴿بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ﴾.

بد است. به بازی‌گرفتن حقایق است.

۱۰ ـ ﴿فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبِينٍ﴾.

مشکلات فراوانی در مسیر انجام آن پیش می‌آید، با این وجود، بد نیست. کاری است غیر قابل دسترس، سنگین و سخت که به ندرت و به صورت غیر عادی انجام می‌شود.

۱۱ ـ ﴿يَغْشَى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.

کاری غیر عادی است که ترس، دلهره، ناراحتی، گرفتاری و عذاب در آن است. بد است.

۱۲ ـ ﴿رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ، إِنَّا مُؤْمِنُونَ﴾.

شروعی سخت، سنگین و همراه با زحمت دارد اما ممکن است نتیجه بخش گردد: ﴿إِنَّا مُؤْمِنُونَ﴾.

۱۳ ـ ﴿أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى، وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُبِينٌ﴾.

خوب نیست. خواهان هر کاری که انجام دهد باز از او بازخواست می‌شود و وی بده‌کار و کم‌کار شناخته می‌شود. هزینه‌ای که صرف آن می‌شود بیش از نتیجه و بازده آن است.

۱۴ ـ ﴿ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ، وَقَالُوا: مُعَلَّمٌ مَجْنُونٌ﴾.

خیلی بد است. کاری رکیک، زشت و بی‌مورد است.

۱۵ ـ ﴿إِنَّا كَاشِفُوا الْعَذَابِ قَلِيلاً، إِنَّكُمْ عَائِدُونَ﴾.

خوب نیست. عذاب و ناراحتی است.

۱۶ ـ ﴿يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى، إِنَّا مُنْتَقِمُونَ﴾.

واویلاست؛ چرا که خداوند متعال قصد انتقام دارد. مرگ، قتل، تصادف، بیماری‌های ناعلاج یا صعب العلاج، سکته و مانند آن در کار مورد نظر است: ﴿نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى﴾.

۱۷ ـ ﴿وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ، وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ﴾.

کاری فتنه‌انگیز و منحرفانه است؛ هرچند متعلق خیری دارد.

۱۸ ـ ﴿أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ، إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾.

کاری سنگین، سخت اما خوب است.

۱۹ ـ ﴿وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ، إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ﴾.

خوب، سنگین و سخت است.

۲۰ ـ ﴿وَإِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ﴾.

کاری مشکل و سخت است؛ به‌گونه‌ای که نیازمند مدد جستن از دیگران می‌شود. کاری عادی نیست. با افرادی نادان درگیر می‌شود که به وی دروغ می‌بندند. خوب نیست.

۲۱ ـ ﴿وَإِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِي فَاعْتَزِلُونِ﴾.

کاری است که از سر قدرت انجام می‌شود. سخت و سنگین است و درگیری را در پی دارد.

۲۲ ـ ﴿فَدَعَا رَبَّهُ: أَنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُجْرِمُونَ﴾.

خیلی بد است.

۲۳ ـ ﴿فَأَسْرِ بِعِبَادِي لَيْلاً، إِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ﴾.

کاری سنگین، سخت، دلهره‌آور و اضطراب‌زاست. بد نیست.

۲۴ ـ ﴿وَاتْرُكِ الْبَحْرَ رَهْواً، إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُغْرَقُونَ﴾.

سخت، سنگین و دلهره‌زا و پرمکافات است. بد است.

۲۵ ـ ﴿كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ﴾.

۲۶ ـ ﴿وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ﴾.

دو آیه‌ی شریفه یک آیه‌ی استخاره است. خیلی بد است. به کفران نعمت دچار می‌شود. ورشکستگی، بیچارگی و غرق در آن است.

۲۷ ـ ﴿وَنَعْمَةٍ كَانُوا فِيهَا فَاكِهِينَ﴾.

بد است. تضییع نعمت به شمار می‌رود.

۲۸ ـ ﴿كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْماً آخَرِينَ﴾.

خوب است. کاری کم‌هزینه و ارزان قیمت است.

۲۹ ـ ﴿فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ، وَمَا كَانُوا مُنْظَرِينَ﴾.

خیلی بد است. هیچ کس با او همراه نمی‌شود و در شکست خود تنها می‌ماند.

۳۰ ـ ﴿وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ﴾.

خوب، سخت، پردردسر و سنگین است.

۳۱ ـ ﴿مِنْ فِرْعَوْنَ، إِنَّهُ كَانَ عَالِياً مِنَ الْمُسْرِفِينَ﴾.

بسیار بد است.

۳۲ ـ ﴿وَلَقَدِ اخْتَرْنَاهُمْ عَلَى عِلْمٍ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾.

خوب است. کار به صورت آگاهانه پیش می‌رود. منافع فراوانی دارد و مشکلی نیز در روند انجام آن پیش نمی‌آید.

۳۳ ـ ﴿وَآتَيْنَاهُمْ مِنَ الْآيَاتِ مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُبِينٌ﴾.

با آن که شروع خوبی دارد، بسیار بد است. کاری گسترده، زمان‌بر و طولانی است. مخاطرات فراوانی دارد.

۳۴ ـ ﴿إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ﴾.

۳۵ ـ ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتَتُنَا الْأُولَى وَمَا نَحْنُ بِمُنْشَرِينَ﴾.

دو آیه‌ی شریفه یک آیه‌ی استخاره است. بسیار بد است. هیچ خیر و نتیجه‌ای در آن نیست. اعتماد و اعتقادی به خواهان وجود ندارد.

۳۶ ـ ﴿فَأْتُوا بِآبَائِنَا، إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.

خیلی بد است.

۳۷ ـ ﴿أَهُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ، وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ، إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ﴾.

بسیار بد است.

۳۸ ـ ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ﴾.

بد است.

۳۹ ـ ﴿مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾.

شروع خوبی دارد و نتیجه‌ای برای آن نیست. بد است.

۴۰ ـ ﴿إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ﴾.

بد است. نتیجه‌ای برای آن نیست.

﴿مِيقَاتُهُمْ﴾: کاری شلوغ است.

۴۱ ـ ﴿يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلًى عَنْ مَوْلًى شَيْئاً، وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ﴾.

بد است. خواهان در انجام آن ناتوان می‌شود و کسی نیز مددکار او نیست.

۴۲ ـ ﴿إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ، إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾.

عالی است.

۴۳ ـ ﴿إِنَّ شَجَرَةَ الزَّقُّومِ﴾.

۴۴ ـ ﴿طَعَامُ الْأَثِيمِ﴾.

دو آیه‌ی شریفه، یک آیه‌ی استخاره است. کاری خطرناک، وحشتناک و بد است.

۴۵ ـ ﴿كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ﴾.

بد است.

۴۶ ـ ﴿كَغَلْيِ الْحَمِيمِ﴾.

خیلی بد است.

۴۷ ـ ﴿خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ﴾.

بسیار بد است.

۴۸ ـ ﴿ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ﴾.

خیلی بد و خطرناک است و مورد تمسخر قرار می‌گیرد.

۴۹ ـ ﴿ذُقْ، إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ﴾.

بسیار بد است.

۵۰ ـ ﴿إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ﴾.

بد است.

۵۱ ـ ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ﴾.

خوب است. سختی‌هایی دارد.

۵۲ ـ ﴿فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ﴾.

خیلی خوب است.

۵۳ ـ ﴿يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ﴾.

بسیار خوب است.

۵۴ ـ ﴿كَذَلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ﴾.

خیلی خوب است.

۵۵ ـ ﴿يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ﴾.

بسیار خوب است.

۵۶ ـ ﴿لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَى، وَوَقَاهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ﴾.

خیلی خوب است. البته متعلق آن بسیار بد و خطرناک است و گویی با گرگی مواجه است.

۵۷ ـ ﴿فَضْلاً مِنْ رَبِّكَ، ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾.

عالی است. کاری دلهره‌آور است.

۵۸ ـ ﴿فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ، لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾.

عالی و خوب است.

۵۹ ـ ﴿فَارْتَقِبْ، إِنَّهُمْ مُرْتَقِبُونَ﴾.

تحذیر و تهدید در آن است. دقت فراوانی را می‌طلبد. بد نیست.

# سوره‌ی جاثیه

۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، حم».

۲ ـ «تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ».

بسیار خوب است. کاری قاعده‌مند، ثابت، رسیده، سالم و بدون دردسر و مانع است که هیچ مشکلی در روند آن پیش نمی‌آید.

۳ ـ «إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ».

عالی است. کاری گسترده است.

۴ ـ «وَفِي خَلْقِكُمْ، وَمَا يَبُثُّ مِنْ دَابَّةٍ آيَاتٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ».

عالی و سخت است.

۵ ـ «وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا، وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ، آيَاتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ».



عالی است. کاری متنوع، مختلف و رزق‌آور است.

۶ ـ «تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ، فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَآيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ».

خیلی خوب است ولی با توجه به محتوای ذیل آیه‌ی شریفه، انجام این کار دارای موانعی است و باید جانب احتیاط و دقت را مراعات نمود تا با مشکلی برخورد ننمود.

۷ ـ «وَيْلٌ لِكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ».

خیلی بد است.

۸ ـ ﴿يَسْمَعُ آيَاتِ اللَّهِ تُتْلَى عَلَيْهِ، ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِراً، كَأَنْ لَمْ يَسْمَعْهَا، فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾.

بسیار بد و خطرناک است. خیره‌سری، خدعه و فریب در آن است. به صورت تعمدی و آگاهانه خواهان را به انحراف وا می‌دارند و سپس خود را ناآگاه جلوه می‌دهند.

۹ ـ ﴿وَإِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئاً اتَّخَذَهَا هُزُواً، أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾.

خیلی بد است. با علم و آگاهی به خواهان خیانت و تعدی می‌شود. بسیار خطرناک است و به وی فریب و خدعه زده می‌شود.

۱۰ ـ ﴿مِنْ وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ، وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَاكَسَبُوا شَيْئاً، وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ، وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾.

بسیار بد است.

﴿جَهَنَّمُ﴾: بلا و ابتلایی حتمی در آن وجود دارد.

۱۱ ـ ﴿هَذَا هُدًى، وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ أَلِيمٌ﴾.

ظاهر و باطن خوبی دارد ولی موفقیت‌آمیز نیست و به نتیجه نمی‌رسد. خوب نیست.

۱۲ ـ ﴿اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ، لِتَجْرِيَ الْفُلْكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ، وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ، وَلَعَلَّكُم تشكرُونَ﴾.

خیلی خوب است.

﴿وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ﴾: پرزحمت و دارای مشکلات است و نباید به وعده یا چیزی اعطایی اطمینان داشت.

۱۳ ـ ﴿وَسَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً مِنْهُ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يتفكَّرُونَ﴾.

بسیار خوب است.

۱۴ ـ ﴿قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ، لِيَجْزِيَ قَوْماً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾.

خوب است. زحمت چندانی نمی‌برد. سنگین و خطرناک است. زیرکی و زرنگی را می‌طلبد و باید مراقب تمامی مراحل و اجزای کار بود.

۱۵ ـ ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحاً فَلِنَفْسِهِ، وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا، ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ﴾.

خوب نیست. نتیجه‌ای برای آن نیست.

﴿إِلَى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ﴾: رجوع به حضرت حق همان فنا و زوال است.

۱۶ ـ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ، وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ، وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾.

خیلی خوب است. کاری است متنوع، آبرومند و دارای امکانات.

۱۷ ـ ﴿وَآتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْأَمْرِ، فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْياً بَيْنَهُمْ، إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾.

بد است. کفران نعمت، اختلاف و درگیری به صورت آگاهانه در این کار وجود دارد و نتیجه‌ی آن نیز خوشایند نیست.

۱۸ ـ ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَى شَرِيعَةٍ مِنَ الْأَمْرِ، فَاتَّبِعْهَا، وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾.

خوب است. باید مواظب کار باشد؛ چرا که موانعی دارد که باید در رفع آن کوشید.

۱۹ ـ ﴿إِنَّهُمْ لَنْ يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً، وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ، وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ﴾.

خوب است. شروعی پردردسر، مشکل و همراه با مانع و درگیری دارد ولی پایان آن به لحاظ: ﴿وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ﴾ خوب است. با تحمل صبر و بردباری است که می‌توان به نتیجه‌ی نیکوی آن دست یافت.

**۲۰ ـ ﴿هَذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ، وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ﴾.**

عالی است. خیرات و برکاتی گوارا و شیرین و نتیجه‌ای صافی و بدون دردسر دارد.

**۲۱ ـ ﴿أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ: أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ، سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾.**

بسیار بد است.

**۲۲ ـ ﴿وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ، وَلِتُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ، وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾.**

خوب، سخت، سنگین، پرزحمت و پردردسر است. هیچ‌گونه ارفاق و اعطایی در آن نیست.

**۲۳ ـ ﴿أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ، وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ، وَخَتَمَ عَلَى سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ، وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشَاوَةً، فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ، أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾.**

بسیار خطرناک و وحشتناک است. خیلی بد است. جز گمراهی، ضلالت، بدبختی و بلایا چیزی ندارد.

**۲۴ ـ ﴿وَقَالُوا: مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا، نَمُوتُ وَنَحْيَا، وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ، وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ، إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ﴾.**

نباید به آن نزدیک شد که چیزی جز نادانی، گمراهی و گرفتاری در آن نیست. بسیار بد است.

**۲۵ ـ ﴿وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ، مَا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا ائْتُوا بِآبَائِنَا، إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.**

خیلی بد است.

**۲۶ ـ ﴿قُلِ: اللَّهُ يُحْيِيكُمْ، ثُمَّ يُمِيتُكُمْ، ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، لَا رَيْبَ فِيهِ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾.**

خوب نیست. نتیجه‌بخش نمی‌باشد.

۲۷ ـ ﴿وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَخْسَرُ الْمُبْطِلُونَ﴾.

خیلی بد است. کار در کنترل خواهان نیست و چیزی نیز برای او نمی‌ماند.

۲۸ ـ ﴿وَتَرَى كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً، كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا، الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.

بسیار بد است. سبب شرمندگی می‌شود.

۲۹ ـ ﴿هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.

خیلی خوب، سخت و سنگین است و باید مواظب بود تا به مشکلی دچار نشد.

۳۰ ـ ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ، ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ﴾.

عالی است. کاری است سخت اما انجام‌شدنی که نتیجه‌ی بسیار خوبی دارد.

۳۱ ـ ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا، أَفَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَى عَلَيْكُمْ، فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْماً مُجْرِمِينَ﴾.

خیلی بد است. بدبختی و بیچارگی خواهان را در پی دارد.

۳۲ ـ ﴿وَإِذَا قِيلَ: إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ، وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا، قُلْتُمْ: مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ، إِنْ نَظُنُّ إِلَّا ظَنّاً، وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِينَ﴾.

کاری است که با گمان، ظن و تخیلات انجام می‌گیرد. خیلی بد است. نتیجه‌ای برای آن نیست.

۳۳ ـ ﴿وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا، وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُونَ﴾.

خیلی بد است.

**۳۴ـ ﴿وَقِيلَ: الْيَوْمَ نَنْسَاكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا، وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ، وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ﴾.**

بسیار بد است. خواهان مددکاری نـدارد و بـدی را بـا بـدی پـاسخ می‌دهد.

**۳۵ـ ﴿ذَلِكُمْ بِأَنَّكُمُ اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُواً، وَغَرَّتْكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا، فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا، وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ﴾.**

خیلی بد است. هیچ گونه بخشش و اغماضی درکار مورد نظر وجود ندارد.

**۳۶ـ ﴿فَلِلَّهِ الْحَمْدُ، رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ، رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.**

عالی است. از آیات ذکر است.

**۳۷ـ ﴿وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾.**

عالی، مهم، بلند و سنگین است.

دو آیه‌ی شریفه از آیات ذکر است و هر دو نیز دو ذکر مستقل است. اولیای خدا با چنین آیاتی ارتزاق می‌کنند و خود را پرنگاه می‌دارند. البته، از ذکرهای سنگین می‌باشد که استفاده از آن با تحمل آزار و اذیت‌هایی همراه است. صبح، عصر و شب وقت بهره بردن از این دو آیـه‌ی ذکـر است. در مغیبات نیز کارکرد دارد و قدرت و اقتدار را در پـی مـی‌آورد. کسی که بر این ذکرها مداومت دارد مشکلاتی می‌بیند تا به استکبار دچار نگردد. بهره بردن از این ذکرها برای کسانی خوب است که دایم در پیکار و مبارزه هستند و نه برای کسانی که شب‌ها به آرامی در رختخوابی نرم به خواب می‌روند.

# سوره‌ی احقاف

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، حم﴾.

۲ ـ ﴿تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾.

دو آیه‌ی شریفه در واقع یک آیه‌ی استخاره است. بسیار خوب و سنگین است. به صورت روشمند و منظم دارای پیچیدگی است.

۳ ـ ﴿مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ، وَأَجَلٍ مُسَمًّى، وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنْذِرُوا مُعْرِضُونَ﴾.

خوب نیست. لجبازی، اعراض، تهدید و پاره‌ای از مشکلات دیگر در آن است و نتیجه‌ای نیز ندارد.

۴ ـ ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ، أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ، أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ، ائْتُونِي بِكِتَابٍ مِنْ قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَارَةٍ مِنْ عِلْمٍ، إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.

خیلی بد است. محاجه و درگیری دارد. بدون نتیجه و کاری بلند و فرسایشی است.

۵ ـ ﴿وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ﴾.

بد است. سبب شکست و گمراهی می‌گردد. نتیجه‌ای ندارد.

۶ ـ ﴿وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً، وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ﴾.

خیلی بد است. کاری شلوغ است: ﴿حُشِرَ النَّاسُ﴾، که خواهان در انجام آن ناتوان و درمانده می‌گردد.

۷ ـ ﴿وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ: هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ﴾.

بسیار بد است؛ زیرا گفته‌ی کافران را حکایت می‌کند.

۸ ـ ﴿أَمْ يَقُولُونَ: افْتَرَاهُ، قُلْ: إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئاً، هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ، كَفَى بِهِ شَهِيداً بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ، وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾.

خوب نیست؛ زیرا امر قل و مقول آن، پاسخ گفته‌ی پیشین کافران است.

۹ ـ ﴿قُلْ: مَاكُنْتُ بِدْعاً مِنَ الرُّسُلِ، وَمَا أَدْرِي مَا يُفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ، إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَى إِلَيَّ، وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾.

بد و خطرناک است؛ چرا که چندین نفی دارد. بدون خاصیت و بی‌نتیجه است.

۱۰ ـ ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، وَكَفَرْتُمْ بِهِ، وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى مِثْلِهِ، فَآمَنَ، وَاسْتَكْبَرْتُمْ، إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾.

خیلی بد است. کفران، اتهام، استکبار و ظلم در آن است.

۱۱ ـ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا: لَوْ كَانَ خَيْراً مَا سَبَقُونَا إِلَيْهِ، وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هَذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ﴾.

بسیار بد است. موجب غرور می‌شود. کاری است که آگاهی لازم در آن نیست.

۱۲ ـ ﴿وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَى إِمَاماً وَرَحْمَةً، وَهَذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِسَاناً عَرَبِيّاً، لِيُنْذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا، وَبُشْرَى لِلْمُحْسِنِينَ﴾.

خیلی خوب است. با توجه به فراز: ﴿لِيُنْذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ خالی از

پیچیدگی نیست و کاری سخت است که خواهان نمی‌تواند پاره‌ای از آن را بــه صـورت صحیح و سالم انـجام دهـد و در آن بـخش است کـه آسیب‌هایی می‌بیند.

**۱۳ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾.**

عالی است. کوتاه و شیواست و از آیات ذکر به شمار می‌رود بـرای گذار از سختی‌ها و گرفتاری‌ها و رهایی از زخم زبان و تهدید و تـحذیر مفید است. با این آیه‌ی شریفه می‌توان از هر سختی گذر نمود.

**۱۴ ـ ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ، خَالِدِينَ فِيهَا، جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.**

عالی است. زحمت را لازم دارد.

**۱۵ ـ ﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَاناً، حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهاً، وَوَضَعَتْهُ كُرْهاً، وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْراً، حَتَّى إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ، وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً، قَالَ: رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ، وَعَلَى وَالِدَيَّ، وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحاً تَرْضَاهُ، وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي، إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ، وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾.**

خوب است اما باید توجه داشت کاری، بلند، کشیده، خیلی سخت، فرسایشی و سنگین است. سستی در آن است.



**۱۶ ـ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا، وَنَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعْدَ الصِّدْقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ﴾.**

عالی است. کاری است دارای صدق که به‌راحتی قابل کنترل است و انجام می‌شود.

**۱۷ ـ ﴿وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ أُفٍّ لَكُمَا أَتَعِدَانِنِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ اللَّهَ، وَيْلَكَ آمِنْ، إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ، فَيَقُولُ: مَا هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ﴾.**

خیلی بد است. سبب نابودی می‌شود.

۱۸ ـ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ﴾.

بسیار بد و خطرناک است. با فردی ناهمگون مواجه می‌شود.

۱۹ ـ ﴿وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِمَّا عَمِلُوا، وَلِيُوَفِّيَهُمْ أَعْمَالَهُمْ، وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾.

خوب است.

۲۰ ـ ﴿وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ، أَذْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا، وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا، فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ، وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ﴾.

وحشتناک است و سبب نابودی و شکست خواهان می‌گردد. بسیار بد است.

۲۱ ـ ﴿وَاذْكُرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ، وَقَدْ خَلَتِ النُّذُرُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ، إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾.

خیلی بد است؛ زیرا: ﴿أَنْذَرَ﴾، ﴿بِالْأَحْقَافِ﴾، ﴿النُّذُرُ﴾، ﴿مِنْ خَلْفِهِ﴾، ﴿أَخَافُ﴾ و ﴿عَذَابَ﴾ در آن است.

۲۲ ـ ﴿قَالُوا: أَجِئْتَنَا لِتَأْفِكَنَا عَنْ آلِهَتِنَا، فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا، إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾.

بسیار بد است.

۲۳ ـ ﴿قَالَ: إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ، وَأُبَلِّغُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ، وَلَكِنِّي أَرَاكُمْ قَوْماً تَجْهَلُونَ﴾.

خیلی بد است.

۲۴ ـ ﴿فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضاً مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَتِهِمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُمْطِرُنَا بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.

بسیار بد و خطرناک است. خواهان به فریب و نیرنگ دچار می‌شود.

۲۵ ـ ﴿تُدَمِّرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا، فَأَصْبَحُوا لَا يُرَى إِلَّا مَسَاكِنُهُمْ، كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ﴾.

خیلی بد است.

۲۶ ـ ﴿وَلَقَدْ مَكَّنَّاهُمْ فِيمَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ، وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعاً وَأَبْصَاراً وَأَفْئِدَةً، فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَارُهُمْ وَلَا أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ، وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُونَ﴾.

بسیار پیچیده و پر از گرفتاری است. کاری خطرناک است که انکار و جحد در آن است. خیلی بد است.

۲۷ ـ ﴿وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرَى، وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾.

بد است. موجب شکست و هلاکت می‌شود.

۲۸ ـ ﴿فَلَوْلَا نَصَرَهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُرْبَاناً آلِهَةً بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ، وَذَلِكَ إِفْكُهُمْ، وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ﴾.

خیلی بد است.

۲۹ ـ ﴿وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَراً مِنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ، فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنْصِتُوا، فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَى قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ﴾.

روند کار خود را بسیار خوب نشان می‌دهد اما هیچ نتیجه‌ای برای آن نیست. بد است.

۳۰ ـ ﴿قَالُوا: يَا قَوْمَنَا، إِنَّا سَمِعْنَا كِتَاباً أُنْزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى، مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ، يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ﴾.

بسیار خوب است اما باید در انجام آن جانب احتیاط را رعایت نمود: ﴿إِنَّا سَمِعْنَا﴾.

۳۱ ـ ﴿يَا قَوْمَنَا، أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ، وَآمِنُوا بِهِ، يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ، وَيُجِرْكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ﴾.

گرفتاری و مشکلات فراوانی دارد. خوب نیست.

۳۲ ـ ﴿وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ، وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ، أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾.

خیلی بد است.

۳۳ ـ ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ، وَلَمْ يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَى، بَلَى، إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.

خوب نیست. تحذیر و تهدید در آن است.

۳۴ ـ ﴿وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ، قَالُوا: بَلَى، وَرَبِّنَا، قَالَ: فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾.

بسیار بد است.

۳۵ ـ ﴿فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ، وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِنْ نَهَارٍ، بَلَاغٌ، فَهَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ﴾.

خیلی سخت، خطرناک و بد است و خواهان مورد بی‌حرمتی قرار می‌گیرد و آبروی وی در خطر می‌افتد.

# سوره‌ی محمّد صلی‌الله‌علیه‌وآله

ویژگی این سوره که به نام مبارک حضرت ختمی مرتبت صلی‌الله‌علیه‌وآله می‌باشد این است که هیچ قصه و حکایتی در آن نیست و تنها بیان‌گر احکام و آموزه‌هایی است که مطابق با طبیعت، هماهنگ با فطرت آدمی و حقیقت او و نیز علم مجرد و معنای محض است که با مقام شامخ آن حضرت صلی‌الله‌علیه‌وآله تناسب دارد. هم‌چنین این سوره، احوال امت آن حضرت صلی‌الله‌علیه‌وآله را تبیین می‌کند و هرچه به پایان آن نزدیک می‌شود احوال امت‌های واپسینی و آخرالزمانی را توضیح می‌دهد.

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ﴾.**

این سوره‌ی شریفه با یادکرد از موانع و مشکلاتی شروع می‌شود که بر سر راه دینداری و تکامل بشر گذاشته شده که به صورت قهری با حضرات انبیا و پیامبران الهی علیهم‌السلام برخورد می‌کند و مانع ظهور کمالات آنان برای بشر می‌گردد.

استخاره‌ی آن بد است. کار با مشکلات و موانعی مواجه می‌شود و خاصیت، بهره و منفعتی نیز ندارد.

**۲ ـ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا، وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ، وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ، وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ، كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ، وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ﴾.**

عالی، سنگین، سخت، متراکم و همراه با تحمل زحمت است که موانع و عوارض آن برطرف می‌شود وکار به فرجام می‌رسد.

**۳ ـ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ، كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ﴾.**

خوب است. موانع فراوانی در مسیرکار است. امری پیچیده است که مخاطرات فراوانی دارد باید احتیاط و دقت را فراموش نکرد.

**۴ ـ ﴿فَإِذا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتَّى إِذَا أَثْخَنْتُمُوهُمْ، فَشُدُّوا الْوَثَاقَ، فَإِمَّا مَنّاً بَعْدُ، وَإِمَّا فِدَاءً، حَتَّى تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا، ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانْتَصَرَ مِنْهُمْ، وَلَكِنْ لِيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ، وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ﴾.**

طولانی، پرخطر، پرزحمت و پرمشکل است ولی پایان خوبی دارد و خوب است.

**۵ ـ ﴿سَيَهْدِيهِمْ، وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ﴾.**

خیلی خوب است و درکوتاه‌ترین زمان به نتیجه می‌رسد.

**۶ ـ ﴿وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ، عَرَّفَهَا لَهُمْ﴾.**

عالی، بی‌دردسر، بدون زحمت و شیرین است.

**۷ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ، وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ﴾.**

عالی است. در زمانی کوتاه به نصرت، قوت و قدرت می‌رسد.

**۸ ـ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا، فَتَعْساً لَهُمْ، وَأَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ﴾.**

خیلی بد است. سبب گمراهی و تضییع سرمایه می‌شود.

**۹ ـ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ، فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ﴾.**

کاری خطرناک، بد و سخت است. باطن آن بیش از ظاهر این کار بد است. خیلی بد است.

۱۰ ـ ﴿أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ، فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ، دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ، وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَالُهَا﴾.

بسیار بد و وحشتناک است.

۱۱ ـ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا، وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ﴾.

خیلی خوب است ولی مشکلات و خطراتی در پایان آن وجود دارد.

۱۲ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ، جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ، وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ، وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ﴾.

شروع شیرینی دارد اما در ادامه مشکل و سخت می‌گردد و ممکن است با یک جابجایی از خوبی به بدی بگراید و زندگی را بر او تلخ سازد، برای رفع آن باید صدقه و خیراتی داشت و از خداوند طلب خیر نمود. خوب است.

۱۳ ـ ﴿وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجَتْكَ، أَهْلَكْنَاهُمْ، فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ﴾.

خیلی بد است. نابود و هلاک می‌گردد. باید آن را ترک نماید.

۱۴ ـ ﴿أَفَمَنْ كَانَ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ كَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ، وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ﴾.

شروع خوبی دارد اما کاری خطرناک است که به وی آسیب و آفت وارد می‌آورد و گذر از سختی‌های آن مشکل است. خوب نیست.

۱۵ ـ ﴿مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ، وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ، وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ، وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى، وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ، وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ، وَسُقُوا مَاءً حَمِيماً، فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ﴾.

خوب است. ظاهر و شروع شیرین این کار به مکافات و مشکلاتی برخورد می‌کند. سنگین و دیررس است. در عمل به آن باید احتیاط کرد و به تناسب کار، نذر و خیرات یا مشاوره داشت یا وکیل گرفت.

۱۶ ـ ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّى إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ: مَاذَا قَالَ آنِفاً، أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ، وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ﴾.

بسیار بد است. نکبت، حرمان و گرفتاری ماندگار را موجب می‌شود.

۱۷ ـ ﴿وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى، وَآتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ﴾.

باکار مورد نظر هدایت، قوت و قدرت بهره‌ی خواهان می‌شود. بسیار خوب است.

۱۸ ـ ﴿فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً، فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا، فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ ذِكْرَاهُمْ﴾.

بد است. آسیب و بحران در آن است. هیچ گونه آرامشی در این کار نیست.

﴿بَغْتَةً﴾: خواهان غافلگیر می‌شود و بلایی به صورت ناگهانی بر وی وارد می‌شود.

۱۹ ـ ﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ، وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ﴾.

خوب است. کاری آگاهانه و منحصر است. مشکلاتی عادی دارد که قابل رفع است.

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾: باید کار مورد نظر را انجام داد و از ترک آن پرهیز کرد. برای ترک آن نمی‌شود استخاره‌ای دیگر گرفت.

﴿وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ، وَلِلْمُؤْمِنِينَ﴾: کار دارای مشکلاتی است که هرکس به آن وارد شود با چنین مشکلاتی مواجه خواهد شد.

فراز شریف: ﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ از آیات ذکر است.

۲۰ ـ ﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا: لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ، فَإِذَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ، وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ، رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ؛ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ، فَأَوْلَى لَهُمْ﴾.

کاری است که در آغاز آن سختی و مشکلاتی وجود دارد و در پایان آن

نیز به کفران و عافیت‌طلبی دچار می‌شود. خیلی بد است. گویی مال فراوانی بهره‌ی خواهان می‌شود و وی پیش از آن که استفاده‌ای از آن ببرد به چنگال مرگ اسیر می‌شود.

۲۱ ـ ﴿طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ، فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ، فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْراً لَهُمْ﴾.

بسیار خوب و هموار است.

۲۲ ـ ﴿فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ، وَتُقَطِّعُوا أَرْحَامَكُمْ﴾.

خیلی بد است. آشوب، بحران و نگرانی در آن است و نتیجه‌ی آن نیز ناخوشایند است.

۲۳ ـ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ، فَأَصَمَّهُمْ، وَأَعْمَى أَبْصَارَهُمْ﴾.

بسیار بد است.

۲۴ ـ ﴿أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ، أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا﴾.

خیلی بد است. تحذیر در آن است. کار دارای مشکلاتی است که به شکست و بن‌بست می‌انجامد و به هیچ وجه راهی برای نتیجه‌بخش نمودن آن وجود ندارد و به صورت کامل قفل و بسته است.

۲۵ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى، الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ، وَأَمْلَى لَهُمْ﴾.

بسیار بد است. کار دارای ظاهر و شیرین است ولی جز گمراهی، نابودی و بدبختی ندارد.

۲۶ ـ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا: مَا نَزَّلَ اللَّهُ، سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ، وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ﴾.

بد است. نتیجه‌ای برای آن نیست.

۲۷ ـ ﴿فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ﴾.

خیلی بد است. بلایی در آن حادث می‌شود.

۲۸ ـ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمُ اتَّبَعُوا مَا أَسْخَطَ اللَّهَ، وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ، فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ﴾.

بسیار بد است.

۲۹ ـ ﴿أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ: أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَانَهُمْ﴾.

خطرناک و وحشتناک است. کار به شکست، افتضاح، ناراحتی و حرمان می‌انجامد. بسیار بد است.

۳۰ ـ ﴿وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكَهُمْ، فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسِيمَاهُمْ، وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ، وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ﴾.

مخاطرات و آشوب در آن است. خیراتی پنهانی نیز دارد که باطن آن را از ظاهر این کار بهتر نموده است، اما انجام آن خوب نیست.

۳۱ ـ ﴿وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّى نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ، وَالصَّابِرِينَ، وَنَبْلُوَ أَخْبَارَكُمْ﴾.

گرفتاری دارد. خوب نیست.

۳۲ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَشَاقُّوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئاً، وَسَيُحْبِطُ أَعْمَالَهُمْ﴾.

بد است و نتیجه‌ای برای آن نیست. کاری بیهوده و مضر است.

۳۳ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، أَطِيعُوا اللَّهَ، وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ، وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ﴾.

شروع خوبی دارد ولی باید احتیاط کرد تا به غفلت، حرمان و عافیت‌طلبی دچار نشد. خوب است.

۳۴ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ، فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ﴾.

خیلی بد است. کاری خطرناک و سخت است و نتیجه‌ای نیز برای آن نیست.

۳۵ ـ ﴿فَلَا تَهِنُوا، وَتَدْعُوا إِلَى السَّلْمِ، وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ، وَاللَّهُ مَعَكُمْ، وَلَنْ يَتِرَكُمْ أَعْمَالَكُمْ﴾.

کاری سست و خراب است. بسیار بد است.

۳۶ ـ ﴿إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبُ وَلَهْوُ، وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أُجُورَكُمْ، وَلَا يَسْأَلْكُمْ أَمْوَالَكُمْ﴾.

خیلی خوب و پرمنفعت است. هم ظاهر و هم باطن آن خوب است.

۳۷ ـ ﴿إِنْ يَسْأَلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبْخَلُوا، وَيُخْرِجْ أَضْغَانَكُمْ﴾.

خطرناک و بد است.

۳۸ ـ ﴿هَاأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ، فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخَلُ، وَمَنْ يَبْخَلْ فَإِنَّمَا يَبْخَلُ عَنْ نَفْسِهِ، وَاللَّهُ الْغَنِيُّ، وَأَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ، وَإِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْماً غَيْرَكُمْ، ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ﴾.

بد است. به خواهان آسیب و خسارت وارد می‌شود و کسی نیز مددکار و دستگیر او نمی‌گردد. نتیجه‌ای در آن نیست.

# سوره‌ی فتح

این سوره از متخلفان و منافقان سخن می‌گوید.

**۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحاً مُبِيناً».**

بسیار عالی است. بسمله‌ی آن آیه‌ی فتح و فراز دوم آن نیز از فتح سخن می‌گوید که در نتیجه دارای دو فتح است. کاری موفق است که به صورت ضربتی و سریع انجام می‌پذیرد و سبب گشایش می‌گردد. خیراتی بخششی و اعطایی دارد و نتیجه‌ای روشن و عظیم برای آن است.

هم بسمله و هم آیه‌ی فتح از اذکار است که از آن به صورت بسیط و ترکیبی می‌توان استفاده کرد.

**۲ ـ «لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ، وَمَا تَأَخَّرَ، وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ، وَيَهْدِيَكَ صِرَاطاً مُسْتَقِيماً».**

بسیار خوب است. آیه‌ی معرفت و تمامیت نعمت است. مراد از غفران سعادت و رستگاری است. خداوند چون گناهان کسی را ببخشاید نعمت را بر او تمام کرده و کسی که نعمت بر او تمام شده در صراط مستقیم قرار دارد.

**۳ ـ «وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْراً عَزِيزاً».**

بسیار خوب است. خواهان مورد یاری و نصرت واقع می‌شود. از آیات ذکر است.

۴ ـ ﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَاناً مَعَ إِيمَانِهِمْ، وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَكَانَ اللَّهُ عَلِيماً حَكِيماً﴾.

عالی است. دارای آرامش است و سلامتی می‌آورد.

﴿وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾: این فراز از اذکار مهم است که برای قرب به خداوند و ارتباط با اولیای الهی و نیز نصرت و یاری بندگان و دستیابی به مغیبات و موجودات غیبی مانند فرشتگان کاربرد دارد و اذن دخول بر آنان دانسته می‌شود.

۵ ـ ﴿لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، خَالِدِينَ فِيهَا، وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ، وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزاً عَظِيماً﴾.

عالی است. خیرات نیکو و ماندگار دارد که شکست و ضررهای پیشین را جبران می‌کند.

۶ ـ ﴿وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ، وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّانِّينَ بِاللَّهِ، ظَنَّ السَّوْءِ، عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ، وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ، وَلَعَنَهُمْ، وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ، وَسَاءَتْ مَصِيراً﴾.

خیلی بد است. سبب ناامنی، بی‌اعتقادی، بدبختی و بیچارگی می‌شود.

۷ ـ ﴿وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزاً حَكِيماً﴾.

بسیار خوب است. کاری است امن که هیچ خطری وی را تهدید نمی‌کند. از آیات ذکر است. اذن دخول شمرده می‌شود.

۸ ـ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِداً وَمُبَشِّراً وَنَذِيراً﴾.

خیلی خوب است.

۹ ـ ﴿لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَتُعَزِّرُوهُ، وَتُوَقِّرُوهُ، وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلاً﴾.

بسیار خوب است. تکلیفی بر عهده‌ی خواهان قرار می‌گیرد که بر او سنگینی می‌کند.

۱۰ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ، يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ، فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ، وَمَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهُ اللَّهَ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْراً عَظِيماً﴾.

شروع خوبی دارد اما در ادامه مخاطره‌انگیز، سخت و سنگین است و ممکن است از آن آسیب ببیند ولی پایان آن نیز خوب است.

﴿يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ﴾: از آیات ذکر است.

۱۱ ـ ﴿سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا، فَاسْتَغْفِرْ لَنَا، يَقُولُونَ بِأَلْسِنَتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ، قُلْ: فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً، إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرّاً أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعاً بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيراً﴾.

بسیار بد است. مورد تخلف واقع می‌شود و به وی بی‌اعتقاد و بی‌اعتماد می‌گردند. کاری بدون نتیجه است.

۱۲ ـ ﴿بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى أَهْلِيهِمْ أَبَداً، وَزُيِّنَ ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ، وَظَنَنْتُمْ ظَنَّ السَّوْءِ، وَكُنْتُمْ قَوْماً بُوراً﴾.

خیلی بد است. نابودی در آن است و کار به ظاهرسازی، بی‌باطنی و خدعه کشیده می‌شود و فرجامی جز شکست نیز ندارد.

۱۳ ـ ﴿وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيراً﴾.

خیلی خطرناک است که تهدید آن در زمانی کوتاه عملی می‌شود.

۱۴ ـ ﴿وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ، وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ، وَكَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً﴾.

خیلی خوب است. به لحاظ: ﴿وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ باید در عمل به آن احتیاط و دقت داشت.

۱۵ ـ ﴿سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ: إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ، يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ، قُلْ: لَنْ تَتَّبِعُونَا، كَذَلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ، فَسَيَقُولُونَ: بَلْ تَحْسُدُونَنَا، بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلاً﴾.

خیلی بد است. کار به خفت، خواری و رجوع به واسطه کشیده

مـی‌شود. نگـرانـی و اضـطراب در آن است و در پـایان نـیز بـه خـیری نمی‌رسد.

۱۶ ـ ﴿قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ: سَتُدْعَوْنَ إِلَى قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ تُقَاتِلُونَهُمْ، أَوْ يُسْلِمُونَ، فَإِنْ تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْراً حَسَناً، وَإِنْ تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَاباً أَلِيماً﴾.

بسیار بد است. کار به درگیری و فراز و نشیب کشیده می‌شود.

۱۷ ـ ﴿لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ، وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ، وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ، وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَاباً أَلِيماً﴾.

چندین لیس از آن نهی می‌کند. گرفتاری و آشوب در آن است. خیلی بد است.

۱۸ ـ ﴿لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ، إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ، فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ، فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ، وَأَثَابَهُمْ فَتْحاً قَرِيباً﴾.

خیلی خوب است. آیه‌ی شریفه با جمله‌ی فعلیه شروع می‌شود و به این معناست که کار با سرعت انجام می‌شود. البته مـمکن است دارای ثبات نباشد.

۱۹ ـ ﴿وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا، وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزاً حَكِيماً﴾.

بسیار خوب است. کاری محکم و مـاندگار است؛ زیـرا بـا جـمله‌ی اسمیه‌ای که مبتدای آن جمع است شروع شده است. باطن کار از ظاهر آن بهتر است. زحمتی ندارد و از امور اعطایی دانسته می‌شود. قوت و قدرت نیز در آن است.

۲۰ ـ ﴿وَعَدَكُمُ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا، فَعَجَّلَ لَكُمْ هَذِهِ، وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ، وَلِتَكُونَ آيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ، وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطاً مُسْتَقِيماً﴾.

خیلی خوب است. خیراتی قهری در آن است که برای رسیدن به آن لازم است متحمل زحمت و رنجی گردد.

﴿**فَعَجَّلَ لَكُمْ هَذِهِ**﴾: کار به صورت سفارشی عملی می‌گردد.

﴿**وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنكُمْ**﴾: موانع کار برطرف می‌شود.

**۲۱ ـ ﴿وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا، قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا، وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيراً﴾.**

کار دارای مشکلات، موانع و فراز و نشیب است و به اعتبار: ﴿**قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا**﴾ خیلی سخت و سنگین می‌باشد اما بد نیست.

**۲۲ ـ ﴿وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوُا الْأَدْبَارَ، ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيّاً، وَلَا نَصِيراً﴾.**

بسیار بد است. باید آن را ترک کرد. خواهان در این کار هیچ پشتوانه‌ای ندارد و به حرمان و بدبختی نیز گرفتار می‌گردد.

**۲۳ ـ ﴿سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ، وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلاً﴾.**

کاری عادی، معمولی، کهنه و خشک است که چون آزادی عمل و قدرت مانور ندارد به نتیجه نمی‌رسد. خوب نیست.

**۲۴ ـ ﴿وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنكُمْ، وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ، وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيراً﴾.**

کار با درگیری، فراز و نشیب، نگرانی و ناراحتی همراه است و تنها در صورتی که مجبور به انجام آن است باید بلایای آن را با دادن صدقه از خود دفع نماید. خوب نیست.

**۲۵ ـ ﴿هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ، وَالْهَدْيَ مَعْكُوفاً أَنْ يَبْلُغَ مَحِلَّهُ، وَلَوْلَا رِجَالٌ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَؤُوهُمْ، فَتُصِيبَكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ لِيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ، لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَاباً أَلِيماً﴾.**

بلندی و طولانی بودن آیه‌ی شریفه سبب می‌شود استخاره‌ی آن خوب نباشد؛ زیرا کاری پر از گرفتاری است و در صورتی که به آن دچار گردد، راه گریز و فراری از آن ندارد. خیلی بد است.

﴿لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَؤُوهُمْ﴾: افرادی نادان نیز به صورت ظالمانه بر مشکلات وی می‌افزایند.

**۲۶ ـ ﴿إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ، وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ، وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى، وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا، وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيماً﴾.**

پایان این کار خیلی خوب است ولی کاری است که هم زحمت دارد و هم سبب خسارت و آسیب می‌شود. کاری است هزینه‌بر و پرخرج؛ زیرا ﴿جَعَلَ﴾، ﴿كَفَرُوا﴾، ﴿الْحَمِيَّةَ﴾ و ﴿الْجَاهِلِيَّةِ﴾ در آن است که در دانش تفأل به آن چارخانه گفته می‌شود. البته به اعتبار: ﴿وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى﴾، خواهان با احتیاط، دقت، مشاوره و نیز ثبت و سند، حرز و زرهی بر تن دارد و می‌تواند از این مشکلات بگذرد.

**۲۷ ـ ﴿لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ، لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُؤُوسَكُمْ، وَمُقَصِّرِينَ، لَا تَخَافُونَ، فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا، فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحاً قَرِيباً﴾.**

مشکلات فراوانی در این کار سنگین وجود دارد ولی خوب است.

﴿مُحَلِّقِينَ رُؤُوسَكُمْ، وَمُقَصِّرِينَ﴾: مشکلات و سختی‌هایی در آن پیشامد می‌کند.

**۲۸ ـ ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ؛ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ، وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيداً﴾.**

عالی است. کاری محکم، دارای پشتوانه، ماندگار، مطابق طبع و انجام شدنی است.

**۲۹ ـ ﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ، وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ، رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ، تَرَاهُمْ رُكَّعاً سُجَّداً، يَبْتَغُونَ فَضْلاً مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَاناً، سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ، ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَاةِ، وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ، كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ،**

**فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْراً عَظِيماً﴾.**

سه استخاره در این آیه‌ی شریفه وجود دارد و از آیات صاحب استخاره می‌باشد. استخاره‌ی نخست آن بد، دومی آن خیلی بد و سومی آن خوب است.

# سوره‌ی حجرات

آموزه‌های اخلاقی مهمی در این سوره آمده است که بسیار حایز اهمیت می‌باشد.

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَاتَّقُوا اللَّهَ، إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾.**

خوب است. در انجام آن نباید عجله و شتاب داشت و لازم است آن را با طمأنینه، تأنی و به‌آرامی دنبال کرد.

**۲ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ، وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ، أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ، وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ﴾.**

بد است. نادانی و خطر در آن وجود دارد.

**۳ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ، أُولَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَى، لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ﴾.**

خیلی خوب و پرمنفعت است که پیش از این آزمایش شده و نتیجه‌ی مثبتی داشته است.

**۴ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ، أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾.**

خوب نیست. مشکلات و موانع بسیاری دارد. کاری ناهماهنگ است.

**۵ ـ ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْراً لَهُمْ، وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.**

خوب است. دردسر و گرفتاری دارد و باید مشکلات آن را با صبر و حوصله‌ی لازم پشت سر گذاشت.

۶ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِـنَبَأٍ فَـتَبَيَّنُوا أَنْ تُـصِيبُوا قَـوْماً بِجَهَالَةٍ، فَتُصْبِحُوا عَلَى مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ﴾.

بد است.

۷ ـ ﴿وَاعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ، لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِـنَ الْأَمْـرِ لَـعَنِتُّمْ، وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ، وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ، وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ، أُولَئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ﴾.

خوب است. نقطه‌های مثبت فراوان آن همراه با مشکلاتی گذراست؛ زیرا از عصیان و فسوق سخن می‌گوید. نقطه‌ی قوت این آیـه‌ی شـریفه فراز: ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ﴾ است.

۸ ـ ﴿فَضْلاً مِنَ اللَّهِ، وَنِعْمَةً، وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾.

خیلی خوب است.

۹ ـ ﴿وَإِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا، فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا، فَإِنْ بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَى فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّى تَفِيءَ إِلَى أَمْـرِ اللَّـهِ، فَـإِنْ فَـاءَتْ فَأَصْـلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ، وَأَقْسِطُوا، إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ﴾.

همراه با درگیری و مشکلات است ولی خوب است.

۱۰ ـ ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ، فَأَصْلِحُوا بَـيْنَ أَخَـوَيْكُمْ، وَاتَّـقُوا اللَّـهَ، لَـعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾.

عالی است. کار با نرمی دنبال می‌گردد.

۱۱ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا يَسْخَرْ قَومٌ مِنْ قَوْمٍ، عَسَى أَنْ يَكُونُوا خَـيْراً مِنْهُمْ، وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ، عَسَى أَنْ يَكُنَّ خَيْراً مِنْهُنَّ، وَلَا تَلْمِزُوا أَنْـفُسَكُمْ، وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ، بِئْسَ الاِسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ، وَمَنْ لَـمْ يَـتُبْ فَأُولَـئِكَ هُـمُ الظَّالِمُونَ﴾.

بسیار بد است. هیچ نتیجه‌ای در آن نیست.

۱۲ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، اجْتَنِبُوا كَثِيراً مِنَ الظَّنِّ، إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ، وَلَا تَجَسَّسُوا، وَلَا يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ بَعْضاً، أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتاً فَكَرِهْتُمُوهُ، وَاتَّقُوا اللَّهَ، إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ﴾.

بد است. عبارت: ﴿اجْتَنِبُوا﴾ از آن پرهیز می‌دهد.

۱۳ ـ ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى، وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوباً وَقَبَائِلَ، لِتَعَارَفُوا، إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ، إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾.

خیلی خوب است.

۱۴ ـ ﴿قَالَتِ الْأَعْرَابُ: آمَنَّا، قُلْ: لَمْ تُؤْمِنُوا، وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا، وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ، وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئاً، إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

بد است.

﴿وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ﴾: کار مورد نظر نتیجه‌بخش نیست.

۱۵ ـ ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ، ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا، وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ﴾.

عالی است.

۱۶ ـ ﴿قُلْ: أَتُعَلِّمُونَ اللَّهَ بِدِينِكُمْ، وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ، وَمَا فِي الْأَرْضِ، وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾.

خیلی بد است؛ زیرا کسی که اراده کند به خداوند چیزی بیاموزد خباثت دارد.

۱۷ ـ ﴿يَمُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا، قُلْ: لَا تَمُنُّوا عَلَيَّ إِسْلَامَكُمْ، بَلِ اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ، إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.

خیلی بد است. خواهان به منت‌کشی دچار می‌شود.

۱۸ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾.

بسیار خوب است. علم و بصیرت در این کار گسترده است. باید در آن دقت و اهتمام داشته باشد و از اهمال و اجمال بپرهیزد. کار را باید به سرعت و به‌دور از ناهنجاری و فریب عملی نمود.

# سوره‌ی ق

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، ق، وَالقُرآنِ الْمَجِيدِ﴾.**

بسیار خوب است. کاری است با نظم و ترتیبی ویژه که مشکلاتی اندک در روند عملی نمودن آن وجود دارد. به اعتبار حروف مقطع، پیچیده است.

**۲ ـ ﴿بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرُ مِنْهُمْ، فَقَالَ الْكَافِرُونَ: هَذَا شَيْءُ عَجِيبُ﴾.**

خیلی بد است. کفر، تعجب و انذار در آن است.

﴿**شَيْءُ عَجِيبُ**﴾: بحران و گرفتاری را پیش می‌آورد.

**۳ ـ ﴿أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُراباً، ذَلِكَ رَجْعُ بَعِيدُ﴾.**

بسیار بد است. البته کاری نجیب است ولی نجابت با بدی آن سازگار است.

**۴ ـ ﴿قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ، وَعِنْدَنَا كِتَابُ حَفِيظُ﴾.**

شروع کار با آسیب‌ها و خساراتی همراه است و خالی از مشکل نمی‌باشد ولی پایان خوبی دارد.

**۵ ـ ﴿بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ، فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِيجٍ﴾.**

خوب نیست. به دروغ‌گویی مبتلا می‌شود.

**۶ ـ ﴿أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا،وَزَيَّنَّاهَا،وَمَالَهَامِنْ فُرُوجٍ﴾.**

به اعتبار: ﴿**أَفَلَمْ**﴾ خوب نیست. با اموری نامرتبط و بی‌مورد مواجه می‌شود.

۷ ـ ﴿وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا، وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ، وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ﴾.

به لحاظ: ﴿أَفَلَمْ﴾ که بر این آیه‌ی شریفه نیز وارد است خوب نیست. البته خودکار خوب است اما خواهان برای انجام آن نامناسب است.

۸ ـ ﴿تَبْصِرَةً وَذِكْرَى لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ﴾.

بسیار خوب است.

۹ ـ ﴿وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبَارَكاً، فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ، وَحَبَّ الْحَصِيدِ﴾.

عالی است.

۱۰ ـ ﴿وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ، لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ﴾.

خیلی خوب، کوتاه، شیرین و گواراست.

۱۱ ـ ﴿رِزْقاً لِلْعِبَادِ، وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيْتاً، كَذَلِكَ الْخُرُوجُ﴾.

خوب و شیرین است.

۱۲ ـ ﴿كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ، وَأَصْحَابُ الرَّسِّ، وَثَمُودُ﴾.

خیلی بد است.

۱۳ ـ ﴿وَعَادٌ، وَفِرْعَوْنُ، وَإِخْوَانُ لُوطٍ﴾.

بسیار بد است.

۱۴ ـ ﴿وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ، وَقَوْمُ تُبَّعٍ، كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ، فَحَقَّ وَعِيدِ﴾.

خیلی بد است.

۱۵ ـ ﴿أَفَعَيِينَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ، بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ﴾.

کاری پرزحمت، پرآفت و آسیب‌زاست. بد است.

۱۶ ـ ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ، وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ، وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ﴾.

خوب نیست.

به لحاظ ﴿خَلَقْنَا﴾ پرزحمت است. وسواس است، اضطراب و گرفتاری در آن پیشامد می‌کند.

﴿حَبْلِ الْوَرِيدِ﴾: دقت را لازم دارد و نیز باید تاوان پس بدهد.

۱۷ ـ ﴿إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ﴾.

خیلی بد است. خواهان جاسوسان و مراقبانی دارد که کار وی را کشف می‌کنند و دست به تخریب کار وی می‌زنند.

۱۸ ـ ﴿مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ﴾.

بسیار بد است. با فردی نیرنگ باز و حرفه‌ای در حیله و زرنگی مواجه می‌شود.

۱۹ ـ ﴿وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ، ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ﴾.

خیلی بد است.

۲۰ ـ ﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ، ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ﴾.

بسیار بد است. تمامی زحماتی که برای کسب مال یا هر عنوانی می‌کشد به صورت ناگهانی از دست می‌رود و همه تلف می‌شود.

۲۱ ـ ﴿وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ﴾.

خیلی بد است.

۲۲ ـ ﴿لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا، فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ﴾.

بسیار بد است. خواهان تمامی سرمایه‌ای که از این کار به دست می‌آورد را از دست می‌دهد.

۲۳ ـ ﴿وَقَالَ قَرِينُهُ: هَذَا مَا لَدَيَّ عَتِيدٌ﴾.

خیلی بد است.

۲۴ ـ ﴿أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ﴾.

بد و خطرناک است.

۲۵ ـ ﴿مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ، مُعْتَدٍ، مُرِيبٍ﴾.

بسیار بد است.

۲۶ ـ ﴿الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهاً آخَرَ، فَأَلْقِيَاهُ فِي العذاب الشديد﴾.

خیلی بد است.

۲۷ ـ ﴿قَالَ قَرِينُهُ: رَبَّنَا، مَا أَطْغَيْتُهُ، وَلَكِنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ﴾.

بسیار بد است.

۲۸ ـ ﴿قَالَ: لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ، وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ﴾.

خیلی بد است. سبب دعوا، مشاجره، درگیری و چه بسا زندان و نیز بیچارگی، ورشکستگی و شکست می‌شود.

۲۹ ـ ﴿مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ، وَمَا أَنَا بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ﴾.

باید این کار را ترک کرد؛ زیرا چیزی جز مشکل و سختی ندارد. خیلی بد است.

۳۰ ـ ﴿يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأْتِ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ﴾.

خیلی بد است. به شکست یا ورشکستگی کامل می‌انجامد.

۳۱ ـ ﴿وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ، غَيْرَ بَعِيدٍ﴾.

بسیار خوب، زیبا و شیرین است. به نتیجه می‌رسد و مشکلی نیز ندارد.

۳۲ ـ ﴿هَذَا مَا تُوعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ﴾.

خیلی خوب است. کاری است مشخص، نرم، آسان، ماندگار و با وعده‌هایی که محقق می‌شود به نتیجه می‌رسد.

۳۳ ـ ﴿مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ، وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ﴾.

خیلی خوب و خوش باطن و دارای معنویت است.

۳۴ ـ ﴿ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ، ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ﴾.

عالی است. به مقام و موقعیتی بلند دست می‌یابد و یا زندگی وی سامان می‌گیرد و مشکلاتی از وی برطرف می‌شود.

۳۵ ـ ﴿لَهُمْ مَا يَشَاؤُونَ فِيهَا، وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ﴾.

خیلی خوب و پرسود است و منافع سرشاری را بهره‌ی خواهان می‌کند.

**۳۶ ـ ﴿وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشاً، فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ، هَلْ مِنْ مَحِيصٍ﴾.**

خیلی بد است.

**۳۷ ـ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرَى لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ، أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ، وَهُوَ شَهِيدٌ﴾.**

کاری است عالی، هموار و متنوع.

**۳۸ ـ ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ، وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ، وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ﴾.**

بسیار خوب است. هیچ گونه مشکل و آسیبی در این کار وجود ندارد.

**۳۹ ـ ﴿فَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ، وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ﴾.**

عالی است. کاری معنوی است.

**﴿وَقَبْلَ الْغُرُوبِ﴾**: کار را باید به سرعت و بی‌درنگ پی‌گیر شد، وگرنه با مشکلاتی مواجه می‌شود.

**۴۰ ـ ﴿وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ، وَأَدْبَارَ السُّجُودِ﴾.**

عالی است.

**۴۱ ـ ﴿وَاسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ﴾.**

خوب است.

**﴿وَاسْتَمِعْ﴾**: باید مواظب و محتاط بود و در انجام کار دقت داشت که چگونگی کار به‌گونه‌ای به دیگران نرسد و از آن آگاهی نیابند.

**۴۲ ـ ﴿يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ، ذَلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ﴾.**

خوب نیست. کار دچار نابسامانی می‌شود.

**۴۳ ـ ﴿إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ، وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ﴾.**

خیلی بد است. خواهان به گونه‌ای از کار کنار گذاشته می‌شود.

**۴۴ ـ ﴿يَوْمَ تَشَقَّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعاً، ذَلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ﴾.**

خیلی بد و خطرناک است. نباید به آن نزدیک شد.

**۴۵ ـ ﴿نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ، وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ، فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدِ﴾.**

خوب نیست.

# سوره‌ی ذاریات

۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَالذَّارِيَاتِ ذَرْواً».

۲ ـ «فَالْحَامِلَاتِ وِقْراً».

۳ ـ «فَالْجَارِيَاتِ يُسْراً».

۴ ـ «فَالْمُقَسِّمَاتِ أَمْراً».

۵ ـ «إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ».

۶ ـ «وَإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ».

هر شش آیه‌ی شریفه دارای یک استخاره است. کاری است بسیار سنگین، منظم و مرتب. با برنامه‌ریزی می‌توان آن را به نیکی پیش برد. بسیار خوب است.

۷ ـ «وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ».

۸ ـ «إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُخْتَلِفٍ».

۹ ـ «يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ».

سه آیه‌ی شریفه یک آیه‌ی استخاره است. خیلی بد است.

۱۰ ـ «قُتِلَ الْخَرَّاصُونَ».

۱۱ ـ «الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ».

هر دو کریمه‌ی یاد شده یک آیه‌ی استخاره است. بسیار بد است.

۱۲ ـ ﴿يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمُ الدِّينِ﴾.

۱۳ ـ ﴿يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ﴾.

۱۴ ـ ﴿ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا، الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ﴾.

سه آیه‌ی شریفه یک آیه‌ی استخاره است. خیلی بد است.

۱۵ ـ ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ﴾.

کاری است ویژه‌ی افراد مومن و برای دیگران نتیجه‌ای ندارد. خوب است. زحمت و کار را نیز می‌طلبد.

۱۶ ـ ﴿آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ، إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ﴾.

خوب است و خیراتی به خواهان می‌رسد.

۱۷ ـ ﴿كَانُوا قَلِيلاً مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ﴾.

خوب است.

۱۸ ـ ﴿وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ﴾.

خوب است.

۱۹ ـ ﴿وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ﴾.

خوب است. نیازمند هزینه است و نباید در این راه کوتاهی کند و کم بگذارد و لازم است پی‌گیر کار باشد تا به نتیجه رسد.

۲۰ ـ ﴿وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِلْمُوقِنِينَ﴾.

خیلی خوب است.

۲۱ ـ ﴿وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ﴾.

بسیار خوب است.

﴿أَفَلَا تُبْصِرُونَ﴾: باید در پایان کار دقت و احتیاط داشت تا به مشکلی دچار نشد.

۲۲ ـ ﴿وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ، وَمَا تُوعَدُونَ﴾.

بسیار خوب است

﴿**وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ**﴾: رزق آسمانی نشانه‌ی حلال بودن کار و بهره‌های آن و نیز معنویت است.

**۲۳ ـ ﴿فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، إِنَّهُ لَحَقٌّ مِثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ﴾.**

خیلی خوب است.

﴿**فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ**﴾: ضمانتی برای تحقق کار مورد نظر است. آسیب و مکافاتی ندارد و تمامی نتایج به دست آمده از آن مثبت است.

**۲۴ ـ ﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ، الْمُكْرَمِينَ﴾.**

خیلی خوب است.

**۲۵ ـ ﴿إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ، فَقَالُوا: سَلَاماً، قَالَ: سَلَامٌ، قَوْمٌ مُنْكَرُونَ﴾.**

بسیار خوب است ولی باید جانب احتیاط را مراعات کرد.

**۲۶ ـ ﴿فَرَاغَ إِلَى أَهْلِهِ، فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ﴾.**

خیلی خوب است. با توجه به سرعتی که حضرت ابراهیم در آماده کردن گوشت گوساله داشته است باید گفت کار به سرعت انجام می‌شود.

**۲۷ ـ ﴿فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ، قَالَ: أَلَا تَأْكُلُونَ﴾.**

خوب است. اضطراب و استرسی در آن وجود دارد که برطرف می‌شود.

**۲۸ ـ ﴿فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً، قَالُوا: لَا تَخَفْ، وَبَشَّرُوهُ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ﴾.**

خوب است. شروعی آمیخته با ترس و تنیدگی دارد اما بشارت به خیر است و خیر می‌باشد.

**۲۹ ـ ﴿فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ، فَصَكَّتْ وَجْهَهَا، وَقَالَتْ: عَجُوزٌ عَقِيمٌ﴾.**

شروع آن خالی از اضطراب نیست. کاری است بد ظاهر و پرزحمت که باطن نیکویی دارد.

﴿**عَجُوزٌ عَقِيمٌ**﴾: ظاهر خوشی ندارد و کاری بسته است که به نتیجه‌ای نمی‌رسد.

۳۰ ـ ﴿قَالُوا: كَذَلِكِ، قَالَ: رَبُّكِ، إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ﴾.

عالی است.

۳۱ ـ ﴿قَالَ: فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ﴾.

خیلی بد است.

۳۲ ـ ﴿قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُجْرِمِينَ﴾.

بسیار بد است.

۳۳ ـ ﴿لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ طِينٍ﴾.

خیلی بد است.

۳۴ ـ ﴿مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ﴾.

خیلی بد است. خطر، درگیری، سقوط و شکست در هر سه استخاره‌ی بالا وجود دارد.

۳۵ ـ ﴿فَأَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾.

بد است. خالی از گرفتاری و مشکلات نیست.

۳۶ ـ ﴿فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾.

خیلی بد است. پرخطر است.

۳۷ ـ ﴿وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ﴾.

بسیار بد است. مشکلات آن ماندگار است.

۳۸ ـ ﴿وَفِي مُوسَى، إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَى فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ﴾.

خوب است.

﴿بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ﴾: کاری بزرگ و مهم است.

۳۹ ـ ﴿فَتَوَلَّى بِرُكْنِهِ، وَقَالَ: سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ﴾.

خوب، سخت و سنگین است.

۴۰ ـ ﴿فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ، فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ، وَهُوَ مُلِيمٌ﴾.

خیلی بد است.

۴۱ ـ ﴿وَفِي عَادٍ، إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ﴾.

بسیار بد است. هیچ نتیجه و خاصیتی ندارد. سبب شکست و نابودی می‌شود.

۴۲ ـ ﴿مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلَتْهُ كَالرَّمِيمِ﴾.

خیلی بد است. چیزی برای خواهان از آن نمی‌ماند و سرمایه‌ی وی بر باد می‌رود.

۴۳ ـ ﴿وَفِي ثَمُودَ، إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّى حِينٍ﴾.

خیلی بد است. بوی مرگ و شکست از آن به مشام می‌رسد.

۴۴ ـ ﴿فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ، فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ، وَهُمْ يَنْظُرُونَ﴾.

شکست و نابودی خود را با چشم خویش می‌بیند و کاری نمی‌تواند انجام دهد. بسیار بد است.

۴۵ ـ ﴿فَمَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ﴾.

به خطر می‌افتد و چون هر کس درگیر کار خود است کسی نمی‌تواند به وی مددی برساند. بسیار بد است.

۴۶ ـ ﴿وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ، إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْماً فَاسِقِينَ﴾.

خیلی بد است.

۴۷ ـ ﴿وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ، وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ﴾.

بسیار خوب، پرمعنویت و عزیز است.

۴۸ ـ ﴿وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا، فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ﴾.

خیلی خوب است. آرامش و ثبات در آن وجود دارد.

۴۹ ـ ﴿وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ، لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾.

خیلی خوب است.

۵۰ ـ ﴿فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ، إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾.

بسیار خوب است. خیرات فراوانی با آن است که ارزش خطر کردن را دارد. باید احتیاط و دقت در انجام آن داشت تا آسیبی نبیند.

﴿فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ﴾: کاری معنوی است که انجام آن نیازمند نیت خالص است.

﴿إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾: کار سنگین و پرخطری است.

**۵۱ ـ ﴿وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهاً آخَرَ، إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾.**

سبب اختلاف و تعدد می‌گردد. خوب نیست.

**۵۲ ـ ﴿كَذَلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ﴾.**

خیلی بد است.

**۵۳ ـ ﴿أَتَوَاصَوْا بِهِ، بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ﴾.**

بسیار بد است. با افرادی گمراه همراهی می‌کند.

**۵۴ ـ ﴿فَتَوَلَّ عَنْهُمْ، فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ﴾.**

خوب نیست. نگرانی در آن است.

**۵۵ ـ ﴿وَذَكِّرْ، فَإِنَّ الذِّكْرَى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ﴾.**

بسیار خوب و دارای خیرات فراوانی است. توجه و نفع مفید را به همراه دارد.

**۵۶ ـ ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾.**

خوب است. کاری منحصر، سخت و سنگین است.

**۵۷ ـ ﴿مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ، وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعِمُونِ﴾.**

خوب نیست.

**۵۸ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ، ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ﴾.**

عالی است. از آیات ذکر است. ذکر رزقی، حقی و معنوی است که برای رفع فقر و رهایی از بیچارگی و توسعه‌ی در زندگی کارآمد است.

**۵۹ ـ ﴿فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذَنُوباً مِثْلَ ذَنُوبِ أَصْحَابِهِمْ، فَلَا يَسْتَعْجِلُونِ﴾.**

خیلی بد است.

**۶۰ ـ ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ﴾.**

بسیار خطرناک و بد است.

# سوره‌ی طور

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَالطُّورِ﴾.

۲ ـ ﴿وَكِتَابٍ مَسْطُورٍ﴾.

۳ ـ ﴿فِي رَقٍّ مَنْشُورٍ﴾.

۴ ـ ﴿وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ﴾.

۵ ـ ﴿وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ﴾.

۶ ـ ﴿وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ﴾.

۷ ـ ﴿إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ﴾.

۸ ـ ﴿مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ﴾.

هشت آیه‌ی یاد شده یک استخاره است و در استخاره، محتوایی یکسان دارد. خوب نیست. تهدید و غضب شدید در آن است و چیزی نیز مانع از عملی شدن این تهدید نیست. سبب شکست می‌شود.

۹ ـ ﴿يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْراً﴾.

۱۰ ـ ﴿وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْراً﴾.

هر دو آیه‌ی شریفه یک استخاره است. خوب نیست.

۱۱ ـ ﴿فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ﴾.

بسیار بد است.

۱۲ ـ ﴿الَّذِينَ هُمْ فِي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ﴾.

خوب نیست.

۱۳ ـ ﴿يَوْمَ يُدَعُّونَ إِلَى نَارِ جَهَنَّمَ دَعّاً﴾.

بد است.

۱۴ ـ ﴿هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ﴾.

خیلی بد است.

۱۵ ـ ﴿أَفَسِحْرٌ هَذَا، أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ﴾.

بسیار بد است.

۱۶ ـ ﴿اصْلَوْهَا، فَاصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا؛ سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ، إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.

خیلی بد است.

۱۷ ـ ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ﴾.

خوب است. کاری است که نشاط و شادمانی دارد و سالم می‌باشد.

۱۸ ـ ﴿فَاكِهِينَ بِمَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ، وَوَقَاهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ﴾.

خوب است. سبب کامیابی می‌شود و مانع و گرفتاری نیز در آن نیست.

۱۹ ـ ﴿كُلُوا، وَاشْرَبُوا، هَنِيئاً بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.

خیلی خوب است ولی زحمت دارد.

۲۰ ـ ﴿مُتَّكِئِينَ عَلَى سُرُرٍ مَصْفُوفَةٍ، وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ﴾.

عالی است. سبب عافیت و رفاه می‌شود.

۲۱ ـ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ، وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ، كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ﴾.

عالی است. دارای خیراتی قهری است که دارای حساب و شماره است و خالی از زحمت نیست.

۲۲ ـ ﴿وَأَمْدَدْنَاهُمْ بِفَاكِهَةٍ، وَلَحْمٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ﴾.

خوب است.

۲۳ ـ ﴿يَتَنَازَعُونَ فِيهَا كَأْساً، لَا لَغْوٌ فِيهَا، وَلَا تَأْثِيمٌ﴾.

عالی است. همراه با عافیت است.

۲۴ ـ ﴿وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ، كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَكْنُونٌ﴾.

خیلی خوب است.

۲۵ ـ ﴿وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ﴾.

بسیار خوب است.

۲۶ ـ ﴿قَالُوا: إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ﴾.

عالی است. خطراتی داشته که برطرف شده و خیر آن باقی مانده است.

۲۷ ـ ﴿فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا، وَوَقَانَا عَذَابَ السَّمُومِ﴾.

خیلی خوب است. مشکلات آن برطرف شده است.

۲۸ ـ ﴿إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ، إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ﴾.

بسیار خوب است.

۲۹ ـ ﴿فَذَكِّرْ، فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ، وَلَا مَجْنُونٍ﴾.

بد است. خطرات فراوانی دارد.

۳۰ ـ ﴿أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرَبَّصُ بِهِ رَيْبَ الْمَنُونِ﴾.

بد است. انتظار و دل‌نگرانی در آن است.

۳۱ ـ ﴿قُلْ: تَرَبَّصُوا، فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُتَرَبِّصِينَ﴾.

بد است. درگیری، نزاع و انتظار را پیش می‌آورد.

۳۲ ـ ﴿أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَامُهُمْ بِهَذَا، أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ﴾.

خیلی بد است. درگیری را به همراه می‌آورد.

۳۳ ـ ﴿أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ، بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾.

بد است.

۳۴ ـ ﴿فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِثْلِهِ، إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ﴾.

بد است.

۳۵ـ ﴿أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ، أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ﴾.

بد است.

۳۶ـ ﴿أَمْ خَلَقُوا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ، بَل لَا يُوقِنُونَ﴾.

خیلی بد است.

۳۷ـ ﴿أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ، أَمْ هُمُ الْمُسَيْطِرُونَ﴾.

بسیار بد است.

۳۸ـ ﴿أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ، فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ﴾.

بد است.

۳۹ـ ﴿أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ﴾.

خوب نیست.

۴۰ـ ﴿أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْراً، فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ﴾.

بد و سنگین است.

۴۱ـ ﴿أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ، فَهُمْ يَكْتُبُونَ﴾.

بد است. خواهان مورد محاسبه و بازخواست قرار می‌گیرد.

۴۲ـ ﴿أَمْ يُرِيدُونَ كَيْداً، فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ﴾.

بد است. حیله و نیرنگ درکار پیش می‌آید.

۴۳ـ ﴿أَمْ لَهُمْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ، سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾.

خیلی خطرناک و بد است. شکست و نابودی را در پی دارد.

۴۴ـ ﴿وَإِنْ يَرَوْا كِسْفاً مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطاً، يَقُولُوا: سَحَابٌ مَرْكُومٌ﴾.

بسیار بد است. سبب از دست رفتن سرمایه می‌شود.

۴۵ـ ﴿فَذَرْهُمْ حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ﴾.

خیلی بد است. گرفتاری می‌آورد و بلاخیز است.

۴۶ـ ﴿يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئاً وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ﴾.

غفلت‌آور و گمراه ساز است. بسیار بد است.

**۴۷ ـ ﴿وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَاباً دُونَ ذَلِكَ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾.**

خیلی بد است.

**۴۸ ـ ﴿وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ، فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا، وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ﴾.**

بسیار خوب است. صبر و استقامت را می‌طلبد. خیرات فراوانی با آن همراه است.

**۴۹ ـ ﴿وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ، وَإِدْبَارَ النُّجُومِ﴾.**

عالی است. خیرات فراوانی دارد.

## سوره‌ی نجم

۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَى».

سوره‌ی نجم سوره‌ی مقام حضرت ختمی مرتبت صلی‌الله‌علیه‌وآله است. استخاره‌ی آیه‌ی نخست آن خوب نیست.

۲ ـ «مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ، وَمَا غَوَى».

خوب نیست.

۳ ـ «وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَى».

خوب نیست.

۴ ـ «إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَى».

خوب است. کاری منحصر، محدود، محکم و بلند است.

۵ ـ «عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَى».

خیلی خوب، مثبت و معنوی است.

۶ ـ «ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَى».

سبب اقتدار، قدرت و بلندی می‌شود. بسیار خوب است.

۷ ـ «وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَى».

عالی و بلند است.

۸ ـ «ثُمَّ دَنَا، فَتَدَلَّى».

خیلی خوب است.

**۹ ـ ﴿فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ، أَوْ أَدْنَى﴾.**

کاری مادی، ظاهری و دنیوی نیست. خوب است.

**۱۰ ـ ﴿فَأَوْحَى إِلَى عَبْدِهِ مَا أَوْحَى﴾.**

کاری منحصر و خاص است. خوب است.

**۱۱ ـ ﴿مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَى﴾.**

خوب نیست.

**۱۲ ـ ﴿أَفَتُمَارُونَهُ عَلَى مَا يَرَى﴾.**

خوب نیست.

**۱۳ ـ ﴿وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَى﴾.**

خوب است.

**۱۴ ـ ﴿عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى﴾.**

عالی و دارای عظمت است.

**۱۵ ـ ﴿عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَى﴾.**

عافیت، سلامت، قوت و قدرت با آن همراه است. عالی است.

**۱۶ ـ ﴿إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَى﴾.**

خوب است.

**۱۷ ـ ﴿مَا زَاغَ الْبَصَرُ، وَمَا طَغَى﴾.**

خوب نیست. زیرا نفی و انکار در آن است.

**۱۸ ـ ﴿لَقَدْ رَأَى مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَى﴾.**

خیلی خوب است. کاری بلند، سنگین و معنوی است.

**۱۹ ـ ﴿أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّى﴾.**

بسیار بد است.

**۲۰ ـ ﴿وَمَنَاةَ الثَّالِثَةَ الْأُخْرَى﴾.**

خیلی بد است. سبب استکبار و طاغوت‌گرایی می‌شود.

۲۱ ـ ﴿أَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْأُنْثَى﴾.

خوب نیست.

۲۲ ـ ﴿تِلْكَ إِذاً قِسْمَةٌ ضِيزَى﴾.

تقسیم بدی است. خوب نیست.

۲۳ ـ ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ، مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ، إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ، وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ، وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَى﴾.

خوب نیست. صدر آیه بر ذیل آن چیره است.

۲۴ ـ ﴿أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَنَّى﴾.

خوب نیست. تنها ظاهری خوشایند دارد.

۲۵ ـ ﴿فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَى﴾.

خوب است.

۲۶ ـ ﴿وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَاوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئاً إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَى﴾.

خوب، محدود و مقید است.

۲۷ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةَ الْأُنْثَى﴾.

خوب نیست.

۲۸ ـ ﴿وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ، إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ، وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئاً﴾.

خوب نیست. کاری است که به درگیری، تجسس و اضطراب می‌انجامد و نتیجه‌ای نیز از آن به دست نمی‌آید.

۲۹ ـ ﴿فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا، وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾.

خوب نیست.

۳۰ ـ ﴿ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ، إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ، وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَى﴾.

خوب نیست.

۳۱ ـ ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاؤُوا بِمَا عَمِلُوا، وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى﴾.

خوب نیست. چیزی دستگیر خواهان نمی‌شود.

۳۲ ـ ﴿الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ، إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ، هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ، إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ، وَإِذْ أَنْتُمْ أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ، فَلَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ، هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَى﴾.

بد است. اضطراب، وقفه و انتظار را سبب می‌گردد.

۳۳ ـ ﴿أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى﴾.

خوب نیست.

۳۴ ـ ﴿وَأَعْطَى قَلِيلاً وَأَكْدَى﴾.

خوب نیست.

۳۵ ـ ﴿أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ، فَهُوَ يَرَى﴾.

خوب نیست.

۳۶ ـ ﴿أَمْ لَمْ يُنَبَّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَى﴾.

خوب نیست. استنکار را دنبال می‌کند.

۳۷ ـ ﴿وَإِبْرَاهِيمَ، الَّذِي وَفَّى﴾.

خیلی خوب است.

۳۸ ـ ﴿أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى﴾.

خوب نیست.

۳۹ ـ ﴿وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى﴾.

خوب، پرزحمت و همراه با گرفتاری است.

۴۰ ـ ﴿وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَى﴾.

خوب و همراه با زحمت است.

۴۱ ـ ﴿ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَى﴾.

خوب است. سرمایه‌ای که برای آن می‌گذارد از بین نمی‌رود و برای وی خیر دارد.

۴۲ ـ ﴿وَأَنَّ إِلَى رَبِّكَ الْمُنْتَهَى﴾.

عالی است.

۴۳ ـ ﴿وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَى﴾.

خیلی خوب است. گرفتاری و مصیبت را نیز در پی می‌آورد.

۴۴ ـ ﴿وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا﴾.

خوب و خیر است.

۴۵ ـ ﴿وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ: الذَّكَرَ وَالْأُنْثَى﴾.

خیلی خوب، مشکل، سخت و سنگین است.

۴۶ ـ ﴿مِنْ نُطْفَةٍ إِذَا تُمْنَى﴾.

خوب است. در شروع آن بهره‌ای ندارد ولی پایه‌ریزی خوبی برای ادامه‌ی زندگی است.

۴۷ ـ ﴿وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشْأَةَ الْأُخْرَى﴾.

خوب است. عاقبت و فرجامی خیر و نیک دارد.

۴۸ ـ ﴿وَأَنَّهُ هُوَ أَغْنَى وَأَقْنَى﴾.

سبب بی‌نیازی و قدرت می‌شود. عالی است.

۴۹ ـ ﴿وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشِّعْرَى﴾.

خیلی خوب است.

۵۰ ـ ﴿وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَاداً الْأُولَى﴾.

هلاکت، نابودی و شکست را در پی دارد. خوب نیست.

۵۱ ـ ﴿وَثَمُودَ، فَمَا أَبْقَى﴾.

خوب نیست.

**۵۲ ـ ﴿وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ، إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْغَى﴾.**

خیلی بد است.

**۵۳ ـ ﴿وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَى﴾.**

واژگونی و دگرگونی در زندگی خواهان پیش می‌آید. بسیار بد است.

**۵۴ ـ ﴿فَغَشَّاهَا مَا غَشَّى﴾.**

خیلی بد است.

**۵۵ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكَ تَتَمَارَى﴾.**

سبب حرمان، کفران و انکار می‌شود. بد است.

**۵۶ ـ ﴿هَذَا نَذِيرٌ مِنَ النُّذُرِ الْأُولَى﴾.**

خوب نیست.

**۵۷ ـ ﴿أَزِفَتِ الْآزِفَةُ﴾.**

خوب نیست.

**۵۸ ـ ﴿لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ﴾.**

خوب نیست. خواهان در این کار مددکاری ندارد و در آن تنها می‌ماند و از عهده‌ی عمل به آن بر نمی‌آید.

**۵۹ ـ ﴿أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ﴾.**

خوب نیست. کاری غیر عادی است.

**۶۰ ـ ﴿وَتَضْحَكُونَ، وَلَا تَبْكُونَ﴾.**

باآن‌که ظاهر نیکویی دارد، خوب نیست و با مشکلاتی مواجه می‌شود.

**۶۱ ـ ﴿وَأَنْتُمْ سَامِدُونَ﴾.**

خوب نیست. بی‌مهری در آن است.

**۶۲ ـ ﴿فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا﴾.**

از آیات سجده است. بسیار خوب است. البته هیچ گونه بهره‌ی دنیوی و مادی ندارد.

# سوره‌ی قمر

از معدود سوره‌هایی است که استخاره‌ی تمامی آیات آن بد است بجز چند آیه‌ی شریفه که عمل به آن خالی از رنج، زحمت و درد نیست.

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ، وَانْشَقَّ الْقَمَرُ﴾.

خوب نیست. کاری است نابسامان و غیر طبیعی که سبب به هم ریزی می‌شود.

۲ ـ ﴿وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا: سِحْرٌ مُسْتَمِرٌّ﴾.

خوب نیست. کاری است که از سر ناآگاهی انجام می‌شود.

۳ ـ ﴿وَكَذَّبُوا، وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ، وَكُلُّ أَمْرٍ مُسْتَقِرٌّ﴾.

بد است.

۴ ـ ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ﴾.

خوب نیست.

۵ ـ ﴿حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ، فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ﴾.

بد است.

۶ ـ ﴿فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَى شَيْءٍ نُكُرٍ﴾.

بد است.

۷ ـ ﴿خُشَّعاً أَبْصَارُهُمْ، يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ، كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ﴾.

بد و کم‌محتوا و سبک است که همانند ملخ بر می‌خیزند.

۸ ـ ﴿مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ، يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ﴾.

خیلی بد است.

۹ ـ ﴿كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ، فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا، وَقَالُوا: مَجْنُونٌ، وَازْدُجِرَ﴾.

بد است.

۱۰ ـ ﴿فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ، فَانْتَصِرْ﴾.

خوب نیست. دعای وی از سر ضعف و ناتوانی است.

۱۱ ـ ﴿فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ﴾.

خوب نیست.

۱۲ ـ ﴿وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُوناً، فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ﴾.

بد است. بلا و مکافات است.

۱۳ ـ ﴿وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ أَلْوَاحٍ، وَدُسُرٍ﴾.

خوب نیست.

۱۴ ـ ﴿تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءً لِمَنْ كَانَ كُفِرَ﴾.

بد است.

۱۵ ـ ﴿وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً، فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ﴾.

بد است.

۱۶ ـ ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ﴾.

خوب نیست.

۱۷ ـ ﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ﴾.

نتیجه‌ای برای این کار نیست. بد است.

۱۸ ـ ﴿كَذَّبَتْ عَادٌ، فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ﴾.

خیلی بد است.

۱۹ ـ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحاً صَرْصَراً فِي يَوْمِ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ﴾.

بد است.

۲۰ ـ ﴿تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ مُنْقَعِرٍ﴾.

بد است.

۲۱ ـ ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ﴾.

بد است.

۲۲ ـ ﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ، فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ﴾.

بد است.

۲۳ ـ ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ﴾.

بد است.

۲۴ ـ ﴿فَقَالُوا: أَبَشَراً مِنَّا وَاحِداً نَتَّبِعُهُ، إِنَّا إِذاً لَفِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ﴾.

خیلی بد است.

۲۵ ـ ﴿أَؤُلْقِيَ الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا، بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌ﴾.

بسیار بد است.

۲۶ ـ ﴿سَيَعْلَمُونَ غَداً مَنِ الْكَذَّابُ الْأَشِرُ﴾.

بد است.

۲۷ ـ ﴿إِنَّا مُرْسِلُوا النَّاقَةِ فِتْنَةً لَهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ﴾.

بد است.

۲۸ ـ ﴿وَنَبِّئْهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شِرْبٍ مُحْتَضَرٌ﴾.

بسیار بد است.

۲۹ ـ ﴿فَنَادَوْا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ﴾.

پر مکافات و بد است.

۳۰ ـ ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ﴾.

بد است.

۳۱ ـ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً، فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُحْتَظِرِ﴾.

بسیار بد است.

۳۲ ـ ﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ، فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ﴾.

بد است.

۳۳ ـ ﴿كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذُرِ﴾.

بد است.

۳۴ ـ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِباً إِلَّا آلَ لُوطٍ، نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ﴾.

خیلی بد است؛ زیرا رها شدن از بلایا سختی‌های بسیار دارد.

۳۵ ـ ﴿نِعْمَةً مِنْ عِنْدِنَا، كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ﴾.

خوب نیست. جزای شکر نتیجه‌ای نیست که به راحتی بهره‌ی کسی شود.

۳۶ ـ ﴿وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا، فَتَمَارَوْا بِالنُّذُرِ﴾.

بد است.

۳۷ ـ ﴿وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ، فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ، فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذُرِ﴾.

خیلی بد است.

۳۸ ـ ﴿وَلَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقِرٌّ﴾.

بسیار بد است.

۳۹ ـ ﴿فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذُرِ﴾.

بسیار بد است.

۴۰ ـ ﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ، فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ﴾.

بد است.

۴۱ ـ ﴿وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النُّذُرُ﴾.

بسیار بد است.

۴۲ ـ ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا، فَأَخَذْنَاهُمْ أَخْذَ عَزِيزٍ مُقْتَدِرٍ﴾.

بسیار بد است.

۴۳ ـ ﴿أَكُفَّارُكُمْ خَيْرٌ مِنْ أُولَئِكُمْ، أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ﴾.

خیلی بد است.

۴۴ ـ ﴿أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُنْتَصِرٌ﴾.

بد است.

۴۵ ـ ﴿سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ، وَيُوَلُّونَ الدُّبُرَ﴾.

خیلی بد است.

۴۶ ـ ﴿بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ، وَالسَّاعَةُ أَدْهَى وَأَمَرُّ﴾.

بسیار بد است.

۴۷ ـ ﴿إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ﴾.

خیلی بد است.

۴۸ ـ ﴿يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِهِمْ، ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ﴾.

بسیار بد است.

۴۹ ـ ﴿إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ﴾.

کاری محدود است که زحمت بسیار می‌برد. خوب نیست.

۵۰ ـ ﴿وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ، كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ﴾.

خوب نیست. سرعت و شدت عملی که نیاز دارد سبب می‌شود نتیجه‌ای از آن به دست نیاید.

۵۱ ـ ﴿وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاعَكُمْ، فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ﴾.

بد است.

۵۲ ـ ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ﴾.

خوب نیست.

۵۳ ـ ﴿وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌ﴾.

خوب نیست.

۵۴ ـ ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ﴾.

خوب و بسیار سخت و سنگین است.

۵۵ ـ ﴿فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ مُقْتَدِرٍ﴾.

خوب است اما روی آرامش و راحتی را در این کار نمی‌یابد.

# سوره‌ی رحمن

استخاره‌ی تمامی آیات این سوره به‌جز در چند مورد انـدک خـوب است. این سوره همانند سوره‌ی یس بسیار سنگین است. آیه‌ی شریفه‌ی: ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ از آیات ذکر است که در این سوره از اهمیت بسیاری برخوردار است.

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الرَّحْمَنُ﴾.**

**۲ ـ ﴿عَلَّمَ الْقُرْآنَ﴾.**

**۳ ـ ﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ﴾.**

**۴ ـ ﴿عَلَّمَهُ الْبَيَانَ﴾.**

هر چهار آیه‌ی شریفه یک استخاره است. بسیار خوب است. خالی از زحمت نیست. با همه‌ی گستردگی که دارد به‌راحتی جمع می‌شود.

**۵ ـ ﴿الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ﴾.**

عالی است و دارای نظم خاصی است.

**۶ ـ ﴿وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ﴾.**

بسیار خوب است.

**۷ ـ ﴿وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا، وَوَضَعَ الْمِيزَانَ﴾.**

عالی است.

**۸ ـ ﴿أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ﴾.**

خوب نیست.

۹ ـ ﴿وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ، وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ﴾.

خوب اما سنگین است.

۱۰ ـ ﴿وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ﴾.

عالی است.

۱۱ ـ ﴿فِيهَا فَاكِهَةٌ، وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ﴾.

خیلی خوب است.

۱۲ ـ ﴿وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ﴾.

عالی است.

۱۳ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

عالی است.

۱۴ ـ ﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ﴾.

خوب و پرزحمت است.

۱۵ ـ ﴿وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ﴾.

خوب و گسترده است.

۱۶ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

خوب است.

۱۷ ـ ﴿رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ، وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ﴾.

عالی است.

۱۸ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

خیلی خوب است.

۱۹ ـ ﴿مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ﴾.

بسیار خوب است.

۲۰ ـ ﴿بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ﴾.

خوب است.

**۲۱ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.**

خوب است.

**۲۲ ـ ﴿يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ﴾.**

عالی است. منفعت فراوانی دارد. زیبا و خوش باطن است؛ به‌ویژه اگر برای بارداری و فرزنددار شدن باشد.

**۲۳ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.**

خوب است.

**۲۴ ـ ﴿وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنْشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ﴾.**

خیلی خوب است.

**۲۵ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.**

خوب است.

**۲۶ ـ ﴿كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ﴾.**

خوب نیست. نتیجه‌ای را به همراه ندارد.

**۲۷ ـ ﴿وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ﴾.**

عالی است.

**۲۸ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.**

بسیار خوب است.

**۲۹ ـ ﴿يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ﴾.**

خوب است.

**۳۰ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.**

خیلی خوب است. از آیات ذکر است.

**۳۱ ـ ﴿سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَا الثَّقَلَانِ﴾.**

خوب است.

**۳۲ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.**

خیلی خوب است.

۳۳ ـ ﴿يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا، لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ﴾.

عالی است.

۳۴ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

بسیار خوب است.

۳۵ ـ ﴿يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٌ، فَلَا تَنْتَصِرَانِ﴾.

بد است.

۳۶ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

خوب است.

۳۷ ـ ﴿فَإِذَا انْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ﴾.

خیلی بد است.

۳۸ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

خوب است.

۳۹ ـ ﴿فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ﴾.

خطرناک و خیلی بد است.

۴۰ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

خوب است.

۴۱ ـ ﴿يُعْرَفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ﴾.

بسیار بد است.

۴۲ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

خوب است.

۴۳ ـ ﴿هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ﴾.

خیلی بد است.

۴۴ ـ ﴿يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ آنٍ﴾.

بسیار بد است.

۴۵ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

خوب و شیرین است.

۴۶ ـ ﴿وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّتَانِ﴾.

بسیار خوب است.

۴۷ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

خوب است.

۴۸ ـ ﴿ذَوَاتَا أَفْنَانٍ﴾.

خیلی خوب است.

۴۹ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

خوب است.

۵۰ ـ ﴿فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ﴾.

خوب و پرمنفعت است.

۵۱ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

خوب است.

۵۲ ـ ﴿فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ﴾.

خوب است.

۵۳ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

خوب است.

۵۴ ـ ﴿مُتَّكِئِينَ عَلَى فُرُشٍ، بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ، وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ﴾.

برای امور دنیوی مانند ازدواج و خرید مسکن بسیار خوب است.

۵۵ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

خوب است.

۵۶ ـ ﴿فِيهِنَّ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ، لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ﴾.

خیلی خوب است.

۵۷ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

خوب است.

۵۸ ـ ﴿كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ﴾.

عالی است.

۵۹ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

بسیار خوب است.

۶۰ ـ ﴿هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ﴾.

خوب است.

۶۱ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

خوب است.

۶۲ ـ ﴿وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ﴾.

خیلی خوب است.

۶۳ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

خوب است.

۶۴ ـ ﴿مُدْهَامَّتَانِ﴾.

خوب است.

۶۵ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

خوب است.

۶۶ ـ ﴿فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ﴾.

بسیار خوب است.

۶۷ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

خوب است.

۶۸ ـ ﴿فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ﴾.

خیلی خوب است.

۶۹ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

خوب است.

۷۰ ـ ﴿فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ﴾.

۷۱ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

۷۲ ـ ﴿حُورٌ مَقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ﴾.

۷۳ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

۷۴ ـ ﴿لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ﴾.

۷۵ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

۷۶ ـ ﴿مُتَّكِئِينَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضْرٍ، وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ﴾.

۷۷ ـ ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾.

بسیار خوب است. تمامی این آیات از کاری متنوع، شاداب و دارای نشاط، بهداشت و زیبایی حکایت دارد.

۷۸ ـ ﴿تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ﴾.

عالی است.

# سوره‌ی واقعه

این سوره از قیامت، ثواب و عذاب‌های اخروی سخن می‌گوید.

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ﴾.**

**۲ ـ ﴿لَيْسَ لِوَقْعَتِهَا كَاذِبَةٌ﴾.**

دو آیه‌ی یاد شده یک استخاره است. خوب نیست. سبب به هم ریزی و سختی و شدت برخورد می‌شود.

**۳ ـ ﴿خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ﴾.**

خوب نیست. نابسامانی و آشوب در آن پیشامد می‌کند.

**۴ ـ ﴿إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجّاً﴾.**

**۵ ـ ﴿وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسّاً﴾.**

**۶ ـ ﴿فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثّاً﴾.**

خوب نیست.

**۷ ـ ﴿وَكُنْتُمْ أَزْوَاجاً ثَلَاثَةً﴾.**

**۸ ـ ﴿فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ، مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ﴾.**

خوب است.

**۹ ـ ﴿وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ، مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ﴾.**

خوب نیست.

**۱۰ ـ ﴿وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ﴾.**

بسیار خوب است.

۱۱ ـ ﴿أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ﴾.

خوب است.

۱۲ ـ ﴿فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ﴾.

خیلی خوب است.

۱۳ ـ ﴿ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ

۱۴ ـ ﴿وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ

بسیار خوب است.

۱۵ ـ ﴿عَلَى سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ

۱۶ ـ ﴿مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ

کاری خوب است که عافیت و راحتی را فراهم می‌آورد.

۱۷ ـ ﴿يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ

عافیت و راحتی در آن است. خوب است.

۱۸ ـ ﴿بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ

خیلی خوب است. کاری شیرین و گواراست که هیچ گونه خستگی ندارد.

۱۹ ـ ﴿لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا، وَلَا يُنْزِفُونَ﴾.

بسیار خوب است. عافیت و شادی در آن است.

۲۰ ـ ﴿وَفَاكِهَةٍ مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ﴾.

خیلی خوب است.

۲۱ ـ ﴿وَلَحْمِ طَيْرٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ﴾.

سبب عافیت‌طلبی و دنیاداری می‌گردد. خوب است. باید مواظب بود به کفران نعمت دچار نشد.

۲۲ ـ ﴿وَحُورٌ عِينٌ﴾.

بهره‌ی دنیوی دارد. خوب است.

۲۳ ـ ﴿كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ﴾.

امتیازاتی باطنی در این کار وجود دارد. خوب است.

۲۴ ـ ﴿جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.

خوب است. نیاز به عمل دارد و با عافیت و راحتی همراه نیست.

۲۵ ـ ﴿لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْواً وَلَا تَأْثِيماً﴾.

خیلی خوب است. آرامش با این کار همراه است.

۲۶ ـ ﴿إِلَّا قِيلاً سَلَاماً سَلَاماً﴾.

آرامش و سلامتی را در پی دارد. خوب است.

۲۷ ـ ﴿وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ، مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ﴾.

خوب است.

۲۸ ـ ﴿فِي سِدْرٍ مَخْضُودٍ﴾.

۲۹ ـ ﴿وَطَلْحٍ مَنْضُودٍ﴾.

۳۰ ـ ﴿وَظِلٍّ مَمْدُودٍ﴾.

۳۱ ـ ﴿وَمَاءٍ مَسْكُوبٍ﴾.

۳۲ ـ ﴿وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ﴾.

تمامی این آیات یک استخاره دارد. زندگی اشرافی، گسترده و متنوع را با خود می‌آورد. بسیار خوب است.

۳۳ ـ ﴿لَا مَقْطُوعَةٍ، وَلَا مَمْنُوعَةٍ﴾.

۳۴ ـ ﴿وَفُرُشٍ مَرْفُوعَةٍ﴾.

خوب است.

۳۵ ـ ﴿إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً﴾.

۳۶ ـ ﴿فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَاراً﴾.

۳۷ ـ ﴿عُرُباً أَتْرَاباً﴾.

عالی است؛ به‌ویژه اگر برای ازدواج باشد.

**۳۸ ـ ﴿لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ﴾.**

خوب است.

**۳۹ ـ ﴿ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ﴾.**

**۴۰ ـ ﴿وَثُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ﴾.**

کاری پرکیفیت که کمیت و شماره‌ای محدود دارد. عافیت، سلامت و آرامش را موجب می‌شود. بسیار خوب است.

**۴۱ ـ ﴿وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ، مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ﴾.**

ناگوارا و بد است.

**۴۲ ـ ﴿فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ﴾.**

بسیار بد است.

**۴۳ ـ ﴿وَظِلٍّ مِنْ يَحْمُومٍ﴾.**

خواهان را به ظلمت و گرفتاری مبتلا می‌سازد. خیلی بد است.

**۴۴ ـ ﴿لَا بَارِدٍ، وَلَا كَرِيمٍ﴾.**

بسیار بد است.

**۴۵ ـ ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ﴾.**

عوارض سوء و گرفتاری دارد و به شر مبتلا می‌شود. خیلی بد است.

**۴۶ ـ ﴿وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنْثِ الْعَظِيمِ﴾.**

خوب نیست. کاری است که در آن ظاهرسازی، فریب و خدعه می‌شود.

**۴۷ ـ ﴿وَكَانُوا يَقُولُونَ: أَئِذَا مِتْنَا، وَكُنَّا تُرَاباً وَعِظَاماً، أَئِنَّا لَمَبْعُوثُونَ﴾.**

خوب نیست. بی‌اعتقادی به خواهان را به دنبال دارد.

**۴۸ ـ ﴿أَوَآبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ﴾.**

**۴۹ ـ ﴿قُلْ: إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ﴾.**

۵۰ ـ ﴿لَمَجْمُوعُونَ إِلَى مِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ﴾.

خوب نیست. بلایی عمومی هم‌چون زلزله، سیل و بیماری مانع از انجام یا نتیجه‌بخش بودن آن می‌شود.

۵۱ ـ ﴿ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيُّهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ﴾.

۵۲ ـ ﴿لَآكِلُونَ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زَقُّومٍ﴾.

۵۳ ـ ﴿فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ﴾.

۵۴ ـ ﴿فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ﴾.

۵۵ ـ ﴿فَشَارِبُونَ شُرْبَ الْهِيمِ﴾.

تمامی آیات یاد شده یک استخاره است. بلایایی همانند بیماری، زندان، ورشکستگی و شکست را در پی دارد. بسیار بد است.

۵۶ ـ ﴿هَذَا نُزُلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ﴾.

خوب نیست.

۵۷ ـ ﴿نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ، فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ﴾.

خوب نیست. انکار و استکبار را موجب می‌گردد.

۵۸ ـ ﴿أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ﴾.

۵۹ ـ ﴿أَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ﴾.

۶۰ ـ ﴿نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ﴾.

۶۱ ـ ﴿عَلَى أَنْ نُبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ وَنُنْشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾.

۶۲ ـ ﴿وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَى فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ﴾.

۶۳ ـ ﴿أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ﴾.

۶۴ ـ ﴿أَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ﴾.

۶۵ ـ ﴿لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَاماً فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ﴾.

۶۶ ـ ﴿إِنَّا لَمُغْرَمُونَ﴾.

۶۷ ـ ﴿بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ﴾.

۶۸ ـ ﴿أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ﴾.

۶۹ ـ ﴿أَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ﴾.

۷۰ ـ ﴿لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجاً فَلَوْلَا تشكرُونَ﴾.

۷۱ ـ ﴿أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ﴾.

۷۲ ـ ﴿أَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ﴾.

۷۳ ـ ﴿نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْكِرَةً وَمَتَاعاً لِلْمُقْوِينَ﴾.

تمامی آیات یادشده یک استخاره است. استکبار، بی‌اعتقادی، سختی و مشکلات و گرفتاری‌هایی با آن همراه است. نتیجه‌ای برای آن نیست. کاری است فرسایشی، که جز اذیت، آزار و یأس را ندارد. بسیار بد است.

۷۴ ـ ﴿فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ﴾.

خیلی خوب است. کاری خیر و اخروی است که بهره‌ی دنیوی در آن نیست.

۷۵ ـ ﴿فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ﴾.

کاری پیچیده است. خوب نیست.

۷۶ ـ ﴿وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ﴾.

کار مورد نظر امری پیچیده و سنگین است که ارزش آن دانسته نمی‌شود و خیری نیز از آن به دست نمی‌آید.

۷۷ ـ ﴿إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ﴾.

بسیار خوب است. کاری سنگین و دارای مراتب و مراحلی است که برخی از آن به نتیجه نمی‌رسد.

۷۸ ـ ﴿فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ﴾.

خوب است.

۷۹ ـ ﴿لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ﴾.

خیلی خوب است.

۸۰ ـ ﴿تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

عالی است.

۸۱ ـ ﴿أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ﴾.

خیلی بد است.

۸۲ ـ ﴿وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ﴾.

خوب نیست. تکذیب و تحکم در آن است.

۸۳ ـ ﴿فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلْقُومَ﴾.

خیلی بد است. رنج، بلا، مرگ، بدبختی و فلاکت در آن است.

۸۴ ـ ﴿وَأَنْتُمْ حِينَئِذٍ تَنْظُرُونَ﴾.

خواهان از عهده‌ی انجام این کار بر نمی‌آید و در عـملی نـمودن آن ناتوان می‌شود. خوب نیست.

۸۵ ـ ﴿وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ، وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ﴾.

در صورتی که خواهان فردی آگاه و زیرک باشد و بتواند از پشت پرده و باطن کار نیز خبر بگیرد و در انجام آن دقت داشته باشد عالی است.

﴿وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ﴾: ضمانت انجام کار است.

﴿وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ﴾: خطراتی در کار وجود دارد.

۸۶ ـ ﴿فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ﴾.

خوب نیست. ﴿فَلَوْلَا﴾ از انجام آن باز می‌دارد.

۸۷ ـ ﴿تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.

کاری ناتوان و کم‌محتواست. خوب نیست.

۸۸ ـ ﴿فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ﴾.

۸۹ ـ ﴿فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّةُ نَعِيمٍ﴾.

هر دو آیه‌ی شریفه یک استخاره است. عالی است.

۹۰ ـ ﴿وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ﴾.

متوسط است.

۹۱ ـ ﴿فَسَلَامٌ لَكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ﴾.

خیلی خوب است.

۹۲ ـ ﴿وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ﴾.

بسیار بد است.

۹۳ ـ ﴿فَنُزُلٌ مِنْ حَمِيمٍ﴾.

۹۴ ـ ﴿وَتَصْلِيَةُ جَحِيمٍ﴾.

هر دو آیه یک استخاره است. خیلی بد است.

۹۵ ـ ﴿إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ﴾.

کار مورد نظر خیلی سنگین است و ممکن است به شهادت خواهان بینجامد. کاری مشخص، شفاف و روشن است و هیچ‌گونه شبهه، اهمال و اشکالی در موضوع آن وجود ندارد. عالی است.

۹۶ ـ ﴿فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ﴾.

بهره‌ی دنیوی ندارد. قداست و پاکی در آن است. عالی و سنگین است. دلیل سنگینی آن وجود اسمای: ﴿إِسْمِ﴾، ﴿رَبِّكَ﴾ و وصف: ﴿الْعَظِيمِ﴾ است.

شایان ذکر است «اسم» از اسمای الهی است که بحث از آن در «دروس اسماء الحسنی» از نگارنده آمده است.

# سوره‌ی حدید

آیاتی مهم، روان و روشن در مهم‌ترین اصول اعتقادی در این سوره‌ی شریفه وجود دارد. این سوره از سوره‌های ذکر است که مداومت بر قرائت آن قوت و قدرت فراوانی را موجب می‌گردد. بسیاری از آیات آن از آیات ذکر است. آیه‌های یکم، صدر آیه‌ی نوزدهم و آیه‌ی بیست وسوم از مهم‌ترین آن است. این سوره، آدمی را از یأس ونیزغرورپرهیزمی‌دهد.

۱ ـ **﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾**.

عالی است. کاری است دارای قداست که با قدرت شروع می‌شود. کاری گوارا و شیرین است.

۲ ـ **﴿لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾**.

عالی است. البته وجود: **﴿وَيُمِيتُ﴾** از خیرات آن می‌کاهد.

۳ ـ **﴿هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ، وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ، وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾**.

کاری است شیرین، گوارا و قوی. بسیار عالی است.

۴ ـ **﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ، ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ، يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ، وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا، وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ، وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا، وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ، وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾**.

عالی است. سختی دارد و پرزحمت است. هزینه‌بر نیز می‌باشد و نیازمند دقت و مواظبت است.

﴿وَهُوَ مَعَكُمْ﴾: قوت و قدرت با آن است.

فراز شریف: ﴿وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ﴾ از آیات ذکر است و سبب می‌شود ترس از وجود آدمی برداشته شود.

۵ ـ ﴿لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ﴾.

عالی و کوتاه است. روند ملایم و یکسانی دارد.

۶ ـ ﴿يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ، وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ، وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾.

خیلی خوب است. نیازمند زحمت و تلاش است.

۷ ـ ﴿آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ، فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ، وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ﴾.

خوب است. با توجه به فراز: ﴿مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ﴾ خالی‌ازگرفتاری‌نیست.

۸ ـ ﴿وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ، وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ، وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ، إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾.

خوب نیست. تحذیر و تهدید در آن است و نتیجه‌ای نیز از آن به دست نمی‌آید.

۹ ـ ﴿هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَى عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ، وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَؤُوفٌ رَحِيمٌ﴾.

خیلی خوب است.

﴿لَرَؤُوفٌ رَحِيمٌ﴾: تحول، تغییر و تازگی در آن است.

۱۰ ـ ﴿وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ، وَقَاتَلَ، أُولَئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ، وَقَاتَلُوا، وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى، وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾.

شروع آن با تشتت و تعدد همراه است ولی پایان خوبی دارد. خوب است.

۱۱ ـ ﴿مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضاً حَسَناً، فَيُضَاعِفَهُ لَهُ، وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ﴾.

خوب است.

۱۲ ـ ﴿يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرَاكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾.

بسیار خوب است. کاری روشن، شفاف و دارای قدرت مانور است.

۱۳ ـ ﴿يَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا: انْظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ، قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ، فَالْتَمِسُوا نُوراً، فَضُرِبَ بَيْنَهُمْ بِسُورٍ لَهُ بَابٌ، بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ، وَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ﴾.

بد است.

۱۴ ـ ﴿يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَى وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّى جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغَرُورُ﴾.

خیلی بد است. به حرمان مبتلا می‌شود. مورد تمسخر و مضحکه قرار می‌گیرد.

۱۵ ـ ﴿فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ، وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا، مَأْوَاكُمُ النَّارُ، هِيَ مَوْلَاكُمْ، وَبِئْسَ الْمَصِيرُ﴾.

خیلی بد است. یأس و ناامیدی در آن است. زمینه‌های درد و رنج در آن است.

۱۶ ـ ﴿أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ، وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ، وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ، فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ، فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ، وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ﴾.

بد است. زمینه‌های منفی هم‌چون غفلت، استکبار، انحراف، زیان، بلا و گرفتاری دامنگیر خواهان می‌شود.

**۱۷ ـ ﴿اعْلَمُوا: أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا، قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾.**

خوب است سبب امید می‌شود. کاری شفاف، روشن و بدون دردسر است.

**۱۸ ـ ﴿إِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَّدِّقَاتِ، وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضاً حَسَناً يُضَاعَفُ لَهُمْ، وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ﴾.**

خیلی خوب است. با صدق شروع و با کرامت تمام می‌شود. کاری نجیب، نرم و بدون زحمت است که مشکلی ندارد.

**۱۹ ـ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ، أُولَئِكَ هُمُ الصِّدِّيقُونَ، وَالشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ، لَهُمْ أَجْرُهُمْ، وَنُورُهُمْ، وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾.**

بسیار خوب است. مخاطراتی دارد که لازم است احتیاط کند و کار را با دادن صدقه و مشاوره و کارشناسی و با آگاهی دنبال کند وگرنه آسیب می‌بیند. نباید آن را ترک کرد.

**۲۰ ـ ﴿اعْلَمُوا: أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ، وَلَهْوٌ، وَزِينَةٌ، وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ، وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ، كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ، ثُمَّ يَهِيجُ، فَتَرَاهُ مُصْفَرّاً، ثُمَّ يَكُونُ حُطَاماً، وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ، وَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ، وَرِضْوَانٌ، وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ﴾.**

کاری دنیوی است که خالی از فرسایش و عوارض نیست. ظاهر خوشایندی دارد ولی معنویتی در آن نیست. بد نیست.

**۲۱ ـ ﴿سَابِقُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ، وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ، ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ، يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ، وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾.**

خیلی خوب است. کاری آبرومند و جالب است که ظاهری نیکو دارد.

۲۲ ـ ﴿مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَءَهَا، إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾.

بد است. مصیبتی شدید را در پی دارد و کسی نیز مواظب رفتار خواهان است که با وی ارفاق و نرمی ندارد و بر او سخت می‌گیرد.

۲۳ ـ ﴿لِكَيْ لَا تَأْسَوْا عَلَى مَا فَاتَكُمْ، وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ، وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ﴾.

خیلی بد است. سبب استکبار می‌شود.

۲۴ ـ ﴿الَّذِينَ يَبْخَلُونَ، وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ، وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾.

بد است. نتیجه‌ای به دست نمی‌دهد.

۲۵ ـ ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ، وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ، لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ، وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ، فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ، وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ، وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ، إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾.

خوب است. روند یکسانی در این کار نیست و مخاطراتی خواهان را تهدید می‌کند. کاری است هدفمند که دارای پشتوانه و قدرت است. بهره‌ی مادی و معنویت با آن همراه است. سنگین، بلند و همراه با مشکلاتی است و به آسانی انجام نمی‌پذیرد.

۲۶ ـ ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحاً وَإِبْرَاهِيمَ، وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ، فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ، وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ﴾.

خوب است. باید کار را با احتیاط، نذر، مشورت و کارشناسی لازم پیش برد؛ وگرنه به عافیت، ادعا و مقابله با دیگران دچار می‌شود.

۲۷ ـ ﴿ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَى آثَارِهِمْ بِرُسُلِنَا، وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ، وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ، وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً، وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا، مَا

كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ، فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا، فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ، وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ﴾.

پر از خیرات و خوبی است. کاری است حساب شده و منظم که همراه با رأفت و رحمت انجام می‌شود. آزادی عمل و قدرت مانور بالایی دارد. خطراتی دارد که ممکن است از آن آسیب ببیند اما فرجام نیکی برای آن است. بسیار خوب است.

﴿وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا﴾: ممکن است خواهان به خودگرایی دچار شود و کار وی نیز مورد پذیرش قرار نگیرد و در نتیجه به شکست، یأس یا فلاکت تن در دهد و خسارت و آسیب فراوانی ببیند.

**۲۸ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، اتَّقُوا اللَّهَ، وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ، يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ، وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُوراً تَمْشُونَ بِهِ، وَيَغْفِرْ لَكُمْ، وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.**

بسیار خوب است. کاری است همراه با معنویت که نتیجه‌بخش است و با آگاهی دنبال می‌شود. مشکلی در روند عملی نمودن آن پیش نمی‌آید یا بسیار ناچیز است.

**۲۹ ـ ﴿لِئَلَّا يَعْلَمَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَلَّا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ، وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ، يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ، وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾.**

کاری پرخیر است؛ زیرا واژه‌ی «فضل» سه بار در آن تکرار شده است. بخشش و دهش و امداد و عنایت الهی با آن است. کاری کلی، جمعی، سعی، بزرگ و بلند است. عالی است.

# سوره‌ی مجادله

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا، وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ، وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا، إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾.

خوب نیست. مجادله، مشاجره، بحث و مظلومیت در آن است.

۲ ـ ﴿الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنكُمْ مِنْ نِسَائِهِمْ، مَا هُنَّ أُمَّهَاتِهِمْ، إِنْ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ، وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَراً مِنَ الْقَوْلِ وَزُوراً، وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ﴾.

بسیار بد و همراه با مشکلات فراوانی است. یادکرد از زنان از پیچیدگی کار حکایت دارد.

۳ ـ ﴿وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ، ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا، فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَّا، ذَلِكُمْ تُوعَظُونَ بِهِ، وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾.



کفاره و توبه بر وجود مشکلاتی درکار دلالت دارد. خوب نیست.

۴ ـ ﴿فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَّا، فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَإِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِيناً، ذَلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ، وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.

خطر و بلایی شدید درکمین خواهان است. بد است.

۵ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كُبِتُوا كَمَا كُبِتَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ، وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ، وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾.

خیلی بد و خطرناک است.

۶ ـ ﴿يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعاً، فَيُنَبِّؤُهُمْ بِمَا عَمِلُوا، أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ، وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾.

بسیار بد و خطرناک است. تهدید در آن است.

۷ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ، وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ، وَلَا أَدْنَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا، ثُمَّ يُنَبِّؤُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ، إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾.

بد است. پنهان‌کاری و کلاه‌برداری و خطر در آن است.

﴿نَجْوَى﴾: توطئه‌ای در کمین خواهان است و برخی بر علیه او فعالیت پنهانی دارند.

۸ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَى، ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ، وَيَتَنَاجَوْنَ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ، وَإِذَا جَاؤُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللَّهُ، وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ، حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا، فَبِئْسَ الْمَصِيرُ﴾.

بد است. شکست خواهان حتمی است.

۹ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، إِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَاجَوْا بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ، وَتَنَاجَوْا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَى، وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾.

با آن که ظاهری خوشایند دارد، بد است.

۱۰ ـ ﴿إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ، لِيَحْزُنَ الَّذِينَ آمَنُوا، وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئاً إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ، وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾.

بد نیست. کاری سخت است که مشکلاتی دارد اما انجام آن اشکالی ندارد. البته لازم است در صورت اقدام بر آن توکل داشته باشد و با نیت خیر، دعا، توسل و نیز دقت و احتیاط پی گیر آن باشد. ترک آن بهتر است.

۱۱ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا، يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ، وَإِذَا قِيلَ انْشُزُوا فَانْشُزُوا، يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ، وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ، وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾.

خیلی خوب است. نیازمند تلاش و ملاحظه و دقت است. هر گونه اهمالی ممکن است آسیب‌هایی را به وی وارد آورد.

۱۲ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، إِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَةً، ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ وَأَطْهَرُ، فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا، فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

خوب است.

﴿إِذَا نَاجَيْتُمُ﴾: لازم است صدقه و خیراتی داشته باشد تا از درگیری‌های آن محفوظ بماند.

۱۳ ـ ﴿ءَأَشْفَقْتُمْ أَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَاتٍ، فَإِذْ لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَآتُوا الزَّكَاةَ، وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ، وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾.

کار خوبی است که انجام آن نیازمند مراعات روندی خاص است و بدون آن انجام نمی‌پذیرد. باید دقت و احتیاط فراوانی داشته باشد و بر آن با توکل و ذکری هم‌چون بسم‌الله اقدام کند.

۱۴ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْماً غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ، مَا هُمْ مِنكُمْ وَلَا مِنْهُمْ، وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾.

بسیار بد است. کاری است که شکست، حرمان، بدبختی، قسم‌های ناروا و آگاهانه و نیز خباثت در آن است.

۱۵ ـ ﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عذاباً شديداً، إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.

خیلی بد است.

۱۶ ـ ﴿اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ، فَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾.

بسیار بد است. عذاب، گرفتاری، بن‌بست، پریشانی، پشیمانی و شکست در آن است.

**۱۷ ـ ﴿لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً، أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ، هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾.**

خیلی بد است. پریشانی و شکست آن حتمی است.

**۱۸ ـ ﴿يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعاً، فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ، وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَى شَيْءٍ، أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ﴾.**

بد است. کار با دروغ و جنجال همراه است.

**۱۹ ـ ﴿اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ، فَأَنْسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ، أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ، أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾.**

بد است. کار با شیطنت، خباثت، براندازی و نابودی دیگران پیش می‌رود.

**۲۰ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ﴾.**

بسیار بد است.

**۲۱ ـ ﴿كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي، إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾.**

بسیار خوب است. ضمانت اجرایی دارد و محقق می‌شود. کاری لازم و ضروری است که باید پی‌گیر آن بود.

**۲۲ ـ ﴿لَا تَجِدُ قَوْماً يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ، وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ، أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ، وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ، وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، خَالِدِينَ فِيهَا، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ، أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ، أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾.**

خوب و بلند ولی پرمخاطره و همراه با مشکلات، درگیری داخلی، آشفتگی و به هم ریزی است و کار با زحمت پیش می‌رود. انجام آن نیازمند همت است. به نتیجه‌ی نیکی می‌رسد. انجام آن لازم است و نباید آن را ترک کرد؛ زیرا رضایت و سعادت را موجب می‌گردد.

## سوره‌ی حشر

**۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ».**

عالی است. پیش از این گذشت که بسمله را باید یا با آیه‌ی نخست یا با سوره‌ی آن معنا کرد. کاری بزرگ، محکم و هموار است. ضمانت اجرایی نیز دارد.

**۲ ـ «هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ، مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا، وَظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ، فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا، وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ، يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ، فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِي الْأَبْصَارِ».**

خوب نیست. با گمان و تخیل باطل شروع می‌شود و از انجام آن ناتوان می‌گردد. ترس او را فرا می‌گیرد و به آشفتگی و نابسامانی دچار می‌شود. برای ترک آن نباید استخاره‌ای دیگر گرفت.

**۳ ـ «وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا، وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ».**

خیلی بد است. حرمان، نابودی و زیان در آن است.

**۴ ـ «ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ، وَمَنْ يُشَاقِّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ».**

بسیار بد است. عذاب و پریشانی را موجب می‌گردد.

۵ ـ ﴿مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لِينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَى أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ، وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ﴾.

بد است. خواری و ناراحتی را پیش می‌آورد.

۶ ـ ﴿وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُمْ، فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ، وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ، وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.

خوب نیست. اختلال، گمان و وهم در آن است.

۷ ـ ﴿مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ، وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ، وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا، وَاتَّقُوا اللَّهَ، إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾.

شروع آن خوب و همراه با خیرات و برکات است ولی پایان خوشی ندارد و کار مورد نظر تحقق نمی‌پذیرد. خوب نیست.

۸ ـ ﴿لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ، الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ، يَبْتَغُونَ فَضْلاً مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَاناً، وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ، أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ﴾.

خوب است. شروع آن با زحمت و فقر همراه است ولی پس از مدتی و با تلاش و بردباری به خوبی می‌گراید.

۹ ـ ﴿وَالَّذِينَ تَبَوَّؤُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ، يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ، وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا، وَيُؤْثِرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ، وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ، وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ، فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾.

خوب است. گرفتاری و زحمت فراوانی دارد و چه بسا در عمل به آن ناتوان شود، اما بالاخره آن را به فرجامی نیک می‌رساند.

۱۰ ـ ﴿وَالَّذِينَ جَاؤُوا مِنْ بَعْدِهِمْ، يَقُولُونَ: رَبَّنَا، اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ، وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلاً لِلَّذِينَ آمَنُوا، رَبَّنَا، إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ﴾.

خیلی خوب است. کاری ملایم و آرام است که خیرات و برکات فراوانی دارد و به نتیجه نیز می‌رسد.

۱۱ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ: لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ، وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَداً أَبَداً، وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ، وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾.

بسیار بد است.

﴿أَلَمْ تَرَ﴾: از اقدام بر کار مورد نظر برحذر می‌دارد.

﴿نَافَقُوا﴾: نفق و شکافی در آن است که سبب می‌شود سرمایه‌ی بسیاری را برای آن هزینه کند و از آن نیز نتیجه‌ای نمی‌بیند؛ به‌ویژه اگر برای کارهای مشارکتی باشد بسیار مضر است و نمی‌توان به هیچ یک از شریکان اعتماد نمود.

۱۲ ـ ﴿لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ، وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ، وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُوَلُّنَّ الْأَدْبَارَ، ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ﴾.

خیلی بد است. چیزی جز زیان و ضرر در آن نیست.

۱۳ ـ ﴿لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ، ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ﴾.

دلهره، اضطراب و استرس دامنگیر خواهان می‌شود. خوب نیست.

۱۴ ـ ﴿لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعاً إِلَّا فِي قُرًى مُحَصَّنَةٍ، أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ، بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ، تَحْسَبُهُمْ جَمِيعاً، وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى، ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ﴾.

خیلی بد است: ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ﴾.

۱۵ ـ ﴿كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيباً، ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ، وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾.

بسیار بد است.

۱۶ ـ ﴿كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ، إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ: اكْفُرْ، فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ: إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ، إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ﴾.

خیلی بد است. به فریب، خدعه و شیطنت آلوده می‌شود.

۱۷ ـ ﴿فَكَانَ عَاقِبَتَهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ، خَالِدَيْنِ فِيهَا، وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ﴾.

بسیار بد است.

۱۸ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، اتَّقُوا اللَّهَ، وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ، وَاتَّقُوا اللَّهَ، إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾.

مشکلات فراوانی دارد که سبب می‌شود کار به نتیجه نرسد. خوب نیست.

۱۹ ـ ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ، أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾.

خیلی بد است. به حرام آلوده می‌شود.

۲۰ ـ ﴿لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ، أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ﴾.

کاری است مشکل و نظام‌مند که اگر با دقت، توجه و با مشورت و به روال طبیعی خود انجام پذیرد به نتیجه می‌رسد.

۲۱ ـ ﴿لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعاً مُتَصَدِّعاً مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ، وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ، لَعَلَّهُمْ يتفكَّرُونَ﴾.

خوب است. خواهان هر کسی که باشد از این کار بهره‌های شیرنی می‌برد. عالی است.

۲۲ ـ ﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾.

عالی است.

۲۳ ـ ﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ، السَّلَامُ، الْمُؤْمِنُ، الْمُهَيْمِنُ، الْعَزِيزُ، الْجَبَّارُ، الْمُتَكَبِّرُ، سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾.

عالی است؛ هرچند خالی از مشکلاتی است.

۲۴ ـ ﴿هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ، الْبَارِئُ، الْمُصَوِّرُ، لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى، يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾.

عالی است. کاری نورانی، پرخیر و دارای عظمت است که با قوت و قدرت همراه است و به نتیجه می‌رسد.

سه آیه‌ی یاد شده از آیات ذکر است که می‌توان در طول شبانه روز بر آن مداومت داشت. استفاده از آن قوت قلب و رزق باطنی را در پی دارد و به دل تازگی و روح می‌بخشد و آب حیات به شمار می‌رود. این آیات از آیات غیبی قرآن کریم است که حفظ و تکرار آن؛ به‌ویژه در قنوت و سجده اهمیت بسیاری دارد.

# سوره‌ی ممتحنه

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ، تُلْقُونَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ، وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ، يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ، وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ، إِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَاداً فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ، وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ، وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾.**

بد است. کاری بلند است که گرفتاری، آلودگی و گمراهی در آن است. سبب تخریب و شکست می‌شود.

**۲ ـ ﴿إِنْ يَثْقَفُوكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً، وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُمْ بِالسُّوءِ، وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ﴾.**

کارشکنی در کار وجود دارد و با وجود آن که امکانات مادی را در پی دارد خوب نیست.

**۳ ـ ﴿لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ، وَلَا أَوْلَادُكُمْ، يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ، وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾.**

بد است. گرفتاری خانوادگی و مشکلات داخلی دارد که دیرهنگام خود را نشان می‌دهد و همانند گمراهی و ورشکستگی می‌ماند که دیگر کاری از دست خواهان بر نمی‌آید. کاری زیان‌بار است.

۴ ـ ﴿قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ، إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ: إِنَّا بُرَآءُ مِنكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ، كَفَرْنَا بِكُمْ، وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَداً، حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ، إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ: لَأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ، وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ، رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا، وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا، وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾.

خوب است. مشکلات، دشمنی و سنگینی با آن همراه است. ممکن است به غربت و تنهایی نیز دچار شود.

﴿كَفَرْنَا بِكُمْ﴾: پنهان‌کاری و گرفتاری‌هایی نهان در آن وجود دارد.

۵ ـ ﴿رَبَّنَا، لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا، وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا، إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾.

خیلی خوب است. وجود چهار اسم بر اجرایی شدن آن تأکید دارد و ضمانت آن است. باید احتیاط کرد و آن را با مشورت، قرارداد و ثبت و سند انجام داد.

۶ ـ ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ، وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾.

عالی است. ممکن است به‌کفران نعمت، عافیت‌طلبی، سهل انگاری و حرمان دچار شود اما خطری دنیوی هم‌چون ورشکستگی ندارد.

۷ ـ ﴿عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوَدَّةً، وَاللَّهُ قَدِيرٌ، وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

خیلی خوب است. کار با قوت و قدرت انجام می‌شود. خالی از آفت و آسیب نیست که خواهان از آن می‌گذرد و قابل جبران است.

۸ ـ ﴿لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ، وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ، وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ، إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ﴾.

زمینه‌ی تعدی، تجاوز و گرفتاری در آن است. خوب نیست.

۹ ـ ﴿إِنَّمَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ، وَأَخْرَجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ، وَظَاهَرُوا عَلَى إِخْرَاجِكُمْ أَنْ تَوَلَّوْهُمْ، وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾.

بد است. درگیری دارد.

۱۰ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَاتٍ فَامْتَحِنُوهُنَّ، اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ، فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ، لَا هُنَّ حِلٌّ لَهُمْ، وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَآتُوهُمْ مَا أَنْفَقُوا، وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ، وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ، وَاسْأَلُوا مَا أَنْفَقْتُمْ، وَلْيَسْأَلُوا مَا أَنْفَقُوا، ذَلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ، يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾.

بد است. خیلی سخت و پر از گرفتاری و همراه با ماجراجویی است. دیررس و دیربازده است که امتحان و ابتلا نیز در آن وجود دارد.

۱۱ ـ ﴿وَإِنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ، فَعَاقَبْتُمْ، فَآتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُمْ مِثْلَ مَا أَنْفَقُوا، وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ﴾.

خوب نیست. از زنان یاد می‌کند و خالی از گرفتاری نیست. باید آن را ترک کرد.

۱۲ ـ ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ، إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئاً، وَلَا يَسْرِقْنَ، وَلَا يَزْنِينَ، وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ، وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ، وَلَا يَعْصِينَكَ فِي مَعْرُوفٍ، فَبَايِعْهُنَّ، وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهَ، إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

بد است. کاری فرسایشی است که خواهان را با افرادی فریبکار و گمراه درگیر می‌سازد.

۱۳ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا تَتَوَلَّوْا قَوْماً غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ، قَدْ يَئِسُوا مِنَ الْآخِرَةِ، كَمَا يَئِسَ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ﴾.

با غضب، یأس و کفر همراه است و هیچ میمنت و خوشی در آن نیست. خیلی بد است.

اگر کسی به سوره‌های قرآن کریم استخاره بگیرد و نه به آیات، باید استخاره‌ی این سوره را بد بداند. استخاره‌ی به سوره و اصول و قواعد آن در این کتاب نیامده است.

# سوره‌ی صف

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾.**

بسیار خوب است. سبب اقتدار می‌شود. کاری محکم و مستحکم است.

**۲ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾.**

خوب نیست. کاری نادرست است که سستی و انحراف در آن پیش می‌آید.

**۳ ـ ﴿كَبُرَ مَقْتاً عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾.**

بد است.

**۴ ـ ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفّاً، كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ﴾.**

بسیار خوب است. کاری است مقتدرانه و مستحکم که صفا و محبت را با خود دارد.

**۵ ـ ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ: يَا قَوْمِ، لِمَ تُؤْذُونَنِي، وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ، فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ، وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾.**

بد است. از سر آگاهی و به عمد بدی، ظلم و آزار می‌کند. کاری منحرف است.

۶ ـ ﴿وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ: يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ، إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ، مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ، وَمُبَشِّراً بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ، فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ﴾.

بد است. سبب مردم آزاری می‌شود.

۷ ـ ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ، وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾.

خیلی بد است. افترا و تهمت به دیگران را موجب می‌شود.

۸ ـ ﴿يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ، وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ، وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾.

بد است. کاری است غیر قابل تحقق که هیچ نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید.

۹ ـ ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ، لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ، وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ﴾.

کاری است انجام‌پذیر که موانع و گرفتاری‌هایی دارد اما موفقیت‌آمیز است. بسیار خوب است.



۱۰ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ﴾.

خیلی خوب است. سبب رهایی از مشکلات می‌شود.

۱۱ ـ ﴿تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ، ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ، إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾.

باید زحمت، تلاش و کوشش همه جانبه داشت و با دیگران مشارکت نمود تا به نتیجه برسد. خوب است.

۱۲ ـ ﴿يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ، وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ، ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾.

خوب و ماندگار است.

۱۳ ـ ﴿وَأُخْرَى تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ، وَفَتْحٌ قَرِيبٌ، وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ﴾.

خیلی خوب است.

۱۴ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ: مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ، قَالَ الْحَوَارِيُّونَ: نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ، فَآمَنَتْ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ، وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ، فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَى عَدُوِّهِمْ، فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ﴾.

بسیار خوب است. کاری است با استحکام لازم و انجام‌پذیر که نیازمند همراهی و همگامی دیگران است و قدرت خواهان را سبب می‌شود: ﴿فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ﴾.

## سوره‌ی جمعه

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾.**

تسبیح، تقدیس و وجود چهار اسم، استخاره‌ی این کار را بسیار خوب می‌داند.

**۲ ـ ﴿هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولاً مِنْهُمْ، يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ، وَيُزَكِّيهِمْ، وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ، وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾.**

خیلی خوب است. حرکت و موفقیت را با گذار از مشکلاتی که دارد برای خواهان پیش می‌آورد در صورتی که وی با قدرت و قوت در پی انجام آن باشد.

**۳ ـ ﴿وَآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ، وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾.**

بسیار خوب است. سبب قوت و قدرت می‌شود.

**۴ ـ ﴿ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ، يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ، وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾.**

عالی است. بدون هیچ زحمت و بدون نیاز به پشتوانه‌ای قدرتی سبب قوت و قدرت می‌شود.

**۵ ـ ﴿مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَاةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ، يَحْمِلُ أَسْفَاراً، بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ، وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾.**

خیلی بد است. بی‌اعتقادی و بی‌عملی در آن است. نتیجه‌ای برای آن نیست.

**۶ ـ ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا، إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ، إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.**

خوب نیست.

**۷ ـ ﴿وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَداً بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ﴾.**

بد است. کاری که در گذشته نیز انجام می‌دادند را بر زمین می‌گذارند و به ظلم نیز آلوده می‌شود.

**۸ ـ ﴿قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ، ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.**

خوب نیست. به شکست و افترا می‌انجامد.

**۹ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ، وَذَرُوا الْبَيْعَ، ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ، إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾.**

خیلی خوب است. کاری باطنی و معنوی است که بهره‌ی دنیوی آن اندک است.

**۱۰ ـ ﴿فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ، وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ، وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيراً، لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾.**

خوب است. خیرات فراوانی دارد.

**۱۱ ـ ﴿وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْواً انْفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِماً، قُلْ: مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ، وَمِنَ التِّجَارَةِ، وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ﴾.**

حرمان و کم‌کاری در شروع آن وجود دارد ولی پایان آن خیلی خوب است.

## سوره‌ی منافقون

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا: نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ، وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ، وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ﴾.

خیلی بد است. نفاق و دروغ‌گویی در آن است.

۲ ـ ﴿اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً، فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ، إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.

بسیار بد است. ترک آن لازم است: ﴿سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ و نباید برای ترک آن استخاره‌ای دیگر گرفت.

۳ ـ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا، ثُمَّ كَفَرُوا، فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ، فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ﴾.

بسیار بد است. خواهان با هر کسی همراه شود یا مشارکت داشته باشد نتیجه‌ای از آن نمی‌بیند و آنان هیچ‌گونه شنوایی از وی ندارند.

۴ ـ ﴿وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ، وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعْ لِقَوْلِهِمْ، كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُسَنَّدَةٌ، يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ، هُمُ الْعَدُوُّ، فَاحْذَرْهُمْ، قَاتَلَهُمُ اللَّهُ، أَنَّى يُؤْفَكُونَ﴾.

خیلی بد است. ظاهری خوشایند و تبلیغاتی گسترده وغیرواقعی‌دارد.

۵ ـ ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّوْا رُؤُوسَهُمْ، وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ، وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ﴾.

گوش شنوایی برای خواهان نمی‌ماند یا دیگران از وی شنوایی ندارند و به استکبار نیز آلوده می‌شود. خیلی بد است.

۶ ـ ﴿سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ، لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ، إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾.

بسیار بد است. شکست آن حتمی است.

۷ ـ ﴿هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ: لَا تُنْفِقُوا عَلَى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُّوا، وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ﴾.

خوب نیست. به شکست می‌انجامد و نتیجه‌ای نیز از آن نمی‌برد. خواهان، اعتبار و موقعیت خود را از دست می‌دهد.

۸ ـ ﴿يَقُولُونَ: لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ، وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ، وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾.

با توجه به صدر و ذیل آیه‌ی شریفه، کار مورد نظر بد است.

۹ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ، وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾.

خوب نیست. غفلت، شکست و گمراهی را در پی دارد. نتیجه‌ای نیز از آن به دست نمی‌آید.

۱۰ ـ ﴿وَأَنْفِقُوا مِنْ مَا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ، فَيَقُولَ: رَبِّ، لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ، وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾.

خوب نیست. تحذیر و تهدید در آن است. با آن که خیراتی دارد، ترک آن بهتر است.

۱۱ ـ ﴿وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْساً إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا، وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾.

خوب نیست؛ زیرا ﴿وَلَنْ﴾، ﴿أَجَلُهَا﴾ و تهدید: ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ در آن است.

# سوره‌ی تغابن

**۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ».**

خیلی خوب است. کاری پاک و معنوی است.

**۲ ـ «هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ، فَمِنْكُمْ كَافِرٌ، وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ، وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ».**

زحمت و گرفتاری‌هایی دارد که درصد موفقیت آن را پایین آورده است. خوب نیست.

**۳ ـ «خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ، وَصَوَّرَكُمْ، فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ، وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ».**

بسیار خوب است. زحمت و گرفتاری دارد.

**۴ ـ «يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ، وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ».**

خیلی خوب است. مراقبانی دارد که پی‌گیر کار هستند و باید مواظب آنان باشد و کار را با دقت انجام داد. آسیب‌هایی دارد که لازم است احتیاط کند.

**۵ ـ «أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ، وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ».**

خیلی بد است. تحذیر، تهدید و عذاب در آن است. آثار سوء آن به سرعت تغییر می‌کند.

۶ ـ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ، فَقَالُوا: أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا، وَاسْتَغْنَى اللَّهُ، وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ﴾.

بسیار بد است. سبب کفران، شک و استکبار می‌شود. زیان‌ها و آسیب‌های فراوانی دارد.

۷ ـ ﴿زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا، قُلْ: بَلَى وَرَبِّي، لَتُبْعَثُنَّ، ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ، وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾.

خیلی بد است. سخن و ادعای خواهان پذیرفته و باور نمی‌شود. خیلی خطرناک است.

۸ ـ ﴿فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا، وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾.

خوب است. شروع کار مورد نظر زحمت و تلاش فراوانی را می‌طلبد. خالی از عنایت و امداد نیست و به نتیجه می‌رسد. کار را باید با اهتمام دنبال نمود.

۹ ـ ﴿يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ، ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ، وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحاً يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ، وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً، ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾.

شروع آن خالی از گرفتاری نیست و سنگین است که زحمت و دقت را لازم دارد، اما پایان خوبی دارد و به فرجام نیکی می‌رسد.

۱۰ ـ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ، خَالِدِينَ فِيهَا، وَبِئْسَ الْمَصِيرُ﴾.

خیلی بد است. درگیری، غصب، قتل و آبروریزی در آن است.

۱۱ ـ ﴿مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ، وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ، وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾.

بد است. مصیبت و فلاکت را با خود همراه دارد گرچه ممکن است خیراتی باطنی داشته باشد. سبب شکست، ورشکستگی، بیکاری، طلاق و گرفتاری‌هایی دیگر به تناسب کار می‌شود.

۱۲ ـ ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ، فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ﴾.

خیلی خوب است. باید مواظب بود به گناه و معصیت آلوده نگردد.

۱۳ ـ ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾.

کاری است تأسیسی همانند شروع کسب یا مشارکت با دیگران که باید آن را با قدرت و توکل پی‌گیر بود. خیلی خوب است.

۱۴ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوّاً لَكُمْ، فَاحْذَرُوهُمْ، وَإِنْ تَعْفُوا وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

کاری است فرسایشی که بهره‌ی مادی و موفقیت دارد اما با توجه به ذکر: ﴿أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ﴾ باید از ابتلاءات بسیاری بگذرد. خیلی بد است.

۱۵ ـ ﴿إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ، وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾.

فتنه از دشمن سنگین‌تر است؛ زیرا با حفظ ظاهر دارای باطنی خطرناک می‌باشد. بسیار بد است.

۱۶ ـ ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ، وَاسْمَعُوا، وَأَطِيعُوا، وَأَنْفِقُوا خَيْراً لِأَنْفُسِكُمْ، وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾.

باید بر انجام کار به صورت محکم و با اقتدار اقدام کرد. خوب و سنگین است و قاعده و قانون فراوانی دارد.

۱۷ ـ ﴿إِنْ تُقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضاً حَسَناً يُضَاعِفْهُ لَكُمْ، وَيَغْفِرْ لَكُمْ، وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ﴾.

عالی است.

۱۸ ـ ﴿عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾.

خوب است. کاری است محکم و سرعتی که باید مواظبت و دقت بر آن داشت تا از عهده‌ی انجام آن برآید. شاید در کم‌ترین زمان ممکن از دست برود.

## سوره‌ی طلاق

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ، وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ، وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ، لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ، وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ، وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ، وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ، لَا تَدْرِي، لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْراً﴾.

خوب نیست. گرفتاری و مشکلات آن چنان گسترده است که رهایی و امیدواری حاصل از آن که به اعتبار: ﴿طَلَّقْتُمُ﴾ و ﴿لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْراً﴾ از آن دانسته می‌شود ناچیز است.

۲ ـ ﴿فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ، أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ، وَأَشْهِدُوا ذَوَيْ عَدْلٍ مِنكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ، ذَلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجاً﴾.

خوب است. خالی از گرفتاری نیست.

۳ ـ ﴿وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ، وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ، إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ، قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْراً﴾.

عالی است. امداد، قدرت و پشتوانه‌ی الهی با آن است.

۴ ـ ﴿وَاللَّائِي يَئِسْنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ، إِنِ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ، وَاللَّائِي لَمْ يَحِضْنَ وَأُولَاتُ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ، وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْراً﴾.

خوب نیست. کاری سنگین است که گرفتاری و زحمت فراوانی دارد.

۵ ـ ﴿ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ، أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ، وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ، وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْراً﴾.

خوب است. کاری سنگین و سخت است.

۶ ـ ﴿أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ، وَلَا تُضَارُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ، وَإِنْ كُنَّ أُولَاتِ حَمْلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ، فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ، وَأْتَمِرُوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ، وَإِنْ تَعَاسَرْتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُ أُخْرَى﴾.

کاری سخت و سنگین است. مواظبت و احتیاط فراوانی را می‌طلبد. خوب نیست.

۷ ـ ﴿لِيُنْفِقْ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ، وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ، لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْساً إِلَّا مَا آتَاهَا، سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْراً﴾.

خوب است. سختی‌هایی دارد.

۸ ـ ﴿وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ، فَحَاسَبْنَاهَا حِسَاباً شَدِيداً، وَعَذَّبْنَاهَا عَذَاباً نُكْراً﴾.

خیلی بد است. جز رنج، ناراحتی و سخت‌گیری چیزی ندارد.

۹ ـ ﴿فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا، وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْراً﴾.

بسیار بد است.

۱۰ ـ ﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عذاباً شديداً، فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا، قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْراً﴾.

سختی و سنگینی فراوانی در شروع کار بر خواهان فشار می‌آورد اما با تحمل و بردباری به نیکی می‌گراید و پایان خوبی دارد. خوب است.

۱۱ ـ ﴿رَسُولاً يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ، وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحاً يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً، قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقاً﴾.

خیلی خوب است. خالی از زحمت و سختی است.

۱۲ ـ ﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ، مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ، لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْماً﴾.

خوب است. کاری بزرگ و مهم است: ﴿سَبْعَ سَمَوَاتٍ﴾ که زحمت دارد و سنگین و هزینه‌بر است اما قدرت و قوت را در پی دارد.

# سوره‌ی تحریم

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُـحَرِّمُ مَـا أَحَـلَّ اللَّـهُ لَكَ، تَبْتَغِي مَرْضَاةَ أَزْوَاجِكَ، وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

کاری سنگین، سخت و خسته کننده است. بد نیست اما ترک آن بهتر است.

۲ ـ ﴿قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ، وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾.

خوب است. زحمت دارد و نیازمند آگاهی است.

۳ ـ ﴿وَإِذْ أَسَرَّ النَّبِيُّ إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثاً، فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِـهِ وَأَظْـهَرَهُ اللَّـهُ عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعْضَهُ، وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ، فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنْبَأَكَ هَـذَا، قَـالَ: نَبَّأَنِيَ الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ﴾.



خوب نیست. پنهان کاری، درگیری و گرفتاری‌هایی مانند آن دارد. با افرادی درگیر می‌شود که به حفظ ظاهر و پرستیژ اهمیت می‌دهند: ﴿بَعْضِ أَزْوَاجِهِ﴾.

۴ ـ ﴿إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا، وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّـهَ هُـوَ مَوْلَاهُ، وَجِبْرِيلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ﴾.

شروع آن سنگین و همراه با درگیری است اما در ادامه خوب و هموار می‌شود.

۵ ـ ﴿عَسَى رَبُّهُ إِنْ طَلَّقَكُنَّ أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجاً خَيْراً مِنكُنَّ، مُسْلِمَاتٍ مُؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَائِبَاتٍ عَابِدَاتٍ سَائِحَاتٍ ثَيِّبَاتٍ وَأَبْكَاراً﴾.

خوب است. امیدواری و تبدیل به همراه دلهره و اضطراب در آن است.

۶ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَاراً، وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ، عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ، لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ، وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ﴾.

خیلی بد است. بلا، گرفتاری، آشوب و به هم ریزی را در پی دارد.

۷ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا، لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ، إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.

خوب نیست.

۸ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَصُوحاً، عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يُكَفِّرَ عَنكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ، وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ، وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ، نُورُهُمْ يَسْعَى بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ، يَقُولُونَ: رَبَّنَا، أَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا، وَاغْفِرْ لَنَا، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.

خیلی خوب است. عوارض و ریزش‌هایی دارد: ﴿تَوْبَةً نَصُوحاً﴾.

۹ ـ ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ، جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ، وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ، وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ، وَبِئْسَ الْمَصِيرُ﴾.

بسیار بد است. مصیبت و ناراحتی فراوانی با آن است.

۱۰ ـ ﴿ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلاً لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَةَ نُوحٍ وَامْرَأَةَ لُوطٍ، كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ، فَخَانَتَاهُمَا، فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئاً، وَقِيلَ: ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاخِلِينَ﴾.

خیلی بد است. همراه با فتنه و مصیبت است.

۱۱ ـ ﴿وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلاً لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَةَ فِرْعَوْنَ، إِذْ قَالَتْ: رَبِّ، ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتاً فِي الْجَنَّةِ، وَنَجِّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ، وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾.

با آن که گرفتاری و مکافات دارد، خوب است.

۱۲ ـ ﴿وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ، الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا، فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا، وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتُبِهِ، وَكَانَتْ مِنَ الْقَانِتِينَ﴾.

عالی است. هیچ مشکلی در روند انجام آن پیش نمی‌آید.

## سوره‌ی ملک

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾.**

عالی است. از آیات ذکر است.

**۲ ـ ﴿الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ، لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلاً، وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ﴾.**

خوب است. سختی و گرفتاری‌هایی دارد.

**۳ ـ ﴿الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقاً، مَا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَاوُتٍ، فَارْجِعِ الْبَصَرَ، هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ﴾.**

خوب است. لازم است تا پایان کار مواظبت، دقت و احتیاط را رها نکنند.

**﴿فَارْجِعِ الْبَصَرَ﴾**: کار با احتجاج، مقابله و رقابت همراه می‌شود.

**۴ ـ ﴿ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ، يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئاً، وَهُوَ حَسِيرٌ﴾.**

زحمت و گرفتاری فراوانی دارد و دقت، مواظبت و اهتمام مضاعفی می‌طلبد و کم‌ترین سستی ممکن است سبب از دست رفتن نتیجه شود. باطن آن بسیار خوب و ظاهر آن سنگین و سخت است. خطرات آن کم نیست. ترک آن بهتر است اما بد نیست.

۵ ـ ﴿وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ، وَجَعَلْنَاهَا رُجُوماً لِلشَّيَاطِينِ، وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ﴾.

خوب نیست. با آن که کسی از وی مواظبت و محافظت می‌کند، پایان خوشی ندارد.

۶ ـ ﴿وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ، وَبِئْسَ الْمَصِيرُ﴾.

خیلی بد است.

۷ ـ ﴿إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقاً، وَهِيَ تَفُورُ﴾.

بسیار بد است. عذاب و بلا با آن همراه است.

۸ ـ ﴿تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِ، كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ﴾.

خیلی بد است. سبب شرمندگی، خجالت و درماندگی می‌شود.

۹ ـ ﴿قَالُوا: بَلَى، قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ، فَكَذَّبْنَا، وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ، إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ﴾.

بد است.

۱۰ ـ ﴿وَقَالُوا: لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ﴾.

بسیار بد است.

۱۱ ـ ﴿فَاعْتَرَفُوا بِذَنْبِهِمْ، فَسُحْقاً لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ﴾.

بد است.

۱۲ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ﴾.

عالی است.

۱۳ ـ ﴿وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ، أَوِ اجْهَرُوا بِهِ، إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾.

خوب نیست. تحذیر و تهدید در آن است و هیچ نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید.

۱۴ ـ ﴿أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ، وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾.

کاری است با ظرافت بالا و سنگین. بد نیست.

۱۵ ـ ﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلُولاً، فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا، وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ، وَإِلَيْهِ النُّشُورُ﴾.

خیلی خوب، ظریف و دقیق است.

۱۶ ـ ﴿أَأَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ، فَإِذَا هِيَ تَمُورُ﴾.

بسیار بد است.

۱۷ ـ ﴿أَمْ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِباً، فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ﴾.

خیلی بد است.

۱۸ ـ ﴿وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ، فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ﴾.

بسیار بد است.

۱۹ ـ ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ﴾.

خوب است. شروع آن دلهره‌آور است اما به‌خوبی و همراه با امکانات و با قوت و قدرت انجام می‌شود.

۲۰ ـ ﴿أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ، إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ﴾.

بد و ناآگاهانه است.

۲۱ ـ ﴿أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ، بَلْ لَجُّوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ﴾.

خیلی بد است. بلا و گرفتاری دارد.

۲۲ ـ ﴿أَفَمَنْ يَمْشِي مُكِبّاً عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَى، أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيّاً عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾.

خوب نیست. مقایسه‌ای است نامعلوم.

۲۳ ـ ﴿قُلْ: هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ، وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ، قَلِيلاً مَا تشكرُونَ﴾.

خوب است. امکاناتی را برای خواهان فراهم می‌آورد. کفران، عافیت‌طلبی و خوش‌گذرانی، بیماری یا نااهلی فرزند را ممکن است با خود به همراه داشته باشد که از این جهت باید احتیاط نماید.

۲۴ ـ ﴿قُلْ: هُوَ الَّذِي ذَرَءَكُمْ فِي الْأَرْضِ، وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾.

خوب و همراه با سختی‌هایی است تا کار نهادینه شود و پذیرفته گردد.

۲۵ ـ ﴿وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ، إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾.

خوب نیست.

۲۶ ـ ﴿قُلْ: إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ، وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾.

کاری پیچیده، خسته کننده و سنگین است. بد نیست.

۲۷ ـ ﴿فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا، وَقِيلَ: هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدَّعُونَ﴾.

بد است.

۲۸ ـ ﴿قُلْ: أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِيَ اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ، أَوْ رَحِمَنَا، فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ﴾.

خوب نیست. مددکاری برای خواهان نیست.

۲۹ ـ ﴿قُلْ: هُوَ الرَّحْمَنُ، آمَنَّا بِهِ، وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا، فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾.

بد است. گمراهی و ضلالت دارد.

۳۰ ـ ﴿قُلْ: أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْراً، فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ﴾.

خواهان در انجام این کار اختیار و اراده‌ای از خود ندارد و همه‌ی روند آن ناآشکار می‌گردد و به هیچ وجه نمی‌شود روی آن حسابی باز کرد و قابل پیش‌بینی نیست. بد است.

## سوره‌ی قلم

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، ن، وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ﴾.**

بسیار خوب است. پیچیده و نیازمند دقت و احتیاط است.

**﴿وَالْقَلَمِ﴾**: وسعت و گستردگی در آن است.

**۲ ـ ﴿مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ﴾.**

خوب و همراه با نعمت است.

**۳ ـ ﴿وَإِنَّ لَكَ لَأَجْراً غَيْرَ مَمْنُونٍ﴾.**

خیلی خوب و خیرات آن نامحدود و فراوان است.

**۴ ـ ﴿وَإِنَّكَ لَعَلى خُلُقٍ عَظِيمٍ﴾.**

عالی است. کاری اخلاقی، اجتماعی و خیر است.

**۵ ـ ﴿فَسَتُبْصِرُ، وَيُبْصِرُونَ﴾.**

خوب است. زمینه‌ی تهدید و تحذیر نیز در آن است.

**۶ ـ ﴿بِأَييِّكُمُ الْمَفْتُونُ﴾.**

خالی از تهدید، تحذیر، مقابله، رقیب و رقابت نیست اما خوب است.

**۷ ـ ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ، وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ﴾.**

خیلی بد است. گمراهی اعتقادی را به دنبال دارد.

**۸ ـ ﴿فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ﴾.**

بسیار بد است.

۹ ـ «وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ».

خوب نیست. بخشش و تناسبی نیز در آن هست.

۱۰ ـ «وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَهِينٍ».

با افرادی ظاهرساز و نیرنگ‌باز رو به‌رو می‌شود. بد است.

۱۱ ـ «هَمَّازٍ مَشَّاءٍ بِنَمِيمٍ».

بد است.

۱۲ ـ «مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ، مُعْتَدٍ أَثِيمٍ».

بسیار بد است.

۱۳ ـ «عُتُلٍّ بَعْدَ ذَلِكَ زَنِيمٍ».

خیلی بد است. حیثیت و آبروی خواهان در خطر می‌افتد و کار نیز سامان نمی‌گیرد.

۱۴ ـ «أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ».

با آن که شکوه ظاهری دارد، خوب نیست.

۱۵ ـ «إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ: أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ».

خوب نیست. زحمت می‌برد و نتیجه‌ای نیز ندارد: «أَسَاطِيرُ».

۱۶ ـ «سَنَسِمُهُ عَلَى الْخُرْطُومِ».

خوب نیست.

۱۷ ـ «إِنَّا بَلَوْنَاهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ، إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ».

خوب نیست. با آن که امکانات و سرمایه‌گذاری خوبی دارد به نتیجه‌ای نمی‌رسد: «لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ».

۱۸ ـ «وَلَا يَسْتَثْنُونَ».

خوب نیست. چیزی بهره‌ی خواهان نمی‌باشد و به او بخل ورزیده می‌شود.

۱۹ ـ «فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِنْ رَبِّكَ، وَهُمْ نَائِمُونَ».

ناآگاهانه وارد کار می‌شود. خوب نیست.

۲۰ ـ ﴿فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ﴾.

بد است.

۲۱ ـ ﴿فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ﴾.

خیلی بد است.

۲۲ ـ ﴿أَنِ اغْدُوا عَلَى حَرْثِكُمْ، إِنْ كُنْتُمْ صَارِمِينَ﴾.

بسیار بد است. هر زحمت و سرمایه‌ای که برای آن گذاشته است هدر می‌رود.

۲۳ ـ ﴿فَانْطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَافَتُونَ﴾.

بد است. نتیجه‌ای جز زحمت‌های بیهوده ندارد. آفت، بلا و آسیب نیز درکمین وی می‌باشد.

۲۴ ـ ﴿أَنْ لَا يَدْخُلَنَّهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مِسْكِينٌ﴾.

بد است.

۲۵ ـ ﴿وَغَدَوْا عَلَى حَرْدٍ قَادِرِينَ﴾.

بد است.

۲۶ ـ ﴿فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا: إِنَّا لَضَالُّونَ﴾.

خیلی بد است. هتک آبرو و حیثیت در آن است.

۲۷ ـ ﴿بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ﴾.

بد است. سرمایه‌ی خود را از دست می‌دهند.

۲۸ ـ ﴿قَالَ أَوْسَطُهُمْ: أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ﴾.

خوب نیست. درگیری و مشاجره در آن پیشامد می‌کند.

۲۹ ـ ﴿قَالُوا: سُبْحَانَ رَبِّنَا، إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾.

خیلی بد است.

۳۰ ـ ﴿فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَلَاوَمُونَ﴾.

بد است.

۳۱ ـ ﴿قَالُوا: يَا وَيْلَنَا، إِنَّا كُنَّا طَاغِينَ﴾.

بسیار بد است. سبب آبروریزی می‌شود.

۳۲ ـ ﴿عَسَى رَبُّنَا أَنْ يُبْدِلَنَا خَيْراً مِنْهَا، إِنَّا إِلَى رَبِّنَا رَاغِبُونَ﴾.

خوب است.

۳۳ ـ ﴿كَذَلِكَ الْعَذَابُ، وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ، لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾.

خیلی بد است. امید به آینده و بهبودی در آن نیست.

۳۴ ـ ﴿إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ﴾.

بسیار خوب است. خطاب خاص دارد.

۳۵ ـ ﴿أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ﴾.

بد نیست.

۳۶ ـ ﴿مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ﴾.

بد است.

۳۷ ـ ﴿أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ﴾.

خوب نیست.

۳۸ ـ ﴿إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ﴾.

خوب نیست.

۳۹ ـ ﴿أَمْ لَكُمْ أَيْمَانٌ عَلَيْنَا بَالِغَةٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ﴾.

خوب نیست. نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید.

۴۰ ـ ﴿سَلْهُمْ أَيُّهُمْ بِذَلِكَ زَعِيمٌ﴾.

بد است. کسی با وی همراهی نمی‌کند و از عهده‌ی انجام کار مورد نظر ناتوان می‌گردد.

۴۱ ـ ﴿أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ، إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ﴾.

بد است.

۴۲ ـ ﴿يَوْمَ يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ، وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ، فَلَا يَسْتَطِيعُونَ﴾.

خیلی سنگین است. کار فراوانی می‌طلبد و نتیجه‌ای نیز به دست نمی‌دهد. خوب نیست.

۴۳ ـ ﴿خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ، وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ، وَهُمْ سَالِمُونَ﴾.

سنگین و وحشتناک است. خوب نیست.

۴۴ ـ ﴿فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهَذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ﴾.

ناراحتی و عذاب تدریجی دارد و خواهان از آن رهایی ندارد. بسیار بد است.

۴۵ ـ ﴿وَأُمْلِي لَهُمْ، إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ﴾.

بد است. به صورت نرم و ملایم به خدعه و نیرنگ دچار می‌شود.

۴۶ ـ ﴿أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْراً، فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ﴾.

خیلی بد است.

۴۷ ـ ﴿أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ، فَهُمْ يَكْتُبُونَ﴾.

خواهان اراده و اختیاری ندارد. خوب نیست.

۴۸ ـ ﴿فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ، وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ، إِذْ نَادَى وَهُوَ مَكْظُومٌ﴾.

گرفتاری و مکافات را با خود می‌آورد. خوب نیست.

۴۹ ـ ﴿لَوْلَا أَنْ تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ، وَهُوَ مَذْمُومٌ﴾.

مکافات و گرفتاری در آن است. البته احتمال رهایی وی از آن می‌رود. خوب نیست.

۵۰ ـ ﴿فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ، فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾.

عالی است. خیراتی نورانی را به همراه دارد.

**۵۱ ـ ﴿وَإِنْ يَكَادُ الَّـذِينَ كَـفَرُوا لَـيُزْلِقُونَكَ بِأَبْـصَارِهِمْ لَـمَّا سَـمِعُوا الذِّكْـرَ، وَيَقُولُونَ: إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ﴾.**

خوب نیست. درگیری و مشکلات دارد.

**﴿وَيَقُولُونَ: إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ﴾**: نتیجه‌ای از آن به دست نمی‌آید.

آیه‌ی شریفه از آیات طلسم است. پیغمبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله نیز از آن استفاده می‌برده‌اند.

**۵۲ ـ ﴿وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾.**

خوب است. خیلی سنگین مجمل، بسته و همراه با گرفتاری است و به نرمی پیش نمی‌رود.

# سوره‌ی حاقه

۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَاقَّةُ».

۲ ـ «مَا الْحَاقَّةُ».

۳ ـ «وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ».

هر سه آیه‌ی شریفه یک آیه‌ی استخاره است. خیلی سخت است. خوب نیست.

۴ ـ «كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادُ بِالْقَارِعَةِ».

۵ ـ «فَأَمَّا ثَمُودُ، فَأُهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ».

۶ ـ «وَأَمَّا عَادُ، فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ».

۷ ـ «سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ حُسُوماً، فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى، كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ».

۸ ـ «فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ».

استخاره‌ی تمامی این آیات که هریک استخاره‌ای مستقل است چنین است: کاری سخت، پرآفت و همراه با بلا، درگیری و مکافات است و معلوم نیست طرف مقابل وی نیز چه کسی است. خوب نیست.

۹ ـ «وَجَاءَ فِرْعَوْنُ، وَمَنْ قَبْلَهُ، وَالْمُؤْتَفِكَاتُ بِالْخَاطِئَةِ».

خطرناک و خیلی بد است.

۱۰ ـ «فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ، فَأَخَذَهُمْ أَخْذَةً رَابِيَةً».

خوب نیست. سختگیری در آن است.

١١ ـ ﴿إِنَّا لَمَّا طَغَى الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ﴾.

عصیان و طغیان در آن است. خوب نیست.

١٢ ـ ﴿لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً، وَتَعِيَهَا أُذُنٌ وَاعِيَةٌ﴾.

خوب نیست. دلهره‌ی بدی استخاره‌های قبل در این آیه نیز وجود دارد. کاری سخت و پر از گرفتاری است که نتیجه‌ای ندارد. اضطراب و استرس نیز دامنگیر خواهان می‌شود.

١٣ ـ ﴿فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ﴾.

١۴ ـ ﴿وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ، فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً﴾.

١۵ ـ ﴿فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ﴾.

١۶ ـ ﴿وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ، فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ﴾.

آیات یاد شده یک آیه‌ی استخاره است. چیزی جز فلاکت، مصیبت، استرس‌و تنیدگی ندارد. بد است.

١٧ ـ ﴿وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا، وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَانِيَةٌ﴾.

خوب و سنگین است.

١٨ ـ ﴿يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ، لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ﴾.

خوب نیست.

١٩ ـ ﴿فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ، فَيَقُولُ: هَاؤُمُ اقْرَؤُوا كِتَابِيَهْ﴾.

خوب نیست. باید پاسخ‌گو باشد و از وی بازخواست می‌شود.

٢٠ ـ ﴿إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيَهْ﴾.

ظن و حساب در آن است. خوب نیست.

٢١ ـ ﴿فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ﴾.

٢٢ ـ ﴿فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ﴾.

٢٣ ـ ﴿قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ﴾.

آیات یاد شده یک آیه‌ی استخاره است. عالی است. امکانات و خیراتی بدون زحمت در آن است.

۲۴ ـ ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا، هَنِيئاً بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ﴾.

نتیجه‌ی زحماتی را که از پیش به صورت آگاهانه برده است می‌بیند خوب است.

۲۵ ـ ﴿وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ: يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيَهْ﴾.

بسیار بد است.

۲۶ ـ ﴿وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَهْ﴾.

خیلی بد است.

۲۷ ـ ﴿يَا لَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ﴾.

خیلی بد است.

۲۸ ـ ﴿مَا أَغْنَى عَنِّي مَالِيَهْ﴾.

بد است. سرمایه و امکاناتی که برای این کار گذاشته است کافی نیست و با کمبود سرمایه مواجه می‌شود.

۲۹ ـ ﴿هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَهْ﴾.

بسیار بد است.

۳۰ ـ ﴿خُذُوهُ فَغُلُّوهُ﴾.

خیلی سخت و بد است.

۳۱ ـ ﴿ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ﴾.

بسیار بد است. چنان درکار مورد نظر ناتوان و ذلیل می‌گردد که از عهده‌ی هر فعالیتی باز می‌ماند.

۳۲ ـ ﴿ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعاً فَاسْلُكُوهُ﴾.

خیلی بد است.

۳۳ ـ ﴿إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ﴾.

خیلی بد است.

۳۴ ـ ﴿وَلَا يَحُضُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ﴾.

بسیار بد است. به امساک آلوده می‌شود.

۳۵ ـ ﴿فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا حَمِيمٌ﴾.

خواهان بی‌پناه می‌گردد و کسی از وی دستگیری نمی‌کند. بسیار بد است.

۳۶ ـ ﴿وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ﴾.

خیلی بد است.

۳۷ ـ ﴿لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ﴾.

بسیار بد است.

۳۸ ـ ﴿فَلَا أُقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ﴾.

خوب نیست.

۳۹ ـ ﴿وَمَا لَا تُبْصِرُونَ﴾.

بد است.

۴۰ ـ ﴿إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ﴾.

عالی است.

۴۱ ـ ﴿وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ، قَلِيلاً مَا تُؤْمِنُونَ﴾.

خوب نیست.

۴۲ ـ ﴿وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ، قَلِيلاً مَا تَذَكَّرُونَ﴾.

خوب نیست.

۴۳ ـ ﴿تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.

خوب است.

۴۴ ـ ﴿وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْأَقَاوِيلِ﴾.

۴۵ ـ ﴿لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ﴾.

۴۶ ـ ﴿ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ﴾.

آیات یاد شده یک آیه‌ی استخاره است. بد و خطرناک است.

۴۷ ـ ﴿فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ﴾.

بد است.

۴۸ ـ ﴿وَإِنَّهُ لَتَذْكِرَةٌ لِلْمُتَّقِينَ﴾.

خوب نیست.

۴۹ ـ ﴿وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنكُمْ مُكَذِّبِينَ﴾.

بد است.

۵۰ ـ ﴿وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾.

بد است.

۵۱ ـ ﴿وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ﴾.

عالی و سنگین است؛ زیرا حق در آن آمده است.

۵۲ ـ ﴿فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ﴾.

عالی است.

# سوره‌ی معارج

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ﴾.

خوب نیست. بلایایی هم‌چون قتل، تصادف، زندان، ورشکستگی و خسارت را در پی دارد.

۲ ـ ﴿لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ﴾.

خیلی بد است. به مصایبی گرفتار می‌شود که هیچ راه رهایی از آن ندارد.

۳ ـ ﴿مِنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ﴾.

خیلی خوب است.

﴿ذِي﴾: توانمندی، قدرت و اصالت خواهان را موجب می‌شود.

۴ ـ ﴿تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ، فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ﴾.

بسیار خوب و سنگین است. بلندی، کشیدگی و رسایی را دارد.

۵ ـ ﴿فَاصْبِرْ صَبْراً جَمِيلاً﴾.

خوب است. نیازمند مقاومت و بردباری است.

۶ ـ ﴿إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيداً﴾.

گرفتاری فراوان، انتظار و اضطراب را با خود دارد. سنگین و سخت است. خوب است.

۷ ـ ﴿وَنَرَاهُ قَرِيباً﴾.

خیلی خوب است. خاطرنشان می‌شود در آیات کوتاه باید شماره‌ی آیه را نیت داشت و نه شماره‌ی سطر را.

۸ ـ ﴿يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ﴾.

خوب نیست.

۹ ـ ﴿وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ﴾.

بد است.

۱۰ ـ ﴿وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيماً﴾.

کاری است آشفته. خوب نیست.

۱۱ ـ ﴿يُبَصَّرُونَهُمْ، يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِبَنِيهِ﴾.

خیلی بد است. در تنگنا و فشار مضاعفی قرار می‌گیرد که حاضر است برای رهایی خود از نزدیکان خود نیز بگذرد.

۱۲ ـ ﴿وَصَاحِبَتِهِ، وَأَخِيهِ﴾.

بسیار بد است.

۱۳ ـ ﴿وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ﴾.

بسیار بد است. گرفتاری چنان بر او هجوم می‌آورد که از اقدام به کوچک‌ترین فعالیتی درمانده می‌شود.

۱۴ ـ ﴿وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً، ثُمَّ يُنْجِيهِ﴾.

بد است.

۱۵ ـ ﴿كَلَّا إِنَّهَا لَظَى﴾.

بد است. بلا، شکنجه و گرفتاری دارد.

۱۶ ـ ﴿نَزَّاعَةً لِلشَّوَى﴾.

بد است. مشکلات انبوهی دارد.

۱۷ ـ ﴿تَدْعُوا مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّى﴾.

بد است.

۱۸ ـ ﴿وَجَمَعَ فَأَوْعَى﴾.

بد است.

۱۹ ـ ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعاً﴾.

به طمع آلوده می‌شود و نتیجه‌ای نیز از این کار طمع‌ورزانه نمی‌برد. بد است.

۲۰ ـ ﴿إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعاً﴾.

خوب نیست.

۲۱ ـ ﴿وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعاً﴾.

بد است. خیر آن نیز بلا، حیله، گمراهی و استکبار است. برای افراد خودنگه دار خوب است.

۲۲ ـ ﴿إِلَّا الْمُصَلِّينَ﴾.

خوب است.

۲۳ ـ ﴿الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ﴾.

نیازمند مقاومت و پایداری است، در این صورت است که کاری عالی و معنوی است.

۲۴ ـ ﴿وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ﴾.

کاری هزینه‌بر و خوب است.

۲۵ ـ ﴿لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ﴾.

خیلی خوب است.

۲۶ ـ ﴿وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ﴾.

بسیار خوب است.

۲۷ ـ ﴿وَالَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ﴾.

خوب و همراه با خطر و اضطراب است.

۲۸ ـ ﴿إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ﴾.

خوب نیست. سبب اضطراب می‌شود.

۲۹ ـ ﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ﴾.

خوب است.

۳۰ ـ ﴿إِلَّا عَلَى أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ، فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ﴾.

خوب است؛ اگرچه کارگوارایی نیست و ممکن است مشکلاتی داشته باشد: ﴿فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ﴾

۳۱ ـ ﴿فَمَنِ ابْتَغَى وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ﴾.

هیچ نتیجه و خاصیتی برای آن نیست. بد است.

۳۲ ـ ﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ﴾.

خوب است. کاری سنگین است.

۳۳ ـ ﴿وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ﴾.

خیلی سنگین و بسیار خوب است.

۳۴ ـ ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ﴾.

عالی و بسیار بسیار سنگین است.

۳۵ ـ ﴿أُولَئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُكْرَمُونَ﴾.

برای هر کاری که در نظر دارد عالی است. زحمت و مشکلی نیز ندارد.

۳۶ ـ ﴿فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ﴾.

بسیار بد است.

۳۷ ـ ﴿عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ﴾.

خیلی بد است.

۳۸ ـ ﴿أَيَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ﴾.

ظاهر و شروع خوبی دارد ولی به هیچ وجه خوب نیست. باید آن را ترک کند.

۳۹ ـ ﴿كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ﴾.

خوب نیست.

۴۰ ـ ﴿فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ، إِنَّا لَقَادِرُونَ﴾.

کاری بزرگ، سنگین و مخاطره‌آمیز است. چنان گسترده است که ممکن است از دست رود. خوب است.

۴۱ ـ ﴿عَلَى أَنْ نُبَدِّلَ خَيْراً مِنْهُمْ، وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ﴾.

خوب است. تبدیل و تازگی را به همراه دارد.

۴۲ ـ ﴿فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ﴾.

خیلی بد است. غفلت، گرفتاری و خطر در کمین خواهان است و او را در قالب ظاهری خوشایند به بیچارگی و مشکلات می‌کشاند.

۴۳ ـ ﴿يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعاً، كَأَنَّهُمْ إِلَى نُصُبٍ يُوفِضُونَ﴾.

بسیار بد است. کاری آشفته و شلوغ است.

۴۴ ـ ﴿خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ، ذَلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ﴾.

خیلی بد، خطرناک و پر از مشکلات است.

# سوره‌ی نوح

**۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحاً إِلَى قَوْمِهِ: أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ».**

کاری است ابتدایی که مخاطرات فراوانی دارد. تهدید و تحذیر در آن است. خوب نیست.

**۲ ـ «قَالَ: يَا قَوْمِ، إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ».**

خوب نیست. سبب آشفتگی می‌شود.

**۳ ـ «أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ، وَاتَّقُوهُ، وَأَطِيعُونِ».**

خوب است. خالی از مشکلات نیست.

**۴ ـ «يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ، وَيُؤَخِّرْكُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى، إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ، لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ».**

خوب نیست. کاری است سرعتی که گرفتاری فراوانی دارد.

**۵ ـ «قَالَ: رَبِّ، إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلاً وَنَهَاراً».**

بد و بی‌نتیجه است.

**۶ ـ «فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَاراً».**

خوب نیست. استکبار را سبب می‌گردد.

**۷ ـ «وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ، جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ، وَاسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ، وَأَصَرُّوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَاراً».**

خیلی بد است.

۸ ـ ﴿ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَاراً﴾.

نتیجه‌ای ندارد. خوب نیست.

۹ ـ ﴿ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ، وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَاراً﴾.

فایده و نتیجه‌ای ندارد. خوب نیست.

۱۰ ـ ﴿فَقُلْتُ: اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ، إِنَّهُ كَانَ غَفَّاراً﴾.

نتیجه‌بخش نیست. بد است.

۱۱ ـ ﴿يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَاراً﴾.

بد است. شکست آن حتمی است.

۱۲ ـ ﴿وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ، وَيَجْعَلْ لَكُمْ جَنَّاتٍ، وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَاراً﴾.

عالی است.

۱۳ ـ ﴿مَا لَكُمْ، لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَاراً﴾.

خالی از مشکلات نیست. خوب نیست.

۱۴ ـ ﴿وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَاراً﴾.

بسیار خوب است. قدرت مانور و آزادی عمل دارد.

۱۵ ـ ﴿أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقاً﴾.

خوب است.

۱۶ ـ ﴿وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُوراً، وَجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجاً﴾.

عالی است. کاری شاد، شاداب و روشن است.

۱۷ ـ ﴿وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتاً﴾.

خوب است. سبب رشد و پیشرفت می‌گردد.

۱۸ ـ ﴿ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا، وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجاً﴾.

خوب است. همراه با تحول، زحمت و مشکلات است.

۱۹ ـ ﴿وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بِسَاطاً﴾.

خیلی خوب و محکم است.

۲۰ ـ ﴿لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلاً فِجَاجاً﴾.

خوب است.

۲۱ ـ ﴿قَالَ نُوحُ: رَبِّ، إِنَّهُمْ عَصَوْنِي، وَاتَّبَعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ مَالُهُ وَوَلَدُهُ إِلَّا خَسَاراً﴾.

بد است.

۲۲ ـ ﴿وَمَكَرُوا مَكْراً كُبَّاراً﴾.

بسیار بد است.

۲۳ ـ ﴿وَقَالُوا: لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ، وَلَا تَذَرُنَّ وَدّاً، وَلَا سُوَاعاً، وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْراً﴾.

خیلی بد است. سبب استکبار می‌شود یا به افرادی مستکبر که چیزی جز خود نمی‌بینند دچار می‌گردد.

۲۴ ـ ﴿وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيراً، وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالاً﴾.

بسیار بد است.

۲۵ ـ ﴿مِمَّا خَطِيئَاتِهِمْ أُغْرِقُوا، فَأُدْخِلُوا نَاراً، فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَاراً﴾.

خیلی بد است.

۲۶ ـ ﴿وَقَالَ نُوحُ: رَبِّ، لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّاراً﴾.

بسیار بد است.

۲۷ ـ ﴿إِنَّكَ إِنْ تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ، وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِراً كَفَّاراً﴾.

خیلی بد است. به یأس و ناامیدی دچار می‌گردد.

۲۸ ـ ﴿رَبِّ، اغْفِرْ لِي، وَلِوَالِدَيَّ، وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِناً، وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَاراً﴾.

خیلی خطرناک و همراه با بلا و مصیبت است.

# سوره‌ی جن

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، قُلْ: أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِنَ الْجِنِّ، فَقَالُوا: إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآناً عَجَباً﴾.

کاری است مخفی، پنهانی و سنگین ولی خوب است.

۲ ـ ﴿يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ، فَآمَنَّا بِهِ، وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَداً﴾.

خیلی خوب است. هدایت و رشد در آن است.

۳ ـ ﴿وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا، مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَداً﴾.

خوب نیست. ضرر و آسیب به خواهان وارد می‌آورد ولی چنان‌چه کار سالمی باشد و با نیت پاک و سالم انجام شود خوب است.



۴ ـ ﴿وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ شَطَطاً﴾.

خوب نیست.

۵ ـ ﴿وَأَنَّا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ تَقُولَ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِباً﴾.

خوب نیست. چیزی جز خیال و گمان نیست.

۶ ـ ﴿وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنْسِ، يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِنَ الْجِنِّ، فَزَادُوهُمْ رَهَقاً﴾.

بد است. آشفتگی در آن است.

۷ ـ ﴿وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَداً﴾.

خوب نیست. نتیجه‌ای ندارد.

۸ ـ ﴿وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ، فَوَجَدْنَاهَا، مُلِئَتْ حرساً شديداً وَشُهُباً﴾.

بد است. کاری انتحاری است.

۹ ـ ﴿وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ، فَمَنْ يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شِهَاباً رَصَداً﴾.

بد است. تجسس و پنهان کاری در آن است.

۱۰ ـ ﴿وَأَنَّا لَا نَدْرِي أَشَرٌّ أُرِيدَ بِمَنْ فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَداً﴾.

کاری است نابخردانه و ناآگاهانه که نتیجه‌ای ندارد. خوب نیست.

۱۱ ـ ﴿وَأَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ، وَمِنَّا دُونَ ذَلِكَ، كُنَّا طَرَائِقَ قِدَداً﴾.

به اعتبار صدر آن خوب است.

۱۲ ـ ﴿وَأَنَّا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ نُعجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ، وَلَنْ نُعْجِزَهُ هَرَباً﴾.

نتیجه‌ای برای آن نیست. خوب نیست.

۱۳ ـ ﴿وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَى آمَنَّا بِهِ، فَمَنْ يُؤْمِنْ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَخْساً وَلَا رَهَقاً﴾.

خوب است. باید با نیتی پاک و سالم و با صدق وارد آن شد تاکار به پیش برود وگرنه در آن درمانده می‌شود.

۱۴ ـ ﴿وَأَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ، وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ، فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَئِكَ تَحَرَّوْا رَشَداً﴾.

بسیار خوب است. خالی از موانع نیست.

۱۵ ـ ﴿وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ، فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَباً﴾.

خیلی بد است.

۱۶ ـ ﴿وَأَنْ لَوِ اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَاهُمْ مَاءً غَدَقاً﴾.

عالی است.

۱۷ ـ ﴿لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ، وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَاباً صَعَداً﴾.

خوب نیست.

۱۸ ـ ﴿وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ، فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَداً﴾.

خوب است. کاری نرم و آرام است.

۱۹ ـ ﴿وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَداً﴾.

خوب است. مشکلاتی نیز دارد.

۲۰ ـ ﴿قُلْ: إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي، وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَداً﴾.

خیلی خوب است.

۲۱ ـ ﴿قُلْ: إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرّاً، وَلَا رَشَداً﴾.

کاری بدون نتیجه است. خوب نیست.

۲۲ ـ ﴿قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ، وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَداً﴾.

بد است.

۲۳ ـ ﴿إِلَّا بَلَاغاً مِنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ، وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ، خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً﴾.

خوب نیست.

۲۴ ـ ﴿حَتَّى إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ، فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضْعَفُ نَاصِراً وَأَقَلُّ عَدَداً﴾.

بد است.

۲۵ ـ ﴿قُلْ: إِنْ أَدْرِي أَقَرِيبٌ مَا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَداً﴾.

گرفتاری دارد. خوب نیست.

۲۶ ـ ﴿عَالِمُ الْغَيْبِ، فَلَا يُظْهِرُ عَلَى غَيْبِهِ أَحَداً﴾.

خوب نیست. نتیجه‌ای ندارد. دانایی خداوند به خواهان ارتباطی ندارد.

۲۷ ـ ﴿إِلَّا مَنِ ارْتَضَى مِنْ رَسُولٍ، فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَداً﴾.

خیلی خوب است.

۲۸ ـ ﴿لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رِسَالَاتِ رَبِّهِمْ، وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ، وَأَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ عَدَداً﴾.

بسیار خوب، دقیق و منظم است.

# سوره‌ی مزمل

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، يَا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ﴾.**

**۲ ـ ﴿قُمِ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلاً﴾.**

**۳ ـ ﴿نِصْفَهُ أَوِ انقُصْ مِنْهُ قَلِيلاً﴾.**

**۴ ـ ﴿أَوْ زِدْ عَلَيْهِ، وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلاً﴾.**

چهار آیه‌ی یاد شده دارای یک استخاره است. کاری سنگین است که همت و تلاش را می‌طلبد. پایان بسیار خوبی دارد. کار الزامی است که جایگزینی برای آن نیست و باید همان را انجام داد. نمی‌شود برای ترک آن استخاره‌ای دیگر گرفت.

**۵ ـ ﴿إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلاً ثَقِيلاً﴾.**

کاری سنگین، سخت ولی خیلی خوب است.

**۶ ـ ﴿إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْئاً، وَأَقْوَمُ قِيلاً﴾.**

خوب و سنگین است. قوت و قدرت را به همراه دارد.

**۷ ـ ﴿إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحاً طَوِيلاً﴾.**

خوب است. کاری آشکار و آزاد است که مانعی برای آن نیست و محدود و بسته نمی‌باشد.

**۸ ـ ﴿وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ، وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلاً﴾.**

خیلی خوب است.

۹ ـ ﴿رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، فَاتَّخِذْهُ وَكِيلاً﴾.

بسیار خوب است. لازم است کار مورد نظر با همیاری و همراهی دیگران انجام شود. کاری فردی نیست.

۱۰ ـ ﴿وَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ، وَاهْجُرْهُمْ هَجْراً جَمِيلاً﴾.

خوب نیست. تحمل و صبوری فراوانی می‌خواهد. کاری فرسایشی است.

۱۱ ـ ﴿وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِي النَّعْمَةِ، وَمَهِّلْهُمْ قَلِيلاً﴾.

بسیار بد است. تهدیدی شدید در آن است.

۱۲ ـ ﴿إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالاً وَجَحِيماً﴾.

خیلی بد است.

۱۳ ـ ﴿وَطَعَاماً ذَا غُصَّةٍ، وَعَذَاباً أَلِيماً﴾.

بسیار بد است. اضطراب و استرس سراپای خواهان را فرا می‌گیرد.

۱۴ ـ ﴿يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ، وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيباً مَهِيلاً﴾.

خوب نیست. همه چیز با توجه به نرمی کوه‌ها از دست می‌رود و چیزی نمی‌ماند.

۱۵ ـ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولاً شَاهِداً عَلَيْكُمْ، كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَى فِرْعَوْنَ رَسُولاً﴾.

خوب است. کاری طبیعی است که شدت، سختی و خشنی خود را دارد.

۱۶ ـ ﴿فَعَصَى فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ، فَأَخَذْنَاهُ أَخْذاً وَبِيلاً﴾.

خیلی بد است.

۱۷ ـ ﴿فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْماً يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيباً﴾.

بسیار بد است. کاری محزون، پرغصه و غمبار است. چه بسا زندان و اعدام در آن باشد.

**۱۸ ـ ﴿السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ، كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولاً﴾.**

سخت، سنگین و بد است.

**۱۹ ـ ﴿إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ، فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلاً﴾.**

خوب نیست. ارشاد به ترک است. راه باریکی به گشایش دارد که در صورت یافت آن می‌توان به نتیجه رسید.

**۲۰ ـ ﴿إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَى مِنْ ثُلُثَيِ اللَّيْلِ، وَنِصْفَهُ، وَثُلُثَهُ، وَطَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ، وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ، عَلِمَ أَنْ لَنْ تُحْصُوهُ، فَتَابَ عَلَيْكُمْ، فَاقْرَؤُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ، عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنكُمْ مَرْضَى، وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ، يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ، وَآخَرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، فَاقْرَؤُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ، وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَآتُوا الزَّكَاةَ، وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضاً حَسَناً، وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ، هُوَ خَيْراً وَأَعْظَمَ أَجْراً، وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ، إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.**

آیه‌ی شریفه از آیات صاحب استخاره است که دارای سه استخاره می‌باشد:

الف): **﴿إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَى مِنْ ثُلُثَيِ اللَّيْلِ، وَنِصْفَهُ، وَثُلُثَهُ، وَطَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ، وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ، عَلِمَ أَنْ لَنْ تُحْصُوهُ، فَتَابَ عَلَيْكُمْ﴾**: کاری است بسیار خوب، سنگین، منضبط و پنهانی که لازم است تقسیم شود و مرحله به مرحله و فاز به فاز انجام شود.

ب) **﴿فَاقْرَؤُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ، عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنكُمْ مَرْضَى، وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ، يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ، وَآخَرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، فَاقْرَؤُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ﴾**: عالی است و نسبت به آیه‌ی پیشین دارای گستردگی بیشتر، آشکاری و تنوع است.

ج): **﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَآتُوا الزَّكَاةَ، وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضاً حَسَناً، وَمَا تُقَدِّمُوا**

لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ، هُوَ خَيْراً وَأَعْظَمَ أَجْراً، وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ، إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾.

عالی است. جهاد در این فراز نیست و برخی از مسایل زندگی معمولی را بیان می‌دارد.

# سوره‌ی مدّثر

۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ».

۲ ـ «قُمْ، فَأَنْذِرْ».

۳ ـ «وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ».

۴ ـ «وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ».

۵ ـ «وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ».

۶ ـ «وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ».

۷ ـ «وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ».

هر هفت آیه‌ی شریفه یک استخاره است. کاری بسیار سنگین است ولی خیلی خوب است.

۸ ـ «فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ».

سنگین، سخت و پرسر و صداست.

۹ ـ «فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمُ عَسِيرُ».

خیلی بد است. عذاب و گرفتاری را به دنبال می‌آورد.

۱۰ ـ «عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ».

بسیار بد است.

۱۱ ـ «ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيداً».

۱۲ ـ «وَجَعَلْتُ لَهُ مَالاً مَمْدُوداً».

۱۳ ـ ﴿وَبَنِينَ شُهُوداً﴾.

۱۴ ـ ﴿وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيداً﴾.

۱۵ ـ ﴿ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ﴾.

پنج آیه‌ی یاد شده یک آیه‌ی استخاره است. خیلی بد و وحشتناک است.

۱۶ ـ ﴿كَلَّا، إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيداً﴾.

بد است.

۱۷ ـ ﴿سَأُرْهِقُهُ صَعُوداً﴾.

خیلی بد است.

۱۸ ـ ﴿إِنَّهُ فكَّرَ، وَقَدَّرَ﴾.

۱۹ ـ ﴿فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ﴾.

۲۰ ـ ﴿ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ﴾.

۲۱ ـ ﴿ثُمَّ نَظَرَ﴾.

۲۲ ـ ﴿ثُمَّ عَبَسَ، وَبَسَرَ﴾.

۲۳ ـ ﴿ثُمَّ أَدْبَرَ، وَاسْتَكْبَرَ﴾.

شش آیه‌ی شریفه دارای یک استخاره است. خیلی سنگین، سخت و همراه با لجبازی، درگیری و آشفتگی است. بسیار بد است.

۲۴ ـ ﴿فَقَالَ: إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ يُؤْثَرُ﴾.

خوب نیست.

۲۵ ـ ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ﴾.

بد است.

۲۶ ـ ﴿سَأُصْلِيهِ سَقَرَ﴾.

بد است.

۲۷ ـ ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرُ﴾.

بد است.

**۲۸ ـ ﴿لَا تُبْقِي، وَلَا تَذَرُ﴾.**

**۲۹ ـ ﴿لَوَّاحَةٌ لِلْبَشَرِ﴾.**

بد است. هر دو آیه‌ی شریفه یک آیه‌ی استخاره است.

**۳۰ ـ ﴿عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ﴾.**

خیلی بد است. بسیاری بر او هجوم می‌آورند.

**۳۱ ـ ﴿وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً، وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا، لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ، وَيَزْدَادَ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَاناً، وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ، وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْكَافِرُونَ: مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلاً، كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ، وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ، وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ، وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرَى لِلْبَشَرِ﴾.**

خیلی خطرناک، وحشتناک و سنگین است. معلوم نیست با چه کسی مقابل است. بد است.

**۳۲ ـ ﴿كَلَّا، وَالْقَمَرِ﴾.**

**۳۳ ـ ﴿وَاللَّيْلِ إِذْ أَدْبَرَ﴾.**

**۳۴ ـ ﴿وَالصُّبْحِ إِذَا أَسْفَرَ﴾.**

**۳۵ ـ ﴿إِنَّهَا لَإِحْدَى الْكُبَرِ﴾.**

**۳۶ ـ ﴿نَذِيراً لِلْبَشَرِ﴾.**

**۳۷ ـ ﴿لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ﴾.**

شش آیه‌ی یاد شده یک آیه‌ی استخاره است. خواهان در انجام کار اختیار و اراده‌ای از خود ندارد. سخت و سنگین است و تلاش مضاعفی می‌برد. خوب نیست.

**۳۸ ـ ﴿كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ﴾.**

بد نیست. زحمت دارد. سنگین است و کار فراوانی را می‌طلبد.

۳۹ ـ ﴿إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ﴾.

۴۰ ـ ﴿فِي جَنَّاتٍ يَتَسَاءَلُونَ﴾.

۴۱ ـ ﴿عَنِ الْمُجْرِمِينَ﴾.

۴۲ ـ ﴿مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرَ﴾.

خیلی بد است. آیات شریفه یک آیه‌ی استخاره است.

۴۳ ـ ﴿قَالُوا: لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ﴾.

۴۴ ـ ﴿وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكِينَ﴾.

۴۵ ـ ﴿وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ﴾.

۴۶ ـ ﴿وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ الدِّينِ﴾.

۴۷ ـ ﴿حَتَّى أَتَانَا الْيَقِينُ﴾.

آیات شریفه یک آیه‌ی استخاره است. کاری مجرمانه، و همراه با جنایت، گرفتاری، ورشکستگی و پریشانی است. بسیار بد است.

۴۸ ـ ﴿فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ﴾.

خوب نیست. به یأس و ناامیدی دچار می‌شود.

۴۹ ـ ﴿فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكِرَةِ مُعْرِضِينَ﴾.

خوب نیست.

۵۰ ـ ﴿كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُسْتَنْفِرَةٌ﴾.

۵۱ ـ ﴿فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ﴾.

هر دو آیه‌ی شریفه یک استخاره است. خیلی بد است. به حماقت و ناچاری مبتلا می‌شود.

۵۲ ـ ﴿بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُؤْتَى صُحُفاً مُنَشَّرَةً﴾.

خوب نیست.

۵۳ ـ ﴿كَلَّا، بَلْ لَا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ﴾.

بد است.

**۵۴ـ ﴿كَلَّا إِنَّهُ تَذْكِرَةٌ﴾.**

خوب نیست. تهدید در آن است.

**۵۵ـ ﴿فَمَنْ شَاءَ ذَكَرَهُ﴾.**

متوسط است. تحذیر را به همراه ارشاد به خیر دارد.

**۵۶ـ ﴿وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ، هُوَ أَهْلُ التَّقْوَى وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ﴾.**

بسیار خوب است.

## سوره‌ی قیامت

۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ».

بد است.

۲ ـ «وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ».

خوب نیست.

۳ ـ «أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَلَّنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ».

بد است. آشفتگی، به هم ریزی و بی‌نظمی را با خود می‌آورد.

۴ ـ «بَلَى، قَادِرِينَ عَلَى أَنْ نُسَوِّيَ بَنَانَهُ».

کاری انجام‌پذیر، خوب، ظریف، سنگین و سخت است‌ولی‌بدنیست.



۵ ـ «بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ».

خوب است. کاری پنهانی، اطلاعاتی، تجسسی و سنگین است. خطر در کمین خواهان است.

۶ ـ «يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ».

خوب نیست.

۷ ـ «فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ».

۸ ـ «وَخَسَفَ الْقَمَرُ».

۹ ـ «وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ».

هر سه آیه‌ی شریف یک آیه‌ی استخاره است. خوب نیست.

۱۰ ـ ﴿يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفَرُّ﴾.

۱۱ ـ ﴿كَلَّا لَا وَزَرَ﴾.

هر دو آیه‌ی شریفه دارای یک استخاره است. خوب نیست. راه گریزی برای خواهان نیست و در ناچاری خود می‌ماند.

۱۲ ـ ﴿إِلَى رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ﴾.

خوب نیست. کاری سخت و سنگین است.

۱۳ ـ ﴿يُنَبَّأُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ﴾.

بد است.

۱۴ ـ ﴿بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَى نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ﴾.

کاری سخت و سنگین است. خوب نیست.

۱۵ ـ ﴿وَلَوْ أَلْقَى مَعَاذِيرَهُ﴾.

بد است.

۱۶ ـ ﴿لَا تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ﴾.

خوب نیست. از هرگونه اقدامی نهی شده است.

۱۷ ـ ﴿إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ﴾.

خوب است. امداد و بخشش در آن است.

۱۸ ـ ﴿فَإِذَا قَرَءْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ﴾.

خوب است. کاری است تدریجی که حوصله و صبر را می‌طلبد تا به انجام رسد.

۱۹ ـ ﴿ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ﴾.

خوب است.

۲۰ ـ ﴿كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ﴾.

۲۱ ـ ﴿وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ﴾.

دو آیه‌ی مبارکه یک آیه‌ی استخاره است. خوب نیست و نتیجه و نیز باطنی برای آن نیست.

۲۲ ـ ﴿وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةٌ﴾.

۲۳ ـ ﴿إِلَى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ﴾.

عالی است. هدف کار مشخص است. کاری روشن است و آگاهانه وارد آن می‌شود.

۲۴ ـ ﴿وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ﴾.

بسیار بد است.

۲۵ ـ ﴿تَظُنُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ﴾.

خیلی بد است.

۲۶ ـ ﴿كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ﴾.

بسیار بد است. خواهان را به تنگنا دچار می‌سازد و فشار مضاعفی را بر او وارد می‌آورد.

۲۷ ـ ﴿وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ﴾.

خوب نیست.

۲۸ ـ ﴿وَظَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ﴾.

خیلی بد است.

۲۹ ـ ﴿وَالْتَفَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ﴾.

لسان تهدید دارد. خوب نیست.

۳۰ ـ ﴿إِلَى رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ﴾.

تهدید در آن است. خوب نیست.

۳۱ ـ ﴿فَلَا صَدَّقَ وَلَا صَلَّى﴾.

خیلی بد است.

۳۲ ـ ﴿وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى﴾.

بسیار بد است.

۳۳ ـ ﴿ثُمَّ ذَهَبَ إِلَى أَهْلِهِ يَتَمَطَّى﴾.

بد است.

۳۴ ـ ﴿أَوْلَى لَكَ فَأَوْلَى﴾.

بسیار بد است.

۳۵ ـ ﴿ثُمَّ أَوْلَى لَكَ فَأَوْلَى﴾.

خیلی بد است.

۳۶ ـ ﴿أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى﴾.

خیلی بد است.

۳۷ ـ ﴿أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِنْ مَنِيٍّ يُمْنَى﴾.

خوب نیست.

۳۸ ـ ﴿ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّى﴾.

بد است.

۳۹ ـ ﴿فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ: الذَّكَرَ وَالْأُنْثَى﴾.

خوب است.

۴۰ ـ ﴿أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَى﴾.

خوب نیست. کاری سخت و خشن است.

# سوره‌ی انسان

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئاً مَذْكُوراً﴾.

بسیار خوب است.

﴿الدَّهْرِ﴾: کاری گسترده است.

﴿لَمْ يَكُنْ شَيْئاً مَذْكُوراً﴾: تبلیغات و صدایی برای آن نیست و به صورت آرام پیش می‌رود.

۲ ـ ﴿إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَبْتَلِيهِ، فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعاً بَصِيراً﴾.

شروعی همراه با زحمت دارد ولی آثار فراوانی برای آن است. خیلی خوب است. سنگین است اما مشکل نیست.

۳ ـ ﴿إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ، إِمَّا شَاكِراً وَإِمَّا كَفُوراً﴾.

بسیار بد است. شروعی خوب دارد اما به غفلت و گرفتاری مبتلا می‌شود.

۴ ـ ﴿إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلَ وَأَغْلَالاً وَسَعِيراً﴾.

خیلی بد است.

۵ ـ ﴿إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُوراً﴾.

بسیار خوب است. سلامت، شادی، گوارایی و ظاهری بسیار خوش را به همراه دارد.

۶ ـ ﴿عَيْناً يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ، يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيراً﴾.

بسیار خوب است. دولت، رحمت و نعمت این کار تولیدی گسترده است و بهره‌های فراوانی برای همگان دارد.

۷ ـ ﴿يُوفُونَ بِالنَّذْرِ، وَيَخَافُونَ يَوْماً كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيراً﴾.

خوب نیست. گرفتاری، درگیری، دعوای فامیلی و خانوادگی، شر، بیماری و نگرانی با آن همراه است: ﴿شَرُّهُ﴾.

﴿مُسْتَطِيراً﴾: کاری ادامه‌دار است.

۸ ـ ﴿وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مِسْكِيناً وَيَتِيماً وَأَسِيراً﴾.

بسیار خوب و پرزحمت است. خدمت، خیر، ارفاق، امتنان و مددرسانی به دیگران در آن است.

۹ ـ ﴿إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ، لَا نُرِيدُ مِنكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُوراً﴾.

خیلی خوب است. کاری الهی است که بهره‌ی دنیوی ندارد. زحمت و تلاش را نیاز دارد.

۱۰ ـ ﴿إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْماً عَبُوساً قَمْطَرِيراً﴾.

خوب نیست.

۱۱ ـ ﴿فَوَقَاهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ الْيَوْمِ، وَلَقَّاهُمْ نَضْرَةً وَسُرُوراً﴾.

ابتدای کار دارای مشکلاتی است و همراه با زحمت است ولی پایان خوبی دارد: ﴿فَوَقَاهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ﴾.

۱۲ ـ ﴿وَجَزَاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيراً﴾.

بسیار خوب است. به ازدواج می‌انجامد. کاری پنهانی نیست. همراه با تبلیغات است و آشکار می‌گردد.

۱۳ ـ ﴿مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ، لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْساً وَلَا زَمْهَرِيراً﴾.

عالی است. عافیت، سلامت و زحمت در آن است. کاری آسان و خوش یمن است.

۱۴ ـ ﴿وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا، وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلاً﴾.

بسیار خوب و گواراست. عافیت و برکت را بدون غفلت دارد.

۱۵ ـ ﴿وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِآنِيَةٍ مِنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرَ﴾.

عالی است. به ریاست و دولت می‌رسد.

۱۶ ـ ﴿قَوَارِيرَ مِنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيراً﴾.

بسیار خوب است.

۱۷ ـ ﴿وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْساً كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلاً﴾.

عالی است. حرارت زندگی است و شیرینی را برای خواهان موجب می‌شود.

۱۸ ـ ﴿عَيْناً فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلاً﴾.

فرزندان و اهلی شایسته و نیکو می‌یابد. بسیار خوب است.

۱۹ ـ ﴿وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ، إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤاً مَنْثُوراً﴾.

عالی است. کاری گسترده و پرخیر است. نسلی مبارک و نیکو را در پی دارد.

۲۰ ـ ﴿وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيماً وَمُلْكاً كَبِيراً﴾.

خیلی خوب است. زندگی پرنعمتی است.

۲۱ ـ ﴿عَالِيَهُمْ ثِيَابُ سُنْدُسٍ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ، وَحُلُّوا أَسَاوِرَ مِنْ فِضَّةٍ، وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَاباً طَهُوراً﴾.

بسیار خوب است. زندگی فاخر، شیرین و به‌دور از نقمتی بهره‌ی خواهان می‌شود.

۲۲ ـ ﴿إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً، وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَشْكُوراً﴾.

خیلی خوب و همراه با زحمت است.

۲۳ ـ ﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلاً﴾.

کاری متعدد، مختلف، معنوی، خوب و سنگین است: ﴿الْقُرْآنَ﴾.

**۲۴ ـ ﴿فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ، وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ آثِماً أَوْكَفُوراً﴾.**

بد نیست. سخت و سنگین است. ترک آن بهتر است.

**۲۵ ـ ﴿وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلاً﴾.**

خوب است. کار روشن، شفاف، معنوی، عمومی و از امور روزمره و به‌دور از نقمت است.

**۲۶ ـ ﴿وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ، وَسَبِّحْهُ لَيْلاً طَوِيلاً﴾.**

خوب است. تنهایی و غربت طولانی مدتی را بر خواهان وارد می‌آورد. کاری معنوی است.

﴿**وَسَبِّحْهُ لَيْلاً طَوِيلاً**﴾: در انجام آن نباید عجله و شتاب داشت.

**۲۷ ـ ﴿إِنَّ هَؤُلَاءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ، وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْماً ثَقِيلاً﴾.**

شروع و ظاهر خوشایندی دارد اما دنیا او را به غفلت مبتلا می‌سازد. خیلی بد است:﴿**وَرَاءَهُمْ يَوْماً ثَقِيلاً**﴾.

**۲۸ ـ ﴿نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ، وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَالَهُمْ تَبْدِيلاً﴾.**

خوب نیست. جز بی‌مهری، سختی و شکست چیزی ندارد.

**۲۹ ـ ﴿إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ، فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلاً﴾.**

خوب نیست. هیچ گونه ضمانت اجرایی ندارد و نتیجه‌ای برای آن نیست.

**۳۰ ـ ﴿وَمَا تَشَاؤُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ، إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيماً حَكِيماً﴾.**

خوب است. مشیت الهی مددکار وی است. کاری است انجام‌پذیر و آگاهانه.

**۳۱ ـ ﴿يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ، وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَاباً أَلِيماً﴾.**

خوب نیست. رحمت، نعمت و وسعتی که در ظاهر آن دیده می‌شود با مانع و مخالف مواجه می‌شود و به نتیجه نمی‌رسد. خوب نیست.

# سوره‌ی مرسلات

۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفاً».

۲ ـ «فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفاً».

۳ ـ «وَالنَّاشِرَاتِ نَشْراً».

۴ ـ «فَالْفَارِقَاتِ فَرْقاً».

۵ ـ «فَالْمُلْقِيَاتِ ذِكْراً».

۶ ـ «عُذْراً أَوْ نُذْراً».

۷ ـ «إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ».

هفت آیه‌ی مبارکه یک استخاره است. کاری گسترده، جمعی، سنگین، خطرناک و انجام‌پذیر است: «**إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ**». دعوا، درگیری و احتمال مرگ و میر در آن است. با این وجود، خوب و لازم است.

۸ ـ «فَإِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ».

کاری آشکار و در دید همگان است. خوب نیست.

۹ ـ «وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ».

کاری است که ریزش دارد. بد است.

۱۰ ـ «وَإِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ».

کاری سنگی است که از عهده‌ی انجام آن بر نمی‌آید. خوب نیست.

۱۱ ـ «وَإِذَا الرُّسُلُ أُقِّتَتْ».

در تنگنا قرا می‌گیرد. خوب نیست.

۱۲ ـ ﴿لِأَيِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ﴾.

کاری فرسایشی است که به نتیجه نمی‌رسد. خوب نیست.

۱۳ ـ ﴿لِيَوْمِ الْفَصْلِ﴾.

خوب نیست. بحران‌آور، حادثه خیز و نگران کننده است. خـواهـان مورد بازخواست قرار می‌گیرد.

۱۴ ـ ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ﴾.

خوب نیست. به ناآگاهی دچار می‌گردد.

۱۵ ـ ﴿وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ﴾.

با فردی ناخالص و حیله‌گر مواجه می‌شود. بد است.

۱۶ ـ ﴿أَلَمْ نُهْلِكِ الْأَوَّلِينَ﴾.

بلایایی همانند تصادف، آتش سوزی، شکست و ورشکستی در آن است: ﴿نُهْلِكِ﴾. بسیار بد است.

۱۷ ـ ﴿ثُمَّ نُتْبِعُهُمُ الْآخِرِينَ﴾.

کاری بلاخیز است. بد است.

۱۸ ـ ﴿كَذَٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ﴾.

خواهان در معرض تهمت، زندان یا قتل قرار می‌گیرد. خیلی بد است.

۱۹ ـ ﴿وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ﴾.

خوب نیست.

۲۰ ـ ﴿أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَاءٍ مَهِينٍ﴾.

تهدید در آن است. خوب نیست.

۲۱ ـ ﴿فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَكِينٍ﴾.

خیلی خوب است. کاری محکم و بدون مشکلات است. سنگین و بزرگ است.

۲۲ ـ ﴿إِلَىٰ قَدَرٍ مَعْلُومٍ﴾.

خوب و محدود است. ماندگار نیست.

۲۳ ـ ﴿فَقَدَرْنَا، فَنِعْمَ الْقَادِرُونَ﴾.

عالی است. کاری دارای اندازه و کفایت است.

۲۴ ـ ﴿وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ﴾.

خیلی بد است.

۲۵ ـ ﴿أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتاً﴾.

تحذیر ﴿أَلَمْ﴾ از انجام کار پرهیز می‌دهد. سنگین است.

۲۶ ـ ﴿أَحْيَاءً، وَأَمْوَاتاً﴾.

کاری است که به درازا می‌کشد و فراز و نشیب دارد. خوب نیست.

۲۷ ـ ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ شَامِخَاتٍ، وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً فُرَاتاً﴾.

عالی است.

﴿وَجَعَلْنَا﴾ ضمانت انجام کار است؛ اگر متعلق آن خوب باشد، وگرنه بر سختی کار دلالت دارد.

۲۸ ـ ﴿وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ﴾.

خوب نیست؛ زیرا از ماده‌ی «کذب» در آن استفاده شده است.

۲۹ ـ ﴿انْطَلِقُوا إِلَى مَا كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ﴾.

خوب نیست.

۳۰ ـ ﴿انْطَلِقُوا إِلَى ظِلٍّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ﴾.

خیلی خوب است.

۳۱ ـ ﴿لَا ظَلِيلٍ، وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ﴾.

بسیار بد است.

۳۲ ـ ﴿إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ كَالْقَصْرِ﴾.

بلایی دردناک در انتظار خواهان است. بد است.

۳۳ ـ ﴿كَأَنَّهُ جِمَالَةٌ صُفْرٌ﴾.

بد است.

۳۴ ـ ﴿وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ﴾.

خیلی بد است. بیماری در کمین خواهان است.

۳۵ ـ ﴿هَذَا يَوْمُ لَا يَنْطِقُونَ﴾.

بسیار بد است. گوشی از خواهان شنوایی ندارد. هرچند در پی‌گیری کار اصرار بورزد، نتیجه‌ای از آن نمی‌یابد.

۳۶ ـ ﴿وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ﴾.

خوب نیست.

۳۷ ـ ﴿وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ﴾.

بد است.

۳۸ ـ ﴿هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ، جَمَعْنَاكُمْ وَالْأَوَّلِينَ﴾.

خواهان باید پاسخ‌گو باشد و از وی بازخواست می‌شود. خوب نیست. گرفتاری دارد.

۳۹ ـ ﴿فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُونِ﴾.

خوب نیست. مورد حیله و نیرنگ قرار می‌گیرد.

۴۰ ـ ﴿وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ﴾.

خیلی بد است.

۴۱ ـ ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ﴾.

عالی و شیرین است. کاری خیر و عبادی است و دنیایی در آن نیست.

۴۲ ـ ﴿وَفَوَاكِهَ مِمَّا يَشْتَهُونَ﴾.

خیلی خوب است. رونق دارد.

۴۳ ـ ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا، هَنِيئاً بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.

بسیار خوب است. کاری است که زحمت دارد.

۴۴ ـ ﴿إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾.

عالی است. سعی و تلاش را می‌طلبد.

۴۵ ـ ﴿وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ﴾.

بسیار بد است.

۴۶ ـ ﴿كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلاً، إِنَّكُمْ مُجْرِمُونَ﴾.

خیلی بد است.

۴۷ ـ ﴿وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ﴾.

بد است. به جرم و جنایت آلوده می‌شود.

۴۸ ـ ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ: ارْكَعُوا، لَا يَرْكَعُونَ﴾.

کاری شکننده که به هیچ وجه پیش نمی‌رود. بد است.

۴۹ ـ ﴿وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ﴾.

خیلی بد است.

۵۰ ـ ﴿فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ﴾.

بسیار بد است. کار پیشبردی ندارد و نتیجه‌ای را به دست نمی‌دهد.

# سوره‌ی نبأ

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ﴾.**

در شروع کار به لحاظ پرسشی بودن آیه‌ی شریفه، گشایشی وجوددارد ولی به همین دلیل، نتیجه‌ای برای کار مورد نظر نیست. خوب نیست.

**۲ ـ ﴿عَنِ النَّبَإِ الْعَظِيمِ﴾.**

کاری سنگین و سخت است. خوب نیست.

**۳ ـ ﴿الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ﴾.**

کاری سنگین و اختلاف‌برانگیز با نتایج متعدد و متفاوتی است. خوب نیست.

**۴ ـ ﴿كَلَّا سَيَعْلَمُونَ﴾.**

**۵ ـ ﴿ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ﴾.**

هر دو آیه‌ی شریفه دارای یک استخاره است. خوب نیست. تحذیر، تهدید و نتیجه‌ی عکس و غیر مناسب در آن است.

**۶ ـ ﴿أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَاداً﴾.**

خوب است. کاری روان، رونده و هموار است.

**۷ ـ ﴿وَالْجِبَالَ أَوْتَاداً﴾.**

خوب اما سخت است.

**۸ ـ ﴿وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجاً﴾.**

کاری مناسب خواهان و هموار و دارای زحمت است. خوب است.

۹ ـ ﴿وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتاً﴾.

کاری است انجام‌پذیر و همراه با آرامش و راحتی. خوب است.

۱۰ ـ ﴿وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاساً﴾.

آرامش و سکونت در آن است. خوب است.

۱۱ ـ ﴿وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشاً﴾.

سبب رونق زندگی و معاش می‌شود. خوب است.

۱۲ ـ ﴿وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعاً شِدَاداً﴾.

کاری است که با قدرت انجام می‌شود، بلند، کشیده، ستبر و خوب است.

۱۳ ـ ﴿وَجَعَلْنَا سِرَاجاً وَهَّاجاً﴾.

خیلی خوب است.

۱۴ ـ ﴿وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجاً﴾.

بسیار خوب است.

۱۵ ـ ﴿لِنُخْرِجَ بِهِ حَبّاً وَنَبَاتاً﴾.

خیلی خوب است.

۱۶ ـ ﴿وَجَنَّاتٍ أَلْفَافاً﴾.

بسیار خوب است.

۱۷ ـ ﴿إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتاً﴾.

بسیار سنگین است. بد نیست.

۱۸ ـ ﴿يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ، فَتَأْتُونَ أَفْوَاجاً﴾.

آشفتگی، به هم ریزی و گرفتاری در آن است. خوب نیست.

۱۹ ـ ﴿وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ، فَكَانَتْ أَبْوَاباً﴾.

کار سنگینی است که سبب آشوب و به هم ریزی می‌شود؛ هرچند فتح و پیروزی به شمار می‌رود. خوب نیست.

**۲۰ ـ ﴿وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ، فَكَانَتْ سَرَاباً﴾.**

کاری غیر مناسب و بد است.

**۲۱ ـ ﴿إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَاداً﴾.**

خیلی بد است.

**۲۲ ـ ﴿لِلطَّاغِينَ مَآباً﴾.**

بد است.

**۲۳ ـ ﴿لَابِثِينَ فِيهَا أَحْقَاباً﴾.**

ممکن است به حبس یا به تنگنا و فشارکارگرفتار شود. بد است.

**۲۴ ـ ﴿لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْداً وَلَا شَرَاباً﴾.**

بسیار بد است.

**۲۵ ـ ﴿إِلَّا حَمِيماً وَغَسَّاقاً﴾.**

خیلی بد است.

**۲۶ ـ ﴿جَزَاءً وِفَاقاً﴾.**

بسیار بد است. به انحراف و فساد آلوده می‌شود.

**۲۷ ـ ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَاباً﴾.**

گرفتاری و مشکلات دارد. خوب نیست.

**۲۸ ـ ﴿وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَّاباً﴾.**

بد است.

**۲۹ ـ ﴿وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَاباً﴾.**

سختی و سخت‌گیری فراوانی در آن پیشامد می‌کند. بد است.

**۳۰ ـ ﴿فَذُوقُوا، فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَاباً﴾.**

خیلی بد است.

**۳۱ ـ ﴿إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازاً﴾.**

**۳۲ ـ ﴿حَدَائِقَ وَأَعْنَاباً﴾.**

۳۳ ـ ﴿وَكَوَاعِبَ أَتْرَاباً﴾.

۳۴ ـ ﴿وَكَأْساً دِهَاقاً﴾.

بسیار خوب است. آرامش، عافیت، سعادت، نعمت و خوشی‌های ظاهری و باطنی را با خود دارد.

۳۵ ـ ﴿لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْواً وَلَا كِذَّاباً﴾.

سبب تطهیر و سلامت می‌گردد. خوب است.

۳۶ ـ ﴿جَزَاءً مِنْ رَبِّكَ عَطَاءً حِسَاباً﴾.

جزا و حساب شیرینی در آن است. خوب است.

۳۷ ـ ﴿رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا، الرَّحْمَنِ، لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَاباً﴾.

خوب ولی سنگین است.

۳۸ ـ ﴿يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفّاً، لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ، وَقَالَ صَوَاباً﴾.

خوب و سنگین است و اقتدار را به همراه دارد.

۳۹ ـ ﴿ذَلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ، فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَى رَبِّهِ مَآباً﴾.

به دلیل یاد از «حق» بسیار سنگین است ولی پایان آن خیلی خوب است.

۴۰ ـ ﴿إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَاباً قَرِيباً، يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ، وَيَقُولُ الْكَافِرُ: يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَاباً﴾.

خیلی بد است. یأس، بریدگی و درماندگی را موجب می‌گردد.

# سوره‌ی نازعات

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالنَّازِعَاتِ غَرْقاً﴾.

بسیار سنگین اما خوب است.

۲ ـ ﴿وَالنَّاشِطَاتِ نَشْطاً﴾.

خیلی سنگین و خوب است.

۳ ـ ﴿وَالسَّابِحَاتِ سَبْحاً﴾.

بسیار سنگین و خوب است.

۴ ـ ﴿فَالسَّابِقَاتِ سَبْقاً﴾.

بسیار سنگین و خیلی خوب است.

۵ ـ ﴿فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْراً﴾.

بسیار خوب و سنگین است.

۶ ـ ﴿يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ﴾.

سخت است. خوب نیست.

۷ ـ ﴿تَتْبَعُهَا الرَّادِفَةُ﴾.

بد است.

۸ ـ ﴿قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ﴾.

بد است.

۹ ـ ﴿أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ﴾.

خوب نیست.

۱۰ ـ ﴿يَقُولُونَ أَئِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ﴾.

خیلی بد است.

۱۱ ـ ﴿أَئِذَا كُنَّا عِظَاماً نَخِرَةً﴾.

بسیار بد است.

۱۲ ـ ﴿قَالُوا تِلْكَ إِذاً كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ﴾.

خیلی بد است. بلا، گرفتاری و فلاکت دارد.

۱۳ ـ ﴿فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ﴾.

خیلی بد است.

۱۴ ـ ﴿فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ﴾.

خوب نیست. در انجام کار درمانده و ناتوان می‌شود و هیچ راه رهایی از مشکلات آن ندارد.

۱۵ ـ ﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى﴾.

نتیجه‌ای ندارد؛ زیرا استفهام است. خوب نیست.

۱۶ ـ ﴿إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى﴾.

خیلی خوب است. تکلیف، ماموریت و قیامی بر عهده‌ی خواهان است. درگیری و نزاع دارد.

۱۷ ـ ﴿اذْهَبْ إِلَى فِرْعَوْنَ، إِنَّهُ طَغَى﴾.

کاری سخت و خشن است. خوب نیست.

۱۸ ـ ﴿فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَى أَنْ تَزَكَّى﴾.

بد است. تلاشی است که نتیجه‌ای ندارد.

۱۹ ـ ﴿وَأَهْدِيَكَ إِلَى رَبِّكَ فَتَخْشَى﴾.

خوب نیست. بی‌نتیجه است.

۲۰ ـ ﴿فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَى﴾.

تلاش و زحمت بیهوده و بدون نتیجه است. خوب نیست.

۲۱ ـ ﴿فَكَذَّبَ وَعَصَى﴾.

تکذیب و عصیان در آن است. بد است.

۲۲ ـ ﴿ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَى﴾.

تلاش و کوششی بیهوده برای مخالفت با دیگران است. خوب نیست.

۲۳ ـ ﴿فَحَشَرَ فَنَادَى﴾.

بد است.

۲۴ ـ ﴿فَقَالَ: أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى﴾.

خیلی بد است. با حیله، تزویر و استکبار رو به‌رو می‌شود.

۲۵ ـ ﴿فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَى﴾.

بسیار بد است. زیان دنیوی و خسارت اخروی در آن است.

۲۶ ـ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِمَنْ يَخْشَى﴾.

خوب نیست.

۲۷ ـ ﴿أَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقاً أَمِ السَّمَاءُ بَنَاهَا﴾.

تهدید و تقابل در آن است. بد است.

۲۸ ـ ﴿رَفَعَ سَمْكَهَا، فَسَوَّاهَا﴾.

خیلی خوب است.

۲۹ ـ ﴿وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا، وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا﴾.

نعمت و برکت فراوانی دارد. کاری است انجام‌پذیر و خوب.

۳۰ ـ ﴿وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا﴾.

خیلی خوب است.

۳۱ ـ ﴿أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا، وَمَرْعَاهَا﴾.

بسیار خوب است.

۳۲ ـ ﴿وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا﴾.

خیلی خوب است.

**۳۳ ـ ﴿مَتَاعاً لَكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ﴾.**

خیر دنیوی و ظاهری نیکو و خوشایند دارد. خوب است.

**۳۴ ـ ﴿فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَّةُ الْكُبْرَى﴾.**

خیلی سخت است. خوب نیست.

**۳۵ ـ ﴿يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى﴾.**

بد و زیان‌بار است.

**۳۶ ـ ﴿وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَى﴾.**

ناراحتی، خسارت و آسیب را بر خواهان وارد می‌آورد. خوب نیست.

**۳۷ ـ ﴿فَأَمَّا مَنْ طَغَى﴾.**

بد است.

**۳۸ ـ ﴿وَآثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾.**

خوب نیست.

**۳۹ ـ ﴿فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى﴾.**

خیلی بد است.

**۴۰ ـ ﴿وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَى﴾.**

خوب، سخت و سنگین است.

**۴۱ ـ ﴿فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى﴾.**

سخت و سنگین است. گرفتاری،مکافات‌وز حمت‌دارداماخوب‌است.

**۴۲ ـ ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا﴾.**

کاری است بی‌نتیجه. خوب نیست.

**۴۳ ـ ﴿فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرَاهَا﴾.**

سبب سرگردانی و تحیر می‌شود. خوب نیست.

**۴۴ ـ ﴿إِلَى رَبِّكَ مُنْتَهَاهَا﴾.**

خوب نیست. کاری فرسایشی‌و دراز است.

۴۵ ـ ﴿إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرُ مَنْ يَخْشَاهَا﴾.

خوب نیست.

۴۶ ـ ﴿كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا﴾.

کاری است بی‌نتیجه که زحمات خواهان هیچ نمودی ندارد. بد است.

# سوره‌ی عبس

**۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، عَبَسَ وَتَوَلَّى».**

کار با بی‌مهری و مشکلات همراه است. خوب نیست.

**۲ ـ «أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى».**

بد است. کاری است ناآگاهانه.

**۳ ـ «وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَّكَّى».**

خواهان بده‌کار و گرفتار می‌شود. خالی از فتنه نیست. بد است.

**۴ ـ «أَوْ يَذَّكَّرُ، فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى».**

خوب است ولی تا دستیابی به نتیجه باید مشکلات فراوانی را تحمل کند.



**۵ ـ «أَمَّا مَنِ اسْتَغْنَى».**

بد است.

**۶ ـ «فَأَنْتَ لَهُ تَصَدَّى».**

خوب نیست.

**۷ ـ «وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَّكَّى».**

خوب نیست. خواهان درکار درمانده می‌شود و کسی نیز نمی‌تواند به او مددی برساند.

**۸ ـ «وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى».**

خوب است.

**۹ ـ ﴿وَهُوَ يَخْشَى﴾.**

خوب است. خالی از مشکلات و گرفتاری نیست.

**۱۰ ـ ﴿فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهَّى﴾.**

خوب نیست.

**۱۱ ـ ﴿كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ﴾.**

خوب نیست. آسیب و ضرر و زیان را به خواهان وارد می‌آورد.

**۱۲ ـ ﴿فَمَنْ شَاءَ ذَكَرَهُ﴾.**

خیلی خوب است.

**۱۳ ـ ﴿فِي صُحُفٍ مُكَرَّمَةٍ﴾.**

کاری خوب و حساب شده است.

**۱۴ ـ ﴿مَرْفُوعَةٍ مُطَهَّرَةٍ﴾.**

کار مورد نظر پاک و سالم است. خوب است.

**۱۵ ـ ﴿بِأَيْدِي سَفَرَةٍ﴾.**

کاری است نتیجه‌بخش که خواهان در آن مورد حمایت قرار می‌گیرد. دارای پشتیبان و پشتوانه است. بسیار خوب است.

**۱۶ ـ ﴿كِرَامٍ بَرَرَةٍ﴾.**

با افرادی خوب و نیکوکار همراه می‌شود. کار نجیب و خوبی است.

**۱۷ ـ ﴿قُتِلَ الْإِنْسَانُ، مَا أَكْفَرَهُ﴾.**

خیلی بد است. حرمان در آن است.

**۱۸ ـ ﴿مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ﴾.**

بسیار بد است.

**۱۹ ـ ﴿مِنْ نُطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ﴾.**

خیلی بد است.

**۲۰ ـ ﴿ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ﴾.**

نتیجه‌ای برای آن نیست. خوب نیست.

۲۱ ـ ﴿ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ﴾.

بد است.

۲۲ ـ ﴿ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنْشَرَهُ﴾.

مشکلات و گرفتاری دارد. بد است.

۲۳ ـ ﴿كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَا أَمَرَهُ﴾.

خوب نیست. تحذیر در آن است.

۲۴ ـ ﴿فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ﴾.

خوب است. باید در کار دقت داشت.

۲۵ ـ ﴿أَنَّا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبّاً﴾.

خیری به خواهان می‌رسد که باید مواظب بود آن را از دست نداد. خوب است.

۲۶ ـ ﴿ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقّاً﴾.

خوب و پرنعمت است.

۲۷ ـ ﴿فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبّاً﴾.

خوب و دارای دنیایی آباد است اما زحمت و تلاش را می‌طلبد.

۲۸ ـ ﴿وَعِنَباً وَقَضْباً﴾.

خوب و همراه با عافیت است.

۲۹ ـ ﴿وَزَيْتُوناً وَنَخْلاً﴾.

خوب و بابرکت و همراه با زینت است.

۳۰ ـ ﴿وَحَدَائِقَ غُلْباً﴾.

خوب و پرخیر است.

۳۱ ـ ﴿وَفَاكِهَةً وَأَبّاً﴾.

خوب و نعمت‌آور است.

۳۲ ـ ﴿مَتَاعاً لَكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ﴾.

نعمت، عافیت و برکت در آن است. خوب است.

۳۳ ـ ﴿فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاخَّةُ﴾.

بد و خیلی سخت است.

۳۴ ـ ﴿يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ﴾.

بد است.

۳۵ ـ ﴿وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ﴾.

بد است.

۳۶ ـ ﴿وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ﴾.

بد است.

۳۷ ـ ﴿لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ﴾.

خیلی بد است.

۳۸ ـ ﴿وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُسْفِرَةٌ﴾.

خوب است.

۳۹ ـ ﴿ضَاحِكَةٌ مُسْتَبْشِرَةٌ﴾.

بسیار خوب است.

۴۰ ـ ﴿وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ﴾.

بد است.

۴۱ ـ ﴿تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ﴾.

بد است.

۴۲ ـ ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْكَفَرَةُ الْفَجَرَةُ﴾.

بسیار بد است.

## سوره‌ی تکویر

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ﴾.**

**۲ ـ ﴿وَإِذَا النُّجُومُ انكَدَرَتْ﴾.**

هر دو آیه‌ی شریفه یک آیـه‌ی اسـتخاره است. بـد است. خـطراتـی طبیعی دارد.

**۳ ـ ﴿وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ﴾.**

کاری پرمشکل و پرخطر است. بد است.

**۴ ـ ﴿وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ﴾.**

خوب نیست.

**۵ ـ ﴿وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ﴾.**

بد است.

﴿**الْوُحُوشُ**﴾: کار مورد نظر با دعوا و درگیری همراه است.

﴿**حُشِرَتْ**﴾: آسیب و خسارت مالی و دنیوی رابر خواهان‌واردمی‌آورد.

**۶ ـ ﴿وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ﴾.**

بد است. همراه با خطر و بلاست.

**۷ ـ ﴿وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ﴾.**

بد است. بلایای طبیعی و خسارت‌های غیر عادی را بر خواهان وارد می‌سازد.

۸ ـ ﴿وَإِذَا الْمَوْؤُودَةُ سُئِلَتْ﴾.

خوب نیست. ممکن است کار به مشاجره، نزاع و دادگاه کشیده شود.

۹ ـ ﴿بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ﴾.

در معرض تهمت قرار می‌گیرد. خوب نیست.

۱۰ ـ ﴿وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ﴾.

نزاع و مشاجره در این کار است. خوب نیست.

۱۱ ـ ﴿وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ﴾.

بد است.

۱۲ ـ ﴿وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ﴾.

بد است.

۱۳ ـ ﴿وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ﴾.

خوب است.

۱۴ ـ ﴿عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا أَحْضَرَتْ﴾.

خوب نیست. سرگردانی و انتظار دامنگیر خواهان می‌شود.

۱۵ ـ ﴿فَلَا أُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ﴾.

بد است.

۱۶ ـ ﴿الْجَوَارِ الْكُنَّسِ﴾.

بد است.

۱۷ ـ ﴿وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ﴾.

خطر، اضطراب و تشتت در آن است. خوب نیست.

۱۸ ـ ﴿وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ﴾.

بسیار خوب است.

۱۹ ـ ﴿إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ﴾.

عالی است.

۲۰ ـ ﴿ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ﴾.

عالی است.

۲۱ ـ ﴿مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ﴾.

عالی است.

۲۲ ـ ﴿وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ﴾.

خوب نیست. تهمت در آن است.

۲۳ ـ ﴿وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ﴾.

بسیار عالی است. کاری است دارای بلندا، شفاف، گویا، رشدیافته و قوی.

۲۴ ـ ﴿وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ﴾.

بد است. به تهمت آلوده می‌شود.

۲۵ ـ ﴿وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ﴾.

خوب نیست.

۲۶ ـ ﴿فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ﴾.

بد است. در انجام کار غافلگیر می‌شود. باید آن را ترک کند.

۲۷ ـ ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾.

خیلی خوب است.

۲۸ ـ ﴿لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ﴾.

بسیار خوب است. خالی از مشکلات نیست.

۲۹ ـ ﴿وَمَا تَشَاؤُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾.

عالی است. در صورتی که با توکل، توجه و ملاحظه همراه باشد.

# سوره‌ی انفطار

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ﴾.

خوب نیست.

۲ ـ ﴿وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ﴾.

بی‌نظمی و آشفتگی در آن است. بد است.

۳ ـ ﴿وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ﴾.

بد است.

۴ ـ ﴿وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ﴾.

مرگ و میر در آن است. بسیار بد است.

۵ ـ ﴿عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ﴾.

خوب نیست.

۶ ـ ﴿يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ، مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ﴾.

خیلی بد است. مقابله با حق و گناه در آن است.

۷ ـ ﴿الَّذِي خَلَقَكَ، فَسَوَّاكَ، فَعَدَلَكَ﴾.

خوب است. کاری نرم و هموار است.

۸ ـ ﴿فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ﴾.

خوب است.

۹ ـ ﴿كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالدِّينِ﴾.

خیلی بد است. به ویژه که تکذیب نسبت به دین در آن است.

۱۰ ـ ﴿وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ﴾.

عالی است.

۱۱ ـ ﴿كِرَاماً كَاتِبِينَ﴾.

خیلی خوب است.

۱۲ ـ ﴿يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ﴾.

خوب نیست. کاری سخت و دقیق است.

۱۳ ـ ﴿إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ﴾.

خیلی خوب است.

۱۴ ـ ﴿وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ﴾.

خیلی بد است.

۱۵ ـ ﴿يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ﴾.

بسیار بد است.

۱۶ ـ ﴿وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ﴾.

خیلی بد است. هیچ گونه آرامشی در آن نیست.

۱۷ ـ ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ﴾.

بسیار بد است.

۱۸ ـ ﴿ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ﴾.

خیلی بد است. مشکلات فراوانی دارد.

۱۹ ـ ﴿يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئاً، وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ﴾.

خوب نیست. کار همراه با زحمت و سختی است. سودی ندارد. نتیجه و چیزی برای خواهان ندارد و سرمایه‌ی خود را نیز از دست می‌دهد.

## سوره‌ی مطففین

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَيْلٌ لِلْمُطَفِّفِينَ﴾.**

بد است.

**۲ ـ ﴿الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ﴾.**

خوب نیست.

**۳ ـ ﴿وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ﴾.**

بد است.

**۴ ـ ﴿أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ﴾.**

خوب نیست.

**۵ ـ ﴿لِيَوْمٍ عَظِيمٍ﴾.**

بد است.

**۶ ـ ﴿يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾.**

خوب نیست. سخت و سنگین است.

**۷ ـ ﴿كَلَّا، إِنَّ كِتَابَ الْفُجَّارِ لَفِي سِجِّينٍ﴾.**

خوب نیست.

**۸ ـ ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ﴾.**

خیلی بد است. گرفتاری و درگیری در آن است.

**۹ ـ ﴿كِتَابٌ مَرْقُومٌ﴾.**

سبب محکومیت می‌شود. بد است.

۱۰ ـ ﴿وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ﴾.

بسیار بد است.

۱۱ ـ ﴿الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ﴾.

خیلی بد است.

۱۲ ـ ﴿وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ﴾.

بلایایی دارد که قابل گریز نیست. بسیار بد است.

۱۳ ـ ﴿إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ﴾.

درکار مورد نظر اعتقادی به خواهان پیدا نمی‌شود. خوب نیست.

۱۴ ـ ﴿كَلَّا، بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾.

خوب نیست. کاری است که زحمت و تلاش را می‌طلبد و نتیجه‌ای نیز برای آن نیست.

۱۵ ـ ﴿كَلَّا، إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ﴾.

خیلی بد است. کاری بسته است.

۱۶ ـ ﴿ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُو الْجَحِيمِ﴾.

بسیار بد است.

۱۷ ـ ﴿ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ﴾.

انکار و آبروریزی در آن است. بسیار بد است.

۱۸ ـ ﴿كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ﴾.

خیلی سخت و سنگین است ولی خوب است. به راحتی و به آسانی انجام نمی‌شود.

۱۹ ـ ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ﴾.

عالی و سنگین است.

۲۰ ـ ﴿كِتَابٌ مَرْقُومٌ﴾.

خوب است. کاری است انجام‌پذیر.

**۲۱ ـ ﴿يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ﴾.**

عالی است.

**۲۲ ـ ﴿إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ﴾.**

بسیار خوب است.

**۲۳ ـ ﴿عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ﴾.**

خیلی خوب است. همراه با آرامش است.

**۲۴ ـ ﴿تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ﴾.**

خیلی خوب است.

**۲۵ ـ ﴿يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتُومٍ﴾.**

عافیت و سلامت در آن است. خوب است.

**۲۶ ـ ﴿خِتَامُهُ مِسْكٌ، وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ﴾.**

خیلی خوب است. کاری شاد و شاداب است.

**۲۷ ـ ﴿وَمِزَاجُهُ مِنْ تَسْنِيمٍ﴾.**

عالی است؛ به‌ویژه اگر برای ازدواج باشد.

**۲۸ ـ ﴿عَيْناً يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ﴾.**

عالی است.

**۲۹ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ﴾.**

خیلی بد است. کار به آبروریزی کشیده می‌شود. زحمت دارد و نتیجه‌ای نیز برای آن نیست.

**۳۰ ـ ﴿وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ﴾.**

بسیار بد است. خرابی درکار پیدا می‌شود.

**۳۱ ـ ﴿وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَى أَهْلِهِمُ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ﴾.**

ظاهر و باطنی آلوده دارد. خیلی بد است.

**۳۲ ـ ﴿وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا: إِنَّ هَؤُلَاءِ لَضَالُّونَ﴾.**

خوب نیست.

۳۳ ـ ﴿وَمَا أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ﴾.

خیلی خطرناک و بد است.

۳۴ ـ ﴿فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ﴾.

خوب نیست.

۳۵ ـ ﴿عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ﴾.

خوب است.

۳۶ ـ ﴿هَلْ ثُوِّبَ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾.

خوب نیست.

## سوره‌ی انشقاق

**۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، إِذَا السَّمَاءُ انْشَقَّتْ».**

خوب نیست.

**۲ ـ «وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ».**

درگیری و اضطراب در آن است. بد است.

**۳ ـ «وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ».**

آشفتگی و به‌هم‌ریزی در آن است. خوب نیست.

**۴ ـ «وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ».**

بی‌نظمی و آشوب در آن است. بد است.

**۵ ـ «وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ».**

به هم‌ریزی، درگیری و اضطراب در آن است. خوب نیست.

**۶ ـ «يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ، إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَى رَبِّكَ كَدْحاً فَمُلَاقِيهِ».**

پرزحمت است. معلوم نیست نتیجه‌ای نیز داشته باشد. خوب نیست.

**۷ ـ «فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ».**

بسیار خوب و همراه با زحمت است.

**۸ ـ «فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَاباً يَسِيراً».**

پرزحمت و خوب است.

**۹ ـ «وَيَنْقَلِبُ إِلَى أَهْلِهِ مَسْرُوراً».**

خیلی خوب است.

۱۰ ـ ﴿وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ﴾.

مشکلات و گرفتاری دارد. بد است.

۱۱ ـ ﴿فَسَوْفَ يَدْعُو ثُبُوراً﴾.

بد است.

۱۲ ـ ﴿وَيَصْلَى سَعِيراً﴾.

خوب نیست.

۱۳ ـ ﴿إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُوراً﴾.

ظن، گمان و غلو در آن است. خیلی بد است.

۱۴ ـ ﴿إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَحُورَ﴾.

هیچ نتیجه‌ای در آن نیست. خیلی بد است.

۱۵ ـ ﴿بَلَى، إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيراً﴾.

سخت و دقیق است و نتیجه‌ای را نیز به دست نمی‌دهد. بد است.

۱۶ ـ ﴿فَلَا أُقْسِمُ بِالشَّفَقِ﴾.

خوب است.

۱۷ ـ ﴿وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ﴾.

خوب نیست.

۱۸ ـ ﴿وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ﴾.

خوب است.

۱۹ ـ ﴿لَتَرْكَبُنَّ طَبَقاً عَنْ طَبَقٍ﴾.

کاری قهری است که نتیجه‌ای نیز ندارد. بد است.

۲۰ ـ ﴿فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾.

خوب نیست.

۲۱ ـ ﴿وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ﴾.

خوب نیست.

**۲۲ ـ ﴿بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكَذِّبُونَ﴾.**

تکذیب در آن است. بد است.

**۲۳ ـ ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ﴾.**

خوب نیست.

**۲۴ ـ ﴿فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾.**

بسیار بد و دردناک است.

**۲۵ ـ ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ، لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ﴾.**

خیلی خوب است. زحمت و گرفتاری دارد.

# سوره‌ی بروج

**۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ».**

خوب نیست. به هم ریزی و آشفتگی دارد.

**۲ ـ «وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ».**

خوب نیست.

**۳ ـ «وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ».**

خوب نیست.

**۴ ـ «قُتِلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ».**

گرفتاری فراوانی دارد. بسیار بد است.

**۵ ـ «النَّارِ ذَاتِ الْوَقُودِ».**

بد است.

**۶ ـ «إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ».**

دعوا و نزاعی که آگاهانه شکل می‌گیرد در آن است. خوب نیست.

**۷ ـ «وَهُمْ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ».**

کارهای ناهنجاری است که به عمد انجام می‌شود. بد است.

**۸ ـ «وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ».**

شروع آن خوشایند نیست اما پایان خوبی دارد و به قوت و قدرت می‌انجامد.

**۹ ـ «الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ».**

خوب است.

۱۰ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ، وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ﴾.

بد و فتنه‌خیز است و به دیگران نیز ظلم وارد می‌شود.

۱۱ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ، لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، ذَلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ﴾.

عالی است. زحمت و تلاشی را نیز بر نمی‌تابد.

۱۲ ـ ﴿إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ﴾.

خوب نیست.

۱۳ ـ ﴿إِنَّهُ هُوَ يُبْدِئُ وَيُعِيدُ﴾.

خوب نیست. به هم ریزی، شدت عمل و خشونت در آن است.

۱۴ ـ ﴿وَهُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ﴾.

خوب است.

۱۵ ـ ﴿ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ﴾.

سبب اقتدار می‌شود. خوب است.

۱۶ ـ ﴿فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ﴾.

کاری است انجام شدنی، رونده و خوب.

۱۷ ـ ﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ﴾.

خوب نیست.

۱۸ ـ ﴿فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ﴾.

بد است.

۱۹ ـ ﴿بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ﴾.

بد است.

۲۰ ـ ﴿وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ﴾.

بد است.

۲۱ ـ ﴿بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَجِيدٌ﴾.

خوب است. کاری منظم و مرتب است.

۲۲ ـ ﴿فِي لَوْحٍ مَحْفُوظٍ﴾.

به‌گونه‌ای پنهانی و ظریف انجام می‌شود. خطر و آسیبی در آن نیست. خوب است.

## سوره‌ی طارق

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ﴾.**

خوب و بلند است.

**۲ ـ ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ﴾.**

کاری بزرگ و خوب است.

**۳ ـ ﴿النَّجْمُ الثَّاقِبُ﴾.**

کاری عظیم و سنگین و خوب است.

**۴ ـ ﴿إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ﴾.**

خیلی خوب است.

**۵ ـ ﴿فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ﴾.**

بد است.

**۶ ـ ﴿خُلِقَ مِنْ مَاءٍ دَافِقٍ﴾.**

خوب نیست.

**۷ ـ ﴿يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ﴾.**

گرفتاری فراوانی دارد. خوب نیست.

**۸ ـ ﴿إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ﴾.**

بد است.

**۹ ـ ﴿يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ﴾.**

بد است. آشفتگی و به‌هم ریزی در کار است.

۱۰ ـ ﴿فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ﴾.

خواهان به مخمصه‌ای دچار می‌شود که هیچ کسی نمی‌تواند بـه او مددی برساند و از وی دستگیری نماید. بد است.

۱۱ ـ ﴿وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ﴾.

خوب و پرنعمت و گسترده است.

۱۲ ـ ﴿وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ﴾.

نعمت و برکت دارد و زحمتی نیز نمی‌برد. خوب است.

۱۳ ـ ﴿إِنَّهُ لَقَوْلٌ فَصْلٌ﴾.

خیلی خوب است. کار به‌راحتی انجام می‌شود.

۱۴ ـ ﴿وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ﴾.

خوب، هموار و بدون گرفتاری است.

۱۵ ـ ﴿إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْداً﴾.

بسیار بد است.

۱۶ ـ ﴿وَأَكِيدُ كَيْداً﴾.

بدی فراوانی دارد.

۱۷ ـ ﴿فَمَهِّلِ الْكَافِرِينَ، أَمْهِلْهُمْ رُوَيْداً﴾.

خیلی بد است. فرصتی که به وی داده می‌شود از سر مکر است.

## سوره‌ی اعلی

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى﴾.**

عالی است.

**۲ ـ ﴿الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى﴾.**

کاری هموار و خوب است.

**۳ ـ ﴿وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى﴾.**

کاری بسیار منظم و خوب است.

**۴ ـ ﴿وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى﴾.**

نعمت و برکت دارد. خوب است.

**۵ ـ ﴿فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَى﴾.**

نعمت و برکات تدریجی دارد و نتیجه‌بخش است. زحمت نیز می‌برد. خوب است.

**۶ ـ ﴿سَنُقْرِؤُكَ فَلَا تَنْسَى﴾.**

خوب نیست.

**۷ ـ ﴿إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ، إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى﴾.**

بد است. دقت فراوان می‌طلبد و سخت است.

﴿**مَا شَاءَ اللَّهُ**﴾: کار از اراده و اختیار خواهان خارج می‌شود.

**۸ ـ ﴿وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرَى﴾.**

خیلی خوب است.

۹ ـ ﴿فَذَكِّرْ، إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَى﴾.

خوب است. احتیاط، دقت و همت را لازم دارد.

۱۰ ـ ﴿سَيَذَّكَّرُ مَنْ يَخْشَى﴾.

خوب است. کار مهمی است که باید آن را با دقت و زحمت انجام داد.

۱۱ ـ ﴿وَيَتَجَنَّبُهَا الْأَشْقَى﴾.

خطرناک و بد است.

۱۲ ـ ﴿الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَى﴾.

خیلی بد است.

۱۳ ـ ﴿ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَا﴾.

خواهان در این کار سرگردان و وامانده می‌گردد و از عهده‌ی انجام آن بر نمی‌آید. بد است.

۱۴ ـ ﴿قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى﴾.

عالی است.

۱۵ ـ ﴿وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى﴾.

خیلی خوب است. کار با بزرگی همراه است.

۱۶ ـ ﴿بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾.

خوب است.

۱۷ ـ ﴿وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى﴾.

خوب است.

۱۸ ـ ﴿إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى﴾.

خیلی خوب است.

۱۹ ـ ﴿صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى﴾.

بسیار خوب است. کار به خوبی انجام می‌شود.

# سوره‌ی غاشیه

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ﴾.

بد است. کاری مبهم است.

۲ ـ ﴿وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ﴾.

بد است. خواهان از عهده‌ی انجام آن بر نمی‌آید.

۳ ـ ﴿عَامِلَةٌ نَاصِبَةٌ﴾.

زحمت، سختی و درگیری دارد. خوب نیست.

۴ ـ ﴿تَصْلَى نَاراً حَامِيَةً﴾.

دردآور و بلاخیز است. بد است.

۵ ـ ﴿تُسْقَى مِنْ عَيْنٍ آنِيَةٍ﴾.

دردناک و مصیبت‌زاست. بد است.

۶ ـ ﴿لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ ضَرِيعٍ﴾.

بد است. اهمیتی به خواهان داده نمی‌شود.

۷ ـ ﴿لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ﴾.

هیچ‌گونه نتیجه و خیری در آن نیست. بد است.

۸ ـ ﴿وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ﴾.

خیلی خوب است.

۹ ـ ﴿لِسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ﴾.

عالی است.

۱۰ ـ «فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ».

عالی و شاد است.

۱۱ ـ «لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَاغِيَةً».

کاری آبرومندانه و بسیار خوب است.

۱۲ ـ «فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ».

پر نعمت و خوب است.

۱۳ ـ «فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ».

عالی و پررونق است.

۱۴ ـ «وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ».

بسیار خوب و پرخیر است.

۱۵ ـ «وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ».

عالی است.

۱۶ ـ «وَزَرَابِيُّ مَبْثُوثَةٌ».

خیلی خوب است.

۱۷ ـ «أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ».

خوب است، پرزحمت اما نتیجه‌بخش است.

۱۸ ـ «وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ».

کار به درازا کشیده می‌شود. خوب است.

۱۹ ـ «وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ».

کاری سنگین و خوب است.

۲۰ ـ «وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ».

زحمت فراوانی می‌برد. در دسترس و خوب است.

۲۱ ـ «فَذَكِّرْ، إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ».

خوب است.

**۲۲ ـ ﴿لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُسَيْطِرٍ﴾.**

نتیجه‌ای ندارد. بد است.

**۲۳ ـ ﴿إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ﴾.**

بسیار بد است.

**۲۴ ـ ﴿فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ﴾.**

خیلی بد است.

**۲۵ ـ ﴿إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ﴾.**

پر از گرفتاری است. خیلی بد است.

**۲۶ ـ ﴿ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ﴾.**

خیلی بد است. خواهان مورد بازخواست قرار می‌گیرد.

# سوره‌ی فجر

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَالْفَجْرِ﴾.**

بسیار خوب است.

**۲ ـ ﴿وَلَيَالٍ عَشْرٍ﴾.**

خیلی خوب است. کار مورد نظر بلند و طولانی است و به‌تدریج پیش می‌رود.

**۳ ـ ﴿وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ﴾.**

خوب و همراه با گرفتاری است.

**۴ ـ ﴿وَاللَّيْلِ إِذَا يَسْرِ﴾.**

خوب نیست. به تاریکی دچار می‌شود.

**۵ ـ ﴿هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِذِي حِجْرٍ﴾.**

کاری است بی‌ضرر، کارآزموده و خوب.

**۶ ـ ﴿أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ﴾.**

خیلی بد و آشفته است.

**۷ ـ ﴿إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ﴾.**

بد است.

**۸ ـ ﴿الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ﴾.**

بد است.

**۹ ـ ﴿وَثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ﴾.**

بسیار بد است.

**۱۰ ـ ﴿وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ﴾.**

خیلی بد است. با فردی ستم‌گر مواجه می‌شود.

**۱۱ ـ ﴿الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ﴾.**

بسیار بد است. فساد و طغیان و رویارویی با ظالمان در آن پیشامد می‌کند.

**۱۲ ـ ﴿فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ﴾.**

خیلی بد است. به فساد و ستم می‌انجامد.

**۱۳ ـ ﴿فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ﴾.**

کاری است دردناک و عذاب‌آور. بسیار بد است.

**۱۴ ـ ﴿إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ﴾.**

خسارت و تاوان را بر خواهان تحمیل می‌کند. بد است.

**۱۵ ـ ﴿فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ، وَنَعَّمَهُ، فَيَقُولُ: رَبِّي أَكْرَمَنِ﴾.**

ظاهر خوشایند آن نتیجه‌ای را در بر ندارد. خوب نیست.

**۱۶ ـ ﴿وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ، فَيَقُولُ: رَبِّي أَهَانَنِ﴾.**

بد است.

**۱۷ ـ ﴿كَلَّا، بَل لَا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ﴾.**

خوب نیست.

**۱۸ ـ ﴿وَلَا تَحَاضُّونَ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ﴾.**

بد است.

**۱۹ ـ ﴿وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلاً لَمّاً﴾.**

به مال حرام آلوده می‌شود. بسیار بد است.

**۲۰ ـ ﴿وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبّاً جَمّاً﴾.**

همراه با آزار و بلاست. بد است.

۲۱ ـ ﴿كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكّاً دَكّاً﴾.

خوب نیست. آشفتگی و به هم ریزی در آن است.

۲۲ ـ ﴿وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفّاً صَفّاً﴾.

خوب است. کاری منظم و مهم است.

۲۳ ـ ﴿وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ، يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ، وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى﴾.

خوب نیست. سبب حرمان می‌شود.

۲۴ ـ ﴿يَقُولُ: يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي﴾.

فایده‌ای ندارد. تشویش و دل‌نگرانی را در پی می‌آورد. بد است.

۲۵ ـ ﴿فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ﴾.

بد است.

۲۶ ـ ﴿وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُ أَحَدٌ﴾.

خوب نیست.

۲۷ ـ ﴿يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ﴾.

عالی است.

۲۸ ـ ﴿ارْجِعِي إِلَى رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً﴾.

بسیار خوب است.

۲۹ ـ ﴿فَادْخُلِي فِي عِبَادِي﴾.

خیلی خوب است.

۳۰ ـ ﴿وَادْخُلِي جَنَّتِي﴾.

عالی است. کاری باز، محکم، هموار و پرنتیجه است.

## سوره‌ی بلد

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ﴾.

خیلی خوب و مشخص است.

۲ ـ ﴿وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ﴾.

بسیار خوب است.

۳ ـ ﴿وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ﴾.

خیلی خوب است.

۴ ـ ﴿لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ﴾.

شروع خوبی دارد ولی پایان خوشی ندارد. خوب نیست.

۵ ـ ﴿أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ﴾.

خوب نیست.

۶ ـ ﴿يَقُولُ: أَهْلَكْتُ مَالاً لُبَداً﴾.

احتکار و استکبار را با خود می‌آورد. خوب نیست.

۷ ـ ﴿أَيَحْسَبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ﴾.

خیلی بد است. غفلت شدید در آن است.

۸ ـ ﴿أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ﴾.

خوب است.

۹ ـ ﴿وَلِسَاناً وَشَفَتَيْنِ﴾.

خوب است.

۱۰ ـ ﴿وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ﴾.

خوب است. کاری است همراه با قدرت و هدایت.

۱۱ ـ ﴿فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ﴾.

کاری سخت و سنگین است که گرفتاری فراوانی دارد. بد نیست.

۱۲ ـ ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ﴾.

سخت و سنگین است و برای فردی که حوصله و همت ندارد مناسب نیست. بد نیست.

۱۳ ـ ﴿فَكُّ رَقَبَةٍ﴾.

خوب است. کاری خیر است که بهره‌ی دنیوی ندارد.

۱۴ ـ ﴿أَوْ إِطْعَامٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ﴾.

کاری خوب و مصرفی است که بهره‌ی مادی در آن نیست.

۱۵ ـ ﴿يَتِيماً ذَا مَقْرَبَةٍ﴾.

خوب است. مصرف خیر است.

۱۶ ـ ﴿أَوْ مِسْكِيناً ذَا مَتْرَبَةٍ﴾.

خوب و مصرفی است.

۱۷ ـ ﴿ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ﴾.

کاری خوب و مهم است.

۱۸ ـ ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ﴾.

خوب است.

۱۹ ـ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ﴾.

بسیار بد است.

۲۰ ـ ﴿عَلَيْهِمْ نَارٌ مُؤْصَدَةٌ﴾.

خیلی بد است و به بن‌بست می‌رسد.

# سوره‌ی شمس

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا﴾.**

عالی است. کاری است نورانی.

**۲ ـ ﴿وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَاهَا﴾.**

کاری بسیار خوب و بانشاط است.

**۳ ـ ﴿وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّاهَا﴾.**

خوب و روشن است.

**۴ ـ ﴿وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا﴾.**

رونق و نمودی در این کار پرزحمت نیست. خوب نیست.

**۵ ـ ﴿وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا﴾.**

خوب، گسترده و عمیق است. رونق دارد.

**۶ ـ ﴿وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا﴾.**

خوب است.

**۷ ـ ﴿وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا﴾.**

خوب است. کاری متحول، دگرگون‌پذیر، خطرآفرین و سخت است.

**۸ ـ ﴿فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا﴾.**

خوب است.

**۹ ـ ﴿قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا﴾.**

عالی است.

**۱۰ ـ ﴿وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا﴾.**

خیلی بد است.

**۱۱ ـ ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا﴾.**

بسیار بد است.

**۱۲ ـ ﴿إِذِ انْبَعَثَ أَشْقَاهَا﴾.**

خیلی بد است.

**۱۳ ـ ﴿فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ: نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا﴾.**

خوب نیست. نتیجه‌ای برای آن نیست.

**۱۴ ـ ﴿فَكَذَّبُوهُ، فَعَقَرُوهَا، فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذَنْبِهِمْ فَسَوَّاهَا﴾.**

خیلی بد است.

**۱۵ ـ ﴿وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا﴾.**

بد، زیان‌بار و نامناسب است.

## سوره‌ی لیل

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى﴾.**

خوب نیست. البته خیراتی دارد اما به بن‌بست و مشکل بر می‌خورد.

**۲ ـ ﴿وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى﴾.**

عالی است.

**۳ ـ ﴿وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنْثَى﴾.**

خوب و پرزحمت است.

**۴ ـ ﴿إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّى﴾.**

خوب است ولی زحمت دارد.

**۵ ـ ﴿فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى﴾.**

بسیار خوب است.

**۶ ـ ﴿وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى﴾.**

عالی است.

**۷ ـ ﴿فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَى﴾.**

عالی است.

**۸ ـ ﴿وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَى﴾.**

بسیار بد است.

**۹ ـ ﴿وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى﴾.**

خیلی بد است.

۱۰ ـ ﴿فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرَى﴾.

خیلی بد است. بخل، استکبار و سختی در آن است.

۱۱ ـ ﴿وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّى﴾.

خیلی بد است. نتیجه‌ای برای آن نیست.

۱۲ ـ ﴿إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَى﴾.

خوب و سخت است و در شروع کار موانعی دارد.

۱۳ ـ ﴿وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَى﴾.

خوب نیست. ظاهر و بهره‌ی دنیوی ندارد.

۱۴ ـ ﴿فَأَنْذَرْتُكُمْ نَاراً تَلَظَّى﴾.

بد است. گرفتاری و درگیری دارد.

۱۵ ـ ﴿لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى﴾.

بد است. بلا و مصیبت در آن است.

۱۶ ـ ﴿الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى﴾.

بد است. گرفتاری درگیری و بلا را در پی دارد.

۱۷ ـ ﴿وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى﴾.

خیلی خوب است. پیشبرد کار چشمگیر است.

۱۸ ـ ﴿الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى﴾.

خیلی خوب است.

۱۹ ـ ﴿وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى﴾.

بسیار خوب و پرزحمت است.

۲۰ ـ ﴿إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى﴾.

عالی، محدود و موفقیت‌آمیز است و زحمتی نیز ندارد.

۲۱ ـ ﴿وَلَسَوْفَ يَرْضَى﴾.

نیازمند امید، قدرت و توکل است؛ زیرا شروع آن همراه با مشکلاتی است. خوب است.

## سوره‌ی ضحی

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَالضُّحَى﴾.**

خیلی خوب است.

**۲ ـ ﴿وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى﴾.**

خوب نیست. به اعتبار سوگندی که دارد خالی از خیر نیست.

**۳ ـ ﴿مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى﴾.**

خوب است. خیرات قهری و پشتیبان و حامی دارد.

**۴ ـ ﴿وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَكَ مِنَ الْأُولَى﴾.**

نتیجه‌ی کار بهتر از اصل کار است. خوب است.

**۵ ـ ﴿وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى﴾.**

عالی است. گرفتاری‌هایی دارد ولی نتیجه‌بخش است.

**۶ ـ ﴿أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيماً فَآوَى﴾.**

همراه با مشکلاتی است. خوب است.

**۷ ـ ﴿وَوَجَدَكَ ضَالّاً فَهَدَى﴾.**

خالی از گرفتاری نیست. خوب است.

**۸ ـ ﴿وَوَجَدَكَ عَائِلاً فَأَغْنَى﴾.**

زحمت و موانعی دارد که برطرف می‌شود. نتیجه‌ی خوبی برای آن است.

۹ ـ ﴿فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ﴾.

خوب نیست.

۱۰ ـ ﴿وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ﴾.

خوب نیست.

۱۱ ـ ﴿وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ﴾.

بسیار خوب است. خیری به خواهان می‌رسد که باید مواظب باشد به غفلت دچار نشود و آن را از دست ندهد.

# سوره‌ی شرح

سوره‌ی شرح، شرح مشکلات پیغمبر اکرمﷺ است. سوره‌ای سنگین است.

**۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ».**

عالی است. توجه و تحذیر را دارد.

**۲ ـ «وَوَضَعْنَا عَنْكَ وِزْرَكَ».**

مشکلات کار برطرف می‌شود. خوب است.

**۳ ـ «الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ».**

سنگین ولی خوب است.

**۴ ـ «وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ».**

عالی است.

**۵ ـ «فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْراً».**

بسیار خوب است.

**۶ ـ «إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْراً».**

عالی است. کاری تضمینی است.

**۷ ـ «فَإِذَا فَرَغْتَ فَانْصَبْ».**

خوب است و زحمت و سختی دارد.

**۸ ـ «وَإِلَى رَبِّكَ فَارْغَبْ».**

عالی و سنگین است که زحمت دارد.

# سوره‌ی تین

۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ».

بسیار خوب است.

۲ ـ «وَطُورِ سِينِينَ».

عالی است. نعمت، رحمت، دولت، بهره‌های دنیوی و رشد را در پی دارد.

۳ ـ «وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ».

عالی است.

۴ ـ «لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ».

عالی است.

۵ ـ «ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ».

خیلی بد است.

۶ ـ «إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ، فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ».

خوب است و زحمت را می‌طلبد. منافع فراوانی دارد. با توجه به استثنا، کاری ویژه است.

۷ ـ «فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّينِ».

خیلی بد است. محاکمه و گرفتاری در آن است.

۸ ـ «أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ».

بسیار بد است. کفران، شکست و ورشکستگی را سبب می‌شود.

# سوره‌ی علق

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، اقْرَءْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ﴾.**

بسیار عالی است. شروع آن پرخیر و برکت است؛ به‌گونه‌ای که نمی‌شود آن را جمع و کنترل کرد.

**۲ ـ ﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ﴾.**

خیلی سخت و سنگین است. بد است.

**۳ ـ ﴿اقْرَءْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ﴾.**

خوب است. کار را باید با قرائت؛ یعنی بازبینی، ملاحظه و بازرسی و با برنامه‌ریزی انجام داد.

**۴ ـ ﴿الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ﴾.**

عالی است. قدرت و توان مضاعف را در پی دارد.

**۵ ـ ﴿عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ﴾.**

توان‌مندی و گسترش امکانات و درآمد خواهان را به تناسب کار موجب می‌گردد. بسیار خوب است.

**۶ ـ ﴿كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَيَطْغَى﴾.**

خیلی بد است. به غفلت دچار می‌شود.

**۷ ـ ﴿أَنْ رَآهُ اسْتَغْنَى﴾.**

بسیار بد است. به استکبار آلوده می‌گردد.

۸ ـ ﴿إِنَّ إِلَى رَبِّكَ الرُّجْعَى﴾.

بد است.

۹ ـ ﴿أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَى﴾.

بد است.

۱۰ ـ ﴿عَبْداً إِذَا صَلَّى﴾.

خوب نیست.

۱۱ ـ ﴿أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَى﴾.

خوب است. گرفتاری و موانعی دارد: ﴿أَرَأَيْتَ﴾.

۱۲ ـ ﴿أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَى﴾.

خوب است.

۱۳ ـ ﴿أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى﴾.

خیلی بد است.

۱۴ ـ ﴿أَلَمْ يَعْلَمْ بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى﴾.

بسیار بد است. تهدید است. نباید به آن نزدیک شد که خواهان را در تنگنا قرار می‌دهد.

۱۵ ـ ﴿كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعَنْ بِالنَّاصِيَةِ﴾.

بد است. فشار فراوانی را بر خواهان وارد می‌آورد.

۱۶ ـ ﴿نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ﴾.

مشکلات زیادی در این کار پیش می‌آید. خوب نیست.

۱۷ ـ ﴿فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ﴾.

خیلی بد است.

۱۸ ـ ﴿سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ﴾.

بسیار بد است.

۱۹ ـ ﴿كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ﴾.

خیلی بد، سخت و سنگین است. باید خود را از آن دور نگاه داشت. از آیاتی است که سجده‌ی واجب دارد.

## سوره‌ی قدر

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ﴾.**

عالی است. خیرات و برکات فراوان و نامحدودی دارد.

**۲ ـ ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ﴾.**

عالی است.

**۳ ـ ﴿لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ﴾.**

خیرات آن بیش از زحمتی است که می‌برد. خوب است.

**۴ ـ ﴿تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ، مِنْ كُلِّ أَمْرٍ﴾.**

برای تأسیس مؤسسه یا کارخانه و همانند آن بسیار مناسب است. خوب است.

**۵ ـ ﴿سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ﴾.**

کاری است که خواهان را عاقبت به خیر می‌سازد و نتیجه‌ی فراوانی دارد. بسیار خوب است.

# سوره‌ی بینه

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِّينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ﴾.

خوب نیست. هر گونه تلاشی که انجام شود نتیجه‌ای را در بر ندارد.

۲ ـ ﴿رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ، يَتْلُو صُحُفاً مُطَهَّرَةً﴾.

خیلی خوب است. شروع خوبی دارد و روند فرسایشی و مشکلات آن پیش از این گذشته است.

۳ ـ ﴿فِيهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ﴾.

عالی است.

۴ ـ ﴿وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَةُ﴾.

خوب نیست.

۵ ـ ﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ، مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ، وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ، وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ﴾.

بسیار خوب ولی سنگین است. باید آن را انجام داد. برای ترک آن نمی‌شود استخاره گرفت.

۶ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ، خَالِدِينَ فِيهَا، أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ﴾.

خیلی بد است. گرفتاری دارد. به همسایه، رفیق، شریک، یا همکاری بد دچار می‌شود.

۷ ـ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ، أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ﴾.

عالی است. کاری مهم است که عمل و تلاش را می‌طلبد.

۸ ـ ﴿جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ، تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ، خَالِدِينَ فِيهَا أَبَداً، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ، ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ﴾.

عالی است. تمامی جهات و حیثیات آن خوب است.

# سوره‌ی زلزله

سوره‌ای است که استخاره‌ی آن خوب نیست. کار مورد نظر آشفتگی و به هم ریزی دارد.

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا﴾.

بد است. سبب آشفتگی و به هم ریزی می‌شود.

۲ ـ ﴿وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا﴾.

بد است. خواهان را به صورت ناگهانی غالفگیر می‌سازد.

۳ ـ ﴿وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا﴾.

بد است. سبب پریشانی و پشیمانی می‌گردد.



۴ ـ ﴿يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا﴾.

بد است.

۵ ـ ﴿بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى لَهَا﴾.

گرفتاری دارد. خوب نیست.

۶ ـ ﴿يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتاً لِيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ﴾.

کاری است بد، بدون نتیجه، پرضرر و سخت.

۷ ـ ﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْراً يَرَهُ﴾.

فشار و اضطراب حاصل از آن بسیار فراوان است: ﴿مِثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾. خوب نیست.

۸ ـ ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرّاً يَرَهُ﴾.

خوب نیست.

# سوره‌ی عادیات

استخاره‌ی این سوره نیز خوب نیست.

۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحاً».

بد است.

۲ ـ «فَالْمُورِيَاتِ قَدْحاً».

بد است.

۳ ـ «فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحاً».

بد است.

۴ ـ «فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعاً».

بد است.

۵ ـ «فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعاً».

بد است.

۶ ـ «إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ».

بسیار بد است.

۷ ـ «وَإِنَّهُ عَلَى ذَلِكَ لَشَهِيدٌ».

بد است.

۸ ـ «وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ».

خیلی بد است. چنان‌چه خیری نیز در این کار باشد به ضرر خواهان تمام می‌شود. غفلت‌زا و حرمان‌آور است.

۹ ـ ﴿أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ﴾.

بد و بحران‌زا است.

۱۰ ـ ﴿وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ﴾.

بد است.

۱۱ ـ ﴿إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَخَبِيرٌ﴾.

کاری پر از گرفتاری است. خوب نیست.

# سوره‌ی قارعه

**۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْقَارِعَةُ».**

اضطراب‌آور و بد است.

**۲ ـ «مَا الْقَارِعَةُ».**

بد و استرس‌زاست. سبب تنیدگی می‌شود.

**۳ ـ «وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ».**

بسیار بد است.

**۴ ـ «يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ».**

خواهان زیر فشار حاصل از این کار دوام نمی‌آورد. بد است.

**۵ ـ «وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ».**

زیان فراوانی به خواهان وارد می‌شود. بد است.

**۶ ـ «فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ».**

خوب نیست. کار سنگینی است.

**۷ ـ «فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ».**

بلاخیز است و خواهان در بلاست که به آن رضایت می‌دهد. خوب نیست.

**۸ ـ «وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ».**

بد است.

۹ ـ ﴿فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ﴾.

بسیار بد است.

۱۰ ـ ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَهْ﴾.

بد است.

۱۱ ـ ﴿نَارٌ حَامِيَةٌ﴾.

خیلی بد است.

## سوره‌ی تکاثر

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، أَلْهَاكُمُ التَّكَاثُرُ﴾.**

غفلت‌زا است. خوب نیست.

**۲ ـ ﴿حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ﴾.**

خالی از مرگ و میر یا درگیری نیست. بد است.

**۳ ـ ﴿كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾.**

دلهره‌زا و اضطراب آور است. خوب نیست.

**۴ ـ ﴿ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾.**

اضطراب و استرس را به همراه دارد. خوب نیست.

**۵ ـ ﴿كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ﴾.**

خوب نیست.

**۶ ـ ﴿لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ﴾.**

خوب نیست.

**۷ ـ ﴿ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ﴾.**

بد است.

**۸ ـ ﴿ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ﴾.**

بدکاری در آن است. خوب نیست.

# سوره‌ی عصر

۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْعَصْرِ».

بسیار بد است. فشار مضاعفی را بر خواهان تحمیل می‌کند.

۲ ـ «إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ».

خیلی بد و زیان‌بار است.

۳ ـ «إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ».

خیلی خوب است.

# سوره‌ی همزه

**۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَيْلٌ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُمَزَةٍ».**

بد است.

**۲ ـ «الَّذِي جَمَعَ مَالاً وَعَدَّدَهُ».**

خوب نیست.

**۳ ـ «يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ».**

گمان و آروزیی بیش نیست. خوب نیست.

**۴ ـ «كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ».**

بد است.

**۵ ـ «وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ».**

بسیار بد و عذاب‌آور است.

**۶ ـ «نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ».**

خیلی بد است.

**۷ ـ «الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ».**

بسیار بد است.

**۸ ـ «إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُؤْصَدَةٌ».**

بد است.

**۹ ـ «فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ».**

خیلی بد است.

## سوره‌ی فیل

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ﴾.

بد است.

۲ ـ ﴿أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ﴾.

بسیار بد است.

۳ ـ ﴿وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْراً أَبَابِيلَ﴾.

بد است.

۴ ـ ﴿تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ﴾.

بد است.

۵ ـ ﴿فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ﴾.

بسیار بد است.

## سوره‌ی قریش

۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، لِإِيلَافِ قُرَيْشٍ».

خیلی خوب است.

۲ ـ «إِيلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ».

خوب است. هجرت در آن است.

۳ ـ «فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ».

خوب است.

۴ ـ «الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ، وَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ».

بسیار خوب است.

## سوره‌ی ماعون

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالدِّينِ﴾.**

بد است.

**۲ ـ ﴿فَذَلِكَ الَّذِي يَدُعُّ الْيَتِيمَ﴾.**

خیلی بد است.

**۳ ـ ﴿وَلَا يَحُضُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ﴾.**

بد است.

**۴ ـ ﴿فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ﴾.**

بسیار بد است. نباید فریب ظاهر آن را خورد.

**۵ ـ ﴿الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾.**

بد است.

**۶ ـ ﴿الَّذِينَ هُمْ يُرَاؤُونَ﴾.**

بد است.

**۷ ـ ﴿وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ﴾.**

بد است. حرمان، گرفتاری، بخل و پریشانی در آن است.

## سوره‌ی کوثر

**۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ».**

کاری بسته و محکم است که موفقیت آن حتمی است. خیلی عالی است.

**۲ ـ «فَصَلِّ لِرَبِّكَ، وَانْحَرْ».**

خیلی خوب است.

**۳ ـ «إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ».**

بسیار بد است هیچ نتیجه‌ای را به دست نمی‌دهد. باید آن را رها کرد.

# سوره‌ی کافرون

۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ﴾.

خیلی بد است.

۲ ـ ﴿لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ﴾.

بد است.

۳ ـ ﴿وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ﴾.

بد است.

۴ ـ ﴿وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ﴾.

بد است.

۵ ـ ﴿وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ﴾.

خوب نیست.

۶ ـ ﴿لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ﴾.

نتیجه‌ای ندارد. بد است.

## سوره‌ی نصر

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ﴾.**

بسيار خوب است. خيرات سرشاری را در پی دارد.

**۲ ـ ﴿وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجاً﴾.**

برای کارهايی که نياز به مشارکت دارد بسيار مناسب است. درآمد و خيرات فراوان و سرشاری دارد. خواهان بايد مواظب باشد به اسراف آلوده نگردد. بسيار خوب است.

**۳ ـ ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ، وَاسْتَغْفِرْهُ، إِنَّهُ كَانَ تَوَّاباً﴾.**

بسيار خوب است.

# سوره‌ی مسد

**۱ ـ ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ﴾.**

بسیار بد است.

**۲ ـ ﴿مَا أَغْنَى عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ﴾.**

بد است. بی‌چاره می‌گردد و پشتیبانی ندارد.

**۳ ـ ﴿سَيَصْلَى نَاراً ذَاتَ لَهَبٍ﴾.**

خیلی بد است.

**۴ ـ ﴿وَامْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ﴾.**

بد است. وزر و وبال و خستگی دارد.

**۵ ـ ﴿فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِنْ مَسَدٍ﴾.**

بد، زیان‌بار و فقرآور است. نتیجه‌ای برای آن نیست.

# سوره‌ی اخلاص

**۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ».**

خیلی سنگین اما خوب است.

**۲ ـ «اللَّهُ الصَّمَدُ».**

بسیار سنگین ولی خوب است.

**۳ ـ «لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ».**

زندگی و حیاتی در آن نیست. سنگینی فراوانی دارد. خوب نیست.

**۴ ـ «وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ».**

سنگینی مضاعفی دارد. خوب نیست. خواهان سرمایه‌ی خود را از دست می‌دهد.

# سوره‌ی فلق

**۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ».**

خوب نیست.

**۲ ـ «مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ».**

خوب نیست.

**۳ ـ «وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ».**

بد است.

**۴ ـ «وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ».**

بد است.

**۵ ـ «وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ».**

خیلی بد و خطرناک است. باید آن را ترک کرد.

# سوره‌ی ناس

**۱ ـ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ».**

بد است. معلوم نیست با چه کسی مواجه و طرف می‌شود.

**۲ ـ «مَلِكِ النَّاسِ».**

خوب نیست.

**۳ ـ «إِلَهِ النَّاسِ».**

خوب نیست.

**۴ ـ «مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ».**

بد است. معلوم نیست با چه کسی طرف است.

**۵ ـ «الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ».**

خوب نیست.

**۶ ـ «مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ».**

خوب نیست. پرمشکل و زیان‌بار است. نتیجه‌ای در بر ندارد.

**اللهمّ فتقبّل منّا بلطفك الكريم.**

**اللهمّ اشف صدورنا بالقران الكريم.**

**اللهمّ احفظنا بالقران الكريم.**

**اللهمّ صلّ على محمّد وآل محمّد.**

بسم الله الرحمن الرحیم

# دانش استخاره

آموزش روشمند اصول، قواعد، اصطلاحات و رموز استخاره

به همراه تطبیق بر تمامی آیات قرآن کریم

## جلد پنجم

محمدرضا نکونام

سرشناسه: نکونام، محمدرضا، ۱۳۲۷ـ
عنوان و نام پدیدآور: دانش استخاره: آموزش روشمند اصول، قواعد، اصطلاحات و رموز استخاره به همراه تطبیق بر تمامی آیات قرآن کریم / محمدرضا نکونام.
مشخصات نشر: تهران، فرتاب، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری: ۵ ج.
شابک: ج ۵: ۲ ـ ۴ ـ ۹۱۵۷۲ ـ ۶۰۰ ـ ۹۷۸
شابک دوره: ۹ ـ ۵ ـ ۹۱۵۷۲ ـ ۶۰۰ ـ ۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا
موضوع: استخاره با قرآن کریم.
موضوع: استخاره.
رده‌بندی کنگره: ۱۳۸۸ ۳۷ د ۸ ن / ۵ / ۲۷۲ BP
رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۷۹
شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۱۹۵۰۷۹۹

# دانش استخاره ـ جلد پنجم

**محمدرضا نکونام**

**ناشر: فرتاب**
**محل چاپ: نقش‌گستر**
**نوبت چاپ: اول**
**تاریخ چاپ: بهار ۱۳۹۰**
**شمارگان: ۳۰۰۰**

**تهران ـ تهران‌پارس ـ فلکه‌ی دوم ـ خیابان ناهیدی شهید زهدی ـ پلاک ۱۵۱**
**کدپستی: ۱۶۵۷۶ـ۶۱۶۵۴۱ ❊ تلفکس: ۰۲۱۷۷۹۶۸۶۳۵**
www.nekoonam.com www.nekounam.ir

ISBN : 978 - 600 - 91572 - 4 - 2
شابک دوره: 978 - 600 - 91572 - 5 - 9

فهرست مطالب

## «بخش سوم: استخاره‌ی سوره‌های قرآن کریم»

### فصل یکم: چرایی و چگونگی استخاره با سوره‌های قرآن کریم



### فصل دوم: نمایه‌ی استخاره‌ی آیات قرآن کریم



### فصل سوم: نمایه‌ی استخاره‌ی سوره‌های قرآن کریم



### فصل چهارم: نمایه‌ی استخاره‌ی خوب سوره‌های قرآن کریم



### فصل پنجم: نمایه‌ی استخاره‌ی بد سوره‌های قرآن کریم

# ۳ بخش سوم

## استخاره‌ی سوره‌های قرآن کریم

# فصل یکم:

## چرایی و چگونگی استخاره با سوره های قرآن کریم

## «ضرورت استخاره با سوره‌های قرآن کریم»

قرآن کریم اقیانوسی ژرف است که دانش‌های بسیاری را درون خود نهفته دارد که متأسفانه بشر با همه‌ی پیشرفتی که در علوم و فنون داشته تا به امروز چندان بر آن دست نیافته است و حتی مؤمنان و اهل قرآن کریم نیز دستاورد چندانی در این زمینه نداشته‌اند. باید توجه داشت حضرات معصومین علیهم‌السلام با آن که گنجوران دانش الهی و خزانه‌دار وحی ربانی می‌باشند و با آن که انسان‌هایی فرازمانی بوده و نسبت به قرآن کریم در مقام «من خوطب به» هستند، در زمان محدود خود از ناحیه‌ی دشمنان با مشکلات و مصایب فراوانی رو به‌رو شدند و فرصت بیان چنین دانش‌هایی را نیافتند و تنها برخی از آن را به ایما و اشاره بیان داشته‌اند تا شاگردان راستین مکتب آنان پی‌گیر آن باشند. یکی از دانش‌های قرآن کریم که در اصل دانشی موهبتی است اما با آموزش و تعلیم نیز تا حدی دست یافتنی و اکتسابی است «استخاره با قرآن کریم» می‌باشد. استخاره به قرآن کریم به دو صورت ممکن است: یکی استخاره با آیات قرآن کریم و دیگری استخاره با سوره‌ها. آن‌چه در میان مردم و عالمان دینی رایج است استخاره با آیات قرآن کریم است اما کم‌تر کسی را می‌توان سراغ گرفت که با سوره‌های قرآن کریم استخاره نماید. استخاره با سوره‌ها خود را بیش‌تر در محدوده‌ی تفأل نشان می‌دهد. دانش تفأل شعبه‌ای از دانش‌های قرآنی است که قدرت پیش‌بینی کارها و دورنگری در آن با

توجه به آیات و سوره‌های قرآن کریم را به دست می‌دهد. ما در بیان مبادی استخاره و در جلد نخست این مجموعه بیان کردیم که علم استخاره به دست آوردن آگاهی کلی و نه جزیی و موردی نسبت به آینده‌ی نزدیک می‌باشد اما ترسیم علل، اسباب، خصوصیت‌ها و آثار امور را به‌طور مشخص و دقیق در تیررس اذهان آدمی قرار نمی‌دهد مگر در بعضی موارد آن هم نسبت به صاحبان استخاره و اولیای الهی که در این زمینه وامدار باطن خویش و صفای نفس خود هستند. این دانش تفأل است که می‌تواند جزیی‌نگر باشد و به صورت موردی از آینده‌های دور و نزدیک نسبت به هر امری به صورت خرد و کلان خبر دهد و زمینه‌ی شناخت آن و تصرف در راستای متفاوت علل، اسباب و خصوصیت‌ها و آثار آن را فراهم آورد که چنین علمی تنها در تیررس خصّیصان از راه‌یافتگان به بارگاه عظیم و رفیع قرآن کریم می‌باشد. باید از این دانش در فرصتی مناسب و در جای خود سخن گفت که متأسفانه هنوز مجال و فرصت آن پیش نیامده است.

همان‌گونه که پیش از این اشاره شد ما در جلد نخست این کتاب، اصول، قواعد، اصطلاحات و رموز استخاره با قرآن کریم و نیز تطبیق آن بر تمامی آیات را آورده‌ایم و در این جلد بر آن هستیم تا استخاره‌ی سوره‌ها را بیان نماییم. برای تحقق این منظور، استخاره‌ی خوب و بد هر سوره را استخراج نموده و سپس با مقایسه‌ی آن، استخاره‌ی هر سوره را به دست آورده‌ایم. آن‌چه در فصل دوم این بخش پیش روی شما قرار می‌گیرد نمایه‌ی استخاره‌ی آیات قرآن کریم است و در فصل سوم استخاره‌ی سوره‌ها با نمایه‌ی تفصیلی آن آمده است. فصل چهارم نمایه‌ی سوره‌هایی است که استخاره‌ی خوب دارد و فصل پنجم استخاره‌ی سوره‌هایی را بیان می‌کند که استخاره‌ی آن بد است.

خالی از لطف نیست آماری که در پیشگفتار این کتاب به آن اشاره شد

دوباره یادآوری گردد و آن این که: از مجموع ۶۲۳۶ آیه‌ی قرآن کریم، استخاره‌ی ۹۹۹ آیه خوب، استخاره‌ی ۶۶۶ آیه بد، استخاره‌ی ۱۲ آیه وسط، استخاره‌ی ۷۸ آیه برای صاحب استخاره، استخاره‌ی ۵۳۸ آیه عالی، استخاره‌ی ۱۱۲۳ آیه بسیار خوب، و استخاره‌ی ۱۴۷۸ آیه بسیار بد، استخاره‌ی ۷۶ آیه‌ی آن بد نیست و استخاره‌ی ۱۲۶۶ آیه‌ی آن خوب نیست می‌باشد که به‌طور کلی می‌توان گفت: ۴۴/۷۰ درصد استخاره‌ی آیات قرآن کریم (۲۷۴۹ آیه) خوب و ۵۵/۳۰ درصد آیات آن استخاره‌ی بد است. البته، آیات صاحب استخاره در این آمار منظور نشده است. در بررسی آماری دیگری می‌توان گفت: از مجموع ۱۱۴ سوره‌ی قرآن کریم استخاره‌ی ۴۴ سوره (۳۸/۵۹ درصد) که دارای ۲۲۰۰ آیه است خوب و هفتاد سوره (۶۲/۴۱ درصد) که دارای ۴۰۳۴ آیه می‌باشد استخاره‌ی بدی دارد.

در این جا لازم است چند امر مورد توجه قرار گیرد که به خلاصه بیان می‌شود:

الف) چرا استخاره نسبت به کارها بیش‌تر بد را نشان می‌دهد تا خوبی و گشایش را؟ در پاسخ باید گفت: کار کردن تا کار خوب کردن فاصله‌ی خود را دارد و قرآن کریم در پی بیان انجام کار خوب است. انسان یا مؤمن بیش‌تر در پی انجام کارها به دیدگاه‌های نزدیک نظر دارد و قرآن کریم در پی توجه به افق‌های بلند و دوردست سعادت است. هنگامی که انسان تمایلات خود را دنبال می‌کند کم‌تر در پی تصرف قله‌هاست. بر این اساس است که قرآن کریم توجه و دقت لازم نسبت به کارها را اعمال می‌دارد؛ زیرا کار کردن یا کار را به همراه مشکلات و پیچ و خم آوردن آن با انجام کار خوب، درست و بدون عوارض و پی‌آمد منفی متفاوت است و قرآن کریم انسان را به این حقیقت آگاه می‌سازد و او را در این راستا قرار می‌دهد؛ به‌ویژه که بیش‌تر افراد با انجام کارهای خود حظوظ نفسانی را در نظر دارند تا وصول به درستی‌ها را.

ب) باید دانست در استخاره‌ی آیات کم‌ترین مورد آن متوسط و میانه است. باید در نظر داشت در اصل ما کاری متوسط نداریم و وجود چنین مقدار(۱۲ آیه) نیز با مماشات در بیان می‌باشد وگرنه هریک از این موارد با دقت زمینه‌ی خوب یا بد را پیدا می‌کند.

ج) ممکن است در جمع کلی نسبت به سوره‌ها، سوره‌ی عالی، متوسط یا میانه وجود نداشته باشد که تمامی با توجه به افق‌ها و اهمیت موارد و نسبت به چینش‌های جدول مورد نظر چنین نسبتی را نشان می‌دهد که توجه به آن در باب تفأل بسیار مهم و دقیق است و باید در استنباط تفأل آن را نیز مورد بررسی قرار داد.

د) امر دیگری که در زمینه‌ی تفأل به آیات نباید مورد غفلت قرار گیرد این است که تفأل به آیات برای کارهای بسیار مهم است نه کارهای کوچک و خرد. متأسفانه در باب استخاره به آیات نیز چنین است که بیش‌تر افراد آن را در کارهای خرد و کوچک انجام می‌دهند و نه در کارهای کلان و اساسی. ما در کتاب استخاره با آیات قرآن کریم درباره‌ی چنین رویکردی و آسیب‌های آن به تفصیل سخن گفته‌ایم و در این جا نیز باز خاطرنشان می‌شویم در تفأل به آیات نیز نباید چنین رویکردی داشت و برای هر کاری بدون توجه به مورد یا تفکر و مشورت در کار استخاره نمود. از قرآن کریم باید بیش‌تر در کارهای اساسی، مهم‌وکلان‌بهره‌جست.

ه) خوب یا بد بدون آیات وصف به حال متعلق موصوف است، نه اصل موصوف؛ یعنی خوب و بد بودن‌ها نسبت به کارهای ماست نه نسبت به آیات و سور الهی که آیات و سور الهی تمامی خوب و وحی است و ملکوت امور و کارها را در بر دارد و نسبت به راستای ناسوت و نفسانیت‌های ماست که وصف خوب یا بد به خود می‌گیرد وگرنه نسبت به اصل آیات الهی و سور رحمانی جایی برای بد وجود ندارد و همان‌طور که اصل آیات بیانگر دنیا و عملکرد بشر و خوب و بد آن است

و با توجه به آن است که عناوین مؤمن، کافر، وارسته، ظالم، نعیم و جهیم مورد کاربرد قرار می‌گیرد، وگرنه ملکوت آیات در تمامی آیات حتی آیاتی که بیانگر بدها و بدی‌هاست تمامی الهی، ربانی و ملکوتی است و جایی برای کاستی و کجی ندارد.

و) باید دانست خوب و بد بودن استخاره‌ی آیات امری نسبی است و نسبت به کارها و افراد تنوع می‌پذیرد و از یک آیه برای هر موقعیتی می‌توان برداشتی متفاوت از پیش داشت و چنین نیست که استخاره‌ی آیات ثابت و تغییرناپذیر باشد و آیه‌ای که برای موردی خوب است همان آیه برای موردی دیگر یا برای فردی دیگر بد باشد. برداشت از آیات توسط صاحبان استخاره خالی از تنوع و تعدد نیست همان‌طور که نفس آیات الهی دارای تجلیات و مظاهر و نمودهای گوناگون معنایی می‌باشند و قرآن کریم نیز وصف «کل یوم هو فی شأن» را داراست. این رشته سر دراز ندارد و این نوشته را مجال تفصیل آن نیست و ما در پی بیان آن نیز نمی‌باشیم؛ چرا که مقدمات فراوانی را می‌طلبد که ما آن را در نوشته‌های تفصیلی عرفانی خود آورده‌ایم.

ز) آخرین نکته‌ی این مقدمه را خاطرنشانی این مهم قرار می‌دهیم که آن‌چه در مجموعه‌ی پنج جلدی حاضر درباره‌ی استخاره آمده است اندکی از حقایق بی‌شمار و بی‌پایان از مواهب عینی خداوند است که آن را در قرآن کریم نهفته است و تنها در حکم مقدمه و زمینه‌ای محدود و کوتاه برای راهیابی به حقایق قرآن کریم است تا هم جایگاه قرآن کریم تا حدودی روشن شود و هم راه از بیراهه مشخص گردد و افرادی ناآگاه بی‌محابا علم ادعا برندارند و از روی جهل به ساحت قرآن کریم با ادعاهای مکتوب یا شفاهی خود بی‌احترامی ننمایند و نیز راه روشن باشد و آنان که می‌خواهند با قرآن کریم مأنوس گردند و رهرو این راه شوند نقشه‌ی راه را در اختیار داشته باشند.

# فصل دوم:

نمایه‌ی استعاره‌ی آیات قرآن کریم

## سوره‌ی حمد

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خوب |
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | خوب |
| ۶ | خوب |
| ۷ | صاحب‌استخاره |

## سوره‌ی بقره

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | عالی |
| ۵ | خوب |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | خیلی بد |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | خوب نیست |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | خوب نیست |
| ۱۲ | خوب نیست |
| ۱۳ | خوب نیست |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | بد |
| ۱۶ | بد |
| ۱۷ | خوب نیست |
| ۱۸ | خیلی بد |
| ۱۹ | بد |
| ۲۰ | صاحب‌استخاره |
| ۲۱ | خیلی خوب |
| ۲۲ | خیلی خوب |
| ۲۳ | خیلی بد |
| ۲۴ | خیلی بد |
| ۲۵ | عالی |
| ۲۶ | عالی |
| ۲۷ | میانه |
| ۲۸ | صاحب‌استخاره |
| ۲۹ | صاحب‌استخاره |
| ۳۰ | صاحب‌استخاره |
| ۳۱ | صاحب‌استخاره |
| ۳۲ | صاحب‌استخاره |
| ۳۳ | صاحب‌استخاره |
| ۳۴ | خوب نیست |
| ۳۵ | صاحب‌استخاره |
| ۳۶ | صاحب‌استخاره |
| ۳۷ | خوب |
| ۳۸ | خوب |
| ۳۹ | خوب |
| ۴۰ | بد نیست |
| ۴۱ | خیلی خوب |
| ۴۲ | صاحب‌استخاره |
| ۴۳ | عالی |
| ۴۴ | خیلی بد |
| ۴۵ | صاحب‌استخاره |
| ۴۶ | صاحب‌استخاره |
| ۴۷ | خوب |
| ۴۸ | خوب |
| ۴۹ | صاحب‌استخاره |
| ۵۰ | خوب |
| ۵۱ | خیلی خوب |
| ۵۲ | خیلی خوب |
| ۵۳ | خوب |
| ۵۴ | خوب |
| ۵۵ | خوب نیست |
| ۵۶ | خوب نیست |
| ۵۷ | خوب |
| ۵۸ | صاحب‌استخاره |
| ۵۹ | خیلی خوب |
| ۶۰ | خیلی بد |
| ۶۱ | صاحب‌استخاره |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۶۲ | خیلی خوب |
| ۶۳ | صاحب‌استخاره |
| ۶۴ | صاحب‌استخاره |
| ۶۵ | خیلی بد |
| ۶۶ | خیلی بد |
| ۶۷ | صاحب‌استخاره |
| ۶۸ | بد نیست |
| ۶۹ | عالی |
| ۷۰ | عالی |
| ۷۱ | خوب نیست |
| ۷۲ | خیلی خوب |
| ۷۳ | خیلی خوب |
| ۷۴ | صاحب‌استخاره |
| ۷۵ | خیلی بد |
| ۷۶ | خیلی بد |
| ۷۷ | خیلی بد |
| ۷۸ | خوب نیست |
| ۷۹ | خیلی بد |
| ۸۰ | خیلی بد |
| ۸۱ | خیلی بد |
| ۸۲ | خیلی خوب |
| ۸۳ | خوب نیست |
| ۸۴ | خوب نیست |
| ۸۵ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۸۶ | خیلی بد |
| ۸۷ | صاحب‌استخاره |
| ۸۸ | خیلی بد |
| ۸۹ | خیلی بد |
| ۹۰ | خوب نیست |
| ۹۱ | بد |
| ۹۲ | خیلی بد |
| ۹۳ | خوب نیست |
| ۹۴ | خوب نیست |
| ۹۵ | خوب نیست |
| ۹۶ | خوب نیست |
| ۹۷ | صاحب‌استخاره |
| ۹۸ | صاحب‌استخاره |
| ۹۹ | صاحب‌استخاره |
| ۱۰۰ | بد |
| ۱۰۱ | بد |
| ۱۰۲ | خوب نیست |
| ۱۰۳ | خوب |
| ۱۰۴ | خوب نیست |
| ۱۰۵ | خیلی خوب |
| ۱۰۶ | خیلی خوب |
| ۱۰۷ | خیلی خوب |
| ۱۰۸ | خوب نیست |
| ۱۰۹ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۱۰ | خوب |
| ۱۱۱ | خوب نیست |
| ۱۱۲ | خوب |
| ۱۱۳ | خیلی بد |
| ۱۱۴ | خیلی بد |
| ۱۱۵ | عالی |
| ۱۱۶ | خوب |
| ۱۱۷ | عالی |
| ۱۱۸ | صاحب‌استخاره |
| ۱۱۹ | خیلی خوب |
| ۱۲۰ | خوب نیست |
| ۱۲۱ | خیلی خوب |
| ۱۲۲ | خیلی خوب |
| ۱۲۳ | بد |
| ۱۲۴ | خوب |
| ۱۲۵ | عالی |
| ۱۲۶ | صاحب‌استخاره |
| ۱۲۷ | عالی |
| ۱۲۸ | خیلی خوب |
| ۱۲۹ | عالی |
| ۱۳۰ | خیلی خوب |
| ۱۳۱ | خیلی خوب |
| ۱۳۲ | خیلی خوب |
| ۱۳۳ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۳۴ | خوب نیست |
| ۱۳۵ | خیلی خوب |
| ۱۳۶ | خیلی خوب |
| ۱۳۷ | خیلی خوب |
| ۱۳۸ | عالی |
| ۱۳۹ | خوب نیست |
| ۱۴۰ | خوب نیست |
| ۱۴۱ | بد |
| ۱۴۲ | خوب |
| ۱۴۳ | خوب |
| ۱۴۴ | خیلی خوب |
| ۱۴۵ | خوب نیست |
| ۱۴۶ | خیلی بد |
| ۱۴۷ | خوب |
| ۱۴۸ | عالی |
| ۱۴۹ | خیلی خوب |
| ۱۵۰ | خیلی خوب |
| ۱۵۱ | عالی |
| ۱۵۲ | عالی |
| ۱۵۳ | عالی |
| ۱۵۴ | عالی |
| ۱۵۵ | خیلی خوب |
| ۱۵۶ | خیلی بد |
| ۱۵۷ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۵۸ | عالی |
| ۱۵۹ | خیلی بد |
| ۱۶۰ | میانه |
| ۱۶۱ | خیلی بد |
| ۱۶۲ | خیلی بد |
| ۱۶۳ | خیلی خوب |
| ۱۶۴ | خیلی خوب |
| ۱۶۵ | خوب نیست |
| ۱۶۶ | خوب نیست |
| ۱۶۷ | خوب نیست |
| ۱۶۸ | خوب |
| ۱۶۹ | خیلی بد |
| ۱۷۰ | خیلی بد |
| ۱۷۱ | خیلی بد |
| ۱۷۲ | خیلی خوب |
| ۱۷۳ | خیلی بد |
| ۱۷۴ | خیلی بد |
| ۱۷۵ | خیلی بد |
| ۱۷۶ | خوب نیست |
| ۱۷۷ | خیلی خوب |
| ۱۷۸ | خوب نیست |
| ۱۷۹ | خوب نیست |
| ۱۸۰ | خوب |
| ۱۸۱ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۸۲ | خوب |
| ۱۸۳ | خیلی خوب |
| ۱۸۴ | خوب |
| ۱۸۵ | خیلی خوب |
| ۱۸۶ | عالی |
| ۱۸۷ | خیلی خوب |
| ۱۸۸ | خیلی بد |
| ۱۸۹ | خوب |
| ۱۹۰ | خوب نیست |
| ۱۹۱ | خیلی بد |
| ۱۹۲ | عالی |
| ۱۹۳ | خوب |
| ۱۹۴ | خوب |
| ۱۹۵ | خیلی خوب |
| ۱۹۶ | خوب |
| ۱۹۷ | خوب |
| ۱۹۸ | خوب |
| ۱۹۹ | خیلی خوب |
| ۲۰۰ | صاحب‌استخاره |
| ۲۰۱ | خوب |
| ۲۰۲ | خوب نیست |
| ۲۰۳ | خیلی خوب |
| ۲۰۴ | خیلی بد |
| ۲۰۵ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۲۰۶ | خیلی بد |
| ۲۰۷ | خیلی خوب |
| ۲۰۸ | خوب |
| ۲۰۹ | خوب نیست |
| ۲۱۰ | خوب |
| ۲۱۱ | خیلی بد |
| ۲۱۲ | صاحب‌استخاره |
| ۲۱۳ | خیلی خوب |
| ۲۱۴ | خوب |
| ۲۱۵ | خیلی خوب |
| ۲۱۶ | خوب |
| ۲۱۷ | خیلی بد |
| ۲۱۸ | خیلی خوب |
| ۲۱۹ | صاحب‌استخاره |
| ۲۲۰ | خیلی خوب |
| ۲۲۱ | خیلی خوب |
| ۲۲۲ | خوب نیست |
| ۲۲۳ | خیلی خوب |
| ۲۲۴ | خوب نیست |
| ۲۲۵ | بد نیست |
| ۲۲۶ | بد نیست |
| ۲۲۷ | خوب |
| ۲۲۸ | خیلی خوب |
| ۲۲۹ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۲۳۰ | خیلی خوب |
| ۲۳۱ | خیلی خوب |
| ۲۳۲ | خیلی خوب |
| ۲۳۳ | خیلی خوب |
| ۲۳۴ | خوب |
| ۲۳۵ | خوب نیست |
| ۲۳۶ | خیلی خوب |
| ۲۳۷ | خوب |
| ۲۳۸ | خیلی خوب |
| ۲۳۹ | خوب |
| ۲۴۰ | خیلی خوب |
| ۲۴۱ | خیلی خوب |
| ۲۴۲ | خیلی خوب |
| ۲۴۳ | صاحب‌استخاره |
| ۲۴۴ | خیلی خوب |
| ۲۴۵ | خوب |
| ۲۴۶ | بد |
| ۲۴۷ | خوب |
| ۲۴۸ | خیلی خوب |
| ۲۴۹ | خیلی خوب |
| ۲۵۰ | خیلی خوب |
| ۲۵۱ | خیلی خوب |
| ۲۵۲ | خوب |
| ۲۵۳ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۲۵۴ | خیلی خوب |
| ۲۵۵ | خیلی خوب |
| ۲۵۶ | خیلی خوب |
| ۲۵۷ | خیلی خوب |
| ۲۵۸ | خیلی خوب |
| ۲۵۹ | خیلی خوب |
| ۲۶۰ | خیلی خوب |
| ۲۶۱ | خیلی خوب |
| ۲۶۲ | خیلی خوب |
| ۲۶۳ | خیلی خوب |
| ۲۶۴ | خیلی خوب |
| ۲۶۵ | عالی |
| ۲۶۶ | خیلی خوب |
| ۲۶۷ | خیلی خوب |
| ۲۶۸ | صاحب‌استخاره |
| ۲۶۹ | عالی |
| ۲۷۰ | خیلی خوب |
| ۲۷۱ | خیلی خوب |
| ۲۷۲ | خیلی خوب |
| ۲۷۳ | خیلی خوب |
| ۲۷۴ | خوب |
| ۲۷۵ | خیلی بد |
| ۲۷۶ | خیلی بد |
| ۲۷۷ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲۷۸ | خوب نیست |
| ۲۷۹ | خیلی بد |
| ۲۸۰ | خیلی خوب |
| ۲۸۱ | خوب |
| ۲۸۲ | خوب |
| ۲۸۳ | خوب |
| ۲۸۴ | خیلی خوب |
| ۲۸۵ | خیلی خوب |
| ۲۸۶ | خوب |

## سوره‌ی آل‌عمران

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خوب |
| ۴ | خوب |
| ۵ | خوب |
| ۶ | خوب |
| ۷ | خوب |
| ۸ | خوب |
| ۹ | خوب |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | خوب نیست |
| ۱۲ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۳ | خوب |
| ۱۴ | خیلی خوب |
| ۱۵ | خیلی خوب |
| ۱۶ | خیلی خوب |
| ۱۷ | خیلی خوب |
| ۱۸ | خیلی خوب |
| ۱۹ | خوب |
| ۲۰ | خوب |
| ۲۱ | خیلی بد |
| ۲۲ | بد |
| ۲۳ | خوب |
| ۲۴ | بد |
| ۲۵ | بد نیست |
| ۲۶ | خیلی خوب |
| ۲۷ | خیلی خوب |
| ۲۸ | خوب نیست |
| ۲۹ | خوب |
| ۳۰ | بد نیست |
| ۳۱ | خوب |
| ۳۲ | خوب |
| ۳۳ | خوب |
| ۳۴ | خوب |
| ۳۵ | خیلی خوب |
| ۳۶ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۳۷ | خوب |
| ۳۸ | خیلی خوب |
| ۳۹ | عالی |
| ۴۰ | خیلی خوب |
| ۴۱ | خیلی خوب |
| ۴۲ | خیلی خوب |
| ۴۳ | خیلی خوب |
| ۴۴ | صاحب‌استخاره |
| ۴۵ | عالی |
| ۴۶ | خوب |
| ۴۷ | خوب |
| ۴۸ | عالی |
| ۴۹ | خیلی خوب |
| ۵۰ | خیلی خوب |
| ۵۱ | عالی |
| ۵۲ | صاحب‌استخاره |
| ۵۳ | خیلی خوب |
| ۵۴ | خوب نیست |
| ۵۵ | خیلی خوب |
| ۵۶ | خیلی بد |
| ۵۷ | خوب |
| ۵۸ | عالی |
| ۵۹ | خیلی خوب |
| ۶۰ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۶۱ | خوب نیست |
| ۶۲ | خوب |
| ۶۳ | خوب |
| ۶۴ | خوب |
| ۶۵ | خوب نیست |
| ۶۶ | خوب نیست |
| ۶۷ | خوب نیست |
| ۶۸ | خوب |
| ۶۹ | خوب |
| ۷۰ | بد |
| ۷۱ | خیلی بد |
| ۷۲ | خیلی بد |
| ۷۳ | صاحب‌استخاره |
| ۷۴ | خوب |
| ۷۵ | خوب |
| ۷۶ | خوب |
| ۷۷ | خوب نیست |
| ۷۸ | خیلی بد |
| ۷۹ | صاحب‌استخاره |
| ۸۰ | خیلی بد |
| ۸۱ | خیلی خوب |
| ۸۲ | خیلی بد |
| ۸۳ | خوب نیست |
| ۸۴ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۸۵ | خیلی بد |
| ۸۶ | خیلی بد |
| ۸۷ | خیلی بد |
| ۸۸ | خیلی بد |
| ۸۹ | خوب |
| ۹۰ | خیلی بد |
| ۹۱ | خیلی بد |
| ۹۲ | صاحب‌استخاره |
| ۹۳ | بد نیست |
| ۹۴ | خیلی خوب |
| ۹۵ | بد نیست |
| ۹۶ | خیلی خوب |
| ۹۷ | خیلی خوب |
| ۹۸ | خیلی بد |
| ۹۹ | خیلی بد |
| ۱۰۰ | بد نیست |
| ۱۰۱ | خوب |
| ۱۰۲ | خیلی خوب |
| ۱۰۳ | خیلی خوب |
| ۱۰۴ | خیلی خوب |
| ۱۰۵ | خیلی بد |
| ۱۰۶ | خیلی بد |
| ۱۰۷ | خیلی خوب |
| ۱۰۸ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۰۹ | خیلی خوب |
| ۱۱۰ | خوب |
| ۱۱۱ | خوب |
| ۱۱۲ | خیلی بد |
| ۱۱۳ | بد نیست |
| ۱۱۴ | خوب |
| ۱۱۵ | خیلی خوب |
| ۱۱۶ | خیلی بد |
| ۱۱۷ | خیلی بد |
| ۱۱۸ | خیلی بد |
| ۱۱۹ | خیلی بد |
| ۱۲۰ | خوب نیست |
| ۱۲۱ | خوب نیست |
| ۱۲۲ | خوب |
| ۱۲۳ | خیلی خوب |
| ۱۲۴ | عالی |
| ۱۲۵ | خیلی خوب |
| ۱۲۶ | عالی |
| ۱۲۷ | خیلی بد |
| ۱۲۸ | خوب نیست |
| ۱۲۹ | خیلی خوب |
| ۱۳۰ | خیلی بد |
| ۱۳۱ | خیلی بد |
| ۱۳۲ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۳۳ | عالی |
| ۱۳۴ | خیلی خوب |
| ۱۳۵ | خوب نیست |
| ۱۳۶ | خیلی خوب |
| ۱۳۷ | بد نیست |
| ۱۳۸ | خیلی خوب |
| ۱۳۹ | عالی |
| ۱۴۰ | خوب |
| ۱۴۱ | خیلی بد |
| ۱۴۲ | خوب |
| ۱۴۳ | خوب نیست |
| ۱۴۴ | عالی |
| ۱۴۵ | خوب |
| ۱۴۶ | خیلی خوب |
| ۱۴۷ | خیلی خوب |
| ۱۴۸ | خیلی خوب |
| ۱۴۹ | خوب |
| ۱۵۰ | عالی |
| ۱۵۱ | خیلی بد |
| ۱۵۲ | عالی |
| ۱۵۳ | خوب نیست |
| ۱۵۴ | خوب نیست |
| ۱۵۵ | خوب نیست |
| ۱۵۶ | خوب نیست |
| ۱۵۷ | خوب |
| ۱۵۸ | بد نیست |
| ۱۵۹ | خیلی خوب |
| ۱۶۰ | عالی |
| ۱۶۱ | خوب نیست |
| ۱۶۲ | خوب نیست |
| ۱۶۳ | خوب نیست |
| ۱۶۴ | خیلی خوب |
| ۱۶۵ | خوب نیست |
| ۱۶۶ | خوب نیست |
| ۱۶۷ | خوب نیست |
| ۱۶۸ | خوب نیست |
| ۱۶۹ | خیلی خوب |
| ۱۷۰ | خیلی خوب |
| ۱۷۱ | خیلی خوب |
| ۱۷۲ | خوب |
| ۱۷۳ | خوب |
| ۱۷۴ | خیلی خوب |
| ۱۷۵ | خیلی خوب |
| ۱۷۶ | خوب |
| ۱۷۷ | خیلی بد |
| ۱۷۸ | خیلی بد |
| ۱۷۹ | خیلی خوب |
| ۱۸۰ | خیلی بد |
| ۱۸۱ | خیلی بد |
| ۱۸۲ | خوب نیست |
| ۱۸۳ | خوب نیست |
| ۱۸۴ | بد |
| ۱۸۵ | صاحب‌استخاره |
| ۱۸۶ | خوب |
| ۱۸۷ | خوب نیست |
| ۱۸۸ | خیلی بد |
| ۱۸۹ | عالی |
| ۱۹۰ | خوب |
| ۱۹۱ | خیلی خوب |
| ۱۹۲ | خیلی خوب |
| ۱۹۳ | عالی |
| ۱۹۴ | عالی |
| ۱۹۵ | عالی |
| ۱۹۶ | بد |
| ۱۹۷ | خوب نیست |
| ۱۹۸ | عالی |
| ۱۹۹ | خیلی خوب |
| ۲۰۰ | عالی |

## سوره‌ی نساء

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | عالی |
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | خیلی خوب |
| ۷ | خیلی خوب |
| ۸ | خیلی خوب |
| ۹ | خوب نیست |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | خوب |
| ۱۲ | خوب |
| ۱۳ | خیلی خوب |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | خوب نیست |
| ۱۷ | بد نیست |
| ۱۸ | خیلی بد |
| ۱۹ | خوب نیست |
| ۲۰ | بد نیست |
| ۲۱ | خیلی بد |
| ۲۲ | خوب نیست |
| ۲۳ | خوب نیست |
| ۲۴ | خیلی خوب |
| ۲۵ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲۶ | عالی |
| ۲۷ | خیلی خوب |
| ۲۸ | بد نیست |
| ۲۹ | عالی |
| ۳۰ | خیلی بد |
| ۳۱ | عالی |
| ۳۲ | خیلی خوب |
| ۳۳ | خیلی خوب |
| ۳۴ | خیلی خوب |
| ۳۵ | خوب |
| ۳۶ | خوب |
| ۳۷ | خوب نیست |
| ۳۸ | خوب نیست |
| ۳۹ | خوب نیست |
| ۴۰ | خوب |
| ۴۱ | خیلی خوب |
| ۴۲ | خوب نیست |
| ۴۳ | خیلی بد |
| ۴۴ | خوب نیست |
| ۴۵ | خیلی خوب |
| ۴۶ | خیلی بد |
| ۴۷ | خوب |
| ۴۸ | خوب نیست |
| ۴۹ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۵۰ | خوب نیست |
| ۵۱ | خیلی بد |
| ۵۲ | خیلی بد |
| ۵۳ | خوب نیست |
| ۵۴ | خیلی خوب |
| ۵۵ | خیلی بد |
| ۵۶ | خیلی بد |
| ۵۷ | عالی |
| ۵۸ | عالی |
| ۵۹ | خیلی خوب |
| ۶۰ | خیلی بد |
| ۶۱ | خیلی بد |
| ۶۲ | خوب نیست |
| ۶۳ | خیلی بد |
| ۶۴ | خوب |
| ۶۵ | خوب |
| ۶۶ | بد نیست |
| ۶۷ | خیلی خوب |
| ۶۸ | خیلی خوب |
| ۶۹ | خیلی خوب |
| ۷۰ | خیلی خوب |
| ۷۱ | خوب |
| ۷۲ | خوب نیست |
| ۷۳ | عالی |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۷۴ | خوب نیست |
| ۷۵ | خوب نیست |
| ۷۶ | خوب |
| ۷۷ | بد |
| ۷۸ | خوب نیست |
| ۷۹ | بد نیست |
| ۸۰ | بد نیست |
| ۸۱ | بد نیست |
| ۸۲ | خوب نیست |
| ۸۳ | بد نیست |
| ۸۴ | خوب نیست |
| ۸۵ | خوب |
| ۸۶ | خیلی خوب |
| ۸۷ | خوب |
| ۸۸ | خیلی بد |
| ۸۹ | بد |
| ۹۰ | بد نیست |
| ۹۱ | خوب نیست |
| ۹۲ | خوب نیست |
| ۹۳ | خیلی بد |
| ۹۴ | خیلی خوب |
| ۹۵ | خیلی خوب |
| ۹۶ | عالی |
| ۹۷ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۹۸ | خوب نیست |
| ۹۹ | خوب نیست |
| ۱۰۰ | خیلی خوب |
| ۱۰۱ | بد نیست |
| ۱۰۲ | خوب نیست |
| ۱۰۳ | خوب |
| ۱۰۴ | خوب |
| ۱۰۵ | خوب |
| ۱۰۶ | خوب |
| ۱۰۷ | خوب نیست |
| ۱۰۸ | خوب نیست |
| ۱۰۹ | خوب نیست |
| ۱۱۰ | خوب نیست |
| ۱۱۱ | خوب نیست |
| ۱۱۲ | بد |
| ۱۱۳ | خوب |
| ۱۱۴ | بد نیست |
| ۱۱۵ | خیلی بد |
| ۱۱۶ | خوب نیست |
| ۱۱۷ | خیلی بد |
| ۱۱۸ | بد |
| ۱۱۹ | خیلی بد |
| ۱۲۰ | خیلی بد |
| ۱۲۱ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱۲۲ | خیلی خوب |
| ۱۲۳ | خیلی بد |
| ۱۲۴ | عالی |
| ۱۲۵ | عالی |
| ۱۲۶ | خوب |
| ۱۲۷ | خوب نیست |
| ۱۲۸ | خوب |
| ۱۲۹ | خوب نیست |
| ۱۳۰ | خوب |
| ۱۳۱ | خوب |
| ۱۳۲ | خوب |
| ۱۳۳ | خوب نیست |
| ۱۳۴ | خوب |
| ۱۳۵ | خوب |
| ۱۳۶ | خوب نیست |
| ۱۳۷ | خیلی بد |
| ۱۳۸ | خیلی بد |
| ۱۳۹ | خوب نیست |
| ۱۴۰ | خیلی بد |
| ۱۴۱ | خیلی بد |
| ۱۴۲ | خیلی بد |
| ۱۴۳ | خیلی بد |
| ۱۴۴ | خیلی بد |
| ۱۴۵ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۴۶ | بد |
| ۱۴۷ | خوب |
| ۱۴۸ | خوب |
| ۱۴۹ | خوب نیست |
| ۱۵۰ | خوب نیست |
| ۱۵۱ | خیلی بد |
| ۱۵۲ | خوب |
| ۱۵۳ | صاحب‌استخاره |
| ۱۵۴ | خوب نیست |
| ۱۵۵ | خوب |
| ۱۵۶ | خوب نیست |
| ۱۵۷ | خوب نیست |
| ۱۵۸ | خوب نیست |
| ۱۵۹ | خوب نیست |
| ۱۶۰ | خیلی بد |
| ۱۶۱ | خیلی بد |
| ۱۶۲ | خوب |
| ۱۶۳ | عالی |
| ۱۶۴ | خیلی خوب |
| ۱۶۵ | خیلی خوب |
| ۱۶۶ | خیلی خوب |
| ۱۶۷ | خیلی بد |
| ۱۶۸ | خیلی بد |
| ۱۶۹ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۷۰ | خیلی خوب |
| ۱۷۱ | خوب نیست |
| ۱۷۲ | خوب نیست |
| ۱۷۳ | صاحب‌استخاره |
| ۱۷۴ | عالی |
| ۱۷۵ | عالی |
| ۱۷۶ | خوب |

## سوره‌ی مائده

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خوب |
| ۳ | بد نیست |
| ۴ | خیلی خوب |
| ۵ | خوب |
| ۶ | خیلی خوب |
| ۷ | خیلی خوب |
| ۸ | خیلی خوب |
| ۹ | خیلی خوب |
| ۱۰ | خوب نیست |
| ۱۱ | خیلی خوب |
| ۱۲ | خوب |
| ۱۳ | خوب نیست |
| ۱۴ | خوب نیست |
| ۱۵ | خوب نیست |
| ۱۶ | عالی |
| ۱۷ | خوب نیست |
| ۱۸ | خوب نیست |
| ۱۹ | خوب نیست |
| ۲۰ | خیلی خوب |
| ۲۱ | خیلی خوب |
| ۲۲ | خوب نیست |
| ۲۳ | خوب |
| ۲۴ | خوب نیست |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | خیلی بد |
| ۲۷ | خوب |
| ۲۸ | بد نیست |
| ۲۹ | خیلی بد |
| ۳۰ | بد |
| ۳۱ | خوب نیست |
| ۳۲ | بد نیست |
| ۳۳ | خیلی بد |
| ۳۴ | خوب نیست |
| ۳۵ | خیلی خوب |
| ۳۶ | خیلی بد |
| ۳۷ | خیلی بد |
| ۳۸ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۳۹ | خوب |
| ۴۰ | عالی |
| ۴۱ | خیلی بد |
| ۴۲ | خیلی بد |
| ۴۳ | بد |
| ۴۴ | بد |
| ۴۵ | خوب نیست |
| ۴۶ | عالی |
| ۴۷ | خوب |
| ۴۸ | خوب نیست |
| ۴۹ | خیلی بد |
| ۵۰ | خیلی بد |
| ۵۱ | خوب نیست |
| ۵۲ | خیلی بد |
| ۵۳ | خیلی بد |
| ۵۴ | خوب |
| ۵۵ | خیلی خوب |
| ۵۶ | خیلی خوب |
| ۵۷ | بد |
| ۵۸ | خیلی بد |
| ۵۹ | خیلی بد |
| ۶۰ | خیلی بد |
| ۶۱ | خوب نیست |
| ۶۲ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۶۳ | خیلی بد |
| ۶۴ | خیلی بد |
| ۶۵ | خوب نیست |
| ۶۶ | خیلی بد |
| ۶۷ | خوب |
| ۶۸ | صاحب‌استخاره |
| ۶۹ | عالی |
| ۷۰ | خوب نیست |
| ۷۱ | خیلی بد |
| ۷۲ | خیلی بد |
| ۷۳ | خیلی بد |
| ۷۴ | عالی |
| ۷۵ | خیلی بد |
| ۷۶ | خوب نیست |
| ۷۷ | خیلی بد |
| ۷۸ | خیلی بد |
| ۷۹ | خیلی بد |
| ۸۰ | خیلی بد |
| ۸۱ | خوب نیست |
| ۸۲ | صاحب‌استخاره |
| ۸۳ | خیلی خوب |
| ۸۴ | عالی |
| ۸۵ | عالی |
| ۸۶ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۸۷ | خیلی بد |
| ۸۸ | عالی |
| ۸۹ | خوب نیست |
| ۹۰ | خیلی بد |
| ۹۱ | خیلی بد |
| ۹۲ | خیلی خوب |
| ۹۳ | خوب |
| ۹۴ | خوب نیست |
| ۹۵ | خوب نیست |
| ۹۶ | خیلی خوب |
| ۹۷ | خیلی خوب |
| ۹۸ | خوب نیست |
| ۹۹ | بد نیست |
| ۱۰۰ | خوب نیست |
| ۱۰۱ | خوب نیست |
| ۱۰۲ | خیلی بد |
| ۱۰۳ | خوب نیست |
| ۱۰۴ | خوب نیست |
| ۱۰۵ | خوب |
| ۱۰۶ | خوب نیست |
| ۱۰۷ | خوب نیست |
| ۱۰۸ | خوب نیست |
| ۱۰۹ | خیلی خوب |
| ۱۱۰ | عالی |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱۱۱ | خیلی خوب |
| ۱۱۲ | خیلی خوب |
| ۱۱۳ | خیلی خوب |
| ۱۱۴ | عالی |
| ۱۱۵ | خوب نیست |
| ۱۱۶ | خیلی خوب |
| ۱۱۷ | خیلی خوب |
| ۱۱۸ | خوب نیست |
| ۱۱۹ | عالی |
| ۱۲۰ | خیلی خوب |

## سوره‌ی انعام

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱ | خوب |
| ۲ | خوب |
| ۳ | خی لی خوب |
| ۴ | خیلی بد |
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | خوب نیست |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | خوب |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | خوب |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱۲ | خیلی خوب |
| ۱۳ | خیلی خوب |
| ۱۴ | خیلی خوب |
| ۱۵ | خوب |
| ۱۶ | خیلی خوب |
| ۱۷ | خیلی خوب |
| ۱۸ | خیلی خوب |
| ۱۹ | خیلی خوب |
| ۲۰ | خوب نیست |
| ۲۱ | خوب نیست |
| ۲۲ | خوب نیست |
| ۲۳ | خوب نیست |
| ۲۴ | خیلی بد |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | خوب نیست |
| ۲۷ | خوب نیست |
| ۲۸ | خوب نیست |
| ۲۹ | خوب نیست |
| ۳۰ | بد |
| ۳۱ | خوب نیست |
| ۳۲ | خیلی خوب |
| ۳۳ | خیلی بد |
| ۳۴ | خوب نیست |
| ۳۵ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۳۶ | خوب نیست |
| ۳۷ | خوب نیست |
| ۳۸ | خیلی بد |
| ۳۹ | صاحب‌استخاره |
| ۴۰ | خوب نیست |
| ۴۱ | خوب |
| ۴۲ | بد نیست |
| ۴۳ | خیلی بد |
| ۴۴ | خوب نیست |
| ۴۵ | خوب |
| ۴۶ | خوب نیست |
| ۴۷ | خیلی بد |
| ۴۸ | خیلی خوب |
| ۴۹ | خیلی بد |
| ۵۰ | خوب |
| ۵۱ | خوب نیست |
| ۵۲ | خوب نیست |
| ۵۳ | خوب نیست |
| ۵۴ | خوب |
| ۵۵ | خیلی خوب |
| ۵۶ | خوب |
| ۵۷ | خیلی خوب |
| ۵۸ | خوب است |
| ۵۹ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۶۰ | خیلی خوب |
| ۶۱ | عالی |
| ۶۲ | خیلی خوب |
| ۶۳ | خوب |
| ۶۴ | خوب نیست |
| ۶۵ | خوب نیست |
| ۶۶ | خوب نیست |
| ۶۷ | خوب نیست |
| ۶۸ | خیلی بد |
| ۶۹ | خوب نیست |
| ۷۰ | خیلی بد |
| ۷۱ | صاحب‌استخاره |
| ۷۲ | خیلی خوب |
| ۷۳ | خیلی خوب |
| ۷۴ | خوب |
| ۷۵ | عالی |
| ۷۶ | خوب نیست |
| ۷۷ | خوب نیست |
| ۷۸ | خوب نیست |
| ۷۹ | عالی |
| ۸۰ | صاحب‌استخاره |
| ۸۱ | خیلی خوب |
| ۸۲ | عالی |
| ۸۳ | عالی |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۸۴ | خیلی خوب |
| ۸۵ | عالی |
| ۸۶ | خیلی خوب |
| ۸۷ | عالی |
| ۸۸ | خیلی خوب |
| ۸۹ | خوب |
| ۹۰ | عالی |
| ۹۱ | عالی |
| ۹۲ | خیلی خوب |
| ۹۳ | بد |
| ۹۴ | خوب نیست |
| ۹۵ | خوب |
| ۹۶ | عالی |
| ۹۷ | خوب |
| ۹۸ | خیلی خوب |
| ۹۹ | خیلی خوب |
| ۱۰۰ | خوب نیست |
| ۱۰۱ | خوب |
| ۱۰۲ | خیلی خوب |
| ۱۰۳ | عالی |
| ۱۰۴ | خیلی خوب |
| ۱۰۵ | خوب |
| ۱۰۶ | خوب |
| ۱۰۷ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۰۸ | خوب نیست |
| ۱۰۹ | خوب نیست |
| ۱۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱۱ | خیلی بد |
| ۱۱۲ | خیلی بد |
| ۱۱۳ | خیلی بد |
| ۱۱۴ | خیلی بد |
| ۱۱۵ | خیلی خوب |
| ۱۱۶ | خوب نیست |
| ۱۱۷ | بد نیست |
| ۱۱۸ | خیلی خوب |
| ۱۱۹ | خیلی خوب |
| ۱۲۰ | خوب نیست |
| ۱۲۱ | خوب نیست |
| ۱۲۲ | بد نیست |
| ۱۲۳ | خیلی بد |
| ۱۲۴ | خوب |
| ۱۲۵ | خوب |
| ۱۲۶ | عالی |
| ۱۲۷ | عالی |
| ۱۲۸ | خوب نیست |
| ۱۲۹ | خوب نیست |
| ۱۳۰ | بد |
| ۱۳۱ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱۳۲ | خیلی خوب |
| ۱۳۳ | خیلی خوب |
| ۱۳۴ | خیلی خوب |
| ۱۳۵ | خوب |
| ۱۳۶ | خیلی بد |
| ۱۳۷ | خیلی بد |
| ۱۳۸ | خوب نیست |
| ۱۳۹ | خوب نیست |
| ۱۴۰ | خیلی بد |
| ۱۴۱ | خیلی خوب |
| ۱۴۲ | خوب |
| ۱۴۳ | خوب |
| ۱۴۴ | خیلی خوب |
| ۱۴۵ | خوب |
| ۱۴۶ | خوب |
| ۱۴۷ | بد |
| ۱۴۸ | بد |
| ۱۴۹ | خیلی خوب |
| ۱۵۰ | بد |
| ۱۵۱ | خیلی بد |
| ۱۵۲ | خیلی خوب |
| ۱۵۳ | عالی |
| ۱۵۴ | خیلی خوب |
| ۱۵۵ | خوب |
| ۱۵۶ | خوب نیست |
| ۱۵۷ | خوب نیست |
| ۱۵۸ | بد |
| ۱۵۹ | بد |
| ۱۶۰ | خیلی خوب |
| ۱۶۱ | خیلی خوب |
| ۱۶۲ | خیلی خوب |
| ۱۶۳ | خیلی خوب |
| ۱۶۴ | خوب نیست |
| ۱۶۵ | عالی |

## سوره‌ی اعراف

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱ | خوب |
| ۲ | بد نیست |
| ۳ | خوب |
| ۴ | خیلی بد |
| ۵ | خیلی بد |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | خوب |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | بد |
| ۱۰ | خیلی خوب |
| ۱۱ | خیلی خوب |
| ۱۲ | خیلی بد |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | خوب نیست |
| ۱۵ | خوب نیست |
| ۱۶ | خوب نیست |
| ۱۷ | خوب نیست |
| ۱۸ | خیلی بد |
| ۱۹ | عالی |
| ۲۰ | بد |
| ۲۱ | خیلی بد |
| ۲۲ | خیلی بد |
| ۲۳ | خوب |
| ۲۴ | خوب |
| ۲۵ | خوب |
| ۲۶ | خیلی خوب |
| ۲۷ | خوب نیست |
| ۲۸ | بد |
| ۲۹ | عالی |
| ۳۰ | بد |
| ۳۱ | عالی |
| ۳۲ | خیلی خوب |
| ۳۳ | بد |
| ۳۴ | میانه |
| ۳۵ | عالی |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۳۶ | خیلی بد |
| ۳۷ | خیلی بد |
| ۳۸ | خیلی بد |
| ۳۹ | خیلی بد |
| ۴۰ | خیلی بد |
| ۴۱ | خیلی بد |
| ۴۲ | خوب |
| ۴۳ | خیلی خوب |
| ۴۴ | خیلی بد |
| ۴۵ | خیلی بد |
| ۴۶ | خوب |
| ۴۷ | خیلی بد |
| ۴۸ | خوب نیست |
| ۴۹ | عالی |
| ۵۰ | خیلی بد |
| ۵۱ | خیلی بد |
| ۵۲ | عالی |
| ۵۳ | خیلی بد |
| ۵۴ | خیلی خوب |
| ۵۵ | میانه |
| ۵۶ | عالی |
| ۵۷ | خیلی خوب |
| ۵۸ | خیلی خوب |
| ۵۹ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۶۰ | خیلی بد |
| ۶۱ | خوب |
| ۶۲ | خیلی خوب |
| ۶۳ | خوب نیست |
| ۶۴ | خوب نیست |
| ۶۵ | خوب نیست |
| ۶۶ | خیلی بد |
| ۶۷ | خوب |
| ۶۸ | خیلی خوب |
| ۶۹ | خوب |
| ۷۰ | خیلی بد |
| ۷۱ | صاحب‌استخاره |
| ۷۲ | صاحب‌استخاره |
| ۷۳ | خوب نیست |
| ۷۴ | خیلی خوب |
| ۷۵ | صاحب‌استخاره |
| ۷۶ | خیلی بد |
| ۷۷ | خیلی بد |
| ۷۸ | خیلی بد |
| ۷۹ | خوب نیست |
| ۸۰ | خیلی بد |
| ۸۱ | خیلی بد |
| ۸۲ | خوب |
| ۸۳ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۸۴ | خیلی بد |
| ۸۵ | خوب |
| ۸۶ | خیلی بد |
| ۸۷ | خوب |
| ۸۸ | خیلی بد |
| ۸۹ | خیلی خوب |
| ۹۰ | خوب نیست |
| ۹۱ | خیلی بد |
| ۹۲ | خیلی بد |
| ۹۳ | خوب |
| ۹۴ | خوب نیست |
| ۹۵ | خیلی بد |
| ۹۶ | خیلی بد |
| ۹۷ | خیلی بد |
| ۹۸ | خیلی بد |
| ۹۹ | خوب نیست |
| ۱۰۰ | خیلی بد |
| ۱۰۱ | خوب نیست |
| ۱۰۲ | بد |
| ۱۰۳ | خیلی بد |
| ۱۰۴ | خیلی خوب |
| ۱۰۵ | خیلی خوب |
| ۱۰۶ | خیلی خوب |
| ۱۰۷ | عالی |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۰۸ | عالی |
| ۱۰۹ | خیلی بد |
| ۱۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱۱ | خوب نیست |
| ۱۱۲ | خوب نیست |
| ۱۱۳ | خوب نیست |
| ۱۱۴ | بد |
| ۱۱۵ | خوب نیست |
| ۱۱۶ | خیلی خوب |
| ۱۱۷ | خیلی خوب |
| ۱۱۸ | عالی |
| ۱۱۹ | خوب |
| ۱۲۰ | خیلی خوب |
| ۱۲۱ | خوب |
| ۱۲۲ | عالی |
| ۱۲۳ | خیلی بد |
| ۱۲۴ | خیلی بد |
| ۱۲۵ | خوب |
| ۱۲۶ | خوب |
| ۱۲۷ | خیلی بد |
| ۱۲۸ | خیلی خوب |
| ۱۲۹ | خیلی خوب |
| ۱۳۰ | خیلی بد |
| ۱۳۱ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۳۲ | خیلی بد |
| ۱۳۳ | خیلی بد |
| ۱۳۴ | خیلی بد |
| ۱۳۵ | بد |
| ۱۳۶ | بد |
| ۱۳۷ | عالی |
| ۱۳۸ | بد |
| ۱۳۹ | خیلی بد |
| ۱۴۰ | بد |
| ۱۴۱ | خیلی بد |
| ۱۴۲ | خوب نیست |
| ۱۴۳ | خیلی خوب |
| ۱۴۴ | عالی |
| ۱۴۵ | خوب |
| ۱۴۶ | خیلی بد |
| ۱۴۷ | بد |
| ۱۴۸ | خیلی بد |
| ۱۴۹ | بد |
| ۱۵۰ | خیلی بد |
| ۱۵۱ | خیلی خوب |
| ۱۵۲ | خیلی بد |
| ۱۵۳ | خیلی خوب |
| ۱۵۴ | خیلی خوب |
| ۱۵۵ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۵۶ | خیلی خوب |
| ۱۵۷ | عالی |
| ۱۵۸ | خیلی خوب |
| ۱۵۹ | خوب نیست |
| ۱۶۰ | خوب |
| ۱۶۱ | خیلی خوب |
| ۱۶۲ | خیلی بد |
| ۱۶۳ | خیلی بد |
| ۱۶۴ | خوب نیست |
| ۱۶۵ | خوب نیست |
| ۱۶۶ | خیلی بد |
| ۱۶۷ | خیلی بد |
| ۱۶۸ | خوب نیست |
| ۱۶۹ | بد |
| ۱۷۰ | عالی |
| ۱۷۱ | عالی |
| ۱۷۲ | بد نیست |
| ۱۷۳ | خیلی بد |
| ۱۷۴ | عالی |
| ۱۷۵ | خیلی بد |
| ۱۷۶ | خیلی بد |
| ۱۷۷ | خیلی بد |
| ۱۷۸ | خوب نیست |
| ۱۷۹ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۸۰ | خوب نیست |
| ۱۸۱ | خوب نیست |
| ۱۸۲ | خیلی بد |
| ۱۸۳ | خیلی بد |
| ۱۸۴ | خوب نیست |
| ۱۸۵ | خوب نیست |
| ۱۸۶ | خیلی بد |
| ۱۸۷ | خوب نیست |
| ۱۸۸ | خوب نیست |
| ۱۸۹ | خیلی خوب |
| ۱۹۰ | خوب |
| ۱۹۱ | خیلی بد |
| ۱۹۲ | خوب نیست |
| ۱۹۳ | خوب نیست |
| ۱۹۴ | بد |
| ۱۹۵ | خیلی بد |
| ۱۹۶ | خیلی خوب |
| ۱۹۷ | خوب نیست |
| ۱۹۸ | خوب نیست |
| ۱۹۹ | خوب نیست |
| ۲۰۰ | خیلی بد |
| ۲۰۱ | خوب نیست |
| ۲۰۲ | خیلی بد |
| ۲۰۳ | عالی |
| ۲۰۴ | عالی |
| ۲۰۵ | خیلی خوب |
| ۲۰۶ | خیلی خوب |

## سوره‌ی انفال

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | عالی |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | عالی |
| ۵ | بد |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | خوب |
| ۸ | خوب |
| ۹ | عالی |
| ۱۰ | عالی |
| ۱۱ | خوب |
| ۱۲ | خیلی خوب |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خیلی خوب |
| ۱۸ | خوب نیست |
| ۱۹ | خوب |
| ۲۰ | خیلی خوب |
| ۲۱ | خیلی بد |
| ۲۲ | خیلی بد |
| ۲۳ | خیلی بد |
| ۲۴ | صاحب‌استخاره |
| ۲۵ | خوب نیست |
| ۲۶ | خوب |
| ۲۷ | میانه |
| ۲۸ | خوب |
| ۲۹ | عالی |
| ۳۰ | خیلی خوب |
| ۳۱ | خیلی بد |
| ۳۲ | خیلی بد |
| ۳۳ | خوب |
| ۳۴ | خوب نیست |
| ۳۵ | خیلی بد |
| ۳۶ | خیلی بد |
| ۳۷ | خوب |
| ۳۸ | خیلی بد |
| ۳۹ | خیلی خوب |
| ۴۰ | عالی |
| ۴۱ | خیلی خوب |
| ۴۲ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۴۳ | خوب |
| ۴۴ | خیلی خوب |
| ۴۵ | خیلی خوب |
| ۴۶ | خیلی خوب |
| ۴۷ | خوب نیست |
| ۴۸ | خوب نیست |
| ۴۹ | خوب |
| ۵۰ | خوب نیست |
| ۵۱ | خیلی بد |
| ۵۲ | خیلی بد |
| ۵۳ | خوب |
| ۵۴ | خیلی بد |
| ۵۵ | خیلی بد |
| ۵۶ | خیلی بد |
| ۵۷ | خیلی بد |
| ۵۸ | خیلی بد |
| ۵۹ | خوب نیست |
| ۶۰ | خیلی خوب |
| ۶۱ | خیلی خوب |
| ۶۲ | خیلی خوب |
| ۶۳ | خیلی خوب |
| ۶۴ | خوب |
| ۶۵ | خیلی خوب |
| ۶۶ | خوب |
| ۶۷ | خوب |
| ۶۸ | خیلی بد |
| ۶۹ | خیلی خوب |
| ۷۰ | خوب |
| ۷۱ | خیلی بد |
| ۷۲ | خیلی بد |
| ۷۳ | خیلی بد |
| ۷۴ | خیلی خوب |
| ۷۵ | خیلی خوب |

## سوره‌ی توبه

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی بد |
| ۲ | خیلی بد |
| ۳ | خیلی بد |
| ۴ | خوب |
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | خوب |
| ۸ | بد |
| ۹ | بد |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | خیلی خوب |
| ۱۲ | خیلی بد |
| ۱۳ | بد |
| ۱۴ | خوب |
| ۱۵ | خوب |
| ۱۶ | خوب نیست |
| ۱۷ | خوب نیست |
| ۱۸ | عالی |
| ۱۹ | خوب نیست |
| ۲۰ | عالی |
| ۲۱ | عالی |
| ۲۲ | عالی |
| ۲۳ | خوب نیست |
| ۲۴ | خوب نیست |
| ۲۵ | بد |
| ۲۶ | خیلی خوب |
| ۲۷ | خوب |
| ۲۸ | خوب |
| ۲۹ | خیلی بد |
| ۳۰ | خوب نیست |
| ۳۱ | خوب نیست |
| ۳۲ | خیلی خوب |
| ۳۳ | عالی |
| ۳۴ | بد |
| ۳۵ | خیلی بد |
| ۳۶ | خوب |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۳۷ | بد |
| ۳۸ | خوب نیست |
| ۳۹ | خوب نیست |
| ۴۰ | خیلی خوب |
| ۴۱ | خیلی خوب |
| ۴۲ | خوب نیست |
| ۴۳ | خوب نیست |
| ۴۴ | خوب نیست |
| ۴۵ | خیلی بد |
| ۴۶ | خیلی بد |
| ۴۷ | خیلی بد |
| ۴۸ | خیلی بد |
| ۴۹ | خیلی بد |
| ۵۰ | خیلی بد |
| ۵۱ | خیلی خوب |
| ۵۲ | خوب |
| ۵۳ | خیلی بد |
| ۵۴ | خیلی بد |
| ۵۵ | خیلی بد |
| ۵۶ | خیلی بد |
| ۵۷ | خیلی بد |
| ۵۸ | بد |
| ۵۹ | خیلی خوب |
| ۶۰ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۶۱ | صاحب‌استخاره |
| ۶۲ | خیلی بد |
| ۶۳ | خیلی بد |
| ۶۴ | بد |
| ۶۵ | خیلی بد |
| ۶۶ | خیلی بد |
| ۶۷ | خیلی بد |
| ۶۸ | خیلی بد |
| ۶۹ | خیلی بد |
| ۷۰ | خیلی بد |
| ۷۱ | خیلی خوب |
| ۷۲ | عالی |
| ۷۳ | خیلی بد |
| ۷۴ | خیلی بد |
| ۷۵ | خوب نیست |
| ۷۶ | بد |
| ۷۷ | خیلی بد |
| ۷۸ | بد |
| ۷۹ | خیلی بد |
| ۸۰ | خوب نیست |
| ۸۱ | خیلی بد |
| ۸۲ | بد |
| ۸۳ | بد |
| ۸۴ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۸۵ | بد |
| ۸۶ | خیلی بد |
| ۸۷ | خیلی بد |
| ۸۸ | عالی |
| ۸۹ | خیلی خوب |
| ۹۰ | خیلی بد |
| ۹۱ | خوب نیست |
| ۹۲ | خوب نیست |
| ۹۳ | صاحب‌استخاره |
| ۹۴ | بد |
| ۹۵ | خیلی بد |
| ۹۶ | خوب نیست |
| ۹۷ | خیلی بد |
| ۹۸ | خیلی بد |
| ۹۹ | خیلی خوب |
| ۱۰۰ | خیلی خوب |
| ۱۰۱ | خیلی بد |
| ۱۰۲ | میانه |
| ۱۰۳ | عالی |
| ۱۰۴ | خیلی خوب |
| ۱۰۵ | عالی |
| ۱۰۶ | خوب |
| ۱۰۷ | خیلی بد |
| ۱۰۸ | خوب |
| ۱۰۹ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱۱ | خیلی خوب |
| ۱۱۲ | خوب |
| ۱۱۳ | بد |
| ۱۱۴ | خوب نیست |
| ۱۱۵ | خیلی بد |
| ۱۱۶ | خیلی خوب |
| ۱۱۷ | خوب |
| ۱۱۸ | خیلی بد |
| ۱۱۹ | عالی |
| ۱۲۰ | خوب نیست |
| ۱۲۱ | خوب نیست |
| ۱۲۲ | میانه |
| ۱۲۳ | خوب نیست |
| ۱۲۴ | خوب نیست |
| ۱۲۵ | خیلی بد |
| ۱۲۶ | خوب نیست |
| ۱۲۷ | بد |
| ۱۲۸ | خیلی خوب |
| ۱۲۹ | خوب نیست |

## سوره‌ی یونس

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خوب |
| ۴ | خوب |
| ۵ | خوب |
| ۶ | خوب |
| ۷ | خیلی بد |
| ۸ | خیلی بد |
| ۹ | خیلی خوب |
| ۱۰ | عالی |
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | خیلی بد |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | خوب |
| ۱۵ | خوب نیست |
| ۱۶ | خوب نیست |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | خوب نیست |
| ۱۹ | خوب |
| ۲۰ | خیلی خوب |
| ۲۱ | خوب نیست |
| ۲۲ | خوب |
| ۲۳ | خوب نیست |
| ۲۴ | خیلی خوب |
| ۲۵ | عالی |
| ۲۶ | عالی |
| ۲۷ | خیلی بد |
| ۲۸ | خیلی بد |
| ۲۹ | خوب |
| ۳۰ | خوب نیست |
| ۳۱ | خوب نیست |
| ۳۲ | خیلی بد |
| ۳۳ | خیلی بد |
| ۳۴ | خیلی بد |
| ۳۵ | خیلی بد |
| ۳۶ | بد |
| ۳۷ | عالی |
| ۳۸ | بد |
| ۳۹ | خیلی بد |
| ۴۰ | صاحب‌استخاره |
| ۴۱ | خیلی بد |
| ۴۲ | خیلی بد |
| ۴۳ | خیلی بد |
| ۴۴ | بد |
| ۴۵ | خیلی بد |
| ۴۶ | خوب نیست |
| ۴۷ | بد |
| ۴۸ | خیلی بد |
| ۴۹ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۵۰ | خیلی بد |
| ۵۱ | خیلی بد |
| ۵۲ | خیلی بد |
| ۵۳ | خیلی بد |
| ۵۴ | خیلی بد |
| ۵۵ | خوب نیست |
| ۵۶ | بد |
| ۵۷ | عالی |
| ۵۸ | خوب |
| ۵۹ | خیلی بد |
| ۶۰ | خوب |
| ۶۱ | خوب نیست |
| ۶۲ | عالی |
| ۶۳ | خوب |
| ۶۴ | عالی |
| ۶۵ | عالی |
| ۶۶ | بد |
| ۶۷ | خیلی خوب |
| ۶۸ | خیلی بد |
| ۶۹ | خیلی بد |
| ۷۰ | خوب نیست |
| ۷۱ | خیلی بد |
| ۷۲ | خوب |
| ۷۳ | صاحب‌استخاره |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۷۴ | خیلی بد |
| ۷۵ | خیلی بد |
| ۷۶ | بد |
| ۷۷ | بد |
| ۷۸ | خیلی بد |
| ۷۹ | خوب نیست |
| ۸۰ | خوب نیست |
| ۸۱ | خوب نیست |
| ۸۲ | خوب |
| ۸۳ | بد |
| ۸۴ | خوب نیست |
| ۸۵ | خوب |
| ۸۶ | بد نیست |
| ۸۷ | عالی |
| ۸۸ | خیلی بد |
| ۸۹ | بسیار بد |
| ۹۰ | خوب |
| ۹۱ | خوب نیست |
| ۹۲ | خیلی بد |
| ۹۳ | بد |
| ۹۴ | بد |
| ۹۵ | خیلی بد |
| ۹۶ | خوب نیست |
| ۹۷ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۹۸ | خوب |
| ۹۹ | صاحب‌استخاره |
| ۱۰۰ | خوب نیست |
| ۱۰۱ | خیلی خوب |
| ۱۰۲ | خیلی بد |
| ۱۰۳ | خیلی خوب |
| ۱۰۴ | خوب |
| ۱۰۵ | خیلی خوب |
| ۱۰۶ | خیلی بد |
| ۱۰۷ | خوب |
| ۱۰۸ | خیلی خوب |
| ۱۰۹ | خیلی خوب |

## سوره‌ی هود

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی بد |
| ۳ | بد نیست |
| ۴ | خیلی خوب |
| ۵ | خیلی بد |
| ۶ | خیلی خوب |
| ۷ | صاحب‌استخاره |
| ۸ | خیلی بد |
| ۹ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱۰ | بد |
| ۱۱ | خیلی خوب |
| ۱۲ | خوب |
| ۱۳ | خوب نیست |
| ۱۴ | خوب نیست |
| ۱۵ | خوب نیست |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | صاحب‌استخاره |
| ۱۸ | خیلی بد |
| ۱۹ | خیلی بد |
| ۲۰ | خیلی بد |
| ۲۱ | خیلی بد |
| ۲۲ | خیلی بد |
| ۲۳ | عالی |
| ۲۴ | بد |
| ۲۵ | خیلی خوب |
| ۲۶ | عالی |
| ۲۷ | خیلی بد |
| ۲۸ | خوب |
| ۲۹ | بد نیست |
| ۳۰ | بد نیست |
| ۳۱ | بد |
| ۳۲ | خوب نیست |
| ۳۳ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۳۴ | خوب نیست |
| ۳۵ | خیلی بد |
| ۳۶ | خیلی بد |
| ۳۷ | خیلی بد |
| ۳۸ | بد |
| ۳۹ | خیلی بد |
| ۴۰ | خیلی بد |
| ۴۱ | خیلی خوب |
| ۴۲ | بد |
| ۴۳ | خیلی بد |
| ۴۴ | خیلی بد |
| ۴۵ | بد |
| ۴۶ | خیلی بد |
| ۴۷ | خیلی بد |
| ۴۸ | خوب نیست |
| ۴۹ | خیلی خوب |
| ۵۰ | خوب |
| ۵۱ | خوب |
| ۵۲ | خیلی خوب |
| ۵۳ | خیلی بد |
| ۵۴ | خیلی بد |
| ۵۵ | خیلی بد |
| ۵۶ | خیلی خوب |
| ۵۷ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۵۸ | خوب نیست |
| ۵۹ | خیلی بد |
| ۶۰ | خیلی بد |
| ۶۱ | خوب |
| ۶۲ | خیلی بد |
| ۶۳ | خوب نیست |
| ۶۴ | خیلی بد |
| ۶۵ | بد |
| ۶۶ | بد |
| ۶۷ | خیلی بد |
| ۶۸ | خیلی بد |
| ۶۹ | عالی |
| ۷۰ | خیلی بد |
| ۷۱ | عالی |
| ۷۲ | خیلی خوب |
| ۷۳ | خیلی خوب |
| ۷۴ | خیلی خوب |
| ۷۵ | عالی |
| ۷۶ | خیلی بد |
| ۷۷ | خیلی بد |
| ۷۸ | خیلی بد |
| ۷۹ | خیلی بد |
| ۸۰ | خوب |
| ۸۱ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۸۲ | خیلی بد |
| ۸۳ | خیلی بد |
| ۸۴ | خوب |
| ۸۵ | میانه |
| ۸۶ | خیلی خوب |
| ۸۷ | خوب نیست |
| ۸۸ | خیلی خوب |
| ۸۹ | خیلی بد |
| ۹۰ | خوب |
| ۹۱ | خیلی بد |
| ۹۲ | بد |
| ۹۳ | بد |
| ۹۴ | بد |
| ۹۵ | بد |
| ۹۶ | خیلی خوب |
| ۹۷ | خیلی بد |
| ۹۸ | خیلی بد |
| ۹۹ | خیلی بد |
| ۱۰۰ | خیلی بد |
| ۱۰۱ | بد |
| ۱۰۲ | خیلی بد |
| ۱۰۳ | خیلی بد |
| ۱۰۴ | خیلی بد |
| ۱۰۵ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۰۶ | خیلی بد |
| ۱۰۷ | خیلی بد |
| ۱۰۸ | خوب |
| ۱۰۹ | بد |
| ۱۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱۱ | خوب |
| ۱۱۲ | خیلی خوب |
| ۱۱۳ | خیلی بد |
| ۱۱۴ | خیلی خوب |
| ۱۱۵ | عالی |
| ۱۱۶ | خیلی بد |
| ۱۱۷ | بد |
| ۱۱۸ | خوب |
| ۱۱۹ | خیلی بد |
| ۱۲۰ | عالی |
| ۱۲۱ | خوب نیست |
| ۱۲۲ | بد |
| ۱۲۳ | خیلی خوب |

## سوره‌ی یوسف

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | خیلی خوب |
| ۵ | بد نیست |
| ۶ | عالی |
| ۷ | خوب |
| ۸ | خیلی بد |
| ۹ | خیلی بد |
| ۱۰ | خوب نیست |
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | خیلی بد |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | خوب نیست |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | بد |
| ۱۹ | خوب |
| ۲۰ | خوب |
| ۲۱ | خیلی خوب |
| ۲۲ | عالی |
| ۲۳ | خیلی بد |
| ۲۴ | خیلی خوب |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | خوب نیست |
| ۲۷ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲۸ | خوب نیست |
| ۲۹ | خوب نیست |
| ۳۰ | خیلی بد |
| ۳۱ | خوب نیست |
| ۳۲ | خوب نیست |
| ۳۳ | بد |
| ۳۴ | صاحب‌استخاره |
| ۳۵ | خوب نیست |
| ۳۶ | خوب نیست |
| ۳۷ | خوب نیست |
| ۳۸ | خوب |
| ۳۹ | خوب نیست |
| ۴۰ | خوب نیست |
| ۴۱ | خوب نیست |
| ۴۲ | خوب نیست |
| ۴۳ | خوب نیست |
| ۴۴ | خوب نیست |
| ۴۵ | بد نیست |
| ۴۶ | خوب نیست |
| ۴۷ | خوب نیست |
| ۴۸ | خوب نیست |
| ۴۹ | خوب نیست |
| ۵۰ | خوب نیست |
| ۵۱ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۵۲ | خوب |
| ۵۳ | خوب |
| ۵۴ | عالی |
| ۵۵ | عالی |
| ۵۶ | عالی |
| ۵۷ | خیلی خوب |
| ۵۸ | خوب |
| ۵۹ | خیلی خوب |
| ۶۰ | خوب |
| ۶۱ | خوب |
| ۶۲ | خیلی خوب |
| ۶۳ | خیلی خوب |
| ۶۴ | عالی |
| ۶۵ | عالی |
| ۶۶ | عالی |
| ۶۷ | خیلی خوب |
| ۶۸ | خیلی خوب |
| ۶۹ | عالی |
| ۷۰ | خوب نیست |
| ۷۱ | خوب نیست |
| ۷۲ | خوب نیست |
| ۷۳ | خوب نیست |
| ۷۴ | خوب نیست |
| ۷۵ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۷۶ | خیلی خوب |
| ۷۷ | خیلی بد |
| ۷۸ | خوب |
| ۷۹ | خوب نیست |
| ۸۰ | خیلی خوب |
| ۸۱ | خوب |
| ۸۲ | خوب |
| ۸۳ | عالی |
| ۸۴ | خوب نیست |
| ۸۵ | بد |
| ۸۶ | خوب |
| ۸۷ | خوب |
| ۸۸ | بد |
| ۸۹ | بد |
| ۹۰ | خوب |
| ۹۱ | خوب |
| ۹۲ | خوب |
| ۹۳ | خیلی خوب |
| ۹۴ | خیلی خوب |
| ۹۵ | خوب نیست |
| ۹۶ | عالی |
| ۹۷ | میانه |
| ۹۸ | خوب |
| ۹۹ | عالی |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۰۰ | خیلی خوب |
| ۱۰۱ | خیلی خوب |
| ۱۰۲ | خوب |
| ۱۰۳ | خوب نیست |
| ۱۰۴ | خوب |
| ۱۰۵ | خیلی بد |
| ۱۰۶ | خوب نیست |
| ۱۰۷ | خیلی بد |
| ۱۰۸ | خیلی خوب |
| ۱۰۹ | خیلی خوب |
| ۱۱۰ | خوب |
| ۱۱۱ | عالی |

## سوره‌ی رعد

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | خیلی خوب |
| ۵ | خیلی بد |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | صاحب‌استخاره |
| ۸ | خیلی خوب |
| ۹ | عالی |
| ۱۰ | خوب |
| ۱۱ | صاحب‌استخاره |
| ۱۲ | خوب |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | خیلی خوب |
| ۱۶ | خوب |
| ۱۷ | خوب |
| ۱۸ | صاحب‌استخاره |
| ۱۹ | خوب |
| ۲۰ | خوب |
| ۲۱ | خوب |
| ۲۲ | خیلی خوب |
| ۲۳ | عالی |
| ۲۴ | عالی |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | خوب نیست |
| ۲۷ | خوب نیست |
| ۲۸ | خیلی خوب |
| ۲۹ | خیلی خوب |
| ۳۰ | خوب |
| ۳۱ | خیلی بد |
| ۳۲ | خیلی بد |
| ۳۳ | خیلی بد |
| ۳۴ | خیلی بد |
| ۳۵ | خیلی خوب |
| ۳۶ | خوب |
| ۳۷ | خوب |
| ۳۸ | خوب |
| ۳۹ | خیلی خوب |
| ۴۰ | خوب |
| ۴۱ | خوب نیست |
| ۴۲ | خیلی بد |
| ۴۳ | عالی |

## سوره‌ی ابراهیم علیه‌السلام

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | عالی |
| ۲ | خیلی بد |
| ۳ | خیلی بد |
| ۴ | خیلی خوب |
| ۵ | خیلی خوب |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | خوب |
| ۸ | خیلی خوب |
| ۹ | خوب نیست |
| ۱۰ | خوب نیست |
| ۱۱ | عالی |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۲ | خیلی خوب |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | خوب |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | خیلی بد |
| ۱۹ | خوب نیست |
| ۲۰ | خوب نیست |
| ۲۱ | خیلی بد |
| ۲۲ | خیلی بد |
| ۲۳ | خیلی خوب |
| ۲۴ | عالی |
| ۲۵ | عالی |
| ۲۶ | خیلی بد |
| ۲۷ | بد |
| ۲۸ | خیلی بد |
| ۲۹ | خیلی بد |
| ۳۰ | خیلی بد |
| ۳۱ | خیلی خوب |
| ۳۲ | خیلی خوب |
| ۳۳ | خیلی خوب |
| ۳۴ | خیلی بد |
| ۳۵ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۳۶ | خوب نیست |
| ۳۷ | خوب |
| ۳۸ | خوب نیست |
| ۳۹ | عالی |
| ۴۰ | عالی |
| ۴۱ | خوب |
| ۴۲ | خیلی بد |
| ۴۳ | خیلی بد |
| ۴۴ | خوب نیست |
| ۴۵ | خوب |
| ۴۶ | خیلی بد |
| ۴۷ | خوب نیست |
| ۴۸ | خوب نیست |
| ۴۹ | خیلی بد |
| ۵۰ | خیلی بد |
| ۵۱ | بد |
| ۵۲ | عالی |

## سوره‌ی حجر

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خوب نیست |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۵ | خیلی بد |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | خوب نیست |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | خیلی خوب |
| ۱۰ | خوب نیست |
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | خوب نیست |
| ۱۳ | خوب نیست |
| ۱۴ | بد |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | خیلی خوب |
| ۱۷ | خوب |
| ۱۸ | خوب نیست |
| ۱۹ | خیلی خوب |
| ۲۰ | خیلی خوب |
| ۲۱ | خیلی خوب |
| ۲۲ | خیلی خوب |
| ۲۳ | خیلی خوب |
| ۲۴ | خوب نیست |
| ۲۵ | بد |
| ۲۶ | خوب نیست |
| ۲۷ | بد |
| ۲۸ | بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲۹ | خیلی خوب |
| ۳۰ | خیلی خوب |
| ۳۱ | خیلی بد |
| ۳۲ | خیلی بد |
| ۳۳ | خوب نیست |
| ۳۴ | خیلی بد |
| ۳۵ | خیلی بد |
| ۳۶ | خوب نیست |
| ۳۷ | خوب نیست |
| ۳۸ | خوب نیست |
| ۳۹ | خیلی بد |
| ۴۰ | خوب |
| ۴۱ | عالی |
| ۴۲ | خوب نیست |
| ۴۳ | خیلی بد |
| ۴۴ | خیلی بد |
| ۴۵ | عالی |
| ۴۶ | خیلی خوب |
| ۴۷ | خیلی خوب |
| ۴۸ | خیلی خوب |
| ۴۹ | عالی |
| ۵۰ | خیلی بد |
| ۵۱ | خوب نیست |
| ۵۲ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۵۳ | خیلی خوب |
| ۵۴ | خیلی خوب |
| ۵۵ | خوب |
| ۵۶ | خوب نیست |
| ۵۷ | خوب نیست |
| ۵۸ | خیلی بد |
| ۵۹ | خوب |
| ۶۰ | خیلی بد |
| ۶۱ | خوب نیست |
| ۶۲ | خیلی بد |
| ۶۳ | بد |
| ۶۴ | خوب نیست |
| ۶۵ | خوب نیست |
| ۶۶ | خوب نیست |
| ۶۷ | خیلی خوب |
| ۶۸ | خیلی بد |
| ۶۹ | خوب نیست |
| ۷۰ | خوب نیست |
| ۷۱ | بد |
| ۷۲ | خیلی بد |
| ۷۳ | خیلی بد |
| ۷۴ | خیلی بد |
| ۷۵ | خوب |
| ۷۶ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۷۷ | خوب |
| ۷۸ | خیلی بد |
| ۷۹ | خیلی بد |
| ۸۰ | بد |
| ۸۱ | بد |
| ۸۲ | خیلی بد |
| ۸۳ | خیلی بد |
| ۸۴ | خوب نیست |
| ۸۵ | خوب |
| ۸۶ | خیلی خوب |
| ۸۷ | عالی |
| ۸۸ | خوب نیست |
| ۸۹ | خوب |
| ۹۰ | خوب نیست |
| ۹۱ | خیلی بد |
| ۹۲ | خیلی بد |
| ۹۳ | بد |
| ۹۴ | خوب نیست |
| ۹۵ | خوب |
| ۹۶ | خیلی بد |
| ۹۷ | خوب نیست |
| ۹۸ | خیلی خوب |
| ۹۹ | خیلی خوب |

## سوره‌ی نحل

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب نیست |
| ۲ | خوب |
| ۳ | خوب |
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | عالی |
| ۶ | خیلی خوب |
| ۷ | خیلی خوب |
| ۸ | خوب |
| ۹ | خوب |
| ۱۰ | خیلی خوب |
| ۱۱ | خیلی خوب |
| ۱۲ | عالی |
| ۱۳ | خیلی خوب |
| ۱۴ | خوب |
| ۱۵ | خیلی خوب |
| ۱۶ | عالی |
| ۱۷ | خوب |
| ۱۸ | خیلی خوب |
| ۱۹ | خوب |
| ۲۰ | بد |
| ۲۱ | خیلی بد |
| ۲۲ | خیلی بد |
| ۲۳ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲۴ | بد |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | خیلی بد |
| ۲۷ | خیلی بد |
| ۲۸ | خیلی بد |
| ۲۹ | خیلی بد |
| ۳۰ | خیلی خوب |
| ۳۱ | خوب |
| ۳۲ | عالی |
| ۳۳ | خیلی بد |
| ۳۴ | خیلی بد |
| ۳۵ | خوب نیست |
| ۳۶ | خوب نیست |
| ۳۷ | خوب نیست |
| ۳۸ | خیلی بد |
| ۳۹ | خیلی بد |
| ۴۰ | خوب |
| ۴۱ | خیلی خوب |
| ۴۲ | خیلی خوب |
| ۴۳ | خیلی خوب |
| ۴۴ | خیلی خوب |
| ۴۵ | خیلی بد |
| ۴۶ | خیلی بد |
| ۴۷ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۴۸ | خیلی خوب |
| ۴۹ | خیلی خوب |
| ۵۰ | خیلی خوب |
| ۵۱ | خیلی بد |
| ۵۲ | بد |
| ۵۳ | خوب نیست |
| ۵۴ | خوب نیست |
| ۵۵ | خیلی بد |
| ۵۶ | خیلی بد |
| ۵۷ | خیلی بد |
| ۵۸ | خیلی بد |
| ۵۹ | خیلی بد |
| ۶۰ | خوب |
| ۶۱ | خوب نیست |
| ۶۲ | خیلی بد |
| ۶۳ | خیلی بد |
| ۶۴ | عالی |
| ۶۵ | خیلی خوب |
| ۶۶ | عالی |
| ۶۷ | عالی |
| ۶۸ | خیلی خوب |
| ۶۹ | عالی |
| ۷۰ | خوب نیست |
| ۷۱ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۷۲ | خوب |
| ۷۳ | خوب نیست |
| ۷۴ | خوب نیست |
| ۷۵ | خوب نیست |
| ۷۶ | خوب |
| ۷۷ | خیلی خوب |
| ۷۸ | خیلی خوب |
| ۷۹ | خیلی خوب |
| ۸۰ | خیلی خوب |
| ۸۱ | خیلی خوب |
| ۸۲ | خیلی بد |
| ۸۳ | خیلی بد |
| ۸۴ | خیلی بد |
| ۸۵ | خیلی بد |
| ۸۶ | خیلی بد |
| ۸۷ | بد |
| ۸۸ | بد |
| ۸۹ | خیلی خوب |
| ۹۰ | خیلی خوب |
| ۹۱ | خیلی خوب |
| ۹۲ | خیلی بد |
| ۹۳ | خوب |
| ۹۴ | خیلی بد |
| ۹۵ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۹۶ | خیلی خوب |
| ۹۷ | عالی |
| ۹۸ | بد |
| ۹۹ | خیلی خوب |
| ۱۰۰ | خوب نیست |
| ۱۰۱ | خوب نیست |
| ۱۰۲ | خیلی خوب |
| ۱۰۳ | خوب |
| ۱۰۴ | خیلی بد |
| ۱۰۵ | خیلی بد |
| ۱۰۶ | خوب نیست |
| ۱۰۷ | خیلی بد |
| ۱۰۸ | خیلی بد |
| ۱۰۹ | خیلی بد |
| ۱۱۰ | بد نیست |
| ۱۱۱ | خیلی بد |
| ۱۱۲ | خیلی بد |
| ۱۱۳ | خیلی بد |
| ۱۱۴ | خیلی خوب |
| ۱۱۵ | خیلی بد |
| ۱۱۶ | خیلی بد |
| ۱۱۷ | خیلی بد |
| ۱۱۸ | خیلی بد |
| ۱۱۹ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۲۰ | خیلی خوب |
| ۱۲۱ | عالی |
| ۱۲۲ | عالی |
| ۱۲۳ | خیلی خوب |
| ۱۲۴ | خوب نیست |
| ۱۲۵ | عالی |
| ۱۲۶ | خوب |
| ۱۲۷ | خوب نیست |
| ۱۲۸ | خیلی خوب |

## سوره‌ی اسراء

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | عالی |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | خیلی بد |
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | خوب |
| ۷ | بد |
| ۸ | خیلی بد |
| ۹ | خیلی خوب |
| ۱۰ | بد |
| ۱۱ | خوب نیست |
| ۱۲ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۳ | بد نیست |
| ۱۴ | خوب |
| ۱۵ | خوب نیست |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | خیلی بد |
| ۱۹ | عالی |
| ۲۰ | عالی |
| ۲۱ | عالی |
| ۲۲ | خیلی بد |
| ۲۳ | خیلی خوب |
| ۲۴ | خیلی خوب |
| ۲۵ | خیلی خوب |
| ۲۶ | خیلی خوب |
| ۲۷ | خیلی بد |
| ۲۸ | خوب |
| ۲۹ | بد |
| ۳۰ | خیلی خوب |
| ۳۱ | خوب نیست |
| ۳۲ | خیلی بد |
| ۳۳ | خوب نیست |
| ۳۴ | خوب |
| ۳۵ | خیلی خوب |
| ۳۶ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۳۷ | خیلی بد |
| ۳۸ | خیلی بد |
| ۳۹ | خیلی بد |
| ۴۰ | خیلی بد |
| ۴۱ | خیلی بد |
| ۴۲ | خیلی بد |
| ۴۳ | خیلی بد |
| ۴۴ | خیلی خوب |
| ۴۵ | خیلی بد |
| ۴۶ | بد |
| ۴۷ | خیلی بد |
| ۴۸ | خوب نیست |
| ۴۹ | خوب نیست |
| ۵۰ | خیلی بد |
| ۵۱ | خوب نیست |
| ۵۲ | خوب نیست |
| ۵۳ | خوب نیست |
| ۵۴ | خوب نیست |
| ۵۵ | خیلی خوب |
| ۵۶ | خیلی بد |
| ۵۷ | خوب نیست |
| ۵۸ | خیلی بد |
| ۵۹ | خیلی بد |
| ۶۰ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۶۱ | خیلی بد |
| ۶۲ | خیلی بد |
| ۶۳ | خیلی بد |
| ۶۴ | خیلی بد |
| ۶۵ | خیلی خوب |
| ۶۶ | خیلی خوب |
| ۶۷ | خوب نیست |
| ۶۸ | خیلی بد |
| ۶۹ | خیلی بد |
| ۷۰ | عالی |
| ۷۱ | خیلی خوب |
| ۷۲ | خیلی بد |
| ۷۳ | خیلی بد |
| ۷۴ | خوب نیست |
| ۷۵ | خیلی بد |
| ۷۶ | خوب نیست |
| ۷۷ | خوب |
| ۷۸ | خوب |
| ۷۹ | خیلی خوب |
| ۸۰ | عالی |
| ۸۱ | خوب |
| ۸۲ | عالی |
| ۸۳ | خیلی بد |
| ۸۴ | خوب |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۸۵ | خیلی خوب |
| ۸۶ | خوب نیست |
| ۸۷ | خیلی خوب |
| ۸۸ | خیلی بد |
| ۸۹ | بد |
| ۹۰ | خوب نیست |
| ۹۱ | خوب نیست |
| ۹۲ | خوب نیست |
| ۹۳ | بد |
| ۹۴ | خوب |
| ۹۵ | خیلی خوب |
| ۹۶ | خیلی خوب |
| ۹۷ | خوب نیست |
| ۹۸ | خوب نیست |
| ۹۹ | خوب نیست |
| ۱۰۰ | خوب نیست |
| ۱۰۱ | خوب نیست |
| ۱۰۲ | خیلی خوب |
| ۱۰۳ | خوب |
| ۱۰۴ | خیلی خوب |
| ۱۰۵ | خیلی خوب |
| ۱۰۶ | خیلی خوب |
| ۱۰۷ | خوب |
| ۱۰۸ | عالی |
| ۱۰۹ | عالی |
| ۱۱۰ | خیلی خوب |
| ۱۱۱ | خیلی خوب |

## سوره‌ی کهف

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | خوب |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | خوب |
| ۱۰ | بد نیست |
| ۱۱ | خوب |
| ۱۲ | خوب |
| ۱۳ | خوب |
| ۱۴ | خیلی خوب |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | خوب نیست |
| ۱۷ | بد نیست |
| ۱۸ | خیلی خوب |
| ۱۹ | خوب |
| ۲۰ | خوب |
| ۲۱ | عالی |
| ۲۲ | خوب نیست |
| ۲۳ | خوب نیست |
| ۲۴ | خیلی خوب |
| ۲۵ | خوب نیست |
| ۲۶ | خوب نیست |
| ۲۷ | خوب |
| ۲۸ | خوب نیست |
| ۲۹ | خیلی بد |
| ۳۰ | خیلی خوب |
| ۳۱ | خیلی خوب |
| ۳۲ | خیلی خوب |
| ۳۳ | خیلی خوب |
| ۳۴ | خوب |
| ۳۵ | بد |
| ۳۶ | خوب نیست |
| ۳۷ | خوب نیست |
| ۳۸ | خوب |
| ۳۹ | خیلی خوب |
| ۴۰ | خیلی خوب |
| ۴۱ | خوب نیست |
| ۴۲ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۴۳ | خوب نیست |
| ۴۴ | خیلی خوب |
| ۴۵ | خیلی خوب |
| ۴۶ | عالی |
| ۴۷ | خیلی بد |
| ۴۸ | بد |
| ۴۹ | خیلی بد |
| ۵۰ | خیلی بد |
| ۵۱ | خوب نیست |
| ۵۲ | خیلی بد |
| ۵۳ | خیلی بد |
| ۵۴ | خیلی خوب |
| ۵۵ | خیلی بد |
| ۵۶ | خوب نیست |
| ۵۷ | خیلی بد |
| ۵۸ | خوب نیست |
| ۵۹ | خیلی بد |
| ۶۰ | خیلی خوب |
| ۶۱ | خوب |
| ۶۲ | خوب |
| ۶۳ | خوب |
| ۶۴ | خوب |
| ۶۵ | عالی |
| ۶۶ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۶۷ | خوب نیست |
| ۶۸ | خوب نیست |
| ۶۹ | خوب |
| ۷۰ | خوب |
| ۷۱ | خوب نیست |
| ۷۲ | خوب نیست |
| ۷۳ | خوب نیست |
| ۷۴ | خوب نیست |
| ۷۵ | خوب نیست |
| ۷۶ | خوب نیست |
| ۷۷ | خوب نیست |
| ۷۸ | خوب نیست |
| ۷۹ | خوب نیست |
| ۸۰ | خوب نیست |
| ۸۱ | خیلی خوب |
| ۸۲ | خوب نیست |
| ۸۳ | خیلی خوب |
| ۸۴ | خیلی خوب |
| ۸۵ | خیلی خوب |
| ۸۶ | خوب نیست |
| ۸۷ | خیلی بد |
| ۸۸ | خیلی خوب |
| ۸۹ | خوب |
| ۹۰ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۹۱ | خیلی خوب |
| ۹۲ | خوب |
| ۹۳ | خوب نیست |
| ۹۴ | خوب |
| ۹۵ | خیلی خوب |
| ۹۶ | خیلی خوب |
| ۹۷ | خیلی خوب |
| ۹۸ | خیلی خوب |
| ۹۹ | خیلی بد |
| ۱۰۰ | خیلی بد |
| ۱۰۱ | بد |
| ۱۰۲ | خیلی بد |
| ۱۰۳ | خیلی بد |
| ۱۰۴ | خیلی بد |
| ۱۰۵ | خیلی بد |
| ۱۰۶ | خیلی بد |
| ۱۰۷ | عالی |
| ۱۰۸ | خیلی خوب |
| ۱۰۹ | خیلی خوب |
| ۱۱۰ | عالی |

## سوره‌ی مریم

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲ | عالی |
| ۳ | خوب |
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | خیلی خوب |
| ۶ | خیلی خوب |
| ۷ | عالی |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | عالی |
| ۱۰ | خوب |
| ۱۱ | خیلی خوب |
| ۱۲ | عالی |
| ۱۳ | عالی |
| ۱۴ | عالی |
| ۱۵ | عالی |
| ۱۶ | خوب |
| ۱۷ | خیلی خوب |
| ۱۸ | عالی |
| ۱۹ | عالی |
| ۲۰ | بد |
| ۲۱ | خیلی خوب |
| ۲۲ | خوب |
| ۲۳ | خیلی بد |
| ۲۴ | خیلی خوب |
| ۲۵ | عالی |
| ۲۶ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲۷ | خوب نیست |
| ۲۸ | خوب نیست |
| ۲۹ | خوب نیست |
| ۳۰ | عالی |
| ۳۱ | عالی |
| ۳۲ | خیلی خوب |
| ۳۳ | عالی |
| ۳۴ | خوب نیست |
| ۳۵ | عالی |
| ۳۶ | عالی |
| ۳۷ | خیلی بد |
| ۳۸ | خیلی بد |
| ۳۹ | خیلی بد |
| ۴۰ | خیلی بد |
| ۴۱ | عالی |
| ۴۲ | خیلی بد |
| ۴۳ | خیلی خوب |
| ۴۴ | خیلی بد |
| ۴۵ | خیلی بد |
| ۴۶ | خیلی بد |
| ۴۷ | خوب نیست |
| ۴۸ | خوب |
| ۴۹ | صاحب‌استخاره |
| ۵۰ | عالی |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۵۱ | خیلی خوب |
| ۵۲ | عالی |
| ۵۳ | عالی |
| ۵۴ | عالی |
| ۵۵ | خیلی خوب |
| ۵۶ | خیلی خوب |
| ۵۷ | عالی |
| ۵۸ | عالی |
| ۵۹ | خیلی بد |
| ۶۰ | خوب |
| ۶۱ | خیلی خوب |
| ۶۲ | عالی |
| ۶۳ | خیلی خوب |
| ۶۴ | خوب |
| ۶۵ | خیلی خوب |
| ۶۶ | خوب |
| ۶۷ | خوب |
| ۶۸ | خیلی بد |
| ۶۹ | خیلی بد |
| ۷۰ | خیلی بد |
| ۷۱ | خیلی بد |
| ۷۲ | بد |
| ۷۳ | خوب نیست |
| ۷۴ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۷۵ | خیلی بد |
| ۷۶ | خیلی خوب |
| ۷۷ | خیلی بد |
| ۷۸ | خیلی بد |
| ۷۹ | خیلی بد |
| ۸۰ | خوب نیست |
| ۸۱ | خیلی بد |
| ۸۲ | خیلی بد |
| ۸۳ | خیلی بد |
| ۸۴ | خیلی بد |
| ۸۵ | خیلی خوب |
| ۸۶ | خیلی بد |
| ۸۷ | خوب نیست |
| ۸۸ | خیلی بد |
| ۸۹ | خیلی بد |
| ۹۰ | خیلی بد |
| ۹۱ | خوب نیست |
| ۹۲ | خیلی بد |
| ۹۳ | خیلی خوب |
| ۹۴ | خوب |
| ۹۵ | خوب نیست |
| ۹۶ | خوب |
| ۹۷ | خوب |
| ۹۸ | بد |

## سوره‌ی طه

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | صاحب‌استخاره |
| ۲ | صاحب‌استخاره |
| ۳ | صاحب‌استخاره |
| ۴ | خیلی خوب |
| ۵ | عالی |
| ۶ | عالی |
| ۷ | خوب |
| ۸ | عالی |
| ۹ | خیلی خوب |
| ۱۰ | عالی |
| ۱۱ | خیلی خوب |
| ۱۲ | عالی |
| ۱۳ | خیلی خوب |
| ۱۴ | عالی |
| ۱۵ | خوب نیست |
| ۱۶ | خوب نیست |
| ۱۷ | خیلی خوب |
| ۱۸ | خیلی خوب |
| ۱۹ | عالی |
| ۲۰ | خیلی خوب |
| ۲۱ | خیلی خوب |
| ۲۲ | عالی |
| ۲۳ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲۴ | خیلی خوب |
| ۲۵ | خوب |
| ۲۶ | خوب |
| ۲۷ | خوب |
| ۲۸ | خوب |
| ۲۹ | خوب |
| ۳۰ | خوب |
| ۳۱ | خوب |
| ۳۲ | خوب |
| ۳۳ | خوب |
| ۳۴ | خوب |
| ۳۵ | خوب |
| ۳۶ | خوب |
| ۳۷ | خوب |
| ۳۸ | خیلی خوب |
| ۳۹ | عالی |
| ۴۰ | میانه |
| ۴۱ | عالی |
| ۴۲ | خیلی خوب |
| ۴۳ | عالی |
| ۴۴ | عالی |
| ۴۵ | خوب نیست |
| ۴۶ | خیلی خوب |
| ۴۷ | بد نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۴۸ | خوب نیست |
| ۴۹ | خوب |
| ۵۰ | خیلی خوب |
| ۵۱ | خیلی خوب |
| ۵۲ | خیلی خوب |
| ۵۳ | خیلی خوب |
| ۵۴ | خیلی خوب |
| ۵۵ | خیلی خوب |
| ۵۶ | خیلی بد |
| ۵۷ | خوب نیست |
| ۵۸ | خوب نیست |
| ۵۹ | خوب نیست |
| ۶۰ | خوب نیست |
| ۶۱ | خوب نیست |
| ۶۲ | خوب نیست |
| ۶۳ | خوب نیست |
| ۶۴ | خوب نیست |
| ۶۵ | خوب |
| ۶۶ | خوب نیست |
| ۶۷ | خوب نیست |
| ۶۸ | بد نیست |
| ۶۹ | خوب نیست |
| ۷۰ | خوب |
| ۷۱ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۷۲ | بد نیست |
| ۷۳ | خیلی خوب |
| ۷۴ | خیلی بد |
| ۷۵ | عالی |
| ۷۶ | خیلی خوب |
| ۷۷ | خیلی خوب |
| ۷۸ | خوب نیست |
| ۷۹ | خیلی بد |
| ۸۰ | خوب |
| ۸۱ | خیلی بد |
| ۸۲ | خوب |
| ۸۳ | خوب نیست |
| ۸۴ | بد |
| ۸۵ | خیلی بد |
| ۸۶ | بد |
| ۸۷ | خیلی بد |
| ۸۸ | خیلی بد |
| ۸۹ | خیلی بد |
| ۹۰ | خوب |
| ۹۱ | خوب نیست |
| ۹۲ | بد |
| ۹۳ | بد |
| ۹۴ | خیلی بد |
| ۹۵ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۹۶ | خیلی بد |
| ۹۷ | خیلی بد |
| ۹۸ | عالی |
| ۹۹ | خیلی خوب |
| ۱۰۰ | خیلی بد |
| ۱۰۱ | خیلی بد |
| ۱۰۲ | خیلی بد |
| ۱۰۳ | خیلی بد |
| ۱۰۴ | خوب نیست |
| ۱۰۵ | خوب نیست |
| ۱۰۶ | خوب نیست |
| ۱۰۷ | خوب نیست |
| ۱۰۸ | خوب نیست |
| ۱۰۹ | خوب |
| ۱۱۰ | خیلی خوب |
| ۱۱۱ | خوب نیست |
| ۱۱۲ | خوب |
| ۱۱۳ | خیلی خوب |
| ۱۱۴ | خیلی خوب |
| ۱۱۵ | خوب نیست |
| ۱۱۶ | بد |
| ۱۱۷ | خیلی بد |
| ۱۱۸ | خوب |
| ۱۱۹ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۲۰ | بد |
| ۱۲۱ | بد |
| ۱۲۲ | خیلی خوب |
| ۱۲۳ | خوب نیست |
| ۱۲۴ | خیلی بد |
| ۱۲۵ | بد |
| ۱۲۶ | خیلی بد |
| ۱۲۷ | خیلی بد |
| ۱۲۸ | خیلی بد |
| ۱۲۹ | خوب نیست |
| ۱۳۰ | عالی |
| ۱۳۱ | خوب |
| ۱۳۲ | خیلی خوب |
| ۱۳۳ | خیلی بد |
| ۱۳۴ | خوب نیست |
| ۱۳۵ | خیلی خوب |

## سوره‌ی انبیاء

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب نیست |
| ۲ | خیلی بد |
| ۳ | خیلی بد |
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | بد |
| ۷ | خوب |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | خوب نیست |
| ۱۰ | خوب |
| ۱۱ | خوب نیست |
| ۱۲ | خیلی بد |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | خوب نیست |
| ۱۷ | خوب نیست |
| ۱۸ | خیلی بد |
| ۱۹ | خوب نیست |
| ۲۰ | بد نیست |
| ۲۱ | خوب نیست |
| ۲۲ | خوب نیست |
| ۲۳ | خوب نیست |
| ۲۴ | خوب نیست |
| ۲۵ | خوب |
| ۲۶ | خوب نیست |
| ۲۷ | خوب نیست |
| ۲۸ | بد نیست |
| ۲۹ | خیلی بد |
| ۳۰ | خوب نیست |
| ۳۱ | خوب |
| ۳۲ | بد نیست |
| ۳۳ | خیلی خوب |
| ۳۴ | خوب نیست |
| ۳۵ | خوب نیست |
| ۳۶ | خوب نیست |
| ۳۷ | بد |
| ۳۸ | خوب نیست |
| ۳۹ | خیلی بد |
| ۴۰ | خیلی بد |
| ۴۱ | بد |
| ۴۲ | خوب نیست |
| ۴۳ | بد |
| ۴۴ | خوب نیست |
| ۴۵ | خوب نیست |
| ۴۶ | خیلی بد |
| ۴۷ | خیلی خوب |
| ۴۸ | عالی |
| ۴۹ | خوب |
| ۵۰ | خوب نیست |
| ۵۱ | خیلی خوب |
| ۵۲ | خوب نیست |
| ۵۳ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۵۴ | خوب نیست |
| ۵۵ | بد |
| ۵۶ | خوب |
| ۵۷ | خوب |
| ۵۸ | خوب نیست |
| ۵۹ | بد |
| ۶۰ | خوب |
| ۶۱ | خوب نیست |
| ۶۲ | خوب نیست |
| ۶۳ | خوب نیست |
| ۶۴ | خوب نیست |
| ۶۵ | خوب نیست |
| ۶۶ | خوب نیست |
| ۶۷ | بد |
| ۶۸ | بد |
| ۶۹ | صاحب‌استخاره |
| ۷۰ | خوب نیست |
| ۷۱ | عالی |
| ۷۲ | عالی |
| ۷۳ | خیلی خوب |
| ۷۴ | خیلی بد |
| ۷۵ | عالی |
| ۷۶ | خیلی خوب |
| ۷۷ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۷۸ | خوب |
| ۷۹ | عالی |
| ۸۰ | خیلی خوب |
| ۸۱ | عالی |
| ۸۲ | خیلی خوب |
| ۸۳ | خوب |
| ۸۴ | عالی |
| ۸۵ | عالی |
| ۸۶ | خیلی خوب |
| ۸۷ | خوب نیست |
| ۸۸ | خوب |
| ۸۹ | خوب |
| ۹۰ | خیلی خوب |
| ۹۱ | خیلی خوب |
| ۹۲ | خوب |
| ۹۳ | خیلی بد |
| ۹۴ | خیلی خوب |
| ۹۵ | خوب نیست |
| ۹۶ | خوب نیست |
| ۹۷ | خیلی بد |
| ۹۸ | خیلی بد |
| ۹۹ | خیلی بد |
| ۱۰۰ | خیلی بد |
| ۱۰۱ | بد نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۰۲ | خوب |
| ۱۰۳ | خیلی خوب |
| ۱۰۴ | خیلی بد |
| ۱۰۵ | خیلی خوب |
| ۱۰۶ | خوب |
| ۱۰۷ | عالی |
| ۱۰۸ | خیلی خوب |
| ۱۰۹ | خوب |
| ۱۱۰ | خوب |
| ۱۱۱ | خوب |
| ۱۱۲ | خوب |

## سوره‌ی حج

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب |
| ۲ | خوب نیست |
| ۳ | خیلی بد |
| ۴ | خیلی بد |
| ۵ | صاحب‌استخاره |
| ۶ | خیلی خوب |
| ۷ | عالی |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | خیلی بد |
| ۱۰ | بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | بد |
| ۱۳ | بد |
| ۱۴ | عالی |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | خوب |
| ۱۷ | خیلی خوب |
| ۱۸ | خوب نیست |
| ۱۹ | خیلی بد |
| ۲۰ | خیلی بد |
| ۲۱ | خیلی بد |
| ۲۲ | بد |
| ۲۳ | عالی |
| ۲۴ | عالی |
| ۲۵ | خوب نیست |
| ۲۶ | خیلی خوب |
| ۲۷ | خیلی خوب |
| ۲۸ | عالی |
| ۲۹ | خیلی خوب |
| ۳۰ | خوب |
| ۳۱ | خیلی بد |
| ۳۲ | خیلی خوب |
| ۳۳ | عالی |
| ۳۴ | عالی |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۳۵ | خیلی خوب |
| ۳۶ | خیلی خوب |
| ۳۷ | عالی |
| ۳۸ | بد |
| ۳۹ | خوب |
| ۴۰ | خوب |
| ۴۱ | خیلی خوب |
| ۴۲ | خیلی بد |
| ۴۳ | بد |
| ۴۴ | خیلی بد |
| ۴۵ | خیلی بد |
| ۴۶ | خیلی بد |
| ۴۷ | خیلی بد |
| ۴۸ | خوب نیست |
| ۴۹ | خوب |
| ۵۰ | عالی |
| ۵۱ | خیلی بد |
| ۵۲ | خیلی بد |
| ۵۳ | خیلی بد |
| ۵۴ | عالی |
| ۵۵ | خیلی بد |
| ۵۶ | خیلی خوب |
| ۵۷ | خیلی بد |
| ۵۸ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۵۹ | خیلی خوب |
| ۶۰ | خوب نیست |
| ۶۱ | صاحب‌استخاره |
| ۶۲ | خوب |
| ۶۳ | خیلی خوب |
| ۶۴ | عالی |
| ۶۵ | خیلی خوب |
| ۶۶ | بد |
| ۶۷ | خیلی خوب |
| ۶۸ | بد |
| ۶۹ | خوب نیست |
| ۷۰ | خوب |
| ۷۱ | خیلی بد |
| ۷۲ | بد |
| ۷۳ | خیلی بد |
| ۷۴ | عالی |
| ۷۵ | عالی |
| ۷۶ | خوب |
| ۷۷ | خیلی خوب |
| ۷۸ | عالی |

## سوره‌ی مؤمنون

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | بد نیست |
| ۴ | عالی |
| ۵ | خیلی خوب |
| ۶ | خوب |
| ۷ | خوب نیست |
| ۸ | خیلی خوب |
| ۹ | عالی |
| ۱۰ | عالی |
| ۱۱ | عالی |
| ۱۲ | خیلی خوب |
| ۱۳ | خیلی خوب |
| ۱۴ | عالی |
| ۱۵ | بد |
| ۱۶ | خوب نیست |
| ۱۷ | عالی |
| ۱۸ | خیلی خوب |
| ۱۹ | خیلی خوب |
| ۲۰ | خیلی خوب |
| ۲۱ | خیلی خوب |
| ۲۲ | خیلی خوب |
| ۲۳ | خوب |
| ۲۴ | خوب نیست |
| ۲۵ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲۶ | خوب |
| ۲۷ | خیلی بد |
| ۲۸ | خوب |
| ۲۹ | عالی |
| ۳۰ | خوب |
| ۳۱ | خوب نیست |
| ۳۲ | بد نیست |
| ۳۳ | خوب نیست |
| ۳۴ | خیلی بد |
| ۳۵ | بد |
| ۳۶ | خیلی بد |
| ۳۷ | خوب نیست |
| ۳۸ | خیلی بد |
| ۳۹ | بد نیست |
| ۴۰ | خیلی بد |
| ۴۱ | خیلی بد |
| ۴۲ | خیلی بد |
| ۴۳ | خوب نیست |
| ۴۴ | خوب نیست |
| ۴۵ | خیلی خوب |
| ۴۶ | خوب نیست |
| ۴۷ | خوب نیست |
| ۴۸ | خوب نیست |
| ۴۹ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۵۰ | خوب |
| ۵۱ | عالی |
| ۵۲ | خوب نیست |
| ۵۳ | خیلی بد |
| ۵۴ | خیلی بد |
| ۵۵ | خیلی بد |
| ۵۶ | خوب نیست |
| ۵۷ | خوب |
| ۵۸ | خیلی خوب |
| ۵۹ | خوب |
| ۶۰ | خوب |
| ۶۱ | خیلی خوب |
| ۶۲ | خوب |
| ۶۳ | خیلی بد |
| ۶۴ | خیلی بد |
| ۶۵ | خیلی بد |
| ۶۶ | بد |
| ۶۷ | خیلی بد |
| ۶۸ | خوب نیست |
| ۶۹ | خوب نیست |
| ۷۰ | خوب نیست |
| ۷۱ | خوب نیست |
| ۷۲ | خوب |
| ۷۳ | عالی |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۷۴ | بد |
| ۷۵ | خیلی بد |
| ۷۶ | خیلی بد |
| ۷۷ | خیلی بد |
| ۷۸ | خیلی خوب |
| ۷۹ | خوب |
| ۸۰ | خوب نیست |
| ۸۱ | خوب نیست |
| ۸۲ | خوب نیست |
| ۸۳ | خوب نیست |
| ۸۴ | خوب نیست |
| ۸۵ | خوب نیست |
| ۸۶ | خوب نیست |
| ۸۷ | خوب نیست |
| ۸۸ | خوب نیست |
| ۸۹ | خوب نیست |
| ۹۰ | خوب نیست |
| ۹۱ | خوب نیست |
| ۹۲ | خوب نیست |
| ۹۳ | خوب نیست |
| ۹۴ | بد |
| ۹۵ | خوب نیست |
| ۹۶ | خوب نیست |
| ۹۷ | خیلی بد |
| ۹۸ | بد |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۹۹ | خوب نیست |
| ۱۰۰ | خوب نیست |
| ۱۰۱ | خوب نیست |
| ۱۰۲ | بد نیست |
| ۱۰۳ | خیلی بد |
| ۱۰۴ | خیلی بد |
| ۱۰۵ | خیلی بد |
| ۱۰۶ | خیلی بد |
| ۱۰۷ | خوب نیست |
| ۱۰۸ | خیلی بد |
| ۱۰۹ | خیلی خوب |
| ۱۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱۱ | خیلی خوب |
| ۱۱۲ | خوب |
| ۱۱۳ | خوب |
| ۱۱۴ | خوب |
| ۱۱۵ | خوب نیست |
| ۱۱۶ | عالی |
| ۱۱۷ | خوب نیست |
| ۱۱۸ | خیلی بد |

## سوره‌ی نور

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی بد |
| ۳ | خیلی بد |
| ۴ | خیلی بد |
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | خیلی بد |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | خوب نیست |
| ۱۰ | خوب |
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | خوب نیست |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | بد |
| ۱۸ | صاحب‌استخاره |
| ۱۹ | خیلی بد |
| ۲۰ | خوب نیست |
| ۲۱ | خوب نیست |
| ۲۲ | خوب نیست |
| ۲۳ | خیلی بد |
| ۲۴ | خوب نیست |
| ۲۵ | خوب |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۲۶ | خوب |
| ۲۷ | خیلی خوب |
| ۲۸ | خیلی خوب |
| ۲۹ | خوب |
| ۳۰ | خیلی خوب |
| ۳۱ | خوب |
| ۳۲ | عالی |
| ۳۳ | خیلی خوب |
| ۳۴ | عالی |
| ۳۵ | عالی |
| ۳۶ | عالی |
| ۳۷ | صاحب‌استخاره |
| ۳۸ | خیلی خوب |
| ۳۹ | خیلی بد |
| ۴۰ | خیلی بد |
| ۴۱ | خوب |
| ۴۲ | عالی |
| ۴۳ | خیلی خوب |
| ۴۴ | عالی |
| ۴۵ | خیلی خوب |
| ۴۶ | خوب |
| ۴۷ | خیلی بد |
| ۴۸ | خیلی بد |
| ۴۹ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۵۰ | خیلی بد |
| ۵۱ | خیلی خوب |
| ۵۲ | عالی |
| ۵۳ | خوب |
| ۵۴ | خوب |
| ۵۵ | خوب نیست |
| ۵۶ | خیلی خوب |
| ۵۷ | بد |
| ۵۸ | خوب |
| ۵۹ | خیلی خوب |
| ۶۰ | خیلی خوب |
| ۶۱ | خوب |
| ۶۲ | خوب |
| ۶۳ | خیلی بد |
| ۶۴ | خوب نیست |

## سوره‌ی فرقان

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی بد |
| ۴ | خیلی بد |
| ۵ | خیلی بد |
| ۶ | خوب |
| ۷ | خوب نیست |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | خوب نیست |
| ۱۰ | خیلی خوب |
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | خیلی بد |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | بد |
| ۱۵ | خیلی خوب |
| ۱۶ | خیلی خوب |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | خیلی بد |
| ۱۹ | خوب نیست |
| ۲۰ | خیلی خوب |
| ۲۱ | خوب نیست |
| ۲۲ | خوب نیست |
| ۲۳ | خیلی بد |
| ۲۴ | خیلی خوب |
| ۲۵ | بد |
| ۲۶ | خیلی بد |
| ۲۷ | بد |
| ۲۸ | خیلی بد |
| ۲۹ | خیلی بد |
| ۳۰ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۳۱ | خیلی بد |
| ۳۲ | خیلی خوب |
| ۳۳ | خیلی خوب |
| ۳۴ | خیلی بد |
| ۳۵ | خیلی خوب |
| ۳۶ | خوب |
| ۳۷ | خیلی بد |
| ۳۸ | خیلی بد |
| ۳۹ | خیلی بد |
| ۴۰ | خیلی بد |
| ۴۱ | بد |
| ۴۲ | خیلی بد |
| ۴۳ | خیلی بد |
| ۴۴ | خیلی بد |
| ۴۵ | خیلی خوب |
| ۴۶ | خیلی خوب |
| ۴۷ | عالی |
| ۴۸ | عالی |
| ۴۹ | عالی |
| ۵۰ | خوب |
| ۵۱ | خیلی خوب |
| ۵۲ | خوب نیست |
| ۵۳ | عالی |
| ۵۴ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۵۵ | خیلی بد |
| ۵۶ | خیلی خوب |
| ۵۷ | خوب |
| ۵۸ | عالی |
| ۵۹ | خیلی خوب |
| ۶۰ | خیلی بد |
| ۶۱ | عالی |
| ۶۲ | خوب |
| ۶۳ | خیلی خوب |
| ۶۴ | خیلی خوب |
| ۶۵ | خوب |
| ۶۶ | خیلی بد |
| ۶۷ | خوب |
| ۶۸ | خیلی خوب |
| ۶۹ | خیلی بد |
| ۷۰ | خوب |
| ۷۱ | خوب |
| ۷۲ | خیلی خوب |
| ۷۳ | بسیار خوب |
| ۷۴ | عالی |
| ۷۵ | عالی |
| ۷۶ | خیلی خوب |
| ۷۷ | خیلی بد |

## سوره‌ی شعراء

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | خیلی بد |
| ۵ | بد |
| ۶ | بد |
| ۷ | عالی |
| ۸ | بد |
| ۹ | خوب |
| ۱۰ | بد |
| ۱۱ | بد |
| ۱۲ | خوب نیست |
| ۱۳ | خوب نیست |
| ۱۴ | خوب نیست |
| ۱۵ | خوب |
| ۱۶ | خوب |
| ۱۷ | خیلی خوب |
| ۱۸ | خوب |
| ۱۹ | خیلی بد |
| ۲۰ | خیلی بد |
| ۲۱ | عالی |
| ۲۲ | خوب نیست |
| ۲۳ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲۴ | خیلی بد |
| ۲۵ | خوب نیست |
| ۲۶ | خیلی بد |
| ۲۷ | خوب نیست |
| ۲۸ | خیلی خوب |
| ۲۹ | خوب نیست |
| ۳۰ | خوب |
| ۳۱ | خوب |
| ۳۲ | خوب |
| ۳۳ | خیلی خوب |
| ۳۴ | خوب نیست |
| ۳۵ | خوب نیست |
| ۳۶ | خوب نیست |
| ۳۷ | خوب نیست |
| ۳۸ | خوب نیست |
| ۳۹ | خوب نیست |
| ۴۰ | خوب نیست |
| ۴۱ | خیلی بد |
| ۴۲ | خیلی بد |
| ۴۳ | خوب |
| ۴۴ | خوب نیست |
| ۴۵ | خیلی خوب |
| ۴۶ | خوب |
| ۴۷ | عالی |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۴۸ | عالی |
| ۴۹ | خوب نیست |
| ۵۰ | خوب |
| ۵۱ | خوب |
| ۵۲ | خوب |
| ۵۳ | خوب نیست |
| ۵۴ | خوب نیست |
| ۵۵ | خوب نیست |
| ۵۶ | خیلی بد |
| ۵۷ | بد |
| ۵۸ | خوب |
| ۵۹ | خوب |
| ۶۰ | خوب نیست |
| ۶۱ | خوب نیست |
| ۶۲ | خوب |
| ۶۳ | خوب |
| ۶۴ | خوب نیست |
| ۶۵ | خوب |
| ۶۶ | خیلی بد |
| ۶۷ | خوب نیست |
| ۶۸ | خوب |
| ۶۹ | خوب نیست |
| ۷۰ | خوب نیست |
| ۷۱ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۷۲ | خوب نیست |
| ۷۳ | خوب نیست |
| ۷۴ | خوب نیست |
| ۷۵ | خوب نیست |
| ۷۶ | خوب نیست |
| ۷۷ | خوب |
| ۷۸ | عالی |
| ۷۹ | عالی |
| ۸۰ | عالی |
| ۸۱ | خوب |
| ۸۲ | خوب |
| ۸۳ | عالی |
| ۸۴ | خیلی خوب |
| ۸۵ | خیلی خوب |
| ۸۶ | خوب نیست |
| ۸۷ | خیلی بد |
| ۸۸ | خوب نیست |
| ۸۹ | خیلی خوب |
| ۹۰ | عالی |
| ۹۱ | خیلی بد |
| ۹۲ | خیلی بد |
| ۹۳ | خیلی بد |
| ۹۴ | خیلی بد |
| ۹۵ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۹۶ | خوب نیست |
| ۹۷ | خوب نیست |
| ۹۸ | بد |
| ۹۹ | خوب نیست |
| ۱۰۰ | بد |
| ۱۰۱ | بد |
| ۱۰۲ | بد |
| ۱۰۳ | خوب نیست |
| ۱۰۴ | خوب |
| ۱۰۵ | خیلی بد |
| ۱۰۶ | خیلی بد |
| ۱۰۷ | خوب |
| ۱۰۸ | خوب |
| ۱۰۹ | خیلی خوب |
| ۱۱۰ | خوب |
| ۱۱۱ | خوب نیست |
| ۱۱۲ | خوب نیست |
| ۱۱۳ | خوب نیست |
| ۱۱۴ | خوب نیست |
| ۱۱۵ | خوب نیست |
| ۱۱۶ | خیلی بد |
| ۱۱۷ | خیلی بد |
| ۱۱۸ | خوب |
| ۱۱۹ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۲۰ | خیلی بد |
| ۱۲۱ | بد |
| ۱۲۲ | خوب |
| ۱۲۳ | بد |
| ۱۲۴ | بد |
| ۱۲۵ | خیلی خوب |
| ۱۲۶ | خوب |
| ۱۲۷ | خوب |
| ۱۲۸ | بد |
| ۱۲۹ | خوب نیست |
| ۱۳۰ | خیلی بد |
| ۱۳۱ | خوب |
| ۱۳۲ | خوب |
| ۱۳۳ | خوب |
| ۱۳۴ | خیلی خوب |
| ۱۳۵ | خیلی بد |
| ۱۳۶ | خیلی بد |
| ۱۳۷ | خوب نیست |
| ۱۳۸ | بد |
| ۱۳۹ | خوب نیست |
| ۱۴۰ | خوب |
| ۱۴۱ | خوب نیست |
| ۱۴۲ | خوب نیست |
| ۱۴۳ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۴۴ | خوب |
| ۱۴۵ | خیلی خوب |
| ۱۴۶ | خوب نیست |
| ۱۴۷ | خوب |
| ۱۴۸ | خوب |
| ۱۴۹ | خوب |
| ۱۵۰ | خوب |
| ۱۵۱ | بد |
| ۱۵۲ | بد |
| ۱۵۳ | بد |
| ۱۵۴ | بد |
| ۱۵۵ | بد |
| ۱۵۶ | خیلی بد |
| ۱۵۷ | بد |
| ۱۵۸ | خیلی بد |
| ۱۵۹ | خوب |
| ۱۶۰ | خیلی بد |
| ۱۶۱ | خوب نیست |
| ۱۶۲ | خوب نیست |
| ۱۶۳ | خوب نیست |
| ۱۶۴ | خیلی خوب |
| ۱۶۵ | خیلی بد |
| ۱۶۶ | خیلی بد |
| ۱۶۷ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۶۸ | خوب نیست |
| ۱۶۹ | خوب نیست |
| ۱۷۰ | خوب |
| ۱۷۱ | بد |
| ۱۷۲ | خوب نیست |
| ۱۷۳ | خیلی بد |
| ۱۷۴ | خوب نیست |
| ۱۷۵ | خوب |
| ۱۷۶ | بد |
| ۱۷۷ | خوب نیست |
| ۱۷۸ | خوب نیست |
| ۱۷۹ | خوب نیست |
| ۱۸۰ | خوب |
| ۱۸۱ | خوب نیست |
| ۱۸۲ | خوب نیست |
| ۱۸۳ | خوب نیست |
| ۱۸۴ | خوب نیست |
| ۱۸۵ | خوب نیست |
| ۱۸۶ | خوب نیست |
| ۱۸۷ | خیلی بد |
| ۱۸۸ | خوب نیست |
| ۱۸۹ | خیلی بد |
| ۱۹۰ | خوب نیست |
| ۱۹۱ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۹۲ | خیلی خوب |
| ۱۹۳ | عالی |
| ۱۹۴ | خیلی خوب |
| ۱۹۵ | خوب |
| ۱۹۶ | خوب |
| ۱۹۷ | خوب نیست |
| ۱۹۸ | خوب نیست |
| ۱۹۹ | بد |
| ۲۰۰ | خوب نیست |
| ۲۰۱ | خوب نیست |
| ۲۰۲ | خوب نیست |
| ۲۰۳ | بد |
| ۲۰۴ | بد |
| ۲۰۵ | خوب نیست |
| ۲۰۶ | بد |
| ۲۰۷ | خوب نیست |
| ۲۰۸ | خیلی بد |
| ۲۰۹ | خوب نیست |
| ۲۱۰ | بد |
| ۲۱۱ | بد |
| ۲۱۲ | خوب نیست |
| ۲۱۳ | بد |
| ۲۱۴ | خوب |
| ۲۱۵ | عالی |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲۱۶ | خوب نیست |
| ۲۱۷ | خوب |
| ۲۱۸ | عالی |
| ۲۱۹ | خوب |
| ۲۲۰ | خوب |
| ۲۲۱ | بد |
| ۲۲۲ | بد |
| ۲۲۳ | خیلی بد |
| ۲۲۴ | بد |
| ۲۲۵ | خیلی بد |
| ۲۲۶ | بد |

## سوره‌ی نمل

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | عالی |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | خیلی بد |
| ۵ | خیلی بد |
| ۶ | عالی |
| ۷ | خیلی خوب |
| ۸ | عالی |
| ۹ | خیلی خوب |
| ۱۰ | عالی |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۱ | خوب نیست |
| ۱۲ | عالی |
| ۱۳ | خوب نیست |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | عالی |
| ۱۶ | عالی |
| ۱۷ | عالی |
| ۱۸ | عالی |
| ۱۹ | عالی |
| ۲۰ | بد |
| ۲۱ | بد |
| ۲۲ | خیلی خوب |
| ۲۳ | عالی |
| ۲۴ | خوب نیست |
| ۲۵ | خوب نیست |
| ۲۶ | خوب |
| ۲۷ | خوب نیست |
| ۲۸ | خوب نیست |
| ۲۹ | خیلی خوب |
| ۳۰ | عالی |
| ۳۱ | بد |
| ۳۲ | خوب نیست |
| ۳۳ | خوب نیست |
| ۳۴ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۳۵ | خوب نیست |
| ۳۶ | خوب نیست |
| ۳۷ | بد |
| ۳۸ | خوب نیست |
| ۳۹ | خوب |
| ۴۰ | خیلی خوب |
| ۴۱ | بد |
| ۴۲ | خیلی خوب |
| ۴۳ | خوب نیست |
| ۴۴ | عالی |
| ۴۵ | بد |
| ۴۶ | خوب نیست |
| ۴۷ | بد |
| ۴۸ | خوب نیست |
| ۴۹ | خوب نیست |
| ۵۰ | بد |
| ۵۱ | خیلی بد |
| ۵۲ | خوب نیست |
| ۵۳ | خیلی خوب |
| ۵۴ | خیلی بد |
| ۵۵ | خیلی بد |
| ۵۶ | بد |
| ۵۷ | خیلی بد |
| ۵۸ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۵۹ | خوب نیست |
| ۶۰ | خوب نیست |
| ۶۱ | خیلی بد |
| ۶۲ | خیلی بد |
| ۶۳ | خیلی بد |
| ۶۴ | خوب نیست |
| ۶۵ | خوب نیست |
| ۶۶ | خیلی بد |
| ۶۷ | خوب نیست |
| ۶۸ | خوب نیست |
| ۶۹ | بد |
| ۷۰ | بد |
| ۷۱ | خوب نیست |
| ۷۲ | خیلی بد |
| ۷۳ | خوب نیست |
| ۷۴ | خوب نیست |
| ۷۵ | بد نیست |
| ۷۶ | خوب نیست |
| ۷۷ | خوب |
| ۷۸ | بد نیست |
| ۷۹ | خوب |
| ۸۰ | خیلی بد |
| ۸۱ | خوب نیست |
| ۸۲ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۸۳ | خیلی بد |
| ۸۴ | خوب نیست |
| ۸۵ | خیلی بد |
| ۸۶ | خوب |
| ۸۷ | خوب نیست |
| ۸۸ | خوب |
| ۸۹ | خوب |
| ۹۰ | بد |
| ۹۱ | خوب |
| ۹۲ | خوب |
| ۹۳ | خیلی خوب |

## سوره‌ی قصص

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | عالی |
| ۲ | عالی |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | خیلی بد |
| ۵ | خوب |
| ۶ | خوب |
| ۷ | عالی |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | خوب نیست |
| ۱۰ | بد نیست |
| ۱۱ | خوب نیست |
| ۱۲ | خوب |
| ۱۳ | خیلی خوب |
| ۱۴ | عالی |
| ۱۵ | خوب نیست |
| ۱۶ | خوب نیست |
| ۱۷ | خوب نیست |
| ۱۸ | خوب نیست |
| ۱۹ | خوب نیست |
| ۲۰ | خوب نیست |
| ۲۱ | خوب نیست |
| ۲۲ | خوب |
| ۲۳ | خوب |
| ۲۴ | خوب |
| ۲۵ | خیلی خوب |
| ۲۶ | خیلی خوب |
| ۲۷ | عالی |
| ۲۸ | عالی |
| ۲۹ | خیلی خوب |
| ۳۰ | عالی |
| ۳۱ | خیلی خوب |
| ۳۲ | عالی |
| ۳۳ | خیلی خوب |
| ۳۴ | خیلی خوب |
| ۳۵ | خیلی خوب |
| ۳۶ | خوب نیست |
| ۳۷ | خیلی بد |
| ۳۸ | خوب نیست |
| ۳۹ | خیلی بد |
| ۴۰ | بد |
| ۴۱ | خیلی بد |
| ۴۲ | بد |
| ۴۳ | خیلی خوب |
| ۴۴ | خوب نیست |
| ۴۵ | خوب نیست |
| ۴۶ | خیلی خوب |
| ۴۷ | خوب نیست |
| ۴۸ | بد |
| ۴۹ | خوب |
| ۵۰ | خیلی بد |
| ۵۱ | بد نیست |
| ۵۲ | خوب |
| ۵۳ | عالی |
| ۵۴ | خیلی خوب |
| ۵۵ | خوب نیست |
| ۵۶ | خوب نیست |
| ۵۷ | خوب نیست |
| ۵۸ | بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۵۹ | خیلی بد |
| ۶۰ | خوب نیست |
| ۶۱ | خوب نیست |
| ۶۲ | بد |
| ۶۳ | بد |
| ۶۴ | خیلی بد |
| ۶۵ | خوب نیست |
| ۶۶ | خوب نیست |
| ۶۷ | خوب |
| ۶۸ | خوب نیست |
| ۶۹ | خوب نیست |
| ۷۰ | خوب |
| ۷۱ | خوب نیست |
| ۷۲ | خوب نیست |
| ۷۳ | خیلی خوب |
| ۷۴ | خیلی بد |
| ۷۵ | خوب نیست |
| ۷۶ | بد |
| ۷۷ | خوب نیست |
| ۷۸ | بد |
| ۷۹ | خیلی بد |
| ۸۰ | خوب |
| ۸۱ | خیلی بد |
| ۸۲ | خیلی بد |
| ۸۳ | خیلی خوب |
| ۸۴ | بد |
| ۸۵ | بد |
| ۸۶ | خوب نیست |
| ۸۷ | خوب نیست |
| ۸۸ | خیلی بد |

## سوره‌ی عنکبوت

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | بد |
| ۲ | بد |
| ۳ | خیلی بد |
| ۴ | خیلی بد |
| ۵ | خوب |
| ۶ | خوب |
| ۷ | خیلی خوب |
| ۸ | خیلی خوب |
| ۹ | خیلی خوب |
| ۱۰ | بد |
| ۱۱ | بد |
| ۱۲ | بد |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | خوب نیست |
| ۱۵ | خوب |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | بد |
| ۱۹ | بد |
| ۲۰ | خوب |
| ۲۱ | خوب نیست |
| ۲۲ | بد |
| ۲۳ | خیلی بد |
| ۲۴ | خوب نیست |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | بد |
| ۲۷ | عالی |
| ۲۸ | خیلی بد |
| ۲۹ | خیلی بد |
| ۳۰ | خیلی بد |
| ۳۱ | خیلی بد |
| ۳۲ | بد |
| ۳۳ | بد |
| ۳۴ | خیلی بد |
| ۳۵ | بد |
| ۳۶ | خیلی بد |
| ۳۷ | خیلی بد |
| ۳۸ | خیلی بد |
| ۳۹ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۴۰ | خیلی بد |
| ۴۱ | بد |
| ۴۲ | بد |
| ۴۳ | خوب نیست |
| ۴۴ | خوب |
| ۴۵ | خیلی خوب |
| ۴۶ | خوب نیست |
| ۴۷ | خوب نیست |
| ۴۸ | بد |
| ۴۹ | خوب |
| ۵۰ | خیلی بد |
| ۵۱ | بد |
| ۵۲ | بد |
| ۵۳ | خیلی بد |
| ۵۴ | بد |
| ۵۵ | خیلی بد |
| ۵۶ | خیلی بد |
| ۵۷ | بد |
| ۵۸ | خوب |
| ۵۹ | خوب |
| ۶۰ | بد |
| ۶۱ | بد |
| ۶۲ | خیلی خوب |
| ۶۳ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۶۴ | خوب |
| ۶۵ | خیلی خوب |
| ۶۶ | خوب نیست |
| ۶۷ | خیلی بد |
| ۶۸ | خیلی بد |
| ۶۹ | عالی |

## سوره‌ی روم

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب |
| ۲ | خوب |
| ۳ | خوب |
| ۴ | خوب |
| ۵ | خوب |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | بد |
| ۸ | صاحب‌استخاره |
| ۹ | خیلی بد |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | خوب نیست |
| ۱۲ | بد |
| ۱۳ | بد |
| ۱۴ | بد |
| ۱۵ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | عالی |
| ۱۸ | عالی |
| ۱۹ | خوب |
| ۲۰ | خوب |
| ۲۱ | خیلی خوب |
| ۲۲ | خیلی خوب |
| ۲۳ | خیلی خوب |
| ۲۴ | خیلی خوب |
| ۲۵ | خوب |
| ۲۶ | خیلی خوب |
| ۲۷ | عالی |
| ۲۸ | خیلی خوب |
| ۲۹ | خیلی بد |
| ۳۰ | صاحب‌استخاره |
| ۳۱ | خوب |
| ۳۲ | خوب نیست |
| ۳۳ | خیلی بد |
| ۳۴ | خیلی بد |
| ۳۵ | خیلی بد |
| ۳۶ | بد |
| ۳۷ | خیلی خوب |
| ۳۸ | عالی |
| ۳۹ | خیلی خوب |
| ۴۰ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۴۱ | خوب نیست |
| ۴۲ | بد |
| ۴۳ | خیلی خوب |
| ۴۴ | خوب |
| ۴۵ | خوب |
| ۴۶ | خیلی خوب |
| ۴۷ | خوب نیست |
| ۴۸ | خوب |
| ۴۹ | خیلی بد |
| ۵۰ | خیلی خوب |
| ۵۱ | خیلی بد |
| ۵۲ | خیلی بد |
| ۵۳ | بد |
| ۵۴ | خیلی بد |
| ۵۵ | خوب نیست |
| ۵۶ | خوب نیست |
| ۵۷ | بد |
| ۵۸ | خیلی خوب |
| ۵۹ | بد |
| ۶۰ | خیلی خوب |

## سوره‌ی لقمان

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | عالی |
| ۲ | عالی |
| ۳ | عالی |
| ۴ | عالی |
| ۵ | عالی |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | خیلی بد |
| ۸ | عالی |
| ۹ | عالی |
| ۱۰ | خیلی خوب |
| ۱۱ | بد |
| ۱۲ | عالی |
| ۱۳ | خوب نیست |
| ۱۴ | خوب |
| ۱۵ | بد نیست |
| ۱۶ | خوب |
| ۱۷ | صاحب‌استخاره |
| ۱۸ | خیلی بد |
| ۱۹ | خیلی بد |
| ۲۰ | خوب نیست |
| ۲۱ | خیلی بد |
| ۲۲ | خیلی خوب |
| ۲۳ | خیلی بد |
| ۲۴ | خیلی بد |
| ۲۵ | خوب نیست |
| ۲۶ | عالی |
| ۲۷ | خیلی خوب |
| ۲۸ | خیلی خوب |
| ۲۹ | خوب |
| ۳۰ | بسیار خوب |
| ۳۱ | عالی |
| ۳۲ | خوب نیست |
| ۳۳ | بد |
| ۳۴ | خوب نیست |

## سوره‌ی سجده

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | بد نیست |
| ۵ | خیلی خوب |
| ۶ | خیلی خوب |
| ۷ | خیلی خوب |
| ۸ | خوب |
| ۹ | خیلی خوب |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | خوب |
| ۱۶ | خوب |
| ۱۷ | عالی |
| ۱۸ | خوب نیست |
| ۱۹ | خیلی خوب |
| ۲۰ | خیلی بد |
| ۲۱ | خیلی بد |
| ۲۲ | خیلی بد |
| ۲۳ | بد نیست |
| ۲۴ | خوب |
| ۲۵ | خوب نیست |
| ۲۶ | خیلی بد |
| ۲۷ | خوب |
| ۲۸ | خوب نیست |
| ۲۹ | خوب نیست |
| ۳۰ | خیلی بد |

## سوره‌ی احزاب

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی بد |
| ۲ | خوب |
| ۳ | خوب |
| ۴ | بد |
| ۵ | بد نیست |
| ۶ | عالی |
| ۷ | خوب |
| ۸ | بد |
| ۹ | خیلی خوب |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | خوب نیست |
| ۱۲ | خیلی بد |
| ۱۳ | بد |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | خیلی بد |
| ۱۹ | خیلی بد |
| ۲۰ | بد |
| ۲۱ | خیلی خوب |
| ۲۲ | خیلی خوب |
| ۲۳ | خیلی خوب |
| ۲۴ | خوب نیست |
| ۲۵ | خوب نیست |
| ۲۶ | خوب نیست |
| ۲۷ | خوب |
| ۲۸ | بد |
| ۲۹ | خیلی خوب |
| ۳۰ | خوب نیست |
| ۳۱ | خوب |
| ۳۲ | خوب نیست |
| ۳۳ | صاحب‌استخاره |
| ۳۴ | خیلی خوب |
| ۳۵ | عالی |
| ۳۶ | خوب نیست |
| ۳۷ | خوب |
| ۳۸ | خوب |
| ۳۹ | عالی |
| ۴۰ | خوب |
| ۴۱ | عالی |
| ۴۲ | عالی |
| ۴۳ | عالی |
| ۴۴ | عالی |
| ۴۵ | عالی |
| ۴۶ | عالی |
| ۴۷ | عالی |
| ۴۸ | خوب |
| ۴۹ | خیلی خوب |
| ۵۰ | عالی |
| ۵۱ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۵۲ | خوب نیست |
| ۵۳ | خوب نیست |
| ۵۴ | خوب |
| ۵۵ | خیلی خوب |
| ۵۶ | خیلی خوب |
| ۵۷ | بسیار بد |
| ۵۸ | خیلی بد |
| ۵۹ | خوب |
| ۶۰ | خیلی بد |
| ۶۱ | خیلی بد |
| ۶۲ | خوب |
| ۶۳ | خوب نیست |
| ۶۴ | خیلی بد |
| ۶۵ | خیلی بد |
| ۶۶ | خیلی بد |
| ۶۷ | خیلی بد |
| ۶۸ | خیلی بد |
| ۶۹ | بد |
| ۷۰ | خوب |
| ۷۱ | خیلی خوب |
| ۷۲ | خوب |
| ۷۳ | خوب |

## سوره‌ی سبأ

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | خوب |
| ۵ | خیلی بد |
| ۶ | خیلی خوب |
| ۷ | خیلی بد |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | خوب نیست |
| ۱۰ | عالی |
| ۱۱ | عالی |
| ۱۲ | خوب |
| ۱۳ | خیلی خوب |
| ۱۴ | خوب نیست |
| ۱۵ | خیلی خوب |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | خوب |
| ۱۹ | خیلی بد |
| ۲۰ | خیلی بد |
| ۲۱ | خوب نیست |
| ۲۲ | خوب نیست |
| ۲۳ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲۴ | خوب نیست |
| ۲۵ | خوب نیست |
| ۲۶ | خوب |
| ۲۷ | خیلی بد |
| ۲۸ | عالی |
| ۲۹ | خوب نیست |
| ۳۰ | خوب نیست |
| ۳۱ | بد |
| ۳۲ | خیلی بد |
| ۳۳ | خیلی بد |
| ۳۴ | خیلی بد |
| ۳۵ | بد |
| ۳۶ | خوب نیست |
| ۳۷ | عالی |
| ۳۸ | خیلی بد |
| ۳۹ | خوب |
| ۴۰ | خوب نیست |
| ۴۱ | خیلی خوب |
| ۴۲ | بد |
| ۴۳ | خیلی بد |
| ۴۴ | بد |
| ۴۵ | بد |
| ۴۶ | بد |
| ۴۷ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۴۸ | خوب نیست |
| ۴۹ | خوب نیست |
| ۵۰ | بد |
| ۵۱ | بد |
| ۵۲ | خوب نیست |
| ۵۳ | بد |
| ۵۴ | بد |

## سوره‌ی فاطر

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | خوب |
| ۸ | خیلی بد |
| ۹ | خیلی خوب |
| ۱۰ | صاحب‌استخاره |
| ۱۱ | خوب |
| ۱۲ | عالی |
| ۱۳ | خیلی خوب |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | خیلی خوب |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خوب نیست |
| ۱۸ | خوب |
| ۱۹ | بد |
| ۲۰ | بد |
| ۲۱ | بد |
| ۲۲ | بد |
| ۲۳ | بد |
| ۲۴ | خوب |
| ۲۵ | خوب نیست |
| ۲۶ | خوب نیست |
| ۲۷ | خوب |
| ۲۸ | خیلی خوب |
| ۲۹ | عالی |
| ۳۰ | عالی |
| ۳۱ | عالی |
| ۳۲ | خیلی خوب |
| ۳۳ | عالی |
| ۳۴ | خیلی خوب |
| ۳۵ | عالی |
| ۳۶ | خیلی بد |
| ۳۷ | خیلی بد |
| ۳۸ | خوب |
| ۳۹ | خیلی بد |
| ۴۰ | خیلی بد |
| ۴۱ | خوب |
| ۴۲ | خیلی بد |
| ۴۳ | بد |
| ۴۴ | خوب نیست |
| ۴۵ | بد |

## سوره‌ی یس

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | خیلی خوب |
| ۵ | خیلی خوب |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | خیلی بد |
| ۸ | خیلی بد |
| ۹ | خوب |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | خوب |
| ۱۲ | خوب |
| ۱۳ | بد |
| ۱۴ | بد |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱۵ | بد |
| ۱۶ | خوب نیست |
| ۱۷ | بد |
| ۱۸ | بد |
| ۱۹ | بد |
| ۲۰ | خوب |
| ۲۱ | عالی |
| ۲۲ | عالی |
| ۲۳ | خوب |
| ۲۴ | بد |
| ۲۵ | عالی |
| ۲۶ | خوب نیست |
| ۲۷ | خیلی خوب |
| ۲۸ | خوب نیست |
| ۲۹ | خوب نیست |
| ۳۰ | خیلی بد |
| ۳۱ | خیلی بد |
| ۳۲ | بد |
| ۳۳ | خوب |
| ۳۴ | خوب |
| ۳۵ | خوب |
| ۳۶ | عالی |
| ۳۷ | خوب |
| ۳۸ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۳۹ | خیلی خوب |
| ۴۰ | خیلی خوب |
| ۴۱ | خیلی خوب |
| ۴۲ | خوب |
| ۴۳ | خوب نیست |
| ۴۴ | بد نیست |
| ۴۵ | بد نیست |
| ۴۶ | خیلی بد |
| ۴۷ | خیلی بد |
| ۴۸ | خوب نیست |
| ۴۹ | خوب نیست |
| ۵۰ | خیلی بد |
| ۵۱ | خوب نیست |
| ۵۲ | خوب نیست |
| ۵۳ | بد |
| ۵۴ | خوب نیست |
| ۵۵ | عالی |
| ۵۶ | خیلی خوب |
| ۵۷ | عالی |
| ۵۸ | عالی |
| ۵۹ | خوب نیست |
| ۶۰ | خیلی بد |
| ۶۱ | خیلی خوب |
| ۶۲ | خوب نیست |
| ۶۳ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۶۴ | خیلی بد |
| ۶۵ | خیلی بد |
| ۶۶ | خیلی بد |
| ۶۷ | بد |
| ۶۸ | بد |
| ۶۹ | عالی |
| ۷۰ | بد |
| ۷۱ | خوب |
| ۷۲ | خوب |
| ۷۳ | خوب |
| ۷۴ | خیلی بد |
| ۷۵ | خوب نیست |
| ۷۶ | خوب نیست |
| ۷۷ | خوب نیست |
| ۷۸ | بد |
| ۷۹ | خوب |
| ۸۰ | خوب |
| ۸۱ | خیلی خوب |
| ۸۲ | عالی |
| ۸۳ | عالی |

## سوره‌ی صافات

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | خیلی خوب |
| ۵ | خیلی خوب |
| ۶ | خیلی خوب |
| ۷ | خوب |
| ۸ | خوب |
| ۹ | خوب نیست |
| ۱۰ | بد |
| ۱۱ | بد |
| ۱۲ | بد |
| ۱۳ | بد |
| ۱۴ | بد |
| ۱۵ | بد |
| ۱۶ | بد |
| ۱۷ | بد |
| ۱۸ | خوب نیست |
| ۱۹ | خوب نیست |
| ۲۰ | بد |
| ۲۱ | بد |
| ۲۲ | خیلی بد |
| ۲۳ | خیلی بد |
| ۲۴ | خیلی بد |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | بد |
| ۲۷ | بد |
| ۲۸ | بد |
| ۲۹ | خیلی بد |
| ۳۰ | بد |
| ۳۱ | بد |
| ۳۲ | بد |
| ۳۳ | خیلی بد |
| ۳۴ | بد |
| ۳۵ | خیلی بد |
| ۳۶ | بد |
| ۳۷ | خیلی خوب |
| ۳۸ | خیلی بد |
| ۳۹ | خوب نیست |
| ۴۰ | خوب |
| ۴۱ | خیلی خوب |
| ۴۲ | خوب |
| ۴۳ | خوب |
| ۴۴ | خوب |
| ۴۵ | خوب |
| ۴۶ | خوب |
| ۴۷ | خوب |
| ۴۸ | خیلی خوب |
| ۴۹ | عالی |
| ۵۰ | خوب |
| ۵۱ | خوب |
| ۵۲ | خوب |
| ۵۳ | بد |
| ۵۴ | بد |
| ۵۵ | خیلی بد |
| ۵۶ | بد |
| ۵۷ | بد |
| ۵۸ | خوب نیست |
| ۵۹ | خوب نیست |
| ۶۰ | عالی |
| ۶۱ | خیلی خوب |
| ۶۲ | خیلی بد |
| ۶۳ | خیلی بد |
| ۶۴ | خیلی بد |
| ۶۵ | خیلی بد |
| ۶۶ | خیلی بد |
| ۶۷ | بد |
| ۶۸ | بد |
| ۶۹ | بد |
| ۷۰ | بد |
| ۷۱ | بد |
| ۷۲ | بد |
| ۷۳ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۷۴ | عالی |
| ۷۵ | خیلی خوب |
| ۷۶ | خوب |
| ۷۷ | خوب |
| ۷۸ | خوب |
| ۷۹ | خیلی خوب |
| ۸۰ | خیلی خوب |
| ۸۱ | خیلی خوب |
| ۸۲ | خیلی بد |
| ۸۳ | خوب |
| ۸۴ | خیلی خوب |
| ۸۵ | خوب |
| ۸۶ | خوب نیست |
| ۸۷ | بد |
| ۸۸ | خوب نیست |
| ۸۹ | خوب |
| ۹۰ | بد |
| ۹۱ | بد |
| ۹۲ | بد |
| ۹۳ | خوب نیست |
| ۹۴ | بد |
| ۹۵ | خوب نیست |
| ۹۶ | بد نیست |
| ۹۷ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۹۸ | خیلی بد |
| ۹۹ | عالی |
| ۱۰۰ | خیلی خوب |
| ۱۰۱ | خیلی خوب |
| ۱۰۲ | خیلی خوب |
| ۱۰۳ | خوب |
| ۱۰۴ | خیلی خوب |
| ۱۰۵ | خیلی خوب |
| ۱۰۶ | خوب |
| ۱۰۷ | خوب |
| ۱۰۸ | خوب |
| ۱۰۹ | عالی |
| ۱۱۰ | خیلی خوب |
| ۱۱۱ | خیلی خوب |
| ۱۱۲ | عالی |
| ۱۱۳ | خیلی خوب |
| ۱۱۴ | خوب |
| ۱۱۵ | خوب |
| ۱۱۶ | خوب |
| ۱۱۷ | خوب |
| ۱۱۸ | عالی |
| ۱۱۹ | خوب است |
| ۱۲۰ | خیلی خوب |
| ۱۲۱ | عالی |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۲۲ | خیلی خوب |
| ۱۲۳ | خیلی خوب |
| ۱۲۴ | بد |
| ۱۲۵ | خیلی بد |
| ۱۲۶ | خوب |
| ۱۲۷ | خوب نیست |
| ۱۲۸ | خوب |
| ۱۲۹ | خوب |
| ۱۳۰ | عالی |
| ۱۳۱ | خیلی خوب |
| ۱۳۲ | خوب |
| ۱۳۳ | خوب |
| ۱۳۴ | خوب |
| ۱۳۵ | خیلی بد |
| ۱۳۶ | خیلی بد |
| ۱۳۷ | خیلی بد |
| ۱۳۸ | خوب نیست |
| ۱۳۹ | خوب |
| ۱۴۰ | خوب نیست |
| ۱۴۱ | خوب نیست |
| ۱۴۲ | خوب نیست |
| ۱۴۳ | خوب |
| ۱۴۴ | خوب نیست |
| ۱۴۵ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۴۶ | خوب |
| ۱۴۷ | خوب |
| ۱۴۸ | خوب |
| ۱۴۹ | خوب نیست |
| ۱۵۰ | خوب نیست |
| ۱۵۱ | خوب نیست |
| ۱۵۲ | بد |
| ۱۵۳ | خوب نیست |
| ۱۵۴ | خیلی بد |
| ۱۵۵ | خیلی بد |
| ۱۵۶ | خیلی بد |
| ۱۵۷ | خوب نیست |
| ۱۵۸ | خوب نیست |
| ۱۵۹ | بد |
| ۱۶۰ | خوب |
| ۱۶۱ | خوب نیست |
| ۱۶۲ | بد |
| ۱۶۳ | خیلی بد |
| ۱۶۴ | عالی |
| ۱۶۵ | خوب |
| ۱۶۶ | خوب |
| ۱۶۷ | خوب |
| ۱۶۸ | خوب |
| ۱۶۹ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۷۰ | خوب نیست |
| ۱۷۱ | خوب |
| ۱۷۲ | عالی |
| ۱۷۳ | خیلی خوب |
| ۱۷۴ | خوب نیست |
| ۱۷۵ | بد |
| ۱۷۶ | خیلی بد |
| ۱۷۷ | خیلی بد |
| ۱۷۸ | خوب نیست |
| ۱۷۹ | خوب |
| ۱۸۰ | خیلی خوب |
| ۱۸۱ | عالی |
| ۱۸۲ | عالی |

## سوره‌ی ص

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی بد |
| ۳ | خیلی بد |
| ۴ | خیلی بد |
| ۵ | بد |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | خیلی بد |
| ۸ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۹ | خوب نیست |
| ۱۰ | خوب نیست |
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | خوب نیست |
| ۱۳ | خوب نیست |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | عالی |
| ۱۸ | خیلی خوب |
| ۱۹ | خیلی خوب |
| ۲۰ | خیلی خوب |
| ۲۱ | خوب |
| ۲۲ | خوب |
| ۲۳ | خوب |
| ۲۴ | خوب |
| ۲۵ | خوب |
| ۲۶ | صاحب‌استخاره |
| ۲۷ | خیلی بد |
| ۲۸ | خوب نیست |
| ۲۹ | عالی |
| ۳۰ | خیلی خوب |
| ۳۱ | خیلی خوب |
| ۳۲ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۳۳ | خوب |
| ۳۴ | خوب نیست |
| ۳۵ | خیلی خوب |
| ۳۶ | عالی |
| ۳۷ | خوب |
| ۳۸ | خوب |
| ۳۹ | عالی |
| ۴۰ | عالی |
| ۴۱ | خوب |
| ۴۲ | خوب |
| ۴۳ | عالی |
| ۴۴ | خوب |
| ۴۵ | خوب |
| ۴۶ | خیلی خوب |
| ۴۷ | خیلی خوب |
| ۴۸ | عالی |
| ۴۹ | خیلی خوب |
| ۵۰ | خوب |
| ۵۱ | خیلی خوب |
| ۵۲ | خیلی خوب |
| ۵۳ | خوب |
| ۵۴ | عالی |
| ۵۵ | خوب نیست |
| ۵۶ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۵۷ | خیلی بد |
| ۵۸ | بد |
| ۵۹ | خیلی بد |
| ۶۰ | خیلی بد |
| ۶۱ | خیلی بد |
| ۶۲ | بد |
| ۶۳ | بد |
| ۶۴ | خیلی بد |
| ۶۵ | خوب |
| ۶۶ | خوب |
| ۶۷ | خوب |
| ۶۸ | خوب نیست |
| ۶۹ | بد |
| ۷۰ | خوب نیست |
| ۷۱ | خوب |
| ۷۲ | خوب |
| ۷۳ | خوب |
| ۷۴ | بد |
| ۷۵ | خیلی بد |
| ۷۶ | بد |
| ۷۷ | خیلی بد |
| ۷۸ | خیلی بد |
| ۷۹ | بد |
| ۸۰ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۸۱ | خوب نیست |
| ۸۲ | خیلی بد |
| ۸۳ | خیلی خوب |
| ۸۴ | خوب نیست |
| ۸۵ | خیلی بد |
| ۸۶ | خوب |
| ۸۷ | عالی |
| ۸۸ | خوب |

## سوره‌ی زمر

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | عالی |
| ۲ | خوب |
| ۳ | خیلی بد |
| ۴ | خیلی بد |
| ۵ | عالی |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | خوب نیست |
| ۸ | خیلی بد |
| ۹ | خوب |
| ۱۰ | خیلی خوب |
| ۱۱ | خیلی خوب |
| ۱۲ | خیلی خوب |
| ۱۳ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۴ | خیلی خوب |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خوب |
| ۱۸ | عالی |
| ۱۹ | خیلی بد |
| ۲۰ | خیلی خوب |
| ۲۱ | خیلی خوب |
| ۲۲ | صاحب‌استخاره |
| ۲۳ | خیلی خوب |
| ۲۴ | خیلی بد |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | خیلی بد |
| ۲۷ | خیلی خوب |
| ۲۸ | خوب |
| ۲۹ | خوب نیست |
| ۳۰ | خوب نیست |
| ۳۱ | خیلی بد |
| ۳۲ | خیلی بد |
| ۳۳ | عالی |
| ۳۴ | عالی |
| ۳۵ | خوب |
| ۳۶ | بد |
| ۳۷ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۳۸ | خیلی خوب |
| ۳۹ | خوب نیست |
| ۴۰ | خیلی بد |
| ۴۱ | خوب نیست |
| ۴۲ | خیلی خوب |
| ۴۳ | بد |
| ۴۴ | خوب نیست |
| ۴۵ | خوب نیست |
| ۴۶ | خوب نیست |
| ۴۷ | خیلی بد |
| ۴۸ | خیلی بد |
| ۴۹ | خوب نیست |
| ۵۰ | خیلی بد |
| ۵۱ | خیلی بد |
| ۵۲ | خوب نیست |
| ۵۳ | خوب |
| ۵۴ | خوب |
| ۵۵ | خوب |
| ۵۶ | بد |
| ۵۷ | خوب نیست |
| ۵۸ | بد |
| ۵۹ | خیلی بد |
| ۶۰ | خیلی بد |
| ۶۱ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۶۲ | خوب |
| ۶۳ | خیلی بد |
| ۶۴ | خیلی بد |
| ۶۵ | خیلی بد |
| ۶۶ | خیلی خوب |
| ۶۷ | خیلی خوب |
| ۶۸ | خوب نیست |
| ۶۹ | خیلی خوب |
| ۷۰ | خوب |
| ۷۱ | خیلی بد |
| ۷۲ | خیلی بد |
| ۷۳ | خیلی خوب |
| ۷۴ | خیلی خوب |
| ۷۵ | عالی |

## سوره‌ی غافر

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خوب |
| ۴ | بد |
| ۵ | خیلی بد |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۸ | خیلی خوب |
| ۹ | خیلی خوب |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | خوب نیست |
| ۱۳ | خیلی خوب |
| ۱۴ | خیلی خوب |
| ۱۵ | خوب |
| ۱۶ | خوب نیست |
| ۱۷ | بد |
| ۱۸ | خوب نیست |
| ۱۹ | بد |
| ۲۰ | خیلی خوب |
| ۲۱ | خوب نیست |
| ۲۲ | خوب نیست |
| ۲۳ | خیلی خوب |
| ۲۴ | خیلی بد |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | بد |
| ۲۷ | خوب نیست |
| ۲۸ | خوب نیست |
| ۲۹ | خیلی بد |
| ۳۰ | خیلی بد |
| ۳۱ | بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۳۲ | بد |
| ۳۳ | بد |
| ۳۴ | بد |
| ۳۵ | خیلی بد |
| ۳۶ | خیلی بد |
| ۳۷ | خیلی بد |
| ۳۸ | خیلی خوب |
| ۳۹ | خوب |
| ۴۰ | خیلی خوب |
| ۴۱ | خیلی بد |
| ۴۲ | بد |
| ۴۳ | خیلی بد |
| ۴۴ | خیلی خوب |
| ۴۵ | خیلی بد |
| ۴۶ | خیلی بد |
| ۴۷ | بد |
| ۴۸ | خیلی بد |
| ۴۹ | خیلی بد |
| ۵۰ | خیلی بد |
| ۵۱ | خیلی خوب |
| ۵۲ | خیلی بد |
| ۵۳ | خیلی خوب |
| ۵۴ | عالی |
| ۵۵ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۵۶ | بد |
| ۵۷ | بد |
| ۵۸ | خوب نیست |
| ۵۹ | بد |
| ۶۰ | بد |
| ۶۱ | خوب |
| ۶۲ | بد |
| ۶۳ | بد |
| ۶۴ | عالی |
| ۶۵ | عالی |
| ۶۶ | خیلی خوب |
| ۶۷ | خیلی خوب |
| ۶۸ | خیلی خوب |
| ۶۹ | خیلی بد |
| ۷۰ | بد |
| ۷۱ | بد |
| ۷۲ | خیلی بد |
| ۷۳ | خیلی بد |
| ۷۴ | خیلی بد |
| ۷۵ | بد |
| ۷۶ | خیلی بد |
| ۷۷ | خوب |
| ۷۸ | خیلی خوب |
| ۷۹ | عالی |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۸۰ | خوب |
| ۸۱ | خوب |
| ۸۲ | خیلی بد |
| ۸۳ | خوب نیست |
| ۸۴ | خوب |
| ۸۵ | خیلی بد |

## سوره‌ی فصلت

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | خیلی بد |
| ۶ | خوب |
| ۷ | خیلی بد |
| ۸ | خیلی خوب |
| ۹ | خیلی بد |
| ۱۰ | عالی |
| ۱۱ | خیلی خوب |
| ۱۲ | عالی |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | بد |
| ۱۵ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | خوب |
| ۱۹ | خیلی بد |
| ۲۰ | خیلی بد |
| ۲۱ | بد |
| ۲۲ | بد |
| ۲۳ | خیلی بد |
| ۲۴ | خیلی بد |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | بد |
| ۲۷ | خیلی بد |
| ۲۸ | بد |
| ۲۹ | خیلی بد |
| ۳۰ | عالی |
| ۳۱ | عالی |
| ۳۲ | خیلی خوب |
| ۳۳ | خیلی خوب |
| ۳۴ | خوب نیست |
| ۳۵ | خیلی خوب |
| ۳۶ | بد |
| ۳۷ | بد |
| ۳۸ | خوب نیست |
| ۳۹ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۴۰ | خیلی بد |
| ۴۱ | بد |
| ۴۲ | خیلی خوب |
| ۴۳ | خوب نیست |
| ۴۴ | بد |
| ۴۵ | بد |
| ۴۶ | خوب |
| ۴۷ | بد |
| ۴۸ | خیلی بد |
| ۴۹ | خیلی بد |
| ۵۰ | خیلی بد |
| ۵۱ | بد |
| ۵۲ | خیلی بد |
| ۵۳ | خیلی خوب |
| ۵۴ | خوب نیست |

## سوره‌ی شوری

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | خیلی خوب |
| ۵ | خیلی خوب |
| ۶ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۷ | بد |
| ۸ | بد |
| ۹ | خوب |
| ۱۰ | خیلی خوب |
| ۱۱ | خیلی خوب |
| ۱۲ | عالی |
| ۱۳ | بد نیست |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | خوب |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خوب |
| ۱۸ | بد |
| ۱۹ | خیلی خوب |
| ۲۰ | خیلی خوب |
| ۲۱ | خیلی بد |
| ۲۲ | صاحب‌استخاره |
| ۲۳ | خیلی خوب |
| ۲۴ | بد |
| ۲۵ | خوب |
| ۲۶ | خوب |
| ۲۷ | بد |
| ۲۸ | خیلی خوب |
| ۲۹ | خوب |
| ۳۰ | بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۳۱ | بد |
| ۳۲ | خیلی خوب |
| ۳۳ | خوب |
| ۳۴ | خوب |
| ۳۵ | خیلی بد |
| ۳۶ | خوب |
| ۳۷ | بد |
| ۳۸ | خیلی خوب |
| ۳۹ | خیلی بد |
| ۴۰ | بد |
| ۴۱ | بد |
| ۴۲ | خیلی بد |
| ۴۳ | خوب |
| ۴۴ | خیلی بد |
| ۴۵ | خیلی بد |
| ۴۶ | خیلی بد |
| ۴۷ | خوب |
| ۴۸ | بد است |
| ۴۹ | خوب |
| ۵۰ | خیلی بد |
| ۵۱ | خیلی خوب |
| ۵۲ | خیلی خوب |
| ۵۳ | خیلی خوب |

## سوره‌ی زخرف

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | خیلی خوب |
| ۵ | بد |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | خیلی بد |
| ۸ | بد |
| ۹ | خوب |
| ۱۰ | خیلی خوب |
| ۱۱ | خیلی خوب |
| ۱۲ | خوب |
| ۱۳ | خیلی خوب |
| ۱۴ | خیلی خوب |
| ۱۵ | خوب نیست |
| ۱۶ | خوب نیست |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | خیلی بد |
| ۱۹ | بد |
| ۲۰ | بد |
| ۲۱ | بد |
| ۲۲ | بد |
| ۲۳ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲۴ | خوب نیست |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | خیلی بد |
| ۲۷ | خیلی خوب |
| ۲۸ | خوب |
| ۲۹ | خوب |
| ۳۰ | خیلی بد |
| ۳۱ | خوب نیست |
| ۳۲ | خوب |
| ۳۳ | بد |
| ۳۴ | خیلی بد |
| ۳۵ | خوب نیست |
| ۳۶ | خیلی بد |
| ۳۷ | خیلی بد |
| ۳۸ | خیلی بد |
| ۳۹ | بد |
| ۴۰ | خیلی بد |
| ۴۱ | خیلی بد |
| ۴۲ | بد |
| ۴۳ | عالی |
| ۴۴ | خوب |
| ۴۵ | بد |
| ۴۶ | خوب |
| ۴۷ | بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۴۸ | خیلی بد |
| ۴۹ | بد |
| ۵۰ | بد |
| ۵۱ | بد |
| ۵۲ | خیلی بد |
| ۵۳ | خیلی بد |
| ۵۴ | خیلی بد |
| ۵۵ | خیلی بد |
| ۵۶ | خیلی بد |
| ۵۷ | بد |
| ۵۸ | خیلی بد |
| ۵۹ | خیلی خوب |
| ۶۰ | خوب |
| ۶۱ | خوب |
| ۶۲ | خیلی بد |
| ۶۳ | عالی |
| ۶۴ | خیلی خوب |
| ۶۵ | خیلی بد |
| ۶۶ | خیلی بد |
| ۶۷ | خوب |
| ۶۸ | عالی |
| ۶۹ | خیلی خوب |
| ۷۰ | خیلی خوب |
| ۷۱ | عالی |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۷۲ | خیلی خوب |
| ۷۳ | عالی |
| ۷۴ | بسیار بد |
| ۷۵ | خیلی بد |
| ۷۶ | بد |
| ۷۷ | خیلی بد |
| ۷۸ | خیلی بد |
| ۷۹ | خوب نیست |
| ۸۰ | بد |
| ۸۱ | خوب نیست |
| ۸۲ | خوب |
| ۸۳ | خیلی بد |
| ۸۴ | خیلی خوب |
| ۸۵ | خیلی خوب |
| ۸۶ | خوب نیست |
| ۸۷ | خوب نیست |
| ۸۸ | خیلی بد |
| ۸۹ | خیلی بد |

## سوره‌ی دخان

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۴ | خوب |
| ۵ | خیلی خوب |
| ۶ | خیلی خوب |
| ۷ | خوب |
| ۸ | خوب |
| ۹ | بد |
| ۱۰ | بد نیست |
| ۱۱ | بد |
| ۱۲ | بد نیست |
| ۱۳ | خوب نیست |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | خوب نیست |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | بد |
| ۱۸ | خوب |
| ۱۹ | خوب |
| ۲۰ | خوب نیست |
| ۲۱ | خوب نیست |
| ۲۲ | خیلی بد |
| ۲۳ | بد نیست |
| ۲۴ | خوب نیست |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | خیلی بد |
| ۲۷ | بد |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۲۸ | خوب |
| ۲۹ | خیلی بد |
| ۳۰ | خوب |
| ۳۱ | خیلی بد |
| ۳۲ | خوب |
| ۳۳ | خیلی بد |
| ۳۴ | خیلی بد |
| ۳۵ | خیلی بد |
| ۳۶ | خیلی بد |
| ۳۷ | خیلی بد |
| ۳۸ | بد |
| ۳۹ | خوب نیست |
| ۴۰ | بد |
| ۴۱ | بد |
| ۴۲ | عالی |
| ۴۳ | بد |
| ۴۴ | بد |
| ۴۵ | بد |
| ۴۶ | خیلی بد |
| ۴۷ | خیلی بد |
| ۴۸ | خیلی بد |
| ۴۹ | خیلی بد |
| ۵۰ | بد |
| ۵۱ | خوب |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۵۲ | خیلی خوب |
| ۵۳ | خیلی خوب |
| ۵۴ | خیلی خوب |
| ۵۵ | خیلی خوب |
| ۵۶ | خیلی خوب |
| ۵۷ | خیلی خوب |
| ۵۸ | عالی |
| ۵۹ | بسیار بد |

## سوره‌ی جاثیه

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | عالی |
| ۴ | عالی |
| ۵ | عالی |
| ۶ | خیلی خوب |
| ۷ | خیلی بد |
| ۸ | خیلی بد |
| ۹ | خیلی بد |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | خوب نیست |
| ۱۲ | خیلی خوب |
| ۱۳ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱۴ | خوب |
| ۱۵ | خوب نیست |
| ۱۶ | خیلی خوب |
| ۱۷ | بد |
| ۱۸ | خوب |
| ۱۹ | خوب |
| ۲۰ | عالی |
| ۲۱ | خیلی بد |
| ۲۲ | خوب |
| ۲۳ | خیلی بد |
| ۲۴ | خیلی بد |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | خوب نیست |
| ۲۷ | خیلی بد |
| ۲۸ | خیلی بد |
| ۲۹ | خیلی خوب |
| ۳۰ | عالی |
| ۳۱ | خیلی بد |
| ۳۲ | خیلی بد |
| ۳۳ | خیلی بد |
| ۳۴ | خیلی بد |
| ۳۵ | خیلی بد |
| ۳۶ | عالی |
| ۳۷ | عالی |

## سوره‌ی احقاف

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | خیلی بد |
| ۵ | بد |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | خیلی بد |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | بد |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | خیلی خوب |
| ۱۳ | عالی |
| ۱۴ | عالی |
| ۱۵ | خوب |
| ۱۶ | عالی |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | خیلی بد |
| ۱۹ | خوب |
| ۲۰ | خیلی بد |
| ۲۱ | خیلی بد |
| ۲۲ | خیلی بد |
| ۲۳ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۲۴ | خیلی بد |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | خیلی بد |
| ۲۷ | بد |
| ۲۸ | خیلی بد |
| ۲۹ | بد |
| ۳۰ | خیلی خوب |
| ۳۱ | خوب نیست |
| ۳۲ | خیلی بد |
| ۳۳ | خوب نیست |
| ۳۴ | خیلی بد |
| ۳۵ | خیلی بد |

## سوره‌ی محمّد صلی الله علیه و آله

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱ | بد |
| ۲ | عالی |
| ۳ | خوب |
| ۴ | خوب |
| ۵ | خیلی خوب |
| ۶ | عالی |
| ۷ | عالی |
| ۸ | خیلی بد |
| ۹ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | خیلی خوب |
| ۱۲ | خوب |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | خوب نیست |
| ۱۵ | خوب |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خیلی خوب |
| ۱۸ | بد |
| ۱۹ | خوب |
| ۲۰ | خیلی بد |
| ۲۱ | خیلی خوب |
| ۲۲ | خیلی بد |
| ۲۳ | خیلی بد |
| ۲۴ | خیلی بد |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | بد |
| ۲۷ | خیلی بد |
| ۲۸ | خیلی بد |
| ۲۹ | خیلی بد |
| ۳۰ | خوب نیست |
| ۳۱ | خوب نیست |
| ۳۲ | بد |
| ۳۳ | خوب |
| ۳۴ | خیلی بد |
| ۳۵ | خیلی بد |
| ۳۶ | خیلی خوب |
| ۳۷ | بد |
| ۳۸ | بد |

## سوره‌ی فتح

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | عالی |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | عالی |
| ۵ | عالی |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | خیلی خوب |
| ۸ | خیلی خوب |
| ۹ | خیلی خوب |
| ۱۰ | خوب |
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | خیلی بد |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | خیلی خوب |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | خیلی خوب |
| ۱۹ | خیلی خوب |
| ۲۰ | خیلی خوب |
| ۲۱ | بد نیست |
| ۲۲ | خیلی بد |
| ۲۳ | خوب نیست |
| ۲۴ | خوب نیست |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | خیلی خوب |
| ۲۷ | خوب |
| ۲۸ | عالی |
| ۲۹ | صاحب‌استخاره |

## سوره‌ی حجرات

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب |
| ۲ | بد |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | خوب |
| ۶ | بد |
| ۷ | خوب |
| ۸ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۹ | خوب |
| ۱۰ | عالی |
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | بد |
| ۱۳ | خیلی خوب |
| ۱۴ | بد |
| ۱۵ | عالی |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | خیلی خوب |

## سوره‌ی ق

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی بد |
| ۳ | خیلی بد |
| ۴ | خوب |
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | خوب نیست |
| ۸ | خیلی خوب |
| ۹ | عالی |
| ۱۰ | خیلی خوب |
| ۱۱ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۲ | خیلی بد |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | بد |
| ۱۶ | خوب نیست |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | خیلی بد |
| ۱۹ | خیلی بد |
| ۲۰ | خیلی بد |
| ۲۱ | خیلی بد |
| ۲۲ | خیلی بد |
| ۲۳ | خیلی بد |
| ۲۴ | بد |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | خیلی بد |
| ۲۷ | خیلی بد |
| ۲۸ | خیلی بد |
| ۲۹ | خیلی بد |
| ۳۰ | خیلی بد |
| ۳۱ | خیلی خوب |
| ۳۲ | خیلی خوب |
| ۳۳ | خیلی خوب |
| ۳۴ | عالی |
| ۳۵ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۳۶ | خیلی بد |
| ۳۷ | عالی |
| ۳۸ | خیلی خوب |
| ۳۹ | عالی |
| ۴۰ | عالی |
| ۴۱ | خوب |
| ۴۲ | خوب نیست |
| ۴۳ | خیلی بد |
| ۴۴ | بد |
| ۴۵ | خوب نیست |

## سوره‌ی ذاریات

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | خیلی خوب |
| ۵ | خیلی خوب |
| ۶ | خیلی خوب |
| ۷ | خیلی بد |
| ۸ | خیلی بد |
| ۹ | خیلی بد |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۲ | خیلی بد |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | خوب |
| ۱۶ | خوب |
| ۱۷ | خوب |
| ۱۸ | خوب |
| ۱۹ | خوب |
| ۲۰ | خیلی خوب |
| ۲۱ | خیلی خوب |
| ۲۲ | خیلی خوب |
| ۲۳ | خیلی خوب |
| ۲۴ | خیلی خوب |
| ۲۵ | خیلی خوب |
| ۲۶ | خیلی خوب |
| ۲۷ | خوب |
| ۲۸ | خوب |
| ۲۹ | بد |
| ۳۰ | عالی |
| ۳۱ | خیلی بد |
| ۳۲ | خیلی بد |
| ۳۳ | خیلی بد |
| ۳۴ | خیلی بد |
| ۳۵ | بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۳۶ | خیلی بد |
| ۳۷ | خیلی بد |
| ۳۸ | خوب |
| ۳۹ | خوب |
| ۴۰ | خیلی بد |
| ۴۱ | خیلی بد |
| ۴۲ | خیلی بد |
| ۴۳ | خیلی بد |
| ۴۴ | خیلی بد |
| ۴۵ | خیلی بد |
| ۴۶ | خیلی بد |
| ۴۷ | خیلی خوب |
| ۴۸ | خیلی خوب |
| ۴۹ | خیلی خوب |
| ۵۰ | خیلی خوب |
| ۵۱ | خوب نیست |
| ۵۲ | خیلی بد |
| ۵۳ | خیلی بد |
| ۵۴ | خوب نیست |
| ۵۵ | خیلی خوب |
| ۵۶ | خوب |
| ۵۷ | خوب نیست |
| ۵۸ | عالی |
| ۵۹ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۶۰ | خیلی بد |

## سوره‌ی طور

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب نیست |
| ۲ | خوب نیست |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | خوب نیست |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | خوب نیست |
| ۱۰ | خوب نیست |
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | خوب نیست |
| ۱۳ | بد |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خوب |
| ۱۸ | خوب |
| ۱۹ | خیلی خوب |
| ۲۰ | عالی |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۲۱ | عالی |
| ۲۲ | خوب |
| ۲۳ | عالی |
| ۲۴ | خیلی خوب |
| ۲۵ | خیلی خوب |
| ۲۶ | عالی |
| ۲۷ | خیلی خوب |
| ۲۸ | خیلی خوب |
| ۲۹ | بد |
| ۳۰ | بد |
| ۳۱ | بد |
| ۳۲ | خیلی بد |
| ۳۳ | بد |
| ۳۴ | بد |
| ۳۵ | بد |
| ۳۶ | خیلی بد |
| ۳۷ | خیلی بد |
| ۳۸ | بد |
| ۳۹ | خوب نیست |
| ۴۰ | بد |
| ۴۱ | بد |
| ۴۲ | بد |
| ۴۳ | خیلی بد |
| ۴۴ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۴۵ | خیلی بد |
| ۴۶ | خیلی بد |
| ۴۷ | خیلی بد |
| ۴۸ | خیلی خوب |
| ۴۹ | عالی |

## سوره‌ی نجم

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱ | خوب نیست |
| ۲ | خوب نیست |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | خوب |
| ۵ | خیلی خوب |
| ۶ | خیلی خوب |
| ۷ | عالی |
| ۸ | خیلی خوب |
| ۹ | خوب |
| ۱۰ | خوب |
| ۱۱ | خوب نیست |
| ۱۲ | خوب نیست |
| ۱۳ | خوب |
| ۱۴ | عالی |
| ۱۵ | عالی |
| ۱۶ | خوب |
| ۱۷ | خوب نیست |
| ۱۸ | خیلی خوب |
| ۱۹ | خیلی بد |
| ۲۰ | خیلی بد |
| ۲۱ | خوب نیست |
| ۲۲ | خوب نیست |
| ۲۳ | خوب نیست |
| ۲۴ | خوب نیست |
| ۲۵ | خوب |
| ۲۶ | خوب |
| ۲۷ | خوب نیست |
| ۲۸ | خوب نیست |
| ۲۹ | خوب نیست |
| ۳۰ | خوب نیست |
| ۳۱ | خوب نیست |
| ۳۲ | بد |
| ۳۳ | خوب نیست |
| ۳۴ | خوب نیست |
| ۳۵ | خوب نیست |
| ۳۶ | خوب نیست |
| ۳۷ | خیلی خوب |
| ۳۸ | خوب نیست |
| ۳۹ | خوب |
| ۴۰ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۴۱ | خوب |
| ۴۲ | عالی |
| ۴۳ | خیلی خوب |
| ۴۴ | خوب |
| ۴۵ | خیلی خوب |
| ۴۶ | خوب |
| ۴۷ | خوب |
| ۴۸ | عالی |
| ۴۹ | خیلی خوب |
| ۵۰ | خوب نیست |
| ۵۱ | خوب نیست |
| ۵۲ | خیلی بد |
| ۵۳ | خیلی بد |
| ۵۴ | خیلی بد |
| ۵۵ | خیلی بد |
| ۵۶ | خوب نیست |
| ۵۷ | خوب نیست |
| ۵۸ | خوب نیست |
| ۵۹ | خوب نیست |
| ۶۰ | خوب نیست |
| ۶۱ | خوب نیست |
| ۶۲ | خیلی خوب |

## سوره‌ی قمر

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب نیست |
| ۲ | خوب نیست |
| ۳ | بد |
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | بد |
| ۶ | بد |
| ۷ | بد |
| ۸ | خیلی بد |
| ۹ | بد |
| ۱۰ | خوب نیست |
| ۱۱ | خوب نیست |
| ۱۲ | بد |
| ۱۳ | خوب نیست |
| ۱۴ | بد |
| ۱۵ | بد |
| ۱۶ | خوب نیست |
| ۱۷ | بد |
| ۱۸ | خیلی بد |
| ۱۹ | بد |
| ۲۰ | بد |
| ۲۱ | بد |
| ۲۲ | بد |
| ۲۳ | بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲۴ | خیلی بد |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | بد |
| ۲۷ | بد |
| ۲۸ | خیلی بد |
| ۲۹ | بد |
| ۳۰ | بد |
| ۳۱ | خیلی بد |
| ۳۲ | بد |
| ۳۳ | بد |
| ۳۴ | خیلی بد |
| ۳۵ | خوب نیست |
| ۳۶ | بد |
| ۳۷ | خیلی بد |
| ۳۸ | خیلی بد |
| ۳۹ | خیلی بد |
| ۴۰ | بد |
| ۴۱ | خیلی بد |
| ۴۲ | خیلی بد |
| ۴۳ | خیلی بد |
| ۴۴ | بد |
| ۴۵ | خیلی بد |
| ۴۶ | خیلی بد |
| ۴۷ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۴۸ | خیلی بد |
| ۴۹ | خوب نیست |
| ۵۰ | خوب نیست |
| ۵۱ | بد |
| ۵۲ | خوب نیست |
| ۵۳ | خوب نیست |
| ۵۴ | خوب |
| ۵۵ | خوب |

## سوره‌ی الرحمن

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | خیلی خوب |
| ۵ | عالی |
| ۶ | خیلی خوب |
| ۷ | عالی |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | خوب |
| ۱۰ | عالی |
| ۱۱ | خیلی خوب |
| ۱۲ | عالی |
| ۱۳ | عالی |
| ۱۴ | خوب |
| ۱۵ | خوب |
| ۱۶ | خوب |
| ۱۷ | عالی |
| ۱۸ | خیلی خوب |
| ۱۹ | خیلی خوب |
| ۲۰ | خوب |
| ۲۱ | خوب |
| ۲۲ | عالی |
| ۲۳ | خوب |
| ۲۴ | خیلی خوب |
| ۲۵ | خوب |
| ۲۶ | خوب نیست |
| ۲۷ | عالی |
| ۲۸ | خیلی خوب |
| ۲۹ | خوب |
| ۳۰ | خیلی خوب |
| ۳۱ | خوب |
| ۳۲ | خیلی خوب |
| ۳۳ | عالی |
| ۳۴ | خیلی خوب |
| ۳۵ | بد |
| ۳۶ | خوب |
| ۳۷ | خیلی بد |
| ۳۸ | خوب |
| ۳۹ | خیلی بد |
| ۴۰ | خوب |
| ۴۱ | خیلی بد |
| ۴۲ | خوب |
| ۴۳ | خیلی بد |
| ۴۴ | خیلی بد |
| ۴۵ | خوب |
| ۴۶ | خیلی خوب |
| ۴۷ | خوب |
| ۴۸ | خیلی خوب |
| ۴۹ | خوب |
| ۵۰ | خوب |
| ۵۱ | خوب |
| ۵۲ | خوب |
| ۵۳ | خوب |
| ۵۴ | خیلی خوب |
| ۵۵ | خوب |
| ۵۶ | خیلی خوب |
| ۵۷ | خوب |
| ۵۸ | عالی |
| ۵۹ | خیلی خوب |
| ۶۰ | خوب |
| ۶۱ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۶۲ | خیلی خوب |
| ۶۳ | خوب |
| ۶۴ | خوب |
| ۶۵ | خوب |
| ۶۶ | خیلی خوب |
| ۶۷ | خوب |
| ۶۸ | خیلی خوب |
| ۶۹ | خوب |
| ۷۰ | خیلی خوب |
| ۷۱ | خیلی خوب |
| ۷۲ | خیلی خوب |
| ۷۳ | خیلی خوب |
| ۷۴ | خیلی خوب |
| ۷۵ | خیلی خوب |
| ۷۶ | خیلی خوب |
| ۷۷ | خیلی خوب |
| ۷۸ | عالی |

## سوره‌ی واقعه

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب نیست |
| ۲ | خوب نیست |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | خوب |
| ۸ | خوب |
| ۹ | خوب نیست |
| ۱۰ | خیلی خوب |
| ۱۱ | خوب |
| ۱۲ | خیلی خوب |
| ۱۳ | خیلی خوب |
| ۱۴ | خیلی خوب |
| ۱۵ | خوب |
| ۱۶ | خوب |
| ۱۷ | خوب |
| ۱۸ | خیلی خوب |
| ۱۹ | خیلی خوب |
| ۲۰ | خیلی خوب |
| ۲۱ | خوب |
| ۲۲ | خوب |
| ۲۳ | خوب |
| ۲۴ | خوب |
| ۲۵ | خیلی خوب |
| ۲۶ | خوب |
| ۲۷ | خوب |
| ۲۸ | خیلی خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲۹ | خیلی خوب |
| ۳۰ | خیلی خوب |
| ۳۱ | خیلی خوب |
| ۳۲ | خیلی خوب |
| ۳۳ | خوب |
| ۳۴ | خوب |
| ۳۵ | عالی |
| ۳۶ | عالی |
| ۳۷ | عالی |
| ۳۸ | خوب |
| ۳۹ | خیلی خوب |
| ۴۰ | خیلی خوب |
| ۴۱ | بد |
| ۴۲ | خیلی بد |
| ۴۳ | خیلی بد |
| ۴۴ | خیلی بد |
| ۴۵ | خیلی بد |
| ۴۶ | خوب نیست |
| ۴۷ | خوب نیست |
| ۴۸ | خوب نیست |
| ۴۹ | خوب نیست |
| ۵۰ | خوب نیست |
| ۵۱ | خیلی بد |
| ۵۲ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۵۳ | خیلی بد |
| ۵۴ | خیلی بد |
| ۵۵ | خیلی بد |
| ۵۶ | خوب نیست |
| ۵۷ | خوب نیست |
| ۵۸ | خیلی بد |
| ۵۹ | خیلی بد |
| ۶۰ | خیلی بد |
| ۶۱ | خیلی بد |
| ۶۲ | خیلی بد |
| ۶۳ | خیلی بد |
| ۶۴ | خیلی بد |
| ۶۵ | خیلی بد |
| ۶۶ | خیلی بد |
| ۶۷ | خیلی بد |
| ۶۸ | خیلی بد |
| ۶۹ | خیلی بد |
| ۷۰ | خیلی بد |
| ۷۱ | خیلی بد |
| ۷۲ | خیلی بد |
| ۷۳ | خیلی بد |
| ۷۴ | خیلی خوب |
| ۷۵ | خوب نیست |
| ۷۶ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۷۷ | خیلی خوب |
| ۷۸ | خوب |
| ۷۹ | خیلی خوب |
| ۸۰ | عالی |
| ۸۱ | خیلی بد |
| ۸۲ | خوب نیست |
| ۸۳ | خیلی بد |
| ۸۴ | خوب نیست |
| ۸۵ | عالی |
| ۸۶ | خوب نیست |
| ۸۷ | خوب نیست |
| ۸۸ | عالی |
| ۸۹ | عالی |
| ۹۰ | میانه |
| ۹۱ | خیلی خوب |
| ۹۲ | خیلی بد |
| ۹۳ | خیلی بد |
| ۹۴ | خیلی بد |
| ۹۵ | عالی |
| ۹۶ | عالی |

## سوره‌ی حدید

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | عالی |
| ۲ | عالی |
| ۳ | عالی |
| ۴ | عالی |
| ۵ | عالی |
| ۶ | خیلی خوب |
| ۷ | خوب |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | خیلی خوب |
| ۱۰ | خوب |
| ۱۱ | خوب |
| ۱۲ | خیلی خوب |
| ۱۳ | بد |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | بد |
| ۱۷ | خوب |
| ۱۸ | خیلی خوب |
| ۱۹ | خیلی خوب |
| ۲۰ | بد نیست |
| ۲۱ | خیلی خوب |
| ۲۲ | بد |
| ۲۳ | خیلی بد |
| ۲۴ | بد |
| ۲۵ | خوب |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۲۶ | خوب |
| ۲۷ | خیلی خوب |
| ۲۸ | خیلی خوب |
| ۲۹ | عالی |

## سوره‌ی مجادله

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱ | خوب نیست |
| ۲ | خیلی بد |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | بد |
| ۵ | خیلی بد |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | بد |
| ۸ | بد |
| ۹ | بد |
| ۱۰ | بد نیست |
| ۱۱ | خیلی خوب |
| ۱۲ | خوب |
| ۱۳ | خوب |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | بد |
| ۱۹ | بد |
| ۲۰ | خیلی بد |
| ۲۱ | خیلی خوب |
| ۲۲ | خوب |

## سوره‌ی حشر

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱ | عالی |
| ۲ | خوب نیست |
| ۳ | خیلی بد |
| ۴ | خیلی بد |
| ۵ | بد |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | خوب نیست |
| ۸ | خوب |
| ۹ | خوب |
| ۱۰ | خیلی خوب |
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | خیلی بد |
| ۱۳ | خوب نیست |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | خوب نیست |
| ۱۹ | خیلی بد |
| ۲۰ | خوب |
| ۲۱ | عالی |
| ۲۲ | عالی |
| ۲۳ | عالی |
| ۲۴ | عالی |

## سوره‌ی ممتحنه

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱ | بد |
| ۲ | خوب نیست |
| ۳ | بد |
| ۴ | خوب |
| ۵ | خیلی خوب |
| ۶ | عالی |
| ۷ | خیلی خوب |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | بد |
| ۱۰ | بد |
| ۱۱ | خوب نیست |
| ۱۲ | بد |
| ۱۳ | خیلی بد |

## سوره‌ی صف

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خوب نیست |
| ۳ | بد |
| ۴ | خیلی خوب |
| ۵ | بد |
| ۶ | بد |
| ۷ | خیلی بد |
| ۸ | بد |
| ۹ | خیلی خوب |
| ۱۰ | خیلی خوب |
| ۱۱ | خوب |
| ۱۲ | خوب |
| ۱۳ | خیلی خوب |
| ۱۴ | خیلی خوب |

## سوره‌ی جمعه

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | عالی |
| ۵ | خیلی بد |
| ۶ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۷ | بد |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | خیلی خوب |
| ۱۰ | خوب |
| ۱۱ | خیلی خوب |

## سوره‌ی منافقین

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی بد |
| ۲ | خیلی بد |
| ۳ | خیلی بد |
| ۴ | خیلی بد |
| ۵ | خیلی بد |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | خوب نیست |
| ۸ | بد |
| ۹ | خوب نیست |
| ۱۰ | خوب نیست |
| ۱۱ | خوب نیست |

## سوره‌ی تغابن

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | خیلی خوب |
| ۵ | خیلی بد |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | خیلی بد |
| ۸ | خوب |
| ۹ | خوب |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | بد |
| ۱۲ | خیلی خوب |
| ۱۳ | خیلی خوب |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | خوب |
| ۱۷ | عالی |
| ۱۸ | خوب |

## سوره‌ی طلاق

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب نیست |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | عالی |
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | خوب |
| ۸ | خیلی بد |
| ۹ | خیلی بد |
| ۱۰ | خوب |
| ۱۱ | خیلی خوب |
| ۱۲ | خوب |

## سوره‌ی تحریم

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | بد نیست |
| ۲ | خوب |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | خوب |
| ۵ | خوب |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | خوب نیست |
| ۸ | خیلی خوب |
| ۹ | خیلی بد |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | خوب |
| ۱۲ | عالی |

## سوره‌ی ملک

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | عالی |
| ۲ | خوب |
| ۳ | خوب |
| ۴ | بد نیست |
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | خیلی بد |
| ۸ | خیلی بد |
| ۹ | بد |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | بد |
| ۱۲ | خیلی خوب |
| ۱۳ | خوب نیست |
| ۱۴ | بد نیست |
| ۱۵ | خیلی خوب |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | خیلی بد |
| ۱۹ | خوب |
| ۲۰ | بد |
| ۲۱ | خیلی بد |
| ۲۲ | خوب نیست |
| ۲۳ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲۴ | خوب |
| ۲۵ | خوب نیست |
| ۲۶ | بد نیست |
| ۲۷ | بد |
| ۲۸ | خوب نیست |
| ۲۹ | بد |
| ۳۰ | بد |

## سوره‌ی قلم

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خوب |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | عالی |
| ۵ | خوب |
| ۶ | خوب |
| ۷ | خیلی بد |
| ۸ | خیلی بد |
| ۹ | خوب نیست |
| ۱۰ | بد |
| ۱۱ | بد |
| ۱۲ | خیلی بد |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۵ | خوب نیست |
| ۱۶ | خوب نیست |
| ۱۷ | خوب نیست |
| ۱۸ | خوب نیست |
| ۱۹ | خوب نیست |
| ۲۰ | بد |
| ۲۱ | خیلی بد |
| ۲۲ | خیلی بد |
| ۲۳ | بد |
| ۲۴ | بد |
| ۲۵ | بد |
| ۲۶ | خیلی بد |
| ۲۷ | بد |
| ۲۸ | خوب نیست |
| ۲۹ | خیلی بد |
| ۳۰ | بد |
| ۳۱ | خیلی بد |
| ۳۲ | خوب |
| ۳۳ | خیلی بد |
| ۳۴ | خیلی خوب |
| ۳۵ | بد نیست |
| ۳۶ | بد |
| ۳۷ | خوب نیست |
| ۳۸ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۳۹ | خوب نیست |
| ۴۰ | بد |
| ۴۱ | بد |
| ۴۲ | خوب نیست |
| ۴۳ | خوب نیست |
| ۴۴ | خیلی بد |
| ۴۵ | بد |
| ۴۶ | خیلی بد |
| ۴۷ | خوب نیست |
| ۴۸ | خوب نیست |
| ۴۹ | خوب نیست |
| ۵۰ | عالی |
| ۵۱ | خوب نیست |
| ۵۲ | خوب |

## سوره‌ی الحاقه

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب نیست |
| ۲ | خوب نیست |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | خیلی بد |
| ۱۰ | خوب نیست |
| ۱۱ | خوب نیست |
| ۱۲ | خوب نیست |
| ۱۳ | بد |
| ۱۴ | بد |
| ۱۵ | بد |
| ۱۶ | بد |
| ۱۷ | خوب |
| ۱۸ | خوب نیست |
| ۱۹ | خوب نیست |
| ۲۰ | خوب نیست |
| ۲۱ | عالی |
| ۲۲ | عالی |
| ۲۳ | عالی |
| ۲۴ | خوب |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | خیلی بد |
| ۲۷ | خیلی بد |
| ۲۸ | بد |
| ۲۹ | خیلی بد |
| ۳۰ | خیلی بد |
| ۳۱ | خیلی بد |
| ۳۲ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۳۳ | خیلی بد |
| ۳۴ | خیلی بد |
| ۳۵ | خیلی بد |
| ۳۶ | خیلی بد |
| ۳۷ | خیلی بد |
| ۳۸ | خوب نیست |
| ۳۹ | بد |
| ۴۰ | عالی |
| ۴۱ | خوب نیست |
| ۴۲ | خوب نیست |
| ۴۳ | خوب |
| ۴۴ | بد |
| ۴۵ | بد |
| ۴۶ | بد |
| ۴۷ | بد |
| ۴۸ | خوب نیست |
| ۴۹ | بد |
| ۵۰ | بد |
| ۵۱ | عالی |
| ۵۲ | عالی |

## سوره‌ی معارج

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱ | خوب نیست |
| ۲ | خیلی بد |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | خیلی خوب |
| ۵ | خوب |
| ۶ | خوب |
| ۷ | خیلی خوب |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | بد |
| ۱۰ | خوب نیست |
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | خیلی بد |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | بد |
| ۱۵ | بد |
| ۱۶ | بد |
| ۱۷ | بد |
| ۱۸ | بد |
| ۱۹ | بد |
| ۲۰ | خوب نیست |
| ۲۱ | بد |
| ۲۲ | خوب |
| ۲۳ | عالی |
| ۲۴ | خوب |
| ۲۵ | خیلی خوب |
| ۲۶ | خیلی خوب |
| ۲۷ | خوب |
| ۲۸ | خوب نیست |
| ۲۹ | خوب |
| ۳۰ | خوب |
| ۳۱ | بد |
| ۳۲ | خوب |
| ۳۳ | خیلی خوب |
| ۳۴ | عالی |
| ۳۵ | عالی |
| ۳۶ | خیلی بد |
| ۳۷ | خیلی بد |
| ۳۸ | خوب نیست |
| ۳۹ | خوب نیست |
| ۴۰ | خوب |
| ۴۱ | خوب |
| ۴۲ | خیلی بد |
| ۴۳ | خیلی بد |
| ۴۴ | خیلی بد |

## سوره‌ی نوح علیه السلام

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱ | خوب نیست |
| ۲ | خوب نیست |
| ۳ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | بد |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | خیلی بد |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | خوب نیست |
| ۱۰ | بد |
| ۱۱ | بد |
| ۱۲ | عالی |
| ۱۳ | خوب نیست |
| ۱۴ | خیلی خوب |
| ۱۵ | خوب |
| ۱۶ | عالی |
| ۱۷ | خوب |
| ۱۸ | خوب |
| ۱۹ | خیلی خوب |
| ۲۰ | خوب |
| ۲۱ | بد |
| ۲۲ | خیلی بد |
| ۲۳ | خیلی بد |
| ۲۴ | خیلی بد |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | خیلی بد |
| ۲۷ | خیلی بد |
| ۲۸ | خیلی بد |

## سوره‌ی جن

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | بد |
| ۷ | خوب نیست |
| ۸ | بد |
| ۹ | بد |
| ۱۰ | خوب نیست |
| ۱۱ | خوب |
| ۱۲ | خوب نیست |
| ۱۳ | خوب |
| ۱۴ | خیلی خوب |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | عالی |
| ۱۷ | خوب نیست |
| ۱۸ | خوب |
| ۱۹ | خوب |
| ۲۰ | بسیار خوب |
| ۲۱ | خوب نیست |
| ۲۲ | بد |
| ۲۳ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲۴ | بد |
| ۲۵ | خوب نیست |
| ۲۶ | خوب نیست |
| ۲۷ | خیلی خوب |
| ۲۸ | خیلی خوب |

## سوره‌ی مزمل

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | خیلی خوب |
| ۵ | خیلی خوب |
| ۶ | خوب |
| ۷ | خوب |
| ۸ | خیلی خوب |
| ۹ | خیلی خوب |
| ۱۰ | خوب نیست |
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | خیلی بد |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | خوب نیست |
| ۱۵ | خوب |
| ۱۶ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | بد |
| ۱۹ | خوب نیست |
| ۲۰ | صاحب استخاره |

## سوره‌ی مدثر

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | خیلی خوب |
| ۵ | خیلی خوب |
| ۶ | خیلی خوب |
| ۷ | خیلی خوب |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | خیلی بد |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | خیلی بد |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | بد |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | خیلی بد |
| ۱۹ | خیلی بد |
| ۲۰ | خیلی بد |
| ۲۱ | خیلی بد |
| ۲۲ | خیلی بد |
| ۲۳ | خیلی بد |
| ۲۴ | خوب نیست |
| ۲۵ | بد |
| ۲۶ | بد |
| ۲۷ | بد |
| ۲۸ | بد |
| ۲۹ | بد |
| ۳۰ | خیلی بد |
| ۳۱ | بد |
| ۳۲ | خوب نیست |
| ۳۳ | خوب نیست |
| ۳۴ | خوب نیست |
| ۳۵ | خوب نیست |
| ۳۶ | خوب نیست |
| ۳۷ | خوب نیست |
| ۳۸ | بد نیست |
| ۳۹ | خیلی بد |
| ۴۰ | خیلی بد |
| ۴۱ | خیلی بد |
| ۴۲ | خیلی بد |
| ۴۳ | خیلی بد |
| ۴۴ | خیلی بد |
| ۴۵ | خیلی بد |
| ۴۶ | خیلی بد |
| ۴۷ | خیلی بد |
| ۴۸ | خوب نیست |
| ۴۹ | خوب نیست |
| ۵۰ | خیلی بد |
| ۵۱ | خیلی بد |
| ۵۲ | خوب نیست |
| ۵۳ | بد |
| ۵۴ | خوب نیست |
| ۵۵ | میانه |
| ۵۶ | خیلی خوب |

## سوره‌ی قیامت

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | بد |
| ۲ | خوب نیست |
| ۳ | بد |
| ۴ | بد نیست |
| ۵ | خوب |
| ۶ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۷ | خوب نیست |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | خوب نیست |
| ۱۰ | خوب نیست |
| ۱۱ | خوب نیست |
| ۱۲ | خوب نیست |
| ۱۳ | بد |
| ۱۴ | خوب نیست |
| ۱۵ | بد |
| ۱۶ | خوب نیست |
| ۱۷ | خوب |
| ۱۸ | خوب |
| ۱۹ | خوب |
| ۲۰ | خوب نیست |
| ۲۱ | خوب نیست |
| ۲۲ | عالی |
| ۲۳ | عالی |
| ۲۴ | خیلی بد |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | خیلی بد |
| ۲۷ | خوب نیست |
| ۲۸ | خیلی بد |
| ۲۹ | خوب نیست |
| ۳۰ | خوب نیست |
| ۳۱ | خیلی بد |
| ۳۲ | خیلی بد |
| ۳۳ | بد |
| ۳۴ | خیلی بد |
| ۳۵ | خیلی بد |
| ۳۶ | خیلی بد |
| ۳۷ | خوب نیست |
| ۳۸ | بد |
| ۳۹ | خوب است |
| ۴۰ | خوب نیست |

## سوره‌ی انسان

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی بد |
| ۴ | خیلی بد |
| ۵ | خیلی خوب |
| ۶ | خیلی خوب |
| ۷ | خوب نیست |
| ۸ | خیلی خوب |
| ۹ | خیلی خوب |
| ۱۰ | خوب نیست |
| ۱۱ | خوب |
| ۱۲ | خیلی خوب |
| ۱۳ | عالی |
| ۱۴ | خیلی خوب |
| ۱۵ | عالی |
| ۱۶ | خیلی خوب |
| ۱۷ | عالی |
| ۱۸ | خیلی خوب |
| ۱۹ | عالی |
| ۲۰ | خیلی خوب |
| ۲۱ | خیلی خوب |
| ۲۲ | خیلی خوب |
| ۲۳ | خوب |
| ۲۴ | خوب نیست |
| ۲۵ | خوب |
| ۲۶ | خوب |
| ۲۷ | خیلی بد |
| ۲۸ | خوب نیست |
| ۲۹ | خوب نیست |
| ۳۰ | خوب |
| ۳۱ | خوب نیست |

## سوره‌ی مرسلات

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲ | خوب |
| ۳ | خوب |
| ۴ | خوب |
| ۵ | خوب |
| ۶ | خوب |
| ۷ | خوب |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | بد |
| ۱۰ | خوب نیست |
| ۱۱ | خوب نیست |
| ۱۲ | خوب نیست |
| ۱۳ | خوب نیست |
| ۱۴ | خوب نیست |
| ۱۵ | خوب نیست |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خوب نیست |
| ۱۸ | خیلی بد |
| ۱۹ | خوب نیست |
| ۲۰ | خوب نیست |
| ۲۱ | خیلی خوب |
| ۲۲ | خوب |
| ۲۳ | عالی |
| ۲۴ | خیلی بد |
| ۲۵ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲۶ | خوب نیست |
| ۲۷ | عالی |
| ۲۸ | خوب نیست |
| ۲۹ | خوب نیست |
| ۳۰ | خیلی خوب |
| ۳۱ | خیلی بد |
| ۳۲ | بد |
| ۳۳ | بد |
| ۳۴ | خیلی بد |
| ۳۵ | خیلی بد |
| ۳۶ | خوب نیست |
| ۳۷ | بد |
| ۳۸ | خوب نیست |
| ۳۹ | خوب نیست |
| ۴۰ | خیلی بد |
| ۴۱ | عالی |
| ۴۲ | خیلی خوب |
| ۴۳ | خیلی خوب |
| ۴۴ | عالی |
| ۴۵ | خیلی خوب |
| ۴۶ | خیلی خوب |
| ۴۷ | بد |
| ۴۸ | بد |
| ۴۹ | خیلی بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۵۰ | خیلی بد |

## سوره‌ی نبأ

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب نیست |
| ۲ | خوب نیست |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | خوب |
| ۷ | خوب |
| ۸ | خوب |
| ۹ | خوب |
| ۱۰ | خوب |
| ۱۱ | خوب |
| ۱۲ | خوب |
| ۱۳ | خیلی خوب |
| ۱۴ | خیلی خوب |
| ۱۵ | خیلی خوب |
| ۱۶ | خیلی خوب |
| ۱۷ | بد نیست |
| ۱۸ | خوب نیست |
| ۱۹ | خوب نیست |
| ۲۰ | بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲۱ | خیلی بد |
| ۲۲ | بد |
| ۲۳ | خوب نیست |
| ۲۴ | خیلی بد |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | خیلی بد |
| ۲۷ | خوب نیست |
| ۲۸ | بد |
| ۲۹ | بد |
| ۳۰ | خیلی بد |
| ۳۱ | خیلی خوب |
| ۳۲ | خیلی خوب |
| ۳۳ | خیلی خوب |
| ۳۴ | خیلی خوب |
| ۳۵ | خوب |
| ۳۶ | خوب |
| ۳۷ | خوب |
| ۳۸ | خوب |
| ۳۹ | خیلی خوب |
| ۴۰ | خیلی بد |

## سوره‌ی نازعات

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب |
| ۲ | خوب |
| ۳ | خوب |
| ۴ | خیلی خوب |
| ۵ | خیلی خوب |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | بد |
| ۸ | بد |
| ۹ | خوب نیست |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | خیلی بد |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | خوب نیست |
| ۱۵ | خوب نیست |
| ۱۶ | خیلی خوب |
| ۱۷ | خوب نیست |
| ۱۸ | بد |
| ۱۹ | خوب نیست |
| ۲۰ | خوب نیست |
| ۲۱ | بد |
| ۲۲ | خوب نیست |
| ۲۳ | بد |
| ۲۴ | خیلی بد |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲۷ | بد |
| ۲۸ | خیلی خوب |
| ۲۹ | خوب |
| ۳۰ | خیلی خوب |
| ۳۱ | خیلی خوب |
| ۳۲ | خیلی خوب |
| ۳۳ | خوب |
| ۳۴ | خوب نیست |
| ۳۵ | بد |
| ۳۶ | خوب نیست |
| ۳۷ | بد |
| ۳۸ | خوب نیست |
| ۳۹ | خیلی بد |
| ۴۰ | خوب |
| ۴۱ | خوب |
| ۴۲ | خوب نیست |
| ۴۳ | خوب نیست |
| ۴۴ | خوب نیست |
| ۴۵ | خوب نیست |
| ۴۶ | خوب نیست |

## سوره‌ی عبس

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲ | بد |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | خوب |
| ۵ | بد |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | خوب نیست |
| ۸ | خوب |
| ۹ | خوب |
| ۱۰ | خوب نیست |
| ۱۱ | خوب |
| ۱۲ | خیلی خوب |
| ۱۳ | خوب |
| ۱۴ | خوب |
| ۱۵ | خیلی خوب |
| ۱۶ | خوب |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | خیلی بد |
| ۱۹ | خیلی بد |
| ۲۰ | خوب نیست |
| ۲۱ | بد |
| ۲۲ | بد |
| ۲۳ | خوب نیست |
| ۲۴ | خوب |
| ۲۵ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۲۶ | خوب |
| ۲۷ | خوب |
| ۲۸ | خوب |
| ۲۹ | خوب |
| ۳۰ | خوب |
| ۳۱ | خوب |
| ۳۲ | خوب |
| ۳۳ | بد |
| ۳۴ | بد |
| ۳۵ | بد |
| ۳۶ | بد |
| ۳۷ | خیلی بد |
| ۳۸ | خوب |
| ۳۹ | خیلی خوب |
| ۴۰ | بد |
| ۴۱ | بد |
| ۴۲ | خیلی بد |

## سوره‌ی تکویر

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | بد |
| ۲ | بد |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | خوب نیست |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۵ | بد |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | خوب نیست |
| ۸ | خوب نیست |
| ۹ | خوب نیست |
| ۱۰ | خوب نیست |
| ۱۱ | بد |
| ۱۲ | بد |
| ۱۳ | خوب |
| ۱۴ | خوب نیست |
| ۱۵ | بد |
| ۱۶ | بد |
| ۱۷ | خوب نیست |
| ۱۸ | خیلی خوب |
| ۱۹ | عالی |
| ۲۰ | عالی |
| ۲۱ | عالی |
| ۲۲ | خوب نیست |
| ۲۳ | عالی |
| ۲۴ | بد |
| ۲۵ | خوب نیست |
| ۲۶ | بد |
| ۲۷ | خیلی خوب |
| ۲۸ | خیلی خوب |
| ۲۹ | عالی |

## سوره‌ی انفطار

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب نیست |
| ۲ | بد |
| ۳ | بد |
| ۴ | خیلی بد |
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | خوب |
| ۸ | خوب |
| ۹ | خیلی بد |
| ۱۰ | عالی |
| ۱۱ | خیلی خوب |
| ۱۲ | خوب نیست |
| ۱۳ | خیلی خوب |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | خیلی بد |
| ۱۹ | خوب نیست |

## سوره‌ی مطففین

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | بد |
| ۲ | خوب نیست |
| ۳ | بد |
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | بد |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | خوب نیست |
| ۸ | خیلی بد |
| ۹ | خیلی بد |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | خیلی بد |
| ۱۳ | خوب نیست |
| ۱۴ | خوب نیست |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | خوب |
| ۱۹ | عالی |
| ۲۰ | خوب |
| ۲۱ | عالی |
| ۲۲ | خیلی خوب |
| ۲۳ | خیلی خوب |
| ۲۴ | خیلی خوب |
| ۲۵ | خوب |
| ۲۶ | خیلی خوب |
| ۲۷ | عالی |
| ۲۸ | عالی |
| ۲۹ | خیلی بد |
| ۳۰ | خیلی بد |
| ۳۱ | خیلی بد |
| ۳۲ | خوب نیست |
| ۳۳ | خیلی بد |
| ۳۴ | خوب نیست |
| ۳۵ | خوب |
| ۳۶ | خوب نیست |

## سوره‌ی انشقاق

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب نیست |
| ۲ | خوب نیست |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | خیلی خوب |
| ۸ | خوب |
| ۹ | خیلی خوب |
| ۱۰ | بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۱ | بد |
| ۱۲ | خوب نیست |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | بد |
| ۱۶ | خوب |
| ۱۷ | خوب نیست |
| ۱۸ | خوب |
| ۱۹ | خوب نیست |
| ۲۰ | خوب نیست |
| ۲۱ | خوب نیست |
| ۲۲ | بد |
| ۲۳ | خوب نیست |
| ۲۴ | خیلی بد |
| ۲۵ | خیلی خوب |

## سوره‌ی بروج

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب نیست |
| ۲ | خوب نیست |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | خیلی بد |
| ۵ | بد |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | بد |
| ۸ | خوب |
| ۹ | خوب |
| ۱۰ | بد |
| ۱۱ | عالی |
| ۱۲ | خوب نیست |
| ۱۳ | خوب نیست |
| ۱۴ | خوب |
| ۱۵ | خوب |
| ۱۶ | خوب |
| ۱۷ | خوب نیست |
| ۱۸ | بد |
| ۱۹ | بد |
| ۲۰ | بد |
| ۲۱ | خوب |
| ۲۲ | خوب |

## سوره‌ی طارق

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب |
| ۲ | خوب |
| ۳ | خوب |
| ۴ | خیلی خوب |
| ۵ | بد |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | خوب نیست |
| ۸ | بد |
| ۹ | بد |
| ۱۰ | بد |
| ۱۱ | خوب |
| ۱۲ | خوب |
| ۱۳ | خیلی خوب |
| ۱۴ | خوب |
| ۱۵ | خیلی بد |
| ۱۶ | خیلی بد |
| ۱۷ | خیلی بد |

## سوره‌ی اعلی

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | عالی |
| ۲ | خوب |
| ۳ | خوب |
| ۴ | خوب |
| ۵ | خوب |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | بد |
| ۸ | خیلی خوب |
| ۹ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱۰ | خوب |
| ۱۱ | بد |
| ۱۲ | خیلی بد |
| ۱۳ | خوب نیست |
| ۱۴ | عالی |
| ۱۵ | خیلی خوب |
| ۱۶ | خوب |
| ۱۷ | خوب |
| ۱۸ | خیلی خوب |
| ۱۹ | خیلی خوب |

## سوره‌ی غاشیه

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | بد |
| ۲ | بد |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | بد |
| ۵ | بد |
| ۶ | بد |
| ۷ | بد |
| ۸ | خیلی خوب |
| ۹ | عالی |
| ۱۰ | عالی |
| ۱۱ | خیلی خوب |
| ۱۲ | خوب |
| ۱۳ | عالی |
| ۱۴ | خیلی خوب |
| ۱۵ | عالی |
| ۱۶ | خیلی خوب |
| ۱۷ | خوب |
| ۱۸ | خوب |
| ۱۹ | خوب |
| ۲۰ | خوب |
| ۲۱ | خوب |
| ۲۲ | بد |
| ۲۳ | خیلی بد |
| ۲۴ | خیلی بد |
| ۲۵ | خیلی بد |
| ۲۶ | خیلی بد |

## سوره‌ی فجر

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خوب |
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | خوب |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | بد |
| ۸ | بد |
| ۹ | خیلی بد |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | خیلی بد |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | بد |
| ۱۵ | خوب نیست |
| ۱۶ | بد |
| ۱۷ | خوب نیست |
| ۱۸ | بد |
| ۱۹ | خیلی بد |
| ۲۰ | بد |
| ۲۱ | خوب نیست |
| ۲۲ | خوب |
| ۲۳ | خوب نیست |
| ۲۴ | خوب نیست |
| ۲۵ | بد |
| ۲۶ | خوب نیست |
| ۲۷ | عالی |
| ۲۸ | خیلی خوب |
| ۲۹ | خیلی خوب |
| ۳۰ | عالی |

## سوره‌ی بلد

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی خوب |
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | خیلی بد |
| ۸ | خوب |
| ۹ | خوب |
| ۱۰ | خوب |
| ۱۱ | بد نیست |
| ۱۲ | بد نیست |
| ۱۳ | خوب |
| ۱۴ | خوب |
| ۱۵ | خوب |
| ۱۶ | خوب |
| ۱۷ | خوب |
| ۱۸ | خوب |
| ۱۹ | خیلی بد |
| ۲۰ | خیلی بد |

## سوره‌ی شمس

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱ | عالی |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خوب |
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | خوب |
| ۶ | خوب |
| ۷ | خوب |
| ۸ | خوب |
| ۹ | عالی |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | خیلی بد |
| ۱۳ | خوب نیست |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | بد |

## سوره‌ی لیل

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | عالی |
| ۳ | خوب |
| ۴ | خوب |
| ۵ | خیلی خوب |
| ۶ | عالی |
| ۷ | عالی |
| ۸ | خیلی بد |
| ۹ | خیلی بد |
| ۱۰ | خیلی بد |
| ۱۱ | خیلی بد |
| ۱۲ | خوب |
| ۱۳ | خوب نیست |
| ۱۴ | بد |
| ۱۵ | بد |
| ۱۶ | بد |
| ۱۷ | خیلی خوب |
| ۱۸ | خیلی خوب |
| ۱۹ | خیلی خوب |
| ۲۰ | عالی |
| ۲۱ | خوب |

## سوره‌ی ضحی

| آیه | استخاره |
| --- | --- |
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خوب نیست |
| ۳ | خوب |
| ۴ | خوب |
| ۵ | عالی |
| ۶ | خوب |
| ۷ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۸ | خوب |
| ۹ | خوب نیست |
| ۱۰ | خوب نیست |
| ۱۱ | خیلی خوب |

## سوره‌ی شرح

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | عالی |
| ۲ | خوب |
| ۳ | خوب |
| ۴ | عالی |
| ۵ | خیلی خوب |
| ۶ | عالی |
| ۷ | خوب |
| ۸ | عالی |

## سوره‌ی تین

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | عالی |
| ۳ | عالی |
| ۴ | عالی |
| ۵ | خیلی بد |
| ۶ | خوب |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۷ | خیلی بد |
| ۸ | خیلی بد |

## سوره‌ی علق

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | عالی |
| ۲ | بد |
| ۳ | خوب |
| ۴ | عالی |
| ۵ | خیلی خوب |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | خیلی بد |
| ۸ | بد |
| ۹ | بد |
| ۱۰ | خوب نیست |
| ۱۱ | خوب |
| ۱۲ | خوب |
| ۱۳ | خیلی بد |
| ۱۴ | خیلی بد |
| ۱۵ | بد |
| ۱۶ | خوب نیست |
| ۱۷ | خیلی بد |
| ۱۸ | خیلی بد |
| ۱۹ | خیلی بد |

## سوره‌ی قدر

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | عالی |
| ۲ | عالی |
| ۳ | خوب |
| ۴ | خوب |
| ۵ | خیلی خوب |

## سوره‌ی بینه

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب نیست |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | عالی |
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | خیلی خوب |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | عالی |
| ۸ | عالی |

## سوره‌ی زلزال

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | بد |
| ۲ | بد |
| ۳ | بد |
| ۴ | بد |

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | بد |
| ۷ | خوب نیست |
| ۸ | خوب نیست |

## سوره‌ی عادیات

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | بد |
| ۲ | بد |
| ۳ | بد |
| ۴ | بد |
| ۵ | بد |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | بد |
| ۸ | خیلی بد |
| ۹ | بد |
| ۱۰ | بد |
| ۱۱ | خوب نیست |

## سوره‌ی قارعه

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب نیست |
| ۲ | خوب نیست |
| ۳ | خیلی بد |
| ۴ | بد |
| ۵ | بد |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | خوب نیست |
| ۸ | بد |
| ۹ | خیلی بد |
| ۱۰ | بد |
| ۱۱ | خیلی بد |

## سوره‌ی تکاثر

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب نیست |
| ۲ | بد |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | خوب نیست |
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | خوب نیست |
| ۷ | بد |
| ۸ | خوب نیست |

## سوره‌ی عصر

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی بد |
| ۲ | خیلی بد |
| ۳ | خیلی خوب |

## سوره‌ی همزه

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | بد |
| ۲ | خوب نیست |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | بد |
| ۵ | خیلی بد |
| ۶ | خیلی بد |
| ۷ | خیلی بد |
| ۸ | بد |
| ۹ | خیلی بد |

## سوره‌ی فیل

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | بد |
| ۲ | خیلی بد |
| ۳ | بد |
| ۴ | بد |
| ۵ | خیلی بد |

## سوره‌ی قریش

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خوب |
| ۳ | خوب |
| ۴ | خیلی خوب |

## سوره‌ی ماعون

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | بد |
| ۲ | خیلی بد |
| ۳ | بد |
| ۴ | خیلی بد |
| ۵ | بد |
| ۶ | بد |
| ۷ | بد |

## سوره‌ی کوثر

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | عالی |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی بد |

## سوره‌ی کافرون

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی بد |
| ۲ | بد |
| ۳ | بد |
| ۴ | بد |
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | بد |

## سوره‌ی نصر

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی خوب |
| ۲ | خیلی خوب |
| ۳ | خیلی خوب |

## سوره‌ی مسد

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خیلی بد |
| ۲ | بد |
| ۳ | خیلی بد |
| ۴ | بد |
| ۵ | بد |

## سوره‌ی اخلاص

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب |
| ۲ | خوب |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | خوب نیست |

## سوره‌ی فلق

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | خوب نیست |
| ۲ | خوب نیست |
| ۳ | بد |
| ۴ | بد |
| ۵ | خیلی بد |

## سوره‌ی ناس

| آیه | استخاره |
|---|---|
| ۱ | بد |
| ۲ | خوب نیست |
| ۳ | خوب نیست |
| ۴ | بد |
| ۵ | خوب نیست |
| ۶ | خوب نیست |

# فصل سوم:

## نمایه‌ی استعاره‌ی سوره‌های قرآن کریم

| شماره سوره | ۱ | ۲ | ۳ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | حمد | بقره | آل عمران |
| تعداد آیات | ۷ | ۲۸۶ | ۲۰۰ |
| عالی | — | ۲۱ | ۲۰ |
| بسیار خوب | ۲ | ۸۷ | ۵۱ |
| خوب | ۳ | ۴۶ | ۴۵ |
| وسط | — | ۲ | — |
| خوب نیست | ۱ | ۴۲ | ۳۱ |
| بد نیست | — | ۴ | ۶ |
| بد | — | ۹ | ۵ |
| بسیار بد | — | ۴۴ | ۳۷ |
| صاحب استخاره | ۱ | ۳۰ | ۶ |
| جمع کل خوب | ۵ | ۱۶۱ | ۱۲۴ |
| جمع کل بد | ۱ | ۹۵ | ۷۰ |
| نتیجه استخاره | خیلی خوب | خیلی خوب | خیلی خوب |

| شماره سوره | ۴ | ۵ | ۶ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | نساء | مائده | انعام |
| تعداد آیات | ۱۷۶ | ۱۲۰ | ۱۶۵ |
| عالی | ۱۳ | ۱۱ | ۱۵ |
| بسیار خوب | ۲۹ | ۲۳ | ۴۱ |
| خوب | ۳۱ | ۱۱ | ۲۷ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۵۰ | ۳۲ | ۴۷ |
| بد نیست | ۹ | ۴ | ۳ |
| بد | ۵ | ۴ | ۸ |
| بسیار بد | ۳۷ | ۳۳ | ۲۱ |
| صاحب استخاره | ۲ | ۲ | ۳ |
| جمع کل خوب | ۸۵ | ۴۹ | ۸۶ |
| جمع کل بد | ۸۹ | ۶۹ | ۷۶ |
| نتیجه استخاره | ترک بهتر | خوب نیست | خوب |

| شماره سوره | ۷ | ۸ | ۹ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | اعراف | انفال | توبه |
| تعداد آیات | ۲۰۶ | ۷۵ | ۱۲۹ |
| عالی | ۱۹ | ۶ | ۱۰ |
| بسیار خوب | ۳۲ | ۱۹ | ۱۶ |
| خوب | ۲۳ | ۱۶ | ۱۲ |
| وسط | ۲ | ۱ | ۲ |
| خوب نیست | ۴۱ | ۷ | ۲۷ |
| بد نیست | ۲ | — | — |
| بد | ۱۵ | ۱ | ۱۶ |
| بسیار بد | ۶۹ | ۲۴ | ۴۴ |
| صاحب استخاره | ۳ | ۱ | ۲ |
| جمع کل خوب | ۷۷ | ۴۲ | ۳۹ |
| جمع کل بد | ۱۲۶ | ۳۲ | ۸۸ |
| نتیجه استخاره | بد | خوب | بد |

| شماره سوره | ۱۰ | ۱۱ | ۱۲ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | یونس | هود | یوسف |
| تعداد آیات | ۱۰۹ | ۱۲۳ | ۱۱۱ |
| عالی | ۹ | ۷ | ۱۳ |
| بسیار خوب | ۱۱ | ۱۸ | ۲۱ |
| خوب | ۱۸ | ۱۲ | ۲۱ |
| وسط | ۰ | ۱ | ۱ |
| خوب نیست | ۲۰ | ۱۳ | ۳۳ |
| بد نیست | ۱ | ۰ | ۲ |
| بد | ۱۱ | ۱۶ | ۵ |
| بسیار بد | ۳۶ | ۵۴ | ۱۴ |
| صاحب استخاره | ۳ | ۲ | ۱ |
| جمع کل خوب | ۴۰ | ۴۲ | ۵۸ |
| جمع کل بد | ۶۶ | ۷۹ | ۵۲ |
| نتیجه استخاره | بد | بد | خوب |

| شماره سوره | ۱۳ | ۱۴ | ۱۵ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | رعد | ابراهیم | حجر |
| تعداد آیات | ۴۳ | ۵۲ | ۹۹ |
| عالی | ۴ | ۷ | ۴ |
| بسیار خوب | ۱۰ | ۹ | ۱۹ |
| خوب | ۱۳ | ۵ | ۱۰ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۳ | ۱۰ | ۳۱ |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | — | ۲ | ۹ |
| بسیار بد | ۱۰ | ۱۹ | ۲۶ |
| صاحب استخاره | ۳ | — | — |
| جمع کل خوب | ۲۷ | ۲۱ | ۳۳ |
| جمع کل بد | ۱۳ | ۳۱ | ۶۶ |
| نتیجه استخاره | خوب | خوب نیست | بد |

| شماره سوره | ۱۶ | ۱۷ | ۱۸ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | نحل | اسراء | کهف |
| تعداد آیات | ۱۲۸ | ۱۱۱ | ۱۱۰ |
| عالی | ۱۲ | ۹ | ۵ |
| بسیار خوب | ۳۲ | ۲۶ | ۲۹ |
| خوب | ۱۸ | ۱۲ | ۱۹ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۱۹ | ۲۴ | ۳۴ |
| بد نیست | ۱ | ۱ | ۲ |
| بد | ۶ | ۶ | ۳ |
| بسیار بد | ۴۰ | ۳۳ | ۱۸ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۶۳ | ۴۸ | ۵۶ |
| جمع کل بد | ۶۵ | ۶۳ | ۵۴ |
| نتیجه استخاره | ترک بهتر | خوب نیست | بد نیست |

| شماره سوره | ۱۹ | ۲۰ | ۲۱ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | مریم | طه | انبیا |
| تعداد آیات | ۹۸ | ۱۳۵ | ۱۱۲ |
| عالی | ۲۳ | ۱۵ | ۹ |
| بسیار خوب | ۱۹ | ۲۹ | ۱۴ |
| خوب | ۱۲ | ۲۶ | ۱۹ |
| وسط | — | ۱ | — |
| خوب نیست | ۱۲ | ۲۸ | ۳۸ |
| بد نیست | — | ۳ | ۴ |
| بد | ۳ | ۸ | ۸ |
| بسیار بد | ۲۸ | ۲۲ | ۱۹ |
| صاحب استخاره | ۱ | ۳ | ۱ |
| جمع کل خوب | ۵۴ | ۷۴ | ۴۶ |
| جمع کل بد | ۴۳ | ۵۸ | ۶۵ |
| نتیجه استخاره | خوب | خوب | بد |

| شماره سوره | ۲۲ | ۲۳ | ۲۴ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | حج | مؤمنون | نور |
| تعداد آیات | ۷۸ | ۱۱۸ | ۶۴ |
| عالی | ۱۴ | ۱۰ | ۷ |
| بسیار خوب | ۱۶ | ۱۷ | ۱۲ |
| خوب | ۹ | ۱۶ | ۱۲ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۷ | ۳۹ | ۱۲ |
| بد نیست | — | ۴ | — |
| بد | ۹ | ۶ | ۲ |
| بسیار بد | ۲۱ | ۲۶ | ۱۷ |
| صاحب استخاره | ۲ | — | ۲ |
| جمع کل خوب | ۳۹ | ۴۷ | ۳۰ |
| جمع کل بد | ۳۷ | ۷۱ | ۳۲ |
| نتیجه استخاره | خوب | بد | ترک بهتر |

| شماره سوره | ۲۵ | ۲۶ | ۲۷ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | فرقان | شعراء | نمل |
| تعداد آیات | ۷۷ | ۲۲۷ | ۹۳ |
| عالی | ۸ | ۱۲ | ۱۳ |
| بسیار خوب | ۲۲ | ۲۱ | ۱۰ |
| خوب | ۱۰ | ۴۹ | ۱۰ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۷ | ۷۹ | ۲۹ |
| بد نیست | — | — | ۲ |
| بد | ۴ | ۳۴ | ۱۲ |
| بسیار بد | ۲۷ | ۳۲ | ۱۷ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۳۹ | ۸۱ | ۳۴ |
| جمع کل بد | ۳۸ | ۱۴۶ | ۵۹ |
| نتیجه استخاره | بد نیست | بد | بد |

| شماره سوره | ۲۸ | ۲۹ | ۳۰ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | قصص | عنکبوت | روم |
| تعداد آیات | ۸۸ | ۶۹ | ۶۰ |
| عالی | ۹ | ۲ | ۴ |
| بسیار خوب | ۱۳ | ۶ | ۱۴ |
| خوب | ۱۱ | ۱۴ | ۱۲ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۳۱ | ۷ | ۸ |
| بد نیست | ۲ | — | — |
| بد | ۱۰ | ۱۷ | ۹ |
| بسیار بد | ۱۲ | ۲۳ | ۱۱ |
| صاحب استخاره | — | — | ۲ |
| جمع کل خوب | ۳۵ | ۲۲ | ۳۰ |
| جمع کل بد | ۵۳ | ۴۷ | ۲۸ |
| نتیجه استخاره | بد | بد | بد نیست |

| شماره سوره | ۳۱ | ۳۲ | ۳۳ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | لقمان | سجده | احزاب |
| تعداد آیات | ۳۴ | ۳۰ | ۷۳ |
| عالی | ۱۰ | ۱ | ۱۱ |
| بسیار خوب | ۵ | ۷ | ۱۰ |
| خوب | ۳ | ۵ | ۱۶ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۵ | ۵ | ۱۰ |
| بد نیست | ۱ | ۲ | ۱ |
| بد | ۲ | ۰ | ۶ |
| بسیار بد | ۷ | ۱۰ | ۱۸ |
| صاحب استخاره | ۱ | — | ۱ |
| جمع کل خوب | ۱۸ | ۱۴ | ۳۸ |
| جمع کل بد | ۱۵ | ۱۶ | ۳۴ |
| نتیجه استخاره | بد نیست | خوب نیست | خوب |

| شماره سوره | ۳۴ | ۳۵ | ۳۶ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | سباء | فاطر | یس |
| تعداد آیات | ۵۴ | ۴۵ | ۸۳ |
| عالی | ۴ | ۶ | ۱۰ |
| بسیار خوب | ۷ | ۸ | ۱۳ |
| خوب | ۵ | ۷ | ۱۵ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۱۶ | ۷ | ۱۵ |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | ۱۰ | ۷ | ۱۵ |
| بسیار بد | ۱۲ | ۹ | ۱۵ |
| صاحب استخاره | — | ۱ | ۰ |
| جمع کل خوب | ۱۶ | ۲۱ | ۳۹ |
| جمع کل بد | ۳۸ | ۲۳ | ۴۴ |
| نتیجه استخاره | بد | خوب نیست | خوب نیست |

| شماره سوره | ۳۷ | ۳۸ | ۳۹ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | صافات | ص | زمر |
| تعداد آیات | ۱۸۲ | ۸۸ | ۷۵ |
| عالی | ۱۳ | ۹ | ۶ |
| بسیار خوب | ۳۰ | ۱۴ | ۱۷ |
| خوب | ۴۵ | ۲۲ | ۱۰ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۲۷ | ۱۲ | ۱۲ |
| بد نیست | ۱ | — | — |
| بد | ۳۸ | ۸ | ۴ |
| بسیار بد | ۲۸ | ۲۲ | ۲۵ |
| صاحب استخاره | — | ۱ | ۱ |
| جمع کل خوب | ۹۱ | ۴۵ | ۳۳ |
| جمع کل بد | ۹۱ | ۴۲ | ۴۱ |
| نتیجه استخاره | وسط | خوب | خوب نیست |

| شماره سوره | ۴۰ | ۴۱ | ۴۲ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | غافر | فصلت | شوری |
| تعداد آیات | ۸۵ | ۵۴ | ۵۳ |
| عالی | ۴ | ۴ | ۱ |
| بسیار خوب | ۱۸ | ۱۱ | ۱۷ |
| خوب | ۹ | ۳ | ۱۲ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۹ | ۵ | ۱ |
| بد نیست | — | — | ۱ |
| بد | ۱۹ | ۱۲ | ۱۱ |
| بسیار بد | ۲۶ | ۱۹ | ۹ |
| صاحب استخاره | — | — | ۱ |
| جمع کل خوب | ۳۱ | ۱۸ | ۳۱ |
| جمع کل بد | ۵۴ | ۳۶ | ۲۱ |
| نتیجه استخاره | بد | بد | خوب |

| شماره سوره | ۴۳ | ۴۴ | ۴۵ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | زخرف | دخان | جاثیه |
| تعداد آیات | ۸۹ | ۵۹ | ۳۷ |
| عالی | ۵ | ۲ | ۷ |
| بسیار خوب | ۱۶ | ۱۰ | ۷ |
| خوب | ۱۱ | ۹ | ۴ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۱۰ | ۶ | ۳ |
| بد نیست | — | ۵ | — |
| بد | ۱۷ | ۱۱ | ۱ |
| بسیار بد | ۳۰ | ۱۶ | ۱۵ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۳۳ | ۲۶ | ۱۸ |
| جمع کل بد | ۵۶ | ۳۳ | ۱۹ |
| نتیجه استخاره | بد | بد | ترک بهتر |

| شماره سوره | ۴۶ | ۴۷ | ۴۸ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | احقاف | محمّد صلی الله علیه و آله | فتح |
| تعداد آیات | ۳۵ | ۳۸ | ۲۹ |
| عالی | ۳ | ۳ | ۴ |
| بسیار خوب | ۴ | ۵ | ۱۰ |
| خوب | ۲ | ۶ | ۲ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۴ | ۳ | ۲ |
| بد نیست | — | — | ۱ |
| بد | ۴ | ۶ | — |
| بسیار بد | ۱۸ | ۱۵ | ۹ |
| صاحب استخاره | — | — | ۱ |
| جمع کل خوب | ۹ | ۱۴ | ۱۷ |
| جمع کل بد | ۲۶ | ۲۴ | ۱۱ |
| نتیجه استخاره | خیلی بد | بد | خوب |

| شماره سوره | ۴۹ | ۵۰ | ۵۱ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | حجرات | ق | ذاریات |
| تعداد آیات | ۱۸ | ۴۵ | ۶۰ |
| عالی | ۲ | ۵ | ۲ |
| بسیار خوب | ۴ | ۸ | ۱۸ |
| خوب | ۴ | ۳ | ۱۰ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۱ | ۶ | ۳ |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | ۴ | ۳ | ۲ |
| بسیار بد | ۳ | ۲۰ | ۲۵ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۱۰ | ۱۶ | ۳۰ |
| جمع کل بد | ۸ | ۲۹ | ۳۰ |
| نتیجه استخاره | خوب | بد | میانه |

| شماره سوره | ۵۲ | ۵۳ | ۵۴ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | طور | نجم | قمر |
| تعداد آیات | ۴۹ | ۶۲ | ۵۵ |
| عالی | ۵ | ۵ | — |
| بسیار خوب | ۶ | ۹ | — |
| خوب | ۳ | ۱۳ | ۲ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۱۲ | ۲۸ | ۱۲ |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | ۱۱ | ۱ | ۲۴ |
| بسیار بد | ۱۲ | ۶ | ۱۷ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۱۴ | ۲۷ | ۲ |
| جمع کل بد | ۳۵ | ۳۵ | ۵۳ |
| نتیجه استخاره | بد | بد | خیلی بد |

| شماره سوره | ۵۵ | ۵۶ | ۵۷ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | الرحمن | واقعه | حدید |
| تعداد آیات | ۷۸ | ۹۶ | ۲۹ |
| عالی | ۱۱ | ۹ | ۶ |
| بسیار خوب | ۲۹ | ۱۹ | ۸ |
| خوب | ۳۰ | ۱۶ | ۶ |
| وسط | — | ۱ | — |
| خوب نیست | ۲ | ۲۰ | ۱ |
| بد نیست | — | — | ۱ |
| بد | ۱ | ۱ | ۴ |
| بسیار بد | ۵ | ۳۰ | ۳ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۷۰ | ۴۵ | ۲۱ |
| جمع کل بد | ۸ | ۵۱ | ۸ |
| نتیجه استخاره | عالی | بد | عالی |

| شماره سوره | ۵۸ | ۵۹ | ۶۰ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | مجادله | حشر | ممتحنه |
| تعداد آیات | ۲۲ | ۲۴ | ۱۳ |
| عالی | — | ۵ | ۱ |
| بسیار خوب | ۲ | ۱ | ۲ |
| خوب | ۳ | ۳ | ۱ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۲ | ۵ | ۳ |
| بد نیست | ۱ | — | — |
| بد | ۶ | ۱ | ۵ |
| بسیار بد | ۸ | ۹ | ۱ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۶ | ۹ | ۴ |
| جمع کل بد | ۱۶ | ۱۵ | ۹ |
| نتیجه استخاره | خیلی بد | خیلی بد | خیلی بد |

| شماره سوره | ۶۱ | ۶۲ | ۶۳ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | صف | جمعه | منافقون |
| تعداد آیات | ۱۴ | ۱۱ | ۱۱ |
| عالی | — | ۱ | — |
| بسیار خوب | ۶ | ۵ | — |
| خوب | ۲ | ۱ | — |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۱ | ۲ | ۴ |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | ۴ | ۱ | ۱ |
| بسیار بد | ۱ | ۱ | ۶ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۸ | ۷ | — |
| جمع کل بد | ۶ | ۴ | ۱۱ |
| نتیجه استخاره | خوب | خوب | خیلی بد |

| شماره سوره | ۶۴ | ۶۵ | ۶۶ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | تغابن | طلاق | تحریم |
| تعداد آیات | ۱۸ | ۱۲ | ۱۲ |
| عالی | ۱ | ۱ | ۱ |
| بسیار خوب | ۵ | ۲ | ۱ |
| خوب | ۴ | ۴ | ۴ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۱ | ۴ | ۲ |
| بد نیست | — | — | ۱ |
| بد | ۱ | — | — |
| بسیار بد | ۶ | ۲ | ۳ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۱۰ | ۷ | ۷ |
| جمع کل بد | ۸ | ۵ | ۵ |
| نتیجه استخاره | خوب | خوب | خوب |

| شماره سوره | ۶۷ | ۶۸ | ۶۹ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | ملک | قلم | الحاقه |
| تعداد آیات | ۳۰ | ۵۲ | ۵۲ |
| عالی | ۲ | ۲ | ۶ |
| بسیار خوب | ۱ | ۳ | — |
| خوب | ۵ | ۵ | ۴ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۵ | ۱۷ | ۱۷ |
| بد نیست | ۳ | ۱ | — |
| بد | ۶ | ۱۲ | ۱۲ |
| بسیار بد | ۸ | ۱۲ | ۱۳ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۱۱ | ۱۱ | ۹ |
| جمع کل بد | ۱۹ | ۴۱ | ۴۳ |
| نتیجه استخاره | بد | خیلی بد | خیلی بد |

| شماره سوره | ۷۰ | ۷۱ | ۷۲ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | معارج | نوح | جن |
| تعداد آیات | ۴۴ | ۲۸ | ۲۸ |
| عالی | ۳ | ۲ | ۱ |
| بسیار خوب | ۶ | ۲ | ۵ |
| خوب | ۱۰ | ۵ | ۵ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۷ | ۷ | ۱۱ |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | ۹ | ۴ | ۵ |
| بسیار بد | ۹ | ۸ | ۱ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۱۹ | ۹ | ۱۱ |
| جمع کل بد | ۲۵ | ۱۹ | ۱۷ |
| نتیجه استخاره | بد | بد | بد |

| شماره سوره | ۷۳ | ۷۴ | ۷۵ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | مزمل | مدثر | قیامت |
| تعداد آیات | ۲۰ | ۵۶ | ۴۰ |
| عالی | — | — | ۲ |
| بسیار خوب | ۷ | ۸ | — |
| خوب | ۳ | — | ۵ |
| وسط | — | ۱ | — |
| خوب نیست | ۳ | ۱۲ | ۱۷ |
| بد نیست | — | ۱ | ۱ |
| بد | ۱ | ۸ | ۶ |
| بسیار بد | ۵ | ۲۶ | ۹ |
| صاحب استخاره | ۱ | — | — |
| جمع کل خوب | ۱۰ | ۱۰ | ۸ |
| جمع کل بد | ۹ | ۴۶ | ۳۲ |
| نتیجه استخاره | خوب | خیلی بد | خیلی بد |

| شماره سوره | ۷۶ | ۷۷ | ۷۸ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | انسان | مرسلات | نبأ |
| تعداد آیات | ۳۱ | ۵۰ | ۴۰ |
| عالی | ۴ | ۴ | — |
| بسیار خوب | ۱۳ | ۴ | ۹ |
| خوب | ۵ | ۸ | ۱۱ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۶ | ۱۷ | ۹ |
| بد نیست | — | — | ۱ |
| بد | — | ۶ | ۴ |
| بسیار بد | ۳ | ۱۱ | ۶ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۲۲ | ۱۶ | ۲۱ |
| جمع کل بد | ۹ | ۳۴ | ۱۹ |
| نتیجه استخاره | خیلی خوب | بد | خوب |

| شماره سوره | ۷۹ | ۸۰ | ۸۱ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | نازعات | عبس | تکویر |
| تعداد آیات | ۴۶ | ۴۲ | ۲۹ |
| عالی | — | — | ۵ |
| بسیار خوب | ۶ | ۳ | ۳ |
| خوب | ۷ | ۱۷ | ۱ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۱۷ | ۷ | ۱۱ |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | ۹ | ۱۰ | ۹ |
| بسیار بد | ۷ | ۵ | — |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۱۴ | ۲۰ | ۹ |
| جمع کل بد | ۳۲ | ۲۲ | ۲۰ |
| نتیجه استخاره | بد | خوب نیست | بد |

| شماره سوره | ۸۲ | ۸۳ | ۸۴ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | انفطار | مطففین | انشقاق |
| تعداد آیات | ۱۹ | ۳۶ | ۲۵ |
| عالی | ۱ | ۴ | — |
| بسیار خوب | ۲ | ۴ | ۳ |
| خوب | ۲ | ۴ | ۳ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۴ | ۹ | ۱۲ |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | ۲ | ۳ | ۴ |
| بسیار بد | ۸ | ۱۲ | ۳ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۵ | ۱۲ | ۶ |
| جمع کل بد | ۱۴ | ۲۴ | ۱۹ |
| نتیجه استخاره | بد | بد | بد |

| شماره سوره | ۸۵ | ۸۶ | ۸۷ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | بروج | طارق | اعلی |
| تعداد آیات | ۲۲ | ۱۷ | ۱۹ |
| عالی | ۱ | — | ۲ |
| بسیار خوب | — | ۲ | ۴ |
| خوب | ۷ | ۶ | ۸ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۷ | ۲ | ۲ |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | ۶ | ۴ | ۲ |
| بسیار بد | ۱ | ۳ | ۱ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۸ | ۸ | ۱۴ |
| جمع کل بد | ۱۴ | ۹ | ۵ |
| نتیجه استخاره | بد | خوب نیست | خیلی خوب |

| شماره سوره | ۸۸ | ۸۹ | ۹۰ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | غاشیه | فجر | بلد |
| تعداد آیات | ۲۶ | ۳۰ | ۲۰ |
| عالی | ۴ | ۲ | — |
| بسیار خوب | ۴ | ۴ | ۳ |
| خوب | ۶ | ۳ | ۹ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۱ | ۷ | ۳ |
| بد نیست | — | — | ۲ |
| بد | ۷ | ۷ | — |
| بسیار بد | ۴ | ۷ | ۳ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۱۴ | ۹ | ۱۴ |
| جمع کل بد | ۱۲ | ۲۱ | ۶ |
| نتیجه استخاره | خوب | بد | خوب |

| شماره سوره | ۹۱ | ۹۲ | ۹۳ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | شمس | لیل | ضحی |
| تعداد آیات | ۱۵ | ۲۱ | ۱۱ |
| عالی | ۲ | ۴ | ۱ |
| بسیار خوب | ۱ | ۵ | ۲ |
| خوب | ۵ | ۴ | ۵ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۲ | ۱ | ۳ |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | ۱ | ۳ | — |
| بسیار بد | ۴ | ۴ | — |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۸ | ۱۳ | ۸ |
| جمع کل بد | ۷ | ۸ | ۳ |
| نتیجه استخاره | بد نیست | خوب | خوب |

| شماره سوره | ۹۴ | ۹۵ | ۹۶ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | شرح | تین | علق |
| تعداد آیات | ۸ | ۸ | ۱۹ |
| عالی | ۴ | ۳ | ۲ |
| بسیار خوب | ۱ | ۱ | ۱ |
| خوب | ۳ | ۱ | ۳ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | — | — | ۲ |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | — | — | ۴ |
| بسیار بد | — | ۳ | ۷ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۸ | ۵ | ۶ |
| جمع کل بد | — | ۳ | ۱۳ |
| نتیجه استخاره | عالی | خوب | بد |

| شماره سوره | ۹۷ | ۹۸ | ۹۹ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | قدر | بینه | زلزله |
| تعداد آیات | ۵ | ۸ | ۸ |
| عالی | ۲ | ۳ | — |
| بسیار خوب | ۱ | ۲ | — |
| خوب | ۲ | — | — |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | — | ۲ | ۳ |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | — | — | ۵ |
| بسیار بد | — | ۱ | — |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۵ | ۵ | — |
| جمع کل بد | — | ۳ | ۸ |
| نتیجه استخاره | عالی | خوب | خیلی بد |

| شماره سوره | ۱۰۰ | ۱۰۱ | ۱۰۲ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | عادیات | قارعه | تکاثر |
| تعداد آیات | ۱۱ | ۱۱ | ۸ |
| عالی | — | — | — |
| بسیار خوب | — | — | — |
| خوب | — | — | — |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۱ | ۴ | ۶ |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | ۸ | ۴ | ۲ |
| بسیار بد | ۲ | ۳ | — |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | — | — | — |
| جمع کل بد | ۱۱ | ۱۱ | ۸ |
| نتیجه استخاره | خیلی بد | خیلی بد | خیلی بد |

| شماره سوره | ۱۰۳ | ۱۰۴ | ۱۰۵ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | عصر | همزه | فیل |
| تعداد آیات | ۳ | ۹ | ۵ |
| عالی | — | — | — |
| بسیار خوب | ۱ | — | — |
| خوب | — | — | — |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | — | ۲ | — |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | — | ۳ | ۳ |
| بسیار بد | ۲ | ۴ | ۲ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۱ | — | — |
| جمع کل بد | ۲ | ۹ | ۵ |
| نتیجه استخاره | بد | خیلی بد | خیلی بد |

| شماره سوره | ۱۰۶ | ۱۰۷ | ۱۰۸ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | قریش | ماعون | کوثر |
| تعداد آیات | ۴ | ۷ | ۳ |
| عالی | — | — | ۱ |
| بسیار خوب | ۲ | — | ۱ |
| خوب | ۲ | — | — |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | — | — | — |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | — | ۵ | — |
| بسیار بد | — | ۲ | ۱ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۴ | — | ۲ |
| جمع کل بد | — | ۷ | ۱ |
| نتیجه استخاره | عالی | خیلی بد | خوب |

| شماره سوره | ۱۰۹ | ۱۱۰ | ۱۱۱ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | کافرون | نصر | مسد |
| تعداد آیات | ۶ | ۳ | ۵ |
| عالی | — | — | — |
| بسیار خوب | — | ۳ | — |
| خوب | — | — | — |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۱ | — | — |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | ۴ | — | ۳ |
| بسیار بد | ۱ | — | ۲ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | — | ۳ | — |
| جمع کل بد | ۶ | — | ۵ |
| نتیجه استخاره | خیلی بد | عالی | خیلی بد |

| شماره سوره | ۱۱۲ | ۱۱۳ | ۱۱۴ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | اخلاص | فلق | ناس |
| تعداد آیات | ۴ | ۵ | ۶ |
| عالی | ۱ | — | — |
| بسیار خوب | — | — | — |
| خوب | ۱ | — | — |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۲ | ۲ | ۴ |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | — | ۲ | ۲ |
| بسیار بد | — | ۱ | — |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۲ | — | — |
| جمع کل بد | ۲ | ۵ | ۶ |
| نتیجه استخاره | میانه | خیلی بد | خیلی بد |

# فصل چهارم:

نمایه‌ی استخاره‌ی خوب سوره‌های قرآن کریم

| ردیف | ۱ | ۲ | ۳ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | حمد | بقره | آل عمران |
| تعداد آیات | ۷ | ۲۸۶ | ۲۰۰ |
| عالی | — | ۲۳ | ۱۹ |
| بسیار خوب | ۲ | ۸۷ | ۵۱ |
| خوب | ۳ | ۴۶ | ۴۵ |
| وسط | — | ۲ | — |
| خوب نیست | ۱ | ۴۲ | ۳۱ |
| بد نیست | — | ۴ | ۶ |
| بد | — | ۹ | ۵ |
| بسیار بد | — | ۴۴ | ۳۷ |
| صاحب استخاره | ۱ | ۳۰ | ۶ |
| جمع کل خوب | ۵ | ۱۶۱ | ۱۲۴ |
| جمع کل بد | ۱ | ۹۵ | ۷۰ |
| نتیجه استخاره | خیلی خوب | خیلی خوب | خیلی خوب |

| ردیف | ۴ | ۵ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | انعام | انفال | ❊ |
| تعداد آیات | ۱۶۵ | ۷۵ | ❊ |
| عالی | ۱۵ | ۶ | ❊ |
| بسیار خوب | ۴۱ | ۱۹ | ❊ |
| خوب | ۲۷ | ۱۶ | ❊ |
| وسط | — | ۱ | ❊ |
| خوب نیست | ۴۷ | ۷ | ❊ |
| بد نیست | ۳ | — | ❊ |
| بد | ۸ | ۱ | ❊ |
| بسیار بد | ۲۱ | ۲۴ | ❊ |
| صاحب استخاره | ۳ | ۱ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۸۶ | ۴۲ | ❊ |
| جمع کل بد | ۷۶ | ۳۲ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خوب | خوب | ❊ |

| ردیف | ۶ | ❊ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | یوسف | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۱۱۱ | ❊ | ❊ |
| عالی | ۱۳ | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | ۲۱ | ❊ | ❊ |
| خوب | ۲۱ | ❊ | ❊ |
| وسط | ۱ | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | ۳۳ | ❊ | ❊ |
| بد نیست | ۲ | ❊ | ❊ |
| بد | ۵ | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | ۱۴ | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | ۱ | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۵۸ | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۵۲ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خوب | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۷ | ❊ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | رعد | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۴۳ | ❊ | ❊ |
| عالی | ۴ | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | ۱۰ | ❊ | ❊ |
| خوب | ۱۳ | ❊ | ❊ |
| وسط | — | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | ۳ | ❊ | ❊ |
| بد نیست | — | ❊ | ❊ |
| بد | — | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | ۱۰ | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | ۳ | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۲۷ | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۱۳ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خوب | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۸ | ❊ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | کهف | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۱۱۰ | ❊ | ❊ |
| عالی | ۵ | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | ۲۹ | ❊ | ❊ |
| خوب | ۱۹ | ❊ | ❊ |
| وسط | — | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | ۳۴ | ❊ | ❊ |
| بد نیست | ۲ | ❊ | ❊ |
| بد | ۳ | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | ۱۸ | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۵۶ | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۵۴ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | بد نیست | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۹ | ۱۰ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | مریم | طه | ❊ |
| تعداد آیات | ۹۸ | ۱۳۵ | ❊ |
| عالی | ۲۳ | ۱۵ | ❊ |
| بسیار خوب | ۱۹ | ۲۹ | ❊ |
| خوب | ۱۲ | ۲۶ | ❊ |
| وسط | — | ۱ | ❊ |
| خوب نیست | ۱۲ | ۲۸ | ❊ |
| بد نیست | — | ۳ | ❊ |
| بد | ۳ | ۸ | ❊ |
| بسیار بد | ۲۸ | ۲۲ | ❊ |
| صاحب استخاره | ۱ | ۳ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۵۴ | ۷۴ | ❊ |
| جمع کل بد | ۴۳ | ۵۸ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خوب | خوب | ❊ |

| ردیف | ۱۱ | ❊ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | حج | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۷۸ | ❊ | ❊ |
| عالی | ۱۴ | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | ۱۶ | ❊ | ❊ |
| خوب | ۹ | ❊ | ❊ |
| وسط | — | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | ۷ | ❊ | ❊ |
| بد نیست | — | ❊ | ❊ |
| بد | ۹ | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | ۲۱ | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | ۲ | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۳۹ | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۳۷ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خوب | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۱۲ | ❊ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | فرقان | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۷۷ | ❊ | ❊ |
| عالی | ۸ | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | ۲۲ | ❊ | ❊ |
| خوب | ۱۰ | ❊ | ❊ |
| وسط | — | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | ۷ | ❊ | ❊ |
| بد نیست | — | ❊ | ❊ |
| بد | ۴ | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | ۲۷ | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۳۹ | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۳۸ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | بد نیست | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۱۳ | ❊ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | روم | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۶۰ | ❊ | ❊ |
| عالی | ۴ | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | ۱۴ | ❊ | ❊ |
| خوب | ۱۲ | ❊ | ❊ |
| وسط | — | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | ۸ | ❊ | ❊ |
| بد نیست | — | ❊ | ❊ |
| بد | ۹ | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | ۱۱ | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | ۲ | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۳۰ | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۲۸ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | بد نیست | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۱۴ | ۱۵ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | لقمان | احزاب | ❊ |
| تعداد آیات | ۳۴ | ۷۳ | ❊ |
| عالی | ۱۰ | ۱۱ | ❊ |
| بسیار خوب | ۵ | ۱۰ | ❊ |
| خوب | ۳ | ۱۶ | ❊ |
| وسط | — | — | ❊ |
| خوب نیست | ۵ | ۱۰ | ❊ |
| بد نیست | ۱ | ۱ | ❊ |
| بد | ۲ | ۶ | ❊ |
| بسیار بد | ۷ | ۱۸ | ❊ |
| صاحب استخاره | ۱ | ۱ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۱۸ | ۳۸ | ❊ |
| جمع کل بد | ۱۵ | ۳۴ | ❊ |
| نتیجه استخاره | بد نیست | خوب | ❊ |

| ردیف | ۱۶ | ❊ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | ص | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۸۸ | ❊ | ❊ |
| عالی | ۹ | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | ۱۴ | ❊ | ❊ |
| خوب | ۲۲ | ❊ | ❊ |
| وسط | — | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | ۱۲ | ❊ | ❊ |
| بد نیست | — | ❊ | ❊ |
| بد | ۸ | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | ۲۲ | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | ۱ | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۴۵ | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۴۲ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خوب | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۱۷ | ❊ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | شوری | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۵۳ | ❊ | ❊ |
| عالی | ۱ | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | ۱۷ | ❊ | ❊ |
| خوب | ۱۲ | ❊ | ❊ |
| وسط | — | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | ۱ | ❊ | ❊ |
| بد نیست | ۱ | ❊ | ❊ |
| بد | ۱۱ | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | ۹ | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | ۱ | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۳۱ | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۲۱ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خوب | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۱۸ | ❊ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | فتح | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۲۹ | ❊ | ❊ |
| عالی | ۴ | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | ۱۰ | ❊ | ❊ |
| خوب | ۲ | ❊ | ❊ |
| وسط | — | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | ۲ | ❊ | ❊ |
| بد نیست | ۱ | ❊ | ❊ |
| بد | — | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | ۹ | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | ۱ | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۱۷ | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۱۱ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خوب | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۱۹ | ۲۰ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | حجرات | ذاریات | ❊ |
| تعداد آیات | ۱۸ | ۶۰ | ❊ |
| عالی | ۲ | ۲ | ❊ |
| بسیار خوب | ۴ | ۱۸ | ❊ |
| خوب | ۴ | ۱۰ | ❊ |
| وسط | — | — | ❊ |
| خوب نیست | ۱ | ۳ | ❊ |
| بد نیست | — | — | ❊ |
| بد | ۴ | ۲ | ❊ |
| بسیار بد | ۳ | ۲۵ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | — | ❊ |
| جمع کل خوب | ۱۰ | ۳۰ | ❊ |
| جمع کل بد | ۸ | ۳۰ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خوب | میانه | ❊ |

| ردیف | ۲۱ | ۲۲ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | الرحمن | حدید | ❊ |
| تعداد آیات | ۷۸ | ۲۹ | ❊ |
| عالی | ۱۱ | ۶ | ❊ |
| بسیار خوب | ۲۹ | ۸ | ❊ |
| خوب | ۳۰ | ۶ | ❊ |
| وسط | — | — | ❊ |
| خوب نیست | ۲ | ۱ | ❊ |
| بد نیست | — | ۱ | ❊ |
| بد | ۱ | ۴ | ❊ |
| بسیار بد | ۵ | ۳ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | — | ❊ |
| جمع کل خوب | ۷۰ | ۲۱ | ❊ |
| جمع کل بد | ۸ | ۸ | ❊ |
| نتیجه استخاره | عالی | عالی | ❊ |

| ردیف | ۲۳ | ۲۴ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | صف | جمعه | ❊ |
| تعداد آیات | ۱۴ | ۱۱ | ❊ |
| عالی | — | ۱ | ❊ |
| بسیار خوب | ۶ | ۵ | ❊ |
| خوب | ۲ | ۱ | ❊ |
| وسط | — | — | ❊ |
| خوب نیست | ۱ | ۲ | ❊ |
| بد نیست | — | — | ❊ |
| بد | ۴ | ۱ | ❊ |
| بسیار بد | ۱ | ۱ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | — | ❊ |
| جمع کل خوب | ۸ | ۷ | ❊ |
| جمع کل بد | ۶ | ۴ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خوب | خوب | ❊ |

| ردیف | ۲۵ | ۲۶ | ۲۷ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | تغابن | طلاق | تحریم |
| تعداد آیات | ۱۸ | ۱۲ | ۱۲ |
| عالی | ۱ | ۱ | ۱ |
| بسیار خوب | ۵ | ۲ | ۱ |
| خوب | ۴ | ۴ | ۴ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۱ | ۴ | ۲ |
| بد نیست | — | — | ۱ |
| بد | ۱ | — | — |
| بسیار بد | ۶ | ۲ | ۳ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۱۰ | ۷ | ۷ |
| جمع کل بد | ۸ | ۵ | ۵ |
| نتیجه استخاره | خوب | خوب | خوب |

| ردیف | ۲۸ | ❊ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | مزمل | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۲۰ | ❊ | ❊ |
| عالی | — | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | ۷ | ❊ | ❊ |
| خوب | ۳ | ❊ | ❊ |
| وسط | — | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | ۳ | ❊ | ❊ |
| بد نیست | — | ❊ | ❊ |
| بد | ۱ | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | ۵ | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | ۱ | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۱۰ | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۹ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خوب | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۲۹ | ۳۰ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | انسان | نبأ | ❊ |
| تعداد آیات | ۳۱ | ۴۰ | ❊ |
| عالی | ۴ | — | ❊ |
| بسیار خوب | ۱۳ | ۹ | ❊ |
| خوب | ۵ | ۱۱ | ❊ |
| وسط | — | — | ❊ |
| خوب نیست | ۶ | ۹ | ❊ |
| بد نیست | — | ۱ | ❊ |
| بد | — | ۴ | ❊ |
| بسیار بد | ۳ | ۶ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | — | ❊ |
| جمع کل خوب | ۲۲ | ۲۱ | ❊ |
| جمع کل بد | ۹ | ۱۹ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خیلی خوب | خوب | ❊ |

| ردیف | ۳۱ | ❊ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | اعلی | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۱۹ | ❊ | ❊ |
| عالی | ۲ | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | ۴ | ❊ | ❊ |
| خوب | ۸ | ❊ | ❊ |
| وسط | — | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | ۲ | ❊ | ❊ |
| بد نیست | — | ❊ | ❊ |
| بد | ۲ | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | ۱ | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۱۴ | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۵ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خیلی خوب | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۳۲ | ۳۳ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | غاشیه | بلد | ❊ |
| تعداد آیات | ۲۶ | ۲۰ | ❊ |
| عالی | ۴ | — | ❊ |
| بسیار خوب | ۴ | ۳ | ❊ |
| خوب | ۶ | ۹ | ❊ |
| وسط | — | — | ❊ |
| خوب نیست | ۱ | ۳ | ❊ |
| بد نیست | — | ۲ | ❊ |
| بد | ۷ | — | ❊ |
| بسیار بد | ۴ | ۳ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | — | ❊ |
| جمع کل خوب | ۱۴ | ۱۴ | ❊ |
| جمع کل بد | ۱۲ | ۶ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خوب | خوب | ❊ |

| ردیف | ۳۴ | ۳۵ | ۳۶ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | لیل | ضحی | شمس |
| تعداد آیات | ۲۱ | ۱۱ | ۱۵ |
| عالی | ۴ | ۱ | ۲ |
| بسیار خوب | ۵ | ۲ | ۱ |
| خوب | ۴ | ۵ | ۵ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۱ | ۳ | ۲ |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | ۳ | — | ۱ |
| بسیار بد | ۴ | — | ۴ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۱۳ | ۸ | ۸ |
| جمع کل بد | ۸ | ۳ | ۷ |
| نتیجه استخاره | خوب | خوب | بد نیست |

| ردیف | ۳۷ | ۳۸ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | شرح | تین | ❊ |
| تعداد آیات | ۸ | ۸ | ❊ |
| عالی | ۴ | ۳ | ❊ |
| بسیار خوب | ۱ | ۱ | ❊ |
| خوب | ۳ | ۱ | ❊ |
| وسط | — | — | ❊ |
| خوب نیست | — | — | ❊ |
| بد نیست | — | — | ❊ |
| بد | — | — | ❊ |
| بسیار بد | — | ۳ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | — | ❊ |
| جمع کل خوب | ۸ | ۵ | ❊ |
| جمع کل بد | — | ۳ | ❊ |
| نتیجه استخاره | عالی | خوب | ❊ |

| ردیف | ۳۹ | ۴۰ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | قدر | بینه | ❊ |
| تعداد آیات | ۵ | ۸ | ❊ |
| عالی | ۲ | ۳ | ❊ |
| بسیار خوب | ۱ | ۲ | ❊ |
| خوب | ۲ | — | ❊ |
| وسط | — | — | ❊ |
| خوب نیست | — | ۲ | ❊ |
| بد نیست | — | — | ❊ |
| بد | — | — | ❊ |
| بسیار بد | — | ۱ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | — | ❊ |
| جمع کل خوب | ۵ | ۵ | ❊ |
| جمع کل بد | — | ۳ | ❊ |
| نتیجه استخاره | عالی | خوب | ❊ |

| ردیف | ۴۱ | ۴۲ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | قریش | کوثر | ❊ |
| تعداد آیات | ۴ | ۳ | ❊ |
| عالی | — | ۱ | ❊ |
| بسیار خوب | ۲ | ۱ | ❊ |
| خوب | ۲ | — | ❊ |
| وسط | — | — | ❊ |
| خوب نیست | — | — | ❊ |
| بد نیست | — | — | ❊ |
| بد | — | — | ❊ |
| بسیار بد | — | ۱ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | — | ❊ |
| جمع کل خوب | ۴ | ۲ | ❊ |
| جمع کل بد | — | ۱ | ❊ |
| نتیجه استخاره | عالی | خوب | ❊ |

| ردیف | ۴۳ | ❊ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | نصر | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۳ | ❊ | ❊ |
| عالی | — | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | ۳ | ❊ | ❊ |
| خوب | — | ❊ | ❊ |
| وسط | — | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | — | ❊ | ❊ |
| بد نیست | — | ❊ | ❊ |
| بد | — | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | — | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۳ | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | — | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | عالی | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۴۴ | ❊ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | اخلاص | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۴ | ❊ | ❊ |
| عالی | ۱ | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | — | ❊ | ❊ |
| خوب | ۱ | ❊ | ❊ |
| وسط | — | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | ۲ | ❊ | ❊ |
| بد نیست | — | ❊ | ❊ |
| بد | — | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | — | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۲ | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۲ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | میانه | ❊ | ❊ |

# فصل پنجم:

## نمایه‌ی استخاره‌ی به سوره‌های قرآن کریم

| ردیف | ۱ | ۲ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | نساء | مائده | ❊ |
| تعداد آیات | ۱۷۶ | ۱۲۰ | ❊ |
| عالی | ۱۳ | ۱۱ | ❊ |
| بسیار خوب | ۲۹ | ۲۳ | ❊ |
| خوب | ۳۱ | ۱۱ | ❊ |
| وسط | — | — | ❊ |
| خوب نیست | ۵۰ | ۳۲ | ❊ |
| بد نیست | ۹ | ۴ | ❊ |
| بد | ۵ | ۴ | ❊ |
| بسیار بد | ۳۷ | ۳۳ | ❊ |
| صاحب استخاره | ۲ | ۲ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۸۵ | ۴۹ | ❊ |
| جمع کل بد | ۸۹ | ۶۹ | ❊ |
| نتیجه استخاره | ترک بهتر | خوب نیست | ❊ |

| ردیف | ۳ | ۴ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | اعراف | توبه | ❊ |
| تعداد آیات | ۲۰۶ | ۱۲۹ | ❊ |
| عالی | ۱۹ | ۱۰ | ❊ |
| بسیار خوب | ۳۲ | ۱۶ | ❊ |
| خوب | ۲۳ | ۱۲ | ❊ |
| وسط | ۲ | ۲ | ❊ |
| خوب نیست | ۴۱ | ۲۷ | ❊ |
| بد نیست | ۲ | — | ❊ |
| بد | ۱۵ | ۱۶ | ❊ |
| بسیار بد | ۶۹ | ۴۴ | ❊ |
| صاحب استخاره | ۳ | ۲ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۷۷ | ۳۹ | ❊ |
| جمع کل بد | ۱۲۶ | ۸۸ | ❊ |
| نتیجه استخاره | بد | بد | ❊ |

| ردیف | ۵ | ۶ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | یونس | هود | ❊ |
| تعداد آیات | ۱۰۹ | ۱۲۳ | ❊ |
| عالی | ۹ | ۷ | ❊ |
| بسیار خوب | ۱۱ | ۱۸ | ❊ |
| خوب | ۱۸ | ۱۲ | ❊ |
| وسط | ۰ | ۱ | ❊ |
| خوب نیست | ۲۰ | ۱۳ | ❊ |
| بد نیست | ۱ | — | ❊ |
| بد | ۱۱ | ۱۶ | ❊ |
| بسیار بد | ۳۶ | ۵۴ | ❊ |
| صاحب استخاره | ۳ | ۲ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۴۰ | ۴۲ | ❊ |
| جمع کل بد | ۶۶ | ۷۹ | ❊ |
| نتیجه استخاره | بد | بد | ❊ |

| ردیف | ۷ | ۸ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | ابراهیم | حجر | ❊ |
| تعداد آیات | ۵۲ | ۹۹ | ❊ |
| عالی | ۷ | ۴ | ❊ |
| بسیار خوب | ۹ | ۱۹ | ❊ |
| خوب | ۵ | ۱۰ | ❊ |
| وسط | — | — | ❊ |
| خوب نیست | ۱۰ | ۳۱ | ❊ |
| بد نیست | — | — | ❊ |
| بد | ۲ | ۹ | ❊ |
| بسیار بد | ۱۹ | ۲۶ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | — | ❊ |
| جمع کل خوب | ۲۱ | ۳۳ | ❊ |
| جمع کل بد | ۳۱ | ۶۶ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خوب نیست | بد | ❊ |

| ردیف | ۹ | ۱۰ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | نحل | اسراء | ❊ |
| تعداد آیات | ۱۲۸ | ۱۱۱ | ❊ |
| عالی | ۱۲ | ۹ | ❊ |
| بسیار خوب | ۳۲ | ۲۶ | ❊ |
| خوب | ۱۸ | ۱۲ | ❊ |
| وسط | — | — | ❊ |
| خوب نیست | ۱۹ | ۲۳ | ❊ |
| بد نیست | ۱ | ۱ | ❊ |
| بد | ۶ | ۷ | ❊ |
| بسیار بد | ۴۰ | ۳۳ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | — | ❊ |
| جمع کل خوب | ۶۳ | ۴۸ | ❊ |
| جمع کل بد | ۶۵ | ۶۳ | ❊ |
| نتیجه استخاره | ترک بهتر | خوب نیست | ❊ |

| ردیف | ۱۱ | ❊ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | انبیا | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۱۱۲ | ❊ | ❊ |
| عالی | ۹ | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | ۱۴ | ❊ | ❊ |
| خوب | ۱۹ | ❊ | ❊ |
| وسط | — | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | ۳۸ | ❊ | ❊ |
| بد نیست | ۴ | ❊ | ❊ |
| بد | ۸ | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | ۱۹ | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | ۱ | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۴۶ | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۶۵ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | بد | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۱۲ | ۱۳ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | مؤمنون | نور | ❊ |
| تعداد آیات | ۱۱۸ | ۶۴ | ❊ |
| عالی | ۱۰ | ۷ | ❊ |
| بسیار خوب | ۱۷ | ۱۲ | ❊ |
| خوب | ۱۶ | ۱۲ | ❊ |
| وسط | — | — | ❊ |
| خوب نیست | ۳۹ | ۱۲ | ❊ |
| بد نیست | ۴ | — | ❊ |
| بد | ۶ | ۲ | ❊ |
| بسیار بد | ۲۶ | ۱۷ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | ۲ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۴۷ | ۳۰ | ❊ |
| جمع کل بد | ۷۱ | ۳۲ | ❊ |
| نتیجه استخاره | بد | ترک بهتر | ❊ |

| ردیف | ۱۴ | ۱۵ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | شعرا | نمل | ❊ |
| تعداد آیات | ۲۲۷ | ۹۳ | ❊ |
| عالی | ۱۲ | ۱۳ | ❊ |
| بسیار خوب | ۲۱ | ۱۰ | ❊ |
| خوب | ۴۹ | ۱۰ | ❊ |
| وسط | — | — | ❊ |
| خوب نیست | ۷۹ | ۲۹ | ❊ |
| بد نیست | — | ۲ | ❊ |
| بد | ۳۴ | ۱۲ | ❊ |
| بسیار بد | ۳۲ | ۱۷ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | — | ❊ |
| جمع کل خوب | ۸۱ | ۳۴ | ❊ |
| جمع کل بد | ۱۴۶ | ۵۹ | ❊ |
| نتیجه استخاره | بد | بد | ❊ |

| ردیف | ۱۶ | ۱۷ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | قصص | عنکبوت | ❊ |
| تعداد آیات | ۸۸ | ۶۹ | ❊ |
| عالی | ۹ | ۲ | ❊ |
| بسیار خوب | ۱۳ | ۶ | ❊ |
| خوب | ۱۱ | ۱۴ | ❊ |
| وسط | — | — | ❊ |
| خوب نیست | ۳۱ | ۷ | ❊ |
| بد نیست | ۲ | — | ❊ |
| بد | ۱۰ | ۱۷ | ❊ |
| بسیار بد | ۱۲ | ۲۳ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | — | ❊ |
| جمع کل خوب | ۳۵ | ۲۲ | ❊ |
| جمع کل بد | ۵۳ | ۴۷ | ❊ |
| نتیجه استخاره | بد | بد | ❊ |

| ردیف | ۱۸ | ❊ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | سجده | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۳۰ | ❊ | ❊ |
| عالی | ۱ | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | ۷ | ❊ | ❊ |
| خوب | ۵ | ❊ | ❊ |
| وسط | — | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | ۵ | ❊ | ❊ |
| بد نیست | ۲ | ❊ | ❊ |
| بد | — | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | ۱۰ | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۱۴ | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۱۶ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خوب نیست | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۱۹ | ۲۰ | ۲۱ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | سباء | فاطر | یس |
| تعداد آیات | ۵۴ | ۴۵ | ۸۳ |
| عالی | ۴ | ۶ | ۱۰ |
| بسیار خوب | ۷ | ۸ | ۱۳ |
| خوب | ۵ | ۷ | ۱۵ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۱۶ | ۷ | ۱۵ |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | ۱۰ | ۷ | ۱۵ |
| بسیار بد | ۱۲ | ۹ | ۱۵ |
| صاحب استخاره | — | ۱ | ۰ |
| جمع کل خوب | ۱۶ | ۲۱ | ۳۹ |
| جمع کل بد | ۳۸ | ۲۳ | ۴۴ |
| نتیجه استخاره | بد | خوب نیست | خوب نیست |

| ردیف | ۲۲ | ۲۳ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | صافات | زمر | ❊ |
| تعداد آیات | ۱۸۲ | ۷۵ | ❊ |
| عالی | ۱۳ | ۶ | ❊ |
| بسیار خوب | ۳۰ | ۱۷ | ❊ |
| خوب | ۴۵ | ۱۰ | ❊ |
| وسط | — | — | ❊ |
| خوب نیست | ۲۷ | ۱۲ | ❊ |
| بد نیست | ۱ | — | ❊ |
| بد | ۳۸ | ۴ | ❊ |
| بسیار بد | ۲۸ | ۲۵ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | ۱ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۹۱ | ۳۳ | ❊ |
| جمع کل بد | ۹۱ | ۴۱ | ❊ |
| نتیجه استخاره | وسط | خوب نیست | ❊ |

| ردیف | ۲۴ | ۲۵ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | غافر | فصلت | ❊ |
| تعداد آیات | ۸۵ | ۵۴ | ❊ |
| عالی | ۴ | ۴ | ❊ |
| بسیار خوب | ۱۸ | ۱۱ | ❊ |
| خوب | ۹ | ۳ | ❊ |
| وسط | — | — | ❊ |
| خوب نیست | ۹ | ۵ | ❊ |
| بد نیست | — | — | ❊ |
| بد | ۱۹ | ۱۲ | ❊ |
| بسیار بد | ۲۶ | ۱۹ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | — | ❊ |
| جمع کل خوب | ۳۱ | ۱۸ | ❊ |
| جمع کل بد | ۵۴ | ۳۶ | ❊ |
| نتیجه استخاره | بد | بد | ❊ |

| ردیف | ۲۶ | ۲۷ | ۲۸ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | زخرف | دخان | جاثیه |
| تعداد آیات | ۸۹ | ۵۹ | ۳۷ |
| عالی | ۵ | ۱ | ۸ |
| بسیار خوب | ۱۶ | ۱۰ | ۷ |
| خوب | ۱۱ | ۹ | ۴ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۱۰ | ۶ | ۳ |
| بد نیست | — | ۵ | — |
| بد | ۱۷ | ۱۱ | ۱ |
| بسیار بد | ۳۰ | ۱۶ | ۱۵ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۳۳ | ۲۶ | ۱۸ |
| جمع کل بد | ۵۶ | ۳۳ | ۱۹ |
| نتیجه استخاره | بد | بد | ترک بهتر |

| ردیف | ۲۹ | ۳۰ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | احقاف | محمّد ﷺ | ❊ |
| تعداد آیات | ۳۵ | ۳۸ | ❊ |
| عالی | ۳ | ۳ | ❊ |
| بسیار خوب | ۴ | ۵ | ❊ |
| خوب | ۲ | ۶ | ❊ |
| وسط | — | — | ❊ |
| خوب نیست | ۴ | ۳ | ❊ |
| بد نیست | — | — | ❊ |
| بد | ۴ | ۶ | ❊ |
| بسیار بد | ۱۸ | ۱۵ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | — | ❊ |
| جمع کل خوب | ۹ | ۱۴ | ❊ |
| جمع کل بد | ۲۶ | ۲۴ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خیلی بد | بد | ❊ |

| ردیف | ۳۱ | ❊ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | ق | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۴۵ | ❊ | ❊ |
| عالی | ۵ | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | ۸ | ❊ | ❊ |
| خوب | ۳ | ❊ | ❊ |
| وسط | — | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | ۶ | ❊ | ❊ |
| بد نیست | — | ❊ | ❊ |
| بد | ۳ | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | ۲۰ | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۱۶ | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۲۹ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | بد | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۳۲ | ۳۳ | ۳۴ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | طور | نجم | قمر |
| تعداد آیات | ۴۹ | ۶۲ | ۵۵ |
| عالی | ۵ | ۵ | — |
| بسیار خوب | ۶ | ۹ | — |
| خوب | ۳ | ۱۳ | ۲ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۱۲ | ۲۸ | ۱۲ |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | ۱۱ | ۱ | ۲۴ |
| بسیار بد | ۱۲ | ۶ | ۱۷ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۱۴ | ۲۷ | ۲ |
| جمع کل بد | ۳۵ | ۳۵ | ۵۳ |
| نتیجه استخاره | بد | بد | خیلی بد |

| ردیف | ۳۵ | ❊ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | واقعه | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۹۶ | ❊ | ❊ |
| عالی | ۹ | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | ۱۹ | ❊ | ❊ |
| خوب | ۱۶ | ❊ | ❊ |
| وسط | ۱ | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | ۲۰ | ❊ | ❊ |
| بد نیست | — | ❊ | ❊ |
| بد | ۱ | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | ۳۰ | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۴۵ | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۵۱ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | بد | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۳۶ | ۳۷ | ۳۸ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | مجادله | حشر | ممتحنه |
| تعداد آیات | ۲۲ | ۲۴ | ۱۳ |
| عالی | — | ۵ | ۱ |
| بسیار خوب | ۲ | ۱ | ۲ |
| خوب | ۳ | ۳ | ۱ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۲ | ۵ | ۳ |
| بد نیست | ۱ | — | — |
| بد | ۶ | ۱ | ۵ |
| بسیار بد | ۸ | ۹ | ۱ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۶ | ۹ | ۴ |
| جمع کل بد | ۱۶ | ۱۵ | ۹ |
| نتیجه استخاره | خیلی بد | خیلی بد | خیلی بد |

| ردیف | ۳۹ | ❊ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | منافقون | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۱۱ | ❊ | ❊ |
| عالی | — | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | — | ❊ | ❊ |
| خوب | — | ❊ | ❊ |
| وسط | — | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | ۴ | ❊ | ❊ |
| بد نیست | — | ❊ | ❊ |
| بد | ۱ | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | ۶ | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | — | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۱۱ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خیلی بد | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۴۰ | ۴۱ | ۴۲ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | ملک | قلم | الحاقه |
| تعداد آیات | ۳۰ | ۵۲ | ۵۲ |
| عالی | ۲ | ۲ | ۶ |
| بسیار خوب | ۱ | ۳ | ۰ |
| خوب | ۵ | ۵ | ۴ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۵ | ۱۷ | ۱۷ |
| بد نیست | ۳ | ۱ | ۰ |
| بد | ۶ | ۱۲ | ۱۲ |
| بسیار بد | ۸ | ۱۲ | ۱۳ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۱۱ | ۱۱ | ۹ |
| جمع کل بد | ۱۹ | ۴۱ | ۴۳ |
| نتیجه استخاره | بد | خیلی بد | خیلی بد |

| ردیف | ۴۳ | ۴۴ | ۴۵ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | معارج | نوح | جن |
| تعداد آیات | ۴۴ | ۲۸ | ۲۸ |
| عالی | ۳ | ۲ | ۱ |
| بسیار خوب | ۶ | ۲ | ۵ |
| خوب | ۱۰ | ۵ | ۵ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۷ | ۷ | ۱۱ |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | ۹ | ۴ | ۵ |
| بسیار بد | ۹ | ۸ | ۱ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۱۹ | ۹ | ۱۱ |
| جمع کل بد | ۲۵ | ۱۹ | ۱۷ |
| نتیجه استخاره | بد | بد | بد |

| ردیف | ۴۶ | ۴۷ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | مدثر | قیامه | ❊ |
| تعداد آیات | ۵۶ | ۴۰ | ❊ |
| عالی | — | ۲ | ❊ |
| بسیار خوب | ۸ | — | ❊ |
| خوب | — | ۵ | ❊ |
| وسط | ۱ | — | ❊ |
| خوب نیست | ۱۲ | ۱۷ | ❊ |
| بد نیست | ۱ | ۱ | ❊ |
| بد | ۸ | ۶ | ❊ |
| بسیار بد | ۲۶ | ۹ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | — | ❊ |
| جمع کل خوب | ۱۰ | ۸ | ❊ |
| جمع کل بد | ۴۶ | ۳۲ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خیلی بد | خیلی بد | ❊ |

| ردیف | ۴۸ | ❊ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | مرسلات | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۵۰ | ❊ | ❊ |
| عالی | ۴ | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | ۴ | ❊ | ❊ |
| خوب | ۸ | ❊ | ❊ |
| وسط | — | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | ۱۷ | ❊ | ❊ |
| بد نیست | — | ❊ | ❊ |
| بد | ۶ | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | ۱۱ | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۱۶ | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۳۴ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | بد | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۴۹ | ۵۰ | ۵۱ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | نازعات | عبس | تکویر |
| تعداد آیات | ۴۶ | ۴۲ | ۲۹ |
| عالی | — | — | ۵ |
| بسیار خوب | ۶ | ۳ | ۳ |
| خوب | ۷ | ۱۷ | ۱ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۱۷ | ۷ | ۱۱ |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | ۹ | ۱۰ | ۹ |
| بسیار بد | ۷ | ۵ | — |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۱۴ | ۲۰ | ۹ |
| جمع کل بد | ۳۲ | ۲۲ | ۲۰ |
| نتیجه استخاره | بد | خوب نیست | بد |

| ردیف | ۵۲ | ۵۳ | ۵۴ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | انفطار | مطففین | انشقاق |
| تعداد آیات | ۱۹ | ۳۶ | ۲۵ |
| عالی | ۱ | ۴ | — |
| بسیار خوب | ۲ | ۴ | ۳ |
| خوب | ۲ | ۴ | ۳ |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۴ | ۹ | ۱۲ |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | ۲ | ۳ | ۴ |
| بسیار بد | ۸ | ۱۲ | ۳ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۵ | ۱۲ | ۶ |
| جمع کل بد | ۱۴ | ۲۴ | ۱۹ |
| نتیجه استخاره | بد | بد | بد |

| ردیف | ۵۵ | ۵۶ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | بروج | طارق | ❊ |
| تعداد آیات | ۲۲ | ۱۷ | ❊ |
| عالی | ۱ | — | ❊ |
| بسیار خوب | — | ۲ | ❊ |
| خوب | ۷ | ۶ | ❊ |
| وسط | — | — | ❊ |
| خوب نیست | ۷ | ۲ | ❊ |
| بد نیست | — | — | ❊ |
| بد | ۶ | ۴ | ❊ |
| بسیار بد | ۱ | ۳ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | — | ❊ |
| جمع کل خوب | ۸ | ۸ | ❊ |
| جمع کل بد | ۱۴ | ۹ | ❊ |
| نتیجه استخاره | بد | خوب نیست | ❊ |

| ردیف | ۵۷ | ❊ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | فجر | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۳۰ | ❊ | ❊ |
| عالی | ۲ | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | ۴ | ❊ | ❊ |
| خوب | ۳ | ❊ | ❊ |
| وسط | — | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | ۷ | ❊ | ❊ |
| بد نیست | — | ❊ | ❊ |
| بد | ۷ | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | ۷ | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۹ | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۲۱ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | بد | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۵۸ | ❊ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | علق | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۱۹ | ❊ | ❊ |
| عالی | ۲ | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | ۱ | ❊ | ❊ |
| خوب | ۳ | ❊ | ❊ |
| وسط | — | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | ۲ | ❊ | ❊ |
| بد نیست | — | ❊ | ❊ |
| بد | ۴ | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | ۷ | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | ۶ | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۱۳ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | بد | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۵۹ | ❊ | ❊ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | زلزله | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۸ | ❊ | ❊ |
| عالی | — | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | — | ❊ | ❊ |
| خوب | — | ❊ | ❊ |
| وسط | — | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | ۳ | ❊ | ❊ |
| بد نیست | — | ❊ | ❊ |
| بد | ۵ | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | — | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | — | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۸ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خیلی بد | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۶۰ | ۶۱ | ۶۲ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | عادیات | قارعه | تکاثر |
| تعداد آیات | ۱۱ | ۱۱ | ۸ |
| عالی | — | — | — |
| بسیار خوب | — | — | — |
| خوب | — | — | — |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | ۱ | ۴ | ۶ |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | ۸ | ۴ | ۲ |
| بسیار بد | ۲ | ۳ | — |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | — | — | — |
| جمع کل بد | ۱۱ | ۱۱ | ۸ |
| نتیجه استخاره | خیلی بد | خیلی بد | خیلی بد |

| ردیف | ۶۳ | ۶۴ | ۶۵ |
|---|---|---|---|
| نام سوره | عصر | همزه | فیل |
| تعداد آیات | ۳ | ۹ | ۵ |
| عالی | — | — | — |
| بسیار خوب | ۱ | — | — |
| خوب | — | — | — |
| وسط | — | — | — |
| خوب نیست | — | ۲ | — |
| بد نیست | — | — | — |
| بد | — | ۳ | ۳ |
| بسیار بد | ۲ | ۴ | ۲ |
| صاحب استخاره | — | — | — |
| جمع کل خوب | ۱ | — | — |
| جمع کل بد | ۲ | ۹ | ۵ |
| نتیجه استخاره | بد | خیلی بد | خیلی بد |

| ردیف | ۶۶ | ❊ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | ماعون | ❊ | ❊ |
| تعداد آیات | ۷ | ❊ | ❊ |
| عالی | — | ❊ | ❊ |
| بسیار خوب | — | ❊ | ❊ |
| خوب | — | ❊ | ❊ |
| وسط | — | ❊ | ❊ |
| خوب نیست | — | ❊ | ❊ |
| بد نیست | — | ❊ | ❊ |
| بد | ۵ | ❊ | ❊ |
| بسیار بد | ۲ | ❊ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | ❊ | ❊ |
| جمع کل خوب | — | ❊ | ❊ |
| جمع کل بد | ۷ | ❊ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خیلی بد | ❊ | ❊ |

| ردیف | ۶۷ | ۶۸ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | کافرون | مسد | ❊ |
| تعداد آیات | ۶ | ۵ | ❊ |
| عالی | — | — | ❊ |
| بسیار خوب | — | — | ❊ |
| خوب | — | — | ❊ |
| وسط | — | — | ❊ |
| خوب نیست | ۱ | — | ❊ |
| بد نیست | — | — | ❊ |
| بد | ۴ | ۳ | ❊ |
| بسیار بد | ۱ | ۲ | ❊ |
| صاحب استخاره | — | — | ❊ |
| جمع کل خوب | — | — | ❊ |
| جمع کل بد | ۶ | ۵ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خیلی بد | خیلی بد | ❊ |

| ردیف | ۶۹ | ۷۰ | ❊ |
| --- | --- | --- | --- |
| نام سوره | فلق | ناس | ❊ |
| تعداد آیات | ۵ | ۶ | ❊ |
| عالی | — | — | ❊ |
| بسیار خوب | — | — | ❊ |
| خوب | — | — | ❊ |
| وسط | — | — | ❊ |
| خوب نیست | ۲ | ۴ | ❊ |
| بد نیست | — | — | ❊ |
| بد | ۲ | ۲ | ❊ |
| بسیار بد | ۱ | — | ❊ |
| صاحب استخاره | — | — | ❊ |
| جمع کل خوب | — | — | ❊ |
| جمع کل بد | ۵ | ۶ | ❊ |
| نتیجه استخاره | خیلی بد | خیلی بد | ❊ |